

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

INNOVATION AND GLOBAL ISSUES IN SOCIAL SCIENCES

EXTENDED ABSTRACTS BOOK

Patara Antique City Parliament Building, ANTALYA

APRIL 27-29, 2017

EDITORS

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Ragıp PEHLİVANLI

Selçuk DEMİRKILINÇ

www.inglobe.org

inglobetr

inglobetr

inglobetr

INNOVATION AND GLOBAL ISSUES IN SOCIAL SCIENCES PLATFORM

April 27-29, 2017

Patara Antique City Parliament Building

Kaş / Antalya / TURKEY

EXTENDED ABSTRACTS BOOK

EDITORS

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Ragıp PEHLİVANLI

Selçuk DEMİRKİLİNÇ

www.inglobe.org

congress@inglobe.org

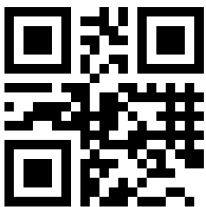
(+90) 312 911 0799

All rights of this book belongs to editors. Can be used by giving reference. Scientific and ethical responsibilities of the writings belong to authors and copyright belongs to InGlobe editors. The authors are responsible for the correctness of the content and resources of the writings.

Copyright © 2017

Innovation and Global Issues in Social Sciences. All rights reserved.

Release Date
30.06.2017

CONGRESS ID

Name of Congress

Innovation and Global Issues in Social Sciences

Type of Participation

Davetli ve Çağrılı / Keynote and Invited

Date and Place

27-28-29 Nisan 2017

Kaş / Antalya / TÜRKİYE

President

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Head of Board

Ragıp PEHLİVANLI

General Coordinator

Betül HAYRULLAHOĞLU

General Secretary

Selçuk DEMİRKİLİNÇ

Organizator

InGlobe Platform

Platform

Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism

Kaş Municipality

Akdeniz University

North Kazakhstan State University

Association of Patara Culture and Tourism

Regularity Board

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Doç. Dr. Aidos MUKHATAYEV

Doç. Dr. Ajla ŠKRBIĆ

Doç. Dr. Elbeyi PELİT

Doç. Dr. Ercan ÖZEN

Doç. Dr. Fatih BAŞBUĞ

Doç. Dr. Selim Hilmi ÖZKAN

Uzm. Araz ASLANLI

Executive Board

Ragıp PEHLİVANLI

Betül HAYRULLAHOĞLU

Selçuk DEMİRKİLİNÇ

Ecem ÖZKAN

Karlygash ASHIRKHANOVA

Milina LATİKANT

Mariana MANKO

Melike PEHLİVANLI

Mission Team

Ali İhsan ÖZTÜRKÇİ - Alisiya LUTSENKO - Ayşen KEKLİK

Büşra YILMAZ - Fargana MUSTAFAYEVA - Farnaz FATHI AMAGHANI

Halil İbrahim MANTAR -Nihan KELEŞ

FOREWORD

Üç günlük *"Innovation and Global Issues in Social Sciences 2017"* başlıklı kongremizi Antalya'nın Kaş kazasına bağlı **Patara (Şimdi Gelemiş)**'de gerçekleştirdik.

Patara, Likya Devleti'nin başkentliğini yapmış antik şehirlerden biri.

Kongremizi yurt dışı ortak üniversiteler ve katılımcılarla birlikte gerçekleştirdik. Kazakistan ve Kırgızistan'dan iki üniversite Kongrenin katılımcıları ve ortakları arasında yer aldı. Kuzey Kazakistan Devlet Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Serik Omirbayev ve Kırgızistan Kaşgarlı Mahmud Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Almaz Ibraev bizzat kongreye katılarak misafirimiz oldular. Ayrıca ortak üniversiteler bünyesinde de paralel oturumlar düzenlendi.

Kongrenin açılışı, Antik Kent'teki 2.000 yıl önce Likya Devleti'nin Parlamentosu olarak kullanılan **Patara Meclis Binasında** yapıldı. Tebliğ sunumları da orada gerçekleştirildi. Kongrenin burada yapılması için Kültür ve Turizm Bakanlığından özel izinler alındı.

30 yıldır Patara Antik Şehri'nin kazılarını yapan, Meclis binasının restorasyonunu gerçekleştiren arkeolog Prof. Dr. Fahri Işık Kongrenin açılış konuşmasında *"Likya'nın sorunlarının tartışıldığı, kanunlarının yapıldığı bu bina şimdi bir bilim alanı, bilim meydanı haline dönüşüyor. Bu bana heyecan ve mutluluk veriyor"* demiştir.

Benim açılış konuşmasında söylediklerim arasında şunlar da vardı:

"Heyecan verici bir ortamdayız. Kongremizi klasik 5 yıldızlı otellerin dışına çıkardık... Alışılmışın dışında bir kongre alanındayız. 2.000 yıl önce, bizim gibi Doğu'dan gelen toplulukların kurduğu Likya Devleti'nin başkentine, büyük limanına geldik.

Mitoloji; tüm sanatların, müziğin, güneşin, şiiirin ve ateşin tanrısı Apollon'un burada doğduğunu söylüyor. Noel Baba (Aziz St. Nikolas) burada doğdu."

Kongremizde 300 civarında tebliğ sunuldu.¹ Tebliğlerin sunumu 3 ayrı salona paylaştırılarak yapıldı: Demokrasi Salonu, Tarih Salonu, Kültür Salonu. Üç gün boyunca bu salonlarda *"sosyal bilimlerde küresel sorunlar ve çözüm yolları"*na ilişkin farklı konular konuşuldu, tartışıldı.

Katılımcılar birbirleriyle fikir alışverişinde bulundular. Yeni dostluklar kurdular.

Kırgızistan'dan gelen Rektör Ibraev'le yaptığımız sohbette onun bana anlattıkları hâlâ aklımda. Köklerimizle ilgili konuşurken dedesinin söylediklerini aktarmıştı bana sayın Rektör. Şunları söylemiş dedesi: *"Oğlum, o Türkiyedekiler bizim öz kardeşlerimiz. 500-600'lü yıllarda burada yaşadığımız kıtlık-yokluk yüzünden göç zorunlu hale gelmiş. Aramızda cesur, gözü pek, macera sever olanlar atlamışlar atlarına gitmişler o tarafa. Bizim dedelerimiz ise güçlülere rağmen burada kalmayı tercih etmişler. Yeri geldiğinde atlarını kesip yemek zorunda kalmışlar ama ayrılamamışlar ana vatanlarından..."*

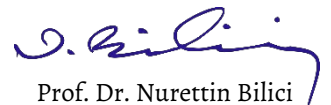
Dostluklar kurmanın, öğrenmenin yanı sıra katılımcılar Patara'da enerji depoladılar. Ve güzelim Likya Ülkesini tanıma fırsatı buldular: Letoon-Xanthos antik şehir kalıntıları, Saklıkent Kanyonu, Fethiye Ölü Deniz, Kalkan, Kaş (karşısında Meis Adası), Kekova, Demre (Noel Baba şehri), Myra Antik Kenti ve güzel koylar... hepsi çok yakınımızda idi.

Kongrenin gerçekleştirilmesinde en büyük emek Yürütme Kurulu Başkanımız Ragıp Pehlivanlı'ya aittir. O ve ekibi burada olmamız için büyük çaba gösterdiler. Sayın Pehlivanlı ile birlikte çalışan Betül Hayrulloğlu'nun, Karlıgash Ashırkhanova'nın, Selçuk Demirkılınç'ın katkıları da çok önemlidir. Onlara ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Meclis binasında bu aktiviteyi gerçekleştirmemize izin veren Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Nabi Avcı'ya ve Bakanlık çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Ayrıca bize ev sahipliği yapan ve belediye imkânlarını Kongrenin gerçekleşmesi için seferber eden Kaş Belediye Başkanı Sayın Halil Kocaer'e, Kongremize katılan Demre Kaymakamı (ve Kaş Kaymakam vekili) Sayın Murat Uz'a, Gelemiş köyü muhtarı Sayın Arif Otlu'ya ve bizleri güler yüzle karşılayıp, güler yüzle ağırlayan ve yine güler yüzle uğurlayan Gelemiş (Patara)'nın güzel insanlarına teşekkür ediyorum.

Bilim dünyasına ve ülkemizin sorunlarının çözümüne katkı sağlamasını arzu ettiğimiz Kongre etkinliklerimizin yeni bir sayfasında buluşmak dileğiyle, katılımcılarımız dâhil tüm katkı sunanlara tekrar saygı, sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Nurettin Bilici
Kongre Başkanı

¹Kongremize Türkiye'den yapılan 360 civarındaki tebliğ başvurusundan 300'e yakını sunuma değer bulunmuştur. Sunulan tebliğlerin farklı dergilerde yayım prosedürü devam etmektedir.

SCIENTIFIC ADVISORY BOARD

PROF. DR.	ZEYNEP	ARIKAN	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY
PROF. DR.	MEHMET	BAŞBUĞ	MANAS UNIVERSITY
PROF. DR.	TSENDĪN	BATTULGA	NATIONAL UNIVERSITY OF MONGOLIA
PROF. DR.	NURETTİN	BİLİCİ	ÇANKAYA UNIVERSITY
PROF. DR.	VEYSEL	BOZKURT	İSTANBUL UNIVERSITY
PROF. DR.	ALICJA	BRODZKA	WROCLAW UNIVERSITY OF ECONOMICS
PROF. DR.	EKREM	CAUSEVİC	UNIVERSITY OF ZAGREB
PROF. DR.	ELİF SİBEL	ÇAKAR	KIRKLARELİ UNIVERSITY
PROF. DR.	MAHMUT	ÇELİK	MACEDONIA GOCE DELÇEV UNIVERSITY OF ŠTIP
PROF. DR.	ORHAN	DENİZ	YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
PROF. DR.	ALİ	DUYMAZ	BALIKESİR UNIVERSITY
PROF. DR.	NEVİN GÜNGÖR	ERGAN	HACETTEPE UNIVERSITY
PROF. DR.	HARUN	GÜNGÖR	ERCİYES UNIVERSITY
PROF. DR.	MÜBARİZ	HASANOV	OKAN UNIVERSITY
PROF. DR.	FADIL	HOCA	MACEDONIA INTERNATIONAL VISION UNIVERSITY
PROF. DR.	URKIMBAEVA DUYSENGUL	ISAEVNA	ABYLAYKHAN UNIVERSITY
PROF. DR.	NAZIM	İBRAHİM	SAINTS CYRIL AND METHODIUS UNIVERSITY OF SKOPJE
PROF. DR.	AMİNA	JESENKOVIĆ	INTERNATIONAL UNIVERSITY OF SARAJEVO
PROF. DR.	ŞENOL	KANTARCI	AKDENİZ UNIVERSITY
PROF. DR.	MXIA	KHAKHUTAİSHNİLİ	BATUMİ SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY
PROF. DR.	SUAT	KOLUKIRIK	AKDENİZ UNIVERSITY
PROF. DR.	DURSUN	KÖSE	MEHMET AKİF ERSOY UNIVERSITY
PROF. DR.	ALEV	KURU	GAZİ UNIVERSITY
PROF. DR.	REMZİ	KILIÇ	ERCİYES UNIVERSITY
PROF. DR.	MARIYA	LEONTIK	MACEDONIA GOCE DELÇEV UNIVERSITY OF ŠTIP
PROF. DR.	KEREM HATEMOĞLU	MEMMEDLİ	BAKÜ STATE UNIVERSITY
PROF. DR.	İRFAN	MORİNA	KOSOVO UNIVERSITY
PROF. DR.	ADİLE	NAZEROVA	AZERBAIJAN EDUCATION INSTITUTE
PROF. DR.	LEONID	NAKOV	SKOPJE UNIVERSITY
PROF. DR.	SERİK	OMİRBAYEV	NORTH KAZAKHSTAN STATE UNIVERSITY
PROF. DR.	KEMAL	ÖKTEM	HACETTEPE UNIVERSITY
PROF. DR.	SULEYMENOVA JARKINBIKE	NUAYKIZI	KAZAKH STATE WOMEN'S TEACHER TRAINING UNIVERSITY
PROF. DR.	ZEKİ	PARLAK	MARMARA UNIVERSITY
PROF. DR.	HAMİT	PEHLİVANLI	KIRIKKALE UNIVERSITY
PROF. DR.	ŞERAFETTİN	SEVİM	DUMLUPINAR UNIVERSITY
PROF. DR.	İNGA	SHAMİLİSHVİLİ	BATUMİ SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY
PROF. DR.	MUSTAFA	TALAS	ÖMER HALİSDEMİR UNIVERSITY
PROF. DR.	LİLE	TANDİLAVA	BATUMİ SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY
PROF. DR.	NANA	TSETSKHLADZE	BATUMİ SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY
PROF. DR.	MUSTAFA	TAŞLIYAN	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM UNIVERSITY
PROF. DR.	M. DEMET	ULUSOY	HACETTEPE UNIVERSITY
PROF. DR.	AHMET	UZUN	AKDENİZ UNIVERSITY
PROF. DR.	MUSTAFA	ÜNAL	ERCİYES UNIVERSITY
PROF. DR.	H. GÜÇLÜ	YAVUZCAN	GAZİ UNIVERSITY

PROF. DR.	MEHMET ZEYDİN	YILDIZ	YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
PROF. DR.	BÜLENT	YILMAZ	BİLECİK ŞEYH EDABALİ UNIVERSITY
PROF. DR.	MELİHA	YILMAZ	GAZİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	ÇAĞATAY	AKENGİN	GAZİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	BİROL	AKGÜL	ERCİYES UNIVERSITY
ASS.PROF.	MEHMET	AKSARAYLI	DOKUZ EYLÜL UNIVERSITY
ASS.PROF.	MUSTAFA	AKSOY	MARMARA UNIVERSITY
ASS.PROF.	MÜSLÜME	AKYÜZ	CUMHURİYET UNIVERSITY
ASS.PROF.	SELAHATTİN	AVŞAROĞLU	NECMETTİN ERBAKAN UNIVERSITY
ASS.PROF.	ALİ	AYATA	BİLECİK ŞEYH EDABALİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	SİBEL MEHTER	AYKIN	AKDENİZ UNIVERSITY
ASS.PROF.	MİRA	BALTYMOVA	AKTOBE STATE UNIVERSITY
ASS.PROF.	MEHMET HANEFİ	BAYRAM	AKDENİZ UNIVERSITY
ASS.PROF.	FATİH	BAŞBUĞ	AKDENİZ UNIVERSITY
ASS.PROF.	AHMET	BAYTOK	AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
ASS.PROF.	TAMER	BUDAK	İNÖNÜ UNIVERSITY
ASS.PROF.	TUBA	BÜYÜKBEŞE	HASAN KALYONCU UNIVERSITY
ASS.PROF.	EREN	ÇAŞKURLU	GAZİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	HACER MUTLU	DANACI	AKDENİZ UNIVERSITY
ASS.PROF.	ORHAN	ELMACI	DUMLUPINAR UNIVERSITY
ASS.PROF.	OKTAY	EMİR	ANADOLU UNIVERSITY
ASS.PROF.	MURAT	ERCAN	BİLECİK ŞEYH EDABALİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	TAMER	EREN	KIRIKKALE UNIVERSITY
ASS.PROF.	BİROL	ERKAN	UŞAK UNIVERSITY
ASS.PROF.	KEMAL	EROL	YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
ASS.PROF.	CEREN	GİDERLER	DUMLUPINAR UNIVERSITY
ASS.PROF.	EVREN	GÜÇER	GAZİ UNIVERSITY
ASS. PROF.	MUSTAFA	GÜLEÇ	ANKARA UNIVERSITY
ASS.PROF.	SERKAN	GÜNEŞ	GAZİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	BERRİN	GÜZEL	ADNAN MENDERES UNIVERSITY
ASS.PROF.	KASIM	KARAMAN	ERCİYES UNIVERSITY
ASS.PROF.	MELTEM	KATIRANCI	GAZİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	SELAHATTİN	KAYNAK	ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY
ASS.PROF.	İBRAHİM	KILIÇ	AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
ASS.PROF.	EMİNE	NAS	SELÇUK UNIVERSITY
ASS.PROF.	KİŞİBAEV KACIMUHAN	ORAZOVIŞ	KAZAKH STATE WOMEN'S TEACHER TRAINING UNIVERSITY
ASS.PROF.	ASIM	MEMMEDOV	GENCE STATE UNIVERSITY
ASS.PROF.	AİDOS	MUKHATAYEV	KAZAKH STATE WOMEN'S TEACHER TRAINING UNIVERSITY
ASS.PROF.	ELBEYİ	PELİT	AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
ASS.PROF.	BENEDEK	PEN	MACARİSTAN BUDAPESTE EÖTVÖS LORAND UNIVERSITY
ASS.PROF.	FATİH	SARAÇOĞLU	GAZİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	AJLA	SKRBIC	UNİVERSITY OF TRAVNIK
ASS.PROF.	EDİNA	SOLAK	ZENİCA UNIVERSITY
ASS.PROF.	HASAN HÜSEYİN	SOYBALI	AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
ASS.PROF.	VECHİ	SÖNMEZ	YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
ASS.PROF.	FİKRET	SÖZBİLİR	ARTVİN ÇORUH UNIVERSITY

ASS.PROF.	İBRAHİM	SUBAŞI	MARMARA UNIVERSITY
ASS.PROF.	JANAR	SUINZHANOVA	AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİ
ASS.PROF.	KONIRBAEVA SARAŞ	ŞAHİKIZI	KAZAKH STATE WOMEN'S TEACHER TRAINING UNIVERSITY
ASS.PROF.	ÜMRAN	TÜRKYILMAZ	GAZİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	CEYLAN GAZİ	UÇKUN	KOCAELİ UNIVERSITY
ASS.PROF.	SEYİT BATTAL	UĞURLU	YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
ASS.PROF.	ELVAN	YALÇINKAYA	ÖMER HALİSDEMİR UNIVERSITY
ASS.PROF.	MUSTAFA	YILDIRAN	AKDENİZ UNIVERSITY
ASS.PROF.	DİLEK	AKBULUT	GAZİ UNIVERSITY
ASST. PROF.	ADİL	AKINCI	KIRKLARELİ UNIVERSITY
ASST. PROF.	YALÇIN	ARSLANTÜRK	GAZİ UNIVERSITY
ASST. PROF.	ALİ	AVAN	AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
ASST. PROF.	BARIŞ	AYTEKİN	KIRKLARELİ UNIVERSITY
ASST. PROF.	ORKİDE	BAKALIM	UŞAK UNIVERSITY
ASST. PROF.	EMRE VADİ	BALCI	UŞAK UNIVERSITY
ASST. PROF.	HAKAN	BOZ	UŞAK UNIVERSITY
ASST. PROF.	DOĞAN	BOZDOĞAN	GAZİOSMANPAŞA UNIVERSITY
ASST. PROF.	SELÇUK	BUYRUKOĞLU	ÖMER HALİSDEMİR UNIVERSITY
ASST. PROF.	YASİN	ÇAKIREL	KIRKLARELİ UNIVERSITY
ASST. PROF.	OĞUZ	ÇETİN	ÖMER HALİSDEMİR UNIVERSITY
ASST. PROF.	FETHİ	DEMİR	YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
ASST. PROF.	MEHRİBAN	EMEK	ADIYAMAN UNIVERSITY
ASST. PROF.	METİN	EREN	YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
ASST. PROF.	NEZİRE DERYA	ERGUN ÖZLER	DUMLUPINAR UNIVERSITY
ASST. PROF.	İFFET	KESİMLİ	KIRKLARELİ UNIVERSITY
ASST. PROF.	NABİ	AZEROĞLU	ÖMER HALİSDEMİR UNIVERSITY
ASST. PROF.	EBRU BİLGİN	KOCATÜRK	KIRKLARELİ UNIVERSITY
ASST. PROF.	MUSTAFA	METE	GAZİANTEP UNIVERSITY
ASST. PROF.	ÖZGE TUÇE	GÖKALP	KIRKLARELİ UNIVERSITY
ASST. PROF.	GÖKHAN	OFLUOĞLU	BÜLENT ECEVİT UNIVERSITY
ASST. PROF.	MUSTAFA	ÖZALP	BOZOK UNIVERSITY
ASST. PROF.	ERCAN	ÖZEN	UŞAK UNIVERSITY
ASST. PROF.	BAYRAM	POLAT	ÖMER HALİSDEMİR UNIVERSITY
ASST. PROF.	SERKAN	SABANCI	SİİRT UNIVERSITY
ASST. PROF.	EMİNE	ŞAHİN	GAZİANTEP UNIVERSITY
ASST. PROF.	MEHMET RECEP	TAŞ	YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
ASST. PROF.	MUSTAFA	TAYTAK	UŞAK UNIVERSITY
ASST. PROF.	SALİH	TİRYAKİ	UŞAK UNIVERSITY
ASST. PROF.	MALİK	YILMAZ	ATATÜRK UNIVERSITY
ASST. PROF.	ÖZCAN	ZORLU	AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
DR.	HANİFE	AKGÜL	ERCİYES UNIVERSITY
DR.	MÜKERREM	ATALAY ORAL	AKDENİZ UNIVERSITY
DR.	ERHAN	AYDIN	UŞAK UNIVERSITY
DR.	ABDULAZİZ	ELWALDA	MISURATA UNIVERSITY
DR.	ABDULLAH	TEKBAŞ	CONSTITUTIONAL COURT

ALBUM

Opening Ceramony Family Photo

A View of Parliment Building

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ Opening Speech

District Governor Murat UZ & Prof. Dr. Fahri IŞIK (Former President of Patara Excavation)

Mayor of Kaş Halil KOCAER & Prof. Dr. Şenol KANTARCI

CONTENTS

Congress ID.....	I
Foreword.....	II
Scientific Advisory Board.....	III
Album.....	VI
Analysis of Cost Accounting Book of the year 1259 (R.) of Aydın Sanjak	1
<i>Ali APALI</i>	1
Comparison of Political Commander Leadership and Business Organization Leadership Features: Attila and Steve Jobs Example.....	6
<i>Mesut ATASEVER, Hamdi IŞIK</i>	6
Rereading Joseph Heller's Catch-22 From the Viewpoint of Camus' Absurdism	12
<i>Mehmet Recep TAŞ</i>	12
Colonialism and Foreign Language Education from a Fundamental Point of View: Ngugi Wa Thiong'o	17
<i>Mehmet Recep TAŞ, Kemal EROL</i>	17
A Research on Female Guilty: Mardin and Antalya Female Closed Prison Example.....	23
<i>Kadir TEMURÇİN, İlknur HAYDAROĞLU</i>	23
The Relationship Between Customers' Tendency to Avoid Risk and Preferring Online Banking Services	27
<i>Erdoğan KOÇ, Hakan BOZ, Ercan ÖZEN</i>	27
Historical Distrust: Psycho-Political Analysis of Turkish-Russian Relations.....	31
<i>Anıl Çağlar ERKAN, İlker AKDAĞ, Aykut SEZGİN</i>	31
The Socialist Realist Poets' Struggle for Their Rights Within the Context of Art Activities Between the Period of 1940-1960	41
<i>Kemal EROL, Mehmet Recep TAŞ</i>	41
Turks / Ottomans in the 18th Century Through the Window of Joseph Pitton de Tournefort.....	46
<i>Ümran TÜRKYILMAZ</i>	46
Market Structure Analysis of Turkish Equity Special Firms.....	49
<i>Selahattin KAYNAK</i>	49
The Role of Language in the Social Continuation of the Knowledge.....	53
<i>Yasemin APALI</i>	53

Zakat as a Fiscal Policy Tool: An Example of World Practices.....	58
<i>Hakkı ODABAŞ, Murat AYDIN</i>	58
A Comparative Look at Mother Tongue Teaching: Turkey and Canada.....	65
<i>Serkan PADEM</i>	65
Butterfly Watching in Turkey Within the Scope of Alternative Tourism	70
<i>Pınar ÇELİK, Yunus TOPSAKAL</i>	70
The Relationship Between Nepotism Perceptions and Trust in Supervisors of Hotel Employees	76
<i>Elbeyi PELİT, Ahmet BAYTOK, Hasan Hüseyin SOYBALI, İbrahim KILIÇ, Şerif Ahmet DEMİRDAĞ</i>	76
The Selection of Appropriate Programming Language For Graduate Students: A Case Study.....	82
<i>Cevat SÖYLEMEZ, İsmet SÖYLEMEZ</i>	82
Corporate Governance Effort: Examples from Applications in the World and Turkey	85
<i>Aysun KANBUR</i>	85
The Role of Tax Auditing in Understanding Limits of Taxation	89
<i>Fatih SARAÇOĞLU</i>	89
The Evaluation of Political Activities of the State or Party Representatives to Their Own Citizens in Foreign Countries in Terms of International Law	96
<i>Süleyman DOST</i>	96
The Effects of the Involvement of the Proprietors of Manufacturing Industry in Political and Relationship Networks on Penetrating into International Markets: A Case Study in Kayseri.....	99
<i>Erşan YILDIZ, Naci Atalay DAVUTOĞLU</i>	99
The Relationship between Bank Size and Profitability: An Investigation on the Deposit Banks Operating in Turkey.....	105
<i>Işıl EREM, Fatih CEYLAN, Koray YAPA</i>	105
Barriers Faced by Businesses upon Transition to and Application of Green Supply Chain Management	109
<i>Rahmi BAKI</i>	109
Game Theory Simulation of Median Voter Theorem	114
<i>Okçay UÇAN, Ayşegül YILMAZ UÇAN</i>	114
The Impact of Social Entrepreneurship Activities on Foreign Direct Investments.....	117
<i>Kahraman KALYONCU, Cuma DEMİRTAŞ</i>	117
Problems and Suggested Solutions During Refugee Education Process	120
<i>Funda NAYIR</i>	120

The Relationship Between Mobbing and Organizational Alienation in Health Sector: An Application in Afyonkarahisar	124
<i>İbrahim KILIÇ, Sinan SARAÇLI, Elbeyi PELİT, İlkay DOĞAN, Şerif Ahmet DEMİRDAĞ</i>	124
Determination of The Quality Perceptions of Tourists on Animation Services: A Study on Five-Star Hotels. 129	
<i>Evren GÜÇER, Cemal Ersin SİLİK, Şerif Ahmet DEMİRDAĞ</i>	129
The Effect of Inflation Uncertainty on Benchmark Interest Rate in Turkey	137
<i>Fatih CEYLAN, Osman TÜZÜN, Ramazan EKİNCİ</i>	137
Social Reflection in Turkish Picture Art	142
<i>Birsen ÇEKEN, Gültekin AKENGİN, Asuman AYPEK ARSLAN</i>	142
Uşak City Perception from the City Brand Image: A Field Research on University Students	145
<i>Özlem DUĞAN, Semra AKINCI</i>	145
Diplomatic Representatives and Consuls Protection in Receiving Government.....	150
<i>Süleyman DOST, Zehra KORKMAZ</i>	150
A Case for the Stability of Money Demand in Turkey.....	152
<i>Osman TÜZÜN, Fatih CEYLAN, Ramazan EKİNCİ</i>	152
Socio-Technical Modelling within Industry 4.0	156
<i>Naci Atalay DAVUTOĞLU</i>	156
Raif Necdet Kestelli's Süzme Sözlere as an Example of the Aphorism Literature and the Social Doctrine	161
<i>Kemal EROL</i>	161
The Relationship of Foreign Language Teaching Anxiety and Self-efficacy among Foreign Language Teaching Pre-service Students.....	165
<i>Merve MUTLU</i>	165
The Effect Of Cloud Accounting Practice To Management Accounting.....	171
<i>Göksel KARAŞ</i>	171
Scales for Measuring Customers' Willingness to Control and the Ability or Willingness of a Service Business to Offer Control to Its Customers	177
<i>Erdoğan KOÇ, Hakan BOZ</i>	177
Orhan Pamuk's Unknown Award -Winning Short Story: Hançer	186
<i>Fethi DEMİR, Mehmet Recep TAŞ</i>	186
Evaluation of the Transfer Facility as a Tax Planning Tool	190
<i>Fatih SARAÇOĞLU, Muharrem ÇAKIR</i>	190

The Analysis of FSRU Initiative in Terms of Turkey's Security of Natural Gas Supply	196
<i>Azime TELLİ</i>	196
Mobile Journalism (MoJo): Mobile Journalism on Social Events.....	200
<i>Mustafa BÖYÜK</i>	200
Economic Crises and Social Entrepreneurship	206
<i>Kahraman KALYONCU, Cuma DEMİRTAŞ</i>	206
Restructuring Manufacturing Sector According to Industry 4.0.....	209
<i>Biröl AKGÜL, Zeynep AYER</i>	209
Mobile Applications in the Tourism Industry: Travel Applications	214
<i>Yunus TOPSAKAL, Nedim YÜZBAŞIOĞLU, Pınar ÇELİK</i>	214
Evaluation of Hazelnut Economy for Turkey, Policy Proposals Regarding International Competitiveness ..	220
<i>Işıl ALKAN</i>	220
Analysis of Changing the Quality of Irrigated Land on the Basis of Land Cadastre Data in The New Economic Conditions.....	224
<i>Ozodbek KARAMATOV, Sherzod RAKHMANOV</i>	224
The Issue of Income Inequality in Turkey: A Regional Dissection and Policy Suggestions	227
<i>A. Öznur ÜMİT, H. Işıl ALKAN</i>	227
The Impact of Corporate Governance Ratings and Firm Size on Financial Performance: An Investigation on Borsa Istanbul Corporate Governance Index.....	231
<i>Koray YAPA, Işıl EREM</i>	231
Objections to Classical Metaphysics: Carnap and Bergson	236
<i>Ufuk Özen BAYKENT</i>	236
The Effect of Psychological Empowerment on Organizational Identification: The Mediating Role of Person-Organization Fit	241
<i>Engin KANBUR</i>	241
Inequality, Market Failure and Social Entrepreneurship.....	249
<i>Kahraman KALYONCU, Cuma DEMİRTAŞ</i>	249
A Narration of Identity: The Case of Becoming a Woman in The Country	252
<i>Sevcan KARCI</i>	252
The Place of Byzantine Artifacts in Izmir in Turkish Tourism: The Example of Ephesus	258
<i>Sevcan YILDIZ, Engin DERMAN</i>	258

Private Consumption Tax Application in Turkey and Its Effects on Tax Income	261
<i>Mustafa Melkin ÖDER, İsmail ATABAY</i>	261
Positioning of Small Parties in Turkish Political Life After 1980	268
<i>Levent YILMAZ, Erhan EZİCİ</i>	268
A Linear Programming Model Suggestions with the Inclusion of Industry Sector and Trading Volume of Constraint in the Optimal Portfolio Selection: An Application Istanbul Stock Exchange-30 Index	272
<i>Mehmet Levent ERDAŞ</i>	272
Analyzing the Process from Neighborhood Matches to Astroturf Tournaments	278
<i>Abdulkerim ÇEVİKER, Hikmet TURKAY</i>	278
Turkish National Innovation System: Structures and Challenges	283
<i>Erkan ERDİL, M. Teoman PAMUKÇU</i>	283
Impact of Summer and Winter Football Schools on Social Development of Children	288
<i>Burhan BAŞOĞLU</i>	288
Determination of Financial Performance of Manufacturing Industry by Promethee Method: 2004-2014 Data	292
<i>Mehmet APAN, Ahmet ÖZTEL</i>	292
The Power Potential of the Hazar Region and the Place in the World Economy	314
<i>Hasan HAKSES, Metin ALLAHVERDİ, Mehmet BÜYÜKÇİÇEK</i>	314
International Taxation and Aggressive Tax Planning in European Union	324
<i>Neslihan YILMAZ</i>	324
Bağlar of Settlement (Diyarbakır), from Slum to Central District of the Metropolis	331
<i>Mehmet ÖZCANLI, Abdulkadir GÜZEL, Mehmet AKBİYİK, Hurşit YETMEN, Bedir ÇİFTÇİ</i>	331
Cultural and Commercial Dimensions of Globalization in the Focus of Design: Anime and Honda	342
<i>Merve YAVUZ, Serkan GÜNEŞ, Damla ŞAHİN</i>	342
Water Loss by Evaporation from Irrigation Channels in Şanlıurfa	347
<i>Hurşit YETMEN, Ahmet Serdar AYTAÇ, Mehmet ÖZCANLI</i>	347
Inclusive Education in Turkey and Argentina	354
<i>Orhan KAHYA, Vural HOŞGÖRÜR</i>	354
Karaoke Capitalism vs. Design-driven Innovation Differentiation vs. Common Appreciation	360
<i>Damla ŞAHİN, Serkan GÜNEŞ, Merve YAVUZ</i>	360

The Effect of Emotional Labor on Turnover Intention	363
<i>İlknur ÇEVİK TEKİN, Tahir AKGEMCİ</i>	363
Attitude Related to Aging Process of Middle Age People: The Study Based on Middle Age People Interview Living in Burdur	370
<i>Gülsüm KORKUT, Zahide GENÇTÜRK, Azime ARISOY</i>	370
Ethical Climate Impact of Innovative Behavior	374
<i>İlknur ÇEVİK TEKİN, Tahir AKGEMCİ</i>	374
A View from the Point of View of the Relationship Acceptance and Persistence Therapy Between Subjective Vitality and Depression: Intermediary Analysis	382
<i>Uğur DOĞAN, Arca ADIGÜZEL</i>	382
The Impact of Personality Traits on Career Barriers: A Research on Vocational Students	386
<i>Nihan YARMAÇI, Elbeyi PELİT</i>	386
Ethics in Accounting and Non-Ethic Behaviours Reasons of Public Accountant	395
<i>Aylin ALKAYA, Mehmet Emin ALDEMİR</i>	395
Foreign Policy Perception at Selçuk University	400
<i>Mehmet BÜYÜKÇİÇEK, Hasan HAKSES</i>	400
The Actors and Roles in The Process of EU Negotiation Process	404
<i>Mehmet BÜYÜKÇİÇEK</i>	404
A Migration Reality in International Businesses: Acculturation	411
<i>Engin KANBUR, Aysun KANBUR</i>	411
The Effects of Innovation on Export Performance in Developing Countries	416
<i>Erol TEKİN, Yasemin HANCIOĞLU</i>	416
A Study on Civil Society Organization in Industrial Product Design	419
<i>Çisem ERCÖMART</i>	419
The Impact of Technological Breakdown on Product Design	429
<i>Hilal ERDEM</i>	429
Hotel Selection Criteria for Employees in Public Institutions	435
<i>Halil AKMEŞE, Sercan ARAS</i>	435
The Effects of Psychoeducation Program for Decreasing Social Appearance Anxiety on Social Appearance Anxiety Levels of High School Students	439
<i>Hanife AKGÜL</i>	439

The Presentation of Socail Media Tools in Internet News	447
<i>Salih TIRYAKI, Emre Vadi BALCI</i>	447
Viollet-le-Duc's Structural Rationalism and Innovation in Architectural Historiography from the 19th Century to the Present	451
<i>Kemal Reha KAVAS</i>	451
The Effects of Possible Climate Changes in Manavgat	454
<i>Serkan SABANCI</i>	454
Evaluation of Thermal Tourism Potantial of Yozgat Province via Swot Analysis	460
<i>Sibel CANIK</i>	460
Power Sources Used by Hotel Managers: An Application in Five Star Hotel Establishments	465
<i>Musa KARAÇOR</i>	465
Islamophobia: Before and After 11 September	470
<i>Büşra AVŞAR</i>	470
Some Determinations Regarding Spatial Aspects of Wealth in Diyarbakir	475
<i>Nazife GÜRHAN</i>	475
The Role of Cultural Differences in the Formation of Consumers' Attitudes towards TV Advertisements and Brands Including Sexual Appeal	479
<i>Emine ŞAHİN</i>	479
Positioning of Fashion Denim Brands According to Consumers' Perceptions: A Comparison Based on Attribute Based and Similarity Based Approaches to Perceptual Mapping	486
<i>F. Müge ARSLAN, Adnan KARA</i>	486
Reflections of Transformation in Local Governments:.....	490
The Case of Aşağı Söğütönü and Aydınlı Neighborhoods in Eskişehir	490
<i>Cem ERGUN, Burcu ERDOĞAN</i>	490
Social Aid as a Way of Solidarity via the State in Turkey: Whom, What Does It Strengthen?	494
<i>Ayşe Dericioğulları ERGUN, Songül Sallan GÜL, Feriha Duygu CANTÜRK</i>	494
The Unseen Face of the Question of Migration and Poverty: Elderly People	498
<i>Cem ERGUN, Mim. Sertaç TÜMTAŞ</i>	498
Clothing and Jewellery in Yoruks	502
<i>Sinan ŞİVEROĞLU, Nebahat ESEN, Rezzan BORA KOÇ</i>	502

A Group of Earring Samples of Iron Age Period Exhibited in Antalya Museum	506
<i>Nebahat ESEN, Rezzan BORA KOÇ, Sinan ŞİVEROĞLU</i>	506
Spatial and Temporal Changes in Rural Crime Patterns in Isparta Province	511
<i>Kadir TEMURÇİN, Mustafa YAKAR, Michael Gameli DZIWORNU</i>	511
Evaluation of Value Added Tax in Optimal Taxation Perspective	513
<i>Ebru KARAŞ</i>	513
The Innovation Obstacles in The Hospitality	519
<i>Emine GENÇ, Halime BARUTÇU , Sibel AYDEMİR</i>	519
Firm Size as Determinants of Corporate Growth in the Turkish Manufacturing Firms.....	525
<i>Hasan AYAYDIN, Aykut KARAKAYA, Büşra TOSUNOĞLU, Fahrettin PALA.....</i>	525
Model Suggestion on Moderator Effects of Relevant Technology Intensity between Innovation Capacity of Companies and Growth Performance	528
<i>Hasan AYAYDIN, Alper Veli ÇAM, Fahrettin PALA, Abdülkadir BARUT</i>	528
Jewels Made of Vegetative Products in Milas District of Muğla Province	534
<i>Rezzan BORA KOÇ, Sinan ŞİVEROĞLU, Nebahat ESEN</i>	534
Teachers' Opinions Regarding Levels of Implementing Teacher Standards	538
<i>Veli BATDI</i>	538
Evaluating the General Proficiency of Teaching Profession of Teacher Candidates.....	543
<i>Veli BATDI</i>	543
A Research About the Relation of Demographic Variables and Attitude Towards Accounting Course on Accounting Students.....	549
<i>Osman Nuri ŞAHİN.....</i>	549
A Research on Communication Style of Advanced Vocational School Students.....	554
<i>İlknur Doğu ÖZTÜRK</i>	554
An Analysis About US National Security on 2015 Between Donald Trump's Discourse Paralellism and Contrasts	559
<i>Setenay DEMİR</i>	559
Successive Technological Change Waves and Industry 4.0	564
<i>Mustafa ZUHAL.....</i>	564

The Tendency of Authoritarian Personality Among University Students in Respect of Political View and Socio-Political Identity: The Case of Pamukkale University.....	571
<i>Ferihan POLAT, Özlem Özdeşim SUBAY</i>	571
The Relationship of Risk Perception, Risk Avoidance, and Variety Seeking among Potential Tourists	580
<i>Hakan BOZ, Aytuğ ARSLAN, Özer YILMAZ, Erdoğan KOÇ</i>	580
Turkish Tradition and Beliefs for 5000 Years from Ergenekon to Iğdır	586
<i>Fatih TURANLI</i>	586
Unusual Harmonisation in Turgut Uyar's Poems	591
<i>Erdost ÖZKAN</i>	591
The Effect of Need for Uniqueness and Need for Cognition on Extended Self.....	600
<i>Şenay SABAH, Sonyel OFLAZOĞLU</i>	600
Situation of Recreational Use Areas in Prehistoric Age's and Today's Housing Designs	606
<i>Fidel TOKER, Abdullah TOĞAY</i>	606
Cultural Differences in Participation of Recreational Activities "Examples of Malakans and Circassians".....	611
<i>Fidel TOKER, Suat KARAKÜÇÜK</i>	611
The Effects of Rising European Populist Extreme Right Parties on European and World Politics	615
<i>Muhammed Onur ÇÖPOĞLU</i>	615
A Distribution Plan with the Transport Models of a Beverage Business Operating Business in Bingöl	621
<i>Sait PATIR, Muhsin TAN</i>	621
A Study on University Students' Gsm Operator Preferences with Game Theory Analysis	628
<i>Sait PATIR, Uğur BERDİBEK, Muhsin TAN</i>	628
Economic Growth, Debt and Inflation: An Analysis of Cointegration Test with Structural Breaks	636
<i>Mustafa KARABACAK, Ercan BAHTİYAR</i>	636
Evaluation of Spatial and Temporal Effects of Industrialization Using Remote Sensing Technologies: Case of Bağcı lar	6473
<i>Gülcan SARP, Kadir TEMURÇİN, Yolcu ALDIRMAZ</i>	6473
Transformation of Narrative in Film Adaptations Fairy Tales to Adults: Snow White.....	649
<i>Bilgehan Ece ŞAKRAK</i>	649
Determining Bullwhip Effect in Supply Chain: Literature Review.....	656
<i>Sena KESKİN, Alev TAŞKIN GÜMÜŞ</i>	656

The Attitude of Y Generation Consumers towards Social Media and the Impact on Purchase Intention.....	663
<i>Cevat SÖYLEMEZ, Abdulkaki BARAN, Ercan TAŞKIN</i>	663
Youtube Vloggers in Content Marketing As an Innovative Marketing Method: A Research on Personal Care Products	668
<i>Eda DİŞLİ BAYRAKTAR, Didem KUTLU, Hasan AYYILDIZ</i>	668
Effect of Tramway Headway On Urban Traffic and Evaluation With Simulation Technique: Eskişehir Case Study	673
<i>Çağdaş KARA, Şafak BİLGİÇ, Kadir Berkhan AKALIN, Murat KARACASU</i>	673
The Use of Social Media During Crisis Management: A Turkish Airlines Example.....	678
<i>Canan Gamze BAL, Necmettin GÜL</i>	678
Investigation of the Applicability of the Telfer System for Eskişehir Province	686
<i>Kadir Berkhan AKALIN, Şafak BİLGİÇ, Çağdaş KARA, Murat KARACASU</i>	686
The Importance of Renewable Energy in the Process of Sustainable Urban Development	690
<i>Abdulkadir DAĞLI, Esra TAŞ</i>	690
Tourism Education and Innovation	695
<i>Cengiz GÖK, Pınar ÇELİK</i>	695
Innovation in Tourism Enterprises and a Model for Turkish Tourism	698
<i>Cengiz GÖK, Hakan ÇELİKKOL</i>	698
The Impact Macroeconomic Variables on FDI Inflows in the Selected Countries: Panel-Data Model	702
<i>İbrahim ARSLAN, Selahattin KAYNAK, Alan Nazar AHMED</i>	702
Country Brands: Typographical Analysis of Tourism Logos	705
<i>Birsen ÇEKEN, Merve ERSAN</i>	705
Research of the Effects of Memorable Customer Experiences on Customer Loyalty; Sample of Green Hotels	710
<i>Üzeyir KEMENT, Sinan ÇAVUŞOĞLU</i>	710
An Overview of XIX th Century Kars Structures	722
<i>Fatih TURANLI</i>	722
Doctrinal Evaluation of the Lesson of Human Rights, Citizenship and Democracy Which is Taught in Schools in the Scope of National Education Ministry	726
<i>Deniz ACARAY</i>	726
Advergaming in Open Simulator Games (Second Life)	732
<i>Gültekin AKENGİN, Kübra ÇİÇEKLİ</i>	732

The Impact of Architectural Settings on Human Psychology	739
<i>Hacer MUTLU DANACI</i>	739
Observations of Dutch traveller Nicolaas Witsen (1641-1717) on North & East Tartaria and the Seyahatname of Evliya Çelebi (1611-1682)	743
<i>Mustafa GÜLEÇ</i>	743
Prayers and Curses in Diyarbakır and Bismil Dialects	745
<i>Ahmet BAŞKAN</i>	745
An Examination of the Village Names of Çorum Province in Terms of Toponymy	750
<i>Ahmet BAŞKAN</i>	750
Differentiation of Women and Men in the Place: Example of Poor Social Houses	754
<i>Mustafa KOÇANCI, Hayati BEŞİRLİ Mehmet Akif BAKIR, Zümre ÖZDEMİR</i>	754
Computer Keyboards in the Context of the Relation between New Media Hardware with Neo-Classical Economy.....	758
<i>Serhat ÇOBAN</i>	758
An Assessment on User Solution and User Intervention Contradiction	764
<i>İkbal ERBAŞ</i>	764
Restrictions of Turkish Public Procurement Law on Procurement of Public Buildings.....	769
<i>İkbal ERBAŞ</i>	769
E-Transformation Process of Azerbaijan Tax System and Its Effect on Tax Incomes.....	773
<i>Metin ALLAHVERDİ, Seyfettin Caner KUZUCU</i>	773
A Review on the Books Use of Typography as a Visual Element.....	778
<i>Mithat YILMAZ, Sümeyye ÖZBEK</i>	778
The Relationship Between Innovation and Entrepreneurial Motivation: A Socio-Cultural Perspective.....	787
<i>Beyhan AKSOY, Mete Kaan NAMAL, Mustafa KOÇANCI</i>	787
An Evaluation of the Role of Social Media in Corporate Social Responsibility Activities	790
<i>Erol TEKİN</i>	790
Increasing the Conciousness of Hunters By Developing Their Regulatory and Balancing Characteristic	793
<i>Abdulkadir DAĞLI</i>	793
Led by Stuart Hall British Cultural Studies School and "V" Masks Analysis	799
<i>Mustafa AKBAYIR</i>	799

Value Stream Mapping Method: A Textile Industry Application	804
<i>Mevhibe TÜRKMEN, Mustafa BAYHAN, Ferhat KUZU</i>	804
A Critical Discourse Analysis for the Representation of the Child in Advertising: Omo, Ülker, Johnson's Baby and Turkcell Advertisements Sample	810
<i>Aslıhan DURLU.....</i>	810
An Assessment on Law No.2022 and Practices in Turkey	815
<i>Mete Kaan NAMAL, Mustafa KOÇANCI, Beyhan AKSOY.....</i>	815
Problems and Quality of Life of Older People in Aging Process: A Study on Comparison of Older Living in Urban and Rural	818
<i>Meyrem TUNA UYSAL, Gülsüm KORKUT.....</i>	818
The Importance of The Informal Groups in The Creation of Security Culture in Organizations	822
<i>Neşe YILMAZ, Bahar DOĞRAMACI YALÇIN</i>	822
Teaching of Mechanism to Industrial Design Students: A Methodology Proposal for Combined Model	828
<i>H. Güçlü YAVUZCAN, Damla ŞAHİN, Cemil YAVUZ.....</i>	828
The Central Asia in The Foreign Policy of The People's Republic of China.....	831
<i>Fulya KÖKSOY</i>	831
Effects of Work-Family Conflict on Cafe and Restaurant Employees of Work Satisfaction Level Example Sapanca	835
<i>Tuncay YILMAZ, Dilara GÜNGÖR.....</i>	835
Reverse Logistics Process and an Examination on Business Implementation	842
<i>Esra AYHAN.....</i>	842
The Search on The Effects of Burnout on Business Satisfaction	850
<i>İlknur ÇEVİK TEKİN, Tahir AKGEMCİ.....</i>	850
A Reason of Divorce: Adultery	859
<i>Özge Tuçe GÖKALP</i>	859
The Investigation of The Relationship Between Loneliness and Social Media Attitudes of 10 th and 11 th Grade High Schools Students	863
<i>Farnaz FATHI AMAGHANI.....</i>	863
Measurement of Competitive Power at Firm Level: BSC-Integrated AHP Model Recommendation and Strategy Determination.....	867
<i>Orhan ELMACI, Şerafettin SEVİM.....</i>	867

Education for Sustainable Development from The Perspective of Islam: A Comparative Analysis	876
<i>Saeed Rashed Hasan CHOWDURY</i>	876
Employer and Disabilities Perspective “The Disableders Really Want to Work?” A Field Research in Sakarya	880
<i>Tuncay YILMAZ, Büşra İNCE</i>	880
The Fiscal Crisis of Rescuer State: Criticism on the Results of Public Fiscal Management Caused by Debt in the Public Economy	886
<i>Mustafa YILDIRAN, Ahmet UZUN, İlyas ÖZKÖK</i>	886
Examining the Measurement Invariance of Emerging Adulthood Inventory Across Age Groups	889
<i>Bilge BAKIR AYĞAR, Mehtap SEZGİN, Arzu GÜL TOPUZ, N. Bilge BAŞUSTA</i>	889
An Evaluation on Ibn Sayyad Narration	893
<i>Mehmet BİLEN</i>	893
The Effects of Service Operators by Student Transportation on Business and Family Conflicts of Satisfaction Level Example Düzce	898
<i>Metin YILMAZ, Songül DÖGER</i>	898
Identity Discussions in International Relations: Turkey – Albania Relations through Bilateral Images	907
<i>Ramazan İZOL, Fatih Fuat TUNCER</i>	907
India- Bangladesh Relations: Policy Challenges under the Narendra Modi’s and Shiekh Hasina Regime	911
<i>MD. Nazmul ISLAM</i>	911
A Study on Civil Society Organization in Industrial Product Design	916
<i>Çisem ERCÖMART</i>	916
Adoption Institution in Turkish Law	926
<i>Özge Tuçe GÖKALP</i>	926
Concepts of Earth and Methods for Creating Esthetics in the Surface Design by Observing the Nature.....	931
<i>Hakan ÇILOĞLU</i>	931
Problem of Capitalization in Written Speech of Turkish Students Studying Russian Language	936
<i>Zulfiya ŞAHİN</i>	936
'Different but Not Impossible' Working Students 'Work-School' Balance Example Sakarya City	941
<i>Tuncay YILMAZ, Beyza ARI</i>	941
Socially Responsible Investment: An Examination on Leading Industrial Companies in Turkey.....	951
<i>N.Serap VURUR, Özlem TUNA, İbrahim KILIÇ</i>	951

The History of Relations Between Iran and The People's Republic of China (PRC) and the Benefits of the Relations to Iran.....	957
Ramazan İZOL	957
The Importance of Global Patent Protection with Regard to Promoting Innovation	960
Şeyma YURDUSEVEN	960
Some Examples of Women's Rights in The Ottoman Society in The 18th Century	965
Veysel GÜRHAN	965
The Universality of Design and Common Appreciation	970
S.Serpil ERDÖNMEZ, Serkan GÜNEŞ	970
Global Developments in Integrated Reporting and a Model Suggestion for Turkey	972
Orhan ELMACI, Şerafettin SEVİM	972
Investigation of Adolescent Attitudes Towards Violence in Terms of Gender and Self-Efficacy.....	983
Binnaz Kıran ESEN, Mehtap SEZGİN	983
Effectiveness of Attitudes and Motivation in The Vocation of Teacher's Candidates: An Investigation on Pedagogical Formation Education Teacher Candidates with Education Faculty	988
Meral BEKTAŞ, Şerife KARAGÖZ	988
Muammar Al Gaddafi and Libya War: The Legality Analysis from the International Law and Human Rights Law.....	993
MD. Nazmul ISLAM, Abdur Rob RAZU	993
The Film Study on "Namus" Concept: Mustang	996
Sıla FİSUNOĞLU	996
Existence of Idioms in Folks Songs of Silifke Region.....	1003
Erdost ÖZKAN	1003
Usage of Kitsch Concept in Advertisement	1011
Ferrah Nur DÜNDAR	1011
Ethnic/Religious Based National-State Construction After Cold War in Georgia.....	1016
Şenol KANTARCI	1016
Comparative Assessment of The Natural and Human Geography of Spain and Turkey.....	1020
Abdulkadir GÜZEL, Mehmet ÖZCANLI, Mehmet AKBIYIK, Hurşit YETMEN	1020
Expertise in Administrative Judgment after Law No. 6754.....	1025
Seçkin YAVUZDOĞAN	1025

The Right of Self-Defense and The Applications of United States in The Region of Latin America	1030
<i>Selin ERKUL</i>	1030
A Time Series Analysis of Relationship Between Gold Price and Macroeconomics Variables in Turkey: Period 2012-2016	1035
<i>Mehmet Levent ERDAŞ</i>	1035
Zviad GAMSAKHURDIA Period After Independence in Georgia	1040
<i>Şenol KANTARCI</i>	1040
Guerilla Marketing, Which is a New Marketing Understanding, and Ethics	1045
<i>Ferrah Nur DÜNDAR</i>	1045
The Mobility of The Turkish Immigrants in The Labour Market: The Case of Paris	1050
<i>Hasan GÜLER</i>	1050
Fourth Industrial Revolution (Industry 4.0) Development Process and General Features	1057
<i>Biol AKGÜL</i>	1057

Analysis of Cost Accounting Book of the year 1259 (R.) of **Aydın Sanjak**

Ali APALI¹

Extended Abstract

1. Introduction

In the Ottoman Empire, accountants who fulfilled income and expense records through clerks, ie accountants, were in charge both in the province and in the center. The income and expenses that emerged in the province first gathered in the provincial center. Here expenses were deducted from income. If a province had had a surplus income in itself, the surplus would have been transferred to the center. However, regardless of the amounts of income and expenses in terms of accounting records, the recorded accounting documents / books were sent to the head office (accounting) and kept there. The Ottoman State had quite a lot of cost books. These books were resolved at the ongoing study of Aydın Sanjak and the results were analyzed in part.

2. Analysis of Costs (Masarifat) Accounting Book

Although many classifications were made within the framework of the budget balances of the Ottoman Empire, the revenues were mainly accounted for as income accounts and expenses as cost (masarifat) accounts. With regards to the subject limits of the study, in the cost book obtained from the Prime Ministry Ottoman Archives with 4863 case no and ML.MSF.d. fund code, expenses of the districts and sub-districts of Aydın Sanjak's officers' salaries and miscellaneous items were recorded. The opening opening of the document mentions that 1259 (R.) year of Aydın Sanjak's districts of Aydın Province only showed the salaries, the nature of the officers of June and the quantities of various expenses.

The book of costs (masarifat defteri) consists of four sheets and eight pages. The first and last pages were left blank. The order of the registered places in the book has been examined in the documentary without being changed. Data was tabulated just with the aim of a better understanding of the accounting data in the document.

It has been determined that the accounting records of the settlement units were kept very regularly and systematically when the expenditure book of June / July (1259 R.) of 1843 M. was analyzed, which belonged to 4 sub-districts (Kıran, Çakıllı, Koçak, Karapınar) and 28 districts (Aydın Güzelhisarı, Köşkdere, Köşk, İnce, Sultanönü, Dalıca, Sobuca, Mazun, Dalama, Ayasuluğ, Tire, Bayındır, Birgi, Ödemiş, Keles, Alaşehir, İnegöl, Nazilli, Kuyucak, Karacasu, Balyanbolu, Bozdoğan, Arpaz, Yenipazar, Amasya, Çine, Karpuzlu, Şahme) of Aydın. The account book provides information about of whom the officers in settlements consisted, how much salary these people serving to the state gained, what the various expenditures were done as the representative of the state in the settlements. According to the book;

¹ Asist. Prof., Mehmet Akif Ersoy University, aliapali.35@gmail.com

The sum of the Sancak (district) expenses is 201.472. The residential which has the highest expense is Aydın Güzelhisarı District. The total costs of the district is 114.534. This expense is 56.85% of the total expense. The residential which has the second highest expense is Tire District. The total amount of Tire District is 10,272,50 kuruş, and its share of sanjak expenses in total expenses is 5,10%. If the costs of other settlements are both listed and ranked from the highest point in terms of their share within the general sanjak; Bayındır (4,40%) 8.874 kuruş, Alaşehir (3,30%) 6640,50 kuruş, Ödemiş (3,11%) 6265 kuruş, Nazilli (2,79%) 5614 kuruş, Birgi (2,78%) 5594, Sobuca (1,83%) 3690 kuruş, Karacasu (1,79%) 3425, Çine (1,69%) 3410 kuruş, Kuyucak (1,62%) 3264 kuruş, Bozdoğan (1,60%) 3224 kuruş, İnegöl (1,21%) 2447,50, Yenipazar (1,20%) 2421,5 kuruş, Arpaz (1,08%) 2181 kuruş, Karpuzlu (0,96%) 1930, Balyanbolu (0,94%) 1900, Keles (0,94%) 1895, Sultanönü (0,91%) 1840, İnce (0,75%) 1515 kuruş, Dalama (0,72%) 1455, Köşkdere (0,67%), 1350 kuruş, Ayasuluğ (0,67%), 1350 kuruş, Şahme (0,65%), 1315 kuruş, Dallica (0,52%), Karapınar (0,45%), Köşk (0,37%), Koçak (0,29%), 575 kuruş, Mazun (0,26%) 525 kuruş, Amasya (0,26%) 515 kuruş, Çakıllı (0,22%) 450 kuruş and Kıran (0,15%) 300 kuruş.

Prominent expense items of the settlement were as follows; salaries of the indicator, provincial treasurers, colophon officers, population ministry employees, islamic-ottoman office for public regularity employees, military personnel, quarantine office employees, miscellaneous expenses of chest fiduciary, postmaster, jail and districts. Indicator, provincial treasurer, colophon officers, population minister among them only served in Güzelhisar, central district of Aydın. Other expenses are located in important parts of the settlements. Recorded expenses in Güzelhisar were as follows; salary of the marshall 67,500 kuruş, salary of the provincial treasurer 11,250 kuruş, colophon officers' total salary 7,950 kuruş, salary of population minister 500 kuruş, population ministry officers' total salary 250 kuruş, islamic-ottoman office for public regularity employees' total salary 2,350 kuruş, quarantine office salary 2151 kuruş, salary of chest fiduciary 500 kuruş, postmaster's salary 250 kuruş, various expenses 3582,50 kuruş. All of the expenses of Kıran, the settlement with the least amount of money, belonged to the salaries of military personnel.

When the book of accounts was resolved, the number of state officials (servants) in the sanjak was also reached. According to the document, the officers consisted of 1 indicator, provincial treasurer, population minister and chest fiduciary, 5 postmasters, 7 accounting employees, 10 quarantine employees, 22 civil registry employees, 90 islamic-ottoman office for public regularity employees, 877 military person of 266 cavalry and 611 infantry. According to the book, the number of employees of Aydın District during June, 1259 R. was 1015.

3. Conclusion

When the cost book is examined in terms of accounting concepts and principles, seasonal separation with periodicity, full explanation in the sense that each record has its own description, to be able to be expressed in money with the direction of keeping records with currencies, especially with regard to the purchase of materials ie the recording of costs, cost-based, and in some cases even the finest detail is closely related to the notion of materiality.

In the future studies, the costs of the same time period of Aydın Sanjak and the other sanjaks can be solved, and comparative analyzes can be made by analyzing the cost books of the same sanjak in different months or years. In addition, by way of the document date coinciding with the periods when the budget deficits are rising, the budget balances and the inequalities after the settlement of the incomes of the same month can be subject to future studies.

Keywords: Accounting History, Aydın Province, Cost Accounting

JEL Codes: M40, M49, N95

1259 (R.) Senesi Aydın Sancağı Masarifat Muhasebesi Defterinin Çözümlemesi

Geniş Özet

1. Giriş

Osmanlı Devleti'nde gelir ve gider kayıtları, katipler yani muhasebeciler vasıtasıyla yerine getiren muhasebeciler hem taşra hem de merkezde görev yapmaktaydılar. Taşrada ortaya çıkan gelir ve giderler önce taşra merkezinde toplanırlardı. Burada giderler gelirlerden düşülürdü. Eğer bir taşranın kendi içerisinde gelir fazlalığı oluşmuş ise fazlalık merkeze aktarılırdı. Ancak muhasebe kayıtları bakımından gelir ve giderlerin tutarlarının ne olduğuna bakılmaksızın, kayıtlanan muhasebe belgeleri/defterleri merkez (Başmuhasebe) muhasebeye gönderilir ve orada saklanırdı. Osmanlı Devleti'nde oldukça fazla sayıda masraf defteri bulunmaktadır. Bu defterlerden Aydın Sancağı ile ilgili olanı çalışmanın devamında çözümlenerek sonuçlar sonuç kısmında analiz edilmiştir.

2. Masarifat Muhasebesi Defterinin Çözümlemesi

Osmanlı Devleti'nin bütçe dengelerinin sağlanması için kendi içerisinde birçok sınıflandırma yapılmasına rağmen, esas olarak gelirler varidat muhasebeciliği, giderler ise masarifat muhasebeciliği olarak ayrılmıştır. Çalışmanın konu sınırı bakımından Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nden temin edilen 4863 gömlek no ve ML.MSF.d. fon kodlu masarifat defterinde, Aydın Sancağı'na bağlı kaza ve nahiyelerdeki memurların maaş ve müteferrik kalemlerinden oluşan masraflar kayıtlanmıştır. Belgenin açılış kaydında, Aydın Eyaletine bağlı Aydın Sancağı'nın kazalarının 1259 (R.) senesinin sadece Haziran ayına ait memurların maaşları, mahiyetleri ve çeşili masrafların miktarlarının gösterildiğinden bahsedilmiştir.

Masarifat defteri dört yaprak ve sekiz sayfadan oluşmaktadır. İlk ve son sayfaları boş bırakılmıştır. Defterde kayıtlı yerleşim yerlerinin sırası değiştirilmeden belgedeki haliyle incelenmiştir. Sadece belgedeki muhasebe kayıtlarının daha iyi anlaşılabilmesi amacı ile veriler tabloleştirilmiştir.

Aydın Sancağı'nın 4'ü nahiyeye (Kıran, Çakıllı, Koçak, Karapınar), 28'i kaza (Aydın, Güzelhisarı, Köşkderesi, Köşk, İnce, Sultanönü, Dallıca, Sobuca, Mazun, Dalama, Ayasuluğ, Tire, Bayındır, Birgi, Ödemiş, Keles, Alaşehir, İnegöl, Nazilli, Kuyucak, Karacasu, Balyanbolu, Bozdoğan, Arpaz, Yenipazar, Amasya, Çine, Karpuzlu, Şahme) olmak üzere 1843 M. yılının Haziran/Temmuz (1259 R.) aylarının masraf (gider) defteri çözümlendiğinde yerleşim birimlerinin muhasebe kayıtlarının oldukça düzenli ve sistemli olarak tutulduğu tespit edilmiştir. Muhasebe defterinden yerleşim yerlerindeki devlet memurlarının kimlerden oluştuğunu, devlet adına iş yapan bu kişilerin ne kadar maaş aldıkları, devlet temsilcisi olarak

yerleşim yerinde işlerin yapılmasındaki çeşitli harcamaların neler olduğu hakkında bilgilere ulaşılmıştır. Deftere göre;

Sancak giderlerinin toplamı 201.472 guruştur. En yüksek gidere sahip yerleşim birimi Aydın Güzelhisarı Kazası'dır. Kazanın toplam masrafı 114.534 guruştur. Bu gider toplam giderin %56,85'sidir. İkinci en yüksek giderli kaza, Tire Kazası'dır. Tire Kazası'nın toplam gideri 10.272,50 guruş olup, sancak giderlerinin toplam giderleri içerisindeki payı %5,10'dur. Diğer yerleşim yerlerinin masraflarını hem tutar hem de genel sancak içerisindeki payları açısından en fazla olandan itibaren sıralanırsa; Bayındır (%4,40) 8.874 guruş, Alaşehir (%3,30), 6640,50 guruş, Ödemiş (%3,11) 6265 guruş, Nazilli (%2,79) 5614 guruş, Birgi (%2,78), 5594, Soba (%1,83) 3690 guruş, Karacasu (%1,79) 3425, Çine (%1,69), 3410 guruş, Kuyucak (%1,62) 3264 guruş, Bozdoğan (%1,60), 3224 guruş, İnegöl (%1,21), 2447,50, Yenipazar (%1,20) 2421,5 guruş, Arpaz (%1,08) 2181 guruş, Karpuzlu (0,96) 1930, Balyanbolu (%0,94) 1900, Keles (%0,94) 1895, Sultanönü (%0,91) 1840, İnce (%0,75) 1515 guruş, Dalama (%0,72) 1455, Köşkdere (%0,67), 1350 guruş, Ayasuluğ (%0,67), 1350 guruş, Şahme (%0,65) 1315 guruş, Dallica (%0,52), Karapınar (%0,45), Köşk (%0,37), Koçak (%0,29), 575 guruş, Mazun (%0,26) 525 guruş, Amasya (%0,26) 515 guruş, Çakıllı (%0,22) 450 guruş ve Kıran (%0,15), 300 guruştur.

Yerleşim yerlerinin öne çıkan gider kalemleri, müşirin, defterdarın, ketebe memurlarının, nüfus nazırının, nüfus müdürlüğü çalışanlarının, ihtisab memurluğunun çalışanlarının, askeri personelin, karantina memurunun maaşları, sandık emini, posta müdürü, mahbushane giderleri ve kazaların müteferrik giderleri olarak sıralanmaktadır. Bunlardan müşir, defterdar, ketebe memurları, nüfus nazırı sadece Aydın merkez kazası olan Güzelhisar'da görev yapmaktadır. Diğer giderler yerleşim yerlerinin önemli kısmında bulunmaktadır. Güzelhisar'daki kayıtlanan gider kalemleri, maraşelin maaşı, 67.500 guruş, defterdarın maaşı 11.250 guruş, ketebe memurlarının toplam maaşı 7.950 guruş, nüfus nazırının maaşı 500 guruş, nüfus müdürlüğü memurlarının maaşı 250 guruş, ihtisab memurluğu çalışanlarının maaşı 2.350 guruş, karantina memurluğunun maaşı 2151 guruş, sandık emininin maaşı 500 guruş, posta müdürünün maaşı 250 guruş, çeşitli giderler 3582,50 guruş olarak kayıtlanmıştır. En az gidere sahip yerleşim yeri olan Kıran'ın giderlerinin tamamı askeri personel maaşlarına aittir.

Muhasebe defteri çözümlendiğinde sancak içerisindeki devlet görevlilerinin (hizmetlilerinin) sayısı bilgisine de ulaşılmıştır. Belgeye göre görevliler, 1'er kişi müşir, defterdar, nüfus nazırı ve sandık emini, 5 posta müdürü, 7 muhasebe çalışanı, 10 karantina memurluğu çalışanı, 22 nüfus müdürlüğü çalışanı, 90 ihtisab memurluğu çalışanı, 266'sı süvari, 611'i piyade olmak üzere 877 askeri personelden oluşmaktadır. Deftere göre Aydın Sancağı'nın 1259 R. Senesi haziran ayındaki çalışanlarının sayısı, 1015'tir.

3. Sonuç

Masraf defteri muhasebe kavram ve ilkeleri açısından incelendiğinde, dönemlere ayrılması ile dönemsellik, her kaydın açıklamalarının olması yönünden tam açıklama, kayıtların para birimleri ile tutulması yönü ile parayla ifade edilebilme, özellikle malzeme satın alma yani maliyetlerin kayıtlanması yönü ile, maliyet esaslı ve bazı kayıtlarda en ince ayrıntının dahi unutulmadan gösterilmesi önemlilik kavramları ile yakından ilişkilidir.

Gelecek çalışmalarda Aydın Sancağı ile diğer sancakların aynı zaman dilimindeki masrafları çözümlenebileceği gibi, aynı sancağın farklı ay ya da yıllardaki masraf defterleri çözümlenerek karşılaştırmalı analizler yapılabilir. Ayrıca bütçe açıklarının arttığı dönemlere

rastlayan belge tarihinden yola çıkılarak, aynı ayın gelirlerinin çözümlenmesi sonrasında bütçe denklikleri ya da eşitsizlikleri gelecekteki çalışmalara konu edinilebilir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Tarihi, Aydın Sancağı, Masraf Muhasebesi

JEL Kodları: M40, M49, N95

References

- Prime Ministry Ottoman Archives, (BAO), Case No: 4863, Fund Code: ML.MSF.d.
- Erdoğan, İ., (2000). “Osmanlı İktisadi Düzeninde İhtisab Müessesesi ve Muhtesiblik Üzerine Bir Deneme”, Ankara University Journal of Ottoman History Research Center, 11, 123-145.
- Güneş, M. (2014) “Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili”, Gazi Akademik Bakış, 8(15), 221-240.
- Sarııldız, G. (2001), Karantina, Türkiye Diyanet Ansiklopedisi, Volume: 24, Access, 12.01.2016, <http://www.islamansiklopedisi.info/dia/ayrmetin.php?idno=240464>
- Uyanıker, A. (2014). *Sultan II. Abdülhamid Döneminde Osmanlı Devleti'nde Sağlık Alanında Yapılan Çalışmalar (1876-1909)*, Unpublished Phd. Tesis, Kahramanmaraş, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Social Sciences Institute.

Comparison of Political Commander Leadership and Business Organization Leadership Features: Attila and Steve Jobs Example

Mesut ATASEVER¹, Hamdi IŞIK²

Extended Abstract

Many studies have been carried out on the concept of daily leader and leadership. However, it is not possible to say that both the definition and the features and effects are agreed upon. Because although the leader is a specific definition of the concept, the leadership is a concept that can show changes in the content according to the subject. When researches are examined, different approaches have emerged in terms of society structure and differentiation of cultures to the concept of leadership. Rapid changes in society and business in the last century reveal the inadequacy of leadership-related work.

The leader is to bring together the individuals with common goals and direct them, coordinate them and manage them in a broad sense. In short, it is the art of influencing and motivating the individuals (Kırmaz, 2008: 2010). Leader is the person who helps them in jobs that they can not do alone. Effective leader is honest, loyal, trustworthy, respectful to his employees and supporting them for his group (Yiğit, 2002: 17).

The business organization is the person who leads the group in order to collect the individuals in groups according to their specific aims and targets and to act them in order to accomplish these goals (Aydemir, 2010: 3). Sidual leadership is the one that enables strategic decisions in a dynamic environment and focuses on the goals of followers 2013: 3). The aim of this study is to compare and contrast theoretically the leadership of political leadership and business organization as an example of the political and business organization that has lived and influenced many people. The method used for doing this is the source scanning and qualitative analysis method. In scope, the leadership and characteristics of the exemplary leadership characters given for better understanding of the concept of leadership have been mentioned. Leadership features of Attila as leader of business organization leader Steve JOBS and political commander were compared. It is expected that this study will contribute to academic work on leadership.

As you can see, in the leader of the political commander, the leader of the enterprise organization basically dominates certain groups and masses. While the political leader dominates the larger group, the leader of the enterprise group dominates the smaller group. Both have their own characteristics and principles. There is discipline on the basis of the leadership of the political commander. In the same way, the leader of the business organization provides control over his subordinates with personal discipline. The Hun emperor was attached to JOBS unda success intelligence as Attila's success intelligence was attached. The leaders were self-confident thanks to their intelligence. Attila, leader of the political commander, is known to be

¹ Yrd. Doç. Dr. Uşak Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Uluslararası Lojistik ve Taşımacılık Bölümü

² İşletme YL öğrencisi, Uşak Üniversitesi

a commander of intelligence and JOBS has been regarded as the leader of the most successful and self-proclaimed organization in the world. The leader of the political leader loves the managers and gives them motivation as one, and the leader of the organization gives importance to the motivations of the employees and reveals their talents. Buddha has contributed to the success and continuity of the organization. From the standpoint of determination, which is a distinctive leadership feature, Attila has put an end to many empires and a fearful dream of Europe. JOBS, on the other hand, has decided not to give up despite all the negativities in his life and to reach the highest position he can take.

Attila was a faithful and committed leader to the state and nation. For this reason he was loyal to the people in his favor for the success of the people. JOBS had a personality that was against the organization. For this reason, when he returned to his APPLE company, he rescued him from the sink and made it the most successful company in the world. It seems that the leaders have achieved success depending on their intelligence, determination and loyalty. Both leaders have creativity features. Although the political leader is predominant in politics, organizational leaders use creativity in the sense of product and service. . The two leaders were successful people who had the right time and the right place. When viewed as an art of influencing individuals to leadership, in the political leader, the leader of the organization is also someone who has the power to influence the mass that follows. It is also seen that Attila and JOBS in general have similarities to their leadership characteristics, but they have different characteristics. According to some researches, JOBS was a selfish, egoist leader who only thinks of himself. When we looked at Attila, one with the people had a personality that had fun with them. Attila was someone who had the protective qualities that resulted from being a political commander. He had a duty to protect his people and the state. Attila the servant was someone who had many principles of being a leader. Before his own interests, the interests of his state and his people come before him for everything. In short, he had a personality that was far from selfish and egoistic.

Keywords: Leader, Leadership, Political Leader, Leadership Organization Leader, Leadership Comparison

Siyasi Komutan Liderlik ve İşletme Örgütü Liderliği Özelliklerinin Kıyaslanması: Attila ve Steve Jobs Örneği

Geniş Özet

Tarihten günümüze lider ve liderlik kavramı üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Ancak hem tanıtımda hem de özellik ve etkilerde uzlaşıldığını söylemek mümkün değildir. Çünkü lider kavramının belirli bir tanımı olsa da liderlik olgusu kişiye, konuya topluma göre içerik olarak değişiklikler gösterebilen bir kavramdır. Araştırmalar incelendiğinde toplum düzeni ve kültürlerin farklılaşmasıyla liderlik kavramına bakış açısında da farklı yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Son yüzyılda toplum hayatında ve işletmecilikte gerçekleşen hızlı değişimler, liderlikle ilgili çalışmaların yetersizliğini ortaya koymaktadır.

Lider, ortak hedefleri olan bireyleri bir araya getirerek onları yapacakları faaliyetlere yönlendirmek, koordine etmek ve geniş anlamıyla yönetmektir. Kısacası bireyleri etkileme ve güdüleme sanatıdır (Kırmaz, 208: 2010). Lider bireyin tek başlarına gerçekleştiremeyeceği

işlerde onlara yardımcı olan kişidir. Etkin liderde grubuna karşı dürüst, sadakatli, güvenilir ve çalışanlarına karşı saygılı ve onları destekleyen kişidir (Yiğit, 2002: 17).

İşletme örgütü lideri gruplar halindeki bireyleri belirli amaçlar ve hedefler doğrultusunda yanına toplayabilme ve bu amaçları gerçekleştirebilme için bireyleri harekete geçiren kişidir (Aydemir, 2010: 3). Siyasi liderlik ise dinamik bir ortamda stratejik kararlar alabilmeyi sağlayan ve hedefleri doğrultusunda takipçilerini hedeflere odaklanmayı sağlayan kişidir (Demirel vd. 2013: 3). Bu çalışmanın amacı siyasi liderlik ve işletme örgütü liderliğini teorik olarak kıyaslayıp, yaşamış ve birçok insanı etkilemiş siyasi ve işletme örgütünü örnek olarak ele almaktadır. Bunu yaparken kullanılan yöntem ise kaynak tarama ve nitel analiz yöntemidir. Kapsam olarak, liderlik kavramının daha iyi anlaşılmasına yönelik verilen örnek liderlik kişiliklerinin liderlik ve özellikleri ve bunlara bağlı davranışlarından söz edilmiştir. İşletme örgütü lideri Steve JOBS ve siyasi komutan lider olarak Attila'nın liderlik özellikleri karşılaştırılmıştır. Bu çalışmanın liderlik konusunda yapılan akademik çalışmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

Görüldüğü gibi siyasi komutan liderde, işletme örgütü lideri de temelde belli grup ve kitlelere hükmederler. Siyasi lider daha büyük kitleye hakim olurken işletme örgütü lideri daha az sayıda kitleye hakimdir. Her ikisinin de kendine has özellik ve prensipleri vardır. Siyasi komutan liderliğin temelinde disiplin vardır. Aynı şekilde işletme örgütü lideri de şahsi disiplin ile astlarına karşı kontrol hakimiyeti sağlar. Hun imparatoru Attila'nın başarısı zekasına bağlı olduğu kadar JOBS unda başarısı zekasına bağlıydı. Liderler zekilikleri sayesinde kendilerine karşı özgüven sahibi olmuşlardır. Siyasi komutan lider Attila sahip olduğu özgüvenle cihangir komutanı olarak anılmış, JOBS ise Dünya da en başarılı ve kendinden oldukça söz ettiren örgüt lideri olarak kabul edilmiştir. Siyasi lider halkını, yöneticilerini severek ve onlarla bir olarak motivasyonlarını sağladığı gibi örgüt lideri de çalışanların motivasyonlarına önem vererek onların yeteneklerini ortaya çıkarmasını sağlamıştır. Buda örgütün başarı ve sürekliliğine katkı sağlamıştır. Belirgin bir liderlik özelliği olan kararlılık açısından bakıldığında da Attila kararlılığı sayesinde birçok imparatorluğa son vermiş ve Avrupa'nın korkulu rüyası olmuştur. JOBS ise kararlılığı sayesinde hayatındaki bütün olumsuzluklara rağmen vazgeçmemiş ve çıkabileceği en yüksek konuma çıkmayı başarmıştır.

Attila devletine ve milletine sadık ve bağlı bir liderdi. Bu nedenle halkı tarafından sevilir başarısı için halkıda ona karşı sadık kalırdı. JOBS ise örgütüne karşı bağlı bir kişiliğe sahipti. Bu nedenle ayrıldığı APPLE şirketine tekrar dönünce batmaktan kurtarmış ve Dünyanın en başarılı şirketi haline getirmiştir. Liderlerin zeka, kararlılık ve sadık olmalarına bağlı olarak başarıyı elde ettikleri görülmektedir. Her iki liderinde yaratıcılık özellikleri bulunmaktadır. Siyasi lider politika ağırlıklı olsa da, örgüt lideri ise ürün, hizmet anlamında yaratıcılık zekalarını kullanırlar. İki liderde başarılı bir şekilde doğru zaman da ve doğru yerde olma özelliğine sahip kimselerdi. Liderliğe bireyleri etkileme sanatı olarak bakıldığında siyasi liderde örgüt lideri de peşinden gelen kitleyi etkileyebilme gücüne sahip kimselerdir. Genel anlamda Attila ve JOBS un liderlik özellikleri gereği benzerlikleri olsa da farklı özelliklerinin olduğu da görülmektedir. Bazı araştırmalara göre ise JOBS bencil, sadece kendini düşünen egoist bir liderdi. Attila ya baktığımızda ise halkı ile bir olan, onlarla birlikte eğlenen bir kişiliğe sahipti. Attila siyasi komutan lider olmasından kaynaklanan koruyuculuk vasfına sahip kimseydi. Halkını ve devletini koruma ile yükümlü bir özelliğe sahipti. Attila hizmetkar lider olma özelliğinin birçok prensibine sahip kimseydi. Kendi çıkarlarından önce devletin ve halkının çıkarları onun için her şeyden önce gelir. Kısacası kendini beğenen ve egoist olma özelliğinden uzak bir kişiliğe sahipti.

Anahtar Kelimeler: Lider, Liderlik, Siyasal Lider, İşletme Örgütü Lideri, Liderlik Kıyaslaması

References

Ahmetbeyoğlu, A. (2003), Büyük Hun Hükümdarı Attila, Manas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 7, Bışkek.

Ahmetođlu, ř. (2010), İşlam Mezhepleri Tarihinde Karizmatik Liderlik Anlayışı: Hz. Ali Örneği, Milet Ve Nihal, İnanç Kùltür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi, 7(3), 167-168.

Akçakaya, M.(2010). 21. Yüzyılda Yeni Liderlik Anlayışı, Adalet Yayınevi, 1.Baskı, Ankara.

Alkın, M.C.(2006), Liderlik Özellik ve Davranışlarının Belirlenmesi Ve Konuyla İlgili Olarak Yapılan Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne, Temmuz.

Aslan, T.(2008), Siyasi, Sosyal ve Kùltürel Açından Atatürk'ün Liderliği Üzerine Bir Deneme, C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, 32 (12), 241-261.

Avcı, A.(2015), Dönüşümcü ve İşlemci Liderlik Stilleri: Kavramsal Çerçevesi Ve Eğitim Örgütleri Açısından Etkileri, Fsm İلمي Araştırmalar İnsan Ve Toplum Bilimleri Dergisi, 5, 86-106.

Aydemir, N.K. (2010), İşletmelerdeki Liderlik Yaklaşımları İle Türk Silahlı Kuvvetleri'ndeki Liderlik Yaklaşımlarının Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.

Baltaş, A.(2003), Ekip Çalışması ve Liderlik, Remzi Yayın Evi, 5.Basım, Mayıs.

Bass, B.M., (1990). Bass & Stogdill's Handbook Of Leadership, Theory, Research, And Managerial Applications, 3.Edition, The Free Press, New York.

Baykal, A.N.(2000), Mustafa Kemal Atatürk'ün Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık, 11.Basım, İstanbul.

Biçer, H. (2015), Steve Jobs Kimdir? Eğitim, İş ve Aile Hayatı, 21:44, Ekim, [Http://Paratic.Com/Steve-Jobs-Hayati/](http://Paratic.Com/Steve-Jobs-Hayati/), (17 şubat 2017).

Brown, J. (2015), Apple Ceo Su Steve Jobs Başarısının 12 Kuralını Açıklıyor, [Http://Futureleadnow.Com/Apple-Ceosu-Steve-Jobs-Basarisinin-12-Kuralini-Acikliyor/](http://Futureleadnow.Com/Apple-Ceosu-Steve-Jobs-Basarisinin-12-Kuralini-Acikliyor/) (18 şubat 2017).

Demirel, E.T. Yatkın, A. Düşükcan, M. Derin, N. Çakınberk, A. Güven, M. (2013), Seçilmişler Hükümdara Dönüşüyor Mu? Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçeği Geliştirme Çalışması, Akademik Yaklaşımlar Dergisi, 4(2), 1-17.

Edinger, L.J.(1976), Editors Introduction, Political Leadership İn Industrialized Societes, Ed: Lewis J. Edinger, New York, Robert E. Krieger Publishing Company.

Erçetin, ř., (2000), Lider Sarmalında Vizyon, 2.Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Erdal, M. (2007), İşletmelerde Dönüştürücü Liderlik Davranışlarının Analizi, Yüksek Lisans Projesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.

Ergezen, M.(2008), (Yönetici Liderlik) Lider Komutan Lider Yönetici, Kavim Yayıncılık, 1.Baskı, Ekim.

Erzen, M.E. (2008), Siyasi Lider İmajlarının Seçimlerde Etkisi, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dergisi, Sayı: 31, 65-81.

Günaydın, H. (2016), Tanrının Kırbacı (Attila'nın Liderlik Sırları), İlgi Kültür Sanat Yayıncılık, 1.Baskı, İstanbul.

Güney, S.(2012), Liderlik, Nobel Akademik Yayıncılık, 1.Baskı, Şubat.

Gürel, P.A. (2013), İşletmelerde Küresel Rekabet Avantajına Yönelik Yeni Liderlik Tipi: Dönüştürücü Liderlik, Beykent Üniversitesi, İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Dergisi, 6,1, 1-28.

Gürsoy, A.(2005), Liderlikte Duygusal Zeka (Liderlik Özellikleri İle Duygusal Zekalı Liderlere Ulaşılması) Türk Silahlı Kuvvetlerinde Örnek Bir Uygulama, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi.

Hilal, S. (2011), Steve Jobsın İlham Verici Hayatı/ Sosyal Medya, [Http://Yandexaramamotoruu.Blogspot.Com.Tr/2013/09/Steve-Jobsn-İlham-Verici-Hayat-Sosyal.Html](http://Yandexaramamotoruu.Blogspot.Com.Tr/2013/09/Steve-Jobsn-İlham-Verici-Hayat-Sosyal.Html), (17 Şubat 2017).

Isaacson, W. (2011), Steve Jobs, Domingo Bkz Yayıncılık, Çeviri: Dost Körpe, Ekim, İstanbul.

Karahan, F. (2010), Nasıl Steve Jobs Olunur? Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Biga İİBF, İşletme Bölümü, Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, 5, 1.

Kırmaz, B. (2010), Bilgi Çağı Lideri, Ankara Barosu Dergisi, 68(3), Ankara.

Kutsar, V. Ghose, N. Kutsar, Y. (2014), Leadership Analysis Using Management Tools: Steve Jobs, American International Journal Of Contemporary Research, 4,2, Şubat.

Öztekin, H. (2016), Çağdaş Liderlik, Net Medya Yayıncılık, 1.Baskı, Antalya.

Smith, D. (2013), How To Think Like Steve Jobs/Steve Jobs Gibi Düşünmek, Çeviren: Kutluhan Kutlu, Ntv Yayınları

Şahne, B.S. Şar, S. (2015), Liderlik Kavramının Tarihçesi Ve Türkiye'de İlaç Endüstrisinde Liderliğin Önemi, Marmara Pharmaceutical Journal 19: 109-115

Tabak, A.(2005), Lider ve Takipçileri, Asil Yayıncılık, 1.Baskı, Ankara.

Tekin, S. (2008), Sihirli Liderler, Kum Saati Yayınları, 1.Baskı, İstanbul.

Tolan, Ö. (2014), Avrupa Hunlarında Devlet Teşkilatı Ve Sosyoekonomik Yapı, Tarih Okulu Dergisi, Yıl: 7, Sayı: Xx, 97-127.

Toma, S.G. Marinescu, P. (2013), Steve Jobs And Modern Leadership, Manager, 17.

Tosun, K.(1990), İşletme Yönetimi, İşletme Fakültesi Yayınları, İstanbul.

Ünal, M.(2012), Bilgi Çağında Değişim ve Liderlik, Marmara Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dergisi, Xxxii (I), 297-310.

Ünal, M. (2012), Stratejik Yönetim ve Liderlik, Beta Basım Yayıncılık, 1.Baskı, Haziran, İstanbul.

Yılmaz, A. Akdemir, S. (2005), Örgütlerde Vizyon ve Yönetimi, Detay Yayıncılık, 1.Baskı, Ankara.

Yılmaz, H.(2013), Stratejik Liderlik, Kum Saati Yayınları, İstanbul

Yılmaz, A. (2016), Attila'nın Siyasi Hayatı, Şahsiyeti Ve Karakteri, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2(1), 142-164.

Yiğit, R.(2002), İyi Bir Lider Olmanın Yolları, C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 6 (1), 17-21.

Rereading Joseph Heller's *Catch-22* From the Viewpoint of Camus' Absurdism

Mehmet Recep TAŞ¹

Extended Abstract

Published in 1961, Joseph Heller's *Catch-22* came into prominence among important American novels of the twentieth century. It coined a new expression that connotes the illogical, inconsistent and irrational situations. It deals with the absurdities and unsolvable paradoxical policies of the state's policymaking groups that drive the individuals into a meaningless, absurdist worldview. It is likely as well to assert that *Catch-22* is a novel, which reflects and promote an existential worldview. However, this worldview is much closer to Sartre's standpoint than that of Camus'. Reading the novel from the viewpoint of the existential philosophy, this article aims to underline the importance of adopting the existential philosophy of Sartre for the individuals to cope with the sense of nihilism when confronted with the absurdities of today's world policy making groups.

It was the tumultuous time of the post WW2 when Joseph Heller wrote his famous novel *catch-22*. A period that was heralding the footsteps of postmodern worldview that can be summed up as the reaction to the failings of modernism, which promoted projects associated with totalitarianism. Considered as an antiwar novel, which satirizes the social and political issues of the period of the Second World War and its consequences systematically and holds these issues in an ironic manner, Joseph Heller's *Catch-22* deals with the bureaucratic absurdities of the political and military mind and the protagonist's struggles to cope with this lunatic mentality. Having witnessed the brutalities that war brought and rejecting to internalize those absurdities, Yossarian and his friends feel being trapped in a paradox that called *catch-22*. The term *Catch-22* is defined as 1) a problematic situation for which the only solution is denied by a circumstance inherent in the problem or by a rule, 2) the circumstance or rule that denies a solution (*catch-22*. (n.d.). In Merriam-Webster Online Dictionary). An illogical, unreasonable, or senseless situation. It is also considered as an idiom, which denotes a no-win dilemma or paradox similar to you cannot get a job without experience, but you cannot get experience unless you have a job (*Catch 22*. (n.d.) in Cambridge Idioms Dictionary).

The movement of existential philosophy is likely to be considered the most familiar one among all other philosophical movements due to such renowned philosophers as Kierkegaard, Nietzsche, Sartre and Camus. it is likely to say that existentialism is a way of life searching for the meaning of human existence and asking questions like why we are here in that universe. More or less, it is most likely that Kierkegaard, Nietzsche, Sartre and Camus have as well asked such questions while searching for the meaning of this life. Nevertheless, it seems that they have come to divergent conclusions in their search of meaning and morality, or in other words, in their search of God. It is likely to say that three-world view emerged from this search. One is the theistic worldview the first precursor of which was Kierkegaard; the second is the agnostic, and the third is the atheistic worldview. From this explanation, one can conclude that

¹ Yrd. Doç. Dr., YYU, Faculty of Education, mehrectas@hotmail.com

in the search for the meaning the individual comes across three options. 1) To appropriate the theist existential worldview 2) To appropriate the atheistic existential worldview from which emerges three different standpoints (Namely, a) Camus' absurdism, b) Nietzsche's viewpoint, c) Sartre's standpoint). 3) To appropriate an agnostic worldview.

Yossarian's revolts against the corrupt and unreasonable impositions of the superiors indicate that his survival is the only important issue for him. Yossarian's attitudes indicates that his existential stance can be concretized in Sartre's view of existentialism that inheres a sort of pragmatism, not in Camus' view, which propounds that human beings have to be in eternal struggle both with nihilism and existential philosophy (be it theist or atheist). If Yossarian had confessed the absurd rules imposed by the superiors, in other words, if he had not chosen to desperately search for an escape from the paradoxical and absurd entrapment of the Catch-22, then it would be likely to categorize him as an individual who internalized Camus' view of existentialism having been concretized in the behaviors of Sisyphus. However, Yossarian struggles to escape to Sweden. Thus, he creates an alternative meaning, which will provide him a safe and free will until that inevitable end (death) waiting for him. It is likely to say that Yossarian's choice is an existential behavior in line with Sartre's view, which asserts that since there is no creator, "existence precedes essence. So man first of all exists, encounters himself, grows in the world, and defines himself afterwards" (Sartre, 1948). The theory that "existence precedes essence" is the key premise of Sartre's position. To put it simply, Sartre asserts that man is not a predetermined creature. He has to create his own essence through his own actions, which will shape his existence and will. Although both Sisyphus and Yossarian are entrapped in absurd conditions (Sisyphus pushing a rock up the hill with nothing to do but watch it roll down again, Yossarian being obliged to fly missions under the rule of Catch-22), While Sisyphus confesses his absurd condition, Yossarian is in search for a way to escape from that absurd condition through creating his own subjective meanings.

Keywords: Catch-22, Absurdism, Camus, Existentialism, Sartre

JEL Codes: Z11, Y30

Joseph Heller'in Catch-22 Romanının Camus Absürdizmi Açısından Okunması

Geniş Özet

Joseph Heller'in 1961 de yayınlanan Catch-22 adlı romanı yirminci yüzyıl Amerikan romanında önemli bir yere sahiptir. Romanın başlığı olan Catch-22 terimi literatüre mantıksızlığı, tutarsızlığı ve irrasyoneliteyi ifade eden bir terim olarak girmiştir. Roman, devlet çarkını döndüren politika yapıcılarının, bireyin mantıksız ve anlamsız bir dünya görüşüne sahip olmasına neden olan çözümsüz ve paradoksal politikalarını konu edinmektedir. Heller her ne kadar romanda savaş konusunu işliyor görünse de alt metinde okuyucuya aktarılmak istenen fikir Sartre ve Camus'un varoluş felsefesidir. Bu minvalde romanı Varoluşçu felsefe ve Camus'un absurdizm anlayışı çerçevesinde inceleyen bu makale, bireyin günümüz dünyasının politika yapıcılarının (devletlerin) da sebep olduğu anlamsızlık ve mantıksızlıklar sonucu

oluşabilecek nihilizm (hiççilik) duygusuyla baş edebilmesi için Sartre'in varoluşçu anlayışını benimsemesi gerektiğinin önemini vurgulamayı amaçlamaktadır.

Joseph Heller'in ünlü romanı *Catch-22*'yi yazdığı dönemde, biraz da totalitarizmi savunan modernist düşünceye bir tepki olarak ortaya çıkan post modern dünya görüşü en parlak dönemlerini yaşamaktaydı. İkinci Dünya Savaşı dönemindeki sosyal ve politik konuları ve savaşın sonuçlarını sistematik bir şekilde hicveden ve bu konuları alaylı bir tavırla işleyen Joseph Heller'in *Catch-22* romanı, ordu ve ordu zihniyetindeki bürokratik abeslikleri ve başkahramanın bu absürtlüklerle baş etme mücadelelerini ele alır. Savaşın getirdiği acımasızlığa bizzat tanıklık eden ve bu saçmalıkları özümsemeyi reddeden Yossarian ve arkadaşları, kendilerini *Catch-22* diye adlandırılan bir paradoksta hapsolmuş hissetmektedirler. *Catch-22* terimini şöyle tanımlamaktadır: 1) Tek çözümü sorunun doğasında var olan bir detay tarafından ya da bir kural tarafından reddedilen sorunlu bir durum, 2) Çözümü reddeden kural veya detay. Mantıksız, saçma veya anlamsız bir durum. Bu terim aynı zamanda "Deneyim olmadan bir işe sahip olamazsınız ancak işe sahip olmadan deneyim kazanamazsınız." sözüne benzer bir "ne yaparsan yaranamama" ikilemi ya da paradoksu anlamına gelen bir deyim olarak da bilinir.

Varoluşçu felsefe akımı; Kierkegaard, Nietzsche, Sartre ve Camus gibi ünlü filozoflar sayesinde diğer felsefe akımları arasında muhtemelen en bilindik olanıdır. Varoluşçuluğun, insanın var olma nedenini sorgulayan ve neden bu evrendeyiz gibi sorular soran bir yaşam biçimi olduğu söylenebilir. Kierkegaard, Nietzsche, Sartre ve Camus da büyük olasılıkla hayatın anlamını sorgularken az çok benzer sorular sormuşlardır. Ancak hayatın anlamını ve etik kavramını, bir başka deyişle yaratıcıyı sorgularken farklı sonuçlara vardıkları görülür. Bu sorgulamadan üç dünya görüşünün ortaya çıktığı söylenebilir. Birincisi, öncüsü Kierkegaard olan teist düşünce, ikincisi agnostik, üçüncüsü ise ateist düşüncedir. Bu minvalde, kişinin hayatın anlamını sorgularken üç seçenikle karşılaşacağı sonucuna varılır: 1- Teist varoluşçu düşünceyi benimsemek, 2- Üç farklı görüşün olduğu ateist varoluşçu düşünceyi benimsemek. Bunlar; (a) Camus'nun absürtlüğü, (b) Nietzsche'nin bakış açısı ve (c) Sartre'in bakış açısıdır. 3) Agnostik düşünceyi benimsemek.

Yossarian için kötücül ve akıl dışı uygulamalara karşı strateji geliştirmek ve hayatta kalmak en önemli konudur. Yossarian'ın tutumları göstermektedir ki onun varoluşçu duruşu, insanlığın hem nihilizm hem de anlam yaratarak nihilizmin üstesinden gelinebileceğini vurgulayan Sartre felsefesiyle içsel bir mücadele içinde olması gerektiğini savunan Camus'nun görüşüyle değil de bir çeşit pragmatizm barındıran Sartre'in varoluşçu düşüncesiyle açıklanabilir. Yossarian üstünlerin empoze ettiği saçma kuralları kabullenmiş olsaydı, bir başka deyişle umutsuzca *Catch-22*'nin saçma ve paradoksal tuzağından kaçış arayışı içine girmeyi tercih etmeseydi; o zaman Sisyphus'un tutumunda somutlaşan Camus'nun varoluşçu düşüncesini benimseyen bir birey olarak değerlendirilebilirdi. Ancak, Yossarian İsveç'e kaçmak için mücadele etmektedir. Bu yüzden kendisini bekleyen kaçınılmaz sona kadar, kendisine güvenlik ve özgür bir irade sağlayacak olan alternatif bir anlam yaratmaktadır. Yossarian'ın tercihinin, Sartre'in yaratıcı olmadığı için "varoluş özden önce gelir" anlayışıyla uyumlu bir varoluşçu tavır olduğu söylenebilir. "Bu yüzden insan önce var olur, kendisiyle yüzleşir, dünyada büyür ve kendini daha sonra tanımlar."(Sartre, 1948). "Varoluş özden önce gelir." teorisi Sartre'in fikrinin temel dayanağıdır. Basit bir şekilde açıklarsak, Sartre insanın önceden programlanmış bir yaratık olmadığı görüşünü savunur. Kişi, varoluşunu ve iradesini şekillendirecek olan eylemleriyle kendi özünü yaratır. Her ne kadar hem Sisyphus'un hem de Yossarian'ın tavırları absürtlük içerse de (Sisyphus'un kayayı her defasında tepenin zirvesine çıkarıp aşağıya doğru yuvarlanmasını izlemekten başka bir şey yapamaması ve Yossarian'ın

Catch-22'nin dayatmasıyla bombardıman uçuşlarına zorlanması gibi) Sisyphus kendi absürd durumunu kabullenirken, Yossarian kendi absürt durumundan kaçma arayışı içindedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Catch-22, Mantıksızlık, Camus, Varoluşçuluk, Sartre

JEL Kodları: Z11, Y30

References

American Heritage® Dictionary of the English Language, (5th Ed.). (2016). Houghton Mifflin

Brustein, Robert. "The Logic of survival in a Lunatic World," New Republic, Retrieved March 08, 2017 from <https://newrepublic.com/article/114827/rubert-brustein-joseph-hellers-catch-22>

Burnham, Douglas, Papandreopoulos, George. "Existentialism", The Internet Encyclopedia of Philosophy, ISSN 2161-0002, <http://www.iep.utm.edu/>, 15 01 2017.

Existentialism. (n.d.). In Merriam-Webster Online Dictionary. Retrieved March 9, 2017, from <http://www.merriam-webster.com/dictionary/existentialism>

Camus, Albert. (1991). *The Myth of Sisyphus and Other Essays* (Justin O'Brien, Trans.). New York: Vintage Books.

"Catch-22." A Study Guide for Joseph Heller's *Catch-22*. . Retrieved from Encyclopedia.com: <http://www.encyclopedia.com/arts/educational-magazines/catch-22>

"Catch-22." (n.d.). In Merriam-Webster Online Dictionary. Retrieved March 21, 2017, from <http://www.merriam-webster.com/dictionary/catch-22>

"Catch 22." (n.d.) Cambridge Idioms Dictionary, 2nd ed.. (2006). Retrieved March 21 2017 from <http://idioms.thefreedictionary.com/Catch+22>

Garrett, Leah. (2015). Joseph Heller's Jewish War Novel *Catch-22*, *Journal of Modern Jewish Studies*, 14:3, 391-408, DOI: 10.1080/14725886.2015.1023016

Heller, Joseph. (1994). *Catch-22*. New York: Simon & Schuster Inc.

Hoffman, Louis. (2008). *Premodernism, Modernism, & Postmodernism: An Overview* http://www.postmodernpsychology.com/Philosophical_Systems/Overview.htm (accessed March 6, 2017).

Kierkegaard, Søren. (2004). *The Sickness Unto Death* (Alastair Hannay, Trans.) New York: Penguin Books, p. 24.

Klages, Mary. (2001). "Postmodernism," from *Modern Critical Thought*, University of Colorado, Retrieved from <http://www.webpages.uidaho.edu/~sflores/KlagesPost2.html> (accessed 6 March 2017).

Moore, Ray. (2015). *Catch 22 by Joseph Heller: A Study Guide (Volume 8)*. USA: CreateSpace Independent Publishing Platform.

“Nihilism”. (n.d.). In Merriam-Webster Online Dictionary. Retrieved March 9, 2017, from <http://www.merriam-webster.com/dictionary/nihilism>

Osborne, Richard. *Philosophy for beginners*, Writers and Readers Publishing, New York, 1992.

Sartre, Jean-Paul. (1948). *Existentialism and Humanism* (Philip Mairet, Trans.) London: Methuen.

Sherman, David. (2009). *Camus*. Oxford: Blackwell.

Shollenberger, George D. (2014). *God and His Coexistent Relations to the Universe: USA*, Author House, p.294.

Webster's New World College Dictionary (3rd ed.). (1988). by Simon & Schuster, Inc., New York. p. 476.

Colonialism and Foreign Language Education from a Fundamental Point of View: Ngugi Wa Thiong'o

Mehmet Recep TAŞ¹, Kemal EROL²

Extended Abstract

If culture is assumed to be the life style of a society then language is the medium of handing down that lifestyle from generation to generation. It is the system of vocal or written indicators, which people use to communicate with each other and express their emotions, desires and thoughts. It is alleged that Western European countries, along with interventions based upon military force, transported the sources of the colonized countries (a major part of Africa and Asia, Caribbean) to the West by means of “language”, “religion” and “education” which are considered the three primary tools for exploitation. Language is regarded crucial in the course of colonization and exploitation among the writers and scholars of postcolonial period. Ngugi Wa Thiong'o who was born on January 5, 1938 in Kenya and completed his education in Uganda and England on comparative literature and English language, is considered as one of those writers with extreme political view. Though he had been educated in the West, taught English language and literature in English and American universities and wrote his previous works in English, he made a radical turn in 1977 asserting that English language is a medium and heritage of colonial period; therefore, from then on he would write his works in his native language Gikuyu. He also added that all African writers and intellectuals should write in their own native languages if they want to decolonize their mind. In this context, drawing on Ngugi Wa Thiong'o's *Decolonizing the Mind: the politics of language in African literature*, this article aims to question how Language is likely to be a medium of exploitation and assimilation and whether it is possible or not to refuse the language of the colonizer after a certain point.

The term expansionism, which is also called imperialism, derives from Latin word “imperium” which means “to rule” and “to control” (Loomba, 1998, s. 4–5). On the other hand, colonialism as a term means, “to take over a property (underground or over ground sources) physically (Osterhammel, 1997, s. 16). In other words, it can be said that if imperialism is the thought of ruling or bringing under control, then colonialism is to actualize or to put that thought into practice. With the thought that language, religion and education can be the three effective mediums of exploitation, the colonial mind-set, using diplomacy as well, concentrated on changing the cultural codes of the colonized societies. This mind-set placed their languages, religion and education system that underwent the process of Renaissance and enlightenment, beside the language, religion and education system of the countries, which they called second and third world countries. When examined, it is likely to say that language is the most important and efficient one among the three fundamental exploitation mediums.

How many languages are spoken in the world? An institution named SIL (Summer Institute of Linguistics) gives the most comprehensive answer to this question. According to the 20th edition of *Ethnologue: Languages of the World* published in 2017, there are 7099 living

¹ Yrd. Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mehrectas@hotmail.com

² Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi, lameklare@gmail.com

languages composing the 141 language families in the World. 576 of these languages are classified as institutional, 1601 languages are classified as ever-developing, 2455 languages are classified as unstandardized but spoken commonly, 1547 languages are classified as endangered (the situation in which the communication between the generations is in a breakaway point but the generation in reproductive age group still speaks at home) 920 languages are classified as dying (even if there are some who speak them, only the generation over fertility age speak them. It is too late to provide a communication between generations). Only six out of these languages (English, French, Spanish, Russian, Arabic and Chinese) are considered as international languages (Simon&Fennig, 2017). English language comes into prominence among these international languages. It is spoken by 1.400.000.000 – 1.500.000.000 people (As a mother language: 400m; as a second language: 400m; as a foreign language, 600-700m) in 145 countries (Crystal, 2006, s. 424).

Western European countries, especially the Great Britain withdraws physically from countries they colonized after the Second World War. The countries, which relatively gained their independence after these withdrawals, started to debate over the alternatives to remove the damage given to the vernacular language by the colonialist country. Migge and Leglise allege that three views become prominent in this subject: The first view is the view that nature will take its course, that is to say, the view that wants to go on the status quo, which was established in the colonial period. The second view is the view which wants to be a modern society and reach to the level of contemporary civilization and which asserts that a European education and language will serve this purpose better. As for the third view, it is the view that assert from now on, the only way to get out of colonialist's control (after declaring the independence) is to deny the language of the colonizer completely, and to speak in their native language in education, government agencies, daily life, shortly in everywhere (2007, s. 312). Ngugi Wa Thiong'o is among the ones who advocate the third view. He propounds that English, the language of the colonizer, has taken over their minds and the only way to get rid of this captivity is to reject it.

On the other hand, the acknowledged highbrows and intellectuals of the colonized societies (the intellectuals whom Thiong'o describes as "dual agent") accept that the past policies were undoubtedly wrong, brutal and unfair. Nevertheless, they propounds that those policies have constructed the current social situation, and it would make no sense to turn their back and deny such an age-long social interaction in today's globalized world. They also claim that the latest developments in science, technology, health, physic, business and finance have been stored in the international languages of the West rather than the local languages of Africa, hence; the individual and society should use this store to live on, and otherwise, economic growth or progress will not happen. In other words, they are of the opinion that it would be more influential to explain the economic, social, cultural and psychological devastation made on the exploited countries with an anti-colonialist discourse and internationalized language.

It does not seem reasonable to object subjectively to an institutionalized social engineering which has been going on approximately for 140 years now and which established appropriate "superstructures" by interfering in "infrastructures." Besides, exploitation is not limited to exploitation of a state by another state or a community by another community. Powerful classes can exploit less powerful classes in accordance with their profits in the social stratum of the same society or state, as well. This means; exploitation is not a characteristic peculiar to a certain race or culture but is related to power relations as Foucault defines. Speaking of power relations, Foucault states that power is not something one can possess, it is an action comprising of certain reactionary acts, in other words; he states that power is a circulating, netlike string of strategies rather than a concrete being (1980, s. 97–99). By this definition, one is likely to assert that power is a social network system containing the whole

society. Considering all above explanations, it will be of benefit for the once colonized societies to contemplate on how realist it would be to reject a system spinning this social relations network since the geographical discoveries with an anachronic rhetoric without establishing a base structure and creating an alternative.

Keywords: Ngugi Wa Thiong'o, Colonizing Language, Mother Language, Colonialism.

JEL Codes: Z11, Y30

Sömürgecilik ve Yabancı Dil Eğitimine Radikal Bir Bakış: Ngugi Wa Thiong'o

Geniş Özet

Kültür, bir toplumun yaşayış biçimi ise, dil o yaşayış biçiminin kuşaktan kuşağa aktarılmasının aracıdır. Dil aynı zamanda insanların hislerini, arzularını ve düşüncelerini anlatmak ve aralarında iletişim kurmak amacıyla kullandıkları sesli ya da yazılı göstergeler dizgesidir. Batı Avrupa ülkelerinin kolonileştirdikleri ülkelere (Afrika, Asya kıtasının önemli bir kısmı, Karaipler) yaklaşık bir asırlık süre içerisinde askeri güce dayalı müdahalelerle birlikte, sömürünün (kolonyalizmin) üç temel aracı olarak kullandığı 'dil', 'din' ve 'eğitim' sistemleri sayesinde bu ülkelerin kaynaklarını Batıya taşımış oldukları ileri sürülmektedir. Bu makale, bu üç temel sömürü aracından biri olan "dil" in nasıl bir sömürü ve asimilasyon aracı haline gelebileceğini ve bir noktadan sonra sömürü aracı olarak kullanılan dili reddedebilmenin mümkün olup olmadığını sorgulamaktadır. Bu doğrultuda, 5 Ocak 1938'de Kenya'da doğan, üniversite eğitimini Uganda'da ve İngiltere'de karşılaştırmalı edebiyat ve İngilizce üzerine tamamlayıp İngiliz ve Amerikan üniversitelerinde profesör olarak ders veren, eserlerini önceleri İngilizce yazan ancak 1977'de radikal bir karar alarak İngilizceyi sömürü döneminin bir mirası ve aracı olarak gördüğünü, bu nedenle eserlerini bundan sonra kendi anadili olan Giryuku diliyle yazacağını ve tüm Afrikalı yazar ve entelektüellerin de bundan sonra kendi ana dilleri ile yazmaları gerektiğini ifade eden Ngugi Wa Thiong'o'nun *Decolonizing The Mind: the politics of language in African literature* adlı eseri göz önüne alınacaktır.

Emperyalizm de (imperialism) denilen yayılcılık terimi, Latince'den gelen ve anlamı 'kontrol altına almak,' 'hükmetmek' olan 'imperium' teriminden türemiştir (Loomba, 1998, s. 4-6) . Sömürgecilik (colonialism) ise, fiziksel olarak bir varlığı (yeraltı ve yerüstü kaynaklar) kendine mal etmektir (Osterhammel, 1997, s. 16). Yani emperyalizm kontrol altına alma, hükmetme düşüncesi ise; kolonyalizm bu düşüncenin uygulamaya geçmiş, gerçekleşmiş halidir denilebilir.

Sömürüyü sürekli bir hale getirmek için sömürülen toplumun kendine has kültürel kodlarını değiştirmenin, geçmiş ile bağlarını kopartmanın araçları üzerine yoğunlaşan sömürgeci düşünce, dil, din ve eğitimin üç temel sömürü aracı olabileceği saptamasıyla, ikinci ve üçüncü dünya ülkeleri diye adlandırdıkları ülkelerin dil, din ve eğitim sistemlerinin yanına, aydınlanma ve Rönesans sürecinden süzölmüş kendi dil, din ve eğitim sistemlerini, diploması aracını da kullanarak yerleştirdiler. Bakıldığında bu üç temel sömürü aracından en önemli ve en etkili olanın dil olduğu görülür.

Dünyada kaç dil konuşulmaktadır? Bu soruya en kapsamlı cevabı SIL (Summer Institute of Linguistics) adlı bir kuruluş vermektedir. Bu kuruluşun bir yayın organı olan *Ethnologue: Languages of the World* adlı internet tabanlı ve 2017 de yayımlanan yirminci baskısına göre yeryüzünde 141 dil ailesini oluşturan 7099 yaşayan dil vardır. Bu dillerden 576 sı kurumsallaşmış dil, 1601 tanesi gelişmekte olan dil, 2455 tanesi standartlaşmamış ancak yaygın olarak kullanılmakta olan dil, 1547 tanesi tehlikede olan dil (nesiller arası iletimin kopma noktasında olduğu, fakat doğurganlık çağında olan jenerasyonun hala evde konuşabildiği durum), 920 tanesi de ölmekte olan dil (Şayet varsa da akıcı konuşanların doğurganlık yaşını aşan jenerasyonun olduğu durumlar. Jenerasyonlar arası iletimi sağlamak artık çok geçtir) olarak tasnif edilmektedir (Simon&Fennig, 2017). Bunlardan sadece altısı (İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça, Arapça ve Çince) uluslararası dil olarak kabul edilmektedir (Simon&Fennig, 2017). Bu uluslararası diller arasında da İngilizce öne çıkmaktadır. 145 ülkede, 1.400.000.000 – 1.500.000.000 (Anadil olarak kullanan: 400m; İkinci dil olarak kullanan: 400m, Yabancı Dil olarak kullanan: 600-700m) kişi tarafından konuşulmaktadır (Crystal, 2006, s. 424).

Batı Avrupa ülkeleri, özellikle de Büyük Britanya İkinci Dünya Savaşı sonrasında sömürgeleştirdiği ülkelerden fiziki olarak çekilirler. Bu çekilmelerden sonra görece bağımsızlıklarını elde eden bu ülkeler, sömürgeci ülkenin yerli dil üzerinde yapmış olduğu tahribatı gidermenin çareleri üzerinde tartışmaya başlarlar. Migge ve Leglise, bu konuda üç görüşün öne çıktığını ileri sürerler: Birinci görüş; su akar yolunu bulur görüşü, yani sömürge dönemindeki yerleşik mevcut durumun (statüko) devam etmesini isteyen görüş. İkinci görüş; modern bir toplum olup muasır medeniyetler seviyesini yakalamak isteyen ve Avrupai bir eğitimin ve dilin bu amaca daha iyi hizmet edeceğini ileri süren görüş. Üçüncü görüş; sömürgecinin kontrolünden çıkmanın yegâne yolunun bundan sonra (bağımsızlık elde edildikten sonra) eğitimde, devlet kurumlarında, gündelik yaşamda, kısaca her yerde sömürgecinin dili ile değil de kendi ana dilleriyle konuşmaları gerektiğini savunan görüş. (2007, s. 312). Ngugi Wa Thiong'o üçüncü görüşü savunanların içinde yer alır. Sömürge dili olan İngilizcenin zihinlerini ele geçirdiğini, bu esareten kurtulmanın yegâne yolunun sömürgeci dili reddetmek olduğunu savunur.

Öte yandan, sömürgeleştirilmiş toplumların topluma rehberlik edebilecek tanınmış aydın ve entelektüelleri (Thiongo'nun 'iki taraflı ajan' diye nitelediği aydınlar) haksız ve yanlış olduğu tartışılmayacak kadar net olan geçmiş politikaların bugünkü mevcut durumu oluşturduğunu, arka planındaki tek amacın sömürü olduğu ve yüzyıllar süren toplumlar arası etkileşim sonucu oluşan mevcut durumdan zamanın ruhuna uygun olmayan bir tutumla geri dönmenin imkânsız olduğunu, iletişim, taşımacılık, göç ve insani hareketliliğin bu kadar yoğun olduğu bir zamanda homojenlikten konuşmanın büyük bir anlam ifade etmediğini, bilimde, teknolojiye, sağlıkta, tıpta, iş ve finans dünyasındaki en son gelişmelerin Afrika'nın yerel dilleri ile değil Batı'nın uluslararası dilleri ile depolanmış olduğunu, dolayısıyla bireyin ve toplumun yaşamını idame etmesi için bu depodan beslenmesi gerektiğini, aksi takdirde ekonomik büyüme ve gelişmenin olamayacağını savunurlar. Yani sömürgecinin sömürülen üzerinde yapmış olduğu ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik tahribatı sömürü karşıtı bir tutum ve uluslararası hale gelmiş bir dille anlatmanın daha etkili olabileceğini savunmaktadır. Zaten ikinci görüşülerin temel iddiası da zamanında alınmayan önlemleri bu noktadan sonra hayata geçirilmenin faydalı ve gerçekçi olamayacağıdır.

Yaklaşık olarak 140 yıldır devam eden bu süre zarfında toplumsal 'alt yapılar' istediği müdahaleyi yapıp kendine uygun 'üst yapılar' oluşturmuş olan kurumsallaşmış bir sosyal mühendisliğe öznel duygularla karşı gelmek pek gerçekçi gelmemektedir. Ayrıca, sömürü sadece bir devletin başka bir devleti veya bir halkın başka bir halkı sömürmesiyle sınırlı

değildir. Aynı devlet veya aynı halkın sosyal tabakaları arasında da güçlü sınıflar zayıf sınıfları çıkarları doğrultusunda sömürebilmektedir. Bu da şu anlama geliyor ki, sömürme belirli bir ırk veya belirli bir kültüre özgü bir özellik değil de Michel Foucault'un tanımladığı şekliyle güç ilişkileri ile ilgilidir. Foucault, güç ilişkilerinden bahsederken, gücün sahip olunabilecek somut bir varlık olmadığını, belirli reaksiyonel fiiliyatlar ile oluşan bir eylem olduğunu, bir başka deyimle bir varlıktan daha ziyade deveran eden, tedavül olan, ağ benzeri bir stratejiler silsilesi olduğunu belirtir (1980, s. 97–99). Bu tanımıyla güç, tüm toplumu kapsayan bir ilişkiler ağı sistemidir. Coğrafi keşiflerden beri bu ilişkiler ağını (iktisadi, idari, sosyal bilimler, fen bilimleri, teknoloji, tıp vb. tüm disiplinler) örmeye devam eden bir sistemi ve bu sistemin yarattığı fiili durumu alternatif yaratmadan, alt yapı yaratmadan anakronikleşmiş bir retorikle reddetmenin ne kadar gerçekçi olabileceğini sorgulamak gerekir.

Anahtar Kelimeler: Ngugi Wa Thiong'o, Sömürge Dil, Ana Dil, Sömürgecilik

JEL Kodları: Z11, Y30

References

American Heritage® Dictionary of the English Language, (5th Ed.). (2016). Houghton Mifflin

Brustein, Robert. "The Logic of survival in a Lunatic World," New Republic, Retrieved March 08, 2017 from <https://newrepublic.com/article/114827/rubert-brustein-joseph-hellers-catch-22>

Burnham, Douglas, Papandreopoulos, George. "Existentialism", The Internet Encyclopedia of Philosophy, ISSN 2161-0002, <http://www.iep.utm.edu/>, 15 01 2017.

Existentialism. (n.d.). In Merriam-Webster Online Dictionary. Retrieved March 9, 2017, from <http://www.merriam-webster.com/dictionary/existentialism>

Camus, Albert. (1991). *The Myth of Sisyphus and Other Essays* (Justin O'Brien, Trans.). New York: Vintage Books.

"Catch-22." A Study Guide for Joseph Heller's Catch-22. . Retrieved from Encyclopedia.com: <http://www.encyclopedia.com/arts/educational-magazines/catch-22>

"Catch-22." (n.d.). In Merriam-Webster Online Dictionary. Retrieved March 21, 2017, from <http://www.merriam-webster.com/dictionary/catch-22>

"Catch 22." (n.d.) Cambridge Idioms Dictionary, 2nd ed.. (2006). Retrieved March 21 2017 from <http://idioms.thefreedictionary.com/Catch+22>

Garrett, Leah. (2015). Joseph Heller's Jewish War Novel Catch-22, *Journal of Modern Jewish Studies*, 14:3, 391-408, DOI: 10.1080/14725886.2015.1023016

Heller, Joseph. (1994). *Catch-22*. New York: Simon & Schuster Inc.

Hoffman, Louis. (2008). *Premodernism, Modernism, & Postmodernism: An Overview* http://www.postmodernpsychology.com/Philosophical_Systems/Overview.htm (accessed March 6, 2017).

Kierkegaard, Søren. (2004). *The Sickness Unto Death* (Alastair Hannay, Trans.) New York: Penguin Books, p. 24.

Klages, Mary. (2001). "Postmodernism," from *Modern Critical Thought*, University of Colorado, Retrieved from <http://www.webpages.uidaho.edu/~sflores/KlagesPost2.html> (accessed 6 March 2017).

Moore, Ray. (2015). *Catch 22 by Joseph Heller: A Study Guide (Volume 8)*. USA: CreateSpace Independent Publishing Platform.

"Nihilism". (n.d.). In *Merriam-Webster Online Dictionary*. Retrieved March 9, 2017, from <http://www.merriam-webster.com/dictionary/nihilism>

Osborne, Richard. *Philosophy for beginners*, Writers and Readers Publishing, New York, 1992.

Sartre, Jean-Paul. (1948). *Existentialism and Humanism* (Philip Mairet, Trans.) London: Methuen.

Sherman, David. (2009). *Camus*. Oxford: Blackwell.

Shollenberger, George D. (2014). *God and His Coexistent Relations to the Universe: USA*, Author House, p.294.

Webster's New World College Dictionary (3rd ed.). (1988). by Simon & Schuster, Inc., New York. p. 476.

A Research on Female Guilty: Mardin and Antalya Female Closed Prison Example

Kadir TEMURÇİN¹, İlknur HAYDAROĞLU²

Extended Abstract

1.Introduction

Individuals who live in different parts of the world in different societies with different rules and value judgments sometimes are in conflict with the rules of the society they are members of while they are trying to fulfill their own wishes and wants. This situation often reveals a criminal phenomenon. This phenomenon has been researched and studied since the most ancient periods in history. The concept of crime has been studied by different branches of science is of imminent interest in terms of geography which is a discipline of science that examines the association of man and venue (Sargin&Temurçin,2011:12). In order to understand crime and resolve the problem it must be explained in terms of where it takes places, how the distribution is manifested, why it increases or decreases in certain areas which can all be answered with geography (Karakaş,2005a: 59).

While investigations on crime and criminality have been carried out through variables such as educational status, occupation group, age, marital status, economic situation and economic / political crisis periods, recently the gender variable has been taken into consideration in terms of influencing the type of crime and its form of execution and has also been taken into consideration in crime investigations (İçli,Öğün,1988:17). Gender-based crime variables have led to the consideration of women's criminality as "negligible" because of the low number of women participating in criminality in many countries of the world. This is also evident in studies involving the geography of criminality. The importance of the study is manifested by the lack of studies dedicated to female criminality. The objective of the study is to determine the association of the socio-demographic and economic features of women who are incarcerated in Mardin and Antalya province prisons for various crimes and the crimes they have committed. The study data have been collected by carrying out a survey with a total of 105 women incarcerated in Mardin and Antalya province prisons and detention houses. SPSS program has been used for data analysis.

2.Findings

The findings indicate that the number of convicts in Mardin province is relatively less than the number in Antalya province and that the type of criminality also displays a difference. The intense internal migration into Antalya province has incurred a rapid rise in population numbers as well as incurred a social and structural change. Irregular urbanization, failure to

¹ Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, kadirtemurcin@sdu.edu.tr

² Süleyman Demirel Üniversitesi, ilknurhaydaroglu1@gmail.com

counter infrastructural services as well as economic problems paralleling a downsizing in employment has made crimes against property (28%) and crimes involving drugs (30,5%) the most commonly committed crimes in the city. In Mardin province the extensive migration from Syria has also been reflected in the crime statistics. 30,4% of the female convicts are Syrian. 30,7% of the crimes for which women have been convicted are of a sexual nature while 26% have been convicted for theft. A look at the repeat offences in Antalya province reveals that the repeat offence ratio for theft and drug related crime is 31%. 70% of the convicts in Mardin province do not have a prior conviction. A look at the socio-economic and demographic characteristics of women convicts share a similarity with the sample group. These similarities are comprised of the age interval of 20-60 years, low education level or illiteracy, marriage or divorce.

3. Conclusion

The concept of crime has become a growing problem in Turkey and in the world. Although countries try to explain increasing crime figures in terms of industrialization, urbanization or the economic status, it should be kept in mind that crime itself has team dynamics that are constantly in motion, which is why it is so important that the reasons are assessed by different disciplines so that criminality can be truly understood from all aspects (Gürtuna,2009:231). It can be argued that as women are more involved in economic activities and social life while at the same time continuing their roles as mothers and wives has caused a number of role conflicts. In the province of Antalya, where social change is observed on a major level, the diversity and increase in the types of crime carried out by women are observed. Similarly, a low level of education, the existence of problematic backgrounds and the difficulties they encounter in marriage have increased the rate of female criminality. In summary, crime differs in different social structures depending on the economic, cultural and social structures.

Keywords: Crime Geography, Female Criminality, Prison, Mardin, Antalya

Kadın Suçluluğu Üzerine Bir Araştırma: Mardin ve Antalya Kadın Kapalı Cezaevi Örneği

Geniş Özet

1. Giriş

Dünyanın birçok yerinde farklı toplumlarda farklı kurallar ve değer yargıları içinde yaşayan birey, kendi arzularını, isteklerini karşılamaya çalışırken kimi zaman mensubu olduğu toplumun kuralları ile çatışmaktadır. Bu durum çoğu kere suç olgusunu ortaya çıkarır. Bu olgu tarihin çok eski dönemlerinden itibaren araştırılmış ve incelenmiştir. Farklı bilim dalları tarafından incelenen suç kavramı, insan mekân ilişkilerini inceleyen bir bilim dalı olarak coğrafyayı yakından ilgilendirmektedir(Sargın&Temurçin,2011:12). Suçu anlamak ve sorunu çözümlmek için onun nerede yer aldığı, nasıl dağılışı gösterdiği, niçin belirli alanlarda arttığı veya azaldığının açıklanması gerekir ki bütün bu soruların cevabı coğrafyanın içinde yer alır (Karakaş,2005a: 59).

Suç ve suçluluk konusunda gerçekleştirilen araştırmalar eğitim durumu, meslek grubu, yaş, medeni hal, ekonomik durum ve ekonomik/siyasi kriz dönemleri gibi değişkenler üzerinden gerçekleştirilirken son dönemlerde cinsiyet değişkeni de suç tipi ve suçun işleniş biçimi üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir; suç araştırmalarında kullanılmaya başlanmıştır (İçli, Ögün,1988:17). Cinsiyet suç değişkenine bakıldığında dünyanın birçok ülkesinde kadınların suça katılma durumunun erkeklere oranla düşük olması, kadın suçluluğunun “ihmal edilebilir” olmasına yol açmıştır. Suç coğrafyası çalışmalarında da bu durumu görmek mümkündür. Yapılan çalışmalarda değişken olarak yalnızca kadın suçluluğu üzerine çalışma olmayışı araştırmanın önemini ortaya koymaktadır. Çalışmanın amacı; Mardin ve Antalya ili cezaevlerinde çeşitli suçlardan hükümlü bulunan kadınların, sosyo-demografik ve ekonomik özellikleri ile işledikleri suçlar arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Araştırma verileri, Mardin ve Antalya ili Ceza ve Tevkifevlerinde hükümlü bulunan toplamda 105 kadına anket çalışması yapılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır.

2.Bulgular

Elde edilen bulgularda; Mardin ilindeki hükümlü sayısının Antalya iline oranla daha az olmasının yanı sıra suç türünün de farklılık arz ettiği görülmektedir. Antalya iline doğru yapılan yoğun iç göç hareketi ile birlikte hızlı nüfus artışı sosyal ve yapısal değişmeyi beraberinde getirmiştir. Sağlıksız kentleşme, altyapı hizmetlerinin karşılanamaması, istihdam alanların daralmasıyla beraber görülen ekonomik sorunlar kente, mala karşı suçlar olan hırsızlık(%28) ve uyuşturucu ile ilgili suçların(%30,5) en sık işlenen suçlar arasında yer almasına neden olmuştur. Mardin ilinin ise Suriye’den aldığı yoğun göç hareketi suç istatistiklerine de yansımıştır. Hükümlü bulunan kadınların %30,4’ü Suriyelidir. Kadınların hükümlü buldukları suça baktığımızda, %30,7’si cinsel suçlardan, %26’sı ise hırsızlık suçundan hüküm giymiştir. Suçların tekrarlanma durumunu bakıldığında ise Antalya ilinde %31 ile hırsızlık ve uyuşturucu suçunun tekrarlandığını görülmektedir. Mardin ilinde ise %70’i daha önce herhangi bir suçtan hüküm giymemiştir. Kadın hükümlülerin sosyo-ekonomik ve demografik özelliklerine bakıldığında örneklem grubunda benzerlikler görülmektedir. Bu benzerlikler arasında yaş aralığının 20-60 yaşları arası, eğitim düzeyi düşük ya da okur yazar olmayıp, evli veya boşanmış kişilerden oluştuğu görülmektedir.

3.Sonuç

Suç kavramı, Türkiye’de ve dünyada önemi gitgide artan bir problem haline gelmiştir. Ülkeler artan suç rakamlarını endüstrileşme, kentleşme ya da ekonomik durumla açıklamaya çalışsalar da suç olayının kendi içerisinde de sürekli bir hareket halinde olan takım dinamiklere sahip olduğunu unutmamak gerekir ki suç olayının her yönüyle gerçekten anlaşılabilmesi için de farklı disiplinler tarafından değerlendirilmesinin en önemli nedeni budur(Gürtuna,2009:231). Kadınların ekonomik faaliyetlerde ve sosyal hayatta artan oranda yer almaları, aynı zamanda anne ve eş olma rollerini sürdürmeleri bir takım rol çatışmalarına neden olduğu söylenebilir. Sosyal değişimin yoğun biçimde gözlemlendiği Antalya ilinde kadınların suç türlerinde çeşitlilik ve artış gözlemlenmektedir. Benzer biçimde kadınların öğrenim düzeylerinin düşük olması, problemleri bir geçmişlerinin olması ve evlilikte karşılaştıkları güçlükler kadın suçluluk oranını artırmıştır. Özet olarak ifade etmek gerekirse farklı sosyal yapılarda, suç; ekonomik, kültürel ve sosyal yapıya bağlı olarak farklılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suç Coğrafyası, Kadın Suçluluğu, Cezaevi, Mardin, Antalya

References

- Dönmezer, S.(1984). Kriminoloji, 8.Baskı, İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Gürtuna, O. (2009) Cezaevinde Kadın Olmak Ve Cezaevinin Kadın Bakış Açısıyla Sosyolojik Değerlendirmesi: Ankara Sincan Kadın Kapalı Cezaevi Örneği Yüksek Lisans Tezi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.
- İçli, T. (1995) aktaran İçli, Tülin, Öğün, Aslı,, “Sosyal Değişme Süreci İçinde Kadın Suçluluğu”, Aralık 1998.
- Karakaş, E. (2005a). “Uygulamalı Coğrafyada Suç Haritaları I: Veri Kaynakları”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15, (1), 57–69.
- Sargın, S. & Temurçin, K. (2009). Türkiye'nin Suç Coğrafyası: Şehir Asayiş Suçları,1.Baskı, Ankara: Beyaz Kalem Yayıncılık.

The Relationship Between Customers' Tendency to Avoid Risk and Preferring Online Banking Services

Erdoğan KOÇ¹, Hakan BOZ², Ercan ÖZEN³

Extended Abstract

1. Introduction

The Internet offers a number of benefits both to customers and business firms and customers in terms of purchasing and presenting of services. From the perspective of banking services the Internet offers customers benefits in terms of time, place and price. On the other hand, the Internet offers bank the opportunity to provide the service in a continuous manner and cost advantages. Compared with a service provided in the branch of a bank, the service provided through the Internet, on average, would be ten times less costly. For this reason, the banks are increasingly encouraging their customers to use banks services provided through the Internet and ATMs (Automated Teller Machines).

However, still a significant proportion of customers do not tend to prefer to receive banking services through the Internet. Especially, in countries like Turkey where risk perception is high, the efficiency and effectiveness of the strategies are significantly more important for banking services which are deemed to be risky by customers.

Banks go in their efforts on two distinct areas to direct their branch customers to Internet banking. Firstly, service businesses continually work on developing and improving their Internet websites so that they are user-friendly and provide ease of use to their customers. Secondly, banks offer their customers cost / benefit based advantages, or incentives to entice them to Internet banking. For instance, banks offer a higher rate of Interest on accounts opened through on-line banking and offer reduced rates of fees for a number of on-line banking services.

The Internet allows customers to have access to banking services where and when they wish. Furthermore, the cost of banking services carried out online are significantly lower compared with traditional banking services provided in bank branches. However, in risk averse cultures, as in Turkey, customers may not tend to use online banking services due to their high level of risk perception. As the perception of risk increases, the customers may refrain from engaging in online banking transactions. The perception of risk hinders the spreading of the use of online banking services.

¹ Prof. Dr., erdogankoc@yahoo.com, Bandırma Onyedli Eylül University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business.

² Assist.Prof.Dr., onlyhakanboz@hotmail.com, University of Uşak, School of Applied Sciences, Department of International Trade

³ Assoc.Prof.Dr., eozentr@hotmail.com, University of Uşak, School of Applied Sciences, Department of Banking and Finance

2. Methodology

2.1. The Purpose Importance and Constraints of the Study

The aims of this study is to compare the efficiency and effectiveness of the website improvements in terms of offering a friendlier service and the promotional incentives offered to customers in turning traditional bank customers to online bank customers. Due to the time and cost constraints convenience sampling was used for the data collection method. Additionally, sampling from Uşak province is another limitation of study

2.2. Sample Data Collection Method and Measures

The research was conducted with customers using bank services in Uşak province center. Questionnaire was used as data collection technique. Convenience sampling was used for the data collection method. For this reason a survey was administered to 370 participants in Uşak. The data were collected between 20.12.2016-01.02.2017.

The questionnaire consists of two parts. In the first section, there are 15 items that measure risk avoidance, the ease of use of the internet banking web site and the attitude towards its content. Scales were 5-point Likert-type, ranging from 1 (strongly agree) to 5 (strongly disagree).

In the second part of the questionnaire, there are 3 questions about participants' age, gender, education status. In addition, participants were asked about the frequency of using internet banking and how many years they have been using internet banking.

3. Findings

According to Table 1, 35.7% of the participants were women (132) and 61.6% were men. Data show that 52.2% of the participants were between the ages of 18-25 (193), 23% were between the ages of 26-35 (85), 22.2% were over 36 years old (82). According to the frequency of using the internet branch, it is seen that 16.8% of the participants are in every day (62 people), 40.5% a few times a week (150 people) and 10.5% once a week (39 people).

Table 1. Descriptive Statistics of Participants

Gender	n	%	Age	n	%
Female	132	35,7	18-25	193	52,2
Male	228	61,6	26-35	85	23,0
Missing	10	2,7	36 and above	82	22,2
Total	370	100,0	Missing	10	2,7
Using the Internet Branch	n	%	Total	370	100,0
Daily	62	16,8	Educational Status	n	%
A few times a week	150	40,5	Primary education	11	3,0
Once a week	39	10,5	High school	76	20,5
A few times a month	63	17,0	Bachelor	273	73,8
Once a month	46	12,4	Missing	10	2,7
Missing	10	2,7	Total	370	100,0
Total	370	100,0			

SPSS 20 (Statistical Package for the Social Sciences) is used to test the validity of the data obtained from the scales. Table 2 shows the results of the principal component and reliability analysis of the data obtained from the scales. According to the values of skewness and kurtosis, the values of the items are between -3 and 3. For this reason parametric tests have been used.

Table 2. Principal Component and Reliability Analysis

Items	Factor 1	Factor 2	Factor 3
Risk Aversion1	0,723		
Risk Aversion2	0,674		
Risk Aversion3	0,657		
Risk Aversion4	0,634		
Content of Web Site1		0,885	
Content of Web Site2		0,885	
Ease of Use Web Site1			0,808
Ease of Use Web Site2			0,796
Ease of Use Web Site3			0,774
Ease of Use Web Site4			0,771
Ease of Use Web Site5			0,770
Ease of Use Web Site6			0,750
Ease of Use Web Site7			0,719
Ease of Use Web Site8			0,674
Ease of Use Web Site9			0,623
Eigen Values	1,810	1,567	4,995
% of Variance	45,246	78,369	55,498
Kaiser-Meyer-Olkin	0,678	0,500	0,899
Cronbach Alpha	0,591	0,724	0,903

Table 3. Correlation Analysis

	Frequency of using internet branch	Risk Averison	Content of Web Site
Risk Averison	p -,146** ,006		
Content of Web Site	p	-,354** ,000	
Ease of Use the Website	p	-,330** ,000	,564** ,000
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

According to the correlation analyse (Table.3) there was a statistical negative correlation between risk aversion and the ease of use (r=-0,330, n=370, p=0,001), content of the website of the internet branch (r=-0,354, n=370, p=0,001) and frequency of using internet branch r=-

0,146, $n=370$, $p=0,05$). There was a statistical positive correlation between ease of use the website and content of web site ($r=-0,564$, $n=370$, $p=0,001$).

4. Conclusion

Contrary to current literature in the field, the findings point out that customers place a significantly more value on the content of the web site compared with the ease of use a bank website. Based on the findings of this research banks are recommended to concentrate more of their efforts on developing their websites to increase the ease of use of their websites. It will also be useful for potential customers to make promotions that encourage them to use the internet. As the frequency of usage increases, the risk perceived by the internet branch decreases.

Keywords: Risk aversion, Banking, Finance, Internet banking, Consumer behaviour.

JEL Codes: G20, M31, D10

References

- Demireli C, Balkan İ, Dursun F, Akkoç S,. (2016). The Effect Of E-Banking Specifications On Awareness: Aegean Region Sample, *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 8(15), 325-336. DOI: 10.14784/marufacd.266064.
- Karamustafa K., Özoğlu B., (2015). Türkiye'deki İnternet Bankacılığı Hizmetlerinin Önem Başarım Analizi İle Değerlendirilmesi: Yozgat İli Örneği, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 39(2), 108-131.
- Oktay E, Orçanlı K, (2014). Atatürk Üniversitesinde İnternet Bankacılığının Kullanımını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 57-90.
- Özgül E, Özgüven N, (2011). Analysis Of The Changes In Consumers' Purchasing Behaviors In The Periods Of Economic Recession, *ZKU Journal of Social Sciences*, 7,(13,) 239-26.
- Rai-Fu Chen, Ju-Ling Hsiao and Hsin-Ginn Hwang, 2012. "Measuring customer satisfaction of Internet banking in Taiwan: scale development and validation", *Total Quality Management*, 23(7): 749–767.

Historical Distrust: Psycho-Political Analysis of Turkish-Russian Relations

Anıl Çağlar ERKAN¹, İlker AKDAĞ², Aykut SEZGİN³

Extended Abstract

Especially in the name of conflict solutions, political psychology has recently been used to understand international relations. It also studies about the trends of the interaction leaders and the mass in the context of the state's foreign policy. Psychonalysis is an important tool for political psychology and to be widely acknowledged on international level. In this context, the psychological and psychoanalytical approach analysis to be done by avoiding the psychological reductionism is thought to contribute greatly to the conflicts that arise between big-groups like nations and ethnic groups. Political psychology has a perfect tool for guiding to strained relations between Russia and Turkey on these days. One of the most important reasons for the fact that some of the psychological reasons underlying the extreme reactions of Russia after the "jet case" in the past may lead to the analysis of political relations between the two sides of political psychology. When we look to way of relations between to parties, the rationale can be accepted in general. For this reason, Turkey-Russia relations have been analyzed in terms of political psychology in the study.

Keywords: Russian Federation, Turkey Republic, Psychopolitical, Traumatic Incidents, Psychoanalysis

JEL Codess: F50, F59, Q49

Tarihsel Güvensizlik: Türk-**Rus İlişkilerinin Psiko**-Politik Analizi

Geniş Özet

Politik psikoloji, son dönemde özellikle "çatışma çözümleri" adıyla uluslararası ilişkilerin psikolojisini anlamlandırmada kullanılmaktadır. Ayrıca ülkelerin dış politikaları bağlamında lider ve kitle arasındaki etkileşim ile dış politika yapımında kamuoyu eğilimlerini araştırmaktadır. Psikanaliz politik psikoloji için önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır ve uluslararası düzeyde kabul görmektedir. Bu bağlamda psikolojik indirgemecilikten uzak durularak yapılacak psikolojik ve psikanalitik yaklaşımlı analizin, uluslar ve etnik gruplar gibi

¹ Öğretim Görevlisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Tefenni Meslek Yüksekokulu, Burdur, acerkan@mehmetakif.edu.tr

² Okutman, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Çavdır Meslek Yüksekokulu, Burdur, ilkerakdag@mehmetakif.edu.tr

³ Öğretim Görevlisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Tefenni Meslek Yüksekokulu, Burdur, asezgin@mehmetakif.edu.tr

büyük-gruplar arasında ortaya çıkan çatışmalarda büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Politik psikoloji, son dönemde gerginleşen Türkiye-Rusya ilişkilerinin analizinde son derece yol gösterici olabilecektir. Yaşanan “uçak hadisesi” sonrasındaki Rusya’nın aşırı uçlardaki tepkisinin altında bir takım psikolojik nedenlerinin yattığı düşüncesi, politik psikolojinin iki taraf ilişkilerinin analizinde yol gösterici olabileceğinin en önemli gerekçelerindendir. Genel anlamda taraflar arasındaki ilişkilerin seyrine bakıldığında da söz konusu gerekçe kabul edilebilir. Bu nedenle çalışmada Türkiye-Rusya ilişkileri politik psikoloji açısından analiz edilmiştir.

Bilim dalı olup olmadığı tartışma konusu olan politik psikoloji, çeşitli tanımlamalarla karşımıza çıkmaktadır. Bu tanımlamalardan “Politik Psikoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi (POLPAUM)”nin tanımı kabul edilir olmakta ve politik psikoloji, büyük grupların, kitlelerin, ulusların birbirleriyle olan ilişkilerini değerlendiren, bu ilişkilerde rol oynayan psikolojik etmenleri derinlemesine analiz eden önemli bir çalışma alanı olarak tanımlanmaktadır (Ankara Üniversitesi Politik Psikoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi, 2016). Diğer bilimlerle sosyal bilimlere uzanan bir kesişim noktasında yer alan politik psikoloji (Roseberg, 2003: 427), psikoloji ve siyaset bilimi için önemli bir çalışma alanı olmakta ve 1978 yılından bu yana profesyonel anlamda uluslararası kuruluşlarca (Levin, 2000: 603) temsil edilerek çalışmalar yürütülmektedir (Levin, 2000: 603).

Politik psikoloji (siyaset psikolojisi), insan ve grup davranışının siyasal politikalara uygulandığı bilimsel bir alandır (Çevik Ersaydı, 2012-2013: 40). Zihin ve yaşam arasındaki etkileşime odaklanan soruşturma geleneğidir (Nesbitt-Larking, 2003: 879). Siyasi davranış, tutum ve duyguların kökenini inceleyen söz konusu alan, ilhamını birey ve gruptan alarak, rasyonel ve irrasyonel davranışları açıklamaya çalışmaktadır (Çevik Ersaydı, 2012-2013: 40). Ayrıca derin anlamda temel konusu siyaset bilimi kadar eski olan politik psikoloji, insanlar ve siyaset bilimiyle ilgilenirken, politik davranışları psikolojik açıdan irdelemeye çalışmaktadır (Tarhan, 2010: 12). Kısacası politik psikoloji, siyaset bilimiyle psikoloji arasındaki sınırdaki düşünsel olguları keşfetmektedir (John & Sidanius, 2004: 1).

Önemli bir bilim dalı olan psikolojinin (Simonton, 2009: 2) diğer bilimlere katkısı gibi uluslararası ilişkilere de kazandırılan artı değer olarak kabul edilmesi gereken politik psikoloji, araştırmacılara önemli ölçüde analitik bakış açısı sunmaktadır. Derinlerde yatanın araştırılması bakımından daha çözüm odaklı çalışmaların gerçekleştirilmesine zemin hazırlayan alan, bu bağlamda uluslararası ilişkilerde birçok anlamda katkıda bulunmaktadır. Bu noktada politik psikolojinin katkısı birey ve grup siyasi davranışını açıklamaya çalışmasıyla hissedilmektedir.

Politik psikoloji, veriye dayalı doğası nedeniyle öncelikle uluslararası ilişkilerin bilimsel niteliğine ayrıca katkıda bulunmaktadır (Erişen, 2012: 18) ve bireye odaklanmasına rağmen uluslararası ilişkilere çeşitli analiz düzeylerinde ışık tutabilmektedir (Erişen, 2012: 18). Böylelikle bireysel analiz seviyesinde uluslararası ilişkilere bakış açısı kazandırarak, liderlere ve yakın çevresine odaklanılmasına yardımcı olmakla birlikte; bu unsurların karar alma sürecindeki etkilerini anlamlandırmaya yardımcı olmaktadır (Erişen, 2012: 18). Bu noktada rasyonel karar noktasındaki katkı ayrıca kabul edilmektedir (McDermott, 2004: 13). Kısacası, politik psikolojinin karar alma sürecindeki etkisiyle birlikte karar alıcıların, grup liderlerinden bürokratlara kadar davranışının çözümlenmesinde uluslararası ilişkilere katkıda bulunmaktadır (Erişen, 2012: 18).

Sonuç olarak politik psikoloji, son dönemde özellikle “çatışma çözümleri” (conflict resolution) adıyla uluslararası ilişkilerin psikolojisini anlamlandırmada kullanılmaktadır (Çevik Ersaydı, 2012-2013: 51). Politik psikoloji, ayrıca ülkelerin dış politikaları bağlamında lider ve kitle arasındaki etkileşim ile dış politika yapımında kamuoyu eğilimlerini araştırmaktadır

(Çevik Ersaydı, 2012-2013: 51). Söz konusu bu katkılar ışığında çeşitli yöntemlerle konular aydınlatılabilmekte ve psikanalizin⁴ uluslararası düzeyde etkisi kabul görmektedir. Daha açık bir deyişle; psikolojik indirgemecilikten uzak durularak yapılacak psikolojik ve psikanalitik yaklaşımlı analiz, uluslar ve etnik gruplar gibi büyük-gruplar arasında ortaya çıkan çatışmalarda büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Göral, 2016).

Politik psikoloji, son dönemde gerginleşen Türkiye-Rusya ilişkilerinin analizinde son derece yol gösterici olabilecektir. Yaşanan “uçak hadisesi” sonrasındaki Rusya’nın aşırı uçlardaki tepkisinin altında bir takım psikolojik nedenlerinin yattığı düşüncesi, politik psikolojinin iki taraf ilişkilerinin analizinde yol gösterici olabileceğinin en önemli gerekçelerindendir. Genel anlamda taraflar arasındaki ilişkilerin seyrine bakıldığında da söz konusu gerekçe kabul edilebilirdir. Bu nedenle çalışmada Türkiye-Rusya ilişkileri politik psikoloji açısından analiz edilmiştir.

Çalışmada ilk olarak ilişkilerin son dönemi irdelenmiş ve gerginlik, genel hatlarıyla belirtilmiştir. Durumun aşırılığı bu noktada gözlemlenmiş, nitelikleri itibariyle “uçak hadisesinin” Rusya için travma olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca bu travmanın daha önceki bastırılmış travmaları etkilediği anlaşılmıştır. Bunun nedenlerin açıklanabilmesi için öncelikle ilişkilerin erken çocukluk dönemi (Pajak, 1981: 1) irdelenmiş, gözlemlenen “seçilmiş travmaların” günümüz ilişkilerindeki etkisi ön plana çıkartılmıştır. Sonrasında ise ilişkilerde travma etkisi yaratan olaylarla birlikte bu travmaların günümüze “seçilmiş zaferler”, “nefret ve mağduriyet” söylemleriyle taşındığı gözlemlenmiştir. Örneklerle de söz konusu gözlemler belirtilmiştir. Çalışmada daha sonra lider davranışlarının dolayısıyla lider psikolojisinin devlet politikalarındaki etkisinin altı çizilerek, geçmişte meydana gelen travmalarla birlikte, liderin ilişkilerdeki etkisi ayrıca incelenmiştir.⁵

References

- AÇIKALIN, C., (1947), “Turkey’s International Relations”, *International Affairs*, Cilt. 3(4), ss. 477-491.
- ALAYARİAN, A. (2008), *Concequences of Denial: The Armenian Genocide*, Londra: Karnac.
- AnaBritannica Genel Kültür Ansiklopedisi*, (1989), İstanbul: Ana Yayıncılık.
- ANDERSON, M. S. (1954), “Great Britain And The Russo-Turkish War Of 1768-74”, *The English Historical Review*, Cilt. 69(270), ss. 39-58.
- Ankara Üniversitesi Politik Psikoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi, POLPAUM Hakkında, http://polpaum.ankara.edu.tr/?bil=bil_icerik&icerik_id=104, (5 Mart 2016).
- ARMAOĞLU, F. (2005), *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi*, İstanbul: Alkım Yayınevi.
- ATASOY, E. (2011), *Demografi, Jeopolitik ve Etnocoğrafya Işığında Rusya*, Bursa: MKM Yayınları.

⁴ Bakınız, Louis Berger, *Freud Görüntünün Ortasındaki Karanlık*, Yapı Kredi Yayınları, Çev. Aslı Biçen, 2005, İstanbul, s. 129-131.

⁵ Çalışmada iki taraf arasındaki ilişkilerde sadece çekişme ve savaşların psikolojik nedenleriyle bir analiz yapılmamıştır. Çünkü taraflar arasında her zaman gerginlik ve çatışmanın olmadığı bilinmekte ve işbirliği dönemlerinin de varlığı göz önünde tutulmaktadır. Fakat işbirliği dönemlerinin de psikolojik nedenlere dayandığı gözlemlenmekte ve nefret paylaşımıyla ortak düşmana karşı işbirliğine yönelimi tetiklediği anlaşılmaktadır.

AY, M. H., “Türk Kurtuluş Savaşı Finansmanı”, *Mevzuat Dergisi*, Yıl. 12, Sa. 133, Ocak 2009, <http://www.mevzuatdergisi.com/2009/01a/01.htm>, (15 Mart 2016).

AYVERDİ, S. (2004), *Türk-Rus Münasebetleri ve Muharebeleri*, İstanbul: Eyverdi Enstitüsü Neşriyatı.

BABACAN, H., SANSAR, M. F., ve TEMİZER, A. (2012), *Türk İnkılabı Tarihi*, Ankara: Öncü Kitap.

BAŞBUĞ, F. ve BAŞBUĞ, F., “Türk-Rus İlişkilerinin Tarihi Süreçte Avrasya’daki Sosyal ve Kültürel Yansımaları”, ss. 325-343.

BBC Türkçe, Rus Savaş Uçağı Türkiye’ye Girdi: Hava Sahası İhlali mi, Mesaj mı?, 5 Ekim 2015, http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/10/151005_rusya_ihlal_analiz, (8 Mart 2016).

BBC, Turkey Downing Of Russian War Plane: What We Know?, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-34912581>, 1 Aralık 2015, (9 Mart 2016).

BERGER, L. (2005), *Freud Görüntünün Ortasındaki Karanlık*, Çev. Biçen, A., İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

BİLSEL, C. (1947), “The Turkish Straits in The Light Of Recent Turkish-Soviet Russian Correspondence”, *The American Journal Of International Law*, Cilt. 41(4,) ss. 727-747.

Bloomberg, Medvedev: Yeni Bir Soğuk Savaş Dönemine Doğru Sürükleniyoruz, 13 Şubat 2016, <http://www.bloomberght.com/haberler/haber/1854544-medvedev-yeni-bir-soguk-savas-donemine-dogru-surukleniyoruz>, (6 Haziran 2016).

BÜYÜKAKINCI, E., “Türk-Rus İlişkilerinin Değerlendirilmesi: Güvenlik Sorunsalından Çok Boyutlu Derinliğe Geçiş”, <https://istihbaratsahasi.files.wordpress.com/2013/06/trk-rus-likileri.pdf>, ss 779-841, (09 Mart 2016).

CAFEROV, N. (2014), “Rusya’nın Deniz Stratejisi ve Karadeniz”, *Hazar’dan Karadeniz’e Stratejik Bakış*, Editör: YEŞİLOT, O., İstanbul: Yeditepe Yayınları

CARR, E. H. (2012), *Sovyet Rusya Tarihi, Bolşevik Devrimi*, Cilt 1-2-3, (Çev.) SUDA, O., İstanbul: Metis Yayınları.

CAŞIN, M. H. (2015), *Novgorod Knezliği’nden XXI. Yüzyıla Rus İmparatorluk Stratejisi*, Ankara: Atlas Yayınları.

CAŞIN, M. H., ve DERMAN, G. S. (2016), *Rus Dış Politikasındaki Değişim ve Kremlin Penceresinden Yeni Ufuklar*, Ankara: SRT Yayınları.

COPELAND, W. E., WOLKE, D., LAREYA, S. T., SHANAHAN, L., WORTHMAN, C. ve COSTELLO, E., J. (2014), “Childhood Bullying Involvement Predicts Low-Grade Systemic Inflammation Into Adult”, *PNAS*, Cilt. 111(21), ss. 7570- 7575.

CRETU, V. (2006), *Soğuk Savaş Sonrasında Rusya Federasyonu’nun Yugoslavya Krizleri’ne Yönelik Politikası*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÇALIŞKAN, Ü. (2006), “Türk Kurtuluş Savaşı’nda Sovyet Rusya’nın Mali ve Askeri Yardımları”, *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, (9), ss. 35-54.

ÇELİKKOL, A., Anskiyete (Bunaltı) Bozuklukları, <http://www.celikkol.org/anks.htm>, (6 Haziran 2016).

-ÇEVİK ERSAYDI, B. S. (2012-2013), “İnterdisipliner Bir Bilim Olarak Politik Psikoloji ve Kullanım Alanları”, *21. Yüzyılda Sosyal Bilimler*, (2), (Aralık-Ocak-Şubat), ss. 39-62.

ÇEVİK, A. (2010), *Politik Psikoloji*, Ankara: Dost Yayınları.

ÇEVİK, A. (2012-2013), “Mağduriyet Psikolojisi ve Toplumsal Yansımaları”, *21. Yüzyılda Sosyal Bilimler*, (2), ss. 62-84.

DE LUCA, A. R. (1977), “Soviet-American Politics and The Turkish Straits”, *Political Science Quarterly*, Cilt. 92 (3), ss. 503-524.

DEKMEJIAN, R. H. (1968), “Soviet-Turkish Relations and Politics in The Armenian SSR”, *Soviet Studies*, Cilt. 19 (4), ss. 510-525.

DEMİR, E. (2015), “Rusya’nın Yaptırımlarının Türkiye Ekonomisine Olası Etkileri”, *Türkiye İş Bankası İktisadi Araştırmalar Bölümü*, Bilgi Notu.

DERİNGİL, S. (2008), *Denge Oyunu*, İstanbul: Türk Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

DİRİLEN GÜMÜŞ, Ö. (2015), “Siyasi Liderlik”, *Siyaset Psikolojisi*, (Ed.) DİRİLEN GÜMÜŞ, Ö., Ankara: Nobel Yayınları, ss. 173-196.

Enerji Enstitüsü, Türkiye-Rusya Krizi Türk Akımını Nasıl Etkiler?, <http://enerjiinstitutusu.com/2015/10/08/turkiye-rusya-krizi-turk-akimini-nasil-etkiler/>, (2 Şubat 2016).

ERCAN, M. (2011), “Türk Dış Politikasında Rusya”, *Değişen Dünyada Türk Dış Politikası*, (Ed.) ERCAN, M., İstanbul: Nobel Yayınları.

ERGÜL, O. (2012), “Rus Dış Politikasında Bölgeselleşme ve Rusya’nın Entegrasyon Stratejisi: Avrasya Ekonomik Topluluğu”, *International Conference on Eurasian Economies*, ss. 468-476.

ERİŞEN, E. (2012), “An Introduction to Political Psychology For International Relations Scholars”, *Perceptions*, Cilt. 17 (3), ss. 9-28.

ESAKOVA, N. (2012), *European Energy Security*, Frankfurt: Springer Media.

GESSEN, M. (2015), *Putin Yüzü Olmayan Adam*, (Çev.) SOYKAN, G., İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

Global Security, Russian Military Doctrine,

<http://www.globalsecurity.org/military/world/russia/doctrine.htm>, (24 Mart 2016).

GOLDSTEIN, J. S., ve PEVENHOUSE, J. C. (2015), *Uluslararası İlişkiler*, (Çev.) ÖZDEMİR, H., Ankara: BB101 Yayınları.

GÖKAY, B. (2006), *Emperyalizm ve Bolşevizm Arasında Türkiye*, (Çev.) YALÇIN, S., İstanbul: Agora Kitaplığı.

GÖKAY, B. (2006), *Soviet Eastern Policy and Turkey 1920-1991*, Newyork: Routledge.

GÖMEÇ, S., Türk Tarihinde Peçenekler,

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/26/1803/19055.pdf>, (11 Mart 2016).

GÖRAL, S., Ermeni Sorununun Psikolojik Boyutu, Ermeni Araştırmaları Enstitüsü, http://www.eraren.org/bilgibankasi/tr/index4_1_1.htm, (05 Mart 2016).

GRAF, M. M., SCHUH, S. C., QUAQUEBEKE, N. V., ve DICK, R. V. (2012), “The Relationship Between Leaders Group-Oriented Values and Follower Identification With And Endorsement Of Leaders: The Moderating Role Of Leaders Group Membership”, *J. Bus Ethics*, (306), ss. 301-311.

GÜRDİL, G. (2014), *Üstlenilmiş Travma ve İkincil Travmatik Stresin Travmatik Yaşantılara Müdahale Eden Bir Grup Üzerinde Geştalt Temas Biçimleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji (Klinik Psikoloji) Anabilim Dalı.

HAFIZOĞULLARI; Z., İzmir İktisat Kongresi Görüşler ve Değerlendirmeler, T.C. Başbakanlık Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Araştırma Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, <http://www.atam.gov.tr/dergi/sayi-46/izmir-iktisat-kongresi-gorusler-ve-degerlendirmeler>, (14 Mart 2016).

HILL, D., “Want To Know Putin’s Secrets? They’re All Right On His Face”, *Japan Today*, 12 Haziran 2015, <http://www.japantoday.com/category/opinions/view/want-to-know-putins-secrets-theyre-all-right-on-his-face>, (24 Mart 2016).

HOCANNİSİAN, R. G. (1973), “Armania And The Caucasus In The Genesis Of The Soviet-Turkish Entente”, *International Journal Of Middle East Studies*, Cil. 4 (2), ss. 129-147.

<http://web.archive.org/web/20151121035420/http://www.massviolence.org/Surgun-The-Crimean-Tatars-deportation-and-exile?artpage=1.>, (8 Haziran 2016).

HUREWITZ, J. C. (1962), “Russia And The Turkish Straits: A Revaluation Of The Origins Of The Problem”, *World Politics*, Cilt. 14 (4), ss. 605-632.

Hürriyet Gazetesi, Erdoğan’dan Türk Akımı Açıklaması,

<http://www.hurriyet.com.tr/erdogandan-turk-akimi-aciklamasi-40023217>, (05 Şubat, 2016).

Hürriyet Gazetesi, İŞİD (DAEŞ, DEAŞ, DAİŞ) Nedir? Nasıl Ortaya Çıktı? El Bağdadi Kimdir? <http://www.hurriyet.com.tr/isid-daes-deas-dais-nedir-nasil-ortaya-cikti-el-bagdadi-kimdir-29600590>, 23 Temmuz 2015, (8 Mart 2016).

Hürriyet Gazetesi, TSK: Hava Aracı Düşürüldü, <http://www.hurriyet.com.tr/tsk-hava-araci-dusuruldu-30327643>, 16 Ekim 2015, (9 Mart 2016).

IMF, List Of Members, <https://www.imf.org/external/np/sec/memdir/memdate.htm>, (16 Mart 2016).

İLHAN, R. S., ve ÇEVİK-ERSAYDI, B. S. (2012), “Türk-Ermeni Yakınlaşmasında Toplumsal Yas Faktörü: Bir Politik Psikoloji Değerlendirilmesi”, *Ermeni Araştırmaları Dergisi*, (43), ss. 113-132.

İMANBEYLİ, V. (2015), “Uçak Krizi” ve Türkiye-Rusya İlişkileri, *SETA Perspektif*, (119).

İNALCIK. H. (1999), *Osmanlı-Rus İlişkilerinde 1492-1700*, Türk Tarih Kurumu, *Türk-Rus İlişkilerinde 500. Yıl 1491-1992*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

JOST, J. T, VE SIDANIUS, J. (2004), *Political Psychology*, New York: Psychology Press.

- KAMALOV, İ. (2004), *Putin'in Rusyası*, İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- KARPAT, K. H. (2015), *Türk Dış Politikası Tarihi*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- KEMALOĞLU, İ. (2015), *Rusların Gözüyle Türkler*, İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- KINIKLIOĞLU, S., ve MARKOVA V. (2007), “An Anatomy of Turkish-Russian Relations”, *Southeast European And Black Sea Studies*, Cilt. 7 (4), ss. 533-553.
- KURAT, A. N. (1993), *Rusya Tarihi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- LELLI, E. (2009), “Black Gold and Blue Gold: The Importance of Energy in The New Power Policy of The Russian Federation”, *Transit Stud Rev.*, (15), ss. 746–758.
- LEVIN, S. (200), “Undergraduate Education in Political Psychology”, *Political Psychology*, Cilt. 21 (3), ss. 603-620.
- LYNCH, A. C. (2007), “The Putin Succession and Russian Foreign Policy”, *Brown Journal of World Affairs*, Cilt. 14 (1), ss. 53-64.
- MANKOFF, J. (2008), “Putin Plays Energy Card Russian Foreign Policy and The United States After Putin”, *Problems Of Post Communism*, Cilt. 55, (4), ss. 42-51.
- MARCOS, J., BBC Türkçe, Rusya Suriye’de Ne Amaçlıyor?,
http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/09/150916_suriye_rusya-jonathan_marcus_analiz, 16 Eylül 2015, (8 Mart 2016).
- MCDERMOTT, R. (2004), *Political Psychology In International Relations*, Michigan: The University Of Michigan Press.
- MEMİŞ, İ., “Rusya İçin Türkiye Neden Önemli”, *Güneş Gazetesi*, 29 Kasım 2015, <http://www.gunes.com/yazarlar/islam-memis/rusya-icin-turkiye-neden-onemli-645021>, (5 Haziran 2016).
- MEMİŞ, S. (2012), “Rus Kültüründe Türk İzleri”, *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, Cilt. 2, (1), ss. 85-87.
- MİKAİL, E. H. (2007), *Yeni Çarlar ve Rus Dış Politikası*, İstanbul: IQ Yayıncılık.
- Milliyet Gazetesi, Büyük Krizi Saniyeler Önledi, <http://www.milliyet.com.tr/buyuk-krizi-saniyeler-onledi-gundem-2127447/>, 6 Ekim 2015, (8 Mart 2016).
- Milliyet Gazetesi, Rusya Suriye’ye Yardım İçin Hava Koridoru Arayışında, 11 Eylül 2015, <http://www.milliyet.com.tr/rusya-suriye-ye-yardim-icin-hava/dunya/detay/2115919/default.htm>, (8 Mart 2016).
- Milliyet, Rusya Suriye’ye Ağır Silah ve Tank Gönderdi, <http://www.milliyet.com.tr/rusya-suriye-ye-tank-ve-agir/dunya/detay/2118186/default.htm>, (21 Haziran 2016).
- MOSES, R. (1996), “The Perception of The Enemy: A Psychoanalytic View”, *Mind & Human Interaction*, Cilt. 7(1), ss. 37-43’ten (Çev.) ÇEVİK, B. S. (2010), “Düşman Algısı: Psikolojik Bir Analiz”, *Tarih Okulu Dergisi*, (7), ss. 99-108.
- NESBITT-LARKING, P. (2003), “Complezes And Cognitive Complexity: Canadian Contributions To Political Psychology”, *Canadian Journal Of Political Science*, Cilt. 36 (4), ss. 879-896.
- New Air Force Commander In Far East, Russian Defence Policy, <https://russiandefpolicy.wordpress.com/tag/sergey-dronov/>, 22 Ekim 2010, (9 Mart 2016).

NIKITIN, A. (2008), “Russian Foreign Policy In The Fragmented Post-Soviet Space”, *International Journal On World Peace*, Cilt. 25 (2), ss. 7-31.

North Atlantic Treaty Organisation (NATO) Remi Web Sitesi, NATO Genel Secretary, http://www.nato.int/cps/en/natohq/who_is_who_7371.htm, (9 Mart 2016).

NYGREN, B. (2008), “Putin Use Of Natural Gas To Reintegrate The CIS Region”, *Problems Of Post-Communism*, Cilt. 55 (4), ss. 3-15.

ONAY, Y. (2008), *Battıya Direnen Devlet Rusya*, İstanbul: Yeniüzyıl Yayınları.

ORAN, B. (2008), *Türk Dış Politikası Cilt. 1*, İstanbul: İletişim Yayınları.

ORAN, B. (2013), *Türk Dış Politikası Cilt. 3*, İstanbul: İletişim Yayınları.

OSKANIAN, V., Aljazeera, Eski Sovyet Cumhuriyetlerinde Korku, Hüsrân ve Endişe, <http://www.aljazeera.com.tr/gorus/eski-sovyet-cumhuriyetlerinde-korku-endise-ve-husran>, (21 Haziran 2016).

ÖZBAY, F. (2006), “Tarihsel Süreç İçerisinde Ruslar ve Rusya, *Rusya Stratejik Araştırmaları-1*, (Ed.) ÇOMAK, I., İstanbul: TASAM Yayınları, , ss. 13-26.

ÖZDEN, H. (2013), “The Diplomatic Maneuvers Of Turkey In World War II”, *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, (37), ss. 91-110.

ÖZEL, M. S. (2012), “Rusya Askeri Modernizasyon Süreci Yeni Bir Silahlanma Yarışı Mı?”, *21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü*, <http://www.21yyte.org/tr/arastirma/rusya-slav-arastirmalari-merkezi/2012/03/26/6543/rusya-askeri-modernizasyon-sureci-yeni-bir-silahlanma-yarisi-mi>, (24 Mart 2016).

ÖZTÜRK, M. (2013), “Çarlık’tan Federasyon’a Rusya’nın Sıcak Deniz Algısındaki Öncelikli Konuların Genel Bir Değerlendirilmesi”, *Ortadoğu Analiz*, Cilt. 5 (60), s.52-59.

PAJAK, E. F. (1981), “Teaching And The Psychology Of The Self”, *American Journal Of Education*, Cilt. 90 (1), ss. 1-13.

POLAT, O., Travma,

http://aciltip.medicine.ankara.edu.tr/files/2015/03/d4_01_travma_nedir.pdf, (8 Mart 2016).

REYNOLDS, M. A. (2009), “Buffers, Not Brethren: Young Turk Military Policy In The First World War And The Myth Of Panturanism”, *Past and Present*, (203), ss. 137-179.

RIASANOVSKY, N. V. ve STEINBERG, M. D. (2014), *Rusya Tarihi*, (Çev.) DERELİ, F., İstanbul: İnkılap Yayınları.

ROBERTS, G. (2011), “Moskow’s Cold War On The Periphery: Soviet Policy In Greece, Iran And Turkey 1943-8”, *Journal Of Contemporary History*, Cilt. 46 (1), ss. 58-81.

ROBERTSON, I. H. (2014), “The Danger That Lurks Inside Vladimir Putin’s Brain”, *Psychology Today*, <https://www.psychologytoday.com/blog/the-winner-effect/201403/the-danger-lurks-inside-vladimir-putins-brain>, (24 Mart 2016).

ROSEBERG, S. W. (2003), “Theorizing Political Psychology: Doing Integrative Social Science Under The Condition Of Postmodernity”, *Journal For The Theory Of Social Behaviour*, Cilt. 34 (4), ss. 427-459.

Rusya’nın Sesi Radyosu (2014), Rus Senatör: Giderek Gelişen Türk-Rus İlişkilerinin Artık Geriye Dönüşü Yok,

http://tr.sputniknews.com/turkish.ruvr.ru/news/2014_12_24/Rus-senator-Rus-Turk-iliskileri/, (8 Mart 2016).

SANDER, O. (2008), *Anka'nın Düşüşü ve Yükselişi*, Ankara: İmge Yayınları.

SARINAY, Y. (2008), "Rusya'nın Türkiye Siyasetinde Ermeni Kartı (1878-1918)", *Gazi Akademik Bakış Dergisi*, Cilt. 1 (2), ss. 69-105.

SHASHIVA N. ve IVLEVA, H. (2014), "Türk-Rus İlişkileri: Eğilimler ve Beklentiler", *Hazardan Karadeniz'e Stratejik Bakış*, (Ed.) YEŞİLOT. O., İstanbul: Yeditepe Yayınları, ss. 279-288.

SIMONTON, D. K. (2009), "Applying Psychology Of Science To The Science Of Psychology", *Perspectives On Psychological Science*, Cilt. 4 (1), ss. 2-4.

STENT, A. E. (2008), "Restoration And Revolution In Putin's Foreign Policy", *Europe-Asia Studies*, Cilt. 60 (6), ss. 1089-1106.

ŞEN, C. (2006), *Stalin Döneminde Türk-Sovyet İlişkileri (1923-1953)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı.

ŞERENDEM, E. (2015), 5 Grafikte Türkiye-Rusya Ekonomik İlişkileri, *BBC Türkçe*, http://www.bbc.com/turkce/ekonomi/2015/11/151125_turkiye_rusya_ekonomi, (5 Haziran 2016).

TARHAN, N. (2010), *Asimetrik Savaş Politik Psikoloji*, İstanbul: Timaş Yayınları.

TAŞLICALI, T. (2008), *Psikolojik Harpte Politik Psikoloji Uygulaması: II. Dünya Savaşı'nda Nazi Almanya'sı Örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi Ankara: Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Anabilim Dalı.

TELLAL, E. (2010), "Zümrüdüanka: Rusya Federasyonu'nun Dış Politikası", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, Cilt. 65 (3), ss. 189-236.

TEMUR, F. (2014), "Türk-Rus İlişkilerine Medeniyetsel Bir Bakış", *Stratejik Düşünce Enstitüsü*, <http://www.sde.org.tr/tr/newsdetail/turk-rus-iliskilerine-medeniyetsel-bir-bakis/3801>, (6 Haziran 2016).

TRT Haber (2015), İhlal Nedeniyle Rusya'ya Nota Verildi, <http://www.trthaber.com/haber/turkiye/ihlal-nedeniyle-rusyaya-nota-verildi-207092.html>, (8 Mart 2016).

TÜZÜN, S. (2011), "İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı Dönemi Türk Dış Politikası", *Yakın Dönem Türk Politik Tarihi*, (Ed.) İNAN, S. ve HAYTOĞLU, E., Ankara: Anı Yayınları, ss. 231-263.

VOLKAN, V. D. (2013), *Divandaki Düşmanlar*, (Çev.) ERDOĞAN TAYCAN, S., İstanbul: Alfa Yayınları.

VOLKAN, V. D. (1993), *Etnik Terörizmin Psikolojisi*, (Çev.) ÇEVİK, A. ve CEYHUN, B., Ankara: Politik Psikoloji Yayınları.

VOLKAN, V. D. (2008), *Kıbrıs: Savaş ve Uyum*, (Çev.) KILINÇER, B., İstanbul: Everest Yayınları.

VOLKAN, V. (2012-2013), "Geniş Grup Kimliği ve Barış Sağlama Üzerine Bazı Düşünceler", (Çev.) Bilgin, B., *21. Yüzyılda Sosyal Bilimler*, (2), ss. 8-36.

WEISBAND, E. (1973), *Turkish Foreign Policy, 1943-1945*, New Jersey: Princeton University Press.

WTO, Russian Federation Accession,

https://www.wto.org/english/thewto_e/acc_e/a1_russie_e.htm, (16 Mart 2016).

The Socialist Realist Poets' Struggle for Their Rights Within the Context of Art Activities Between the Period of 1940-1960

Kemal EROL¹, Mehmet Recep TAŞ²

Extended Abstract

Socialist perception in Turkish poetry which existed during the period of 1940-1960, has argued that the intellectual development of artist takes form through a historical and societal process, and has naturally regarded the works of artist as a societal product. Accordingly, the artist is accountable to the society in which he/she was grown up and the main problems of that society. The artist who puts his art under the order of society with this sense of responsibility, should make a struggle on the ground of artistical activities against social inequalities; against political, social and economical problems, and other improper practices which hinders the development of the country/society.

Drawing attention to the wrongs in social governance; giving a form to their works in the line of art-ideology relation and as a product of a social process, socialist poets has entirely broken the bond between the tradition and the modern art. The sesocialist-realist poets, who look from the ideological view point to the social issues of 1940 and ensuing years, have struggled for social life, the relation of oppressor-oppressed, inequality, and for the unpaid labour. In their poems. In general an agony of idea with in the context of essential human rights and liberties so verign their poems.

The appearance of socialist realism as an official movement in Soviet Literature starts with the decision taken in Soviet Writers First Congress in 1934. Thereafter, the subject of benefiting from art in politics starts to attract attention all over the world. The negative influence of World War II in Turkey caused socialist/realist writers to come into prominence. In Turkish Literature, Nazım Hikmet as the pioneer of socialism/communitarianism created a traceable literary and political resource for the generations to come after him. Nazım Hikmet quitted art activities after being sentenced in 1934 and the generation of poets of the 1940s, who were influenced by his literary and artistic style until then, maintained his principles in literature. These poets, along with frequently handling the themes like poverty, capitalist exploitation, restriction on freedom, fascism, imperialism, political oppressions, social injustice, employee and peasant rights in their poems, they also reflected their personal problems, dreams, longings, future expectations.

Socialist poets, who were frequently prosecuted by the political power they objected to between the period of 1940-1960 and until 1980s, were exposed to the epithet "controlled" by the conservative wing because of their Marxist worldview. Yet, the matter of being

¹ Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, ekemal@yyu.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, mehmetreceptas@yyu.edu.tr

controlled has been approved popularly as a natural extension of “art-ideology” duo. “Controlled artist” expression, used especially for socialist artists, has been away from being an accusation the artist deserves because of having a left-wing political worldview. But, there has been a consensus among literature critics that the hegemony of the policy that rests against strict ideological patterns and slogans on art hinders the artist's objective and critical thinking and limits his/her creativity. Thus; the poets, most of whose poem books were in the shadow of their political identities, couldn't avoid being criticized even by some socialist artists.

The aim of this study is, to determine prominent poets' ideas about art-literature who have the opinion that “Art is for society” and who have their marks on the important art works of the era; to define the way they struggled and the arguments they used against wrong political approaches of the era on the ground of artistic activities by giving examples of their poems.

Keywords: Socialist-realist poets, The relation of Art and Ideology, Struggle for rights.

1940-1960 Arası Dönemde Toplumcu Gerçekçi Şairlerin Sanatsal Faaliyet Zemininde Hak Arama Mücadelesi

Geniş Özet

Türk şiirinde önemli bir yer işgal eden "toplumcu/gerçekçi sanat anlayışı", roman, hikâye, tiyatro ve şiir gibi edebî nevilerin pek çoğunda somut örneklerle yansımaları bulmuştur. İlgilendiği bilimsel disiplin ayrımı yapılmaksızın sanatkarın düşünsel gelişiminin tarihsel ve toplumsal bir süreçte teşekkül ettiğini ileri süren toplumcu gerçekçi anlayış, sanatçının ürünlerini de toplumsal yapıt olarak değerlendirmektedir. Buna göre sanatçı, içinde büyüdüğü ve bilinç olarak şekillendiği topluma ve onun temel sorunlarına karşı sorumludur. Bu sorumluluk duygusuyla sanatını toplumun emrine sunan sanatçı, tanıklık ettiği toplumsal eşitsizliklere; siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlara ve ülkenin/toplumun gelişmesinin önünde engel teşkil eden diğer yanlış uygulamalara karşı sanatsal faaliyetler zemininde bir mücadele yürütür.

1940-1960 arası dönemde toplumsal yönetimde yaşanan yanlışlara dikkat çeken, yazdığı eseleri sanat-ideoloji ilişkisi ekseninde tarihsel ve toplumsal bir sürecin ürünü olarak biçimlendiren şairler, gelenek ile çağdaş sanat arasındaki bağı büsbütün koparmışlardır. 1940 ve sonrasında sosyal hadiselerle ideolojik pencereden bakan sosyalist-gerçekçi sanatkarlar da genel olarak çağdışı kalmış toplumsal hayatın, ezen – ezilen ilişkisinin, eşitsizliğin ve karşılığı verilmemiş emeğin mücadelesini vermişlerdir. Şiirlerine genel olarak temel insan hak ve özgürlükleri bağlamında bir fikir çilesi hâkimdir. Bunlar, eserlerinde ortaya koydukları siyasal ve sosyal fikirleriyle toplumu bilinçlendirme ve toplumun egemen güçler tarafından sömürülmesine engel olma iddiasıyla edebiyatta yer edinmişlerdir.

Toplumcu gerçekçiliğin Sovyet Edebiyatında resmî bir akım olarak belirmesi 1934'te Sovyet Yazarları Birinci Kongresi'nde alınan kararlarla başlar. Bundan sonra dünya çapında siyasette sanatın gücünden yararlanma konusu ilgi görmeye başlar. Türkiye'de II. Dünya Savaşı'nın yarattığı olumsuz etki, toplumcu/gerçekçi yazarların ön plana çıkmasına sebep olmuştur. Türk edebiyatında sosyalist / toplumculuğun öncüsü olarak Nazım Hikmet kendisinden sonraki kuşaklara izlenebilir edebî ve siyasal bir kaynak oluşturmuştur. 1938'deki

mahkûmiyeti dolayısıyla aktif sanatsal faaliyetlerden çekilen Nazım Hikmet'in bu zamana kadar fikir ve sanat tekniğinden etkilenen 1940 kuşağı şairler, onun edebiyattaki ilkelerini devam ettirmişlerdir. Bunlar, şiirlerinde yoksulluk, kapitalist sömürü, hürriyetsizlik, faşizm, emperyalizm, siyasî baskılar, sosyal adaletsizlik, köylü ve işçi hakları gibi temaları sıkça işlemekle birlikte kendi kişisel sorunlarını, hayallerini, özlemlerini ve geleceğe dair duygularını da yansıtmışlardır.

1940-1960 ve daha sonra 1980'lere varan süreçte çoğu zaman karşı çıktıkları siyasî iktidarlar tarafından kovuşturmalara uğrayan sosyalist şairler, Marksist dünya görüşleri dolayısıyla muhafazakâr görüş tarafından "güdümlü" yakıştırmasına da maruz kalırlar. Oysa sanatta güdümlülük meselesi "sanat - ideoloji" ilişkisinin doğal bir uzantısı olarak pek çok çevre tarafından kabul görmüştür. Özellikle sosyalist sanatçılar için kullanılan "güdümlü sanatçı" ifadesi, sanatkârın sadece sol siyasal dünya görüşüne mensup olmasıyla hak ettiği bir suçlama olmaktan uzak tutulmuştur. Ancak edebiyat eleştirmenleri arasındaki ideolojik kalıp ve sloganlara yaslanan siyasetin sanat üzerindeki egemenliğinin sanatkârın objektif ve eleştirel düşünmesinin önüne set çektiği; onun yaratıcılık kabiliyetini sınırlandırdığı konusunda da ortak bir görüş hâkimdir. Nitekim çoğu şiir kitapları siyasal kimliğinin gölgesinde kalan şairler, kimi toplumcu sanatkârlar tarafından bile eleştirilmekten kurtulamamışlardır.

Bu çalışmadan amaç, "Sanat toplum içindir" görüşünü savunan, dönemin önemli sanat eserlerine damga vurmuş şairlerden öne çıkanlarının sanat-edebiyat hakkındaki görüşlerini tespit etmek; şiirlerinden örnekler vererek onların dönemin yanlış siyasal yaklaşımlarına karşı sanatsal faaliyetler temelinde hangi argümanlarla nasıl bir mücadele verdiklerini belirlemektir.

Anahtar Kelimeler: Toplumcu-gerçekçi şairler, Sanat ve ideoloji ilişkisi, Hak arama mücadelesi.

References

Akpınar, S. (2015). "Toplum-Sanat ve İdeoloji Üçgeninde Toplumcu Gerçekçiliğin Edebiyat ve Siyasetle İlişisine Yaklaşımı", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.7,S.30.

Altınkaynak, H. (1977). *Edebiyatımızda 1940 Kuşağı*, İstanbul: Türkiye Yazarlar Sendikası Yayınları.

Apaydın, T. (1999). *Kırsal Sanatçı*, Ankara: Gildiken Yayınları.

Atılğan, Ş. ve Yılmaz, Z. (2001). "Arif Damar ile Söyleşi: Şiir bir başkaldırı, bir ayaklanmadır", *E Dergisi*, s.15-26.

Aymaz, G. (2007), *Sanatsal Üretimin Toplumsal Oluşumu –Nazım Hikmet'in Memleketimden İnsan Manzaraları Örneği*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, İstanbul.

Bezirci, A. (1992). *Rıfat Ilgaz*, İstanbul: Çınar Yayınları.

Bozok, H. (1954). "Güdümlü Sanat Saçmalığına Karşı", *Yeditepe*, S. 70, s.1-3.

Can, A. (2012). *Cumhuriyet Devri Şiir Poetikası*, Ankara: Kurgan Edebiyat.

Cengiz, M. (200). *Toplumcu Gerçekçi Şiir 1923-1953*, İstanbul: Tümzamanlaryayıncılık.

Çalışlar, A. (1985). “Maddeci Estetik ve Sanat Kuramı ile Toplumcu Gerçekçiliğe Doğru Bakış- I”, *Varlık*, S. 929, s. 3-8.

Damar, A. (1984). “Kırkıncı Sanat Yılında Arif Damar’la Söyleşi”, (Konuşan: Bedirhan Toprak”, *Varlık*, S. 916, s-8-9.

Dinamo, H. İ. (1975). *Sürgün Şiirleri*, İstanbul: May Yayınları.

Doğan, M. H. (2007), "Nazım Hikmet ve Şiir", *Hece*, (Nazım Hikmet Özel Sayısı).

Doğan, M. H. (2001). *Yüzyılın Türk Şiiri 1900-2000*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Eagleton T.. (2012). *Marksizm ve Edebiyat Eleştirisi*, (Çev:Utku Özmakas), İstanbul:İletişim

Enginün, İ. (2002). *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*, İstanbul: Dergâh Yayınları,

Geçgel, H. (2003). *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*, Ankara: Anı Yayınları.

Gerçeker, A. (1970). “Sanat-Toplum-Diyalektik”, *Yeni Dergi*, S. 65, s.99-103.

Gülendam, R. (2010), "Siyaseti Şiirde Yaşamak: Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Sosyalist Şiir", *Turkish Studies*, Volume 5/2 Spring.

Ilgaz, R. (1983). *Bütün Şiirleri 1937-1983*, İstanbul: Adam Yayınları.

İlhan, A. (2004). *İkinci Yeni Savası*, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Kaplan, M. (1966), “Antitez”, *Hisar*, S. 33, s.12-20.

Kıbrıs, İ. (2004). *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*, Ankara: Anı Yayınları.

Kula, O. B. (2009). *Marksist ideoloji ve Edebiyat*, Ankara: Kanguru Yayınları.

Kurdakul, Ş. (1992). *Çağdaş Türk edebiyatı 3*, Ankara: Bilgi Yayınevi.

Külebi, C. (2013). *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.

Lunaçarski, A. (1988), *Sosyalizm ve Edebiyat* (Çev. Asım Bezirci), İstanbul: Evrensel Kültür.

Marks, K. (1967). “İktisat Ahlakı”, (Çev.: İsa Öztürk), *Yeni Ufuklar*, S. 182, s. 20-22.

Marx, K.; Engels, F. (1968). "Sanat ve Edebiyat", (Çev.: Murat Belge, İsmet Elgün), *Yeni Dergi*, S. 44.

Memet Fuat (1985). *Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi*, İstanbul: Adam Yayınları.

Memet Fuat (1997). *Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi*, İstanbul: Adam Yayınları.

Moran, B. (2007). *Edebiyat Kuramları ve Eleştirisi*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Oktay, A. (1993). *Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı 1923-1950*, Ankara: KBY.

Oktay, A. (2008). *Toplumcu Gerçekçiliğin Kaynakları*, İstanbul: İthaki Yayınları.

Önal, M. (2012). *Edebiyat Sanatı*, Ankara: Kurgan Edebiyat Yayınları.

Özkırımlı, A. (1983). “Ana hatlarıyla Edebiyat”, *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*, C.3, İstanbul: İletişim Yayınları.

Ran, N. H. (2012). *Memleketimden İnsan Manzaraları*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Ran, N. H. (1923-1924). *Aydınlık*, Nisan 1923, S.22 ve Aralık 1924, S.28.

Ran, N. H. (1987). *Yazılar 2*, İstanbul: Adam Yayınları.

Ran, N. H. (2008). “Kübalı Sanatçılarla Söyleşi”, (Çev.: Ayşe Nihal Akbulut), *Varlık*, S. 939, s. 4-6; *Sözcükler*, S. 14.

Soysal, İlhami (1973). *20. Yüzyıl Türk Şiiri Antolojisi*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.

Sülker, K. (1946). "Türk Şiirinde Hakiki Demokrasinin İlanı", *Gün*, Temmuz 1946.

Telli, A. (1985). “Bir Kavga Sanatı, Bir Yaşam Tarzı Olarak Şiir”, (Konuşan: Mustafa

Uygur, E. (2005). "Sosyalist Realizm Kavramının Ortaya Çıkış Süreci", *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi-Turkish Journal of Social Research*, S. 9.

Ünlü, Ö. (2004) *Yüz Yıllık Türk Şiir Atlası 2*, İstanbul: Birey Yayınları.

Yetkin, Ç. (1970). *Siyasal İktidar Sanata Karşı*, Ankara: Bilgi Yayınları.

Yücel, C. (1954). “Güdümlü Değil Gönüllü”, *Yeditepe*, S. 70, s.1-6.

Zbigniew Brzezinski (1996). *Kontrolden Çıkış Dünya* (Yirmi Birinci Yüzyılın Arifesinde Dünya Çapında Karmaşa), Çev. Haluk Menemencioğlu, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Turks / Ottomans in the 18th Century Through the Window of Joseph Pitton de Tournefort

Ümran TÜRKYILMAZ¹

Extended Abstract

Introduction

In this study we will try to analyse the Turk / Ottoman image in the light of text-based analysis in *The Tournefort's Book of Travel* as observed by Joseph Pitton de Tournefort, who was a botanist of the French royal gardens and a pioneer of research travels.

Joseph Pitton de Tournefort and *The Tournefort's Book of Travel*

Joseph Pitton de Tournefort was dispatched by the order of the French king Louis XIV to a travel to the east in order to conduct a research on plants, minerals and mines and to collect information on sicknesses and medicines used in treatment in eastern countries. On the 23rd of April, 1700, Joseph Pitton de Tournefort set sail from the bay of Marseille together with German doctor Gundelscheimer and painter Aubriet. He did not solely act as a botanist, but he also contributed to the formation of the new approach of The Enlightenment Age directed towards Oriental societies.

The lines of the Orientalist discourse of travellers prior to him, which were attached to Eastern people, lands and were made up mostly in their images as a result of prejudices, can also be found in the texts of Joseph Pitton de Tournefort. The author concerned elaborates actively on “other”, which was considered directly as the opposite of civilization and on Orient, that had been maintaining its attribute being negative and a source of danger since ancient ages. The reader, on the other hand, observes the Turk / Ottoman image in central position through the window of Tournefort on a long route starting out from Crete passing along the most part of Aegean islands via Istanbul reaching out to Eastern Anatolia and the Caucasus.

Conclusion

Joseph Pitton de Tournefort attentively pens his travelling experiences and his travel books so that they could be a guide to the aficionados who wish to travel to the same places afterwards. The author reflects the harem life, slave market, graveyards, traditions, norms, myths and religion of this exotic space by antagonising and excluding the cultural context under the influence of Christian fanaticism. He also conveys meticulously his determinations concerning the administration of the Ottoman Empire, that was severely defeated after a long

¹Associate Professor, University of Gazi Faculty of Letters Department of Western Languages and Literatures French Language and Literature, umran2000@hotmail.com

and devastating war resulting in the Treaty of Karlowitz in the end of the year 1699. With great care, Tournefort examines other / another individual, who had always been in the centre of attention in the French literature enriched with same themes. In this study, we will try to scrutinize Turks / Ottomans departing from *The Tournefort's Book of Travel*, that is narrated to the reader from a subjective point of view.

Keywords: Joseph Pitton de Tournefort, *The Tournefort's Book of Travel*, Image of the Turk / Ottoman, Orientalism, other.

JEL Codes: Z13, Y80, B19

Joseph Pitton de Tournefort'un Penceresinden 18. Yüzyılda Türkler / Osmanlılar

Geniş Özet

Giriş

Çalışmamızda Fransa krallık bahçelerinin bitkibilimcisi ve araştırma gezilerinin öncüsü olan Joseph Pitton de Tournefort'un *Tournefort Seyahatnamesi*'nde gözlemlediği Türk / Osmanlı imgesini metne bağlı inceleme yöntemi ışığında çözümlenmeye çalışacağız.

Joseph Pitton de Tournefort ve *Tournefort Seyahatnamesi*

Joseph Pitton de Tournefort, XIV. Louis'nin buyruğuyla bitki, mineral ve maden araştırması yapmak, bu ülkelerdeki hastalıklar ve kullanılan ilaçlar hakkında bilgi toplamak üzere doğu seyahatine gönderilir. 23 Nisan 1700'de Alman hekim Gundelscheimer ve ressam Aubriet ile birlikte Marsilya'dan hareket eden Joseph Pitton de Tournefort, sadece bitkibilimcilik yapmakla yetinmez aynı zamanda Aydınlanma Çağı'nın Doğu toplumlarına yönelen yeni bakış açısının biçimlenmesine de katkıda bulunur. Kendisinden önceki gezginlerin çoğu zaman imgelerinde önyargılarla var ettikleri Doğu halkı ve toprağına biçtiği oryantalist söylemlerin çizgisi, Joseph Pitton de Tournefort'da da izlenir.

Yazar, Antik çağlardan bu yana olumsuz ve tehlike kaynağı olma özelliğini devam ettiren Doğu'yu ve uygarlığın tam karşıtı olarak değerlendirilen "öteki"ni etkin bir biçimde ele alır. Okur, Girit'ten başlayıp, Ege adalarının büyük bir bölümünü geçtikten sonra İstanbul'a gelen, Doğu Anadolu ve Kafkasya'ya dek uzanan güzergâhın odak noktasında Türk / Osmanlı imgesini Joseph Pitton de Tournefort'un penceresinden gözlemler.

Sonuç

Joseph Pitton de Tournefort, yolculuk deneyimlerini kendisinden sonra aynı uzama gelmek isteyen meraklılara klavuzluk etmesi için seyahatnamesini titizlikle kaleme alır. Tournefort, Hristiyan fanatikliğinin etkisi altında düşmanlaştırılarak ve dışlanarak ortaya konulan bu egzotik uzamın, harem yaşantısını, esir pazarını, mezarlıklarını, geleneklerini,

göreneklerini, efsanelerini ve dinini yansıtır. Yazar, uzun ve yıpratıcı bir savaşın ardından 1699 yılının sonunda Karlofça Antlaşması'yla birlikte bozgun yaşayan Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetimine ilişkin saptamalarını da titizlikle aktarır. Joseph Pitton de Tournefort, Fransız yazınında hep ilgi odağı olan ve aynı izleklerle zenginleşen ötekini / başkasını ayrıntılı bir biçimde inceler. Çalışmamızda öznel bir bakış açısından aktarılan *Tournefort Seyahatnamesi*'nden yola çıkılarak Türkler / Osmanlılar irdelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Joseph Pitton de Tournefort, *Tournefort Seyahatnamesi*, Türk / Osmanlı İmgesi, Oryantalizm, Öteki.

JEL Kodları: Z13, Y80, B19

References

Kitap

Tournefort, Joseph Pitton de. (1717) Relation d'un Voyage du Levant, fait par ordre du Roy. Contenant l'histoire ancienne & moderne de plusieurs Isles de l'Archipel, de Constantinople, des côtes de la Mer Noire, de l'Armenie, de la Georgie, des frontières de Perse & de l'Asie Mineure. Avec les plans des villes & des lieux considérables..., vol. II, Paris: Imprimerie Royale.

Editörlü / Çeviri Kitap

Tournefort, Joseph Pitton de. (2005). *Tournefort Seyahatnamesi*, (Çev. Birinci Kitap: Çev. Ali Berktaş, İkinci Kitap Çev. Teoman Tunçdoğan) / (Ed)Yerasimos, S., İstanbul: Kitap Yayınevi.

Market Structure Analysis of Turkish Equity Special Firms

Selahattin KAYNAK¹

Extended Abstract

With the transformation of countries into economic structures, manufacturing industry has become the most important element of growth, productivity, exports and technology transfer. The manufacturing industry contributes to economic growth and leads to an increase in productivity in the economy as a whole. Also a large part of R & D expenditures are realized within the manufacturing industry in the majority of countries with advanced economies. The high share of Turkish manufacturing industry in GDP, total exports and employment makes analysis of market structures of private Turkish companies operating in the industry important.

The aim of this study is to analyze the competitive structures and concentration levels of 100% Turkish capital private firms operating in the Turkish manufacturing industry. For this purpose, the net sales of Turkish private firms, which are among the top 500 companies in Turkey, were analyzed by using CR_n, Herfindahl-Hirschman, Entropi and Rosenbluth-Hall Tideman index.

CR_n (n-firm concentration ratio) is a frequently used method for analyzing market structures and concentration levels to determine how closely an industry operating in any goods or service sector is close to full competition and monopoly market. As the market share of N number of firms increases, the competitive level in the market decreases and the level of concentration increases. As the market share of firms decreases, the competitive level increases and the level of concentration decreases. The Herfindahl-Hirschman Index is one of the most commonly used indices to determine the level of competition, taking into account the share of firms operating an industry (Matsumoto et al., 2012). *The Entropy Index*, which is calculated with logarithmic values, is an effective method because it takes into consideration all firms operating in the market (Hexter and Snow, 1970: 240). It demonstrates that the entropy index value approaching zero, the concentration level is high, and if it is zero, then there is only one firm in the market, which indicates that monopoly market structure is dominant. Moving away from zero shows that the level of concentration gradually decreases, that is, the competitive structure increases. *The Rosenbluth-Hall-Tideman Index* is an index developed by Hall and Tideman (1957) and Rosenbluth (1961). Considering the market share of each firm according to the order of the sector is the basic approach of the Rosenbluth-Hall-Tideman index. In this regard, besides the number of firms, the ranking of the company output within the sector determines the value of the index. The Rosenbluth-Hall-Tideman index takes a value between "0" and "1" (Goodarzi & Shafiee, 2012: 46). The market share is close to 1 in the case of monopoly while the index value approaches 0 in the existence of equal to each other, an infinite number of firms.

¹ Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi İİBF / İktisat Bölümü, selahattin.kaynak@omu.edu.tr

The study, in which the net sales revenues of Turkish private companies operating in the manufacturing industry are analyzed with the CR_n, Herfindahl-Hirschman, Entropi and Rosenbluth-Hall-Tideman indices, has reached the following results. According to the concentration ratio of CR₄, the concentration levels of private firms operating in manufacturing industry in Turkish capital are found to be very low. According to this result, it can be said that the competitive structure is quite high. Similarly, it was seen that the rate of concentration of the first eight firms was low and therefore the competitive structure was found to be high. According to the Herfindahl-Hirschman index result, it was seen that the concentration ratio is low and the competitive structure is high. It was found that the entropy index value was far away from zero, so the concentration level was low and the competitive structure was high. According to the result of Rosenbluth-Hall-Tideman index, it was found that the index value is close to zero, so that the competitive structure is high and the concentration level is low. Turkey is an industrial country that uses medium-level technology in production. Turkish manufacturing industry needs to be able to produce high technology in order for Turkey to be able to become one of the largest economies, to increase per capita income and to be able to keep export targets.

Keywords: Manufacturing Industry, Competitive Structure, Market Concentration

JEL Codes: D21, D41, D42, D43

Türk Sermayeli Özel Firmaların Piyasa Yapısı Analizi

Geniş Özet

Ülkelerin ekonomik yapılarındaki dönüşümü ile birlikte imalat sanayi büyümenin, verimliliğin, ihracatın ve teknoloji transferinin en önemli unsuru haline gelmiştir. İmalat sanayi, ekonomik büyümeye katkı sağlayarak ekonominin genelinde verimlilik artışına neden olmaktadır. Ayrıca gelişmiş ekonomiye sahip ülkelerin çoğunda Ar-Ge harcamalarının büyük bir kısmı imalat sanayii bünyesinde gerçekleşmektedir. Türk imalat sanayinin GSYİH, toplam ihracat, istihdam içerisindeki payının yüksekliği sanayide faaliyet gösteren Türk sermayeli özel firmaların piyasa yapılarının analizini önemli kılmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türk imalat sanayinde faaliyet gösteren %100 Türk sermayeli özel firmaların rekabetçi yapılarını ve yoğunlaşma düzeylerini analiz etmektedir. Bu amaç doğrultusunda CR_n, Herfindahl-Hirschman, Entropi ve Rosenbluth-Hall-Tideman endeksleri kullanılarak Türkiye'nin en büyük 500 kuruluşu arasında yer alan Türk sermayeli özel firmaların net satışları analiz edilmiştir.

CR_n, (n-firm concentration ratio) herhangi bir mal veya hizmet sektöründe faaliyet gösteren endüstrinin tam rekabet ve monopol piyasasına ne kadar yakın olduğunu belirlemek için piyasa yapıları ve yoğunlaşma düzeyleri analizlerinde çok sık kullanılan bir yöntemidir. N sayıdaki firmanın piyasa payı arttıkça piyasadaki rekabetçi düzey azalır yoğunlaşma düzeyi artar. Firmaların piyasa payı azaldıkça rekabetçi düzey artar ve yoğunlaşma düzeyi azalır. Herfindahl-Hirschman Endeksi, bir endüstride faaliyet gösteren tüm firmaların payı dikkate alınarak rekabetçi düzeyi belirlemek için en sık kullanılan endekslerden biridir (Matsumoto vd.,

2012). *Entropi Endeksi*, logaritmik değerlerle hesaplaması yapılan endeks, piyasada faaliyet gösteren tüm firmaları dikkate alması nedeniyle etkin bir yöntemdir (Hexter ve Snow, 1970: 240). Entropi endeksi değerinin sıfıra yaklaşması yoğunlaşma düzeyinin yüksek olduğunu, sıfır olması ise piyasada tek bir firmanın olduğunu dolayısıyla monopol piyasa yapısının hakim olduğunu göstermektedir. Sıfırdan uzaklaşması ise yoğunlaşma düzeyinin giderek azaldığını yani rekabetçi yapının arttığını göstermektedir. *Rosenbluth-Hall-Tideman Endeksi*, Hall ve Tideman (1957) ve Rosenbluth (1961) tarafından geliştirilmiş bir endekstir. Her bir firmanın piyasa payının sektördeki sıralamasına göre dikkate alınması Rosenbluth-Hall-Tideman endeksinin temel yaklaşımıdır. Bu sayede, firma sayısının yanı sıra firma çıktısının sektör içindeki sıralaması endeksin değerini belirlemektedir. Rosenbluth-Hall-Tideman endeksi “0” ile “1” arasında bir değer almaktadır (Goodarzi & Shafiee, 2012: 46). Piyasa payı birbirine eşit sonsuz sayıda firmanın varlığı durumunda endeks değeri 0’a yaklaşırken monopol durumunda ise 1’e yaklaşmaktadır.

İmalat sanayinde faaliyet gösteren Türk sermayeli özel firmaların üretimden net satış gelirlerinin CRn, Herfindahl-Hirschman, Entropi ve Rosenbluth-Hall-Tideman endeksleri ile analiz edildiği çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır. CR₄ yoğunlaşma oranına göre, imalat sanayinde faaliyet gösteren Türk sermayeli özel firmaların yoğunlaşma düzeylerin çok düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre rekabetçi yapının oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Benzer şekilde ilk sekiz firmanın yoğunlaşma oranı da düşük olduğu ve dolayısıyla rekabetçi yapının da yüksek olduğu görülmüştür. Herfindahl-Hirschman endeks sonucuna göre yoğunlaşma oranının düşük düzeyde olduğu ve rekabetçi yapının yüksek olduğu görülmüştür. Entropy endeks değerinin sıfırdan oldukça uzak olduğu dolayısıyla yoğunlaşma düzeyinin düşük ve rekabetçi yapının da yüksek olduğu tespit edilmiştir. Rosenbluth-Hall-Tideman endeks sonucuna göre de endeks değerinin sıfıra yakın olduğu dolayısıyla rekabetçi yapının yüksek, yoğunlaşma düzeyinin ise düşük olduğunu tespit edilmiştir. Türkiye üretimde orta düzeyde teknoloji kullanan bir sanayi ülkesidir. Türkiye’nin, en büyük ekonomiler arasına girebilmesi, kişi başına düşen gelirin artması ve ihracat hedeflerinin tutturabilmesi için Türk imalat sanayinin yüksek teknolojlili üretebilme yeteneğine kavuşması gerekmektedir.

References

- Ayaş, N. (2011). Türk İmalat Sanayi Sektörlerinin Stratejik Önem Analizi. *Ege Akademik Bakış*, 11(4), 525-535.
- Bikker, J. A., & Haaf, K. (2002). Measures of competition and concentration in the banking industry: a review of the literature. *Economic & Financial Modelling*, 9(2), 53-98.
- Dalton, J. A., & Penn, D. W. (1976). The concentration-profitability relationship: Is there a critical concentration ratio?. *The Journal of Industrial Economics*, 133-142.
- Fedderke, J., & Szalontai, G. (2009). Industry concentration in south african manufacturing industry: Trends and consequences, 1972-1996. *Economic Modelling*, 26, 241-250.
- Frank, S. D., & Henderson, D. R. (1992). Transaction costs as determinants of vertical coordination in the US food industries. *American Journal of Agricultural Economics*, 74(4), 941-950.
- Hall, M., & Tideman, N. (1967). Measures of concentration. *Journal of the American Statistical Association*, 62(317), 162-168.

Hexter, J. L., & Snow, J. W. (1970). An entropy measure of relative aggregate concentration. *Southern Economic Journal*, 239-243.

Hsieh, L., & Lin, S. M. (2016). Exploring the market concentration and the market dominance of international tourist hotels in Taiwan. *Journal of Statistics and Management Systems*, 19(2), 285-301.

Krstić, V. R. (2016). Entropy-based stochastic gradient algorithm with adaptive neuron slope for all-pole whitening. *Electronics Letters*, 52(5), 397-399.

Kumar, N. (2014). Indian Exports of Handicrafts and Global Markets: An Empirical Analysis. *Journal of International Economics*, 5(2), 59-72.

Lotfi, F. H., & Fallahnejad, R. (2010). Imprecise Shannon's entropy and multi attribute decision making. *Entropy*, 12(1), 53-62.

Lustgarten, S. H. (1975). The impact of buyer concentration in manufacturing industries. *The Review of Economics and Statistics*, 125-132.

Matsumoto, A., Merlone, U., & Szidarovszky, F. (2012). Some notes on applying the Herfindahl–Hirschman Index. *Applied Economics Letters*, 19(2), 181-184.

Parkin, Michael (2003). *Economics*. Sixth Edition, Pearson Education, Addison Wesley World Student Series: New York.

Stavins, J. (2001). Price discrimination in the airline market: The effect of market concentration. *Review of Economics and Statistics*, 83(1), 200-202.

Susilo, Y. O., & Axhausen, K. W. (2014). Repetitions in individual daily activity–travel–location patterns: a study using the Herfindahl–Hirschman Index. *Transportation*, 41(5), 995-1011.

Titilayo, B. O., & Victor, O. T. (2014). Bank consolidation and market structure in Nigeria: Application of the Herfindahl–Hirschman Index. *International Journal of Economics and Finance*, 6(2), 235.

Trish, E. E., & Herring, B. J. (2015). How do health insurer market concentration and bargaining power with hospitals affect health insurance premiums?. *Journal of health economics*, 42, 104-114.

Yulin, Z. H. A. O., & Fang, W. E. I. (2008). Study on High-tech Industry Cluster Degree in China Based on Entropy Index and Concentration Ratio [J]. *Science of Science and Management of S. & T*, 11, 026.

The Role of Language in the Social Continuation of the Knowledge

Yasemin APALI¹

Extended Abstract

1. Introduction

Establishment of an independent science branch under the name of sociology of knowledge has provided the possibility of in-depth analysis of the social dimension of knowledge. Knowledge is born in the human mind and is shaped within society. Whereas, sociology of knowledge is a discipline that examines the relationship between the products that are formed by the thought and the social conditions. For this reason, sociology of knowledge reveals the process involving the development and transmission of conditions in which human knowledge that has come to fruition in the wake of human intellectual ability is present in social life.

Among the human formations, the one most related to information is the fact. The informativity it contains is an important factor in its evaluation of sociology of knowledge. Language has a very important role in the stages of production, storage and transfer of information we have established and designed in our minds. In fact, the related results between a subject and an object can only be expressed in language. Objects take a lot of space in human minds, and since it is not possible for them to fit in the minds, we can express them in words or concepts.

2. Social of The Relationship Between Knowledge and Language

Knowledge sociology is mainly concerned with how social groups and organizational forms contribute to the production and dissemination of this information (McCarthy, 2002: 39). In this case, the information refers to all kinds of thought systems and ideas accepted by a human community. In other words, information is socially produced and socially distributed. This production and distribution process takes place through language. Language, which is the most important milestone of the culture of a community, consists of symbolic and indicative systems and meanings by social actors. In this context, the language assumes the task of transferring the cultures from generations to generations. In this way the language actually contains a world of knowledge.

Language is the means by which the establishment and maintenance of social relations and the elements of human roles in the socialization process are expressed. Language is a social activity because it takes its roots in the speech, and at the same time it is the basis of communication. For this reason, understanding the human is to understand the language of the person; then understanding the society requires understanding the language of the society

¹ Asist.Prof., Ardahan University, yaseminapali.35@gmail.com

(Demir, 2007: 8). At this point, sociology has also assumed the task of understanding the language of society.

Berger and Luckmann point out that the social presence of knowledge is through the language, indicating that language has important functions in the objectification of the world. According to them, what is accepted as knowledge in society belongs to the task of becoming knowable and to provide a certain framework for that knowledge (Berger-Luckmann, 2008: 98-99). The resulting knowledge is knowledge learned during socialization and mediates the internalization of the individualized consciousness of the objectified structures of the social world. This knowledge objectivizes the world through the language and the cognitive devices based on language. What is conveyed to future generations is this objectivized knowledge. Theoretically, it is not possible to transfer such an information frame without an indicator system. This indicator system is the linguistic indicator system.

According to Berger and Luckmann, language makes common experience accessible to everyone in the language community by objectifying and thus becoming both a founder and agent of collective information stock (Berger-Luckmann, 2008: 101). The language prepares the ground for entry of new information into the existing knowledge repository, and it carries out the transfer of the collectivity into the tradition. Experience's being expressed and becoming an object causes it to participate into a wider tradition. In other words, both experience and linguistic expression can be learned by every new generation and even lead to the emergence of a different collective. Thus, language becomes a repository of coherent aggregates and a large collection of collective sediments that can be acquired without rebuilding the original formation processes (Berger-Luckmann, 2008: 103). If we internalize the world of meaning and interpreting, we become socialized.

Language is a phenomenon that determines the form of expression and thinking. Language is one of the areas where societies best express themselves. Language is more involved in knowledge than any other humane phenomenon. As we have already mentioned, the language itself is an element of knowledge. One of the important reasons for this is, of course, that the language is a complex social-psychological phenomenon, including knowledge (Aydın, 2010: 210). The combination of language and knowledge is society, just as language, knowledge also reflects society.

3. Conclusion

The essential constituents of social life are as old as humanity, and sometimes they exist in relatively primitive and simple forms, sometimes in highly complex and sophisticated forms (Fichter, 2009: 2). Since language is at least as old as human history, its social existence and continuity are also relevant to our knowledge. Our knowledge arises from the inter-subject relationship (Bal, 2004: 241) and whatever is described as knowledge in social life is a human product. Language's existence with the human, its development and continuing its existence as a mechanism is undoubtedly due to the inter-subject relationship.

Knowledge refers to every kind of thought system accepted by a human community. In other words, information is socially produced and socially distributed. This production and distribution process takes place through language. Language, which is the most important milestone of the culture of a community, consists of symbolic and indicative systems and meanings by social actors. In this context, the language assumes the task of transferring the cultures from generations to generations. In this way the language actually contains a world of

knowledge. For this reason, it is an undeniable fact that language plays a very important role in ensuring the social continuity of knowledge.

Keywords: Knowledge, Sociology of Knowledge, Language

Bilginin Toplumsal Devamlılığında Dilin Rolü

Geniş Özet

1. Giriş

Bilgi sosyolojisi adı altında bağımsız bir bilim dalının kurulması, bilginin toplumsal boyutunun derinlemesine analiz edilmesi imkanı sunmuştur. Bilgi, insan zihninde doğmakta ve toplum içerisinde şekillenmektedir. Bilgi sosyolojisi ise, düşünceye bağlı olarak oluşan ürünler ile toplumsal şartlar arasındaki ilişkiyi inceleyen bir disiplindir. Bu nedenle insanın düşünsel yetisi neticesinde meydana gelen insani bilginin toplumsal yaşam içerisinde var olduğu koşulların geliştirilmesi ve nakledilmesini içeren süreci bilgi sosyolojisi ortaya çıkarmaktadır.

Beşeri oluşumlar içerisinde, bilgi ile ilişkisi en fazla olan olgu dildir. İçeriğinde barındırdığı bilgisellik, onun bilgi sosyolojisi açısından değerlendirilmesinde önemli bir etken durumundadır. Dil, zihnimizde kurup tasarladığımız bilgilerin üretim, saklama ve aktarma aşamalarında çok önemli bir işleve sahiptir. Aslında süje ile obje arasındaki ilişkiden çıkan sonuçlar, sadece dil ile ifade edilebilir. Objeler, insan zihinlerinde fazlaca yer edinirler ve hepsinin zihinlere sığması mümkün olmadığı için, onları kelimeler ya da kavramlar şeklinde ifade edebiliriz.

2. Bilgi ve Dil Arasındaki İlişkinin Toplumsallığı

Bilgi sosyolojisi esas olarak, toplumsal grupların ve örgütlenme biçimlerinin, bu bilgilerin üretilmesine ve yayılmasına nasıl katkıda bulunduğuyla ilgilenmektedir (McCarthy, 2002: 39). Bu durumda bilgi bir insan topluluğunun kabul ettiği her türlü düşünce sistemi ve fikirlere gönderme yapar. Yani bilgi toplumsal olarak üretilir ve toplumsal olarak dağıtım yapıdır. Bu üretim ve dağıtım işleminin gerçekleştirilmesi ise dil vasıtasıyla olur. Bir topluma ait kültürün en önemli yapı taşı konumundaki dil, toplumsal oyuncular tarafından sembolik ve göstergesel sistemler ile anlamlardan oluşmaktadır. Bu bağlamda kültürün nesilden nesile aktarılması vazifesini dil üstlenmiş olur. Dil bu şekliyle aslında içinde bir bilgi dünyası barındırmaktadır.

Dil, sosyal ilişkilerin kurulmasını ve sürdürülmesini, sosyalizasyon sürecinde insanın rollerine ilişkin unsurların ifade edilmesini sağlayan bir araçtır. Dil konuşma ile köklerini saldıği için sosyal bir faaliyettir ve aynı zamanda iletişimin temelidir. Bu sebeple insanı anlamak, insanın dilini anlamaktır; öyleyse toplumu anlamak da, toplumun dilini anlamayı gerektirir (Demir, 2007: 8). Bu noktada toplumun dilini anlama görevini de sosyoloji üstlenmiştir.

Berger ve Luckmann, bilginin sosyal hayatta ki mevcudiyetini dil aracılığıyla olduğuna işaret ederek, dünyanın nesnelleşmesinde dilin önemli işlevlerinin bulunduğunu belirtmektedirler. Onlara göre toplum içinde bilgi olarak kabul edilen şeyin bilinebilir hal alması ve o bilgiye belirli bir çerçeve temin etme görevi dile aittir (Berger-Luckmann, 2008: 98-99). Neticede oluşan bilgi, sosyalizasyon esnasında öğrenilen ve sosyal dünyanın

nesnelleşmiş yapılarının bireysel bilinçte içselleştirilmesine aracılık eden bir bilgidir. Bu bilgi, dünyayı dil ve dile dayanan bilişsel aygıt vasıtasıyla nesnelleştirir. Gelecek kuşağa aktarılan şey ise, bu nesnelleşen bilgi gövdesidir. Teorik olarak, bir gösterge sistemi olmadan böyle bir bilgi gövdesinin aktarılması söz konusu olamaz. Bu gösterge sistemi ise, dilsel gösterge sistemidir.

Berger ve Luckmann'a göre, dil ortak tecrübeleri nesnelleştirir ve böylece kolektif bilgi stokunun hem temeli hem de aracı haline gelerek, bu ortak tecrübeleri dil cemaati içindeki herkes için erişebilir kılar (Berger-Luckmann, 2008: 101). Dil, mevcut bilgi stokuna yeni bilgilerin girişi için zemin hazırlar ve söz konusu kolektivitinin geleneği içine aktarılmasını gerçekleştirir. Tecrübenin dille ifade edilmesi ve dilde nesnelleşmesi, onun daha geniş bir geleneğe katılmasına neden olur. Yani hem tecrübe hem de dilsel olarak ifadesi her yeni kuşak tarafından öğrenilebilir ve hatta daha farklı bir kolektivitinin doğmasına neden olabilir. Böylece dil, tutarlı bütünlükler olarak ve ilk oluşum süreçleri yeniden inşa edilmeksizin edinilebilecek geniş bir kolektif tortular kümesinin deposu haline gelir (Berger-Luckmann, 2008: 103). Dilin anlam ve anlamlandırma dünyasını içselleştirdiğimiz takdirde, bizler sosyalleşmiş oluyoruz.

Dil, düşüncenin bir ifade şekli ve düşüncenin biçimini tayin eden bir olgudur. Toplumların kendilerini en iyi şekilde ifade ettikleri alanlardan birisidir dil. Dil, bilgiyle her beşeri olgudan daha fazla ilişki içerisindedir. Daha önce belirttiğimiz gibi, dilin kendisi bir bilgi unsurudur. Bunun önemli sebeplerinden biri hiç şüphesiz, yer yer dilin bilgiyi de kapsayacak şekilde karmaşık, sosyal-psikolojik bir olgu olmasıdır (Aydın, 2010: 210). Dil ile bilgi arasındaki ilişkinin bileşkesi toplumdur, dil toplumu yansıttığı gibi bilgi de toplumu yansıtmaktadır.

3. Sonuç

Sosyal yaşamın özsel oluşturucuları insanlık kadar eskidir ve bazen görece ilksel ve basit formlarda, bazen de oldukça karmaşık ve sofistike formlarda var olagelmiştir (Fichter, 2009: 2). Dil de en az insanlık tarihi kadar eskiye dayandığı için, onun toplumsal olarak varlığı ve devamlılığı da bilgilerimiz ile alakalıdır. Bilgilerimiz ise özneler arası ilişkiden doğar (Bal, 2004: 241) ve sosyal yaşam içerisinde bilgi olarak nitelendirilen her ne varsa birer insan ürünüdür. Dilin insanla birlikte varoluşu, onun geliştirilmesi ve bir mekanizma olarak varlığını sürdürmesi, şüphesiz özneler arası ilişki sayesinde.

Bilgi bir insan topluluğunun kabul ettiği her türlü düşünce sistemi ve gönderme yapar. Yani bilgi toplumsal olarak üretilir ve toplumsal olarak dağıtım yapılır. Bu üretim ve dağıtım işleminin gerçekleştirilmesi ise dil vasıtasıyla olur. Bir topluma ait kültürün en önemli yapı taşı konumundaki dil, toplumsal oyuncular tarafından sembolik ve göstergesel sistemler ile anlamlardan oluşmaktadır. Bu bağlamda kültürün nesilden nesile aktarılması vazifesini dil üstlenmiş olur. Dil bu şekliyle aslında içinde bir bilgi dünyası barındırmaktadır. Bu nedenle bilginin toplumsal açıdan devamlılığının sağlanmasında dilin oldukça önemli bir rolü olduğu yadsınamaz bir gerçekliktir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi, Bilgi Sosyolojisi, Dil

References

- Aydın, M. (2010). *Bilgi Sosyolojisi*, 2. Baskı, İstanbul: Açılım Kitabevi.
- Bal, H. (2004). *Bilginin Felsefesi ve Sosyolojik Boyutları*, Isparta: Fakülte Kitabevi.
- Berger, P. L. & Luckmann, T. (2008). *Gerçekliğin Sosyal İnşası Bir Bilgi Sosyolojisi İncelemesi*, (Çev.) Ögütte, V. S., İstanbul: Paradigma Yayıncılık.
- Demir, G. Y. (2007). *Sosyal Bir Fenomen Olarak Dilin Belirsizliği*, İstanbul: Paradigma Yayıncılık.
- Fichter, J. (2009). *Sosyoloji Nedir*, 9. Baskı (Çev.) Çelebi, N., Ankara: Anı Yayıncılık.
- McCarthy, E. D. (2002). *Bilgi Kültürü*, (Çev.) Yılmaz, A.F., İstanbul: Çivi Yazıları.

Zakat as a Fiscal Policy Tool: An Example of World Practices

Hakki ODABAŞ¹, Murat AYDIN²

Extended Abstract

1. Introduction

Zakat is a financial transfer from rich Muslims who have given certain conditions to Muslims who are considered poor (Azhana et al., 2015: 41). Zakat, one of the five conditions of Muslims, is thought to contribute to the reduction of poverty and the provision of justice in the distribution of income. This study deals with the countries where zakat is used as a means of fiscal policy. The purpose of this study is to examine the historical course of the zakat administration, to determine the place of zakat in public finance, and to determine which fiscal policy zakat is used to achieve its purpose. It is also an important output of this work to examine the scientific studies that have been made in this world and to question its applicability in Turkey. The method of document screening was used in the study, and more than a handful of international articles related to the subject were examined.

2. Conceptual Framework

In this section, some terms related to zakat are explained, and the place of zakat in Islamic public finance and some of the effects on economy are discussed.

2.1. Historical Process of Zakat

In the first part of this study, zakat was conceptually treated and zakat and tax comparison were made. Zakat is a tax obligation like tax and a financial obligation. However, the zakat is based on the allocation principle. This is an important difference between zakat and tax. In the second part, the historical process of zakat is discussed. In Islamic history, zakat was handled in four periods before and after the Hijra period. There is no obligation to zakat before the Hijra because there is no provision in the Qur'an. After Hijra, zakat has been made obligatory, and zakat has become one of the important sources of income of the state.

In this period zakat was started to be gathered by the state literally. There was no radical change during the four caliphs, and the collection and distribution of zakat was under the administration of the state. During the Umayyad and Abbasid period, a number of small joints were made under the zakat. But the real change happened during the calumny of Omar bin Abdulaziz. In this period, the state has been enriched through conquest and the zakat has been removed from the state authority and left to the initiative of the people. It is stated that collecting zakat is not a duty of the state.

¹ Doç.Dr., Uşak Üniversitesi, hakki.odabas@usak.edu.tr

² Doktora Öğrencisi, Uşak Üniversitesi, murat.aydin@usak.edu.tr

3. Zakat as a Fiscal Policy Tool

When the national literature is examined, there are many studies on the religious and social dimension of zakat. But the financial and economic aspects of zakat have not been taken up much. For this reason, the international literature has been searched and it has been seen that in Malaysia, especially in countries such as Indonesia, Bahrain and Bangladesh, the financial and economic directions of zakat are studied. In these countries, it has also been found that zakat, such as tax, is also used in the distribution of justice and in reducing poverty.

Table 1. Countries Where Zakat Is Compulsory and Poverty Ratio

Countries	Population Living Below Poverty Line%
Saudi Arabia	-
Sultanate of Brunei	-
Libya	-
Indonesia	13
Pakistan	24
Sudan	40
Yemen	1.6.

Source: Ali, I., & Hatta, Z.A.. 07/18/2014

3 in 6 countries have a population living below the poverty line. While poverty does not appear in Saudi Arabia, the Brunei Sultanate and Libya, almost half of the people of Sudan and Yemen live under the poverty line.

Table 2. Countries Where Zakat is Not Compulsory and Poverty Ratio

Countries	Population Living Below Poverty Line%
Sierra Leone	1.6.
Chad	350
Financial	8j
Niger	1.6.
Gambia	1.6.
Burkina Faso	1.6.
Bangladesh	45
Malaysia	1.6.

Source: Ali, I., & Hatta, Z.A.. 07/18/2014

In Table 2, there are countries where zakat is not mandatory by the state. Countries outside Malaysia seem to have suffered serious poverty and more than half of their population live below the poverty line.

3.2. Use of Zakat as an Instrument of Economic Policy

The handling of zakat in international literature has been thoroughly screened in terms of fiscal policy, poverty and income distribution. There are many articles which are thought to

be related directly to the subject. Besides the other countries, the following eight countries are attracting attention.

Table 3. Countries where zakat is seen as a means of fiscal policy

	Countries	Aim Used
1.	Malaysia	Ensuring Justice in the Distribution of Income, Reducing Poverty
2	Bahrain	Ensuring Justice in the Distribution of Income, Reducing Poverty
3	Nigeria	Poverty Reduction
4	Sudan	Poverty Reduction
5	S. Arabia	Ensuring Justice in the Distribution of Income, Reducing Poverty
6	Bangladesh	Ensuring Justice in the Distribution of Income, Reducing Poverty
7	Indonesia	Ensuring Justice in the Distribution of Income, Reducing Poverty
8j	Pakistan	Ensuring Justice in the Distribution of Income, Reducing Poverty

Source: compiled by us.

Table 3 shows which countries use the intelligence for what purposes. According to this, it is found that Nigeria and Sudan use their intelligence to reduce poverty, while the other six countries use poverty reduction as well as income distribution justice.

4. Conclusion

Zakat is an institution that has economic and social influences as well as economic influences. In this study, countries where zakat is used as a means of fiscal policy have been examined. Moreover, it was researched for what purpose the states used the intelligence. According to this, it is observed that the zakat is gathered by the state in countries such as Malaysia, Nigeria, Saudi Arabia, Bangladesh, Indonesia where a significant part of its people are Muslims. In some countries, zakat has been compulsory by the state, and in some countries, it has been left to the initiative of the people. It is seen that the rate of poverty is low in the compulsory countries and the rate of poverty is high in the non-compulsory countries. It has been determined that these countries use the intelligence distribution system in order to provide justice and to reduce poverty.

Keywords: zakat management, fiscal policy, income distribution, poverty

Bir Maliye Politikası Aracı Olarak Zekat ve Dünya Uygulamaları

Geniş Özet

1. Giriş

Zekat; belirli şartları sağlamış zengin Müslümanlardan, fakir kabul edilen Müslümanlara yapılan mali bir transferdir (Azhana vd., 2015: 41). Müslümanlığın beş şartından birisi olan zekatın, devletin kontrolüne geçmesi halinde, yoksulluğun azaltılması ve

gelir dağılımındaki adaletin sağlanmasına katkı sunabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma, zekatın bir maliye politikası aracı olarak kullanıldığı ülkeleri konu edinmektedir. Bu çalışmanın amacı; zekat yönetiminin tarihi seyrini incelemek, zekatın kamu maliyesi içerisindeki yerini belirlemek ve zekatın hangi maliye politikası amacını gerçekleştirmek için kullanıldığını tespit edebilmektir. Ayrıca dünyada bu konuda yapılmış bilimsel çalışmaları incelemek ve Türkiye'de uygulanabilirliğini sorgulamak bu çalışmanın önemli çıktılarından. Çalışmada belge tarama yöntemi kullanılmış olup, doğrudan konu ile ilgili elliden fazla uluslararası makale incelenmiştir.

2. Kavramsal Çerçeve

Bu kısımda, zekat ile ilgili bazı terimler açıklanmış olup, zekatın İslam kamu maliyesi içindeki yeri ve ekonomiye ilişkin bazı etkileri tartışılmıştır.

2.1. Zekat Yönetiminin Tarihçesi

Bu çalışmanın ilk kısmında zekatın kavramsal çerçevesi çizilmiş ve zekatın vergiye benzeyen ve farklı olan bazı özelliklerinden bahsedilmiştir. Zekatın; cebri oluşu, mali bir yükümlülük olması ve devlet tarafından yönetilmesi ile vergiye benzediği anlatılmıştır. Zekatta, adem-i tahsis yerine tahsis ilkesinin geçerli olması ise aralarındaki en temel fark olarak ifade edilmiştir. İkinci bölümde ise; zekat müessesesinin tarihçesi ele alınmıştır. İslam tarihinde zekat; hicret öncesi, hicret sonrası, dört halife dönemi ve Emevi ile Abbasi dönemleri olmak üzere dört dilimde incelenmiştir (Özdemir, 2016:251). Hicret öncesi yani ilk on üç yıllık dönemde, Kur'an-ı Kerim'de zekata dair herhangi bir hüküm bulunmadığı için zekat diye bir yükümlülük söz konusu olmamıştır. Hicretten sonra nazil olan ayetler ile zekat farz kılınmış, beyt-ül malın önemli gelir kaynaklarından birisi haline gelmiştir.

Bu dönemde zekat malları için nisap miktarları da ayrıntılı bir biçimde belirlenmiş, zekat tam anlamı ile kamu otoritesine girmiştir. Dört halife döneminde köklü bir değişiklik olmamış, zekatın toplanması ve dağıtılması devletin idaresinde olmuştur. Emevi ve Abbasi döneminde zekatın kapsamında bir takım küçük eklemeler yapılmıştır. Ancak asıl değişim Ömer bin Abdulaziz'in halifeliği sırasında yaşanmıştır. Bu dönemde devletin fetihler yolu ile zenginleşmesi zekata olan ihtiyacı bitirmiş, zekat devlet otoritesinden çıkarılıp halkın inisiyatifine bırakılmıştır. Zira beytül mal fazlası ile dolmuş, yoksulluk tamamen bitmiştir. Bu nedenle zekat toplamanın devletin görevi olmadığı ifade edilmiştir.

3. Maliye Politikası Aracı Olarak Zekat Müessesesi

Ulusal literatür incelendiğinde, zekat müessesesinin dini ve sosyal boyutunu konu edinen bir çok çalışmaya rastlanılmıştır. Ancak zekatın mali bir yükümlülük olduğu da hesaba katıldığında yapılan çalışmaların son derece yetersiz olduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle uluslararası literatür taranmış; Malezya başta olmak üzere Endonezya, Bahreyn ve Bangladeş gibi birçok ülkenin, zekatı maliye politikası aracı olarak gördükleri tespit edilmiştir. Bu ülkelerde, gelir dağılımındaki adaletin sağlanması ve yoksulluğun azaltılması konusunda, vergi gibi zekatın da kullanıldığı görülmüştür.

3.1. Zekatın Zorunlu ve İsteğe Bağlı Olduğu Ülkeler

Çalışmada, nüfusun tamamını veya önemli bir kısmını Müslümanların oluşturduğu ülkeler seçilmiştir. Bu ülkelerdeki zekat yönetiminin durumu ile yoksulluk oranları arasındaki ilişkiler araştırılmıştır. Tablo 1'de zekatın zorunlu olduğu yedi ülke ve bu ülkelere ait yoksulluk sınırının altındaki nüfusun yüzdelik oranı belirtilmiştir.

Tablo 1. Zekatın Devlet Tarafından Zorunlu Tutulduğu Ülkeler ve Fakirlik Oranı

Ülkeler	Yoksulluk Sınırının Altında Yaşayan Nüfus %
Suudi Arabistan	-
Brunei Sultanlığı	-
Libya	-
Endonezya	13
Pakistan	24
Sudan	40
Yemen	40,2

Kaynak: Ali, I., & Hatta, Z. A. (2014).

Altı ülkeden üç tanesinde yoksulluk sınırının altında yaşayan nüfus bulunmamaktadır. Suudi Arabistan, Brunei Sultanlığı ve Libya'da yoksulluk görünmezken, Sudan ve Yemen halkının neredeyse yarısı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır.

Tablo 2. Zekatın Devlet Tarafından Zorunlu Tutulmadığı Ülkeler ve Fakirlik Oranı

Ülkeler	Yoksulluk Sınırının Altında Yaşayan Nüfus %
Sierra Leone	70,2
Çad	64
Mali	63,8
Nijer	63
Gambia	61,3
Burkina Faso	46,4
Bangladeş	45
Malezya	3,7

Kaynak: Ali, I., & Hatta, Z. A. (2014).

Tablo 2'de ise zekatın devlet tarafından zorunlu tutulmadığı ülkeler yer almaktadır. Malezya dışındaki ülkelerin, yoksullukla ciddi anlamda sıkıntı yaşadıkları ve nüfuslarının yarısından fazlasının yoksulluk sınırının altında yaşadığı görülmektedir.

3.2. Zekatın Bir Araç Olarak Kullanılması

Uluslararası literatür zekat; maliye politikası, yoksulluk ve gelir dağılımı konuları özelinde ayrıntılı bir biçimde taranmıştır. Konu ile doğrudan alakalı olduğu düşünülen elliden fazla makale irdelenmiştir. Daha başka ülkelerin yanında aşağıda belirtilen sekiz ülke dikkat çekmektedir.

Tablo 3. Zekatın Maliye Politikası Aracı Olarak Görüldüğü Ülkeler

	Ülkeler	Kullanıldığı Amaç
1	Malezya	Gelir Dağılımındaki Adaletin Sağlanması, Yoksulluğun Azaltılması
2	Bahreyn	Gelir Dağılımındaki Adaletin Sağlanması, Yoksulluğun Azaltılması
3	Nijerya	Yoksulluğun Azaltılması
4	Sudan	Yoksulluğun Azaltılması
5	S. Arabistan	Gelir Dağılımındaki Adaletin Sağlanması, Yoksulluğun Azaltılması
6	Bangladeş	Gelir Dağılımındaki Adaletin Sağlanması, Yoksulluğun Azaltılması
7	Endonezya	Gelir Dağılımındaki Adaletin Sağlanması, Yoksulluğun Azaltılması
8	Pakistan	Gelir Dağılımındaki Adaletin Sağlanması, Yoksulluğun Azaltılması

Kaynak: Tarafımızca derlenmiştir.

Tablo 3'te hangi ülkelerin, zekatı hangi amaçlar doğrultusunda kullandıkları yer almaktadır. Buna göre Nijerya ve Sudan zekatı yoksulluğun azaltılması için kullandıkları, diğer altı ülkenin ise yoksulluğun azaltılmasının yanı sıra gelir dağılımındaki adaletin sağlanması amacı ile de kullandıkları tespit edilmiştir.

4. Sonuç

Zekat; dini ve sosyal etkilerinin yanı sıra, ekonomik etkilere de sahip olan bir müessesedir. Bu çalışmada zekatın bir maliye politikası aracı olarak kullanıldığı ülkeler incelenmiştir. Ayrıca devletlerin hangi amaçlar için kullandıkları araştırılmıştır. Buna göre zekat, halkının önemli bir çoğunluğu Müslüman olan Malezya, Nijerya, Suudi Arabistan, Bangladeş, Endonezya gibi ülkelerde kamu otoriteleri tarafından kullanıldığı gözlemlenmiştir. Bazı ülkelerde zekatın devlet tarafından zorunlu tutulmuş, bazı ülkelerde ise halkın inisiyatifine bırakılmıştır. Zorunlu olan ülkelerde yoksulluk oranının düşük olduğu, zorunlu olmayan ülkelerde ise yoksulluk oranının yüksek olduğu görülmüştür. Bu ülkelerin, zekatı gelir dağılımındaki adaletin sağlanması ve yoksulluğun azaltılması amaçları ile kullandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: zekat yönetimi, maliye politikası, gelir dağılımı, yoksulluk

JEL Kodları: H27, I32, Z12, Z13

References

Ali, I., & Hatta, Z. A. (2014). Zakat as a poverty reduction mechanism among the Muslim community: case study of Bangladesh, Malaysia, and Indonesia. *Asian Social Work and Policy Review*, 8(1), 59-70.

Azhana, Othman, , Abdul Halim Mohd Noor, And Arifin Md Salleh. (2015)"An Analysis Relationship Between Social Exclusion And Non-Recipients Asnaf Of Zakat Fund (Nrazf)." *Australian Journal Of Sustainable Business And Society* 1.2, 41 .

Özdemir, F. (2013). Zekatın Gelişimi Ve Monoteist Dinlerde Zekatın Kapsamı. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2(3), S-251.

A Comparative Look at Mother Tongue Teaching: Turkey and Canada

Serkan PADEM¹

Extended Abstract

1. Introduction

While the World Bank mentioned in its report on Turkey in its 2015 Turkey report, it said that “22% of the 15-year-olds in Turkey were not adequately fluent enough to analyze and understand, so they were described by the OECD as "Functionally, they do not know writing". In an age when frenetic studies of mother tongue education have been conducted all over the world, the performance of the international field shows that our country is a matter of rethinking mother tongue education and taking the necessary precautions.

The aim of this study is to compare the primary school level native language teaching program (Turkish) in Turkey with the general aims of the curriculum in Canada, which is a top country in terms of the quality of international education systems and international performance indicators and in the light of this aim, to make proposals for the mother tongue education process in Turkey. The following questions have been tried to be answered:

What are the similarities and differences between Canadian and Turkish primary school teaching program in terms of:

- a. General purposes
- b. Basic skills?

The information obtained from this research is important in that native language education given at the elementary level that constitutes the first step of formal education in Turkey will allow comprehensive comparison with a country that performs well on an international scale. In this context, the fact that Turkish education is examined comparatively in terms of the program dimensions, because the Turkish teaching program in the country is comparatively showing the advantages and disadvantages of the Turkish education program in general purposes and skills dimensions compared to the countries that do well in international platforms, It is expected to present the point of view.

2. Methodology

A descriptive survey model is used in this study because a situation that is present in a comparative way is given by the data obtained from various sources. The population of this research is formed by the official documents related to the mother tongue education programs of OECD countries. Excessive or contingency sampling method is used for purposeful sampling methods that allow deep study of situations that are thought to have rich knowledge in the study. In this context, the documents related to Canada, located in the top row in the same exams as

¹ Instructor, Düzce University, serkanpadem@duzce.edu.tr

Turkey, which is below the center in the international examinations, have been determined as the sample. In addition to the printed scientific resources such as official documents, books, theses, articles, journals, seminars and project reports, mother language teaching programs of Turkey and Canadian countries were used as data sources in the research, as well as the electronic pages of the education ministries and education networks of the countries. In this context, basic documents on the mother tongue education programs of the two countries to be compared;

1. Turkish 1-8. Grades Curriculum (MEB, 2015)
2. The Ontario Curriculum for Language, 1-8, (Ministry of Education, 2006)

3. Findings

When the findings of the research are examined, it can be seen that the Turkish and Canadian mother tongue curricula are very close to each other. While the expressions in the Turkish teaching program seem to have been taken in a more technical language, a simpler language was preferred in the Canadian native language teaching program. While the Turkish curriculum emphasizes the learning of the formal orientation of the language, the Canadian mother tongue curriculum attaches more importance to the understanding of the philosophical and logical orientation of the language. In addition, while the Turkish curriculum consists of three sub-disciplines, the Canadian mother tongue curriculum consists of four sub-disciplinary courses. While oral communication, reading and writing sub-areas coincide, the media literacy sub-area in the native language teaching program in Canada draws attention.

4. Discussion

When the curricula of the mother tongue primary schools of Turkey and Canada are examined, it is observed that the curricula of the two countries have structurally similar elements. However, when the expressions describing the main purposes and skills are examined in detail, it is seen that the mother tongue teaching program of Turkey is written in a quite academic language and the way of describing the subjective expressions in the Canadian curriculum is preferred. It is seen that the students of the mother tongue program in Turkey want to be taught more than one at the same time, whereas the mother tongue teaching program in Canada preferred more lean expressions and directed the students to more specialized skills. For example, while the Turkish mother tongue curriculum aims to provide students with the enjoyment of language use in general, there is a particular emphasis on using the language in the Canadian curriculum to make the individual stronger. Similarly, while there is a detailed description of the format in which students will write letters in the Turkish curriculum, the lack of clarification of where and how the letters should be written in the Canadian native language curriculum is a reflection of the simplicity of the Canadian curriculum.

In conclusion, although the curriculum of the Turkish language curriculum and the teaching of the Canadian mother tongue are quite common, it seems that the Canadian curriculum has a greater tendency to perceive the philosophy of the language and the diversity of its uses. In this context, the dominance of a more refined understanding of the mechanistic expressions in the Turkish teaching program may contribute positively to the language learning of the students. Rather than focusing formally on language learning of learners, it is possible to make a positive contribution to the subsequent mother tongue learning processes by primarily asking why language is necessary and thinking about its richness.

Keywords: Turkey, Canada, Mother Tongue Curriculum

JEL Codes: I20, I21, I28

Anadil Öğretimine Karşılaştırmalı Bir Bakış: Türkiye ve Kanada

Geniş Özet

1. Giriş

Dünya Bankası 2015 yılı Türkiye raporunda eğitim bölümünde Türkiye'deki mevcut okuma- yazma becerisine yönelik değerlendirmeleri aktarırken “Türkiye'deki 15 yaş grubu öğrencilerin yaklaşık yüzde 22'si okuduklarını analiz edebilmeleri ve anlayabilmeleri için yeterli düzeyde iyi okuyamamaktadır, dolayısıyla OECD tarafından “fonksiyonel olarak okuma-yazma bilmiyor” olarak nitelenmektedir” ifadelerini kullanmaktadır. Tüm dünyada anadil eğitimi üzerine hummalı çalışmaların yapıldığı bir çağda, uluslararası alanda ülkemizi gösterdiği performans anadil eğitimi üzerine yeniden düşünmemizin ve gerekli önlemleri almamızın ne kadar elzem olduğunu göstermektedir.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de uygulanmakta olan ilkökul düzeyi anadil öğretim programını (Türkçe), dünyada eğitim sistemlerinin kalitesi ve uluslararası performans göstergeleri bakımından en üst sıralardaki bir ülke olan Kanada ile öğretim programının genel amaçları ve alt alan ve becerileri bağlamında karşılaştırmak ve bu ülkeden elde edilen veriler ışığında Türkiye'deki anadil eğitim sürecine yönelik önerilerde bulunmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

İlkokul Türkçe öğretim programıyla Kanada ilkökul anadil öğretim programının;

a. genel amaçları

b. temel becerileri arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

Bu araştırmadan elde edilen bilgiler, Türkiye'deki formel eğitimin ilk basamağını oluşturan ilkökul düzeyinde verilen anadil eğitiminin uluslararası ölçekte iyi performans sergileyen bir ülke ile kapsamlı bir karşılaştırma olanağı verecek olması bakımından önemlidir. Bu bağlamda, öncelikle Türkçe eğitiminin program boyutları açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiş olması ülkemizdeki Türkçe öğretim programının genel amaçlar ve beceriler boyutlarında uluslararası platformlarda iyi işler yapan ülkelere nazaran hangi konumda olduğunu, avantajlı ve dezavantajlı kısımlarını karşılaştırmalı olarak gözler önüne sereceğinden, program geliştirme faaliyetlerinden sorumlu olan birimlere detaylı bir bakış açısı sunması beklenmektedir.

2. Yöntem

Bu çalışmada var olan bir durum çeşitli kaynaklardan elde edilecek olan verilerle karşılaştırmalı bir şekilde ortaya konulacağından tarama modeli kullanılmıştır. Bu araştırmanın

evrenini OECD ülkelerinin anadil eğitim programları ile ilgili resmi dokümanlar oluşturmaktadır. Çalışmada zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumları derinlemesine çalışılmasına imkân veren amaçlı örnekleme yöntemlerinden aşırı veya aykırı durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda uluslararası sınavlarda ortalanın altında yer alan Türkiye ile aynı sınavlarda en üst sıralarda yer alan Kanada'ya ait ilgili dokümanlar örneklem olarak belirlenmiştir. Araştırmada veri kaynağı olarak Türkiye ve Kanada ülkelerinin anadil öğretimi programları ilgili resmi belge, kitap, tez, makale, dergi, seminer ve proje raporları gibi basılı bilimsel kaynaklarına ek olarak ülkelerin eğitim bakanlıklarının ve eğitim ağlarının elektronik sayfalarından yararlanılmıştır. Bu bağlamda karşılaştırma yapılacak iki ülkenin anadil eğitim programları ile ilgili temel dokümanlar;

1. Türkçe Dersi 1-8. Sınıflar Öğretim Programı (MEB, 2015)
2. The Ontario Curriculum for Language, 1-8, (Ministry of Education, 2006)

3. Bulgular

Araştırmanın bulguları incelendiğinde, Türkiye ve Kanada anadil öğretim programında birbirine yakın ifadeler oldukça fazla rastlanmaktadır. Türkçe öğretim programındaki ifadeler daha teknik bir dille kaleme alınmış gibi gözükürken, Kanada anadil öğretim programında daha yalın bir dil tercih edilmiştir. Türkçe öğretim programı dilin şekilsel yönünün öğrenilmesine daha fazla vurgu yaparken Kanada anadil öğretim programı dilin felsefi ve mantıksal yönünün kavranılmasına daha fazla önem vermiştir. Buna ek olarak, Türkçe öğretim programı üç adet alt alan becerisinden oluşurken, Kanada anadil öğretim programı dört adet alt alan becerisinden oluştuğu gözlemlenmiştir. Sözlü iletişim, okuma ve yazma alt alanları birbiriyle örtüşürken, Kanada anadil öğretim programında medya okuryazarlığı alt alanı dikkat çekmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Türkiye ve Kanada ülkelerinin ilkökul anadil öğretim programları incelendiğinde her iki ülkenin öğretim programlarının yapısal olarak birbirine benzer unsurlara sahip olduğu gözlemlenmektedir. Ancak temel amaç ve becerilerin anlatıldığı ifadeler detaylı olarak incelendiğinde Türkiye'ye ait anadil öğretim programının oldukça akademik bir dille kaleme alındığı, Kanada öğretim programında ise öznel ifadelerle anlatılma yolunun tercih edildiği görülmektedir. Türkçe anadil programındaki ifadelerden öğrencilere aynı anda birden fazla becerinin kazandırılmak istendiği sonucuna ulaşılrken, Kanada anadil öğretim programının daha yalın ifadeleri tercih ettiği ve öğrencileri daha özel becerilere yönlendirdiği görülmektedir. Örneğin Türkçe anadil öğretim programı öğrencilerin genel olarak dil kullanma becerisinden zevk almalarını sağlamayı hedeflerken, Kanada öğretim programında dili kullanmanın bireyi güçlü hale getireceğine dair özel bir vurgu görülmektedir. Benzer olarak, Türkçe öğretim programında öğrencilerin harfleri hangi formatta yazacaklarına dair detaylı açıklamalar mevcutken, Kanada anadil öğretim programında harflerin nereye ve nasıl yazılması gerektiğine dair herhangi bir açıklamanın bulunmaması da Kanada öğretim programının daha yalın bir tarzı ilke edindiğinin göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç olarak, Türkçe öğretim programı ile Kanada anadil öğretim programının şekilsel olarak ortak yönünün oldukça fazla olmasına rağmen içerik açısından Kanada öğretim programının öğrencileri dilin felsefesini ve kullanım alanlarının çeşitliliğini algılamalarına yönelik daha fazla bir eğilime sahip olduğu görülmektedir. Bu bağlamda Türkçe öğretim programında mekanik ifadelerden daha fazla arındırılmış bir anlayışın hâkim olması

öğrencilerin dil öğrenimine daha olumlu katkı sağlayabilecektir. Öğrencilerin dil öğrenimine şekilsel olarak odaklanmak yerine öncelikli olarak dilin neden gerekli olduğu ve zenginlikleri üzerine düşünmeye sevk edilmesi daha sonraki anadil öğrenme süreçlerine de olumlu katkı sağlayabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Kanada, Anadil Öğretim Programı

JEL Kodu: I20, I21, I28

References

MEB (2013). PISA 2012 Ulusal Ön Raporu. *Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü*. Ankara

MEB (2015). Türkçe Dersi (1-8. sınıflar) Öğretim Programı. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara.

Ministry of Education (2006). The Ontario Curriculum for Language. 1-8.

Butterfly Watching in Turkey Within the Scope of Alternative Tourism

Pınar ÇELİK¹, Yunus TOPSAKAL²

Extended Abstract

1. Introduction

The new trends lead people to new kinds of hobbies and tourism. In this context, the butterfly watching and photography, a new type of alternative tourism, has emerged as an important hobby in recent years. Turkey has an advantageous position in terms of this type of tourism. Turkey is a unique country with a large number of butterfly species because of its different geological and climatic characters, which have different lower ecosystems. Considering the diversity of butterflies, the development of butterfly watching in Turkey as an alternative tourism type is very important. The purpose of this study is to review Turkey about the potential of butterfly watching as a form of tourism product diversification and contribute to the development of butterfly watching in sustainable tourism. In the study, it is aimed to determine the tourism potential of Turkey in terms of butterfly watching tourism which has started to be examined within the scope of alternative tourism in recent years. In the study, Turkey's potential for butterfly watching tourism has been examined. It has been found that Turkey has a great potential for butterfly watching tourism due to the diversity of butterflies that Turkey possesses. However, it has not been used as much as it is. For this reason, suggestions are given on how this potential can be used by the tourism sector. In addition, the study can be important because it provides information about butterfly watching tourism in Turkey and it is the first study done in this subject.

2. Alternative Tourism and Butterfly Watching

A general definition of the alternative tourism is not available in the literature. Because types of tourism that may be alternative to mass tourism are 'alternative tourism' (Smith & Eadington, 1992), 'new tourism' (Mowforth & Munt, 2003) and 'less negative tourism' (Wearing & Neil, 1999) Wheeler, 1991). They are identified with concepts such as 'special interest tourism' (Douglas et al., 2001), 'soft tourism' (Sharpley, 2000) and 'sustainable tourism' (Wheeler, 1993). According to Albayrak (2013: 39) alternative tourism is a type of tourism that deals with the types of tourism that developed as an alternative to mass tourism, where sun, sea and coasts are used as resources. Alternative tourism, an extension of sustainable tourism, is a form of tourism that is locally controlled and conforms to local architecture (Erdoğan, 2003).

Butterfly watching is also one of the nature-based alternative tourism types. Butterfly watching can be defined as butterflies watching activities such as watching migration, butterfly identification and photography in the butterfly living areas. Butterfly watchings are very

¹ Öğr. Gör. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, e-posta: pnr.celik@gmail.com

² Arş. Gör., Akdeniz Üniversitesi, Turizm Fakültesi, e-posta: topsakal.yunus@gmail.com

common in Europe and USA (Orhan & Karahan, 2010: 35, Surat et al., 2015: 77). In recent years, butterfly watching tourism has begun in Turkey as well, because people start to spend their time in nature, to want to be in the wildlife, to take photography of butterflies they see and increasingly wondering about their species. Similar to birdwatching, many amateur butterfly enthusiasts began to travel only to identify species found in certain settlements and to watch butterfly migrations (Miller & Washington, 2009: 97).

It is especially suitable for small groups and solo travellers due to the fact that butterfly watching, considered and evaluated within the scope of alternative tourism, is a type of tourism that should be done with nature. Butterfly watching has begun to attract more and more tourists' interest each year, especially with increasing education and income levels. Butterflies, like other wildlife tourism values, are a great potential in developing destinations (Kurnianto et al., 2016, 119). Therefore, butterfly observations can be seen as an important factor in diversifying the tourist activities in destinations and increasing the experience of tourists.

3. Turkey's Potential for Butterfly Watching Tourism

Turkey has a great alternative tourism potential with its natural beauties and climate differences. Turkey's geographical location, its highly diverse topography and climate, past human settlements make it possible to create a rich geography in terms of butterflies. For this reason, Turkey is an important attraction centre of butterfly watching tourism with its natural diversity of butterflies. Many species of butterflies can be watched in different geographical regions in Turkey (Orhan and Karahan, 2010, 35). While there are a total of 482 species of butterflies in Europe, Turkey hosts about 400 species of butterflies, and 45 of them are endemic butterflies (Zeydanlı et al., 2012, 86). The Priority Butterfly Areas of Turkey have been identified because the diversity of butterflies is excessive.

The diversity of butterfly species found in Turkey is extremely valuable in terms of the development of butterfly watching tourism. Due to the increasing interest in butterfly watching in recent years and the increase in butterfly watching tours, Turkey has an important place in butterfly watching tourism. Kaçkarlar, Erzurum, Aladağlar, Ardahan, Rize, Antalya and Malatya are the richest region of our country in terms of butterfly watching. These destinations attract hundreds of butterfly watchers to these areas every year (Yeğin, 2011).

If the number of butterflies in a region is at a certain level, its mean that that region is naturally preserved. While there are 50 butterflies in England, 55 butterflies in Denmark, 125 butterflies in Finland and 150 butterflies in Hungary, in Antalya there are 177 species of butterflies. This suggests that Antalya has a preserved nature and has a good potential for butterfly watching tourism (Yeğin, 2014, 112).

4. Conclusion and Recommendations

Butterflies can be watched throughout the year in our country. However, there should be a butterfly inventory based on regions. This inventory of butterfly diversity and times when butterflies can be watched will help to visitors in terms of decision taking. Thus, visitors will be able to photograph the butterflies by watching them at the right time and place. Turkey can benefit from this type of tourism. However, natural environments should use as controlled tourism. The butterfly watching tourism is new in the literature and there are limited studies. New research on butterfly watching tourism is needed to expand the issues about butterfly watching tourism. Future studies can conduct interviews by local and foreign tourists traveling

for butterfly watching tourism. The project proposals can be prepared in order to determine butterfly areas and routes.

Keyword: Alternative Tourism, Butterfly Watching, Butterfly Watching Tourism

JEL Code: L83, Q00, R00

Alternatif Turizm Kapsamında Türkiye’de Kelebek Gözlemciliği

Geniş Özet

1. Giriş

Günümüz yaşam şartları insanları yeni hobilere ve turizm türlerine yönlendirmektedir. Bu bağlamda, son yıllarda kelebek gözlemciliği ve fotoğrafçılığı önemli bir hobi haline gelmesi ile birlikte yeni bir alternatif turizm türü ortaya çıkmıştır. Türkiye bu turizm türü açısından avantajlı bir konuma sahiptir. Türkiye çeşitli jeolojik ve iklimsel karakteri olan farklı alt ekosistemlere sahip olması nedeniyle çok sayıda kelebek türüne de sahip nadir ülkelerdendir. Sahip olduğu kelebek çeşitliliği göz önüne alındığında kelebek gözlemciliğinin alternatif turizm türü olarak Türkiye’de geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı turizm ürünleri çeşitlendirmenin bir biçimi olarak Türkiye’nin kelebek gözlemciliği potansiyeli hakkında bilgi vermek ve sürdürülebilir turizm endüstrisinde kelebek gözlemciliğinin gelişmesine katkıda bulunmaktır. Çalışmada son yıllarda alternatif turizm kapsamında incelenmeye başlanan kelebek gözlemciliği turizmi kavramını detaylıca incelenerek Türkiye’nin kelebek gözlemciliği turizmi potansiyelinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Çalışmada Türkiye’nin kelebek gözlem turizmine yönelik potansiyeli incelenmiş, Türkiye’nin sahip olduğu kelebek çeşitliliği nedeni ile kelebek gözlem turizmi için büyük bir potansiyele sahip olduğu ancak bunun yeteri kadar kullanılmadığı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle çalışmada sahip olunan bu potansiyelin turizm sektörüne nasıl kazandırılabileceğine yönelik öneriler sunulmuştur. Ayrıca çalışma Türkiye’nin kelebek gözlem turizmi hakkında bilgi vermesi ve bu konuda yapılan ilk çalışmalardan olması çalışmanın önemini arttırmaktadır.

2. Alternatif Turizm ve Kelebek Gözlemciliği

Alternatif turizm kavramı ile ilgili genel bir tanım literatürde mevcut değildir. Çünkü kitle turizmine alternatif olabilecek turizm türleri ‘alternatif turizm’ (Smith & Eadington, 1992), ‘yeni turizm’ (Mowforth & Munt, 2003), ‘olumsuz etkisi az turizm’ (Wearing & Neil, 1999), ‘sorumlu turizm’ (Wheeler, 1991), ‘özel ilgi turizmi’ (Douglas vd., 2001), ‘soft turizm’ (Sharpley, 2000) ve ‘sürdürülebilir turizm’ (Wheeler, 1993) gibi kavramlar ile özdeşleştirilmektedir. Albayrak’a (2013: 39) göre alternatif turizm, kaynaklara güneş, deniz ve sahillerin kullanıldığı kitle turizmine alternatif olarak gelişen turizm türlerini ele alan bir turizm türüdür. Sürdürülebilir turizmin bir uzantısı olan alternatif turizm Weaver’a (1999) göre ise ideal biçimiyle kitle turizmine doğrudan zıt özelliklere sahip olan, yerel olarak kontrol edilen ve yerel mimariye uyan bir turizm formudur (Erdoğan, 2003).

Kelebek gözlemciliği de doğa temelli alternatif turizm türlerinden birisidir. Kelebek gözlemciliği (butterfly watching; butterfly viewing; butterflying) kelebekleri yaşam alanlarında

gözleme, göçlerini izleme, kelebekleri tanımlama ve fotoğraflama faaliyetleri olarak tanımlanabilir. Kelebek gözlemciliği başta Avrupa ve ABD olmak üzere yurt dışında oldukça yaygın bir uğraştır (Orhan & Karahan, 2010: 35; Surat vd., 2015: 77). Doğada vakit geçirmeyi, canlılarla iç içe olmayı isteyen insanların, gördükleri kelebekleri fotoğraflaması ve giderek bunların türlerini merak etmeye başlamasıyla beraber Türkiye'de de son yıllarda kelebek gözlemciliği turizmi başlamıştır. Kuş gözlemciliğine benzer şekilde birçok amatör kelebek meraklısı, yalnızca belirli yerleşimlerde bulunan türleri tanımlamak ve kelebek göçlerini izlemek için seyahat etmeye başlamıştır (Miller & Washington, 2009: 97).

Alternatif turizm kapsamında ele alınan ve değerlendirilen turistik faaliyetler arasında yer alan kelebek gözlemciliği doğayla baş başa kalınarak yapılması gereken bir turizm türü olması nedeni ile özellikle küçük gruplar ve bağımsız gezginler için uygundur. Kelebek gözlemciliği özellikle artan eğitim ve gelir seviyesi ile beraber her geçen yıl daha da fazla turist ilgisini çekmeye başlamıştır. Kelebekler de tıpkı diğer vahşi yaşam turizm değerleri gibi destinasyon gelişiminde büyük bir potansiyeldir (Kurnianto vd., 2016, 119). Bundan dolayı, kelebek gözlemciliği destinasyonlardaki turistik aktivitelerin çeşitlendirilmesinde ve turistlerin deneyimlerini arttırmalarında önemli bir faktör olarak görülebilir.

3. Türkiye'nin Kelebek Gözlem Turizmine Yönelik Potansiyeli

Türkiye doğa güzellikleri ve iklim farklılıkları ile büyük bir alternatif turizm potansiyeline sahiptir. Türkiye'nin coğrafi konumu, çok çeşitliliğe sahip topoğrafya ve iklimi, insan yerleşimlerinin uzun geçmişi kelebekler açısından zengin bir coğrafyanın oluşmasının sağlıyor. Bu nedenle Türkiye kelebeğin çeşitliliği ile ödüllendirilmiş doğal kelebek potansiyeli ile kelebek gözlem turizminde cazibe merkezi konumundadır. Türkiye'de farklı coğrafik bölgelerde dağılım gösteren pek çok kelebek türü gözlemlenebilmektedir (Orhan ve Karahan, 2010, 35). Avrupa'da toplam 482 tür kelebek mevcutken Türkiye 45'i endemik olan yaklaşık 400 tür kelebeğe ev sahipliği yapmaktadır (Zeydanlı vd., 2012, 86). Kelebek çeşitliliğinin fazla olması nedeni ile Türkiye'nin Öncelikli Kelebek alanları belirlenmiştir.

Türkiye'de bulunan kelebek türünün çeşitliliği kelebek gözlemciliği turizminin gelişim potansiyeli açısından son derece değerlidir. Son yıllarda kelebek gözlemciliği konusuna ilgi duyanların giderek artması ve kelebek gözlemciliği turlarındaki artış sebebiyle Türkiye kelebek gözlemciliği turizminde önemli bir değere sahiptir. Ülkemizin kelebekler açısından en zengin bölgeleri olan Kaçkarlar, Erzurum, Aladağlar, Ardahan, Rize, Antalya, Malatya gibi bölgeleri her yıl yüzlerce kelebek gözlemcisini bu alanlara çekmektedir (Yeğin, 2011).

Bir bölgedeki kelebek sayısının belli bir seviyede olması o bölgenin doğal olarak korunduğu anlamına gelmektedir. İngiltere'de 50, Danimarka'da 55, Finlandiya'da 125, Macaristan'da ise 150 tür kelebek bulunurken Türkiye'nin önemli turizm destinasyonlarından birisi olan Antalya'da 177 tür kelebeğinin bulunması çok önemlidir. Bu Antalya'nın korunmuş bir doğaya sahip olduğunu ve kelebek gözlem için iyi bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir (Yeğin, 2014, 112).

4. Sonuç ve Öneriler

Kelebek bakımından zengin olan ülkemizde kelebekler yıl boyunca gözlemlenebilir. Ancak bölgelere göre kelebek çeşitliliği ve bu çeşitliliğin gözlemlenebileceği zamanlar hakkında envanter oluşturulması ziyaretçilerin karar vermelerine yardımcı olacaktır. Böylelikle ziyaretçiler kelebekleri doğru zamanda ve yerinde gözlemleyerek fotoğraflayabileceklerdir.

Türkiye elindeki kelebek çeşitliliğini avantaja dönüştürerek, doğal ortamları kontrollü turizme açarak bu turizm türünden kazanç sağlayabilir. Kelebek gözlemciliği konusunun literatürde yeni olması ve yapılan çalışmaların sınırlı olması çalışmanın kısıtları arasındadır. Çalışmanın katkılarını genişletmek için kelebek gözlemciliği ile ilgili yeni araştırmalara ihtiyaç vardır. Sonraki çalışmalarda kelebek gözlemi için seyahat eden yerli ve yabancı turistlerin görüşleri alınabilir. Öncelikli kelebek alanlarının turizme kazandırılabilmesi için proje önerileri hazırlanabilir.

Anahtar Kelime: Alternatif Turizm, Kelebek Gözlemciliği, Kelebek Gözlem Turizmi

JEL Kodları: L83, Q00, R00

References

- Albayrak, A. (2013). *Alternatif Turizm*, Ankara, Detay Yayıncılık.
- Antalya İçin Kelebek Etkisi, <http://www.fullantalya.com/antalya-icin-kelebek-etkisi-2/>, (01.03.2017)
- Douglas, N., Douglas, N. & Derrett, R. (2001). *Special Interest Tourism*, Australia, John Wiley and Sons Australia, Ltd
- Erdoğan, N. (2003). “Kitle Turizmi, Alternatif Turizm Ve Eko turizmde Sürdürülebilirlik Üzerine Bir Değerlendirme”, *Türkiye'nin Alternatif Turizm Potansiyeli ve Güncel Sorunları Konferansı*, Çankırı.
- Kurnianto, A. S., Wafa, I. Y., Alifianto, F. & Kurniawan, N. (2016). “The Potential of Butterflies in Tourism Diversification Product: Case Study at Coban Rais Waterfall, Batu, East Java”, *Journal of Indonesian Tourism and Development Studies*; 4(3): 115-122.
- Miller, R. K. & Washington, K. (2009). “Birding & Butterflying”, *In Travel & Tourism Market Research Handbook*, Richard K. Miller & Associates, pp.115-117.
- Mowforth, M. & Munt, I. (2003) *Tourism and Sustainability: Development and New Tourism in the Third World*. London: Routledge.
- Orhan T. & Karahan, F. (2010). “Evaluation of Ecotourism Potential of Uzundere District and Its Environs”, *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 11 (1): 27-42.
- Sharpley, R. (2000). “Soft Tourism”, *Encyclopedia of Tourism* (Ed.) J. Jafari, London: Routledge.
- Smith, V.L. & Eadington, W. R. (1992). *Tourism Alternatives*, Chichester: Wiley.
- Sözen, M. (2013). “Kelebekler, Doğanın Sessiz Kanatları”, www.trakel.org/pdf/13812.pdf, (01.03.2017).
- Surat, H., Yılmaz, H. & Surat, B. Z. (2015). “Yusufeli ve Yakın Çevresinin Ekoturizm Kullanım Potansiyeli Üzerine Bir Araştırma”, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 34: 61-88.
- Wearing, S. & Neil, J. (1999). *Ecotourism: Impacts, Potentials and Possibilities*, Oxford: Butterworth-Heinemann.

Weaver, David & Martin Oppermann (2000). *Tourism Management*, Australia: John Wiley & Sons Ltd.

Wheeller, B. (1991). "Tourism's Troubled Times: Responsible Tourism is not the Answer", *Tourism Management*, 12 (2), 91–96.

Wheeller, B. (1993). "Sustaining The Ego", *Journal of Sustainable Tourism*, 1 (2): 121–130.

Yeğın, O. (2011). "Türkiye'de Kelebek Gözlemciliği", <http://www.ekosaimbeyli.com/turkiyede-kelebek-gozlemciligi-57.htm>, (01.03.2017).

Yeğın, O. (2014). Kelebek Cenneti Antalya, *Antalya Kültür ve Turizm Dergisi –Yıl 4 Sayı: 22 – 112*.

The Relationship Between Nepotism Perceptions and Trust in Supervisors of Hotel Employees*

**Elbeyi PELİT¹, Ahmet BAYTOK², Hasan Hüseyin SOYBALI³,
İbrahim KILIÇ⁴, Şerif Ahmet DEMİRDAĞ⁵**

Extended Abstract

The administrative applications carried out to achieve the activities within an organization have a significant impact on the attitudes developed by employees in conjunction with their organizations. One of these applications that nepotism, which can be defined as “giving no consideration for factors such as skills, capabilities, success and education level etc. or favoring persons without the qualifications required by the job based purely on family or kinship relations (Masters, 1983; Özler, et al., 2007)” is likely to have a significant impact on the organizational attitudes (motivation, performance, productivity, satisfaction, trust, commitment, justice, silence etc.) of employees. The aim of this research is to determine the relationship between nepotism (favouritism of relatives, kith and kin) and the trust in supervisors in the case of hotels. In this context, the survey technique was used as data collection and, these surveys were applied on the employees of seven five-star hotels in Afyonkarahisar. The obtained data were analyzed with descriptive statistics, t test, variance analysis and correlation analysis. The nepotism perceptions were found to be close to the middle level, and the trust perceptions to supervisors were found to be over the middle level, and significant difference were found according to marital status of the hotel employees. Moreover, according to the results of correlation analysis, the negative and high-level correlations were found between the nepotism perceptions and trust to supervisors. These results were interpreted in the direction of the aim and some suggestions were developed for related researchers, employees, hotel managements, and sector about this field.

Keywords: Nepotism, Trust, Trust to supervisors, Hotel employees, Afyonkarahisar.

JEL Codess: L22, L83, O10

* This study was supported from the Afyon Kocatepe University Scientific Research Projects Coordination Unit (Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, No:16.Kariyer.25).

¹ Assoc. Prof. Dr., Afyon Kocatepe University, elbeyipelit@aku.edu.tr

² Assoc. Prof. Dr., Afyon Kocatepe University, ahmetbaytok@aku.edu.tr

³ Assoc. Prof. Dr., Afyon Kocatepe University, hsoyballi@aku.edu.tr

⁴ Assoc. Prof. Dr., Afyon Kocatepe University, kiliciibrahim@aku.edu.tr

⁵ Lecturer, Giresun University, serif.demirdag@giresun.edu.tr

1. Introduction

It's very important to applying the merit system in tourism enterprises which is a type of the service sector where human factor plays an important role. When considered in its general structure, all services such as investments for tourism sector, diplomatic relations, advertising and promotions, educational institutions are made to contribute to the development of tourism and, relatively to contribute to economy and prosperity of the country. However, nepotism, which is often encountered and/or heard in organizations and regarded as employment by favoring of relatives and close friends, is a concept that can affect the quality of the services provided in tourism enterprises. In hotel establishments, which constitute one of the important branches of tourism sector, usually a large number of personnel are employed that depending on the size of hotels. The coordination, which is one of the management functions for the health of organization and productivity in hotels, needs to be effectively carried out. In other words, it is necessary to be able to ensure that employees in different individual characteristics, such as different education, different culture, different family structure, cooperation and work in harmony, but coordination in the organizations may not be sufficient by itself. As Güçer and Demirdağ (2014: 12) stated, the achievement of organizations' goals and objectives is only possible with the success of their employees and the employees are more successful and productive in organizations where they are highly satisfied and trusted. For this reason, the managers of organizations should assume responsibilities such as ensuring the motivation of the workers, increasing their satisfaction in their work, increasing their organizational commitment and creating a trust environment in organization. Furthermore, the nepotism practices in organizations directly affect the level of injustice among the employees by completely obstructing human resources practices (Araslı et al., 2006: 305). Such an application like nepotism, is not only able to affect the level of justice perceptions of employees, but it can also directly affect the motivation, satisfaction, level of commitment, level of trust in organization, supervisors and colleagues, and also their performance. The belief that there might be a relationship between nepotism perceptions and trust in supervisors of other employees concerning that nepotism is so crucial for hotel establishments and, to the selection of personnel usually based on relatives and close friendships applied as nepotism by managers, is constituted the starting point of this research and revealed the necessary for such a research.

2. The Aim and Importance of The Study

The administrative practices carried out to achieve the activities within an organization have a significant impact on the attitudes developed by employees in conjunction with their organizations (Pelit et al., 2015: 83). Management activities implemented by managers have the qualities that can directly affect the performance, productivity, justice perceptions, trust and satisfaction levels of employees. Nepotism practices can be considered as one of the most important management activities that can negatively affect the perceptions of trust and justice of employees in the organization. According to Vinton (1998: 297), nepotism refers to the practice of hiring relatives; a practice that has received an increasingly pejorative connotation over the years. Nepotism has been found to have negative effects on employees' behaviors in many studies (Ichniowski, 1988; Abdalla et al., 1998; Vinton, 1998; Araslı et al., 2006; Özler et al., 2007; Araslı and Tümer, 2008; Asunakutlu and Avcı, 2010; Büte, 2011; Keleş et al., 2011; Karacaoğlu and Yörük, 2012; Barnett et al., 2013; Erdem, et al., 2013; Arslaner et al., 2014; Erdem and Karataş, 2015; Pelit et al., 2015; Araslı et al., 2016 etc.) carried out in different sectors, especially with respect to nepotism which can be characterized as a problem in large-scale establishments. Due to the characteristics of the sector/establishments, this situation is

particularly valid for service oriented tourism enterprises and may result in negative results for the enterprise in the long term. For this reason, it is important for the hotel establishments to investigate the current situation and to carry out applications for awareness-raising, especially regarding the problems related to this issue.

The aim of this study is to determine the relationship between nepotism (relatives, kith and kin) which constitutes an important problem group in organizations and trust in supervisors. The main hypothesis of the study that has been developed in accordance with the purpose and theme of the study is as follows:

Hypothesis: There is a significant relationship between the nepotism perceptions and trust in supervisors of hotel employees.

In the framework of the main hypothesis mentioned above, the answers were searched for following questions:

- What is the perception level of the nepotism of hotel employees?
- What is the level of trust in supervisors of hotel employees?
- Do nepotism perceptions of hotel employees show a significant difference according to some individual characteristics (gender, age, marital status, department, experience time)?
- Do the levels of trust in supervisor of hotel employees show a significant difference according to some individual characteristics (gender, age, marital status, department, experience time)?
- Is there a significant relationship between nepotism and trust in supervisor? If so, which level?

3. Methodology

The survey technique was used as method of data collection in this study and the questionnaire consists of 3 sections. In the first section, there were 5 items to determine some individual characteristics (gender, age, marital status, department, experience time) of hotel employees. In the second section of the questionnaire, "the nepotism scale" was used to determine the nepotism perceptions of hotel employees which consists of 14 items and based on the 5-point Likert, that the scale which is developed by Ford and McLaughlin (1985) and Abdalla et al., (1998) and which is implemented in Turkish language and used after validity and reliability studies by Asunakutlu and Avcı (2010). In the third part of the questionnaire, "the scale of trust in supervisor" was used which developed by Börü et. al. (2007) to determine the level of trust in supervisor of hotel employees which consists of 40 items and based also on the 5-point Likert. The population of this study consists of employees of five-star hotels in Afyonkarahisar. Because of the time and cost constraints, sampling method has been made in the study and in seven five-star hotels (owned by a family/family group in terms of ownership structure) total of 417 participant's data were used which elected by stratified sampling method. The Cronbach Alpha reliability coefficients, which are internal consistency coefficients for the reliability of the scales used in this study, were calculated and found as $\alpha=0,842$ for the nepotism scale and $\alpha=0,857$ for the scale of trust in supervisor. When these coefficients are taken into consideration, it is understood that these scales are reliable at high ($0,80 < \alpha < 1$) level (Ural and Kılıç, 2006: 286). For the statistical analysis of the obtained data; descriptive statistics for the characteristics of the sample group and scales, t test and variance analysis (One Way

Anova) for the differences between of the variables, and the correlation analysis were used for the relationship between nepotism and trust in supervisor.

4. Findings

The participants of study consisted of 59,2% male and 40,8% female. The majority of hotel employees are between the ages of 27-30 (34,5%), and followed by the ages of 23-26 (29,5%), 31-34 (23%), 35 and over (6,7%) and 18-22 (6,2%). 43.4% of participants were married and 56.6% were single. According to department, 46,0% of participants are employed in Food&Beverage, 30,0% in Housekeeping, 15,8% in Front Office and 8,2% in other departments (HR, PR, SPA, etc). When the experience time of participants was examined, 32,9% experienced between 3-5 years, 28,8% experienced between 6-8 years, 14,2% experienced between 0-2 years, 13,2% experienced between 9-11 years and 10,8% experienced 12 years and over. The overall arithmetic mean of the level of nepotism perceptions were found to be close to the middle level as $\bar{x}=2,80$ and, the level of trust in supervisor of hotel employees was found to be over the middle level as $\bar{x}=3,12$. It was determined that participants' nepotism perceptions ($t=2,152$; $p=0,032<0,05$) and the levels of trust in supervisor ($t=3,678$; $p=0,000<0,05$) differ only according to their marital status. As a result of the correlation analysis applied to determine the relationship between the nepotism perception and the level of trust in the supervisor which is the main aim of this study, negative and high level of correlation ($r=-0,658$) was found between the two variables. According to these findings, the results have been reached that support the hypothesis of study (*Hypothesis: There is a significant relationship between the nepotism perceptions and trust in supervisors of hotel employees*).

5. Conclusion and Suggestions

In this study, the relationship between the nepotism perceptions and the trust in supervisors of employees who work in the five-star hotel establishments in Afyonkarahisar was investigated. As a result, the significant relationships ($r=-0,658$; $p=0,000$) were found between nepotism and trust in supervisor in five-star hotels. According to findings, the main suggestion of this study is, personnel recruitment should be carried out according to the merit system, relatives and friendship associations should not precede of employees' ability and skill, and the recruitment process should be the same for every potential employee in every tourism establishments. Promotion and promotion opportunities in the hotel establishments should be provided not only to the relatives or kith and kin but also to all the employees that deserved to be advanced and promoted. Opportunities for employees in hotel establishments should be made available to each employee (within their jurisdiction) without discrimination. It is necessary for managers to act all employees equally and fairly, without kith and kin, friends, relatives, acquaintances, and also the entire prize/penalty system must be applied equally for every employee. Managers should be open to different ideas as a good listener, ensuring that employees also participate in decisions. In this study, the relationship between nepotism perceptions and trust in supervisors is examined on hotel establishments. This relationship/effect can be examined in different sectors in other studies which will be made in the future, and the results can be compared with the results of this study.

References

- Abdalla, H. F., Maghrabi, A. S. and Raggad, B. G. (1998). Assessing the Perceptions of Human Resource Managers Toward Nepotism: A Cross-Cultural Study. *International Journal of Manpower*, 19(8): 554-570.
- Araslı, H., Bavik, A. and Ekiz, E. H. (2006). The Effects of Nepotism on Human Resource Management: The Case of Three, Four and Five Star Hotels in Northern Cyprus. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 26(7/8): 295-308.
- Araslı, H. and Tümer, M. (2008). Nepotism, Favoritism and Cronyism: A Study of Their Effects on Job Stress and Job Satisfaction in the Banking Industry of North Cyprus. *Social Behavior and Personality*, 36(9): 1237-1250.
- Araslı, H., Arıcı, H. E. and Araslı, F. (2016). Nepotizmin İş Tatmini Üzerine Etkisinde Prosedürel Adaletin Aracı Rolü: K.K.T.C. Otelcilik Sektörü Üzerine Bir Araştırma. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5(2): 2-20.
- Arslaner, E., Erol, G. and Boylu, Y. (2014). Konaklama İşletmelerinde Nepotizm ve Örgütsel Adalet Algısı Üzerine Bir Araştırma. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 32(1): 62-77.
- Asunakutlu, T. and Avcı, U. (2010). Aile İşletmelerinde Nepotizm Algısı ve İş Tatmini İlişkisi Üzerine Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(2): 93-109.
- Barnett, A., Yandle, B. and Naufal, G. (2013). Regulation, Trust, and Cronyism in Middle Eastern Societies: The Simple Economics of "Wasta". *The Journal of Socio-Economics*, 44(1), 41-46.
- Büte, M. (2011). Nepotizmin İş Stresi, İş Tatmini, Olumsuz Söz Söyleme ve İşten Ayrılma Niyeti Üzerine Etkileri: Aile İşletmeleri Üzerinde Bir Araştırma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(1): 177-194.
- Erdem, B., Ceylan, U. and Saylan, U. (2013). Aile İşletmelerinde Nepotizm ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi: Kütahya'da Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinde Bir Araştırma. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 32(2): 171-197.
- Erdem, B. and Karataş, A. (2015). The Effects of Cronyism on Job Satisfaction and Intention to Quit The Job in Hotel Enterprises: The Case Of Three, Four and Five Star Hotels in Muğla, Turkey. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(1): 55-74.
- Güçer, E. and Demirdağ, Ş. A. (2014). Organizational Trust and Job Satisfaction: A Study on Hotels. *Business Management Dynamics*, 4(1): 12-28.
- Ichniowski, T. (1988). The New Nepotism: Why Dynasties are Making a Comeback. *Business Week*, 31(4): 106-109.
- Karacaoğlu, K. and Yörük, D. (2012). Çalışanların Nepotizm ve Örgütsel Adalet Algılamaları: Orta Anadolu Bölgesinde Bir Aile İşletmesi Uygulaması. *"İş-Güç" Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 14(3): 43-64.
- Keleş, H. N., Kırıl Özkan, T. and Bezirci, M. (2011). A Study on The Effects of Nepotism, Favoritism and Cronyism on Organizational Trust in The Auditing Process in Family Businesses In Turkey. *International Business & Economics Research Journal*, 10(9): 9-16.

Özler, H. and Gümüştekin, G. E. (2007). Aile İşletmelerinde Nepotizmin Gelişim Evreleri ve Kurumsallaşma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(17): 437-450.

Pelit, İstanbullu Dinçer, F. and Kılıç, İ. (2015). The Effect of Nepotism on Organizational Silence, Alienation and Commitment: A Study on Hotel Employees in Turkey. *Journal of Management Research*, 7(4): 82-110.

Ural, A. and Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. (2nd Edition). Ankara: Detay Yayıncılık.

Vinton, K. L. (1998). Nepotism: An Interdisciplinary Model. *Family Business Review*, 11(4): 297-303.

The Selection of Appropriate Programming Language For Graduate Students: A Case Study

Cevat SÖYLEMEZ¹, İsmet SÖYLEMEZ²

Extended Abstract

1. Introduction

The graduate education is one of the important stages of academic career that supported to have a more quality of thesis by various applications or programs is widely used method. Thus, graduate students are usually used to the programming language in their thesis. Especially department of computer, industrial, electrical and electronic engineering graduate students often use the programming language in the master or postgraduate thesis.

The rest of the paper is organized as follows. Section 2 presents problem definition. In section 3 we define methods (Analytic Hierarchical Process and Technique for Order of Preference by Similarity to Ideal Solution). Numerical results are given in the section 4. We conclude in section 5 with conclusion.

2. Problem Definition

Today, hundreds of programming languages have been developed and are used. Some programs are as Visual Basic, C #, Pascal, Matlab and Java commonly used by department of engineering students. It is too difficult to decide which programming language applied at the graduate thesis.

This problem is accepted as the decision making problem in the literature. Multi-criteria decision making techniques are utilized to solve such the selection problem. For this purpose, the study is performed to determine programming language which to be selected on the graduate students at Institute of Science and Technology for GAZI University.

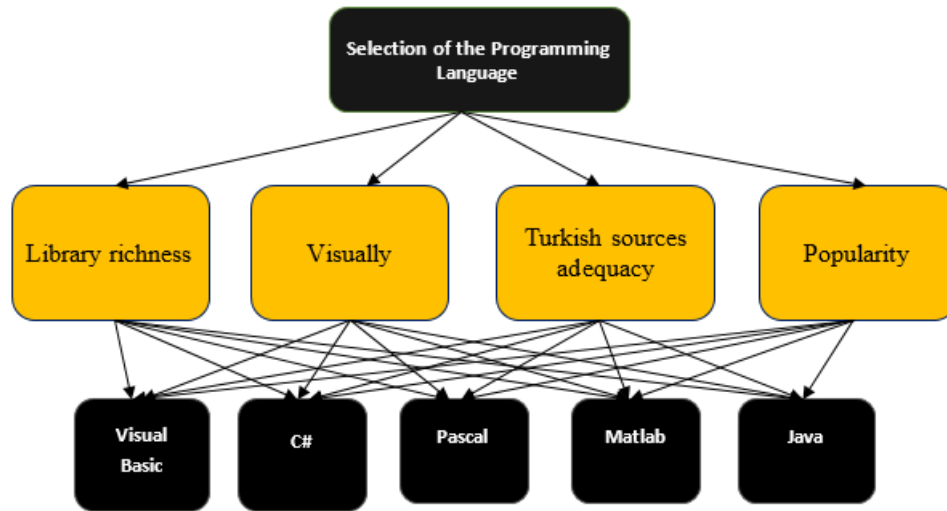
The data obtained are evaluated Analytic Hierarchical Process (AHP) (Satty,1977) for criteria evaluation and Technique for Order of Preference by Similarity to Ideal Solution (TOPSIS) (Mahmoodzadeh et al., 2007) which is multi-criteria decision-making technique and is performed selecting of suitable programming language for decision makers.

Through this study, students who need a programming language for graduate education will be able to put into practice the most suitable selection for them by considering criteria such as Library richness, Visually, Turkish sources adequacy and Popularity user friendly and relations with other lessons so on.

¹ Research Assistant, Dumlupınar University, cevatsoylez@hotmail.com

² Research Assistant, Abdullah Gül University, ismet.soylez@agu.edu.tr (corresponding author)

Figure 1. Hierarchy Structure of the Programming Language Selection

3. Methods

In this section of the paper, AHP and TOPSIS methods are given with their solution procedures. These two type of multi criteria decision making methods are used together. Weight of the criteria are calculated via AHP. Then in the TOPSIS method, required weight criteria is defined using previous results and their basic six steps are implemented. Consequently, the best alternative is selected using AHP-TOPSIS methods according the related criteria.

3.1. Analytic Hierarchical Process (AHP)

Steps of the AHP method as follows:

Step 1: Define the problem and create of the hierarchy of decision matrix.

Step 2: Determine comparison matrix asking to decision maker(s) (1-5 or 1-9 scales).

Step 3: Calculate the relative of criteria.

Step 4: Calculate of the consistency index and compare CR less than 0.1 or not. If this value is greater than 0.1, this pair-wise comparison is unacceptable.

3.2. Technique for Order of Preference by Similarity to Ideal Solution (TOPSIS)

6 solution steps of TOPSIS method is given below and formulation of the required calculations are determined.

Step 1: Generating Decision Matrix (A)

Step 2: Generating Standard Decision Matrix (R)

Step 3: Generating Weighted Standard Decision Matrix (V)

Step 4: Generating Ideal (A*) and Negative Ideal (A-) Solutions

Step 5: Computing Separation Measures

Step 6: Computing Relative Proximity to the Ideal Solution

When C_i^* value are calculated, all alternatives are sorted in descending order. First alternative is more suitable for the decision maker.

4. Conclusion

Determined scores are C# 0.98, Java 0.87, Visual Basic 0.77, Matlab 0.74 and Pascal 0.63. According the results obtained, selection of the C# options is most suitable for the decision maker. Second alternative is Java and the other are listed as Visual basic, Matlab and Pascal.

Keywords: AHP, TOPSIS, Multi Criteria Decision Making, Graduate Education.

JEL Codes: M15

References

Mahmoodzadeh, S., Shahrabi, J., Pariazar, M., & Zaeri, M.S. (2007). Project selection by using fuzzy AHP and TOPSIS technique. *World Academy of Science, Engineering and Technology*, 30, 333–338.

Saaty, T.L., (2008). Decision making with the analytic hierarchy process, *Int. J. Services Sciences*, 1.

Corporate Governance Effort: Examples from Applications in the World and Turkey

Aysun KANBUR¹

Extended Abstract

The need for searching more effective institutionalization examples by government authorities, national stock exchanges, financial authorities and transnational organizations (EU, OECD and IMF) has arisen along with world-wide business scandals (Zattoni & Cuomo, 2008:2). Well-known business scandals which were occurred in organizations such as Enron, WorldCom, Adelphia, Tyco and Global Crossing in USA, Parmalat and Cirio in Italy, Ahold in the Netherlands and Marconi and RoyalDutch/Shell Group in the UK have raised concerns about systems that organizations have owned. In the majority of these businesses, institutional managers have failed in their trust-based duties to stakeholders, and instead of maximizing the long-term interests of their businesses and stakeholders, they have clearly been overcharged by feeling overly ambitious and focusing on their own personal interests and scandals were occurred (Sam, 2007:271).

Scandals are often a guide for changes in legislation. The events considered as reasons of scandals often lead to special changes in certain rules, laws and best practice reports. Measures, rules and sanctions are being created to prevent any new inconveniences that may arise after the scandals that prove inappropriate situations (Marnet, 2008: 7). Against the business scandals that caught the attention, the world governments have moved to take urgent measures and in a short time period in all the developed and developing economies a correct tendency towards corporate governance have been taken and new regulations have been put into effect (Öner, 2009: 81). Businesses now carry out all their activities in line with corporate governance requirements and corporate governance regulations.

The corporate governance system differs from country to country. It is observed that the structure of the board of directors and ownership, the role of large financial institutions and banks, the growth and size of the stock market, corporate law, state participation and many important remarkable sides of corporate governance have changed between countries (Thomsen, 2003: 34). In other words, in every country, corporate governance practices are formed based on the country's unique circumstances, culture infrastructure, legal system, business structures and effects of the human factor. It can be stated that the general conditions belonging to the countries, the level of development in the financial markets and the practices in the business are determinants on the level of corporate governance of the countries (Öztürk & Demirgüneş, 2008: 397). It is also necessary to clarify historical, socio-economic and legal developments that contribute to national variability in order to be able to define the specific qualifications of different national systems of corporate governance (Zumbansen, 2007: 474).

¹ Doç.Dr., Kastamonu Üniversitesi, akanbur@kastamonu.edu.tr

Looking at the development of corporate governance in the world, it seems all this procedures have started to take place on the agenda quite heavily, especially following 1990's. It is worth attention that in the international platform, the principles that are called with different names such as code, codex, guidelines in corporate governance have been formed when the development process of corporate governance followed by this time is examined. In the practice of corporate governance there isn't any corporate governance model that is applicable as a standard for countries around the world. Hence, every country in the world has developed corporate governance practices in accordance with their own characteristics in the context of the basic principles of corporate governance (Demirbaş & Uyar, 2006: 39).

National governments and the regulatory authorities of countries, international organizations such as the OECD, the World Bank and the EU and the lawyers are creating new codes and designing new laws (Taylor, 2001: 130). However, in all countries, practices have similarities and there have been no results revealed that suggest that one practice of the country is better or worse than the practice of an other country (Demirbaş & Uyar, 2006: 39). There are more than 100 corporate governance arrangements around the world with the efforts conducted by each country to improve its own practices and the number of these regulations is increasing with added regulations in each passing day (ECGI, 2017).

The purpose of this research, in the light of the above explanations, is to demonstrate reflections of corporate governance in different countries of the world and in Turkey by explaining how corporate governance practices are shaped. In this context, in the research, practices composed on behalf of corporate governance in the USA, Brazil, UK, France, Germany, Italy, Australia, Russia, China, Japan and Turkey are taken in hand step by step in the direction of development process of this new management perspective and corporate governance approach is evaluated as comparatively between countries.

Keywords: Corporate Governance, Applications of Corporate Governance in the World.

JEL Codes: M10, M19

Kurumsal Yönetim Çabası: Dünya'daki ve Türkiye'deki Uygulamalardan Örnekler

Genişletilmiş Özet

Dünya genelinde yaşanan işletme skandalları ile birlikte devlet otoriteleri, ulusal borsalar, finansal otoriteler ve uluslararası örgütler (EU, OECD ve IMF) tarafından daha etkili kurumsallaşma uygulamalarının aranması ihtiyacı doğmuştur (Zattoni & Cuomo, 2008: 2). ABD'deki Enron, WorldCom, Adelphia, Tyco ve Global Crossing, İtalya'daki Parmalat ve Cirio, Hollanda'daki Ahold ve UK'deki Marconi ve Royal Dutch/Shell Group gibi işletmelerde yaşanan ve herkesçe bilinen skandallar işletmelerin sahip olduğu sistemler üzerindeki endişeleri arttırmıştır. Bu işletmelerin çoğunda kurumsal yöneticiler güvene dayalı görevlerinde paydaşlar karşısında başarısız olmuş, kendi kişisel menfaatlerine odaklanarak işletmelerinin ve paydaşların uzun vadeli çıkarlarının maksimizasyonu yerine açıkça kendi hırslarına kapılmış ve skandallar yaşanmıştır (Sam, 2007: 271).

Skandallar çoğu zaman mevzuatlarda yapılan değişiklikler için rehber niteliği taşımaktadır. Skandalların nedenleri olarak kabul edilen olaylar genellikle belirli kurallar, yasalar ve en iyi uygulama raporlarında özel değişiklikleri ortaya çıkarmaktadır. Uygunsuz durumları kanıtlayan skandalların dalgalanmasından sonra ortaya çıkabilecek yeni uygunsuz durumları önlemek üzere tedbirler, kurallar ve yaptırımlar oluşturulmaktadır (Marnet, 2008: 7). Dikkatleri üzerine çeken işletme skandalları karşısında dünya devletleri acil önlemler almaya yönelmiş ve kısa bir süre içerisinde gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ekonomilerde kurumsal yönetime doğru bir eğilim gerçekleşmiş ve yeni düzenlemeler yürürlüğe konulmaya başlanmıştır (Öner, 2009: 81). İşletmeler de artık tüm faaliyetlerini kurumsal yönetimin gerekleri ve kurumsal yönetim düzenlemeleri doğrultusunda yürütmektedir.

Kurumsal yönetim sistemi ülkeden ülkeye farklı şekillenmektedir. Yönetim kurullarının yapısı ve sahiplik, büyük finansal kuruluşlar ve bankaların rolü, hisse senedi pazarının gelişimi ve büyüklüğü, şirketler hukuku, devletin iştiraki ve kurumsal yönetimin göze çarpan birçok önemli yönünün ülkeler arasında değişim gösterdiği gözlenmektedir (Thomsen, 2003: 34). Diğer bir ifadeyle, kurumsal yönetim uygulamaları her ülkede o ülkenin kendine özgü koşulları, kültür altyapısı, hukuk sistemi, işletme yapıları ve insan unsurunun etkisine dayanarak oluşmaktadır. Ülkelere ait olan genel koşullar, finansal piyasalardaki gelişme derecesi ve işletmelerdeki uygulamaların ülkelerin kurumsal yönetim düzeyi üzerinde belirleyici olduğu ifade edilebilir (Öztürk & Demirgüneş, 2008: 397). Kurumsal yönetimin farklı ulusal sistemlerinin özel niteliklerini tanımlayabilmek için ulusal değişkenliğe katkıda bulunan tarihsel, sosyo-ekonomik ve yasal gelişmeleri de aydınlatmak gerekmektedir (Zumbansen, 2007: 474).

Dünyada kurumsal yönetimin gelişimine bakıldığında özellikle 1990'lı yılları takiben oldukça yoğun biçimde gündemde yer almaya başladığı görülmektedir. Kurumsal yönetimin bugüne kadar izlediği gelişim süreci incelendiğinde uluslararası platformda kurumsal yönetime ilişkin kod (code), kodex (codex), rehber (guidelines) gibi farklı isimler ile adlandırılan ilkelerin ve prensiplerin oluşturulmuş olması dikkat çekmektedir. Kurumsal yönetimin uygulanmasında dünya genelindeki ülkeler için standart olarak uygulanabilir bir kurumsal yönetim modeli yoktur. Dolayısıyla dünya üzerindeki her ülke kurumsal yönetime dair temel ilkeler kapsamında kendi sahip oldukları özelliklere uygun olarak kurumsal yönetim uygulamalarını geliştirmiştir (Demirbaş & Uyar, 2006: 39).

Ulusal hükümetler ve ülkelerin düzenleyici otoriteleri, OECD, Dünya Bankası ve AB gibi uluslararası örgütler ve hukukçular uygulamaya dair yeni kodlar oluşturmakta ve yeni kanunlar tasarlamaktadır (Taylor, 2001: 130). Ancak ülkelerin hepsinde uygulamalar birbiriyle benzerlikler taşımaktadır ve ülkenin birindeki uygulamanın diğer ülkedeki uygulamadan daha iyi ya da daha kötü olduğuna dair sonuçlar da ortaya konulmamıştır (Demirbaş & Uyar, 2006: 39). Her ülkenin kendi uygulamalarını geliştirmek üzere yürüttüğü çalışmalarla birlikte dünya genelinde 100'den fazla kurumsal yönetim düzenlemesi bulunmakta ve bu düzenlemelerin sayısı her geçen gün eklenen yenileriyle birlikte daha da artmaktadır (ECGI, 2017).

Bu çalışmanın amacı yukarıdaki açıklamalar ışığında kurumsal yönetimin farklı Dünya ülkelerindeki ve Türkiye'deki yansımalarını uygulamaların nasıl şekillendiğini açıklayarak ortaya koymaktır. Bu bağlamda araştırmada ABD'de, Brezilya'da, İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da, İtalya'da, Avustralya'da, Rusya'da, Çin'de, Japonya'da ve Türkiye'de kurumsal yönetim adına oluşturulan uygulamalar bu yeni yönetim perspektifinin gelişim süreci doğrultusunda adım adım ele alınmakta ve kurumsal yönetim anlayışı ülkelerarası karşılaştırmalı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Yönetim, Dünya’da Kurumsal Yönetim Uygulamaları.

JEL Kodu: M10, M19

References

Demirbaş, M. & Uyar, S. (2006). *Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Denetim Komitesi*, İstanbul: Güncel Yayıncılık.

ECGI (2017). *Index of Codes*, http://www.ecgi.org/codes/all_codes.php, (21.04.2017).

Marnet, O. (2008). *Behaviour and Rationality in Corporate Governance*, New York: Routledge.

Öner, E. (2009). “Basel II Sürecinde Kobilerde Kurumsal Yönetim Anlayışının Geliştirilmesi Üzerine Öneriler”, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 2 (1): 71-87.

Öztürk, M. B. & Demirgüneş, K. (2008). “Kurumsal Yönetim Bakış Açısıyla Entelektüel Sermaye”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19): 395-411.

Sam, Y. C. (2007). “Corporate Governance Reforms in the Post-1997 Asian Crisis: Is There Really a Convergence to the Anglo-American Model?”, *Global Economic Review*, 36 (3): 267-285.

Taylor, B. (2001). “From Corporate Governance to Entrepreneurship”, *Journal of Change Management*, 2 (2): 128-147.

Thomsen, S. (2003). “The Convergence of Corporate Governance Systems to European and Anglo-American Standards”, *European Business Organization Law Review*, 4: 31-50.

Zattoni, A. & Cuomo, F. (2008). “Why Adopt Codes of Good Governance? A Comparison of Institutional and Efficiency Perspectives”, *Corporate Governance*, 16(1): 1-15.

Zumbansen, P. (2007). “Varieties of Capitalism and the Learning Firm: Corporate Governance and Labour in the Context of Contemporary Developments in European and German Company Law”, *European Business Organization Law Review*, 8: 467-496.

The Role of Tax Auditing in Understanding Limits of Taxation

Fatih SARAÇOĞLU¹

Extended Abstract

Taxation power states the legal and existing power of state in the subject of putting fiscal liabilities by basing on its sovereignty power it has within the country border to meet public expenditures.

Taxation power is not an unlimited power. It has legal, economic, fiscal, political, psychological, social and cultural limits. If there is no possibility to increase taxes or to add new taxes for the reasons such as law legislation, economic and fiscal structure/developments, political business cycle, social and psychological situations of taxpayers and society, limits of taxation are mentioned.

In 1982 Turkish Constitution Act, the limit of taxation is explained as ability to pay and the principle of legality is emphasized. With the provision of “*An equitable and balanced distribution of the tax burden is the social objective of fiscal policy*”, fiscal and social aims are revealed.

When examined article 73 of 1982 Constitution Act, whilst the generality principle of taxation is revealed, it is emphasized that tax is for meeting the public expenditures and it should be paid proportionately to ability to pay.

Ability to pay provides surpassing the difficulties in interpretation of equality principle of constitution act which the state considers while it uses its tax-raising power to meet the expenditures mad efor fiscal, economic and social aims.

According to legality principle of taxation, tax regulations have to be made by considering the acts and they need to sentence the subjects such as tax object, taxpayer, tariff of tax, reduction, exemptions, exceptions, the methods of tax assessment, tax accrue and tax collection and sanctions of tax.

It is impossible to determine the economic limit of taxation as a standard ratio. This limit is dependent upon economic system, development level, per capital income level and its distribution, political and strategic business cycle, the structure of society, political choices, economic monetization and openness.

If exceeded, economic limit of taxation is a limit that productive capacity is damaged, economic encouragements weaken, resistance against of tax occur and heavy administrative burden arises.

Per cap income level affects taxation limits directly when income resource and its use are ignored; increasing national income increases tax capacity at a higher level. In addition, generally, in the case of increasing injustice in income distribution, it is accepted that tax capacity will increase.

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü, fatihsaracoglu@gazi.edu.tr

Monetization of economy affects on taxation limits. This situation is related to sectorial structure and tax capacity increases with the direction from agriculture sector which self-consumption is high and informality is high to the industry and service sectors which market transactions increase.

The degree of economic openness provides taxation limits to enlarge.

Fiscal limit of taxation can be explained by considering tax optimum and tax optimum is a point which raises net income of treasury to the highest point in every tax.

Fiscal limit of taxation is a point which tax incomes do not show any increase although tax is desired to rise; and the main point determining this limit is tax burden.

Moreover, it is not impossible to determine political limit previously and this limit depends on potency anxiety on loss of votes.

An effective taxation provides reaching taxation limits completely and properly by considering taxation limits and it requires taxation to direct in a proper way.

The factors such as tax consciousness, justice of taxation, the way which tax incomes return by means of public expenditures, income distribution, tax rates, tax penalties direct taxpayers.

On the other hand, the approach of tax administration plays an important role in the success of taxation. Generally, respect to taxpayer rights and behaving taxation aims and taxation principles properly play an important role in the success of tax administration. Nevertheless, giving importance to indirect taxes, reconciliation institution and tax amnesty besides changings coming to the fore and sophistication of tax legislation against of taxation principles affect taxpayers negatively. From this perspective, an important function falls to tax administration.

Turkish Tax System is dependent on principle of statement and right statement made by taxpayers is allied to both tax consciousness and administration auditing.

With tax auditing aimed at directing taxpayers to state their incomes in a complete and right manner, it will be provided to be evaluated the limits of taxation, revealed the sources that is excluded from the tax, and collected taxes in a realist manner.

Efficiency in auditing ought to be a risk for whom does not obey the acts and this is allied not only to tax auditing but also other factors such as penalties and tax penalties.

The rates of tax auditing in Turkey realize as 2-3 %. In 2012, While the number of taxpayers of personal income tax –PIT– (real property income is excluded) and corporate income tax –CIT– is 2.422.975, it is seen that only 46.845 taxpayers are audited. Hence, the rate of auditing realizes as 1,93 %. In 2015, while the number of taxpayers of PIT (real property income is excluded) and CIT is 2.527.084, it is seen that only 58.676 taxpayers are audited. The rate of auditing is 2.32 %. Even though the rate increases in large-scaled taxpayers, it stays at low levels.

The low level of rates concerning tax auditing makes tax auditing to go beyond the risks in terms of taxpayers. This situation occurs as an obstacle in understanding the limits of taxation.

Wasted labor force causes tax auditings to be insufficient because of that tax auditings which are based on records are realized on taxpayers who have records; that taxpayers who do not have records are out of auditing, and the auditings related to that forged document is regulated and that forged document is used.

Consequently, it cannot be stated that as it stands, auditing helps deterrence and understanding limits of taxation. For that auditing can help these functions better, first and foremost by especially preventing to use and fabricate document, deterrence can be provided through allocation of labor force of tax inspection board to more different taxpayers and auditing subject and understanding limits of taxation can be discussed.

Keywords: Taxation, limit of taxation, tax audit

JEL Codess: H20, H21

Vergilemenin Sınırlarının Kavranmasında Vergi Denetimlerinin Rolü

Geniş Özet

Vergilendirme yetkisi, kamu giderlerinin karşılanması amacıyla, devletin ülke sınırları içinde sahip olduğu egemenlik gücüne dayanarak mali yükümlülükler koyma konusundaki hukuki ve fiili gücünü ifade etmektedir.

Vergilendirme yetkisi, sınırsız bir yetki değildir. Hukuki, iktisadi, mali, siyasal, psikolojik, toplumsal ve kültürel sınırları vardır. Hukuk mevzuatı, ekonomik ve mali yapı/gelişmeler, siyasi konjonktür, mükelleflerin ve toplumun psikolojik ve sosyal durumu gibi nedenlerle vergilerin artırılma olanağının veya yeni vergilerin eklenmesinin mümkün olmaması halinde vergilemenin sınırlarından söz edilmektedir.

1982 Anayasası'nda vergilemenin sınırı "mali güç" olarak açıklanmış, vergilemede kanunilik ilkesi vurgulanmıştır. "Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı maliye politikasının sosyal amacıdır" hükmü ile de mali ve sosyal amaçlar ortaya konulmuştur.

Anayasanın 73. maddesi hükmü incelendiğinde "herkes" ifadesiyle verginin genellik ilkesi ortaya konulurken, verginin kamu giderlerini karşılamaya yönelik olduğu ve mali güç ile orantılı olarak ödenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Mali güç, devletin mali, ekonomik ve sosyal amaçlarla yaptığı giderlerini karşılamak için vergilendirme yetkisini kullanırken gözeteceği anayasal eşitlik ilkesinin yorumlanmasında karşılaşılan zorluğun aşılmasını sağlamaktadır.

Verginin kanuniliği ilkesi gereğince, vergi düzenlemelerinin kanunla yapılması zorunlu olup; vergi kanunlarının verginin konusu, mükellefi, tarifesi, indirim, istisna ve muafiyetleri, tarh, tahakkuk ve tahsil usulleri, yaptırımları gibi konuları hükme bağlaması gerekmektedir.

Vergilemenin iktisadi sınırının standart bir oran olarak belirlenmesi mümkün değildir. Bu sınır, ekonomik sisteme, gelişmişlik düzeyine, kişi başına gelir düzeyi ve dağılımına, siyasal ve stratejik konjonktüre, toplum yapısına, siyasal tercihlere, ekonominin monetizasyonuna ve dışa açıklığına bağlıdır.

Vergilemenin iktisadi sınırı, aşılması durumunda üretken kapasitenin zarar göreceği, ekonomik özendiricilerin zayıflayacağı, vergiye karşı direnmenin meydana geleceği ve ağır idari yüklerin ortaya çıkabileceği bir sınırdır.

Kişi başına gelir düzeyi, gelir kaynağı ve kullanımını göz ardı edildiğinde vergilemenin sınırlarını doğrudan etkilemekte; milli gelirin artması vergileme kapasitesini daha yüksek oranda artırmaktadır. Ayrıca, genellikle gelir dağılımında adaletsizliğin arttığı durumda vergi kapasitesinin yükseleceği kabul edilmektedir.

Ekonominin parasallaşması da vergilemenin sınırları üzerinde etkili olmaktadır. Bu durum sektörel yapıyla da ilgili olup; öz tüketimin yüksek ve kayıt dışılığın yoğun olduğu tarım sektöründen, piyasa işlemlerinin arttığı sanayi ve hizmet sektörlerine yönelmeyle birlikte vergi kapasitesi artmaktadır.

Ekonominin dışı açılma derecesi de vergilemenin sınırlarının genişlemesini sağlayacaktır.

Vergilemenin mali sınırı, vergi optimumundan hareketle açıklanabilir. Vergi optimumu ise, her vergide hazinenin net gelirini en yüksek seviyeye ulaştırdığı noktadır.

Vergilemenin mali sınırı, vergilerin artırılmak istendiği halde vergi gelirlerinin artış göstermediği nokta olup; bu sınırı belirleyen temel unsur vergi yüküdür.

Siyasal sınırın da önceden tespit edilebilmesi mümkün değildir ve bu sınır iktidarın oy kaybı endişesine dayanmaktadır.

Etkin bir vergilendirme vergilemenin sınırlarının dikkate alınarak bu sınırlara tam ve doğru biçimde ulaşılmasını ve vergilendirmeye bu doğrultuda yön verilmesini gerekli kılmaktadır.

Vergi bilinci, vergi adaleti, vergi gelirlerinin kendilerine kamu harcamaları yoluyla dönüş şekli, gelir dağılımı, vergi oranları, vergi cezaları gibi çok sayıda faktör mükellefleri yönlendirmektedir.

Öte yandan vergi idaresinin yaklaşımı da vergilemenin başarısında önemli rol oynamaktadır. Genel olarak mükellef haklarına saygılı olunması, verginin amaçlarına ve vergi ilkelerine uygun davranılması idarenin başarılı olmasında önem taşımaktadır. Ancak vergi ilkelerine aykırı olacak biçimde vergi mevzuatının karmaşıklığı ve sıklıkla gündeme gelen değişikliklerin yanısıra dolaylı vergilere ağırlık verilmesi, uzlaşma müessesesi ve vergi affı uygulamaları da mükellefleri olumsuz biçimde etkilemektedir. Bu açıdan vergi idaresine önemli bir fonksiyon düşmektedir.

Türk vergi sistemi beyan esasına dayanmakta olup, mükelleflerin doğru beyanda bulunmaları bir yandan vergi bilincine, öte yandan idarenin denetimlerine bağlıdır.

Mükellefleri gelirlerini tam ve doğru biçimde beyan etmeye yöneltmek amacı taşıyan vergi denetimleriyle vergileme sınırlarının değerlendirilmesi, vergi dışı tutulan kaynakların ortaya çıkarılması ve vergilerin gerçekçi biçimde alınması sağlanacaktır.

Denetimin etkinliğinin, yasalara uymayanlar açısından bir risk haline gelmesi gerekmektedir ki, bu da sadece vergi denetimlerine değil, cezalar ve vergi afları gibi başka bazı unsurlara da bağlıdır.

Ülkemizde vergi inceleme oranları %2-3 civarında gerçekleşmektedir. 2012 yılında gelir vergisi (GMSİ hariç) ve kurumlar vergisi mükellef sayısı 2.422.975 iken, sadece 46.845 mükellefin incelendiği görülmektedir. Dolayısıyla inceleme oranı %1,93 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında ise gelir vergisi (GMSİ hariç) ve kurumlar vergisi mükellef sayısı 2.527.084 iken, sadece 58.676 mükellefin incelendiği görülmektedir. İnceleme oranı ise %2.32'dir. Büyük ölçekli mükelleflerde oran yükselmekle birlikte yine de düşük düzeylerde kalmıştır.

Ülkemizde vergi inceleme oranlarının düşüklüğü, vergi incelemelerini mükellef açısından bir risk olmaktan çıkarmaktadır. Bu durum ise vergileme sınırlarının kavranmasında bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır.

Vergi denetimlerin daha çok kayıtlara dayanılarak ve kayıtları bulunan mükellefler üzerinde gerçekleştirilmesi, kayıtları bulunmayan mükelleflerin genellikle vergi denetimi dışında kalması, sahte belge düzenleme (SBD) ve sahte belge kullanma (SBK) incelemeleri dolayısıyla boşa harcanan işgücü vergi denetimlerinin yetersiz kalmasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak mevcut haliyle denetimin caydırıcılığa ve vergilemenin sınırlarının kavranmasına hizmet ettiği ifade edilememektedir. Denetimin bu fonksiyonlara daha iyi hizmet edebilmesi için özellikle sahte belge düzenleme ve kullanımının en başta engellenerek Vergi Denetim Kurulu (VDK)'nun iş gücünün daha farklı mükellefler ve inceleme konularına tahsis yoluyla caydırıcılık sağlanabilir ve vergilemenin sınırlarının kavranması söz konusu olabilir.

Anahtar Kelimeler: Vergileme, vergilemenin sınırları, vergi denetimi

JEL Kodları: H20, H21

References

- Acar, F., Aydın, F. (2012). *Vergi Ve İstihdam Politikası Açısından Kayıt Dışı Ekonomi*, Ankara: Yargı Yayınevi.
- Akdoğan, A. (2016). *Kamu Maliyesi*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Bilici, N. (2014). *Vergi Hukuku*, C. 1, Ankara: Savaş Yayınevi.
- Bilici, N., Bilici, A. (2013). *Kamu Maliyesi*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Budak, T. (2010). *Türk Vergi Hukukunda Anayasal Ölçüt: Mali Güç*, XII, İstanbul: Levha Yayıncılık A.Ş.
- Bulutoğlu, K. (1962). *Vergi Politikası*, İ.Ü. İ.F. Maliye Enstitüsü Yayın No: 956/130-11, İstanbul: Sermet Matbaası.
- Çağan, N. (1982). *Vergilendirme Yetkisi*, İstanbul: Kazancı Hukuk Yayınları.
- Çiçek, H., Karakaş, M., Yıldız, A. (2008) *Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Vergi Yükümlülerinin Vergiyi Algılama Ve Tutum Analizi*, Ankara: T.C. Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayın No: 2008/381.
- Çolak, M. (2012). *Kayıtdışı Ekonomi Ve Çözümüne Yönelik Politika Önerileri*, Ankara: Tc Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayın No: 2012/423.
- Doğrusöz, B. (2000). "Yargı Kararları Işığında Vergilerin Kanuniliği İlkesi Açısından Türk Vergi Mevzuatının Değerlendirilmesi", *XIII Türkiye Maliye Sempozyumu: Anayasal Mali Düzen*, Marmara Üniversitesi Maliye Araştırma Ve Uygulama Merkezi Yayın No. 12, İstanbul.
- Erdem, M., Şenyüz, D., Tatlıoğlu, İ. (2013). *Kamu Maliyesi*, Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.

Eyüpgiller, S., Saraçoğlu, F. (2011). “Global Krizin Etkilerinin Azaltılması Amacıyla Uygulanan Harcama Vergileri Oran İndirimlerinin Etkilerinin Değerlendirilmesi”, *25. Türkiye Maliye Sempozyumu: Kriz Ortamında Vergi Politikalarının Değerlendirilmesi*, Ankara: Yaklaşım Yayıncılık.

GİB (2008), Faaliyet Raporu 2007, TC Maliye Bakanlığı SGDB Yayın No: 64, Ankara.

GİB (2009), Faaliyet Raporu 2008, TC Maliye Bakanlığı SGDB Yayın No: 93, Ankara.

GİB (2010), Faaliyet Raporu 2009, TC Maliye Bakanlığı SGDB Yayın No: 112, Ankara.

GİB (2011), Faaliyet Raporu 2010, TC Maliye Bakanlığı SGDB Yayın No: 132, Ankara.

GİB (2012), Faaliyet Raporu 2011, TC Maliye Bakanlığı SGDB Yayın No: 151, Ankara.

GİB (2013), Faaliyet Raporu 2012, TC Maliye Bakanlığı SGDB Yayın No: 167, Ankara.

GİB (2014a), 2014 Yılı Faaliyet Raporu, TC Maliye Bakanlığı SGDB Yayın No: 199, Ankara.

GİB (2014b), Faaliyet Raporu 2013, TC Maliye Bakanlığı SGDB Yayın No: 187, Ankara.

Güneş, G. (1998). *Verginin Yasallığı İlkesi*, İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım.

<http://www.bumko.gov.tr/Tr,4461/Butce-Gider-Gelir-Gerceklemleri-1924-2012.Html>, Erişim tarihi: 20.01.2016

<http://www.tuik.gov.tr/Ustmenu.Do?Metod=Temelist>, Erişim tarihi: 20.01.2016

Maliye Bakanlığı. (2015). *2016 Yılı Bütçe Gerekçesi*, Ankara 2015.

Maliye Bakanlığı. (2016). *2017 Yılı Bütçe Gerekçesi*, Ankara 2016.

Muter, N., Çelebi, A. K., Sakıncı, S. (2008). *Kamu Maliyesi*, Manisa: Emek Matbaası.

Muter, N. (T.Y). *Vergi Teorisi*, Manisa: Emek Matbaacılık San. Ve Tic. Ltd. Şti.

Nadaroğlu, H. (1998). *Kamu Maliyesi Teorisi*, İstanbul: Beta Yayıncılık.

Saraçoğlu, F. (2008, Ekim). “Anket Sonuçları Çerçevesinde Vergi Oranlarının Kaçakçılık Üzerine Etkilerinin Analizi”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Sayı 326.

Sugözü, İ. H. (2010). *Kayıt Dışı Ekonomi Ve Türkiye*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Şen, H., Sağbaş, İ. (2015). *Vergi Teorisi Ve Politikası*, Ankara: Kalkan Offset.

Şener, O. (1998). *Kamu Ekonomisi*, İstanbul: Alkım Yayınları.

Şenyüz, D. (1995). *Vergilendirmede Yükümlü Psikolojisi*, Bursa.

Turhan, S. (1998). *Vergi Teorisi Ve Politikası*, İstanbul: Filiz Kitabevi.

TÜİK (2014, Eylül). “Gelir Ve Yaşam Koşulları Araştırması 2013”, *Haber Bülteni*, Sayı 16083.

Uluatam, Özhan: *Kamu Maliyesi*, İmaj Yayınevi, Ankara 2014.

Üstün, Ü. S. (2013). *Nasıl Bir Vergi Denetimi Ve Vergi Yargısı*, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

VDK. (2013). 2012 Faaliyet Raporu, TC Maliye Bakanlığı, Ankara.

VDK. (2014). 2013 Faaliyet Raporu, TC Maliye Bakanlığı, Ankara.

VDK. (2015). 2014 Faaliyet Raporu, TC Maliye Bakanlığı, Ankara.

VDK. (2016). 2015 Faaliyet Raporu, TC Maliye Bakanlığı, Ankara.

The Evaluation of Political Activities of the State or Party Representatives to Their Own Citizens in Foreign Countries in Terms of International Law

Süleyman DOST¹

Extended Abstract

In traditional understanding, political activities in a country are a right and freedom that citizens of that country can benefit. Citizens of that country may realize this activity within the legal framework. As a rule, foreigners legally present in that country are not allowed to conduct political activity except for certain exceptions. For this reason, foreigners have very limited political rights and freedoms in the country they are in.

From the concept of political rights and freedoms of foreigners, it was generally understood that foreigners should be involved in political activity in the country they are in, being a member of political parties, being elected or elected. In other words, *the foreigner* refers to people who are legally found to work or reside in the country in which they live. However, the content of this concept has begun to change as these people in foreign countries have the means and tools of voting in the country (their country) where they are citizens. Because state or party representatives can organize meetings or organizations for propaganda in the foreign country to its citizens in that country. Thus, the content of the concept of political rights and freedoms of foreigners has expanded to include foreigners who are not living in the country where political activity is to be carried out. In this context, some states are going to restrict such political activities in their own countries for various reasons. A typical example is the initiative to block the meetings of Turkish ministers or party leaders in Germany or the Netherlands for a constitutional amendment referendum to be held on 16 April.

This issue can be addressed in two ways in terms of international law: Is it possible for state or party representatives to conduct political activity in a foreign country only for their own citizens (for a short time)? This question needs to be evaluated separately in terms of the political activities of whom whether diplomatic immunity and privilege. Secondly, does the obstruction of this political activity contradict with Article 16 of the European Convention on Human Rights (ECHR), entitled "Restrictions on the political activities of foreigners"? Because Article 16 can not be interpreted in the sense that "no provision of Articles 10, 11 and 14 prohibits the High Contracting Parties from imposing restrictions on the political activities of strangers". Article 10 regulates freedom of expression, Article 11 freedom of meetings and associations, and Article 14 prohibition of discrimination. Given these articles, it can be seen that state or party representatives' political activities to own citizens in a country which is a party to the ECHR can only be limited by reason of the limitation in the these articles, otherwise they can not be restricted.

¹ Asst. Prof. Dr. Süleyman DOST, Süleyman Demirel University, Faculty of Law

In this declaration the political activities of state or party representatives in a foreign country to their citizens shall be considered in the context of diplomatic immunity and privilege and Article 16 of the ECHR's entitled restriction of foreign political activities.

Keywords: ECHR, political, rights, freedom, foreign

JEL Codes: K33

Devlet veya Parti Temsilcilerinin Yabancı Ülkede Bulunan Kendi Vatandaşlarına Yönelik Siyasi Faaliyetlerinin Uluslararası Hukuk Açısından Değerlendirilmesi

Geniş Özet

Geleneksel anlayışta bir ülkedeki siyasi faaliyetler, o ülkenin vatandaşlarının yararlanabileceği bir hak ve özgürlüktür. O ülkenin vatandaşları, yasal çerçeve içinde bu faaliyeti gerçekleştirebilir. O ülkede yasal olarak bulunan yabancılar, belirli bazı istisnalar haricinde kural olarak siyasi faaliyet yapamazlar. Bu nedenle yabancıların, buldukları ülkede siyasi hak ve özgürlükleri oldukça sınırlıdır.

Yabancıların siyasi hak ve özgürlükleri kavramından, genellikle, yabancı kişilerin buldukları ülkede siyasi faaliyette bulunması, siyasi partilere üye olması, seçme veya seçilme durumları anlaşılmaktaydı. Yani buradaki *yabancı* kelimesi, bulunduğu ülkede çalışma veya oturma izni ile yasal olarak bulunan kişileri ifade etmekte idi. Ancak yabancı ülkelerde bulunan bu kişilerin, vatandaşı olduğu ülkede (yani kendi ülkesinde) yapılan seçimlerde oy kullanma imkân ve araçları sağlandıkça bu kavramın içeriği değişmeye başlamıştır. Çünkü devlet veya parti temsilcileri, yabancı ülkede, o ülkede bulunan kendi vatandaşlarına yönelik propaganda için toplantı veya organizasyonlar düzenleyebilmektedir. Böylece yabancıların siyasi hak ve özgürlükleri kavramının içeriği, siyasi faaliyet yapılacak ülkede oturmayan yabancıları da içine alacak şekilde genişlemiş bulunmaktadır. Bu bağlamda bazı devletler kendi ülkelerindeki bu tür siyasi faaliyetleri çeşitli gerekçelerle kısıtlama yoluna gitmektedir. 16 Nisan'da yapılacak/yapılan Anayasa değişikliği referandumu için Türk bakan veya parti liderlerinin Almanya veya Hollanda'daki toplantılarının engellenmesi girişimleri bunun tipik örneğini oluşturmaktadır.

Bu konu, uluslararası hukuk bakımından iki yönden ele alınabilir: *İlki* devlet veya parti temsilcilerinin sadece kendi vatandaşlarına yönelik olarak (kısa süre için) yabancı bir ülkede siyasi faaliyet yapması mümkün mü? Bu soru diplomatik dokunulmazlık ve ayrıcalık sahibi olan ve olmayanların siyasi faaliyetleri açısından ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekir. *İkincisi* de bu siyasi faaliyetin engellenmesi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)'nin *yabancıların siyasal etkinliklerinin kısıtlanması* başlıklı 16.maddesine aykırılık teşkil eder mi? Çünkü söz konusu madde "10, 11 ve 14. maddelerin hiçbir hükmü, Yüksek Sözleşmeci Taraflara yabancıların siyasal etkinliklerine kısıtlama getirmelerini yasakladığı anlamında değerlendirilemez" demektedir. AİHS'nin 10.maddesi ifade özgürlüğünü, 11.madde toplantı ve dernek kurma özgürlüğünü ve 14.madde ise ayrımcılık yasağını düzenlemektedir. Bu maddelere bakıldığında, devlet veya parti temsilcilerinin AİHS'nin tarafı bir ülkede, kendi

vatandaşlarına yönelik siyasi faaliyetlerinin ancak söz konusu maddelerde bulunan sınırlandırma nedenleri gerekçesiyle sınırlanabileceğini, aksi takdirde sınırlanamayacağı görülmektedir.

İşbu bildiri devlet veya parti temsilcilerinin yabancı bir ülkede kendi vatandaşlarına yönelik siyasi faaliyetleri, diplomatik dokunulmazlık ve ayrıcalık kapsamında ve AIHS'nin yabancıların siyasal etkinliklerinin kısıtlanması başlıklı 16.maddesi bağlamında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: AIHS, siyasi, hak, özgürlük, yabancı

JEL Kodu: K33

References

Kitap ve Makaleler

“Uluslararası Hukuka Göre Türkiye - Hollanda Diploması Krizinin Değerlendirmesi”, FSM Üniversitesi, UHAM, Makale için bakınız: <http://uham.fsm.edu.tr/> (Erişim Tarihi:18.04.2017)

ÇELİKEL, Aysel / GELGEL, Günseli Öztekin, Yabancılar Hukuku, İstanbul, 2004.

DOĞAN, Vahit, Türk Yabancılar Hukuku, Savaş Yayınları, Ankara, Ekim, 2016.

DUTERTRE, Gilles, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarından Örnekler, Avrupa Konseyi Yayınları, Ankara, 2007.

NOMER, Ergin, Türk Vatandaşlık Hukuku, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2015.

ÖZMAN, Aydoğan, Devletlerin Egemenliği ve Milletlerarası Teşekküller, AÜHFD, Cilt: 21, Sayı: 1, 1964.

ÖZTÜRK, Necla, “Yabancıların Yerel Seçimlerde Oy Kullanma Hakkı”, MHB, Yıl:33, Sayı:1, 2013.

TURHAN, Mehmet, “Değişen Egemenlik Anlayışının hak ve Özgürlüklerin Korunmasına Etkileri ve Türk Anayasa Mahkemesi”, Anayasa Yargısı Dergisi, Cilt:20, 2003.

AIHM Kararları

Autronic AG-İsviçre, 22 Mayıs 1990, Seri A No:178.

Christians against Racism and Fascism-Birleşik Krallık, 16 Temmuz 1980.

Handyside-Birleşik Krallık, 7 Aralık 1976, Seri A No:24.

Rassemblement jurassien-İsviçre, 10 Ekim 1979.

Paramanathan-Federal Almanya, 1 Aralık 1986.

Piermont-Fransa, 27 Nisan 1995, Seri A No:314.

The Effects of the Involvement of the Proprietors of Manufacturing Industry in Political and Relationship Networks on Penetrating into International Markets: A Case Study in Kayseri

Erşan YILDIZ¹, Naci Atalay DAVUTOĞLU²

Extended Abstract

1. Introduction

In part of our country, anyone can encounter the great creations of the intellect and efforts of the people from Kayseri (Satoğlu, 1995:1). So, what are the reasons behind the success of these people in entrepreneurship and trade? One of the significant factors in their penetration into international markets is considered to be relationship networks. In this study, which aims to present a unique perspective on how the business people of Kayseri benefit from political and relationship networks to penetrate into international markets, the sample consists of the proprietors of manufacturing industry companies in Kayseri that export goods to international markets. Additionally, the subject of networks is quite comprehensive in that networks include various types. Hence, the study is limited to relationship networks and political networks.

A unique scale is formed based on not only the internationalization in the world and Turkey in the past, but also some research on relationship networks and political networks (Altıntaş & Özdemir, 2006:183-204; Ibeh & Kasem, 2011:358-367) and especially by means of taking Turkish culture, local culture in Kayseri, and Turkish international marketing system into consideration. The research is descriptive, and the data are collected via unique survey forms which are developed through the information gathered from the literature review.

The main aim of this study is to analyse whether political and relationship networks in which the proprietors of manufacturing industry are involved have any effect on penetrating into international markets. Thus, it is predicted that revealing the underlying secrets of the successes of business people of Kayseri in international trade and defining the unique Kayseri Development Model, which has evolved on its own, will contribute to business people, entrepreneurs and international marketing. Additionally, the unique scale which is developed through the information gathered from the literature review is considered to have a reference value for future studies.

2. Literature Review

The network approach has a great power to create relationships by using the variables of social capital, trust and people, all of which can eliminate not only the psychological disadvantages of managers but also the disadvantages of companies in terms of their small size

¹Okutman, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler M.Y.O., Turizm ve Otel İşletmeciliği, eyildiz@erciyes.edu.tr
²Öğretim Görevlisi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler M.Y.O., İşletme, davuta@erciyes.edu.tr

(Altıntaş & Özdemir, 2006:183-204). In this regard, it is necessary to point out that social capital is one of the most significant factors that can be employed to form networks and, in turn, powerful relationships in these networks.

2.1. Relationship Networks (Network Model)

Johanson&Mattsson (1988) define relationship networks as the relationships among customers, distributors, suppliers, competitors and the government, all of which constitute the actors in a business network. The applications of relationship networks benefit the business in terms of shaping relationships and accessing to resources andmarkets (Chetty & Holm, 2000: 77-93).

2.1.1.Social Relationship Networks

The network approach has an immense power to create relationships by using the variables of social capital, trust and people, all of which can eliminate not only the psychological disadvantages of managers but also the disadvantages of companies in terms of their small size. Social relationships can consist of any bonds that link two actors together. Likewise, they can evolve as networks formed through individual relationships such as kinship, friendship, trust, membership, andjointauthorship (Erdil et al., 2012: 1-285). In the case of Kayseri, social relationship networks are formed mainly through *evening visits* while *citizenship relationships* also provide substantial contributions to the formation of social relationship networks in Kayseri.

2.1.2. Political Relationship Networks

Globally, there are plenty of organisations formed to support the improvement of international trade and economic development. Likewise, there are both national and local organisations and institutions, which have public or private foundations or a mixture of both. For instance, Kayseri Chamber of Commerce contributes to cooperation efforts through forming mutual negotiations and relationships with foreign organisations and institutions.

3. Conclusion and Recommendations

Social networks simplify the course of various links that individuals can benefit from (Çetin, 2006: 1-25). Social relationships formed through social networks resemble the capital that individuals possess. Namely, they have the characteristics of resources that include funds, and could be accessed and used in the times of need (Çetin, 2006: 1-25).As for political relationships networks, they can be explained as the membership of national and international organisations and institutions in order to penetrate into international markets and gain profits, and as benefiting from the power of the government or politics officially or unofficially.

The study, which analyses the benefits the proprietors of the manufacturing industry derive from political and relationship networks in penetrating into international markets, examines whether or not political and relationship networks are efficient in penetrating into new markets and continuing existence in those markets. The data acquired from the research are further examined by means of factor and regression analysis. The findings of the research indicate that,in Kayseri, in comparison with political relationship networks, the formation of social environment (meeting in summer cottages, evening visits, unitythroughcitizenship, etc)

andsocialrelationship networks that gain strength are more efficient in penetrating into international markets. Future researchers are recommended to examine the topic of networks respectively and in detail.

Keywords: Political Networks, Relationship Networks, Internationalisation, Kayseri.

JEL Codes:M31, M39

İmalât Sanayindeki İşletme Sahiplerinin Politik ve İlişki Ağlarına Dahil Olmasının; İşletmelerin Uluslararası Pazarlara Girişleri Üzerindeki Etkileri: Kayseri’de Bir Uygulama

Geniş Özet

1. Giriş

Yurdun neresine giderseniz gidiniz, mutlaka Kayserili zekâsının ve çabasının ürünü olan devasa eserlerle karşılaşacaksınız (Satoğlu, 1995:1). Peki, Kayserililerin girişimcilikte ve ticarete başarılı olmalarının sebepleri nelerdir. Kayserili işadamlarının uluslararası pazarlara girmesinde en önemli etkenlerden birinin *ağlar* olduğu düşünülmektedir. İmalât sanayindeki işletme sahiplerinin uluslararası pazarlara girmek için politik ve ilişki ağlarından nasıl yararlandıklarına dair özgün bir perspektifin ortaya konulmasının amaçlandığı bu çalışmada örneklem, Kayseri’deki imalât sanayindeki uluslararası pazarlara ihracat yapan firmaların işletme sahipleri olarak tespit edilmiştir. Ayrıca, ağlar konusu çeşitleri itibariyle oldukça kapsamlıdır. Bu nedenle çalışma uluslararası pazarlara girme; *ilişki ağları* ve *politik ağlar* çerçevesinde sınırlandırılmıştır.

Geçmişte dünyada ve Türkiye’de uluslararasılaşma, ilişki ağları ve politik ağlar konusunda yapılmış bazı araştırmalar (Altıntaş & Özdemir, 2006:183-204; Ibeh & Kasem, 2011:358-367) referans alınarak ve özellikle Türk kültürü, Kayseri’nin yöresel kültürü ve Türkiye’nin uluslararası pazarlama sistemi dikkate alınmak suretiyle özgün bir ölçek oluşturulmuştur. Araştırma tanımlayıcı türde tasarlanmış ve veriler alan yazından yararlanılarak geliştirilen özgün anket formu ile anketörler tarafından toplanmıştır.

Bu çalışmanın temel amacı, imalât sanayindeki işletme sahiplerinin dahil oldukları politik ve ilişki ağlarının uluslararası pazarlara girmelerinde etkili olup olmadıklarını analiz etmektir. Bu bağlamda, uluslararası ticarete Kayserili işadamlarının başarılarının altında yatan sırların neler olduğunun ortaya konulması ve farkında olmadan geliştiğine şahit olunan Kayseri’ye özgü Kayseri Kalkınma Modelinin tanımlanması işadamlarına, girişimcilere ve uluslararası pazarlamaya katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Ayrıca geliştirilen özgün ölçeğin bundan sonraki çalışmalara referans niteliği taşıyacağı düşünülmektedir.

2.Literatür Taraması

Ağ yaklaşımı, yöneticilerin psikolojik, işletmelerin ise küçüklük dezavantajlarını ortadan kaldıracak sosyal sermaye, güven ve insan değişkenlerini kullanarak ilişki yaratmada büyük bir güce sahiptir (Altıntaş & Özdemir, 2006:183-204). Bu bağlamda, ağları

ve ağlar içerisindeki kuvvetli ilişkileri oluşturmada kullanılabilecek en etkili unsurlardan bir tanesinin sosyal sermaye olduğunu ifade etmek gerekmektedir.

2.1.İlişki ağları (Ağ Modeli)

Johanson & Mattsson (1988) ilişki ağlarını bir iş ağına aktör olarak adlandırılan müşteriler, dağıtıcılar, tedarikçiler, rakipler ve devlet ile olan ilişkiler olarak tanımlamıştır. İlişki ağındaki uygulamalar; işletmeye ilişkileri şekillendirme, kaynaklara ve pazarlara ulaşma desteğini sağlamaktadır (Chetty & Holm, 2000:77-93).

2.1.1.Sosyal ilişki ağları

Sosyal ağ yapı, düğüm noktalarında genellikle bireylerin veya organizasyonların yer aldığı, bağlantılarını sosyal ilişkilerin oluşturduğu bir yapıdır. Sosyal ilişki, iki aktörü birbirine bağlayan herhangi bir bağ olabilir; akrabalık, arkadaşlık, güven, üyelik, ortak yazarlık vb. bireysel ilişkilerden oluşan ağ yapıları şeklinde de oluşmaktadır (Orta Doğu Teknik Üniversitesi, 2012: 1-285). Kayseri'deki sosyal ilişki ağlarının nasıl şekillendiği araştırıldığında; Kayseri'ye özgü *Akşam oturmaları* faaliyetinin ön plana çıktığı belirlenmiş ve *Hemşerilik ilişkisinin* de etkili olduğu tespit edilmiştir.

2.1.2.Politik ilişki ağları

Dünyada uluslararası ticaretin gelişmesi ve ekonomik kalkınmaya destek olmak amacıyla kurulmuş birçok birlik olduğu bilinmektedir. Sadece yurtdışında değil Türkiye'de de hem ulusal, hem de bölgesel bazda kurulmuş kamu, özel ve karma nitelik taşıyan bazı birlik ve kuruluşlar bulunmaktadır. Kayseri Ticaret Odası oda olarak bireysel anlamda da yurt dışındaki birlik, kuruluş vb. oluşumlarla birebir ilişkiler kurarak karşılıklı görüşmelerle işbirliği çabalarına özel katkılar sunmaktadır.

3. Sonuç ve Öneriler

Sosyal ağlar bireylerin fayda sağlayabilecekleri çeşitli bağlantıların akışını kolaylaştırmaktadır (Çetin, 2006:1-25). Sosyal ağlarla kurulan sosyal ilişkiler kişilerin sahip olduğu bir sermaye gibidir, yani birikimi olan, ihtiyaç duyulduğunda kullanılabilen ve ulaşılabilen bir kaynak özelliğindedir (Çetin, 2006:1-25). Politik ilişki ağları ise, işletmelerin uluslararası pazarlara girmek ve ticari kazanç elde etmek için ulusal ve uluslararası birlik ve kuruluşlara üye olmaları ve devletin veya siyasetin gücünden resmi yada gayri resmi olarak faydalanmaları olarak ifade edilebilir.

İmalât sanayindeki işletme sahiplerinin uluslararası pazarlara girerken politik ve ilişki ağlarından sağladıkları faydaların analiz edildiği bu çalışmada, uluslararası pazarlara girmek ve kalıcı olmak için politik ve ilişki ağlarının etken olup olmadığı analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilere faktör analizi ve regresyon analizi uygulanmıştır. Yapılan analizlerden elde edilen verilere göre; Kayseri'de, politik ilişki ağlarına kıyasla oluşturulan sosyal ortamlarla (bağ toplantıları, akşam oturmaları, hemşerilik dayanışması vs.) kuvvetlenen sosyal ilişki ağlarının daha etkili olduğunu belirlenmiştir. Araştırmacılara, *ağlar* konusunun daha özele inilerek ayrı ayrı ele alınıp incelenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Politik Ağlar, İlişki Ağları, Uluslararasılaşma, Kayseri.

JEL Kodları: M31, M39

References

Altıntaş, M. H., & Özdemir, E. (2006). “İhracat İşletmelerinin Uluslararasılaşması: Türkiye’de Faaliyet Gösteren Kobi'lere Yönelik Bir Araştırma”, *Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, (1), 183-204.

Axelsson, B., & Agndal, H. (2000). “Internationalization of the firm. A note on the crucial role of the individual’s contact network. Or fragments to a theory of individual’s relationship sediments and opportunity networks as driving forces and enablers of internationalization”, in *16th IMP conference*, Bath, UK.

Chetty, S., & Holm, D. B. (2000). “Internationalisation of small to medium-sized manufacturing firms: a network approach”, *International Business Review*, 9(1), pp.77-93.

Çetin, M. (2006). “Bölgesel Kalkınmada Sosyal Ağların Rolü: Silikon Vadisi Örneği”, *D.E.Ü.İ.İ.B.F. Dergisi*, 21(1), 1-25.

Dursun, Y., & Nakip, M. (1994). *Ekonomik Krizinin İşletmelerin Pazarlama Faaliyetleri ve Tüketicileri Üzerindeki Etkileri*, Üniversite Sanayi İşbirliği Vakfı Yayın, No:1.

Eriksson, K., Johanson, J., Majkgård, A., & Sharma, D. D. (2000). “Effect of variation on knowledge accumulation in the internationalization process”, *International Studies of Management & Organization*, 30(1), pp. 26-44.

Erramilli, M. K., Srivastava, R., & Kim, S. S. (1999). “Internationalization theory and Korean multinationals”, *Asia Pacific Journal of Management*, 16(1), pp. 29-45.

Genç, Y. (2008). “Kentin Sosyal Değişiminde Yöresel Kültürlerin (Hemşeri Dernekleri) Rolü”, *Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Yöresel Kültürler Sempozyumu*, 27 Haziran 2008, Kocaeli.

Güngör vd., (2004). *Cesaret ve Yaratıcılığın Birleştiği Nokta, Girişimcilik*, Kayseri Ticaret Odası.

Ibeh, K., & Kasem, L. (2011). “The network perspective and the internationalization of small and medium sized software firms fromS yria”, *Industrial Marketing Management*, 40(3), pp. 358-367.

Kalaycı, Ş. (2014). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*, 6. Baskı, Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Komulainen, H., Mainela, T., & Tähtinen, J. (2004). “Social Networks in the Initiation of the High Tech Firm’s Internationalisation”, *Paper presented at the UK Chapter Academy of International Business Conference*, 23-24 April 2004, Ulster, Northern Ireland.

Kurtoğlu, A. (2005). “Mekansal bir olgu olarak hemşerilik ve bir hemşerilik mekanı olarak dernekler”, *European Journal of Turkish Studies, Social Sciences on Contemporary Turkey*, www.ejts.revues.org.

Lewin, A. Y., Sakano, T., Stephens, C. U., & Victor, B. (1995). “Corporate citizenship in Japan: Survey results from Japanese firms”, *Journal of Business Ethics*, 14(2), pp. 83-101.

Liesch, P. W., Welch, L. S., Welch, D., McGaughey, S. L., Petersen, B., & Lamb, P. (2002). "Evolving strands of research on firm internationalization: An Australian-Nordic perspective", *International Studies of Management & Organization*, 32(1), pp. 16-35.

Moen, Ø., & Servais, P. (2002). "Born global or gradual global? Examining the export behavior of small and medium-sized enterprises", *Journal of international marketing*, 10(3), pp. 49-72.

McDougall, P. P., & Oviatt, B. M. (2003). "Some fundamental issues in international entrepreneurship", *Entrepreneurship Theory & Practice*, 18, pp. 27.

Nakip, M. (2003). *Pazarlama araştırmaları teknikler ve (SPSS destekli) uygulamalar*, 1. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, (2012). *Kümeler, Sanayi Ağları ve İnovasyon: Ankara Bölgesi Makine ve Mobilya Sektörleri Örneği Projesi Sonuç Raporu*, Ankara.

Özdamar, K. (1999). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1,2*. Baskı, Eskişehir: Kaan Kitabevi.

Satoğlu, A. (1995). *Kayserililerin ticaretteki başarı sırları*, Ankara: Beğendik Kültür Yayınları.

Sökmen, A. G. (2006). *Firma Kaynakları, İhracat Stratejileri ve Uluslararasılaşma Derecesi: Küçük ve Orta Boy İşletmeler Üzerine Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

URL-1, *Köşk, İş Adamlarının Yüzünü Güldürüyor*, (2008). <http://www.haberler.com/kosk-is-adamlarinin-yuzunu-gulduruyor-haberi/>, (04.03 2017).

URL-2, <http://istkayder.org/>, (03.03 2017).

URL-3, Vatan Gazetesi, (2006). *Kayseri'ye Calvin Gerekmez Ticaret Genimizde Var*. http://www.esiweb.org/pdf/esi_turkey_reactions_id_51.pdf, (04.03 2017).

URL-4, Sarpkaya, N. Ç. (2010). *Vizenin Kalktığı Ülkelere Türk Markaları Yerleşiyor*, <https://www.xing.com/communities/posts/vizenin-kalktigi-uelkelere-tuerk-markalari-yerlesiyor-1006994669>, (04.03 2017).

The Relationship between Bank Size and Profitability: An Investigation on the Deposit Banks Operating in Turkey

Işıl EREM¹, Fatih CEYLAN², Koray YAPA³

Extended Abstract

1. Introduction

In this study, it is aimed to determine the effect of bank size on the profitability of public deposit banks operating in Turkey. The data set of the study was created in line with the information obtained from the activity reports of 10 deposit banks traded in Stock Exchange Istanbul between 2005 and 2015 and panel data analysis method was utilized in determining the relationship between profitability and size.

2. The Relationship between Size and Profitability

Bank sizes have some impact on profitability performances. First, the increase in bank size allows banks to benefit from economies of scale, helping to spread fixed costs to a wider asset base, thus lowering average costs. On the other hand; Banks with high-level sizes have the opportunity to diversify between sectors or regions and have the opportunity to reduce the risk they are willing to bear, which has a positive impact on profitability. Reducing risk reduces the risk of direct losses and, indirectly, lowering the funding costs of banks by adopting creditors as a lower yield. However, there are some advantageous situations that small-scale banks have. By establishing a closer business relationship with regional firms or customers, small-scale banks are able to obtain the most appropriate information for the creation of contractual conditions and thus fulfill their intermediary functions more effectively (Regehr & Sengupta, 2016, p. 51).

Generally, large-scale banks have a tendency to keep their cash levels high in case of any bankruptcy situation or difficulty in fulfilling their obligations in case of cash bottlenecks. Small-scale banks, on the other hand, prefer to invest in their cash assets by directing their activities to increase their incomes in order to realize their growth objectives. At this point, it can be said that large-scale banks may have lower profitability because they make low level cash investments. Therefore, the effect of bank size on performance has been determined; It is of paramount importance to consider a demonstration that includes all the costs and benefits of scale size such as profitability (Aladwan, 2015, p. 228).

¹Arş. Gör., Uşak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, isil.erem@usak.edu.tr

²Arş. Gör., Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, fatih.ceylan@deu.edu.tr

³Arş. Gör., Uşak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, koray.yapa@usak.edu.tr

3. Literature Review

In the literature; in order to determine the bank size and profitability, it is possible to find various studies in various European countries as well as in many countries such as America, Malaysia, Pakistan, Nigeria, Jordan. Negative results have been found in some studies when a positive relationship is usually found between bank size and profitability in the studies done (Gallick, 1976, Bikker, 2001, Spathis et al., 2002, Pasiouras and Kosmidou, 2007, Sufian, 2009).

4. Results

In the study, the relationship between size and profitability among the deposit banks traded in the stock market in Turkey between 2005 and 2015 was examined by establishing 4 different models. While return on assets and return on equity ratios are used as indicators of profitability for the bank; the natural logarithm of total assets and total credits are considered as a measure of bank size, and the ratio of total loans / assets is considered as a control variable. For each model, appropriate panel regression model test statistic has been done firstly and fixed coefficient model has been found suitable in 4 models. However, in these models it has been determined that there are varying variance and autocorrelation problems in the series. Therefore, the predicted results with the fixed coefficient model are consistent but not effective and lead to the standard errors being deviated. The horizontal cross-section dependency test is not considered because it does not cause any significant problems due to both the horizontal cross section and the short time dimension (Baltagi, 2008).

As a result of the findings, it has been determined that there is a statistically positive correlation between the magnitude indicators and the profitability ratios at the 1% significance level. Therefore, it is possible to say that the increase in the bank size in a certain area has an effect on the profitability levels.

Keywords: Size, Profitability, Banking Sector, Panel Data Analysis

JEL Codess: G21, L25

Banka Büyüklüğü ve Karlılık İlişkisi: Türkiye’de Faaliyet Gösteren Mevduat Bankaları Üzerinde Bir İnceleme

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmada banka büyüklüğünün Türkiye’de faaliyet gösteren halka açık mevduat bankalarının karlılıkları üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın veri seti 2005-2015 yılları arasında Borsa İstanbul’da işlem gören 10 mevduat bankasına ait faaliyet raporlarından elde edilen bilgiler doğrultusunda oluşturulmuş olup, karlılık ve büyüklük arasındaki ilişkinin belirlenmesinde panel veri analizi yönteminden yararlanılmıştır.

2. Büyüklük ve Karlılık İlişkisi

Banka büyüklükleri karlılık performansları üzerinde birtakım etkilere sahip olmaktadır. Öncelikle banka büyüklüğündeki artış, bankaların ölçek ekonomilerinden yararlanmalarına imkân sağlayarak sabit maliyetlerin daha geniş bir aktif tabanına yayılmasına, dolayısıyla da ortalama maliyetlerin düşürülmesine yardımcı olmaktadır. Diğer taraftan; yüksek düzeyli büyüklüğe sahip bankalar sektörler veya bölgeler arasında çeşitlendirme yapabilme imkânına sahip olarak, katlanmak durumunda oldukları riski düşürme fırsatını yakalamakta ve bu durum karlılık üzerinde olumlu bir etki yaratmaktadır. Riskin azaltılması doğrudan olarak kayıpların minimize edilmesi, dolaylı olarak ise kreditorlerin daha düşük getiriye kabul ederek bankaların fonlama maliyetlerinin düşürülmesi noktasında fayda sağlamaktadır. Bununla beraber küçük ölçekli bankaların da sahip oldukları birtakım avantajlı durumlar söz konusu olabilmektedir. Küçük ölçekli bankalar bölgesel firmalar veya müşterilerle daha yakın bir iş ilişkisi kurarak, sözleşme şartlarının oluşturulmasında en uygun bilgileri elde edebilmekte ve böylece aracılık işlevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirebilmektedir (Regehr & Sengupta, 2016, p. 51).

Genellikle büyük ölçekli bankalar herhangi bir iflas durumu veya nakit darboğazlarının gerçekleşmesi halinde yükümlülüklerin yerine getirilmesinde zorluk yaşanmaması açısından nakit düzeylerini yüksek tutma eğilimi içerisinde olmaktadır. Küçük ölçekli bankalar ise büyüme amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik olarak gelirlerini arttırıcı faaliyetlere yönelerek, sahip oldukları nakit varlıkları yatırıma yönlendirmeyi tercih etmektedirler. Bu noktada büyük ölçekli bankaların düşük düzeydeki nakit yatırımlar yapması nedeniyle daha düşük karlılığa sahip olabileceğini de ifade etmek mümkündür. Dolayısıyla banka büyüklüğünün performans üzerinde yarattığı etkinin belirlenmesinde; karlılık gibi tüm maliyetleri ve ölçek büyüklüğünün sağladığı avantajları içeren bir göstergenin dikkate alınması büyük önem arz etmektedir (Aladwan, 2015, p. 228).

3. Literatür Taraması

Literatürde banka büyüklüğü ve karlılık ilişkisinin belirlenmesine yönelik olarak çeşitli Avrupa ülkelerinin yanı sıra Amerika, Malezya, Pakistan, Nijerya, Ürdün gibi birçok ülkede çeşitli çalışmalara rastlamak mümkündür. Yapılan çalışmalarda genellikle banka büyüklüğü ile karlılık arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit edilirken, bazı çalışmalarda negatif yönlü sonuçların elde edildiği görülmüştür (Gallick, 1976; Bikker, 2001; Spathis vd., 2002; Pasiouras ve Kosmidou, 2007; Sufian, 2009).

4. Sonuç

Çalışmada 2005-2015 yılları arasında Türkiye’de borsada işlem gören mevduat bankaları arasında büyüklük ve karlılık ilişkisi 4 farklı model kurularak incelenmiştir. Bankalara ilişkin karlılık göstergeleri olarak aktif ve özsermaye karlılığı oranları kullanılırken; banka büyüklüğü göstergesi olarak toplam aktifler ve toplam kredilerin doğal logaritması, kontrol değişkeni olarak ise toplam krediler/aktif toplamı oranı analize dâhil edilmiştir. Her bir model için öncelikle uygun panel regresyon modeli test istatistikleri yapılmış olup 4 model içinde sabit katsayılı model uygun bulunmuştur. Ancak bu modellerde serilerde değişen varyans ve otokorelasyon problemleri olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla sabit katsayılı model ile tahmin edilen sonuçların tutarlı ancak etkin olmamalarına ve standart hataların sapmalı olmasına yol açmaktadır. Yatay kesit bağımlılık testi ise hem yatay kesitin hem de zaman boyutunun kısa olması nedeniyle önemli bir sorun oluşturmadığından dikkate alınmamıştır (Baltagi, 2008).

Yapılan analizler sonucunda %1 anlamlılık düzeyinde büyüklük göstergeleri ile karlılık oranları arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla banka büyüklüklerindeki belli bir orandaki artışın, karlılık düzeyleri üzerinde etkili olduğunu ifade etmek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Büyüklük, Karlılık, Bankacılık Sektörü, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: G21, L25

References

Aladwan, M. S. (2015). The Impact of Bank Size on Profitability: An Empirical Study on Listed Jordanian Commercial Banks, *European Scientific Journal*, 11 (34), pp. 217-236.

Baltagi, B. H. (2008). *Econometric Analysis of Panel Data*, Wiley.

Bikker, J. A. (2001). Efficiency in the European Banking Industry: An Exploratory Analysis to Rank Countries, *Brussels Economic Review*, 4, pp. 3-28.

Gallick, E. C. (1976). Bank Profitability and Bank Size, *Economic Review*, January Issue, pp. 11-16.

Pasiouras, F. & Kosmidou, K. (2007). Factors Influencing the Profitability of Domestic and Foreign Commercial Banks in the European Union, *International Business and Finance*, 21, pp. 222-237.

Regehr, S. & Sengupta, R. (2016). Has the Relationship between Bank Size and Profitability Changed?, *Economic Review*, QII, pp. 49-72.

Spathis, Ch., Kosmidou, K. & Doumpos, M. (2002). Assessing Profitability Factors in the Greek Banking System: A Multi criteria Methodology, *International Transactions in Operational Research*, 9 (5), pp. 517-530.

Sufian, F. (2009). Factors Influencing Bank Profitability in a Developing Economy: Empirical Evidence from Malaysia, *Global Business Review*, 10 (2), pp. 225-241.

Barriers Faced by Businesses upon Transition to and Application of Green Supply Chain Management

Rahmi BAKI¹

Extended Abstract

The globalized age has seen intensified competition, rapid developments in technology and increased product complexity, all of which created the need for improvements to be made in businesses' ongoing supply chain policies. One of the many applications developed to cater for this necessity is the Green Supply Chain Management (GSCM), which is the re-structuring and enrichment of conventional supply chain management through incorporating environmentally-conscious methods into the links of this chain: from the inputting of raw materials to the delivery to the end-user, even spanning phases such as launching and disposal of the product in question. Academic literature contains an exhaustive span of studies regarding GSCM, resulting in a wide range of definitions. GSCM is the re-evaluation of the innovations in supply chain management and industrial procurement through an environmental perspective (Green et. al., 1996). GSCM consists of substituting procurement activities with recycling, reusing and substituting materials (Narasimhan and Carter, 1998). GSCM is the monitoring and improving of a business's environmental performance. GSCM is the integration of certain transactions like product design, delivery, raw material selection, waste management with supply chain via taking into account environmental considerations (Srivastava, 2007). Even though plenty of definitions are presented in the literature, nearly all studies agree that the concept incorporates the unification of environmental awareness with effective supply chain management. The main objective of GSCM is to make sure that businesses take into account environmental concerns while making progress in their supply chains. Through this environmental consciousness, it is being aimed that environmentally hazardous processes are eliminated from the supply chain, thus enhancing the businesses' environmental effectiveness and mitigate their environmental risks, while simultaneously helping increase their profitability and market share. The ever-increasing importance of GSCM mainly stems from diminished raw material sources, saturation of dump sites and rise in pollution.

Rising trading/transaction volumes both domestically and internationally have forced businesses to acknowledge that self-management of operations is not sufficient for high performance. Therefore, they have started to strengthen the applications that integrate the backward processes comprising of businesses supplying the raw materials as well as the forward ones including processes that involve the delivery of the products to the end user and after-sales transactions (Handfield and Nicholas, 1993). Businesses should pay utmost attention to developing safe and reliable products, prefer more environmentally friendly production phases/lines, reduce toxic wastes, develop environmentally friendly packaging methods and act with a certain environmental awareness (Shrivastava, 1993). While phases that require relatively more managerial scope than technical expertise like logistics and procurement are focused upon during the first few years following the emergence of GSCM, reverse logistics in

¹ Aksaray Üniversitesi, Araştırma Görevlisi, rahmi.baki@hotmail.com

through the environmental perspective has integrated with logistics and marketing in the later periods (Sarkis, Zhu and Lai, 2011). Bearing a strategic importance in GSCM, green procurement consists of “purchasing involvement in activities that include the reduction, reuse and recycling of materials” (Carter and Ellram, 1998). Green procurement is the procurement of environmentally-friendly materials that are either recyclable or has already been recycled (Sarkis, 2003).

Advantages of GSCM can be classified in three parts: legal, social and commercial. Businesses implementing GSCM can more easily comply with environmental laws, minimizing the potential compliance risks. On the social side, decreased energy consumption, waste production, emissions, environmental hazard risks, raw material consumption, noise and radiation and hazardous material consumption contribute to improving employee and community health. In addition to all these, commercial benefits of GSCM include increased access to market, improved environmental performance, higher customer satisfaction and confidence, improved brand value and reputation, higher product and service quality, increased competitive advantage and market share, accelerated technological development and increased performance. Moreover, trading/transaction, energy, material, disposal and storage costs are reduced. Despite all these advantages, GSCM requires significant capital expenditures to be undertaken and a highly-skilled R&D department to be formed, causing great economic difficulties for small and medium enterprises upon the decision to undertake GSCM. The drawback of GSCM is the hike in raw material costs, testing costs, investment expenditures as well as the time spent for conducting research and development.

Despite incorporating a myriad of benefits, which were briefly outlined in the previous parts of this study, real-life practices of GSCM can create certain obstacles for businesses. The range and scope of these obstacles can vary depending on the scale of the business, from small to medium enterprises to multinational companies; yet most of them bear standardized characteristics.

Obstacles faced during the implementation of GSCM are classified in five main areas: outsource, technology, knowledge, financial, participating and supporting (Govindan et al., 2014). Even though a non-negligible portion of those obstacles originate from internal dynamics of the business, some of those can also arise from customers, vendors and governments. Literature review conducted has revealed twenty-four different barriers which are: non-availability of bank loans to finance green products, costliness of transition to green systems, costliness of disposal of hazardous materials, costliness of green / environmentally-friendly packaging, costliness of collecting used products, lack of training activities for green product applications, lack of awareness in adopting reverse logistics, lack of convincing parties on the environmental benefits, lack of knowledge on environmental issues, lack of awareness on environmental impacts on business, insufficient information technology applications, resistance against adopting advanced technologies, difficulty of designing processes that recycle used products, insufficient technical expertise, insufficient flexibility in transitioning to new systems, market competition and uncertainty, insufficient government support, insufficient tone at the top, insufficient customer awareness, fear of failure, restrictive company policies, reluctance of vendors/suppliers, insufficient environmental awareness of vendors/suppliers and complexity of assessing and monitoring vendors'/suppliers' environmental applications.

Businesses' are paying ever-increasing attention to GSCM practices that provide plenty of legal, social and commercial benefits. Nevertheless, business face a considerable amount of obstacles during the transition to and application of GSCM, and have difficulties in addressing and taking action against these barriers. This study encompasses a vast literature study and

expert reviews that result in a list of twenty-four obstacles faced by businesses, while leaving out the interactions and hierarchies between and the prioritization of these identified barriers. For further research, it is strongly advised that these obstacles should be analyzed via Structural Modelling, Fuzzy Cognitive Map and Multi Criteria Decision Making techniques.

Keywords: Supply Chain, Supply Chain Management, Green Supply Chain Management

JEL Codes: M11, Q20

Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi'ne Geçişte ve Uygulama Esnasında İşletmelerin Karşılaştığı Engeller

Geniş Özet

Çağımızda hızla artan rekabet ortamı, teknolojik faaliyetlerin süratli bir biçimde ilerlemesi, nihai ürün karmaşıklığının artması gibi nedenler firmalar için tedarik zinciri politikalarını geliştirme ihtiyacı doğurmuştur. Bu ihtiyaç sebebiyle geliştirilen tedarik zinciri uygulamalarından bir tanesi de Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimidir (YTZY). Geleneksel tedarik zinciri yönetiminin içeriği zenginleştirilerek, hammaddenin çıkışından ürünün son müşteriye ulaşmasına hatta piyasaya sunulmasından imhasına kadar her bir aşamada çevre duyarlılığı ve çevre bilinci içerecek biçimde yapılandırılması ile yeşil tedarik kavramı ortaya çıkmıştır. Literatürde YTZY ile ilgili yapılan pek çok çalışma ve tanım bulunmaktadır. Yeşil tedarik zinciri yönetimi, tedarik zinciri yönetimi ve endüstriyel satın alma alanındaki inovasyonların, çevresel perspektifte değerlendirilmesidir (Green vd., 1996). YTZY satın alma faaliyetlerini azaltma, geri dönüşüm, yeniden kullanım ve malzemelerin ikame edilmesi fonksiyonlarından meydana gelmektedir (Narasimhan ve Carter, 19998). Yeşil tedarik zinciri yönetimi, çevresel performansın izlenmesi ve geliştirilmesi uygulamasıdır. Yeşil tedarik zinciri yönetimi, ürün tasarımı, teslimat, hammadde seçimi, atık yönetimi gibi işlemlerin çevresel düşünce ile tedarik zinciri ile bütünleştirilmesidir (Srivastava, 2007). Literatürde pek çok farklı tanım bulunsa da tanımların pek çoğu çevresel bilinç ile etkin tedarik zinciri yönetiminin bütünleşmesi gerektiği konusunda hem fikirdir. Yeşil tedarik zinciri yönetiminin temel amacı, işletmelerin tedarik zincirlerinde gelişim sağlarken bir yandan çevre bilincini de göz önünde bulundurmaktadır. Bu bilinç ile tedarik zinciri sürecini her türlü çevreye zarar veren süreçten arındırılması hedeflenmektedir. Bir yandan ilgili firmanın çevresel etkinliğini geliştirip, çevresel risklerini azaltırken, öte yandan firmanın karlılığını ve pazar payındaki büyüklüğünü arttırmayı öngörmektedir. Günümüzde yeşil tedarik zinciri kavramının önemi her geçen gün artmaktadır. Dünyada hammadde kaynaklarının azalması, atık sahası alanlarının giderek doluluğa ulaşması, çevresel kirlilik oranlarındaki artış bu durumun temel sebepleridir.

Ulusal ve uluslararası alanlarda işlem hacmi artan işletmeler sadece kendi işletmelerini idare etmekle yetinemediklerini görmüşlerdir. Bu nedenle, kendi işletmelerine girdi temin eden firmaların yer aldığı geriye yönelik entegrasyon ile müşteriye son mamulü ulaştırılan ve satış sonrası verilen hizmetleri karşılayan ileriye yönelik entegrasyon işlemlerini güçlendirmeye başlamışlardır (Handfield ve Nicholas, 1993). Firmalar yeşil tedarik zinciri yönetiminde, güvenli, sağlıklı ürünler geliştirmeye, çevreye daha duyarlı üretim aşamalarını

tercih etmeye, tehlikeli atıkları miktarını azaltmaya, çevreye duyarlı paketleme yöntemleri geliştirmeye ve çevre sorumluluğu bilinci ile hareket etmeye özen göstermelidir(Shrivastava, 1993). YTZY anlayışının ilk yıllarında yönetsel olarak daha etkin ve daha az teknik kapsama sahip olan lojistik, satın alma gibi alanlar ile ilgilenilmiştir. İlerleyen yıllarda çevresel perspektifte tersine lojistik, lojistik ve pazarlama işlemleri ile bütünleşmiştir(Sarkis vd., 2011). Yeşil satın alma; yeşil tedarik zinciri yönetiminde stratejik bir öneme sahiptir. Yeşil satın alma; satın alma işlemlerinin, geri dönüşümü, tekrar kullanımı ve değiştirilmesini içeren faaliyetler ile ilgisidir (Carter ve Ellram, 1998). Yeşil satın alma; yeniden kullanılabilir veya geri dönüşümü gerçekleştirilmiş, çevre ile barışık mamulleri satın alma işlemidir (Sarkis, 2003).

Yeşil tedarik zinciri yönetiminin avantajları üç boyutta incelenmektedir; Yasal, sosyal ve ticari Yeşil tedarik zincirini uygulayan firmalar çevre yasalarına daha kolay uyum sağlarlar. Böylece çevresel aksaklıklar asgari düzeye indirilmiştir. Sosyal boyutu dikkate alırsak; enerji tüketiminde, atık üretiminde, emisyonunda, çevresel olay risklerinde, hammadde tüketiminde, ses ve radyasyonda, tehlike madde kullanımında azalma görülmektedir. Ayrıca çalışan ve toplum sağlığında iyileşme görülür. Ticari boyutta faydaları ise; pazar ulaşımının artması, çevresel performansın gelişimi, müşteri güven ve memnuniyetinde artış, işletme imajında ve güvenilirliğinde gelişme, ürün kalitesinde artış, hizmet kalitesinde artış, rekabet avantajı, pazar payında artış, teknolojik gelişim, işlemsel performans artışıdır. Ayrıca işlem, enerji, malzeme, imha, depolama maliyetlerinde azalma görülür. Tüm bu olumlu yanlarına karşın YTZY için büyük sermaye yatırımı ve gelişmiş bir AR-GE departmanı gerekmektedir. Bu nedenle küçük ve orta ölçekli işletmeler bu ekonomik yükümlülükleri yerine getirmekte zorlanmaktadır. Yeşil tedarik zinciri yönetiminin dezavantajları: firmalarda hammadde maliyetleri, deneme maliyetleri, AR-GE faaliyetleri için harcanan zaman ve yatırım miktarında artıştır.

Çalışmanın önceki bölümlerinde YTZY'nin faydalarına değinilmiştir. Yalnız pratikte işletmeler için pek çok yararı olmasına rağmen uygulamada bazı engeller ile karşılaşmaktadır. Karşılaşılan bu engeller küçük ve orta ölçekli işletmeler ile uluslararası işletmeler arasında farklılıklar göstermektedir. Engellerin etkisi işletme büyüklüklerine göre değişse de çoğunun genel bir nitelikte olduğu söylenebilir. YTZY uygulamalarında karşılaşılan engellerin beş bölümde sınıflandırıldığı görülmüştür: dış kaynak, teknoloji, bilgi, finansal, katılım ve destek(Govindan et all. 2014). Engellerin bir kısmı firmadan kaynaklanmış olsa da; müşteri, tedarikçi veya hükümetten de kaynaklı olabilir. Yapılan literatür taraması sonucunda 24 engelle rastlanmıştır. Bunlar; yeşil ürün teşviki için banka kredisi bulunamaması, tehlikeli maddelerin imha edilme maliyeti, yeni sisteme geçiş maliyeti, çevre dostu ambalajlama maliyeti, kullanılmış ürünlerin toplanma maliyeti, yeşil ürün uygulaması için eğitim kurslarının eksikliği, tersine lojistiğin benimsenmesi hakkında farkındalık eksikliği, çevresel faydalara ikna olmama, çevresel bilgi eksikliği, iş dünyasında çevre etkisi bilinç eksikliği, Bilgi teknolojisi uygulamasının yetersizliği, gelişmiş teknoloji benimsenmesine karşı direnç, kullanılmış ürünleri geri dönüştürmekte tasarım zorluğu, teknik uzman eksikliği, yeni sisteme geçme esnekliği eksikliği, pazar rekabeti ve belirsizlik, hükümet destek eksikliği, üst yönetim taahhüdü eksikliği, müşteri bilinçsizliği, başarısızlık korkusu, kısıtlayıcı şirket politikaları, tedarikçi isteksizliği, tedarikçinin çevresel farkındalık eksikliği ve tedarikçilerin çevre uygulamalarını ölçme ve izlemesinde karmaşıklığıdır.

İşletmelerin YTZY uygulamalarına gösterdikleri ilgi her geçen gün artmaktadır. YTZY uygulamaları yasal, sosyal ve ticari boyutlarda işletmeler için ek çok avantaj barındırır. Ancak uygulamaya geçişte ve ilerleyen dönemlerde işletmeler pek çok engel ile karşılaşmaktadır. İşletmeler bu engelleri belirlemekte ve çözüm bulmakta sıkıntı çekmektedir. Yapılan çalışmada geniş bir literatür taraması yapılmıştır ve uzman kişilerle görüşülmüştür. Bunun sonunda işletmelerin karşılaştığı 24 engel belirlenmiştir. Yalnız çalışmada bu engellerin ilişkileri,

hiyerarşileri ve önem dereceleri analiz edilmemiştir. İlerleyen çalışmalarda, Interpretive Structural Modeling, Fuzzy Cognitive Map ve Çok Kriterli Karar Verme teknikleri kullanılarak engellerin analiz edilmesi tavsiye edilir.

Anahtar Kelimeler: Tedarik Zinciri, Tedarik Zinciri Yönetimi, Yeşil Tedarik Zinciri Yönetimi

JEL Kodları: M11, Q20

References

Carter, C.R. ve L. M. Ellram. (1998). “Reverse Logistics: A Review of The Literature and Framework for Future Investigation”, *Journal of Business Logistics*. 19, 85– 102.

Govindan, K., Kaliyan, M., Kannan, D., Haq, A.N., (2014), Barriers Analysis for Green Supply Chain Management Implementation in Indian Industries Using Analytic Hierarchy Process, *Int. J. Production Economics*, 147, 555–568.

Green, K., Morton, B., New, S., (1996), Purchasing and Environmental Management: Interactions, Policies and Opportunities, *Business Strategy and the Environment*, 5, 188-197.

Handfield, R. B., Nicholas E.L., (1999), Introduction to Supply Chain Management, *Prentice-Hall, Inc.*, New Jersey.

Sarkis, J., (2003), A Strategic Framework For Green Supply Chain Management, *Journal of Cleaner Production*, 11, 397-409.

Sarkis, J., Zhu, Q., Lai, K., (2011), An Organizational Theoretic Review of Green Supply Chain Management Literature, *International Journal of Production Economic*, 130, 1-15.

Shrivastava, P., (1993), The greening of Business. Business and The Environment: Implications of The New Environmentalism. London: Poul Chaoman Publishing.

Srivastava, S, K., (2007), Green Supply-Chain Management: A State-of-the-art Literature Review, *International Journal of Management Reviews*, 9,1, 53-80.

Game Theory Simulation of Median Voter Theorem

Okyay UCAN¹, Ayşegül YILMAZ UCAN²

Extended Abstract

1. Introduction

At the end of 1940s econometrics and game theory were hopefully agreed as methods of economics. However only econometrics develops and is used for understanding and evaluating economies. Game theory has been used by mathematicians for a long time and is only a sub discipline of the mathematics.

After 1970s economists have taken cognizance of using game theory to solve the complex economic problems. Using game theory modeling is nowadays common in microeconomics and macroeconomics. Nor is economics alone: finance, law, political science and economic history are having similar experiences(Gibbons, 1996).

Totally there are four kinds of games. The bilateral relations of static or dynamic and complete or incomplete information raise to the final games. Here complete information means there is no private information. In static games of complete information there is Nash equilibrium solution. In dynamic games of complete information there is sub game perfect Nash equilibrium. The other two of them are incomplete information of static and dynamic models. The corresponding solutions for these two are Bayesian Nash equilibrium and perfect Bayesian equilibrium respectively.

2.Literature Review

In the literature there are not so much study dealing with game theory. Nash(1950, 1951) tried to explain the methodology and gave inspiration to other economists after Neumann&Morgenstern(1944) who were the writers of “ Theory of Games and Economic Behavior”. Between 1970s and 1990s researchers mostly had no courage to write an applied paper dealing with game theory. Kreps(1990) wrote a theoretical paper. Kreps’s book gives all type of game theory applications. As Kreps, Gibbons(1996) offers an introduction to game theory for applied economists. The period after 2000 the game theory application papers took place in the economic literature as a new area. Such as Ambrosino et al.(2005) studied the cheap talk in the determination of a focal point in a bargaining game. Koc&Hucumen(2008) analyzed how the firms take the price, production and other policies into account and which strategies they will follow in order to maximize their profit. Cetin(2010) aimed to present a law and economic perspective over constitution. Pekmez and Calis(2011) used static complete and Nash equilibrium and analyzed the direction of the use of credit between the banking sector and various type of customers. Aytekin&Ucan(2015) introduced middle east regional policies of

¹ Associate Professor, Omer Halisdemir University, okyayu@hotmail.com (corresponding author)

² Master Student, Nevsehir Haci Bektas Veli University, okyayu@hotmail.com

the selected world countries and applied a simulation of the region using Nash equilibrium and Prisoners Dilemma.

3. Median Voter Theorem Simulation

In this paper we simulate the mathematical aspect of the political view of the median voter theorem. Assumptions are as follows:

- There are two politician for voting(i.e. Extreme liberal politician A and extreme conservative politician B)
- Voters are totally 100 %
- There are 10 places as categorized from left to right(i.e. from extreme liberal at the left to extreme conservative at the right)
- Each places have 10 % of voters (i.e voting population is equally distributed)
- Each voters has to vote (i.e. there is no empty or invalid one)
- Decision of these will depend on how close each party to them
- Politicians get the votes according to their positions in the Table 2
- If politicians settle in the same place they get the same vote(i.e 50 %)
- If politician A settle in Place 1 and politician B settle in Place 2, politician A gets 10 % and politician B gets 90 %(i.e for B from place 2 to place 10 totally)

Table 1. Simulation Summary

Places	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %

It is obvious that politicians try to get more votes to win the election. To do this they have to choose most suitable strategy. Some of the possible strategies and votes are given Table 2.

Table 2. Some of the Possible Strategies and Votes

Strategies		Politician A	Politician B
1	Politician A settle in Place 1 Politician B settle in Place 2	10 %	90 %
2	Politician A settle in Place 3 Politician B settle in Place 4	30 %	70 %
3	Politician A settle in Place 4 Politician B settle in Place 5	40 %	60 %
4	Politician A settle in Place 1 Politician B settle in Place 10	50 %	50 %
5	Politician A settle in Place 5 Politician B settle in Place 6	50 %	50 %

As it is seen from Table 2, extreme liberal politician A is willing to get more vote and settle in the middle of the simulation places (i.e median of the Table 1). Politician B does the same as politician A. Strategies 4 and 5 have the same results. However in the election times politicians want to get more votes and prepare their policies(strategies here) to gain the other votes thinking different from the their sides. Dominant strategies for the politicians are settling in the middle. Because marginal gain of settling other than the other places instead of middle is less than the gain of settling in the middle. So, If preferences are single-peaked, and there are

two candidates who can commit in advance to policies and care only about winning, then in equilibrium, i.e. median.

4. Conclusion

This paper offers both an introduction to game theory and an application of political economy. There are four kinds of games. These are static complete information, static incomplete information, dynamic complete information and dynamic incomplete information. Corresponding solutions are done by Nash equilibrium, Bayesian Nash equilibrium, sub game perfect Nash equilibrium and perfect Bayesian equilibrium respectively. Median voter theorem is an example of static complete information. We set up a simulation of median voter theorem. As a simulation it is hard to deny that we have seen some unprecedented phenomena in the election seasons. Assume that there are two politicians. With the polarization of political views between the two main candidates, some political scientists and economists have started to question whether some widely-accepted political theories, such as the Median Voter Theorem, are still relevant for the future elections, too. Thus, we reach a Nash equilibrium solution at the end.

Keywords: Game Theory, Nash Equilibrium, Median Voter Theorem

JEL Codes: C15, C70

References

- Ambrosino, A., Lanteri, A. & Novarese, M. (2005). "Preferences, Choices, and Satisfaction in Bargaining Game", Working Paper, *Center for Cognitive Economics*, Italy.
- Aytekin, I.& Ucan, O. (2015). *Seçilmiş Dünya Ülkelerinin Ortadoğu Politikaları: Stratejik Oyun Teorisi Yaklaşımı*, Ankara: Pelikan Yayınevi.
- Bekmez, S. & Calis, F. (2011). "Oyun teorisi Çerçevesinde Türk Bankacılık Sistemi ve Asimetrik Bilgi Problemi", *SDU İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2):79-96.
- Cetin, T. (2010). "Anayasanın Ekonomik Analizi: Bir Oyun Teorisi Yaklaşımı", *ZKU Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11):101-122.
- Gibbons, R. (1996). "An Introduction to Applicable Game Theory", NBER Technical Working Paper 199, *National Bureau of Economic Research*.
- Koc, S.A. & Hucumen, M. (2008). "Oyun Teorisi Modelleri Çerçevesinde Firmaların Stratejik Davranışlarının Analizi", *Mevzuat Dergisi*, 11:11"
- Kreps, D.(1990). *Game Theory and Economic Modeling*, Oxford: Oxford University Press.
- Nash, J. (1950). "Equilibrium Points in n-Person Games", *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 36:48-49.
- Nash, J. (1951). "Non-Coopartive Games", *Annals of Mathematics*, 54:286-295.
- Neumann, V.& Morgernstern, O.(1944). *The Theory of Games and Economic Behavior*, Princeton: Princeton University Press.

The Impact of Social Entrepreneurship Activities on Foreign Direct Investments

Kahraman KALYONCU¹, Cuma DEMİRTAŞ²

Extended Abstract

A generally accepted definition for social entrepreneurship has yet to be established. However, it is possible to make a definition in terms of the activities carried out and the mission it is undertaking. Although it is difficult to make a single definition, social entrepreneurs are engaged in activities to find permanent solutions to the problems in society. The purpose of social entrepreneurship is to find a lasting solution to society's problems and to show a more holistic viewpoint from the traditional stakeholder-oriented approach, thus it emphasizes the importance of socially responsible activity. Foreign direct investment is, in short, the fact that various companies invest in various forms in different countries for different reasons. It is acknowledged in most studies that the social and democratic environment of the home country positively influences FDI inflows. Companies decide to invest in foreign countries if the social and commercial structure of that country presents internal and external advantages to the company. The scandals that have emerged in recent years have caused a reaction to unethical investments, which has led investors to consider the social side when investing in a firm. Therefore, some of these companies are able to make foreign investments in countries to realize social entrepreneurship activities (SEA). Firms can consider social entrepreneurial activities as part of a social strategy to increase market value and visibility without a specific objective. In this sense, the social strategy is the social activities that the companies that are aiming to increase the social value in addition to the market value have done within the scope of social responsibility activities. Social entrepreneurship can combine both profit and non-profit activities. In this case, it is likely that social entrepreneurship attracts two types of foreign firms. First, direct philanthropy investments; the second is investors who aim to develop a social strategy with FDI working for social purposes. In both cases, companies are seeking to increase corporate social responsibility by investing in countries where higher social entrepreneurial activities exist. In this study, a conceptual assessment of the effect of SEA on FDI is made in the framework of legitimacy and social strategy theories, together with other determinants of FDI.

Keywords: Foreign Direct Investment, Legitimacy Theory, Social Strategy Theory, Social Entrepreneurship,

JEL Codes: L31

¹ Doç. Dr., Aksaray Üniversitesi, kkalyunc@yahoo.com

² Arş.Gör., Aksaray Üniversitesi, cumademirtas@aksaray.edu.tr

Sosyal Girişimcilik Faaliyetlerinin Doğrudan Yabancı Yatırımlar Üzerine Etkisi

Geniş Özet

Sosyal girişimcilik için genel kabul gören bir henüz tanımlama yapılamamıştır. Fakat yürüttüğü faaliyetler ve yüklendiği misyon doğrultusunda bir tanımlama yapmak mümkün olabilmektedir. Tek bir tanım yapmak zor olsa da, sosyal girişimciler toplumda var olan sorunlara kalıcı çözüm bulmak için faaliyetlerde bulunmaktadır. Sosyal girişimciliğin amacının toplumun sorunlarına kalıcı çözüm bulmak olduğu ve geleneksel paydaş odaklı yaklaşımdan daha bütüncül bir bakış açısı gösterdiğini böylece sosyal açıdan sorumlu faaliyetin önemini vurgulamaktadır. Doğrudan yabancı yatırım (DYY) ise, kısaca çeşitli firmaların çeşitli sebeplerle başka ülkelere çeşitli şekillerde yatırım yapmasıdır. Ev sahibi ülkenin sosyal ve demokratik ortamının DYY girişlerini olumlu etkilediğini çoğu çalışmada kabul edilmektedir. Firmaların yabancı ülkelere yatırım yapmaya karar vermesi o ülkenin sosyal ve ticari yapısının firmaya iç ve dış avantajlar sunması durumunda gerçekleşmektedir. Son yıllarda ortaya çıkan skandallar etik olmayan yatırımlara karşı bir tepkiye neden olmuş bu nedenle yatırımcılar bir firmaya yatırım yaparken sosyal tarafını da göz önüne almasına neden olmuştur. Bundan dolayı bu firmaların bazıları sosyal girişimcilik faaliyetlerini (SGF) gerçekleştirmek için ülkelere yabancı yatırımlar yapabilmektedir. Firmalar sosyal girişimcilik faaliyetlerini spesifik bir amaç olmadan piyasa değerini ve görünürlüğünü artırmak için sosyal bir stratejinin parçası olarak değerlendirebilir. Bu bakımdan sosyal strateji piyasa değerinin yanında toplumsal değeri de artırmayı amaçlayan firmaların sosyal sorumluluk faaliyetleri kapsamında yapmış olduğu sosyal faaliyetlerdir. Sosyal girişimcilik hem kar amaçlı hem de kar amacı gütmeyen faaliyetleri birleştirebilir. Bu durumda sosyal girişimciliğin iki tür yabancı firmayı cezbetmesi muhtemeldir. Birincisi, doğrudan hayırseverlik yatırımları; İkincisi, toplumsal amaçlarla çalışan DYY'lerle sosyal strateji geliştirmeyi amaçlayan yatırımcıları. Her iki durumda da firmalar daha yüksek sosyal girişimcilik faaliyetlerinin olduğu ülkeye yatırım yaparak kurumsal sosyal sorumluluğu artırmayı çalışmaktadırlar. Bu çalışmada, DYY'lerin diğer belirleyicileriyle birlikte meşruiyet ve sosyal strateji teorileri çerçevesinde, SGF'nin DYY üzerindeki etkisine ilişkin kavramsal bir değerlendirme yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğrudan Yabancı Yatırım, Meşruiyet Teorisi, Sosyal Strateji Teorisi, Sosyal Girişimcilik,

Jel Kodları: L31

References

Baldwin, A. (2009). Creativity, Social Benefit and Job Creation: The Potential for Social Entrepreneurship in Ontario. *Martin Prosperity Institute REF* .

Fowler, A. (2000). NGDOs as a Moment in History: Beyond Aid to Social Entrepreneurship or CivicInnovation? *Third World Quarterly* , 21 (4).

Griffiths, M. D., Gundry, L. K., & Kickul, J. R. (2013). The socio-political, economic, and cultural determinants of social entrepreneurship activity: An empirical examination. *Journal of Small Business and Enterprise Development* , 20 (2), 341 - 357.

Nissan, E., & Castañó, M.-S. (2012). Drivers of non-profit activity: a cross-country analysis. *Small Bus Econ* (38), 303–320.

Paniagua, J., Sapena, J., & Mas-Tur, A. (2015). Is social entrepreneurship a greenfield for foreign direct investment? A conceptual and empirical analysis. *Canadian Journal of Administrative Sciences* (32), 265–275.

Seelosa, C., & Mair, J. (2005). Social entrepreneurship: Creating new business models to serve the poor. *Business Horizons* (48), 241—246.

Zahra, S. A., & Wright, M. (2015). Understanding the social role of entrepreneurship. *ERC Research Paper* (32).

Zahra, S. A., Rawhouser, H. N., Bhawe, N., Neubaum, D. O., & Hayton, J. C. (2008). Globalization of Social Entrepreneurship Opportunities. *Strategic Entrepreneurship Journal* (2), 117–131.

Problems and Suggested Solutions During Refugee Education Process

Funda NAYIR¹

Extended Abstract

1. Introduction

Turkey has come face to face with the largest migration in its history due to the problems in the region. Many Syrians have had to migrate because of the internal disturbance in Syria. This migration brought with lots of problems. Foremost among of these problems is issue of education of refugees. The right to education is the most fundamental human rights and is guaranteed by international agreements. In this respect, the child's right to education should not be obstructed whatever the events a happening. According to Turkish law, all children in Turkey have the right to education. Hereunder, it is a legal requirement that Turkey provide education to refugee children in their country.

According to official figures, about 3 million Syrian refugees live in Turkey (AFAD, 2016). Nearly half of these refugees are children (UNICEF, 2016). For these children education is going on public schools and temporary education center which are opened in the asylum centers. Particularly students who attend the public schools are experiencing many compliance problems, especially language problems. While refugee students have these problems, school management, teachers and students also face different problems. The aim of this study is to bring out the problems with schools have refugee students and offer solutions for these problems. For this purpose, answers to the following questions were sought.

1. What are the problems at schools which have refugee students?
2. What are the suggested solutions for problems at schools which have refugee students?

In this study, a phenomenological research which is a qualitative research method is used. Study Group composed of 17 pedagogical formation students who have taken school practice lesson at schools have refugee students. Data were collected a semi-structured interview form developed by researcher and daily evaluation reports written by the participants during their stay at school. In the interview form there are demographic information about the participants and four interview questions. Content analysis was used in the analysis of the data. During analyses process, the answers of the participants were first made into texts and then the themes were created. For the research consistency, direct citations was used and data was checked by another researcher. Agreement percent was calculated as 83%.

2. Conclusion

In this study, it was tried to find out problems at schools have refugee students and offer solutions for these problems. In the study, language is the first fact that come out as a problem.

¹ Asst. Prof. Dr., Cankiri Karatekin University, fnayir@yahoo.com

Refugee students who don't know Turkish is causing problems. Teachers and students have different language skills, which leads to communication problems. Apart from these, it is seen that the teachers excluded, ignored and underestimated these students. It is considered that Turkish citizen students do not like being together with refugee students. This situation causes the teachers and administrators to live different problems. Sarıtaş, Şahin and Çatalbaş (2016) touched on the problems of teachers and principals with refugee students. They found that teachers and principals complained mostly about not doing homework, not bringing up course materials, escaping responsibility and absenteeism.

As a result, it can be expressed that problems at schools have refugee students as language problem, communication problem, exclusion, ignorance and disdain. At this point, being sensitive to cultural differences by teachers and principals, establishing a school climate that integrate cultural differences at schools and supporting Turkish education can help solving problems. Besides, educational games played by the teachers will enable the students to have a pleasant time and to integrate all the students with each other. For this reason, using culturally responsive -based assessment techniques in schools is expected to make it easier for students from different cultures to participate in classroom activities

Keywords: Education of refugees, Problems, Right to education, culturally responsive

JEL Codes: I20, I24, I28

Mültecilerin Eğitimi Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Geniş Özet

1. Giriş

Türkiye bulunduğu bölgede yaşanan sorunlar nedeniyle tarihinin en büyük göç hareketiyle yüz yüze gelmiştir. Suriye'de yaşanan iç karışıklık nedeniyle birçok Suriyeli göç etmek zorunda kalmış yaşanan göç beraberinde birçok sorunu da birlikte getirmiştir. Bu sorunların başında mültecilerin eğitim sorunu gelmektedir. Eğitim hakkı en temel insan hakları arasında yer almakta ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmaktadır. Bu doğrultuda yaşanan olaylar ne olursa olsun çocuğun eğitim hakkını engellenmemelidir. Türk kanunlarına göre de Türkiye'deki tüm çocukların eğitim hakkı vardır ve buna göre Türkiye'nin ülkesindeki mülteci çocuklara eğitim vermesi yasal bir gerekliliktir.

Türkiye'de resmi rakamlara göre yaklaşık 3 milyon Suriyeli mülteci yaşamaktadır (AFAD, 2016). Bu mültecilerin yarıya yakını çocuktur (UNICEF,2016). Bu çocuklar için eğitimler devlet okullarında ve barınma merkezlerinde açılan geçici eğitim merkezlerinde devam etmektedir. Özellikle devlet okullarına devam eden bu öğrenciler başta dil problemi olmak üzere birçok uyum sorunu yaşamaktadır. Mülteci öğrenciler bu sorunları yaşarken okul yönetimi, öğretmenler ve öğrenciler de farklı sorunlarla yüzleşmektedir. Bu çalışmanın amacı mülteci öğrencilerin olduğu okullarda yaşanan ortaya çıkarmak ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri getirmektir. Bu doğrultuda aşağıdaki sorunlara yanıt aranmıştır.

1. Mülteci öğrencilerin olduğu okullarda yaşanan sorunlar nelerdir?

2. Mülteci öğrencilerin olduğu okullarda yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?

Araştırmada mülteci öğrencilerin olduğu okullarda yaşanan sorunlara ve çözüm önerilerine ilişkin görüşleri incelemek amacıyla nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu mülteci öğrencilerin öğrenimlerine devam ettiği resmi okullarda pedagojik formasyon programı kapsamında okul uygulaması dersi alan 17 pedagojik formasyon öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ve katılımcıların okulda buldukları süre içerisinde yazdıkları günlük değerlendirme raporları ile toplanmıştır. Görüşme formunda katılımcılara ilişkin demografik bilgiler ve dört adet görüşme sorusu bulunmaktadır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Bu doğrultuda öncelikle katılımcıların cevapları metin haline getirilmiş ve daha sonra temalar oluşturulmuştur. Araştırmanın tutarlılığı için doğrudan alıntılara yer verilmiş ve elde edilen veriler başka bir araştırmacı tarafından kontrol edilerek uyuşum yüzdesi %83 olarak hesaplanmıştır.

2. Sonuç

Bu araştırmada mülteci öğrencilerin olduğu okullarda yaşanan sorunlara ortaya çıkarılmaya çalışılmış ve yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri getirilmiştir. Araştırmada sorun olarak ortaya çıkan ilk olgu dil problemidir. Öğrencilerin Türkçe bilmemesi sorunların artmasına neden olmaktadır. Öğretmen ve öğrencilerin farklı dili konuşmaları beraberinde iletişim sorununu ortaya çıkarmaktadır. Bunların dışında öğretmenlerin bu öğrencileri dışladığı, önemsemediği ve küçümsediği görülmektedir. Türk vatandaşı öğrencilerin de mülteci öğrencilerle bir arada olmaktan hoşlanmadığı ifade edilmiştir. Bu durum öğretmen ve yöneticilerin de farklı sorunlar yaşamasına neden olmaktadır. Sarıtaş, Şahin ve Çatalbaş (2016) yaptıkları çalışmada öğretmen ve yöneticilerin mülteci öğrencilerle yaşadıkları sorunlara değinmiş ve öğretmen ve yöneticilerin en çok ödev yapmama, ders materyalini getirmeme, sorumluluktan kaçma ve devamsızlık konularından şikayet ettiklerini ortaya çıkarmışlardır.

Sonuç olarak mülteci öğrencilerin devam ettiği okullarda yaşanan sorunlar dil problemi, iletişim problemi, dışlama, önemsememe, küçümseme olarak ifade edilebilir. Bu noktada öğretmen ve yöneticilerin kültürel farklılıklara duyarlı olması, okulda kültürel farklılıkları bütünleştiren bir okul ikliminin oluşturulması ve Türkçe eğitiminin desteklenmesi sorunların çözümünde yardımcı olabilir. Ayrıca, öğretmenler tarafından oynatılacak eğitsel oyunlarla öğrencilerin hem keyifli vakit geçirmeleri hem de tüm öğrencilerin birbirleriyle bütünleşmeleri sağlanabilir. Bunun için okullarda kültürel duyarlılık temelli değerlendirme teknikleri kullanılmasının farklı kültürden öğrencilerin sınıf içi etkinliklere daha rahat katılmasını sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mültecilerin eğitimi, Sorunlar, Eğitim hakkı, Kültürel duyarlılık

JEL Kodları: I20, I24, I28

References

AFAD (2016). Suriye Afet Raporu (Syria Disaster Report) (Retrieved from, <https://www.afad.gov.tr/tr/2372/Afet-Raporu-Suriye>, in 22.11.2016).

UNICEF (2016). Türkiye'deki Suriyeli çocuklar (Syrian children in Turkey) (Retrieved from http://unicef.org.tr/files/bilgimerkezi/doc/T%C3%BCrkiyedeki%20Suriyeli%20%C3%87ocuklar_Bilgi%20Notu%20Subat%202016_3.pdf, at 22.11.2016).

Sarıtaş, E, Şahin, Ü ve Çatalbaş, G. (2016). “İlkokullarda Yabancı Uyruklu Öğrencilerle Karşılaşılan Sorunlar”(Problems Faced With Foreign Students In Primary Schools), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25 (1) : 208-229

The Relationship Between Mobbing and Organizational Alienation in Health Sector: An Application in Afyonkarahisar*

**İbrahim KILIÇ¹, Sinan SARAÇLI², Elbeyi PELİT³,
İlkay DOĞAN⁴, Şerif Ahmet DEMİRDAĞ⁵**

Extended Abstract

Mobbing and organizational alienation are two important organizational behaviors that threaten the health and productivity of employees, organizations and institutions. Mobbing can be described as the attempt of an individual or group (usually) to psychologically depress him/her by systematically and continuously being unethical and hostile to another employee. And organizational alienation is a concept that refers to the departure and cooling of an employee from an organization after some frustrations about expectations, satisfaction and needs in work. Therefore, it is very important for the success of organizational goals and objectives to investigate the concepts of mobbing and organizational alienation in health sector which plays an important role and indispensable for public health. The aim of this research is to determine the level of mobbing perceptions and organizational alienation of health care personnel, and to determine the relationship between mobbing and health care employees' organizational alienation intentions. The population of the study consists of nurses, doctors and other health care personnel working in the hospitals in the center of Afyonkarahisar. The survey technique was used to data collection which applied on 403 hospital personnel by sampling in the study. The data obtained by survey technique were analyzed by using descriptive statistics, t test, variance (One Way Anova) and correlation analysis. As a result of the analysis, hospital employees' mobbing perception level was found to be very low and hospital employees' organizational alienation level was found to be close to the middle level. As a result of correlation analysis, it was determined that there is a positive and mid-level correlation found between mobbing perception and organizational alienation.

Keywords: Mobbing, Organizational alienation, Hospital employees, Health sector.

JEL Codess: I19, L22, L30

* This study was produced from the Scientific Research Project (Bilimsel Araştırma Projesi -BAP-) entitled "The Impact of Mobbing on Organizational Alienation in Healthcare Workers: An Application in Afyonkarahisar".

¹ Assoc. Prof. Dr., Afyon Kocatepe University, kiliciibrahim@aku.edu.tr

² Assoc. Prof. Dr., Afyon Kocatepe University, ssaracli@aku.edu.tr

³ Assoc. Prof. Dr., Afyon Kocatepe University, elbeyipelit@aku.edu.tr

⁴ Research Asst. Dr., Afyon Kocatepe University, ilkay_dgn58@hotmail.com

⁵ Lecturer, Giresun University, serif.demirdag@giresun.edu.tr

1. Introduction

An important part of daily life passes in the workplace and people spend more time with their colleagues than their parents and friends. Work life itself has its own characteristics such as competition, profit pressure, stress, personal ambitions and so on. "Psychological harassment" which affects working relationships in public institutions and the private sector and the health of the victim in a negative way and reduces the efficiency of the workplace and employees; is a process that is so comprehensive and complex that it cannot be explained for a single reason. Psychological harassment in workplaces which resulting from the interaction of the personality traits, victim's job position, organizational and socio-economic conditions, is an important problem in Turkey as it is all over the world (ÇSGB, 2014: 7). The phenomenon of mobbing is considered as a phenomenon that occurs with practices such as suppression, intimidation and ignorance and causes problems such as organizational conflict, inefficiency and loss of motivation, which threatens the organization (Tutar, 2004 in Pelit and Kılıç, 2012: 123). The first person to use the concept of mobbing to describe an interaction between people is the Swedish scientist Peter-Paul Heinemann. Heinemann described the aggressive behavior of small groups of children, including brave and bullying, committed against a single and weak child by the concept of mobbing (Taşkın, 2016: 394). Leymann (1996) stated that for the first time in 1984 (The National Occupational Safety and Health Board, Stockholm-Sweden) the phenomenon of mobbing in workplaces was a kind of workplace terrorism.

The existence and sustainability of organizations depends on many factors in the economic structure. One of these factors is the labor force that the organization has. The productivity and efficiency of labor force depends on relationship with the organization. The weakening of relations and the fact that employees do not share their competencies with the organization by withdrawing will weaken the ties between the organization and the employee and cause alienation to occur (Zengin and Kaygın, 2014: 57). According to Marx, alienation is the act of alienating man to the products of his own activity, to the productive activity itself, to the nature he lives in, to himself, to his essential nature, to mankind and to other people (Yalçın and Koyuncu, 2014: 87).

2. The Aim and Importance of The Study

The aim of this study is to determine the level of mobbing perceptions and organizational alienation of health care personnel, and to determine the relationship between mobbing and health care employees' organizational alienation intentions. In this context, the hypothesis of the study is as follows:

Hypothesis: There is a significant relationship between the mobbing perceptions and organizational alienation levels of health employees.

Within the framework of the basic hypothesis stated in the study, the following questions were also sought:

- What is the level of mobbing perceptions of health employees?
- What is the level of organizational alienation of health employees?
- Do mobbing perceptions of health employees differ significantly from some individual characteristics (gender, age, marital status, position, experience time)?
- Do the organizational alienation levels of health employees differ significantly from some individual characteristics (gender, age, marital status, position, experience time)?

- Is there a significant relationship between mobbing and organizational alienation? If so, which level?

As stated above, the phenomenon of mobbing is considered as a phenomenon that occurs with practices such as suppression, intimidation and ignorance and causes problems such as organizational conflict, inefficiency and loss of motivation, which threatens the organization. According to the other studies on this subject, mobbing affects the attitudes of employees to their jobs and organizations in the negative way and lowers their level of commitment to organization. As a result, the job satisfaction and organizational commitment of the employees are diminishing and the intention to quit is occurring. Mobbing is an important organizational problem that affects the performances of employees, job satisfaction and organizational commitment by breaking down the health of the organization, resulting in a negative atmosphere in the organization and resulting in all other negativities (conflict, deterioration of the organization climate etc.). This situation leads to negative attitudes towards employees' organizations and the organizational alienation is at the beginning of these negative attitudes. Organizational alienation will lead to a decrease in the positive contribution of the employees. Therefore, by determining of these negative attitudes especially in terms of employees and raising awareness will provide a source of data to solve the problems of organization to the businesses and managers. This is especially important for hospitals that operate in the service sector. When the quality of the services provided by doctors, nurses and other health employees working at the hospital is taken into consideration; their motivations and therefore their performance and productivity are influenced by many factors. For this reason, studies/precautions play an important role to eliminate the mobbing and alienation phenomena, which are especially the attitudes that will decrease the performance and productivity of the employees.

3. Methodology

The population of this study consists of doctors, nurses and other health employees working in hospitals operating in Afyonkarahisar city center. In the study, sampling method was used for the reasons such as time, cost and distance, by using stratified sampling method (state, private and university hospitals). With this method, if the individuals or institutions in the research population differ from each other in terms of similarity, they are separated into more homogeneous sub-universes by stratifying (separating) the differences. Hence, even though there is heterogeneity among them, homogeneous groups are obtained in themselves (Ural and Kılıç, 2006: 40-41). In this study, hospitals in Afyonkarahisar province were stratified separately as university hospital, state hospital and private hospitals by considering that it may create heterogeneity. By using this method, the data were used obtained from total of 403 hospital employees.

The survey technique was used as method of data collection in this study and the questionnaire consists of 3 sections. In the first section, there were 5 items to determine some individual characteristics (gender, age, marital status, position, experience time) of hospital employees. In the second part of the questionnaire, Leymann (1990; 1996)'s "mobbing scale" which consists of 45 items and based on the 5-point Likert was used to determine the levels of exposure of mobbing to health employees. In the third part of the questionnaire, "the organizational alienation scale" was used which developed by Mottaz (1981) to determine the level of organizational alienation of hospital employees which consists of 21 items and based also on the 5-point Likert. For the statistical analysis of the obtained data; descriptive statistics for the characteristics of the sample group and scales, t test and variance analysis (One Way

Anova) for the differences between of the variables, and the correlation analysis were used for the relationship between mobbing and organizational alienation.

4. Findings

The participants of study consisted of 65,8% female and 34,2% male. The majority of hospital employees are between the ages of 28-38 (44,9%), and followed by the ages of 38-48 (35,2%), 18-28 (10,4%), and 48 and over (9,4%). 69,2% of participants were married and 30,8% were single. When the position of participants in hospitals was examined; 42,4% of participants are employed as nurse, 30,8% as doctor and 26,8% as other hospital employees. According to the experience time of participants in hospitals, 51,4% experienced between 0-5 years, 22,8% experienced between 6-10 years, 12,9% experienced between 11-15 years, 7,9% experienced between 16-20 years and 5,0% experienced 21 years and over. The overall arithmetic mean of the level of mobbing was found at fairly low level as $\bar{x}=1,37$ and, the level of organizational alienation of hospital employees was found to be below middle level as $\bar{x}=2,17$. A significant difference ($t=2,557$; $p=0,011<0,05$) was found between the group averages of mobbing perception level of the participants in terms of gender variable. It was found that there was a significant difference between group average both participants' mobbing perception level ($F=4,307$; $p=0,005<0,05$) and organizational alienation levels ($F=4,876$; $p=0,002<0,05$) in terms of age variable. A significant difference ($t=2,197$; $p=0,029<0,05$) was found between the group averages of mobbing perception level of the participants in terms of marital status. A significant difference ($F=2,995$; $p=0,019<0,05$) was found between the group averages of mobbing perception level of the participants in terms of experience time of participants. As a result of the correlation analysis applied to determine the relationship between mobbing and organizational alienation which is the main aim of this study, positive and middle level of correlation ($r=0,501$) was found between the mobbing and organizational alienation. According to these findings, the results have been reached that support the hypothesis of study (*Hypothesis: There is a significant relationship between the mobbing perceptions and organizational alienation levels of health employees.*).

5. Conclusion and Suggestions

Mobbing is the hostile attitude and behaviors that one or more people in an organization systematically apply to a single person through unethical communication (Karakas and Okanlı, 2013: 562). Therefore, mobbing is an important organizational problem both in terms of the exposed employee and the health of the organization. In this study, the relationship between mobbing and organizational alienation of employees worked in the hospitals in Afyonkarahisar province was investigated. In this context, the significant relationships ($r=0,501$; $p=0,000$) were found between mobbing perceptions and organizational alienation levels of employees work in state, private and university hospitals. In the light of the results obtained from the research, some suggestions have been developed for employees, institutions and other stakeholders interested in the subject. First of all, it is necessary to be known that mobbing behaviors in institutions and organizations can lead to important organizational problems and in this direction, mobbing behaviors in organization and the factors causing these behaviors should be determined. The efforts should be made to form an open and clear communication system in the organizations. Employees should be encouraged to take part in organizational decisions and should be able to make decisions on their own for some cases. If the managers can create an atmosphere with trust in organizations by treating the organization members equally and fairly,

it will increase the productivity and job satisfaction levels as increasing their organizational commitment.

References

ÇSGB (2014). *İşyerlerinde Psikolojik Taciz (Mobbing) Bilgilendirme Rehberi*. ÇSGB Çalışma Genel Müdürlüğü. Ankara.

Karakaş, S. A. and Okanlı, A. (2013). Hemşirelik ve Mobbing. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(4), 562-576.

Leymann, H. L. (1996). "The Content and Development of Mobbing at Work", *European Journal*, 5(2), 165-184.

Mottaz, C. J. (1981). Some Determinants of Work Alienation. *The Sociological Quarterly*, 22(4), 515-529.

Pelit, E. and Kılıç, İ. (2012). Mobbing İle Örgütsel Bağlılık İlişkisi: Şehir ve Sayfiye Otellerinde Bir Uygulama. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 122-140.

Taşkın, A. (2016). Mobbing Davalarında İspat Sorunu. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 20(2), 391-437.

Tutar, H. (2004). *İşyerlerinde Psikolojik Şiddet*. (3rd Edition). Ankara: Platin.

Ural, A. and Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. (2nd Edition). Ankara: Detay Yayıncılık.

Yalçın, İ. and Koyuncu, S. C. (2014). Örgütsel Yabancılaşma Olgusunun İş Tatmini Üzerine Etkisi: Niğde İlinde Bir Araştırma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16(26), 86-94.

Zengin, Y. and Kaygın, E. (2016). Mobbing'in Örgütsel Yabancılaşmaya Etkisi: Bankacılık Sektörü Üzerinde Bir Araştırma. In: *International Turgut Özal Congress on Business, Economics and Political Science – II*, pp. 55-65.

Determination of The Quality Perceptions of Tourists on Animation Services: A Study on Five-Star Hotels

Evren GÜÇER¹, Cemal Ersin SİLİK², Şerif Ahmet DEMİRDAĞ³

Extended Abstract

1. Introduction

In the tourism sector where the competition is intense, hotel establishments have to offer more alternative services to consumers in order to provide competitive advantage. Consumers in tourism, like every other area, want to have the greatest benefit at the least cost. The purchase decision process of tourists is influenced by many factors. The tourists participate in tourism movements, which is a social need, for different purposes. From the point of view of entertainment and sporting activities, it is important to note that the existence of animation services in hotel establishments, especially in the destinations attracting foreign tourists, can not be ignored. In the all-inclusive system accommodations that offered as part of package tour, consumers decide to purchase, taking into account their leisure (entertainment) needs as well as their usual needs for eating and drinking, staying overnight. As a result, the hotel establishments provided with animation services are more advantageous in this regard.

Animation services, especially offered in hotel establishments, also play an important role in ensuring the competitive advantage. Because of the competition-intensive nature of the tourism sector, establishments have to go through differentiation by carrying out some attempts to maintain competitive advantage. In the service sector, the different demands and needs of each consumer in the consumer group are met at the same level and standardization practices are very difficult. For this reason, the quality of the offered services should be increased as differentiation method and thus, it will open the way for existing customers to acquire new customers while increasing their loyalty to the business. In this context, it was aimed to determine the quality perceptions of tourists for animation services, which is a very important profession in terms of profitability of the tourism sector and hotels.

2. The Aim and Importance of The Study

A lot of research has been done on entertainment activities, recreational activities, leisure time activities and animation activities carried out in the tourism sector. Most of these studies (Dinç, 1999; Saygın, 1999; Akçakoyun, 2000; Gökdeniz and Dinç, 2000; Koçak, 2001; Ceylan, 2009; Çelik, 2009; Adina and Dana, 2010; Ceylan et al., 2010; Mikulić and Prebežac, 2010; Turan, 2010; Çevik, 2013; Đorđević, 2014; Sotiriadis, 2014 etc.) have done to mention the importance of animation services for the tourism sector and hotels.

¹ Assoc. Prof. Dr., Gazi University, evregucer@gazi.edu.tr

² Research Assistant, Gazi University, cemalersin.silik@gazi.edu.tr

³ Lecturer, Giresun University, serif.demirdag@giresun.edu.tr (corresponding author)

It has been observed that very few studies have been conducted to determine the quality perceptions of the animation services offered by the hotel establishments of the consumers and that these studies have only evaluated the service quality. Thus, it was considered to improve a research by determining the quality perceptions of the animation services, which are one of the important factors that significantly affect the purchase decision process of the tourists, and also determining intentions of to recommend and revisit. From this point of view, the main aim of this research is to determine the quality perceptions of tourists staying at hotels, the quality perceptions of the animation services, and the intentions of recommend the hotel to the other people and to revisit the hotel and, to present the relationship between them and the quality of service of the animation activities.

3. Methodology

In accordance with the aim of this study, it was considered appropriate to conduct the research in Antalya, which is known as the destination where Turkey attracts the most tourists and where animation activities are the busiest. The population of the research consisted of tourists who come to Antalya five star hotels and where animation services are offered. According to the updated data of Ministry of Culture and Tourism dated 31.12.2014, there were 301 five-star hotels and holiday villages certified as tourism business in Antalya (Ministry of Culture and Tourism, 2014). The sample of the research is composed of 497 tourists staying at eight randomly selected five star hotels in the Side region of Antalya by the method of simple coincidence sampling.

The "Scale of Service Quality in Recreational Animation Activities" which is consisted of 49 items and developed by Ko and Pastore (2005) was used as a data collection in the study. The scale used was applied in Turkish, German, English and Russian languages. The 5-point Likert-type scale was used for grouping and evaluating the non-numerical expressions in the scale. Validity and reliability analyzes were used to provide clarification of the measurement expressions. For this aim, a pilot study was conducted with 37 participants. First, the content validity, convergent validity, construction validity, and decomposition / externality validity tests were performed. Second, the test retest technique was used to determine the reliability of the scale and the Cronbach Alpha and Substance Total Correlations analyzes which are internal consistency coefficients were used. The Cronbach Alpha reliability coefficient for the reliability of the scale was found as $\alpha = 0.916$. When the calculated coefficient is considered, it is seen that the scale is highly reliable ($0,80 < \alpha < 1$). For the statistical analysis of the obtained data; the descriptive analyzes for the sample group and scales, a chi-square test individual characteristics of participants and their recommendation of hotel establishment, correlation and regression analyzes were used to determine the relationship and impact between variables.

4. Findings

The participants of study consisted of 51,1% male and 48,9% female. According to the nationalities, the highest attendance was by 36.2% German, 19.3% Russian, 11.5% Turks, 7.4% British and 6.8% Belgian tourists. In terms of age variable, 36.8% of participants were between the ages of 25-34, 25.4% between 35-44 years, 16.3% between 45-54 years, 10,9% between 18-24 years and 10.7% were 55 years and over. 59.8% of the participants had a mid-level of income, and 57.5% of the total participants reported that they had only once vacation per year. In terms of marital status, 38.4% of the participants were married and had children, 38.0% of them had undergraduate education and 33.2% had high school education. While 93.8% of the

participants indicated that they would recommend the hotel to the other people, 73.6% stated that they would prefer the same hotel again. According to the regression analysis, it was found that there was a negative and low significance relationship between the "information dimension" and "revisit the hotel" ($t=-2,766$; $p=0,006<0,05$).

5. Conclusion and Suggestions

In this study, it was emphasized the quality of service of animation activities and the intention of customers to recommend and revisit the hotel establishments. Animation events can be an important factor in customers' hotel preferences. For this reason, the effect of service quality of animation events in terms of tourists was tried to be revealed in this study. As a result of these results, the hotel managements need to pay attention to the quality of service of animation events in order to satisfy the customers. Because, a customer who is satisfied by the hotel may have advertised the hotel at the same time by recommending to another friend. Since this study was carried out in the five star hotels located in the Side-Antalya, the other studies to be done in the other different categories will add richness on this field. In addition, it is important to compare the impacts of quality of service activities of the animation events with the similar studies which done in the city hotels.

Keywords: Animation, Service Quality, Quality Perceptions, Hotels.

JEL Codes: L22, L83, O10

Turistlerin Animasyon Hizmetlerine Yönelik Kalite Algılamalarının Belirlenmesi: Beş Yıldızlı Oteller Üzerine Bir Çalışma

Geniş Özet

1. Giriş

Rekabetin yoğun olarak yaşandığı turizm sektöründe, otel işletmeleri rekabet avantajı sağlayabilmek için tüketicilerine daha fazla alternatif hizmetler sunmak durumundadır. Her alanda olduğu gibi turizm alanındaki tüketiciler de en az maliyetle en yüksek faydaya sahip olmayı isterler. Turistlerin satın alma karar süreci birçok faktörden etkilenmektedir. Turistler, sosyal bir ihtiyaç olan turizm hareketlerine farklı amaçlar doğrultusunda katılmaktadır. Eğlence ve sportif faaliyetler açısından bakıldığında, özellikle yabancı turist çeken destinasyonlardaki konaklama işletmelerinde animasyon hizmetlerinin var olması göz ardı edilemeyecek derecede önem arz etmektedir. Paket tur kapsamında sunulan her şey dâhil sistem konaklamalarda, tüketiciler yeme-içme, geceleme gibi olağan ihtiyaçlarının yanında eğlence ihtiyaçlarını da dikkate alarak satın alma kararı vermektedir. Dolayısıyla animasyon hizmetlerinin verildiği konaklama işletmeleri bu konuda daha avantajlı durumdadır.

Özellikle konaklama işletmelerinde sunulan animasyon hizmetleri, işletmelerin rekabet avantajı sağlamasında da önemli rol oynamaktadır. Çünkü turizm sektörünün rekabet yoğun özelliğinden dolayı, işletmeler rekabet avantajını elde tutabilmek için birtakım çalışmalar yürüterek farklılaşma yoluna gitmelidirler. Hizmet sektöründe tüketici grubunda yer alan her

bir tüketicinin farklı istek ve ihtiyaçlarının aynı derecede karşılanması ve standartlaştırma uygulamaları oldukça zordur. Bu sebeple farklılaşma yöntemi uygulanırken sunulan veya sunulacak hizmetlerin kalitesi artırılmalı ve böylelikle mevcut müşterilerin işletmeye olan bağlılığı artarken yeni müşteriler kazanmanın da yolu açılmış olacaktır. Buradan hareketle bu araştırmada, turizm sektörü ve işletmelerin karlılığı açısından oldukça önemli bir meslek dalı olan fakat üzerinde çok fazla çalışma yapılmamış olan animasyon hizmetlerine yönelik turistik tüketicilerin kalite algılamalarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Turizm sektöründe yürütülen eğlence faaliyetleri, rekreatif faaliyetler, boş zamanı değerlendirme faaliyetleri ve animasyon faaliyetleri üzerine birçok araştırma yapılmıştır. Yapılan araştırmaların birçoğunda (Dinç, 1999; Saygın, 1999; Akçakoyun, 2000; Gökdeniz ve Dinç, 2000; Koçak, 2001; Ceylan, 2009; Çelik, 2009; Adina ve Dana, 2010; Ceylan vd., 2010; Mikulić ve Prebežac, 2010; Turan, 2010; Çevik, 2013; Đorđević, 2014; Sotiriadis, 2014 gibi), animasyon hizmetlerinin turizm sektörü ve işletmeler için ne denli önem taşıdığına değinilmiştir.

Tüketicilerin konaklama işletmelerinde sunulan animasyon hizmetlerine yönelik kalite algılarını belirlemeye yönelik çok az sayıda çalışmanın yapılmış olması ve yapılan bu çalışmaların da sadece hizmet kalitesini değerlendirdiği gözlemlenmiştir. Böylelikle, turistik tüketicilerin satın alma karar sürecini önemli ölçüde etkileyen faktörlerden birisi olan animasyon hizmetlerine yönelik kalite algılarının belirlenerek, hizmeti aldıkları işletmeleri tavsiye etme ve tekrar ziyaret etme eğilimlerini ölçülmeye yönelik bir çalışma yapılması düşünülmüştür. Buradan hareketle, araştırmanın asıl amacı konaklama işletmelerinde konaklayan turistlerin, animasyon hizmetlerine yönelik kalite algılarını belirlemek ve bu algıları doğrultusunda konakladığı işletmeyi çevresindeki kişilere tavsiye etme ve işletmeyi tekrar ziyaret etme eğilimleri ile animasyon etkinliklerinin hizmet kalitesi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

3. Yöntem

Araştırmanın amacı doğrultusunda, araştırmanın Türkiye'nin en fazla turist çeken ve animasyon etkinliklerinin en yoğun yaşandığı destinasyon olarak bilinen Antalya'da yapılması uygun görülmüştür. Nitekim araştırmanın evrenini Antalya'da animasyon hizmetlerinin sunulduğu beş yıldızlı otel işletmelerine gelen turistler oluşturmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 31.12.2014 tarihi itibari ile güncellenen verilerine göre, Antalya'da 301 tane beş yıldızlı Turizm İşletme Belgeli otel ve tatil köyü bulunmaktadır (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2014). Araştırmanın örneklemini ise, Antalya'nın Side bölgesinde kolayda örneklem alma yöntemiyle rastgele seçilen sekiz adet beş yıldızlı otel işletmesinde konaklayan 497 turist oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak 49 ifadeden oluşan Ko ve Pastore (2005) tarafından geliştirilen "Rekreatif Animasyon Etkinlikleri Hizmet Kalitesi Ölçeği" kullanılmıştır. Kullanılan ölçek Türkçe, Almanca, İngilizce ve Rusça dillerinde uygulanmıştır. Ölçekte yer alan sayısal olmayan ifadelerin gruplandırılıp değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için 5'li Likert tipi ölçek kullanılmıştır. Ölçekteki ifadelerin anlaşılabilirliğini sağlayabilmek amacıyla geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda, 37 kişiyle pilot çalışma yapılmıştır. Öncelikle ölçeğin içerik geçerliği, yakınsak geçerliği, yapı geçerliği ve ayrışma/dış geçerliği sınamaları yapılmıştır. Daha sonra ölçeğin güvenilirliği ile ilgili ölçeğin

zamanla değişmeme özelliğini belirlemek için test tekrar test tekniğinden, tutarlılığı ile ilgili ise iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alpha'dan ve Madde Toplam Korelasyonu analizlerinden yararlanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,916$ olarak bulunmuştur. Hesaplanan bu katsayı dikkate alındığında, kullanılan ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir ($0,80 < \alpha < 1$) olduğu görölmektedir. Elde edilen verilerin istatistiki analizleri için örneklem grubu ve ölçeklere yönelik betimsel analizler, katılımcıların bireysel özellikleri ile işletmeyi tavsiye etme durumları arasındaki ilişkiye yönelik ki-kare testi, değişkenler arasındaki ilişki ve etkinin belirlenmesine yönelik ise korelasyon ve regresyon analizleri uygulanmıştır.

4. Bulgular

Katılımcıların %51,1'i erkeklerden %48,9'u kadınlardan oluşmaktadır. Milliyetlerine göre en fazla katılımı sırasıyla %36,2 ile Alman, %19,3 Rus, %11,5 Türk, %7,4 İngiliz ve %6,8 ise Belçikalı turistler sağlamıştır. Yaş değişkeni açısından katılımcıların %36,8'i 25-34 yaş arasında, %25,4'ü 35-44 yaş arasında, %16,3'ü 45-54 yaş arasında, %10,9'u 18-24 yaş arasında ve %10,7'si ise 55 yaş ve üzerindedir. Katılımcıların %59,8'i orta düzeyde gelir seviyesine sahip olduğunu ve toplam katılımcıların %57,5'i yılda yalnızca bir defa tatile çıktığını belirtmiştir. Medeni durum açısından katılımcıların %38,4'ü evli ve çocuk sahibi, eğitim durumu açısından %38,0'i lisans eğitimi ve %33,2'si ise lise düzeyinde eğitim almıştır. Katılımcıların %93,8'i işletmeyi çevresindeki kişilere tavsiye edeceğini belirtirken, %73,6'sı işletmeyi tekrar tercih edeceğini belirtmiştir. Katılımcıların işletmeyi tekrar ziyaret etme eğilimleri ile animasyon etkinliklerinin hizmet kalitesi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan regresyon analizine göre, animasyon etkinliklerinin hizmet kalitesi boyutlarından "bilgi edinme boyutu" ile "tekrar ziyaret etme" eğilimi arasında negatif yönlü ve düşük düzeyde anlamlı bir ilişki ($t=-2,766$; $p=0,006 < 0,05$) olduğu tespit edilmiştir.

5. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, animasyon etkinliklerinin hizmet kalitesi ile müşterilerin işletmeyi tavsiye etmeleri ve tekrar ziyaret etme eğilimleri üzerinde durulmuştur. Animasyon etkinlikleri, müşterilerin otel tercihlerinde önemli bir etken olabilmektedir. Bu nedenle çalışmada, animasyon etkinliklerinin hizmet kalitesinin müşteriler açısından etkisi ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu sonuçlar neticesinde işletmelerin, müşterilerini memnun edebilmek için animasyon etkinliklerinin hizmet kalitelerine önem vermeleri gerekmektedir. Çünkü memnun olarak otelden ayrılan bir müşteri başka bir arkadaşına işletmeyi tavsiye ederek aynı zamanda işletmenin reklamını da yapmış olabilmektedir. Çalışma, Antalya'nın Side Bölgesinde yer alan beş yıldızlı otellerde yapıldığı için diğer farklı kategorilerdeki otellerde yapılacak çalışmalar da konuya zenginlik katacaktır. Bunun yanında şehir otelciliğinin yoğun olarak yapıldığı illerde benzer çalışmaların yapılması animasyon etkinliklerinin hizmet kalitesi etkilerinin karşılaştırılması açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Animasyon, Hizmet Kalitesi, Kalite Algısı, Oteller.

JEL Kodları: L22, L83, O10

References

- Adina, C. & Dana, B. (2010). Entertainment and Sport Animation – Effects and Benefits. *Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport / Science, Movement and Health*, 10(2): 858-863.
- Akçakoyun, F. (2000). *Muğla Yöresinde Bulunan Turistik Oteller ve Tatil Köylerinde Sportif Animasyon ve Rekreasyon Faaliyetlerinin Hizmet Satışlarına Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aksoy, R. (2005). Zonguldak'ta Ayakta Tedavi Tüketicilerinin Sağlık Hizmeti Kalite Değerlemesi. *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1): 91-104.
- Başanbaş, Ş. (2013). Algılanan Kalite ile Müşteri Tatmini Arasındaki İlişki: Filtre Kullanıcıları Üzerine Yapılan Ampirik Bir Çalışma. *Akademik Bakış Dergisi*, 34(1): 1-21.
- Ceylan, Ö. (2009). *Açık Alan Rekreasyon Etkinliklerinde İnsan Kaynaklarına Yönelik İç Kaynak ile Dış Kaynak Kullanan Turistik İşletmelerin Hizmet Kalitesi Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ceylan, Ö., Yıldız, S. M., Tekin, A. & Özdağ, S. (2010). Animasyon İç ve Dış Kaynak Kullanan Turistik İşletmelerin Hizmet Kalitesi Açısından Karşılaştırılması. *Türkiye Kickboks Federasyonu Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2): 16-32.
- Çelik, Z. (2009). *Turistik Otellerde Konaklayan Yabancı Turistlerin Animasyon Faaliyetlerinden Beklentileri ve Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çevik, H. (2013). *Beş Yıldızlı Otellerde Düzenlenen Rekreatif Animasyon Etkinliklerinin Hizmet Kalitesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Devebakan, N. & Aksaraylı, M. (2003). Sağlık İşletmelerinde Algılanan Hizmet Kalitesinin Ölçümünde SERVQUAL Skorlarının Kullanımı ve Özel Altınordu Hastanesi Uygulaması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1): 38-54.
- Diñç, Y. (1999). *Sayfiye Otel İşletmelerinde Boş Zaman ve Rekreasyon Değerlendirmelerinin Hizmet Satışlarını Artırmaya Yönelik Etkisi: Örnek Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Đorđević, S. (2014). City as A Promoter of Culture and Tourism Animation The Example of Barcelona. *Quaestus Multidisciplinary Research Journal*, 2014(1): 50-60.
- Erdem, B. (2010). Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Otel İşletmelerinin Animasyon Bölümüne Yönelik Tutumları: Ampirik bir araştırma. *Ege Akademik Bakış*, 10(3): 1085-1113.
- Gökdeniz, A. & Diñç, Y. (2000). Konaklama İşletmelerinde Animasyon Faaliyetlerinin Hizmet Satışlarına Etkisi. *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*, 11(1): 99-106.
- Gržinić, J. (2007). Concepts of Service Quality Measurement in Hotel Industry. *Ekonomiska Misao Praksa DBK.*, 16(1): 81-98.
- Güllülü, U. & Bilgili, B. (2011). Satış Sonrası Hizmetlerde Kalite Algısı ve Müşteri Memnuniyeti İlişkileri. *Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 7(1): 23-41.

Hernon, P. & Nitecki, D. A. (2001). Service Quality: A Concept Not Fully Explored. *Library Trends*, 49(4): 687-708.

Karabulut, E. (Ed.) (2014). *Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (AKTOB) Turizm Verileri 2013*. Antalya.

Karafakıoğlu, M. (1998). *Sağlık Hizmetleri Pazarlaması*. (1. Baskı), İstanbul: İşletme Fakültesi Yayını.

Kılıç, B. & Eleren, A. (2009). Turizm Sektöründe Hizmet Kalitesi Ölçümü Üzerine Bir Literatür Araştırması. *Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 1(1): 91-118.

Ko, Y. J. & Pastore, D. L. (2005). A Hierarchical Model of Service Quality for The Recreational Sport Industry. *Sport Marketing Quarterly*, 14(2): 84-97.

Koçak, N. (2001). Konaklama İşletmelerinde Animasyonun Önemi ve Animasyon Personeline Yönelik Bir Araştırma. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(1): 61-79.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, (2014). *Turizm İşletme Belgeli Tesisler*. Online Erişim: <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9579/turizm-tesisleri.html> (Erişim Tarihi: 01.02.2015).

Kuriloff, A. H. & Hemphill, J. M. (1988). *Starting and Managing The Small Business*. (2nd Edition), US: McGraw-Hill Inc.

Lovelock, C. H. & Wirtz, J. (2010). *Services Marketing: People, Technology, Strategy*. (7th Edition), New Jersey: Prentice Hall.

Mikulić, J. & Prebežac, D. (2010). Evaluating Hotel Animation Programs at Mediterranean Sun-and-Sea Resorts: An Impact - Asymmetry Analysis. *Tourism Management*, 31(3): 1-10.

Millî Eğitim Bakanlığı, (2007). *Eğlence Hizmetleri - Animasyona Hazırlık*. M.E.B. Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP), Ankara.

Mucuk, İ. (2014). *Pazarlama İlkeleri*. (19. Basım), İstanbul: Türkmen Kitabevi.

Okumuş, A. & Duygun, A. (2008). Eğitim Hizmetlerinin Pazarlanmasında Hizmet Kalitesinin Ölçümü ve Algılanan Hizmet Kalitesi ile Öğrenci Memnuniyeti Arasındaki İlişki. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2): 17-38.

Oral, S. (1999). *Otel İşletmeciliği ve Otel İşletmelerinde Verimlilik Analizleri*. (1. Baskı), İzmir: Kanyılmaz Matbaası.

Parasuraman, A., Zeithaml, V. A. & Berry, L. L. (1988). SERVQUAL: A Multiple-Item Scale for Measuring Consumer Perception of Service Quality. *Journal of Retailing*, 64(1): 12-40.

Saygın, Ö. (1999). *1. Sınıf Tatil Köylerindeki Sportif Rekreasyon/Animasyon Programları, Tesisleri ve Uygulamaları: Muğla Bölgesi Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sotiriadis, M. (2014). Management and Operational Issues of Animation Services in Resort and All-Inclusive Hotels: Evidence from Greece. *Mediterranean Journal of Social Sciences MCSER Publishing, Rome-Italy*, 5(20): 692-698.

Tavmergen, İ. P. (2002). *Turizm Sektöründe Kalite Yönetimi: Hizmet Kalitesi Kavramı – Kalite Yaklaşımları ve Kalite Geliştirme – Toplam Kalite Yönetimi – Kullanılan Araçlar ve Teknikler*. (1. Baskı), Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Tekeli, H. (2001). *Turizm Pazarlaması ve Planlaması*. (1. Baskı), Ankara: Detay Yayıncılık.

T. C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu. (2016). Online Erişim:

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.56d7b22cb52a86.68542857 (Erişim Tarihi: 17.01.2016).

Turan, F. (2010). *Dört ve Beş Yıldızlı Otel İşletmelerinde Animasyon Hizmetlerinin Yeterliliği Üzerine Bir Alan Çalışması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Üzerem, N. (1997). Hizmet Kalitesinin Yönetimi. *Pazarlama Dünyası Dergisi*, 11(63): 34-41.

Zeithaml, V. A., Parasuraman, A. & Berry, L. L. (1990). *Delivering Quality Service: Balancing Customer Perceptions and Expectation*. (1st Edition), USA: Free Press.

The Effect of Inflation Uncertainty on Benchmark Interest Rate in Turkey

Fatih CEYLAN¹, Osman TÜZÜN², Ramazan EKİNCİ³

Extended Abstract

1. Introduction

The aim of this study is to analyze the impact of inflation uncertainty on the volatility of benchmark interest rate which is the market indicator. In this context, the interest rate of two-year government bonds, which shows general interest rate in the economy and which occurs as a result of the preferences of decision-making units in the money market has been considered as a basic variable. Inflation uncertainty has been derived from Consumer Price Index (CPI) depending on Friedman's Approach and has been used as an explanatory variable. Because the use of benchmark interest rate includes the knowledge regarding the behaviour of the market decision-making units to inflation and inflation uncertainty, the results obtained are of great importance with regards to the policy proposals.

In this study, the effect of inflation uncertainty on the volatility of benchmark interest rate has been examined by the volatility and structural break models for the period of 2000M05-2016M11. In this framework, it contributes with regard to the literature to the analysis of the causality between inflation uncertainty and interest rate in terms of time and thus the monetary policy strategies applied by the CBRT during the period covered and the effects of the crisis periods on the coefficients.

2. Literature

The existence of the relationship between inflation and inflation expectations in the literature has always been a subject of analysis based on developed econometric approaches. Therefore, the empirical studies on the relationship between these variables may differ.

Findings are often found that inflation uncertainty influences the economy by increasing interest rates in the long run. According to the theory of loanable funds, there is a positive relationship between inflation uncertainty and savings and a negative relationship with interest rate. In contrast to the theory of loanable funds, there is a positive relationship between inflation uncertainty and interest rates. As a result, there is no general acceptance in the empirical literature of causality between inflation uncertainty and interest rates.

3. Dataset and Method

¹ Research Assistant, Dokuz Eylül University, Economics, fatih.ceylan@deu.edu.tr

² Research Assistant., Dokuz Eylül University, Economics, osman.tuzun@deu.edu.tr

³ Research Assistant Dokuz Eylül University, Economics ramazan.ekinci@deu.edu.tr

The relationship between inflation uncertainty and interest rates in the study was examined using monthly data for the period 2000M05-2016M11. The reason for selecting 2000M05 as the initial period is that the rolling window causality test described in the method section is based on a fixed window width and that the width is selected to be large enough to reflect the effect of the open economy inflation targeting regime.

The interest rate (benchmark rate) of the 2-year government bond with 3-month coupon payment, which is regarded as the market interest, is taken as the interest variable. The inflation uncertainty variable is obtained as a proxy variable representing the inflation risk from the GARCH process dependent and time dependent variance.

In the study, the causality test developed by Hill (2007), which takes into account the change of the coefficients with respect to time, is used. The most important feature of this test, which Hill (2007) puts it, is that it allows testing of causality at every point in time, which is different from the causality tests in the literature that take into account the average of the whole period.

4. Findings and Conclusion

According to the findings of the study, between 2005M04 and 2006M05 there is a causal relationship between inflation uncertainty and interest rates. This result together with the strategy of open economy inflation targeting shows that monetary policy instruments are effective in determining interest rates. However, monetary policy lost its effectiveness in determining the interest rates in the coming period with the global crisis. Global policies, capital flows, risks and uncertainties can be said to be more effective than inflation dynamics and expectations in determining interest rates. This environment that emerged with the crisis led to the deterioration of the relationship in the following period. In this process, the tendency of causality relation to interest rates from inflation uncertainty moved on the negative direction and gradually weakened.

When these conditions are evaluated, risk and uncertainty environment must be stabilized in order for the monetary policy in Turkey to take effective steps towards the price stability target. For this purpose, the interest rate pressure caused by capital movements and the accompanying inflationary pressure for sustaining the financial stability to minimize negative impacts of the external factors on the internal market will be prevented.

Keywords: Inflation Uncertainty, Market Interest Rate, Rolling Window Causality Test

JEL Codes: E3, E43, C3.

Türkiye’de Enflasyon Belirsizliğinin Piyasa Faiz Oranı Üzerindeki Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmanın amacı enflasyon belirsizliğinin piyasa faiz oranı (benchmark) üzerindeki etkisini analiz etmektir. Bu çerçevede ekonomide genel faiz düzeyini gösteren ve para

piyasasında karar birimlerinin tercihleri sonucunda oluşan iki yıllık devlet tahvilinin faiz oranı temel değişken olarak alınmıştır. Enflasyon belirsizliği Tüketici Fiyat Endeksi'nden (TÜFE) Friedman'ın yaklaşımına dayalı olarak GARCH yöntemi kullanılarak koşullu varyanstan türetilmiş ve açıklayıcı değişken olarak kullanılmıştır. Piyasa faiz oranının kullanılması, enflasyon ve enflasyon belirsizliğine karşı piyasa karar birimlerinin davranışına ait bilgiyi içerdiğinden, elde edilen bulgular politika önerisi açısından önem kazanmaktadır.

Bu çalışmada 2000M05-2016M11 dönemine ait veri seti kullanılarak enflasyon belirsizliğinin piyasa faiz oranı üzerindeki etkisi Hill (2007)'nin geliştirdiği kayan pencere nedensellik yaklaşımına dayalı olarak incelenmiştir. Bu çerçevede enflasyon belirsizliği ile faiz oranı arasındaki nedenselliğin zaman boyutunda incelenmesi ve böylece ele alınan dönem içerisinde TCMB'nin uyguladığı para politikası stratejileriyle birlikte kriz dönemlerinin katsayılar üzerindeki etkisini dikkate alması açısından literatüre katkı sunmaktadır.

2. Literatür

Literatürde enflasyon ve enflasyon bekleyişleri arasındaki ilişkinin varlığı, geliştirilen ekonometrik yaklaşımlara göre her zaman üzerinde analiz yapılan bir konu olmuştur. Bundan dolayı söz konusu değişkenler arasında ilişkiye yönelik ampirik çalışmalar farklılık göstermektedir.

Genellikle çalışmalarda enflasyon belirsizliğinin uzun dönemde faiz oranlarını arttırarak ekonomiyi etkilediğine yönelik bulgular bulunmuştur. Ödünç verilebilir fonlar teorisine göre enflasyon belirsizliği ile tasarruflar arasında pozitif, faiz oranı ile negatif bir ilişki ortaya çıkmaktadır. Ödünç verilebilir fonlar teorisine karşı görüşlerde ise enflasyon belirsizliği ile faiz oranları arasında pozitif bir ilişki ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak ampirik literatürde enflasyon belirsizliği ile faiz oranları arasındaki ilişkinin nedensellik yönü arasında genel bir kabul yoktur.

3. Veri Seti ve Yöntem

Çalışmada enflasyon belirsizliği ile faiz oranları arasındaki ilişki 2000M05-2016M11 dönemi aylık veriler kullanılarak incelenmiştir. 2000M05'in başlangıç dönemi olarak seçilme nedeni, yöntem kısmında açıklanan kayan pencere nedensellik testinin sabit bir pencere genişliğine dayanması ve bu genişliğin açık enflasyon hedeflemesi rejiminin etkisini yansıtmak büyüklükte seçilmesidir.

Faiz değişkenini temsilen piyasa faizi olarak kabul edilen 3 ay kupon ödemeli 2 yıllık devlet tahvilinin faizi (gösterge niteliğinde faiz oranı, piyasa faiz oranı) alınmıştır. Enflasyon belirsizliği değişkeni GARCH sürecine bağlı ve zamana göre değişen koşullu varyanslardan elde edilen enflasyon riskini temsil eden vekil değişken olarak elde edilmiştir.

Çalışmada Hill (2007) tarafından geliştirilen ve katsayıların zamana göre değişimini dikkate alan nedensellik testi kullanılmıştır. Hill (2007)'nin ortaya koyduğu bu testin en önemli özelliği literatürde yer alan ve tüm dönemin ortalamasını dikkate alan nedensellik testlerinden farklı olarak ele alınan zaman döneminin her bir noktasındaki nedenselliğin testine olanak vermesidir.

4. Bulgular ve Sonuç

Çalışmanın bulgularına göre 2005M04 ve 2006M05 dönemleri arasında enflasyon belirsizliğinden faiz oranlarına doğru nedensellik ilişkisi söz konusudur. Bu sonuç açık enflasyon hedeflemesi stratejisi ile birlikte faiz oranlarının belirlenmesinde para politikası araçlarının etkili olduğunu göstermektedir. Ancak ilerleyen dönemde küresel kriz ile birlikte faiz oranlarının belirlenmesi konusunda para politikası etkinliğini kaybetmiştir. Küresel

politikalar, sermaye akımları, risk ve belirsizlikler faiz oranlarının belirlenmesinde enflasyon dinamikleri ve beklentilerden daha etkili olduğu ifade edilebilir. Kriz ile birlikte ortaya çıkan bu ortam ilerleyen dönemde de söz konusu ilişkinin bozulmasına neden olmuştur. Bu süreçte enflasyon belirsizliğinden faiz oranlarına doğru nedensellik ilişkisinin eğilimi negatif yönde hareket etmiş ve giderek zayıflamıştır.

Bu koşullar değerlendirildiğinde Türkiye’de para politikasının fiyat istikrarı hedefi doğrultusunda etkili adımlar atabilmesi için risk ve belirsizlik ortamını stabilize edilmesi gerekmektedir. Bu amaçla iç piyasanın dış etkenlerden etkilenmesini en aza indirmek için gerekli güvenli ortamı sağlanarak sermaye hareketleri kaynaklı faiz baskısı ve beraberinde getireceği enflasyonist baskı önlenmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon Belirsizliği, Piyasa Faiz Oranı, Kayan Pencere Nedensellik Testi

JEL Kodları: E3, E43, C3

References

- Berument, H. & M.M. Jelassi (2002). “The Fisher Hypothesis: A Multi-Country Analysis,” *Applied Economics*. 34: 1645-1655.
- Berument, H., Z. Kilinc, & U. Ozale (2005). “The Missing Link Between Inflation Uncertainty and Interest Rates,” *Scottish Journal of Political Economy*. 52: 222-241.
- Bollerslev, T. (1986). “Generalized Autoregressive Conditional Heteroskedasticity”, *Journal of Econometrics*, 31, 307-327.
- Boudoukh, J. & M. Richardson (1993). “Stock Returns and Inflation: A Long Horizon Perspective,” *American Economic Review*. 83: 1346-55.
- Friedman, M. (1977). “Nobel Lecture: Inflation and Unemployment,” *Journal of Political Economy*, 85, 451–72.
- Gregory, A.W. & Hansen, B., (1996). “Residual-Based Tests for Cointegration in Models with Regime Shifts”, *Journal of Econometrics* 70, 99-126.
- Hartman, Richard & John H. Makin. (1982). “Inflation Uncertainty and Interest Rates: Theory and Empirical Tests.” *NBER Working Paper* 906.
- Hatemi-J, (2008). “Tests for Cointegration with Two Unknown Regime Shifts with an Application to Financial Market Integration”, *Empirical Economics*, 35, 497-505.
- Hill, J. B. (2007). “Efficient Tests of Long-Run Causation in Trivariate VAR Processes with a Rolling Window Study of the Money-Income Relationship”, *Journal of Applied Econometrics* 22: 747–765.
- Narayan, P.K., Popp, S. (2010). “A New Unit Root Test with Two Structural Breaks in

Level and Slope at Unknown Time”, *Journal of Applied Statistics*, 37:9, 1425-1438

Social Reflection in Turkish Picture Art

Birsen ÇEKEN¹, Gültekin AKENGİN², Asuman AYPEK ARSLAN³

Extended Abstract

The emergence of realism as an aesthetic concept occurred in France in the mid-19th century. However, rather than being a method of art, realism is an aesthetic category that extends beyond it. Neither is a problem of form, nor is it a matter of content. For this reason, neither precisely the content can be defined in terms of the direction nor the formal. Social realism is a field that takes place in relation to social life and social calculations take place at an aesthetic level. Social realists aim to interpret social events with the help of aesthetic values and put them in front of the society. Because of this art style and its ability to reflect the situation of the society, no tendency in the Turkish picture has been adopted as much as the current of social realism. Realistic approach and realism in this respect is an ongoing approach to Turkish art since miniature. An important characteristic of realism is that it expresses as a mirror of the real. Realistic artists emphasize situations that are disappearing with the new. Realistic artists exhibit contradictions in people and the relations between people. They also show the conditions under which they are developing. Realistic artists are interested in changes in people and relationships. They lean on constantly and spontaneously exchanges where this continuity is.

As an advocate of social tendency and a part of society, the artist works on the events and culture in society as a form of artistic expression in the social characteristics of the surrounding region. The artist, who has taken up the current life of the society, has been able to transmit the social reflection as long as he treats the social events in a clear and sensitive manner in his works and sees these events in the society as the focal point and reflects the audience in a simple and understandable way. Artist who is the witness of the time he lived, there is always the history of that day in interpreting social events in his point of view. The writers of a society's history are not just historians. Sometimes a picture, a photo or a sculpture can be more instructive than a volume of books and witness the age.

Art has played an active role in social changes by its activity of religion, ethics and thought which are located at the level of belief, through its productions of life and actions. Given the history of societies, art has assumed a role that meets the diverse needs of societies throughout the ages. For this reason, the function of art and artist has been defined in different ways in the historical process. The consequences of artists' sensitive approaches to changes in social values, while negative changes are conveyed to the audience through a realistic or critical way by reflecting the lifestyles of individuals and societies, the artworks also function as both an informing and a document. In our age, the balances that have changed in world order have also found their reflection in the field of culture and art. Different artistic expressions have been

¹ Doçent, Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü, birsenceken@gmail.com

² Doçent Dr., Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Görsel Sanatlar Bölümü, gultekinakengin@gazi.edu.tr

³ Arş. Gör. Dr., Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Görsel Sanatlar Bölümü, aypek@gazi.edu.tr

achieved by shaping contradictions in sociological changes according to the nature of the artist in a unique way.

Keywords: Art of Painting, Society.

Türk Resim Sanatında Toplumsal Yansıma

Geniş Özet

Gerçekçiliğin estetik kavramı olarak ortaya çıkması Fransa'da, 19. yüzyılın ortalarında gerçekleşmiştir. Fakat gerçekçilik bu dönem sanatını belirten bir yöntem olmaktan çok onun dışına taşan estetik bir kategoridir. Ne tek başına bir biçim sorunu, ne de içerik sorunudur. Bu nedenle de ne tam olarak içerik yönden ne de biçimsel açıdan tanımlanabilir. Toplumsal gerçekçilik, gücünü toplumsal yaşamla olan bağlantısından alan, toplumsal hesaplaşmanın estetik bir seviyede gerçekleştiği bir alandır. Toplumsal gerçekçiler, estetik değerler yardımıyla toplumsal olayları yorumlayarak toplumun karşısına çıkarmayı amaçlamaktadırlar. Bu sanat tarzı, toplumun durumunu yansıtabilme özelliğinden dolayı Türk resmindeki hiçbir eğilim, toplumsal gerçekçilik akımı kadar benimsenmemiştir. Gerçekçi yaklaşım ve bu açıdan gerçekçilik, Türk Sanatında minyatürden beri süregelen bir yaklaşımdır. Gerçekçiliğin önemli özelliği, gerçek olanı ve gözle görülüp, elle tutulana bir ayna gibi ifade etmesidir. Gerçekçi sanatçılar, yeni oluşan ile yok olup gitmekte olan durumları vurgularlar. Gerçekçi sanatçılar, insanların ve insanlar arası ilişkilerin içindeki çelişkileri sergilerler. Bunlar hangi koşullar içinde geliyorsa o koşulları da gösterirler. Gerçekçi sanatçılar, insanlardaki ve ilişkilerdeki değişimlerle ilgilenirler gerek sürekli ve gerekse bu sürekliliğin vardığı sıçramalı değişimlere eğilirler.

Toplumsal eğilimi savunan ve toplumun bir parçası olan sanatçı, yaşadığı çevrenin toplumsal özellikleri içinde, toplum yaşamında var olan olayları ve kültürü sanatsal ifade biçimi olarak kendisine konu almaktadır. Toplumun güncel yaşamını konu edinen sanatçı, toplumsal olayları açık ve duyarlı biçimde eserlerinde ele aldığı ve toplumdaki bu olayları odak noktası olarak görüp izleyiciye sade ve anlaşılır biçimde yansıttığı sürece toplumsal yansımayı aktarabilmiş demektir. Yaşadığı dönemin tanığı olan sanatçı toplumsal olaylara bakışında, toplumsal olayları yorumlayışında her zaman yaşanan günün tarihi vardır. Bir toplumun tarihini yazanlar sadece tarihçiler değildir. Kimi zaman bir resim, bir fotoğraf ya da bir heykel ciltler dolusu kitaplardan daha çok öğretici olabilir, daha çok çağına tanıklık edebilir.

Sanat, yaşama ve eylemlere ilişkin üretimleriyle, inanç düzeyinde yer alan din, ahlak ve düşünce gibi toplumu oluşturan üst kurumlarla kurduğu ilişkilerdeki etkinliğiyle, toplumsal değişimlerde aktif rol oynamıştır. Toplumların tarihlerine bakıldığında sanat, çağlar boyunca toplumların çeşitli gereksinimlerini karşılayan bir rol üstlenmiştir. Bu nedenle, sanatın ve sanatçının işlevi tarihsel süreç içerisinde farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Sanatçıların toplumsal değerlerdeki değişimlere duyarlı yaklaşımları sonucu, bireylerin ve toplumların yaşam biçimleri çalışmalara yansıtılarak, yaşanan olumsuz değişimler gerçekçi ya da eleştirel bir anlatımla izleyiciye aktarılırken, hem bilgilendirme hem de bir belge olma işlevi de üstlenmiştir. Çağımızda, dünya düzeninde değişen dengeler, kültür ve sanat alanında da yansımalarını bulmuştur. Sanatçı doğası gereği sosyolojik değişimler içerisindeki çelişkileri kendine özgü bir yolla biçimlendirerek farklı sanatsal ifadelerle ulaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Resim Sanatı, Toplum.

References

- Berksoy, F. (1998). 20. Yüzyılda Batı ve Türk resminde toplumsal gerçekçilik. İstanbul: Bakışlar Matbaacılık.
- Çiçek, V. (2010). 19 yüzyıl sonrası resim sanatında ve Türk resminde toplumsal gerçekçi eğilimler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Eskişehir.
- Giray, K. (2003). Cumhuriyet dönemi Türk resim sanatından örnekler. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kataloğu.
- Joseph Beuys, Jannis Kounellis, vdğ. Bir Katedral İnşa Etmek, (Çev.: Akmet Cemal), Sel Yayıncılık, İstanbul 2005. s. 111.
- Sezer Tansuğ, Türk Resminde Yeni Dönem, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1998
- Gültekin, G. (1992). Batı anlayışında türk resim sanatı. Ankara: Ziraat Bankası Kültür Sanat Etkinlikleri.
- Kurt, C. (1995). Çağdaş batı resim sanatında geometrik soyut sanat ve türk resmine yansımaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Tansuğ, S. (2008). Çağdaş türk sanatı. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Tanilli, S. (1989). Nasıl bir eğitim istiyoruz. İstanbul: Amaç Yayıncılık.
- Terzi, S. (2008). 12 Eylül 1980 sonrası sanat-siyaset ilişkisi ve plastik sanatlara etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Yılmaz, B. (2008). Türk resminde toplumsal gerçekçiler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Dağlılar, A. (2005). 1950-2000 arası türk resminde figür, nesne, mekan ilişkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Mersin.
- Artun, Ali (Der.), Sanat Manifestoları, (Çev.: Kaya Özsezgin vd.) İletişim Yayınları, İstanbul 2013.
- Kongar, E. (1999). 21. Yüzyılda Türkiye 2000’li Yıllarda Türkiye’nin Toplumsal Yapısı. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Sağlam, M. (2004). Batılı Anlamda Türk Resim Sanatının Gelişme Aşamaları ve Koleksiyondan Örnekler. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası.
- Elitsoy, Z. (2008). Toplumsal Dönüşümler Bağlamında Teknoloji Sanat İlişkisi, (Yayınlanmamış) Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi.

Uşak City Perception from the City Brand Image: A Field Research on University Students

Özlem DUĞAN¹, Semra AKINCI²

Extended Abstract

1. Introduction

History of a city grows and develops with preservation and development of its historical, touristic and cultural values. Cities that grow, develop and become brands are indispensable. Brand cities attracting a large number of tourists are also preferred for educational purposes. Students who study in brand city contribute to economy as well as promotion of city. University student is living in that city for duration of his/her education and s/he has an opinion about that city. Thanks to the positive impressions left by city, students may settle in city after their education, recommend city to others, and after all, rates of students who prefer to go that city for educational purposes increases.

This study was conducted in order to measure perceptions of Uşak University students who are potential tourists. There were 807 applied questionnaires on students from out of Uşak and they have been in Uşak in order to get university education. In preparation of questionnaires, scales that previously developed for the city image and study named "Urban Brand and Mark Image Measurement: A Research on Afyonkarahisar City Image" by Özdemir and Karaca were used (Özdemir & Karaca, 2009: 113-134). Data collection form used in the research consists of four parts. Questions were asked to determine demographic characteristics of the students in the first part; advantages of the city in the second part; abstract image in the third part and perception of the image of people of the city in the fourth section. In data collection form, options were made to determine demographic characteristics of the students and five-likert type scale was used for questions of Uşak city. Students who participated in the survey were selected from faculties, schools-to-work transitions and colleges. In this research, Cronbach's Alpha coefficient for reliability of the scale was examined and found high. In analysis of data, SPSS program was used. As a result of study, it was revealed that Uşak University was not in first 10 preferences, most of students came from Aegean, reasons they chose Uşak University were low exam score and being close to their country, Uşak and their perceptions were generally negative and students didn't know Uşak very well. This study is important because it is the first study about Uşak with Uşak University students.

¹Yrd.Doç.Dr. Uşak Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü,
ozlem.dugan@usak.edu.tr

² Araştırma Görevlisi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, semra.akinci@usak.edu.tr

2. City Image and Branding

In our day, every person and everything have an image. Image is a way of perceiving identity of institution, which consists of vision, mission, and organizational values, that are derived from thoughts of external target masses which are provided a basis for development (Öneren, 2013:75). Image is a simplified statement of many information and connotations. Image is a product of process of foregrounding basic knowledge among many data about institution, place or object. Image is made up of person-specific perceptions that vary from one person to another (İlgüner & Asplund, 2011: 265). Brand, which can not be considered different from image, reflects values and culture of organization, and makes big dream come true to the enterprise (Bruce & Harvey 2010: 5). In today's competitive environment, an organization's long life depends on brand and image created by organization. Similarly, cities have an image also. Cities need to make positive works, make difference, make the city's historical, touristic and cultural values a trademark in order to get positive image. Academic and administrative staff at universities which are an important step in the branding of city, salaries paid to academic and administrative staff, expenditures of students, goods and services bought by university contribute to employment and income on city's economy (Atik, 1999: 100). Universities contribute to city not only economic way but also in socio-cultural sense, environmental regulation, opening of new and different sports and entertainment places, cultural development thanks to result of relationships personnel and students from different cities and cultures with city people (Gültekin et al., 2008: 264).

3. Findings of the Research

Participant students are from first, second, third fourth grades and 53.3 % (n = 430) female and 46,7 % (n = 377) male. Age range of the students is between 18-30. Students stated their accommodations as 36,6 % (n = 295) rented houses; 30,9 % (n = 249) dormitory (KYK); 24,4 % (n = 197) private residence; 7,6 % (n = 61) student hostel and 6 % (n = 5) other types of residence. In university preference order of students, 15,9 % (n = 128) represents the next preference from the 10th preference. In other words, Uşak University is not among top 10 preferences of 128 participant students in survey. First preference rate was 15,7 % (n = 127); second preference rate 14,5 % (n = 117) and third preference rate 12,4 % (n = 100). Students are from faculty, vocational college and college. When examined their Usak University reasons 45,4 % (n = 366) points of the students were enough for the university; 10,4 % (n = 86) friend suggestions; 9,4 % (n = 76) favorite departments and 1,2 % (N = 14) choice mistake; 1,2 % (n = 10) since Usak is more developed than the city where they came from; 1,7% (n = 14) because of being a small and harmless city; 5 % (n=4) because of undergraduate transfer. On region where students came from, rates are: 46,8 % (n=378) Aegean; 17,1 % (n = 138) Marmara; 12,4 % (n = 100) Mediterranean; 10,5 % (n = 85) Central Anatolia; 5,3 % (N = 43) Black Sea; 4,1 % (n = 33) Eastern Anatolia; 3,1 % (n = 25); Southeastern Anatolia and 3,1 % (n = 5) foreign countries. On the first thing comes to mind on Uşak, 44.5 % (n = 359) of students answered as canyon and 24.4 % (n = 197) of students said "Tarhana".

4. Conclusion

It is determined that city has negative image in terms of education, transport, accommodation, food, health, shopping and entertainment opportunities according to results of t-test and Anova test made to see image of the city, abstract image of the city and views of people of Usak. It has been determined that students do not know Uşak people very well.

Activities aimed at introducing Uşak to students are needed. Introducing historical, touristic and cultural values of Uşak with support of Uşak Governorship, Uşak Municipality and Civil Society Organizations will be beneficial for first grade students in terms of image of the city. Increasing number and quality of social and cultural activities that students may improve themselves outside of classroom will contribute to the city and students. By acting together with all administrators of the city, the city's SWOT (strength, weakness, opportunities and threats) analysis may sort out future work. Especially local people's role should be remembered for city's branding process. In this regard, education can be given to protect values of the city. Activities that merge students and city people should be held. If only city is made into a brand, number of visitors and students increases and the city may become a center of attraction.

Keywords: Image, City Image, Usak, University Students.

Şehir Marka İmajı Açısından Uşak Şehir Algısı: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Saha Araştırması

Geniş Özet

1.Giriş

Bir şehir tarihi, turistik ve kültürel değerlerinin korunması ve geliştirmesi ile gelişip büyümektedir. Büyüyen, gelişen ve marka haline gelen şehirler vazgeçilmez hale de gelmektedir. Çok sayıda turist çeken marka şehirler, öğrenci açısından da eğitim amacıyla tercih edilmektedir. Marka şehirde okuyan öğrenciler, o şehrin tanıtımının yanı sıra ekonomisine de katkı sağlamaktadır. Üniversite öğrencisi eğitim aldığı süre boyunca o şehirde yaşamakta ve o şehir ile ilgili bir düşünce, kanaate sahip olmaktadır. Öğrenciler şehrin bıraktığı olumlu izlenimler sayesinde eğitimleri sonrası şehre yerleşmekte, o şehri başkalarına tavsiye etmekte ve kendilerinden sonra o şehri eğitim amaçlı tercih edecek öğrencilerin oranları artmaktadır.

Bu çalışma Uşak'ın marka şehir imajı potansiyel turistler olan üniversite öğrencilerinin algılarının ölçülmesi amacıyla yapılmıştır. Uşaklı olmayan ve üniversite eğitimi almak amacıyla Uşak'a gelen 807 öğrenciye anket yapılmıştır. Anket sorularının hazırlanmasında şehir imajına yönelik daha önce geliştirilen ölçekler ve Özdemir ve Karaca'nın "Kent Markası ve Marka İmajının Ölçümü: Afyonkarahisar Kenti İmajı Üzerine Bir Araştırma" isimli çalışmasından yararlanılmıştır (Özdemir ve Karaca, 2009: 113-134). Araştırmada kullanılan veri toplama formu dört bölümden oluşmuştur. İlk bölümde öğrencilerin demografik özelliklerini tespit etmeye; ikinci bölümde şehrin avantajlarına; üçüncü bölümde soyut imaja; dördüncü bölümde ise şehir halkına yönelik imaj algısını tespit etmeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Veri toplama formunda öğrencilerin demografik özelliklerini tespit etmeye yönelik sorularda seçenekler oluşturulmuş, Uşak şehrine yönelik sorularda beşli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Ankete katılan öğrenciler Fakülte, Meslek Yüksekokul ve Yüksekokul'dan seçilmiştir. Yapılan bu çalışmada ölçeğin güvenilirliğine ilişkin Cronbach's Alpha katsayısı incelenmiş ve yüksek bulunmuştur. Verilerin analizinde SPSS programında kullanılmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin ilk 10 tercihinde Uşak Üniversitesi'nin yer almadığı, okuyan öğrencilerin büyük çoğunluğunun Ege'den geldiği, üniversite öğrencilerinin puanı yettiği ve memleketlerine yakın olduğu için tercih ettikleri, Uşak ile algılarının genelde olumsuz olduğu

ve Uşak'ı çok iyi tanımadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Bu çalışma Uşak Üniversitesi öğrencileri ile Uşak hakkında yapılan ilk çalışma olduğu için önem taşımaktadır.

2.Şehir İmajı ve Markalaşma

Günümüzde her şeyin ve herkesin bir imajı vardır. İmaj, dış hedef kitlelerin düşüncelerinden ortaya çıkan, gelişimi için hedef kitlelerin temel oluşturduğu, örgütün vizyonu, misyonu ve örgütsel değerlerinden oluşan kurum kimliğinin bir algılanış biçimidir (Öneren, 2013: 75). İmaj, birçok bilgi ve çağrışımın sadeleştirilmiş ifadesidir. Zihnin kurum, yer veya nesne ile ilgili birçok veri arasından temel bilgiyi öne çıkarma sürecinin bir ürünüdür. İmaj, o nesne ile ilgili, kişiden kişiye değişen ve daha kişiye özel algıdan oluşmaktadır (İlgüner & Asplund, 2011: 265). İmajdan ayrı düşünölmeyecek olan marka, örgütün değerlerini ve kültürünü yansıtır ve işletmenin gerçekleştirmek için yola çıktığı büyük rüyayı somut hale getirir (Bruce & Harvey 2010: 5). Günümüzde rekabet koşullarında bir işletmenin uzun süre yaşaması o işletmenin imajına ve oluşturduğu markalara bağlıdır. Aynı şekilde şehirlerin de bir imajı vardır. Şehirlerde olumlu bir imaja sahip olabilmek için olumlu çalışmalar yapmaları, farklılık yaratmaları, şehrin tarihi, turistik ve kültürel değerlerini marka haline getirmeleri gerekir. Şehrin markalaşmasında önemli bir basamak olan üniversitelerde çalışan akademik ve idari personel, personele ödenen maaşlar, öğrencilerin harcamaları, üniversitenin satın aldığı mal ve hizmet, yerel ekonomi üzerinde istihdam ve gelir katkısı sağlamaktadır (Atik, 1999: 100). Üniversiteler şehre sadece ekonomik katkı sağlamamakta, aynı zamanda sosyo-kültürel anlamda da katkı vermektedir. (Gültekin vd., 2008: 264), çevre düzenlemesi, yeni ve farklı sportif ve eğlence mekanlarının açılması, farklı şehirlerden ve kültürlerden gelen personel ve öğrencilerin yöre halkıyla ilişkileri sonucunda yörenin sosyo-kültürel olarak da gelişmesine katkı vermektedir.

3. Araştırmanın Bulguları

Öğrenciler, % 53,3 (n=430) kadın ve % 46,7 (n=377) erkek, 1,2, 3 ve 4'üncü sınıf öğrencileridir. Öğrencilerin yaşı 18-30 yaş aralığı olarak belirlenmiştir. Öğrenciler, % 36,6 (n=295) kiralık ev, % 30,9 (n=249) yurt (KYK), % 24,4 (n=197) özel yurt, % 7,6 (n=61) pansiyon ve % 6 (n=5) diğer şekilde ikamet bildirmişlerdir. Öğrencilerin üniversite tercih sıralamasında en fazla % 15,9 (n=128) 10'uncu tercihten sonraki tercihleri ifade etmektedir. Başka bir deyişle Uşak Üniversitesi, ankete katılan 128 öğrencinin ilk 10 tercihleri arasında yer almamaktadır. Birinci tercih % 15,7 (n=127), ikinci tercih % 14,5(n=117), üçüncü tercih % 12,4 (n=100) yer almıştır. Öğrenciler, fakülte, meslek yüksekokulu ve yüksekokul öğrencileridir.

Öğrencilerin % 45,4 (n=366) puanı yettiği için, % 25,4 (n=205) yakın olduğu için, % 10,7 (n=86) arkadaş tavsiyesi, % 9,4 (n=76) sevdiği bölüm olduğu için, % 1,7 (n=14) tercih hatası, % 1,7 (n=14) küçük ve zararsız bir şehir olduğu için, % 1,2 (n=10) geldiği şehirlerden gelişmiş olduğu için, % 5 (n=4) geçişle geldiği için şeklinde belirtmişlerdir. Öğrencilerin % 46,8 (n=378) Ege, % 17,1 (n=138) Marmara, % 12,4 (n=100) Akdeniz, % 10,5 (n=85) İç Anadolu, % 5,3 (n=43) Karadeniz, % 4,1 (n=33) Doğu Anadolu, % 3,1 (n=25) G. Doğu Anadolu ve % 3,1 (n=5) yabancı ülkeden gelmiştir. Katılımcıların Uşak denilince akla gelenler sorulduğunda % 44,5 (n=359) Kanyon ve % 24,4 (n=197) Uşak tarhanası şeklinde cevap vermişlerdir.

4.Sonuç

Şehrin imajı, şehrin soyut imajı ve Uşak halkına yönelik görüşler için t-testi ve Anova testi sonuçlarında öğrencilerin eğitim, ulaşım, konaklama, yemek, sağlık, alışveriş ve eğlence imkanları açısından olumsuz görüşe sahip oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin Uşak halkını da çok iyi tanımadığı tespit edilmiştir. Öğrencilere Uşak'ı tanıtmaya yönelik etkinliklerin yapılması gerekmektedir. Özellikle birinci sınıf öğrencilerine Uşak Valiliği, Uşak Belediyesi ve Sivil Toplum Kuruluşları desteğiyle Uşak'ın tarihi, turistik ve kültürel değerlerinin tanıtılması şehrin imajı açısından faydalı olacaktır. Öğrencilerin ders dışında kendilerini geliştirecek sosyal ve kültürel aktivitelerin sayısının ve kalitesinin artırılması şehre ve öğrencilere katkı sağlayacaktır. Şehrin tüm yöneticileri birlikte hareket ederek, şehrin SWOT (güçlü, zayıf, fırsat ve tehditler) analizinin de yapması gelecekteki yapılacak çalışmalara ışık tutacaktır. Özellikle yerel halkın markalaşma sürecinde rolünü unutulmamalıdır. Bu konuda eğitimler verilerek şehrin değerlerine sahip çıkma ve koruma sağlanabilir. Öğrenciler ile yerel halkı kaynaştıracak etkinlikler düzenlenmelidir. Şehir, ancak marka haline getirildiğinde ziyaretçi sayısı, öğrenci sayısı artar ve şehir cazibe merkezi haline gelebilir.

Anahtar Kelimeler: İmaj, Şehir İmajı, Uşak, Üniversite Öğrencileri

References

- Atik, H. (1999). Üniversitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları: Teori ve Erciyes Üniversitesi Üzerine Bir Uygulama, Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, (15): 99-109.
- Bruce, D. & Harvey, D., (2010). Marka Bilmece- si. Aslı Özer (çev), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Clark, G. (2006). City Marketing And Economic Development. International City Marketing Summit, Madrid, Spain.
- Garcia, M. & Claver, N. (2003). Barcelona: Governing Coalitions, Visitors, and the Changing City Center, Cities and Visitors: Regulating People, Markets, and City Space; By: Lily M Hoffman, Susan S Fainstein, Dennis R Judd, Blackwell Publishing Ltd., Oxford/Malden.
- Gökerik, M. & Tekin, M., (2016). Şehir Markalaşmasında Girişimciliğin Önemi: Uşak İli Örneği, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 5 (7), 2259-2276.
- Gültekin, N., Çelik, A. & Nas, Z. (2008). Üniversitelerin kuruldukları kent'e katkıları, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (e-journal), 7 (24): 264-269.
- Öneren, M., (2013). İmaj Yönetiminin TV Dizi Seyircileri Üzerindeki Etkisi, KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 15(24): 75-85.
- Özdemir, Ş. & Karaca, Y., (2009). Kent Markası ve Marka İmajının Ölçümü: Afyonkarahisar Kenti İmajı Üzerine Bir Araştırma. Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 11(2): 113-134.
- Phelps, R. P. (1998). The effect of university host community size on state growth, Economics of Education Review, 17 (2): 149-158.
- İlgüner, M., & Christer A., (2011). Marka Şehir. İstanbul: Marketing Yayınları.

Diplomatic Representatives and Consuls Protection in Receiving Government

Süleyman DOST¹, Zehra KORKMAZ²

Extended Abstract

Governments enforcement diplomatic relations with authorized representative. Diplomatic representatives represent generally form in another government or international organization. Consuls protect own citizens of benefits, own governments of benefits in receiving government.

Diplomatic representatives and consuls have immunity and privilege. This immunity privilege form in Vienna Convention on Diplomatic Relations and Vienna Convention on Consul Relations. Diplomatic representatives and consuls and their family have this immunity and privilege. A number of this regulations; immunity of personal, immunity of jurisdiction, immunity of residence and vehicle.

As is known, diplomatic representative of Russia was killed by police of action force in Turkey. In this work point, immunity and privilege of diplomatic representatives and consuls with this event.

Keywords: Diplomatic, Consul, Representative, Guard, Receiving Government.

JEL Codess: K33

Diplomatik ve Konsolosluk Temsilcilerinin Kabul Eden Devlet Tarafından Korunması

Geniş Özet

Devletler diplomasi ilişkilerini yetkili kıldıkları temsilciler vasıtasıyla yürütürler. Diplomasi görevlileri devletlerini genel bir biçimde başka bir devlet ya da bir uluslararası örgüt nezdinde temsil ederler. Konsolosluk görevlileri ise, vatandaşlarının çıkarlarını, ülkesinin çıkarlarını akredite olduğu devletin resmi makamları önünde korumakla, vatandaşlarına bu ülkede yargısal konularda yardımcı olmakla, onların özel hukuka ilişkin birtakım işlemlerini yerine getirmekle görevlidirler.

Diplomasi ve konsolosluk çalışanlarına, akredite oldukları ülkelerde görevlerini yerine getirebilmeleri için birtakım dokunulmazlık ve ayrıcalıklar tanımışlardır. Bu dokunulmazlıklar ve ayrıcalıklar 1961 tarihli Diplomatik İlişkilere Dair Viyana Sözleşmesi ve 1963 tarihli

¹ Yrd. Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, suleyman.dost@hotmail.com

² Arş. Gör., Süleyman Demirel Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, korkmazhr@gmail.com

Konsolosluk İlişkilerine Dair Viyana Sözleşmesi'nde düzenlenmiştir. Diploması görevlilerine tanınan dokunulmazlık ve ayrıcalıklar görevleri gereği, konsolosluk görevlerine tanınan dokunulmazlık ve ayrıcalıklardan daha geniştir. Devletler yapacakları andlaşmalarla gerek diploması temsilcilerine gerekse konsolosluk temsilcilerine daha geniş dokunulmazlık ve ayrıcalıklar tanıyabilir.

Söz konusu Sözleşmelerde diploması temsilcileri ve aile üyelerinin, buldukları ülkede kişi dokunulmazlığı, yargı dokunulmazlığı, konut ve araç dokunulmazlığından yararlanacağı düzenlenmiştir. Benzer dokunulmazlık ve ayrıcalıklar daha sınırlı da olsa Konsolosluk İlişkilerine Dair Viyana Sözleşmesi'nde konsolosluk çalışanları ve aile mensuplarına da tanınmıştır.

Diploması ve konsolosluk temsilcilerinin can ve mal güvenliği kabul eden devlet tarafından korunması gerekir. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi devletlerin uluslararası sorumluluğunu doğurabilir. Bilindiği üzere geçtiğimiz günlerde Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Andrey Karlov, bir çevik kuvvet polisi tarafından öldürülmüştür. Bu çalışma kapsamında diploması ve konsolosluk çalışanlarının, kabul eden devlet tarafından korunması, söz konusu suikast bağlamında ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Diplomatik, Konsolosluk, Temsilci, Koruma, Kabul eden devlet

JEL Kodları: K33

References

Kitap ve Makaleler

Bozkurt, Enver, Kütükçü, M. Akif, Poyraz, Yasin, Devletler Hukuku, Genişletilmiş 6.Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2010.

Ergüven, Nasıh Sarp, Uluslararası Hukukta diplomatik Ayrıcalıklar, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2008.

Erkiner, Hakkı Hakan, *Devletin Haksız Fiilden Kaynaklanan Uluslararası Sorumluluğu*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2010.

Gündüz, Aslan, Milletlerarası Hukuk, Beta Yayınları, 8. Baskı, İstanbul, 2015.

Pazarıcı, Hüseyin, Uluslararası Hukuk, Gözden Geçirilmiş 14. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2015.

İnternet kaynakları

<http://www.aljazeera.com.tr/haber/rusya-buyukelcisi-karlov-olduruldu> (Erişim: 24.05.2017)

<http://www.bbc.com/turkce/live/haberler-turkiye-38370294> (Erişim: 24.05.2017)

<https://www.un.org/press/en/2016/sc12643.doc.htm> (Erişim: 29.05.2017)

<https://www.state.gov/documents/organization/17843.pdf> (Erişim: 29.05.2017)

<http://www.tr724.com/ceza-hukuku-profesoru-ozgenc-buyukelcinin-oldurulmesi-kadar-suikastcinin-oldurulmesi-de-sorusturulmalı/> (Erişim: 10.05.2017)

A Case for the Stability of Money Demand in Turkey

Osman TÜZÜN¹, Fatih CEYLAN², Ramazan EKİNCİ³

Extended Abstract

1. Introduction

The stability of the money demand in Turkey has been tested in the long-run relationship between the money demand and the main determinants for the period 1986Q1-2016Q3. A time-varying parametric cointegration test, developed by Bierens and Martins (2010), was used to observe the effects of economic crises, structural changes and applied policies on money demand in the time interval. When considering the time interval considered, this method; The possibility of evaluating the effects of the economic crises experienced in itself reveals how the parameters changed in crisis periods. In addition, cointegration analyzes, which are mostly used in the literature, indicate the long-term average relation between variables. However, it does not show how the relationship between the variables has changed and how they are following the path. From this point of view, this study differs from other studies to determine the stability of money in Turkey.

2. Literature

The stability of money demand in Turkey; Shaping and implementation of monetary policy is a matter of considerable interest due as frequently in the empirical literature. There are studies in the literature that find that money claims are stable in Turkey as well as unstable. Such studies are generally based on the cointegration relationship and include the results of the stability of the monetary claim, depending on whether or not the long-run average relation has been realized.

3. Dataset and Method

In the study, the long-term relationship between the money demand and the determinants and the stability of the money demand were examined using quarterly data for the period of 1986Q1 and 2016Q3. The reason for taking these dates is that by 1986 data collection was done more regularly and reliably. Using the nominal money supply (M2), CPI (P), real GDP (GDP) and quarterly time deposit interest rate (FO) variables, the following money demand model is estimated.

$$\ln(M2_t) - \ln(P_t) = \beta_0 + \beta_1 \ln(GDP_t) + \beta_2 \ln(FO_t) + u_t$$

In the study, two structural fractured Lee and Strazicich (2003) unit root test results for determining stationarity characteristics are included. According to the unit root test results, all

¹ Research Assistant., Dokuz Eylül University, Economics, osman.tuzun@deu.edu.tr

² Research Assistant Dokuz Eylül University, Economics fatih.ceylan@deu.edu.tr

³ Research Assistant Dokuz Eylül University, Economics ramazan.ekinci@deu.edu.tr

variables contain unit roots with two structural breaks. The study considers the variation of the coefficients with respect to time, as opposed to approaches in which the coefficients remain unchanged and constant during the period studied and studied. Thus, changes in the stability of the monetary claims can be monitored during the period covered and policy recommendations can be developed.

Empirical findings are based on the cointegration (TVC) method developed by Bierens and Martins (2010), whose coefficients vary with time. Unlike Park and Hahn (1999) 's one equation approach, Bierens and Martins (2010) have developed a multivariate approach to the cointegration vector that changes over time and is an alternative to the Johansen cointegration test. The TVC cointegration method is based on Chebyshev time polynomials.

4. Findings and Conclusion

According to the findings of the study, it has been determined that the long-term relationship between the demanders and determinants of money in Turkey in wide sense is not fixed but changed according to time. Another result is that interest and income elasticities, which are functions of the money demand, are unstable during the period covered. In particular, the instability of the income elasticity coefficient is higher than the interest elasticity. Stability tests also indicate that monetary demand has been destabilizing in 2006 and instability in parameters in 1996, 2006 and 2010 periods.

As a result, considering the necessity of a stable relationship in monetary policy implementation in Turkey, it is concluded that the money demand function expressed as wide M2 monetary size is in an unstable relationship with income and interest variables. The reason for this can be said to be the deviations from the income variable in particular. lived economic crises and structural changes can be said to have restricted the use of the broad money supply (M2) as a policy tool by the Central Bank.

Keywords: Money Demand, Time-varying Parametric Cointegration Test

JEL Codes: C50, E44, E51

Türkiye’de Para Talebinin İstikrarına Yönelik Bir Uygulama

Geniş Özet

1. Giriş

Türkiye’de para talebinin istikrarlılığı, 1986Q1-2016Q3 dönemi için para talebi ve temel belirleyicileri arasındaki uzun dönemli ilişki çerçevesinde test edilmiştir. Söz konusu zaman aralığında yaşanan ekonomik krizlerin, yapısal değişimlerin ve uygulanan politikaların para talebi üzerindeki etkilerini gözlemleyebilmek için Bierens ve Martins (2010) tarafından geliştirilen zamana göre değişen parametrelili eş bütünlüşme testi kullanılmıştır. Ele alınan zaman aralığı düşünüldüğünde, söz konusu yöntem; yaşanan ekonomik krizlerin etkilerini kendi içinde değerlendirme imkânı vermesi, kriz dönemlerinde parametrelerin ne yönde değiştiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca literatürde çoğunlukla kullanılan eşbütünlüşme

analizleri değişkenler arasındaki uzun dönemli ortalama ilişkiyi ifade etmektedir. Ancak değişkenler arasındaki ilişkinin nasıl bir değişim gösterdiğini ve nasıl bir yol izlediğini göstermemektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde Türkiye’de para istikrarını belirlemeye yönelik bu çalışma diğer çalışmalardan farklılaşmaktadır.

2. Literatür

Türkiye’de para talebinin istikrarı; para politikasının şekillenmesi ve uygulanması gibi nedenler ile ampirik literatürde sıkça ilgi gören bir konudur. Literatürde Türkiye’de para talebinin istikrarlı olduğunu bulan çalışmalar olduğu gibi istikrarsız bulan çalışmalar da mevcuttur. Söz konusu çalışmalar genellikle eşbütünleşme ilişkisine dayanmakta olup uzun dönemli ortalama ilişkinin gerçekleşip gerçekleşmemesine bağlı olarak para talebinin istikrarına yönelik sonuçları içermektedir.

3. Veri Seti ve Yöntem

Çalışmada 1986Q1 ve 2016Q3 dönemine ait üçer aylık veriler kullanılarak para talebi ve belirleyicileri arasındaki uzun dönemli ilişki ve para talebinin istikrarlılığı incelenmiştir. Bu tarihlerin alınmasının sebebi 1986 yılı itibarıyla veri toplamanın daha düzenli ve güvenilir şekilde yapılmasıdır. Nominal para arzı (M2), TÜFE (P), reel GSYİH (GDP) ve üç aylık vadeli mevduat faiz oranı (FO) değişkenleri kullanılarak aşağıdaki para talebi modeli tahmin edilmektedir.

$$\ln(M2_t) - \ln(P_t) = \beta_0 + \beta_1 \ln(GDP_t) + \beta_2 \ln(FO_t) + u_t$$

Çalışmada öncelikle durağanlık özelliklerini belirlemeye yönelik yapılan iki yapısal kırılmalı Lee ve Strazicich (2003) birim kök testi sonuçları yer almaktadır. Birim kök testi sonuçlarına göre tüm değişkenler iki yapısal kırılma ile birim kök içermektedir. Çalışma literatürde yer alan ve incelenen dönem boyunca katsayıların değişmeyip sabit kaldığı yaklaşımlardan farklı olarak katsayıların zamana göre değişimini dikkate almaktadır. Böylece ele alınan dönem boyunca para talebinin istikrarlılığındaki değişimler izlenebilmekte ve politika önerileri geliştirilebilmektedir.

Ampirik bulgular Bierens ve Martins (2010) tarafından geliştirilen ve *katsayıları zamana göre değişen eşbütünleşme* (TVC) yöntemine dayanmaktadır. Park ve Hahn (1999)’ın tek denklem yaklaşımından farklı olarak Bierens ve Martins (2010), eşbütünleşik vektörün zaman içinde değiştiği ve Johansen eşbütünleşme testine alternatif çok değişkenli bir yaklaşım geliştirmiştir. TVC eşbütünleşme yöntemi Chebyshev zaman polinomlarına dayanmaktadır.

4. Bulgular ve Sonuç

Çalışmanın bulgularına göre öncelikle Türkiye’de geniş anlamda para talebi ve belirleyicileri arasında var olan uzun dönemli ilişkinin sabit olmayıp zamana göre değiştiği tespit edilmiştir. Diğer bir sonuç ise para talebinin fonksiyonları olan faiz ve gelir esnekliklerinin ele alınan dönem boyunca istikrarsız oldukları görülmektedir. Özellikle gelir esnekliği katsayısındaki istikrarsızlığın faiz esnekliğine göre daha yüksektir. İstikrar testleri de 2006 yılı sonrası para talebinin istikrarsızlaştığını ve 1996, 2006 ve 2010 dönemlerinde parametrelerde istikrarsızlık meydana geldiğini göstermektedir.

Sonuç olarak Türkiye’de para politikası uygulamasında istikrarlı bir ilişkinin olması gerekliliği dikkate alınırsa geniş kapsamlı M2 parasal büyüklük olarak ifade edilen para talebi

fonksiyonu gelir ve faiz değişkenleri ile istikrarsız bir ilişki içerisinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun nedeninin ise özellikle gelir değişkeninden kaynaklanan sapmalarım olduğu söylenebilir. Yaşanan ekonomik krizler ve yapısal değişimler geniş kapsamlı para arzının (M2) Merkez Bankası tarafından bir politika aracı olarak kullanılmasını kısıtladığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Para Talebi, Zamana Göre Değişen Parametrelili Eş Bütünleşme Testi

JEL Kodları: C50, E44, E51

References

Bierens, H. J. & Martins, L. F. (2010). "Time-Varying Cointegration", *Econometric Theory*, 26, 1453–90. doi:10.1017/S0266466609990648

Dritsaki, M. & C. Dritsaki (2012). "The Stability of Money Demand: Evidence from Turkey", *The IUP Journal of Bank Management*, 11(4), 1-22.

Johansen, S. (1991). "Estimation and Hypothesis Testing of Cointegration Vectors in Gaussian Vector Autoregressive Models", *Econometrica*, 59, 1551–80. doi:10.2307/2938278

Koğar, Ç.İ. (1995). "Cointegration Test for Money Demand: The Case for Turkey and Israel" *The Central Bank of the Republic of Turkey, Research Department Discussion Paper* No:9514.

Lee, J. & Strazicich, M. C. (2003). "Minimum Lagrange Multiplier Unit Root Test with Two Structural Breaks", *Review of Economics and Statistics*, 85, 1082–9.

Park, J. Y. & Hahn, S. B. (1999). "Cointegrating Regressions with Time Varying Coefficients", *Econometric Theory*, 15, 664–703. doi:10.1017/S0266466699155026

Socio-Technical Modelling within Industry 4.0

Naci Atalay DAVUTOĞLU¹

Extended Abstract

1. Introduction

The main aim of the study is to ensure that businesses take the necessary precautions for a manufacturing and management model formed within Industry 4.0, and to manage the great transformation in order to adapt to the strategic transformation as soon as possible. The methods used in this study consist of theoretically analysing Industry 4.0 and Socio-Technical Modelling by means of literature review, which is defined as second-hand data, and of evaluating the term in a theoretical approach. The significance of the study lies in the fact that it aims to develop a different point of view in businesses' vision and knowledge, and to ensure that businesses take the great opportunity of restructuring themselves.

2. The Concept and Scope of Industry 4.0

Industry 4.0 consists of renewing dynamic management and engineering processes, adapting to instantaneous changes in manufacturing, reacting to interruptions and malfunctions spontaneously, and having the ability to coordinate the supply and logistic activities. Since Industry 4.0 provides a through transparency in manufacturing processes, it grants simplicity in decision making, presents the significance of value networks, and offers the ways to create new business models. Additionally, Industry 4.0 will contribute to finding solutions to frequently encountered present-day problems, such as efficient and effective usage of resources, energy efficiency, urban manufacturing models, and demographic changes (Porter & Heppelmann, 2014: 34-60).

3. Main Application Areas of Industry 4.0

Industry 4.0 consists of eight concepts, i.e. standardization and reference architecture, managing complex systems, a comprehensive industrial substructure, security and safety, business organisations and designs, training and career development, regulatory infrastructure, and resource productivity (Acatech, 2013).

4. The Characteristics of Industry 4.0

The characteristics of Industry 4.0 consist of five concepts, i.e. providing socio-technical interactions during the whole manufacturing resources and processes, incomparably identifying smart products, presenting customers with custom made products, employees' control, regulation and structuring of smart manufacturing networks, and forming the necessary

¹Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler M.Y.O, İşletme, davuta@erciyes.edu.tr

agreements for the expansion of the Internet of Things and Services, along with forming the infrastructure for network service quality (Acatech, 2013).

5. Building Blocks of Industry 4.0

Building blocks of Industry 4.0 consist of eight concepts, i.e. providing the needs of individual customers, flexibility, optimum decision making, resource productivity and efficiency, opportunities for creating value via new services, ensuring demographic changes in the workplace, providing work-life balance, sustainable competitive advantage for economic development (Geisberger & Broy, 2012).

6. Socio-Technical Modelling within Industry 4.0

The brand-new Socio-Technical Modelling formed within Industry 4.0 contains such concepts as the position of customers and competitors, service partnerships, the perceptions of business and quality, network structures, the coordination between business partners, pricing products and services (Acatech, 2013). Socio-Technical Modelling formed by the businesses needs to include such concepts as the life cycle of all the services concerning the customer in order to carry out customer-specific services effectively, the ways in which the promises made to customers are fulfilled, which licence models are formed and how these models are carried out, and, finally, how new partnerships join business networks. The modelling formed between businesses also needs to provide legal protection concerning technological data, responsibilities, data protection, trade restrictions, and the utilisation of cryptography. Thanks to this protection, all the information will be updated by means of constantly testing technological compatibility (Angelov, 2013).

7. Conclusion and Evaluations

The path to Industry 4.0 will be evolutionary. In this process, businesses need to adjust their current technology and experiences in line with the contents of this evolutionary process and in accordance with their specific requirements. Additionally, by means of providing new solutions to find brand new tools, methods, techniques, and models, they need to find creative markets suitable for this innovation. Hence, as the brand-new model in finding new and creative markets, Socio-Technical Modelling can respond to this pursuit. This model provides significant opportunities, such as forming new business models, providing structural change by means of allowing for technological structuring for value creating, educating personnel in accordance with the new concept, and allowing for renewed value chains in terms of products and processes. Likewise, it provides supportive opportunities for businesses in terms of an efficient use of resources. Namely, Industry 4.0 gives businesses job opportunities in the fields of sustainability and innovation.

Keywords: Industry 4.0, Cyber-Physical Systems, the Internet of Things, the Internet of Services, Smart Factories, Digital Environment, the Socio-Technical Modelling.

JEL Codes: M10, M11, M12.

Sanayi 4.0 Kapsamında Sosyo-Teknik Modelleme

Geniş Özet

1.Giriş

Bu çalışmada temel amaç işletmelerin Sanayi 4.0'a göre üretim ve yönetim modelinde gerekli düzeltici önlemleri alması, biran önce stratejik dönüşüme uyum sağlamak için büyük değişimi başarabilmesidir. Çalışmada ele alınan yöntem Sanayi 4.0 ve Sosyo-tekniik modelleme kavramını ikincil el veri olarak ifade edilen literatür taramasıyla teorik açıdan analiz ederek kavrama kuramsal açıdan yaklaşmaktır. Çalışmanın temelde önemi ise işletmelerin vizyon ve bilgi birikimlerine farklı bir bakış açısı kazandırmak ve yeniden yapılandırılması için fırsatın kaçırılmamasını sağlamaktır.

2. Sanayi 4.0 Kavramı ve Kapsamı

Sanayi 4.0 kavramı dinamik işletme ve mühendislik süreçlerini yenileme, üretimde anlık değişimlere uyum sağlama, kesinti ve arızalara anında cevap verme, tedarik ve lojistik faaliyetler arasında koordinasyon kurma becerisinin sağlanmasıdır. Sanayi 4.0 ile üretim sürecinde uçtan uca şeffaflık sağlanmakta bu da karar verme kolaylığını, değer ağlarının önemini, yeni iş modelleri yaratmanın yollarını sunmaktadır. Ayrıca Sanayi 4.0 kaynakların verimli ve etkin kullanımı, enerji verimliliği, kentsel üretim modeli, demografik değişim gibi günümüzde sık karşılaşılan zorlukların çözümüne de katkıda bulunabilecektir (Porter & Heppelmann, 2014: 34-60).

3. Sanayi 4.0 Kavramının Temel Uygulama Alanları

Standardizasyon ve referans mimarisi, karmaşık sistemleri yönetme, endüstri için kapsamlı altyapı, emniyet ve güvenlik, iş organizasyonu ve tasarım, eğitim ve mesleki gelişim, düzenleyici alt yapı, kaynak verimliliği olmak üzere sekiz kavrama ayrılır (Acatech, 2013).

4. Sanayi 4.0'ın Özellikleri

Tüm imalat kaynakları ve süreçlerinde sosyo teknik etkileşimi sağlaması, benzersiz şekilde akıllı ürünleri tanımlaması, müşteriye özel üretimin sunması, çalışanların akıllı imalat kaynak ağlarını kontrol etmeleri, düzenlemeleri, yapılandırması, Nesnelerin ve Hizmetlerin İnternetinin genişlemesi için gerekli anlaşmaların oluşturulması ve ağ hizmet kalitesinin alt yapısının oluşturulması gibi beş kavrama ayrılır (Acatech, 2013).

5. Sanayi 4.0'ın Yapı Taşları

Bireysel müşteri ihtiyaçlarını karşılama, esneklik, optimum karar verme, kaynak verimliliği ve etkinlik, yeni hizmetler ile değer yaratma fırsatları, işyerinde demografik değişikliği sağlama, iş ve yaşam dengesini sağlama, ekonomik büyüme için sürdürülebilir rekabet olmak üzere sekiz kavrama ayrılır(Geisberger & Broy, 2012).

6.Sanayi 4.0'a Göre Sosyo-Teknik Modelleme

Sanayi 4.0 ile oluşturulan yeni Sosyo-Teknik modelleme; müşterilerin ve rakiplerin durumlarını, hizmet ortaklıklarını, iş ve hizmet kalite anlayışı ile birlikte ağ yapısını, iş ortakları arasındaki koordinasyonu, ürün ve hizmetin fiyatlandırılması gibi kavramları kapsamaktadır (Acatech, 2013). İşletmeler tarafından oluşturulan Sosyo-Teknik modelleme'de müşteriye özel hizmetlerin etkin bir şekilde sağlanması için müşteri ile ilgili tüm hizmetlerin yaşamsal döngüsü, hangi sözlerin gerçekleştirildiği, hangi lisans modellerinin oluşturulduğu, oluşturulan lisans modellerinin ne şekilde yerine getirildiği, yeni ortaklıkların iş ağlarına nasıl katılacağı gibi kavramlara yer verilmesi gerekmektedir. İşletmeler arasında oluşturulan bu modellemede teknoloji ile ilgili veriler, sorumluluklar, veri koruma, ticari kısıtlamalar, kriptografi kullanımı gibi konularda yasal koruma sağlanmalıdır. Bu koruma sayesinde teknolojik uyumluluk sürekli şekilde test edilerek bilgilerin güncellenmesi sağlanacaktır (Angelov, 2013).

7.Sonuç ve Değerlendirme

Sanayi 4.0'a doğru yolculuk evrimsel bir süreç olacaktır. Bu süreçte işletmeler mevcut temel teknoloji ve deneyimlerini bu evrimsel sürecin içeriğine uygun olacak şekilde spesifik gereksinimlerine göre uyarlamalı, yeni araçlar, yöntemler, teknikler, modeller için yeni çözümler oluşturarak bu yeniliğe uygun yaratıcı pazarlar bulmalıdırlar. İşte yeni yaratıcı pazar bulmada yeni model olan Sosyo-Teknik Modelleme bu arayışa cevap oluşturabilir. Bu model kısaca yeni iş modelleri oluşturma, değer yaratma açısından teknolojik yapılanmaya yer vererek yapısal değişimi sağlama, yeni konseptte uygun olarak nitelikli personelin yetiştirilmesi, ürün ve süreçler açısından yenilenmiş değerler zincirine yer verme gibi çok önemli fırsatlar getirmesinin yanı sıra işletmelerin kaynaklarını daha etkin kullanması açısından da destekleyici nitelikte fırsatlar sunmaktadır. Yani Sanayi 4.0 işletmelere sürdürülebilirlik ve inovasyon alanlarında yeni iş fırsatları sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sanayi 4.0, Siber-Fiziksel Sistem, Nesnelerin İnterneti, Hizmetlerin İnterneti, Akıllı Fabrika, Dijital Çevre, Sosyo-Teknik Model.

JEL Kodu: M10, M11, M12.

References

Acatech. (2013). *National Academy Of Science and Engineering, Recommendations For Implementing The Strategic Initiative Industrie 4.0*, Nisan 2013, Almanya.

Angelov, P. (2013). *Autonomous Learning Systems: From Data Streams to Knowledge in Real-time*, Lancaster University, UK, A John Wiley & Sons, Ltd., Publication.

Bauernhansl, T., ten Hompel, M., & Vogel-Heuser, B. (2014). *Industrie 4.0 in Produktion, Automatisierung und Logistik: Anwendung, Technologien*. Migration. Wiesbaden: Springer Vieweg.

Brettel, M., Friederichsen, N., Keller, M., & Rosenberg, M. (2014). *How virtualization, decentralization and network building change the manufacturing landscape: An Industry 4.0*

Perspective. International Journal of Mechanical, Industrial Science and Engineering, 8(1), pp. 37-44.

Geisberger, E., & Broy, M. (2012). *Agenda CPS – Integrierte Forschungs agenda Cyber-Physical Systems*, Berlin, et al., Springer Vieweg.

Herman, M., Pentek T., & Otto, B., (2015). *Design Principles for Industrie 4.0 Scenarios: A Literature Review*. Technische Universität Dortmund. Audi Stiftungslehrstuhl Supply Net Order Management, Working Paper, No. 01 / 2015, pp.1-16.

Mohanarajah, G., Hunziker, D., D'Andrea, R., & Waibel, M. (2015). *Rapyuta: A cloud robotics platform*. IEEE Transactions on Automation Science and Engineering, 12(2), pp. 481-493.

Oswald, M. (2014). *Seekand ye shall not find necessarily: The Google Spain Decision, the Surveillant on the Street and Privacy Vigilantism*, Digital Enlightenment Yearbook 2014, K. O'Hara et al. (Eds.), IOS Press.

Porter, M. E., & Heppelmann, J. E. (2014). *Wie smarte Produkte den Wettbewerb verändern*. Harvard Business Manager, 12(2014), pp. 34-60.

Yılmaz, A. (2014). "*Almanya ve Endüstri 4.0*", Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Kültürel Çalışmalar Dergisi, Nisan 2014, İstanbul. <http://extim.de/wp-content/uploads/2014/05/moment%20dergisi%20nisan%202014.pdf>, (15.11.2016).

Wang, C., Heng, M., & Chau, P. (2007). *Supply Chain Management—Issues in the newera of Collaboration and Competition*. London, et al.: Idea Group Publishing.

Raif Necdet **Kestelli's** *Süzme Sözlere* as an Example of the Aphorism Literature and the Social Doctrine

Kemal EROL¹

Extended Abstract

The aphorisms are wise expressions that tell an emotion, a thought or principle briefly and precisely as possible as. The aphorisms that take part in various works dispersedly in the Turkish literature, especially after the Tanzimat Period; that sometimes is came across the example of an entire book form; are in verse or prose idioms. The aphorisms have consisted of the lived events and the keen observations, and have increasingly had a great place in the literature, especially after the Tanzimat Period. The prominent works of this literary genre are in “Servet-i Fünûn Perion”. The aphorisms, that summarize the viewpoints of many intellectual, literate group, scholars and philosophers about the property, the life and the events; have also the national sensitivities as well as the universal features. In our literature, the theoretical basis of this literary genre have been firstly determined with the article called “Vecize Edebiyatı” (The Aphorism Literature) by Cenap Şahabettin (1870-1934). However, his work called “Tiryaki Sözlere” is regarded as the first example written in a book of this genre.

In Meşrutiyet and Cumhuriyet Period, many scholars, statesmans, poets and writers also interested in writing the terse words. In this periods, Raif Necdet Kestelli known with his works in the varied literary genres, has contributed to this literary genre with his work called “Süzme Sözlere” (1935). In this study, it is aimed to define the place of aphorisms between the narratives belonging to Turkish literature, particularly to analyze the terse words in Kestelli ‘s work “Süzme Sözlere” by classifying thematically.

Süzme Sözlere that Raif Nejdet Kestelli states as “I filtered the thoughts that work like a spiritual motor in my head and the feelings that shiver like a pointer in my heart. These words appeared” (Preface) are the short mentions he diversified in the tune of apothegm, epigram, irony and fantasy. It is based on the observations and life experiences of the writer in terms of the feelings and thoughts it contains. The sensibility of the writer most particularly in social and political issues and his ironic reactions to relations between administrative mechanisms and human and society determine the general framework of these sayings.

While only a few of the sayings in *Süzme Sözlere* consist only of a sentence, it is mostly composed of sentences varying between 2 and 5. And, all of them are the products of a sharp attention, detailed observation and artistic expression power. These sayings, called apothegm, are nice, elegant and thought-provoking in terms of both style and content. Each saying is also significant in terms of showing the life experience and worldview of the writer and his/her perspective on issues and all is the product of his/her brilliant tone, his success in assigning deep meaning to words and his talent of critical and sarcastic approach to issues when needed. These sayings have the force of brainstorming and thought exercise. Sometimes an epigram,

¹ Assoc. Prof. Dr., Yüzüncü Yıl University The Instructor of Education Faculty, ekemal@yyu.edu.tr

sometimes a word of advice and sometimes a striking irony or a smartly formed satire atmosphere that is against the political scene of the period take place in the background of each saying. In this context, Kestelli's succinct sayings aim to make the reader think and take the attention of the reader to the fine details of the life. Raif Necdet Kestelli shows a humanistic approach like praising the truth and criticising the wrong without going too far and has laid emphasis on virtuousness, sedulity, elegancy, modesty, trueness and honesty in *Süzme Sözler*; he has disclosed the problems like craftiness, stupidity, idleness, greediness, lie, passion and jealousy through a critical approach.

Keywords: The Aphorism Literature, Raif Necdet Kestelli, "Süzme Sözler"

Vecize Edebiyatı ve Sosyal Öğreti Örneği Olarak

Raif Necdet Kestelli'nin Süzme Sözler'i

Geniş Özet

Vecize, bir duygu veya düşünceyi, bir ilkeyi mümkün olduğu kadar kısa, öz ve kesin bir biçimde anlatan bilgece ifadelerdir. Türk Edebiyatında özellikle Tanzimat'tan sonra çeşitli eserlerde dağınık olarak yer alan, kimi zaman bütünüyle bağımsız kitap halinde örneklerine de rastlanan vecizeler, manzum veya mensur biçimde varlık göstermiş özlü sözlerdir. Vecizeler, yaşanan olaylara ve yapılan keskin gözlemlere dayanılarak oluşmuş, Türk edebiyatında bilhassa Tanzimat'tan sonra giderek geniş bir tutmaya başlamıştır. Servet-i Fünûn döneminde de bu türün önemli ürünlerine rastlanmaktadır. Pek çok aydın entelektüel zümrenin, ilim adamının ve düşün insanının eşyaya, hayata ve olaylara yönelik bakış açılarını özetleyen vecizelerin evrensel boyutu olduğu gibi millî hassasiyetleri de barındırdığı görülür. Edebiyatımızda bu türün teorik esasları, ilk olarak Cenap Şahabettin'in (1870-1934) yazdığı "Vecize Edebiyatı" başlıklı yazısıyla belirlenmiştir. Yine onun *Tiryaki Sözleri*, bizde türün Tanzimat'tan sonra müstakil kitap halinde neşredilmiş ilk örneği sayılır. Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemlerinde de veciz sözler yazmaya pek çok alim, devlet adamı, şair ve yazarın ilgi duyduğu bilinmektedir. Bu dönemlerde Türk edebiyatına kazandırdığı değişik türlerden eserleriyle tanınan Raif Necdet Kestelli de mezkûr vadiye *Süzme Sözler* (1935) adlı eseriyle katılmıştır. Bu çalışmada özdeyişlerin Türk edebiyatına mal olmuş anlatılar arasındaki yerini belirlemek, özelde Kestelli'nin *Süzme Sözler*'inde yer alan veciz deyişleri tematik açıdan tasnif ederek bir analize tabi tutmak amaçlanmaktadır.

Raif Necdet Kestelli'nin "Gönlümde bir ibre gibi titriyen duyguları, beynimde manevî bir motor gibi işliyen düşünceleri sıkı bir süzgeçten geçirdim. Bu sözler belirdi" (Önsöz) diye ifade ettiği *Süzme Sözler*, onun vecize, nükte, hiciv ve fantezi tonda çeşitlendirdiği kısa deyinilerdir. Ekseriyeti, içerdiği duygu ve düşünceler bakımından söyleyenin hayat tecrübesine ve gözlemlerine dayanır. Yazarın bilhassa sosyal ve siyasal konulardaki hassasiyetleri; insan ve toplum ile idarî mekanizmalar arasındaki ilişkilere gösterdiği ironi yüklü tepkiler, bu özdeyişlerin genel çerçevesini belirlemektedir.

Süzme Sözler'de yer alan özdeyişlerden çok az bir kısmı yalnızca tek bir cümleden oluşurken, ekseriyetini 2-5 arasında değişen cümleler teşekkül eder. Hepsisi de keskin bir

dikkatin, detaylı bir gözlemin ve sanatkârane bir ifade gücünün ürünüdür. Vecize olarak adlandırılan bu sözler hem biçim hem de içerik bakımından ince, zarif ve düşündürücüdür. Her bir söz, yazarın hayat tecrübesini, dünya görüşünü, meselelere bakış açısını da göstermesi bakımından önemlidir ve hepsi de onun parlak üslubunun, kelimelere derin anlam yükleme başarısının ve gerektiğinde olaylara eleştirel ve müstehzi yaklaşma becerisinin bir mahsulüdür. Bu sözler, başlı başına bir düşünce egzersizi veya beyin fırtınası hükmündedir. Her birinin arka planında bazen bir nükte, bazen kulağa küpe bir öğüt, bazen de dönemin politik manzarasına gösterilen tepki bağlamında vurucu bir ironi veya zekice oluşturulmuş bir hiciv atmosferi yer alır. Bu bağlamda Kestelli'nin veciz sözleri okuyucuyu düşündürmeyi, onda hayatın ince detayları hakkında bir dikkat oluşturmayı amaçlamaktadır. Raif Necdet Kestelli, *Süzme Sözler*'de aşırıya kaçmamak kaydıyla doğruyu övmek ve yanlışları da eleştirmek gibi temel insanî bir yaklaşım sergileyerek erdemlilik, çalışkanlık, zarafet, tevazu, doğruluk ve dürüstlük gibi övücü hasletleri vurgulamış; insanlarda görülen kurnazlık, ahmaklık, tembellik, açgözlülük, yalan, ihtiras ve haset gibi olumsuzlukları da eleştirel bir bakış açısıyla ifşa etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vecize Edebiyatı, Raif Necdet Kestelli, Süzme Sözler

References

- Akay, H. (1998), *Servet-i Fünûn Şiir Estetiği*, İstanbul: Kitabevi.
- Akdaş, G. (1995). *Raif Necdet Kestelli'nin Hayatı ve Eserleri*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Andı, F. (2004). "Arif Nihat Asya'nın Kısa Nesirleri", *İlmî Araştırmalar*, S: 18, ss.7-16.
- Cenap Şahabettin (1331/1915), *Evrâk-ı Eyyam*, *Dersâdet*, İstanbul:Kanaat Matbaası.
- Cenap Şahabettin (1927). "Vecize Edebiyatı", *Servet-i Fünun*, C:61, No:1600/126, 14 Nisan 1927, s.338-339.
- Cenap Şahabettin (1978). *Tiryaki Sözleri*, (Haz.:Dr. Orhan F. Köprülü- Dr. Reyhan Erben), İstanbul: Tercüman 1001 Temel Eser, s.207.
- Cenab Şehabettin (1925). "Serseri Fikirler", *Servet-i Fünûn*, 5 Şubat 1341 (5 Şubat 1925), nr. 12 -1486.
- Cenap Şahabettin (2013). *Tiryaki Sözleri*, (Haz: Adem Ceyhan), İstanbul: Nesil Yayınevi.
- Cenap Şahabettin (1959). *Cenab Şahabeddin ve Vecizeleri* (Haz: Mehmet Saka- Vasfi Şensözen), Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Enginün, İ. (1989), *Cenap Şahabettin*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Egun, S. N. (1935). *Cenap Şehabettin, Hayatı ve Seçme Şiirleri*, İstanbul: Yeni Şark.
- Erol, K. (2013). *Raif Necdet Kestelli - Üç Perdelik Hissî ve İctimaî Piyes: Tîrâje*, Ankara: Birleşik Dağıtım.
- Kerimoğlu, C. (2010). "Hakan Günday Romanlarında Aforizmalar", *Turkish Studies - International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 5/1 Winter 2010, p.1148.
- (Kestelli), R. N. (1935). *Süzme Sözler*, İstanbul: Akşam Matbaası.

(Kestelli), R. N. (1910). "Sevda-yı Masum", *Hisler ve Fikirler*, İstanbul: Matbaa-ı Hayriye ve Şürekâsı, s.234-247.

(Kestelli), R. N. (1922). *Hayat-ı Edebiyye*, İstanbul: Orhaniye Matbaası.

Mehmet Cemil (1336/1920), *Vecizeler*, İstanbul: Evkâf-ı İslâmiye Matbaası.

Oktürk, Ş. (2006). *Konuşma Sanatı ve Özdeyişlerin Antolojisi*, İstanbul: Kastaş Yay.,
Olgun, Tahirül Mevlevi (1973). *Edebiyat Lügati*, (Haz. Kemal Edib Kürkçüoğlu), İstanbul: Enderun Kitabevi.

Özsever, H. S. (1341/1925). "Manzum Sözler", *Sevet-i Fünûn*, 9 Nisan 1341 (9 Nisan 1925), C.57, nr:21-1495, ss 327-330.

Şemsettin Sami (1878). *Emsâl*, (Doğu-Batı Filozof ve Edebiyatçılarından Özdeyişler: Haz: İbrahim Öztürkçü, İstanbul: Selis Yayınevi, 2013).

Tarakçı, C. (1986). *Cenâb Şehabeddin'de Tenkid*, Samsun: Eser Matbaası.

Tarakçı, C. (1993). "Cenap Şahabettin", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.7, İstanbul, ss.346-349.

TDK (2011). *Büyük Türkçe Sözlük*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Törenek, M. (2016). "Yazar Eser İlişkisi Bağlamında Cenap Şahabettin ve *Tiryaki Sözleri*", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 4, Sayı: 24, ss. 1-13.

Yağar, A. S. (2016). "Aforizma Yazarı Olarak Midhat Cemal Kuntay", *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, Sayı/Number 8, ss. 281-295.

The Relationship of Foreign Language Teaching Anxiety and Self-efficacy among Foreign Language Teaching Pre-service Students

Merve MUTLU¹

Extended Abstract

1. Introduction

This study aims to find out whether there is a relation between foreign language teaching anxiety and perceived self-efficacy beliefs of Foreign Language Teaching Department teacher candidates. The participants of the study are 69 senior year students of the Foreign Language Teaching Department at the Muğla Sıtkı Koçman University. A Foreign Language Student Teaching Anxiety Scale (FLSTAS) and a Teacher's Sense of Efficacy Scale (TSES) were used to collect data.

2. Methodology

2.1. Participants

The participants of the study were 69 senior year students of the Foreign Language Teaching Department in Muğla Sıtkı Koçman University (23 female and 46 male). The teacher candidates were fourth year students who were completing their teaching practicum in 2016-2017 academic year at the appointed practicum schools (Science high school, Social Sciences high school, Anatolian high school, Vocational high school) together with the supervisors from the university and cooperating mentor teachers from the practicum schools.

Teacher candidates from two minor departments (English Language Teaching, n=41; German Language Teaching, n=28) were chosen to include into the study.

2.2. Instruments

Qualitative data was collected through two valid and reliable questionnaires. The instruments were given to the participants simultaneously.

Foreign Language Student Teacher Anxiety Scale (FLSTAS)

To find out about the foreign language teaching anxiety level of the participants, the Foreign Language Teaching Student Teacher Anxiety Scale (FLSTAS) developed by Merç (2010) for a Phd dissertation was used. The scale was designed for pre-service EFL teachers

¹ Research Asst. Muğla Sıtkı Koçman University Faculty of Education, Department of English Language Teaching Education, mervemutlu@mu.edu.tr

and showed a high level of reliability ($\alpha=.872$). The instrument is a 5-point Likert-type scale (FROM *strongly agree* TO *strongly disagree*) with 27 items in six different categories as:

1. Relationship with the mentors
2. Language proficiency
3. Feelings about academic incompetence
4. Fear of being criticized by peers
5. Fear of what others think
6. Pupils

Teacher's Sense of Efficacy Scale (TSES)

The self-efficacy beliefs of teacher candidates were found with the use of an instrument specifically developed for teachers. The Turkish version of the Teachers' Sense of Efficacy Scale, which was prepared by (Tschannen-Moran, Woolfolk Hoy, 2001) and adapted by Çapa, Çakıroğlu & Sarıkaya (2005) was used for the present study. The adapted version of the scale showed a high level of reliability ($\alpha=.93$). The instrument is a 9-point Likert-type scale (FROM *none at all* TO *a great deal*) with 24 items in three different categories as:

1. Efficacy in student engagement
2. Efficacy in instructional strategies
3. Efficacy in classroom management

2.3. Data Analysis

For research purposes, the data gathered from the two scales were analyzed by using descriptive statistics, Mann-Whitney U Test, Kruskal Wallis H-test and Spearman's correlation coefficient in SPSS 20.0 program.

3. Results and Discussion

Descriptive statistics were calculated in order to answer the first research question about the level of foreign language teaching anxiety experienced by teacher candidates. The mean scores for all the items of the FLSTAS also for the sub-categories were calculated. Both the English Language Teaching (ELT) and German Language Teaching (GLT) department teacher candidates experience a low level of foreign language teaching anxiety ($M=2,36$) for the ELT department and ($M=2,48$) for the GLT department. For the sub-categories of the scale it is seen that, the highest level of anxiety for ELT teacher candidates is related to the fear of being criticized by peers ($M=2,64$), and the relationship with pupils ($M=2,59$) for the GLT teacher candidates.

In order to answer the second research related to the level of self-efficacy beliefs of teacher candidates, descriptive statistics were calculated. The mean scores of all the items of the TSES and the mean scores of the sub-categories were computed. Both the ELT ($M=6,75$)

and GLT ($M=6,46$) teacher candidates show a high level of self-efficacy. When the sub-categories of the scale was examined it was seen that ELT teacher candidates feel efficient in terms of instructional strategies ($M=6,81$) and the least efficient in terms of student engagement ($M=6,69$). While GLT teacher candidates feel efficient in terms of student engagement ($M=6,59$) and the least efficient in terms of classroom management ($M=5,54$).

To see whether the level of foreign language teaching anxiety and self-efficacy beliefs change according to specific variables two Mann-Whitney U tests were conducted. It is seen that no significant difference was found between ELT and GLT teacher candidates' level of foreign language teaching anxiety ($U=513.50$, $p < .05$). However there is a significant difference at the sub-category "academic incompetence" ($U=367.50$, $p < .05$) and seen that GLT teacher candidates are more anxious than ELT teacher candidates. Moreover there is not a significant difference at the level of self-efficacy between ELT and GLT teacher candidates ($U=499.50$, $p < .05$). On the other hand a significant difference is found at the sub-category "classroom management" ($U=236.00$, $p < .05$) and seen that ELT teacher candidates feel themselves more efficient than GLT teacher candidates.

The other Mann-Whitney U test was conducted to find out about the possible differences of the level of foreign language teaching anxiety and self-efficacy of teacher candidates according to gender. Results indicated that females are significantly more anxious than males in terms of overall foreign language teaching anxiety ($U=364.00$, $p < .05$). Moreover there are differences according to gender at some of the sub-categories; Language proficiency ($U=352.50$, $p < .05$), Academic Incompetence ($U=324.50$, $p < .05$), Fear of being criticized by peers ($U=365.50$, $p < .05$). However after the analysis it is seen that there was no significant difference at the level of teacher candidates' self-efficacy according to gender ($U=428.00$, $p < .05$).

To find out about the possible differences according to the other two variables Kruskal Wallis H tests are conducted. The first H-test is presented to see whether there is a difference at the level of foreign language teaching anxiety and self-efficacy related to the overseas experience of the teacher candidates. The results show that there isn't a significant difference at neither the level of overall FLTA or TSE related to overseas experience. However, as it is shown at table 5, there is a significant difference at the sub-category "relationship with mentors" for ELT teacher candidates ($\chi^2=10,419$, $p < .05$). Also for GLT teacher candidates a significant difference is found at the level of self-efficacy at the sub-category "language proficiency" ($\chi^2=8,308$, $p < .05$) related to overseas experience.

The other Kruskal Wallis H test is conducted to see whether there is an effect of the type of practicum school on foreign language teaching anxiety and self-efficacy beliefs of teacher candidates. The results show that there is not a significant effect of the practicum school type at the overall items of both the FLSTAS and the TSES. However it is seen that, as it is shown in table 6, the type of practicum school has a significant effect on the foreign language teaching anxiety of pre-service teachers for only one subscale; fear of what others think ($\chi^2=7,53$, $p < .05$).

To answer the fourth research question related to the relationship between the level of foreign language teaching anxiety and perceived self-efficacy of teacher candidates further tests are computed. As Roberts and Mayers (2012) state correlational studies are the best way to investigate the effects of different variables on a certain targeted behavior. Also after the normality test it was seen that a normal distribution wasn't determined for FLSTAS and TSES. In this sense Spearman's correlation test was run (Table 7), and according to the results there was a moderate negative correlation between the foreign language teaching anxiety and the

self-efficacy beliefs of the Turkish teacher candidates ($r = -.315$). Moreover some the sub-categories of the foreign language teaching anxiety scale were negatively correlated with some of the sub-categories from the self-efficacy scale. The highest correlations among all the pairs are given as follows;

- Academic Incompetence – Classroom Management ($r = -.512$)
- Fear of what others think – Classroom Management ($r = -.490$)
- Overall Anxiety – Classroom Management ($r = -.429$)
- Overall Anxiety – Student Engagement ($r = -.405$)
- Fear of being criticized by peers – Student Engagement ($r = -.402$)
- Academic Incompetence - Instructional Strategies ($r = -.398$)

4. Conclusion

The results of the study show that there is a moderate level of relation between two affective personal characteristics foreign language teaching anxiety and teaching self-efficacy of Foreign Language Teaching Department Teacher Candidates. Here it is seen that teacher candidates have an aim to reach a native-like proficiency with their target language however they should not forget that this is not the key goal for their education. The practicum the teacher candidates experience is just the first step of their teaching career and it is normal for them to have some problems related to their language proficiency, their relation with pupils, and classroom management skills. Mentor teachers and supervisors should provide a secure environment with more practice, and feedback during their internship year.

Keywords: Foreign Language Teaching Anxiety, Self-efficacy, teacher candidates, teacher training

JEL Codes: I23

References

- Aydin, S. (2016). A Qualitative Research on Foreign Language Teaching Anxiety. The Qualitative Report, 21(4), 629-642. Retrieved from <http://nsuworks.nova.edu/tqr/vol21/iss4/2>
- Bandura, A. (1994). Self-efficacy. In V. S. Ramachaudran (Ed.), *Encyclopedia of humanbehavior* (Vol. 4, pp. 71-81). New York: AcademicPress. (Reprinted in H. Friedman[Ed.], *Encyclopedia of mentalhealth*. San Diego: AcademicPress, 1998).
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: the exercise of control*. New York: Freeman.
- Berry, R. A., Shields, B. A., Krickovich, S. R., & Sadler, J. T. (2012). Prospective Student Teachers' Concerns Regarding the Student-Teaching Experience. *The International Journal of Q Methodology*, 35(3), 159-175.
- Brown, H. D. (2000). *Principles in language learning and teaching*. New York: Pearson Education Company.
- Çakmak, M. (2008). Concerns about teaching process: Student teachers' perspectives. *Educational Research Quarterly*, 31 (3) , 57-77

Çapa, Y., Çakıroğlu, J., & Sarıkaya, H. (2005). The development and validation of a Turkish version of teachers' sense of efficacy scale. *Education and Science (Eğitim ve Bilim)*, 30(137), 74-81.

Çubukçu, F. (2008). A study on the correlation between self efficacy and foreign language learning anxiety. *Journal of Theory and Practice in Education*, 4(1), 148-158.

Fatih, G., & Demet, Y. (2012). Self-efficacy and Anxiety Perceptions of pre-service EFL Teachers.

Goh, P. S., & Matthews, B. (2011). Listening To the Concerns of Student Teachers In Malaysia During Teaching Practice. *Australian Journal of Teacher Education*, 36(3). <http://dx.doi.org/10.14221/ajte.2011v36n3.2>

Ghonsooly, B., & Elahi, M. (2010). Learners' self-efficacy in reading and its relation to foreign language reading anxiety and reading achievement. *Journal of English Language Teaching and Learning*, 2(217), 45-68.

Güngör, F., & Yaylı, D. (2012). Self-efficacy and anxiety perceptions of pre-service EFL teachers. In A.

Akbarov & V. Cook (Eds.), *Approaches and Methods in Second and Foreign Language Teaching* (227-236). Sarajevo: IBU Publications.

Horwitz, E. K. (1996). Even teachers get the blues: recognizing and alleviating language teachers' feelings of foreign language anxiety. *Foreign Language Annals*, 29(3), 365-372.

Horwitz, E. K., Horwitz, M. B., & Cope, A. J. (1986). Foreign language classroom anxiety''. In E. K. Horwitz &

D. J. Young (Eds). *Language anxiety: from theory to research to classroom implications*. New Jersey: Prentice Hall MacIntyre, P & Gardner, R.C. (1991). Language Anxiety. *Language Learning*, 41, 513-534

Merç, A. (2010). *Foreign Language Student Teacher Anxiety*. Unpublished Doctoral Dissertation. Eskişehir: Anadolu University.

Merç, A. (2011). Sources of foreign language student teacher anxiety: a qualitative inquiry.

Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry. 2 (4), 80-94.

Merç, A. (2015). Foreign language teaching anxiety and self efficacy beliefs of Turkish pre-service EFL

Mills, N., Pajares, F., & Herron, C. (2006). A reevaluation of the role of anxiety: Self-efficacy, anxiety, and their relation to reading and listening proficiency. *Foreign language annals*, 39(2), 276-295.

Öztürk, G., & Saydam, D. (2014). Anxiety and self-efficacy in foreign language writing: the case in Turkey. *Başkent University Journal of Education*, 1(2).

Scovel, T. (1978). The effect of affect on foreign language learning: a review of the anxiety research. *Language Learning*, 28, 129-142.

Tschannen-Moran, M., & Hoy, A. W. (2001). Teacher efficacy: capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 783-805.

Tuncer, M., & Dogan, Y. (2016). Relationships among Foreign Language Anxiety, Academic Self-Efficacy Beliefs and Metacognitive Awareness: A Structural Equation Modelling. *International Journal of Learning and Development*, 6(2), 31-41.

Wang, W. (2014). Teachers' Stages of Concern and Levels of Use of a Curriculum Innovation in China: A Case Study. *International Journal of English Language Teaching*, 1(1).

The Effect Of Cloud Accounting Practice To Management Accounting

Göksel KARAŞ¹

Extended Abstract

1. Introduction

The world is on its way to becoming an integrated market with the impact of globalization. For this reason, enterprises are constantly affected by rapid changes in their environment and their activities reach larger sizes than ever. Because of this situation, it is important for the enterprises to make decisions effectively in a short period and to adapt to changing conditions. In today's accounting sense, data entry and data records are not as important as before, and accounting now becomes part of a management information system based on information technology (Güney&Özyiğit, 2015: 287). Developments in information technologies enable to obtained efficiently and rapidly flow of information required to make managerial decisions (Lim, 2013: 104). As a result of combining the basic principles of cloud technology with the applications used by accounting software companies, they have introduced the term cloud accounting, also called online accounting (Dimitriu&Matei, 2014: 842).

The purpose of the study is to investigate the cloud accounting, which emerged as cloud technology started to be used in the accounting field, and its effects on the management accounting from the theoretical point of view. In the study, the literature on cloud accounting was examined and the differences between cloud accounting and traditional accounting were determined. From these differences, cloud accounting provides both less costly use compared to traditional accounting, and allows managers to reach information easily at the desired time and place, allowing for faster and more accurate decisions today, where competition and speed are important.

2. Management Accounting Concept

Management accounting; is a branch of accounting that provides to business owners the numeric information which need for business managers to make healthy decisions (Büyükmirza, 2007: 29). According to another definition, management accounting is the process of providing to managers and employees the financial and non-financial information to needed in the making decisions about an enterprise, allocation of resources and monitoring, evaluation and awarding of performance (Atkinson et al., 2012: 2).

3. Changing of Management Accounting

Businesses have had to change their operations due to rapid developments lived over the last two decades. The constant change of environment requires adjusting strategy of organization in line with the global changes of science, business and technologies, which can

¹ Research Assistant, Dumlupinar University, goksel.karas@dpu.edu.tr

influence business performance (Christauskas&Miseviciene, 2012: 14). Advanced management accounting practices play a critical role in ensuring that businesses comply with dynamic, uncertain and heterogeneous environmental conditions and achieve sustainability and competitive position. Businesses must adapt to advanced management accounting practices and create the necessary technical infrastructure for long-term success (Yücel &Ahmetoğulları, 2015: 199). Technology is rapidly evolving in today's world, and undoubtedly technology is needed to improve and enhance management accounting functionality (Moorthy et al., 2012: 13). At this point, cloud technology used as a web based has started to increase in recent years.

4. Cloud Computing Technology

Companies are attempting to improve and accelerate their services for customers due to digital database dependency and the rapid spread of computers. Recently, cloud computing technology has been used intensively by small and large-scale companies (Marand et al., 2013: 2838). Cloud computing is defined as a model that provides easy access to workable and configurable data sets without labor, or without any intervention by service providers by the National Institute of Standards and Technology (NIST) (Ebenezer et al., 2014).

Rapid developments in information technologies have enabled the emergence and development of cloud technology. Cloud technology has affected accounting practices as well as almost every field. The result of this development has emerged the concept of cloud accounting.

5. Cloud Accounting Concept

The economic activity of the business is determined by timely and objective information provided by the accounting system (Christauskas&Miseviciene, 2012: 14). The accounting system plays a key role for businesses to inform business owners, shareholders and shareholders of information by recording and reporting events related to the financial status of the business. Business owners and / or managers use these data in the strategic decision stage of business.

Because of the rapid developments in technology, especially the developments in information technology, traditional accounting methods used by enterprises are inadequate to meet the needs. Therefore, accounting also area has not become insensitive to this development as it is in almost every area. Because businesses have to adapt to technology in order to be more profitable, efficient and competitive. The most recent development in information technologies is cloud based applications (Christauskas&Miseviciene, 2012: 15). The concept of cloud accounting have emerged the result of transferring and processing of accounting data into the cloud environment. Cloud accounting is a new concept that finds application areas where accounting data are processed on the basis of cloud technology concept.

6. Conclusion

As a result of processing accounting data with the help of cloud technology, the concept of cloud accounting has emerged. With the cloud accounting, it became possible for business owners and managers to access the needed information via the internet connection at the desired time and place. Cloud accounting also has the advantage of lowering costs by saving from the infrastructure costs required for an integrated program used in traditional accounting methods and saving time because of actualizing in a shorter time for businesses. In addition, cloud

accounting provides the more effective of businesses by providing accurate, fast and accurate reports in the desired format and the power of competition in an environment where competition is intense.

Keywords: Cloud Accounting, Management Accounting, Cloud Technology

JEL Codes: M40, M41, O33

Bulut Muhasebesi Uygulamasının Yönetim Muhasebesine Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Dünya küreselleşmenin etkisiyle her geçen gün bütünleşik pazar olma yolunda ilerlemektedir. Bu nedenle işletmeler, çevrelerinde yaşanan hızlı değişimlerden sürekli olarak etkilenmekte ve faaliyetleri de her zamankinden daha büyük boyutlara ulaşmaktadır. Bu durum nedeniyle işletmelerin, etkin ve kısa sürede karar almaları, değişen koşullara uyum sağlamaları açısından önemlidir. Günümüz muhasebe anlayışında, veri girişleri ve veri kayıtları eskisi kadar önemli olmamakta ve muhasebe, artık bilgi teknolojisine dayalı yönetim bilgi sisteminin bir parçasına dönüşmektedir (Güney ve Özyiğit, 2015: 287). Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler yönetsel karar almada gerekli olan bilgi akışının etkili ve hızlı bir biçimde elde edilmesini sağlamaktadır (Lim, 2013: 104). Bulut teknolojisi kullanımının temel prensipleri muhasebe yazılım şirketleri tarafından kullanılan uygulamalarla birleştirilmesi sonucunda online muhasebe de denilen bulut muhasebesi terimini ortaya çıkarmıştır (Dimitriu ve Matei, 2014: 842).

Çalışmanın amacı bulut teknolojisinin muhasebe alanında kullanılmaya başlamasıyla ortaya çıkan bulut muhasebesinin ve bunun yönetim muhasebesi üzerindeki etkilerinin teorik açıdan araştırılmasıdır. Çalışmada, bulut muhasebesi ile ilgili literatür taranarak bulut muhasebesi ile geleneksel muhasebe arasındaki farklar belirlenmiştir. Bu farklardan yola çıkarak, bulut muhasebesi geleneksel muhasebeye göre hem daha az maliyetli olarak kullanım sağlamakta hem de istenilen zaman ve yerde yöneticilerin bilgilere kolayca ulaşmasını sağlayarak rekabet ve hızın önem kazandığı günümüzde daha hızlı ve doğru kararlar almalarına olanak sağlamaktadır.

2. Yönetim Muhasebesi Kavramı

Yönetim muhasebesi; işletme yöneticilerinin sağlıklı karar alabilmeleri için gereksinme duydukları sayısal bilgileri işletme sahiplerine sağlayan muhasebe dalıdır (Büyükmirza, 2007: 29). Bir başka tanıma göre ise yönetim muhasebesi, bir işletmeyle ilgili karar almada, kaynakların tahsisinde ve performansın izlenmesi, değerlendirilmesi ve ödüllendirilmesinde ihtiyaç duyulan finansal ve finansal olmayan bilgileri yöneticilere ve çalışanlara sağlama sürecidir (Atkinson vd., 2012: 2).

3. Yönetim Muhasebesinin Değişimi

İşletmeler faaliyetlerini, son yirmi yıldır yaşanan hızlı gelişmelerden dolayı değiştirmek zorunda kalmışlardır. İşletme çevresinin sürekli değişimi işletme performansını etkileyebilecek bilim, teknoloji ve iş dünyasındaki küresel değişiklikler doğrultusunda işletme stratejilerini değiştirme gerekliliği doğmuştur (Christauskas ve Miseviciene, 2012: 14). İşletmelerin belirsiz ve heterojen olan dinamik çevre koşullarına uyum sağlayıp sürdürülebilirlik ve rekabetçi pozisyon yakalamaları için ileri yönetim muhasebesi uygulamaları kritik rol oynamaktadır. İşletmelerin uzun dönem başarıları için ileri yönetim muhasebesi uygulamalarına adapte olmaları ve gerekli teknik altyapıyı oluşturmaları gereklidir (Yücel ve Ahmetoğulları, 2015: 199). Günümüz dünyasında teknoloji hızla gelişmekte ve şüphesiz yönetim muhasebesi işlevselliğini geliştirmek ve artırmak için teknolojiye ihtiyaç duymaktadır (Moorthy vd., 2012: 13). Bu noktada web tabanlı olarak kullanılan bulut teknolojisinin son zamanlarda kullanımı artmaya başlamıştır.

4. Bulut Bilişim Teknolojisi

Şirketler, dijital veriye bağımlılık ve bilgisayarların hızlı bir şekilde yayılmasından dolayı müşterileri için hizmetlerini geliştirme ve hızlandırma girişimindedirler. Bu konuda son zamanlarda küçük ve büyük ölçekli şirketler tarafından bulut bilişim teknolojisi yoğun bir şekilde kullanılmaktadır (Marand vd., 2013: 2838). Standart ve Teknoloji Ulusal Enstitüsü (NIST) tarafından bulut bilişim, işgücü olmaksızın ya da servis sağlayıcılarının herhangi bir müdahalesi olmaksızın sağlanan işlenebilir ve ayarlanabilir veri setine kolayca ulaşımı sağlayan bir model olarak tanımlanmaktadır (Ebenezer vd., 2014).

Bilgi teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler bulut teknolojisinin ortaya çıkışını ve gelişmesini sağlamıştır. Bulut teknolojisi hemen hemen her alanda olduğu gibi muhasebe uygulamalarını da etkilemiştir. Bunun sonucunda bulut muhasebesi kavramı çıkmıştır.

5. Bulut Muhasebesi Kavramı

İşletmenin ekonomik etkinliği muhasebe sistemi tarafından sağlanan zamanında ve objektif bilgi tarafından belirlenir (Christauskas ve Miseviciene, 2012: 14). Muhasebe sistemi, işletme sahiplerine, ortaklara ve hissedarlara işletmenin mali durumuyla ilgili olayların kaydedilmesini ve raporlanmasını sağlayarak bilgi verdiğinden işletmeler için kilit rol oynamaktadır. İşletme sahibi ve /veya yöneticileri işletme ile ilgili stratejik karar aşamasında bu verilerden yararlanırlar.

Teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler özellikle de bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmeler nedeniyle işletmelerin kullandıkları geleneksel muhasebe yöntemleri ihtiyaçlara cevap vermede yetersiz kalmaktadırlar. Bu yüzden hemen hemen her alanda olduğu gibi muhasebe alanı da bu gelişime duyarsız kalamamıştır. Çünkü işletmeler daha karlı, etkin ve rekabetçi olabilmeleri için teknolojiye uyum sağlamak zorundadırlar. Bilgi teknolojilerindeki en yeni gelişme ise bulut tabanlı uygulamalardır (Christauskas ve Miseviciene, 2012: 15). Muhasebe verilerinin bulut ortamına aktarılması ve işlenmesi sonucu bulut muhasebesi kavramı ortaya çıkmıştır. Bulut muhasebesi, muhasebe verilerinin bulut teknolojisi konsepti temelinde işlenmesi sonucu uygulama alanı bulan yeni bir konsepttir.

6. Sonuç

Muhasebe verilerinin bulut teknolojisi yardımıyla işlenmesi sonucunda bulut muhasebesi kavramı ortaya çıkmıştır. Bulut muhasebesi ile birlikte, işletme sahip ve yöneticilerinin ihtiyaç duyulan bilgilere istenilen yer ve zamanda internet bağlantısı aracılığıyla ulaşılması olanaklı hale gelmiştir. Bulut muhasebesi aynı zamanda işletmelere geleneksel muhasebe yönteminde kullanılan entegre bir program için gerekli olan altyapı maliyetlerinden kurtararak maliyetlerini düşürme avantajı ve daha kısa zamanda gerçekleştiğinden zaman tasarrufu sağlamaktadır. Ayrıca bulut muhasebesi daha doğru, hızlı ve istenilen formatta kesin raporlamalar sunarak işletmelerin kararlarında daha etkili olmalarını ve rekabetin yoğun olduğu bir ortamda rekabet edebilme gücü sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bulut Muhasebesi, Yönetim Muhasebesi, Bulut Teknolojisi

JEL Kodları: M40, M41, O33

References

Atkinson, A. A., Kaplan, R. S., Matsumura, E. M. ve Young, S. M., (2012). *Management Accounting*, Pearson Education, Sixth Edition.

Büyükmirza, K., (2007). *Maliyet ve Yönetim Muhasebesi*, 11. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi.

Christauskas, C. ve Miseviciene, R., (2012). Cloud - Computing Based Accounting for Small to Medium Sized Business, *Engineering Economics*, 23(1), ss. 14-21.

Dimitriu, O. ve Matei, M., (2014). Emerging Markets Queries in Finance and Business, A New Paradigm for Accounting Through Cloud Computing, *Science Direct, Procedia Economics and Finance*, 15, ss. 840-846.

Ebenezer, E. E. S., Omane-Antwi, K.B. ve Kyei, M. E., (2014). Accounting in the Cloud: How Cloud Computing Can Transform Businesses (The Ghanaian Perspective), Proceedings of the Second International Conference on Global Business, Economics, Finance and Social Sciences (GB14Chennai Conference), 11-13 Temmuz, Hindistan.

Güney, S. ve Özyiğit, H., (2015). Muhasebedeki Verilerin Yönetimde Kullanılması ve Elektronik Muhasebe Verilerinin Yönetim Kararlarına Etkisi, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(53), ss. 279-297.

Lim, F. P. C., (2013). Impact of Information Technology on Accounting Systems, *Asia-pacific Journal of Multimedia Services Convergent with Art, Humanities and Sociology*, 3(2), ss.93-106.

Marand, A. A., Marand, E. A. ve Dashtebayaz, M. L., (2013). Investigating the Effects of Cloud Computing on Accounting and Its Comparison with Traditional Models, *Advances in Environmental Biology*, 7(10), ss. 2836-2846.

Moorthy, M. K., Voon, O. O., Samsuri, C. A. S. B., Gopalan, M. ve Yew, K., (2012). Application of Information Technology in Management Accounting Decision Making, *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 2(3).

Yücel, R. ve Ahmetoğulları, K., (2015). İleri Yönetim Muhasebesi Uygulamalarının Rekabet Stratejileri ve Performans Üzerindeki Etkisi, *Business and Economics Research Journal*, 6(4), ss.179-201.

Scales for Measuring Customers' Willingness to Control and the Ability or Willingness of a Service Business to Offer Control to its Customers

Erdoğan KOÇ¹, Hakan BOZ²

Extended Abstract

1. Introduction

Human beings have always searched for means to decrease the risk they perceive and increase predictability in their environments so that they can maintain their survival. For this reason, people have always tried to reduce risks and increase their control in all of their dealings. From a consumption perspective, services tend to carry more risks for customers than tangible products, due to the inherent characteristics of services. Particularly, the intangibility, heterogeneity and inseparability of services increase customers' perception of risk by increasing uncertainty and reducing predictability. The feeling of control may reduce customers' perception of risk when they and consume services.

2. Methodology

In this study based on Averill's (1973) three types of control (cognitive, decisional and behavioural) two scales have been developed. Two kinds of control scale were developed within the scope of the study. The first scale measures service customers' willingness to have control they wish to have when making purchasing decisions for services. Control scale for customer consists three dimensions. Behavioural control was measured by 11 items, decisional control and cognitive control were measured by 13 and 11 items. The second scale measures a service business' ability or willingness to offer control to its customers. The second scale consists of 5 items of behavioural control, 7 items of decision control, and 12 items of cognitive control. Both scales are 5 point Likert Type scales.

3. Findings and Analysis

In the analysis of the data, Explanatory Factor Analysis (EFA) was run with SPSS 19 statistical package program. The Varimax rotation method was used in the analysis of the factors. According to the results of Principal Component Analysis, two items from the behavioural control, six items from the decisional control and two items from the cognitive control were excluded. Cronbach's Alpha value was used for the reliability coefficient of the data obtained from the scales. The internal consistency coefficients of the scores obtained from the scales were found to be $\alpha=,900$ for the behavioural control, for the decision control $\alpha=,839$ and for the cognitive control, and $\alpha=,885$ for the cognitive control.

¹ Prof. Dr. ekoc@bandirma.edu.tr, Bandırma Onyeddi Eylül Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

² Yrd. Doç. Dr., hakan.boz@usak.edu.tr, Uşak Üniversitesi, Uygulamaları Bilimler Yüksekokulu

Table 1. Reliability and EFA Results - Control Scale for Customers

Items	Factor 1	Factor 2	Factor 3
Behavioural Control 1	,819		
Behavioural Control 2	,810		
Behavioural Control 3	,779		
Behavioural Control 4	,769		
Behavioural Control 5	,745		
Behavioural Control 6	,742		
Behavioural Control 7	,707		
Behavioural Control 8	,681		
Behavioural Control 9	,669		
Behavioural Control 10	,504		
Decisional Control1		,846	
Decisional Control2		,834	
Decisional Control3		,819	
Decisional Control4		,687	
Decisional Control5		,637	
Decisional Control6		,616	
Decisional Control7		,587	
Cognitive Control1			,831
Cognitive Control2			,830
Cognitive Control3			,823
Cognitive Control4			,764
Cognitive Control5			,745
Cognitive Control6			,726
Cognitive Control7			,638
Cognitive Control8			,632
Eigen Values	5,082	3,682	4,777
% of Variance	52,982	52,601	53,083
Kaiser-Meyer-Olkin	,894	,855	,875
Cronbach Alpha	,891	,837	,885

Table 2 presents the results of the Principal Component Analysis of the Control Scale developed for service businesses. According to the analysis results, one item was removed from the behavioural control dimension. Cronbach's Alpha value was used for the reliability coefficient of the data obtained from the scales. Internal consistency coefficients of the scores obtained from the scales were examined. The Cronbach's Alpha values were for the behavioural control $\alpha=,619$, the decisional control $\alpha=,833$ and the cognitive control $\alpha=,873$. Both scales appear to have strong reliability and validity.

Table 2. Reliability and EFA Results - Control Scale for Service Businesses

Items	Factor 1	Factor 2	Factor 3
Behavioural Control 1	,745		
Behavioural Control 2	,727		
Behavioural Control 3	,720		
Behavioural Control 4	,543		
Decisional Control1		,810	
Decisional Control2		,768	
Decisional Control3		,760	
Decisional Control4		,735	
Decisional Control5		,696	

Decisional Control6		,683	
Cognitive Control1			,782
Cognitive Control2			,762
Cognitive Control3			,745
Cognitive Control4			,745
Cognitive Control5			,733
Cognitive Control6			,718
Cognitive Control7			,696
Cognitive Control8			,641
Eigen Values	1,897	3,313	4,250
% of Variance	47,419	55,211	53,129
Kaiser-Meyer-Olkin	,600	,857	,866
Cronbach's Alpha	,619	,833	,873

Table 3 shows the control score tables for both customers and service businesses. Based on the survey scores (points) customers (in terms of their willingness to have control) and service businesses (in terms of willingness or ability to offer control) can be classified into three categories, as low, medium and high. Scores (points) were calculated based on the responses of the participants.

Table 3. Control Scales Score Tables

Customer's Willingness to Have Control		Service Business' Ability or Willingness to Offer Control to its Customers	
Cognitive Control		Cognitive Control	
Value	Willingness to Control	Value	Ability/Willingness to Offer Control
1-20 points	Low	1-8 points	Low
21-30 points	Medium	9-12 points	Medium
31-50 points	High	13-20 points	High
Decisional Control		Decisional Control	
Value	Willingness to Control	Value	Ability/Willingness to Offer Control
1-14 points	Low	1-12 points	Low
15-21 points	Medium	13-18 points	Medium
22-35 points	High	19-30 points	High
Behavioural Control		Behavioural Control	
Value	Willingness to Control	Value	Ability/Willingness to Offer Control
1-16 points	Low	1-16 points	Low
17-24 points	Medium	17-24 points	Medium
25-40 points	High	25-40 points	High

4. Conclusions

The scales developed in this study can be used by researchers and practitioners for a wide variety of service businesses (e.g. tourism, hospitality, health, banking, insurance, education, transportation, logistics, retailing, telecommunications, etc.). A wide variety of topics such as performance measurement, customer satisfaction, brand loyalty, perceived risk, positioning, customers' intention to buy, service design, customer added value, benchmarking, competitive advantage, customer participation, service failures, service recovery, etc. can be investigated by using these two newly developed scales within the disciplines of consumer behaviour, services marketing and management.

Keywords: Marketing, Control Scale, Behavioural Control, Decisional Control and Cognitive Control

JEL Codes: M30, L80, D11

Müşterinin Hizmeti Kontrol Etme İsteği ve Hizmet İşletmesinin Kontrol Sunabilme Becerisi Ölçekleri

Geniş Özet

1. Giriş

İnsan varoluşundan bugüne içinde bulunduğu ortamlardaki riski azaltma ve kontrolünü artırma çabası içinde olmuştur (Averill, 1973:286 Koc, 2016:109). Bunun temelinde insanoğlunun varlığını sürdürme ve kayıptan kaçınma güduları yer almaktadır (Kahneman ve Tversky, 1979:263). Hatta insanoğlunun bugün eriştiği medeniyet seviyesinin en önemli belirleyicilerinden olan sekiz bin yıl kadar önce avcı ve göçebe toplum düzeninden yerleşik tarım hayatına geçmesinin temelinde de insanoğlunun çevresindeki belirsizlik ve riski azaltmak ve çevresi üzerinde daha fazla kontrole sahip olma arzusu yer almaktadır (Harari, 2014:91). Riskin temelinde belirsizlik, tehdit algısı ve durumsal kontrol eksikliği yer almaktadır (Smith ve Ellsworth, 1985:814; Lerner ve Keltner, 2001:146; Lerner vd. 2003:147). Belirli bir durumda sahip olunan kontrol hissi veya duygusu, belirsizliğin ve dolayısıyla risk algılamasının azalmasına neden olmaktadır (Averill, 1973: 286; Koc, 2016:109).

Hizmet sektöründe müşterilerin kontrol algılamaları ile ilişkili çeşitli araştırmalar yapılmakla birlikte bir hizmet işletmesinin müşterilerinin hangi kontrol türünden ne kadarına sahip olmak istediğini veya bir hizmet işletmesinin müşterilerine hangi kontrolden ne kadar sunduğunu veya sunabildiğini ölçekler bulunmamaktadır. Bu çalışmada bu alanda iki adet ölçek geliştirilerek araştırmacı ve uygulayıcıların kullanımına sunulmaktadır.

2. Hizmetler ve Risk

Hizmetlerin soyutluk, ayrılmazlık ve heterojenlik gibi özellikleri somut ürünlere nazaran müşterilerin risk algılamalarının (fizyolojik/fiziksel risk, psikolojik risk/ego riski, sosyal risk, finansal/ekonomik risk, performans riski, zaman riski) göreceli olarak daha fazla olmasına olmaktadır (Namasivayam ve Hinkin, 2003:27; Koc, 2013:826). Risk müşteri ile işletme arasında bir bariyer görevi görmekte ve müşterinin algıladığı risk ortadan kaldırılmadığı veya azaltılmadığı takdirde müşteriler o hizmeti satın almaya eğilimli olmamaktadırlar (Patterson vd., 2006:264; Koç v eBoz, 2014: 141; Koç, 2017:62).

3. Kontrol Algılaması ve Hizmetler

Averill'e (1973:286) göre üç tür kontrol vardır. Bunlar bilişsel kontrol, karar kontrolü ve davranışsal kontroldür. Bilişsel kontrolün temelinde bireyin önünü görebilmesi ve gelecekte negatif sürprizlerle karşılaşmama istediğidir. Müşterilerin hizmet bileşenlerinden özellikle ürün ve fiyat hakkında yeterince, doğru ve inandırıcı bir şekilde bilgilendirilmeleri onların bilişsel kontrollerini artıracaktır (Koç, 2017:68). Risk algılaması yüksek turistler her şey dahil tatillere

giderek ödeme ve ürün içeriği ile ilgili belirsizlikleri azaltmak isterler. Yine restoranların girişine fiyat listesi asılması müşterilerin bilişsel kontrolü artıracak ve o hizmet işletmesine olan güveni ve dolayısıyla satın alma eğilimini artıracaktır. Öte yandan ön ödemeli (faturasız) telefona hattına sahip GSM müşterileri de belirsikten kaçma ve daha fazla kontrole sahip olmak için bu hatları tercih etmektedirler. GSM operatörleri içinse daha faturalı müşteriler daha tercih edilen müşterilerdir. Bu nedenle GSM operatörleri ön ödemeli (faturasız) sahip müşteri oranını azaltıp, faturalı müşteri oranını artırmak için fatura limitli ve limiti dolunca durun ve müşteriye bildirimde bulunan hatlar düznelmektedirler (Koç, 2017:68).

Öte yandan karar kontrolü müşterilere mümkün olduğunca hizmetle ilgili pek çok kararı ve seçimi kendilerinin yapmasına sizin verilmesi ile ilgilidir (Kim vd. 2013:204) Yani bir GSM operatörünün müşterilerine hatlarında bulunan telefonla görüşme, mesajlaşma ve internet kullanımı oranlarını müşterinin seçimi ve kararına bırakması müşterinin karar kontrolünü artırmak içindir. Yine açık büfe restoranlar ve oteller müşterilerin daha fazla karar kontrolüne sahip olmasına imkan vermek için bu uygulamaları yapmaktadır. İnsanlar kendileri seçimlerde bulduklarında ve kararları kendileri verdiklerinde daha mutlu olmakta ve seçtikleri her ne olursa olsun (örneğin ürün) daha çok beğenmektedirler. Buna kontrol yanılsaması (illusion of control) ve denetim yanılsaması denir (Koc, 2016: 108). Koc'un (2016:112) çalışmasına göre açık büfe sisteminin uygulandığı her şey dahil tatillerde turistler yiyecekleri açık büfeden kendileri seçtikleri için kontrol yanılsaması nedeniyle seçtikleri bu yiyecekleri daha çok beğenme eğiliminde olabilmektedirler. Bu nedenle bu türden tatillerin açurı yeme ve obezliğe neden olabileceği ileri sürülmektedir (Koc, 2016: 112). Davranışsal kontrol ise olumsuz veya tehditkar bir durumda müşterinin kendini korumak için bu durumdan kendini kurtarabilecek hareket kabiliyetinin olması ile ilgilidir. Müşterilerin hizmetleri satın aldıktan sonra bir zarar uğramadan veya min,mum zararla satın almaktan vazgeçebilmesi, cayabilmesi ve ödediği ücreti kolayca geri alabilmesi davranışsal kontrolle ilgilidir.

Yukarda açıklanan üç tür kontrol hemen hemen her hizmet işletmesi tarafından kendi hizmet pazarlama bileşenleri göz önünden bulundurarak ayarlanabilir ve uygulanabilir. Bu uygulamaların verimli ve etkin olması müşteri riskinin azalmasına ve müşterinin daha fazla kontrol duygusuna sahip olmasına neden olacaktır. Ayrıca bireylere sağlanan kontrolün o bireylerde kendilerine kontrolü sağlayan kuruma veya işletmeye karşı güvenlerinin artmasına da neden olduğu görülmektedir (Bronfman vd., 2009:687).

4. Metodoloji

4.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı hizmet satın alırken müşterilerin algıladıkları riski azaltmada bir araç olarak kullandıkları kontrol etme isteğini ve hizmet işletmelerinin bu kontrolü sağlayabilme derecelerini ölçebilen iki ölçek geliştirilmesidir.

Bu çerçevede iki farklı ölçek geliştirilmiştir. Birinci ölçek müşterilerin hizmet satın alma karar sürecinde iken üç tür kontrol (karar, bilişsel ve davranışsal kontrol) güdülerini ölçmeye yönelik bir ölçektir. İkinci ölçek ise hizmet işletmelerinin müşterilerin satın alma karar sürecinde onlara bu üç tür kontrolü ne kadar sağlayabildiği veya sunabildiğini ölçmektedir.

Geliştirilen ölçekler ile müşterilerin, farklı hizmet alt sektörlerinde (örneğin, turizm ve konaklama, bankacılık, sağlık, eğitim, danışmanlık vb. gibi) ürün veya hizmet satın alma kararı verirken algılanan riski aaltma amacıyla bilişsel, davranışsal ve karar kontrol etme güdülerinin

ölçemeye uygun hale getirilerek işletmeler için daha etkin bir hizmet pazarlaması ve yönetimi faaliyeti ve satış geliştirme imkanı sunulması amaçlanmaktadır.

4.2. Örneklem Veri Toplama Aracı ve Veri Toplama Yöntemi

Çalışmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anketler kolayda örnekleme yöntemi ile Uşak ve Bursa illerinde 367 kişiden toplanmıştır. İşletmelerin müşterilere sunduğu kontrol algısını ölçen ölçeğin verisi ise yiyecek içecek sektöründe faaliyet gösteren hizmet işletmesi ile ilgili olarak toplanmıştır.

Ölçeklerden birincisi müşterilerin satın alma kararındaki kontrol güdülerini (karar kontrolü, bilişsel kontrol ve davranışsal kontrol) ölçmek amacıyla 3 ayrı ölçekten oluşmaktadır. Geliştirilen ölçekler davranışsal kontrol boyutu 11 madde, karar kontrolü boyutu 13 madde ve bilişsel kontrol boyutu 11 maddeden oluşmaktadır. Hizmet işletmelerinin müşterilerin kontrol isteklerine veya ihtiyaçlarına ne kadar cevap verdiğini/verebildiğini ölçmek için geliştirilen ölçekte ise davranışsal kontrol boyutu için 5 madde, karar kontrolü boyutu için 7 madde ve bilişsel kontrol boyutu için 12 madde bulunmaktadır. Ölçekler 5'li Likert Tipi ölçektir.

Araştırmacılar tarafından hazırlanan maddeler alanında uzman iki akademisyen tarafından değerlendirilmiştir. Akademisyenlerden gelen geri bildirimlere göre maddelerde düzenlemeler yapılarak anket formu hazırlanmıştır.

4.3. Bulgular

Verilerin analizinde Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) SPSS 19 programı istatistik paket ile yapılmıştır. Faktörlerin analizinde Varimax döndürme yöntemi kullanılmıştır. Ankette kullanılan maddelerin boyutlandırılmasında temel bileşenler analizi kullanılmıştır. Temel Bileşenler Analizi sonucuna göre Davranışsal Kontrol Ölçeği'nden 2 madde, Karar Kontrolü Ölçeği'nden 6 madde ve Bilişsel Kontrol Ölçeği'nden 2 madde çıkarılmıştır. Ölçeklerden elde edilen verilerin güvenilirlik katsayısı için Cronbach's Alpha değeri kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen değerlerin iç tutarlılık katsayılarına bakıldığında Davranışsal Kontrol Ölçeği'nin $\alpha=,900$, Karar Kontrolü Ölçeği'nin $\alpha=,839$ ve Bilişsel Kontrol Ölçeği'nin $\alpha=,885$ olduğu görülmüştür.

Tablo 1. Hizmet Müşterileri için Kontrol Ölçeği Temel Bileşenler Analizi Sonuçları

Maddeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3
Davranışsal Kontrol 1	,819		
Davranışsal Kontrol 2	,810		
Davranışsal Kontrol 3	,779		
Davranışsal Kontrol 4	,769		
Davranışsal Kontrol 5	,745		
Davranışsal Kontrol 6	,742		
Davranışsal Kontrol 7	,707		
Davranışsal Kontrol 8	,681		
Davranışsal Kontrol 9	,669		
Davranışsal Kontrol 10	,504		
Karar Kontrolü 1		,846	
Karar Kontrolü 2		,834	
Karar Kontrolü 3		,819	
Karar Kontrolü 4		,687	
Karar Kontrolü 5		,637	
Karar Kontrolü 6		,616	

Karar Kontrolü 7		,587	
Bilişsel Kontrol 1			,831
Bilişsel Kontrol 2			,830
Bilişsel Kontrol 3			,823
Bilişsel Kontrol 4			,764
Bilişsel Kontrol 5			,745
Bilişsel Kontrol 6			,726
Bilişsel Kontrol 7			,638
Bilişsel Kontrol 8			,632
Eigen Values	5,082	3,682	4,777
% of Variance	52,982	52,601	53,083
Kaiser-Meyer-Olkin	,894	,855	,875
Cronbach Alpha	,891	,837	,885

Tablo 2’de hizmet işletmeleri için geliştirilen Kontrol Ölçeği’ne ait Temel Bileşenler Analizi sonucuna ait bilgiler sunulmaktadır. Analiz sonuçlarına göre Davranışsal Kontrol Ölçeği’nden 1 madde çıkarılmıştır. Ölçeklerden elde edilen verilerin güvenilirlik katsayısı için Cronbach’s Alpha değeri kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen değerlerin iç tutarlılık katsayılarına bakıldığından Davranışsal Kontrol Ölçeği’nin $\alpha=,619$, Karar Kontrolü Ölçeği’nin $\alpha=,833$ ve Bilişsel Kontrol Ölçeği’nin $\alpha=,873$.

Tablo 2. Hizmet İşletmeleri için Kontrol Ölçeği Temel Bileşenler Analizi Sonuçları

Maddeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3
Davranışsal Kontrol 1	,745		
Davranışsal Kontrol 2	,727		
Davranışsal Kontrol 3	,720		
Davranışsal Kontrol 4	,543		
Karar Kontrolü 1		,810	
Karar Kontrolü 2		,768	
Karar Kontrolü 3		,760	
Karar Kontrolü 4		,735	
Karar Kontrolü 5		,696	
Karar Kontrolü 6		,683	
Bilişsel Kontrol 1			,782
Bilişsel Kontrol 2			,762
Bilişsel Kontrol 3			,745
Bilişsel Kontrol 4			,745
Bilişsel Kontrol 5			,733
Bilişsel Kontrol 6			,718
Bilişsel Kontrol 7			,696
Bilişsel Kontrol 8			,641
Eigen Values	1,897	3,313	4,250
% of Variance	47,419	55,211	53,129
Kaiser-Meyer-Olkin	,600	,857	,866
Cronbach Alpha	,619	,833	,873

Tablo 3’te müşterilerin satın alma karar sürecindeki kontrol odaklılığı ile işletmelerin tüketicilere sağladığı kontrol algısını ölçmek için geliştirilen ölçeklerden elde edilen puanlar üç kategoriye ayrılmıştır. Tüketicilerin kontrol odaklılığı ve işletmelerin tüketicilere sağladığı kontrol düzeyi düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırılmıştır.

Tablo 3. Kontrol Ölçeği Skor Tablosu

Müşterinin Hizmeti Kontrol Etme İsteği		Hizmet İşletmesinin Kontrol Sunabilme Becerisi	
Bilişsel Kontrol		Bilişsel Kontrol	
Değer	Kontrol Etme İsteği	Değer	Kontrol Sunabilme Becerisi
1-20 puan arası	Düşük	1-8 puan arası	Düşük
21-30 puan arası	Orta	9-12 puan arası	Orta
31-50 puan arası	Yüksek	13-20 puan arası	Yüksek
Karar Kontrolü		Karar Kontrolü	
Değer	Kontrol Etme İsteği	Değer	Kontrol Sunabilme Becerisi
1-14 puan arası	Düşük	1-12 puan arası	Düşük
15-21 puan arası	Orta	13-18 puan arası	Orta
22-35 puan arası	Yüksek	19-30 puan arası	Yüksek
Davranışsal Kontrol		Davranışsal Kontrol	
Değer	Kontrol Etme İsteği	Değer	Kontrol Sunabilme Becerisi
1-16 puan arası	Düşük	1-16 puan arası	Düşük
17-24 puan arası	Orta	17-24 puan arası	Orta
25-40 puan arası	Yüksek	25-40 puan arası	Yüksek

4. Sonuç

Bu çalışma ile hizmet pazarlaması ve hizmet yönetimi alanlarında çalışan araştırmacılar için iki farklı ölçek geliştirilerek araştırmacıların kullanımına sunulmuştur. Bu ölçekler ile bir hizmet işletmesinin müşterilerinin hangi tür kontrolden ne kadar elde etmek istedikleri ve o hizmet işletmesinin müşterilerine bu üç kontrol türünü ne kadar sunduğu veya sunabildiği ölçülebilir. Bu ölçekler ile hizmet pazarlaması ve yönetimi alanlarında müşteri tatmini, satın alma niyeti, risk algılaması, konumlandırma, rekabet avantajı, müşterinin hizmete katılımı, hizmet hatası algılaması vb. gibi konularda ve karşılaştırmalı çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Pazarlama, Kontrol ölçeği, davranışsal kontrol, karar kontrolü ve bilişsel kontrol

JEL Kodları: M30, L80, D11

References

- Averill, J. R. (1973). Personal control over aversive stimuli and its relationship to stress. *Psychological bulletin*, 80(4), 286-303.
- Bronfman, N., López-Vázquez, E., Dorantes, G. (2009). An empirical study for the direct and indirect links between trust in regulatory institutions and acceptability of hazards. *Safety Science*, 47, 686-692.
- Harari, Y. N. (2015). *Sapiens: A brief history of humankind*. London: Vintage

Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). Prospect theory: An analysis of decision under risk. *Econometrica: Journal of the econometric society*, 263-291.

Kim, E., Ham, S., Yang, I. S., & Choi, J. G. (2013). The roles of attitude, subjective norm, and perceived behavioral control in the formation of consumers' behavioral intentions to read menu labels in the restaurant industry. *International Journal of Hospitality Management*, 35, 203–213.

Koc, E. (2013). Inversionary and liminoidal consumption: Gluttony on holidays and obesity. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 30(8), 825-838.

Koc, E., & Boz, H. (2014). Psychoneurobiochemistry of tourism marketing. *Tourism Management*, 44, 140-148.

Koc, E. (2016). Food Consumption in All-inclusive Holidays: Illusion of Control as an Antecedent of Inversionary Consumption. *Journal of Gastronomy and Tourism*, 2(2), 107-116.

Koç, E. (2017), *Hizmet Pazarlaması ve Yönetimi, Global ve Yerel Yaklaşım*, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık: Ankara.

Lerner, J. S., Gonzalez, R. M., Small, D. A., Fischhoff, B. (2003). Effects of fear and anger on perceived risks of terrorism: A national field experiment. *Psychological Science*, 14 (2), 144-150. 17.

Lerner, S. and Keltner, D. (2001). Fear, Anger and Risk. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81(1), 146-159.

Namasivayam, K., Hinkin, T.R. (2003). The customer's role in the service encounter: the effects of control and fairness. *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly* 44 (3), 26–36.

Patterson, P.F., Cowley, E., and Prasongsukarn, K. (2006). 'Service Failure Recovery: The Moderating Impact of Individual-Level Cultural Value Orientation on Perceptions of Justice,' *International Journal of Research in Marketing*, 23, 3, 263–277.

Smith, C.A. & Ellsworth, P.C. (1985). Patterns of cognitive appraisal in emotion. *Journal of Personality and Social Psychology*, 48, 813-838.

Orhan Pamuk's Unknown Award-Winning Short Story: *Hançer*

Fethi DEMİR¹, Mehmet Recep TAŞ²

Extended Abstract

Orhan Pamuk, leading of the most significant writers at the post-1980 era in Turkey, is a writer who received many rewards including Nobel Prize, attracted great attention both domestic and abroad, as of today who is considered among the great authors of world literature. Also because of both his literary identity and his political, social and cultural thoughts; he is a novelist, who gets many discussions and polemics, sometimes comes up with praises and sometimes receives satires. Despite all of these, scientific studies on works of Orhan Pamuk are quite restricted. Moreover, instead of containing all of his works these studies whether examine just one work or attend just one novel element (characters, theme etc.) of Orhan Pamuk's all works. Studies in the field of Comparative Literature depend on comparisons between any novels of Orhan Pamuk and some examples of world literature.

Orhan Pamuk, who won the Nobel Prize in Literature in 2006, is not only among the important writers of Turkish Literature but also among the important writers of the World literature. Pamuk grinds out different types of Works and tries different forms in his about forty years of professional writing life. He astonishes the reader with each his new work. In this context; writer's short story called *Hançer*, which he ground out in his early 20s and which is now known well both by the public opinion in literature and readers, comes in third at 12th Antalya Festival Short Story Contest. This socialist realist short story, which in a sense helps Pamuk show up in World Literature for the first time, have a different place than writer's novels in that it deals especially with village authenticity. On the other hand; *Hançer* is a text which can be associated with Orhan Pamuk's novels even if not closely related. Thus; analysing *Hançer* gives interesting and important data about writer's novelist career.

The writing adventure of Pamuk, whose only occupation has been "writing" since 1974 starts with a socialist realist village story called *Hançer*, which does not match up much with his personal formation. Orhan Pamuk, who queries the social problems through a historical perspective and who reflects the political and economic problems and sufferings of the people living in countryside with a socialist realist point of view, has been influenced considerably by "village realism" which was the strong movement of the period. In the story, which also has a historical dimension, the struggle of villagers of Manisa against Voyvoda and his men who levies taxes from them is narrated. Parmaksız Muharrem who, once upon a time, rebelled against Voyvoda and defended villagers' rights against him leaves the village because of the fact that villagers were not supportive enough. Parmaksız Muharrem's nephew Osman continues the noble banditry tradition which was started by Parmaksız Muharrem who teaches in a madrasah in Manisa and who is portrayed as an intellectual and generalist. Osman decides

¹ Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, mfethi_demir@yahoo.com

² Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Yabancı Dil Eğitimi Bölümü, mehrectac@gmail.com

to confront Voyvoda with the dagger he received from his uncle. First, he helps the villagers conquer their fears and then organizes a struggle with the youths of the village. After then, he stabs Voyvoda, who comes to get the assest of villagers which they kept in a cave, to death. Thus; he turns into a “noble bandit” like İnce Memed, Kuyucaklı Yusuf and Robin Hood to the examples of whom we frequently meet in Turkish and World literature.

In *Hançer*, which is the first trial of a young writer, it is also possible to meet the clues regarding Pamuk’s subsequent works. Travelling and the theme of searching are important metaphors used in most of Pamuk’s novels particularly in *Yeni Hayat* and *Kara Kitap*. Again, narration of daily concerns through a historical perspective, applying to anachronism in some way, is used in both *Beyaz Kale* and *Benim Adım Kırmızı*. It can be said that Pamuk starts his intense pre-studies before writing his works with *Hançer*. Just as in his subsequent works, Pamuk makes searches concerning the geography and historical period he narrates. The atmosphere of the narrated period, which matches up with historicity, the geography of Manisa, which is narrated realistically, the traces of “village realism” in the plain lives of villagers hint that *Hançer* was a product of a hard preparatory period. The fact that Pamuk’s family take their origins from Manisa and there is somebody who is named after Pamuk’s brother Şevket and so forth show that the writer uses autobiographic elements ,which he used in all of his works, here, as well. Again, as a leitmotif, we meet the name Osman in *Cevdet Bey ve Oğulları*, *Yeni Hayat*, *Benim Adım Kırmızı* and *Masumiyet Müzesi* , as well.

In conclusion, *Hançer* resembles with Pamuk’s subsequent works in many aspects and the main difference which distinguishes *Hançer* from these works is the changeover in the writer’s perspective. Because, after this story which has a socialist realist point of view and which narrates the sufferings and troubles of countryside people through a historical perspective, Pamuk tends towards modern and postmodern conceptions. Thus, “*Hançer*” which gives its name to the story appears in *Benim Adım Kırmızı* that Pamuk ground out after years, but this time, it is not used as a tool symbolising revolt against injustice but as an object which a jealous lover uses in accordance with his personal profits.

Keywords: Orhan Pamuk, *Hançer*, *Socialist Realist Short Story*

Orhan Pamuk’un Bilinmeyen Ödüllü Öyküsü: *Hançer*

Geniş Özet

Türkiye’de 1980 sonrası dönemin en önemli yazarlarının başında gelen Orhan Pamuk, Nobel Edebiyat Ödülü dâhil olmak üzere birçok ödül alan, eserleri hem yurt içinde hem de yurtdışında büyük ilgi gören ve dünya edebiyatının önemli kalemleri arasında sayılan bir yazardır. Aynı zamanda hem edebi kimliği hem de siyasi, sosyal ve kültürel fikirleri sebebiyle hakkında birçok tartışma ve polemik üretilen, bazen övgülerle karşılaşan ve bazen de yergilere muhatap olan bir romancıdır. Tüm bunlara rağmen Pamuk’un eserleri üzerine yapılan bilimsel çalışmalar oldukça sınırlıdır. Ayrıca bu çalışmalar yazarın tüm yapıtlarını kapsamaktan ziyade ya tek bir eserini incelemektedir ya da yazarın tüm romanlarını tek bir roman unsuru (kişiler, tema vs.) bağlamında ele almaktadır. Karşılaştırmalı edebiyat sahasında yapılan çalışmalar ise Orhan Pamuk’un herhangi bir romanını, dünya edebiyatının çeşitli örnekleri ile mukayeseye dayanmaktadır.

Pamuk, yaklaşık kırk yıllık profesyonel yazarlık hayatı süresince farklı tarzlarda eserler kaleme alır, değişik biçim denemeleri yapar. Her yeni eseriyle okuru belirli anlamda şaşırtır. Bu bağlamda yazarın yirmili yaşlarının başında kaleme aldığı fakat gerek edebiyat kamuoyu gerekse okur tarafından pek bilinmeyen *Hançer* adlı öyküsü, 12. Antalya Festivali Hikâye Yarışmasında üçüncü olur. Bir bakıma Pamuk'un edebiyat dünyasındaki ilk görünürlüğü olan bu toplumcu gerçekçi öykü, özellikle köy gerçekliğini işlemesi bakımından yazarın romanlarından oldukça farklı bir yerde durur. Öte yandan *Hançer*, Orhan Pamuk'un romanlarıyla örtük bir biçimde olsa da ilişkilendirilebilecek bir metindir. Bu nedenle *Hançer*'i incelemek yazarın romancılık kariyerine dair önemli ve ilginç doneler içerir.

1974 yılından itibaren tek uğraşı “yazı” olan Pamuk'un yazarlık serüveni, kişisel formasyonu ile pek de örtüşmeyen *Hançer* adlı toplumcu gerçekçi bir köy öyküsüyle başlar. Toplumsal sorunları tarihi bir perspektif içerisinde yerleştirerek sorgulayan, kırsal yöre insanının acılarını, siyasi ve ekonomik problemlerini toplumcu bir bakış açısıyla yansıtan yazar, dönemin güçlü akımı, “köy gerçekçiliğinden” oldukça etkilenmiştir. Yazarlığa yeni adım atmış genç bir yazarın ilk denemesi olan *Hançer*'de, aynı zamanda, Pamuk'un daha sonraki eserlerine dair ipuçlarına rastlamak da mümkündür. Örneğin yolculuk ve arayış izleği başta *Yeni Hayat* ve *Kara Kitap* olmak üzere Pamuk'un birçok romanında kullanılan önemli bir metaforudur. Yine güncel meselelerin tarihi bir perspektif içerisinde anlatılması, bir nevi anakronizme başvurulması, hem *Beyaz Kale*'de hem de *Benim Adım Kırmızı*'da kullanılır. Pamuk'un eserlerini yazmadan önce yaptığı yoğun ön çalışmalara da *Hançer*'le başladığı söylenebilir. Tıpkı daha sonraki eserlerinde olduğu gibi burada da Pamuk, anlattığı coğrafyaya, tarihsel döneme dair etüt çalışmaları yapar. Anlatılan dönemin tarihsel gerçeklikle örtüşen atmosferi, gerçeğe uygun betimlenen Manisa coğrafyası, köylülerin yalın hayatına sızan “köy gerçekçiliğine” dair eserlerin izleri, *Hançer*'in sıkı bir hazırlık çalışmasının neticesinde kaleme alındığını gösterir. Pamuk'un aile kökeninin Manisa'ya dayanması, öyküde Pamuk'un ağabeyi Şevket'in adını taşıyan bir kişinin olması vb. örnekler ise yazarın hemen her eserinde başvurduğu otobiyografik unsurları burada da kullandığını gösterir. Yine bir laytmotif olarak Osman adı, *Cevdet Bey ve Oğulları*, *Yeni Hayat*, *Benim Adım Kırmızı* ve *Masumiyet Müzesi*'nde karşımıza çıkar.

Sonuçta Pamuk'un daha sonraki eserleriyle birçok bakımdan benzerlik gösteren *Hançer*'i, bu eserlerden ayıran en temel fark ise yazarın bakış açısındaki köklü değişimdir. Çünkü toplumcu gerçekçi bir bakış açısıyla kaleme alınan ve kırsal yöre insanının sıkıntılarını, dertlerini tarihi bir perspektif içerisinde anlatan bu öyküden sonra Pamuk, daha çok modern ve postmodern anlayışlara yönelmiştir. Nitekim öyküye adını veren “Hançer”, Pamuk'un yıllar sonra kaleme aldığı *Benim Adım Kırmızı*'da ortaya çıkar; ama bu kez, haksızlığa karşı başkaldırıyı simgeleyen bir araç olarak değil, kıskanç bir aşğın kendi bireysel çıkarları için kullandığı bir nesne olarak kullanılır.

Kaynakça

- Coşkun, A. H. (2002). *Kırmızı ve Kar*, İstanbul: Birey Yayıncılık.
- Demir, F. (2011). *Orhan Pamuk'un Romanları Üzerine Bir Ararştırma*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Esen, N. (1996). *Kara Kitap Üzerine Yazılar*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Kuyuş, N. (Röp). (11.03.1996). “En Baskıcı Demokrasi Türkiye”, *Milliyet Pazartesi*, s.20.

Pamuk, O. (1976). “Hançer”, *Türkiye’den Hikâyeler* (12. Antalya Festivali Hikâye Yarışması), Antalya: Güryay Matbaası, s.70-114.

----- (1999). *Öteki Renkler*, 2.Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları.

----- (2006). *İstanbul Hatıralar ve Şehir*, 10. Baskı, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

----- (08.05.2006). “Beni Erdal Öz Keşfetti”, *Milliyet Gazetesi*.

Evaluation of the Transfer Facility as a Tax Planning Tool

Fatih SARAÇOĞLU¹, Muharrem ÇAKIR²

Extended Abstract

Companies make tax planning to reduce tax burden at the lowest level and to provide tax saving and advantages by paying taxes at the minimum amount.

Companies need tax planning for various reasons and these reasons can be mainly ranked as decreasing companies profitability and liquidity, high tax rates, competition conditions, inflationist environment, complicated and frequently changing tax legislation and tax injustice).

Tax planning refers to the efforts of the taxpayers to determine the relationship between the taxpayer's possibilities and the required taxes, and to minimize the amount of taxes required to be paid by means of non-contrary initiatives and practices.

Tax planning can be in the form of lowering the tax burden with transactions and practices that do not cause taxation or cause taxation at the minimum amount in applications such as making use of legal gaps, doing taxable transactions, exemptions and dealing with the works covered by exceptions.

Taxes are regarded as a cost element in terms of taxpayers. So taxpayers are going to make tax planning by reason of decreasing tax payments and hence tax burdens, raising after-tax revenues, increasing their competitive power in the global competition environment, unregistered economy.

In this respect, various methods can be used in our tax laws such as exemptions, exemptions and deductions for discounts, selecting the appropriate depreciation method, rediscounting receivables and debt securities, refunding funds, reserving doubtful receivables.

In this context, the transfer institution which is included in the Corporate Income Tax Act can also be used as a tax planning tool.

In terms of merger through the way of making an acquisition; providing income increases, increasing market value of stocks of transferee company, empowering liquidity situation of transferee company, increasing the possibility of obtaining foreign resource, complementarity in terms of machine and equipment, smoothing technical information flow, increasing R&D possibilities, eradicating various risks become effective.

Companies can go for integration into other companies in order to strengthen their financial standing and increase their capital to strengthen their commercial viability.

Capital partnerships can benefit from the transfer of funds to other companies such as strengthening financial structures and increasing productivity through integration.

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü, fatihsaracoglu@gazi.edu.tr

² Arş. Gör., Gazi Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü, mcakir@gazi.edu.tr

The transfer is a special form of merger, in which case the legal entity of the acquiring corporation is protected and one or more institutions are to be incorporated through the infraction (disintegration).

According to article 19/1 of the Corporate Income Tax Act (CIT Act), the transfer is the transactions carried out by the acquirer over the registered values of the full-fledged taxpayer institutions and as a whole.

According to article 20 of CIT act, if certain conditions are obeyed in transfers, the gains-which the corporate earns until transfer date- of dissolving corporation are taxed and returns occurring from directly merger are not calculated and taxed. Hence, it can be possible to describe transfertransaction as tax-free merger.

The true of the matter, In the case of transfer, tax is not given up and just the calculation of this profit is postponed.

When examined the conditions determined in the act for the subject of transfer, it is seen that the amount equal to merger profit not formed in the body of transferee corporate is guaranteed to occur as profit in the presence of transferee corporate. Within this scope, another company can be transferred by making tax planning and by this way, tax can be postponed. On the other hand, if there is in advance a borrowing and lending relationship among corporates which will merge, the opportunities are provided fort he companies which makes tax planning.

According to article 9 of the CIT Act, the losses arising from the commercial activities of the institutions can be deducted from the gains arising in subsequent periods if certain conditions are met.

In the determination of tax base for CIT, the losses of corporates not exceeding their equity amount in respect of transfer date are subject to reduction under the condition that the amunts related to every year in CIT declaration are shown separately and thay cannot transfer up to 5 years.

However, in reduction of losses, that the CIT declaration concerning last 5 years should be given in legal period and the activities of transferee corporate are gone on at least for 5 years from the beginning of financial year which the transfer or division occurs is needed.

The main purpose of economic activities is to profit. But, from time to time activities can also be harmful. In order to restore the companies that have suffered losses to the economy, the damages of these institutions are allowed to be offset within the scope of legal restrictions within the transferring entity.

In other words, in addition to the losses incurred by the acquiring institutions, the acquiring institutions will also be able to reduce their losses not exceeding the equity amount as of the transfer date of the acquired institutions.

From this point of view, it seems that the transfer facility is one of the tools that can be used in terms of companies planning to make tax planning.

Taxpayers will be able to use this as a tax planning tool because they will have the opportunity to pay less tax by making use of the transfer establishment.

Within the scope of conditions included in the act, in transfer transaction, it can be possible to bring the companies which are in loss in economy and to providve opportunity for companies to benefit the advantages related to reconstruction of them by using the opportunity related to postponing tax payments and applications towards loss deduction as a tool. Hence, it should not be evaluated that the regulations providing opportunity for tax planning cause only

tax loss and the applications are directed by considering economic and social functions of taxation.

Keywords: Tax planning, companies, restructuring, transfer, loss deduction

JEL Codess: H25, H26

Bir Vergi **Planlaması Aracı Olarak Devir Müessesesinin Değerlendirilmesi**

Geniş Özet

İşletmeler, en az tutarda vergi ödeyerek vergi tasarrufu ve avantajlar sağlamak, vergi yükünü en aza indirmek amacıyla vergi planlaması yapmaktadır.

Vergi planlamasına işletmeler çeşitli nedenlerle ihtiyaç duymakta olup, bu nedenler temel olarak işletmelerin karlılığının ve likiditesinin azalması, yüksek vergi oranları, rekabet koşulları, enflasyonist ortam, karışık ve sık sık değişen vergi mevzuatı ve vergi sisteminin adaletsizliği şeklinde sıralanabilir.

Vergi planlaması; mükelleflerin imkanlarıyla ödemeleri gereken vergi arasındaki ilişkiyi belirlemeleri, yasalara aykırı olmayan girişim ve uygulamalarıyla ödemeleri gereken vergi tutarını asgariye indirme çabalarını ifade etmektedir.

Vergi planlaması, yasa boşluklarından yararlanmak, vergiye tabi işlemleri yapmamak, muaflık ve istisna kapsamına giren işlemlerle uğraşmak gibi uygulamalarla vergiyi doğuran olaya sebebiyet vermeden ya da en az tutarda vergi ödemesine yol açacak işlem ve uygulamalarla vergi yükünün aşağı çekilmesi biçiminde olabilir.

Vergiler, mükellef açısından bir maliyet unsuru olarak değerlendirilebilecek olup, mükellefler vergi ödemelerini ve dolayısıyla vergi yüklerini azaltmak; vergi sonrası gelirlerini artırarak yatırımlara ayırabilecekleri fonları artırmak, küresel rekabet ortamı içinde rekabet güçlerini yükseltmek, kayıt dışı ekonomi gibi nedenlerle vergi planlaması yapma yoluna gitmektedirler.

Bu açıdan vergi kanunlarımızda yer alan muaflık, istisna ve indirimlere ilişkin düzenlemeler, uygun amortisman yönteminin seçilmesi, alacak ve borç senetlerinde reeskont uygulaması, yenileme fonu, şüpheli alacak karşılığı ayrılması gibi çeşitli yöntemlerden yararlanılabilmektedir.

Bu çerçevede Kurumlar Vergisi Kanunu'nda (KVK) yer alan devir müessesesi de bir vergi planlaması aracı olarak kullanılabilir.

Devralma yoluyla birleşme açısından; gelir artışlarının sağlanması, devralan şirketin hisse senetlerinin piyasa değerinin yükselmesi, devralan şirketin likidite durumunun güçlenebilecek olması, yabancı kaynak elde etme şansının artması, makine ve donanım açısından tamamlamıcılık, teknik bilgi akışının kolaylaşması, araştırma – geliştirme olanaklarının artabileceği olması, çeşitli risklerin ortadan kaldırılabilir olması etkili olmaktadır.

İşletmeler, mali yapılarını güçlendirip sermayelerini artırarak ticari hayattaki yerlerini güçlendirebilmek amacıyla başka işletmelerle bütünleşme yoluna gidebilmektedir.

Sermaye ortaklıkları, diğer işletmelerle entegrasyon yoluyla mali yapılarının güçlendirilmesi ve verimliliklerinin artırılması gibi amaçlarla devir müessesesinden yararlanabilmektedir.

Devir, birleşmenin özel bir şekli olup; bu durumda devralan kurumun tüzel kişiliği korunmakta, buna bir ya da birden fazla kurumun infisah (dağılma) yoluyla katılması söz konusu olmaktadır.

KVK'nın 19/1. maddesine göre devir, tam mükellef kurumlar arasında kayıtlı değerler üzerinden ve bir bütün halinde devralma suretiyle gerçekleştirilen işlemlerdir.

KVK'nın 20. maddesine göre, devirlerde belirli şartlara uyulması durumunda infisah eden kurumun sadece devir tarihine kadar sağladığı kazançlar vergilendirilip; doğrudan doğruya birleşmeden doğan karlar hesaplanmamakta ve vergilendirilmemektedir. Dolayısıyla devir işleminin vergisiz birleşme olarak nitelendirilmesi mümkündür.

Devir halinde aslında vergiden vazgeçilmemekte, sadece bu karın hesaplanması ötelenmektedir.

Devir konusunda kanunda öngörülen şartlar incelendiğinde, devralan kurumun bünyesinde oluşturulmayan birleşme karı tutarında bir meblağın, ileride devralan kurum nezdinde kar olarak ortaya çıkmasının garanti altına alındığı görülmektedir. Bu çerçevede vergi planlaması yapılarak bir başka şirket devralınabilecek ve bu yolla vergi ertelenebilecektir. Öte yandan birleşecek kurumlar arasında daha önceden borç alacak ilişkisinin olması durumunda da vergi planlaması yapan bir işletme açısından imkanlar sağlanmıştır.

KVK'nın 9. maddesine göre de kurumların ticari faaliyetlerden doğan zararları belli şartların gerçekleşmesi durumunda, sonraki dönemlerde doğan kazançlardan indirilebilmektedir.

Kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesinde her yıla ilişkin tutarlar ayrı ayrı gösterilmek ve 5 yıldan fazla nakledilmemek şartıyla devralınan kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararları indirim konusu yapılmaktadır.

Ancak, zararların indirilmesinde; son 5 yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması ve devralınan kurumun faaliyetine devir veya bölünmenin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az 5 yıl süreyle devam edilmesi gerekmektedir.

Ekonomik faaliyetlerin temel amacı kar elde etmek olmakla beraber, zaman zaman faaliyetler zararlar da sonuçlanabilmektedir. Bünyesinde zarar oluşan firmaların ekonomiye tekrar kazandırılması amacıyla, bu kurumların zararlarının yasal sınırlamalar çerçevesinde, devralan kurum bünyesinde mahsubuna imkan verilmektedir.

Yani devralan kurumlar, kendi bünyelerinde oluşan zararların yanı sıra; devralınan kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararlarını da kazançlarından indirebileceklerdir.

Bu açıdan devir müessesesinin vergi planlaması yapmak isteyen işletmeler açısından kullanılabilir araçlardan biri olduğu görülmektedir.

Mükellefler devir müessesesinden yararlanarak daha az vergi ödeme imkanına kavuşacakları için bunu bir vergi planlaması aracı olarak kullanabileceklerdir.

Devir işleminde kanunda yer alan koşullar çerçevesinde vergi ödemelerinin ertelenmesi imkanının sağlanması ve zarar mahsubuna yönelik uygulamalar vergi planlaması aracı olarak kullanılarak bir yandan zararda olan işletmelerin ekonomiye kazandırılması, diğer yandan işletmelerin yeniden yapılanmanın avantajlarından yararlanması mümkün olabilecektir. Dolayısıyla vergi planlamasına imkan sağlayan düzenlemeler sırf vergi kaybına neden olduğu gerekçesiyle değerlendirilmemeli, vergilemenin ekonomik ve sosyal fonksiyonları da dikkate alınarak uygulamalar yön verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Vergi planlaması, işletme, yeniden yapılanma, devir, zarar mahsubu

JEL Kodları: H25 – H26

References

- Akdoğan, A. (2016). *Kamu Maliyesi*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Akdoğan, A. (2014). *Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Amadasun, A. B. Igbiosa, S. O. (2011). “Strategies For Effective Tax Planning”. *Franklin Business & Law Journal*, Issue (2).
- Bilici, N. (2014). *Türk Vergi Sistemi*, C. 2, Ankara: Savaş Yayınevi.
- Bilici, N., Bilici, A. (2013). *Kamu Maliyesi*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Çakır, M. (2016, Ocak). “Agresif Vergi Planlaması Yöntemi Olarak Transfer Fiyatlandırması ve Türkiye Düzenlemelerinin Değerlendirilmesi”, *Vergi Sorunları Dergisi*, Sayı 328.
- Eroğlu, O. (2014). *Kurumlar Vergisinde Vergi Planlaması*, Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Gökmen, S. (2014, Ocak). “Zararlı Şirketlerin Devir Yoluyla Birleşmesinde Karşılaşılan Bir Çelişki”, *Vergi Sorunları Dergisi*, Sayı 304.
- Gültekin, M. (1979). “Vergilerin İşletmeler Üzerindeki Etkileri”, *Vergi Sorunları Dergisi*, 1979.
- İbiş, C. (2004, Temmuz-Ağustos). “İşletmelerde Vergi Planlaması”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı 68.
- İneli, E. (2010, Kasım). “İştirak Ettiği Şirketi Devralan Kurumlarda Devir Sonrası Bilançoda Öz Sermayenin Tespitine İlişkin Özellikli Bir Durum”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Sayı 351.
- Kolotoğlu, O. (2014, Nisan). “Zararlı Veya Borca Batık Şirketlerin Bünyesinde Devir Yoluyla Birleşme”, *Vergi Sorunları Dergisi*, Sayı 307.
- Oktar, C. (2004). *İşletmelerde Vergi Planlaması Ve Türkiye Örneği*, İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Öner, E. (2015). *Türk Vergi Sistemi*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Özmen, M. A., (2007). *5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Rehberi ve Revizyon*, Ankara: Yaklaşım Yayıncılık.

Saraçoğlu, F. (2005). *İşletmelerin Vergilendirilmesi Ve Kurumlaşma*, Ankara: Turhan Kitabevi.

Şenyüz, D. (2007a). *Açıklama Ve Yorumlu 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu*, Ankara: Yaklaşım Yayıncılık.

Şenyüz, D. (2007b). *Türk Vergi Sistemi*, Ankara: Yaklaşım Yayınları.

Şişman, B. (2003). *İşletmelerde Vergi Planlaması Yöntemleri*, Ankara: Yaklaşım Yayınları.

Türk, Y., Buyruk, A. Ö. (2016, Mayıs). “Tasfiye, Birleşme, Devir İle Bölünme İşlemleri Ve Vergisel Sonuçları – II”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Sayı 417.

Türk, Y., Buyruk, A. Ö. (2015, Kasım). “Tasfiye, Birleşme, Devir İle Bölünme İşlemleri Ve Vergisel Sonuçları – I”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Sayı 411.

Vural, İ. (2009). *Yorum ve Açıklamalarla Kurumlar Vergisi Kanunu*, Ankara: Gelirler Kontrolörleri Derneği Yayını.

Yıldırım, A., Demiraslan, İ. (2006, Ekim). “Vergi Planlaması Çalışmaları Çerçevesinde, Yatırım İndirimi İstisnasında 2006 Yılında Yapılan, 2007 Ve 2008 Yıllarında Yapılacak Tercihin Belirlenmesi (Tercihle Başabaş Noktası Analizi)”, *Vergi Dünyası Dergisi*, Sayı 302, [Http://Vergidunyasi.Com.Tr/Dergiler.Php?İd=4467](http://Vergidunyasi.Com.Tr/Dergiler.Php?İd=4467).

Yusufoğlu, A. (2016, Mart). “Türk Vergi Sisteminde Seçimlik Vergi Planlaması Araçları Ve Kısıtlayıcı Düzenlemeler”, *Vergi Sorunları Dergisi*, Sayı 330.

The Analysis of FSRU Initiative in Terms of Turkey's Security of Natural Gas Supply

Azime TELLİ¹

Extended Abstract

60% of the World's proven oil and natural gas reserves are located in Turkey's neighboring geography. Until now, however, Turkey has not yet sufficiently evaluated the advantage of resource diversification provided by neighboring countries - in contrast to the vision of being an energy hub. Resource diversification for providing Turkey's energy security is the priority energy policy in recent years due to the Turkey's 75% external dependency on primary energy consumption. Energy security, which includes components of achievable, accessible, feasible and uninterrupted energy flows, is directly related to a countries dependence on external resources.

The natural gas is in the first place in Turkey's primary energy consumption. Moreover, only 1% of the annual natural gas demand at 46 bcm can be met by the domestic production. The relation of double dependency is mentioned in addition to be dependency in the importation at 99% for the natural gas. Turkey's status has become more delicate as the pipe gas is depended in the importation of natural gas at the rate of 85%. Moreover, the following case shows that the possible natural gas interruption or the effects of interruptions will be harder; the percentage of natural gas is nearly 40% in the secondary energy consumption.

Natural gas is the first rank energy resource for Turkey's primary energy consumption. Moreover, only 1 percent of the annual gas demand of 46 bcm can be met with domestic production. However, this dependence on natural gas imports has a multifaceted relationship. Turkey is dependent on imported natural gas by 99 %, pipe gas by 85 % and Russian natural gas by 52 %. On the other hand, the share of natural gas in secondary energy consumption is about 40 percent. Therefore, this dependence on the single source that is almost entirely imported makes the Turkish natural gas market more fragile.

The following cases constitute an impediment for the security of energy supply; Turkey's capacity to store the natural gas has still been at a level to meet 5% of the demand, and the current sub-structure has been inefficient to meet the daily peak demand. That 95% of Turkey's natural gas demand depends on the long-term contracts restricts the freedom of action on the resource diversification. Moreover, Turkey buys the natural gas at a premium although it is close to the resources of supply because the trading of natural gas isn't done from the hub prices which consist of the gas-to-gas competition.

The fact that Turkey's natural gas storage capacity is still sufficient to cover 5 percent of the demand and the existing infrastructure is insufficient to meet daily peak demand is also a handicap in terms of energy supply security. On the other hand, 95 percent of Turkey's natural gas demand depends on long-term contracts, limiting the freedom of diversify resources flows. Moreover, due to the fact that natural gas can not be traded from hub prices, which is based on

¹ Yrd. Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, azimetelli@gmail.com

gas to gas competition, Turkey makes gas purchases at a high price even though it is close to supply sources.

Turkey has recently recognized the possible effects of having excessive dependency of natural gas to a single country (Russia) and to a single transfer method, that's why has started to search for the resource diversification. As a basic target in short and long term in energy policies, the diversification of resources brought to the fore as an alternative to pipeline gas. Within this scope, the first LNG storage and gasification unit (FSRU), which is planned to be operated in a short time, was commissioned in 2016. The obstacle in front of the FSRU investments has been abolished urgently in order to reduce the dependency of long-term pipeline contracts with "buy or pay" clauses in Turkey's imports of natural gas.

In this study, it will be questioned whether Turkey's FSRU opening is more than a symbolic development in terms of natural gas energy supply security. In the context of using the content analysis method, Turkey's FSRU opening will be compared with other energy demanding countries.

The study, which is based on the assumption that the FSRU investments in Turkey that is one of the top 10 natural gas consuming top 10 countries in the world, is not able to provide a lasting solution to the problem of supply security. In the first part of the work, Turkey's natural gas energy dependency will be revealed in a multidimensional way. In the second part, the developments in FSRU technology and the situation of the other countries that make FSRU opening will be analyzed. In the third part, the FSRU initiative will be evaluated in terms of Turkey's medium and long-term resource diversification targets. The conclusion of the study will include the future implications of Turkey's energy supply security.

Keywords: Natural gas, FSRU, pipeline, Turkey, energy security, source diversification.

JEL Codes: F59, F50

Türkiye'nin Doğal Gaz Arz Güvenliği Açısından FSRU Açılımının Analizi

Geniş Özet

Dünyanın ispatlanmış petrol ve doğal gaz rezervlerinin yüzde 60'ı, Türkiye'ye komşu coğrafyalarda yer almaktadır. Ancak Türkiye bugüne kadar, komşu ülkelerin sunduğu kaynak çeşitlendirme avantajını- hub olma vizyonuna tezat bir şekilde- yeterince değerlendirememiştir. Birincil enerji tüketiminde yüzde 75 oranında dışa bağımlı olan Türkiye'nin enerji arz güvenliği için kaynak çeşitlendirmesi bu nedenle son yıllarda öncelikli enerji politikaları arasında yer almaktadır. Ulaşılabilir, erişilebilir, makul ve kesintisiz enerji akışının sağlanması bileşenlerini içeren enerji güvenliği ise bir ülkenin dış kaynaklara olan bağımlılığı ile doğrudan ilişkilidir.

Türkiye'nin birincil enerji tüketiminde doğal gaz ilk sırada yer almaktadır. Üstelik yıllık 46 bcm'lik doğal gaz talebinin ancak yüzde 1'i yerli üretimle karşılanabilmektedir. Bununla birlikte, doğal gaz ithalatına olan bu bağımlılık çok yönlü bir ilişki sergilemektedir. Türkiye,

ithal doğal gazı yüzde 99 oranında, boru gazına yüzde 85 oranında, Rus doğal gazına ise yüzde 52 oranında bağımlı durumdadır. Diğer taraftan ikincil enerji tüketiminde doğal gazın payı yaklaşık yüzde 40'larda düzeyindedir. Dolayısıyla neredeyse tamamı ithal edilen tek kaynağa olan bu bağımlılık, Türkiye doğal gaz piyasasını daha kırılğan hale getirmektedir.

Türkiye'nin doğal gaz depolama kapasitesinin halen talebin yüzde 5'ini karşılayacak düzeyde olması ve mevcut alt yapının günlük peak talebi karşılamakta yetersiz kalması da enerji arz güvenliği açısından handikap oluşturmaktadır. Diğer taraftan, Türkiye'nin doğal gaz talebinin yüzde 95'lik kısmının uzun vadeli sözleşmelere dayanması kaynak çeşitlendirmesi konusunda hareket serbestisini sınırlamaktadır. Ayrıca, gazın gazla rekabetine dayanan hub fiyatlarından doğal gaz ticareti yapılamamasından kaynaklı olarak Türkiye arz kaynaklarına yakın olmasına rağmen yüksek fiyattan gaz alımları yapmaktadır.

Bu nedenle, doğal gazda tek bir ülkeye (Rusya) ve tek bir transfer yöntemine aşırı bağımlı olmanın olası etkileri ile yakın zamanda yüzleşen Türkiye, kaynak çeşitlendirmesi arayışlarına girmiştir. Enerji politikalarında kısa ve uzun vadede temel hedef olarak ön plana çıkan kaynak çeşitlendirmesi, LNG taşıma yöntemini boru gazına alternatif olarak gündeme getirmiştir. Bu kapsamda kısa sürede faaliyete geçirilmesi planlanan ilk LNG depolama ve gazlaştırma ünitesi (FSRU), 2016 yılı içinde devreye alınmıştır. "Al ya da öde" klotlu uzun vadeli boru hattı sözleşmelerinin Türkiye'nin doğal gaz ithalatında ağırlıklı olarak yer almasının yarattığı bağımlılığı azaltmak amacıyla FSRU yatırımlarının önündeki engeller ivedilikle kaldırılmıştır.

Bu çalışmada, Türkiye'nin FSRU açılımının doğal gaz enerji arz güvenliği açısından sembolik bir gelişme olmaktan öte bir anlam taşıyıp taşımadığı sorgulanacaktır. İçerik analizi yönteminin kullanılacağı çalışmada, Türkiye'nin FSRU açılımı diğer enerji talep ülkeleri ile kıyaslanacaktır.

Dünyanın en çok doğal gaz tüketen ilk 20, en çok doğal gaz ithal eden ilk 10 ülkesi arasında yer alan Türkiye'de FSRU yatırımlarının arz güvenliği sorunsalına kalıcı bir çözüm getiremeyeceği varsayımından yola çıkan çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde Türkiye'nin doğal gaz enerji bağımlılığı çok boyutlu olarak ortaya konulacaktır. İkinci bölümde ise FSRU teknolojisinde yaşanan gelişmeler ve FSRU açılımı yapan diğer ülkelerin durumları analiz edilecektir. Üçüncü bölümde ise Türkiye'nin orta ve uzun vadeli kaynak çeşitlendirme hedefleri açısından FSRU açılımı değerlendirilecektir. Çalışmanın sonuç bölümünde ise Türkiye'nin enerji arz güvenliği açısından geleceğe dair çıkarımlara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Doğal gaz, LNG, FSRU, boru hatları, Türkiye, enerji güvenliği, kaynak çeşitlendirme.

References

- Balat, M. (2010). "Security of energy supply in Turkey: Challenges and solution", *Energy Conversion and Management*, 51: 1998-2011.
- BP. (2016). *Energy Outlook*, <http://www.bp.com/en/global/corporate/energy-economics/energy-outlook.html> (10.03.2017).

Çetingüleç, M. (2014). *Rusya gazı keserse Türkiye ne yapacak*, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/09/turkey-russia-ukraine-european-union-natural-gas-tanap.html#> (25.05.2014).

EPDK. (2015). *Türkiye Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu/2015*, (15.03.2016).

Haizmann, J. (2016). "Turkey - potential gas market and trading opportunities", *11th Gas Forum*, 22-23 September 2016, Ljublyana.

Karagöl, Erdal T. ve diğerleri. (2016). *Türkiye'nin Enerjide Merkez Ülke Olma Arayışı*. SETA Yayınları 60, İstanbul.

NATO. (2016), *Energy Security: Operational Highlights*, No. 10, https://www.enseccoe.org/data/public/uploads/2017/02/no-10_20160410.pdf (25.02.2017).

Norlen, A. (2017). *Turkey's floating LNG imports deliver cheaper gas and energy security*, http://www.lngworldshipping.com/news/view,turkeys-floating-lng-imports-deliver-cheaper-gas-and-energy-security_46783.htm (06.04.2017).

Pamir, N. (2015). *Enerjinin İktidarı Enerji Kaynaklarını Elinde Tutan Dünyayı Elinde Tutar!*, İstanbul: hayykitap.

Telli, A. (2016). *FSRU gemilerinin enerji güvenliği analizi: Yetmez, ama evet!*, <http://www.kafkassam.com/dogal-gaz-gemilerinin-turkiyenin-enerji-arz-guvenligi-acisindan-analizi.html>, (15.03.2017).

Farrar, J. H. (2009). *Reasoning by Analogy in the Law*, <https://njca.com.au/wp-content/uploads/2013/07/Reasoning-by-Analogy-in-the-law-Farrar.pdf>, (04.05.2017).

Uçar, R. (2016)., *Turkey as an Energy Hub: What, Why, When, Who, How?*, http://www.ikv.org.tr/images/files/Ridvan_Ucar_Sunum.pdf, (14.11.2016).

Winrow, G. (2014). *Realization of Turkey Energy Aspirations Pipe Dreams or Real Project*, Turkish Policy Paper Number 4, Washington: Brookings.

Mobile Journalism (MoJo): Mobile Journalism on Social Events

Mustafa BÖYÜK¹

Extended Abstract

1. Introduction

The widespread use of internet and mobile devices in the society has caused the change in the media where the news is produced and consumed as every area. With the development of mobile internet technology, smartphones that have no telephony feature in everyday life have become effective in the field of journalism. Social media platforms have evolved based on mobile devices, and journalism have been mobilized by the usage of social media as a source of news. In daily life, people follow the developments in news and agenda through news sites and social media. It is published on social media platforms in such a way that both the news is produced and the society is accessible more easily. This new approach to journalism, unlike the one-way news flow in traditional media, creates an interactive news stream. In this research, social media is focused on mobile journalism, which is a result of the combination of journalism and telecommunication technology, and the effect of information flow on social events.

The concept of mobile journalism in the study, development of mobile journalism, its coverage, technical elements and major social media applications used in mobile journalism are covered. Later, the institutions and organizations that are engaged in mobile journalism in the world and in Turkey are examined. Finally, case studies and mobile journalism applications are analyzed.

2. Mobile Journalism Concept and Scope

The development of telecommunication, mobile technology and communication technologies by complementing each other has brought a new media as an alternative to the traditional media. This new media environment without time and space limitation is based on interaction and virtuality (Yurdigül & Zinderen, 2012:85). With the widespread usage of mobile internet and devices, a kind of journalism has emerged which is called 'mobile journalism' by dropping internet news reporting to mobile journalism.

Mobile journalism is a form of new media that broadcasts news stories via video using mobile devices (smartphones, tablets), collection and editing, and mobile internet connectivity (Richardson: 2012). High quality audio and video recording, large storage space, location reporting via GPS, easy access to the desired location can be provided by smartphones (Quinn:2012), Smart phones have become a small media center in the process of news production and dissemination with 4G mobile internet connections becoming more popular and easier access to the internet and faster transfer of generated news content. When reporting on mobile journalism, there is no publishing service that reports to the center as a journalist in traditional journalism and is served after the editorial process is completed at the news center.

¹ Erciyes University Faculty of Communication, mustafaboyuk@yandex.com

Instead of this, journalists make the whole process of information collecting, gathering of information, verification, storytelling and publishing(Polat:2014).

3.Mobile Journalism Practices

3.1. Technical Elements in Mobile Journalism

Social media has become a mobile and internet based news environment where people and communities are connected to each other, content is produced by the users, and interaction is developed with these contents (Klieber, 2009: 8) . The technical elements that should be considered in news production process in mobile journalism consisted of 4 basic components. These can be limited to photo, video, audio and live broadcast. Technical tools such as a tripod, selfie bar, handheld that allow for balanced photo and video footage should be found next to the mobile journalist. If the smartphone's microphone is used, it should be checked that there is not any obstacles in the part of the microphone during the records. The mobile journalist should create the strategy of the emergency exit from the media in case of emergencies that may occur in the news environment. The mobile journalist should make his news according to the basic journalistic principles when doing all this.

3.2.Application Platforms in Mobile Journalism

Mobile is also influential in the field of journalism as in all sectors. With the emergence of 4G technology, the usage of mobile internet in 2015 increased by 179% in Turkey and by 67% in global terms(Foça:2015). According to published datas from the Reuters Journalism Institute of Studies of the University of Oxford in 2016, 73% of internet users in Turkey see social media platforms as a source of news(Kılıç:2016). As users access news via smartphones and use social media as a news source, journalists have begun to produce their content in this direction.

News content can be created and delivered to a large number of users through mobile social media platforms such as EverNote, Swarm, Ustream, Facebook Live, Dropbox, Youtube, SnapChat, Periscope and Twitter, Google+ and Facebook.

4. Examples of Mobile Journalism on Social Events

In the social media, news is broadcast in an interactive manner, with access to a wide variety of subject matter content and content sharing, and by reshaping the positions of mass media(Weeks & Holbert, 2013, s.214) mobile journalism has made it an important factor in communicating social events. From the example of the Arabian spring; Popular movements in Tunisia, Egypt and Libya that began in 2010, "Occupy Wall Street" actions in New York in the US on September 17, 2011, protests in Baltimore in the US in 2015, May 15, 2011 in Spain "Indignados" movement(Gündüz:2013), communication of earthquakes in Çanakkale Ayvacık in 2017 are examples of mobile journalism in social events.

5. Conclusion

Accessing information and sharing information is facilitated with the development of the internet and mobile devices integratedly. News content which is produced on mobile devices such as tablets, smartphones used in everyday life has started to be shared on media platforms.

It has become possible in mobile journalism that the news can be produced from anywhere, and the feedback of the people following the news can be made. The usage of simple devices such as smartphones for news broadcasts on mobile devices has also allowed broadcasters to report on low costs. Mobile journalism, which can be implemented as a rule of 'news are instantaneous' at low cost in journalism, is an alternative to traditional journalism. As a result, in the mobile journalism which is emerged with the influence of new media technologies, mobility and simple devices have been technically prominent in the news production, and news have been began to make in fast and low budget with social media platforms have been used as publishing platforms.

Keywords: Mobile, Smartphone, Journalism, Social Media, News

JEL Codes: L82, L89

Mobil Gazetecilik (MoJo): Toplumsal Olaylar Üzerinden Mobil Habercilik

Geniş Özet

1. Giriş

Toplumda internet ve mobil cihaz kullanımının yaygınlaşması her alanda olduğu gibi haberin üretildiği ve tüketildiği mecralarda da değişim yaşanmasına sebep olmuştur. Gündelik hayatta sadece telefon özelliği bulunmayan akıllı telefonlar mobil internet teknolojisinin gelişmesiyle gazetecilik alanında etkili olmaya başlamıştır. Sosyal medya platformlarının mobil cihazları temel olarak gelişim göstermesi ve insanların sosyal medyayı haber kaynağı olarak kullanması gazeteciliği mobilize etmiştir. Günlük hayatta insanlar haberleri ve gündeme dair gelişmeleri haber siteleri ve sosyal medya aracılığı ile takip etmektedir. Sosyal medya platformlarında hem haber üretilmekte hemde toplumun daha kolay erişebileceği şekilde yayınlanmaktadır. Bu yeni gazetecilik anlayışı, geleneksel medyadaki tek yönlü haber akışının aksine etkileşimli bir haber akışını ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışmada sosyal medya, habercilik ve telekomünikasyon teknolojisinin birleşmesiyle ortaya çıkan mobil gazetecilik ile gerçekleşen enformasyon akışı ve toplumsal olaylar üzerindeki etkisine odaklanmaktadır.

Çalışmada mobil gazetecilik kavramı, mobil gazeteciliğin gelişimi, kapsamı, teknik unsurları ve mobil gazetecilikte kullanılan başlıca sosyal medya uygulamaları ele alınmaktadır. Daha sonra, dünyada ve Türkiye’de mobil gazetecilik faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar incelenmektedir. Son olarak örnek olay ve mobil gazetecilik uygulamaları analiz edilmektedir.

2. Mobil Gazetecilik Kavramı ve Kapsamı

Telekomünikasyon, mobil teknoloji ve iletişim teknolojilerinin birbirini tamamlar yönde gelişmesi geleneksel anlamdaki medyaya alternatif yeni bir medya oluşmasını sağlamıştır. Zaman ve mekan sınırlanması olmayan bu yeni medya ortamı etkileşim ve sanallık üzerine kurulmuştur(Yurdigül&Zinderen, 2012:85). Mobil internet ve cihaz kullanımının yaygınlaşması ile birlikte internet haberciliği yerini mobil haberciliğe bırakarak 'mobil gazetecilik' olarak nitelendirilen bir habercilik türü ortaya çıkmıştır.

Mobil gazetecilik, haberlerin mobil cihazlar(akıllı telefon, tablet) aracılığıyla toplanması, düzenlenmesi ve mobil internet bağlantısı kullanılarak haberlerin videolarla öyküleştirilerek yayımlandığı yeni medyanın bir formudur (Richardson: 2012). Yüksek kaliteli ses ve görüntü kaydetme, geniş depolama alanı, GPS ile konum bildirme yada istenilen konuma ulaşım sağlama(Quinn:2012), 4G mobil internet bağlantılarının yaygınlaşmasıyla internet erişiminin kolaylaşması ve üretilen haber içeriklerinin transferinin hızlanması ile akıllı telefonlar haber üretim ve yayma sürecinde küçük bir medya merkezine dönüşmüştür. Mobil gazetecilikte haber yaparken, geleneksel gazetecilikteki muhabirler gibi sahadan merkeze rapor eden ve haber merkezinde editöryal işlemleri tamamladıktan sonra servis edilen bir yayıncılık yapılmamaktadır. Bunun yerine malumat toplama, bilgileri bir araya getirme, doğrulama, hikayeleştirme ve yayınlama süreçlerinin tamamını gazeteci kendisi yapmaktadır (Polat:2014).

3. Mobil Gazetecilik Uygulamaları

3.1.Mobil Gazetecilikteki Teknik Unsurlar

Sosyal medya, kişilerin ve toplulukların birbirleriyle bağlantı halinde olduğu, içerik ürettiği ve kullanıcılar tarafından üretilen bu içeriklerle gelişen etkileşim temelli mobil ve internet tabanlı(Klieber, 2009: 8) birer haber ortamı haline gelmiştir. Mobil gazetecilikte haber üretim sürecinde dikkat edilmesi gereken teknik unsurları ise 4 temel bileşen oluşturmaktadır. Bunlar fotoğraf, video, ses ve canlı yayın olarak sınırlandırılabilir. Dengeli fotoğraf ve video çekimi yapmaya olanak tanıyan tripod, selfie çubuğu, handheld gibi teknik araçlar mobil gazetecinin yanında bulunmalıdır. Akıllı telefonun dahili mikrofonu kullanılıyorsa, mikrofon bölümünün ortam sesinin kaydedilmesini engellemeyecek şekilde olduğu kontrol edilmelidir. Haberin yapıldığı ortamda oluşabilecek acil durumlara karşı mobil gazeteci kendisi için ortamdan acil çıkış stratejisini oluşturmalıdır. Mobil gazeteci tüm bunları yaparken temel gazetecilik ilkelerine göre haberlerini gerçekleştirilmelidir.

3.2.Mobil Ortamda Gazetecilik ve Uygulama Platformları

Mobil, tüm sektörlerde olduğu gibi habercilik alanında da etkisini göstermektedir. 4G teknolojisinin ortaya çıkmasıyla 2015 yılında mobil internet kullanımı Türkiye’de %179, küresel bazda %67 artış göstermiştir(Foça:2015). Oxford Üniversitesi Reuters Gazetecilik Çalışma Enstitüsü’ nün 2016 yılında yayınladığı verilere göre Türkiye’de internet kullanıcılarının %73’ü sosyal medya platformlarını bir haber kaynağı olarak görmektedir(Kılıç:2016). Kullanıcıların haberlere akıllı telefonlardan ulaşması ve sosyal medyayı haber kaynağı olarak kullanmasıyla habercilerde içerikleri bu doğrultuda üretmeye başlamışlardır.

Mobil habercilikte EverNote, Swarm, Ustream, Facebook Live, Dropbox, Youtube, SnapChat, Periscope ve Twitter, Google+, Facebook gibi uygulama ve sosyal medya platformlarıyla haber içerikleri oluşturulup, çok sayıda kullanıcıya ulaştırılabilmektedir.

4. Toplumsal Olaylar Üzerinden Mobil Gazetecilik Örnekleri

Sosyal medyada haberler, etkileşim içerisinde yayımlandığından, aynı anda çok çeşitli konu içeriğine erişebilme ve içerik paylaşımı gibi imkânlarla sahip olması bakımından ve kitle iletişim medyasındaki konuların yeniden şekillenmesiyle(Weeks & Holbert, 2013, s.214) mobil gazetecilik toplumsal olayların haberleştirilmesinde önemli bir etken haline getirmiştir.

Arap baharı örneğinden yola çıkılarak; 2010 yılında başlayan Tunus, Mısır ve Libya'daki halk hareketleri, 17 Eylül 2011'de ABD'de New York'ta başlayan "Occupy Wall Street" eylemleri, 2015'de yine ABD'de gerçekleşen Baltimore protestoları, İspanya'da 15 Mayıs 2011 tarihinde başlayan "İndignados" hareketi(Gündüz:2013), 2017 yılında Çanakkale Ayvacık'ta gerçekleşen depremlerin akıllı telefonlarla haberleştirilmesi toplumsal olaylarda mobil gazetecilik örnekleridir.

5. Sonuç

Bilgiye ulaşma ve bilgiyi paylaşma internet ve mobil cihazların entegre biçimde gelişim göstermesiyle kolaylaşmıştır. Gündelik hayatta kullanılan tablet, akıllı telefon gibi mobil cihazlarla üretilen haber içerikleri medya platformlarında paylaşılmaya başlanmıştır. Haberin üretilmesi, herhangi bir yerden ulaşılabilmesi ve haberleri takip eden kişilerin geri bildirimde bulunabilmesine mobil gazetecilikte mümkün hale gelmiştir. Mobil cihazlarla haber yayınları için akıllı telefon gibi basit cihazların kullanılması yayın kuruluşlarının düşük maliyetlerle haber yapmasına da imkan sağlamıştır. Gazetecilikte 'haber anlıktır' kuralının düşük maliyetlerle uygulanabildiği mobil gazetecilik, geleneksel gazetecilik anlayışına karşı bir alternatif olarak yer almaktadır. Sonuç olarak yeni medya teknolojilerinin etkisiyle ortaya çıkan mobil gazetecilikte, mobilite ve basit cihazlarla haber üretiminde teknik açıdan ön plana çıkmış, sosyal medya platformlarının yayın mecrası olarak kullanılmasıyla haberler hızlı ve düşük bütçelerle yapılmaya başlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Mobil, Akıllı Telefon, Gazetecilik, Sosyal Medya, Haber

JEL Kodları: L82, L89

References

Foça, M. A. (2015). *Profesyonel Gazetecilerden Mobil Habercilik Tavsiyeleri*, <http://www.medyaaakademi.org/2015/01/07/mobil-habercilik-tavsiyeleri/>, (03.03.2017).

Gündüz, U. (2013). Sosyal Medya Araştırmaları 1. Ali (Ed. Büyüksaslan, Ali Murat Kınık), *Toplumsal Hareketler, Sivil İtaatsizlik ve Sosyal Medya Yansımaları* (s:133-154). Konya: Çizgi Kitabevi.

Kılıç, Ş.O.. (2016). *Rapor: Türkiye'de okurların %73'ü için sosyal medya haber kaynağı*, <http://www.aljazeera.com.tr/blog/rapor-turkiyede-okurlarin-73u-icin-sosyal-medya-haber-kaynagi>, (02.03.2017).

Klieber, P. (2009). Document Classification Through Data Mining Social Media Networks. Stetson University Archives. (Erişim Tarihi:28.03.2017) <http://digital.archives.stetson.edu/cdm/ref/collection/Research/id/2097>

Polat, İ.H. (2014). *Gazeteciliğin Mobilizasyonu*, <https://ismailpolat.com/gazetecili%C4%9Finmobilizasyonu5879ff9b4437#.bthzgfjaw>, (02.03.2017)

Quinn, S. (2012). *Mojo - Mobile Journalism in the Asian Region*, Konrad Adenauer Stiftung, Singapore, 2012, s.9.

Richardson, A. (2012). “*Commentary: Mobile Journalism: A Model for the Future*”, <http://diverseeducation.com/article/17180/>, (10.05.2017).

Weeks, B. E., & Holbert, R. L. (2013). Predicting Dissemination of News Content in Social Media: A Focus on Reception, Friending, and Partisanship. *Journalism & Mass Communication*, 90(2), 212-232.

Yurdül, Y., Zinderen, İ. E. (2012). “*Yeni Medyada Haber Dili (Ayşe Paşalı Olayı Üzerinden Geleneksel Medya ve İnternet Haberciliği Karşılaştırması)*”, *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*, 81-91 pp., Cilt No:2, İstanbul.

Economic Crises and Social Entrepreneurship

Kahraman KALYONCU¹, Cuma DEMİRTAŞ²

Extended Abstract

When markets fail to meet certain social needs, government interventions are often preferred, particularly in relation to public and non-excluded goods. The governments of the welfare states provide substantial services to citizens in the areas of education, health services, cash aid and housing. However, in many countries, especially in developing countries, the quality and quantity of welfare services are insufficient and even many urgent social and environmental problems have not been resolved. Many people live below the poverty line and therefore have unmet needs. For this reason, problems such as the inefficiency of the public sector (corruption, disputes between bureaucracy and political parties) and the existence of informality can be cited. In addition to these problems, the economic crises further increase the existing problems. The existence of these problems, which arise as a consequence of the inability of the public and the market, is perceived as an opportunity for social entrepreneurs. Therefore, it is expected that these problems will be more in crisis periods. Therefore, it is thought that crises will enhance social entrepreneurship activities. In this study, the validity of the expectation mentioned will be examined.

We see that the benefits made by social entrepreneurs increase when the effects of the 2008 financial crisis are felt the most (in countries like USA, Portugal, Greece, Ireland, Italy) and when the socio-economic problems are increasing faster than before the crisis. In addition, it is seen that there are groups in which the negative effect is felt the most in the crisis periods when the target groups of social enterprises (disadvantaged segment, unemployed youth, people who can not access health and education services) are observed. Thus, social entrepreneurs try to gain society by strengthening the groups that the market and public exclude and can not respond to their problems.

Keywords: Economic Crisis, Market / Public Failure, Social Entrepreneurship

JEL Codes: G01, L31

¹ Doç.Dr., Aksaray üniversitesi, kkalyunc@yahoo.com

² Arş.Gör., Aksaray üniversitesi, cumademirtas@aksaray.edu.tr

Ekonomik Krizler ve Sosyal Girişimcilik

Geniş Özet

Piyasalar belirli toplumsal ihtiyaçları karşılama başarısız olduğunda hükümet müdahaleleri özellikle kamu ve dışlanamayan mallarla ilgili olarak çoğunlukla tercih edilir. Refah devletlerin hükümetleri eğitim, sağlık hizmetleri, nakit yardımlar ve konut alanlarında vatandaşlara önemli düzeyde hizmetler sunarlar. Bununla birlikte, birçok ülkede, özellikle de gelişmekte olan ülkelerde, refah hizmetlerinin kalitesi ve miktarı yetersizdir ve hatta birçok acil sosyal ve çevresel sorunlar da çözülememiştir. Burada birçok kişi yoksulluk sınırının altında yaşıyor ve dolayısıyla karşılanmamış zorunlu ihtiyaçlara sahiptir. Bunun sebepleri kamu sektörünün verimsiz olması (yolsuzluk, bürokrasi siyasi partiler arasında anlaşmazlıklar gibi) ve kayıt dışılığın varlığı gibi sorunlar sıralanabilmektedir. Bu sorunlara ilaveten ekonomik krizlerin yaşanması var olan sorunları daha da artırmaktadır. Kamu ve piyasanın yetememesi sonucu ortaya çıkan bu sorunların varlığı sosyal girişimciler için bir fırsat olarak algılanmaktadır. Dolayısıyla kriz dönemlerinde bu sorunların daha fazla olması beklenen bir sonuçtur. Bundan dolayı krizlerin sosyal girişimcilik faaliyetlerini artıracakı düşünülmektedir. 2008 finansal krizin etkilerinin en fazla hissedildiği (ABD, Portekiz, Yunanistan, İrlanda, İtalya gibi ülkelerde) ve sosyo-ekonomik sorunların kriz öncesi döneme göre hızla arttığı dönemlerde sosyal girişimciler tarafından yapılan yardımların arttığını görmekteyiz. Ayrıca sosyal girişimlerin hedef gruplarına (dezavantajlı kesim, işsiz gençler, sağlık ve eğitim hizmetlerine erişemeyenler gibi) bakıldığında ise kriz dönemlerinde olumsuz etkinin en fazla hissedildiği gruplar olduğu görülmektedir. Böylece sosyal girişimciler toplumda piyasa ve kamunun dışladığı ve sorunlarına cevap veremediği grupların güçlenmesini sağlayarak topluma kazandırmaya çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Kriz, Piyasa/Kamu Başarısızlığı, Sosyal Girişimcilik

JEL Kodları: G01, L31

References

- Drucker, P.F. (1989). What business can learn from nonprofits. *Harvard Business Review*, 67(July-August), 88-93.
- Jara, M. (2009). Tourism to face economic crisis with social responsibility. *The SJO Post*, (May 22-28), 13.
- Prahalad, C.K. (2005). *The Fortune at the Bottom of the Pyramid*. Upper Saddle River, NJ: Wharton School Publishing.
- Sagawa, S. and Segal, E. (2000). Common interest, common good: Creating value through business and social sector partnerships. *California Management Review*, 42(2), 105-122.
- Segran, G. (2009). Social entrepreneurs find silver lining in economic downturn. *INSEAD Knowledge*, (June 10). June 13, 2009 (http://knowledge.insead.edu/Social_entrepreneursfindsilverliningineconomicdownturn090610.cfm).

Putten, P. v., & Green, R. D. (2011). Does it take an economic recession to advance social entrepreneurship? *Research in Business and Economics Journal* .

Zikou, E., Gatzidoufa, P., & Sarrı, A. (2012). Social Entrepreneurship in Times of Economic Austerity: A Sparkle of Light for The Economies in Crisis? *Economic Sciences* .

Wallace, S.L., 1999. Social entrepreneurship: The role of social purpose enterprises in facilitating community economic development. *Journal of Development Entrepreneurship*, 4 (2), pp. 153-174.

Restructuring Manufacturing Sector According to Industry 4.0

Birol AKGÜL¹, Zeynep AYER²

Extended Abstract

1. Introduction

Industry 4.0, known as the "Internet of Things", is actually the fourth industrial revolution based on high technology and innovation. As a result of significant revolutions in the industrial sector, countries have had to adapt to global innovations and have created new policies to ensure the continuity of their competitiveness in increasingly competitive conditions. With the recent introduction of these new policies in industry name 4.0 in 2011, it is aimed to reduce the production period, cost and the amount of energy required for production, while at the same time increasing the quantity and quality of production. The manufacturing sector, which is predominantly machinery based, is expected to be the sector that will be most affected in a positive sense from innovations provided by Industry 4.0. In this study, it is aimed to discuss the new politics which were designed for the restructuring of the manufacturing sector according to Industry 4.0. The inductive method was preferred and the concept is first defined in this framework, its scope is explained, the relation of the target industry to industry 4.0 is examined, and the policies that should be applied in order to be able to advance the target industry in accordance with industry 4.0 under the last main heading.

2. Industry 4.0

Industry 4.0 has been mentioned frequently in recent years; But it is a concept in which some parts of society are not yet aware and those who are aware do not fully know the contents. It

It is necessary to examine the progress of the industry, that is, the manufacturing sector, to the extent of daylight, in order to understand the scope of the concept, the stages of its emergence and its domain of influence. The 1st Industrial Revolution occurred in the 1760s when the production structure based on hand labor and body power was abandoned and machine-oriented production was adopted instead. In this period, mass production based on steam power was started and this led to the increase of communication between European and Far Eastern countries by exporting over-produced goods as raw materials. In the 1840's, besides steam power, the addition of electricity to the production process increased the quality and diversity of the product in the manufacturing industry; At the same time, the heavy industry has progressed. II. With the advent of computer technology that began to develop after World War II in the manufacturing sector, the revolution called the 3rd Industrial Revolution was realised. The space occupied by technology in the production process over time has led to a decrease in the need for human physical power. Today, the last point reached in this context is the name of

¹ Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler YO, Y. Lisans Danışmanı, birolakgul@hotmail.com

² Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Bölümü, Y. Lisans Öğrencisi, ayerzeynep@gmail.com

the concept of Industry 4.0, which foresees that machines and devices will start to plan the production process by managing themselves without having to take orders from people.

3. Manufacturing Sector by Industry 4.0

Industry 4.0, which first emerged in Germany, has become a strategic subject that has been discussed and studied over time, in many countries of the world including Turkey. The emergence of the concept of Industry 4.0 mainly in Germany suggests that the manufacturing sector is likely to increase in importance in the coming period, as it is thought that a large part of the country's industries are intertwined with the manufacturing sector. It is anticipated that Germany will be one step ahead in many different areas as the pioneer of Industry 4.0 in this framework. In order to take advantage of this situation, industry 4.0 needs to adapt and adapt to the sector, especially in terms of manufacturing sector innovations. When we look at European countries in general, it is possible to say that the text is positive. According to a briefing published by the European Parliament in 2015, By the year 2020, the share of the manufacturing sector in the total value added in the EU to 20% is targeted. Work is underway to turn innovation from Industry 4.0 in European countries, especially Germany, England and Italy, to advantage. When we look at Turkey, small but insufficient steps are taken and a picture that can be called as static in general stands out. It is known that national companies in our country are in an effort to produce products and services that can be called "national and indigenous", which can compete with world brands using the latest technology. Unfortunately, Turkey's economic structure has not yet reached the level at which these efforts can deliver the desired results. There is a need for a new policy in order for Turkey to be able to adapt to the new turnaround with Industry 4.0.

4. Recommendations for Restructuring Manufacturing Sector for Industry 4.0

The manufacturing sector, which has begun to draw attention with the discovery of steam-powered production technology, has gained more importance over time as electricity and computer technologies are used in production. The manufacturing sector has emerged as a key sector of economic growth and development, mainly during and after the effects of the 2008 global economic crisis. Today, when looking at the economic structure of the countries that are locomotives of the economy, the manufacturing sector seems to play an important role.

Industry 4.0, which is a concept that has been spoken about yet for Turkey, is expected to be fully applicable to our country in the next 20-30 years. In order for Turkey to adapt to industry 4.0, economic deficiencies must be identified and precautions taken to improve them. In this context, the quality of the workforce needs to be increased first. Another important point is the lack of a quality education system that will increase the quality of the workforce. A country like Turkey, which has a dense youth population, needs to complete the deficiencies and turn it into an advantage.

In the future, owned resources should be channeled to the manufacturing sector and the production process should be managed with an infrastructure that the young population can use the latest technology available.

5. Conclusion

Industry 4.0 aims to establish an infrastructure that will enable us to produce higher quality and more diverse products with less cost using mainly high technology. In order to be able to do this, it is aimed to organise intelligent factories that can communicate with each other via the internet completely independently from the people and can work in such a way that optimum production can be done. Within the context of industry 4.0, which points to a process in which the production process can be managed through the coordination of objects largely independently of the people, the manufacturing sector's economic advantage is increasing day by day. In this framework, the structural transformation appropriate to the innovations introduced by Industry 4.0 in the manufacturing sector has a critical prescription in terms of increasing the competition power of the countries. In order for this transformation to take place, academics, researchers and politicians need to work on comprehensive and feasible development programs. Structuring policies provide positive contributions to economic growth when the right tools are selected and applied in line with the needs of the country.

Keywords: Industry 4.0, Fourth Industrial Revolution, New Manufacturing Methods,

JEL Codes: O11, O14.

Sanayi 4.0'a Göre İmalat Sektörünün Yeniden Yapılanması

Geniş Özet

1. Giriş

“Nesnelerin interneti” olarak bilinen Sanayi 4.0, aslında yüksek teknolojiyi ve yenilikçiliği temel alan dördüncü sanayi devrimini ifade etmektedir. Sanayi alanında meydana gelen önemli devrimler sonucunda ülkeler küresel çapta gerçekleşen yeniliklere uyum sağlamak zorunda kalmış ve artan rekabet koşullarında rekabet güçlerinin devamlılığını sağlamak için yeni politikalar oluşturmuşlardır. Bu yeni politikaların en sonuncusu olarak 2011 yılında adından söz edilmeye başlanan sanayi 4.0 ile üretim süresini, maliyetini ve üretim için gereken enerji miktarını azaltmak, aynı zamanda üretim miktarını ve kalitesini de artırmak hedeflenmektedir. Üretim yapısı ağırlıklı olarak makinelerle dayalı olan imalat sektörünün, Sanayi 4.0' ın sağlayacağı yeniliklerden olumlu anlamda en çok etkilenecek sektör olması beklenmektedir. Bu çalışmada, Sanayi 4.0'a göre imalat sektörünün yeniden yapılandırılmasına yönelik kurgulanan yeni politikaları tartışmak amaçlanmıştır. Dedüktif yöntem tercih edilmiş ve bu çerçevede ilk önce kavramın tanımı yapılmış, kapsamı açıklanmış, hedef sektörün sanayi 4.0 bağlantısı irdelenmiş ve son ana başlık altında da hedef sektörün sanayi 4.0 ile uyumlu olarak ilerleyebilmesi için uygulanması gereken politikalar üzerinde durulmuştur.

2. Sanayi 4.0

Sanayi 4.0, son yıllarda adından sıkça bahsedilen; ancak toplumun bir kısmının henüz farkında olmadığı ve farkında olanların da tam olarak içeriğini bilmediği bir kavramdır. Bu kavramın kapsamını, ortaya çıkış aşamalarını ve etki alanını anlayabilmek için sanayinin, yani imalat sektörünün, günümüze kadar geçtiği aşamaları incelemek gerekmektedir. 1. Sanayi

Devrimi, 1760' larda el emeği ve beden gücüne dayalı üretim yapısının terk edilip makine ağırlıklı üretime geçilmesiyle ortaya çıkmıştır. Bu dönemde buhar gücüne dayalı seri üretim yapısına geçilmiş ve bu da fazla üretilen malların hammadde olarak ihraç edilmesi ile Avrupa ve Uzak Doğu ülkeleri arasındaki iletişimin artmasına zemin hazırlamıştır. 1840' lı yıllarda buhar gücünün yanında elektriğin de üretim sürecine katılmasıyla imalat sanayiinde ürün kalitesi ve çeşitliliği artmış; aynı zamanda ağır sanayide ilerlemeler meydana gelmiştir. II. Dünya Savaşı sonrasında gelişmeye başlayan bilgisayar teknolojilerinin imalat sektöründe kendine yer bulmasıyla 3. Sanayi Devrimi olarak adlandırılan döneme geçilmiştir. Teknolojinin üretim sürecinde zamanla daha çok yer kaplaması, insanın fiziki gücüne duyulan ihtiyacın azalmasına sebep olmuştur. Günümüzde bu kapsamda geline son noktada ise makine ve cihazların insanlardan komut almaya gerek duymadan kendilerini yönetip üretim sürecini planlamaya başlayacağını öngören Sanayi 4.0 kavramının adı sıklıkla anılmaktadır.

3. Sanayi 4.0'a Göre İmalat Sektörü

İlk olarak Almanya' da ortaya çıkan Sanayi 4.0, zaman içerisinde Türkiye dahil dünyanın birçok ülkesinde konuşulan ve üzerine çalışılan stratejik bir konu haline gelmiştir. Sanayi 4.0 kavramının esas olarak Almanya' da ortaya çıkması, ülkedeki işkollarının büyük bir kısmının imalat sektörüyle iç içe olduğu düşünüldüğünde, imalat sektörünün önümüzdeki dönemde öneminin artacağına işaret etmektedir. Bu çerçevede Sanayi 4.0' ın öncüsü olarak Almanya' nın birçok farklı alanda bir adım önde yer alacağı öngörülmektedir. Bu durumun avantaja çevrilmesi için, sanayi 4.0' ın özellikle imalat sektörü yönünden sağladığı yenilikleri vakit kaybetmeden benimsenmesi ve sektöre uyarlanması gerekmektedir. Avrupa ülkelerine genel olarak bakıldığında, tablonun olumlu olduğunu söylemek mümkündür. Avrupa Parlamentosu' nun 2015' te yayınladığı brifinge göre; 2020 yılına kadar AB' de toplam katma değerde imalat sektörünün payının %20' ye kadar çıkması hedeflenmektedir. Başta Almanya, İngiltere ve İtalya olmak üzere Avrupa ülkelerinde Sanayi 4.0' ın getireceği yenilikleri avantaja çevirme konusu üzerine çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye' ye bakıldığında ise küçük ama yetersiz adımların atıldığı, genel anlamda durağan denilebilecek bir tablo karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizdeki ulusal firmaların son teknolojiyi kullanarak dünya markalarıyla yarışabilecek, "yerli ve milli" olarak adlandırılabilir ürünler ve hizmetler üretme çabası içerisinde olduğu bilinmektedir. Ne yazık ki Türkiye' nin iktisadi yapısı henüz bu çabaların istenilen sonuçları verebileceği seviyeye ulaşamamıştır. Türkiye' nin Sanayi 4.0 ile açılacak yeni döneme adapte olabilmesi için yeni politikalara ihtiyaç duyulmaktadır.

4. İmalat Sektörünün Sanayi 4.0'a Göre Yeniden Yapılandırılmasına Yönelik Öneriler

Buhar gücüne dayanan üretim tekniğinin keşfedilmesiyle dikkat çekmeye başlayan imalat sektörü, zaman içerisinde elektrik ve bilgisayar teknolojilerinin de üretimde kullanılmasıyla daha çok önem kazanmıştır. İmalat sektörü, esas olarak 2008 global ekonomik krizinin etkilerinin hissedildiği dönem ve sonrasında ekonomik büyüme ve kalkınmanın kilit sektörü konumuna gelmiştir. Günümüzde ekonominin lokomotif konumundaki ülkelerin iktisadi yapısına bakıldığında, imalat sektörünün önemli bir rolü olduğu görülmektedir.

Türkiye için henüz üzerine konuşulan bir kavramdan ibaret olan sanayi 4.0' ın, önümüzdeki 10-15 yıl içerisinde ülkemizde tamamen uygulanabilir olması beklenmektedir. Türkiye' nin sanayi 4.0' a uyum sağlayabilmesi için iktisadi yapısındaki eksiklikler tespit edilmeli ve bunları iyileştirmeye yönelik tedbirler alınmalıdır. Bu kapsamda öncelikle

işgücünün kalitesinin artırılması gerekmektedir. Bir diğer önemli nokta ise işgücünün kalitesinin artmasını sağlayacak kaliteli bir eğitim sisteminin eksikliğidir. Türkiye gibi yoğun bir genç nüfusa sahip olan bir ülkenin, mevcut eksiklikleri tamamlaması ve bunu avantaja çevirmesi gerekmektedir. Devamında ise sahip olunan kaynaklar imalat sektörüne kanalize edilmeli ve genç nüfusun mevcut olan en son teknolojiyi kullanabileceği bir altyapı ile üretim süreci yönetilmelidir.

5. Sonuç

Sanayi 4.0 esasen yüksek teknolojiyi kullanarak daha az maliyetle daha kaliteli ve daha çeşitli ürünler üretebilmeye imkan tanıyacak bir altyapıyı kurmayı hedeflemektedir. Bunu mümkün kılabilmek adına, insandan tamamen bağımsız bir şekilde internet aracılığıyla birbiriyle iletişim kurabilen ve optimum üretimi yapabilecek şekilde çalışabilen akıllı fabrikaların organize edilmesi amaçlanmaktadır. Nesnelerin insanlardan büyük ölçüde bağımsız olarak aralarında koordinasyon sağlaması yoluyla üretim sürecinin yönetileceği bir süreci işaret eden sanayi 4.0 kapsamında, imalat sektörünün ekonomideki önemi her geçen gün artmaktadır. Bu çerçevede imalat sektörünün Sanayi 4.0'ın getirdiği yeniliklere uygun yapısal dönüşümünün sağlanması, ülkelerin rekabet gücünün artırılması açısından da kritik öneme sahiptir. Bu dönüşümün gerçekleştirilebilmesi için, akademisyen, araştırmacı ve politikacıların kapsamlı ve uygulanabilir kalkınma programları üzerinde çalışmaları gerekmektedir. Yapılanma politikaları, ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda doğru araçlar seçilerek uygulandığında, ekonomik büyümeye olumlu katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sanayi 4.0, Dördüncü Sanayi Devrimi, Yeni İmalat Yöntemleri,

JEL Kodları: O11, O14.

References

BCG, (2015), "Industry 4.0 – The Future of Productivity and Growth in Manufacturing Industries", Boston Consulting Group, Boston, 16s.

EBSO, (2015), "Sanayi 4.0 – Uyum Sağlayamayan Kaybedecek!", Ege Bölgesi Sanayi Odası Araştırma Müdürlüğü, İzmir, 53s.

Geissbauer, Reinhard; Vedso, Jesper; Schrauf, Stefan (2016), "A Strategist's Guide to Industry 4.0", May 9, Summer 2016, Issue 83, <http://www.strategy-business.com/article/A-Strategists-Guide-to-Industry-4.0?gko=7c4cf> , Erişim Tarihi: 28.11.2016

Platform Industrie 4.0 (2015), "Opportunities Represented by Industrie 4.0", <http://www.plattform-i40.de/I40/Navigation/EN/Industrie40/OpportunitiesPresentedByIndustrie40/opportunities-presented-by-industrie-40.html;jsessionid=C07BAAF7A21AEEA11EADC49B08FCDA08> Erişim Tarihi: 22.01.2017

PwC (2015), "Industry 4.0: Building the Digital Enterprise", PricewaterhouseCoopers, <http://www.pwc.com/gx/en/industries/industrial-manufacturing/publications/assets/pwc-building-digital-enterprise.pdf> , Erişim Tarihi: 17.01.2017

Mobile Applications in the Tourism Industry: Travel Applications

Yunus TOPSAKAL¹, Nedim YÜZBAŞIOĞLU², Pınar ÇELİK³

Extended Abstract

1. Introduction

In the past few years smartphones have evolved such that they have a variety of input capabilities and large screens, they provide reliable and unlimited Internet access, and they incorporate powerful location awareness functions (Want, 2009). Importantly, the increased capabilities of smartphones support thousands of mobile applications (apps), which extend the functionality of mobile phones to a wide range of information services such as specialized information search, social networking, navigation, etc. (Wang, Park & Fesenmaier, 2012, 371). Increasing number of users and a wide variety of applications with smartphones have changed our current usage, as well as understanding in the field of tourism and travel. Smartphones have become an important factor in the change in travel behavior. Smartphones and applications that provide various sources of information and to extended communities easy and cheap access opportunity for travellers are useful in all kinds of tourism travel arrangements (Gretzel, Fesenmaier, & O'Leary 2006,8). The smartphone has quickly been adopted as a travel travel tool based on its advanced computing capabilities and features that are available everywhere (Dickinson vd., 2014, 84). Smartphones and applications offer great potential for tourists to access online information anytime, anywhere (Brown & Chalmers, 2003). The information needs of the passengers can emerge at any stage including the travel process phase, the experience phase and the reflective phase (Gretzel, Fesenmaier & O'Leary 2006). Given the rapid development of smartphone technology and related applications, this study is important to be able to evaluate the latest technology that has emerged and how it affects on tourism and travel travel. It is important to examine how innovations such as smartphones affect tourist behavior.

To achieve this goal, the first step is to understand the nature of the applications (number of functions and range) available for smartphones. For this purpose, in this study 25 travel applications have been examined which selected from the applications listed as best travel applications By Forbes, Guardian and Travel&Leisure magazines. These applications are classified in terms of the services they provide. It is seen that the services provided by these applications, attracting attention with the ease of travel, have developed and diversified.

2. Smart Phone Applications and Tourism Mobility

In recent years, smartphone applications have emerged as a new tool that helps passengers create new experiences. Given the potential impact of smartphones and smartphone applications, it is extremely important to understand how mobile applications can shape travel

¹ Research Assistant, Üniversitesi, Tourism Faculty, topsakal.yunus@gmail.com

² Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Tourism Faculty, nedimy@akdeniz.edu.tr

³ Dr., Akdeniz Üniversitesi, Social Sciences Vocational High School, pnr.celik@gmail.com

experiences for travelers (Wang, Park & Fesenmaier , 2011). Smartphone applications can be categorized by usage or by technical functionality. Wang, Park ve Fesenmaier (2011), based on the information services provided, tourism travel related applications are divided into 12 application categories such as destination guide, meal locator and local transport.

Table 1: The Categories of Smartphone Apps

CATEGORY	DEFINITION
Flights information	Apps for searching and tracking flights
Destination guides	Apps for providing various information about a particular place such as New York
Online travel agency	Apps for searching and reserving transportation tickets/hotels/ cars
Facilitator	Apps for providing quick facts such as Wi-Fi spot, cheap gas stations, local times.
Attractions guides	Apps for providing travel tips within an attraction or a resort such as Walt Disneyland
Entertainment	Apps for the purpose of fun
Food finder	Apps for searching restaurants
Language assistant	Apps for translation
Local transportation	App for searching and reserving local transportations such as buses, subways, and taxi.
Augmented reality	Apps for viewing live situations in other places through webcams
Currency converter	Apps for calculating exchange rates
Tips calculator	Apps for calculating tips

Source: Wang, Park ve Fesenmaier (2011)

3. Examination of Mobile Tourism Applications

25 mobile travel applications selected from among the applications listed as best travel applications by Forbes dergisi, Guardian ve Travel & Leisure are given in Table 2. It can be said that the applications on the list are predominantly for flights and accommodation reservations. Applications provide information about services such as booking, city guide, flight attendant.

Table 2: Mobile Applications examined in the study

SKYSCANNER	OPENTABLE	GOOGLE TRIPS
Kayak	Tasteful	Couchsurfing
Hopper	Ubreats	CityMaps2go
Hipmunk	Happy Cow	Aroundme
TripIt	XE Currency	Mapsme
AirBnb	WiFox	Tripso
Hostelworld	Wi-Fi Finder	Tripadvisor
Booking.com	Time Out	Rome2rio
HotelTonight		

The contents of the applications are examined and the services provided are classified to determine the services provided. Mobile apps provide a wide range of services that can help tourists at many points of travel. It can be said that mobile applications will increase the preference rates each day because of facilitating tourists' travel, speed and time saving.

4. Results

Smartphone mobile applications have changed the structure of tourism travel market as well as in all areas. The applications of smartphones change the behavior of tourists, which are

quickly adopted by tourists. Especially the use of individual travelers travel applications is more common. The number of mobile travel applications is rapidly increasing, allowing them to freely plan and execute their travels. Mobile travel applications, a new way to search for and present information, provide a personalized mobile portal by providing information services. Tourists can plan their trips and make decisions through this information. Mobile applications can change the timing of tourist travel planning with opportunities. For example, activities such as tour planning, walking route selection or restaurant selection can be planned on the road while hotel reservations are made prior to travel. Planning for location-based services in the destination may also change. Smartphone information services help tourists find restaurants, city events, transportation information, toilets and entertainment venues during travel. Such information is small but important information for tourists to have a better travel experience. These mobile applications that increase the travel experience of tourists are now being adopted not only by tourists but also by tourist attractions and destinations. It is foreseen that these mobile travel applications, which are increasing in number and number of users every day, will be further diversified in the coming period. Especially with smart tourism, applications specific to destinations will come one step ahead. Special applications for alternative tourism types will facilitate the travel of individual travelers.

Keywords: Smart tourism, travel applications, smartphone, mobile travel applications

JEL Codes: L83, O30, O33

Turizm Endüstrisinde Mobil Uygulamalar: Seyahat Uygulamaları

Geniş Özet

1. Giriş

Akıllı telefonlar sahip oldukları çeşitli veri giriş özellikleri ve büyük ekranları, güçlü konum işlevleri içermeleri, güvenilir ve sınırsız internet erişimi sağlamaları ile son birkaç yılda hızla gelişmiştir (Want, 2009). Bu akıllı telefonlar bilgi arama, sosyal ağlar, navigasyon vb. gibi geniş bir hizmet yelpazesi sunan binlerce mobil uygulamayı desteklemektedir (Wang, Park & Fesenmaier, 2012, 371). Akıllı telefonlar artan sayıda kullanıcı ve ortaya çıkan çok çeşitli uygulamalarla mevcut kullanımımızı değiştirdiği gibi turizm ve seyahat alanında da anlayışımızı değiştirmektedir. Akıllı telefonlar seyahat davranışındaki değişimin önemli etkenleri haline geldi. Gezinler için çeşitli bilgi kaynaklarına ve genişletilmiş topluluklara kolay ve ucuz erişim olanağı sağlayan (Gretzel, Fesenmaier, & O'Leary 2006,8) akıllı telefonlar ve uygulamaları her türlü turizm seyahat düzenlemesinde yararlı olmaktadır. Akıllı telefon gelişmiş bilgi işlem yeteneklerine ve her an her yerde bulunan özelliklerine dayanarak hızla bir turizm seyahat aracı olarak benimsenmiştir (Dickinson vd., 2014, 84). Akıllı telefonlar ve uygulamaları (apps) turistlere çevrimiçi bilgiye her zaman ve her yerde erişebilmeleri sağlayarak büyük potansiyel sunmaktadır (Brown & Chalmers, 2003). Yolcuların bilgi ihtiyaçları, seyahat süreci aşaması, deneyim aşaması ve yansıtıcı aşama dahil olmak üzere herhangi bir aşamada ortaya çıkabilir (Gretzel, Fesenmaier & O'Leary 2006).

Çalışma akıllı telefon teknolojisinin ve ilgili uygulamaların hızla geliştiği göz önüne alındığında, ortaya çıkan en son teknolojiyi ve bunun turizm seyahat alanı nasıl etkilediğinin

değerlendirebilmesi için önemlidir. Akıllı telefonlar gibi yeniliklerin turist davranışlarını nasıl etkilediğini incelemek önemlidir. Bu amaca ulaşmak için, ilk adım, akıllı telefonlar için kullanılabilen uygulamaların niteliğini (yani, işlevlerin sayısı ve aralığı) anlamaktır. Bu amaçla çalışmada Forbes dergisi, Guardian ve Travel & Leisure tarafından en iyi seyahat uygulamaları olarak belirtilen uygulamalar arasından 25 seyahat uygulaması incelenmiştir. Bu uygulamalar sağladıkları hizmetler bakımından sınıflandırılmıştır. Seyahati kolaylaştırmaları bakımından dikkat çeken bu uygulamaların sağladığı hizmetlerin çeşitlenerek geliştiği görülmektedir.

2. Akıllı Telefon Uygulamaları ve Turizm Hareketliliği

Son yıllarda, akıllı telefon uygulamaları, yolcuların deneyimler yaratmasına yardımcı olan yeni bir araç olarak ortaya çıkmıştır. Akıllı telefonların ve akıllı telefon uygulamalarının potansiyel etkisi göz önüne alındığında, mobil uygulamaların yolcuların seyahat deneyimlerini nasıl şekillendirebildiklerini anlamak son derece önemlidir (Wang, Park & Fesenmaier, 2011). Akıllı telefon uygulamaları son kullanım uygulamasıyla veya teknik işlevselliklere göre kategorilere ayrılabilir. Wang, Park ve Fesenmaier (2011), sağlanan bilgi servislerine dayalı olarak turizm seyahatiyle ilgili uygulamaları, örneğin destinasyon rehberi, yemek bulma aracı ve yerel ulaşım gibi 12 uygulama kategorisine ayırmıştır.

Tablo 3: Mobil Seyahat Uygulamalarının Kategorileri

KATEGORİ	TANIM
Uçuş Bilgi Yöneticisi	Uçuşları arama ve izleme uygulamaları
Destinasyon Rehberi	Belirli bir yer hakkında çeşitli bilgiler sağlayan uygulamalar
Online Seyahat Acentası	Ulaşım biletleri / oteller / araç kiralama arama ve rezervasyon uygulamaları
Kolaylaştırıcılar	Wi-Fi noktası, ucuz benzin istasyonları, yerel saatler gibi hızlı bilgiler sağlayan uygulamalar
Gezi Rehberi	Bir cazibe merkezi veya tatil beldesi içinde seyahat ipuçları sağlayan uygulamalar
Eğlence	Eğlenmek için uygulamalar
Yemek	Restoranları aramak için uygulamalar
Dil Asistanı	Çeviri için uygulamalar
Yerel Taşımacılık	Otobüs, metro ve taksi gibi yerel ulaşımını arama ve ayırma uygulaması
Artırılmış Gerçeklik	Web kameraları aracılığıyla diğer yerlerdeki canlı durumları görüntülemek için uygulamalar
Döviz Çevirici	Döviz kurlarını hesaplama uygulamaları
Bahşiş hesaplayıcı	Bahşiş hesaplama uygulamaları

Kaynak: Wang, Park ve Fesenmaier (2011)

3. Mobil Turizm Uygulamalarının İncelenmesi

Forbes dergisi, Guardian ve Travel & Leisure tarafından en iyi seyahat uygulamaları olarak belirtilen uygulamalar arasından seçilen 25 mobil seyahat uygulaması Tablo 2’de verilmiştir. En iyi mobil seyahat uygulamaları listelerindeki uygulamaların ağırlıklı olarak uçuş ve konaklama rezervasyonuna yönelik olduğu söylenebilir. Uygulamalar rezervasyon, şehir rehberi, uçuş takibi gibi sağladıkları hizmetler hakkında bilgi vermektedir.

Tablo 4: Çalışma Kapsamında Değerlendirilen Mobil Uygulamalar

SKYSCANNER	OPENTABLE	GOOGLE TRIPS
Kayak	Tasteful	Couchsurfing
Hopper	Ubereats	CityMaps2go

Hipmunk	Happy Cow	Aroundme
TripIt	XE Currency	Mapsme
AirBnb	WiFox	Tripso
Hostelworld	Wi-Fi Finder	Tripadvisor
Booking.com	Time Out	Rome2rio
HotelTonight		

Sunulan hizmetlerin belirlenmesi için uygulamaların içerikleri incelenmiş ve sunulan hizmetler sınıflandırılmıştır. Uygulamaların sundukları hizmetler listesi, mobil uygulamaların seyahat işleminin birçok anında turistlere yardımcı olabilecek geniş bir hizmet yelpazesi sağladığını göstermektedir. Çalışma kapsamında değerlendirmeye alınmayan diğer mobil seyahat uygulamalarının sundukları hizmetler göz önüne alındığında çeviri, sesli çeviri, yürüyüş rotası kaydetme gibi daha birçok hizmet sunduğu dikkate alınırsa mobil uygulamaların turistlerin seyahatlerini kolaylaştırmaları, hız ve zaman kazandırmalarından dolayı her geçen gün tercih edilme oranlarının artacağı söylenebilir.

4. Sonuç

Akıllı telefon mobil uygulamalar tüm alanlarda olduğu gibi turizm seyahat pazarının da yapısını değiştirmiştir. Turistler tarafından hızla benimsenen akıllı telefonların uygulamaları turistlerin davranışlarını değiştirmektedir. Özellikle bireysel seyahat eden gezginler arasında kullanımı daha yaygındır. Seyahatleri özgürce planlama ve gerçekleştirme imkanı sağlayan mobil seyahat uygulamalarının sayısı hızla artmaktadır. Bilgi aramak ve sunmanın yeni yöntemi olan mobil seyahat uygulamaları bilgi hizmetleri sağlayarak kişiselleştirilmiş bir mobil portal sağlamaktadır. Turistler bu bilgiler sayesinde geziler planlayabilir ve kararlar verebilir. Mobil uygulamalar sundukları fırsatlarla turistlerin seyahat planlamasının zamanlaması değiştirilebilir. Örneğin seyahat öncesi otel rezervasyonu yapılırken, tur planı, yürüyüş rotası belirleme ya da restoran seçimi gibi faaliyetler yolda da planlanabilir. Yine destinasyonda konuma dayalı hizmetlerle planlama değişebilir. Akıllı telefonların bilgi hizmetleri, seyahat sürecinde turistlerin restoran, şehirdeki etkinlikler, ulaşım bilgileri, tuvalet ve eğlence mekanlarını bulmasına yardımcı olmaktadır. Bu gibi tür bilgiler küçük fakat turistlerin daha iyi bir seyahat deneyimi yaşayabilmeleri için önemli bilgilerdir. Turistlerin seyahat deneyimini arttıran bu uygulamalar artık sadece turistler değil öne çıkan turistik mekanlar ve destinasyonlar tarafından da benimsenmeye başlanmıştır. Her geçen gün sayısı ve kullanıcısı artan bu mobil seyahat uygulamaların önümüzdeki dönemde daha da çeşitleneceği öngörülmektedir. Özellikle akıllı turizm uygulamaları ile birlikte destinasyonlara özgü uygulamalar bir adım daha öne çıkacaktır. Alternatif turizm türlerine özel uygulamalarda bireysel seyahat eden turistlerin seyahatlerini kolaylaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı turizm, seyahat uygulamaları, akıllı telefon, mobil seyahat uygulamaları

JEL Kodları: L83, O30, O33

References

Brown, B. & Chalmers, M. (2003). "Tourism and Mobile Technology", Proceedings of the eighth conference on *European Conference on Computer Supported Cooperative Work*, 14-18 September 2003, Helsinki, Finland.

Coldwell W. (2016) "10 of the Best Travel apps", Guardian, <https://www.theguardian.com/travel/2016/jan/02/10-best-travel-apps-free-paid-for>, (02.02.2017).

Coldwell W. (2017) "10 of the Best Travel apps: Part 2", Guardian, <https://www.theguardian.com/travel/2017/feb/06/top-10-useful-travel-apps>, (10.02.2017).

Dickinson, J. E., Ghali, K., Cherrett, T., Speed, C., Davies, N. & Norgate, S. (2014). "Tourism and The Smartphone App: Capabilities, Emerging Practice And Scope In The Travel Domain", *Current Issues in Tourism*, 17 (1): 84-101.

Janet E. Dickinson, J.E., Hibbert, J.F. & Filimona, V. (2016). "Mobile Technology and The Tourist Experience: (Dis)Connection at the Campsite", *Tourism Management*, 57, pp. 193-201.

Gretzel, U. Fesenmaier, D. & O'Leary, J. (2006). "The Transformation Of Consumer Behaviour", *Tourism Business Frontiers: Consumers, Products and Industry*, (Ed.) Buhalis, D. & Costa, C., Oxford, Elsevier, pp. 9-18.

Talty. A. (2015). "The Best Travel Apps For 2016", Forbes, <https://www.forbes.com/sites/alexandratalty/2015/12/22/the-best-travel-apps-for-2016/#77063134d594>, (02.02.2017).

Talty. A. (2016). "The Best Travel Apps For 2017", Forbes, <https://www.forbes.com/sites/alexandratalty/2016/12/22/the-best-travel-apps-for-2017/#49d25f524f23> (02.02.2017).

Tkaczyk, C. & Vora, S. (2017), "The 50 Best New Travel Apps for 2017" *Travel & Leisure*, <http://www.travelandleisure.com/travel-tips/mobile-apps/best-new-travel-apps>, (02.02.2017).

Wang, D. , Park, S. & Fesenmaier, D.R. (2012), "The Role of Smartphones in Mediating the Touristic Experience", *Journal Of Travel Research*, 51 (4): pp. 371-387.

Wang, D., Park, S., & Fesenmaier, D. R. (2011). "An examination of information services and smartphone applications", *16th Annual Graduate Student Research Conference in Hospitality and Tourism*, 6-8 January 2011, Houston, Texas.

Want, R. (2009). "When cell phones become computers", *IEEE Pervasive Computing*, 8 (2): 2-5.

Evaluation of Hazelnut Economy for Turkey, Policy Proposals Regarding International Competitiveness

Işıl ALKAN¹

Extended Abstract

1. Introduction

Hazelnut is the one of most strategical crops for Turkey as the country is responsible for about seventy percent of world's hazelnut trade and two-thirds of world's hazelnut production in recent years. Moreover, the crop is the only source of living for millions of people in Turkey. Turkey has a dominant position in terms of hazelnut production and export for many decades. However, hazelnut policies implemented from past to present have remained insufficient in the country. The purpose of this study is to determine the latest global trends in hazelnut production and trade, to unearth the importance of hazelnut economy for Turkey, to observe the current situation of hazelnut production and trade in Turkey and to propose policies both for reconstructing the hazelnut sector of Turkey and for competitive trade. The statistics utilized in the study is obtained from Food and Agriculture Organization, Turkish Statistical Institute, Black Sea Exporters Union and Turkish Exporters Assembly. Relevant literature about the subject is also investigated and referred. Besides, statistical methods like means and percentages are also used in the study. The first section of the study investigates the latest trends in world hazelnut production and trade and the second section involves the evaluation of hazelnut sector for Turkey. The third section is consisting the progress of hazelnut policies in the country and interrogating their effectiveness. The study is finalized with the conclusion section involving policy suggestions for reconstructing the hazelnut sector of Turkey as well as enhancing the country's competitiveness in global markets.

2. Trends in World Hazelnut Production and Trade

Turkey accounts for more than half of the world hazelnut production by holding sixty-three percent of world total hazelnut production in 2014. As well as being the dominant producer of the world, Turkey is the main hazelnut exporter of the world. The country dominates the hazelnut export market with 69% of world hazelnut export in 2013. Other main exporters are Georgia, Italy and Azerbaijan. Hazelnut is consumed as an appetizer and also an ingredient concerning chocolate, biscuit and confectionary industry in the world. Due to this fact, countries leader in chocolate, biscuit and confectionary industry highly demand hazelnut. European countries are the major importers of the crop, whereas Germany is the primary importer for many years.

¹ Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü isilalkan@omu.edu.tr

3. Evaluation of Hazelnut Economy for Turkey

Hazelnut is known as a national product as it is the only source of living for a geographical region and is the major crop providing substantial export income consisting any imported input in Turkey. As to the Farmer Registration System of Ministry of Food, Agriculture and Livestock in Turkey, the number of registered producers is around 400.000 by the end of 2012 (MFAL, 2017). Hence, hazelnut is the source of living for approximately 2.000.000 people directly. However, when the traders, industrialists, workers and exporters have taken into account, it can be stated that the number will be multiplied, it is estimated that hazelnut is the mainstay of 7-8 million people in Turkey (MFAL, 2014).

Hazelnuts produced in Turkey are of high quality having high oil rate and high nutritional value. Due to these specialities, Turkish hazelnut is highly demanded in international markets. Leader chocolate, biscuit and confectionary industries worldwide prefer Turkish hazelnut as raw material. In other words, majority of exported hazelnut from Turkey is used in chocolate, biscuit and confectionary industries as raw material. Turkey exports approximately 80%-85% of her hazelnut production, in other words consumes 15%-20% of her production in internal markets. High prices of hazelnut, lack of knowledge, advertising scarcity and surplus in substitution goods are the main obstacles concerning internal consumption (UCTEA, 2016). However, hazelnut is very significant in terms of trade by having 14% share in total agricultural export and 2% share in total export in Turkey (TIM, 2017) .

4. Implemented Hazelnut Policies in Turkey and Their Effectiveness

Due to great importance of hazelnut sector for Turkish economy, governments encouraged hazelnut production for a long time in the country. Price support and guaranteed purchases were the major policies regarding hazelnut and the support system was concluded with augmentation in hazelnut prices and expansion in hazelnut cultivation area. Despite legislations for restricting hazelnut area and regulating hazelnut supply, ongoing support system led an expansion. Farmers did not lean towards the new practice legislated by the law, inadequate inspections concerning uprooting clinched the continuation of hazelnut cultivation and farmers did not uproot the hazelnut orchards even in restricted regions. Studies reveal that high income of hazelnut in several years, guaranteed purchases, less labour necessity of hazelnut cultivation, long-term storage chance and production habits were the basic reasons of the continuance of hazelnut production (Kılıç.et al. 2007: 9-13) (Altindeğer, 2016) Hence, studies on generalising alternative crop which mainly proposed uprooting hazelnut orchards on flat lands were failed as farmers disbelieve the profitability of other crops in comparison to hazelnut.

5. Results and Discussion

Regions admitted and non-admitted for hazelnut cultivation in the country have to be clearly identified and inspections as to uprooting have to be strictly followed. Meanwhile, for the success of alternative crop dissemination, supports for alternative crops have to be upgraded. Support system based on land has to be left and a new support system which is based on production has to be implemented. Old orchards in the country have to be rejuvenated, additionally, farmers have to be informed about required production phases and also about sensible input usage especially in Eastern Black Sea region. Turkey has to develop the hazelnut processing industry and diversify the hazelnut products. Research and development investments providing product diversification in the country have to be increased. The government should

support especially chocolate and confectionary industry by several incentives and subsidies owing to the country's deprivation. Turkey has to adopt market growth strategies and has to go beyond the classical, ordinary markets. The presence in Asian market (like China, Russia, India and Japan) and American market has to be enhanced by export incentives, moreover, branding has to be aimed. Finally, organic hazelnut production should be supported by government with several incentives for more efficiency and profitability in Turkey.

Keywords: Hazelnut production, hazelnut export, hazelnut sector, competitive trade, Turkey.

JEL Codess: E60, Q13, Q17, Q18.

References

Alaviani, S., Mahmaudyar, F., Miraftabi, S.F., Salehisormgi, M.H., Qomi, M., (2012). Determination of Iranian Almond, Peanut and Hazelnut Mineral Contents, *Journal of Basic and Appl. Chemistry*, 2(7), pp. 50-54.

Altındeğer, M. (2016). *Analytical Approach To Samsun Agriculture*, Ministry of Food, Agriculture and Livestock Samsun Province Directorate, Samsun.

Bayramoğlu, Z., Ozer, O., Gündoğmuş, E., Tatlıdil, F. (2010). The Impact of Changes in Turkey's Hazelnut Policy on World Markets, *African Journal of Agricultural Research*, Vol. 5 (1), pp. 007-015.

Bettini, Ornella, 2013. *Tree Nuts Annual 2013*. USDA Foreign Agricultural Service GAIN Report, Report No: IT1367.

Bozoğlu, M. (2005). The Reform of Hazelnut Policy in Turkey, *Sixth International Congress on Hazelnut.*, Eds.: J. Tous, M. Rovira & A. Romero Acta Hort. 686, ISHS 2005.

Chavleishvili, M., 2015. Consumer Market for Georgian Hazelnut and the Strategy to Improve its Competitiveness, *International Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic, Business and Industrial Engineering*, Vol:9, No:5, pp. 1479-1482.

Demirbaş, A.R., 2010. *Fındık Tarımı*. Samsun Valiliği İl Tarım Müdürlüğü Raporu, Samsun.

ENB, 2017. *Economic News Bulletin Embassy of the Republic of Azerbaijan*, No.10.

FAO, 2017. <http://www.fao.org/docrep/003/x4484e/x4484e03.htm> (Date accessed 29/03/2017)

FAOSTAT, 2017. FAO Food and Agriculture Data. <http://www.fao.org/faostat/en/#data> (Date accessed 29/03/2017)

GAIN, 2016. *China Tree Nuts Annual 2016*. Gain Report Number: 16049.

Güney, I., 2014. *Turkish Hazelnut Production and Export Competition*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarım Bilimleri Dergisi, 24 (1), pp. 23-29.

Kayalak, S. (2009). *Structural Change Of Economic Variables In Turkish Hazelnut Market And Time Series Analysis*. Ph. D. Thesis, Ankara University Graduate School of Natural and Applied Sciences Department of Agricultural Economy, Ankara.

KIB, 2017. Black Sea Exporters Union Statistics. (Date accessed 29/03/2017) <http://www.kib.org.tr/tr/ihracat-istatistikler-findik-istatistikleri.html>

Kılıç, O., Alkan, I., Binici, T., 2007. Determination of Farmers' Attitudes Against Constriction of Hazelnut Orchards (Samsun-Çarşamba Plain), *Harran University Agricultural Faculty Journal*, 11 (3/4), pp. 9-14.

MFAL, 2014. *Hazelnut Workshop Final Report*, Ministry of Food, Agriculture and Livestock, Ankara, Turkey.

MFAL, 2017. Ministry of Food, Agriculture and Livestock Statistics Ankara, Turkey. <http://www.tarim.gov.tr/Konular/Bitkisel-Uretim/Tarla-Ve-Bahce-Bitkileri/Urunler-Ve-Uretim> (Date accessed 29/03/2017)

Official Gazette, 1983. 18 June 1983, No: 18081, Ankara

Official Gazette, 2003. 19 June 2003, No: 25143, Ankara

Official Gazette, 2009. 15 July 2009, No: 27289, Ankara

Oksam, A., 2005. Overview of Agricultural, Food, Rural and Structural Policies. (*In Turkey in the European Union, Implications For Agricultural, Food and Structural Policy*, CABI Publishing.

Olsen, J., 2013. *Growing Hazelnuts in the Pacific Northwest*. Oregon State University Extension Catalog, EM 9072.

Secer, A., 2008. An Investigation on Turkish Hazelnut Export Concentration. *Journal of Applied Sciences Research*, 4(11), pp. 1557-1560.

UCTEA, 2016. *Hazelnut Sector Report 2016*. UCTEA Chamber of Agricultural Engineers, Turkey.

TIM, 2017. <http://www.tim.org.tr/tr/ihracat-rakamlari.html> (Date accessed 23/03/2017)

TMO, 2015. *Hazelnut Sector Report 2015*. Turkish Grain Board, Ankara.

Tous, J., 2005. Hazelnut Production in Spain, *VIth Intl. Congress on Hazelnut, Acta Hort.* 686, ISHS 2005.

Analysis of Changing the Quality of Irrigated Land on the Basis of Land Cadastre Data in The New Economic Conditions

Ozodbek KARAMATOV¹, Sherzod RAKHMANOV²

Extended Abstract

Economic sector's demand has increased on land plot creates condition to land allotment for non-agrarian sector. Land resource, especially, limitation of irrigated land makes to work scientifically on methodology on land allotment taking into account soil fertility.

Land bonity, one of the consistent part of land cadaster, is taken to calculate land tax, indexing fertility, basement land allotment for non-agricultural needs, normative (economic) price of land plot of farming and other agricultural enterprises, analysis of agricultural enterprises' activity, undefined land use, contamination of soil resource and saving from crisis, saving, reactivate and increase soil fertility. Taking into account upbringing information, we have discussed using land cadaster data in our research.

Our research has combined quality and quantity changes in irrigated land soils of provinces in Republic of Uzbekistan between 1991 and 1999 and between 1999 and 2008. For instance, when we see tendency of soil fertility between 1991 and 2012, soil fertility rate has increased steadily in provinces. This is answered as land reform was not enough implemented in places, government issued law was not completely developed in provinces. However, we can say soil fertility has increased because of recently agrarian reform, investment in soil fertility redevelopment, conditions created for farming and agrarian sectors by government. For instance, investment for land use efficiency and its protection was 1166,2mlnsoum in 2003 and it was 126292,9 mln. soum in 2011.

Analysis shows soil fertility increase will not only increase economy of agrarian enterprise and also economy of province and whole Economy of Republic, for instance, land tax that directly increases government budget.

In our opinion, irrigated land quality change monitoring of land cadaster data that discussed in article is not only useful for Republic of Uzbekistan and also efficient to use them in neighboring countries land resource management.

Keywords: land cadaster, soil assessment, bonitet reyting, irrigated land, tax load

JEL Codes: O13, Q10

¹ Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi, okaramatov@kastamonu.edu.tr

² Assistant, Tashkent Devlet Tehnik Üniversitesi, mathsherzod@mail.ru

Янги Иқтисодий Шароитда Ер Кадастри Маълумотлари Асосида Суғориладиган Майдонлар Сифат Ўзгаришини Тахлил Килиш

Аннотация

Иқтисодиёт тармоқларининг ер майдонларига бўлган эҳтиёжининг суръатли даражада ўсиши кўп ҳолатларда қишлоқ хўжалиги учун яроқли бўлган ер майдонларининг ҳам бошқа тармоқлар эҳтиёжи учун ажратишга сабаб бўлмоқда. Ер ресурсларининг, айниқса, қишлоқ хўжалигига яроқли ер майдонларининг чегараланганлиги ер тақсимоотида ер майдонларининг сифат кўрсаткичлари ва мезонларини илмий асосда чуқур тахлил қилишни тақозо қилади. Давлат ер кадастрининг таркибий қисми бўлган тупроқ бонитировкаси ҳужжатларидан ер солиғи миқдорини белгилаш, ҳосилдорликни режалаштириш, ерларни ноқишлоқ хўжалик мақсадлари учун ажратишни асослаш, фермер хўжаликлари ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштирувчиларнинг ер участкалари меъёрий қийматларини (қиймат баҳоси) аниқлаш, қишлоқ хўжалик корхоналарининг хўжалик фаолиятини тахлил қилиш, ер участкаларидан белгилангандан бошқа мақсадларда фойдаланилганда, тупроқ ресурсларини ифлосланиш ва таназзулдан сақлаш, тупроқ унумдорлигини сақлаш, қайта тиклаш ва ошириш каби мақсадларда фойдаланилади. Юқоридагиларни эътиборга олган ҳолда, илмий изланишларимизда суғориладиган майдонлар сифат кўрсаткичи тахлилида ер кадастри маълумотларидан фойдаландик.

Изланишларимиз натижасида Ўзбекистон Республикасининг вилоятлари ҳудудидаги суғориладиган майдонларнинг 1991 ва 1999 йиллар ва 1999 ва 2008 йиллар оралиғидаги ҳам миқдор, ҳам сифат жиҳатидан ўзгариши атрофлича тахлил қилинди. Жумладан, 1999 ва 2012 йиллар оралиғидаги тахлил натижасида биринчи ўн йиллик мобайнида республикамизнинг деярли барча вилоятларида тупроқ сифати кўрсаткичи пасайиши кузатилган. Бунинг асосий сабабларидан аграр соҳада олиб борилаётган ислохотларнинг жой жойларда тўла ҳаётга тадбиқ этилмаганлиги, фойдаланилаётган ерлар самарадорлигини ошириш бўйича Ҳукуматимиз томонидан белгиланган чора тадбирларни амалга оширилмаганлиги ва бир қатор ерга хўжасизларча муносабатнинг оқибати деб ҳисоблаймиз. Лекин охириги йилларда тупроқ унумдорлигини ошириш, аграр соҳадаги ислохотларни чуқурлаштириш, фермер деҳқон хўжаликлариغا яратилган шарт шароитлар, тупроқ муҳофазаси бўйича давлат томонидан қилинган йирик инвестициялар ҳисобига тупроқ сифати йилдан йилга яхшиланиб бормоқда, десак муболага бўлмайди. Жумладан, 2003 йил ердан оқилона фойдаланиш ва уни муҳофаза қилишга ажратилган Давлат инвестицияси 1166,2 миллион сўмни ташкил қилган бўлса 2011 йил бу кўрсаткич 126292,9 миллион сўмни ташкил қилган.

Тахлил асосида қилинган ҳисоблар натижаси тупроқ сифатининг ўзгариши нафақат хўжалик юритувчи субъектларнинг иқтисодий кўрсаткичларига, балки вилоят ва бутун республика миқёсида иқтисодий кўрсаткичларга, жумладан, қишлоқ хўжалигидан тушадиган миллий даромадга, давлат бюджетига тушадиган ер солиғи миқдорига, бевосита таъсир кўрсатишини эътироф этади.

Бизнинг фикримизга кўра, мақолада ойдинлаштирилган ер кадастри маълумотлари асосида суғориладиган майдонларнинг сифат ўзгаришини тахлил қилиш нафақат Ўзбекистон Республикаси учун, балки қўшни республикалар ер ресурслари тақсимооти тахлили учун ҳам қўлланилиши ер ресурслари бошқарувида қўтилган натижаларни беради.

Калит сузлар: ер кадастри, тупроқ бонитировакаси, балл бонитети, сугориладиган майдонлар, солиқ юкламаси.

The Issue of Income Inequality in Turkey: A Regional Dissection and Policy Suggestions

A. Öznur ÜMİT¹, H. Işıl ALKAN²

Extended Abstract

1. Introduction

Income inequality is the great economical issue of our era leading various substantial problems in countries. Turkey is one of the developing countries struggling with the issue presenting the fourth highest level of disposable income inequality among OECD countries as of 2014. Interregional disparities are the main reasons of income inequality in Turkey. The aim of this study is to investigate the income inequality problem in Turkey with a regional observation. The data utilized in the study is acquired from Income and Living Conditions Survey of Turkish Statistical Institute (TURKSTAT) and Income Distribution Database of OECD. Related literature about the subject is also examined and referred. For this purpose, the inequality problem is handled globally in the first section, then, the situation of income inequality in Turkey is discussed in the second section. The third section consists the evaluation of regional income inequality between the years of 2006 and 2015 with the help of Gini coefficient and the interdecile of S80/S20. The relationship between regional income inequality and regional poverty is also handled in the third part. Finally, the study is concluded with results and discussion section summarizing the issue and proposing policies for tackling.

2. An Overlook to Global Income Inequality

Although poverty rates have declined in all over the world, income inequality has maintained its status at high levels for the last decades. Global income inequality remains at high levels as half of the world's income is earned by richest eight percent of world population while the other half is earned by the remaining ninety-two percent (Milanovic, 2012: 8). Gini coefficient is a widely used indicator in global and national calculations which measures the inequality concerning personal income distribution. For OECD countries, the average value of Gini coefficient of disposable income inequality is 0,318 as of 2014 and the value mainly varies between 0,240 and 0,350 for developed nations except a few. Nordic countries like Iceland, Norway, Denmark and Finland are the most equal countries concerning income where as Turkey, United States, Mexico and Chile remains the most unequal (OECD, 2017).

¹ Assist. Prof., PhD., Ondokuz Mayıs University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Economics, Turkey, oumit@omu.edu.tr (Correspondence Author)

² PhD., Ondokuz Mayıs University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Economics, Turkey, isilalkan@omu.edu.tr

3. The Situation of Income Inequality in Turkey

Turkey, being a developing country, is one of the most unequal countries with the fourth highest rank among OECD members. The Gini co-efficient calculated for the country is 0,393 as of 2014 (OECD, 2017). Interregional imbalances; disparities concerning agriculture, services, trade, industry, communication and demographical differences induce interregional income inequality (Kuştepe & Halaç, 2004: 145-155). Income inequality is largely an urbanized concept in Turkey (TURKSTAT, 2017).

4. The Observation of Regional Income Inequality in Turkey

Regional income distribution demonstrates the share the individuals living in different regions of a country receive from the national income and is used for determining the differences between developed and underdeveloped regions of a country (Aktan & Vural, 2002: 2). In this study, The Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) level 1 regions was discussed in the regional income distribution analysis.

4.1. Analysis of Regional Income Distribution Inequality with Gini Coefficient

According to Gini Coefficient by Equivalised Household Disposable Income; in 2014 West Anatolia region, in 2008, 2010 and 2014 North East Anatolia region, in 2010 and 2011 Central Anatolia region, in 2010 South East Anatolia region, and in the years between 2006-2005 Mediterranean region exceeded the overall of Turkey in terms of income inequality (TURKSTAT, 2017a).

4.2. Analysis of Regional Income Distribution Inequality according to S80/S20 Ratio

Amongst the regions where income distribution inequality was the highest between 2006-2015, Mediterranean region ranks as the first, North East Anatolia region as the second, West Anatolia region as the third, and Central East Anatolia as the fourth according to both Gini Coefficient and S80-S20 ratio (TURKSTAT, 2017a).

4.3. The Relationship Between Regional Income Inequality and Regional Poverty

In case of a comparison with income inequality and poverty rates, it is detected that despite the decrease in poverty rates as of 2014 and 2015, poverty rates are in an upward trend through 2006-2015 term in Central Anatolia. An increment in poverty rates is standing out concerning İstanbul and North Eastern Anatolia in which income inequalities is also rising as of 2015. Moreover, Mediterranean, North Eastern Anatolia, Western Anatolia and Central Anatolia exhibit the highest rates as well as witnessing the highest income inequalities.

5. Results and Discussions

As to our study, Mediterranean region ranks as the first, North East Anatolia region as the second, West Anatolia region as the third and Central East Anatolia as the fourth according to both Gini Coefficient and S80-S20 ratio in terms of regional income inequality. The reason why the income distribution inequality is the highest in Mediterranean region is probably the

immigration oppression. Furthermore, it is thought that the increase of both the Gini Coefficient and S80/S20 ratio between 2006-2015 resulted from the immigration Istanbul region received from East Anatolia and South East Anatolia regions to a large extent as the industrial organizations locate in Marmara region.

In this framework, regional incentives have to be upgraded and employment capacity of the Mediterranean region region has to be enhanced. The government has to play an active role regarding infrastructure investments and manufacturing industry especially in specific regions. Incentive measures and supports such as credit support, social security premium exemption for several years and input supports for investors voluntary to invest for disadvantaged regions should be put into force. Industrialization mobilisation has to be realized especially for Eastern regions. The education level of all regions (but mainly the underdeveloped) has to be raised and gendered differences should be reduced. Consequently, Turkey has to enhance her social state notion especially by conserving low income groups and has to increase social transfers to disadvantaged communities.

Keywords: Income Inequality, Turkey, Regional Inequality, Gini Coefficient.

JEL Codess: E60, R10, D63.

References

Aktan, C. C. & Vural, İ. Y. (2002). "Gelir Dağılımında Adalet(siz)lik ve Gelir Eşit(siz)liği: Terminoloji, Temel kavramlar ve Ölçüm Yöntemleri", *Yoksullukla Mücadele Stratejileri, Ankara: Hak-İş Konfederasyonu Yayınları, 2002, 1-21.*

Alabaş, M. M. (2015). "Türkiye'de Bölgesel Düzeyde Gelir Dağılımı Eşitsizliğinin İncelenmesi", *4th Turkish Graduate Studies Congress, 14th-17th May 2015, Kütahya.*

Bayar, A. A. (2016). "The Decomposition of Regional Income Inequalities of Turkey", *American Economic Association Annual Meeting, 04 January 2016, San Francisco.*

Doğan, E. (2014). "The Measurement of Poverty in Turkey". *Republic of Turkey Ministry of Development, Dissertation No (Issue):(2880), April 2014: 1-174 (in Turkish).*

DPT. (2001). *Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Gelir Dağılımının İyileştirilmesi ve Yoksullukla Mücadele Özel İhtisas Komisyonu Raporu*, www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/Download/3089/oik610.pdf, (03.04.2017) (in Turkish).

Fosu, A. (2011). *Growth, Inequality, and Poverty Reduction in Developing Countries*, <http://www.un.org/esa/socdev/social/meetings/egm10/documents/Fosu%20Longpaper.pdf>, (03.04.2017)

Gezici, F. & Hewings, G. (2003). "Spatial Analysis of Regional Inequalities in Turkey", *Conference Paper, 43rd Congress of the European Regional Science Association: Peripheries, Centres, and Spatial Development in the New Europe, 27th - 30th August 2003, Jyväskylä, Finland*

IMF. (2015). *Causes and Consequences of Income Inequality: A Global Perspective*, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2015/sdn1513.pdf>, (07.04.2017).

Karahasan, B., Dogruel, F. & Dogruel, A.S. (2016). “Can Market Potential Explain Regional Disparities in Developing Countries? Evidence from Turkey”, *The Developing Economies*, 54 (2): 162–97.

Kumar, T., Gore, A. & Sitaramam, V. (1996). “Some Conceptual and Statistical Issues on Measurement of Poverty”, *Journal of Statistical Planning and Inference*, 49 (1): 53–71.

Kuştepelı, Y. & Halaç, U. (2004). “Türkiye’de Genel Gelir Dağılımının Analizi ve İyileştirilmesi”, *T.R. Dokuz Eylül University Journal of Graduate School of Social Sciences*, 6 (4): 143-160.

Milanovic, B. (2012). *Global Income Inequality by the Numbers in History and Now*, World Bank Policy Research Working Paper 6259.

Mowafi, M.(2003). *The Meaning and Measurement of Poverty: A Look into the Global Debate*, http://www.sas.upenn.edu/~dludden/Mowafi_Poverty_Measurement_Debate (09.04.2017).

OECD. (2017). *OECD Income Distribution Database*, <http://www.oecd.org/social/income-distribution-database.htm>, (03/04/2017)

Ozturk, A. (2009). *Identifying Homogenous and Functional Regions and A Proposal for NUTS Classification in Turkey*, Planning Expertise Thesis, Publication No: 2802 (in Turkish).

Özturk, E. & Kayaoğlu, A. (2016). “Education and Income Inequality in Turkey: New Evidence from Panel Data Analysis”, *Marmara University Journal of Economic and Administrative Sciences*, 38 (2): 207-222.

Tosun, C., Timothy, D. & Ozturk, Y. (2003). “Tourism Growth, National Development and Regional Inequality in Turkey”, *Journal of Sustainable Tourism*, 11 (2&3): 133-161.

TURKSTAT. (2017a). http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1011, (10.04.2017).

TURKSTAT. (2017b). http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1013, (10.04.2017).

UNDP. (2013). *Humanity Divided: Confronting Inequality in Developing Countries*, <http://www.undp.org/content/undp/en/home/librarypage/poverty-reduction/humanity-divided-confronting-inequality-in-developing-countries.html>, (10.04.2017).

Venables, A. (2003). *Spatial Disparities in Developing Countries: Cities, Regions and International Trade*, <http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/dp0593.pdf>, (11.04.2017).

Zhang, X. & Zhang, K.H. (2003). “How Does Globalisation Affect Regional Inequality within A Developing Country? Evidence from China”, *The Journal of Development Studies*, 39 (4): 47-67.

The Impact of Corporate Governance Ratings and Firm Size on Financial Performance: An Investigation on Borsa Istanbul Corporate Governance Index

Koray YAPA¹, Işıl EREM²

Extended Abstract

1. Introduction

The aim of this study is to determine the effects of Corporate Governance Ratings and assets size on financial profitability ratios of the firms listed on Borsa Istanbul Corporate Governance Index for the period of 2005-2015.

In this context; semi-annual data of 22 firms have been analyzed as the balanced data set by panel data analysis method. Return on Assets (ROA) and Return on Equity ratios have been used as the financial performance indicators. Panel data analysis has been used for interpretation of the data obtained using the six-year data of the evaluated companies with STATA 11.0. The company's corporate ratings and balance sheet data have been obtained from the web pages of the companies.

2. The Importance of Corporate Governance

The activities carried out by the private sector during the last two decades provide important contributions to the national economy at the point of economic development and employment creation. Many countries adopt market-based approaches to the creation of economic policies and are more closely monitoring developments in the private sector that have contributed positively to increasing individual wealth. By the increase in employment, the wide range of products and services, and the tax revenue, many private sector companies have made great progress and this has revealed the importance of corporate governance principles. With effective corporate governance principles, companies operating in the sector can use their capital more effectively and thus operate in a more transparent environment (OECD, 1999, p. 5).

Today, as technological developments change at a dizzying pace, the changes in economic and social structures are keeping pace with this process. The share of "information" that is thought to be the most valuable asset, speed, type and effects are extremely important. It is foreseen as a result of this change of knowledge that the local crises experienced in recent years are transformed into global crime. It has an important place in the sense of preventing crises, both on the basis of businesses, but also on the basis of accurate and timely sharing of information. Corporate governance is at a crucial point in terms of transparency, accountability, accountability, control, control and sharing of business ethics. It is possible to say that corporate

¹Uşak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, koray.yapa@usak.edu.tr

²Uşak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, isil.irem@usak.edu.tr

governance practices may have various effects on the financial performance level as it contributes to the firm's resource access point and reduces the transaction and capital costs.

3. Literature Review

Renders et al. (2010) have evaluated the relationship between corporate governance ratings and performance by evaluating the period between 1999 and 2003. As a performance indicator; Tobin Q, market value / sales, market value / book value and asset profitability ratios have been used, and ratings have been obtained from the Deminor Rating Agency. Panel data analysis results have showed a positive relationship between grading and performance.

Lama (2012) has analyzed the relationship between the corporate governance ratings of 62 publicly traded firms in Australia and their operating performances. In the study considering 2005 and 2006 years, operating performances have been measured by return on equity and the ratio of capital invested and 2006 Horwath Corporate Governance Report and Medium Corporate Governance Reports have been utilized in determining the rating grades. The obtained results have showed a positive linear relationship between the rating scores and the operating results.

Yenice and Dölen (2013) have analyzed the relationship between the corporate governance ratings and the stock market value of the firms listed on Corporate Governance Index between 2007 and 2011. As a result of the study, it is seen that there is a positive relationship between the corporate governance rating scale and the stock market values of the companies.

Gherghina et al. (2014) have evaluated the relationship between the company value of 83 non-financial companies listed on S & P 100 index and their corporate governance rating scores for the year 2013. Tobin Q ratio has been used to determine the value of the company and corporate governance ratings have been obtained from the Institutional Shareholder Services Management Rating Board (ISS Governance QuickScore 2.0 Ratings). As a result of the multiple linear regression models generated in the study; it is seen that there is no statistically significant relationship between firm ratings and ratings.

4. Results

The results obtained using panel data analysis have showed a positive relationship between company size and financial profitability ratios, and it has been seen that firms' profitability increases as the total assets of companies increase. Additionally, the results have shown that the relationship between the rating score and the profitability ratios is negative and that the increase in the rating scores of the companies causes a decrease in the profitability ratios. It has been seen that the cost increase in the methods that companies use to reach out to their shareholders for general meetings or annual reports have adversely affected financial profitability. When compared to asset profitability, it is concluded that the increase in the rating grade is higher in equity profitability. As a continuation of the study, the effect of corporate governance principles on company profitability may be evaluated in more detail. It is likely that different studies will be undertaken taking into account the differences in the expense items immediately prior to and including the companies' incorporation into the corporate governance index.

Keywords: Corporate Governance Ratings, Profitability, Firm Size, Financial Performance, Corporate Governance Index

JEL Codess: G34, L25

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu ve Şirket Büyüklüğünün Finansal Performansa Etkileri: Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi Üzerine Bir Çalışma

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmada Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksine kote olan ve 2010- 2015 yılları arasında kurumsal yönetim derecelendirme notuna sahip şirketlerin derecelendirme notu ve aktif büyüklüklerinin finansal karlılık oranları üzerine olan etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma kapsamında Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'ne kote olan yirmi iki şirketin altı yıllık verileri dengeli panel veri seti olarak oluşturulmuş olup, finansal performans oranları olarak aktif karlılığı ve özsermaye karlılığı oranları kullanılmıştır. Değerlendirmeye alınan şirketlere ait altı yıllık veriler kullanılarak elde edilen verilerin yorumlanması için panel veri analizi kullanılmış, panel veri analizi STATA 11.0 yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Şirketlere ait kurumsal derecelendirme notları ve bilanço verileri ise şirketlere ait web sayfalarından elde edilmiştir.

2. Kurumsal Yönetimin Önemi

Son yirmi yıllık dönemde özel sektör tarafından gerçekleştirilen faaliyetler ekonomik gelişme ve istihdam yaratma noktasında ülke ekonomilerine önemli katkılar sağlamaktadır. Gün geçtikçe birçok ülke ekonomi politikalarının oluşturulmasında piyasa tabanlı yaklaşımları benimsemekte ve bireysel refahın artırılmasında olumlu yönde katkı sağlayan özel sektördeki gelişmeleri daha yakından takip etmektedir. İstihdamdaki artış, geniş ürün ve hizmet yelpazesi ve vergi gelirleri gibi birçok hususta sağladıkları katkı ile özel sektör firmaları büyük bir gelişme kaydetmiş, bu durum ise kurumsal yönetim ilkelerinin önemini ortaya çıkarmıştır. Etkin kurumsal yönetim ilkeleri ile sektörde faaliyet gösteren firmalar sahip oldukları sermayeyi daha etkin bir şekilde kullanabilmekte ve böylelikle daha şeffaf bir ortamda faaliyet gösterebilmektedir (OECD, 1999, p. 5).

Teknolojik gelişmelerin baş döndürücü bir hızla değiştiği günümüzde, ekonomik ve sosyal yapılarıdaki değişim de bu sürece ayak uydurmaktadır. En kıymetli varlık olduğu düşünülen “bilgi”nin paylaşım sahası, hızı, türü ve etkileri son derece ehemmiyet arz etmektedir. Son yıllarda yaşanan yerel krizlerin birer küresel krize dönüşmesinde bilginin bu değişiminin bir sonucu olarak öngörülmektedir. Gerek işletmeler bazında gerekse de ülkeler bazında bilginin doğru ve zamanında paylaşılması krizlerin önlenmesi anlamında önemli bir yere sahiptir. Kurumsal yönetim şeffaflığının, sorumluluğunun, hesap verebilirliğinin, iş ahlakının

kontrolü, denetimi ve paylaşılması hususlarında hayati bir noktada bulunmaktadır. Kurumsal yönetim uygulamalarının firmalara kaynak erişimi noktasında katkı sağlayarak işlem ve sermaye maliyetlerini düşürmesi sebebiyle finansal performans düzeyinde de çeşitli etkilere sahip olabileceğini ifade etmek mümkündür.

3. Literatür Taraması

Renders vd. (2010) kurumsal yönetim derecelendirme notları ile performans arasındaki ilişkiyi ele aldıkları çalışmada 1999-2003 dönem aralığını değerlendirmeye almışlardır. Performans göstergesi olarak; Tobin Q, piyasa değeri/satışlar, piyasa değeri/defter değeri ve aktif karlılığı oranları kullanılmış olup, derecelendirme notları Deminor Derecelendirme kurumundan elde edilmiştir. Panel veri analizi sonuçları derecelendirme notları ile performans arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu göstermiştir.

Lama (2012) çalışmasında Avustralya'da faaliyet gösteren halka açık 62 firmanın kurumsal yönetim derecelendirme notları ile faaliyet sonuçları arasındaki ilişkiyi analiz etmiştir. 2005 ve 2006 yıllarının değerlendirmeye alındığı çalışmada faaliyet sonuçları özkaynak karlılığı ve yatırılan sermayenin getirisi oranları ile ölçülürken, derecelendirme notlarının belirlenmesinde 2006 Horwath Kurumsal Yönetim Raporu ve Orta Ölçekli Firma Kurumsal Yönetim Raporlarından yararlanılmıştır. Regresyon modelinden elde edilen sonuçlar; derecelendirme notları ile faaliyet sonuçları arasında pozitif yönlü doğrusal bir ilişki olduğunu göstermiştir.

Yenice ve Dölen (2013) kurumsal yönetim derecelendirme notu ile borsa değeri arasındaki ilişkiyi ele aldıkları çalışmalarında 2007-2011 yılları aralığında Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan firmaları analiz etmişlerdir. Çalışma sonucunda 2007 ve 2008 yılları dışındaki yıllarda endekste yer alan firmaların kurumsal yönetim derecelendirme notu ile borsa değerleri arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmüştür.

Gherghina vd. (2014) çalışmalarında S&P 100 endeksine kayıtlı finansal olmayan 83 firmanın firma değeri ile kurumsal yönetim derecelendirme notları arasındaki ilişkiyi 2013 yılı için değerlendirmeye almışlardır. Firma değerinin belirlenmesinde Tobin Q oranı kullanılmış olup, kurumsal yönetim derecelendirme notları Kurumsal Hissedar Hizmetleri Yönetim Hızlı Derecelendirme kurumundan (ISS Governance QuickScore 2.0 Ratings) elde edilen veriler doğrultusunda analize dâhil edilmiştir. Çalışmada oluşturulan çoklu doğrusal regresyon modelleri sonucunda; firma değeri ve derecelendirme notları arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür.

4. Sonuç

Panel veri analizi kullanılarak elde edilen sonuçlarda şirket büyüklüğü ile finansal karlılık oranları arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiş olup, şirketlerin aktif toplamalarının arttıkça karlılıklarının da arttığı sonucuna varılmıştır. Derecelendirme notu ile karlılık oranları arasındaki ilişki ise negatif yönlü elde edilmiş olup, şirketlerin derecelendirme notlarındaki artışın, karlılık oranlarında bir azalışa sebebiyet verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Şirketlerin genel kurul toplantıları veya faaliyet raporları için hissedarlarına ulaşmak için kullanacakları yöntemlerdeki maliyet artışı finansal karlılıkları olumsuz etkilediği görülmüştür. Aktif karlılığı ile kıyaslandığında ise, derecelendirme notundaki artışın özsermaye karlılığında daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışmanın devamı niteliğinde kurumsal yönetim ilkelerinin muhasebesel anlamda şirket karlılıklarına etkisi daha ayrıntı biçimde değerlendirilebilir.

Şirketlerin kurumsal yönetim endeksine dâhil olmadan hemen önceki ve dâhil oldukları yıllar itibariyle gider kalemlerindeki farklılıklarda göz önüne alınarak farklı çalışmaların yapılması muhtemeldir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu, Karlılık, Büyüklük, Finansal Performans, Kurumsal Yönetim Endeksi

JEL Kodları: G34, L25

References

Gherghina, Ş.C., Vintilă, G. & Ţibulcă, I. L. (2014). A Study on the Relationship between Corporate Governance Ratings and Company Value: Empirical Evidence for S&P 100 Companies. *International Journal of Economics and Finance*, 6 (7), pp. 242-253.

Lama, T. B. (2012). Empirical Evidence on the Link between Compliance with Governance of Best Practice and Firms' Operating Results. *Australasian Accounting, Business and Finance Journal*, 6 (5), pp. 63-80.

Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD), *Principles of Corporate Governance*, 1999.

Renders, A., Gaeremynck, A. & Sercu, P. (2010). Corporate-Governance Ratings and Company Performance: A Cross-European Study. *Corporate Governance: An International Review*, 18 (2), pp. 87-106.

Yenice, S. & Dölen, T. (2013). İMKB'de İşlem Gören Firmaların Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyumunun Firma Değeri Üzerindeki Etkisi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 9 (19), ss. 199-213.

Objections to Classical Metaphysics: Carnap and Bergson

Ufuk Özen BAYKENT¹

Extended Abstract

1. Introduction

Metaphysics is a branch of philosophy investigating the reality beyond the physical world of experience. This study focuses on the views of two philosophers, namely Rudolf Carnap and Henri Bergson who objected to the ideas in classical metaphysics. It is argued that both philosophers differed in their ways and aims of their objections. The main aim of the present study is to bring the distinction between the arguments of these two philosophers into light.

2. Carnap and the Elimination of Metaphysics

In “The Elimination of Metaphysics through Logical Analysis of Language”, Carnap distinguishes between metaphysical reality and empirical reality. He claims that metaphysical reality is a fictional one while empirical reality is related to the phenomena that can be observed. Initially in his work, Carnap begins the logical analysis of language and points the presence of pseudo statements. He argues that there are two types of pseudo statements: one is statement consisting of meaningless and wrong words and the other type is statement consisting of meaningful and right words but wrong syntax. The emphasis of Carnap’s logical analysis of language is on the meaninglessness of pseudo statements. Either the words they contain are meaningless or the statements break the rules of logic.

A word which (within a definite language) has a meaning, is usually also said to designate a concept; if it only seems to have a meaning while it really does not, we speak of a "pseudo-concept." How is the origin of a pseudo-concept to be explained? Has not every word been introduced into the language for no other purpose than to express something or other, so that it had a definite meaning from the very beginning of its use? How, then, can a traditional language contain meaningless words? To be sure, originally every word (excepting rare cases which we shall illustrate later) had a meaning. In the course of historical development a word frequently changes its meaning. And it also happens at times that a word loses its old sense without acquiring a new one. It is thus that a pseudo concept arises. (Carnap, 1966: 62).

In order for a word to be meaningful, it has to fulfill two conditions: First, the form proposition in which the word will be used has to be determined. Second, this proposition has to answer the questions such as “From which propositions can this proposition be deduced? or “Which propositions can be deduced from this proposition?” After clarifying the criteria,

¹ Dr., Uludağ University, ufukozen@uludag.edu.tr

Carnap goes on with the analysis of metaphysical propositions to prove that they are devoid of meaning (Frank, 1963: 161).

3. Bergson and Contemporary Metaphysics

In the beginning of the 20th Century, the French philosopher Henri Bergson is accepted to be the initiator of the philosophy of process and he placed the concept of “duration” at the heart of his philosophy. Bergson focuses on the change and duration rather than the objects which are subject to change. According to Bergson, duration is not a cluster made of moments. Contrarily, duration can not be divided essentially. Likewise, motion can not be divided and has to be considered separate from the place of inclusion.

Bergson proposed the concepts of intelligence and intuition which he related to duration. Man is directed to the outside world with his intelligence and knows the world outside its own self. Naturally, the intelligence has a limited capacity to know. However, the intuition is directed to itself and is a kind of experience of the mind.

If we compare the various ways of defining metaphysics and of conceiving the absolute, we shall find, despite apparent discrepancies, that philosophers agree in making a deep distinction between two ways of knowing a thing. The first implies going all around it, the second entering into it. The first depends on the viewpoint chosen and the symbols employed, while the second is taken from no viewpoint and rests on no symbol. Of the first kind of knowledge we shall say that it stops at the relative; of the second that, wherever possible, it attains the absolute. (Bergson, 1946: 186).

In this way, Bergson distinguishes between two ways of knowing things: relatively and absolutely. Knowledge by intelligence is a relative knowledge. The intelligence cannot go into the things but rather goes around them. The intelligence works for classification and the relative knowledge is dependent on the knower’s perspective and the symbols used. Bergson asserts that the intelligence is one way of the mind’s operations but knowledge cannot be limited to it. The mind also knows by intuition in which the knowledge is absolute. Human ability to know which performs the acts of perceiving, designing and understanding tries to find the balance and order in the outside world. According to Bergson, metaphysics is applying intuition in terms of knowledge and will achieve absolute knowledge. The subject of knowledge can go into the things by intuition, which is independent of viewpoint or symbols.

4. Conclusion

It is clear that both philosophers object to classical metaphysics, however their aims and ways of approaching the problem are different. Carnap argues that the problems of classical metaphysics can only be solved by a logical analysis of language. However, he also claims that such an analysis will show that all metaphysical propositions are deprived of meaning.

On the contrary, Bergson’s opposition to classical metaphysics is a rejection of classical methods and he proposes a new kind of metaphysics. Bergson suggests that science and metaphysics should differentiate their methods and aims. Such a differentiation will reveal that scientific knowledge is achieved by means of intelligence and it is not the only way of knowing things. The intelligence will bring relative knowledge while the intuition suggested for metaphysics will provide us with absolute.

Keywords: Carnap, Bergson, Metaphysics, Duration, Logical Analysis

Klasik Metafiziğe Karşı Çıkış: Carnap ve Bergson

Geniş Özet

1. Giriş

Metafizik, fizik ötesini soruşturan, deneyim alanımız dışında kalan varlık ve varoluşa dair kavramları sorgulayan felsefe alanıdır. Bu çalışma, felsefe tarihinde çağdaş iki filozof olan Rudolf Carnap'ın ve Henri Bergson'un metafiziğe yönelik düşüncelerine odaklanmıştır. Her iki filozof da geleneksel metafiziğe eleştiri getirirken, yöntemleri ve amaçları farklılık göstermiştir. Bu çalışmanın ana amacı her iki filozofun klasik metafiziğe yönelik eleştirilerindeki farklılıkları gözler önüne sermektir.

2. Carnap ve Metafiziğin Elenmesi

Carnap "Dilin Mantıksal Analizi Yoluyla Metafiziğin Elenmesi" başlıklı çalışmasında metafizik gerçeklik ve deneysel gerçeklik ayırımı yapar. Metafizik gerçekliğin tamamen kurgusal bir gerçeklik olduğunu, deneysel gerçekliğin ise gözlemlenebilir olgular ile ilgili olduğunu ifade etmiştir. Bu temel çalışmasına dilin mantıksal analizini yaparak başlayan Carnap sahte ifadelerin varlığını vurgulamıştır. İki tür sahte ifade olduğunu belirtir: ilki, anlamsız veya hatalı sözcükler içeren ifadeler. Diğer ise anlamlı sözcükler ile oluşturulmuş hatalı sentaktik yapıya sahip olan ifadelerdir. Carnap'ın öne sürdüğü dilin mantıksal analizinin vurgusu şudur: sahte ifadeler anlamsızdır, ya içerdikleri sözcüklerdir anlamsız olur ya da ifadeler mantığın yasalarını çiğnemektedir.

Belli bir dildeki anlamı olan bir kelimenin bir kavramı belirttiği söylenir. Bir anlamı varmış gibi görünen ama aslında olmayan kelimeye ise sahte-kavram denir. Sahte-kavramın kökenini nasıl anlarız? Bir dildeki kelimeler zaten belli bir anlamı ifade etmek için ortaya atılmamış mıdır? O zaman nasıl olur da geleneksel bir dilde anlamsız kelimeler bulunabilir? Kökensel olarak her kelimenin bir anlamı vardır fakat tarihsel gelişim içinde bir kelimenin anlamı değişebilir. Bu durum bir sözcüğün eski anlamını yitirip yeni bir anlam yüklenmediği durumlarda da söz konusudur. Bu sayede de sahte kavramlar ortaya çıkar. (Carnap, 1966: 62).

Bir kelimenin anlamlı olması için Carnap'a göre iki koşulu karşılaması gerekir. İlk olarak, bu kelimenin içinde yer alacağı en basit önermenin biçimi belirlenmelidir. İkinci olarak bu basit önerme şu sorulara cevap verebilmelidir: Bu önerme "hangi önermelerden çıkarılabilir?" bu önermeden "hangi önermeler çıkarılabilir?" Bu kriteri belirttikten sonra Carnap, metafiziksel kelimelerin analizi ile devam eder ve bu kelimelerin önemden ve anlamdan yoksun olduğunu keşfeder (Frank, 1963: 161).

3. Bergson'da Çağdaş Metafizik

20. Yüzyılın başında süreç felsefesini başlattığı kabul edilen Fransız filozof Henri Bergson felsefesinin temelini “süre” kavramını yerleştirmiştir. Bergson değişime tabi olan nesnelere değil, değişim ve sürecin kendisine odaklanır. Bergson'a göre süre anlardan oluşan bir küme değildir aksine özsel olarak bölünemez. Aynı şekilde hareket de bölünmezdir ve kapsadığı alandan farklı olarak düşünülmelidir.

Bergson süre kavramı ile bağlantılı olarak zeka ve zihin kavramlarını ortaya atmıştır. İnsan zeka ile dış dünyaya yönelir ve dış dünyayı bilir. Ama zeka doğası gereği sınırlı bilme yetisine sahiptir. Öte yandan zihin ile bilme zihnin kendine yönelmesi ile gerçekleşir. Zihin ile bilme sezgi denilen şeydir.

Metafiziği tanımlama ve mutlak olanı tasarlama yollarını karşılaştıracak olursak belirgin farklılıklara rağmen felsefecilerin bir şeyin iki yolla bilinebileceği ayrımında uzlaştıklarını görürüz. İlki o şeyin çevresinde dolaşmayı, diğeri ise onun içine girmeyi kapsar. İlki seçilen bakış açısına ve kullanılan sembollere dayanırken, ikincisi ise hiçbir bakış açısı ile yola çıkmaz ve hiçbir sembole dayalı değildir. İlk türden bilginin görelisi alanda kaldığı, ikincisinin ise mümkün olan durumlarda mutlak olana ulaştığını söyleyebiliriz. (Bergson, 1946: 186).

Böylelikle Bergson iki tür bilme ayrımı yapmış olur. Öz zekaya bağlı bilme, görelisi bilgiye ulaştırır. Zeka şeylerin ancak çevresinde dolaşır, içlerine nüfuz edemez. Zeka ayrıştırma yöntemi ile işler, bu tür bilmede bilgi, bilenin bakış açısına ve kullanılan sembollere dayanır. Bergson zekanın insan zihninin işleyişinin bir yolu olduğunu ama bilmenin sadece bu yol ile sınırlanmaması gerektiğini belirtir. Zihin, zeka yönündeki işleyişine daha yetkindir. Algılama, tasarımı, ve anlama edimlerini kullanan bilme yetimiz, dış dünyanın akışındaki denge ve düzeni bulup, anlamaya çalışır. Bergson'a göre, sezgi yoluyla bilmeye başvuran metafizik, mutlak bilgiye ulaşacaktır. Bilen özne, sezgi yoluyla şeylerin içine nüfuz eder. Sezgi yoluyla edinilen bilgi ne bakış açısına ne de sembole bağlı değildir.

4. Sonuç

Her iki filozofun da klasik metafiziğe karşı çıkışları açıktır, ancak bunu farklı açılardan ve farklı amaçlarla gerçekleştirmişlerdir. Carnap klasik metafiziğin ele aldığı sorunların ancak dilin mantıksal analizi ile çözülebileceğini ifade etmiştir. Fakat, Carnap, metafiziksel önermelerin dilin mantıksal analizinin, bize, bu önermelerin anlamdan yoksun olduklarını da göstereceğini iddia etmiştir.

Öte yandan, Bergson'un klasik metafiziğe yönelttiği eleştiri metafiziği devre dışı bırakma hedefi taşımamaktadır. Bergson geleneksel metafiziğin yönteminin hata içerdiğini belirtir ve kendince yeni bir metafizik ortaya koyar. Bergson'a göre bilim ve metafizik yöntemi ve hedefleri ile ayrılmalıdır ve bu ayrımın birlikte bilimsel bilginin yolu olan zeka ile bilmenin, bilmedeki tek yol olmadığı görülmelidir. Bergson insanın zeka ile görelisi bilgiye ulaşabileceğini ama bir başka yol ile de insan zihninin bilgiye ulaşabileceğini, bu yolun da sezgi olduğunu ifade eder.

Anahtar Kelimeler: Carnap, Bergson, Metafizik, Süre, Mantıksal Analiz

References

Bergson, Henri-Louis. (1946). *The Creative Mind*, (Çev.) Mabelle L. Andison. New York: Philosophical Library Inc.

Carnap, Rudolf. (1966). "The Elimination of Metaphysics through Logical Analysis of Language", *Logical Positivis*, Ed. A.J. Ayer. (Çev.) Arthur Pap. New York: The Free Press.

Copleston, Frederick S.J. (1975). *A History of Philosophy*, 9. Cilt, Maine de Biran to Sartre. Kent: Burns & Oates.

Frank, Philipp. (1963). "The Pragmatic Components in Carnap's 'Elimination of Metaphysics.'" *The Philosophy of Rudolf Carnap*, The Library of Living Philosophers, Inc.

İyi, Sevgi. (1999). *Çağımızda Metafizik Sorunu*, Ankara: Ayraç Yayınevi.

The Effect of Psychological Empowerment on Organizational Identification: The Mediating Role of Person-Organization Fit

Engin KANBUR¹

Extended Abstract

Organizations need empowered employees who has qualifications such as being competent, addictive to work, proactive, knowledgeable and experienced, creative and entrepreneurial for competing with their competitors and providing sustainable competition in a brutal competitive environment. Employees, on the other hand, identify with their organizations for belonging a group, socializing, having a career and meeting their needs, securing their future and reducing uncertainty. As organizations empower their employees and employees understand this empowerment positively, they need to align with their organizations and so they need to involve and identify. Organization wants to increase identification level of its employees because it is stated that high level of identification will positively affect performance of employees. The higher the level of this identification, organization will empower the individual and in this way person-organization fit will be achieved. By this situation both the employee will gain an identity and increase his efficiency and the organization will reach its objectives.

Psychological empowerment includes employees' beliefs about achieving the goals of their roles within the organization and awareness and efforts related to factors that prevent or enhance the achievement of these goals. High levels of psychological empowerment can be provide a high level of internal motivation on employees. It can be expected from this situation to result with intensive attention on given tasks, more effort, resistance to difficulties and improved task strategies. Spreitzer (1995) examines empowerment in four dimensions and argues that it reflects a more active orientation of employee towards his own role in work. These dimensions can be explained as meaning, competence, self-determination and impact. Organizational identification can be defined as individuals' identification, reconciliation and assimilation of beliefs and values about his organization. Being seen as the base of motivation, organizational identification can be explained as employees' commitment and belonging to their organizations. Organizational identification helps to provide sense of belonging and control in organization. Organizational identification has many positive effects as well as some negative effects. For example; the excessive identification of individual with his organization may lead to a whole burnout of work and cause a loss of commitment to organization. Person-organization fit can be defined as the harmony between person and organization on values, demands, desires, aims, goals and expectations and relevance and overlap between cultural characteristics of organization and values and personality traits of individual and harmony between value judgments of organization and individual.

¹ Yrd.Doç.Dr., Kastamonu Üniversitesi, Sivil Havacılık Yüksekokulu, ekanbur@kastamonu.edu.tr

The purpose of this study is to investigate the mediating effect of person-organization fit on the examination of the effect of psychological empowerment on organizational identification. Sample of the research consists of 213 employees working in an organization which conducts maintenance, renovation and overhauling activities of aircrafts and their parts in aviation sector. Data of the research were collected by questionnaire method. "Psychological Empowerment Instrument" developed by Spreitzer (1995) was used in the research to determine the psychological empowerment perceptions of the employees. The scale consists of 12 items in four dimensions and three items take place in each dimension. "Organizational Identification Scale" developed by Mael and Ashforth (1992) and adapted to Turkish by Tak and Aydemir (2004) was used to measure organizational identification. The scale consists of one dimension and 6 items. "Person-Organization Fit Scale" developed by Netemeyer et al. (1997) was used to measure person-organization fit in organizations. The scale consists of one dimension and 4 items. All scales were prepared according to five-point Likert type. In the research, correlation analysis was used to measure relationship between variables, linear regression analysis was used to measure causality and also hierarchical regression analysis was used to measure mediation effect. According to the findings of the research; it can be seen that there is a positive and meaningful correlation and regression between psychological empowerment and organizational identification and person-organization fit. It has been found that person-organization fit partially mediates the effects of psychological empowerment on organizational identification, but there is no mediation effect in the context of sub-dimensions of psychological empowerment.

Keywords: Psychological Empowerment, Organizational Identification, Person-Organization Fit.

JEL Codess: M10, M12, M19

Psikolojik Güçlendirilmenin Örgütsel Özdeşleşme Üzerindeki Etkisi: Birey-Örgüt Uyumunun **Aracı Rolü**

Geniş Özet

Örgütler, acımasız rekabet ortamında rakipleri ile yarışabilmek ve sürdürülebilir rekabeti sağlayabilmek için yeterliliği olan, işine bağlı, proaktif, bilgi ve tecrübe sahibi, yaratıcı ve girişimci olmak gibi niteliklere sahip, güçlendirilmiş çalışanlara ihtiyaç duyarlar. Çalışanlar ise, bir gruba ait olmak, sosyalleşmek, kariyer sahibi olmak ve ihtiyaçlarını karşılamak, geleceklerini güvence altına almak ve belirsizliği azaltmak için örgütleri ile özdeşleşirler. Örgütler, çalışanlarını güçlendirdikçe ve çalışanlarda bu güçlendirmeyi olumlu olarak algıladıkça örgütleri ile uyum sağlama ve dolayısıyla bağlanma ve özdeşleşme ihtiyacı duyarlar. Örgüt ise çalışanlarının özdeşleşme düzeyini artırmak ister, çünkü yüksek özdeşleşme düzeyinin çalışanların performanslarına olumlu etki edeceği belirtilmektedir. Bu özdeşleşmenin derecesi ne kadar yüksekse, örgütte bireyi güçlendirecek ve bu sayede birey-örgüt uyumu sağlanabilecektir. Bu durumda hem çalışan bir kimlik kazanacak ve verimliliğini arttıracak hem de örgüt amaçlarına ulaşabilecektir.

Psikolojik güçlendirme, çalışanların örgüt içindeki rollerine ilişkin hedeflerin gerçekleştirilebileceğine olan inançları ve bu hedeflerin gerçekleşmesini engelleyen veya artıran faktörler hakkındaki farkındalıkları ve buna yönelik çabalarını içerir. Psikolojik güçlendirmenin yüksek seviyelerde gerçekleşmesi beraberinde çalışanlarda yüksek bir içsel motivasyon sağlayabilir. Bu durumun verilen görevler üzerinde yoğun dikkat, daha fazla çaba, güçlüklerle karşı direnç ve gelişmiş görev stratejileri ile sonuçlanması beklenebilir. Spreitzer (1995) güçlendirmeyi dört boyutta incelemekte ve çalışanın işteki rolüne karşı daha aktif bir yönelimini yansıttığını savunmaktadır. Bu boyutlar; anlamlılık (meaning), yeterlilik (competence), özerklik (self-determination) ve etki (impact) olarak belirtilebilir. Örgütsel özdeşleşme, bireyin örgütü ile ilgili inançları, değerleri kendi ile özdeşleştirilmesi, bağdaştırması, özümsemesi şeklinde tanımlanabilir. Motivasyonun temeli olarak görülen örgütsel özdeşleşme, çalışanların örgütlerine karşı duyduğu bağlılık ve aidiyet olarak belirtilebilir. Örgütsel özdeşleşme, örgütte aidiyet duygusunun ve kontrolünün sağlanmasına yardımcı olmaktadır. Örgütsel özdeşleşmenin birçok olumlu etkisi olduğu gibi bazı olumsuz etkileri de olabilmektedir. Örneğin; bireyin örgütü ile aşırı özdeşleşmesi bireyin işine karşı tamamen tükenmesine yol açabilir ve örgüte olan bağlılığını kaybetmesine neden olabilir. Birey-örgüt uyumu ise, birey ile çalıştığı örgüt arasında değerlerde, isteklerde, amaçlarda, hedeflerde, beklentilerde sağlanan uyum ve/veya örgütün sahip olduğu kültürel özelliklerle bireyin sahip olduğu değerleri ve kişilik özellikleri arasındaki uygunluk veya örtüşme ve/veya örgütün ile bireyin değer yargıları arasındaki ahenk olarak tanımlanabilir.

Bu çalışmanın amacı, psikolojik güçlendirmenin örgütsel özdeşleşme üzerindeki etkisinin incelenmesinde birey-örgüt uyumunun aracılık etkisinin araştırılmasıdır. Araştırmanın örneklemini, havacılık sektöründe uçakların ve parçalarının bakım, onarım ve revizyon faaliyetlerini yürütmekte olan bir işletmede görev yapan 213 çalışandan oluşmaktadır. Araştırmanın verileri anket tekniği ile toplanmıştır. Araştırmada çalışanların psikolojik güçlendirme algılarını belirlemek amacıyla, Spreitzer (1995) tarafından geliştirilen “Psikolojik Güçlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 12 madde ve dört boyuttan oluşmakta ve her bir boyutta üç madde yer almaktadır. Örgütsel özdeşleşmeyi ölçmek amacıyla, Mael ve Ashforth (1992) tarafından geliştirilen ve Tak ve Aydemir (2004) tarafından Türkçe’ye uyarlanan, “Örgütsel Özdeşleşme Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek tek boyuttan ve 6 maddeden oluşmaktadır. Örgütlerde birey-örgüt uyumunu ölçmek için Netemeyer vd. (1997) tarafından geliştirilen “Birey-Örgüt Uyumu Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek tek boyuttan ve 4 maddeden oluşmaktadır. Tüm ölçekler 5’li likert tarzına göre hazırlanmıştır. Araştırmada değişkenler arasındaki ilişkiyi ölçmek amacıyla korelasyon analizi, nedenselliği ölçmek amacıyla doğrusal regresyon analizi ve aracılık etkisini ölçmek amacıyla ise hiyerarşik regresyon analizinden yararlanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre; psikolojik güçlendirme ile örgütsel özdeşleşme ve birey-örgüt uyumu arasında pozitif ve anlamlı bir korelasyonun ve regresyonun olduğu görülmüştür. Psikolojik güçlendirmenin örgütsel özdeşleşme üzerindeki etkisinde birey-örgüt uyumunun kısmı aracılık etkisi olduğu, ancak psikolojik güçlendirmenin alt boyutları açısından herhangi bir aracılık etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Güçlendirme, Örgütsel Özdeşleşme, Birey-Örgüt Uyumu

JEL Kodları: M10, M12, M19

References

- Akbaş, T. T. (2011). Algılanan Kişi-Örgüt Uyumunun Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Üzerindeki Etkisi: Görgül Bir Araştırma. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9(1): 56-81.
- Akkoç, İ., Çalışkan, A. ve Turunç, Ö. (2012). Örgütlerde Gelişim Kültürü ve Algılanan Örgütsel Desteğin İş Tatmini ve İş Performansına Etkisi: Güvenin Aracılık Rolü. *Yönetim ve Ekonomi*, 19(1): 105-135.
- Akkoç, İ., Çalışkan, A., Özalp, D. ve Uçak, P. (2013). *Psikolojik Güçlendirme, Etik İklim ve Dağıtımsal Adaletin Kişi Örgüt Uyumuna Etkisinde Öz Yeterliliğin Rolü*. 21. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı, Kütahya.
- Altındış, S. ve Özutku, H. (2011). Psikolojik Güçlendirme ve Güçlendirmeyi Etkileyen Faktörler: Türkiye'deki Devlet Hastanelerinde Bir Araştırma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, XIII(1): 162-191.
- Autry, C. W. ve Daugherty, P. J. (2003). Warehouse Operations Employees: Linking Person-Organization Fit, Job Satisfaction, and Coping Responses. *Journal of Business Logistics*, 24(1): 171-197.
- Bandura, A. (1995). *Self-Efficacy in Changing Societies*. Edit. Albert Bandura, Cambridge University Press, Cambridge.
- Baron, M. R. ve Kenny, A. D. (1986). The Moderator-Mediator Variable Distinction in Social Psychological Research. Conceptual, Strategic and Statistical Considerations. *Journal of Personality and Psychology*, 51(6): 1173-1182.
- Bretz, D. R. ve Judge, A. T. (1994). Person-Organization Fit and the Theory of Work Adjustment: Implications for Satisfaction, Tenure, and Career Success. *Journal of Vocational Behavior*, 44(1): 32-54.
- Bulut, E. Y. ve Torun, A. (2007). *Birey-İş Uyum ve Sosyal Desteğin İş Stresi Üzerine Etkileri: Çağrı Merkezlerinde Bir Çalışma*. 15. Yönetim ve Organizasyon Kongresi, Sakarya.
- Cable, D. M., ve Judge, T. A. (1994). Pay Preferences and Job Search Decisions: A Person Organization Fit Perspective. *Personnel Psychology*, 47(2): 317-348.
- Can, H., Azizoğlu, A. Ö. ve Aydın, M. E. (2015). *Örgütsel Davranış*. 2. Baskı, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Carmeli, A., Gilat, G. ve Waldman, D. A. (2007). The Role of Perceived Organizational Performance in Organizational Identification, Adjustment and Job Performance. *Journal of Management Studies*, 44(6): 972-992.
- Chatman, A. J. (1989). Improving Interactional Organizational Research: A Model of Person-Organization Fit. *Academy of Management Review*, 14(3), 333-349.
- Conger, J. A. ve Kanungo, N. R. (1988). "The Empowerment Process: Integrating Theory and Practice". *Academy of Management Review*, 13(3): 471-482.
- Çalışkan, C. S. (2011). Çalışanların Psikolojik Güçlendirme Algıları Üzerinde İş Yeri Arkadaşlıkları ve Örgütsel İletişimin Etkisi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(3): 77-92.

Çetinkaya, M. ve Çimenci, S. (2014). Örgütsel Adalet Algısının Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerindeki Etkisi ve Örgütsel Özdeşleşmenin Aracılık Rolü: Yapısal Eşitlik Modeli Çalışması. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 12(23): 237-278.

Dick, R. (2001). Identification in Organizational Contexts: Linking Theory and Research From Social and Organizational Psychology. *International Journal of Management Reviews*, 3: 265-283.

Ertürk, A. (2010). Exploring Predictors of Organizational Identification: Moderating Role of Trust on The Associations between Empowerment, Organizational Support, and Identification. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 19(4): 409-441.

Hales, C. ve Klidas, A. (1998). Empowerment in Five-Star Hotels: Choice, Voice or Rhetoric? *Contemporary Hospitality Management*, 10(3): 88-95.

Hall, M. (2008). The Effect of Comprehensive Performance Measurement Systems on Role Clarity, Psychological Empowerment and Managerial Performance. *Accounting, Organizations and Society*, 33: 141-163.

Hemedoğlu, E., Koçak, M., Özkan, A. ve Berberoğlul, M. B. (2012). Psikolojik Güçlendirmenin Finansal Olmayan Performans Üzerindeki Etkileri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(2): 87-105.

Hoffman, B. J. ve Woehr, D. J. (2006). A Quantitative review of the Relationship Between Person-Organization Fit and Behavioral Outcomes. *Journal of Vocational Behavior*, 68: 389-399.

Honold L. (1997). A Review of the Literature on Employee Empowerment. *Empowerment in Organizations*, 5(4): 202-212.

Hu, S. L. Y. ve Leung, L. (2003). Effects of Expectancy-Value, Attitudes, and Use of the Internet on Psychological Empowerment Experienced by Chinese Women at the Workplace. *Telematics and Informatics*, 20(4): 365-382.

Jha, S. (2014). Transformational Leadership And Psychological Empowerment Determinants of Organizational Citizenship Behavior. *South Asian Journal of Global Business Research*, 3(1): 18-35.

Kanbur, E. (2016). Psikolojik Güçlendirme, İş Performansı ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişkilerin Değerlendirilmesi. 3rd International Congress on Social Sciences, China to Ardiatic, Antalya.

Kanbur, E., Canbek, M. ve Özyer, K. (2016). Örgütlerde Rol Belirsizliği ve Rol Çatışmasının Çalışanların Öz-Yeterlilik Algıları Üzerindeki Etkisi. *Örgütsel Davranış Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 16-34.

Karakaş, A. ve Serçek, S. (2014). Psikolojik Güçlendirme Algısının Örgütsel Bağlılığa Etkisi: Otel Çalışanları Üzerine Bir Araştırma. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 11 (2): 90-107.

Kim, T. Y., Cable, M. D. ve Kim, S. P. (2005). Socialization Tactics, Employee Proactivity, and Person-Organization Fit. *Journal of Applied Psychology*, 90(2): 232-241.

Kristof, A. L. (1996). "Person-organization Fit: an Integrative Review of Its Conceptualizations, Measurement, and Implications". *Personnel Psychology*, 49:1- 49.

Knippenberg, D. ve Schie, E. C. N. (2000). Foci and Corretes of Organizational Identification. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 73: 137-147.

- Koçel, T. (2001). *İşletme Yöneticiliği*. İstanbul: Beta Kitap.
- Laschinger, H. K. S., Finegan, J. E., Shamian, J. ve Wilk, P. (2004). A Longitudinal Analysis of the Impact of Workplace Empowerment on Work Satisfaction. *Journal of Organizational Behavior*, 25(4): 527-545.
- Liu, B., Liu, J. ve Hu, J. (2010). Person-Organization Fit, Job Satisfaction, and Turnover Intention: An Empirical Study in the Chinese Public Sector. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 38(5): 615-625.
- Mael, F. ve Ashforth, E. B. (1992). Alumni and Their Alma Mater: A Partial Test of The Reformulated Model of Organizational Identification. *Journal of Organizational Behavior*, 13(2): 103-123.
- Meydan, C.H., Polat, M. ve Burmanoğlu, S. (2010). Bireyin Güçlendirilmişlik Algısının Örgütle Özdeşleşmesine Etkisi: Kamuda Bir Araştırma. *KHO Bilim Dergisi*, 20(1): 37-60.
- Meyer, P. J., Hecht, D. T., Gill, H. ve Toplonysky, L. (2010). Person-Organization (Culture) Fit and Employee Commitment Under Conditions of Organizational Change: A Longitudinal Study. *Journal of Vocational Behavior*, 76: 458-473.
- Pekdemir, I., Koçoğlu, M. ve Gürkan, Ç. G. (2013). Birey-Örgüt Uyumunun Açıkça Konuşma Davranışı Üzerindeki Etkisinde Algılanan Yönetici Desteğinin Aracılık Rolü: MBA Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma. *İ.Ü. İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Yönetim Dergisi*, 24(75): 83-104.
- Pelit, E. ve Öztürk, Y. (2011). Otel İşletmeleri İşgörenlerinin Davranışsal ve Psikolojik Güçlendirme Algılamalarındaki Farklılıklar. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(1):1-28.
- Polat, M., Meydan, H. ve Tokmak, G. (2010). *Personel Güçlendirme-Örgütsel Sinizm İlişkisinde Örgütsel Özdeşleşmenin Aracılık Etkisi*. 9. Ulusal İşletmecilik Kongresi Bildiri Kitabı, Zonguldak.
- Polatçı, S. ve Cindiloğlu, M. (2013). Kişi-Örgüt Uyumunun Örgütsel Vatandaşlık Davranışına Etkisi: Duygusal Bağlılığın Aracılık Rolü. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(3): 299-318.
- Polatçı, S., Özçalık, F. ve Cindiloğlu, M. (2014). Üretkenlik Karşıtı İş Davranışı ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerinde Kişi-Örgüt Uyumunun Etkileri. *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(3): 1-12.
- Prati, G. ve Zani, B. (2013). The Relationship Between Psychological Empowerment and Organizational Identification. *Journal of Community Psychology*, 41(7): 851-866.
- Ricketta, M. (2005). Organizational identification: A meta-Analysis. *Journal of Vocational Behavior*, 66: 358-384.
- Sekiguchi, T. (2004). Person- Organization Fit and Person Job Fit in Employee Selection: A Review of the Literature. *Osaka Keidai Ronshu*, 54(6): 179-196.
- Sezgin, F. (2006). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Birey-Örgüt Değer Uyumuna İlişkin Algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 48: 557-583.
- Silverthorne, C. (2004). The Impact of Organizational Culture and Person-Organization Fit on Organizational Commitment and Job Satisfaction in Taiwan. *The Leadership & Organization Development Journal*, 25(7): 592-599.

Singh, M., Gupta, A. ve Handa, P. (2015). Domain Satisfaction Predictors of Psychological Empowerment and Determinants. *Journal of Strategic Human Resource Management*, 4(2): 56-64.

Sökmen, A., Ekmekçioğlu, E. B. ve Çelik, K. (2015). Algılanan Örgütsel Destek, Örgütsel Özdeşleşme ve Yönetici Etik Davranışı İlişkisi: Araştırma Görevlilerine Yönelik Araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 7(1):125-144.

Spreitzer, G. M. (1995). Psychological Empowerment in the Workplace: Dimensions, Measurement, and Validation. *The Academy of Management Journal*, 38(5): 1442-1465.

Spreitzer, G. M. (1996). Social Structural Characteristics of Psychological Empowerment. *Academy of Management Journal*, 39(2): 483-504.

Spreitzer, G. M., Kizilos, M. A. ve Nason, S. W. (1997). A Dimensional Analysis of the Relationship between Psychological Empowerment and Effectiveness, Satisfaction, and Strain. *Journal of Management*, 23(5): 679-704.

Sürgevil, O., Tolay, E. ve Topoyan, M. (2013). Yapısal Güçlendirme ve Psikolojik Güçlendirme Ölçeklerinin Geçerlilik ve Güvenilirlik Analizleri. *Journal of Yaşar University*, 8(31): 5371-5391.

Tak B. ve Aydemir, B. A. (2004). Örgütsel Özdeşleşme Üzerine İki Görgül Çalışma. 12.Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiri Kitabı, Bursa.

Tak, B. ve Çifçioğlu, A. (2009). Algılanan Örgütsel Prestij İle Örgütsel Bağlılık Ve Örgütsel Özdeşleşme Arasındaki İlişkilerin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi*, 18: 100-116.

Taştan, Ş. (2012). Bir Pozitif Psikoloji Kavramı Olarak Örgütle Özdeşleşmenin Psikolojik Güçlendirme Algısı ve Gönüllü Performans Davranışı Arasındaki İlişkide Ara Değişken Rolünün Değerlendirilmesi: Gıda Sektöründe Yapılan Bir Araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(1): 227-238.

Tokgöz, E. ve Seymen, A. O. (2013). Örgütsel Güven, Örgütsel Özdeşleşme Ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Arasındaki İlişki: Bir Devlet Hastanesinde Araştırma. *Öneri*, 10(39), 61-76.

Toplu, D. ve Akça, M. (2013). Öğrenen Organizasyonun Psikolojik Güçlendirme Üzerindeki Etkisi: Kamu Sektöründe Bir Araştırma. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimleri Dergisi*, 12(23): 221-235.

Turunç, Ö. ve Çelik, M. (2010). Algılanan Örgütsel Desteğin Çalışanların İş-Aile, Aile-İş Çatışması, Örgütsel Özdeşleşme ve İşten Ayrılma Niyetine Etkisi: Savunma Sektöründe Bir Araştırma. *A.Ü. SBE Dergisi*, 14(1): 209-232.

Verquer, M. L., Beehr, T. A. ve Wagner, S. H. (2003). A Meta- Analysis of Relations Between Person-Organization Fit and Work Attitudes. *Journal of Vocational Behavior*, 63(3): 473-489.

Whitakera, G. B. ve Westerman, W. J. (2014). Linking Spirituality And Values To Personal Initiative Through Psychological Empowerment. *Journal of Management, Spirituality & Religion*, 11(3): 269-291.

Yarmacı, A. (2012). *Psikolojik Güçlendirmenin Örgütsel Özdeşleşmeye Etkisi: Otel İşletmelerinde Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, SBE, Afyon.

Yücel, İ. ve Demirel, Y. (2012). Psikolojik Güçlendirmenin Örgütsel Vatandaşlık Davranışına Etkisi Üzerine Bir Araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23: 19-48.

Yürür, Ş. ve Demir, K. (2011). Örgütsel Adalet ve Psikolojik Güçlendirme: Karşılıklı Etkileri Üzerine Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(3): 311-335.

Zhao, H. (2009). The Effects of Personal-Organization Fit and Organizational Citizenship Behavior on Contextual Performance: An Empirical Research. *Chinese Journal of Management*, 6(3): 342-347.

Zhu, W., Sosik, J. J., Riggio, E. R. ve Yang, B. (2012). Relationships between Transformational and Active Transactional Leadership and Followers' Organizational Identification: The Role of Psychological Empowerment. *Leadership and Organizational Identification*, 13(3): 186-212.

Zimmerman, A. M. (1995). Psychological Empowerment: Issues and Illustrations. *American Journal of Community Psychology*, 23(5): 581-599.

Inequality, Market Failure and Social Entrepreneurship

Kahraman KALYONCU¹, Cuma DEMİRTAŞ²

Extended Abstract

Inequality, which is one of the important problems of every period, keeps its place on the agenda. Inequality lies in the failure of the underlying market or the failure of the public. It can not be said successful that many policies have been applied to solve the problem of inequality. It is still widely observed that inequality of opportunity and income is increasing day by day and this situation causes various problems in terms of socio-economics. When the market and the public are inadequate to find solutions to these problems, "social entrepreneurs" are revealed. However, there is no generally accepted definition of social entrepreneurship that seeks to find permanent solutions to these problems. However, it is possible to make various definitions in the direction of the activities carried out and the missions it carries. Although it is difficult to make a single definition, social entrepreneurs can create human and social capital in the society with the activities they have undertaken in order to solve the problems caused by public / market failure. In this way, there can be more or less solutions to social problems and socio-economic gains such as economic growth and development can be created. Social enterprises are engaged in commercial activities in the direction of collecting social benefit. These commercial activities are used as a means to realize their missions. Social entrepreneurs invest their profits from business activities in social areas again. Therefore, ultimate success measures are not the profits they have achieved but the benefits they create. Social enterprises aim to create permanent change in the fields they are active in, to disseminate their solutions and to gain support the community in the long run and to remove the problem. Some of the social entrepreneurship is from "charity" and "civil society movement". Philanthropy is based on "giving fish" to the hungry. Civil society projects are basically based on "to teach fishing". Some other social entrepreneurship is about giving fish and teaching fishing, but some other also aims to radically change the fish industry. Therefore social enterprises involve many in-field activities, from the elimination of disadvantages of disadvantaged groups to the protection of the environment, to the survival of language and communities that are devoid of combating human rights violations. In general, when the focus of social enterprises seem to be at the fore front, health, education and rural development. These areas are the main source of problems. Therefore, solutions to these problems provide important contributions both in terms of individuals and society.

Keywords: Inequality, Market Failure, Social Entrepreneurs

JEL Codes: D63, L31

¹ Doç. Dr., Aksaray Üniversitesi, kkalyunc@yahoo.com

² Arş.Gör., Aksaray Üniversitesi, cumademirtas@aksaray.edu.tr

Eşitsizlik, Piyasa Başarısızlığı ve Sosyal Girişimcilik

Geniş Özet

Her dönemin önemli sorunlarından olan eşitsizlik, gündemdeki yerini korumaktadır. Eşitsizliğin temeli piyasanın ya da kamunun yetersizliği yani başarısız olmasında yatmaktadır. Eşitsizlik sorununa çözüm için çeşitli politikalar uygulansa da pek başarı sağlandığı söylenemez. Fırsat ve gelir eşitsizliğinin günümüzde giderek arttığı ve bu durumun sosyo-ekonomik açıdan çeşitli sorunlara sebep olduğu hala yoğun olarak gözlemlenmektedir. Bu sorunlara çözüm bulmada piyasanın ve kamunun da yetersiz kalması ise “sosyal girişimcileri” ortaya çıkarmıştır. Ancak, bu sorunlara kalıcı çözümler bulmaya çalışan sosyal girişimcilik için genel kabul gören bir tanımlama henüz yoktur. Fakat yürüttüğü faaliyetler ve yüklediği misyonlar doğrultusunda çeşitli tanımlama yapmak mümkün olmaktadır. Tek bir tanım yapmak zor olsa da, sosyal girişimciler kamu/piyasa başarısızlığından kaynaklı sorunlara çözüm bulmak için yürütmüş oldukları faaliyetlerle toplumda beşeri ve sosyal sermaye yaratabilmektedirler. Bu sayede hem toplumsal sorunlara az çok çözüm üretilebilmekte hem de ekonomik büyüme ve kalkınma gibi sosyo-ekonomik kazanımlar yaratılabilmektedir.

Sosyal girişimler topluma sosyal fayda yaratma misyonu doğrultusunda ticari faaliyetler gerçekleştirmektedir. Bu ticari faaliyetler misyonlarını gerçekleştirmek için bir araç olarak kullanılmaktadır. Sosyal girişimler, ticari faaliyetlerden elde ettikleri kârı yine sosyal alanlara yatırırlar. Bundan dolayı nihai başarı ölçüleri elde ettikleri kar değil, yarattıkları faydadır. Genelde, sosyal girişimler, faaliyet gösterdikleri alanlarda kalıcı değişim yaratmayı, çözümlerini yaygınlaştırmayı ve uzun vadede toplumun desteğini kazanarak sorunu ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Bir kısım sosyal girişimcilik, “hayırseverlik” ve “sivil toplum hareketidir”. Hayırseverlik, karnı aç olana “balık vermek” üzerine kuruludur. Sivil toplum projeleri ise özünde “balık tutmayı öğretmek” üzerine kuruludur. Diğer bir kısım sosyal girişimcilik ise, balık vermek ve balık tutmayı öğretmekle yetinmeyip balık sektörünü de kökten değiştirmeyi hedefler. Bundan dolayı sosyal girişimler, dezavantajlı kesimlerin yoksunluklarının giderilmesinden çevrenin korunmasına, insan hakları ihlalleriyle mücadele etmekten yok olan dillerin ve toplulukların yaşatılmasına kadar birçok alanda etkinlik gösterirler. Genel olarak, sosyal girişimlerin odak noktasına bakıldığında ilk sırada, sağlık, eğitim ve kırsal kalkınmanın olduğu görülmektedir. Bu alanlar temel sorunların kaynağıdır. Dolayısıyla bu sorunlara çözüm hem birey hem de toplum açısından önemli katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eşitsizlik, Piyasa Başarısızlığı, Sosyal Girişimciler

JEL Kodları: D63, L31

References

Akça, H. (2011). Devlet Müdahalesinin Başarısızlığı Üzerine Bir Değerlendirme. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20(3), 179-190.

Alter, K. (2007). Social Enterprise Typology. Washington: Virtue Venture LLC.

Alvord, S. B. (2003). Social Entrepreneurship and Social Transformation: An Exploratory Study. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 40 (3), 260–282.

Anheier, H. K. (1997). Shifting Boundaries: Long Term Changes in The Size of the for Profit, Nonprofit, Cooperative and Government Sectors. *Annals of Public and Cooperative Economics*, 68(3), 335-353.

Aslan, G., Araza, A., & Bulut, Ç. (2012). Sosyal Girişimciliğin Kavramsal Çerçevesi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 7(2), 70-76.

Austin, J. E.-S. (2006). Social and Commercial Entrepreneurship: The Same, Different or Both? *Entrepreneurship Theory and Practice*, 30(1), 1-22.

Bahmani, S., Galindo, M.-A., & Mendez, M. T. (2012). Non-profit Organizations, Entrepreneurship, Social Capital. *Small Bus Econ*, 38(2), 271–281.

Bilen, M. (2016). Küresel Servet Eşitsizliği: Piyasa veya Devlet Eksenli Çözümde İslam Ekonomisinin Konumu. *Türkiye İslam İktisadı Dergisi*, 3(1), 17-35.

Bosma, N., & Levie, J. (2010). *Global Entrepreneurship Monitor; 2009 Executive Report*. Global Entrepreneurship Consortium.

Cace, S., Arpinte, D., Cace, C., & Cojocaru, Ş. (2011). The Social Economy An Integrating Approach. *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, 33(3), 49-66.

Chell, E. (2007). “Social Enterprise and Entrepreneurship: Towards a Convergent Theory of the Entrepreneurial Process. *International Small Business Journal*, 25(5), 12.

Elkington, J., & Hartigan, P. (2008). *The Power of Unreasonable People*. Boston: Harvard Business Press.

Emerson, J. (1996). *New Social Entrepreneurs: The Success, Challenge and Lessons of Non-Profit Enterprise Creation*. San Francisco: Roberts Foundation.

Freytag, A., & Thurik, A. R. (2007). Entrepreneurship and Its Determinants in A Cross Country Setting. *Journal of Evolutionary Economics*, 17(2), 117-131.

Güler, B. K. (2011). Yoksullukla Mücadelede Sosyal Girişimcilik: Ashoka Üyelerinden Sosyal Yenilikçi Örnek Uygulamalar. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 86.

Martin, M.-A. G., Picazo, M. T., & Navarro, J. L. (2010). Entrepreneurship, Income Distribution and Economic Growth. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 6(2), 131-141.

Martin, R. L., & Osberg, S. (2007). Social Entrepreneurship: The Case for Definition. *Stanford Social Innovation Review*, 5(2), 28-39.

Pierson, P. (1996). The New Politics of the Welfare State. *World Politics*, 48(2), 143-179.

Piketty, T. (2014). *Yirmi Birinci Yüzyılda Kapital*. İstanbul: İş Bankası.

Salamon, L. M., & da Costa Nunez, R. (1995). *Partners in Public Service: Government Nonprofit Relations in the Modern Welfare State*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.

Seven, Ü. (2015, Ekim 18). Finansal Gelismislik Gelir-Esitsizligi ve-Yoksulluk. 10 Mayıs 2016 tarihinde <http://iktisat.biz>: <http://iktisat.biz/2015/10/18/finansal-gelismislik-gelir-esitsizligi-ve-yoksulluk/> adresinden alındı

A Narration of Identity: The Case of Becoming a Woman in The Country

Sevcan KARCI¹

Extended Abstract

1.Introduction

The present study will discuss the case of becoming a woman in the country with reference to the assertion that there is no unique femininity case by considering Maurice Halbwachs' "collective memory". There is no unique femininity, but different femininities. It is only likely to understand different femininities by analyzing how social relations and ideologies are internalized and utilized by women. From this point of view, the present study brings how the women living in the country contribute to the production of "acceptable femininities" up for discussion. The story of women should be not only how they have been overwhelmed by masculine domination but also how they have resisted to this pressure. In this context, the present study is based on the point that gender is a cultural performance. Within the context of the study, the interviews made with ten women who are married with children, from middle class and compatible with the perception of "acceptable femininity" will be analyzed and the role of family fiction for "acceptable femininity" on the narrative identities of women will be explained. On the other hand, the relations into which "acceptable femininities" enter with other femininities-the other of the country, and their negotiation processes about power relations in the country will be evaluated.

2.Content

Gender refers to the institutional organization of discrimination made between men and women socially and culturally. Family is the leading one among those social institutions. The responsibilities of women related to family are coded as if they are as much important as the public duties of men. Given coding is the result of "masculine power matrix". According to Connell, gender is the reproduction process of human who have been organised through symbolic rituals and institutions (Connell, 1995:71). According to Connell, masculinity is a "gender project" which has social effects as well as forms femininity rather than being just a thing which can be degraded to individual thought and experiences (Connell, 2000). Masculine power is the production of intricate relation among group, memory and space. Power relations in the country are close to the subject with the power which space gives to the country but also it is that implicit. The country is the spatial summary of stability, symmetry and monitoring. "Subject position" of becoming a woman in the country has a different meaning in the patriarchal discourse. As time passes by, the space where we have settled shapes our memory, but at the same time the space is affected by us, too. There is a reciprocal relation between conscious and space and in time they intertwine. The elements of space constitute the components of our personality. The objects around us reflect us, that's why which objects we live together and how we order them are important. It is difficult to change this relation which

¹ Research Asistant, Uşak University, Public Administration Department, Turkey, sevcan.karci@gmail.com

has occurred in the course of time. According to Halbwachs, a group which have lived in a space without moving to another place for a long time develop behaviors and habits which carry the traces of the space. Identification of space and group not only enables the group to develop similar habits and behaviours but also it causes the emergence of distinct signs enabling a group to separate from the others (Sabourin, 1997:146). Collective memory is the production of intricate relation among time, space and group. In this context, the interviews with women from Uşak will help us to explain how the country fictionalises different femininity cases.

3.Objective

Different femininity and masculinity cases take shape in the social processes. According to Bourdieu, “agents are also the production of collective history with their individual tendencies consisted of thought categories, perception schemas and values system which they have internalized in the following socialising processes along with being the production of the primary habitus, that is their individual histories, which they have acquired through school education based on the social atmosphere (family) in which they have grown up.” (Bourdieu and Chartier 2010, p. 74). At this point, Halbwachs’ point of view “There is no individual memory.” is of value since it underlines the community of memory. Collective memory, which has been the central term of social sciences recently, is a term which is in interaction with space (Sancar, 2008:39). Halbwachs highlights the importance of space in the development of collective memory (Halbwachs, 1997:74-84). He considers memory as a living being which can reorganized. According to Halbwachs, group and space create a symbolic and common life space. Even though group is separated from its own space, it can experience this association by reproducing the spaces symbolically. (Halbwachs:190). In this context, the objective is to reveal the distinctive values of the country femininity by focusing on the relation between space and group.

4. Method and Distinctive Value

Method was determined as semi-structured deep interview. Through qualitative method and the discourses of people, it could be possible to make social/political tendencies of a group more meaningful by placing them into a historical context or life stories (Béaud, 1996:234).

The present study is important as it explains the relation between collaborative femininities and marginal femininities, and also it contributes to the analysis of masculine domination among different femininities. It is not possible to analyze the main components of patriarchy without analyzing the different femininities of the same woman. If consensus or conflict with patriarchal system increases as femininity cases differentiate, the fact that how given different femininity cases are developed in the collective memory should be studied by considering different feminine spaces.

5. Result

Rumours shape daily lives in the country. The sense of being monitored also brings stability. The country is a stabile space where everybody knows each other and thus pays attention their behaviors. It is a space which is shaped under this given autocontrol mechanism. The country corresponds to a place where unexpected events occur rarely. The femininity of the country is stabile as well. The distinctive values is transmitted from one generation to

another. Its narration does not varies much. For instance, Elif's narration tells us how the country identifies with "monitoring":

"My family is one of the well-knowns in Uşak. My father is a craftman. When you go out, everybody knows you. You see, even your surname encumbers you. When my husband and I started dating, we gave a wide berth. There was always a friend of mine with me. We had never met alone until we decided to get married. If children from two important families of Uşak is seen together, it becomes a big rumour. The whole city hear it in a very short time. "

The narration of the rural feminine identities is based on the question "Who is your family?" It cannot be fictionalized as a "unique", "single" identity narration which does not locate apart from its environment, group and family. Spatial togetherness pervades on the country femininity. A new femininity hegemony is formed out of this identity. Given hegemony creates a mechanism producing masculine domination at the same time. This hegemony field is in a close relation with the group to which the woman belongs and it is also the result of spatial closeness.

Keywords: Collective Memory, The Country Femininity, Hegemoic Masculinity

JEL Codess: Y80, Z19.

Bir Kimlik Anlatısı: Taşrada Kadın Olma Hali

Geniş Özet

1.Giriş

Bu çalışma tek tip bir kadınlık halinin olmadığı iddiasından hareketle taşrada kadın olma halini Maurice Halbwachs'ın "toplumsal hafıza" kavramından hareketle tartışmaya açacaktır. Tek tip bir kadınlık hali yoktur, farklı kadınlıklar vardır. Farklı kadınlık hallerini anlamak ancak toplumsal ilişkilerin ve ideolojilerin kadınlar tarafından nasıl içselleştirilip kullanıldığının analiziyle mümkündür. Çalışma bu noktadan hareketle taşrada yaşayan kadınların "makbul kadınlık" hallerinin üretimine nasıl katkı sunduklarını tartışacaktır. Kadınların hikâyesi sadece eril tahakküm altında nasıl ezildikleri değil, aynı zamanda bu baskıya karşı nasıl direndiklerinin de hikâyesi olmalıdır. Bu bağlamda çalışma cinsiyetin kültürel bir performans olduğu noktasından hareket etmektedir. Çalışma kapsamında, -evli, çocuk sahibi, orta-sınıf-, taşranın "makbul kadınlık" algısıyla uyum içindeki on kadınla yapılan mülakatlar analiz edilerek "makbul kadınlığın" aile kurgusunun kadınların anlatsal kimlikleri üzerindeki rolü açıklanacaktır. Diğer yandan "makbul kadınlıkların" taşranın ötekisi, farklı kadınlıklarla kurdukları ilişkiler ve taşradaki iktidar ilişkileriyle müzakere süreçleri değerlendirilecektir.

2.Kapsam

Toplumsal cinsiyet, erkeklerle kadınlar arasında toplumsal ve kültürel olarak yapılan ayrımın kurumsal olarak örgütlenmesini ifade eder. Aile, bu toplumsal kurumların başında gelir. Kadının aile ile ilgili sorumlulukları erkeğin kamusal görevleriyle aynı önemdeymiş gibi kodlanır. Bahsi geçen kodlama "eril iktidar matrisinin" sonucudur. Connell'a göre; cinsiyet,

sembolik ritüeller ve kurumlar aracılığıyla organize edilen insanın yeniden üretim sürecidir (Connell, 1995:71). Connell'a göre erkeklik sadece bireysel düşünce ve deneyimlere indirgenebilen bir şey olmaktan çok kadınlığı da oluşturan sosyal etkileri de olan bir "gender projesidir" (Connell, 2000). Eril iktidar; grup, hafıza ve mekân arasındaki girift ilişkinin ürünüdür. Taşrada, iktidar ilişkileri mekânın taşraya verdiği güçle özneye yakın fakat bir o kadar da örtülüdür, gizlidir. Taşra; durağanlığın ve gözetlemenin mekânsal yansımasıdır. Taşrada kadın olma halinin "özne konumu" ataerkil söylem içinde farklı bir anlam ifade etmektedir. Zaman geçtikçe, yerleşmiş olduğumuz mekan hafızamızı şekillendirir, ama aynı zamanda mekan da bizden etkilenir. Bilinç ve mekan arasında karşılıklı bir ilişki vardır ve zamanla iç içe geçerler. Mekana ait öğeler kişiliğimizin parçasını oluştururlar. Çevremizdeki nesnelere, bizi yansıtır, hangi eşyalarla yaşadığımız, onları nasıl dizdiğimiz bu yüzden önemlidir. Zamanla kurulmuş bu ilişkiyi değiştirmek zordur. Halbwachs'a göre uzun süre yer değiştirmeden bir mekana bağlı olarak yaşayan bir grup mekânın izlerini taşıyan hareketler ve alışkanlıklar geliştirir. Mekan ile grubun özdeşleşmesi sadece grubun benzer alışkanlıklar ya da hareketler geliştirmesini sağlamaz, ayrıca grubun ötekilerden ayrılmasını sağlayan belirgin işaretlerin ortaya çıkmasına da sebep olur (Sabourin, 1997:146). Toplumsal hafıza; zaman, mekan ve grup arasında oluşan girift ilişkinin bir ürünüdür. Bu bağlamda Uşaklı kadınlarla yapılan görüşmeler taşranın farklı kadınlık hallerini nasıl kurguladığını açıklamamıza yardımcı olacaktır.

3.Amaç

Farklı kadınlık ve erkeklik halleri toplumsal süreç içerisinde şekillenir. Bourdieu'ye göre; "failler, içerisinde yetiştikleri toplumsal ortama (aile) bağlı olarak aldıkları okul eğitimiyle edindikleri birincil habitusların, yani bireysel tarihlerinin ürünü olmalarının yanı sıra, daha sonraki sosyalleşme süreçlerinde içselleştirdikleri düşünce kategorileri, algılama şemaları ve değerler sisteminden oluşan bireysel yatkınlıklarıyla kolektif bir tarihin de ürünüdürler" (Bourdieu&Chartier, 2010:74). Bu noktada, "bireysel hafıza yoktur" diyerek hafızanın toplumsallığının altını çizen Halbwachs'ın bakış açısı değerlidir. Son zamanlarda sosyal bilimlerin eksen kavramı haline gelen toplumsal hafıza, mekânla etkileşim içinde olan bir kavramdır (Sancar, 2008:39). Halbwachs toplumsal hafızanın oluşmasında mekânın önemine dikkat çeker (Halbwachs, 1950:74-84). Belleğin yeniden örgütlenebilen, canlı bir varlık olduğunu düşünür. Halbwachs'a göre, grup ve mekân sembolik bir ortak yaşam alanı kurar. Grup, kendi mekânından ayrı düşse de, bu birlikteliği mekânları sembolik olarak yeniden üretirebilir (Halbwachs, 1950:190). Bu bağlamda, amaç mekân ve grup arasındaki ilişkiye odaklanarak taşra kadınlığının özgün değerlerini ortaya koymaktır.

4.Yöntem ve Özgün Değer

Yöntem, yarı-yapılandırılmış derinlemesine görüşme olarak belirlenmiştir. Kalitatif yöntemle, kişilerin söylemlerinden hareketle bir grubun toplumsal/siyasal eğilimlerini tarihsel bir bağlama ya da hayat hikâyeleri içerisine yerleştirerek daha anlamlı hale getirmek mümkün olabilmektedir (Béaud, 1996:234).

Aynı kadının farklı kadınlık halleri çözümlenmeden ataerkilliğin ana bileşenlerini analiz etmek mümkün değildir. Eğer kadınlık halleri farklılaştıkça ataerkil sistemle uzlaşma ya da çatışma artıyorsa, bahsi geçen farklı kadınlık hallerinin toplumsal hafızada nasıl oluşturulduğu farklı kadınlık mekânları üzerinden incelenmelidir. Çalışma işbirlikçi kadınlıklarla marjinal

kadınıklar arasındaki ilişkiyi açıklaması, farklı kadınıklar arasındaki eril tahakküm ilişkisinin çözümlenmesine katkı sunması açısından önemlidir.

5.Sonuç

Dedikodu taşrada gündelik hayatı şekillendirir. Gözetlenme hissi, durağanlığı da beraberinde getirir. Taşra herkesin birbirini tanıdığı bu nedenle hareketlerine dikkat ederek yaşadığı, bahsi geçen otokontrol mekanizması altında şekillenen durağan bir mekandır. Beklenmedik olayların nadir yaşandığı bir alana tekabül eder taşra. Taşra kadınılığı da durağandır. Özgün değerleri kuşaktan kuşağa aktarılır. Anlatısı fazla değişken değildir. Örneğin, Elif'in anlatısı bize taşranın "gözetlemeyle" nasıl özdeşleştiğini açıklamaktadır:

"Uşak'ın tanınan ailelerinden biri ailem. Babam esnaf caddeye çıktığınızda herkes tanır. İşte soyadınız size bir sorumluluk yüklüyor. Eşimle ilk görüşmeye başladık köşe bucak kaçardık. Yanımızda hep benim bir arkadaşım olurdu. Evlilik kararı alana kadar hiç yalnız buluşmadık. Uşak'ın iki önemli ailesinin çocukları bir arada görülse büyük dedikodu. Hemen bütün şehir duyar. "

Taşra kadınılığının anlatısı "kimlerdensin?" sorusu üzerinden şekillenir. Taşra kadınılığı çevresinden, grubundan, ailesinden ayrı konumlanan "biricik", "tekil" bir kimlik anlatısı olarak kurgulanmaz. Mekansal birliktelik Taşra kadınılığının üzerine siner. Bu özdeşlik üzerinden yeni bir kadınıklar hegemonyası kurulur. Bahsi geçen hegemonya aynı zamanda eril tahakkümü üreten bir mekanizma oluşturur. Bu hegemonya alanı kadının parçası olduğu grupla yakından ilişkilidir ve mekansal yakınlığın sonucudur.

Anahtar kelimeler: Toplumsal Hafıza, Taşra Kadınılığı, Hegemonik Erkeklik

JEL Kodları: Y80, Z19.

References

Kitaplar

- Assmann J. (2000), *Kültürel Bellek: Eski Kültürlerde Yazı, Hatırlama ve Politik Kimlik*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Berktaş, F. (2006), *Tarihin Cinsiyeti*, İstanbul: Metis Yayınları.
- Butler, J. (2005), *Cinsiyet Belası: Feminizm ve Kimliğin Altüst Edilmesi*, (Çev.Başak Ertür), İstanbul: Metis Yayınları.
- Bourdieu, P.(2016), *Sosyoloji Meselesi*, 1. Baskı, Ankara: Heretik.
- Conerton, Paul (2000), *Toplumlar Nasıl Anımsar*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Connell, R.W. (1998), *Toplumsal Cinsiyet ve İktidar: Toplum, Kişi ve Cinsel Politika*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Connolly, W. E. (1995), *Kimlik ve Farklılık*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Donovan, J. (2010), *Feminist Teori*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Halbwachs, M. (1950), *La Mémoire Collective*, Paris: Les Presses universitaires de France.

Lefebvre Henri, *Modern Dünyada Gündelik Hayat*, Metis Yayınları, İstanbul, 2010.

Ricoeur, P. (2012), *Hafıza, Tarih, Unutuş*, (Çev. M.Emin Özcan), İstanbul: Metis Yayıncılık.

Sancar, M. (2008), *Geçmişle Hesaplaşma: Unutma Kültüründen Hatırlama Kültürüne*, İstanbul, İletişim Yayınları.

Makaleler

Candace W., Zimmerman D. H. (1987), "Doing Gender", *Gender and Society*, 1,(2): 125-151.

Connell R.W., Messerschmidt J. W. (Dec 2005). "Hegemonic Masculinity: Rethinking the Concept", *Gender and Society*, 19, (6) : 829-859.

Connell, R.W. (1993). "The Big Picture: Masculinities in Recent world History", *Theory and Society*, 22: 597-623.

Demetriou Demetrakis Z. (2001), "Connell's Concept of Hegemonic Masculinity: A Critique", *Theory and Society*, 30, (3): 337-361.

Donoldson M. (1993), "What is Hegemonic Masculinity", *Theory and Society*, Special Issue: Masculinities, 22, (5): 643-657.

Dosse, F. (2009), "L'Histoire à l'Épreuve de la Guerre des Mémoires Florianopolis", 1, (1): 5-16.

Sabourin, P. (1997), "Perspective sur la Mémoire Sociale de Maurice Halbwachs: La mémoire sociale", *Presses de l'Université de Montreal*, 29, (2):139-161.

Stéphane B. (1996), "L'Usage de l'Entretien en Sciences Sociales", *Politix*, 35 (9): 226-257.

The Place of Byzantine Artifacts in Izmir in Turkish Tourism: The Example of Ephesus

Sevcan YILDIZ¹, Engin DERMAN²

Extended Abstract

Ephesus, which was founded in western Anatolia but is still inside the ruins today was a rich coastal city in the time of Heraclitus in B.C. 500. Like most of those commercial cities at that time, there was also a political unrest in Ephesus. All the Greek colonies in Western Anatolia were under the constant threat and pressure of the Iranians widening in the west direction. There was endless debate between the Aristocratic Party and the Democratic Party inside the city. Efes was led for a while by an aristocrat who is close friends of Herakleitos. The overthrow of this aristocratic administration by democrats has left deep traces in the inner life of Herakleitos (Aster, 2000: 90). Ephesus was invaded by the Kimmers B.C. In the 7th century. Kimmers burned down the city and the Temple of Artemis. Later Efes emerged from the administration of the Aristocrats and was governed by Tyranny. Artemis temple ruined during the Kimmer invasion In the 6th century, the Lydian king Krezus, who was friendly rebuilt and placed the Ephesians around the temple. Then, with the defeat of Krezus who is the King of Lydia by the Persians, Ephesus and other Ionia cities entered Persian control(Akşit, 1982: 120).

The former name of Ephesus is Ayasuluk. There have been a distinctive importance among the ancient cities of Western Anatolia as a place of Byzantine settlement. Two fountains and a bath take attention among the non-religious buildings of the Byzantine period dating from 5th or 6th century in Ephesus(Eyice, 1982: 590).

There has been a church which built for the novice Yohannes in the ancient city. This structure was actually made by wrapping around a kyborion built on the tomb of Yohannes who is the writer of the Bible. This building has taken the appearance of a church in the form of a cross. It was rebuilt in time of the emperor Justinianus. The building has taken the shape of a basilica in the shape of a cross at this time. These arms were covered with a dome over them. This structure is one of the important structures of Justinianus and the measurements are very large. It has not been remained until now, but the plan was uncovered as a result of Austrian excavations. The four corners are of equal construction, but one more is added later. Classic basilica architecture was not used. Each section was covered with a dome. It is in the form of a basilica. The present shape is a multi-column arched structure(Eyice, 1973: 41).

There is a house in Ephesus Antique City where Hz. Mary who was the mother of Hz. Jesus the founder of Christianity lived. This house became one of the sacred centers of Christianity after Mary's death and preserved its importance as a place of visit. St. Jean Church which was made for St. Jean in A.D. VI. Century is also in the ancient city. Byzantine Baths,

¹ Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, sevcanyildiz@gmail.com

² Öğr. Gör. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Manavgat Meslek Yüksekokulu, ederman@akdeniz.edu.tr

Double Churches (Consulate Churches), Harbor Baths and Gymnasiomu, Arkadiana (Harbor Street) have taken place as concrete cultural heritage values in the ancient city.

This work will contribute to the literature with its authenticity. In the study, tourism and history, which are two different scientific fields, were used together and a multidisciplinary study was put forward. The historical process of the ancient city of Ephesus and its importance of cultural heritage for Turkish tourism have been described and its place in Turkish tourism has been examined.

Ephesus Antique City has an important status in Turkish tourism and is listed in the World Cultural Heritage List. In the past it became one of the religious centers of Christians, and nowadays it is a place of pilgrimage for Christians. Efes is a tourist product that needs to be considered carefully for Turkish tourism, as it is a historical attraction center today and it has historical features and cultural heritage. In this study, the historical importance of the ancient city of Ephesus was explained, its value in Christian religion was emphasized and the number of its visitors was given and its importance in Turkish tourism was revealed.

Keywords: İzmir, Byzantion, Tourism, Ephesos.

JEL Codess: Z 30, Z 32.

İzmir'deki Bizans Eserlerinin Türk Turizmi İçindeki Yeri: Efes Örneği

Geniş Özet

Batı Anadolu'da kurulmuş olan ancak bugün yıkıntıları oldukça içerilerde kalan Efes, Herakleitos'un zamanında yaklaşık M.Ö. 500 yıllarında zengin bir kıyı kentiydi. O zamanlardaki bu tür ticaret kentlerinin çoğu gibi Efes'te de siyasi bir huzursuzluk ortamı vardı. O dönemin tüm Batı Anadolu'daki Yunan kolonileri, batı yönünde genişleyen İranlıların sürekli tehdidi ve baskısı altındaydı. Kent içinde ise Aristokrat Parti ile Demokrat Parti arasında bir türlü sonu gelmeyen tartışmalar yaşanıyor. Bir süre Efes Herakleitos'un yakın dostlarından bir aristokrat tarafından yönetildi. Bu aristokrat yönetimin, demokratlarca zor kullanılarak devrilmesi Herakleitos'un iç yaşamında derin izler bırakmıştır (Aster, 2000: 90). M.Ö. 7. yüzyılda Efes, Kimmer istilasına uğradı. Kimmerler şehri ve Artemis tapınağını yakıp yıktılar. Daha sonra Efes, Aristokratların idaresinden çıkıp Tiranlıkla idare edildi. Kimmer istilası sırasında harap olan Artemis tapınağını M.Ö. 6. yüzyılda dostça davranan Lidya kralı Krezüs yeniden yaptırmış ve Efeslileri tapınağın etrafına yerleştirmiştir. Sonra Lidya Kralı Krezüs'un Perslere yenilmesiyle diğer İonya şehirleri ile beraber Efes de Pers hakimiyetine girmiştir (Akşit, 1982: 120).

Efes'in eski adı Ayasuluk'dur. Batı Anadolu'nun Antik kentleri arasında Bizans yerleşme yeri olarak ayrı bir önemi vardır. Efes'te Bizans döneminin dini olmayan yapıları arasında 5. yy. ya da 6. yy.dan kalma bir hamam ve iki çeşme dikkati çeker (Eyice, 1982: 590).

Antik Kentte İncilci Yohannes için yapılmış bir kilise bulunmaktadır. Bu yapı aslında İncil'in yazarı Yohannes'in mezarı üzerine oturtulmuş bir kyborion'un etrafını sararak yapılmıştır. (V. yy.) bu yapı haç biçiminde bir kilise görünümünü almıştır. (VI. yy.) İmparator Justinianus zamanında yeniden inşaa edilmiştir. Bu defa bina haç şeklinde bir bazilika şeklini

almıştır. Bu kolların üzeri kubbe ile örtülmüştür. Bu yapı Justinyanus'un önemli yapılarından biri olup ölçüleri çok büyüktür. Günümüze kadar kalmamıştır, ancak Avusturyalıların yaptıkları kazılar neticesinde planı ortaya çıkarılmıştır. Dört kolu eşit bir yapı iken, sonradan bir bölüm daha ilave edilmiştir. Klasik basilika mimarisinden kaçınılmıştır. Her bir bölüm bir kubbe ile örtülmüştür. Bir basilika şeklindedir. Şimdiki hali ise, çok sütunlu kemerli bir yapıdır (Eyice, 1973: 41).

Efes Antik Kenti içerisinde; Hıristiyanlığın kurucusu Hz. İsa'nın annesi Hz. Meryem'in yaşadığı ev bulunmaktadır. Bu ev, Meryem'in ölümünden sonra Hıristiyanlığın kutsal merkezlerinden biri olmuş ve ziyaret yeri olarak önemini korumuştur. M.S. VI. yüzyılda St. Jean adına yaptırılmış olan St. Jean Kilisesi de antik kent içerisinde bulunmaktadır. Antik kent içerisinde Bizans Hamamları, Çifte Kiliseler (Konsül Kiliseleri), Liman Hamamları ve Gymnasiomu, Arkadiana (Liman Caddesi) de somut kültürel miras değerleri olarak yerini almıştır.

Bu çalışma özgünlüğü ile literatüre katkı sağlayacaktır. Çalışmada iki farklı bilim alanı olan turizm ve tarih bir arada kullanılmış, multidisipliner bir çalışma ortaya konulmuştur. Türk turizmi için önemli ve somut kültürel miras örneği olan Efes antik kentinin tarihsel süreçleri anlatılmış ve Türk turizmi içindeki yeri incelenmiştir.

Efes Antik Kenti Türk turizminde önemli bir yere sahip olup, Dünya Kültürel Miras Listesinde yer almaktadır. Tarihte Hıristiyanların dini merkezlerinden biri olmuş, günümüzde Hıristiyanlar için Hac Yeri niteliği kazanmıştır. Gerek tarihten gelen özellikleri ve kültürel miras niteliğiyle, gerekse günümüzdeki inanç turizmi cazibe merkezi olması sebebiyle Efes Türk turizmi için özenle üzerinde durulması gereken bir turistik üründür. Bu çalışmada Efes Antik Kenti'nin tarihi önemi anlatılmış, Hıristiyan dini açısından değeri vurgulanmış ve ziyaretçi sayıları verilerek Türk turizmindeki önemi ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: İzmir, Bizans, Turizm, Efes.

JEL Kodları: Z 30, Z 32.

References

- Akşit, İlhan (1982), *Anadolu Uygarlıkları*, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul.
- Aster, Ernst Von, çev. Vural Okur (2000), *İlkçağ ve Ortaçağ Felsefe Tarihi*, İm Yayınevi, İstanbul.
- Eyice, Semavi (1982), *Türkiye'de Bizans Sanatı*, Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi, Görsel Yayınları, İstanbul.
- Eyice, Semavi, Hacettepe Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Ders Notları, Ankara, 1973.

Private Consumption Tax Application in Turkey and Its Effects on Tax Income

Mustafa Melkin ÖDER¹, İsmail ATABAY²

Extended Abstract

1. Introduction

Tax is the money that the governments, local administrations or social interventions collect from real persons, private law legal entities or possibly public law legal entities through authority according to their solvency, in order to satisfy public burdens, precisely and without any correspondence (Nadaroğlu, 1981: 240). The financing of public services by tax is regarded as the financial or fiscal function of tax (Pehlivan, 2008: 95). In practice, some other functions in addition to the financial functions have been included in tax concept. Taxes can be seen to be generally collected over income, wealth and expenditures. It can be said that a structuring, appropriate to this situation, exists within the Turkish tax system. In this study, it was attempted theoretically to explain the share and purpose of Special Consumption Tax in the Turkish Tax System, its impact on tax revenue was indicated using statistical data, the discussions have been made on increasing the function and effect of this tax.

2. The Share of Special Consumption Tax in the Turkish Tax System and Its Impact on Tax Revenue

Special consumption taxes are those, collected in production and distribution phases of economical process or in only one of them, and unlike the general consumption tax, excluding exceptions and exemptions, they are collected from individual goods and services (Nadaroğlu, 2000:364; Edizdoğan, 2007:327; Mutlu, 2002: 47; Turhan, 1998: 165-166).

The primary reason why special consumption tax was set off to be applied in Turkey, is Turkey's efforts to join the European Union, and the approval of Turkish National Programme regarding undertaken of Union Acquis, with the decision of the Council of Ministers dated 19 March 2001 (Taylar, 2012: 436).

The share of special consumption tax, implemented as of the year 2002, in all tax revenues is shown in monetary terms in Table 1. The 14-year time series shows that the tax is higher in monetary terms than the other taxes included collectively in the table, and when compared with value-added tax for functionality, it is seen to be approximate to this tax in takings.

¹ Öğr.Gör. Balıkesir Üniversitesi, Havran MYO, mstfoder@gmail.com

² Öğr.Gör.Dr. Balıkesir Üniversitesi, Havran MYO, atabayismail@gmail.com

Table 1. Share of Special Consumption Tax in Tax Revenues (Monetary Value-1.000)

YEAR	TAX REVENUES	TAXES RECEIVED FROM INCOME AND EARNINGS	TAXES ON OWNERSHIP	VALUE-ADDED TAX	SPECIAL CONSUMPTION TAX	OTHER TAXES *
2002	59.631.868	19.334.527	725.998	20.400.201	13.648.790	5.522.352
2003	84.316.169	25.709.106	2.071.031	27.031.099	22.299.243	7.205.690
2004	101.038.904	29.308.952	1.838.205	34.325.208	26.288.963	9.277.576
2005	119.250.807	34.219.516	2.370.066	38.280.429	32.753.339	11.627.457
2006	151.271.701	44.174.998	3.159.574	50.723.560	37.102.948	16.110.621
2007	171.098.466	53.780.017	3.693.239	55.461.123	39.350.665	18.813.422
2008	189.980.827	63.088.534	4.151.467	60.066.230	41.962.183	20.712.413
2009	196.313.308	66.720.165	4.758.940	60.169.248	43.708.500	20.956.455
2010	235.714.637	72.240.135	5.357.758	75.649.986	58.038.327	24.428.431
2011	284.490.017	89.118.725	6.320.895	95.550.463	64.263.538	29.236.396
2012	317.218.619	101.783.465	7.081.812	103.155.875	71.793.179	33.404.288
2013	367.517.727	110.160.589	7.754.861	123.878.363	85.770.481	39.953.433
2014	401.683.956	126.226.823	8.270.231	130.538.554	91.657.358	44.990.990
2015	465.229.389	142.404.955	9.430.549	153.844.174	106.646.242	52.903.469

Source: http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm (Access Time: 01.04.2017) * Other Taxes: Bank and insurance transaction tax, Gaming games tax, Private communication tax customs taxes, other foreign trade revenues, stamp tax, levies and surplus tax remnants.

The share of the tax in the total tax revenues, along with other tax revenues, is shown in proportion in Table 2 and Table 3. When reviewed proportionally, special consumption tax is seen to have a weight of at least 22% in these taxes.

Table 2. Share of Private Consumption Tax in Tax Revenues (%)

YEAR	TAX REVENUES	TAXES RECEIVED FROM INCOME AND EARNINGS	TAXES ON OWNERSHIP	VALUE-ADDED TAX	SPECIAL CONSUMPTION TAX	OTHER TAXES
2002	100	32	1	34	23	9
2003	100	30	2	32	26	9
2004	100	29	2	34	26	9
2005	100	29	2	32	27	10
2006	100	29	2	34	25	11
2007	100	31	2	32	23	11

2008	100	33	2	32	22	11
2009	100	34	2	31	22	11
2010	100	31	2	32	25	10
2011	100	31	2	34	23	10
2012	100	32	2	33	23	11
2013	100	30	2	34	23	11
2014	100	31	2	32	23	11
2015	100	31	2	33	23	11

Source: http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm
 (Access Time: 01.04.2017)

Tablo 3. Average (2002-2015) Share of Special Consumption Tax in Tax Revenues (%)

PERİOD	TAX REVENUES	TAXES RECEIVED FROM INCOME AND EARNINGS	TAXES ON OWNERSHIP	VALUE-ADDED TAX	SPECIAL CONSUMPTION TAX	OTHER TAXES
2002-2015	100	31	2	33	24	10

Source: http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm
 Revenue Administration has been benefited from. (Access Time: 01.04.2017)

As seen in the Tables and graph, special consumption taxes, as of its date of implementation, has ranked after income and corporate tax, collected over Revenues and Earnings, and after value-added tax in terms of contribution to tax revenue in all tax types, and it has been found to be a significant contributor to tax revenue.

3. Conclusion

Special consumption tax, which is included in consumption taxes, has a different structure than general consumption taxes such as value-added tax in practice. The main reason why Turkey intends to implement this tax is clearly seen to be a source of public revenue. Satisfying 24% of tax revenues in average, as of its date of implementation, 2002, can be regarded as the most striking indication of that.

As special consumption tax is implemented to certain goods, exceeding two hundred in number and provided by law, at pre-determined rates and in one occasion, at their first production or first use, it can be said to have a objective and easy-to-understand structure. It can be suggested that its implementation by being included in value-added tax assessment, another consumption tax, will have a negative impact on taxpayers.

It can be seen that the collection of 16 different taxes, duties, funds and similar public incomes under single taxation has had a positive effect both in terms of tax administration and tax incomes.

Special consumption tax can be said to have not a positive effect on the distribution of income and tax burden, despite having an important place in tax revenues. From this point of view, It is necessary to conduct studies to increase the share of direct taxes, which will have a positive impact in the long term in tax revenues, rather than increasing tax revenues in the short term through tax policies.

Keywords: Tax, Private Consumption Tax, Turkish Tax System

JEL Codess: H20, H24

Türkiye’de Özel Tüketim Vergisi Uygulaması ve Vergi Hasılatına Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Vergi, devletin mahalli idarelerin ya da kamu müdahalesinin, kamu yüklerini karşılamak amacıyla gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya muhtemelen kamu hukuku tüzel kişilerinden bunların ödeme güçlerine göre, otorite yoluyla kesin bir şekilde ve belirli bir karşılığı bulunmaksızın aldıkları bir paradır (Nadaroğlu, 1981: 240). Verginin kamu hizmetlerini finanse etmesi, verginin mali ya da fiskal fonksiyonu olarak nitelendirilir (Pehlivan, 2008: 95). Uygulamaya bakıldığında günümüzde mali fonksiyonlardan başka işlevler de vergi kavramına yüklenmiştir. Vergilerin genelde gelir, servet ve harcamalar üzerinden alındığı görülebilir. Türk vergi sistemi içerisinde de buna uygun bir yapılanma olduğu söylenebilir. Bu çalışmada Özel Tüketim Vergisinin, vergi ve Türk Vergi Sistemi içindeki yeri ve amacı teorik olarak açıklanmaya çalışılmış, vergi hasılatına etkisi istatistiki verilerden faydalanılarak gösterilmiş, bu verginin işlevi ve etkisinin artırılması konusunda görüşlere yer verilmiştir.

2. Türk Vergi Sisteminde Özel Tüketim Vergisinin Yeri ve Vergi Hasılatına Etkisi

Özel tüketim vergileri, ekonomik sürecin üretim ve dağıtım aşamalarında veya bunlardan sadece birinde, konulan istisna ve muafiyetler dışında, genel tüketim vergisinden farklı olarak tek tek belirtilen mal ve hizmetler üzerinden alınan vergilerdir (Nadaroğlu, 2000:364; Edizdoğan, 2007:327; Mutlu, 2002: 47; Turhan, 1998: 165-166).

Türkiye’de özel tüketim vergisinin uygulanmaya başlanmasının nedenlerinin başında Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne girme çabaları ve 19.03.2001 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı kabul edilmesi gelir (Taylar, 2012: 436).

2002 yılından itibaren uygulanan özel tüketim vergisinin, bütün vergi gelirleri içindeki yerini parasal büyüklük olarak Tablo 1. de gösterilmektedir. 14 yıllık zaman serisi incelendiğinde verginin, tabloya topluca dahil edilen diğer vergilerden parasal boyut olarak daha büyük olduğu, işleyiş olarak katma değer vergisi ile de karşılaştırılırsa, bu vergiye hasılat olarak yaklaştığı görülür.

Tablo 1. Özel Tüketim Vergisinin Vergi Gelirleri İçindeki Payı (Parasal Tutar-1.000)

YIL	VERGİ GELİRLERİ	GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	KATMA DEĞER VERGİSİ	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	DİĞER VERGİLER *
2002	59.631.868	19.334.527	725.998	20.400.201	13.648.790	5.522.352
2003	84.316.169	25.709.106	2.071.031	27.031.099	22.299.243	7.205.690
2004	101.038.904	29.308.952	1.838.205	34.325.208	26.288.963	9.277.576
2005	119.250.807	34.219.516	2.370.066	38.280.429	32.753.339	11.627.457
2006	151.271.701	44.174.998	3.159.574	50.723.560	37.102.948	16.110.621
2007	171.098.466	53.780.017	3.693.239	55.461.123	39.350.665	18.813.422
2008	189.980.827	63.088.534	4.151.467	60.066.230	41.962.183	20.712.413
2009	196.313.308	66.720.165	4.758.940	60.169.248	43.708.500	20.956.455
2010	235.714.637	72.240.135	5.357.758	75.649.986	58.038.327	24.428.431
2011	284.490.017	89.118.725	6.320.895	95.550.463	64.263.538	29.236.396
2012	317.218.619	101.783.465	7.081.812	103.155.875	71.793.179	33.404.288
2013	367.517.727	110.160.589	7.754.861	123.878.363	85.770.481	39.953.433
2014	401.683.956	126.226.823	8.270.231	130.538.554	91.657.358	44.990.990
2015	465.229.389	142.404.955	9.430.549	153.844.174	106.646.242	52.903.469

Kaynak: http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm (Erişim: 01.04.2017) * Diğer Vergiler: Banka ve sigorta muameleleri vergisi, şans oyunları vergisi, özel iletişim vergisi gümrük vergileri, diğer dış ticaret gelirleri ile damga vergisi, harçlar ve kaldırılan vergiler artıkları.

Verginin, diğer vergi gelirleri ile birlikte toplam vergi gelirleri içindeki yeri Tablo 2 ve Tablo 3’de oransal olarak gösterilmiştir. Bu vergiler içerisinde oransal olarak bakıldığında özel tüketim vergisinin en az %22 lik bir ağırlığa sahip olduğu görülür.

Tablo 2. Özel Tüketim Vergisinin Vergi Gelirleri İçindeki Payı (%)

YIL	VERGİ GELİRLERİ	GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	KATMA DEĞER VERGİSİ	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	DİĞER VERGİLER
2002	100	32	1	34	23	9
2003	100	30	2	32	26	9
2004	100	29	2	34	26	9
2005	100	29	2	32	27	10
2006	100	29	2	34	25	11
2007	100	31	2	32	23	11
2008	100	33	2	32	22	11
2009	100	34	2	31	22	11

2010	100	31	2	32	25	10
2011	100	31	2	34	23	10
2012	100	32	2	33	23	11
2013	100	30	2	34	23	11
2014	100	31	2	32	23	11
2015	100	31	2	33	23	11

Kaynak: http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm
(Erişim: 01.04.2017)

Tablo 3. Özel Tüketim Vergisinin Vergi Gelirleri İçindeki Ortalama (2002-2015) Payı (%)

Dönem	VERGİ GELİRLERİ	GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	KATMA DEĞER VERGİSİ	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	DİĞER VERGİLER
2002-2015	100	31	2	33	24	10

Kaynak: http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm
yararlanılmıştır. (Erişim: 01.04.2017)

Tablolardan incelenebileceği üzere, özel tüketim vergisi, uygulanmaya başlandığı yıldan itibaren vergi türleri içinde, vergi hasılatına katkı bakımından gelir ve kazançlar üzerinden alınan gelir ve kurumlar vergisi ile katma değer vergisinden sonra yerini almış ve vergi hasılatına önemli katkıda bulunduğu görülmüştür.

3. Sonuç

Tüketim vergileri içinde yer alan özel tüketim vergisi, uygulamadaki katma değer vergisi gibi genel tüketim vergilerinden daha farklı bir yapıya sahiptir. Türkiye bu verginin uygulanma amacının başında bir kamu geliri kaynağı olması niyeti açıkça görülebilmektedir. Uygulanmaya başlandığı 2002 yılından itibaren, vergi gelirlerinin ortalama %24 ünü karşılaması bunun en çarpıcı göstergesi olarak gösterilebilir.

Özel tüketim vergisi, sadece kanunda sayılan ve sayısı iki yüzü geçen belirli mallara, önceden belirlenmiş oranlarda ve tek seferde, ilk üretiminde ya da ilk kullanımında uygulandığı için objektif ve kolay anlaşılır bir yapıya sahip olduğu söylenebilir. Diğer bir tüketim vergisi olan katma değer vergisi matrahına dahil edilerek uygulanmasının vergiyi ödeyenler açısından olumsuz bir etki oluşturacağı ileri sürülebilir.

Özel tüketim vergisinin uygulanmaya başlanmasıyla daha önce alınan 16 farklı vergi, harç, fon ve benzeri kamu geliri tek vergi altında toplanması hem vergi idaresi hem de vergi gelirleri açısından olumlu bir sonuç doğurduğu görülebilir.

Özel tüketim vergisi, vergi gelirleri içinde önemli bir yer tutmakla beraber, gelir ve vergi yükü dağılımı üzerinde olumlu bir etki oluşturmadığı söylenebilir. Bu açıdan vergi politikalarında kısa dönemde vergi gelirinin artırılmasından çok uzun dönemde olumlu etkiler

yaratacak dolaysız vergilerin, vergi gelirleri içindeki payının arttırılması için çalışmalar yapmak gerekir.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Özel Tüketim Vergisi, Türk Vergi Sistemi

JEL Kodları: H20, H24

References

- Edizdoğan, N.(2007). *Kamu Maliyesi*, 9.Baskı, Bursa: Ekin Kitabevi.
- Mutlu, A. (2002). “Özel Tüketim Vergisi”, *Yaklaşım Dergisi*, Say.115, ss. 46-52.
- Nadaroğlu, H. (1981). *Kamu Maliyesi Teorisi*, 4. Baskı, İstanbul: Sermet Matbaası.
- Nadaroğlu, H. (2000). *Kamu Maliyesi*, 11. Baskı, İstanbul: Beta Yayınevi.
- Pehlivan, O. (2008). *Kamu Maliyesi*, Trabzon: Derya Kitabevi.
- Taylar, Y. (2012). “Vergi Teorisi Açısından Özel Tüketim Vergileri ve Türk Özel Tüketim Vergisi Uygulaması”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 12, Özel Sayısı, ss.435-467.
- Turhan, S. (1998). *Vergi Teorisi ve Politikası*, 6. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi.

Diğer Kaynakça

Özel Tüketim Vergisi Kanunu

<http://www.gib.gov.tr/>

Positioning of Small Parties in Turkish Political Life After 1980

Levent YILMAZ¹, Erhan EZİCİ²

Extended Abstract

Considering their features and activities, it is seen that political parties are important actors and organizations for democratic societies. However, there are some differences while defining those political parties which are loaded with important charges in democratic systems. Focusing on the definitions of political party, it is seen that some of their features become primarily prominent though a common definition which is valid for all of them has not been compromised. Three features which a political party must have fundamentally could be listed as grabbing the power or being a partner, acting in an organised construction and having a certain ideology.

Since 1946 when multiple-party system started in Turkey, many political parties have been established and those parties have acted as the ruling party, the coalition partner or the opposition party. Whereas d'Hondt method without barrage, used in the elections till 1980, enabled parties to be represented in the parliament to the extent they were voted, this method was considered as a cause of instability after 12th September 1980 and election law was changed. In 1987, the Election Law of 2820 was changed in order to provide stability for the new governments and the inscription of "*The parties which do not gain the 10 % of the valid votes cannot be allocated seats in the parliament in the general elections countrywide and in the mid-term elections in the whole election region.*" was added as a precondition to be represented in the Turkish Grand National Assembly. Adding that inscription caused a disadvantageous situation for the parties gaining low votes and on the other hand it led up the ones winning high votes to be efficient.

Since March 2015, the number of the political parties in Turkey has been 97 (yargitaycb.gov.tr, 2015). According to the 36th article of Political Parties Law, "*It is compulsory for the political parties to have established an organisation at least in the half of the cities minimum six months before the election day and have made their large congress or have a group in the Turkish Grand National Assembly.*" And again according to the second subsection of the same article, "*Organizing in a city requires organising at least one third of the districts, including the central one.*" (mevzuat.gov.tr, 2015). Considering those articles above, it is seen that the number of the political parties participated in the general parliamentary election on 7th June 2015 was 20 (ysk.gov.tr, 2017a) and the number of the parties participated in the general parliamentary election on 1st November 2015 was 16 (ysk.gov.tr, 2017b). As seen, almost one fifth of the active political parties were able to participate in the election on 7th June and one sixth of them were able to participate in the elections on 1st November by fulfilling the conditions in the legislation.

¹ Asst.Prof.Dr., Dokuz Eylül University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Public Administration Department, İZMİR. levent.yilmaz@deu.edu.tr

² Research Assistant, Uşak Üniversitesi, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Public Administration Department, UŞAK, erhan.ezici@usak.edu.tr

The situation of the parties which cannot participate in the elections though they are active in political life brings along important questions as well. It is seen that political parties which are supposed to have main features like grabbing the power or being partner to the power, acting in an organisational structure and being based on a certain ideology do not/cannot have those features because of different reasons. As a matter of fact, only a few of the parties in Turkish political life have those qualifications. Let alone the parties which do not have qualifications to participate the elections, there are some political parties which do not have those qualification even though they can participate the elections. Needs such as participating an election and running a campaign, presenting a programme and an ideology to the public, advertising under the effect of modern-day technology constitute the activities which political parties have difficulty in running and cannot conduct. Therefore, providing economic resource gains importance primarily for the political parties. As a matter of course, this situation has a restrictive role on carrying on the political activities.

In the present study, the political parties which stayed out of the parliament will be analyzed by considering the elections after 1987. Why those political institutions which do not (cannot) embody the main features of a political party go on their activities, the reasons and results of their presence in Turkish political life will become the basic questions to be answered.

Keywords: Political Party, Political Power, Election.

JEL Codes: D71, D72.

1980 Sonrası Türk Siyasal Hayatında Küçük Partilerin Konumlanması

Geniş Özet

Sahip oldukları özellikler ve yürüttükleri faaliyetler dikkate alındığında siyasal partilerin demokratik toplumlar için önemli bir aktör ve organizasyon olduğu görülmektedir. Demokratik sistemler içinde böylesine önemli görevler yüklenen siyasal partilerin tanımlanması konusunda ise bazı farklılıklar bulunmaktadır. Yapılan siyasal parti tanımları incelendiğinde, hepsi için geçerli ortak bir tanım üzerinde uzlaşılmasa da siyasal partilerin sahip oldukları kimi özelliklerin birincil olarak öne çıktıkları görülmektedir. Bir siyasal partinin temelde sahip olması gereken bu üç özellik, iktidarı elde etmek ya da ortak olmak, örgütlü bir yapı içinde faaliyet göstermek ve belirli bir ideolojiye dayanmak olarak sıralanabilir.

Türkiye’de çok partili hayatın başladığı 1946 yılından itibaren birçok siyasal parti kurulmuş ve bu partiler iktidar, iktidar ortağı ya da muhalefet olarak siyaset dünyasında faaliyet göstermişlerdir. 1980’e kadar seçimlerde kullanılan barajsız d’Hondt yöntemi partilerin aldıkları oy ölçüsünde mecliste temsil edilmeleri sağlarken, bu durum 12 Eylül 1980 sonrası bir istikrarsızlık sebebi sayılarak, seçim kanunu değiştirilmiştir. Kurulacak hükümetlerde istikrarın sağlanabilmesi için 1987 yılında 2820 sayılı Seçim Kanunu değiştirilmiş, 33.madde’ye “*Genel seçimlerde ülke genelinde, ara seçimlerde seçim yapılan çevrelerin tümünde, geçerli oyların % 10’unu geçmeyen partiler milletvekili çıkaramazlar*” ibaresi eklenerek, Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilebilmek için bir önkoşul getirilmiştir. Bu maddenin eklenmesi az oy alan partiler için dezavantajlı bir durum oluşturmuş, bir anlamda çok oy alan az sayıdaki siyasal partinin etkin olmasının önünü açmıştır.

Mart 2015 tarihi itibariyle Türkiye’de faaliyet gösteren siyasi parti sayısı 97’dir (yargitaycb.gov.tr, 2015). Siyasî Partiler Kanunu’nun 36. Maddesine göre “*siyasal partilerin seçimlere katılabilmesi için illerin en az yarısında oy verme gününden en az altı ay evvel teşkilat kurmuş ve büyük kongrelerini yapmış olması veya Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunması şarttır*” hükmü yer almaktadır. Yine Siyasî Partiler Kanunu’nun aynı maddesinin ikinci fıkrasına göre “*Bir ilde teşkilatlanma, merkez ilçesi dahil o ilin ilçelerinin en az üçte birinde teşkilat kurmayı gerektirir*” hükmü yer almaktadır (mevzuat.gov.tr, 2015). Siyasî Partiler Kanunu’nun yukarıda yer alan maddeleri dikkate alındığında 7 Haziran 2015 tarihinde yapılan milletvekili genel seçimlerine katılan siyasi parti sayısının 20 (ysk.gov.tr, 2017a), 1 Kasım 2015 tarihinde yapılan milletvekili genel seçimine katılan siyasi parti sayısının 16 (ysk.gov.tr, 2017b) olduğu görülmektedir. Görüldüğü üzere ilgili genel seçim tarihlerinde faaliyette olan siyasi partilerden 7 Haziran da yaklaşık beşte biri, 1 Kasım da ise yaklaşık altıda biri mevzuatta belirlenen şartları sağlayarak, seçimlere katılabilmektedir.

Faaliyet gösterdiği halde seçimlere katılamayan siyasi partilerin durumları, önemli soruları da beraberinde getirmektedir. İktidarı elde etmek ya da ortak olmak, örgütlü bir yapı içinde faaliyet göstermek ve belirli bir ideolojiye dayanmak gibi temel özelliklere sahip olması gereken siyasi partilerin çeşitli sebepler nedeniyle bu özelliklere sahip olmadıkları/olamadıkları görülmektedir. Nitekim, yukarıdaki özellikler göz önünde bulundurulduğunda, Türkiye’de faaliyette bulunan siyasi partilerin sadece çok azı bu niteliklere sahiptir. Seçimlere katılma yeterliliği olmayan partiler bir yana, seçime katılan partiler arasında dahi yukarıda sayılan özelliklere sahip olmayan siyasi partiler bulunmaktadır. Seçime katılmak ve kampanya yürütmek, ideolojisi ve programını halka anlatmak, günümüzün teknolojik koşullarının da etkisiyle reklam yapmak gibi ihtiyaçlar, siyasi partilerin yürütmekte zorluk çektikleri ve yürütemedikleri faaliyetleri oluşturmaktadır. Dolayısıyla ekonomik kaynak temini siyasi partiler açısından birinci derecede önem kazanmaktadır. Doğal olarak bu durum siyasi faaliyetlerin sürdürülebilirlik olanaklarını kısıtlayıcı bir rol oynamaktadır.

Bu çalışmada 1987 sonrası yapılan seçimler incelenerek, parlamento dışı kalmış siyasi partiler analiz edilecektir. Bir siyasi partinin sahip olması gereken temel özellikleri dahi bünyesinde barındır(a)mayan bu siyasi kurumların, faaliyetlerine devam etme sebepleri ve Türk siyasi hayatı içindeki mevcut durumlarının sebep ve sonuçları cevaplandırılması gereken temel soruları oluşturacaktır.

Anahtar Sözcükler: Siyasal Parti, İktidar, Seçim.

JEL Kodları: D71, D72.

References

2820 Sayılı Siyasal Partiler Kanunu,
(<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2820.pdf>, 05.04.2017).

Duverger, Maurice (1993), *Siyasi Partiler*, çev: Ergun Özbudun, Bilgi Yayınevi, Ankara.

Heywood, Andrew (2012), *Siyasetin Temel Kavramları*, (Çev. H. Özler), Adres Yayınları, Ankara.

Lagroye, Jacques (1997), *Sociologie Politique*, Sciences Po et Dalloz Yayınları, Paris.

Uysal, Ayşen ve Topak, Oğuz (2013), *Particiler, Türkiye’de Partiler ve Sosyal Ağların İnşası*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı,
(<http://www.yargitaycb.gov.tr/belgeler/site/documents/SPartiler31032015.pdf>, 25.04.2015).

Yüksek Seçim Kurulu’nun 2015/1415 Sayılı Kararı,
<http://www.ysk.gov.tr/ysk/content/conn/YSKUCM/path/Contribution%20Folders/SecmenIslemleri/Secimler/2015MV/D.pdf> (15.05.2017) (a).

Yüksek Seçim Kurulu’nun 2015/2310 Sayılı Kararı,
<http://www.ysk.gov.tr/ysk/content/conn/YSKUCM/path/Contribution%20Folders/SecmenIslemleri/Secimler/2015MVES/96-D.pdf> (15.05.2017) (b).

A Linear Programming Model Suggestions with the Inclusion of Industry Sector and Trading Volume of Constraint in the Optimal Portfolio Selection: An Application Istanbul Stock Exchange-30 Index*

Mehmet Levent ERDAŞ¹

Extended Abstract

1. Introduction

One of the most important factors for the developing countries to develop economically is the capital. With the capital markets becoming functional, steering the savings towards the capital markets has gained importance (Erdaş, 2016: 1). Once the savers have started to value their savings in the capital markets, the portfolios comprising the marketable securities as well as portfolio creation and management, which is the whole of the attempts made by the decision makers in order to realize their aims become an issue appearing on the agenda especially with the development of the financial markets (Erdaş & Demir, 2016: 768). Create a set of optimal portfolio is a hard and long process like in all areas of financial management (Demirtaş & Güngör, 2004: 103).

Portfolio is a collection of securities held by a savings owner (Yörük, 2000: 3). Portfolio management is the distribution and use of various marketable securities together in the investment of marketable securities in a way to secure minimum risk and maximum return under the economic conditions that change over time (Bekçi, 2001: 59). One of the most important elements of portfolio management is to establish a relation between the risk and return. Portfolio creation process requires, to a large extent, comparing these two components and determining an optimum change between them (Erdaş & Demir, 2016: 768). Optimal portfolio is mainly a multi-objective optimization problem that aims to maximize expected return while minimizing risk (Sayılğan & Mut, 2010: 47). It is possible to build a large number of portfolios in different earnings yields and risk level with portfolio selection models (Cihangir et al., 2008: 125).

There are different approaches, theories and models in the field of related to portfolio selection. These are traditional portfolio theories. It attaches importance to the diversification of traditional portfolio theory to reduce the risk of the portfolio. However, due to the lack of scientific basis of this portfolio theory, the field of application is very few. Modern portfolio theory is began on mean variance model that was developed by Harry Markowitz. The modern portfolio theory provides the option of composition a portfolio over efficient frontier with mathematical and statistical methods using historical quantitative information (Uğurlu et al., 2015: 147-174). Although Markowitz's portfolio optimization model is theoretical reputation,

* Bu çalışma Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalında Kayıtlı "Bulanık Doğrusal Programlama Yöntemiyle Bir Portföy Optimizasyonu Modelinin Geliştirilmesi: BİST-30 Endeksinde Bir Uygulama" başlıklı doktora tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

¹ Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi Serik İşletme Fakültesi, leventerdas@akdeniz.edu.tr

it has not been utilized extensively (Karacabey, 2007: 1). Because, this portfolio model has some problems in application. First, the model is that should be the weighted of securities which is included in portfolio. Second, the model is the computational difficulty associated with solving a large-scale quadratic programming problem with a dense covariance matrix (Konno & Yamazaki, 1991: 519). Many alternative models which based on the mean-variance model have been developed to overcome this problem (Kardiyen, 2008: 335). One of the developed portfolio models is the mean absolute deviation model developed by the Konno and Yamazaki (1991). Later, Feinstein and Thapa (1993) modified the mean absolute deviation portfolio optimization and proposed a new model that is equivalent to Konno and Yamazaki's portfolio model in order to reduce the processing load. Ching-Ter Chang (2005) reformulate Feinstein and Thapa's portfolio model by introduction a continuous variable (dt) (Karacabey, 2007: 5-6).

The purpose of this study is to help the savers, who plan to make investments in face of the uncertainties in the financial markets, to make their investments in the most correct way and accordingly to develop a portfolio selection model as well as to present it with its practices. Also, another purpose of the study is to test the practicability of the proposed model in the index of Istanbul Stock Exchange. The key of this study is to determine the optimal portfolio consisting of minimal risky stocks.

2. Methodology of Study

In this paper, portfolio optimization was performed by applying the Ching- Ter Chang model that is mean absolute deviation portfolio model based on the classical programming model and put forward a new model is proposed for investors. Ching-Ter Chang portfolio optimization don't interfere with the number of shares and its distribution of industry branches. This poses an additional risk for investors (Uğurlu et al., 2015: 147-174). In order to reduce this risk, the distribution in the industry sectors as well as the investors' decisions which reduce the non-systematic risk. Moreover, trading volume preference constraint which can directly affecting investors decisions added to the proposed methods. Thus, in selection of the securities taken in the portfolio, we take advantage of utilizing both non-quantitative data and selecting securities from various industry branches in order to be protected from controllable risks and considering the trade volume which is important for investors (Uğurlu et al., 2015: 147-174).

In this study, first of all, theoretical information about portfolio and portfolio management is provided in details, and portfolio theories are emphasized. After that, classical linear programming method are thoroughly discussed and analyzed. In the last stage, selection model based on a classical linear programming is proposed using the data of 30 stocks which were constantly traded in Istanbul Stock Exchange 30 index during 36 months between January 2012 and December 2014. Trading volume preference constraints directly affecting the distribution in the industry sectors as well as the investors' decisions which reduce the non-systematic risk were added to the proposed methods, and Chang's original model and proposed model were analyzed using LINDO 6.1. software package.

As a result of the analysis, the constraints, objective function, stocks to be held in the portfolio, and the investment amounts for each stock were found.

3. Results and Recommendations

The result of solving that the portfolio optimization model developed by Ching- Ter Chang utilizing LINDO 6.1 software package, optimal portfolio consists of 7 stocks and 4

industry sectors. The optimal portfolio provides a risk level with % 1.055 and an expected return with % 2.4. The result of solving that the proposed model under the preference constraints utilizing LINDO 6.1 software package, optimal portfolio consists of 9 stocks and 5 industry sectors. The optimal portfolio provides a risk level % 1.103 and an expected return with % 2.4.

This study is only concerned with stocks which are risky securities. Therefore, mixed portfolios which are risky and free-risky securities such as stocks and bonds can be created in the future research. The expected return and risk which are effective in portfolio preferences can be considered as fuzzy structure. Moreover, by writing additional different preference constraints to mean absolute deviation portfolio model, optimal portfolio can be presented to the investors.

This study makes a significant contribution to the consumers who want to take a risk at a certain level of return and will lead to financial managers and potential investors

Keywords: Portfolio Optimization, Linear Programming, Industry Sector, Trading Volume, Istanbul Stock Exchange- 30 Index.

JEL Codess: C61, E44, G11.

Optimal Portföy Seçiminde Sanayi Kolu ve İşlem Hacmi Kısıtlaması İçeren Bir Doğrusal Programlama Model Önerisi: Borsa İstanbul- 30 Endekisinde Bir Uygulama

Geniş Özet

1. Giriş

Gelişmekte olan ülkelerin ekonomik yönden kalkınmalarını sağlamada en önemli faktörlerden biri sermayedir. Sermaye piyasalarının işlerlik kazanması ile birlikte tasarrufların sermaye piyasalarına yönlendirilmesi gün geçtikçe önem kazanmaya başlamıştır (Erdaş, 2016: 1). Tasarruf sahiplerinin birikimlerini sermaye piyasalarında değerlemeye başlamaları ile birlikte, menkul kıymetlerden oluşan portföyler ve karar vericilerin amacını gerçekleştirmek için yaptığı girişimlerin tümü olan portföy oluşturma ve portföy yönetimi, özellikle finansal piyasaların gelişmesiyle gündeme gelen bir konu olmuştur (Erdaş & Demir, 2016: 768). Ancak finansal yönetiminin her alanında olduğu gibi optimal portföy seti oluşturma zordur ve uzun bir süreç gerektirir (Demirtaş & Güngör, 2004: 103).

Portföy bir tasarruf sahibinin elinde bulundurduğu menkul kıymetler topluluğudur (Yörük, 2000: 3). Portföy yönetimi zamanla değişen ekonomik koşullar altında, menkul kıymet yatırımlarında çeşitli menkul kıymetleri birlikte kullanarak en düşük risk ve en yüksek getiriye sağlayacak şekilde dağıtılmasıdır (Bekçi, 2001: 59). Portföy yönetiminde önemli olan risk ve getiri arasında ilişki kurmaktır. Portföy oluşturma süreci, büyük ölçüde bu iki bileşenin karşılaştırılmasını ve bu bileşenler arasında optimum bir değişimin belirlenmesini gerektirir (Erdaş & Demir, 2016: 768). Optimal portföy ise beklenen getirinin en çoklaştırılması ve riskin en küçükleştirilmesinin amaçlandığı çok amaçlı bir optimizasyon problemidir (Sayılğan & Mut,

2010: 47). Portföy seçim modelleri ile farklı getiri ve risk düzeylerinde yatırımcı tutumlarına göre istenilen sayıda portföy oluşturmak mümkündür (Cihangir vd., 2008: 125).

Finans yönetimi alanında portföy optimizasyonuna ilişkin yapılan birçok farklı yaklaşım, teori ve modeller vardır. Bunlardan ilki geleneksel portföy teorisidir. Geleneksel portföy teorisi portföy riskini azaltmak için çeşitlendirmeye önem vermektedir. Ancak bu portföy teorisinin bilimsel dayanağının olmaması nedeniyle uygulama alanı çok azdır. Modern portföy teorisi ise Markowitz'in geliştirdiği ortalama varyans (L2) modeli ile başlamıştır. Modern portföy teorisi geçmiş nicel bilgileri kullanarak istatistiksel ve matematiksel yöntemlerle yatırımcıya etkin sınır üzerinde bir portföy oluşturma seçeneğini sağlamaktadır (Uğurlu vd., 2015: 147-174). Markowitz'in portföy optimizasyon modeli teorik anlamda ünlü olmasına rağmen, yaygın bir şekilde kullanım alanı bulamamıştır (Karacabey, 2007: 1). Çünkü, bu portföy teorisinin uygulanmasında birtakım problemler vardır. Bu problemlerden biri portföye dahil edilecek menkul kıymetlerinin ağırlıklarının belirlenmesi, diğeri ise çok sayıda varyans ve kovaryans matrisinin hesaplanması nedeniyle büyük boyutlu veri kullanıldığında modelin çözümlenmesinin çok fazla işlem ve zaman gerektirmesidir (Konno & Yamazaki, 1991: 526). Bu problemlerin üstesinden gelebilmek için temeli Markowitz'in ortalama varyans modeline dayanan alternatif birçok model geliştirilmiştir (Kardiyen, 2008: 335). Geliştirilen portföy modellerinden biri de Konno ve Yamazaki (1991) tarafından geliştirilen ortalama mutlak sapma (L1) modelidir. Daha sonraları Feinstein ve Thapa (1993) işlem yükünü azaltmak amacıyla ortalama mutlak sapma portföy optimizasyonu modelini geliştirerek Konno ve Yamazaki'nin portföy modeline denk olan yeni bir model geliştirmiştir. Ching-Ter Chang (2005) ise devamlı değişken (dt) modele ilave ederek Feinstein ve Thapa'nın portföy modelini yeniden formüle etmiştir (Karacabey, 2007: 5-6).

Bu çalışmanın amacı finansal piyasalardaki belirsizlikler karşısında yatırım yapmayı planlayan tasarruf sahiplerine en doğru yatırım yapma konusunda yardımcı olmak ve bu doğrultuda bir portföy seçim modeli geliştirmek ve uygulamaları ile birlikte sunmaktır. Ayrıca çalışmanın bir diğer amacı ise önerilen modelin Borsa İstanbul endeksinde uygulanabilirliğini test etmektir. Bu çalışmanın önemi ise en az riske sahip hisse senetlerinden oluşan optimal portföyün belirlenmesidir.

2. Çalışmanın Metodolojisi

Bu çalışmada optimal portföy seçimi yapmak için doğrusal programlamaya dayalı Ching-Ter Chang'ın ortalama mutlak sapma modeli kullanılarak, yatırımcılar için bir portföy optimizasyonu modeli önerilmiştir. Ching-Ter Chang'ın portföy optimizasyonu modeli portföyde yer alacak hisse senedi sayısı ile sanayi kollarına dağıtılmasına müdahale edemez. Bu durum ise yatırımcılar açısından ek bir risk getirmektedir (Uğurlu vd., 2015: 147-174). Bu riski ortadan kaldırmak amacıyla önerilen modele sistematik olmayan riski azaltan sanayi kollarına dağılım kısıtı eklenmiştir. Ayrıca, yatırımcı kararlarını doğrudan etkileyebilen işlem hacmi tercih kısıtı da ilave edilmiştir. Bu durumda portföye alınan hisse senetlerinin elde edilmesinde nicel verilerden yararlanılmıştır. Ayrıca, yatırımcının isteği doğrultusunda portföye kontrol edilebilen risklerden korumak için optimal portföyde yer alacak hisse senetlerinin birden fazla sanayi kollarından seçilmesi ve yatırımcıların açısından önemli olan işlem hacmi dikkate alınması sağlanmıştır (Uğurlu vd., 2015: 147-174).

Bu çalışmada ilk olarak portföy ve portföy yönetimi ile ilgili teorik bilgiler verilmiş ve ortalama varyans modeli ile ortalama-mutlak sapma modeli üzerinde durulmuştur. İkinci aşamada ise klasik doğrusal programlamaya dayalı portföy optimizasyonu modeli teorik anlamda ele alınmıştır. Çalışmanın son bölümünde ise, Ocak 2012 ile Aralık 2014 tarihleri

arasında 36 aylık dönem boyunca Borsa İstanbul - 30 endeksinde sürekli işlem gören 30 hisse senedi verileri kullanılarak doğrusal programlamaya dayalı portföy seçim modeli önerilmiştir. Önerilen modele sistematik olmayan riski azaltan sanayi kollarına dağılım ve yatırımcı kararlarını doğrudan etkileyen işlem hacmi tercih kısıtları eklenmiş ve yeni bir model oluşturulmuştur. Chang'ın orijinal modeli ile önerilen model LINDO 6.1 bilgisayar paket programı ile çözülmüştür.

Çözüm sonucunda her iki model için kısıtlayıcılar, amaç fonksiyonu, portföyde yer alacak hisse senetleri ve her bir hisse senedine yatırım yapılacak yatırım tutarları bulunmuştur.

3. Sonuç ve Öneriler

Ching-Ter Chang'ın geliştirdiği portföy optimizasyonu modeli ele alınarak LINDO 6.1 bilgisayar paket programı çözüm sonucunda elde edilen optimal portföy 7 hisse senedi ve 4 farklı sanayi kolunu içermektedir. Oluşturulan optimal portföy % 1.055'lik bir risk ve % 2.4'lük beklenen getiri sağlamaktadır. Sanayi kollarına dağılım ve işlem hacmi tercih kısıtları altında önerilen modelin LINDO 6.1 bilgisayar paket programı çözüm sonucunda elde edilen optimal portföy 9 hisse senedini ve 5 farklı sanayi kolunu içermektedir. Oluşturulan optimal portföy % 1.103'lük bir risk ve % 2.4'lük beklenen getiri sağlamaktadır.

Bu çalışma sadece riskli menkul kıymetlerden biri olan hisse senetlerinden meydana gelmektedir. Dolayısıyla ileride yapılacak çalışmalarda tahvil gibi risksiz menkul kıymetler ve hisse senedi gibi riskli menkul kıymetlerden oluşan karma portföyler oluşturulabilir. Portföy seçiminde etkili olan getiri ve risk unsurları bulanık olarak dikkate alınarak bir portföy oluşturulabilir. Ayrıca ortalama mutlak sapma portföy modeline farklı tercih kısıtlar ilave edilerek yatırımcılara optimal portföy setleri oluşturulabilir.

Bu çalışma yatırımcıların belirli bir risk ve getiri düzeyinde portföy oluşturmak isteyen ve finans yöneticilerine ve potansiyel yatırımcılara yardımcı olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Portföy Optimizasyonu, Doğrusal Programlama, Sanayi Kolu, İşlem Hacmi, Borsa İstanbul-30.

JEL Kodları: C61, E44, G11.

References

Bekçi, İ. (2001). *Optimal Portföy Oluşturulmasında Bulanık Doğrusal Programlama Modeli ve İMKB'de Bir Uygulama*, Yayınlanmış Doktora Tezi, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Chang, C. (2005). "A Modified Goal Programming Approach for the Mean Absolute Deviation Portfolio Optimization Model", *Applied Mathematics and Computation*, 171(1): 567-572.

Cihangir, M., Güzeler, A. K. & Sabuncu, İ. (2008). "Optimal Portföy Seçiminde Konno - Yamazaki Modeli Yaklaşımı ve İMKB Mali Sektör Hisse Senetlerine Uygulanması", *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(3): 125-142.

Demirtaş, Ö. & Güngör, Z. (2004). “Portföy Yönetimi ve Portföy Seçimine Yönelik Uygulama”, *Havacılık ve Uzay Teknolojileri Dergisi*, 1(4): 103-109.

Erdaş, M. L. & Demir, Y. (2016). “Bulanık Doğrusal Programlama Yöntemiyle Bir Portföy Optimizasyonu Modelinin Geliştirilmesi: BİST-30 Endeksinde Bir Uygulama”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(45): 768-789.

Feinstein, C. D. & Thapa, M. N. (1993). “Notes: A Reformulation of a Mean Absolute Deviation Portfolio Optimization Model”, *Management Science*, 39(12): 1552-1553.

Karacabey, A. A. (2007). “Risk and Investment Opportunities in Portfolio Optimization”, *European Journal of Finance and Banking Research*, 1(1): 1-15.

Kardiyen, F. (2008). “Portföy Optimizasyonunda Ortalama Mutlak Sapma Modeli ve Markowitz Modelinin Kullanımı ve İMKB Verilerine Uygulanması”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(2): 335-350.

Konno, H. & Yamazaki, H. (1991). “Mean Absolute Deviation Portfolio Optimization Model and Its Applications to Tokyo Stock Market”, *Management Science*, 37(5): 519-531.

Sayılgan, G. & Mut, A. D. (2010). “Portföy Optimizasyonunda Alt Kısmi Moment ve Yarı-Varyans Ölçütlerinin Kullanılması”, *BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar*, 4(1): 47-73.

Uğurlu, M., Erdaş, M. L. & Eroğlu, A. (2015). “Portföy Yönetiminde Sistemik Olmayan Riski Azaltacak Bir Doğrusal Programlama Model Önerisi”, *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(1): 147-174.

Yörük, N. (2000). *Finansal Varlık Fiyatlama Modelleri ve Arbitraj Fiyatlama Modelinin İMKB’de Test Edilmesi*, İstanbul: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası.

Analyzing the Process from Neighborhood Matches to Astroturf Tournaments

Abdulkerim ÇEVİKER¹, Hikmet TURKAY²

Extended Abstract

1. Introduction

The purpose of this work, which is prepared in compilation manner, is to analyze the process which starts with the village and neighborhood matches at the amateur level from past to today and then, give its place to the Astroturf football competitions and Astroturf tournaments in various aspects. The new settlements occur with migration from rural area to the city and those areas unite around some values which keep the people together subjectively during the process. ‘Neighborhood’ appears to us as a socio-cultural structure which keeps the people together among these concepts. Upon disappearing of neighborhood matches after urbanization of district fields during the process, they give their places to the Astroturf. In this work, the neighborhood concept, neighborhood matches and Astroturf tournaments are discussed from past to today and various evaluations are made and some suggestions are present about the change and development during the process and about the current situation.

2. Neighborhood Definition, Social-Cultural Characteristics

The immigration adventure of Anatolian people, which starts with Europe by the end of 1950s and early 1960s, turns a journey extending to the big cities from small settlements with internal immigration during 1970s and 1980s. Our people, who acted unconsciously from the location where they immigrated during those years, stood between city and rural area and tried to be city-dweller and aimed to keep both culture and the traditions, customs and rituals.

According to Alver (2013), the neighborhood is defined as ‘a synergy on a legal basis. The neighborhood law consists of intimacy, togetherness, responsibility, respect, etc. Society finds and strengthens its values in the neighborhood. Neighborhood functions as the solidarity and helping to each other’.

2.1. Neighborhood Matches

The new settlements occurred after immigration from rural area to the city, and those places united around some values which keep the people together subjectively during the process. ‘Neighborhood’ appears to us as a socio-cultural structure which keeps the people together among these concepts. Especially, the first neighborhood matches are the matches which the rules were not written, changed from competition to competition, and the matches were played emulating the Turkish football stars in the empty earth fields and the big stones

¹ Dr. Abdulkerim ÇEVİKER, Ministry of Youth and Sports, kerimceviker@gmail.com

² Research Asst. Hikmet TURKAY, Kafkas University, Vocational Higher School on Physical Education and Sports, hikmetturkay06@gmail.com

were used as the goal posts and the sport was considered as sport and football as football and carrying a torch for sport was the essential during 1970s and 1980s.

Football that may affect and drive political, social, cultural and economic developments due to its globalized structure, has an important place in Turkey, also regarding its lead in many structural changes since the beginning of the Turkish sports organization (Devecioğlu, 2008). Football has made an important part of the daily life increasingly in every society throughout the history. (Erdoğan, 2008). Individual gains the skill of interaction with environment, relation with other people and establishing the cooperation. Organized sports also contribute to the individual and social development in the same manner (Bulgu et al., 2003). The neighborhood matches are also the organizations which are self-organized, and provide some social, cultural and physical contributions to the individuals.

Today, the work life and other activities being intense, tiring, routine, boring and stressful have made the free time activities an irreplaceable part of our life and turned them into a tool of regeneration, rest and recreation. This condition provided many new sectors that offer multiple choice services towards the free time activities of people to be established (Tel and Köksalan 2008). Sports is the primary of the most important physical and mental activities in spending the free time.

2.2. Astroturf and Institution Tournaments

Upon urbanization, the neighborhood fields, where the football was played in amateur manner, gave places to the settlement areas, and upon increasing of working population, establishing the sportive areas addressing to this group led to the emergence of new sport industry areas. One of these industry areas is the Astroturf. They are more common, especially after 2000s. The football is mostly played in Astroturf in hour basis. They are charged according to the hours in the different part of day.

Astroturf hosts the tournaments which are organized by the institutions such as public institutions, private enterprises, education institutions and various associations, foundations, etc. today. For example, according to the data from Ankara Provincial Referee Board, 1409 referees were assigned to 809 Astroturf competitions between various institutions and organizations between August-2015 and July-2016. The number of Astroturf tournaments also increase in parallel to the popularity and generality of football day by day.

3. Conclusion

The love and interest of Turkish people to the football continue gradually increasing from past to today, and recently, it kept up with the developments in the sport industry. This process started with the neighborhood matches, today, turned into Astroturf tournaments that are organized by various educational institutions, private businesses and public institutions increasing in number year by year. These Astroturf competitions are one of the most important factors both in blowing of steam and tiredness of daily work by the employees and their socialization. The neighborhood sports areas disappeared due to increase of urbanization and industrialization and instead turned into the paid sport areas and Astroturf fields. Particularly, the Ministry of Youth and Sport, Football Federation and municipalities and various volunteer sports based institutions in our country should establish sports areas and football fields without pay based on the requests from people and should put them into the service of public.

Keywords: Football, Astroturf Tournaments, Neighborhood Matches

Mahalle Maçlarından Halı Saha Turnuvalarına Uzanan Sürecin İncelenmesi

Geniş Özet

1. Giriş

Derleme türünde hazırlanan bu çalışmanın amacı geçmişten günümüze amatör düzeyde gerçekleşen köy ve mahalle maçlarıyla başlayan daha sonra yerini halı saha futbol müsabakalarına ve halı saha turnuvalarına bırakan sürecin çeşitli açıdan incelenmesidir. Kırsaldan kente göçle birlikte; yeni yerleşim yerleri oluşmuş bu yerlerin süreç içerisinde kendine göre insanları bir arada tutan birtakım değerler etrafında birleşmişlerdir. ‘Mahalle’ bu kavramlar arasında insanları bir arada tutan sosyal kültürel bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Süreç içerisinde mahalle maçları semt sahalarının kentleşmeyle birlikte ortadan kalkmasıyla yerini günümüzde halı sahalarla bırakmıştır. Bu çalışmada geçmişten günümüze mahalle kavramı, mahalle maçları ve halı saha turnuvalarına değinilmiş süreç içerisindeki değişim ve gelişimiyle günümüzde mevcut durumu hakkında çeşitli değerlendirmeler yapılmış, bazı öneriler sunulmuştur.

2. Mahalle Tanımı, Sosyo- Kültürel Özellikleri

1950 yılların sonu 1960’lı yılların başında Avrupa ile başlayan Anadolu insanın göç etme serüveni 1970 ve 1980’li yıllarda iç göçle küçük yerleşim yerlerinden büyük şehirlere uzanan bir yolculuğa dönüşmüştür. Bu yıllarda göç ettiği yerden bilinçsizce hareket eden insanımız şehirle kırsal arasında kalmış hem şehirli olmaya çalışmış hem de kültürünü örf adet ve geleneklerini yaşatmayı amaçlamıştır.

Alver’e (2013) mahalle; ‘Hukuki bir zemine oturan bir birlikteliktir. Yakınlık, beraberlik, sorumluluk, saygı vb. mahalle hukukunu oluşturur. Toplum değerlerini mahallede bulur, mahallede sağlamlaştırır. Mahalle yardımlaşma ve dayanışma fonksiyonunu yerine getirir’’ şeklinde tanımlamıştır.

3.1.Mahalle Maçları

Kırsaldan kente göçle birlikte; yeni yerleşim yerleri oluşmuş bu yerlerin süreç içerisinde kendine göre insanları bir arada tutan birtakım değerler etrafında birleşmişlerdir. ‘Mahalle’ bu kavramlar arasında insanları bir arada tutan sosyo- kültürel bir yapı olarak karşımıza çıkmıştır. Özellikle ilk mahalle maçları 1970 ve 1980 li yıllarda kuralların yazılı olmadığı, müsabakan müsabakaya değiştiği, Türk futbol yıldızlarına özenildiği, boş toprak arazilerin futbol sahası yapılıp, büyük taşların futbol kalesi olarak kabul edildiği, sporun; spor, futbolun; futbol, olarak görüldüğü spora gönülden bağlılık esas alındığı dönemlerdir.

Küreselleşmiş yapısı itibariyle siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmeleri etkileyip yönlendirebilen futbol, Türk spor örgütlenmesinin başlangıcından itibaren birçok yapısal değişime öncülük etmesi bakımından da Türkiye’de futbol önemli bir yere sahiptir (Devecioğlu,2008). Futbol her toplumda tarih boyu artan bir şekilde günlük yaşamın önemli parçası haline getirilmiştir (Erdoğan,2008). Birey, çevreyle etkileşim, diğer insanlarla ilişki ve

iş birliği kurma becerilerini kazanır. Organize sporlar da aynı şekilde bireysel ve toplumsal gelişime katkıda bulunur (Bulgu vd, 2003). Mahalle maçları da kendiliğinden organize olunan, bireylere bazı sosyo- kültürel ve fiziksel katkı sağlayan organizasyonlardır.

Günümüzde, çalışma hayatının ve diğer etkinliklerin yoğun, yorucu, rutin, sıkıcı ve stresli olması, boş zaman değerlendirme etkinliklerini, yaşamımızın vazgeçilmez önemli bir parçası yapmış ve yenilenme, dinlenme, yeniden toparlanma aracı haline getirmiştir. Bu durum kişilerin boş zamanlarını değerlendirmelerine yönelik çok seçenekli hizmetler sunan, yeni birçok sektörün oluşmasını sağlamıştır (Tel ve Köksalan 2008). Spor boş zamanların değerlendirilmesinde en önemli fiziksel ve zihinsel aktivitelerin başında gelmektedir.

3.2.Halı Saha ve Kurum Turnuvaları

Kentleşme ve şehirleşme ile birlikte amatör olarak futbol oynanan mahalle sahaları yerini yerleşim yerlerine bırakmış, çalışan nüfusun artması ile birlikte bu kitleye yönelik sportif alanların oluşturulmasına yeni spor endüstrisi alanlarının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu endüstri alanlarından birisi de halı futbol sahalarıdır. Özellikle 2000 li yıllar sonrasında daha da yaygınlaşmıştır. Halı sahalarda futbol daha çok saatlik oynanmaktadır. Günün farklı dilimleri saatine göre ücretlendirilmektedir.

Halı futbol sahaları günümüzde özellikle kamu kurumları, özel işletmeler, eğitim kurumları ve çeşitli dernek, vakıf vb, kurumların düzenledikleri turnuvalara ev sahipliği yapmaktadır. Örneğin Ankara İl Hakem Kurulu verilerine göre 2015- Ağustos, 2016 Temmuz ayları arasında çeşitli kurum ve kuruluşlara ait 809 halı saha müsabakasında 1409 hakem görevlendirmesi yapıldığını belirtmişlerdir. Gün geçtikçe futbolun artan popülaritesi ve yaygınlığına paralel olarak halı saha turnuvalarının sayısında da artış olmaktadır.

4. Sonuç

Türk insanın futbola olan ilgi ve sevgisi geçmişten günümüze artarak devam etmiş, son yıllarda spor endüstrisindeki gelişmelere ayak uydurmuştur. Mahalle maçlarıyla başlayan bu süreç günümüzde yıldan yıla artan çeşitli eğitim kurumlarının, özel işletmelerin ve kamu kurumlarının düzenlediği halı saha futbol turnuvalarına dönüşmüştür. Halı saha müsabakaları gerek çalışanların stres ve gündelik işlerin yorgunluğunu atmada gerekse de sosyalleşmelerinde en önemli faktörlerdendir. Kentleşme ve sanayileşmenin artmasıyla mahalle spor alanları ortadan kalkmış bunun yerine ücretli spor alanları ve halı futbol sahalarına dönüşmüştür. Ülkemizde özellikle Gençlik ve Spor Bakanlığı, Futbol Federasyonu ve belediyeler ve spora özgü çeşitli gönüllü kuruluşlar halkın istekleri doğrultusunda, ücretsiz spor alanları ve futbol halı sahaları yapmalı halkın hizmetine sunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Halı Saha, Mahalle Maçları

References

- Alver, K., (2013). "Mahalle", Hece Yayınları, 1.Baskı, Ankara
- Bulgu N., Akçan, F., (2003). "Spor ve Toplumsallaşma," Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Ankara, 10 -11 Ekim 2003.

Devecioğlu, S., (2008). ‘‘Türkiye’de Futbolun Kurumlaşması’’, Gazi Üniversitesi İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, Sayı 26 Kış-Bahar 2008, s. 373-396

Erdoğan, İ., (2008). Futbol ve Futbolu İnceleme Üzerine. İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, 26(2), 1-58.

Tel, M., Köksalan, B., (2008)‘Öğretim Üyelerinin Spor Etkinliklerinin Sosyolojik Olarak İncelenmesi (Doğu Anadolu Örneği) ‘Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Cilt: 18, Sayı: 1 Sayfa: 261-278, Elazığ

Turkish National Innovation System: Structures and Challenges

Erkan ERDİL¹, M. Teoman PAMUKÇU²

Extended Abstract

This study discusses the structures of Turkish National Innovation System (NIS) and challenges faced in the last decade.

Turkey is an upper middle income developing country that has pursued an import-substitution based development strategy from 1960 to 1980 and switched to a more outward-oriented one in the 1980s. Among many others policies, its science and technology policies – or the lack of it – have been affected by this radical shift in industrialization strategy: to a supply-based technology policy approach where enterprises were supposed to adapt to goals set by the government, a period of quasi inexistence of technology policies did succeed while a number of strategy documents on science policy were produced but did not have any significant effect on policy making. However, starting in mid-nineties with the subsidies granted by the Scientific and Technological Council of Turkey (TUBITAK) to research and development activities of firms, the last two decades have witnessed a significant increase in the number and variety of science and technology policy instruments used by the government. Indeed, grant-based direct as well as tax-based public indirect incentives targeted R&D activities of firms, entrepreneurial activities, university-industry cooperation, commercialization of research outcomes, return of workforce and academics living abroad, efficient functioning of research centers at the universities, submission by academics of scientific research projects in domains considered as national priorities, to cite some of the domains concerned. As a result, the amount of subsidies and tax exemptions reached significant levels, making of Turkey the 5th country in a ranking measuring the share of public funding in business R&D expenditures among OECD countries – about 25% in 2009. These funds were provided in accordance with strategy documents which aimed at improving the competitiveness of the Turkish economy, increasing its per capita income and increasing high tech exports through strengthening its science and technology base. At the same time, this policy framework had to take into account development priorities at the sector level and the fact that as a candidate to the European Union Turkey has to harmonize its legislation in the field of science, technology and innovation (STI) with the EU and adapt its objectives and instruments in this domain to the pillars of the European Research Area. Amid the increasing number and variety of support mechanisms and strategy documents, we believe that time is ripe for assessing the outcomes of the policies implemented during the last decade so as to pinpoint to their achievements but also to the problems – old and new – that are faced

¹ Department of Economics, Middle East Technical University and Research Center for Science Technology and Policy Studies (METU-TEKPOL), Universiteler Mahallesi, Dumlupinar Bulvari No:1, 06800, Cankaya-Ankara/Turkey. erdil@metu.edu.tr

² Department of Science Technology and Policy Studies (STPS) Turkey and Research Center for Science Technology and Policy Studies (METU-TEKPOL) Middle East Technical University, Universiteler Mahallesi, Dumlupinar Bulvari No:1, 06800, Cankaya-Ankara/ Turkey. pamukcu@metu.edu.tr

by the policy makers. Such an attempt is all the more necessary given that almost no comprehensive impact evaluation studies for STI supports have been conducted in Turkey to this date. Therefore, in our paper we want to make sense of the developments in the STI system in Turkey by analyzing them through the lens of the National Innovation System developed by the evolutionary economists².

In the remaining part of this paper we first describe the main actors of the National Innovation System in Turkey. Then, we present and examine main changes in the field of recent research and innovation policies. Moreover, STI policies implemented in Turkey are assessed in the light of the priorities of the European Research Area: issues such as transnational cooperation in the field of STI, international cooperation with third countries labor markets issues for international researchers and open access to scientific knowledge are examined here. The last section identifies the challenges faced by the national research and innovation system in Turkey and makes a number of proposals as how to meet them.

As a developing country and a member of G-20 how the challenges of Turkish NIS are mitigated and further be dealt with comprises lessons and provides cases for various similar NISs. In order to evaluate and provide policy recommendations for increasing the innovativeness of the Turkey, it benefits from systems approach as a basic academic framework. It is found that Turkey faces five key structural challenges calling for urgent response for their targets of 2023 (hundredth year of the Republic), namely promoting research commercialization from universities, increasing the number of innovative high-growth start-ups, increasing R&D and innovation capabilities of the private sector, focusing on strategic approach on access to finance, Increasing availability and quality of research personnel. Implementing a relatively simple rule compatible with the peculiarities of the system and focusing on the diversity of policy mix, the study proposes ways to mitigate these structural challenges towards ERA pillars and innovation union.

Keywords: National Innovation Systems, Structural Challenges, Turkey, European Research Area, Innovation Union, STI Policy.

References

EUROSTAT, 2014, Population Statistics

BTYK, 2013, 25th BTYK Report

http://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/btyk25_yeni_kararlar_toplu.pdf

BTYK, 2014, 27th BTYK Report

<http://www.tubitak.gov.tr/tr/kurumsal/bilim-ve-teknoloji-yuksekkurulu/toplantilar/icerik-bilim-ve-teknoloji-yuksekkurulu-27-toplantisi-18-haziran-2014>

BTYK, 2015, 28th BTYK Report

<http://www.tubitak.gov.tr/tr/icerik-bilim-ve-teknoloji-yuksekkurulu-28-toplantisi-6-ocak-2015>

Council of Higher Education, 2015, Statistics

<https://istatistik.yok.gov.tr/>

EC, 2015, Europe 2020

http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

EC, 2015, Horizon 2020

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

EC, 2014, Turkey joins Horizon 2020 research and innovation programme

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-631_en.htm

EU, 2014, Research and Innovation Performance in the EU: Innovation Union progress at country level 2014,

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/state-of-the-union/2014/iuc_progress_report_2014.pdf

EUROSTAT, 2014, Population Statistics

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography-migration-projections/population-data/main-tables>

EUROSTAT, 2014, Science, Technology and Innovation Statistics,
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation/data/main-tables>

IMF, 2015, World Economic Outlook Database,

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/01/weodata/index.aspx>

IUS, 2014, Innovation Union Scoreboard 2015,

<http://bookshop.europa.eu/en/innovation-union-scoreboard-2014-pbNBAY14001/?CatalogCategoryID=Gj0KABst5F4AAAEjsZAY4e5L>

IUS, 2015, Innovation Union Scoreboard 2015,
http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards/files/ius-2015_en.pdf

KOSGEB, 2015, Innovation Support Programme

<http://kosgeb.gov.tr/Pages/UI/Destekler.aspx?ref=8&refContent=69>

Ministry of EU Affairs, 2013, Current Situation in Accession Negotiations

<http://www.ab.gov.tr/index.php?p=65&l=2>

MoD, 2013, Medium Term Programme 2014- 2016

<http://www.maliye.gov.tr/Documents/Medium%20Term%20Programme%202014-2016.pdf>

MoD, 2015, Science and Technology Sector Portal

<http://www3.kalkinma.gov.tr/Biltek.portal>

MoD, 2015, Public Sector Statistics

<http://www.mod.gov.tr/Pages/PublicSectorStatics.aspx>

MoF, 2015, Budget Presentations

<https://www.maliye.gov.tr/Sayfalar/ButceSunuslari.aspx>

MoF, 2015, BUMKO Economic Indicators

<http://www.bumko.gov.tr/TR,147/ekonomik-gostergeler.html>

MoSIT, 2015, Clustering Support Programme

<https://kumelenme.sanayi.gov.tr/>

MoSIT, 2015, Directorate General of Science and Technology of MOSIT

<http://sagm.sanayi.gov.tr/Pages.aspx?pageID=908&lng=tr>

OECD (2014), National R&D spending targets and gap with current levels of GERD intensity, 2014: As a % of GDP, in OECD Science, Technology and Industry Outlook 2014, OECD Publishing, Paris.

OECD, 2014, OECD Economic Surveys: Turkey 2014

http://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-turkey-2014_eco_surveys-tur-2014-en;jsessionid=218qfo0qm9t1o.x-oecd-live-02

Official Gazette, 6.07.2001

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2001/07/20010706.htm>

Official Gazette, 12.03.2008

<http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/03/20080312.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/03/20080312.htm>

Official Gazette, 10.07.2014

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140710-3.htm>

Official Gazette, 20.08.2015

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/08/20150828M3-11.htm>

Prime Ministry, 2015, Legislation on Protection of Patent Rights

<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.5175&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=patent>

TEKPOL, 2010, The R&D Impact Analysis of Foreign Funded Firms in Turkish Economy

http://stps.metu.edu.tr/sites/stps.metu.edu.tr/files/YASED_part2.pdf

TEKPOL, 2011, Impact Evaluation Report of Research Centers

<http://stps.metu.edu.tr/sites/stps.metu.edu.tr/files/ARMER-RAPORU-13ekim-enson.pdf>

TPE, 2014, Hezarfen Development Project on Technology and Design

<http://www.tpe.gov.tr/TurkPatentEnstitusu/allNews/newsDetail?newsId=216>

TUBITAK, 2004, National Science and Technological Policies 2003- 2023 Strategy Document,

http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/vizyon2023/Vizyon2023_Strateji_Belgesi.pdf

TUBITAK, 2010, National Science, Technology and Innovation Strategy 2011-2016

<http://tubitak.gov.tr/en/about-us/policies/content-national-sti-strategy-2011-2016>

TUBITAK, 2015, Funds

<https://www.tubitak.gov.tr/en>

TURKSTAT, 2013, Central Government Budget Appropriations and Outlays on R&D, 2008-2013

<http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=15856>

TURKSTAT, 2014, Research and Development Activities Survey 2013

<http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16163>

TURKSTAT, 2014, The Results of Address Based Population Registration System,

<http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18616>

TURKSTAT, 2015, Central Government Budget Appropriations and Outlays on R&D, 2014-2015

<http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18663>

TURKSTAT, 2015, GDP First Quarter January- March 2015,

<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18728>

TURKSTAT, 2015, GDP Fourth Quarter October- December 2014,

<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18727>

TURKSTAT, 2015, Labor Force Statistics 2014,

<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18645>

TURKSTAT, 2015, Labor Force Statistics April 2015,

<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18639>

TTGV, 2015, Advanced Technology Projects Support Programme

<http://www.ttgvt.org.tr/en/advanced-technology-projects-support-programme-itep>

WORLD BANK, 2014, Country Report- Turkey

<http://data.worldbank.org/country/turkey>

Impact of Summer and Winter Football Schools on Social Development of Children

Burhan BAŞOĞLU¹

Extended Abstract

1. Introduction

This work, which is prepared in compilation manner, is carried out in order to determine the impact of summer and winter football schools on the social development of children. Sport has an important contribution both on mental and physical and social development of children. Increasing in the virtual applications and games, especially with technological developments recently, causes the children live the sedentary lifestyle and depending on it, occurrence of physical and mental disorders. Considering the works and number of sportsmen, the branch, which is most popular in our country, is the football. In this work, the impact of summer and winter football schools that are opened both in the public institutions and sport clubs and organizations both on the physical, mental and social developments of children, is discussed.

2. Impact of Sport on Development

Each person, who lives on earth, is different, unique and has a human potential specific to him/her. One of the most important tasks, which growing up and development impose to the people, is to explore their uniqueness and potential (Tuğrul and Duran, 2003). In social life, the role of sport increases day-by-day. The individuals prefer, first, the sportive activities in spending of spare time (Turkay and Çeviker, 2016). Sport appears to us as a popular concept with the dimensions from a practice for spare time to a lifestyle, from an identity perception and status indicator to the group psychology, from team spirit to the change in the consumption patterns, from reference groups to the assimilating with mass communication instruments (Selvi and Altan, 2013).

2.1. Football Schools and Social Development in Children

Sport is an efficient instrument in the process of being an important and meaningful part of a group. It contributes that the children and youngsters exist in a social group and associate with a group. It plays a role on reinforcing the in-group solidarity feeling. It ensures that one gains the observing to the rules and decisions (Kaplan and Çetinkaya, 2014).

Team sport covers the sport branches which more than one player struggles together. In these sport branches, technical and tactical features and obeying them are important. Achievement or non-achievement is assumed by all sportsmen in the team, and therefore, the

¹ Dr. Burhan BAŞOĞLU, Ministry of Youth and Sport, b.basoglu1923@gmail.com

responsibilities and compulsion levels of the sportsmen are less than those who sport individually (Alpaslan, 2012).

The position and value of child, who plays football, are improved in the family. Some families want their children to spend better spare time and to benefit from advantages which sport provides to the human organism and some families want their children to become a successful and famous footballer in the future, and even they want to obtain the pecuniary income via their children and aim to reach a better welfare level (Ocak et al., 2010).

Popularity of football and being preferred more than other branches are the important factors in football preference of children in our country. According to 2016 data from General Directorate of Sport, as the number of licensed sportsmen in all branches, except football, is 3.769.636, the number of licensed sportsmen in football is 619.731. This data shows the popularity of football among all branches.

3. Conclusion

The popularity of football increases gradually in our country. Families and external environment orient the children to the football due to various reasons rather than to other branches. Attracting more interest in football, being a team sport and being a sport branch based on the solidarity and helping to each other make great contribution to the social development of children. Amateur football clubs and various public institutions, private education institutions as well as many professional football clubs in our country establish the summer and winter football schools. Football schools are demanded more than other branches. The importance and value of football in social development and socialization of children, who meet the sport environment with the football schools for the first time, are also supported by the works both in the domestic and foreign literatures.

Keywords: Children, Football Schools, Social Development

Yaz ve Kış Futbol Okullarının Çocukların Sosyal Gelişimine Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Derleme türünde hazırlanan bu çalışma yaz ve kış futbol okullarının çocukların sosyal gelişimine katkısını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Spor çocukların gerek fiziksel gerek zihinsel ve sosyal olarak gelişimlerinde önemli katkıya sahiptir. Özellikle son yıllarda artan teknolojik gelişmelerle birlikte sanal uygulama ve oyunların artması çocukların hareketsiz bir yaşam sürmelerine buna bağlı olarak fiziksel ve zihinsel rahatsızlıkların çıkmasına neden olmaktadır. Yapılan çalışmalara ve ülkemizdeki sporcu sayısı dikkate alındığında popüleritesi en yüksek olan branş futboldur. Bu çalışmada gerek resmi kurumların bünyesinde gerekse de spor kulüp ve kuruluşlarında açılan yaz ve kış futbol okullarının çocukların gerek fiziksel gerek zihinsel ve sosyal yönden etkisine değinilmiştir.

2. Sporun Gelişime Etkisi

Dünya üzerinde yaşayan her insan farklıdır, eşsizdir ve yalnız kendine özgü bir insani potansiyele sahiptir. Büyümenin ve gelişmenin insana yüklediği en önemli görevlerden biri de kendi tekliğini ve potansiyelini keşfetmesidir (Tuğrul ve Duran, 2003). Toplumsal yaşamda sporun rolü her geçen gün artmaktadır. Serbest zaman değerlendirmelerinde de bireyler ilk başta sportif faaliyetleri tercih etmektedir (Turkay ve Çeviker, 2016). Boş zaman için yapılan bir pratikten, bir yaşam biçimine; kimlik algısı ve statü göstergesinden, kitle psikolojisine; takım ruhundan, tüketim kalıplarındaki değişime; referans gruplarından, kitle iletişim araçları ile özdeşlik kurmaya uzanan boyutlarıyla spor popüler bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Selvi ve Altan, 2013).

2.1. Futbol Okulları ve Çocuklarda Sosyal Gelişim

Spor, bir grubun önemli ve anlamlı bir parçası olma sürecinde, etkili bir araçtır. Çocuk ve gençlerin, toplumsal bir grup içinde var olmalarına ve bu grup ile bütünleşmelerine katkı yapar. Grup içi dayanışma duygularını pekiştirici bir rol oynar. Kurallara, kararlara uyma alışkanlığı kazandırır (Kaplan ve Çetinkaya, 2014).

Takım sporu; birden çok oyuncunun birlikte mücadele ettiği spor dallarını kapsar. Bu spor dallarında teknik ve taktik özelliklerle bunlara uyum önemlidir. Başarı ya da başarısızlık takımdaki sporcuların tümüne aittir, bu nedenle sporcuların sorumlulukları ve zorlanma düzeyleri bireysel spor yapanlarınkine göre daha azdır (Alpaslan, 2012).

Futbol oynayan çocuğun aile içerisindeki konumu ve değeri artırmıştır. Bazı aileler, çocukların boş zamanlarını daha iyi değerlendirmelerini ve sporun insan organizmasına sağladığı yararlarından, bazı aileler ise gelecekte çocuklarının başarılı ve ünlü birer futbolcu olmasını istediklerinden, hatta çocukları aracılığı ile maddi gelir elde etmek ve daha iyi bir refah seviyesine ulaşmak hedefindedirler (Ocak ve ark, 2010).

Ülkemizde futbolun popüleritesi diğer branşlara oranla daha çok tercih edilebilirliği çocukların futbolu tercih etmesinde en önemli faktörlerdendir. Spor Genel Müdürlüğü 2016 verilerine göre tüm branşlarda futbol dışında lisanslı sporcu sayısı 3.769.636 iken futbolda lisanslı sporcu sayısı 619.731 tir. Bu veri tüm branşlar içerisinde futbol popülerliğini göstermektedir.

3. Sonuç

Futbolun popüleritesi ülkemizde günden güne artmaktadır. Aileler ve dış çevre çeşitli sebeplerle çocuklarını diğer branşlara oranla futbola yönlendirmektedir. Futbolun daha çok ilgi görmesi takım sporu olması ve dayanışmaya yardımlaşmaya dayalı bir spor dalı olması çocukların sosyal gelişimine büyük katkı sağlamaktadır. Ülkemizde birçok profesyonel futbol kulübünün yanı sıra amatör futbol kulüpleri ve çeşitli kamu kurumları, özel eğitim kurumları da yaz ve kış futbol okulları açmaktadır. Futbol okulları diğer branşlara göre oldukça talep görmektedir. Futbol okullarıyla birlikte ilk defa spor ortamını tanıyan çocukların sosyal gelişim ve sosyalleşmelerinde futbolun önem ve değeri gerek yerli gerekse de yabancı literatür de yapılan çalışmalarla da desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Futbol Okulları, Sosyal Gelişim

References

- Alpaslan, A. H. (2012). "Adolescence Mental Health and Sport", Kocatepe Medical Periodical, 13: 181-185/ September 2012
- Kaplan, Y.,& Çetinkaya, G. (2014). "Socialization via Sport – Re-socialization Process". International Journal of Science Culture and Sport, 2, 120-125.
- Ocak, Y., Keskin, V., Tortop, Y., Gölünük, S. (2011). Socioeconomic Status and Expectations of Families, Sending their Children to the Summer Sport Schools. Periodical of Sport and Performance Researches, 2(1).
- Selvi, Ö.,& Altan, S. (2013). A Research on Relation between Popular Culture and Sport. Erciyes Communication Periodical, Volume: 3, No.: 3, (132-143), ISSN:1308-3198
- Tuğrul, B. and Duran, E. (2003). "Each Child has an Opportunity to become Successful: Multi-Dimensionality of Intelligence Multiple Intelligence Theory". Hacettepe University Periodical of Faculty of Education, 24, 224-233.
- Turkay, H., Çeviker, A., (2016). "A Sociologic View to Sportive Recreation Concept" Atatürk University, Physical Education and Sport Sciences Periodical, Volume 18, No. 4, p. 99-109, ISSN 1302-2040

Determination of Financial Performance of Manufacturing Industry by Promethee Method: 2004-2014 Data

Mehmet APAN¹, Ahmet ÖZTEL²

Extended Abstract

1. Introduction

Increasing the speed of economic activities and the increasing proliferation of social demands are triggering the growth of many sectors. In this context, the manufacturing sector has become a sector in which the performance in the economy is constantly monitored due to the employment level it provides and the level of added value it creates. For this reason, economic policies are followed according to the performance results of the manufacturing sector.

In this study, for the financial performance analysis of the manufacturing sector, the 2004-2014 period data of the manufacturing sector from the Central Bank of the Republic of Turkey (CBT) Sector Bilançoları was analyzed. The evaluation criterion weights were determined by the entropy method of objective weighting methods. Based on these weight values, it was aimed to determine the comparative financial performance of the manufacturing sector on firm scale basis by using Promethee method in Multi Criteria Decision Making (MCM) methods.

In the second part of the study, the literature search and the applied methodology are explained. In the third part, the promethee method is applied to the manufacturing sector on a firm scale basis. In the fourth section, the results obtained from the analysis are explained.

2. Literature Review and Methodology

The financial performance of the manufacturing sector is a subject that is frequently reviewed in the literature. A summary of the work carried out in different application areas using the Promethee method in this framework is presented in Table 1.

Table 1. Studies Made with Promethee Method in Literature

AUTHOR	METHOD	PERIOD	CONCLUSION / DESCRIPTION
Afful-Dadzie vd.(2015)	F-Promethee	2015	The model of firm choice for Public Venture Capital has been modeled.
Akbulut vd. (2016)	Promethee	2011-2015	Venture Capital Investment's profitability performance has been varying from year to year and it has been determined

¹ Yrd.Doç.Dr., Karabük Üniversitesi, İşletme Fakültesi, mehmetapan@karabuk.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

² Yrd.Doç.Dr., Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ahmetoztel@gmail.com

			that Net Margin Variance is the most important variable in performance measurement.
Akkaya ve Uzar(2013)	Promethee	2009-2011	he financial performance of tourism firms has been examined.
Albadvi vd.(2007)	Promethee	2007	It is modeled on securities trading on the Iranian Stock Exchange.
Altınırmak vd.(2016)	AHP-Promethee	2011-2015	The financial performance of the Securities Investment Trusts whose stocks are traded in the BİST has been examined.
Anand ve Kodali(2008)	Promethee	2008	The selection of the production system is modeled.
Aquino ve Melo(2015)	Promethee	2015	TQM (Total Quality Management) consulting and certification service selection modeled.
Arıkan ve Küçükçe(2012)	AHP-Promethee	2012	The supplier choice is modeled.
Ariyani vd.(2016)	Promethee	2016	For poverty reduction programs, a model is proposed that includes input, process and output variables.
Bağcı ve Esmer(2016)	Promethee	2009-2015	The choice of factoring company is modeled.
Bağcı ve Rençber(2014)	Promethee	2006-2012	Public banks are found to be profitable.
Batubara vd.(2016)	Promethee	2016	The oil and natural gas fields in Indonesia are modeled according to technical, economic, environmental and social criteria.
Bedir vd.(2016)	AHP-Promethee	2016	The problem of course selection is modeled.
Beynon ve Wells(2008)	Promethee	2008	The level of preference of motor vehicles to their emission levels is modeled.
Bülbül ve Köse(2016)	Promethee	2010-2013	The financial performance analysis of the Turkish insurance sector was examined.
Can ve Arıkan(2014)	AHP-Promethee	2014	The defense industry has modeled the subcontractor choice.
Cavalcante ve Almeida(2007)	Promethee III	2007	A model has been proposed to provide rational planning for preventive maintenance.
Chen vd.(2011)	Promethee	2011	The supplier choice for information technology is modeled.
Çalış vd.(2016)	Promethee, Multimoora, SMAA-2	2014	Four scenarios were applied to test the validity of the analysis results. Within these four scenarios, it has been determined that the sub-sector alternatives of "Other

			Transportation Vehicles", "Computer, Electronics and Optics" and "Motorized Land Vehicle" are among the first three in the manufacturing industry sector.
Çalışkan ve Eren(2016)	AHP-Promethee	2010-2014	The financial performance of Turkish banks has been examined.
Çöl ve Hasgül(2013)	AHP-Promethee	2013	An integrated supplier selection model is proposed.
Dağdeviren ve Eraslan(2008)	Promethee	2008	The supplier choice is modeled.
Demiroğlu ve Eleren(2014)	AHP-Promethee	2014	The designation of Logistic Village Regions planned to be established in Turkey has been modeled.
Digalwar ve Date(2016)	Fuzzy Promethee	2016	The performance appraisal is modeled so that the Indian manufacturing industry can produce worldwide.
Efe vd.(2016)	Promethee	2016	The types and effects of errors in business security are modeled.
Eren ve Özarı(2016)	Promethee, Electre	2016	Ecotourism has been modeled as a problem of choice.
Fettahoğlu vd.(2016)	Promethee	2010-2014	A model has been proposed to determine the credit ratings of the companies.
Genç ve Masca(2013)	TOPSIS, Promethee	2013	The economic performance appraisal of 28 EU member countries is modeled.
Ghazinoory vd.(2013)	Promethee	2013	The choice of technology is modeled.
Goumas ve Lygerou(2000)	Promethee	2000	The selection of alternative energy operation projects is modeled.
Gökalp(2015)	Promethee	2006-2012	The best performances of state banks in 2006-2008 period and foreign banks in 2009-2012 period were found to be the best performers.
Gupta vd.(2012)	F-Promethee	2012	The choice of logistics suppliers for the cement sector is modeled.
Gül vd.(2012)	VIKOR, Promethee	2012	Modeled for the Hospital Emergency Service.
Halouani vd.(2009)	Promethee	2009	Project selection modeled.
Hanafizadeh vd. (2011)	Promethee	2011	Portfolio selection for investment companies is modeled.
Ilangkumaran vd.(2013)	FAHP-Promethee, FAHP-GRA	2013	The choice of waste water treatment technology is modeled.

Ishizaka ve Pereira(2016)	ANP-Promethee	2016	Employee performance management system modeled.
Jovanović vd.(2016)	Promethee	2016	Risk factors affecting strategic investment projects in South West Europe are modeled.
Kabak ve Uyar(2013)	ANP-Promethee	2013	Vehicle selection in the logistics sector is modeled.
Kabir ve Sumi(2014)	FAHP-Promethee	2014	In Bangladesh, the choice of location for Energy Transformer Centers is modeled.
Kazan vd.(2015)	AHP-Promethee	2015	In Turkey, the parliamentary election of political parties is modeled.
Kecek ve Yüksel(2016)	AHP-Promethee	2016	The model of smartphone selection is modeled.
Kosmidou vd.(2004)	Promethee	2004	14 Performance of European Union countries according to economic and technological criteria has been determined.
Li vd.(2013)	AHP-Promethee	2013	International firms' entry types of construction firms are modeled.
Murat vd. (2015)	Promethee	2014-2015	School performance measurement is modeled.
Oberschmidt vd.(2010)	Promethee	2010	The choice of energy supply technologies is modeled.
Onan(2014)	Promethee	2014	Evaluation of housing projects is modeled.
Organ(2013)	Promethee	2013	Container selection is modeled.
Osati ve Omidvari(2016)	Promethee, Balance Scorecard	2016	Measurement of the electricity supplier performance is modeled.
Ozmen vd.(2016)	AHP-Promethee	2016	A decision support system for waste management in aluminum production is modeled.
Ömürbek vd.(2014)	AHP-Promethee	2014	Light commercial vehicle selection is modeled.
Ömürbek ve Eren(2016)	Promethee, Moora, Copras	2005-2014	It has been determined that the best financial performance of 2014 for the three methods.
Peng vd.(2014)	Fuzzy Promethee	2014	A model is proposed for the problem of producing different products considering the opinions of online customers.
Perçin ve Ayan (2010)	AHS-Promethee	2010	The choice of flexible production systems is modeled.
Polat vd.(2016)	AHP-Promethee	2016	Project selection for urban transformation is modeled.

Schiniotakis(2012)	Promethee	2004-2009	Greek cooperative banks were found to be more affected by the 2008 crisis than by the commercial banks.
Sen vd.(2014)	Promethee	2014	Industrial robot selection is modeled.
Shahmohammadi ve Khanaposhtani(2016)	Promethee	2016	Factors affecting the product portfolio in the Iranian pharmaceutical sector have been identified.
Shih vd.(2016)	Promethee III	2016	In Taiwan, the environmental management of electrical and electronic waste has been tested with sensitivity analysis and a model has been proposed.
Silas ve Rajsingh(2016)	Electre, AHP-Promethee	2016	Health services performance analysis modeled.
Soba(2012)	Promethee	2012	Panel Van modeled the car selection.
Tavana vd.(2013)	Promethee	2013	The best selection model for alternative oil and natural gas pipelines has been established.
Turcksin vd.(2011)	AHP-Promethee	2011	In order to encourage people to choose sustainable vehicles, it was aimed to provide a multi-pronged policy proposal to the Belgian government with the goal of reducing environmental externalities.
Uzar (2013)	Promethee	2002-2012	It was determined that the 2008 global crisis did not directly affect public banks.
Vestchera ve Almedia(2012)	Promethee	2012	Portfolio selection model suggests.
Yavuz(2016)	Promethee	2016	Geographical market choice is modeled.
Yerlikaya ve Arıkan(2016)	Promethee ve Oreste	2016	Determination of the performance activities of support provided to SMEs has been modeled.
Yang vd.(2016)	ANP-Promethee	2016	The selection of charging station locations for electric vehicles is modeled.
Yılmaz ve Dağdeviren(2011)	Fuzzy Promethee, Zero-one goal programming	2011	A model proposal has been made for equipment selection.
Yoon vd. (2017)	AHP-Promethee	2017	A balanced model for sustainable long-term nuclear fuel recycling has been proposed.

Source: Prepared by the authors.

A number of successful PROMETHEE methods have been applied in many areas such as banking, industrial settlement, human power planning, investment, medicine, chemistry, health services, tourism (Abu-Taleb & Mareschal, 1995; Albadvi, 2004, Anagnostopoulos et

al., 2003; (2004), and the results of the study are summarized as follows. The results of this study are as follows.

PROMETHEE (Preference Ranking Organization METHOD for Enrichment Evaluations) I and PROMETHEE II methods are described in J.P. Brans (1982). PROMETHEE I method aims partial sequencing and PROMETHEE II method seeks exact sequencing. A few years later, Brans and Mareschal (Mareschal et al., 1984) developed the PROMETHEE III and PROMETHEE IV methods. The same authors proposed a visually interactive GAIA module, which was a graphical presentation of the POMETHEE method in 1988 (Mareschal & Brans, 1988). Again in Brans and Mareschal's 1992 and 1994 two extensions; PROMETHEE V (Brans & Mareschal, 1992a) and PROMETHEE VI (Brans & Mareschal, 1994b).

The PROMETHEE method is a CRC method in which selected curricula are evaluated by making binary comparisons between alternatives based on their preference functions. This evaluation is carried out by combining the alternatives according to the superiority of the criteria (Genç, 2013).

In MCDM problems, the importance levels of the criteria may not be the same. Assigning weight values to the criterion is effective in determining the importance levels. Shannon and Weaver (1948) explored entropy in terms of probability theory; As the measurement of uncertainty within the information. Entropy can be used as a tool for evaluating criteria (Nijkamp, 1977) if given a decision matrix containing information for a certain amount of alternatives. Entropy weights calculated for the 15 criteria in the survey are presented in Table 2 below.

Table 2. Entropy Weights

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15
BBi	0,125445	0,390160	0,036537	0,321109	0,000214	0,004625	0,002341	0,003518	0,018341	0,002414	0,005832	0,003486	0,032865	0,029145	0,023968
OBi	0,007039	0,043174	0,284216	0,349091	0,001346	0,014052	0,002903	0,003133	0,015951	0,001575	0,009187	0,006254	0,082944	0,077637	0,101497
KBi	0,001003	0,004647	0,189086	0,243826	0,000361	0,015608	0,001617	0,002348	0,019518	0,006792	0,008148	0,004406	0,165487	0,174210	0,162945
TS	0,046984	0,150861	0,058463	0,469955	0,000467	0,009440	0,003922	0,004219	0,032624	0,003639	0,010718	0,005553	0,072852	0,066109	0,064193

BBi: Large Business, OBi: Medium Business, KBi: Small Business, TS: All Sector, ORT: Average

Promethee method consists of 7 steps (Bülbül & Köse, 2016: 194-196).

Step 1: Identify the importance weights (w) of the criteria by defining alternatives and criteria, and create a data matrix for the alternatives $A = (a, b, c, \dots)$ evaluated by their weight and criterion (C).

Step 2: Define the preference functions depending on the structure of the specified criteria and the internal relation. There are 6 different preference functions to be used in the implementation of the method;

- first type (usual),
- second type (U type),
- third type (V type),
- the fourth type (level / step),

- The fifth type (linear / linear)
- Sixth type (Gaussian) preference functions.

Step 3: Binary comparisons of alternatives for each criterion are made taking into account the preference functions and common preference functions are determined.

Step 4: The preference indices for each alternative pair are determined using the common preference functions.

Step 5: Positive ($\phi +$) and negative ($\phi -$) superiority values are determined for the alternatives.

Step 6: PROMETHEE I specifies partial priorities. By comparing the positive and negative superiority values of the alternatives, the preferences of the alternatives relative to each other, alternatives that are different from each other, and alternatives that can not be compared with each other.

Step 7: With PROMETHEE II, full priorities are calculated for each alternative. The calculated full priority values and all alternatives are evaluated in the same plane and the exact ranking is done.

3. Manufacturing Sector Promethee Application

The Promethee scores and ranking of the manufacturing sector are presented in tables.

Table 3. Promethee Scores

	BBi	OBi	KBi	TS	ORT
2014	0,049827	0,011622	0,022384	0,056595	0,035107
2012	0,011566	0,062709	-0,015565	0,059569	0,029570
2013	0,003020	0,002090	0,014689	0,078290	0,024522
2006	0,021498	0,013921	0,075137	-0,025416	0,021285
2011	0,000049	0,041625	-0,057697	0,068992	0,013242
2008	-0,050062	0,065866	-0,049126	0,043219	0,002474
2007	0,004703	-0,002317	0,043208	-0,053003	-0,001852
2010	-0,007291	-0,011795	-0,028121	-0,018999	-0,016552
2005	-0,013259	-0,057582	0,048603	-0,086047	-0,027071
2004	-0,009813	-0,059153	-0,015737	-0,060067	-0,036193
2009	-0,010238	-0,066987	-0,037774	-0,063133	-0,044533

BBi: Large Business, OBi: Medium Business, KBi: Small Business, TS: All Sector, ORT: Average

When the Promethee scores for determining the financial performance of the manufacturing sector are examined, it is seen that the whole sector is in the year 2013 with a score of 0.078290, the bigger enterprises with the score of 0,049827 in 2014, the medium enterprises with the score of 0,065866 in 2008, the small enterprises with the score of 0,075137 in 2006, It was found that the score of 0.035107 provided the highest values of the year 2014.

Table 4. Promethee Ranking

	BBi	OBi	KBi	TS
2013	5	6	5	1
2011	6	3	11	2
2012	3	2	6	3
2014	1	5	4	4
2008	11	1	10	5
2010	7	8	8	6
2006	2	4	1	7
2007	4	7	3	8
2004	8	10	7	9
2009	9	11	9	10
2005	10	9	2	11

BBi: Large Business, OBi: Medium Business, KBi: Small Business, TS: All Sector

When the manufacturing sector's Promethee rankings are examined, it is determined that the whole industry is ranked first in 2013, second in 2011, third in 2012, It has been determined that large scale enterprises in 2014, middle size enterprises in 2008 and small size enterprises in 2006 have the best order on firm scale.

Table 5. Correlation Table

	BBi	OBi	TS	TS
BBi	1	0,318	0,491	0,445
OBi	0,318	1	-0,136	0,709*
KBi	0,491	-0,136	1	-0,282
TS	0,445	0,709*	-0,282	1

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

BBi: Large Business, OBi: Medium Business, KBi: Small Business, TS: All Sector

When the above table is examined, it is determined that there is a strong correlation with the 0,709 value between the whole sector and medium-sized enterprises in the 95% confidence interval (with 5% probability value).

4. Conclusion

In this study, it is aimed to evaluate the financial performance of the manufacturing sector based on company scale with PROMETHEE method. In this direction, firstly appropriate financial performance criteria were selected. Afterwards, the importance level of the criteria was determined with the entropy method and the performance of Small Boys, Medium Boys, Big Boys and Whole Sector was examined by PROMETHEE method. The method used in the evaluation of the financial performance in the study offers objective and precise results because it is a mathematical method that does not include interpretation and subjective criteria. The results of the study can be said to be a good reference for comparing companies in different countries across the country without analyzing their financial performance. The study found that the best financial performance for the entire sector was in 2013. However, different performances were obtained for the scale of the enterprises. In this context, the best financial performance for Large Enterprises in 2014, the best financial performance for Medium Businesses in 2008, and the best financial performance for Small Businesses in 2006. 2005 was the year in which the financial performance was the lowest for the entire sector. Analyzes include only 11-year periods covering the 2004-2014 period of the manufacturing sector. From this point of view, analysis has limitations. Studies that deal with longer and different sectors will help to generalize.

Keywords: Manufacturing Sector, Promethee, MCDM, Entropy, Financial Performance

JEL Codes: G30, G34

İmalat Sektörünün Promethee Yöntemi İle Finansal Performansının

Belirlenmesi: 2004-2014 Dönemi Verisi

Geniş Özet

1. Giriş

Ekonomik faaliyetlerin hızının artması ve toplumsal taleplerin giderek çoğalması bir çok sektörün büyümesini tetiklemektedir. Bu bağlamda imalat sektörü, sağladığı istihdam ve oluşturduğu katma değer seviyesi gibi nedenlerle ekonomide performansı sürekli takip edilen

bir sektör olmuştur. Bu nedenle imalat sektörünün performans sonuçlarına göre ekonomi politikaları izlenmektedir.

Bu çalışmada, imalat sektörünün finansal performans analizi için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası(TCMB) Sektör Bilançoları'ndan imalat sektörüne ait 2004-2014 dönem verisi analiz edilmiştir. Değerlendirme kriter ağırlıkları, objektif ağırlıklandırma yöntemlerinden Entropi yöntemi ile belirlenmiştir. Bu ağırlık değerleri temel alınarak imalat sektörünün firma ölçekleri bazında karşılaştırmalı finansal performansı, Çok Kriterli Karar Verme(ÇKKV) yöntemlerinden Promethee yöntemi ile belirlenmesi hedeflenmiştir.

Çalışmada ikinci bölümde literatür taraması ve uygulanan metodoloji açıklanmıştır. Üçüncü bölümde ise promethee yönteminin imalat sektörüne firma ölçeği bazında uygulaması yapılmıştır. Dördüncü bölümde analizden elde edilen sonuçlar açıklanmıştır.

2. Literatür Taraması ve Metodoloji

İmalat sektörünün finansal performansı, literatürde sıklıkla incelenen bir konudur. Bu çerçevede Promethee yöntemini kullanan farklı uygulama alanlarda yapılan çalışmaların özeti Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Literatürde Promethee Yöntemi ile Yapılan Çalışmalar

YAZAR	YÖNTEM	DÖNEM	SONUÇ/AÇIKLAMA
Afful-Dadzie vd.(2015)	F-Promethee	2015	Kamu Girişim Sermayesi için firma seçimi modellenmiştir.
Akbulut vd. (2016)	Promethee	2011-2015	Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarının karlılık performanslarının yıldan yıla değişkenlik gösterdiği ve performans ölçümünde Net Kar Marjı değişkeninin en önemli değişkenin olduğu tespit edilmiştir.
Akkaya ve Uzar(2013)	Promethee	2009-2011	Turizm firmalarının finansal performansı incelenmiştir.
Albadvi vd.(2007)	Promethee	2007	İran Borsası'nda menkul kıymet alım-satım işlemi modellenmiştir.
Altınırnak vd.(2016)	AHP-Promethee	2011-2015	BİST'de hisse senetleri işlem gören Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarının finansal performansı incelenmiştir.
Anand ve Kodali(2008)	Promethee	2008	Üretim sisteminin seçimi modellenmiştir.
Aquino ve Melo(2015)	Promethee	2015	TKY(Toplam Kalite Yönetimi) danışmanlığı ve sertifikalandırma hizmeti seçimi modellenmiştir.
Arıkan ve Küçükçe(2012)	AHP-Promethee	2012	Tedarikçi seçimi modellenmiştir.
Ariyani vd.(2016)	Promethee	2016	Yoksulluğu azaltma programları için girdi, süreç ve çıktı değişkenlerini içeren model önerilmiştir.
Bağcı ve Esmer(2016)	Promethee	2009-2015	Factoring şirketi seçimi modellenmiştir.
Bağcı ve Rençber(2014)	Promethee	2006-2012	Kamu bankalarının karlı olduğu tespit edilmiştir.
Batubara vd.(2016)	Promethee	2016	Endonezya'daki petrol ve doğalgaz alanları teknik, ekonomik, çevre ve sosyal kriterlere göre modellenmiştir.
Bedir vd.(2016)	AHP-Promethee	2016	Ders seçimi problemi modellenmiştir.

Beynon ve Wells(2008)	Promethee	2008	Motorlu araçların emisyon düzeylerine göre tercih edilme düzeyleri modellenmiştir.
Bülbül ve Köse(2016)	Promethee	2010-2013	Türk Sigorta sektörünün finansal performans analizi incelenmiştir.
Can ve Arıkan(2014)	AHP- Promethee	2014	Savunma sanayinde alt yüklenici seçimi modellenmiştir.
Cavalcante ve Almeida(2007)	Promethee III	2007	Önleyici bakım için rasyonel planlama yapmayı sağlayacak model önerilmiştir.
Chen vd.(2011)	Promethee	2011	Bilgi teknolojileri için tedarikçi seçimi modellenmiştir.
Çalış vd.(2016)	Promethee, Multimoora, SMAA-2	2014	Analiz sonuçlarının doğruluğunu test etmek için 4 senaryo uygulanmıştır. Bu dört senaryo için de imalat sanayi sektörü kapsamında “Diğer Ulaşım Araçları”, “Bilgisayar, Elektronik ve Optik” ve “Motorlu Kara Taşıtı” alt sektör alternatiflerinin sıralamada ilk üçte yer aldığı tespit edilmiştir.
Çalışkan ve Eren(2016)	AHP- Promethee	2010-2014	Türk Bankalarının finansal performansı incelenmiştir.
Çöl ve Hasgül(2013)	AHP- Promethee	2013	Entegre tedarikçi seçim modeli önerilmiştir.
Dağdeviren ve Eraslan(2008)	Promethee	2008	Tedarikçi seçimi modellenmiştir.
Demiroğlu ve Eleren(2014)	AHP- Promethee	2014	Türkiye’de kurulması planlanan Lojistik Köy Bölgelerinin belirlenmesi modellenmiştir.
Digalwar ve Date(2016)	Fuzzy Promethee	2016	Hindistan İmalat sektörünün Dünya çapında üretim yapabilmesi için performans değerlemesi modellenmiştir.
Efe vd.(2016)	Promethee	2016	İş güvenliğindeki hata türleri ve etkileri modellenmiştir.
Eren ve Özarı(2016)	Promethee, Electre	2016	Eko turizm alanlarının seçim problemi modellenmiştir.
Fettahoğlu vd.(2016)	Promethee	2010-2014	Firmaların kredi notlarını belirlemek için bir model önerilmiştir.
Genç ve Masca(2013)	TOPSIS, Promethee	2013	28 Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ekonomik performans değerlemesi modellenmiştir.
Ghazinoory vd.(2013)	Promethee	2013	Teknoloji seçimi modellenmiştir.
Goumas ve Lygerou(2000)	Promethee	2000	Alternatif enerji işletim projelerinin seçimi modellenmiştir.
Gökalp(2015)	Promethee	2006-2012	Devlet bankalarının 2006-2008 döneminde en iyi performansı, 2009-2012 döneminde ise yabancı bankaların en iyi performans gösterdikleri tespit edilmiştir.
Gupta vd.(2012)	F-Promethee	2012	Çimento sektörü için lojistik tedarikçi seçimi modellenmiştir.
Gül vd.(2012)	VIKOR, Promethee	2012	Hastane Acil Servisi için modelleme yapılmıştır.
Halouani vd.(2009)	Promethee	2009	Proje seçimi modellenmiştir.
Hanafizadeh vd. (2011)	Promethee	2011	Yatırım şirketleri için portföy seçimi modellenmiştir.
Ilangkumaran vd.(2013)	FAHP- Promethee, FAHP-GRA	2013	Atık su arıtma teknolojisi seçimi modellenmiştir.
Ishizaka ve Pereira(2016)	ANP- Promethee	2016	Çalışan performans yönetim sistemi modellenmiştir.
Jovanović vd.(2016)	Promethee	2016	Güney Batı Avrupa’daki stratejik yatırım projelerini etkileyen risk faktörleri modellenmiştir.
Kabak ve Uyar(2013)	ANP- Promethee	2013	Lojistik sektöründe araç seçimi modellenmiştir.

Kabir ve Sumi(2014)	FAHP-Promethee	2014	Bangladeş'te Enerji Trafo Merkezleri için yer seçimi modellenmiştir.
Kazan vd.(2015)	AHP-Promethee	2015	Türkiye'de siyasi partilerin milletvekili aday seçimi modellenmiştir.
Kecek ve Yüksel(2016)	AHP-Promethee	2016	Akıllı telefon seçimi modellenmiştir.
Kosmidou vd.(2004)	Promethee	2004	14 Avrupa Birliği ülkelerinin ekonomik ve teknolojik kriterlere göre performansları belirlenmiştir.
Li vd.(2013)	AHP-Promethee	2013	İnşaat firmalarının uluslararası piyasalara giriş tipleri modellenmiştir.
Murat vd. (2015)	Promethee	2014-2015	Okul performans ölçümü modellenmiştir.
Oberschmidt vd.(2010)	Promethee	2010	Enerji tedarik teknolojileri seçimi modellenmiştir.
Onan(2014)	Promethee	2014	Konut projelerinin değerlendirilmesi modellenmiştir.
Organ(2013)	Promethee	2013	Konteyner seçimi modellenmiştir.
Osati ve Omidvari(2016)	Promethee, Balance Scorecard	2016	Elektrik tedarikçi performansının ölçümü modellenmiştir.
Ozmen vd.(2016)	AHP-Promethee	2016	Alüminyum üretiminde atık yönetimi için bir karar destek sistemi modellenmiştir.
Ömürbek vd.(2014)	AHP-Promethee	2014	Hafif ticari araç seçimi modellenmiştir.
Ömürbek ve Eren(2016)	Promethee, Moora, Copras	2005-2014	Üç yöntem için 2014 yılının en iyi finansal performansı gösterdiği tespit edilmiştir.
Peng vd.(2014)	Fuzzy Promethee	2014	Online müşterilerin görüşlerini dikkate alan farklı ürün üretme problemi için bir model önerilmiştir.
Perçin ve Ayan (2010)	AHS-Promethee	2010	Esnek üretim sistemleri seçimi modellenmiştir.
Polat vd.(2016)	AHP-Promethee	2016	Kentsel dönüşüm için proje seçimi modellenmiştir.
Schiniotakis(2012)	Promethee	2004-2009	Yunan Kooperatif bankalarının 2008 krizinden Ticari bankalara göre daha fazla etkilendiği tespit edilmiştir.
Sen vd.(2014)	Promethee	2014	Endüstriyel robot seçimi modellenmiştir.
Shahmohammadi ve Khanaposhtani(2016)	Promethee	2016	İran ilaç sektöründeki ürün portföyünü etkileyen faktörler belirlenmiştir.
Shih vd.(2016)	Promethee III	2016	Tayvan'da Elektrik ve Elektronik Atıkların çevresel yönetimi duyarlılık analizi ile test edilmiş ve bir model önerilmiştir.
Silas ve Rajsingh(2016)	Electre, AHP-Promethee	2016	Sağlık hizmetleri performans analizi modellenmiştir.
Soba(2012)	Promethee	2012	Panel Van otomobil seçimi modellenmiştir.
Tavana vd.(2013)	Promethee	2013	Alternatif petrol ve doğalgaz boru hatları için en iyi seçim modeli oluşturulmuştur.
Turcksin vd.(2011)	AHP-Promethee	2011	İnsanların sürdürülebilir araç seçimi yapmalarını teşvik etmek için çevresel dışsallıkları azaltma hedefi ile Belçika hükümetine çok yönlü politika önerisi yapmak hedeflenmiştir.
Uzar (2013)	Promethee	2002-2012	2008 küresel krizin kamu bankalarını doğrudan etkilemediği tespit edilmiştir.
Vestchera ve Almedia(2012)	Promethee	2012	Portföy seçim modeli önermiştir.
Yavuz(2016)	Promethee	2016	Coğrafi pazar seçimi modellenmiştir.
Yerlikaya ve Arıkan(2016)	Promethee ve Oreste	2016	KOBİ'lere sağlanan desteklerin performans etkinliklerinin belirlenmesi modellenmiştir.

Yang vd.(2016)	ANP-Promethee	2016	Elektrikli araçların şarj istasyonu yerlerinin seçimi modellenmiştir.
Yılmaz ve Dağdeviren(2011)	Fuzzy Promethee, Zero-one goal programming	2011	Ekipman seçimi için bir model önerisi yapılmıştır.
Yoon vd. (2017)	AHP-Promethee	2017	Sürdürülebilir uzun vadeli nükleer yakıt geri dönüşümü için dengeli model önerilmiştir.

Kaynak: Yazarlar tarafından hazırlanmıştır.

Bankacılık, endüstriyel yerleşim, insan gücü planlaması, yatırım, tıp, kimya, sağlık hizmetleri, turizm gibi bir çok alanda önemli sayıda başarılı PROMETHEE yöntemi uygulamaları yapılmıştır (Abu-Taleb & Mareschal, 1995; Albadvi, 2004; Anagnostopoulos vd., 2003; Beynon & Wells, 2008; Du Bois vd., 1989; Geldermann & Rentz, 2005; Halouani vd., 2009; Mavrotas vd., 2006; Pavić & Babić, 1991; Settle vd, 2007; Topcu & Ulengin, 2004).

PROMETHEE (Preference Ranking Organization METHod for Enrichment Evaluations) I ve PROMETHEE II yöntemleri 1982 yılında J.P. Brans (Brans, 1982) tarafından önerilmiştir. PROMETHEE I yöntemi kısmi sıralamayı, PROMETHEE II yöntemi ise tam sıralamayı hedeflemektedir. Birkaç yıl sonra Brans ve Mareschal (Mareschal vd., 1984), PROMETHEE III (aralıklar tabanlı sıralama) ve PROMETHEE IV (sürekli durumlar) yöntemlerini geliştirdiler. Aynı yazarlar 1988 yılında POMETHEE yönteminin grafiksel sunumu olan görsel etkileşimli GAIA modülünü önerdiler (Mareschal & Brans, 1988). Yine Brans ve Mareschal 1992 ve 1994 yıllarında iki uzantı; PROMETHEE V (Brans & Mareschal, 1992a) ve PROMETHEE VI(Brans & Mareschal, 1994b) önermişlerdir.

PROMETHEE yöntemi, seçili kriterlerin tercih fonksiyonlarına dayanarak alternatifler arasında ikili karşılaştırmalar yapılarak değerlendirildiği bir ÇKKV metodudur. Bu değerlendirme, alternatiflerin kriterler bazında üstünlük durumlarına göre birleştirme yöntemi ile gerçekleştirilmektedir (Genç, 2013).

ÇKKV problemlerinde, kriterlerin önem düzeyleri aynı olmayabilir. Kriterlere ağırlık değerleri atamak, önem düzeylerini belirlemede etkilidir. Shannon ve Weaver (1948) entropi kavramını olasılık teorisi açısından; bilginin içerisindeki belirsizliğin ölçülmesi olarak tanımlamıştır. Alternatifler için belirli miktarda bilgi içeren karar matrisi verilmiş ise, entropi, kriterlerin değerlemesinde araç olarak kullanılabilir (Nijkamp, 1977). Araştırmada 15 kriter için hesaplanan Entropi ağırlıkları aşağıda Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Entropi Ağırlıkları

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15
BBİ	0,125445	0,390160	0,036537	0,321109	0,000214	0,004625	0,002341	0,003518	0,018341	0,002414	0,005832	0,003486	0,032865	0,029145	0,023968
OBİ	0,007039	0,043174	0,284216	0,349091	0,001346	0,014052	0,002903	0,003133	0,015951	0,001575	0,009187	0,006254	0,082944	0,077637	0,101497
KBİ	0,001003	0,004647	0,189086	0,243826	0,000361	0,015608	0,001617	0,002348	0,019518	0,006792	0,008148	0,004406	0,165487	0,174210	0,162945
TS	0,046984	0,150861	0,058463	0,469955	0,000467	0,009440	0,003922	0,004219	0,032624	0,003639	0,010718	0,005553	0,072852	0,066109	0,064193

BBİ: Büyük Boy İşletme, OBİ: Orta Boy İşletme, KBİ: Küçük Boy İşletme, TS: Tüm Sektör, ORT: Ortalama

Promethee yöntemi 7 adımdan oluşmaktadır (Bülbül & Köse, 2016:194-196).

Adım 1: Alternatifler ve kriterler tanımlanarak kriterlerin önem ağırlıkları (w) belirlenir ve ağırlıkları ile k kriter (C) tarafından değerlendirilen alternatiflere $A = (a,b,c,...)$ ilişkin bir veri matrisi oluşturulur.

Adım 2: Belirlenen kriterlerin yapısına ve iç ilişkisine bağlı olarak tercih fonksiyonları tanımlanır. Yöntemin uygulanmasında kullanılacak 6 farklı tercih fonksiyonu bulunmaktadır ve bunlar sırasıyla;

- birinci tip (olağan),
- ikinci tip (U tipi),
- üçüncü tip (V tipi),
- dördüncü tip (seviyeli/ kademeli),
- beşinci tip (lineer/doğrusal)
- altıncı tip (Gaussian) tercih fonksiyonlarıdır.

Adım 3: Tercih fonksiyonları dikkate alınarak her bir kriter için alternatiflerin ikili karşılaştırmaları yapılır ve ortak tercih fonksiyonları belirlenir.

Adım 4: Ortak tercih fonksiyonları kullanılarak her alternatif çifti için tercih indeksleri belirlenir.

Adım 5: Alternatifler için pozitif (ϕ^+) ve negatif (ϕ^-) üstünlük değerleri belirlenir.

Adım 6: PROMETHEE I ile kısmi öncelikler belirlenir. Alternatiflere ilişkin pozitif ve negatif üstünlük değerleri ikili karşılaştırılarak; alternatiflerin birbirlerine göre tercih (üstünlük) durumları, birbirinden farksız olan alternatifler ve birbirleriyle karşılaştırılmayacak olan alternatifler belirlenir.

Adım 7: PROMETHEE II ile her alternatif için tam öncelikler hesaplanır. Hesaplanan tam öncelik değerleri ile bütün alternatifler aynı düzlemde değerlendirilerek tam sıralama yapılır.

3. İmalat Sektörü Promethee Uygulması

İmalat sektörünün promethee skorları ve sıralaması aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 3. Promethee Skorları

	BBİ	OBİ	KBİ	TS	ORT
2014	0,049827	0,011622	0,022384	0,056595	0,035107
2012	0,011566	0,062709	-0,015565	0,059569	0,029570
2013	0,003020	0,002090	0,014689	0,078290	0,024522
2006	0,021498	0,013921	0,075137	-0,025416	0,021285
2011	0,000049	0,041625	-0,057697	0,068992	0,013242
2008	-0,050062	0,065866	-0,049126	0,043219	0,002474
2007	0,004703	-0,002317	0,043208	-0,053003	-0,001852
2010	-0,007291	-0,011795	-0,028121	-0,018999	-0,016552
2005	-0,013259	-0,057582	0,048603	-0,086047	-0,027071
2004	-0,009813	-0,059153	-0,015737	-0,060067	-0,036193
2009	-0,010238	-0,066987	-0,037774	-0,063133	-0,044533

BBİ: Büyük Boy İşletme, OBİ: Orta Boy İşletme, KBİ: Küçük Boy İşletme, TS: Tüm Sektör, ORT: Ortalama

İmalat sektörünün finansal performansının belirlenmesine dönük Promethee skorları incelendiğinde tüm sektörün 0,078290 skorla 2013 yılı, büyük boy işletmelerin 0,049827 skorla 2014 yılı, orta boy işletmelerin 0,065866 skorla 2008 yılı, küçük boy işletmelerin 0,075137 skorla 2006 yılı ve ortalama skorda 0,035107 skorla 2014 yılının en yüksek değerleri sağladığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. Promethee Sıralaması

	BBİ	OBİ	KBİ	TS
2013	5	6	5	1
2011	6	3	11	2
2012	3	2	6	3
2014	1	5	4	4
2008	11	1	10	5
2010	7	8	8	6
2006	2	4	1	7
2007	4	7	3	8
2004	8	10	7	9
2009	9	11	9	10
2005	10	9	2	11

BBİ: Büyük Boy İşletme, OBİ: Orta Boy İşletme, KBİ: Küçük Boy İşletme, TS: Tüm Sektör

İmalat sektörünün Promethee sıralamaları incelendiğinde ise tüm sektörün yıllara göre, 2013 yılında birinci, 2011 yılı ikinci, 2012 yılı üçüncü sırada yer aldığı buna karşın 2005 yılının ise on birinci sırada olduğu tespit edilmiştir. Firma ölçekleri bazında ise 2014 yılında büyük boy işletmelerin, 2008 yılında orta boy işletmelerin ve 2006 yılında ise küçük boy işletmelerin en iyi sıralamayı elde ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 5. Korelasyon Tablosu

	BBİ	OBİ	TS	TS
BBİ	1	0,318	0,491	0,445
OBİ	0,318	1	-0,136	0,709*
KBİ	0,491	-0,136	1	-0,282
TS	0,445	0,709*	-0,282	1

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

BBİ: Büyük Boy İşletme, OBİ: Orta Boy İşletme, KBİ: Küçük Boy İşletme, TS: Tüm Sektör

Yukarıdaki tablo incelendiğinde %95 güven aralığında (%5 olasılık değeri ile) tüm sektör ile orta boy işletmeler arasında 0,709 değeri ile güçlü bir korelasyon olduğu belirlenmiştir.

4. Sonuç

Bu çalışmada imalat sektörünün firma ölçeği bazında finansal performansının, PROMETHEE yöntemi ile değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda öncelikle uygun finansal performans kriterleri seçilmiştir. Daha sonra Entropi yöntemi ile kriterlerin önem seviyesi belirlenmiş ve PROMETHEE yöntemi ile Küçük Boy İşletmeler, Orta Boy İşletmeler, Büyük Boy İşletmeler ve Tüm Sektörün performansı incelenmiştir. Çalışmada finansal performansın değerlendirilmesinde kullanılan yöntem, yoruma ve sübjektif kriterlere yer vermeyen matematiksel yöntem olduğu için objektif ve kesin sonuçlar sunmaktadır. Çalışma sonuçları, ülke genelindeki farklı ölçekteki firmaların kendi finansal performanslarını analiz etmede kıyaslama için uygun bir referans olduğu ifade edilebilir. Çalışmada, tüm sektör için en iyi finansal performansın 2013 yılında olduğu tespit edilmiştir. Ancak işletme ölçeklerine farklı performanslar elde edilmiştir. Bu çerçevede Büyük Boy İşletmeler için en iyi finansal performans 2014 yılında, Orta Boy İşletmeler için en iyi finansal performans 2008 yılında ve Küçük Boy İşletmeler için en iyi finansal performans 2006 yılında gerçekleşmiştir. 2005 yılı ise tüm sektör için finansal performansın en düşük olduğu yıl olarak belirlenmiştir. Analizler, sadece imalat sektörünün 2004-2014 dönemine içeren 11 yıllık periyodu içermektedir. Bu açıdan analiz, sınırlılık içermektedir. Daha uzun dönemli ve farklı sektörleri ele alan çalışmalar, geliştirme yapmaya yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İmalat Sektörü, Promethee, ÇKKV, Entropi, Finansal Performans

JEL Kodları: G30, G34

References

Journals/Periodicals;

Abu-Taleb, M.F., & Mareschal, B. (1995). "Water resources planning in the Middle East: application of the PROMETHEE V multicriteria method". *European Journal of Operational Research*, 81(3), pp. 500-511.

Afful-Dadzie, E., Oplatková, Z.K. & Nabareseh, S. (2015). "Selecting Start-Up Businesses in a Public Venture Capital Financing using Fuzzy PROMETHEE", *Procedia Computer Science*, 60, pp. 63-72.

Akbulut, R., Rençber, Ö.F. & Şen, B. (2016). "Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarının Karlılıklarına Göre Performanslarının Analizi", *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(36), pp. 273-290.

Akkaya, G.C. & Uzar, C. (2013). "The Usage of Multiple-Criteria Decision Making Techniques on Profitability and Efficiency: An Application of Promethee", *International Journal of Economics and Finance Studies*, 5(1), pp. 149-156.

Albadvi, A.. (2004). "Formulating national information technology strategies: A preference ranking model using PROMETHEE method". *European Journal of Operational Research*, 153(2), pp. 290-296.

Albadvi, A., Chaharsooghi, S.K. & Esfahanipour, A. (2007). "Decision making in stock trading: An application of PROMETHEE", *European Journal of Operational Research*, 177, pp. 673-683.

Anand, G. & Kodali, R. (2008). "Selection of lean manufacturing systems using the PROMETHEE", *Journal of Modelling in Management*, 3(1), pp. 40–70.

Arıkan, F. & Küçükçe, Y.S. (2012). "Satın Alma Faaliyeti İçin Bir Tedarikçi Seçimi-Değerlendirme Problemi ve Çözümü", *Gazi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dergisi* 27(2), pp. 255–264.

Altınırnak, S., Gülcan, B. & Karamaşa, Ç. (2016). "Analysing Securities Investment Trusts Traded in BIST via AHP-PROMETHEE Methodology", *Journal of International Scientific Publications* 10, pp. 458–472.

Ariyani, N., Fauzi, A., Juanda, B. & Beik, I.S. (2016). "A policy scenario modeling of poverty alleviation program in Indonesia: An application of Promethee method", *Issues in Business Management and Economics*, 4(6), pp. 54–62.

Aquino, A.T.de. & Melo, R.M.de. (2016). "Multicriteria model for selecting TQM consultancy and certification services", *Benchmarking: An International Journal*, 23(7), pp. 1736–1750.

Bağcı, H. & Rençber, Ö.F. (2014). "Kamu Bankaları ve Halka Açık Özel Bankaların Promethee Yöntemi İle Kârlılıklarının Analizi", *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 6(1), pp. 39–47.

Bağcı, H. & Esmer, Y. (2016). "PROMETHEE Yöntemi İle Faktoring Şirketi Seçimi", *Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), pp. 116–129.

Batubara, M., Purwanto, W.W. & Fauzi, A. (2016). "Proposing a decision-making process for the development of sustainable oil and gas resources using the petroleum fund: A case study of the East Natuna gas field", *Resources Policy* 49, pp. 372–384.

Beynon, M.J. & Wells, P. (2008). "The lean improvement of the chemical emissions of motor vehicles based on preference ranking: A PROMETHEE uncertainty analysis", *Omega*, 36(3), pp. 384–394.

Brans, J. P., & Mareschal, B. (1992). PROMETHEE V: MCDM problems with segmentation constraints. *INFOR: Information Systems and Operational Research*, 30(2), 85-96.

Brans, J.-P. & Vincke, Ph. (1985). "Note—A Preference Ranking Organisation Method: (The PROMETHEE Method for Multiple Criteria Decision-Making)". *Management science*, 31(6), pp. 647-656.

Brans, J.-P., Vincke, Ph. & Mareschal, B. (1986). "How to select and how to rank projects: The PROMETHEE method". *European Journal of Operational Research*, 24(2), pp. 228-238.

Brans, J.P. & Mareschal, B. (1994b). "The PROMCALC & GAIA decision support system for multicriteria decision aid". *Decision support systems*, 12(4), pp. 297-310.

Bülbül, S.E. & Köse, A. (2016). "Türk Sigorta Sektörünün PROMETHEE Yöntemi ile Finansal Performans Analizi", *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 38(1), pp. 187–210.

Cavalcante, C.A.V. & Almeida, A.T. de. (2007). "A multi-criteria decision-aiding model using PROMETHEE III for preventive maintenance planning under uncertain conditions", *Journal of Quality in Maintenance Engineering*, 13(4), pp. 385-397.

Can, Ş. & Arkan, F. (2014). “Bir Savunma Sanayi Firmasında Çok Kriterli Alt Yüklenici Problemi ve Çözümü”, *Gazi Üniversitesi Mimamrlık ve Mühendislik Fakültesi Dergisi*, 29(4), pp. 645-654.

Chen, Y.H., Wang, T.C. & Wu, C.Y. (2011). “Strategic decision using the fuzzy PROMETHEE for IS outsourcing”, *Expert Systems with Applications* 38, pp. 13216-13222.

Çalış, A., Özçelik, G & Gencer, C. (2016). “Türkiye’deki İmalat Sanayi Sektörlerinin PROMETHEE MULTIMOORA ve SMAA-2 Yöntemleriyle Sıralanması”, *Endüstri Mühendisliği Dergisi*, 27(2), pp. 28-44.

Çalışkan, E. & Eren, T. (2016). “Bankaların Performanslarının Çok Kriterli Karar Verme Yöntemiyle Değerlendirilmesi”, *Ordu Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 6(2), pp. 85-107.

Çöl, G. & Hasgül, S. (2013). “An integrated approach to supplier selection using AHP and FUZZY PROMETHEE”, *TOJSAT: The Online Journal of Science and Technology*, 3(3), pp. 1-7.

Dağdeviren, M. & Eraslan, E. (2008). “PROMETHEE Sıralama Yöntemi ile Tedarikçi Seçimi”, *Gazi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 23(1), pp. 69-75.

Demiroğlu, Ş. & Eleren, A. (2014). “Küresel Lojistik Köyleri ve Türkiye’de Kurulması Planlanan Lojistik Köy Bölgelerinin ÇKKV Yöntemleriyle Belirlenmesi”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 42, pp. 189-201.

Digalvar, A.K. & Date, P.A. (2016). “Development of fuzzy PROMETHEE algorithm for the evaluation of Indian world-class manufacturing organisations”, *International Journal of Services and Operations Management*, 24(3), pp. 308-330.

Du Bois, Ph., Brans, J.-P., Cantraine, F. & Mareschal, B. (1989). “Medicis: an expert system for computer-aided diagnosis using the promethee multicriteria method”. *European Journal of Operational Research*, 39(3), pp. 284-292.

Efe, B., Yerlikaya, M.A. & Efe, Ö.F. (2016). “İş Güvenliğinde Bulanık Promethee Yöntemiyle Hata Türleri ve Etkilerinin Analizi: Bir İnşaat Firmasında Uygulama”, *Gümüşhane Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(2), pp. 126-137.

Eren, Ö. & Özarı, Ç. (2016). “Evaluating Ecotourism Destination using Electre and PROMETHEE Decision model”, *International Research Journal of Natural and Applied Sciences*, 3(7), pp. 246-260.

Fettahoğlu, S., Dönmez, M.A. & Kazhi, S. (2016). “İşletmelerde Kredi Derecelendirme: Borsa İstanbul Bilişim Endeksi Üzerine Bir Uygulama”, *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırma Dergisi*, 4(1), pp. 106-121.

Geldermann, J. & Rentz, O. (2005). “Multi-criteria Analysis for Technique Assessment: Case Study from Industrial Coating”, *Journal of Industrial Ecology*, 9(3), pp. 127-142.

Genç, T. (2013). “PROMETHEE Yöntemi ve GAIA Düzlemi”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 15(1): 133-154.

Genç, T. & Masca, M. (2013). “TOPSIS ve PROMETHEE Yöntemleri ile Elde Edilen Üstünlük Sıralamalarının Bir Uygulama Üzerinden Karşılaştırması”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 15(2), pp. 539-567.

Ghazinoory, S., Daneshmand-Mehr, M. & Azedegan, A. (2013). “Technology selection: application of the PROMETHEE in determining preferences—a real case of nanotechnology in Iran”, *Journal of the Operational Research Society* 64, pp. 884-897.

Goumas, M. & Lygerou, V. (2000). “An extension of the PROMETHEE method for decision making in fuzzy environment: Ranking of alternative energy exploitation projects”, *European Journal of Operational Research* 123, pp. 606-613.

Gökalp, F. (2015). “Comparing the Financial Performance of Banks in Turkey By Using Promethee Method”, *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 6(1): 63-82.

Gupta, R., Sachdeva, A. & Bhardwaj, A. (2012). “Selection of logistic service provider using fuzzy PROMETHEE for a cement industry”, *Journal of Manufacturing Technology Management*, 23(7), pp. 899-921.

Gül, M., Çelik, E., Güneri, A.F. & Gümüş, A.T. (2012). “Simülasyon ile Bütünleşik Çok Kriterli Karar Verme: Bir Hastane Acil Departmanı için Senaryo Seçimi Uygulaması”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 11(22), pp. 1-18.

Hanafizadeh, P., Kazazi, A. & Bolhasani, A.J. (2011). “Portfolio design for investment companies through scenario planning”, *Management Decision*, 49(4), pp. 513-532.

Halouani, N., Chabchoub, H. & Martel, J.M. (2009). “PROMETHEE-MD-2T method for project selection”, *European Journal of Operation Research*, 195, pp. 841-849.

Ilangkumaran, M., Sasirekha, V., Anojkumar, L., Sakthivel, G., Raja, M.B., Raj, T.R.S., Nizamuddin, P. & Kumar, S.P. (2013). “Optimization of wastewater treatment technology selection using hybrid MCDM”, *Management of Environmental Quality: An International Journal*, 24(5), pp. 619-641.

Ishizaka, A. & Pereira, V.E. (2016). “Portraying an employee performance management system based on multi-criteria decision analysis and visual techniques”, *International Journal of Manpower*, 37(4), pp. 628-659.

Jovanović, F., Milijić, N., Dimitrova, M. & Mihajlović, I. (2016). “Risk Management Impact Assessment on the Success of Strategic Investment Projects: Benchmarking Among Different Sector Companies”, *Acta Polytechnica Hungarica*, 13(5), pp. 221-241.

Kabak, M. & Uyar, Ö.O. (2013). “Lojistik Sektöründe Ağır Ticari Araç Seçimine Çok Ölçütlü Bir Yaklaşım”, *Gazi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 28(1), pp. 115-123.

Kabir, G. & Sumi, R.S. (2014). “Power substation location selection using fuzzy analytic hierarchy process and PROMETHEE: A case study from Bangladesh”, *Energy*, 72, pp. 717-730.

Kazan, H., Özçelik, S. & Hobikoğlu, E.H. (2015). “Election of Deputy Candidates for Nomination with AHP-Promethee Methods”, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 195, pp. 603-613.

Kecek, G. & Yüksel, R. (2016). “Analitik Hiyerarşi Süreci(AHP) ve PROMETHEE Teknikleriyle Akıllı Telefon Seçimi”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 49, pp. 46-63.

Kosmidou, K., Doumpos, M., Zopounidis C. & Voulgaris, F. (2004). “Economic and Technological Aspects of the European Competitiveness: A Multicriteria Approach”, *Journal of Economic Integration*, 19 (4), pp. 690-703.

Li, H., Jin, Z., Li, V., Liu, G. & Skitmore, R.M. (2013). “An entry mode decision-making model for the international expansion of construction enterprises”, *Engineering, Construction and Architectural Management*, 20 (2), pp. 160-180.

Mareschal, B. & Brans, J.-P. (1988). “Geometrical representations for MCDA”. *European Journal of Operational Research*, 34(1), pp. 69-77.

Mavrotas, G., Ziomas, I.C. & Diakouaki, D. (2006). “A combined MOIP–MCDA approach to building and screening atmospheric pollution control strategies in urban regions”. *Environmental management*, 38(1), pp. 149-160.

Murat, S., Kazan, H. & Coskun, S.S. (2015). “An Application for Measuring Performance Quality of Schools by Using the PROMETHEE Multi-Criteria Decision Making Method”, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 195, pp. 729-738.

Nijkamp, P. (1977). Stochastic quantitative and qualitative multicriteria analysis for environmental design. *Papers in Regional Science*, 39(1), 174-199.

Oberschmidt, J., Geldermann, J., Ludwig, J. & Schmehl, M. (2010). “Modified PROMETHEE approach for assessing energy technologies”, *International Journal of Energy Sector Management*, 4(2), pp. 183–212.

Onan, A. (2014). “Promethee Sıralama Yönteminin Konut Projelerinin Değerlendirilmesinde Kullanılması”, *AKÜ İİBF Dergisi*, 16(1): 17-28.

Organ, A. (2013). “Çok Kriterli Karar Verme Yöntemlerinden Bulanık PROMETHEE Yönteminin Konteyner Seçiminde Kullanılması”, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(45): 252-269.

Osati, M. & Omidvari, Manouchehr (2016). “Performance measurement of electricity suppliers using PROMETHEE and balance scorecard”, *Management Science Letters*, 6, pp. 1-8.

Ömürbek, N., Karaatlı, M., Eren, H. & Şanlı, B. (2014). “AHP Temelli PROMETHEE Sıralama Yöntemi ile Hafif Ticari Araç Seçimi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(4), pp. 47–64.

Ömürbek, N. & Eren, H. (2016). “PROMETHEE, MOORA ve COPRAS Yöntemleri ile Oran Analizi Sonuçlarının Değerlendirilmesi: Bir Uygulama”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), pp. 174–187.

Özmen, M., Aydoğan, E.K., Ates, N. & Uzal, N. (2016). “Developing a Decision-Support System for Waste Management in Aluminum Production”, *Environmental Modeling & Assessment*, 21(6), pp. 803–817.

Pavić, I. & Babić, Z. (1991). “The use of the PROMETHEE method in the location choice of a production system”. *International journal of production economics*, 23(1), pp. 165-174.

Peng, Y., Kou, G. & Li, J. (2014). “A Fuzzy PROMETHEE Approach for Mining Customer Reviews in Chinese”, *Arabian Journal for Science and Engineering*, 39 (6), pp. 5245-5252.

Perçin, S. & Ayan, T.Y. (2010). “AHS ve Bulanık PROMETHEE Yaklaşımlarıyla Esnek Üretim Sistemleri Seçimi”, *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F.Dergisi*, 29 (2), pp. 555-575.

Polat, G., Damci, A., Gurgun, A.P. & Demirli, I. (2016). "Urban Renewal Project Selection Using the Integration of AHP and PROMETHEE Approaches", *Procedia Engineering*, 164, pp. 339-346.

Sen, D.K., Datta, S., Patel, S.K. & Mahapatra, S.S. (2015). "Multi-criteria decision making towards selection of industrial robot Exploration of PROMETHEE II method", *Benchmarking: An International Journal*, 22(3), pp. 465-487.

Settle, S. Goonetilleke, A. & Ayoko, G.A. (2007). "Determination of surrogate indicators for phosphorus and solids in urban stormwater: application of multivariate data analysis techniques". *Water, air, and soil pollution*, 182(1-4), pp. 149-161.

Schiniotakis, N.I. (2012). "Profitability factors and efficiency of Greek banks", *EuroMed Journal of Business*, 7(2), pp. 185-200.

Shahmohammadi, M. & Khanaposhtani, G.H. (2016). "A Study of the Factors Affecting the Development of the Portfolio of Products of the Iranian Top Pharmaceutical Companies Using Promethee Method", *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 7(3), pp. 329-339.

Shannon, C. W., & Weaver, W. (1948). "The mathematical Theory of Communication". Press UoI, editor.

Shih, S.S., Chang, Y.T. & Cheng, C.P. (2016). "A Generalized PROMETHEE III with Risk Preferences on Losses and Gains", *International Journal of Information and Management Sciences*, 27, pp. 117-127.

Silas, S. & Rajsingh, E.B. (2016). "Performance anlysis on algortithms for selection of desired healthcare services", *Perspective in Science*, 8, pp. 107-109.

Soba, M. (2012). "PROMETHEE Yöntemi Kullanarak En Uygun Panelvan Otomobil Seçimi ve Bir Uygulama", *Journal of Yasar University*, 28(2), pp. 4708-4721.

Tavana, M., Behzadian, M., Pirdashti, M. & Pirdashti, H. (2013). "A PROMETHEE-GDSS for oil and gas pipeline planning in the Caspian Sea basin", *Energy Economics*, 36, pp. 716-728.

Topcu, YI, & Ulengin, F. (2004). Energy for the future: An integrated decision aid for the case of Turkey. *Energy*, 29(1), pp. 137-154.

Turcksin, L., Bernardini, A. & Macharis, C. (2011). "A combined AHP-PROMETHEE approach for selecting the most appropriate policy scenario to stimulate a clean vehicle fleet", *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 20, pp. 954-965.

Uzar, C. (2013). "Financial Performance Test of Public Banks in Turkey: An Application of PROMETHEE", *International Journal of Economics and Finance Studies*, 5(2): 1-9.

Vestchera, R. & Almeida, A.T. de. (2012). "A PROMETHEE-based approach to portfolio selection problem", *Computers & Operations Research*, 39, pp. 1010-1020.

Wu, Y., Yang, M., Zhang, H., Chen, K. & Wang, Y., (2016). "Optimal Site Selection of Electric Vehicle Charging Stations Based on a Cloud Model and the PROMETHEE Method", *Energies*, 9(3), pp. 1-20.

Yavuz, V.A. (2016). "Coğrafi Pazar Seçiminde PROMETHEE ve Entropi Yöntemlerine Dayalı Çok Kriterli Bir Analiz: Mobilya Sektöründe Bir Uygulama", *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(2): 163-177.

Yerlikaya, M.A. & Arıkan, F. (2016). “KOBİ’lere sağlanan desteklerin performans etkinlik sıralarının Promethee ve Oreste yöntemleri ile belirlenmesi enmesi”, *Gazi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 31(4), pp. 1007-1016.

Yılmaz, B. & Dağdeviren, M. (2011). “A combined approach for equipment selection: F-PROMETHEE method and zero-one goal programming”, *Expert Systems with Applications*, 38, pp.11641-11650.

Yoon, S., Sungyeol, C. & K, W. (2017). “An Integrated Multicriteria Decision-Making Approach for Evaluating Nuclear Fuel Cycle Systems for Long-term Sustainability on the Basis of an Equilibrium Model: Technique for Order of Preference by Similarity to Ideal Solution, Preference Ranking Organization Method for Enrichment Evaluation, and Multiattribute Utility Theory Combined with Analytic Hierarchy Process”, *Nuclear Engineering and Technology*, 49, pp. 148–164.

Books;

Anagnostopoulos, K., Giannopoulou, M. & Roukounis, Y. (2003). “Multicriteria evaluation of transportation infrastructure projects: An application of PRO-METHEE and GAIA methods”. Publication of: WIT Press.

Brans, JP. (1982). *The engineering of decision: Elaboration instruments of decision support method PROMETHEE*. Laval University, Quebec, Canada.

Figueira, J., Greco, S. & Ehrgott, M. (2005). *Multiple criteria decision analysis: state of the art surveys (Vol. 78)*: Springer Science & Business Media.

Mareschal, B., Brans, J.-P. & Vincke, Ph. (1984). *PROMETHEE: A new family of outranking methods in multicriteria analysis*: ULB--Universite Libre de Bruxelles.

Internet Sources;

Bedir, N., Özder, E.H. & Eren, T. (2016). “Course Selection with AHP & PROMETHEE Methods for Post Graduate Students: An Application in Kirikkale University Graduate School of Natural and Applied Sciences”, *MATEC Web of Conference* 68, [https://www.matec-conferences.org/articles/mateconf/pdf/2016/31/mateconf_iciea2016_20004.pdf\(23.05.2017\)](https://www.matec-conferences.org/articles/mateconf/pdf/2016/31/mateconf_iciea2016_20004.pdf(23.05.2017))

The Power Potential of the Hazar Region and the Place in the World Economy

Hasan HAKSES¹, Metin ALLAHVERDİ², Mehmet BÜYÜKÇİÇEK³

Extended Abstract

1. Introduction

The Caspian region, which is an important center of historical trade routes, is expected to remain important in the future as well as in the supply of energy. The region rich in world oil and natural gas reserves is the capacity to respond to the growing energy needs of China, which is an economic power in the East and other countries, especially the European Union, in the West. In this context, Shah Deniz and Turkmenistan-Afghanistan-Pakistan-India Natural Gas Pipeline projects are being carried out rapidly.

In this study, the definition of the Caspian region is discussed in terms of the energy resources of the region, and the countries in the region are divided into the economic indicators of growth, which are the economic indicators of Azerbaijan, Iran, Kazakhstan, Russia and Turkmenistan, Import, export, inflation and unemployment data.

2. The Caspian Region and Importance

The Caspian is a region called "strategic ellipse" for the world oil and natural gas reserves in terms of geographical location. 4% of the world's proven oil reserves are located in the Caspian Sea. In 2011, Russia left Saudi Arabia behind to become the world's leading oil producer; Russia is the world's second largest natural gas producer; It also has the world's largest natural gas reserves, the second largest coal reserves and the eighth largest crude oil reserves. Russia is the third largest steel and aluminum ore exporter in the World (Index Mundi, 2016).

Russia, an important regional power with global goals and the world's second largest nuclear ammunition, and another regional power that is in conflict with most western countries due to its nuclear targets, is a country that is coast to Hazar. The Parag Khanna collects the most strategic countries in the "second world" thought, the most strategic countries in or around the three dominant empires around the world - the Americas, the European Union and China (Media Global, 2015). China, on the other hand, has an influence on Central Asian countries and is expanding its economic and political presence here. With Kazakhstan and Turkmenistan becoming increasingly involved in the oil and gas sectors, China has become one of the main players in the Caspian in the last 10 years. China has changed the geopolitical orientation of the region by sponsoring the establishment of the energy infrastructure, from pipelines to gas processing plants and rail lines to raffiners throughout Central Asia, and in the long run of China's very fast growing economy, the so-called "blue gold" resources (Weiss,2012:26).

¹ Lectuter, Selcuk University, hasanhakses@selcuk.edu.tr

² Lectuter, Selcuk University, allahverdi@selcuk.edu.tr

³ Lectuter, Selcuk University, buyukcicek@selcuk.edu.tr

In recent years, China has come to the forefront of European geography through the Caspian Sea via Turkmenistan and Kazakhstan. In this context, regional perspectives aiming at reaching Central and Far East Asia and the targets of increasing trade volume have become clearer (Çelikpala, 2013:46-54). It is known in the world today that the EU, the world's largest energy importer, will need to increase its energy needs in the coming years. Half of the energy needs of the EU member states are imported. It is estimated that foreign dependency, which is currently 50%, will increase to 65% in 2030 (Europa, 2012). EU imports 80% of its petroleum with about 55% of natural gas and an increasing percentage of coal (Rosner, 2009:165).

3. Caspian Region Energy Potential and Economic Indicators

Throughout history, the Caspian Region has come to the forefront in both commercial and military terms. Today, this region is on the agenda because it has rich energy resources. There are five countries on the shores of the Caspian Sea. These are Russia and Kazakhstan in the North, Azerbaijan in the West, Iran in the South and Turkmenistan in the East.

Table 1. Caspian Region Petroleum (Barrel) and Natural Gas (Tons / m3) Production Data (2008-2014)

Countries/ Years	2008		2010		2012		2014	
	Petrol	Gas	Petrol	Gas	Petrol	Gas	Petros	Gaz
Russia	9.950	541,5	10.366	530,0	10.640	533,0	10.838	520,9
Kazakhstan	1.485	15,2	1.672	14,3	1.662	16,5	1.701	17,3
Turkmenistan	208	59,5	217	38,1	222	56,1	239	62,3
Iran	4.396	119,2	4.352	137,1	3.742	149,1	3.614	155,3
Azerbaijan	895	13,3	1.023	13,6	872	14,0	848	15,3

Source: BP Statical, 2016.

According to Table 1, Russia has the highest rate of oil production with 9.950 barrels in 2008. Russia, which has increased its oil production over the years, has also produced 10.838 barrels of oil by 2014. Russia ranks first in the production of natural gas and is at an important position at the point of energy of the world. Iran is in the second place in the production of oil and natural gas. While the Iranian economy has not been able to use its full capacity in the face of sanctions, it is likely that it will record economic progress with the removal of embargoes as a result of negotiations. At the point of natural gas in Iran, the Caspian Region came in after Russia in 2008 and realized 119.2 tons of production. (BP, 2016).

Table 2. Countries of Caspian Region Population Information (2012-2015)

Countries/ Years	2012	2013	2014	2015
Azerbaijan	9.295	9.416.801	9.535.079	9.651.349
Iran	76.15	77.152.445	78.143.644	79.109.272
Kazakhstan	16.79	17.035.275	17.289.224	17.544.126
Turkmenistan	5.172	5.240.088	5.307.188	5.373.502
Russia	143.2	143.506.911	143.819.569	144.096.81

World	7.089	7.176.092.19	7.260.780.27	7.346.633.
-------	-------	--------------	--------------	------------

Source: World Bank Data, 2016.

The World Bank population is 7.3 billion by 2015, based on Table 2 of the World Bank data. The general population of the Caspian countries handled within the scope of the study is about 260 million. With close to 150 million people, Russia ranks first.

Table 3. Caspian Region Countries Growth and Per Capita National Income (2012-2015)

Countries/ Years	2012		2013		2014		2015	
	Growth	PGNI	Growth	PGNI	Growth	PGNI	Growth	PGNI
Azerbaijan	2	7,394	6	7,812	2	7,886	1	5,496
Iran	-7	7,711	-2	6,631	4	5,443	-	-
Kazakhstan	5	12,387	6	13,891	4	12,807	1	10,51
Turkmenistan	11	6,798	10	7,48	10	8,199	6	6,672
Russia	4	15,042	1	15,552	1	14,052	-4	9,093
World	2	10,499	2	10,664	3	10,795	3	10,058

Source: World Bank Data, 2016.

It is observed that the world economy has experienced a shrinkage in the Caspian countries when compared to the year 2014 when the global economy has grown by 3% as of 2015. Turkmenistan achieved the highest rate of growth among the Caspian region countries, which can be accessed from the World Bank except for Iran, by 6% in 2015. Russia, on the other hand, has fallen by 2012 and fell to -4% in 2015.

Worldwide Per Capita National Income is about \$ 10,500 in 2012, fluctuating by years, and by the year 2015, it has fallen to the level of \$ 10.058. In the Caspian Region, Kazakhstan is above the world level at \$ 10,510 as of 2015. Kazakhstan followed by Russia with 9 thousand dollars and Turkmenistan with 6.672 dollars. At this point, it can be said that Kazakhstan and Russia can not make technological breakthrough according to Per Capita National Income data and can not reach the level of 10 thousand dollars to be able to pass to the categories of developed country economies. Therefore, it can be said that they are evaluated in the scale of developing countries.

Table 4. National Income Rates of Import and Export Data of Caspian Region Countries (2012-2015)

Countries/ Years	2012		2013		2014		2015	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
Azerbaijan	26	54	27	49	26	43	35	38
Iran	21	22	20	27	19	24	-	-

Kazakhstan	30	44	27	39	26	39	25	28
Turkmenistan	44	73	-	-	-	-	-	-
Russia	21	27	21	27	21	28	21	30
World	30	31	30	30	30	30	29	30

Source: World Bank Data, 2016.

Looking at Table 4, where the ratios of world general and Caspian countries to national income of imports and exports are included, it is observed that Russia has increased its exports from 27% to 30% over the years and has followed a horizontal course in imports to 21%. Azerbaijan and Kazakhstan have declined in exports over the years and fall to 38% and 28% respectively in 2015. Table 4 shows that the figures obtained from the World Bank are set at 38% and 28% respectively.

Table 5. The Caspian Region Countries Inflation and Unemployment Rates (2012-2015)

Countries/ Years	2012		2013		2014		2015	
	Inflation	Unemployment	Inflation	Unemployment	Inflation	Unemployment	Inflation	Unemployment
Azerbaijan	1	5	1	5	0	5	-9	-
Iran	22	13	34	13	12	13	-	-
Kazakhstan	5	5	9	5	6	4	2	-
Turkmenistan	8	11	1	11	1	11	-5	-
Russia	8	6	5	6	9	5	8	-
World	4	6	2	6	2	6	2	-

Source: BP Statistical, 2016.

Finally, if the analysis of Caspian Region economies in terms of global indicators of inflation and unemployment is analyzed in terms of economic indicators, in line with the data taken from the World Bank, while the world wide unemployment rate is at the 6% level, there is a worldwide unemployment rate in Caspian Region countries, Iran, Turkmenistan and Russia. The lowest rates of unemployment in Kazakhstan and Azerbaijan at the level of 2014 in Table 5 were 4% and 5%, respectively.

If we pay attention to inflation data, which is another economic indicator, the global inflation rate will decrease from 4% to 2% in 2012 and 2015 in Azerbaijan and Turkmenistan in 2015, respectively. In line with data received from the World Bank, the highest inflation rate in the Caspian Region countries in 2015 was experienced in Russia with 8%.

4. Conclusion

The Caspian region has set new political goals for transforming it into a holistic, stable and secure transition zone or corridor in order to reach the main objectives. At the same time, the Caspian offers both great opportunities and serious controversies, particularly in the context

of energy, for global actors. Such a region would be a particularly desirable area for stability and security of Western and Eastern markets and actors.

As a result, in the economic sense, Caspian Region, which is located on a significant scale globally, has a strategic position in the future, as well as the energy potential of Turkey and its trade routes in the past, as well as the transmission of energy transmission lines to the final consumers. The fact that the planned energy lines will pass through Turkey indicates that Turkey's existing regional activity will draw attention to the global scale as well. In terms of Turkey, the Caspian Region can be considered both a resource and a market region within the scope of energy and trade.

Keywords: Caspian Region Economy, Economies of Caspian Countries, Caspian Energy Resources

JEL Codes: R11, Q40

Hazar Bölgesi'nin Enerji Potansiyeli ve Dünya Ekonomisindeki Yeri

Geniş Özet

1. Giriş

Tarihi ticaret yollarının önemli bir merkezi olan Hazar Bölgesi, geçmişte olduğu kadar gelecekte de enerji tedariki noktasında önemini koruyacağı düşünülmektedir. Dünya petrol ve doğal gaz rezervi açısından zengin olan bölge Batı'da Avrupa Birliği başta olmak üzere diğer ülkelerin, Doğu'da ise ekonomik bir güç olan Çin'in artan enerji ihtiyaçlarına cevap verebilecek kapasitededir. Bu bağlamda gerçekleştirilmek istenen Şah Deniz ve Türkmenistan-Afganistan-Pakistan-Hindistan Doğal Gaz Boru Hattı projeleri hızla yürütülmektedir.

Bu çalışmada Hazar Bölgesi'nin tanımı, bölgenin enerji kaynakları açısından önemi ile çalışma kapsamında ele alınan Hazar'a kıyıdaş ülkeler olan Azerbaycan, İran, Kazakistan, Rusya ve Türkmenistan'ın Dünya Ekonomisi'ndeki ölçeğinden bahsedilerek, bölge ülkeleri genel ekonomik göstergeler olan büyüme, ithalat, ihracat, enflasyon ve işsizlik verileri üzerinden değerlendirilmiştir.

2. Hazar Bölgesi ve Önemi

Hazar, coğrafi konum itibarıyla dünya petrol ve doğal gaz rezervleri için "stratejik elips" olarak adlandırılan bir bölgedir. Dünyadaki kanıtlanmış petrol rezervlerinin %4'ü Hazar Denizi'nde bulunmaktadır. 2011 yılında Rusya, Suudi Arabistan'ı geride bırakarak dünyanın lider petrol üreticisi konumuna gelmiştir; Rusya dünyanın ikinci büyük doğal gaz üreticisidir; aynı zamanda dünyanın en büyük doğal gaz rezervlerine, ikinci büyük kömür rezervlerine ve sekizinci büyük ham petrol rezervlerine sahiptir. Rusya dünyanın üçüncü büyük çelik ve alüminyum cevheri ihracatçısıdır (Index Mundi, 2016).

Küresel hedefler ve dünyanın ikinci büyük nükleer mühimmatına sahip önemli bir bölgesel güç olan Rusya ile nükleer hedeflerinden dolayı çoğu batı ülkesiyle uyumsuzluk yaşayan diğer bir bölgesel güç İran, Hazar'a kıyısı olan ülkelerdir. Parag Khanna'nın "ikinci

dünya” düşüncesi, dünya etrafındaki üç dominant imparatorluğun -Amerika, Avrupa Birliği ve Çin- çevresinde ya da arasında yer alan en stratejik ülkeleri bir listede toplamaktadır (Media Global, 2015). Öte yandan Çin’in Orta Asya ülkeleri üzerinde etkisi bulunmakta ve burada ekonomik ve politik açıdan varlığını genişletmektedir. Kazakistan ve Türkmenistan’ın petrol ve gaz sektörlerine giderek daha fazla dahil olması sayesinde, Çin son 10 yıl içerisinde Hazar’daki ana oyuncular arasına girmiştir. Çin, Orta Asya’nın genelinde, boru hatlarından gaz işleme tesislerine ve demiryolu hatlarından rafinerilere kadar, enerji altyapısının kurulmasına sponsorluk ederek bölgenin jeopolitik oryantasyonunu değiştirmiş ve Çin’in çok hızlı büyüyen ekonomisinin uzun vadede Orta Asya’daki “mavi altın” diye tabir edilen gaz kaynaklarına erişimini sağlamıştır (Weiss,2012:26).

Son yıllarda Avrupa coğrafyasına Hazar Denizi aracılığıyla Türkmenistan ve Kazakistan üzerinden ulaşılacak olan Çin’in öne çıktığı görülmektedir. Bu bağlamda bölge ülkelerinin Orta ve Uzak Asya’ya ulaşmayı hedefleyen yeni perspektifler ve ticaret hacmi artırma yönündeki hedefleri belirginleşmiş durumdadır (Çelikpala, 2013:46-54). Dünyanın en büyük enerji ithalatçısı olan AB’nin enerjiye olan ihtiyacı önümüzdeki yıllarda daha da artacağı günümüz dünyasında bilinmektedir. AB’ye üye ülkelerin enerji ihtiyaçlarının yarısı ithal edilmektedir. Hali hazırda %50 oranında olan dışa bağımlılığın 2030 yılında %65’e çıkacağı tahmin edilmektedir (Europa, 2012). AB petrolünün %80’nini doğal gazın yaklaşık %55’ini ve artan bir yüzde ile kömürünü ithal etmektedir (Rosner, 2009:165).

3. Hazar Bölgesi Ülkeleri Enerji Potansiyeli ve Ekonomik Göstergeler

Hazar Bölgesi tarih boyunca hem ticari hem de askeri açıdan ön plana çıkmıştır. Günümüzde ise bu bölge zengin enerji kaynaklarına sahip olması nedeniyle gündemdedir. Hazar Denizine kıyısı olan beş ülke bulunmaktadır. Bunlar, Kuzeyde Rusya ve Kazakistan, Batı’da Azerbaycan, Güney’de İran ve Doğu’da Türkmenistan’dır.

Tablo 1. Hazar Bölgesi Ülkeleri Petrol (Varil) ve Doğalgaz (Ton/m3) Üretim Verileri (2008-2014)

Ülkeler/ Yıllar	2008		2010		2012		2014	
	Petrol	Gaz	Petrol	Gaz	Petrol	Gaz	Petrol	Gaz
Rusya	9.950	541,5	10.366	530,0	10.640	533,0	10.838	520,9
Kazakistan	1.485	15,2	1.672	14,3	1.662	16,5	1.701	17,3
Türkmenistan	208	59,5	217	38,1	222	56,1	239	62,3
İran	4.396	119,2	4.352	137,1	3.742	149,1	3.614	155,3
Azerbaycan	895	13,3	1.023	13,6	872	14,0	848	15,3

Kaynak: BP Statical, 2016.

Tablo 1’e göre 2008 yılında 9.950 varil ile petrol üretiminde en yüksek oran Rusya’nındır. Yıllar itibariyle petrol üretiminde artış gösteren Rusya, 2014 yılı itibariyle de 10.838 varil petrol üretimi gerçekleştirmiştir. Doğalgaz üretiminde de ilk sırada Rusya yer almakta ve dünyanın enerji temini noktasında önemli bir konumda bulunmaktadır. İran ise petrol ve doğalgaz üretiminde ikinci sırada yer almaktadır. İran ekonomisi yaptırımlar karşısında tam kapasitesini kullanamamaktayken yapılan müzakereler sonucunda ambargoların kaldırılmasıyla ekonomik anlamda ilerlemeler kaydetmesi muhtemeldir. İran doğalgaz

noktasında da Hazar Bölgesi'nde 2008 yılında Rusya'dan sonra gelerek 119,2 ton üretim gerçekleştirmiştir (BP, 2016).

Tablo 2. Hazar Bölgesi Ülkeleri Nüfus Bilgileri (2012-2015)

Ülkeler/Yıllar	2012	2013	2014	2015
Azerbaycan	9.295.784	9.416.801	9.535.079	9.651.349
İran	76.156.975	77.152.445	78.143.644	79.109.272
Kazakistan	16.791.425	17.035.275	17.289.224	17.544.126
Türkmenistan	5.172.941	5.240.088	5.307.188	5.373.502
Rusya	143.201.67	143.506.911	143.819.569	144.096.81
Dünya	7.089.451.	7.176.092.19	7.260.780.27	7.346.633.

Kaynak: Dünya Bankası Data, 2016.

Dünya Bankası verileri alınarak oluşturulan Tablo2'ye bakıldığında 2015 yılı itibariyle Dünya nüfusu 7.3 milyardır. Çalışma kapsamında ele alınan Hazar'a kıyıdaş ülkelerin genel nüfusu yaklaşık 260 milyondur. 150 milyona yakın nüfusuyla Rusya ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 3. Hazar Bölgesi Ülkeleri Büyüme ve Kişi Başına Düşen Milli Gelir Verileri (2012-2015)

Ülkeler/Yıllar	2012		2013		2014		2015	
	Büyüme	KBDMG	Büyüme	KBDMG	Büyüme	KBDMG	Büyüme	KBDMG
Azerbaycan	2	7,394	6	7,812	2	7,886	1	5,496
İran	-7	7,711	-2	6,631	4	5,443	-	-
Kazakistan	5	12,387	6	13,891	4	12,807	1	10,51
Türkmenistan	11	6,798	10	7,48	10	8,199	6	6,672
Rusya	4	15,042	1	15,552	1	14,052	-4	9,093
Dünya	2	10,499	2	10,664	3	10,795	3	10,058

Kaynak: Dünya Bankası Data, 2016.

Dünya ekonomisinin genel ölçekte 2015 yılı itibariyle %3 büyüme gösterdiği dönemde Hazar Bölgesi ülkelerinde 2014 yılına göre küçülme yaşadığı gözlemlenmektedir. Dünya Bankası'ndan İran'ın haricinde verilerine ulaşılabilen Hazar Bölgesi ülkeleri arasında en yüksek büyüme oranını 2015 yılında %6 ile Türkmenistan elde etmiştir. Rusya ise 2012 yılı itibariyle düşüşe geçmiş 2015 yılında ise -%4 seviyelerine gerilemiştir.

Dünya genelinde Kişi Başına Düşen Milli Gelir (KBDMG) 2012 yılında yaklaşık 10.500 dolar iken yıllar itibariyle dalgalanma yaşayarak 2015 yılına gelindiğinde 10.058 dolar seviyelerine gerilemiştir. Hazar Bölgesi'nde ise 2015 yılı itibariyle 10.510 dolar ile Kazakistan Dünya seviyesinin üzerinde yer almaktadır. Kazakistan'ın ardından 9 bin dolar ile Rusya ve 6.672 dolarla Türkmenistan gelmektedir. Bu noktada Kazakistan ve Rusya'nın KBDMG

verilerine göre teknolojik atılım yapamayıp gelişmiş ülke ekonomileri kategorisine geçebilmek için 10 bin dolar seviyesini aşamadığı için Orta Gelir Tuzağı'nda yer aldığı ve gelişme yolunda olan ülkeler ölçeğinde değerlendirildiği söylenebilir.

Tablo 4. Hazar Bölgesi Ülkeleri İthalat ve İhracat Verilerinin Milli Gelire Oranları (2012-2015)

Ülkeler/Yıllar	2012		2013		2014		2015	
	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat
Azerbaycan	26	54	27	49	26	43	35	38
İran	21	22	20	27	19	24	-	-
Kazakistan	30	44	27	39	26	39	25	28
Türkmenistan	44	73	-	-	-	-	-	-
Rusya	21	27	21	27	21	28	21	30
Dünya	30	31	30	30	30	30	29	30

Kaynak: Dünya Bankası Data, 2016.

Dünya geneli ile Hazar Bölgesindeki ülkelerin ithalat ve ihracatlarının milli gelirlerine oranlarının yer aldığı Tablo 4'e bakıldığında Rusya'nın yıllar itibariyle ihracatının %27 seviyesinden %30'a artırdığı, ithalatta da yatay bir seyir izleyerek %21 seviyesinde olduğu görülmektedir. Azerbaycan ve Kazakistan'ın ihracatta yıllar itibariyle düşüşe geçtiği ve 2015 yılında sırasıyla %38 ve %28 seviyelerine gerilediği Dünya Bankası'ndan alınan verilerle oluşturulan Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 5. Hazar Bölgesi Ülkeleri Enflasyon ve İşsizlik Verileri (2012-2015)

Ülkeler/Yıllar	2012		2013		2014		2015	
	Enflasyon	İşsizlik	Enflasyon	İşsizlik	Enflasyon	İşsizlik	Enflasyon	İşsizlik
Azerbaycan	1	5	1	5	0	5	-9	-
İran	22	13	34	13	12	13	-	-
Kazakistan	5	5	9	5	6	4	2	-
Türkmenistan	8	11	1	11	1	11	-5	-
Rusya	8	6	5	6	9	5	8	-
Dünya	4	6	2	6	2	6	2	-

Kaynak: BP Statical, 2016.

Son olarak ekonomik göstergeler açısından Hazar Bölgesi ekonomilerinin Dünya geneli enflasyon ve işsizlik oranları ile analizi incelenirse, Dünya Bankası'ndan alınan verileri doğrultusunda Dünya geneli işsizlik oranı %6 seviyelerinde iken Hazar Bölgesi ülkeleri arasında İran, Türkmenistan ve Rusya'da dünya genelinin üzerinde bir işsizlik oranının olduğu görülmektedir. Tablo 5'te yer alan 2014 verileri itibariyle en düşük işsizlik oranları Kazakistan ve Azerbaycan'da sırasıyla %4 ve %5 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Diğer ekonomik gösterge olan enflasyon verilerine dikkat edilirse dünya genelinde 2012 yılından 2015 yılına gelindiğinde enflasyon oranı %4 seviyelerinden %2'ye gerilerken

Azerbaycan ve Türkmenistan'da 2015 yılında sırasıyla %-9 ile %-5 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Dünya Bankası'ndan alınan verileri doğrultusunda 2015 yılında Hazar Bölgesi ülkelerinde en yüksek enflasyon oranı %8 ile Rusya'da yaşanmıştır.

4. Sonuç

Hazar Bölgesi'nin belli başlı hedeflere ulaşabilmek adına bütüncül, istikrarlı ve güvenli bir geçiş bölgesine ya da koridora dönüştürülmesi gereği yeni siyasi hedefleri ortaya çıkarmıştır. Aynı zamanda Hazar, küresel aktörlere özellikle enerji bağlamında hem çok büyük fırsatlar hem de ciddi çekişmeler sunmaktadır. Böyle bir bölge gerek Batılı gerekse Doğulu pazarlar ve aktörlerin istikrar ve güvenlik adına özellikle tercih edecekleri bir alan olacaktır.

Sonuç itibariyle ekonomik anlamda dünya genelinde önemli bir ölçekte yer alan Hazar Bölgesi'nin enerji potansiyeli ile Türkiye, tarihte ticaret güzergahlarında olduğu gibi gelecekte de enerji nakil hatlarının nihai tüketici konudaki ülkelere ulaştırılmasında stratejik bir konuma sahiptir. Planlanan enerji hatlarının Türkiye üzerinden geçecek olması, Türkiye'nin var olan bölgesel etkinliğinin küresel ölçekte de, dikkatleri üzerine çekeceğini göstermektedir. Türkiye açısından Hazar Bölgesi enerji ve ticaret kapsamında hem bir kaynak hem de bir pazar bölgesi olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hazar Bölgesi Ekonomisi, Hazar Bölgesi'ndeki Ülkelerin Ekonomileri, Hazar Enerji Kaynakları

JEL Kodları: R11, Q40

References

Andrew S. Weiss, F. Stephen Larrabee, James T. Bartis, Camille A. Sawak, "Promoting International Energy Security", Volume 2, Turkey and the Caspian, RAND corporation, 2012, p.26

Betul Buke Karacin, "Türkmenistan-Afganistan-Pakistan-Hindistan Doğalgaz Boru Hattı Projesi" Nisan 2011, USAK web sitesinden (<http://www.usakgudem.comyorum378t%C3%BCrkmenistan-afganistan-pakistan-hindistan-do%C4%9Falgaz-boru-hatt%C4%B1-projesi.html>) 20.01.2014'de erişim sağlandı.

BP, 2016 Statistical Review of World Energy, <http://www.bp.com/en/global/corporate/energy-economics/statistical-review-of-world-energy.html>, (Erişim Tarihi: 11.04.2016).

BP,2015
<http://www.bp.com/multipleimagesection.do?categoryId=9008001&contentId=7015081>
(Erişim Tarihi: 25.02.2015)

EİT Ticaret Anlaşması (ECOTA) (İslamabad, Temmuz 2003)

EİTTA İşbirliği Konseyi 3. Toplantı, 02-03 Ekim 2012, Ankara,

Imran Khan, The Trans-Afghan Pipelines: From Pipe-Plans To Pipe-Dreams, Research Journal Of Area Study Center, 2002

Index Mundi, 2016 “Russia Economy Profile 2016”.

Kevin Rosner, “The European Union: On Energy, Disunity”, Gal Luft, Anne Korin (ed.), Energy Security Challenges for the 21st Century, (United States: Praeger Security International, 2009), s. 165.

Khazar İbrahim, “Hazar neden bu kadar önemli?” Hazar Raporu, Bahar 2013, sayfa 17-21

Mitat Çelikpala “Hazar Bölgesi Dünyanın Ticaret Koridoru Olmaya Yeniden Aday: Yeni İpek Yolu Bir Hayal Mi?” Hazar Raporu, Bahar 2013, sayfa 46-54

Osman Nuri Aras, “Ekonomik Neden ve Sonuçları Bakımından Hazar’ın Güvenlik Sorunu”, Almagül İsina (Ed.), Asya’da Güvenliğin İnşası ve CICA, (İstanbul: TASAM Yayınları, 2012), s.277.

Parag Khanna interview with Media Global, <http://www.paragkhanna.com/?p=77>

Richard Pomfret, ‘The Economic Cooperation Organization: Current Status and Future Prospects’, Europe-Asia Studies, Vol.49, No.4 (1997) pp.657-9.

Richard Weitz, ‘Kazakhstan-Turkey Presidential Summit Deepens Economic Ties’, ibid, Vol.9, No.191, 19 Ekim 2012.

“Iran”, US Energy Information Agency, <http://www.eia.gov/countries/country-data.cfm?fips=ir>

“SOCAR: it’s impossible to exclude Iran from Shah Deniz contract for security reasons”, Baku, Fineko/abc.az

Vladimir Socor, ‘Turkey Seeks Opportunity in Trans-Caspian Pipeline Project’, Eurasian Daily Monitor, Vol.9, No.164, 11 Eylül 2012.

William Hale ve Julian Bharier, ‘CENTO, RCD and the Northern Tier: a Political and Economic Appraisal’, Middle Eastern Studies, Vol.8. No. 2 (1972) pp. 217-9

William Hale, “Türkiye - Hazar Bölgesi Ekonomik İşbirliği”, Hazar Raporu, Ocak-Mart 2013, s. 17-21,

World Bank Data, 2016.

International Taxation and Aggressive Tax Planning in European Union

Neslihan YILMAZ¹

Extended Abstract

1. Introduction

The purpose of tax planning is to determine the tax liabilities correctly and timely. With the international practices ensuring extreme tax savings and removing tax responsibilities are called aggressive tax planning and requires international combating. In this context firstly, the basic structure of international taxation and the technical and mechanical aspects of aggressive tax planning in the EU will be covered in the study. Secondly, measures towards aggressive tax planning and combating of the aggressive tax planning practices in the EU will be evaluated in the last part.

2. Basic Structure of International Taxation and Aggressive Tax Planning

According to the EU Commission, 2015 *Aggressive Tax Planning Structures and Indicators Final Report*; there are two aspects of the relationship between the basic structure of international taxation and aggressive tax planning.

2.1. National Tax Law and Aggressive Tax Planning

In the national tax systems, conflicts can arise between the laws of various countries if both the "property" and "personality" principles are included in the enforcement of tax laws (Pehlivan and Öz, 2015: 18). According to the EU Commission, the unilateral measures that countries should include in their national tax system should be compatible with the international taxation process.

2.2. International Tax Treaties and Aggressive Tax Planning

International tax treaties are defined as the tax regulations that are applicable to the participation of more than one state and the sovereignty of the participating states. These are classified as *Double Taxation Treaties, Multilateral Cooperation and/or Mutual Aid Agreements* and *Information Exchange Agreements on Tax Issues*.

3. Aggressive Tax Planning Techniques and Mechanisms

According to the EU Commission, 2015 *Aggressive Tax Planning Structures and Indicators Final Report*, aggressive tax mechanism techniques are classified as *Debt Exchange*,

¹ Yrd. Doç. Dr., Uşak University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Finance Department, neslihan.yilmaz@usak.edu.tr.

Intangible Fixed Assets and the Location of Intellectual Property Rights, Strategic Transfer Pricing (EP, 2015: 23).

4. Indicators and Structure of Aggressive Tax Planning in EU

Aggressive tax planning has included four additional models to process basic structures, for identify and prioritize the indicators as much as possible. These are classified as *Offshore Credit Structure, Hybrid Credit Structure, Interest Free Loan Provision, Patent Fund applications* (EP, 2015: 25-38).

5. International Methods Developed Towards Aggressive Tax Planning

Effective information exchange and evolve measures to aggressive tax planning at international level between tax administrations aimed with the report of the OECD's "*Use of Institutional Damage Through Aggressive Tax Planning*" (Sönmez, 2016: 165). The development of alternative struggle measures has the same level of protection for all international financial institutions.

6. Aggressive Tax Planning and Combating Methods in EU

Unlike OECD implementations, the methods of combating EU aggressive tax planning consist of recommendations, directives and other measures.

6.1. EU Recommendations

The EU's recommendations on the struggle towards aggressive tax planning are divided into two parts; "*Restriction Of Methods Of Combating Double Taxation*" and "*General Regulations Requiring Member States To Include Themselves In Their National Legislation*".

6.1.1. Restriction of Double Taxation Combating Methods

States determine the taxpayers' responsibilities and thus whether there is double taxation with double taxation treaties (ECD, 2014a: 3-4). The EU Commission supports the use of these limitations as a means of combating aggressive tax planning.

6.1.2. General Anti-Abuse Rule

GAAR aims to eliminate existing disputes by encouraging EU member countries to develop and implement common policies for combating aggressive tax planning (ECD, 2014a: 3-4). The measures to be developed focus on facilitating the harmonization process of member countries.

6.2. EU Directives and Other Measures

The main objective of EU Directives is to harmonize the legislation of the member countries. In addition to the tax exemption, the tax liability is allowed to be postponed (Marcius, 2011: 73-75). The EU continues its efforts to combating aggressive tax planning with the

implementation of the 2015 *Fair and Effective Taxation Action Plan and the Automatic Information Exchange for Tax Rules* (Nicodème, 2016: 3).

7. Conclusion

With the globalization process, factors of production gain the ability to move beyond the border has led to an increase in the numbers of multinational companies and accelerated international capital flows. Aggressive tax planning practices, defined as the tendency to over-tax saving, require joint decisions and practices at the international level. In this context, they have developed measures to secure the rights of especially developing countries with international integrations such as of G20s, OECD and EU and to cope with aggressive tax planning processes. It is observed that the EU has developed different measures from the existing ones, including recommendations and directives. In addition, the result is that all of the applications are effective in terms of transparency, harmony and justice in the EU tax system.

Keywords: International Taxation, Aggressive Tax Planning, European Union, Multinational Corporations.

JEL Codess: H2, H3, H7.

Uluslararası Vergileme ve Avrupa Birliği'nde Agresif Vergi Planlaması

Geniş Özet

1. Giriş

Vergi planlamasında amaç vergisel yükümlülüklerin zamanında ve doğru tespit edilmesidir. Uluslararası uygulamalar kapsamında sürecin aşırı vergi tasarrufu sağlayarak vergisel yükümlülükleri ortadan kaldıracak şekilde ileri düzeylere taşınması, agresif vergi planlaması olarak adlandırılmakta ve uluslararası mücadele gerektirmektedir. Bu kapsamda çalışmada ilk olarak uluslararası vergilemenin temel yapısı ile AB'nde agresif vergi planlamasının teknik ve mekanizmalara yer verilecektir. İkinci olarak, agresif vergi planlamasına karşı geliştirilen yöntemler ve son bölümde AB'nde agresif vergi planlaması uygulamalarına yönelik mücadele önlemleri değerlendirilecektir.

2. Uluslararası Vergilemenin Temel Yapısı ve Agresif Vergi Planlaması

AB Komisyonu, 2015 yılı *Agresif Vergi Planlaması Yapıları ve Göstergeleri Final Raporu*'na göre; uluslararası vergilemenin temel yapısı ile agresif vergi planlaması ilişkisinin iki yönü bulunmaktadır.

2.1. Ulusal Vergi Hukuku ve Agresif Vergi Planlaması

Ulusal vergi sistemlerinde, vergi yasalarının uygulanmasında hem "mülkîlik" hem de "şahsîlik" ilkelerine yer verilmesi halinde çeşitli ülkelerin yasaları arasında çatışmalar doğabilmektedir (Pehlivan ve Öz; 2015: 18). AB Komisyonu'na göre, ülkelerin ulusal vergi

sistemlerinde yer verecekleri tek taraflı önlemlerin, uluslararası vergileme süreciyle de uyumlu olması gerekmektedir.

2.2. Uluslararası Vergi Antlaşmaları ve Agresif Vergi Planlaması

Uluslararası vergi anlaşmalarını birden fazla devletin katılımıyla ve taraf olan devletlerin egemenlik alanında geçerli olacak vergi düzenlemeleri olarak tanımlanmaktadır. *Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları, Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmaları ile Çok Taraflı İşbirliği ve/veya Yardımlaşma Anlaşmaları* olarak sınıflanmaktadır.

3. Agresif Vergi Planlaması Teknik ve Mekanizmaları

AB Komisyonu, 2015 yılı *Agresif Vergi Planlaması Yapıları ve Göstergeleri Final Raporu*'na göre, agresif vergi mekanizması teknikleri; *Borç Değişimi, Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Fikri Mülkiyet Haklarının Yeri ve Stratejik Transfer Fiyatlandırması* şeklinde sınıflanmaktadır (EP, 2015: 23).

4. AB'nde Agresif Vergi Planlaması Göstergeleri ve Yapısı

Agresif vergi planlaması göstergelerini mümkün olduğunca ön plana çıkarabilmek ve tespitini yapabilmek için üç temel yapı dışında sürece dört ek model dahil edilmiştir. Bunlar; *Offshore Kredi Yapısı, Hibrid Kredi Yapısı, Faizsiz Kredi Sağlama, Patent Sandığı* uygulamalarıdır (EP, 2015: 25-38).

5. Agresif Vergi Planlamasına Karşı Geliştirilen Uluslararası Yöntemler

Uluslararası düzeyde vergi idareleri arası etkili bilgi değişimi ve agresif vergi planlaması ile mücadeleye yönelik getirilen uluslararası önlemlerden ilki OECD'nin "*Agresif Vergi Planlaması Yoluyla Kurum Zararının Kullanımı*" adlı raporudur (Sönmez, 2016: 165). Alternatif mücadele tedbirlerinin geliştirilmesi tüm uluslararası mali kuruluşlar açısından aynı derecede öneme sahiptir.

6. AB'nde Agresif Vergi Planlaması ve Mücadele Yöntemleri

AB agresif vergi planlaması ile mücadele yöntemleri OECD uygulamalarından farklı olarak tavsiye kararlar, direktifler ve diğer tedbirlerden oluşmaktadır.

6.1. AB Tavsiye Kararları

AB'nin agresif vergi planlaması ile mücadele sürecine ilişkin tavsiye kararları "*Çifte Vergilendirme İle Mücadele Yöntemlerinin Sınırlandırılması*" ve "*Üye Ülkelerin Ulusal Mevzuatlarında Yer Vermeleri İstenen Genel Düzenlemeler*" olarak ikiye ayrılmaktadır.

6.1.1. Çifte Vergilendirme İle Mücadele Yöntemlerinin Sınırlandırılması

Devletler çifte vergilendirmeyi önleme antlaşmaları, mükelleflerinin anlaşmaya taraf ülkelerde vergilendirme sürecine tabi tutulup tutulmadığı ve böylece mükerrer vergilendirme

olup olmadığı tespit edilmeye çalışılır (ECD, 2014a: 3-4). AB Komisyonu, bu sınırlamaların agresif vergi planlaması ile mücadele aracı olarak kullanılmasını desteklemektedir.

6.1.3. Genel Anti – İstismar Kuralı (General Anti-Abuse Rule)

GAAR ile AB üyesi ülkelerin agresif vergi planlaması ile mücadeleye yönelik ortak politikalar geliştirmesi ve uygulaması teşvik edilerek mevcut uyuşmazlıkların giderilmesi amaçlanmaktadır (ECD, 2014a: 3-4). Geliştirilecek önlemlerin üye ülkelerin uyum süreçlerinin kolaylaştırılması üzerinde durulmaktadır.

6.2. AB Direktifleri ve Diğer Tedbirler

AB Direktiflerinin temel amacı üye ülkelerin mevzuatlarını uyumlu hale getirmektir. Vergi muafiyetinin yanında vergi yükümlülüğünün ertelenmesine imkan sağlanmaktadır (Marcius, 2011: 73-75). AB, 2015'te *Adil ve Etkili Vergilendirme Eylem Planı*, ve *Vergisel Kurallara Yönelik Otomatik Bilgi Değişimi* uygulamaları ile agresif vergi planlamasıyla mücadele çalışmalarını sürdürmektedir (Nicodème, 2016: 3).

7. Sonuç

Küreselleşme süreci ile birlikte üretim faktörlerinin sınır ötesi hareket imkanı kazanması çok uluslu şirketlerin sayılarında artışa yol açmış ve uluslararası sermaye akışını hızlandırmıştır. Aşırı vergi tasarrufu eğilimi olarak tanımlanan agresif vergi planlaması uygulamaları, uluslararası düzeyde ortak karar ve uygulamaları gerektirmektedir. Bu kapsamda G20'ler başta olmak üzere, OECD ve AB gibi uluslararası bütünleşmeler gelişmekte olan ülkelerin de vergisel avatajlardan faydalanılması sürecindeki haklarını güvence altına almak ve agresif vergi planlaması süreçleriyle mücadele edebilmek amacıyla tedbirler geliştirmişlerdir. AB'nin tavsiye kararları ve direktifleri olmak üzere mevcut uygulamalardan farklı tedbirler geliştirdiği gözlenmektedir. Ayrıca uygulamaların tamamının AB vergi sisteminde şeffaflığı, uyumu ve adaleti sağlaması yönüyle de etkili olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Vergileme, Agresif Vergi Planlaması, Avrupa Birliği, Çok Uluslu Şirketler.

JEL Kodları: H2, H3, H7.

References

- AB Bakanlığı- T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, <http://www.ab.gov.tr>.
- Acinöroğlu, S. (2013) "Vergiden Kaçınma ve Vergi Kaçakçılığıyla Mücadelede Avrupa Birliği'nin 1 Ocak 2013 Tarihli Son Eylem Planının Değerlendirilmesi", Vergi Dünyası, Sayı 379, Mart.
- Bıyık, R., Alioğlu, Ö. G., (2013). "OECD'nin Matrahın Aşındırılması ve Karın Aktarılmasına İlişkin Yeni Projesi Şirketler için Neler Getiriyor?", PWC Vergi Bülteni, Sayı

87, <http://www.pwc.com.tr/tr/hizmetlerimiz/.../oecd-nin-yeni-projesi-matrahin-asindirilmesi.html>, (11.03.2017).

CEICTM (Committee of Experts on International Cooperation in Tax Matters) (2011) "Revision of the Manual for the Negotiation of Bilateral Tax Treaties", Geneva, 24-28 October.

Erdos, E. (2011) "The Extentional Interpretation Of The Principle Of Public Burden Sharing In The Light Of European Tax Harmonization", European Integration Studies, Volume 9. Number 1.

European Commission Directorate (ECD), (2014a) "Discussion Paper On Possible Outputs Of The Recommendation On Aggressive Tax Planning", Brussels/6.

European Commission Directorate (ECD), (2014b) "Discussion Paper On Possible Outputs Of The Recommendation On Aggressive Tax Planning", Brussels/7.

European Commission (EC) (2016). "Commission Gathers Views On Future Rules To Deter Promoters Of Aggressive Tax Planning Schemes", Press Release, November.

European Commission, (EC) (2015) "Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators", Specific Contract No. 13.

European Parliament, Policy Department A: Economic and Scientific Policy, (2015). "Corporate Tax Practices And Aggressive Tax Planning In The EU", <http://www.europarl.europa.eu/studies>, (11.03.2017).

Eurostat (2014) "Taxation trends in the European Union", Statistical Books, ISSN 1831-8789.

Fuest, C., Spengel, C., Finke, K., Heckemeyer, J.H., ve Nusser, H. (2014) "Profit Shifting and "Aggressive" Tax Planning by Multinational Firms: Issues and Options for Reform", ZEW Centre for European Economic Research, Discussion Paper No. 13-078, <http://ftp.zew.de/pub/zew-docs/dp/dp13078.pdf>, (08.04.2017).

Gravelle, J.G. (2015) "Tax Havens: International Tax Avoidance and Evasion", Congressional Research Service, 7-5700, <http://www.crs.gov>, (08.04.2017), R40623.

Gelir İdaresi Başkanlığı, <http://gib.gov.tr>.

Kara, M.C. ve Öz, E., (2016). "Bir Küresel Vergi Uyumu Projesi: BEPS", Vergi Dünyası Dergisi, Sayı: 414, Şubat.

Marcus (2011) "International Taxation Basics", http://www.hirado.hu/Hirek/2011/03/22/13/orban_Magyarország (11.04.2017).

Nar, M. (2015) "Vergi Planlaması Aracı Olarak Ar-Ge Harcamaları", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 8 Sayı: 37.

Nicodème, G. (2016) "Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators", Platform for Tax Good Governance European Commission Taxation And Customs Union.

Pehlivan, O. ve Öz, E. (2015) *Uluslararası Vergilendirme*, Celepler Matbaacılık, Ekim.

Sönmez, N. (2016) "Agresif Vergi Planlaması Aracı Olarak Kurum Zararları", KPMG, <https://home.kpmg.com/content/dam/kpmg/.../tr-sorumlu-vergicilik-nihat-sonmez.pdf>, (08.03.2017).

Yılmaz, H. (2015). “Uluslararası Vergi Adaleti İçin OECD BEPS Eylem Planı”, The Deloitte Times, Yıl 7, Sayı 2, Eylül-Kasım, <http://www.deloitte.com/tr/TheDeloitteTimes>, (08.03.2017).

Yılmaz, M.M. (2013) “Agresif Vergi Planlaması: OECD ve Avrupa Birliği’nin Bakış Açısı”, Yaklaşım, Kasım, Sayı: 251.

Bağlar of Settlement (Diyarbakır), from Slum to Central District of the Metropolis

**Mehmet ÖZCANLI¹, Abdulkadir GÜZEL², Mehmet AKBIYIK³, Hürşit YETMEN⁴,
Bedir ÇİFTÇİ⁵**

Extended Abstract

Bağlar, an agricultural habitation which was detached from Diyarbakır city center and where the agricultural economic activity was dominant in 1975, has grown especially after 1980 with the migration in slum-type structuring and has become the neighborhood with the highest population and turned into a locality, locality municipality, district municipality and a metropolitan district center respectively. While the areal growth was increasing; Bağlar, only consisting of Körhat, 5 Nisan and Fatih neighborhoods at the beginning, with the impact of change in its administrative status, has become the district which received the most migration among the central districts of Diyarbakır. There was a total of 7 neighborhoods (Alıpınar, Fatih, Kaynartepe, Körhat, Muradiye, Yeniköy, and 5 Nisan) during the time when Bağlar Municipality was first established (1993). Bağcılar, Yunus Emre, Şeyh Şamil, Selahattin Eyyübi, Mevlana Halit neighborhoods were developed later on due to the intensive migration. Bağlar was declared as a district municipality as district status was given in March 2008. In parallel to the conflicts happening in the rural areas of Eastern and Southeastern regions and the developments the city provided, Bağlar district center has become a center of attraction for rural areas. Bağlar district center has attracted significant population especially from the surrounding countryside and from the rural district centers of Diyarbakır. The aim of the study is to present the impact of the areal development of Bağlar district center by distinguishing the aforementioned development into certain periods in the 1975-2015 era. The approach and the methodology in the study; the urban area in the years 1975-1985-1995-2005-2015 has been uploaded to ArcGIS with the help aerial photos and satellite images. The house settlement profile defined by the urban area has been marked based on the dates, and the periods between these dates have been analyzed numerically. Based on the analyses conducted, the areal growth of Bağlar city has been determined. As a result of this research, Bağlar city has grown 23.5 times in areal terms from 1975 to 2015. It's been determined that Bağlar city grows by 46 hectares per year depending on urban structuring which was 22 hectares per year between the

¹ Arş.Gör. Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa, mehmetozcanli@harran.edu.tr

² Yrd.Doç.Dr.. Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa

³ Yrd.Doç.Dr.. Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa

⁴ Yrd.Doç.Dr.. Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa

⁵ Uzm.Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa

years 1975-1995 and this increase has reached 68.9 hectares per year with an absolute momentum between 1995 and 2015. The urban development direction of Bağlar has been presented with maps and tables.

Keywords: Settlement Geography, Land Usage, Geographic Information System, Change Analysis, Areal expansion.

Gecekondu Mahallesinden Metropol Merkez İlçesine; Bağlar Yerleşmesi (Diyarbakır)

Geniş Özet

1. Giriş

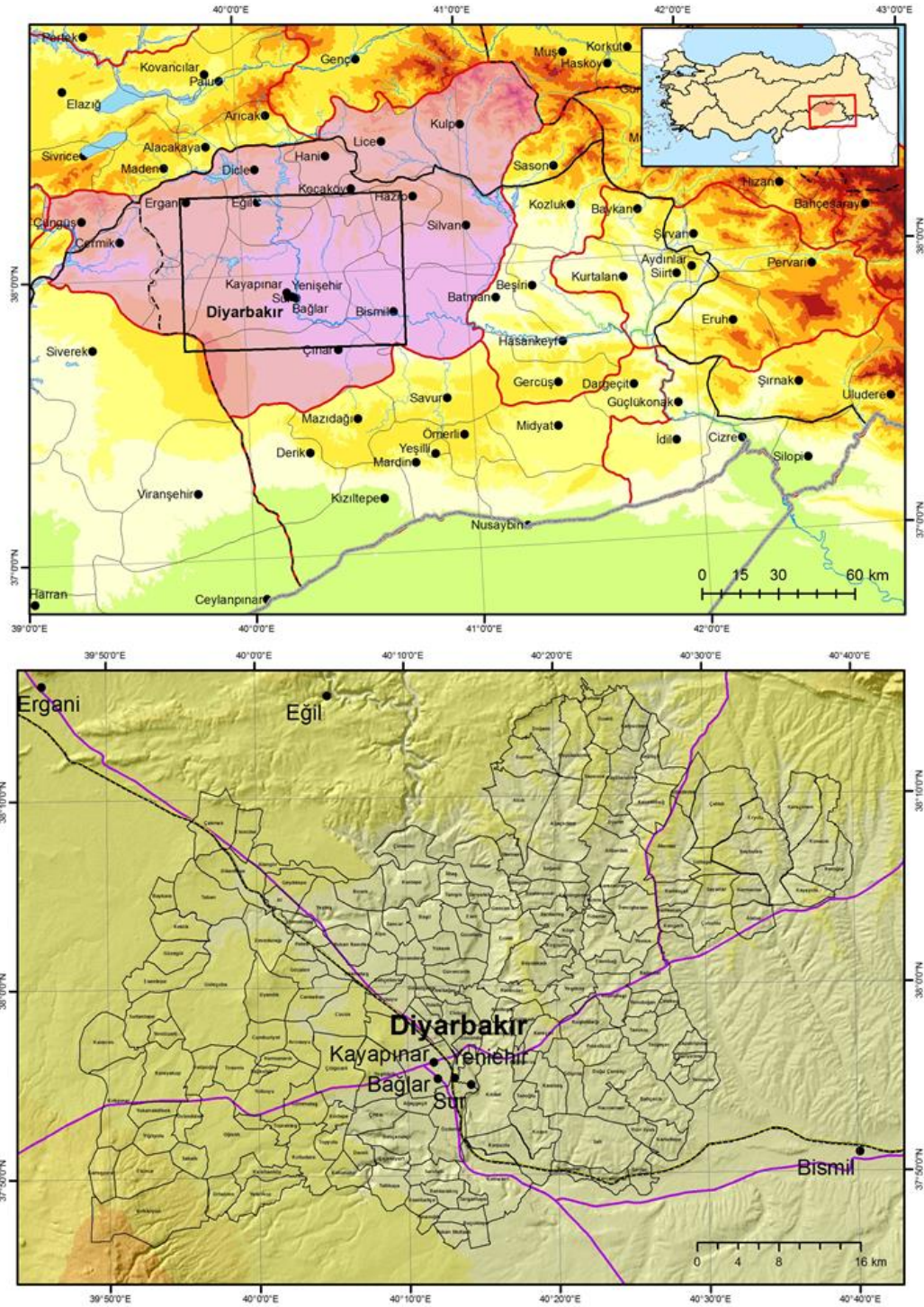
Kent, insanın hayatını düzenlemek üzere meydana getirdiği en önemli, en büyük fiziki ürünü ve insan hayatını yönlüten, çevreleyen yapıdır. Bu yapıya biçim veren tercihleri ise insan ve toplumlar, inancından, Kent toplumsal hayata, insanlar arasındaki ilişkilere biçim veren, sosyall mesafelerin en aza indiği, bu ilişkilerin en büyük yoğunluk kazandığı yerlerdir (Cansever, 1996). Kuruluşundan başlayarak, insan ve onun bir parçası olduğu doğal ve kültürel çevre ile birlikte var olan kentler, çağımızın değişen gereksinimleri ve güçlü teknolojik müdahaleleri ile hızlı hazırlıksız ve dramatik bir süreç yaşayarak yatay ve dikey yönde gelişmektedir. Bu değişim özellikle insan yapısına aykırı soğuk kullanıcıları ile barışık olmayan bir süreç izleyerek kentleri insan yaşayışı için sosyo-kültürel ve biyolojik anlamada yetersiz bir çevre haline getirmektedir (Yılmaz ve Yılmaz, 1997).

Bağlar merkez bölgesi Diyarbakır'da plansız gelişmenin tipik bir örneğidir. Demiryolu istasyonunun batısında, kuzey doğusu demiryolu, batı ve kuzeyi karayolu ile sınırlanmış olan Bağlar Bölgesi, 1960 öncesi Anadolu kentlerine özgü bağların yer aldığı bir bölge iken, 1963'ten başlayarak kuralsız ve denetimsiz biçimde yapılaşmıştır. Başlangıçta hisseli parsellasyonlar üzerinden gecekondu niteliğinde kaçak yapılaşma biçiminde süren gelişmeler, göç ve nüfus artışının da baskısı ile kaçak apartman yapımına dönüşmüştür. 1985 sonrası istem dışı göçün de etkisiyle kaçak yapılaşmaya ilave olarak kırsal alandan gelen nüfus, Sur içinde olduğu gibi mevcut yapı stokunda barınma zorunluluğu ile karşı karşıya kalmıştır. Bu bölge, yapılaşma, sosyal ve teknik altyapı eksikliği, nüfus yoğunluğu ve sosyo-ekonomik açılardan kentin en sorulu bölgelerinden birisidir.

1.1. Araştırma Alanı

Araştırma sahamız olan Bağlar ilçesi Güneydoğu Anadolu bölgesi sınırları içinde yer alan Diyarbakır şehrinin merkez ilçesidir. Bağlar ilçesi Diyarbakır merkezinin Güney ve Güney Batısında yer almakta olup Kuzeyde Yenişehir ilçesi Seyrantepe kavşağından başlar, demiryolunu takiben Doğuda Yenişehir ilçesi ve Sur ilçesi (Çarıklı Mahallesi), Güneyinde Siverek ve Çınar ilçesi, batıda Kayapınar ilçesi Urfa yolu takiben Seyrantepe kavşağı ilçe sınırlarını oluşturmaktadır. Yüzölçümü 438km² rakımı ise 880m dir.

Bağlar ilçesi $40^{\circ} 13'$ Doğu boylamları ile $37^{\circ} 54'$ kuzey enlemleri arasında bulunmaktadır.

Şekil 1 Bağlar Merkez İlçesinin Lokasyon Haritası

1.2. Amaç

Bu çalışmanın amacı, 1975 ve 2015 yılları arasında Bağlar ilçe merkezinin alansal gelişimini belli dönemlere ayırarak alansal büyümesini ortaya koymak ve alansal büyümenin

plansız yapılaşma, sosyal ve teknik altyapı eksikliği, beraberinde nüfus yoğunluğu ile sosyo-ekonomik açılardan şehrin en sorunlu bölgelerinden biri olmasının kaynağı olduğunu göstermektedir.

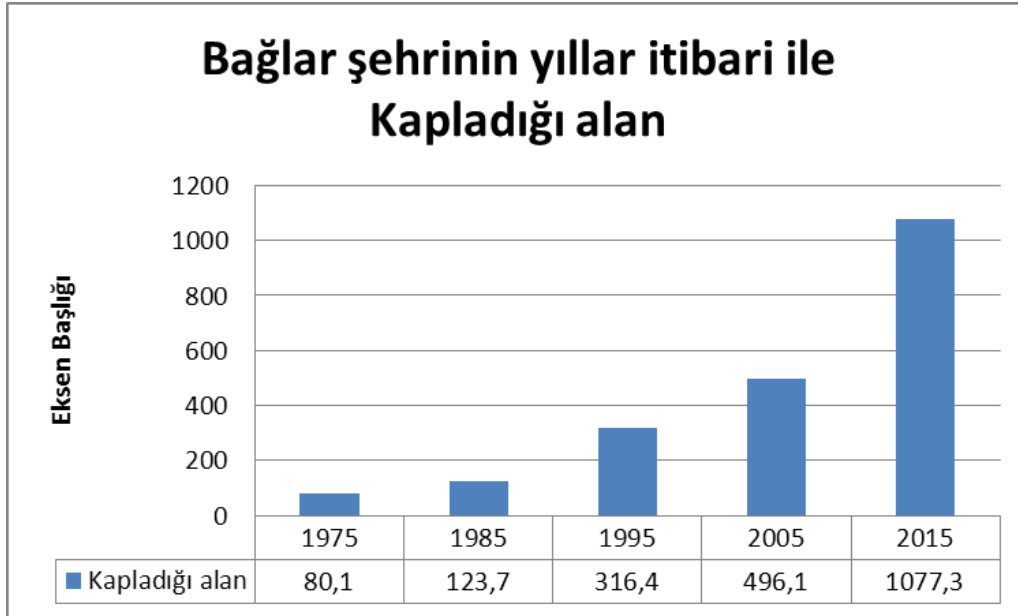
Şekil 2 Bağlar Merkez İlçesinin merkezini teşkil eden Bağlar yerleşmesi Google earthten alınmıştır.

1.3. Yöntem Ve Metot

Bu çalışmadaki yöntem ve metod; 1975-1985-1995-2005-2015 yıllarına ait şehirsal alan hava fotoğraflarından ve uydu görüntülerinden faydalanılarak ArcGIS ortamına aktarılmıştır. Şehirsal alanın ortaya koyduğu yerleşme profili, belirlenmiş olan tarihler baz alınarak çizilmiş ve bu tarihler arasındaki dönemler sayısal analizlere tabi tutulmuştur.

2. Bulgular

Bağlar merkez bölgesi Diyarbakır'da plansız gelişmenin tipik bir örneğidir. Demiryolu istasyonunun batısında, kuzey doğusu demiryolu, batı ve kuzeyi karayolu ile sınırlanmış olan Bağlar Bölgesi, 1960 öncesi Anadolu kentlerine özgü bağların yer aldığı bir bölge iken, 1963'ten başlayarak kuralsız ve denetimsiz biçimde yapılaşmıştır. Başlangıçta hisseli parsellasyonlar üzerinden geçekundu niteliğinde kaçak yapılaşma biçiminde süren gelişmeler, göç ve nüfus artışının da baskısı ile kaçak apartman yapımına dönüşmüştür. 1985 sonrası istem dışı göçün de etkisiyle kaçak yapılaşmaya ilave olarak kırsal alandan gelen nüfus, Sur içinde olduğu gibi mevcut yapı stokunda barınma zorunluluğu ile karşı karşıya kalmıştır. Bu bölge, yapılaşma, sosyal ve teknik altyapı eksikliği, nüfus yoğunluğu ve sosyo-ekonomik açılardan kentin en sorulu bölgelerinden birisidir.

Şekil 3 Bağlar Merkez İlçesinin belli dönemler dahilinde alansal büyümesini gösteren grafik

1975 yılında Diyarbakır şehir merkezinden kopuk ve kırsal ekonomik faaliyetin egemen olduğu bir kırsal yerleşme olan Bağlar, özellikle 1980 sonrası göçlerle geçekondtu tarzı yapılaşmayla büyümüş şehrin en fazla nüfusunu barındıran mahalle konumuna gelmiştir.

İlçe sırasıyla semt, semt belediye, İlçe belediye ve Metropol İlçe Merkezi haline gelmiştir. Başlangıçta Körhat, 5 Nisan, Fatih mahallerinden ibaret olan Bağlar'ın alansal büyümesi artarken aynı zamanda idari statüsünün de değişmesiyle Diyarbakır merkez ilçeleri içinde en fazla göç alan ilçe olarak da karşımıza çıkmıştır.

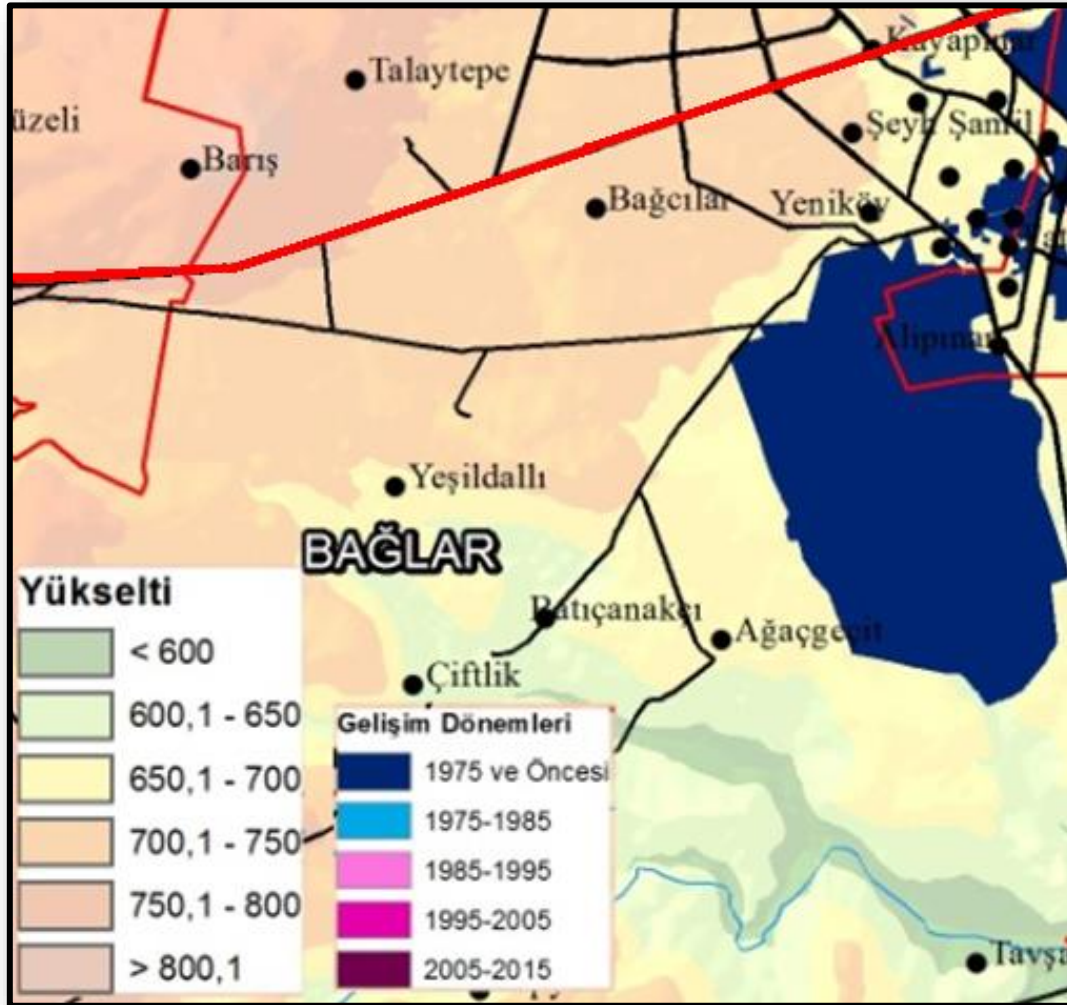
Bağlar Belediyesi'nin kurulduğu ilk dönemde (1993) toplam 7 mahalle (Alıpınar, Fatih, Kaynaratepe, Körhat, Muradiye, Yeniköy, 5 Nisan) bulunmaktaydı. Daha sonra yoğun göç sonucu Bağcılar, Yunus Emre, Şeyh Şamil, Selahattin Eyyübi, Mevlana Halit mahalleri oluşmuştur. 2008 yılı mart ayında ise Bağlar ilçe statüsü olarak ilçe belediyesi olarak ilan edilmiştir.

Bağlar ilçe merkezi, Doğu ve Güneydoğu bölgesinin kırsalında baş gösteren çatışmalı süreç ve şehrin sağladığı gelişmelere paralel olarak, çevresindeki kırsal alanlar için bir cazibe merkezi durumuna gelmiştir. Bağlar ilçe merkezi özellikle çevresindeki kırsal kesimden ve Diyarbakır taşra ilçe merkezlerinden önemli miktarlarda nüfus çekmiştir.

1975 ve 2015 yılları arasında Bağlar ilçe merkezinin alansal gelişimini belli dönemlere ayırarak alansal büyümesini ortaya koymaktır. Bu çalışmadaki yöntem ve metod; 1975-1985-1995-2005-2015 yıllarına ait şehirselen alan hava fotoğraflarından ve uydu görüntülerinden faydalanılarak ArcGIS ortamına aktarılmıştır. Şehirselen alanın ortaya koyduğu yerleşme profili, belirlenmiş olan tarihler baz alınarak çizilmiş ve bu tarihler arasındaki dönemler sayısal analizlere tabi tutulmuştur. Yapılan analizlerin sonuçları doğrultusunda, Bağlar şehrinin alansal büyümesi ortaya konulmuştur. Bu araştırma sonucunda 1975'ten 2015 yılına kadar Bağlar şehri alansal olarak 23.5 kat büyümüştür. Bağlar şehrinin yıllık ortalama 46 hektar şehirselen yapılaşmaya bağlı olarak geliştiği ve bu şehirselen yapılaşma 1975 -1995 yılları arasında yıllık bazda 22 hektar iken özellikle 1995- 2015 arasında yapılaşmanın hızında mutlak bir artış meydana gelmiş olup bu artış yıllık bazda 68.9 hektara çıktığı saptanmıştır. Bağlar'ın şehirselen gelişim yönü harita ve tablolarla ortaya konmuştur.

2.1. 1975 Yılında Bağlar yerleşmesi

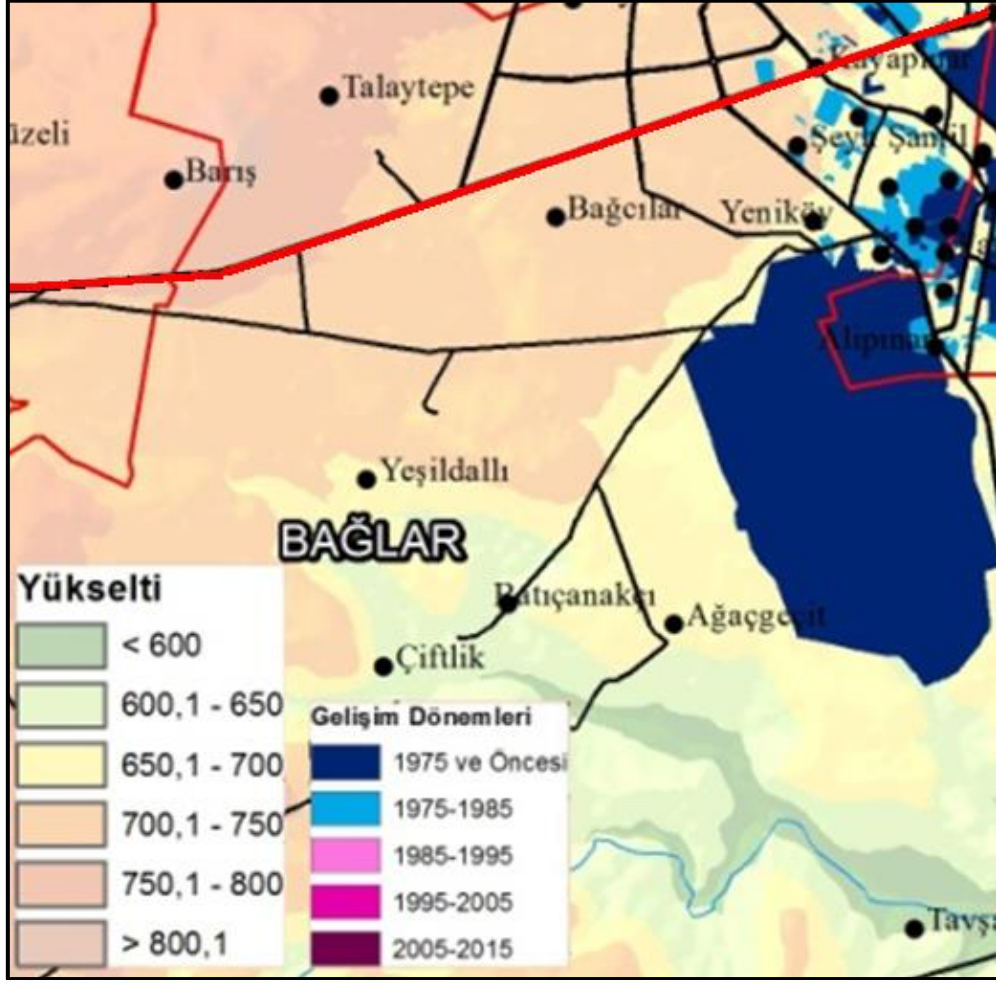
1975 yılında 80 hektarlık bir alan kaplayan Bağlar yerleşmesi 1985 yılına kadar 43 hektarlık bir alansal büyüme gerçekleştirmiştir. Bağlar yerleşmesine 1975 ve 1985 yılları arasında yılda ortalama 4,3 hektarlık bir alan eklenmiştir. Oransal olarak şehirde 1975-1985 döneminde 10 yılda %50'lik bir alansal büyüme olmuştur (Çizelge 2). Bu dönemde Bağlar yerleşmesi yıllık bazda %5'lik bir alansal büyüme gerçekleştirmiştir. Bu dönemin sonunda Bağlar yerleşmesinin kapladığı alan 123,7 hektar olmuştur.

Şekil 4 1975 Yılında Bağlar yerleşmesini gösteren harita

2.2. 1985 Yılında Bağlar yerleşmesi

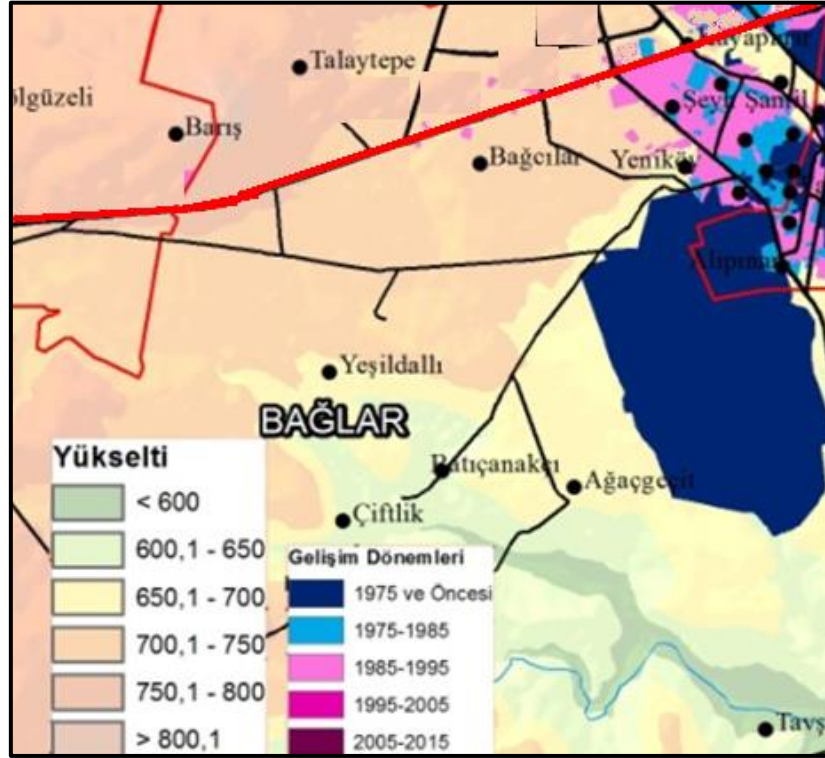
1985-1995 yılları arasında Bağlar şehri cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir göç dalgası ile karşı karşıya kalmıştır. 1984'te başlayıp 1996'dan sonra yavaşlayan Doğu ve Güneydoğuda baş gösteren çatışmalı ortamın yarattığı tahribat, göçe zorlamalar, köy boşaltmalar kırsal kesimde yaşayan halkı Türkiye'nin batısındaki büyük metropollere (İstanbul, İzmir, Adana) ve halkın kırsal kesimden daha güvenli bulduğu bölge şehirlerine (Diyarbakır, Gaziantep, Şanlıurfa, Batman) göçe mecbur etmiştir.

Şekil 5 1985 Yılında Bağlar yerleşmesini gösteren harita

2.3. 1995 Yılında Bağlar yerleşmesi

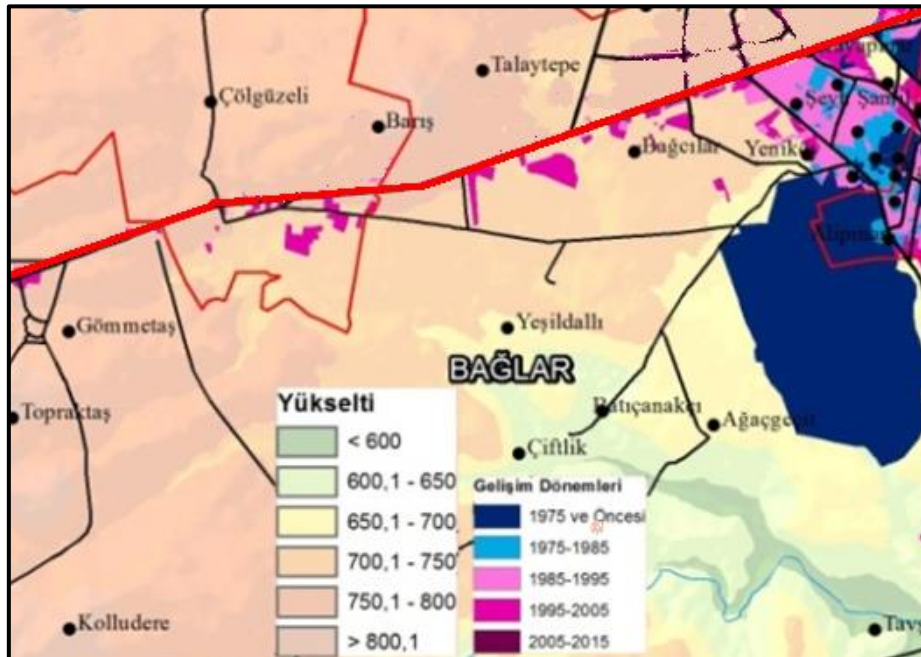
Bağlar şehir nüfusu 1985 yılında 36 bin iken 1997 nüfus sayımında 192 bine çıkmıştır. Şehir nüfusu tam %450 oranında bir artış göstermiştir. Bazı araştırmalarda ikibinbeşyüze yakın köy ve mezranın boşaltılması, yakılması, yıkılması 3 milyona yakın nüfusun göçüne neden olmuştur. Bu göçlerden Diyarbakır şehri de etkilenmiş şehrin çevresinde yeni mahalleler oluşmuştur (Beysanoğlu, 2001: 1208). Bu mahalleler Fiskaya(Dicle), Feritköşk, Benusen, Şemsiler, Fabrika, Şılbe, Bağıvar, Çarıklı, Cumhuriyet, Aziziye gibi gece kondu niteliğindeki mahallelerdir. Ayrıca gelen nüfus var olan mahallere eklenmiş olup Bağlar (5 Nisan, Alıpar, Körhat, Fatih, Kaynartepe) Kuruçeşme, Direkhane Mevlanahalit) Koşuyolu(Emek cad. ve çevresi) gibi mahalleler alansal olarak hem büyümüş hem de nüfus yoğunlukları artmıştır.

Şekil 6 1995 Yılında Bağlar yerleşmesini gösteren harita

2.4. 2005 Yılında Bağlar yerleşmesi

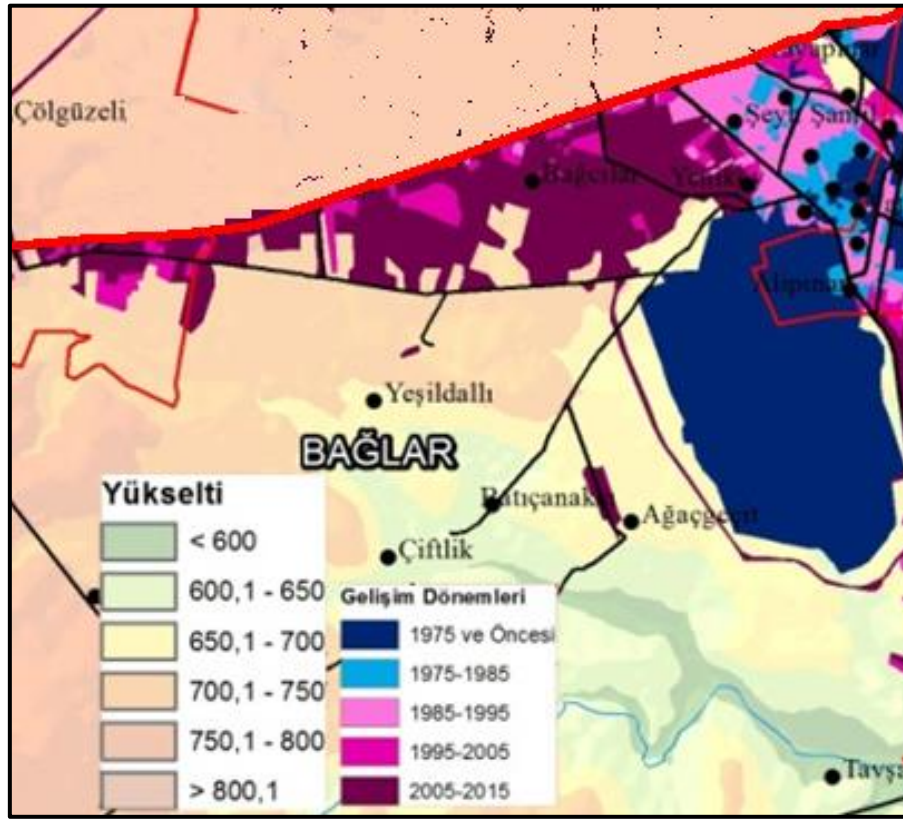
Şehire yakın ama şehirle arasında tarım alanları olan küçük toplu kırsal faaliyetli yerleşmeler olan bu mahaller göçlerle alanları büyümüş Yenişehir Mahallesi ile aralarında olan tarımsal alanlar kapanmış birer şehir mahallesi durumuna gelmiştir. Bu dönemde Bağlar, Şehitlik ve Benusen mahallelerinde bulunan 1.ve 2. Sınıf tarım alanları gecekondulaşmaya bağlı olarak işgal edilmiştir.

Şekil 7 2005 Yılında Bağlar yerleşmesini gösteren harita

2.5. 2015 Yılında Bağlar yerleşmesi

Bu belediyeleşme son yıllarda kırsal alandan aldığı büyük boyutlardaki göçlerle adeta sıkışık halde olan şehrin karşı karşıya kaldığı büyüme baskısı mevcut konut sayısı ile şehrsel fiziki alt yapı sıkıntılarının had safhada olduğu sırada çözüm fırsatları sunarak şehre ferahlatıcı bir etki yapmıştır. Bu durum aşırı bir şehrsel büyüme olgusunu da beraberinde getirmiştir. Fakat belediyeler sadece şehrin konut ve alt yapı sorunlarına odaklanmış olup etkin bir şekilde kullanılması gereken yakın çevredeki tarım arazilerinin, doğal kaynakların ve tarihi değerlerin hatalı kullanımlarına ve yok olmalarına neden olacak uygulamalara başvurmuşlardır. Bu dönemde belediyelerin (Bağlar belediyesi başta olmak üzere) denetim alanı içinde bulunan alanlarda konut ihtiyacını karşılamak üzere herkes bulduğu yere bina inşa etmiş, bunun sonucunda 4- 8 metrelik yollara bakan, birbirine bitişmiş 8- 9 katlı bina yığımları ile tarım arazileri işgal edilmiştir. Şehrin denetimsiz gelişmesi, hatalı arazi kullanımını da beraberinde getirmiştir. Yapılaşmanın, doğal bitki örtüsünden, yeraltı kaynaklarına kadar peyzajın yetersiz olduğu, bilinçsiz ve sistemsizlikle uygulandığı görülmektedir.

Şekil 8 2015 Yılında Bağlar yerleşmesini gösteren harita

4. Sonuç

Bu araştırma sonucunda 1975'ten 2015 yılına kadar Bağlar şehri alansal olarak ondört kattan fazla büyümüştür. Bağlar şehrinin yıllık ortalama 72 hektar şehrsel yapılaşmaya bağlı olarak genişlediği görülmüştür

Bu alansal yayılma 1975 -1995 yılları arasında yıllık bazda 14.3 hektar iken özellikle 1995- 2015 arasında alansal büyümede mutlak bir artış meydana gelmiş bu artış yıllık bazda 38.8 hektara çıktığı saptanmıştır.

Bağlar merkez bölgesi Diyarbakır’da plansız gelişmenin tipik bir örneğidir. Demiryolu istasyonunun batısında, kuzey doğusu demiryolu, batı ve kuzeyi karayolu ile sınırlanmış olan Bağlar ilçe merkezi, 1960 öncesi Anadolu kentlerine özgü bağların yer aldığı bir bölge iken, 1963’ten başlayarak kural dışı ve denetimsiz biçimde yapılaşmıştır. Başlangıçta hisseli parsellasyonlar üzerinden geçekonu niteliğinde kaçak yapılaşma biçiminde süren gelişmeler, göç ve nüfus artışının da baskısı ile kaçak apartman yapımına dönüşmüştür.

1985 sonrası istem dışı göçün de etkisiyle kaçak yapılaşmaya ilave olarak kırsal alandan gelen nüfus, mevcut yapı stokunda barınma zorunluluğu ile karşı karşıya kalmıştır. Bu bölge, yapılaşma, sosyal ve teknik altyapı eksikliği, nüfus yoğunluğu ve sosyo-ekonomik açılardan kentin en sorulu bölgelerinden birisidir.

Diyarbakır’da plansız gelişen bölgeler dönüşüm açısından farklı mekansal niteliklere sahiptir. Bağlar merkez bölgesinde, Muradiye, Kaynaratepe, Fatih, Körhat, Yunus Emre, Beş Nisan mahallelerinde, yetersiz ulaşım dokusu üzerinde çok katlı, aşırı yoğun, mülkiyet sorunları bulunan, sosyal ve teknik altyapısı çok kısıtlı bölgeler oluşmuştur. Bu bölgeler, günümüzde ekonomik açıdan yetersiz ailelerin yaşadığı sosyal çöküntü alanlarına dönüşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yerleşme Coğrafyası, Arazi Kullanımı, Coğrafi Bilgi Sistemi, Değişim Analizi, Alansal Büyüme

JEL Kodları: R00 (R11, R14, R23, R52)

References

- Aksoy, E.; Özsoy, G. (2007). “*Kentleşme ve arazi etkileşimleri Bursa İli örneği*” Bursa Kentine Çözümler Sempozyumu, Uludağ Üniversitesi, Bursa
- Benek, S. (2012). “*Gap Bölgesi’nde tarımsal faaliyetlerin tarihsel gelişimi ve günümüzdeki durumu*” Marmara Coğrafya Dergisi SAYI: 26, TEMMUZ - 2012, S. 195-215
- Çandır, A. (2014). “*ATB Başkanı, Türel’den Tarım Topraklarına Sahip Çıkmasını İstedii*” Borsanomi. Antalya Ticaret Borsası Yayın Organı Eylül - Ekim 2014 Sayı:48
- Çavuş, C. Z. (2007). “*Çanakkale’de kentsel gelişimin uzaktan algılama ve GPS ölçümleri ile izlenmesi*” İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Dergisi Sayı 15, Sayfa 44-58.
- Gülersoy, A.E. (2013). “*Farklı Uzaktan Algılama Teknikleri Kullanılarak Arazi Örtüsü/Kullanımında Meydana Gelen Değişimlerin İncelenmesi: Manisa Merkez İlçesi Örneği (1986-2010)*” Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic Volume 8/8 Summer 2013, P. 1915-1934,
- Güzel,A. (2013). “*Coğrafi Özellikleri Bakımından Anadolu Şehirlerindeki Geleneksel Konutlar: Şanlıurfa Örneği*” Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/12 Fall 2013, p. 569-590,
- Karabulut, M., Küçükönder, M., Gürbüz, M., Sandal, E. K. (2006). “*Kahramanmaraş Şehri ve Çevresinin Zamansal Değişiminin Uzaktan Algılama ve CBS Kullanılarak İncelenmesi*” Coğrafi Bilgi Sistemleri Bilişim Günleri, 12-16.

Karaer, F.; Gürlük, S. (2003). “Gelişmekte olan ülkelerde tarım-çevre-ekonomi etkileşimi” *The Agri-Environment-Economic Relationships In The Developing Countries, Doğu Üniversitesi Dergisi*, 4 (2), 197-206

Kayan, A. (2013). “GAP Bölgesinde Kentleşmeden Doğan Sorunlar ve Çözüm Önerileri.” *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(3), 24-43.

Kejanlı, D. T., & Dinçer, İ. (2011). Diyarbakır Kale Kenti’nde Koruma ve Planlama Sorunları. *Conservation and Planning Problems in Diyarbakır Castle City Megaron* 2011;6(2):95-108

Kızılelma, Y.; Karabulut, M.; Gürbüz, M.; Topuz, E. (2013). “Niğde Şehri Ve Yakın Çevresinin Zamansal Değişiminin Uzaktan Algılama Ve Cbs Kullanılarak İncelenmesi” *Zfwt Vol. 5, No. 3 Zeitschrift Für Die Welt Der Türken Journal Of World Of Turks* 21

Koçal, A. V. (2012). “Kuzey Irak’la Sınır Ticaretinin Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ne Sosyoekonomik Etkileri Bağlamında Kentleşmenin Ekonomi Politikası” *Türkiye Lisansüstü Çalışmaları Kongresi Bildiriler Kitabı*, 55. 29 Haziran-01 Temmuz 2012, Konya

Özügül, M.D. (2010). “Türkiye’de tarım alanı tahribatı ve çevresel etki değerlendirmesini yeniden düşünmek” *MEGARON Dergisi* 5(2):91-101

Sezgin, Ş., Gündüz, N., & Sezgin, S. (2008). “Güneydoğu Terör Olaylarının Ekonomik Sonuçları” *Akademik İncelemeler Dergisi*, 3(1).

Yüceşahin -E.Murat Özgür. (2006). Türkiye’nin Güneydoğusunda Nüfusun Zorunlu Yerinden Oluşu: Süreçler Ve Mekânsal Örüntü- *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 2006, 4 (2), 15-35. s.25

Cultural and Commercial Dimensions of Globalization in the Focus of Design: Anime and Honda

Merve YAVUZ¹, Serkan GÜNEŞ², Damla ŞAHİN³

Geniş Özet

1. Introduction

Giddens (2013:60) defines globalization as the concentration of social relations around the world that associates distant local formations in such a way that local occurrences are shaped by events occurring many miles away and vice versa. Global culture that emerged with globalization is expanding its living space by nourishing different cultures as time passes by (Nar, 2015).

Japan is not only a successful economic model and an industry group that produces and exports automobiles, electronics and other consumer goods, but also a cultural power that produces and exports cultural products and innovations (Otmazgin, 2003). Japanese producers have also achieved a strategic success in marketing their own cultural products. An example of this is the globalization of the Japanese culture by the anime industry.

In the study, Honda's handling of manga and anime culture to its products are discussed through process analysis. In the first part of the study, the concept of globalization is explained briefly, and the reason why the Japanese industry is so effective in the whole world, both in terms of product and media items, is discussed in the light of Japanese design and cultural influences affecting it. Later, the reunion of two different Japanese elements is shown.

2. Japanese Design

According to Sparke and Antonelli (2009:12), especially in the last half century Japan has nurtured a distinctive modern design culture. By embracing contemporary visual and material cultures, Japanese designers have evolved a new aesthetic and value system while holding firmly to tradition. This system exerted strong international influence by affecting architecture, interior design, product design etc. around the world.

According to Napier (2001), Japan has become an increasingly significant player in the global cultural economy through anime.

3. Anime as a Japanese Soft Power Weapon

Since 1980s, Japan has become a cultural superpower due to the international success of anime manga works (Sabbagh, 2015). Worldwide exports of Japanese products have not only

¹ Arş. Gör. Gazi Üniversitesi, merveyavuz@gazi.edu.tr

² Doç. Dr. Gazi Üniversitesi, serkangunes@gazi.edu.tr

³ Arş. Gör. Gazi Üniversitesi, damlasahin@gazi.edu.tr

fascinated western audiences with the differentiated features of animations such as "Akira" but also have aroused their interest in everything Japanese like history, pop culture, etc. (Sabbagh, 2015). Thus, the anime industry has become a soft power weapon, not merely a commercial product.

4. Global Local Corporation Honda

Today, in addition to manga and animations, Japan is well known for its electronics and automotive industries. The Japanese industries have made remarkable progress since World War II, and some have achieved competitive positions in the global market (Porter, 2011). In terms of export share, the motorcycle industry has become Japan's most successful industry (Porter, 2011).

Honda has entered the American market with a strong position in the 1960s with low-cost, low-priced small motorcycles (Boston Consulting Group, 1975). According to the Strategy Alternatives for the UK Motorcycle Industry report (1975), the only reason of Honda's success is not low costs, but rather assigning new meaning to motorcycles. Honda has made motorcycling an entertainment tool, making more attractive than any motorcycle producer has ever done before.

5. Reunite of Two Local Elements in Global Markets

The Japanese company Honda appears to be renewing its strategy with its new designs today. In the final part of the work, the reuniting of cultural and industrial two elements belong to Japan is examined.

In the first example, a Honda motorcycle, which is transformed into anime style and its turning into a media item, is shown. In Izubuchi's Masked Rider manga that he delicately worked on as an anime designer, Cyclone motorcycle is Honda (2004 model CBR1000RR).

Figure 1. Honda 2004 Model CBR1000

Source: <http://images.mcn.bauercdn.com/upload/818/images/147065@honda-cbr1000rrfire.jpg>
10.04.2017

The second example is the NM4-02 which Honda designed in mecha style of manga and animations.

Figure 2. Honda NM4-02 motorcycle

Source: <http://www.animenewsnetwork.com/interest/2014-08-12/honda-shows-off-a-knights-of-sidonia-style-motorcycle/.77011> 12.04.2017

Third, Honda's inspirations from anime in motorcycle design have been exemplified on the NM4 motorcycle.

Figure 3. Honda NM4 Vultus

Source: <http://www.honda.co.uk/motorcycles/range/custom/nm4-vultus-2014/overview.html> 10.04.2017

In 2017, Honda achieved global success. It has supported Dreamworks Pictures and Paramount Pictures, which adapt the manga "Ghost in the Shell" to a film, and the model has become a media item as the film's heroic motorcycle.

Figure 10. Ghost in the Shell cover

Source: <http://world.honda.com/news/2017/2170317eng.html> 10.04.2017

4. Conclusion

The anime industry has not only been used as a policy tool by the Japanese government with its global impact, but also a global brand such as Japan's Honda has benefited from anime in its designs to enhance its commercial success

In this study, Japanese manga and anime culture that is globalized and has followers in every society, and its secondary commercial effects are discussed through Japanese firm Honda. Examples of Honda's use of anime-mecha style in motorcycle designs are shown. The globalization of an artistic product and its transformation into a commercial product, and even how it affects other global industries in the context of design are put forward through Japanese animations and the Honda Corporation.

Keywords: Honda, anime, globalization, Japanese design.

JEL Codes: F61, M21

References

- Giddens, A. (2013). *The consequences of modernity*. John Wiley & Sons, 200.
- Napier, S. J. (2016). *Anime from Akira to Howl's moving castle: Experiencing contemporary Japanese animation*. St. Martin's Griffin, 2nd Edition, 384.
- Nar, M. Ş. (2015). Küreselleşmenin tüketim kültürü üzerindeki etkisi: teknoloji tüketimi. *The Journal of International Social Research*, 8(37), 941-954.
- Ohtani, N., Duke, S., & Ohtani, S. (1997). *Japanese Design and Development*. Gower Publishing Company, 177.
- Otmazgin, N. K. (2008). Contesting soft power: Japanese popular culture in East and Southeast Asia. *International Relations of the Asia-Pacific*, 8(1), 73-101.

Porter, M. E. (2011). *Competitive advantage of nations: creating and sustaining superior performance*. Simon and Schuster, 896.

Sabbagh, M. (2015). *Effort Upon Effort: Japanese Influences in Western First-Person Shooters* (Doctoral dissertation, Worcester Polytechnic Institute).

Sparke, P., Antonelli, P. (2009). *Japanese design*. The Museum of Modern Art, 160.

Water Loss by Evaporation from Irrigation Channels in Şanlıurfa

Hürşit YETMEN¹, Ahmet Serdar AYTAÇ¹, Mehmet ÖZCANLI¹

Extended Abstract

1. Introduction

All of the areas with the highest amount of open surface evaporation in Turkey are located in Southeastern Anatolia Region where summer drought is very severe. It is inevitable that water losses will reach to significant amounts through evaporation if a close part of the primary, secondary and tertiary irrigation channels in the scope of GAP is completed and planned to be constructed as open channels.

The water taken from Atatürk Dam lake reservoir is transferred to the main canals by means of two tunnels with a total capacity of 328 m³, each with a length of 26.5 km and a diameter of 7.62 m and then these channels are transferred to Mardin and Harran Regulators. In this study, the extent of water loss during irrigation period was investigated by evaporation from the open irrigation channels put into operation by DSİ (Figure 1). For this purpose, morphometric characteristics of Şanlıurfa and Harran main irrigation channels in the vicinity of Harran Plain and open surface evaporation data of Şanlıurfa Meteorology Station were used.

2. Data and Method

In this study, the daily total open surface evaporation amounts of Şanlıurfa Meteorology Station recorded between April and October when we accepted the irrigation season for Harran Plain between 1978 and 2015 were used. Geometric properties of main irrigation channels (with concrete coated trapezoidal cross-sections operated by DSİ) are taken from the web site of the construction company that constructed the irrigation channels. The descriptive statistical properties of the open surface evaporation quantities were calculated and plotted. The measurement of the amount of open surface evaporation used in this study is different from the amount of water evaporated from the moving water in the irrigation channels as it is made from evaporation ponds with stagnant water surface. This has been demonstrated by empirical studies and it has been determined that evaporation from moving water in irrigation channels is greater than evaporation ponds by 9% (Mcjannet et al., 2008: 32). Due to this difference, the amount of evaporation from the surface of the irrigation channels has been corrected accordingly.

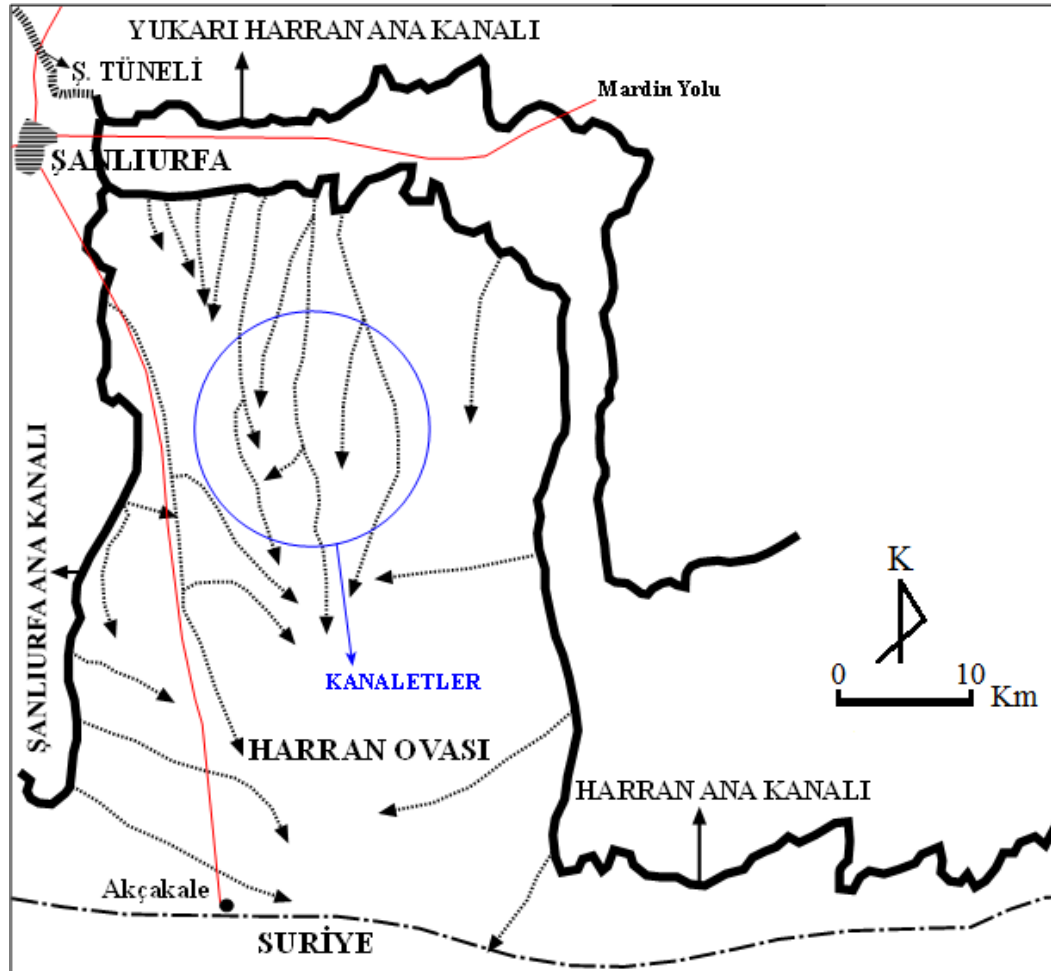
3. Evaporation of Open Water Surface from Irrigation Channels

Upper Harran Main Irrigation Channel (construction completed section), Harran Main Irrigation Channel and Şanlıurfa Main Irrigation Channel have the highest water carrying capacity and the largest open water surface width around the Harran Plain. According to the

¹ Asst. Prof., Harran University Geography Department, hyetmen@gmail.com

Şanlıurfa Agriculture Calendar prepared by GAP TEYAP, the irrigation season covers the period between April and October. This time interval also corresponds to the time period when the irrigation channels are filled with water.

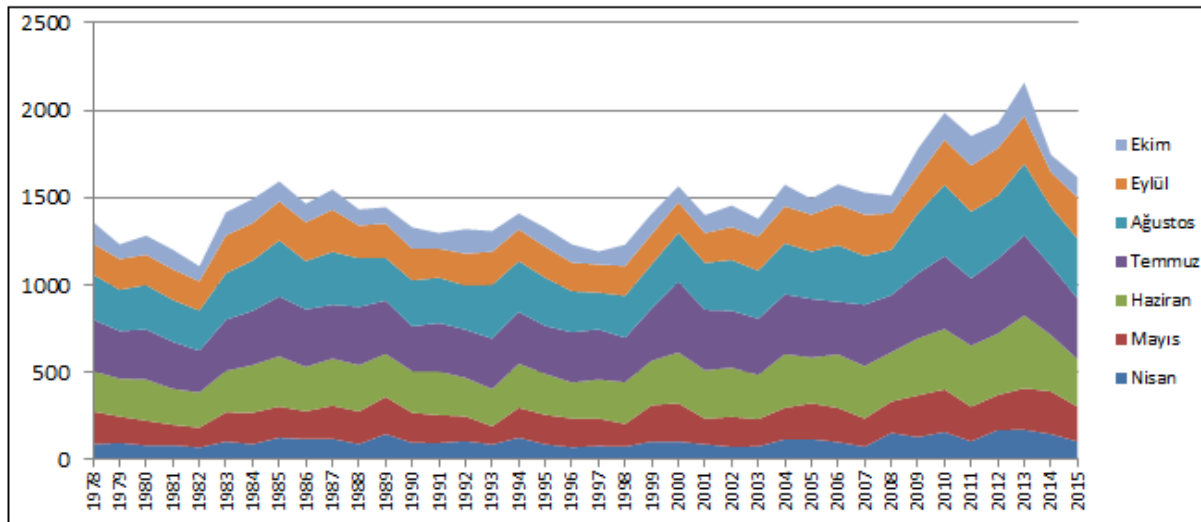
Figure 1. Main Irrigation channels around Harran Plain

In April-October period, the average monthly open water surface evaporation amount varies between 107,35 mm (April) and 322,06 mm (July), while the average annual evaporation amount for the same period is 1478,5 mm. In the April-October period, the average annual amount of evaporation was 1350 mm between 1978-1997, and 1621 mm during the period covering 1997-2015. This indicates that a significant upward trend in open surface evaporation has begun since 1997, in relation to climate change trends (Figure 2).

Given the total water surface width calculated assuming the total length of the main irrigation canals to be a fully filled channel flow, the total evaporation was determined to be 15.051.952 m³/year. This corresponds to approximately 70 days of water spent in current domestic use in Şanlıurfa city.

Figure 2. Annual (April-October) Total Open Water Surface Evaporation (mm)

4. Conclusion

Turkey's annual/seasonal precipitation variability rate in the semi-arid climate regions is higher than other climate regions in Turkey and summer drought is a natural feature of these climate regions (Turkes, 2010: 388). In the Southeastern Anatolia Region, the annual variability of summer drought and precipitation often reaches critical values, necessitating a special effort to manage the water resources of this region. Numerous projects have been developed and invested in the scope of GAP for the development of water resources in the region and especially for the use of water in agriculture with suitable methods.

The results of scientific studies from different disciplines for the sustainable use of water resources form the basis of climate change adaptation policies. In this study, the amount of water loss by evaporation was determined from open irrigation channels in Harran Plain only considering main channels. It has been found that a significant increase in water loss by evaporation has occurred since 1997. Covering irrigation channels with cost-effective materials to reduce water losses by evaporation will prevent water loss and prevent drowning events in these channels. Irrigation channels with lower volumes should be replaced by a closed irrigation system.

Keywords: Open Water Surface Evaporation, Irrigation Channels, Şanlıurfa, Harran Plain

JEL Codes: Q25, Q54

Şanlıurfa'daki Sulama Kanallarından Buharlaşmayla Gerçekleşen Su Kaybı

Geniş Özet

1. Giriş

Türkiye'de açık yüzey buharlaşma miktarlarının en fazla olduğu bölgelerin tamamı, yaz kuraklığının oldukça şiddetli geçtiği Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır. GAP kapsamında yapımı tamamlanan, inşaatı devam eden ve yapımı planlanan birincil, ikincil ve üçüncül sulama kanallarının tamamına yakın bir bölümünün açık kanallar şeklinde tasarlanması, buharlaşma yoluyla su kayıplarının önemli miktarlara ulaşmasını kaçınılmaz kılmaktadır.

Atatürk Barajı göl rezervuarından alınan su, her biri 26.5 km uzunluğunda, 7.62 m çapında ve toplamda 328 m³ kapasiteli iki adet tünel yardımı ile ana isale kanallarına, oradan da bu kanallar ile Mardin ve Harran Regülatörlerine aktarılmaktadır (Şekil 1). Bu çalışmada, Devlet Su İşleri (DSİ) tarafından işletmeye açılan açık sulama kanallarından buharlaşma yoluyla su kaybının sulama döneminde ne düzeyde olduğu araştırılmıştır. Bu amaçla Harran Ovası ve çevresinde bulunan Şanlıurfa ve Harran ana sulama kanallarının morfometrik özellikleri ile Şanlıurfa Meteoroloji İstasyonu'nun açık yüzey buharlaşma verileri kullanılmıştır.

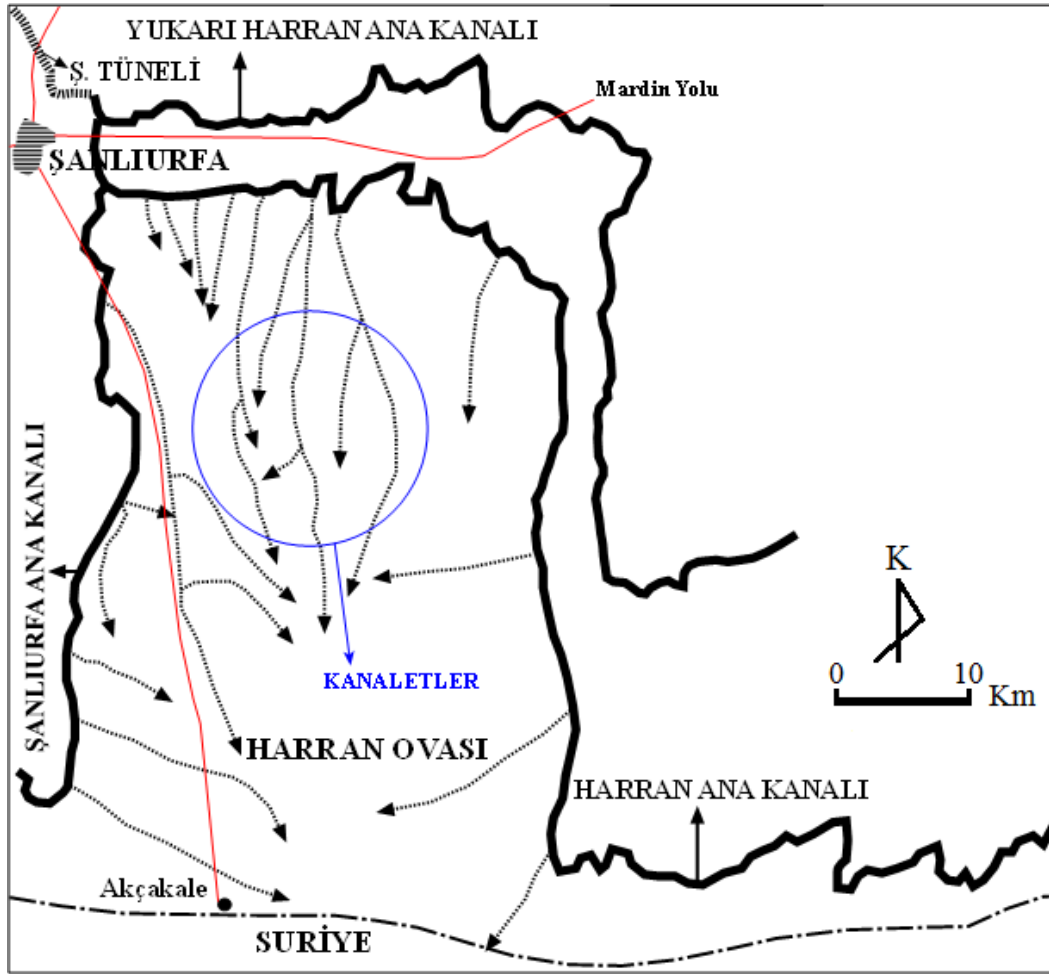
2. Veri ve Yöntem

Bu çalışmada, Şanlıurfa Meteoroloji İstasyonu'nun 1978-2015 yılları arasında, Harran Ovası için sulama mevsimi kabul ettiğimiz Nisan-Ekim ayları arasındaki dönemde kaydettiği günlük toplam açık yüzey buharlaşma miktarları kullanılmıştır. DSİ tarafından işletilen trapez kesitli beton kaplama ana kanalların geometrik özellikleri, kanalları inşa eden ilgili inşaat şirketinin web sayfasından alınmıştır. Açık yüzey buharlaşma miktarlarının tanımlayıcı istatistiksel özellikleri hesaplanarak gerekli grafikler üretilmiştir. Bu çalışmada kullanılan açık yüzey buharlaşma miktarının ölçümü, durgun su yüzeyi olan buharlaşma havuzlarından yapıldığı için sulama kanallarındaki hareketli sudan buharlaşan su miktarından farklıdır. Bu durum ampirik çalışmalarla ortaya konulmuş ve sulama kanallarındaki hareketli sudan buharlaşmanın, buharlaşma havuzlarına göre %9 oranında (Mcjannet vd., 2008: 32) daha fazla olduğu belirlenmiştir. Bu farktan dolayı sulama kanallarının yüzeyinden meydana gelen buharlaşma miktarı bu orana göre düzeltilmiştir.

3. Sulama Kanallarından Meydana Gelen Açık Su Yüzeyi Buharlaşması

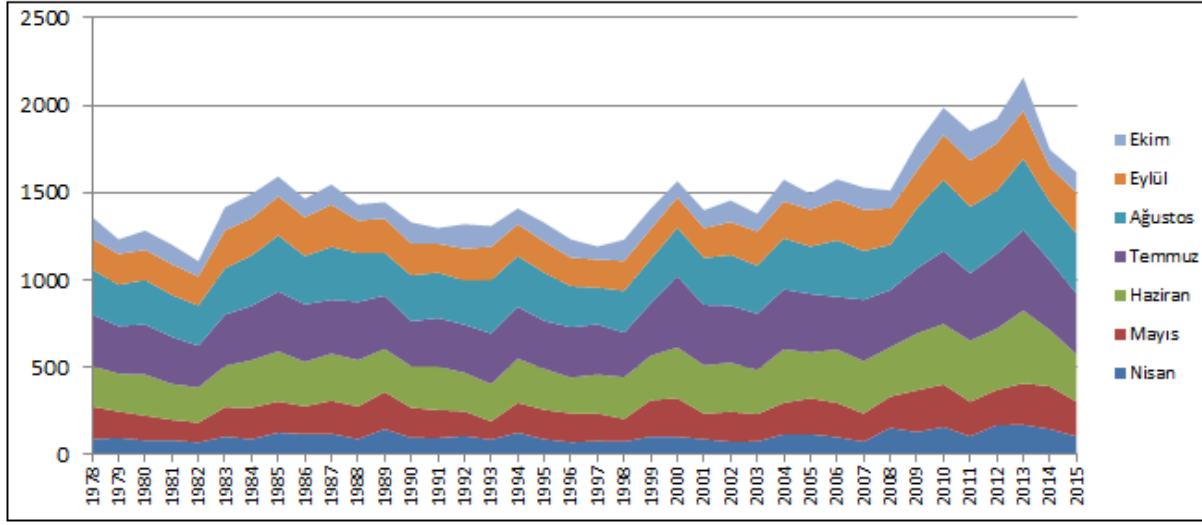
Yukarı Harran Ana Sulama Kanalı (inşaatı tamamlanmış bölümü), Harran Ana Sulama Kanalı ve Şanlıurfa Ana Sulama Kanalı Harran Ovası'nın çevresinde su taşıma kapasitesi en yüksek olan ve açık su yüzeyi genişliği en fazla olan kanallardır. GAP TEYAP tarafından hazırlanan Şanlıurfa Tarım Takvimi'ne göre sulama sezonu Nisan-Ekim ayları arasındaki dönem kapsamaktadır. Bu zaman aralığı aynı zamanda sulama kanallarının suyla dolu olduğu zaman dilimine de karşılık gelmektedir.

Şekil 1. Harran Ovası Çevresindeki Ana Sulama Kanalları ve Kanaletler

Nisan-Ekim döneminde aylık ortalama açık su yüzeyi buharlaşma tutarı 107,35 mm (Nisan) ile 322,06 mm (Temmuz) arasında değişmekte, aynı dönem için yıllık ortalama buharlaşma miktarı ise 1478,5 mm'dir. Nisan-Ekim dönemi dikkate alındığında, ortalama yıllık buharlaşma miktarı 1978-1997 yılları arasında 1350 mm, 1997-2015 yıllarını kapsayan zaman diliminde 1621 mm'dir. Bu durum 1997 yılından sonra iklim değişikliği trendleriyle ilişkili olarak açık yüzey buharlaşmasında önemli bir artış eğiliminin başladığını göstermektedir (Şekil 2).

Ana sulama kanallarının toplam uzunluğu ile tam dolu kanal akışı olduğu varsayılarak hesaplanan toplam su yüzeyi genişliği dikkate alındığında, toplam buharlaşmanın 15.051.952 m³/yıl olduğu belirlenmiştir. Bu rakam Şanlıurfa'da güncel evsel kullanımda harcanan yaklaşık 70 günlük suya karşılık gelmektedir.

Şekil 2. Nisan-Ekim Ayları Arası Yıllık Toplam Açık Su Yüzeği Buharlaşması (mm)

4. Sonuç

Türkiye'nin yarıkurak iklim bölgelerinde yıllık/mevsimlik yağış değişkenlik oranı diğer iklim bölgelerinden yüksek olmakla birlikte yaz kuraklığı, bu iklim bölgelerinin doğal bir özelliğidir (Türkeş, 2010: 388). Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, yaz kuraklığının ve yağışın yıllararası değişkenliğinin sıklıkla kritik değerlere ulaşması, bu bölgenin su kaynaklarının yönetilmesinde özel bir çaba harcamayı gerektirmektedir. Bölgedeki su kaynaklarının geliştirilmesi ve özellikle suyun tarımda uygun yöntemlerle kullanılmasına yönelik GAP kapsamında çok sayıda proje geliştirilmiş ve yatırımlar yapılmıştır.

Su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımına yönelik farklı disiplinlerden bilimsel çalışmaların sonuçları, iklim değişikliğine uyum politikalarının temelini oluşturmaktadır. Bu çalışmada, Harran Ovası'ndaki açık sulama kanallarından sadece ana kanallar dikkate alınarak buharlaşmayla su kaybının miktarı belirlenmiştir. Buharlaşmayla su kaybında 1997 yılından sonra belirgin bir artışın meydana geldiği saptanmıştır. Buharlaşmayla su kayıplarının azaltılması için sulama kanallarının uygun maliyetli malzemeyle kapatılması hem su kaybını önleyecek hem de bu kanallarda meydana gelen boğulma vakalarını engelleyecektir. Daha düşük hacimli sulama kanaletleri ise kapalı sistem basınçlı sulama sistemiyle değiştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Açık Su Yüzeği Buharlaşması, Sulama Kanalları, Şanlıurfa, Harran Ovası

JEL Kodları: Q25, Q54

References

Mejannet, D.L., Cook, F.J. & Burn, S. (2008). *Estimating open water evaporation for the Murray-Darling Basin*, Australia: Published by CSIRO.

Türkeş, M. (2010). *Klimatoloji ve Meteoroloji*, 1. Baskı, İstanbul: Kriter Yayınları.

Inclusive Education in Turkey and Argentina

Orhan KAHYA¹, Vural HOŞGÖRÜR²

Extended Abstract

1. Introduction

School systems in many countries have grown significantly and the rates of enrollment have risen remarkably. Millions of people who had been outside formal education have gained access to schools. Rise of schooling creates new opportunities for various student groups to get equal and eligible education (OECD 2003). Especially disadvantaged students access to education through inclusive education. In this regard, enhancing has become one of the main education policies in many countries (Tiwari et al. 2015). The purpose of this paper is to compare inclusive education in Turkey and Argentina. Bereday's (1964) comparative education model has been conducted through the study.

Comparative Education is a discipline helps to identify the similarities and differences and explains the facts appearing similar between two or more education systems in different cultures and various countries, and puts forward useful suggestions about the ways to educate people (Türkoğlu, 1985). Since Salamanca Statement (UNESCO 1994), inclusive education has got considerable steps globally. That has made the governments take the action to apply educational policies to eliminate students' disadvantage arising from gender, disability, culture, ethnicity, socio economic background etc. Comparing inclusive education in Turkey and Argentina not only contribute to better understand the inclusive education applications in these two developing countries but also define problems and propose solutions.

2. Literature

OECD Center for Educational Research and Innovation published the first comparative study on inclusive education in 1995 (OECD, 2007). Since then inclusive education has got its part in comparative educational studies. when carrying out such research, certain standards are necessary to analyze and compare inclusive education. As the terms, special education and inclusive education mean different things in different countries. For example, while special educational needs refer only to students with sensory, cognitive, emotional, communication and multiple disabilities in some countries, it also includes those from socially disadvantaged backgrounds in others. Some countries include, in addition, those from ethnic minority backgrounds; but others cover gifted children. So, there are different characteristic features for inclusive education in different countries.

¹ Research Assistant, Muğla Sıtkı Koçman University Department of Educational Sciences, okahyal@gmail.com

² Assoc. Professor, Muğla Sıtkı Koçman University Department of Educational Sciences, vuralhosgorur@mu.edu.tr

To introduce some order into this situation, OECD countries agreed to reallocate their own national categories into three cross-national categories (OECD, 2007): category A, which includes those students whose disabilities clearly arise from organic impairment; category B, which refers to those students who have learning difficulties that may well be acquired, for example through unsatisfactory experiences in and out of school; and category C, which includes those who have difficulties because of social disadvantage. It was stated in Universal Declaration of Human Rights that everyone has the right to education (United Nations 1948). Likewise in Declaration of the Rights of the Child it is clear that every child has the right to education and the child who is physically, mentally or socially handicapped shall be given the special treatment, education and care required by his particular condition (UNICEF 1959). Equality of opportunity is a prior condition of a democratic society (MEB 2010). Article 42 of the Constitution of the Republic of Turkey provides for the right to education. Inclusive education that has been rapidly wide spreading and developing is a good chance for all the children to reach equal educational opportunities.

3. Method

The Bereday's four steps comparison method (1964) is used in this paper to compare these two countries' inclusive education systems through document review. The four steps include: 1) Description and data collection: In this stage, pedagogical data from various countries selected for the study is collected and presented using tables and graphs. 2) Interpretation: This stage involves an analysis of the facts using methods of different social sciences. 3) Juxtaposition: In this stage preliminary comparisons of facts and findings, concepts and principles are used to classify data and process the data. 4) Comparison: This is the final stage of Bereday's comparative method and it involves a final fusion of data from other countries for the purpose of comparison and to derive plans for action.

4. Findings

Special education goes back to 16th century in Turkey with Enderun the Ottoman school for the gifted (Kargın 2004). Economic welfare in Turkey between 2006-2011 promoted education spending. And the number of children having special education increased noticeably. Special education and inclusive education policies and applications in Turkey are prominent for A and B cross-national categories.

Inclusive education has begun to develop especially in 2000s and aims social justice and equality. Fernando de la Rúa won the primary elections in 1999 and the country had to serious crises in 2001 and 2002. These crises which also brought devaluation may have effect on the country educational policies. Special education and inclusive education policies and applications in Argentina are prominent for C cross-national category (Graciela 2007; Munoz 2012; Zetu 2006).

4. Results

Inclusive education has developed significantly in the beginning of 21st century, it is free and compulsory in both of the countries. While inclusive education policies in Argentina focus on disadvantaged groups to provide educational equality, while they focus on disabled and students with learning difficulties.

Keywords: Comparative Education, Inclusive Education, Turkey, Argentina

JEL Codes: I21, I24, I28

Türkiye ve Arjantin’de Kaynaştırma Eğitimi

Geniş Özet

1. Giriş

Dünyada birçok ülkedeki eğitim sisteminin önemli ölçüde geliştiği ve okullaşma oranının oldukça arttığı bilinmektedir. Bunun sonucu olarak eğitim sisteminin dışında olan milyonlarca kişinin sisteme dâhil olduğu görülmektedir. Eğitime erişim ve okullaşmadaki artış, çeşitli öğrenci gruplarının eşit koşullarda ve nitelikli eğitim almaları için fırsatlar oluşturmaktadır (OECD 2003). Özellikle dezavantajlı konumdaki öğrencilerin eğitime erişimi, kaynaştırma eğitimi sayesinde yürütülmektedir. Bu anlamda kaynaştırma eğitimi yaygınlaştırmak, son yıllarda birçok ülkenin temel eğitim politikalarından biridir (Tiwari, Das, and Sharma 2015). Bu çalışmanın amacı, Türkiye ve Arjantin’deki kaynaştırma eğitimi uygulamalarını karşılaştırmaktır. Bu amaç çerçevesinde Bereday’in (1964) karşılaştırmalı eğitim modeli kullanılmıştır.

Karşılaştırmalı eğitim, farklı kültürler ve farklı ülkelerde, iki veya daha fazla eğitim sisteminin benzerlikleri ve farklılıklarını tanımlamaya yardım eden, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitme yolları hakkında yararlı teklifler getiren bir disiplindir (Türkoğlu, 1985). Salamanca Bildirgesi’nden (UNESCO 1994) bu yana kaynaştırma eğitimi küresel anlamda bir karşılık bulmuş ve eğitim sistemlerinde öğrenciler için cinsiyet, engellilik, kültür, etnik köken, din, sosyo ekonomik köken veya buldukları coğrafyadan kaynaklanan dezavantajlılığın gidermeye yönelik politikalar uygulanmasına dikkat çekilmiştir. Kaynaştırma eğitiminin Türkiye ve Arjantin bağlamında karşılaştırılmalı olarak ele alınmasının nedeni, gelişme çabası içinde olan bu iki ülkenin kaynaştırma eğitimi uygulamalarının daha iyi anlaşılmasına olanak sağlamak, varsa problemlerin nedenlerini karşılaştırmak ve dolayısıyla kaynaştırma eğitiminin gelişmesine engel olması muhtemel problemleri belirleyerek kaynaştırma eğitimine katkı sağlamaktır.

2. Literatür

OECD Eğitim Araştırmaları ve İnovasyon Merkezi, özel eğitim alanında ilk karşılaştırmalı veriyi 1995 yılında yayınlamıştır (OECD, 2007). Bununla birlikte başlayan ve gelişen süreçte kaynaştırma eğitiminin karşılaştırmalı eğitim çalışmalarında yer aldığı görülmektedir. Ancak bu karşılaştırma çalışmalarını yaparken ülkelerin kaynaştırma eğitimlerini karşılaştırmada belirli standartlara göre analizlerin yapılması gerekmektedir. Çünkü kaynaştırma eğitime farklı ülkelerde çeşitli anlamlar yüklediği söylenebilir. Bazı ülkelerde iletişimsel, bilişsel ya da duyuşsal yetersizlik anlamına gelirken bazılarında ise toplumsal olarak dezavantajlı kökenden gelenler de kaynaştırma eğitimi içerisinde yer almaktadır. Bazı ülkelerde ise azınlık grupların çocukları kaynaştırma eğitimi görmektedirler. Dolayısıyla çeşitli ülkelerde kaynaştırma eğitiminin tanımlanma biçimi ve içeriği de

değişmektedir. Kaynaştırma eğitiminde, tanımı ve içeriği bakımından bu çeşitliliğe bir standart getirmek adına OECD 3 kategori belirlemiştir (OECD, 2007). Buna göre A kategorisi bedensel rahatsızlıklardan kaynaklanan yetersizlikleri, B kategorisi öğrenme güçlüğü, davranış ve duygusal güçlükler yaşayan öğrencileri ve C kategorisi kültürel, sosyo-ekonomik ve toplumsal anlamda dezavantajlı olmaktan kaynaklanan güçlükleri ifade etmektedir.

İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nde her insanın eğitim hakkına sahip olduğu belirtilmektedir (United Nations 1948). Yine Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde de taraf devletlerin her çocuğunun eğitim hakkı olduğu ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerinde gerçekleştirileceği hükmü yer almaktadır (UNICEF 1959). Öte yandan eğitimde fırsat eşitliği demokratik bir toplum olmanın ön koşullarındandır (MEB 2010). Türkiye'de eğitim hakkı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 42. Maddesi ile güvence altına alınmıştır. Dünyada hızla artan ve nitelik odaklı bir seyir izleyen kaynaştırma eğitimi, tüm çocukların eşit fırsatlarda eğitim almaları için olumlu bir fırsat olarak görülebilir.

3. Yöntem

Bu çalışmada Bereday'in (1964) karşılaştırmalı eğitim modeli kullanılmıştır. Analitik yöntem olarak da bilinen bu model farklı ülkelerdeki eğitim sisteminin sistematik bir şekilde araştırılmasına ve karşılaştırılmasına olanak sağlamaktadır. Bu modelin dört temel aşaması bulunmaktadır: 1) betimleme: karşılaştırma yapılacak ülkelerdeki durum yazılı belgeler, raporlar vb. ilk kaynaklar aracılığıyla taranır ve incelenir. 2) yorumlama: karşılaştırma yapılacak durum tarihsel, sosyal, coğrafi ve ekonomik yönden değerlendirmeyi içerir. 3) yan yana koyma: karşılaştırma yapılan durumların benzerliklerinin ve farklılıklarının ortaya koyulması anlamına gelir. 4) karşılaştırma: genelleme yapılmaksızın iki ülkedeki durumun karşılaştırılmasını sağlar.

4. Bulgular

Tarihi anlamda bakıldığında özel eğitim geleneğinin Türkiye'de başlangıcı ilk olarak Osmanlı döneminde 16. yüzyılda üstün yetenekli çocukların eğitimi için var olan Enderun Mektepleri (Kargın 2004) gösterilebilir. Türkiye'de 2006-2011 yılları arasında yaşanan ekonomik refahın eğitim harcamalarına da yansıdığı görülmektedir. Bunun sonucunda özel eğitim alanında da özel eğitim gören öğrencilerin sayısında ciddi bir artış yaşanmıştır. Türkiye'de özel eğitim uygulamalarının uluslararası kategorilerinden A ve B kategorilerindeki öğrenci gruplarına yönelik politikaların ön plana çıktığı görülmektedir.

Arjantin'de kaynaştırma eğitiminin 2000'li yıllarda kurumsal anlamda geliştiği söylenebilir. Arjantin'de kaynaştırma eğitimi toplumsal adalet ve eşitlik temaları üzerine kurulmuştur. Bu durumun temelinde 1999'da Fernando de la Rúa yönetimindeki hükümetin ülke yönetimine geçmesi ardından 2001 sonu 2002 başında yaşanan ekonomik krizlerin etkili olduğu düşünülebilir. Bu krizler sonucu ülkede arka arkaya devalasyonlar olmuş ve Fernando de la Rúa istifa etmiştir (Schamis 2002). Arjantin'deki kaynaştırma eğitimi alan yazını incelendiğinde özel eğitim uluslararası kategorilerinden C kategorisindeki öğrenci gruplarına vurgu yapıldığı görülmektedir (Graciela 2007; Munoz 2012; Zetu 2006).

5. Sonuç

Türkiye ve Arjantin’de kaynaştırma eğitiminde 2000’li yıllardan sonra önemli gelişmeler yaşanmıştır. Her iki ülkede de devlet tarafından sağlanan kaynaştırma eğitimi zorunlu eğitimde olduğu gibi ücretsizdir. Arjantin’deki kaynaştırma eğitimi uygulamalarında eğitimde fırsat ve olanak eşitliği sağlamak üzere toplumsal anlamda dezavantajlı gruplar için öncelikli politikalar uygulanmaktadır. Buna karşın Türkiye’de kaynaştırma eğitimi, engelliler ve özel eğitime muhtaç bireyler odaklı uygulanmaktadır. Dolayısıyla Türkiye’de toplumsal anlamda dezavantajlı olan öğrenci gruplarının kaynaştırma öğrencisi olarak görülmediği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı Eğitim, Kaynaştırma, Türkiye, Arjantin

JEL Kodları: I21, I24, I28

References

Bereday, G. Z. . (1964). *Comparative method in education*. New York: Holt, Rinehart & Winston Inc.

Graciela, R. F. (2007). *Childrens Rights: International and National Laws and Practices* (Vol. 1582). Argentina.

Kargın, T. (2004). *Kaynaştırma: Tanımı, Gelişimi, İlkeleri*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 5(2), 1–13.

MEB. (2010). *İlköğretim Okullarındaki Kaynaştırma Uygulamalarının Değerlendirilmesi*. Ankara.

Munoz, V. (2012). *The right to education: A comparative view Argentina, Uruguay, Chile and Finland. Economic, Social and Cultural Rights: a textbook*. Chile.

OECD. (2003). *Education policy analysis iversity, inclusion and equity: Insights from Special Needs Provision*. Paris.

OECD (Organisation for Economic Co-Operation and Development). (2007). *Students with Disabilities, Learning Difficulties and Disadvantages: Policies, Statistics and Indicators*, 17–23. <http://doi.org/10.1787/9789264009813-en>

Schamis, H. E. (2002). *Argentina: Crisis and democratic consolidation*. *Journal of Democracy*, 13(2), 81–94.

Tiwari, A., Das, A., & Sharma, M. (2015). *Inclusive education a “rhetoric” or “reality”? Teachers’ perspectives and beliefs*. *Teaching and Teacher Education*, 52, 128–136. <http://doi.org/10.1016/j.tate.2015.09.002>

Türkoğlu, A. (1985). *Fransa, İsveç ve Romanya eğitim sistemleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Basımevi.

UNESCO. (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*.

UNICEF. (1859). Declaration of the rights of the child. Retrieved from <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00094056.1960.10727835>

United Nations. (1948). Universal declaration of human rights. Un, 72. <http://doi.org/10.1017/CBO9781107415324.004>

Zetu, H. (2006). The Right to Education. *Challenges*, 3(3), 1–12.

Karaoke Capitalism vs. Design-driven Innovation Differentiation vs. Common Appreciation

Damla ŞAHİN¹, Serkan GÜNEŞ², Merve YAVUZ³

Extended Abstract

1. Introduction

Majority of products or services in market have been resembled each other. The companies chosen to be on safe environment have become a second version of someone else, a karaoke company. This just provides a temporary holding in market. Especially small and medium-sized enterprises have to create marginal solutions to have competitive advantages against larger enterprises. They have one choice, design-driven innovation. However, while making differentiation through design-driven innovation, designers should take into consideration that it exists common appreciation for many products. The aim of this study is to discuss the opportunities provided by design-driven innovation against karaoke products through the example of bagless vacuum cleaners, and to question what designers' approach should be while creating differences in the presence of common appreciation.

2. Karaoke Capitalism

The companies and individuals do not try to be themselves instead they imitate and become a second version of someone else. The problem is that majority want to be the same with someone else, which makes them clones. However, innovators like Microsoft, Dell and Dylan do not copy, as they know imitation will never get to the peak maybe the middle. Companies can choose to decrease unclarity and become a clone or they can take risk and bring pioneer products, services etc. The reason the companies choose imitation is to be on controlled environment, as it is tested before; therefore, it is safe and secure. It can be a wise choice in short-term but it constrains from creating real value. In long-term, true innovators always win the game. Therefore, to be successful in business world, companies have to be creative and authentic. "Karaoke Capitalism" brings companies just a temporary middle-level success in business whereas innovation gets them to the top permanently (Ridderstråle and Nordström, 2004).

3. Karaoke Capitalism vs. Design-driven Innovation

Ridderstråle and Nordström state that companies could build sustainable competitive advantages in two ways. The first way is to find the gaps in market and exploit it, which is called supply-side innovation, and the latter is demand-side innovation. The former is about

¹ Arş. Gör., Gazi University, damla.akdas@gmail.com

² Doç.Dr., Gazi University, serkangunes@gazi.edu.tr

³ Arş. Gör., Gazi University, merveyavuz@gazi.edu.tr

creating reasonable business innovation models fitting to the current business conditions. The other one is to concentrate on emotional innovation building mood, which draw and addict customers (2004). The first strategy is mostly well suit for large enterprises, which have power to invest on high technology. In other words, the supply-side innovation covers technology-driven innovation, which only large enterprises could afford like Dell or Microsoft. Since these enterprises could create technology-driven innovation, they are mostly the imitatees. As small and medium-sized enterprises have lacking capital, they have two choices: either they will imitate large enterprises and try to keep their status quo in the safe zone or they will create demand-side innovation that covers design-driven innovation.

According to Verganti, the meaning of the design in design-driven innovation is not the majority think, not about styling, or about analyzing users (2009). The reasons people use products are emotional, psychological and sociocultural besides utilitarian ones. Verganti have revealed that every product or service in market has a meaning. The Dyson’s bagless vacuum cleaner was a requirement for users that they desire to get rid of replacing bags. However, it was not the only reason making Dyson vacuum cleaner innovative. Simple shapes, color combinations and especially transparent parts distinguish it from other vacuum cleaners in market and make it attractive for users (Figure 1). Many companies have followed Dyson therefore; bagless vacuum cleaners have extremely resembled each other. Therefore, it can be claimed that most of vacuum cleaners in market are karaoke products. Based on this example, it can be stated that there is a loop starting with design-driven innovation to karaoke products, from karaoke products to design-driven innovation. When an innovative product get into the market in first time, it makes the company the best then karaoke products are created and they take their share. Whenever the market is satisfied, the companies begin looking for innovation again.

Figure 1. Dyson DC07 Vacuum cleaner

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c0/Dyson.cleaner.dc07.arp.jpg>

4. Differentiation vs. Common appreciation

A common appreciation has already formed about vacuum cleaners among users. In that situation, the level of difference being planned to do should be considered deeply by the designer of the company. Although people are individualistic creatures and they desire to express themselves freely and to be different from the others, they do not want to be far away from common acceptance. As Ridderstråle and Nordström state, people are schizophrenic that they want to be tribal and personalized at the same time (2004). While they want to have same things the others have, they want a specific color or pattern for themselves also. They want to be local on the other hand; they want to be global, international. While choosing products in market, people keep also their approaches about being global. Especially larger companies and the media impose what is acceptable on the public, and they form global appreciation inevitably. People think that they are free while choosing products however the market is dominated by products already chosen for them. In that situation, what industrial designers' approach should be is an essential issue.

5. Conclusion

In market, we are surrounded with many karaoke things; from products to services. While larger companies imitate technologies, small or medium-sized ones could imitate the appearance, styling. Larger companies could keep them out of imitating others by making technological innovation. On the other hand, small and medium-sized companies need creating design-driven innovation to survive in competitive business world and to pass from red oceans to blue oceans. While creating design-driven innovation, the level of difference made in products is also crucial since there are already preformed common appreciations about many products in market. Users do not want to be totally far away from common acceptances although they want to be different. To be successful in challenging market, designers should create products in the manner of combining individualism and collectivism: the products that make users feel freedom of choice, and serve common appreciation at the same time.

While doing this, they should keep away from being karaoke designers.

Keywords: karaoke capitalism, design-driven innovation, common appreciation

JEL Codes: L60, L68

References

- DC07 "Origin" Dyson Vacuum cleaner. Retrived May 15, 2016, from <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c0/Dyson.cleaner.dc07.arp.jpg>
- Ridderstråle, J., & Nordström, K. (2004). *Karaoke capitalism: Management for mankind*. Pearson Education.
- Brennan, G. & Buchanan, J. M. (1980). *The Power to Tax Analytical Foundations of a Fiscal Constitution*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Verganti, R. (2009). *Design driven innovation*. Harvard Business School Press, Boston.

The Effect of Emotional Labor on Turnover Intention

İlknur ÇEVİK TEKİN¹, Tahir AKGEMCİ²

Extended Abstract

1. Introduction

Employees, who, by virtue of the nature of their jobs, are in one-to-one relationship with clients, need to make an effort to put their emotional reactions in a form that is acceptable to the organization or to create emotional manifestations that are compatible with the objectives of the organization. Questions was asked through the questionnaire method to 100 employees working for call services of a GSM operator within the scope of this study, which aims to measure the turnover intentions of call service employees who are at all times obliged to regulate their emotions since they are in one-to-one contact with clients. Because of various reasons, 73 questionnaires could be used in the study. Emotional labor involves employees' managing their emotions according to the rules of the organization. "Emotional Labor Behaviors Scale", which was adapted to Turkish by Öz (2007) from the works of Grandey (1999), Bratheridge and Lee (1998) and tested for validity and reliability, was used to measure the emotional labor dimension. To measure the turnover intention, on the other hand, the turnover intention scale, which was developed by Cammann et al. (1983) and translated into Turkish by Mimaroglu (2008) was used.

2. Emotional Labor

Empathizing with customers, assuming predetermined roles and behaving in the way expected of them although their true emotions may be different constitute the work roles of employees (Onay, 2011: 587). Emotional labor involves employees' managing their emotions in the expected manner in order to be able to create an observable facial and body image. Emotional labor has an Exchange value because it is sold in return for payment (Hochschild, 1983: 7). One of the fundamental components of service employees is social interaction with customers. Individuals who are in a social interaction need to regulate their emotions (Zapf & Holz, 2006). Today, public expects service sector employees to exhibit politeness and sincerity in the style of McDonald's. These expectations require formation of the desired "psychological state" in employees or their demonstration of behaviors compatible with the rules of the organization. In this context, in spite of their personal suspicions or different emotions, employees are obliged to appear happy, beautiful and satisfied to serve customers properly. In addition, employees have been expected to offer interactive services in recent years. This situation can be described as "commoditizing of emotional labor" (Boyd, 2002: 153-154). In its broadest sense, we can define emotional labor as employees' regulating their emotions while they are doing their jobs (Başbuğ et al. 2010: 255).

¹ Instructor, Selçuk University, Business Administration, ilknur.tekin@selcuk.edu.tr

² Professor Doctor, Selçuk University, Business Administration, takgemci@selcuk.edu.tr

3. Intent to leave

The intention of employees to leave the workplace is one that has been in the interest of researchers and academics for many years. In general, intent to leave work is defined as the thought of an employee's desire to end work in the near future (Sahin, 2011: 277). Employees who do not feel uncomfortable in the work environment will have intentions of leaving their jobs with the thought that their expectations can not be met. Operational transformation of intent to leave intention will incur cost to operations. For this reason, it is important to reduce the intentions of employees to leave work due to work stress by determining the factors that will create work stress in the workplace in terms of enterprises (Yenihan et.al., 2014: 39).

4. Findings and Conclusion

The study was applied to employees of a communication company in Konya. Survey questionnaires were administered to the employees who were present at that time by random sampling method and the data were analyzed in the SPSS program. Factor analysis, reliability analysis, frequency analysis T test and Anova test were performed within the scope of analysis.

Table 1 When we look at the frequency analysis, we see that more than half of the employees work more than half of the women, half of the more than half of the employees work for less than 1 year. In addition, 96% of employees are working on full-time, 76% employee customer problems. Other descriptive properties can be seen from Table 1.

Table 1. Frequency Analysis

	N	Percent
Gender		
Woman	38	52,1
Male	35	47,9
Marital status		
The married	25	34,2
Single	41	56,2
Divorced	7	9,6
Education Status		
High school	25	34,2
University	48	44,2
Working time at work		
Less than 1 light	10	13,7
1-5 months	14	19,2
6-12 months	15	20,5
Over 1 year	34	46,6
Work Experience		
Less than 1 year	38	52,1
1-3 years	18	24,7
3-5 years	12	16,4
Over 5 years	5	6,8
Work done		
Customer Problems	56	76,7
Technical services	14	19,2

Other	3	4,1
Working Format		
Full Time	70	95,9
Partial	3	4,1

According to the exploratory and confirmatory factor analysis, the emotional labor scale consists of 19 questions and 3 sub-dimensions including role playing, suppression and in-depth actions. Role-playing sub-dimension; Is the subdimension of superficial labor behavior and consists of 8 items (6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16). The suppression subdimension is a superficial labor behavior subdimension, which is composed of 3 substances (1, 2, 3). The subscale for deeper behaviors consists of 7 items (4, 5, 7, 10, 11, 17, 18). 4 out of 5 questions extracted by Öz (2007) and Değirmenci (2010) were tested for reliability and included in the analysis. Reliability in sub-dimensions is over seventy percent. The intention to leave consists of three questions and one dimension. The KMO value is 0.78 for the emotional labor scale and 0.70 for the intention to leave work scale. It is over 0.70 in sub dimensions. When the Barlett test results were examined, chikare value was found significant ($p < 0.01$). The summary of the Cronbach Alpha values is in Table 2.

Table 2. Cronbach Alfa Reliability Summary

Variables	Matter Number	Cronbach Alpha Value
Intent to leave	3	0,756
Emotional Labor	19	0,888
Role Dimension	8	0,794
Suppression Dimension	3	0,756
In-depth Behavior	7	0,742

Variance analysis was performed on demographic variables. T test was done to see if your emotional labor changed according to sex. There is a significant difference since $P < 0.05$. The difference is women's favor. No statistically significant difference was found between the groups in both scales in the analysis of differences according to the primary condition ($P > 0.05$). There is no significant difference between the groups in the analysis of variance according to the way of working ($\text{sig} > 0.05$). According to the Anova test applied according to the work done, there was no statistically significant difference between the groups within both scales ($p > 0.05$). According to the difference analysis according to work experience, there is no statistically significant difference between intention to leave work and the difference in emotional labor scale is significant ($\text{sig} = 0.00$). The sheffe test was applied to post hoc tests to find out which groups differed. The reason for the statistically significant difference occurred between employees who worked less than one year and those who worked between 1-3 years and 3-5 years, and also those who worked between 3-5 years and more than 5 years. When we look at the average, we see that those who work less than one year have the highest emotional labor (average: 5,20) followed by those who work more than 5 years (average: 5,11). The group with least emotional labor is between 3-5 years (mean: 4.04) followed by 1-3 years (mean: 4.70). There was a statistically significant difference in the emotional labor dimension according to marital status, but there was a significant difference in the intention to leave the

workplace ($p < 0.05$). When sheffe test is done for the reason of difference, it is between married employees and single and divorced employees. When we look at the average, the intention to leave work is the most unmarried group (mean: 3.82) followed by divorce (mean: 2.80) and the least intent to leave the job is married (mean: 1.89). There was a statistically significant difference in emotional labor in the ANOVA test performed during the study period at work ($\text{sig} = 0,000$). Sheffe test was done for the reason of the difference. differences; A group working less than one month and a group working more than one year for 6-12 months. When we look at the average of the groups, the intention to leave the company is more than 1 year (average: 3.75). It was followed between 6-12 months (mean: 3.22), between 1-5 months (mean: 2.24), and with at least 1 month less intention to leave the job (mean: 1.67).

Keywords: Emotional Labor, Intent to Leave the Workplace, Employees

JEL Codes: J53, M12, M54

Duygusal Emegın İşten Ayrılma Niyeti Üzerine Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

İş gereği müşteriler ile bire bir ilişkide olan çalışanların duygusal tepkilerini örgüt için kabul edilebilir şekilde sokmak veya örgüt amaçlarıyla uyumlu duygu gösterimleri yaratmak için çaba harcamaları gerekmektedir (Oral ve Köse, 2011: 465). Müşteriler ile birebir ilişkide olduğu için daima duygularını düzenlemek zorunda kalan çağrı hizmetleri çalışanlarının işten ayrılma niyetini ölçmeyi amaçlayan çalışma için GSM operatörü çağrı hizmetlerinde çalışan 100 çalışana anket yöntemiyle sorular yöneltilmiştir. Çeşitli nedenlerden dolayı çalışma kapsamında 73 anket kullanılabilmiştir. Duygusal emek, çalışanların duygularını örgüt kurallarına göre yönetmesidir. Duygusal emek boyutunu ölçmede Öz (2007) tarafından, Grandey (1999), Bratheridge ve Lee'nin (1998) çalışmalarından Türkçeye uyarlanarak geçerlilik ve güvenilirliği yapılan "Duygusal Emek Davranışları Ölçeği" kullanılmıştır. İşten ayrılma niyetini ölçmek için ise Cammann ve diğerleri (1983) tarafından geliştirilen ve Mimaroglu (2008) tarafından Türkçeye çevrilen işten ayrılma niyeti ölçeği kullanılmıştır.

2. Duygusal Emek

Müşterilerle empati kurmak, belirlenmiş roller üstlenmek ve gerçekte hissettikleri farklı olsa da kendilerinden beklenen şekilde davranmaları çalışanların iş rollerini oluşturmaktadır (Onay, 2011: 587). Duygusal emek, İş görenlerin, gözlemlenebilir yüz ve vücut görüntüsü oluşturmak için istenilen şekilde duygularını yönetmesidir. (Hochschild, 1983: 7). Hizmet çalışanlarının temel unsurlarından biri müşteri ile sosyal etkileşimdir. Herhangi bir sosyal etkileşimde olan kişinin, duygularını düzenlemeye ihtiyacı vardır (Zapf & Holz, 2006). Günümüzde toplum, hizmet çalışanlarından McDonald's tarzı nezaket ve samimiyeti bekler hale geldi. Bu beklentiler, çalışanlarda istenilen "ruh halini" oluşturmayı veya örgütün kurallarıyla uyumlu olan duyguları sergilemelerini beklemektedir. Bu bağlamda, çalışanlar sahip oldukları herhangi bir özel kuşkularına ya da herhangi bir farklı duygularına rağmen,

mutlu, güzel ve müşteriye hizmet vermek için memnun görünmek zorundadır Ayrıca son yıllarda çalışanlardan giderek interaktif hizmet beklenmektedir. Bu durum “duygusal emeğin metalaştırılması” olarak nitelendirilebilir (Boyd, 2002: 153-154). Duygusal emeği en genel biçimde çalışanın isini yaparken duygularını düzenlemesi olarak tanımlayabiliriz (Başbuğ vd. 2010: 255).

2. İşten Ayrılma Niyeti

Çalışanların işten ayrılma niyeti, uzun yıllardır araştırmacıların ve akademisyenlerin ilgi odağında yer alan konulardan biridir. Genel olarak, işten ayrılma niyeti bir çalışanın yakın bir zamanda işine son verme isteğiyle ilgili düşüncesi olarak tanımlanmaktadır (Şahin,2011:277). İş ortamında rahatsızlık hali veren aşırı stres düzeyi hisseden çalışanlar beklentilerinin karşılanamadığı düşüncesine sahip olarak işten ayrılma niyetine girecektir. İşten ayrılma niyetinin eyleme dönüştürülmesi işletmelere maliyet yükleyecektir. Bu nedenle işletmeler açısından işyerinde iş stresi oluşturacak faktörlerin belirlenerek çalışanların iş stresi kaynaklı işten ayrılma niyetlerinin azaltılması önemli hale gelmektedir.(Yenihan v.d.,2014: 39).

3. Bulgular ve Sonuç

Çalışma Konya’da bir iletişim şirketinin çalışanlarına uygulanmıştır. Rastlantısal örneklem yöntemi ile o anda mevcut olan çalışanlara anket soruları yöneltilmiş, veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Analiz kapsamında Faktör analizi, güvenilirlik analizi, frekans analizi T Testi ve Anova Testi yapılmıştır.

Tablo 1 Frekans analizine baktığımızda çalışanların yarısından fazlasının kadın, yarısından fazlasının bekar yine yarısından fazlasının 1 yıldan az çalıştığını görüyoruz. Ayrıca %96 çalışan tam zamanlı, %76 çalışan müşteri problemleri ile ilgili çalışmaktadır. Diğer betimsel özellikler Tablo 1’den görülebilir.

Tablo 1.Frekans Analzi

	N	Yüzde
Cinsiyet		
Kadın	38	52,1
Erkek	35	47,9
Medeni Durum		
Evli	25	34,2
Bekar	41	56,2
Boşanmış	7	9,6
Eğitim Durumu		
Lise	25	34,2
Üniversite	48	44,2
İş yerinde çalışma süresi		
1 aydan az	10	13,7
1-5 ay	14	19,2
6-12 ay	15	20,5
1 yıldan fazla	34	46,6
İş Deneyimi		
1yıldan az	38	52,1

1-3 yıl	18	24,7
3-5 yıl	12	16,4
5 yıldan fazla	5	6,8
Yapılan İş		
Müşteri Problemleri	56	76,7
Teknik Hizmetler	14	19,2
Diğer	3	4,1
Çalışma Biçimi		
Tam Süreli	70	95,9
Kısmi	3	4,1

Açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizine göre, duygusal emek ölçeği 19 sorudan ve rol yapma, bastırma ve derinlemesine davranma alt boyutları olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Rol yapma alt boyutu; yüzeysel emek davranışının alt boyutu olup 8 maddeden (6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16) oluşmaktadır. Bastırma alt boyutu da yüzeysel emek davranış alt boyutu olup 3 maddeden (1, 2, 3) meydana gelmektedir. Derinlemesine davranma alt boyutu ise 7 maddeden (4, 5, 7, 10, 11, 17, 18) oluşmaktadır. Öz (2007) ve Değirmenci (2010) tarafından çıkartılan 5 sorudan 4'ü güvenilirliği test edilip analize dahil edilmiştir. Alt boyutlar içinde güvenilirlik yüzde yetmişin üzerindedir. İşten Ayrılma niyeti üç soru ve tek boyuttan oluşmaktadır. KMO değeri duygusal emek ölçeği için 0,78, işten ayrılma niyeti ölçeği için 0,70'dir. Alt boyutlar içinde 0,70'in üzerindedir. Barlett testi sonuçları incelendiğinde kıkare değeri anlamlı bulunmuştur ($p<0.01$). Cronbach Alpha değerlerinin özeti Tablo2'dedir.

Tablo 2. Cronbach Alfa Güvenirlik Özeti

Değişkenler	Madde Sayısı	Cronbach Alpha Değeri
İşten Ayrılma Niyeti	3	0,756
Duygusal Emek	19	0,888
Rol Yapma Boyutu	8	0,794
Bastırma Boyutu	3	0,756
Derinlemesine Davranma	7	0,742

Demografik değişkenlerle ilgili varyans analizi yapılmıştır. Duygusal emeğin cinsiyete göre değişip değişmediğine bakmak için T testi yapılmıştır. $P<0.05$ olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Farklılık kadınlar lehinedir. İşten ayrılma niyeti ölçeğinde cinsiyete göre anlamlı farklılık görülmemiştir ($P>0.05$). Medeni duruma göre yapılan farklılık analizinde her iki ölçek içinde gruplar arasında anlamlı farklılık görülmemiştir. Çalışma biçimine göre yapılan farklılık analizlerinde de gruplar arasında anlamlı farklılık yoktur ($\text{sig}>0.05$). Yapılan işe göre uygulanan Anova testine göre her iki ölçek içinde gruplar arasında, istatistiki bakımdan anlamlı farklılık yoktur ($p>0.05$). İş deneyimine göre yapılan farklılık analizine göre işten ayrılma niyetinde gruplar arasında istatistiki bakımdan anlamlı farklılık oluşmazken duygusal emek ölçeğinde fark anlamlıdır ($\text{sig}=0,00$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu öğrenmek için post hoc testlerinden sheffe testi uygulanmıştır. İstatistiki bakımdan anlamlı farklılığın nedeni, 1 yıldan az çalışanlar ile 1-3 yıl ve 3-5 yıl arası çalışan gruplar arasında ayrıca 3-5 yıl çalışanlar ile 5 yıldan fazla çalışanlar arasında oluşmuştur. Ortalamalara baktığımızda 1 yıldan

az çalışanların en fazla duygusal emek sergilediğini(ort:5,20) ardından 5 yıldan fazla çalışan grubun (ort: 5,11) geldiğini görüyoruz. En az duygusal emek sergileyen grup 3-5 yıl arası çalışanlardır(ort: 4,04) ardından 1-3 yıl arası gruptur (ort: 4,70). Medeni duruma göre duygusal emek boyutunda istatistiki olarak anlamlı fark yokken işten ayrılma niyetinde anlamlı farklılık oluşmuştur ($p<0.05$). Farklılığın nedeni için sheffe testi yapılıncaya evli çalışanlar ile bekar ve boşanmış çalışanlar arasındadır. Ortalamalara baktığımızda işten ayrılma niyeti en fazla bekar gruptadır (ort: 3,82) ardından boşanmışlarda (ort:2,80) en az işten ayrılma niyeti ise evlilerdedir (ort: 1,89). İş yerinde çalışma süresine göre yapılan anova testinde duygusal emek bakımından istatistiki olarak anlamlı farklılık oluşmazken işten ayrılma niyetine göre anlamlı farklılık görülmüştür ($\text{sig}=0,000$). Farklılığın nedeni için sheffe testi yapılmıştır. Farklılık; bir aydan az çalışan grup ile 6-12 ay ev 1 yıldan fazla çalışan grup arasındadır. Grup ortalamalarına baktığımızda işten ayrılma niyeti en fazla 1 yıldan fazla (ort: 3,75) çalışan gruptadır. Ardından 6-12 ay arası (ort: 3,22),1-5 ay arası(ort: 2,24) ve en az işten ayrılma niyeti 1 aydan az çalışanlar(ort: 1,67) arasında görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Emek, İşten Ayrılma Niyeti, Çalışanlar

JEL Kodları: J53, M12, M54

References

- Başbuğ, G., Ballı, E. ve Oktuğ, Z. (2010). Duygusal emeğin iş memnuniyetine etkisi: çağrı merkezi çalışanlarına yönelik bir çalışma. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 58: 254-274.
- Boyd, C. (2002). Customer violence and employee health and safety. *Work, Employment & Society*, Vol. 16, No.1, 2002, 151-169.
- Hochschild, A.R. (1983). *The Managed Heart: Commercialization of Human Feeling*. University of California Press: Berkeley. References (12 Pt.)
- Onay, M. (2011). The Effect of Employees' Emotional Intelligence and Emotional Labor on their Job Performance and Contextual Performance. *Ege Akademik Bakış*, 11(4): 587-600.
- Oral, L. and Köse, S. (2011). A Study on Doctors' Use of Emotional Labor and Job Satisfaction and Their Burnout Levels, *Süleyman Demirel University The Journal of Faculty of Economics and Administrative Sciences*, Vol.16, No.2, 463-492.
- Şahin, Faruk (2011). Lider-Üye Etkileşimi İle İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişki Üzerinde Cinsiyetin Etkisi. *Ege Akademik Bakış*, 2, 277 – 288.
- Yenihan, B., Öner, M., Çiftçiyıldız, K. (2014). İş stresi ve işten ayrılma niyeti arasındaki ilişki: Otomotiv işletmesinde bir araştırma. *Çalışma İlişkileri Dergisi*, 5(1), 38-49.
- Zapf, D. and Holz, M. (2006). On the positive and negative effects of emotion work in organizations. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 15, 1-28.

Attitude Related to Aging Process of Middle Age People: The Study Based on Middle Age People Interview Living in Burdur

Gülsüm KORKUT¹, Zahide GENÇTÜRK², Azime ARISOY³

Extended Abstract

Elderly age is the last stage of life, which is a physiological process, with its own unique characteristics. The attitude toward aging in the historical process varied from person to person and from culture to culture. The changes referred to this attitude can not be separated from changes in family structure, industrialization processes, improvement of working conditions, and urbanization. Over time, there has been a transition from a positive attitude towards the aging process toward a negative attitude. Among the main reasons for the positive attitude towards the elderly are the respect and prestige of the elderly status in the, the benefits from their experience and a positive view on them. The reasons for the negative attitude include the increase in health problems in the process of aging, slowing of physical activity, weakening of social relations, isolation from society and dependence on the elderly population.

Together with the increase of the elderly people population, we see that today's young and middle-aged individuals in the future will form the old age population and that they will face similar problems of elder people that exist today. The attitude of individuals towards the aging process depends on their point of view for this period, how they will deal with aging process, on the socio-cultural and economic conditions they live now, as well as the general situation in the country and the social policy that is being implemented for the elderly people. At the same time, the general perspective of society influences the attitude toward old age and how it changes in the direction of developments are shown. The well-known fact that the lived different situations encountered in three known stages in life will be much more difficult than in the previous two other stages, since the losses associated with the aging process will negatively affect lives of the individuals. Moreover, in this sense, our research of the opinions of middle age people will give an idea of how they perceive the problems that await them in the future, and what solutions are offered for these problems.

In this study, it was aimed to evaluate the social, economic and cultural attitudes towards the elderly people of the 'middle age' category people according to the age classification of the World Health Organization. In order to obtain the results of the research, middle-aged people living in the center of Burdur were identified, and another part of middle-aged individuals was reached by the the snowball sampling method. The work was implemented by researchers from April, 10 to April, 21 2017, during which 20 middle-aged individuals were interviewed using a structured form. The obtained data of social, economic and cultural attitudes related to the aging

¹ Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Economics and Administrative Science, Social Services Department

² Suleyman Demirel University, Atabey Vocational High School, Child and Youth Welfare Department

³ Suleyman Demirel University, Institute of Social Science, Doctoral student of Labour Economics and Industrial Relations

process of 20 middle aged individuals living in Burdur center were tried to be evaluated by categorical content analysis method.

The middle-aged participants in the study of aging process attitude were divided into four categories: health and care, employment after retirement and using free time, including social relations, and expectations about status and confidence. During evaluating the first expectations related to care and health, it was seen that the participants in general were in good health and at the same time, they expected to live a good life in terms of health and care when they will be old. During evaluating the second expectation about after retirement employment and free time, it was generally determined that elderly people usually need to remove out from the labor market given the opportunity to young people and that they see the aging as a resting process. Thirdly, during assessing expectations about social relations, it has been seen that in general, when an elderly person reaches retirement age, as regards communications, there are no problems at all; on the contrary, along with an increase in free time, relations with relatives, friends and neighbors are strengthened. Finally, when expectations of status and confidence were explored, respondents were generally agreed on fact that aging itself has its peculiar status and they to be aware of the social policies implemented in relation to the elderly.

Keywords: Old, Middle Age, Old Age Process (Elderly), Industrialization

Orta Yaşlıların Yaşlılık Sürecine İlişkin Görüşleri: Burdur İlinde Yaşayan Orta Yaşlılar Üzerine Bir Çalışma

Geniş Özet

Yaşamın son evresi olan yaşlılık kendine özgü özellikleri barındıran fizyolojik bir süreçtir. Yaşlılığa olan tutum bireyden bireye ve kültürden kültüre tarihsel süreç içerisinde değişiklik göstermiştir. Söz konusu bu tutumdaki değişiklik aile yapısındaki değişim, endüstrileşme, çalışma hayatı ile ilgili gelişmeler ve kentleşmeden bağımsız düşünülemez. Yaşlılık sürecine ilişkin olumlu tutumlardan zamanla olumsuz tutumlara doğru bir geçiş yaşanmıştır. Olumlu tutumların başlıca sebepleri arasında yaşlıların toplumda saygınlığının ve statüsünün olması, tecrübelerinden faydalanılması ve onlara olumlu bakılması gelmektedir. Olumsuz tutumların sebepleri arasında ise yaşlılık sürecinde sağlık sorunlarının yoğun yaşanması, fiziksel davranışların yavaşlaması, sosyal ilişkilerin zayıflaması, toplumdan soyutlanma ve yaşlı nüfusun bağımlı olması sayılmaktadır.

Yaşlı nüfusun artmasıyla birlikte bugünün gençlerinin ve orta yaşlı bireylerinin, geleceğin yaşlı nüfusunu oluşturacağı ve günümüzde yaşanan sorunların benzerlerinin gelecekte de yaşlı bireylerin karşısına çıkacağı görülmektedir. Bireylerin yaşlılık sürecine yönelik tutumları, bu döneme yönelik kendi bakış açılarından, yaşlılık sürecini nasıl yöneteceklerinden, şuanda yaşadıkları sosyal kültürel ve ekonomik hayat standartlarından, ülkenin genel durumu ve uygulanan sosyal politikalarından etkilenmektedir. Aynı zamanda toplumun yaşlılara bakış açısının nasıl olduğu ve yaşanan gelişmeler doğrultusunda nasıl bir değişim göstereceği de yaşlılık dönemine ilişkin tutumlara yön vermektedir.

Yaşamın bilinen üç evresinde farklı durumların yaşandığı, yaşlılıkla ilgili olarak da diğer iki evreye nazaran yaşamın daha zor olacağı, yaşlılıkla birlikte gelen kayıpların bireylerin hayatlarını olumsuz etkileyeceği, bilinen bir gerçektir. Bu anlamda Orta yaşlı bireylerin yaşlılık

süreci ile ilgili görüşlerinin araştırılması gelecekte onları bekleyen sorunları nasıl algıladıkları ve bunlar ile ilgili çözüm önerilerinin neler olabileceği konusunda öngörü sağlayacağı için önem arz etmektedir.

Bu çalışmada Dünya Sağlık Örgütü'nün yaş sınıflandırmasına göre 'orta yaşlı' kategorisinde yer alan bireylerin yaşlılık sürecine ilişkin sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan tutumlarını değerlendirmek amaçlanmıştır. Araştırma sonucuna ulaşabilmek için Burdur merkezde yaşayan orta yaşlı bireyler belirlenerek, görüşülen bireylerden diğer orta yaşlı bireylere kartopu örneklem yöntemi ile ulaşılmıştır. Çalışma 10 Nisan ile 21 Nisan 2017 tarihleri arasında araştırmacılar tarafından yapılarak, 20 orta yaşlı bireye yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak uygulanmıştır. Elde edilen veriler kategorik içerik analizi yöntemi ile değerlendirilip, kategorilere ayrılarak, Burdur merkezde yaşayan 20 orta yaşlı bireyin yaşlılık sürecine ilişkin sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan tutumları değerlendirmeye çalışılmıştır.

Çalışmaya katılan orta yaşlı bireylerin yaşlılık sürecine ilişkin görüşleri bakım ve sağlık, emeklilik sonrası istihdam edilme ve boş zaman kullanımı, sosyal ilişkiler ve statü ve güven ile ilgili beklentiler olmak üzere dört kategoride ele alınmıştır. Bunlardan ilki olan bakım ve sağlık ile ilgili beklentileri değerlendirildiğinde; genel olarak katılımcıların sağlık durumlarının iyi olduğu, aynı zamanda yaşlılık süreci için de sağlık ve bakım anlamında iyi bir yaşam sürmeyi bekledikleri görülmüştür. İkinci olarak emeklilik sonrası istihdam edilme ve boş zaman kullanımı ile ilgili beklentileri değerlendirildiğinde; genel olarak yaşlıların işgücü piyasasından çekilerek gençlere fırsat tanınması gerektiği ve yaşlılık sürecini bir dinlenme süreci olarak gördükleri tespit edilmiştir. Üçüncü olarak sosyal ilişkiler ile ilgili beklentileri değerlendirildiğinde; genel olarak iletişim konusunda hiç sorunlarının olmadığı ve yaşlılık sürecinde emeklilik dönemine girilmesiyle birlikte artan boş zamanla akraba, arkadaşlık, komşuluk ilişkilerinde artış olacağına dair beklentilerinin olduğu görülmüştür. Son olarak statü ve güven ile ilgili beklentiler değerlendirildiğinde ise; genel olarak yaşlılığın kendine özgü bir statüsünün olduğunu kabul ettikleri ve yaşlılık dönemi ile ilgili uygulanan sosyal politikalardan haberdar oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Orta Yaşlı, Yaşlılık Süreci, Endüstrileşme

References

- AKÖZER, M., NUHRAT C., SAY, Ş., (2011). "Türkiye'de Yaşlılık Dönemine İlişkin Beklentiler Araştırması", *Aile ve Toplum*, 12(7,27).
- ARPACI, F., ERSOY, A.F. (2011). "Türk Toplumunda Yaşlılık: Yetişkin Bireylerin Yaşlılık Dönemi Görüşlerine İlişkin Bir Araştırma" *Çevre, Kentleşme Sorunları Ve Çözümleri, 38.Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi*, 1 (1).
- Barton, H. (1999). "Effects of an Intergenerational Program on the Attitudes of Emotionally Disturbed Youth Toward the Elderly", *Educational Gerontology*, 25(7).
- DEMİRCİ AKSOY, A. (2015). "Bireylerin Aktif Yaşlanma Uygulamalarına İlişkin Görüşleri", *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 2.
- GENÇ, Y., DALKILIÇ, P. (2013). "Yaşlıların Sosyal Dışlanma Sendromu ve Toplumsal Beklentileri", *International Journal of Social Science*, 6 (4).

GHANY, M. A. (1977). “Quality Of Life From The Perspective Of The Elderly”, *Home Economics Research Journal*, 6 (1).

GÖRPELİOĞLU, S. (2009). “Yaşlılık ve Getirdiği Sorunlar,” *Adı Eylül: Sağlık Bilimlerinde Yaşlılık*, (Ed.) Nejat Gacar, İstanbul: Nobel Tıp Kitapevi.

Konak, A., Çiğdem, Ç. (2005). “Yaşlılık Olgusu: Sivas Huzurevi Örneği”, *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 29 (1) : 23-63.

McGregor, S. L. T., Goldsmith, E. B. (1998). “Expanding Our Understanding Of Quality Of Life, Standard Of Living, And Well-Being” , *Journal Of Family And Consumer Sciences*, 90 (2).

ROWE ,J.W. M.D. ,KAHN R.L. (1997). “Successful Aging”, *The Gerontologist*, 37 (4).

SHARPS, M. J., PRICE J. L., HANSON, J. (1998). “Attitudes of Young Adults Toward Older Adults: Evidence From The United States And Thailand”, *Educational Gerontology*, 24 (7).

ÜLGEN, S.Y. (2012). *Evde Yaşayan Yaşlılarda Sosyal Katılımı Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

World Health Organization. *Definition of an Older or Elderly Person*, (Çevrimiçi): <http://www.who.int>. (10.04. 2017).

(http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1177/1077727X7700600104/epdf?r3_referer=wol&tracking_action=preview_click&show_checkout=1&purchase_referrer=onlinelibrary.wiley.com&purchase_site_license=LICENSE_DENIED,E.T:14.04.2017)

Ethical Climate Impact of Innovative Behavior

İlknur ÇEVİK TEKİN¹, Tahir AKGEMCİ²

Extended Abstract

1. Introduction

In recent years, creativity and innovation have been used interchangeably in many studies. Innovation or creativity is about finding an idea, invention. Innovative behavior is not only generating ideas, but also includes the application of relatively new products and processes of the organization and its adoption. It refers to a more internal situation. Innovative behavioral processes must begin when things are not going well, when performance falls, or when innovation needs are perceived (De Jong, Den Hartog, 2010: 24). How the innovative behavior has an influence on the ethical climate is the subject of this study. The questions about innovation are composed of 26 articles which were created by the literature review. The ethical climate was measured by the 36-item ethical climate scale developed by Victor and Cullen (1988). 1, 2, 4, 6, 8, 10, 17, 19, 25, 29, 33, and 36 of the scale are of the egoist climate type; 5, 12, 16, 21, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 34 and 35 of the type of helpfulness climate; 3, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 23 and 24 constitute the climatic climate. The study was applied to 200 employees working in Konya Sanayi İşletmeleri, but 166 questionnaires were used for various reasons.

2. Innovative Behavior

The inspiration for the innovation of new products, starting with employees, processes and techniques are ongoing to reveal the complex social system (Woodman et al., 1993: 293). When employees realized that require innovation of their work, they will be busy with innovative behavior. determinant of innovative behavior Although there are many variables that creativity is one of the basic elements explain innovative behavior (Yuan and Woodman, 2010: 323). The necessity of innovation business is not sufficient for the emergence of innovative behavior Innovative behavior around employees' work new and useful ideas, behaviors that process and the addition of products and introduction (Mura et al., 2012: 2).

2 Ethical Climate

Ethical climate refers to the actions expected, supported and rewarded (Schwepk and Hartline, 2005: 380). Ethical climates are the attitudes and procedures related to ethical behaviors representing organizational values and practices (Cullen et al, 2003: 128). If the climate within the organization is reinforced and supported with the ethical behaviors and values, these behaviors and values are shared within the organization, a result of this more

¹ Instructor, Selçuk University, Business Administration, ilknur.tekin@selcuk.edu.tr

² Professor Doctor, Selçuk University, Business Administration, takgemci@selcuk.edu.tr

ethical behaviors arise (Tekin ve Çelik, 2017: 74). Ethical climate can be defined as perception of the ethical norms widely used within the framework of ethical components as a whole (Agarwal and Malloy, 1999: 3). Ethical climate types owned by the organization help on the decision making on different subjects such as which actions are ethical and need to be maintain, what need to be prioritized, and what solution proposals are possible on these subjects (Cullen et al, 1989: 51).

3. Findings and Conclusion

The main mass of the research is the industrial workers in Konya. The sample of the researcher is selected among these employees by simple random sampling method.

There are 166 employees in the sample. There are 109 males and 57 females. Most workers are between the ages of 21-25. There are 94 single employees of 72 married. The majority of employees are high school graduates. 35% of employees work for 1-5 years. Other demographic variables are listed in Table 1.

Table 1 Descriptive Statistics Data

Factor		Frequency	Percent	Factor	Frequency	Percent	Factor
Gender	Women	57	26,9	Educational status	Primary / Secondary School	40	18,9
	Male	109	51,4		High school	66	31,1
Age	Under 20	29	13,7		Associate	27	12,7
	21-25	62	29,2		License	22	10,4
	26-30	22	10,4		MSc	8	3,8
	31-35	33	15,6		Doctorate	3	1,4
	36-40	9	4,2	Working Time at the Institution	Less than 1 star	36	17,0
	41-45	5	2,4		1-5 years	74	34,9
	46-50	4	1,9		6-10 years	35	16,5
	51 and over	2	,9		11-15 years	14	6,6
16-20 years	5	2,4					
Marital status	Married	72	34,0	21 years and over	2	,9	
	Single	94	44,3				

KMO and Barlett Test were conducted to test whether the material is suitable for factor analysis. The internal consistency coefficient (Cronbach Alpha) was calculated for the reliability of the organizational ethical climate scale and Varimax Factor Analysis was applied

for validity. As a result of the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test, the value changes between 0 and 1, and if the value is lower than 0.50, the factor analysis can not be continued. The BMD is considered to be a measure of sample appropriateness and is desired to be greater than 0.60.

Since the KMO value of Organizational Ethics Climate is $0.826 > 0.60$, it is accepted that the scale is consistent and reliable. Likewise, the innovation measure's KMO value is $0.883 > 0.60$. In addition, the significance of the Bartlett values also indicates that the data come from a highly variable normal distribution. ($P = .00 < .005$)

Table 2. Ethical Climate KMO and Bartlett Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,826
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	2528,361
	df	630
	Sig.	,000

Table 3. Innovation KMO and Bartlett Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,883
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1910,200
	df	325
	Sig.	,000

The mean values, standard deviations of the scales, and correlation values between the variables are shown in Table 4. Findings show that innovative behaviors are significantly and positively correlated with ethical climate ($r = 0.561, p < 0.01$). At the same time, it is seen in Table 4 that there is a strong positive correlation between dimensions of ethical climate and innovation. It is seen that there is a positive correlation between the dimensions of the ethical climate and the ethical climate in the same table. In this case, it can be said that the increase of innovative behaviors increases the ethical climate. We conducted a regression analysis to look at the impact of innovative behavior on the ethical climate (Table 5), which shows that innovative behavior affected the ethical climate by 32%. We can see in Table 6 that this ratio is positive and significant. ($P < 0.001$)

Table 4. Reliability Values and Correlations of Variables

Factor	Mean	Standard Deviation	Cronbach Alpha	1	2	3	4	5
1.Yenilikçilik	3,2852	,72376	,910	1	,561**	,241**	,491**	,589**
2.Ethical Climate	3,4280	,52776	,905	,561**	1	,712**	,901**	,905**
3. Egoism	3,2988	,53722	,723	,241**	,712**	1	,551**	,459**
4. Primacy	3,4282	,59593	,772	,491**	,901**	,551**	1	,721**
5.Yardımsverlik	3,5146	,71309	,873	,589**	,905**	,459**	,721**	1

Table 5. Simple Regression Analysis

R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square
,561 ^a	,315	,310	,43826

Table 6. Coefficients Table

	Beta	T	P
Constant		13,146	,000
INNOVATION	,561	8,676	,000

a. Dependent Variable: ETHICS CLIMATE

Keywords: Innovation, Innovative Behavior, Ethical Climate

JEL Codes: J53, M12, M54

Yenilikçi Davranışın Etik İklim Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Son yıllarda yapılan pek çok çalışmada yaratıcılık ve yenilikçilik birbiri yerine kullanılmaktadır. Yenilikçilik ya da yaratıcılık bir fikrin, icadın bulunması ile ilgilidir. Yenilikçi davranış ise sadece fikir üretmeyi değil, aynı zamanda kendi organizasyonuna nispeten yeni olan ürünlerin ve süreçlerin uygulanmasını ve benimsenmesini de içerir. Daha içsel bir durumu ifade eder. İşlerin yolunda gitmediği, performansın düştüğü durumlarda ya da yenilik ihtiyacı algılandığında yenilikçi davranış sürecinin başlaması gerekmektedir (De Jong, Den Hartog, 2010: 24). Yenilikçi davranışın etik iklim üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğu bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Yenilikçilik ile ilgili sorular literatürün taranması suretiyle oluşturulmuş 26 maddeden oluşmaktadır. Etik iklimi ölçmek için ise Victor ve Cullen (1988) tarafından oluşturulan 36 maddelik etik iklim ölçeğinden yararlanılmıştır. Ölçeğin 1, 2, 4, 6, 8, 10, 17, 19, 25, 29, 33 ve 36. maddeleri egoist iklim türü; 5, 12, 16, 21, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 34 ve 35. maddeleri yardımseverlik iklim türü; 3, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 23 ve 24. maddeleri ise ilkecilik iklim türünü oluşturmuştur. Çalışma, Konya Sanayi İşletmelerinde çalışan 200 çalışana uygulanmış ancak çeşitli nedenlerle 166 anket çalışma kapsamında kullanılabilmiştir.

2. Yenilikçi Davranış

Çalışanların yenilikçilik için esinlenmesi ile başlayıp yeni ürünler, süreçler ve teknikler ortaya koyması ile devam eden karmaşık sosyal sistemdir (Woodman ve diğ., 1993: 293).

Çalışanlar işlerinin yenilik gerektirdiğini fark ettiğinde, yenilikçi davranış ile meşgul olacaklardır. Yenilikçi davranışın belirleyicisi pek çok değişkenler olsa da yaratıcılık yenilikçi davranışı açıklayabilecek en temel unsurlarından biridir (Yuan ve Woodman, 2010: 323). Yenilikçilik işinin gerekliliği yenilikçi davranışın ortaya çıkması için yeterli değildir Yenilikçi davranış, çalışanların iş çevresine yeni ve yararlı fikirler, süreçler ve ürünler eklenmesini ve tanıtılmasını sağlayan davranıştır (Mura vd., 2012: 2).

3. Etik İklim

Etik iklim; beklenen, desteklenen ve ödüllendirilen eylemleri ifade eder (Schwepker ve Hartline, 2005: 380). Etik iklimler, örgütsel değer ve uygulamaları temsil eden ahlaki davranışlarla ilgili yordam ve tutumlardır (Cullen v.d., 2003: 128). Örgüt içindeki iklim; etik olan davranışlarla ve değerlerle güçlendirilirse ve desteklenirse bu davranışlar ve değerler örgüt içinde paylaşılır ve bunun sonucunda daha fazla etik davranışlar meydana gelir (Tekin ve Çelik, 2017: 74). Etik iklim “etik bileşenler çerçevesinde yaygın olarak kullanılan etik normların bütün bireylerce ortak algılanması” şeklinde tanımlanabilir (Agarwal ve Malloy, 1999: 3). Örgütlerin sahip olduğu etik iklim türleri; hangi konuların etik olduğuna ve sürdürülmesi gerektiğine, nelere öncelik verilmesi gerektiği ve bu konuda çözüm önerilerinin neler olabileceği gibi farklı konularda organizasyonların karar almalarına yardımcı olmaktadır (Cullen v.d., 1989:51).

3. Bulgular ve Sonuç

Araştırmanın ana kütesini, Konya ilinde sanayi çalışanları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, bu çalışanlar arasından basit tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen bireyler oluşturmaktadır.

Örnekleme 166 çalışan vardır. 109 erkek 57 kadın bulunmaktadır. En çok 21-25 yaş arası çalışan bulunmaktadır. 72 evli 94 bekar çalışan vardır. Çalışanların çoğunluğu lise mezunudur. Çalışanların %35'i 1-5 yıl arası çalışmaktadır. Diğer demografik değişkenler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1 Betimleyici İstatistik Veriler

Faktör	Frekans	Yüzde	Faktör	Frekans	Yüzde	Faktör	
Cinsiyet	Kadın	57	26,9	Eğitim Durumu	İlköğretim /Ortaokul	40	18,9
	Erkek	109	51,4		Lise	66	31,1
Yaş	20 yaş altı	29	13,7		Önlisans	27	12,7
	21-25	62	29,2		Lisans	22	10,4
	26-30	22	10,4		Yüksek Lisans	8	3,8
	31-35	33	15,6		Doktora	3	1,4
	36-40	9	4,2	Kurumda Çalışma Süresi	1 yıldan az	36	17,0
	41-45	5	2,4		1-5 yıl	74	34,9
	46-50	4	1,9		6-10 yıl	35	16,5

	51 ve üstü	2	,9		11-15 yıl	14	6,6
Medeni Durum	“	72	34,0		16-20 yıl	5	2,4
	Bekar	94	44,3		21 yıl ve üstü	2	,9

Maddelerin faktör analizi için uygun olup olmadığını test etmek için KMO ve Barlett Testi yapılmıştır. Örgütsel etik iklim ölçeğinin güvenilirliği için iç tutarlık katsayısı (Cronbach Alpha) hesaplanmış ve geçerliliği için ise Varimax Faktör Analizi uygulanmıştır. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi sonucunda, değer 0-1 arasında değişir ve değer 0.50'den düşük olması halinde faktör analizine devam edilemeyeceği yorumu yapılır. KMO, örneklem uygunluğunun ölçüsü olarak kabul edilir ve 0,60'dan büyük olması istenir.

Örgütsel Etik İkliminin KMO değeri $0,826 > 0,60$ olduğu için ölçeğin tutarlı ve güvenilir olduğu kabul edilmiştir. Aynı şekilde yenilikçilik ölçeğinin KMO değerinde $0,883 > 0,60$. Ayrıca Bartlett değerlerinin anlamlılığı da verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiklerini göstermektedir. ($P=0,00 < 0,005$)

Tablo 2. Etik İklim KMO ve Bartlett Testi

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterliliğinin Ölçümü..		,826
Bartlett'in Sphericity Testi	Yaklaşık. Ki-Kare	2528,361
	df	630
	Sig.	,000

Tablo 3. Yenilikçilik KMO ve Bartlett Testi

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterliliğinin Ölçümü..		,883
Bartlett'in Sphericity Testi	Yaklaşık. Ki-Kare	1910,200
	df	325
	Sig.	,000

Ölçeklerin ortalama değerleri, standart sapmaları ve değişkenler arası korelasyon değerlerine Tablo 4'de yer verilmiştir. Elde edilen bulgular yenilikçi davranışların etik iklim ile anlamlı ve pozitif yönde ilişkili olduğunu ($r=0.561, p<0,01$) göstermektedir. Aynı zamanda etik iklimin boyutları ile yenilikçilik arasındada güçlü pozitif korelasyon olduğu Tablo 4'de görülmektedir. Aynı tabloda etik iklimin boyutları ile etik iklim arasındada pozitif yönde korelasyon olduğu görülmektedir. Bu durumda yenilikçi davranışların artması etik iklimi artırmaktadır denilebilir. Yenilikçi davranışların etik iklim üzerinde etkisine bakmak için regresyon analizi yaptığımızda (Tablo 5) yenilikçi davranışın etik iklimi %32 etkilediği görülmektedir. Bu oranın pozitif ve anlamlı olduğunu Tablo 6.'da görebiliriz. ($P<0,001$)

Tablo 4. Değişkenlere Ait Güvenirlik Değerleri ve Korelasyonlar

Faktör	Ortalama	Standart Sapma	Cronbach Alpha	1	2	3	4	5
1.Yenilikçilik	3,2852	,72376	,910	1	,561**	,241**	,491**	,589**
2. Etik İklim	3,4280	,52776	,905	,561**	1	,712**	,901**	,905**
3. Egoizm	3,2988	,53722	,723	,241**	,712**	1	,551**	,459**
4. İlkecilik	3,4282	,59593	,772	,491**	,901**	,551**	1	,721**
5.Yardımsverlik	3,5146	,71309	,873	,589**	,905**	,459**	,721**	1

Tablo 5. Basit Regresyon Analizi

R	R ²	Düzeltilmiş R ²	Tahminin Std Hatası
,561 ^a	,315	,310	,43826

Tablo 6. Coefficients Tablosu

	Beta	T	P
Sabit Sayı		13,146	,000
YENİLİKÇİLİK	,561	8,676	,000

a. Bağımlı Değişken: ETİK İKLİM

Anahtar Kelimeler: Yenilikçilik, Yenilikçi Davranış, Etik İklim

JEL Kodları: J53, M12, M54

References

- Agarwal, James; Maloy, David Cruise (1999). Ethical work climate dimensions in a not- forprofit organization: An empirical study. *Journal of Business Ethics*, 20, ss.1- 14.
- Cullen, J.B., Parboteeah, K.P., Victor, B. (2003). The Effects of Ethical Climates on Organizational Commitment: A two-study analysis. *Journal of Business Ethics*, 46: 127-141.
- Cullen, John B.; Bart, Victor; Stephens, Carrol, (1989). An Ethical Wheather Report: Assessing the Organizastion’s Ethical Climates, *Organizational Dynamics*, 18 (2), ss.50–62.
- De Jong, J. & Den Hartog, D. (2010). Measuring Innovative Work Behaviour, Creativity and Innovation Management, 19(1), 23-36.
- Mura, M., Lettieri, E., Spiller, N., Radaelli, G. (2012). Intellectual Capital and Innovative Work Behaviour: Opening The Black Box, INTECH Open Access Article *International Journal of Engineering Business Management*, 4(39), 1-10.

Schwepker, Charles H.; Hartline Michael D. (2005), “Managing the Ethical Climate of Customer-Contact Service Employees ”, *Journal of Service Research*, 7(4), ss.377–397.

Tekin, İ.Ç., Çelik, A. (2017)., “Etik İklimin Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi: Konya Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Örneği”. *Yönetim Bilimleri Dergisi/Journal of Administrative Sciences* Cilt / Volume: 15, Sayı / N: 29, ss. / pp.: 71-90.

Woodman, R.W., J.E. Sawyer ve R.W. Griffin, (1993). Toward a theory of organizational creativity. *Academy of Management Review*, 18, 293-321.

Yuan, F. and Woodman, R.W. (2010): “ Innovative Behavior in the Workplace: The Role of Performance and Image Outcome Expectations”, *Academy of Management Journal*, Vol: 53, No: 2, pp. 323 – 342.

A View from the Point of View of the Relationship Acceptance and Persistence Therapy Between Subjective Vitality and Depression: Intermediary Analysis

Uğur DOĞAN¹, Arca ADIGÜZEL²

Extended Abstract

1. Introduction

In the world of psychology, various new theories are emerging according to changing needs. In behavioral theory, new therapies called the 3rd Wave have emerged to meet this need. The common features of these therapies are that they do not need to be diagnosed, they do not focus on findings and focus on findings, they focus on clinical interventions for the problem of the person, they are experiential, they do not have the necessity of rebuilding, modifying, reconstructing thoughts and the necessity of evidence based psychotherapy (Yavuz ve Karatepe, 2017). Acceptance and Commitment Therapy is also one of the 3rd Wave therapies. This theory, which focuses on behavior, is able to observe concrete phenomena for this reason, so that probing can be focused clearly. (Harris, 2008). Acceptance and Commitment Therapy is a therapy that embraces functional contexts, is in a behavioral interaction with the environment, and has to be reinforced and maintained if it behaves in a harmonious and successful manner to the environment in which it behaves according to functional contextualism. (Hayes, Strosahl ve Wilson, 1999). This theory of functional contextualism aims not only on the client's symptoms, but also on helping the client acquire psychological flexibility and lead to a life focused on values. However, when there is no flexibility, psychological rigidity occurs. Two components of psychological involvement are cognitive integration and experiential avoidance. Cognitive fusion; It is the union of thoughts about events and events, because the individual thinks about himself. This prevents the person from touching the events (Yavuz, 2015). Depression is a psychiatric disorder in which an individual's sensitivity to stimuli is reduced, consequently behavioral tests are reduced, self-confidence is lost, despair and pessimism increase (Akdemir vd., 1999). Subjective vitality is that the individual perceives himself as full of energy and vivid. (Uysal vd., 2014). The aim of this research is to examine the relationship between the concepts of acceptance and commitment and cognitive fusion, which are concepts of subjective vitality and depression and the concept of acceptance and commitment therapy.

2. Method

The research was applied to the teacher candidates who were educated in various departments of Muğla Sıtkı Koçman University Faculty of Education in Muğla province. The sample of the study consisted of 463 persons, 328 female and 135 male. The Subjective Vitality

¹ Asst. Associate Professor Doctor, Muğla Sıtkı Koçman University, Institute of Educational Sciences, Guidance and Psychological Counseling Department, ugurdogn@gmail.com

² Research Assistant, Muğla Sıtkı Koçman University, Institute of Educational Sciences, Guidance and Psychological Counseling, arcaadiguzel@mu.edu.tr

Scale given in the study was obtained using the Depression-Anxiety-Stress Scale's Depression dimension, Acceptance and Commitment Form, and Cognitive Fusion Scale. The analysis of the data was done by Hayes with the "PROCESS" plugin developed for the IBM SPSS package program.

3. Results

Regression-based mediation was used for statistical analysis of the data. As a result of the analysis made, cognitive fusion was found to be a partial mediator between subjective vitality and depression. When subjective well-being and depression were categorized as high and low scores with a +1 +1 standard deviation by taking cognitive integration as a variable, depression decreased as the fitness increased. As a result of the analysis made, acceptance and action were found to be a partial mediator between subjective well-being and depression. When we classify subjective vitality and depression as high and middle and low scores with acceptance and action as variable and +1 +1 standard deviation, depression decreases as the fitness increases. In the light of the obtained data, it is seen that cognitive fusion is partial mediator variable in terms of subjective vitality and depression variables, and in the same way acceptance and action are partial mediators variable in terms of subjective vitality and depression variables. Furthermore, when the variables were categorized, the depression decreased as the subjective vitality increased in each sub-group.

4. Discussion

In the light of the obtained data, it is seen that cognitive fusion is partial mediator variable in terms of subjective vitality and depression variables, and in the same way acceptance and action are partial mediators variable in terms of subjective vitality and depression variables. Furthermore, when the variables were categorized, the depression decreased as the subjective vitality increased in each sub-group.

Keywords: Acceptance and action, depression, subjective wellness, cognitive fusion, mediation analysis.

Öznel Zindelik ve Depresyon Arasındaki İlişkiye Kabul ve Kararlılık Terapisi Açısından Bir Bakış: Aracılık Analizi

Geniş Özet

1. Giriş

Psikoloji dünyasında, değişen ihtiyaçlara göre çeşitli yeni kuramlar ortaya çıkmaktadır. Davranışçı kuram içinde de bu ihtiyacı karşılamak için 3. Dalga diye adlandırılan yeni terapiler ortaya çıkmıştır. Bu terapilerin ortak özellikleri Tanı koymaya gerekliliğinin olmaması, Tanıyı kolaylaştıran belirtilerin ve bulgulara odaklanmak yerine insanın sorununa yönelik klinik müdahalelere odaklanma, yaşantısal olma, Düşüncelere yönelik çürütme, değiştirme, yeniden yapılandırmanın gerekliliğinin olmaması kanıt temelli psikoterapi için gerekliliğinin olmaması ve terapisti de dikkate almazdır (Yavuz ve Karatepe, 2017). Kabul ve Kararlılık terapisi de 3.

Dalga terapilerden biridir. Davranışa odaklanan bu kuram, bu sebeple somut olayları gözlemleyebilmekte ve böylece probleme net olarak odaklanabilmektedir (Harris, 2008). Kabul ve Kararlılık Terapisi işlevsel- bağlamsalcılığı benimseyen bir terapidir, çevre ile davranış etkileşim içerisindedir ve işlevsel bağlamsalcılığa göre bir davranış bulunduğu çevreye uyumlu ve başarılı bir şekilde işliyorsa, pekiştirilmesi ve devam ettirilmesi gerekir (Hayes, Strosahl ve Wilson, 1999). İşlevsel bağlamsalcı olan bu kuram, danışanın semptomlarına değil, danışanın psikolojik esneklik kazanması ve değerlere odaklı bir yaşam sürmesine yardım etmeyi amaçlar. Ancak esnekliğin olmadığı durumlarda da ortaya psikolojik katılık ortaya çıkar. Psikolojik katılığın iki bileşeni, bilişsel birleşme ve yaşantısal kaçınmadır. Bilişsel birleşme; bireyin düşüncesine kendini kaptırması sebebiyle, olaylar ve olaylar ile ilgili düşüncelerin birleşmesidir. Böylelikle bu süreç insanın olaylara temas etmesine engel olur (Yavuz, 2015). Depresyon ise bireyin uyaran duyarlılığının azalması, dolayısıyla davranış denemeleri azalarak, kendine olan güvenini yitirilmesi, umutsuzluğun ve karamsarlığın arttığı ruhsal bozukluktur (Akdemir vd., 1999). Öznel zindelik ise, bireyin kendini enerji dolu ve canlı olarak algılamasıdır (Uysal vd., 2014). Bu araştırmanın amacı öznel zindelik ve depresyon ile Kabul ve Kararlılık Terapisi kavramları olan kabul ve eylem ve bilişsel birleşme kavramları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

2. Yöntem

Araştırma Muğla ilindeki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemi 328'i kadın, 135'i erkek olmak üzere 463 kişiden oluşmuştur. Araştırmada veriler Öznel Zindelik Ölçeği, Depresyon-Anksiyete-Stres ölçeğinin «Depresyon» boyutu, Kabul ve Eylem Formu ve Bilişsel Kaynaşma ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizi Hayes tarafından IBM SPSS paket programı için geliştirilen «PROCESS» eklentisi ile yapılmıştır.

3. Bulgular

Verilerin istatistiksel analizi için regresyon tabanlı aracılık analizi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda bilişsel birleşme öznel zindelik ile depresyon arasında kısmi aracı değişken olduğu görülmüştür. Öznel zindelik ve depresyonu, bilişsel birleşmeyi aracı değişken olarak alıp +1 -1 standart sapma ile yüksek orta ve düşük puanlar olarak gruplandırdığımızda ise zindelik arttıkça depresyonun azaldığı görülmüştür. Yapılan analiz sonucunda kabul ve eylemin öznel zindelik ile depresyon arasında kısmi aracı değişken olduğu görülmüştür. Öznel zindelik ve depresyonu, kabul ve eylemi aracı değişken olarak alıp +1 -1 standart sapma ile yüksek orta ve düşük puanlar olarak gruplandırdığımızda ise zindelik arttıkça depresyonun azaldığı görülmüştür. Elde edilen verilerin ışığında bilişsel birleşmenin öznel zindelik ile depresyon değişkenleri açısından kısmi aracı değişken olduğu ve aynı şekilde kabul ve eylemin de öznel zindelik ile depresyon değişkenleri açısından kısmi aracı değişken olduğu görülmüştür. Ayrıca değişkenler kategorik hale getirildiğinde de, her bir alt grupta öznel zindelik yükselirken depresyonun azaldığı görülmektedir.

4. Sonuç

Elde edilen verilerin ışığında bilişsel birleşmenin öznel zindelik ile depresyon değişkenleri açısından kısmi aracı değişken olduğu ve aynı şekilde kabul ve eylemin de öznel zindelik ile depresyon değişkenleri açısından kısmi aracı değişken olduğu görülmüştür. Ayrıca

değişkenler kategorik hale getirildiğinde de, her bir alt grupta öznel zindelik yükselirken depresyonun azaldığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kabul ve eylem, depresyon, öznel zindelik, bilişsel birleşme, aracılık analizi.

References

Akdemir, A., Örsel, S., Dağ, İ., Türkçapar, H., İşcan, N., ve Özbay, H. (1996). Hamilton Depresyon Derecelendirme Ölçeği (HDDÖ)'nin geçerliği, güvenilirliği ve klinikte kullanımı. *Psikiyatri Psikoloji Psikofarmakoloji Dergisi*, 4(4), 251-259.

Harris, R. (2008). *The Happiness Trap: Based on ACT--a Revolutionary Mindfulness-based Programme for Overcoming Stress, Anxiety and Depression*. Robinson.

Hayes, S. C., Strosahl, K. D., & Wilson, K. G. (1999). Acceptance and commitment therapy. *American Psychological Association*.

Uysal, R., Sarıçam, H., ve Akın, A. (2014). Öznel Zindelik Ölçeği Türkçe Formunun Psikometrik Özellikleri. *SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI DERGİSİ*, (33), 136-146.

Yavuz, F., Ulusoy, S., Işkın, M., Esen, F. B., Burhan, H. S., Karadere, M. E. ve Yavuz, N. (2016). Turkish version of Acceptance and Action Questionnaire-II (AAQ-II): a reliability and validity analysis in clinical and non-clinical samples. *Klinik Psikofarmakoloji Bulteni*, 26(4), 329-444. DOI: 10.5455/bcp.20160223124107

Yavuz, K. F. (2015). Kabul ve Kararlılık Terapisi (ACT): Genel Bir Bakış. *Türkiye Klinikleri Journal of Psychiatry Special Topics*, 8(2), 21-27.

The Impact of Personality Traits on Career Barriers: A Research on Vocational Students

Nihan YARMACI¹, Elbeyi PELİT²

Extended Abstract

1. Introduction

Knowing his/her interests, values and abilities will contribute a person to choose a good and correct decision of the profession or the job. As each individual has different personality traits, individuals with different personality traits (Barrick and Mount 1991; Aytaç, 2001; Aslan et al., 2012) are needed in different professions. In the career preference process, which is effective in shaping a significant part of individuals' lives, determining career barriers, and resolving individuals' career barriers or attempting to eliminate them will prevent individuals from becoming unhappy, inefficient and reluctant in their working lives and affairs. Choosing and planning a career that is compatible with an individual's personality; influences the formation of an individual's identity as much as it influences his work and social life. In this context, in the research the students' type A and B personality traits and career barriers perceptions were determined at a foundation university in Istanbul, and the effects of type A and B personality traits on the career barrier perceptions were examined and proposals on this subject were presented.

2. The Aim and Importance of The Study

Concept of personality, that affect our behaviours and reactions in work and social life, is defined by TDK (2017) as, the distinctive characteristic of one person and the whole of his spiritual and mental qualities. In other words, the concept of personality is affected by participatory, environmental, physical and mental characteristics (Özsoy and Yıldız, 2013: 2) and throughout the life of the individual it is continually affected and differentiated as a result of the relationships, experiences and related thoughts and decisions about them (Türküm, 2004: 133). There are many different approaches used to classify the personality, and personality traits of type A and B are one of them. Friedman and Roseman (1974) conducted the first study to reveal personality traits of types A and B. Individuals with these personality types differ in their behaviour patterns. The person with type A behaviour shows a tendency to be overly competitive, impatient, to be dedicated himself to the job (Durna, 2004: 191; Durna, 2005), to feel the time pressure, to specialize in a single job and to complete many jobs at the same time (Solmuş, 2004: 75). The individual with type B behaviour is within a lower state of conflict, stable and coherent approach to life (Durna, 2004: 191; Durna, 2005) and does not need to show or debate successes unnecessarily and is not overly competitive (Solmuş, 2004: 75-76). When assessed in terms of personality traits of type A and B, individuals are predominantly exhibiting the characteristics of a single personality type more intensely. Personality traits are influential

¹ Öğr. Gör. Doğu Üniversitesi, Türkiye nyarmaci@dogus.edu.tr

² Doç. Dr. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye elbeyipelit@aku.edu.tr

in shaping the behaviours / reactions of the individuals to the situations and events they meet, and these characteristics must be taken into account in the career planning process. Therefore, by evaluating individuals in terms of personality traits of type A and B, which are widely used in career counselling, development and education (Bibire, 2014: 2), determining the effect of these personality traits on career barrier perceptions can be effective in individual's career plans as well as indirectly, it is important to rise the productivity of the business and reach highly qualified workforce in the sector.

In this context, examination of the interaction and relationship of two variables with each other will contribute to the determination of the educational institutions and managers, career counsellors and students' sector preferences and their deficiencies / insufficiencies and analysis of these problems.

The purpose of this study is to determine the impact of the A and B type personality traits on career barrier perceptions of students in vocational schools. Purpose of the study will also contribute to the related literature and may be an important source of data for the relevant educational institutions and administrators. The research questions created in this direction are presented below;

- Which personality type are the vocational school students more prone to according to the personality type A and type B?
- What are the career barrier perceptions of vocational school students?
- What is the impact of the A and B type personality characteristics of vocational students on career barrier perceptions?

3. Methodology

In the study, survey technique was used as data collection method. In order to determine students' type A and B personality traits, a scale consisting of 4 sub-dimensions was used. The scale was formed with the help of mainly Batıgün and Şahin Hisli's study (2006) and other studies on the subject matter (Luthans, 1995; Özdevecioğlu, 2002; Aytaç, 2001; Durna, 2004; 2005; Kaynak, 2007; Pelit et al., 2010). In order to determine the students' perceptions of career barriers, a scale consisting of 8 sub-dimensions developed by the Sürücü (2011) with the help of the research done by Sürücü and Bacanlı (2009) was used.

However, it was deemed worthy to evaluate 324 questionnaires as a result of incomplete and incorrect filling. In the study where the data were analyzed by SPSS 18 program, frequency and percentage, arithmetic mean, standard deviation values were calculated for each item in students' type A and B personality traits and career barrier perception scale. The t-test and the ANOVA test were also used to determine whether there was a significant difference between some of the students' personal and demographic characteristics and personality type traits and career barrier perceptions. In addition, correlation coefficient was used to determine whether there was a significant relationship between the type of A and B personality traits and the career barrier perceptions and regression analysis was used to introduce the effect of type A and B personality traits on career barrier perceptions. In addition, when the reliability levels of the scales were considered, the reliability level of the scale of personality traits of type A and B was 0,80 and the reliability level of career barrier perceptions was found to be 0,92.

4. Findings

According to these findings, 52% of the students participated in the study are female and 48% of them are male. 71,7% of them are aged 20 and under, 24,8% of them are aged 21-28, 2,2% of them are aged 29-36 and 1,2% of them are aged 37-44. 2,5% of them are married and 97,5% of them are single. 22,2% of the students participated in the study are studying computer programming, 21,6% foreign trade, 16,7% graphic design, 13,3% human resources, 9% public relations, 8,6% banking and insurance, the other 8,6% of them are studying tourism and hotel management.

When the arithmetic mean of the personality traits of the participants was evaluated, it was determined that the vocational school students had mostly A type personality traits and they gave importance to time and speed. It was determined that vocational school students had a moderate level of career handicap perceptions and that they perceived the difficulty of profession and working conditions as more career-barrier than the other sub-dimensions.

Among the sub-dimensions, personal issues, influence of family and environment are perceived as less effective in terms of career barrier than other dimensions. As a result of the correlation analysis, the relationship between sub-dimensions of personality traits and career barrier, sub-dimensions of personality traits and sub-dimensions of career barriers were examined. When the relationship between career barrier and sub-dimensions of that (gender discrimination, future of the profession, difficulty of the profession and working conditions, lack of ability and interest, lack of motivation, relocation, personal issues, influence of family and environment) are examined; there is a high level relationship between career barrier and future trends of the profession ($r = 0,803$), lack of ability and interest ($r = 0,769$), lack of motivation ($r = 0,717$), effect of family and environment ($r = 0,637$) and personal issues ($r = 0,706$) are found. There is a medium level of relationship with relocation ($r = 0,509$) and there is a very weak level of relationship with the difficulty of the profession and working conditions ($r = 0,084$).

There was a weak relationship between the career barrier and importance given to work ($r = 0,288$) which is a sub-dimension of personality traits, and there was a very weak relationship between career barrier and importance given to social life ($r = 0,141$). It was found that there was a significant relationship between importance given to work and all sub-dimensions of career barrier, and there was a below medium relationship with gender discrimination ($r = 0,303$) and difficulty of the profession and working conditions ($r = 0,392$). In addition, it was determined that there was an above medium significant relationship between personality traits' sub-dimensions of importance of social life ($r = 0,650$) and the importance of speed ($r = 0,664$) and the difficulty of profession and working conditions. The simple linear regression model between "personality traits" considered as independent variable and "career barrier" considered as dependent variable has a significant relationship ($p < 0,001$).

When the regression model of personality traits and career barrier is evaluated, 1 unit increase in personality traits means that there will be 0,336 increase on career barrier. According to the findings it was determined that there was a significant effect of importance given to the work on career barrier ($\beta = 0,398$). When the regression coefficients are examined according to the effect of the sub-dimensions of personality traits on the sub-dimensions of career barrier;

- While there was a significant effect of importance given to the work dimension on gender discrimination ($\beta = 0,476$), future of the profession ($\beta = 0,328$), lack of ability and interest ($\beta = 0,400$), lack of motivation ($\beta = 0,550$), relocation ($\beta = 0,326$), personal issues ($\beta = 0,495$) and effect of family and environment ($\beta = 0,366$), the importance of social life, the importance of speed, and the importance of time were not found significant in the regression model.

- While the importance of social life ($\beta = 0,453$) and the importance of speed ($\beta = 0,483$) have a significant effect on the difficulty of profession and working conditions, the importance given to the job and the importance of time were not found significant in the regression model.

5. Conclusion and Recommendations

According to the results of this study conducted on vocational students in order to determine the effect of personality traits on career barrier perception by determining personality traits and career barrier perceptions, it was determined that the students had predominantly type A personality traits. In terms of career barrier perceptions, it was found that the students are below the middle level and the difficulty of profession and working conditions is perceived high as career barrier. In addition, the fact that the personality traits' effect on the career barrier perception is below the medium level is an indication that there are different factors affecting the career barrier perception. When all the findings obtained from the study were examined, suggestions are given to determine the personality traits of the students and the perceptions of career barriers and to contribute to the investigation of other factors that are effective on the perceptions of career barrier. Both the educational institutions and the sector representatives need to be aware of the students' perceptions of career barrier related to the profession / department. The factors affecting career barrier perceptions and the relationship between this variable and the solutions produced will enable the qualified workforce to increase in the sector / profession.

This study was carried out on vocational students at a foundation university in Istanbul province and can be expanded to include university students from other universities and provinces and undergraduate students.

Keywords: Personality, A and B type of personality traits, Career, Career Barriers.

JEL Codes: I2, I20, O15

Kişilik Özelliklerinin Kariyer Engel Algısına Etkisi: MYO Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Geniş Özet

1. Giriş

Bireyin ilgilerini, değerlerini, yeteneğini bilmesi seçeceği mesleğe veya yapacağı işe yönelik kararını da sağlıklı ve doğru bir şekilde vermesine katkı sağlayacaktır. Her birey farklı kişilik özelliklerine sahip olduğu gibi, farklı meslekler içinde farklı kişilik özelliklerine (Barrick ve Mount 1991; Aytaç 2001; Aslan vd., 2012) sahip bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Bireylerin hayatlarının önemli bir kısmının şekillenmesinde etkili olan kariyer tercihi sürecinde ise; kariyer engellerini belirlenmesi ve bireylerin kariyer engellerini çözümlenmek ya da ortadan kaldırmaya yönelik girişimleri çalışma hayatlarında ve işlerinde mutsuz, verimsiz ve isteksiz olmalarını önleyecektir. Bireyin kişiliğine uyumlu kariyer seçimi ve planlaması yapması, bireyin kimliğinin oluşmasında etkili olduğu kadar çalışma ve sosyal hayatını da etkilemektedir. Bu doğrultuda araştırmada, İstanbul'daki bir vakıf üniversitesinde öğrencilerin

A ve B tipi kişilik özellikleri ve kariyer engel algıları belirlenerek, A ve B tipi kişilik özelliklerinin kariyer engel algısı üzerindeki etkisi incelenmiş olup, ilgililere araştırma konusuna yönelik öneriler sunulmaktadır.

2. Kuramsal ve Kavramsal Çerçeve

Çalışma ve sosyal hayatta davranış ve tepkilerimizi etkileyen kişilik kavramı; TDK (2017a) göre, bir kimseye özgü belirgin özellik, manevi ve ruhsal niteliklerinin bütünü, şahsiyet olarak tanımlanmaktadır. Farklı bir ifadeyle, kalıtsal, çevresel, fiziksel ve zihinsel özelliklerden etkilenmekte olan (Özsoy ve Yıldız, 2013: 2) ve bireyin hayatı boyunca diğer bireylerle olan ilişkileri, deneyimleri ve bunlara ilişkin düşünce ve kararları (Türküm, 2004: 133) sonucunda kişilik kavramı sürekli olarak etkilenmekte ve farklılaşmaktadır. Kişiliğin sınıflandırılmasında kullanılan birçok farklı yaklaşım bulunmakta olup, A ve B tipi kişilik özellikleri bunlardan biridir. A ve B tipi kişilik özelliklerini ortaya koyan ilk çalışma ise Friedman ve Roseman (1974) tarafından yapılmıştır. Bu kişilik tiplerine sahip bireylerin davranış biçimlerinde farklılaşmaktadır. A tipi davranış biçimine sahip birey aşırı rekabetçi, sabırsız, kendisini işine adanmış (Durna, 2004: 191; Durna, 2005), zaman baskısı hisseden, bir işte uzmanlaşma ve aynı anda birçok işi tamamlama eğilimi (Solmuş, 2004: 75) göstermektedir. B tipi davranış biçimine sahip bireyse, zamanla daha az çatışma halinde, yaşama karşı daha dengeli ve rahat bir yaklaşım (Durna, 2004: 191; Durna, 2005) içerisinde olup, gerekmedikçe başarılarını gösterme ya da tartışma ihtiyacı duymamakta ve aşırı rekabetçi değildir (Solmuş, 2004: 75-76). A ve B tipi kişilik özellikleri açısından değerlendirildiğinde, bireyler ağırlıklı olarak bir kişilik tipinin özelliklerini daha yoğun olarak sergilemektedir. Kişilik özellikleri bireylerin karşılaştıkları durum ve olaylar karşısındaki davranış/tepkilerinin şekillenmesinde etkili olduğu gibi, kariyer planlama sürecinde de bu özelliklerin dikkate alınması gerekmektedir. Dolayısıyla, kariyer danışmanlığı, geliştirme ve eğitimde yaygın olarak kullanılan (Bibire, 2014: 2) A ve B tipi kişilik özellikleri açısından bireylerin değerlendirilerek, bu kişilik özelliklerinin kariyer engel algılarına etkisinin belirlenmesi bireyin kariyerinde planlarında etkili olabileceği gibi dolaylı olarak çalıştığı işletmenin verimliliği ve sektörün nitelikli işgücüne ulaşması açısından önemlidir.

Bu bağlamda, iki değişkenin birbiri ile olan etkileşim ve ilişkisinin incelenmesi, eğitim kurumları ve yöneticileri, kariyer danışmanları ve öğrencilerin sektör tercihleri ve eksik/yetersiz oldukları konuların tespit edilerek, çözümlenmesine katkı sağlayacaktır.

Bu araştırmanın amacı, meslek yüksekokulu öğrencilerinin A ve B tipi kişilik özelliklerinin kariyer engel algısı üzerindeki etkisini belirlemektir. Araştırmanın amacının gerçekleştirilmesi konu ile ilgili literatüre de katkı sağlayacak olup, ilgili eğitim kurumlarına ve yöneticilerine önemli bir veri kaynağı oluşturabilecektir. Bu doğrultuda oluşturulan araştırma soruları aşağıda sunulmaktadır;

- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin A ve B tipi kişilik özelliklerine göre hangi kişilik tipine daha yatkındır?
- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin kariyer engel algıları nelerdir?
- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin A ve B tipi kişilik özelliklerinin kariyer engel algıları üzerindeki etkisi nedir?

3. Örneklem ve Veri Toplama

Araştırmada, veri toplama yöntemi olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin A ve B tipi kişilik özelliklerini belirlemeye yönelik olarak, Batıgün ve Şahin Hisli'nin (2006) konuyla ilgili çalışması ağırlıklı olmak üzere, konuyla ilgili gerçekleştirilmiş

çalışmalardan (Luthans, 1995; Özdevecioğlu, 2002, Aytaç, 2001; Durna, 2004; 2005; Kaynak, 2007; Pelit vd., 2010) yararlanılarak, 4 alt boyuttan oluşan ölçek kullanılmıştır. Öğrencilerin kariyer engel algılarını belirlemeye yönelik ise Sürücü ve Bacanlı (2009) tarafından yapılan araştırmadan yararlanılarak, Sürücü (2011) tarafından geliştirilen 8 alt boyutlu kariyer engel algısı ölçeği araştırmada kullanılmıştır. Öğrencilere dağıtılan anketlerden 380 anket geri dönmüştür. Ancak eksik ve hatalı doldurma sonucunda çıkarılan anketler doğrultusunda 324 anket değerlendirilmeye değer görülmüştür. Verilerin SPSS 18 programı ile analiz edildiği araştırmada, öğrencilerin A ve B tipi kişilik özellikleri ve kariyer engel algısı ölçeğindeki her bir maddeye ilişkin tutumları frekans ve yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Ayrıca öğrencilerin bazı kişisel ve demografik özellikleri ile kişilik tipi özellikleri ve kariyer engel algıları arasında ise anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için t testi ve anova testinden yararlanılmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin A ve B tipi kişilik özellikleri ile kariyer engel algıları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı korelasyon katsayısı ile, A ve B tipi kişilik özelliklerinin kariyer engel algıları üzerindeki etkisi ortaya koymak için regresyon analizinden yararlanılmıştır. Ölçeklerin güvenilirlik düzeyleri ele alındığında, A ve B tipi kişilik özelliklerine ilişkin ölçeğin güvenilirlik düzeyi 0,80 ve kariyer engel algılarına ilişkin ölçeğin ise güvenilirlik düzeyi 0,92 olarak tespit edilmiştir.

4. Bulgular

Bulgulara göre, araştırmaya katılan öğrencileri % 52 kadın ve %48'i erkektir. Öğrencilerin %71,7'si 20 ve altı yaş, %24,8'i 21-28 yaş, %2,2'si 29-36 yaş ve %1,2'si 37-44 yaş arasında olup, %2,5'i evli, %97,5'i ise bekarıdır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %22,2'si bilgisayar programcılığı, %21,6'sı dış ticaret, %16,7'si grafik tasarım, %13,3'ü insan kaynakları, %9'u halkla ilişkiler, %8,6'sı bankacılık ve sigortacılık ve diğer %8,6'sı ise turizm ve otel işletmeciliği programında eğitim görmektedir.

Katılımcıların kişilik özelliklerine ilişkin aritmetik ortalama değerlendirildiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerinin ağırlıklı A tipi kişilik özelliklerine sahip oldukları belirlenmiş olup, zaman ve hıza önem verdikleri tespit edilmiştir. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin kariyer engel algıları orta düzeyde olup, meslek ve çalışma koşullarının zorluğunu diğer alt boyutlara göre daha fazla kariyer engeli olarak algıladıkları belirlenmiştir.

Alt boyutlardan kişisel sorunlar, aile ve çevre etkisinin diğer boyutlara göre kariyer engeli açısından daha az etken olarak algıladıkları da araştırma sonucunda ulaşılan bilgiler arasındadır. Kariyer engeli ile alt boyutları olan cinsiyet ayrımcılığı, mesleğin geleceği, meslek ve çalışma koşullarının zorluğu, yetenek ve ilgi azlığı, motivasyon eksikliği, taşınma, kişisel sorunlar, aile ve çevre etkisi boyutları arasındaki ilişki incelendiğinde ise, kariyer engeli ile mesleğin geleceği ($r=0,803$), yetenek ve ilgi azlığı ($r=0,769$), motivasyon eksikliği ($0,717$), aile ve çevre etkisi ($r=0,637$) ve kişisel sorunlar ($r=0,706$) arasında yüksek düzeyde ilişki, taşınma ($r=0,509$) boyutu ile arasında orta düzeyde ilişki olduğu, meslek ve çalışma koşullarının zorluğu ($r=0,084$) boyutu ile çok zayıf düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Kariyer engeli ile kişilik özelliklerinin işe verilen önem ($r=0,288$) boyutu arasında zayıf düzeyde, sosyal hayata verilen önem ($r=0,141$) boyutu arasında ise çok zayıf düzeyde bir ilişki gözlenmiştir. Kişilik özelliklerinin alt boyutu olan işe verilen önem ile kariyer engelinin tüm alt boyutlarıyla anlamlı ilişki tespit edilmiş olup, cinsiyet ayrımcılığı ($r=0,303$) ile meslek ve çalışma koşullarının zorluğu ($r=0,392$) arasında orta düzeyin altında ilişki olduğuna ulaşılmıştır. Ayrıca kişilik özelliklerinin sosyal hayata verilen önem ($r=0,650$) ve hıza verilen önem ($r=0,664$) alt boyutları ile meslek ve çalışma koşullarının zorluğu arasında orta düzeyin üstünde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların kişilik özelliklerinin kariyer

engeli üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik basit doğrusal regresyon analizi ilişkin bulgulara Tablo 4’te yer verilmiştir. Bağımsız değişken olarak ele alınan “kişilik özellikleri” ile bağımlı değişken olarak ele alınan “kariyer engeli” arasındaki basit doğrusal regresyon modeli, anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,001$).

Kişilik özellikleri ile kariyer engeline ilişkin regresyon modeli değerlendirildiğinde, kişilik özelliklerinde gerçekleşecek 1 birimlik artış kariyer engeli üzerinde 0,336 birim artış yaratacağı anlamı taşımaktadır. Elde edilen bulgular doğrultusunda kariyer engeli üzerinde *işe verilen önem* ($\beta=0,398$) düzeyinde anlamlı bir etkisi olduğu belirlenmiştir. Kişilik özelliklerinin alt boyutlarının kariyer engeli alt boyutları üzerindeki etkisine göre regresyon katsayıları incelendiğinde;

- İşe verilen önem boyutunun *cinsiyet ayrımcılığı* ($\beta=0,476$), *mesleğin geleceği* ($\beta=0,328$), *yetenek ve ilgi azlığı* ($\beta=0,400$), *motivasyon eksikliği* ($\beta=0,550$), *taşınma* ($\beta=0,326$), *kişisel sorunlar* ($\beta=0,495$) ile *aile ve çevre etkisi* ($\beta=0,366$) üzerinde anlamlı bir etkisi varken, sosyal hayata verilen önem, hıza verilen önem ve zamana verilen önem boyutlarının ise regresyon modelindeki etkisi anlamlı bulunmamıştır.

- Sosyal hayata verilen önem ($\beta=0,453$) ve hıza verilen önem ($\beta=0,483$) boyutlarının ise *meslek ve çalışma koşullarının zorluğu* üzerinde anlamlı bir etkisi varken, işe verilen önem ve zamana verilen önem boyutlarının ise regresyon modelindeki etkisi anlamlı bulunmamıştır.

5. Sonuç

Araştırma sonucunda bireylerin, kariyer engeli ile kişilik özelliklerinin işe verilen önem boyutu arasında zayıf düzeyde, sosyal hayata verilen önem boyutu arasında ise çok zayıf düzeyde bir ilişki gözlenmiştir. Kişilik özelliklerinin alt boyutu olan işe verilen önem ile kariyer engelinin tüm alt boyutlarıyla anlamlı ilişki tespit edilmiş olup, cinsiyet ayrımcılığı ile meslek ve çalışma koşullarının zorluğu arasında orta düzeyin altında ilişki olduğuna ulaşılmıştır. Ayrıca kişilik özelliklerinin sosyal hayata verilen önem ve hıza verilen önem alt boyutları ile meslek ve çalışma koşullarının zorluğu arasında orta düzeyin üstünde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bağımsız değişken olarak ele alınan “kişilik özellikleri” ile bağımlı değişken olarak ele alınan “kariyer engeli” arasındaki basit doğrusal regresyon modeli, anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

İstanbul ilinde bir vakıf üniversitesi meslek yüksekokulu öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen araştırmanın, farklı vakıf ve devlet üniversitelerinde, lisans öğrencileride dahil edilerek, farklı il ve ilçelerde araştırmanın yapılması üniversite öğrencilerini kapsayacak şekilde genişletilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kişilik, A ve B tipi Kişilik Özellikleri, Kariyer, Kariyer Engelleri.

JEL Kodu: I2, I20, O15

References

- Aslan, Z., Ünüvar, Ş. ve Başoda, A. (2012). “Turizm eğitimi alan öğrencilerin kişilik özelliklerinin belirlenmesi ve turizm sektörüne uyumu açısından değerlendirilmesi”, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 23(2), ss. 203-219.
- Aytaç S. (2001). “Örgütsel davranış açısından kişiliğin önemi”, *İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 3(1) <http://www.isguc.org/?p=article&id=96&cilt=3&sayi=1&yil=2001> (Erişim Tarihi: 10 Şubat 2017)
- Barrick, M. R. ve Mount, M. K. (1991). “The big five personality dimensions and job performance: a meta-analysis”, *Personnel Psychology*, 44, ss. 1-26.
- Batıgün, D. A. ve Şahin Hisli, N. (2006). “İş stresi ve sağlık psikolojisi araştırmaları için iki ölçek: a-tipi kişilik ve iş doyumunu”, *Türk Psikiyatri Dergisi*, 1(17), ss. 32-45.
- Bibire, A. K. H. (2014). “Relationship between personality types a and b and creativity level of secondary school students’ in Kwara State, Nigeria”, *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 19(8), ss. 58-63.
- Durna, U. (2004). “Stres, A ve b tipi kişilik yapısı ve bunlar arasındaki ilişki üzerine bir araştırma”, *Yönetim ve Ekonomi*, 11(1), ss. 191–206.
- Durna, U. (2005). “A tipi ve B tipi kişilik yapıları ve bu kişilik yapılarını etkileyen faktörlerle ilgili bir araştırma”, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 19(1), ss. 275–290.
- Friedman, M., ve Rosenman, R. H. (1974). *Type-a behavior and your heart*. New York: Knopf.
- Kaplan, T. (2008). *İşgörenlerin kişilik tiplerinin örgütsel bağlılıkları üzerindeki etkisi: Bursa’da mobilya sektöründe uygulama örneği yayınlanmamış yüksek lisans tezi*, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Kaynak, S. (2007). *Öğretmenlerin kişilik özellikleri ve örgütsel vatandaşlık davranışı*, Yüksek Lisans Tezi Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Luthans, F. (1995). *Organizational Behavior*. İstanbul: Literatür Yayınları.
- Özdevecioğlu, M. (2002). “Kamu ve özel sektör yöneticileri arasındaki davranışsal çalışma koşulları ve kişilik farklılıklarının belirlenmesine yönelik bir araştırma”, *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19, ss. 115-134.
- Özsoy, E. ve Yıldız, G. (2013). “Kişilik kavramının örgütler açısından önemi: bir literatür taraması”, *Sakarya Üniversitesi İşletme Bilimleri Dergisi*, 2(1), ss. 1-12.
- Pelit, E., Türkmen, F. ve Yarmacı, N. (2010). “Turizm sektöründeki işgörenlerin kişilik özelliklerini değerlendirmeye yönelik bir araştırma”, *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 2(1), ss. 9–16.
- Solmuş, T. (2004). *İş yaşamında duygular ve kişilerarası ilişkiler*, İstanbul: Beta Yayın Dağıtım A.Ş.
- Sürücü M. ve Bacanlı H. (2009). Kariyer engelleri ile ilgili nitel bir araştırma. *X. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresine Sunulmuş Bildiri*.

Sürücü, M. (2011). *Mesleki seçim hedeflerinin kariyer engelleri ve sosyal bilişsel değişkenler tarafından yordanmasına ilişkin bir model sınaması*, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Türk Dil Kurumu, (2017). TDK, *Güncel Türkçe Sözlük*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=K%C4%B0%C5%9E%C4%B0L%C4%B0K (Erişim Tarihi: 01 Ocak 2017)

Türküm, A. S. (2004). *Çağdaş Yaşamda Kişilik ve Kişilerarası İlişkiler*, Eskişehir: Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.

Ethics in Accounting and Non-Ethic Behaviours Reasons of Public Accountant

Aylin ALKAYA¹, Mehmet Emin ALDEMİR²

Extended Abstract

Ethics is the evaluation of human attitudes and behaviors in terms of good-bad, right-wrong. The Turkish Language Institute has defined the ethical term as a whole of behaviors that should be compliance or avoided among the several profession branches. Profession ethics is defined as the rules of behaviors that must be observed in the community benefit during the execution of the profession. Another definition of profession ethics is the sum of the ethical principles and standards that directing the behaviors in the professional life, which guides in what matters are right, which are wrong (İşgüden and Çabuk, 2006: 60). As in any profession the accounting profession is also based on certain ethical rules. Accounting can be defined as recognition, measurement and reporting of economic events in business as in order to be in judge and to help you make a decision (Civelek and Özkan, 2008: 2). The main purpose of accounting is to provide reports and information that reveals financial status and operating results of any business and to analyze and interpret this information and data (Çelik, 2003: 1). The accounting profession is the job of making comments on the real and legal person entities or businesses themselves, those who are related in order to determine their rights and responsibilities assets and capital, debt and receivables, income-expenditure and profit accounts in accordance with pre-determined rules, principles and legislation, recording and commenting on the financial statements that are drawn from the records (Düzmen, 2003). Accounting ethics is the questioning the decisions, applications and behaviors made in accounting profession (Yalçın, 2006: 50). Accounting profession ethics is the whole set of peremptory rule that the whole besides making transactions in accordance with the laws of professional accountants, presentation of reliable information by giving importance to the value judgments of the society and the rules that must be observed in relations with customers, society, colleagues and related professional associations (Daştan, 2009: 285). According to the ethical rules composed by professional accountants, in general the ethics in the accounting profession is made up of the properties of Independence, Impartiality, Integrity, Reliability, Professional care and rigor, Advertisement prohibition, Make Secret, etc. (Özocak ve Baş, 2001).

The purpose of the study is to investigate the ethics in accounting and non-ethic behaviors reasons of public accountants. In line with the aim of working, to obtain data by face-to-face survey method it has been decided to consult the opinions of public accountants working in Nevşehir province center. The questionnaire consists of two parts. The first part consists of demographic characteristics and the second part consists of five-point Likert scale (1: Strongly disagree, 2: Disagree, 3: Undecided, 4: Agree, 5: Strongly agree) statements in which the ethical behavior of ethical and public accountant is measured in the accounting profession. From the

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü Sayısal Yöntemler A.B.D., aylin@nevsehir.edu.tr

² Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı, Doktora öğrencisi

population of 135 public accountants 65 of them are selected randomly by simple random sampling method. Data obtained from the study were analyzed with descriptive statistics and reliability analysis, factor analysis, one way analysis of variance and multiple mean comparison LSD and Tamhane test methods in the SPSS 21 statistical package program. There are three main study hypotheses. These are: H1: There is a difference between the answers given to the factors according to education levels; H2: There is a difference between the responses given to the factors according to the number of taxpayers owned; H3: There is a difference between the answers given to the factors according to years of profession.

It was determined that likert-scaled expressions are normally distributed according to the examinations of skewness kurtosis coefficients. Reliability analysis was applied to measure reliability in normally distributed data. It can be interpreted from the Cronbach Alpha coefficient value of 0.72 that the scale is quite reliable (Özdamar, 1999). Variable reduction method was applied by applying factor analysis. Factors were determined as Non-Ethical Behavior; Accuracy, Reliability and Impartiality; Responsibility. H1, H2 and H3 hypotheses were tested by one way ANOVA. For the H1 hypothesis, H1 was accepted for the Factor of Truth, Reliability, and Impartiality ($F = 4,542$, $p = 0.014$) and rejected for other factor levels. The LSD test was used to determine the difference in accuracy, reliability and impartiality according to educational levels. From the result of LSD test it was determined that high school graduates (mean 4,460) gives different answers from the Associate degree (average 3.74) and the university (average 4.00) graduates. From the analysis of variance test, H2 was accepted for Non-Ethical Behavior ($F = 5,637$, $p = 0,002$) and Responsibility factor ($F = 5,010$, $p = 0,001$) but rejected for the other factors. For the factor of Liability, the Tamhane test found that the number of taxpayers with under 90 (mean is 4,03 for the number of 10-50 taxpayers and mean is 3,92 for the number of 51-90 taxpayers) had different responses compared to those with higher taxpayers (mean is 4,63 for the number of 91-40 taxpayers and mean is 4,71 for the number of 141 and over taxpayers). From the result of variance analysis test H3 was rejected. . Hence, it is concluded that there is no difference between the responses given to the factors according to the profession years. Main findings results from the data analysis: It has been determined that the professional ethics behaviors of public accountants are in the positive direction and public accountants value the principles of professional ethics (The mean values correspond to $4 \approx$ "Agree"). Although differences in levels of education and differences in the number of taxpayers has determined, in terms of mean values it can be interpreted that the ethical view is dominant in the positive direction.

Keywords: Profession Ethics, Accounting Profession Ethics, Ethics Behavior, Public Accountant

JEL Codes: M40, M41, M19

Muhasebe Mesleğinde Etik ve Mali Müşavirlerin Etik Davranışları: Nevşehir İlinde Bir Araştırma

Geniş Özet

Etik, insan tutum ve davranışlarının iyi-kötü, doğru-yanlış açısından değerlendirilmesidir. Türk Dil Kurumu etik kavramını çeşitli meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken davranışlar bütünü olarak tanımlamıştır. Meslek etiği, bir mesleğin yürütülmesi sırasında toplum yararı gözetilerek uyulması gereken davranış kuralları olarak tanımlanmaktadır. Bir başka tanımla meslek etiği, meslek yaşamındaki davranışları yönlendiren, hangi davranışların doğru, hangilerinin yanlış olduğu konularında kılavuzluk eden etik ilke ve standartların toplamıdır (İşgüden ve Çabuk, 2006: 60). Her meslekte olduğu gibi muhasebe mesleği de belirli etik kurallara dayanmaktadır. Muhasebe, “yargıda bulunma ve karar vermede yardımcı olmak amacıyla işletmedeki ekonomik olayların tanınması, ölçülmesi ve raporlanması” olarak tanımlanabilir (Civelek ve Özkan, 2008: 2). Muhasebenin temel amacı, herhangi bir işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçlarını gösteren rapor ve bilgilerin sağlanması ile bu bilgi ve analizlerin ilgili kişilerce yorumlanması olarak ifade edilebilir (Çelik, 2003: 1). Muhasebe mesleği, gerçek ve tüzel kişi kurum veya işletmelerin kendilerine, ilişkisi olanlara, hak ve sorumluluklarını belirlemek amacıyla varlık ve sermayeleri ile borç ve alacak durumlarını, gelir-gider ve kâra ilişkin hesaplarını önceden belirlenmiş kurallara, ilkelere ve yasalara uygun olarak kaydetme, kayıtlardan çıkardığı finansal tablolar ile yorum yapma işidir (Düzmen, 2003). Muhasebe etiği; muhasebe mesleğinde verilen kararları, yapılan uygulamaları ve gerçekleştirilen davranışların ahlak kurallarına uygunluğunu sorgulamaktadır (Yalçın, 2006: 50). Muhasebe meslek etiği; muhasebe meslek mensuplarınca kanunlara uygun işlemlerin yapılması yanında, toplumun değer yargılarına da önem verilerek güvenilir bilgilerin topluma sunulması ile müşteriler, toplum, meslektaşlar ve ilgili meslek kuruluşlarıyla olan ilişkilerde uyulması gereken kurallar bütünüdür (Daştan, 2009: 285). Muhasebe meslek mensuplarınca oluşturulan etik kurallara göre muhasebe mesleğinde etik genel olarak; Bağımsızlık, Tarafsızlık, Dürüstlük, Güvenirlilik, Mesleki özen ve titizlik, Reklâm yasağı, Sır saklama ve bunun gibi özelliklerden oluşmaktadır (Özocak ve Baş, 2001).

Çalışmanın amacı muhasebe mesleğinde etik ve mali müşavirlerin etik davranışlarının araştırılmasıdır. Çalışmanın amacı doğrultusunda yüz yüze anket yöntemiyle veri elde etmek için Nevşehir il merkezinde çalışan mali müşavirlerin görüşlerine başvurulmaya karar verilmiştir. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm demografik özellikleri ve ikinci bölüm ise muhasebe mesleğinde etik ve mali müşavirlerin etik davranışlarının ölçüldüğü beşli likert ölçekli (1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Karasızım, 4: Katılıyorum, 5: Kesinlikle katılıyorum) ifadelerden oluşmaktadır. Evrendeki 135 mali müşavir arasından basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle 65 mali müşavir seçilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen veriler SPSS 21 istatistik paket programında tanımlayıcı istatistiklerle ve güvenilirlik analizi, faktör analizi, tek yönlü varyans analizi ve çoklu ortalamalar karşılaştırmaları LSD testi ile Tamhane testi yöntemleriyle analiz edilmiştir. Çalışmanın üç temel hipotezi vardır. Bunlar: H1: Eğitim düzeylerine göre faktörlere verilen yanıtlar arasında fark vardır.; H2: Sahip olunan mükellef sayılarına göre faktörlere verilen yanıtlar arasında farklılık vardır.; H3: Meslek yıllarına göre faktörlere verilen yanıtlar arasında farklılık vardır.

Likert ölçekli ifadelerinin çarpıklık basıklık katsayılarıyla incelenmeleri sonucu Normal dağılımlı oldukları belirlenmiştir. Normal dağılımlı verilerde güvenilirliği ölçmek amacıyla güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Cronbach Alfa Katsayısı 0,726 değeri ile ölçeğin oldukça

güvenilir olduğu yorumu yapılabilmektedir (Özdamar, 1999). Faktör analizi uygulanarak değişken indirgeme yöntemi uygulanmıştır. Faktörler: Doğruluk, Güvenilirlik ve Tarafsızlık; Etik Dışı Davranışta Bulunmama; Sorumluluk alt ölçekleri çerçevesinde belirlenmiştir.

Tek yönlü varyans analiziyle H1, H2 ve H3 hipotezlerinin sınanması yapılmıştır. H1 hipotezi için, analiz sonucu eğitim düzeylerine göre Doğruluk, Güvenilirlik ve Tarafsızlık faktörü ($F=4,542$, $p=0,014$) için H1 kabul edilmiş, diğer faktör düzeyleri için reddedilmiştir. Eğitim düzeylerine göre Doğruluk, Güvenilirlik ve Tarafsızlık faktörü için farklılığı belirlemede LSD testi uygulanmıştır. LSD testi sonucu Lise mezunlarının (ortalama 4,46) Ön lisans (ortalama 3,74) ve Üniversite (ortalama 4,00) mezunlarından farklı cevaplar verdiği tespit edilmiştir. H2 hipotezi için, varyans analiz sonucu Etik Dışı Davranışta Bulunmama ($F=5,637$, $p=0,002$) ve Sorumluluk faktörü ($F=5,010$, $p=0,001$) için H2 kabul edilmiş, diğer faktör düzeyleri için reddedilmiştir. Etik Dışı Davranışta Bulunmama faktörü için, LSD testi sonucu mükellef sayısı 141 ve üzeri sayıda olanların (ortalama 4,71) daha az sayıda mükellefi olanlara kıyasla (mükellef sayısı 10-50 olanların ortalaması 4,00, 51-90 olanların ortalaması 3,53 ve 91-140 olanların ortalaması 4,04) farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir. Sorumluluk faktörü için Tamhane testi sonucu mükellef sayısı 90'nın altında olanlar (mükellef sayısı 10-50 olanların ortalaması 4,03 ve 51-90 olanların ortalaması 3,92) ile üzerinde olanlar (mükellef sayısı 91-140 olanların ortalaması 4,63 ve 141 ve üzeri sayıda olanların ortalaması 4,71) arasında farklılık olduğu belirlenmiştir. Varyans analiz sonucu H3 reddedilmiştir. Dolayısıyla, Meslek yıllarına göre faktörlere verilen yanıtlar arasında farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Verilerin analizi sonucu elde edilen temel bulgular: Mali müşavirlerin meslek etiği davranışlarının olumlu yönde olduğu ve meslek etiği ilkelerine değer verdikleri (ortalama değerlerinin $4 \approx$ "Katılıyorum" karşılık gelecek şekilde olduğu) belirlenmiştir. Eğitim düzeylerine ve sahip olunan mükellef sayılarına göre farklılıklar belirlenmiş olmasına karşın ortalama değerlerine bakıldığında olumlu yönde etik görüşü hâkim olduğu yorumu yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Etiği, Muhasebe meslek etiği, Etik Davranış, Mali Müşavir

JEL Kodları: M40, M41, M19

References

Civelek, M. ve A. Özkan. (2006). *Maliyet ve Yönetim Muhasebesi*, Yenilenmiş Dördüncü Baskı, Detay Yayıncılık, Ankara.

Çelik, O. (2003), *Muhasebe Kuramı ve Uygulamaları Açısından Muhasebe Bilgilerinin Niteliği*, No.52, Ocak, Ankara Üniversitesi: Siyasal Bilgiler Fakültesi.

Daştan, A. (2009). "Etik eğitiminin muhasebe eğitimindeki yeri ve önemi: Türkiye değerlendirmesi", *Marmara Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(1): pp. 281-311.

Düzmen S. (2003). *Muhasebe Mesleğinde Etik*, Yayınlanmamış YL Tezi, Zonguldak: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi SBE İşletme Anabilim Dalı.

İşgüden, B. ve Çabuk, A. (2006), Meslek Etiği ve Meslek Etiğinin Meslek Yaşamı Üzerindeki Etkileri, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(16): pp. 59-86

Özdamar K. (1999). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1*, Kaan Kitabevi.

Özocak, H. ve Baş, M. (2001). “Muhasebe ve Denetim Mesleğinde Etik, Bağımsızlık ve Tarafsızlık”. *Mali Çözüm Dergisi*, 56: Temmuz Ağustos Eylül.

Yalçın (2011). “Muhasebe meslek mensupları ve işletmelerin etik konusunda tutumları: Türkiye Araştırması”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 52: 47-66.

Foreign Policy Perception at Selçuk University¹

Mehmet BÜYÜKÇİÇEK², Hasan HAKSES³

Extended Abstract

In this study, a survey study which was conducted online on the students of Selçuk University Vocational High School of Social Sciences and Faculty of Economics and Administrative Sciences between the dates of May 15-22, 2017 is discussed and the answers give to the questions of that survey are evaluated. 434 participants joined the survey study. In the survey, the issues which have been occupying Turkish foreign policy recently were discussed. Within this context, it was aimed to measure the perception of the society in diversified amount of issues from the process of membership of Turkey for the EU to Immigrant Policies, from the perceptions of friend-enemy to specific and strong foreign policy applications. The survey study aims to determine the attitudes and perceptions among the students related to Turkish foreign policy through revealing the relationship between the Public and Turkish Foreign Policy, the Membership of Turkey at the EU, the attitudes of the members of RU, their opinions about the USA and Russia and how to deal with the issue of immigrants.

Keywords: European Union, Foreign Policy, Refugee

JEL Codes: F50, F51, F53

Selçuk Üniversitesi'nde Dış Politika Algısı

Geniş Özet

Bu çalışmada 15-22 Mayıs 2017 tarihleri arasında Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileriyle internet üzerinden gerçekleştirilen bir anket çalışması ele alınmakta ve bu ankette verilen cevaplar değerlendirilmektedir. Anket çalışmasına 434 katılımcı iştirak etmiştir. Ankette, son dönemlerde Türk dış politikası gündemini meşgul eden konular ele alınmıştır. Bu bağlamda Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği sürecinden Mülteci politikalarına, dost-düşman algısından özgün ve güçlü dış politika uygulamalarına kadar geniş bir yelpazede kamuoyunun algısı ölçülmeye çalışılmıştır. Anket çalışması, Kamuoyu ve Türk Dış Politikası arasındaki ilişkiyi ortaya koyarak öğrencilerin Türk dış politikasına yönelik tutum ve algıları, Türkiye'nin Avrupa

¹ Bu çalışmada 2016 yılında surveey.com üzerinden yapılan ve "3rd International Congress On Social Sciences China to Adriatic" de sunulan "Kamuoyu ve Türk Dış Politikası Algısı: Selçuk Üniversitesi Örneği" adlı bildiriye anket sorularında verilen cevapların 2017 yılı değişimi ele alınmaktadır.

² Öğr. Gör., Selçuk Üniversitesi, buyukcicek@selcuk.edu.tr

³ Öğr. Gör., Selçuk Üniversitesi, hasanhakses@selcuk.edu.tr

Birliği üyeliği, Avrupa Birliği'nin tavrı, ABD ve Rusya'ya bakışı, mülteciler konusunda ne yapılması gerektiği gibi konulardaki eğilimlerini saptamayı hedeflemiştir.

1.Giriş

Araştırmanın amacı, Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin Türk dış politikasına olan bakış açısını ortaya koymak ve dış politika ile ilgili konularda yaklaşımlarını saptamaktır. Önceden hazırlanmış soru formları net aracılığıyla öğrenciler tarafından cevaplandırılması istenmiştir. Anket çalışmasında kantitatif araştırma yöntemi kullanılmış olup örneklem seçiminde Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrenci görüşlerinden yararlanılmıştır.

Amaç	Araştırmanın amacı: Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin Türk dış politikasına olan bakış açısını ortaya koymak ve dış politika ile ilgili konularda yaklaşımlarını saptamak	
Yöntem	Araştırma yöntemi	Kantitatif araştırma
	Veri toplama tekniği	Önceden hazırlanmış soru formuna bağlı net aracılığıyla anket yöntemi
Örneklem	18 yaş ve üzeri Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri	
Takvim	Saha Çalışması	15 Mayıs 2017-22 Mayıs 2017
	Veri Kontrol ve Analizi	23 Mayıs 2017-26 Mayıs 2017
	Raporlama	27 Mayıs 2017-29 Mayıs 2017

2. Değerlendirme

Ankete katılanlara “Sizce son dönemde (2014-2016) Türk Dış Politikası'nın öncelikli gündem maddesi nedir?” sorusu sorulmuş ve ankete katılanların %45,85'i “Terörle mücadele”, %26,03'ü “Suriye sorunu”, %24,65'i “AB ile ilişkiler”, %2,99'u “İŞİD tehdidi”, %0,23'ü “İsrail ile ilişkiler”, %0,23'ü ise “Ermenistan ile ilişkiler” yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara “Sizce daha güçlü bir Türk dış politikası için aşağıdakilerden hangisine ya da hangilerine ağırlık verilmelidir?” sorusu sorulmuş ve ankete katılanların %30,64'ü “Diğer ülkelerle siyasi ilişkilerin güçlendirilmesi”, %29,95'i “Diplomatik ve ekonomik nitelikteki yaptırımlar”, %26,72'si “Diğer ülkelerle ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi”, %8,75'i “Uluslararası kuruluşlarda aktif rol almak”, %2,53'ü “Kamu diplomasisi faaliyetleri”, %1,38'i “Ülkeler arasında arabuluculuk yapmak” yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara “Sizce Türkiye'nin “en yakın dostu” hangi ülkedir?” sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %62,44'ü Azerbaycan, %28,11'i “Dostu yoktur”, %2,3'ü

KKTC, %2,07'si Pakistan, %0,92'sileri Bosna-Hersek ve Suudi Arabistan, %0,69'u Avrupa Birliği, %0,46'sı ABD yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Sizce en çok hangi ülke veya ülkeler Türkiye'ye tehdit oluşturmaktadır?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların % 52,99'u ABD, %14,05'i İsrail, %10,82'si Suriye, %8,75'i Almanya, %5,76'sı İngiltere, %2,76'sı Hollanda, %2,53'ü İran, %1,38'i Ermenistan ve %0,92'si Irak yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Sizce Türkiye dış politikasını yürütürken hangi ülke ya da ülkelerle birlikte hareket etmelidir?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %34,56'sı "Müslüman ülkeler", %24,42'si "Tek başına yürütmelidir.", %20,27'si "Türki Cumhuriyetler", %9,44'ü Azerbaycan, %4,37'si Rusya, %3,22'si AB, %2,99'u ABD ve %0,69'u ise Çin yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Türkiye hangi Birliğe girmelidir?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %45,85'i Hiçbiri, %22,58'i Avrupa Birliği, %16,58'i "Şanhgay İşbirliği Örgütü", %6,45'i Hepsi, %5,06'sı "Avrasya Ekonomik Birliği", %3,24'ü Arap Birliği ve %0,23'ü ise Afrika Birliği yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olmasını istiyor musunuz?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %56,68'i "Hayır", %21,88'i "Evet" ve %21,42'si ise "Kararsızım" yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Sizce Avrupa Birliği Türkiye'ye karşı güvenilir ve samimi davranıyor mu?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %90,09'u "Hayır", %7,37'si "Fikrim yok" ve %2,53'ü ise "Evet" yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğinin engellendiğini düşünüyor musunuz?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %93,31'i "Evet engelleniyor", %6,69'u ise "Hayır engellenmiyor" yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girememesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %69,12'si "Dini-kültürel farklılık", %12,67'si "Demokratikleşme sorunu", %10,82'si "Ekonomik etkenler", %5,99'u "Ermeni diasporası", ve %1,38'ise "Kıbrıs sorunu" yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Rusya ile Türkiye arasındaki ilişkileri nasıl tanımlarsınız?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %44,47'si "sorunlar vardır", %26,26'sı "işbirliği vardır", %18,66'sı "ne işbirliği ne de sorun vardır", % 6,68'i "düşmancadır" ve %3,91'ise "çok yakın işbirliği vardır" yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Sizce Türkiye Suriye'ye yönelik nasıl bir politika izlemelidir?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %20,73'ü "Uluslararası askeri müdahale olması halinde destek vermeli", %20,5'i "Tarafsız kalmalı, herhangi bir müdahalede bulunmamalı", %16,82'si "Esad yönetimine karşı uluslararası yaptırımlara destek vermeli", %16,58'i "Silahlı muhalif güçlere destek olmalı", %16,12'si "Sadece silahsız mültecilere yardımcı olmalı", ve %9,21'ise "Sadece ticari ilişkileri durdurmalı, herhangi bir siyasi veya askeri yaptırım uygulamamalı" yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara "Sizce Türkiye mültecilere karşı nasıl bir politika izlemeli?" sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %35,25'i "Mülteci alımına son vermeli, daha önce gelmiş olanlar ülkelere geri gönderilmeli", %23,96'sı "Tampon bölge oluşturulmalı", %13,82'si "Ülkeye gelecek mülteciler için sınır teşkil edecek bir sayı belirlenmeli", %12,44'ü "kamplara yerleştirilmeli", %7,83'ü "İnsanlara sahip çıkılmalı" %4,83'ü " Mülteci alımına son verilmeli

daha önce gelmiş olanlar gönderilmemeli” ve %1,84’ü “Sayısı ne olursa olsun mülteciler kabul edilmeli” yanıtını vermiştir.

Ankete katılanlara “Türkiye ile ilişkilerinde ABD’yi nasıl tarif edersiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılanların %40,09’u “çıkarıcı ülkedir”, %32,25’i “güvenilmez ülkedir”, % 10,82’si “sömürgeci ülkedir”, %10,36’sı “düşman ülkedir”, %5,76’sı “stratejik ortak/müttefik ülkedir”, %0,46’sı “askeri müttefiktir”, %0,23’ü ise “dost ülkedir” yanıtını vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Dış Politika, Mülteci

JEL Codes: F50, F51,F53

References

Arı, Tayyar(1997), Amerika’da Siyasal Yapı, Lobiler ve Dış Politika, Türk, Yunan, Ermeni, İsrail ve Arap Lobilerinin ABD’nin Dış Politikasına Etkileri, İstanbul: Alfa Yayıncılık.

Arı, Tayyar(2002), Uluslararası İlişkiler Teorileri, İstanbul: Alfa Yayınları.

Arıboğan, Deniz Ü. (1998), Kableden Küreselleşmeye Uluslararası İlişkiler Düşüncesi, İstanbul: Sarmal Yayınevi.

Berber, Engin(2007), Türk Dış Politikası Çalışmaları/Cumhuriyet Dönemi İçin Ulusal Rehber, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Gönlübol, Mehmet (1985), Uluslararası Politika: İlkeler, Kavramlar, Kurumlar, Ankara: AÜSBF.

Karlık, Rıdvan(2008), Avrupa Birliği ve Türkiye, İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.

Martin, Lenore G. ve Dimitris Keridis(2004), The Future of Turkish Foreign Policy, Cambridge: MIT Press.

Sezer, Duygu(1972), Kamuoyu ve Dış Politika, Ankara: AÜSBF Yayınları.

The Actors and Roles in The Process of EU Negotiation Process

Mehmet BÜYÜKÇİÇEK¹

Extended Abstract

The Negotiation Process is a period of time when the candidate countries of the European Union regulate their national legislation in conformity with the Union Acquis for the full membership of European Union. In this study, the aforementioned process will be discussed and the actions which the candidate country should perform to be a full member will be presented within a framework. During the screening procedures which exist in the first stage of the negotiation process and are important in determining the level of the national legislations in the candidate countries in terms of the union acquis of EU, the national legislation of the related candidate country is analyzed to the letter. The Intergovernmental Conference which plays a key role in initiating this process is separately discussed. After the completion of the survey process at the second stage, it was aimed to prepare the Negotiation Position Documents to draw a framework for the activities of the candidate country in terms of the conformity with the Union Acquis and submit the Documents of Negotiation Position to the Presidency of the Consultancy of the European Union. At the fourth stage, the negotiations will be opened and the conformity of national legislations in the candidate countries in terms of the Union Acquis will be explained in three different stages such as transmitting the legislation, application of the legislation and execution. At the fifth stage, the way negotiations are completed, and the way final conclusion is achieved within this framework will be discussed. At the final stage, the ultimate stage of the membership will be explained through discussing the process of preparing and approving the agreements which conditions of participation of the candidate country to the association after the completion of the negotiations.

Keywords: The European Union, Candidate Country, Acquis, Negotiation

JEL Codess: F50, F51, F53, N44

Avrupa Birliği Müzakere Süreci'nde Aktörler ve Roller

Geniş Özet

Müzakere Süreci, Avrupa Birliği'ne aday olmuş bir ülkenin Birliğe tam üye olabilmek için ulusal mevzuatını Avrupa Birliği Müktesebatı'na uygun hale getirme dönemidir. Burada söz konusu süreç ele alınarak bir aday ülkenin tam üye olabilmesi için ne gibi adımlar atması yönünde bir çerçeve sunulmaktadır. Müzakere sürecinin ilk aşamasında yer alan ve aday

¹ Öğr. Gör., Selçuk Üniversitesi, buyukcicek@selcuk.edu.tr

ülkenin ulusal mevzuatının AB müktesebatına uyum sağlama konusunda ne düzeyde olduğunun tespiti açısından önemli olan tarama sürecinde, ilgili aday ülkenin ulusal mevzuatı en ince ayrıntısına kadar incelenmektedir. Bu sürecin başlatılmasında etkin rol oynayan ve müzakerelerin tamamlanmasında önemli rol oynayan Hükümetler Konferans ayrıca ele alınmaktadır. İkinci aşamada taranma sürecinin tamamlanmasından sonra aday ülkenin AB müktesebatına uyum açısından yapacaklarını belli bir çerçeveye bağlayan Müzakere Pozisyon Belgeleri'nin hazırlanması ve ardından bu Müzakere Pozisyon Belgeleri'nin AB Dönem Başkanlığı'na sunulması açıklanmaktadır. Dördüncü aşamada, müzakerelerin açılarak aday ülkenin ulusal mevzuatını AB Müktesebatına uyumu, Mevzuatın aktarılması, Mevzuatın uygulanması ve yürütme olmak üzere 3 farklı aşamada açıklanmaktadır. Beşinci aşamada ise müzakerelerin tamamlanmasının ne şekilde tamamlandığı bu bağlamda nihai kapamanın nasıl gerçekleştiği ele alınmaktadır. Son aşamada artık müzakereleri tamamlamış bir aday ülkenin Birliğe katılım şartlarını ortaya koyan antlaşmaların hazırlanma ve onaylanma süreci ele alınarak üyeliğin son aşaması açıklanmaktadır.

1. Giriş

Müzakere süreci Avrupa Birliği'ne üyeliğin son aşamasıdır. Herhangi bir aday ülke ile müzakerelerin başlayabilmesi için aday ülkenin Kopenhag siyasi kriterlerini yerine getirmesi şart koşulmaktadır:

- Demokrasi ve insan haklarına saygı, hukuk devleti niteliği, azınlıkların korunması
- Serbest piyasa ekonomisi
- AB ile rekabet edebilme
- Tam üyeliğin sorumluluğunu ve Topluluk müktesebatını üstlenebilme ve uygulayabilme yeteneği
- AB'nin yeni üyeleri kabul edebilme kapasitesi(Ülgen,2005:10)

Aday ülkenin Avrupa Birliği'ne üyelik için sadece siyasi kriterleri yerine getirmesi yeterli olmamaktadır. Bunun yanında müzakere sürecinde iktisadi kriterlere uyum ve üyelik yükümlülüklerini üstlenmesi de gerekecektir. Üyelik yükümlülüklerini üstlenebilme yeteneğinden kastedilirse “AB müktesebatının üstlenilmesi” ve “müktesebatın yaşama geçirilebilmesi için gerekli idari kapasite”nin oluşturulması anlamına gelmektedir. (Şahin,2004: 39)

Bu aşamada aday ülkenin ulusal mevzuatı incelenerek aday ülkenin Avrupa Birliği Müktesebatına uyum sağlaması amaçlanmaktadır. Bu aşamada aday ülke, Müzakere Çerçeve Belgesi'nde yer alan kriterlere göre üyelik sürecini tamamlamaktadır. Müzakere Çerçeve Belgesinde müzakerelerin temel ilkeleri belirlenmektedir. Bu çerçeve ile Birliğe katılımın ne anlama geldiği açıklanmıştır. Buna göre katılım, aday ülkenin, müktesebat olarak adlandırılan, Birlik sistemine ilişkin tüm hak ve yükümlülükler ile Birliğin kurumsal yapısını kabul etmesidir. Beşinci genişleme dalgası öncesinde her aday ülke için ayrı ayrı Müzakere Çerçeve Belgesi hazırlanmışken, Beşinci Genişleme Dalgasında, bütün aday ülkeler için tek ve ortak Müzakere Çerçeve Belgesi hazırlanmıştır. Beşinci genişleme dalgasında yer alan 10 ülke için Müzakere Çerçeve Belgesinde 31 müzakere başlığı yer alırken Türkiye için 35 müzakere başlığı yer almaktadır.

Avrupa Birliği'ne üyelik “Avrupa Birliği Müktesebatı” (*acquis communautaire*) olarak bilinen Birlik sistemine ve Birliğin Kurumsal çerçevesine bağlanan hak ve yükümlülüklerin

kabulünü zorunlu kılmaktadır. Avrupa Birliği Müktesebatı sürekli genişlemekte olup aşağıdakileri içermektedir:

- I. Birliğin temelini oluşturan Antlaşmaların içeriği, ilkeleri ve siyasi hedefleri,
- II. Antlaşmalar uyarınca kabul edilen mevzuat ve kararlar ve Avrupa Toplulukları Adalet Divanının kararları,
- III. Birlik çerçevesinde kabul edilen hukuken bağlayıcı olan veya olmayan diğer işlemler (örneğin, kurumlar arası anlaşmalar, ilke kararları, bildirimler, tavsiyeler, kılavuzlar),
- IV. Ortak dış ve güvenlik politikası çerçevesinde kabul edilen ortak eylemler, ortak tutumlar, deklarasyonlar, sonuç bildirelileri ve diğer işlemler,
- V. Adalet ve içişleri çerçevesinde kabul edilen ortak eylemler, ortak tutumlar, imzalanan sözleşmeler, ilke kararları, bildirimler ve diğer işlemler,

Topluluklar tarafından veya Topluluklar ve üye devletler tarafından birlikte akdedilen uluslararası anlaşmalar ve üye devletlerin Birlik faaliyetlerine ilişkin olarak aralarında akdettikleri uluslararası anlaşmalar.

(http://www.abgs.gov.tr/files/AB_Iliskileri/AdaylikSureci/MuzakereCercevesi/Muzakere_Cercevesi_2005.pdf)

Müzakerelerin her aday ülke ile aynı ilkeler temelinde ancak “farklılaşma ilkesi” gereği ilgili aday ülkenin performansına göre gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Bu nedenle müzakere sürecinin her aday ülke için paralellik arz etmesi zorunlu değildir. Buna göre aday ülkenin müzakere sürecindeki performansı şu kriterler temelinde değerlendirilmektedir: Kopenhag ve Madrid Kriterleri; yüksek seviyede nükleer güvenlik ve çevre koruması; sınır anlaşmazlıklarının Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’nde öngörülen metotlar çerçevesinde çözümlenmesi; Ortaklık Anlaşmaları ve katılım ortaklıklarında belirlenen öncelikler. Diğer yandan aday ülke müzakere süreci boyunca, üçüncü ülke ile ilişkilerinde ve özellikle de Dünya Ticaret Örgütü olmak üzere, uluslararası kuruluşlar nezdindeki politikaları Birliğin benimsediği politika ve pozisyonlara uyumlu olması gerekmektedir.

2. Sonuç

Sonuç olarak denilebilir ki, Müzakere süreci, Avrupa Birliği’ne aday olmuş bir ülkenin tam üye olmasının son aşamasıdır. Bu aşamada ilgili aday ülkenin ulusal mevzuatının AB Müktesebatına uyum sağlaması için gerekli değişiklikler ya da ilaveler eklenmek suretiyle tam üyeliğin son aşaması gerçekleştirilmektedir. Bu sürecin hızını aday ülkenin üyelik koşullarını yerine getirmede kaydettiği ilerleme belirlemektedir.

Müzakereler genellikle, “kolay” alanlar olarak adlandırılan ve kısa sürede sonuçlandırılabilir konu başlıkları ile başlatılmaktadır. Ancak, ilgili aday ülkenin bu konu başlıklarına ilişkin önceliklerinin ve konularının farklılık göstermesi nedeniyle, tüm aday ülkeler için aynı sınıflandırmanın yapılması güçtür. Birliğin absorbe etme kapasitesi de dahil tüm Kopenhag kriterleri göz önünde bulundurularak, Türkiye’nin üyelik yükümlülüklerini tam olarak üstlenecek durumda olmaması halinde Avrupa yapılarına mümkün olan en güçlü bağlarla kenetlenmesi sağlanmalıdır” denilerek Türkiye’ye tam üyelik dışında imtiyazlı ortaklık türünden bağlanması açık tutulmuştur.

Müzakere süreci AB entegrasyonunun ve AB genişlemesinin en önemli aracıdır. Müzakere sürecinde ve süreç sonucunda aday ülkelerin AB müktesebatına uyumda eriştiği

düzyey, AB'nin geleceği ve entegrasyonun olumlu sonuçlanması açısından oldukça önemli olmaktadır. Aday ülkelerin ulusal mevzuatlarının tarandığı, AB müktesebatına uyumlu hale getirildiği süreç olarak, üyelik sürecinin son aşamasıdır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Aday Ülke, Müktesebat, Müzakere

JEL Codess: F50, F51, F53, N44

References

- AB Genel Sekreterliği, *AB Temel Terimler Sözlüğü*, Ankara, 2003.
- Akgün, B. (2006), "AK:Avrupa Konseyi", Şaban H. Çalış, Birol Akgün, Önder Kutlu (der), *Uluslararası Örgütler ve Türkiye*, Konya: Çizgi Kitabevi.
- Akman, V. (1995), *Avrupa Topluluğu ve Türkiye*, İstanbul: Alfa Basım Yayın.
- Alkan, N. (2005), "Avrupa Birliği'nin Genişleme Süreci ve Sonrası", *Avrupa Birliği Üzerine Notlar*, Oğuz Kaymakçı (ed.), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Arı, T. (2002), *Uluslararası İlişkiler Teorileri*, İstanbul: Alfa Yayınları.
- Arıboğan, D. (1998), *Kabileden Küreselleşmeye Uluslararası İlişkiler Düşüncesi*, İstanbul: Sarmal Yayınevi.
- Arslan, R. (2003), "Avrupa Birliği'nin Kurumsal Yapısı ve Karar Alma Süreçleri", *Avrupa Birliği Ortak Politikalar ve Türkiye*, İstanbul: Beta Yayınları.
- Baykal, S. (2004), "Avrupa Birliği'nin Geleceği: Meşruiyet Sorunu, Anayasalaşma Süreci ve Bütünleşmenin Nihai Hedefi", *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1.
- Baykal, S. (2007), "Avrupa Birliği'nde Anayasallaşma", *Avrupa Birliği Temel Konular*, Çağrı Erhan, Ayşe Burça Kızılırmak (ed.), Ankara: İmaj Yayınevi.
- Bozkurt, E., Özcan, M. ve Köktaş, A (2001), *Avrupa Birliği Hukuku*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Bozkurt, Ö. (2004), "Maastricht Antlaşması ve Avrupa Bütünleşmesi", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 26, No:1.
- Canbolat, İ. S. (2002), *Avrupa Birliği ve Genişleme Sürecinde Türkiye ile İlişkiler*, İstanbul:Alfa Kitabevi.
- Canbolat, İ. S. (2002), *Avrupa Birliği Uluslar üstü Bir Sistemin Tarihsel, Teorik, Kurumsal, Jeopolitik Analizi*, İstanbul:Alfa Yayınevi.
- Çalış, Ş.H. (2004), *Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri: Kimlik Arayışı Politik Aktörler ve Değişim*, Ankara:Nobel Yayın Dağıtım.

_____, “Uluslararası Örgütler: Tanımların, Yaklaşımların ve Tarihin Alacakaranlığı”, Şaban H. Çalış, Birol Akgün, Önder Kutlu (der), *Uluslararası Örgütler ve Türkiye*, Konya: Çizgi Kitabevi, Şubat 2006.

Çalış, Ş. H. (2006), Birol Akgün, Önder Kutlu (der), *Uluslararası Örgütler ve Türkiye*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Çalış, Ş. H., Şehnaz Bağcı, Önder Kutlu (2006), “Avrupa Birliği: Tarihi, Kurumları ve Niteliği”, Şaban H. Çalış, Birol Akgün, Önder Kutlu (der), *Uluslararası Örgütler ve Türkiye*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Çaman, E. (2007), “Entegrasyon Teorileri”, *Uluslararası İlişkiler Giriş, Kavram ve Teoriler*, Haydar Çakmak (ed), Ankara: Platin Yayınları.

Dedeoğlu, B. (1996), *Adım Adım Avrupa Birliği*, İstanbul:Çınar Yayınları.

_____, “Avrupa Birliği’nin Oluşum ve İşleyişi”, Beril Dedeoğlu (der), *Dünden Bugüne Avrupa Birliği*, İstanbul: Boyut Yayınları, 2003.

Delanty, G. (2004), *Avrupa’nın İcadı*, Çev. Hüsamettin İnaç, Ankara: Adres Yayınları.

Dınan, D. (2008), *Avrupa Birliği Tarihi*, Çev. Hale Akay, İstanbul: Kitap Yayınevi.

Dougherty, J. (1981) Pflanzgraff, *Contending Theories of International Relations, A Comprehensive Survey*, New York.

Erhan, Ç. (2007), “Avrupa Bütünleşmesinin Tarihsel Gelişimi”, *Avrupa Birliği Temel Konular*, Çağrı Erhan, Ayşe Burça Kızıllırmak, Ceran Arslan Olcay (ed), Ankara: İmaj Yayınevi.

Erdenir, F. H. Burak (2005), *Avrupa Kimliği: Pan-milliyetçilikten Post-milliyetçiliğe*, Ankara: Ümit Yayınları.

Fişne, M.(2003), , “Avrupa Birliği’nin Doğuşu ve Gelişimi”, *Avrupa Birliği Ortak Politikalar ve Türkiye*, İstanbul: Beta Yayınları.

Genç, M. (1993), *Avrupa Topluluklarının Kurumsal ve Hukuksal Yapısı*, Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi.

Göztepe, E. (2008), *Avrupa Birliği’nin Siyasal Bütünleşmesi ve Egemenlik Yetkisinin Paylaşılması Sorunu*, Ankara: Seçkin Kitabevi.

Güran, N. (1999), *Uluslararası Ekonomik Bütünleşmeler ve Avrupa Birliği*, İzmir.

Günuğur, H.(1993), *Avrupa Topluluğu Hukuku*, Ankara: Eğitim Yayınları.

Günuğur, H. (2007), *Avrupa Birliği*, Ankara: Avrupa Ekonomik Danışma Merkezi Yayınları.

Kabaalioğlu, H.(1995), *Avrupa Topluluklarının Hedefleri, Organları, Çalışması, Ulaştırma Seviye*, İstanbul: İKV Yayınları.

Kabaalioğlu, H. (1999), *Avrupa Birliği ve Kıbrıs Sorunu*, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Yayınları.

Kahraman, S.(2003), “Avrupa Birliği’nin Genişleme Politikası”, *Avrupa Birliği ve Ortak Politikalar ve Türkiye*, Muhsin Kar, Harun Arıkan (ed), İstanbul: Beta Yayınları.

Kaleağası, B. (1995), “Tek Pazardan Ekonomik ve Parasal Birliğe: Avrupa Birliği’nin Yetkileri ve Karar Alma Mekanizmaları” *İKV Yayınları*, No:32 İstanbul.

Karluk, R. (2008), *Avrupa Birliği ve Türkiye*, İstanbul:Beta Basım Yayım Dağıtım.

Karluk, R. (1990), *Avrupa Toplulukları ve Türkiye*, İstanbul: Bilim-Teknik Yayınları.

Kaymakçı, O.(Der) (2005), Derleme, *Avrupa Birliği zerine Notlar*, Ankara:Nobel Yayınları.

Kumrulu, G. (2003), “Avrupa’nın Geleceğine İlişkin Konvansiyon”, *Ankara Avrupa alışmaları Dergisi*, Cilt:2, Sayı:4.

Mılward, A. (2005), “Bütünleşmenin Baharları”, Peter Gowan, Perry Anderson (der), *Avrupa Sorunu Avrupa Ne, Avrupalı Kim*, İstanbul: Aykırı Yayıncılık.

Mıtrany, D. (1996), *A Working Peace System*, Chicago.

Oder, B, E (2004), *Avrupa Birliği’nde Anayasa ve Anayasacılık*, İstanbul:Anahtar Kitaplar Yayınevi.

zdal, B. ve Genç, M. (2005), *Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası’nın Türkiye-AB İlişkilerine Etkileri*, İstanbul: Aktüel Yayıncılık.

Reçber, K. (2004), *Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri*, İstanbul:Aktüel Yayınları.

_____, *Avrupa Birliği Mevzuatı*, İstanbul: Alfa Yayınları, 2005.

şahin, M. (2004), “Avrupa Birliği Müzakere Süreci ve Türkiye”, *Avrasya Dosyası*, Cilt:10, Sayı:2.

Senemoğlu, D. (2007), “Avrupa Birliği’nin Kurumları- Avrupa Birliği’nde Kurumsal Yapı ve Karar Alma Sürecine Antlaşmalarla Getirilen Düzenlemeler”, *Avrupa Birliği Temel Konular*, Ankara: İmaj Yayınevi.

Tekinalp, G. (1997), *Avrupa Birliği Hukuku*, İstanbul:Beta Basım A.ř.

Tezcan, E. (2001), *Avrupa Birliği Kurumlar Hukuku*, İstanbul:Beta Basım A.ř.

Ülgen, S. (2005), *AB ile Müzakerelerin El Kitabı, Ne Bekliyoruz, Ne Olacak?*, İstanbul:İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

lger, İ.K. (2003), *Avrupa Birliği El Kitabı: Kavramlar, Kurumlar, Kişiler*, Ankara:Seçkin Yayınları.

İnternet Adresleri

<http://www.abgs.gov.tr>

http://www.abgs.gov.tr/files/AB_Iliskileri/AdaylikSureci/MuzakereCercevesi/Muzakere_Cercevesi_2005.pdf

<http://www.abgs.gov.tr/tarama/Ozet.htm>

<http://www.asam.org.re/tr/yazigoster.asp?ID=1808&kat1=2&kat2=>

<http://www.belgenet.com>

<http://www.deltur.cec.eu.int>

<http://www.foreigntrade.gov.tr>

<http://www.ikv.org.tr>

<http://www.ikv.org.tr/arastirmalar/degerlendirmeler/degerlendirmeler.html>

<http://www.ikv.org.tr/muzakeresureci.php>

<http://www.mfa.gov.tr>

<http://www.usak.org.uk/junction.asp?mod=articles&st=PrintArticleDetail&id=51&lm=58649JLFD0932&In=TR>

<http://www.europa.eu.int>

[www.anu.edu.au/NEC/Puig_Constitution .pdf](http://www.anu.edu.au/NEC/Puig_Constitution.pdf)

www.deltur.cec.eu.int/nicesubo3.htm

www.hurriyetim.com.tr/abd_dehseti/13mensur

www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular/AvrupaGunu/Avrupagunu9mayis.htm

A Migration Reality in International Businesses: Acculturation

Engin KANBUR¹, Aysun KANBUR²

Extended Abstract

1. Introduction

Companies need to be more international than ever before and they try to enlarge their operations towards wider geographical areas. The continuation of operations in different countries due to the nature of international companies reveals complex organizational structures. This situation also brings with it migration of company employees to other countries as a usual human resource policy. But, going and working in a new country requires to understand a new country culture and to introduce with a new working atmosphere. Therefore, this type of a migration is concluded with acculturation. Although migration is always in human life, new migration waves and migration reasons are following each other. In this context, in the study, movement of employees in international companies is discussed in terms of migration and acculturation. A conceptual review is made in the study and suggestions are presented for companies to support them for preparing an ideal environment for the acculturation process of their employees.

2. Migration and Culture

Migration is defined as displacement between two location. In Turkish language and cultural perspective, the word “migration” refers to “movement action with house and home” (Çakır, 2011: 130). Migration is a very complex phenomenon and it describes a life event in itself, independent from the reasons behind it (Acartürk, 2016: 146). Migrations lived in the territory of the country are called internal migration, and migrations lived towards the outside of the borders of the country are called external migration or international migration. In recent years, with international migrations which became prevalent especially with the globalization process, individuals from different countries and in this direction from different cultures come together (Pınar, 2015: 70). From anthropological view migration is considered as a cultural phenomenon and a complement of processes rather than locational displacement and demographic structural/institutional change dimensions emphasized in sociology (Çakır, 2011: 131).

3. Acculturation

Settling in a new country brings along many opportunities with itself or it can be a period of crisis that confront the individual with many dangers (Ekşi, 2002: 220). With the investigation of what individuals live in migration process, new concepts in the context of culture have begun to be addressed. For sociologists, acculturation means “to gain another

¹ Yrd.Doç.Dr., Kastamonu Üniversitesi, ekanbur@kastamonu.edu.tr

² Doç.Dr., Kastamonu Üniversitesi, akanbur@kastamonu.edu.tr

culture's characteristics" or "the change that occurs in some cultural characteristics of a group or individual because of the direct and continuous contact with another group or individual". Firstly, meeting of cultures is important for acculturation. Then, "the change in the original culture of the group takes place with the influence of the dominant culture" is an important factor (Dönmezer, 1994: 121, Açıkgöz, 2011: 56). Acculturation can be described as the process of harmonizing the cultural attitudes and behavior of an individual to a new culture (willingly) when lived in a foreign country (Gülnar & Balcı, 2010: 452). Being included in the classification of the American Psychiatric Association acculturation has been addressed in the chapter of "the problem of being influenced by a new culture". In publications, risk factors and protective factors which make it difficult to adapt to a new culture is constantly being discussed with its different aspects (Ekşi, 2002: 216-217).

4. Migration in International Businesses and Acculturation

It has become a necessity nowadays to conduct operations of businesses internationally. The flow of laborforce constitutes a large part of the international migration (Pınar, 2015: 70). In this context, the effects of the international migration phenomenon both on the individual and on the company appears as a subject to be examined in the focus of culture. Being as a migration reality acculturation draws attention based on the difficulties that international businesses can be face in the cultural context.

It is clear that there is a need to the application of an effective orientation program for new employees, socialization of employees and provide to learn organizational culture, passing of employees through the socialization process, being careful in the recruitment of managers who have qualifications that enable individuals with different cultural characteristics to work effectively together, identification and implementation of motivation methods for employees with emphasizing on cultural factors, harmonization of cultural characteristics of international businesses with the countries in which they conduct their activities and focus on managing the diversities and these practices will directly affect the success of international businesses (Sürgevil & Budak, 2008, Özdemir & Bato-Çizel, 2006, Çetinel & Ersoy-Yılmaz, 2016; Karakaş, 2014).

5. Conclusion

International businesses should strive to recognize the cultural conditions of the host country in which they are headed and to manage cultural differences between countries for establishing an appropriate organizational culture to enable individuals with different cultural characteristics to work together and maintaining their activities outside the home country. Execution of the activities in line with complex organizational structures of the global world in the light of strategies and practices to be determined in this direction will ensure the success for international businesses.

Keywords: International Businesses, Migration, Acculturation

JEL Codes: M10, M14, M19

Uluslararası Şirketlerde Bir Göç Gerçeği: Akültürasyon

Geniş Özet

1. Giriş

Şirketler her zamankinden daha fazla uluslararası olmaya ihtiyaç duymakta ve faaliyetlerini geniş coğrafik alanlara doğru büyütmeye çalışmaktadır. Uluslararası şirketlerin doğası gereği farklı ülkelerde faaliyetlerin sürdürülmesi karmaşık örgüt yapılarını ortaya çıkarmaktadır. Bu durum olağan bir insan kaynakları politikası olarak şirket çalışanlarının da diğer ülkelere göç etmesini beraberinde getirmektedir. Ancak, yeni bir ülkeye gidip çalışmak, yeni bir ülke kültürünü anlamaya ve yeni bir çalışma atmosferiyle tanışmaya hazır olmayı gerektirmektedir. Dolayısıyla, bu tür bir göç hareketi akültürasyon ile sonuçlanmaktadır. Göç insanoğlu hayatında hep var olmasına karşın yeni göç dalgaları ve göç nedenleri birbirini takip etmektedir. Bu bağlamda, çalışmada, uluslararası şirketlerdeki işgören hareketliliği göç ve akültürasyon açısından ele alınmaktadır. Çalışmada kavramsal bir inceleme yapılmakta ve şirketlere çalışanlarının akültürasyon süreci için ideal bir ortam hazırlamalarını destekleyecek öneriler sunulmaktadır.

2. Göç ve Kültür

Göç, iki mekan arasında oluşan yer değişimi olarak tanımlanmaktadır. Türk dilinde ve kültürel açıdan “göç” deyişi ile “evi barkı ile yer değiştirme eylemi” ifade edilmektedir (Çakır, 2011: 130). Göç oldukça karmaşık bir olgudur ve ardındaki nedenlerden bağımsız olarak başlı başına bir yaşam olayını açıklamaktadır (Acartürk, 2016: 146). Ülkenin kendi sınırlarında yaşanan göçler iç göç, ülkenin sınırları dışına doğru gerçekleşen göçler ise dış göç veya uluslararası göç olarak adlandırılmaktadır. Son yıllarda özellikle küreselleşme süreci ile yaygınlaşan uluslararası göçler ile birlikte farklı ülkeler ve bu doğrultuda farklı kültürlerden bireyler biraraya gelmektedir (Pınar, 2015: 70). Antropolojik açıdan göç, sosyolojide vurgulanan mekansal yer değişimi ve demografik yapısal/kurumsal değişim boyutlarından öte kültürel bir olgu ve süreçler bütünü olarak ele alınmaktadır (Çakır, 2011: 131).

3. Akültürasyon

Yeni bir ülkeye yerleşmek pek çok fırsatı beraberinde getiren veya bireyi pek çok tehlike ile karşı karşıya bırakan bir kriz dönemi olabilir (Ekşi, 2002: 220). Göç süreci içinde bireylerin neler yaşadıklarının araştırılmasıyla birlikte kültür bağlamında yeni kavramlar ele alınmaya başlanmıştır. Sosyologlar için akültürasyon; “başka bir kültürün özelliklerinin elde edilmesini” veya “bir grubun ya da bireyin bazı kültürel özelliklerinde diğer bir gruba ya da birey ile doğrudan doğruya ve sürekli temas nedeni ile benzeşme sonucu oluşan değişimi” ifade etmektedir. Akültürasyon için öncelikle kültürlerin karşılaşması önemlidir. Daha sonra ise “grubun orijinal kültüründeki değişimin egemen kültürün etkisi altında gerçekleşmesi” önemli bir unsurdur (Dönmezer, 1994: 121; Açıkgöz, 2011: 56). Akültürasyon, yabancı bir ülkede yaşandığında bir kişinin kendi kültürel tutum ve davranış biçimlerini yeni kültüre (isteyerek) uyumlaştırması süreci olarak açıklanabilir. (Gülner & Balcı, 2010: 452). Akültürasyon Amerikan Psikiyatri Birliği’nin sınıflamasına eklenerek “yeni bir kültürden etkilenme sorunu” bölümü içinde ele alınmıştır. Yayınlarda, yeni bir kültüre uyum sağlamayı güçleştiren risk faktörleri ve koruyucu faktörler farklı yönleri ile sürekli tartışılmaktadır (Ekşi, 2002: 216-217).

4. Uluslararası Şirketlerde Göç ve Akültürasyon

İşletmelerin faaliyetlerini uluslararasılaşarak yürütmeleri günümüzde bir zorunluluk haline gelmiştir. İşgücünün akışı gerçekleşen uluslararası göçün büyük bölümünü oluşturmaktadır. (Pınar, 2015: 70). Bu bağlamda uluslararası göç olayının hem birey hem de şirket üzerindeki etkileri ise kültür odağında incelenmesi gereken bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Uluslararası işletmelerin kültür bağlamında karşı karşıya kalabilecekleri zorlukların temelinde bir göç geççeği olarak akültürasyon dikkat çekmektedir.

Yeni çalışanlar için etkili bir işe alıştırma programı uygulanması, çalışanların sosyalleştirilmesi ve örgüt kültürünü öğrenmelerinin sağlanması, çalışanların sosyalizasyon sürecinden geçmeleri, farklı kültürel özellikleri bulunan bireylerin birarada etkin biçimde çalışmasını sağlayabilecek niteliklere sahip yöneticilerin işe alınmasına dikkat edilmesi, çalışanları motive edici yöntemlerin kültürel faktörler üzerinde durularak belirlenmesi ve uygulanması, uluslararası işletmelerin kendi kültürel özelliklerini faaliyetlerini yürüttükleri ülke ile uyumlaştırması ve farklılıkların yönetimi üzerine odaklanması ihtiyacı oldukça açıktır ve bu uygulamalar uluslararası işletmelerin başarısını doğrudan etkileyecektir (Sürgevil & Budak, 2008; Özdemir & Bato-Çizel, 2006; Çetinel & Ersoy-Yılmaz, 2016; Karakaş, 2014).

5. Sonuç

Uluslararası işletmeler farklı kültürel özelliklere sahip bireylerin birlikte çalışmalarını sağlayacak uygun bir örgüt kültürü oluşturmak ve ana ülke dışında faaliyetlerini sürdürmek için yöneldikleri ev sahibi ülkenin kültürel koşullarını anlamak ve ülkeler arasındaki kültürel farklılıkları yönetebilmek konusunda çaba göstermelidir. Bu doğrultuda belirlenecek stratejiler ve uygulamalar ışığında küresel dünyanın karmaşık örgütsel yapılanmaları ile uyumlu biçimde faaliyetlerin yürütülmesi uluslararası işletmelerin başarıyı yakalamalarını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Şirket, Göç, Akültürasyon

JEL Kodları: M10, M14, M19

References

Acartürk, C. (2016). "Göçün Ruh Sağlığına Etkisi", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(25): 137-150.

Açıkgöz, Ö. (2011). "Avrupa Birliği'nde Kültürel Entegrasyon ve Türkiye'nin Durumu", *TASAM – Stratejik Öngörü*, 54-70.

Çakır, S. (2011). "Geleneksel Türk Kültüründe Göç ve Toplumsal Değişme", *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (24): 129-142.

Çetinel, E. & Ersoy-Yılmaz, S. (2016). "Uluslararası İnsan Kaynakları Yönetimine Kültür Perspektifinden Bir Bakış", *JED / GKD*, 10(2): 147-163.

Dönmezer, S. (1994). *Toplumbilim*, İstanbul: Beta Yayınları.

Ekşi, A. (2002). "Sığınmacı ve Göçmenlerde Psikopatoloji", *Türk Psikiyatri Dergisi*, 13(3): 215-221.

Gülner, B. & Balcı, Ş. (2010). “Televizyon İzleme Motivasyonları ve Kültürleşme: Yabancı Uyruklu Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma”, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 447-483.

Karakaş, A. (2014). “İnsan Kaynakları Yönetiminde İşe Alıştırma Eğitimi Programlarının Önemi”, *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(7): 1-14.

Özdemir, B. & Bato-Çizel, R. (2008). “Ulusal Otel Yöneticilerinin Uluslararası Otel Yöneticiliğine Bakışı ve Tutumları”, *Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi*, (11): 132-159.

Pınar, Ş. (2015). “Kültürlerarası İletişim ve Göç Olgusu”, Kültürlerarası İletişim Öğrenci Sempozyumu Bildirileri, 15-16 Ekim 2015, Gümüşhane.

Sürgevil, O. & Budak, G. (2008). “İşletmelerin Farklılıkların Yönetimi Anlayışına Yaklaşım Tarzlarının Saptanmasına Yönelik Bir Araştırma”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(4): 65-96.

The Effects of Innovation on Export Performance in Developing Countries¹

Erol TEKİN², Yasemin HANCIOĞLU³

Extended Abstract

1. Introduction

With the influence of globalization, trade has changed and some developing countries have begun to become rising markets. Developing countries are becoming increasingly active in trade. Innovation, which will increase the added value of developing countries in particular, is an important factor in the firms of these countries. In the literature, it seems that innovation has become one of the important determinants of exports.

In this context, the relationship between innovation and export performance is generally considered within the framework of R&D expenditures and patent numbers (For example, Amendola, et al., 1993; Narula & Wakelin, 1998; Sanyal, 2004; Montobbio & Rampa, 2005; Castillo, et. al., 2011; Uzay, et. al. 2012). However, the success of innovative activities in a country does not depend solely on the efficient operation of R&D activities and the number of patents received. These variables are only an output of innovation. Because there are many interrelated factors involved in the innovation process. Especially in recent periods, innovation levels of countries are determined by innovation indices. Thanks to these indices, innovation determinants are handled by not only factors such as R&D expenditure and patent numbers, but also many variables (input and output). The Global Innovation Index (GII) is one of these indices. This index was first established in 2007 to determine the concept of innovation by a measure outside traditional criteria (INSEAD & WIPO, 2012: 5).

In this context, the aim of the study is to determine whether the innovation levels of the countries are influential on the export performance of the developing countries. For this purpose, the relationship between the innovation activity of 27 developing countries and the export performance between 2011-2015 is analyzed by panel data analysis.

2. Research Methodology

2.1. Sample and Method

The sample of the study is composed of 27 developing countries, which have been included in the GII report in 2016 and have been completely exported. Innovation data are obtained from the GII reports of the relevant years. Export quantities are obtained from World Bank and OECD reports.

¹ This work was supported by Ordu University Scientific Research Projects Coordination Unit with project number YKD-17062.

² Dr., Ordu Üniversitesi Ünye İ.İ.B.F İşletme Bölümü, erolktu@gmail.com

³ Dr., Ordu Üniversitesi Ünye İ.İ.B.F İşletme Bölümü, yaseminhan@hotmail.com

2.2. Variables, Measurements and Analysis Method

The dependent variable of the research is export performance. Export performance is measured using the method of Ioannidis and Syreyer. According to this method, the export share of that country in developing countries is calculated. The independent variable is considered as the innovation activity values. Innovation data are measured as the values in the GII reports, which are calculated between 0-100 points. Panel data analysis method is used in the analysis of the study,. The model developed is as follows:

$$Model : EXP_{it} = \beta_0 + \beta_1 GII_{it} + u_{it}$$

2.3. Research Findings

Findings related to panel data analysis are shown in Table 1.

Table 1 . Findings Related to the Model

MODEL (Sabit Etkiler)				
	Expected Sign	Coefficient	t	P>t
GII	+	0,0079	3.55	0,001
β		0,099	1.24	0,216
R² -within	0,1089			
F Stat	12.59***			
Chi²	4.43			
Prob>chi2	(0.0353)			

The Hausman test is used to determine which of the predictors of fixed effects and random effects would be used in the model. The probability of the test result is found to be 0.0353. Since this value is smaller than 0.05, fixed effect is used as estimator.

When Table 1 is examined, it is seen that the innovation activity statistically influences the export performance of developing countries at 1 % level of significance. The direction of the relationship is positive as expected. In other words, there is a positive and significant relationship between export performance and innovation activity in developing countries.

3. Conclusion

The results of research show that innovation not only contribute to the export of developed countries, but also contribute developing countries' export performance positively. In this context, developments in both input and output levels in developing countries increase innovation effectiveness. It can be said that this increase also effect positively the export performance. For this reason, developing countries should attach importance to innovative

activities (both input and output). All these conclusions reveal that developing countries need to be involved in activities that enhance innovation effectiveness.

Since other studies in the literature are only dealt with within the framework of patent numbers and R&D expenditures, this study contributes to the literature in terms of considering more factors. In the future, this work may be renewed by taking a wider period of time.

Keywords: Innovation, Export Performance, Global Innovation Index, Developing Country

JEL Codes: O31, Q55, F14

References

Amendola, G., Dosi, G., & Papagni, E. (1993). "The Dynamics of International Competitiveness", *Review of World Economics*, 129(3), ss. 451-471.

Castillo, O.N., Santibanez, A., Lilia, V. & Bolivar, H.R. (2011). "Technological Determinants of Market Shares of Mexican Manufacturing Exports", *Asian Journal of Latin American Studies*, 24(1), ss.53-81.

INSEAD & WIPO (2012). *The Global Innovation Index 2012: Stronger Innovation Linkages for Global Growth*. Ithaca and Geneva: Fontainebleau.

Ioannidis, E. & Schreyer, P. (1997). "Technology and Non Technology Determinants of Export Share Growth", *OECD Economic Studies*, 28, 169-205.

Montobbio, F. & Rampa, F. (2005) "The Impact of Technology and Structural Change on Export Performance in Nine Developing Countries", *World Development*, 33(4), ss.527-547.

Narula, R. & Wakelin, K. (1998). "Technological Competitiveness, Trade and Foreign Direct Investment", *Structural Change and Economic Dynamics*, 9(3), ss. 373-387.

Sanyal, P. (2004). "The Role of Innovation and Opportunity in Bilateral OECD Trade Performance", *Review of World Economics*, 140(4), ss. 634-664.

Uzay, N., Demir, M. & Yıldırım, E. (2012). "İhracat Performansı Açısından Teknolojik Yeniliğin Önemi: Türkiye İmalat Sanayi Örneği", *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 13(1), ss.147-160.

A Study on Civil Society Organization in Industrial Product Design

Çisem ERCÖMART¹

Extended Abstract

1. Introduction

Designers also have social responsibilities because the nature of the design is a problem solving activity. Design in civil society organization that we can call perform these responsibilities with design thinking is the use of design thinking to remove problems in social issues. The use of design thinking to solve social affairs has a important power, especially for developing countries. In order to be able to produce effective solutions by using this power, it is necessary to supporting the design with state policies and work with different stakeholders such as civil society organizations, professional organizations, development agencies.

The UK Design Council's studies which performed with the state and public sector has enabled the design industry to take part in both public and civil social organization. Therefore, it will be appropriate to try to answer the questions under what circumstances did industrial design be shaped within the social structure, what these conditions gave rise to a viewpoint about the profession, what is the role of civil society organization and design policies in defining the roles and responsibilities of the design profession in society recognition by addressing the work of the UK Design Council. This institution, which is unique in England and directs the policies on this subject, acts in a network also by considering the social role of design. In this direction, the study aims to establish a relationship between civil society organization and design through projects in which partnerships that will provide social benefits in civil society are realized and to explore the role that vocational organization can assume in this relation network. In line with this purpose, the UK Design Council focuses on the existing projects and stakeholders involved in this process and aims to prepare a substructure in behalf of civil society organization in the field of design for Turkey.

2. Organization in Civil Society and Place and Social Role of Design in Civil Society Organization

Civil society in the broadest sense is defined as any kind of collective social activity carried out by individuals or groups (Dunkerley and Fudge, 2004:237). Kuçuradi, on the other hand, defines organizations in civil society as organizations that seek to meet a need or a group of needs identified by a specific place and time based on knowledge, serves as a non-profit-made service, thus participating in the management of the public (1998:69). With the support of the organizing in civil society has realized to solve social problems, we can see that the design, which is a problem solving process in its nature, is not far from being related to this field. It is important here that design is not only considered as a pure product solution, but also

¹ Arş. Gör., Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi, cisem.ercomart@bilecik.edu.tr

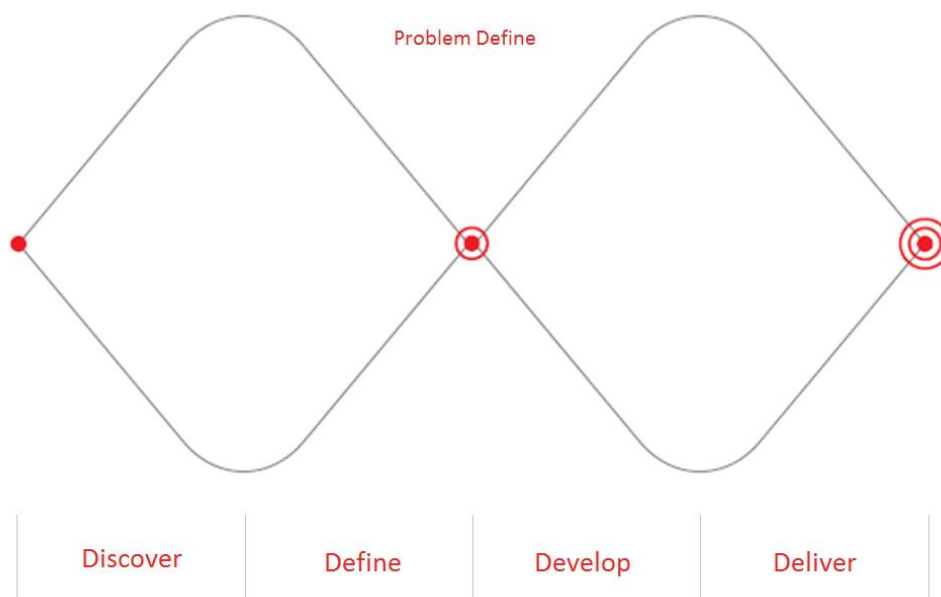
living conditions should be improved and that the idea of design should be engrain in the whole society.

In civil society organization, design can be defined as an act of sensitivity to the environment of the designer and change it for a good purpose, desire to make others aware. Socially useful designs began to be discussed at the end of the 1960s, and as the number of organizations working on this field increased since the early 2000s, the social role of design has also begun to draw attention. In the aftermath of this, it has come into prominence in government policies and joint studies with NGOs and public institutions have begun to be carried out. The studies undertaken by the UK Design Council has ensured that design takes place in both public and civil social organization. Programs such as Design Academy and Independence Matters led by the Council have created a new perspective on this issue.

3. UK Design Council and Its Studies on Civil Society Organization

The 'Design Council', that established in 1944 as the 'Industrial Design Council' in order to assist the restructuring of the British industry, aims to create a better world through design. The studies of Council places design at the center of creating value by supporting innovation, improving the built environment and addressing complex social issues. In 2008 as a result of research Council has done in its own field, Council has revealed a double diamond model which describe social design methodology.

Figure1: Design Council Double Diamond Model

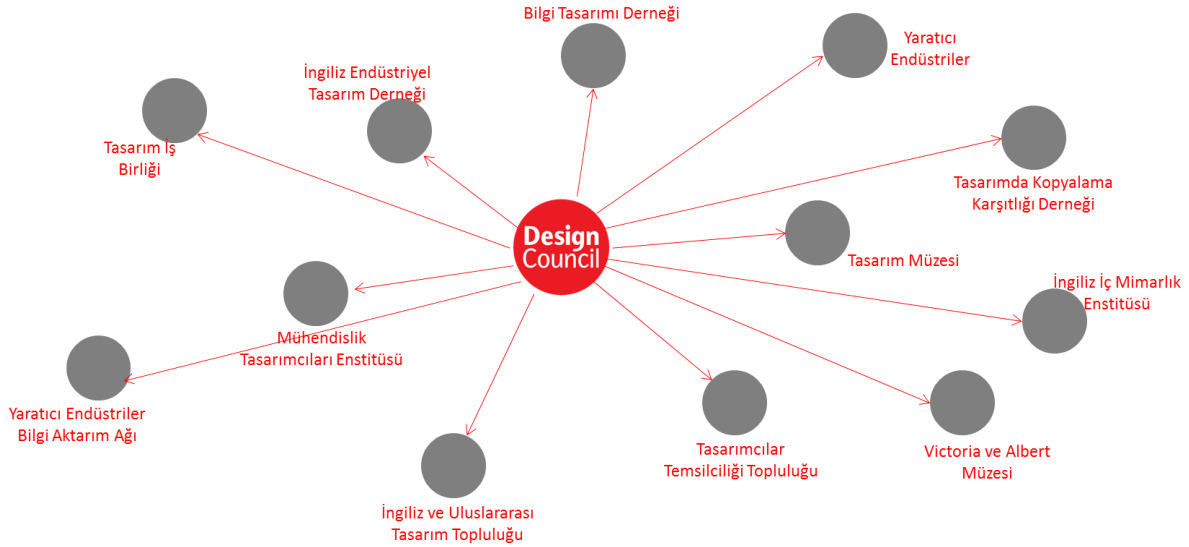

Source: Design Council

The UK Design Council collaborates with non-governmental organizations from both the design and the different disciplines to carry out some programs to raise awareness in the community and to promote living conditions by spreading design ideas throughout the community.

3.1. Programs conducted by the UK Design Council

Figure2. Stakeholders of Design Council

Design Academy; is a training program designed by Design Council to gain competitive advantage in the sector until design students enter into business life. Every year the Council is shaped the education module around the problems of real life that it is working on. For 2015-2016, this theme is "Design for Care" that will be continued for the next 3 to 5 years for people who is elderly and in need of care.

Design for the Public Sector; is a multifaceted program that strives to better manage the process by increasing knowledge and capacity to apply basis strategic design capabilities to the problems in this sector.

Independence Matters; unlike product development, aims the service innovation for older adults. It consists of 7 programs, named Casserole, League of Meals, Gusto, Room for Tea 5.The Amazings, 6.Meet 2 Eat, 7.The After Work Club.

4.1. Activities of Design-Related Institutions in Turkey for Civil Society Organization

In Turkey, Educational institutions have been the first institutional structures that are related to industrial design. Over time, different institutions emerged in varied fields like independent initiatives of designers, professional promotion with state support, professional organization and cooperation with industry. ETMK, founded in 1988, is the only professional organization working in the field of industrial design in Turkey. It aims to create design awareness through open exhibitions, organized and supported competitions, published books and catalogs, panels and educational studies, until today. The ETMK-Platform, which was created with the aim of announcing the its design activities, the establishment of the Turkish Design Advisory Council, Turkey Industrial Design Inventory study, Industrial Design Promotion Agency, the establishment of the Industrial Design Virtual Museum are an important developments in this regard. Activities like Civil Society Workshops with the support of the

Civil Society Development Center, Design Workshop for Bodily and Mental Disabilities with Çankaya Municipality, Good Design Bus Workshop also contributes to bringing the social role of design to the forefront.

The Turkish Design Advisory Council, which was established in 2009, consists of senior officials of public institutions and organizations and civil society organizations. ETMK is a council where different design disciplines such as Graphic Designers Professional Association, Fashion Designers Association are represented. Despite the Turkish Design Advisory Council is in cooperation with ETMK and other non-governmental organizations, this union is not yet in the point of using design thinking against social affairs. However, the presence of non-governmental organizations amongst stakeholders has an important potential to include the design in the civil society organization process.

Independent, non-profit design offices bringing change to the world by combining the creativity of non-governmental organizations, state-sponsored organizations and individuals with high social awareness. Despite the fact that ETMK, the Turkish Design Advisory Council or state policies are not supported individually, the formations that have been organized in the field of design such as TAK, Impact HUB Istanbul, Önemsizyoruz.Org, Design Workshop for Good can be regarded as important developments in terms of increasing design awareness and bringing the community together with design.

5. Conclusion

Design is not only about physical forms, it is a process that promotes social interaction. It is a phenomenon that plays an important role in civil society structures that have come to the fore to solve certain issues in society. The general structure of the Design Council and the programs examined show that this institution is trying to increase the design awareness and to promote the idea of design in all areas of the society with a holistic approach. In doing so, it takes into account the social role of design within a network. In Turkey, ETMK and the Turkish Design Advisory Council are more organized and recognized by the designers. The exhibitions and competitions realized, collaborations made with the state and the industry, contributed and benefited in terms of creating design awareness with academic meetings. However, attempts at social problems are not sufficient. In addition, civic formations that have come to fruition in the field of design can be regarded as important developments in terms of increasing design awareness and bringing society together with design.

Keywords: Social Role of Design, Civil Society Organization, Civil Occupational Organization

JEL Codes: O35, O38, O50

Endüstri Ürünleri Tasarımı Alanında Sivil Toplumsal Örgütlenme Üzerine Bir Çalışma

Geniş Özet

1. Giriş

Tasarım doğası gereği bir problem çözme faaliyeti olduğu için tasarımcıların sosyal sorumlulukları da bulunmaktadır. Bu sorumlulukları tasarım düşüncesi ile yerine getirmek olarak adlandırabileceğimiz sivil toplumsal örgütlenmede tasarım, sosyal konulardaki problemleri ortadan kaldırmak için tasarım düşüncesinin kullanılmasıdır. Sosyal meselelerin çözümü için tasarım düşüncesini kullanmak özellikle kalkınmakta olan ülkeler için önemli bir güce sahiptir. Bu gücü kullanarak etkin çözümler üretebilmek için tasarımın devlet politikalarınınca desteklenmesi, sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları, kalkınma ajansları gibi farklı paydaşlarla birlikte çalışması gerekmektedir.

İngiltere Tasarım Konseyi'nin devlet ve kamu sektörü ile birlikte gerçekleştirdiği çalışmalar, tasarım endüstrisinin hem kamu hem de sivil toplumsal örgütlenmede yer edinmesini sağlamıştır. Dolayısıyla endüstriyel tasarım toplumsal yapı içerisinde hangi koşullar altında şekillenmiştir, bu koşullar mesleğe ilişkin nasıl bir bakış açısı doğurmuştur, tasarım mesleğinin toplum tarafından tanınmasında, rol ve sorumluluklarının belirlenmesinde sivil toplumsal örgütlenmenin ve tasarım politikalarının rolü nedir sorularını İngiltere Tasarım Konseyi'nin çalışmalarını ele alarak yanıtlamaya çalışmak yerinde olacaktır. İngiltere' de tek olan ve bu konudaki politikaları yönlendiren bu kurum, bir ağ içerisinde tasarımın sosyal rolünü de dikkate alarak hareket etmektedir. Bu doğrultuda çalışma, sivil toplumda sosyal fayda sağlayacak ortaklıkların gerçekleştiği projeler üzerinden sivil toplumsal örgütlenme ve tasarım arasındaki ilişkiyi kurmayı ve bu ilişki ağında mesleki örgütlenmenin üstlenebileceği rolleri keşfetmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, İngiltere Tasarım Konseyi özelinde var olan projelere ve bu süreçte yer alan paydaşlara odaklanmakta ve Türkiye için tasarım alanında sivil toplumsal örgütlenme adına bir alt yapı oluşturmayı hedeflemektedir.

2. Sivil Toplumda Örgütlenme ve Sivil Toplumsal Örgütlenmede Tasarımın Yeri ve Sosyal Rolü

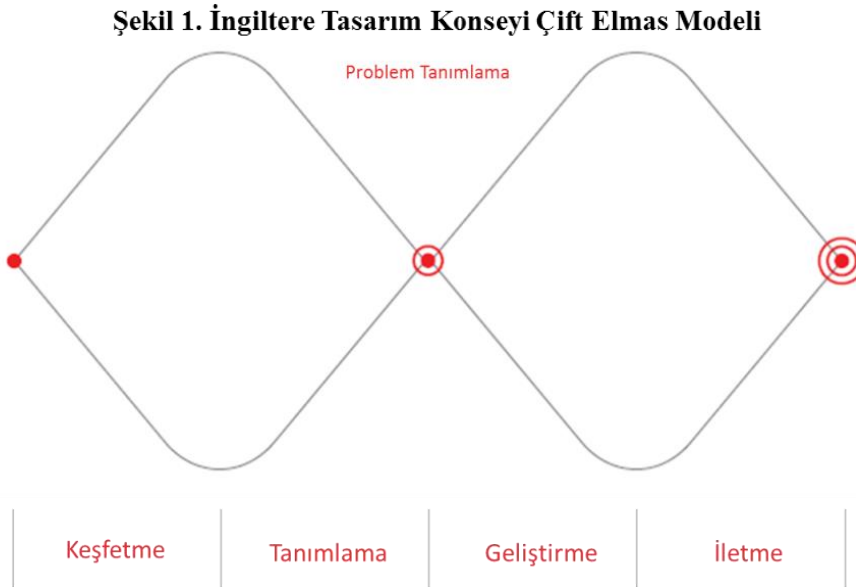
Sivil toplum en geniş anlamıyla, bireyler ve ya gruplar tarafından gerçekleştirilen her türlü toplu sosyal faaliyet olarak tanımlanmaktadır (Dunkerley and Fudge, 2004:237). Kuçuradi ise, sivil toplumda örgütlenmeyi belirli bir mekân ve zamanda bilgiye dayanılarak teşhis edilen bir ihtiyacı ya da bir ihtiyaçlar demetini karşılamayı amaç edinen, kâr amacı gütmeyen hizmet veren, böylece kamunun yönetimine katılan kuruluşlar olarak tanımlamaktadır(1998:69). Sivil toplumda örgütlenmenin toplumsal sorunları çözmek üzere gerçekleştiği desteği ile birlikte doğası gereği bir problem çözme süreci olan tasarımın bu alan ile ilişkisinin hiçte uzak olmadığını görebiliriz. Burada tasarımın salt ürün çözümü değil, yaşam koşullarının iyileştirilmesi, tasarım düşüncesinin toplumun tamamına aşılması açılarından ele alınması önemlidir.

Sivil toplumsal örgütlenmede tasarım, tasarımcının çevresine duyduğu hassasiyet ile onu iyi bir amaç doğrultusunda değiştirme, başkalarına fark ettirme isteğiyle oluşan eylem olarak tanımlanabilir. Sosyal açıdan faydalı tasarımlar 1960' ların sonunda tartışılmaya başlanmış ve 2000'lerin başından itibaren bu alanda çalışan kuruluşların sayısı arttıkça, tasarımın sosyal rolü de dikkat çekmeye başlamıştır. Sonrasında ise devlet politikalarında ön

plana çıkmış ve sivil toplum örgütleri, kamu kurumları gibi kuruluşlarla ortak çalışmalar yürütülmeye başlanmıştır. İngiliz Tasarım Konseyi'nin gerçekleştirdiği çalışmalar ise, tasarımın hem kamu hem de sivil toplumsal örgütlenmede yer edinmesini sağlamıştır. Konseyi'nin önderliğinde gerçekleştirilen Design Academy, Independence Matters gibi programlar bu konuda yeni bir bakış açısı yaratmıştır.

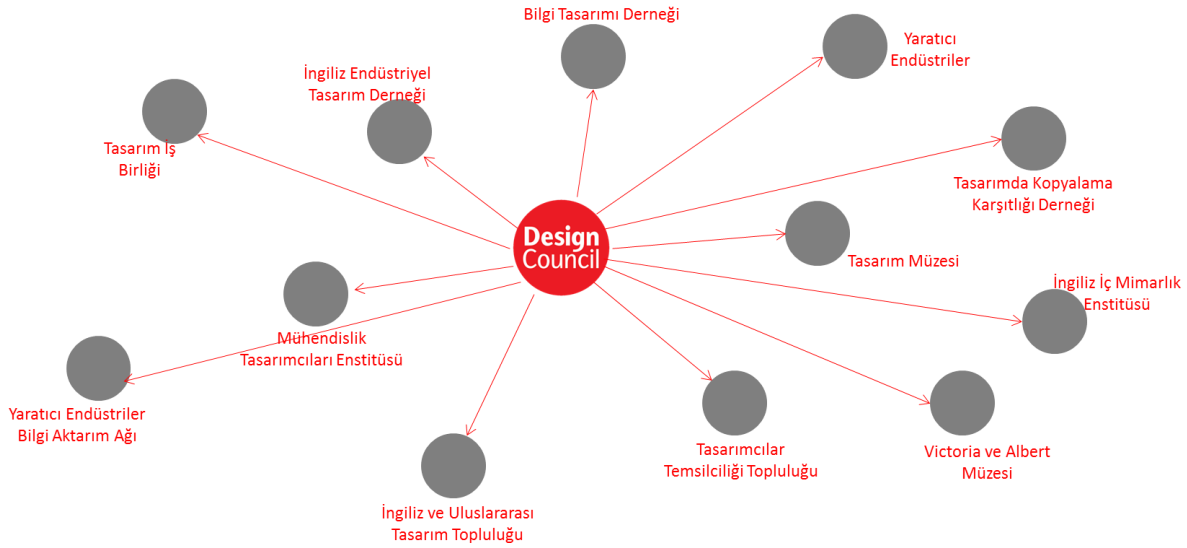
3. İngiltere Tasarım Konseyi ve Sivil Toplumsal Örgütlenmeye Yönelik Çalışmaları

1944 yılında İngiliz endüstrisinin yeniden yapılanmasına yardımcı olmak amacıyla 'Industrial Design Council' adıyla kurulan 'Design Council', tasarım ile daha iyi bir dünya yaratmayı amaçlamaktadır. Konseyin çalışmaları, yenilikleri destekleyerek, yapıyı çevreyi geliştirerek ve karmaşık sosyal konuları ele alarak değer yaratmanın merkezine tasarımı yerleştirmektedir. 2008 yılında ise kendi bünyesinde yaptığı araştırmalar sonucunda, sosyal tasarım metodolojisini anlatan çift elmas modelini ortaya çıkarmıştır.

İngiltere Tasarım Konseyi, hem tasarım alanından hem de farklı disiplinlerden sivil toplum örgütleri ile işbirliği yaparak, toplumsal alanda farkındalık yaratmak ve tasarım düşüncesini toplumun geneline yayarak yaşam koşullarını ileriye taşımak için bazı programlar yürütmektedir.

Şekil 2. İngiltere Tasarım Konseyi'nin Paydaşları

3.1.İngiliz Tasarım Konseyinin Yürüttüğü Programlar

Tasarım Akademisi; Design Council tarafından tasarım öğrencilerinin iş hayatına girene kadar sektörde rekabet üstünlüğü kazanması için oluşturulmuş bir eğitim programıdır. Konsey, her yıl eğitim modülünü üzerinde çalıştığı gerçek hayata ait sorunların etrafında şekillendirilmektedir. 2015-2016 için, bu tema yaşlı ve bakıma muhtaç insanlar için önümüzdeki 3 ila 5 yıl boyunca devam ettirilecek “Bakım için Tasarım” dır.

Kamu İçin Tasarım; bu sektör içerisindeki sorunlara temel stratejik tasarım yeteneklerini uygulamak için bilgi ve kapasiteyi artırarak süreci daha iyi yönetmek için çabalayan çok yönlü bir programdır.

Bağımsızlık Konuları; ürün geliştirmenin aksine yaşlı yetişkinler için hizmet inovasyonunu amaçlamaktadır. Casserole, League of Meals, Gusto, Room for Tea 5.The Amazings, 6.Meet 2 Eat, 7.The After Work Club, olarak adlandırılan 7 programdan oluşmaktadır.

4. Türkiye’de Tasarım ile ilgili Kurumların Sivil Toplumsal Örgütlenmeye Yönelik Faaliyetleri

Türkiye’de endüstriyel tasarım ile ilgili varlık gösteren ilk kurumsal yapılar eğitim kurumları olmuştur. Zamanla tasarımcıların bağımsız girişimleri, devlet desteği ile meslek tanıtımı, profesyonel örgütlenme, sanayi ile işbirliği gibi alanlarda farklı kurumlar ortaya çıkmıştır. 1988 yılında kurulan ETMK Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında çalışmalar yapan tek mesleki örgüttür. Bugüne kadar açtığı sergiler, düzenlediği ve desteklediği yarışmalar, yayımladığı kitap ve kataloglar, panel ve eğitim çalışmalarıyla tasarım farkındalığı yaratmayı amaçlamaktadır. Tasarım faaliyetlerini duyurmak amacıyla oluşturduğu ETMK-Platformu, Türk Tasarım Danışma Konseyi’nin kurulması, Türkiye Endüstriyel Tasarım

Envanteri çalışması, Endüstriyel Tasarım Tanıtım Ajansı, Endüstriyel Tasarım Sanal Müzesi kurulması bu konuda önemli gelişmelerdir. Ayrıca, Sivil Toplum Geliştirme Merkezinin desteğiyle Sivil Toplum Çalıştayları, Çankaya Belediyesi ile Bedensel ve Zihinsel Engelliler için Tasarım Çalıştayı, İyi Tasarım Otobüsü Atölye Çalışması gibi etkinlikler ile de tasarımın sosyal rolünün ön plana çıkarılmasına katkı sağlamaktadır.

2009 yılında kurulan Türk Tasarım Danışma Konseyi ise kamu kurum ve kuruluşları üst düzey yetkilileri ve sivil toplum kuruluşlarından oluşmaktadır. ETMK, Grafik Tasarımcılar Meslek Kuruluşu, Moda Tasarımcıları Derneği gibi farklı tasarım disiplinlerinin temsil edildiği bir konseydir. Türk Tasarım Danışma Konseyi, ETMK ve diğer sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde olmasına rağmen bu birliktelik henüz tasarım düşüncesini sosyal meseleler karşısında kullanma noktasında değildir. Ancak paydaşları arasında sivil toplum kuruluşlarının bulunması tasarımın sivil toplumsal örgütlenme sürecine dâhil edilmesi açısından önemli bir potansiyele sahiptir.

Bağımsız, kâr amacı gütmeyen tasarım ofisleri ise sivil toplum örgütleri, devlet destekli kuruluşlar ve sosyal farkındalığı yüksek bireylerin yaratıcılıklarını birleştirerek dünyaya değişimi getirmektedirler. Türkiye için TAK, Impact HUB İstanbul, Önemsizyoruz.Org, İyilik için Tasarım Atölyesi gibi tasarım alanında meydana gelmiş oluşumlar her ne kadar ETMK, Türk Tasarım Danışma Konseyi ya da devlet politikalarınca birebir desteklenmese de tasarım farkındalığının artırılması ve toplumun tasarımla buluşturulması açısından önemli gelişmeler olarak değerlendirilebilir.

5. Sonuç

Tasarım yalnızca fiziksel biçimler ile ilgili değildir ve sosyal etkileşimi destekleyen bir süreçtir. Toplumda belirli meseleleri çözmek için meydana gelen sivil toplumsal yapılanmalarda önemli rol oynayan bir olgudur. Tasarım Konseyi'nin genel yapısı ve incelenen programlar göstermektedir ki bu kurum bütüncül bir yaklaşım ile tasarım düşüncesini toplumun her alanına nüfus ettirmeye ve tasarım farkındalığını artırmaya çalışmaktadır. Bunu gerçekleştirirken bir ağ içerisinde tasarımın sosyal rolünü de dikkate alarak hareket etmektedir. Türkiye'de ise ETMK ve Türk Tasarım Danışma Konseyi daha çok tasarımcıların haberdar olduğu ve tanıdığı bir örgütlenmedir. Gerçekleştirilen sergi ve yarışmalar, devlet ve sanayiyle yapılan işbirlikleri, akademik toplantılarla tasarım farkındalığı yaratmak açısından katkı ve faydalar sağlamıştır. Ancak toplumsal sorunlara dönük girişimler yeterli düzeyde değildir. Bunun yanında tasarım alanında meydana gelmiş sivil oluşumlar tasarım farkındalığının artırılması ve toplumun tasarımla buluşturulması açısından önemli gelişmeler olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Tasarımın Sosyal Rolü, Sivil Toplumsal Örgütlenme, Sivil Mesleki Örgütlenme

JEL Kodları: O35, O38, O50

References

- Asatekin, M.,(1979). “Türkiye’de Endüstriyel Tasarımın Geliştirilmesi”, *Mimarlık Dergisi*, 1(158): 84.
- The Design Council. (2014). *Design in the Public Sector An evaluation of a programme of support for local authority service transformation*,
http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/DC_design_in_publicsec_WEB.pdf,(18.04.2016)
- The Design Council. (2014). *Community-led Development Routemap*,
http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/cld_routemap_rm_FINAL_SCREEN%20VERSION.pdf,(18.04.2016)
- The Design Council. (2015). *Design for Care Transforming care for the 21st century*,
<https://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/Design%20Council%20Design%20for%20Care%20Vision.pdf>,(18.04.2016)
- The Design Council. (2014). *Design Academy*,
http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/Design%20Academy%202015-16_Initial%20insights_FINAL.pdf, (18.04.2016)
- The Design Council. (2014). *Independence Matters*,
http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/Independence%20Matters%20brochure%20final_1.pdf, (18.04.2016)
- The Design Council. (2015). *The Design Economy The value of design to the UK*,
http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/The%20Design%20Economy%20executive%20summary_0.pdf, (18.04.2016)
- The Design Council. (2015). *The role and value of design Working paper: Measuring and defining design*, <https://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/value-design.pdf>, (18.04.2016)
- Design - The Design Council. (2016). *User research brief Design Council is looking to hire a User Researcher on a short term contract to work on Design for Europe*,
<http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/User%20Researcher%20DfE.pdf>, (18.04.2016)
- Diamond, L., (1994). “Rethinking Civil Society: Toward Democratic Consolidation”, *Journal of Democracy*, 5(3): 4-17.
- Dunkerley, D., & Fudge, S.(2004). “The Role of Civil Society in European Integration”, *European Societies*, 6(2), 237–254.
- Er, A., (1997). “Development Patterns of Industrial Design in the Third World: A Conceptual Model for Newly Industrialized Countries”, *Journal of Design History*, 10(3): 293-307.
- Er, Ö. & Kaya, Ç. (2008). “Problems or Opportunities?: Overcoming the Mental Barrier for Socially Responsible Design in Turkey”, *The Design Journal*, 11(2): 159-181.
- Hasdoğan, G. (2009). “Türkiye’de Devletin Endüstriyel Tasarıma Yönelik Girişimleri ve Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşunun Bu Girişimlerdeki Rolü”, *Tasarım veya Kriz: 4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı*. 4:73-190.

Jégou, F. & Manzini, E. (2008). *Collaborative Organisations And Enabling Solutions Social Innovation And Design For Sustainability*. Milan: Edizioni POLI Design.

Jonas, W., Morelli, N., & Münch, J. (2009). "Designing a product service system in a social framework: methodological and ethical considerations", Undisciplined Proceedings of the Design Research Society Conference.

Kuçuradi, I. (1998). *Üç Sempozyum Sivil Toplum Kuruluşları*, İstanbul:Tarih Vakfı Yayınları.

Marshall, T. H. (1939). "The Recent History of Professionalism in Relation to Social Structure and Social Policy", *The Canadian Journal of Economics and Political Science* , 5(3): 325-340.

Meroni, A. (2012). *Designing for social innovation ;The project :Feeding Milano. Energy for Change*, E-Papers Serviços Editoriais Ltda.

Morelli, N. (2007). "Social Innovation and New Industrial Contexts: Can Designers" Industrialize" Socially Responsible Solutions", *Design Issues*, 23(4): 3-21

Moritz, S. (2005). *Service Design Practical Access to an Evolving Field*, Köln: International School of Design Press.

Murray, R., Caulier-Grice, J., & Mulgan, G. (2010). *The Open Book of Social Innovation*, London: The Young Foundation.

Url – 1 <http://etmk.org.tr/tr/anasayfa/> (28.04.2016)

Url – 3 <http://takortak.org/atolye/kadikoy/> (01.05.2016)

Url – 4 <https://hubistanbul.wordpress.com/sosyal-inovasyon/> (01.05.2016)

Url – 5 <http://www.tasarimkonseyi.gov.tr/konsey/mainpage.jsp#home> (18.04.2016)

Url - 6 <http://www.userspots.com/iyilik-icin-tasarim-ux-for-good-atolyesi-ile-bilgi-universitesi-genc-sosyal-girisimcilik-odulunu-aldik/> (01.05.2016)

Url – 7 <http://onemsiyoruz.org/> (28.01.2017)

The Impact of Technological Breakdown on Product Design

Hilal ERDEM¹

Extended Abstract

1. Introduction

Technology and design have been in an ongoing interaction for centuries. Design, which underlies all human activities, is evolving along with technology, and varies in contact points within society. With the developments and changes in technology, increasing possibilities and ever-shrinking areas of application enhance the impact capacity in all areas of our life. The purpose of this paper is; Discussing the interactions of technology and design that are experiencing various breakpoints from the major changes in society (industrial revolution etc.) through 5 different product samples (electric vacuum cleaner, washing machine, ironing, sports shoe and blood pressure device) and examining progression and continuity of design in the product cycle.

2.Design and Technology Overview

Today, the demands of the consumers are gradually becoming distinct and the competition conditions are also changing. Design has become prevalent for companies to be competitive. Within the scope of the study, the relationship between technology and design has been investigated in five different products, which have been experiencing significant technological improvements and have met consumer needs. Along with many other definitions of technology and design, according to the definition of World Design Organization (WDO), which was known as ICSID previously, industrial design is a strategic problem-solving process used to develop innovative products, systems, services and experiences that convey innovation, commercial success and a better life (www.icsid.org).Technology that evolves and changes over time for companies to be able to exist in the competitive environment, meet the consumers' needs and for their products to be producible. According to Özmimar, who states these requests as either a search for innovation, a desire for differentiation or necessity of meeting the needs in the wisest way (Özmimar, 2002: 15).

2.1. Historical Development of Technology and Design

Technology has started with the history of mankind. The technology evolution that has started with the stone age that started the construction of weapons, tools and equipment two million years ago, has gained momentum after the bronze and iron ages with the Industrial Revolution, which is identified with the dominance of the steam power that can do much above from human and animal power between 1750 and 1830, and in 2000s, it has become a large scale information-intensive structure. As evidenced by this evolution, technology can be

¹ Research Assistant, Bilecik Şeyh Edebali University, hilal.erdem@bilecik.edu.tr

defined as the knowledge of developing tools and systems that people use to facilitate and improve their lives (Bıyıkçı, 2007: 11). The idea of technological evolution is based on four basic concepts. These concepts are the variety that is resulted from technological evolution, its follow-up continuity, innovation as the essential element, multiplication and the concept of selection as a choice between new products (Basalla, 2013: 29).

Design has been the base of human activities including changing and using the materials around in accordance with needs in all aspects of life, even before it became a profession. In general, it can be assumed that the idea of designing began with the first person taking a hand and reconstructing it. In this process, the product has been designed and shaped for many different purposes. The tools and equipments used in production of these products have been renewed continuously with the technology. With the Industrial Revolution, which began in England in the 18th century, new product designs, which have been introduced in the chain of inventions that have influenced and directed each other with great force, have developed into the basic products used today by developing in creative thinking and creative competition (Küçükerman, 1996: 15-42).

3. Effects of Technological Breakdown on Product Design

People have been inventing and discovering various things from past to present and have reached high levels of technology. From this point of view, it can be seen that technology is evolving progressively. Exploring these developments and technological leaps will help to see how and to what extent design is evolving from the developing technology and where it is coming from.

As it is seen in the examples of washing machine, ironing, sports shoe and blood pressure device, the design idea of the products is getting mature over time, and the unique design form of the product becomes significant with the increase in needs and innovations brought about by the production technologies. Design and technology's interaction, which is a competitive element in today's market, has been often uncertain at the beginning of the process. Because design has processes on its own that evolve like technology. In the meantime, with the breaks created by the technology in the market, it starts or ends a life cycle in itself. In the beginning, with the form that is formed by the limit of technology, the product that goes on the market goes to development with technology, but the stages of development of these two are not completed in the same process. The process of maturation in the product entering the pulsar with pushing force of technology passes the stages of diversity, continuity, innovation and sorting as in the stages of technology. In this process, it continues to evolve from being affected not only by technology but also by social, social and cultural components. After the development phase of the technology has completed more quickly than the design, in the maturity phase it is now approaching the ceiling of the design development house, after which the current technology has entered the process of regression, until the next technology is introduced or until the next technology is introduced.

4. Conclusion

From the past to the present day, with the influence of globalization, the concept of contemporary design has expanded in scope with technological innovations and changes; Human beings are closer to the cultural scene. Within the possibilities of technology, design problems nowadays do not arise solely from the problems of style and work. Instead, designing product meanings is becoming increasingly important. Electronics and software-based products

can easily enter a wide variety of shapes due to the downsizing of technology and the reduction of parts used in the outer shell. This can make it easier for the designer to design user-friendly products that can connect emotionally with the user without the need to stick to technical requirements. The impact of technology on design should be perceived as one of the powerful and radical decaying factors when technology is explained by continuity from the evolutionary stages of the technology as described in the article. Within this continuity, it is difficult to draw a clear distinction between technology and design because they are influenced not only with each other, but also by other concepts such as politics, economics, culture, society, fashion, meaning.

Keywords: Design, Technology, Technological Breakdowns, Technology Design Interaction

JEL Codes: O30, O33, O39

Teknolojik Kırılmaların Ürün Tasarımı Üzerine Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Teknoloji ve tasarım çağlardan beri süregelen bir etkileşim içindedir. Bütün insan aktivitelerinin temelinde yatan tasarım, teknoloji ile birlikte gelişmekte ve imkanlar dahilinde toplumun içinde tasarımın temas ettiği noktalar da değişiklik göstermektedir. Teknolojideki gelişim ve değişimler ile birlikte olanakların artması ve uygulanabildiği alanların giderek küçülmesi, tasarımın da hayatımızın her alanına dokunma kapasitesini artırmaktadır. Bu bildiride amaç; 5 farklı ürün örneği üzerinden (elektrik süpürgesi, çamaşır makinası, ütü, spor ayakkabısı ve tansiyon aleti) toplumdaki önemli değişimlerden (sanayi devrimi vb.) itibaren çeşitli kırılma noktaları yaşayan teknoloji ve tasarımın etkileşimini tartışarak, yeni teknolojinin devreye girmesiyle birlikte ürün döngüsündeki tasarımın ilerleyişini ve sürekliliğini incelemektir.

2. Tasarım ve Teknolojiye Genel Bakış

Tüketicilerin isteklerinin giderek farklılaştığı günümüzde rekabet koşulları da değişmektedir. Tasarım da firmalar için rekabet edilebilirliğin ön koşulu haline gelmektedir. Çalışma kapsamında, teknolojik anlamda önemli gelişmelerin yaşandığı ve günümüzde tüketici ihtiyaçlarının karşılanmaya devam edildiği 5 farklı ürünün teknoloji ve tasarım ilişkisi incelenmiştir. Tasarım ve teknolojinin birçok farklı tanımı bulunmak ile birlikte ismi Dünya Tasarım Örgütü (WDO) olarak değişen ICSID'nin tanımına göre; endüstriyel tasarım, yenileşim, ticari başarı ve daha iyi bir yaşam getiren yenilikçi ürünlerin, sistemlerin, hizmetlerin ve deneyimlerin geliştirilmesi için kullanılan stratejik bir problem çözme sürecidir (www.icsid.org). Firmaların rekabet ortamında varlığını sürdürüp devam edebilmesi, tüketici ihtiyaçlarına uygun olarak cevap verebilmesi, üretilebilir olması adına tasarım ile birlikte zaman içerisinde değişen ve gelişen teknoloji de tasarım gibi bir takım isteklere cevap olarak ortaya çıkmıştır. Bu istekleri ya bir yenilik arayışı, bir farklılaşma arzusu ya da ihtiyaçları en

akıllıca karşılama gereksinimi olarak ifade eden Özmimar' a göre bu üç temel unsur teknolojinin en iyi açıklamasıdır (Özmimar, 2002: 15).

2.1. Teknoloji ve Tasarımın Tarihsel Gelişimi

Teknoloji insanlık tarihi ile başlamıştır. İki milyon yıl önce silah, araç ve gereçlerin yapılmaya başlandığı taş devri ile başlayan teknoloji evrimi, bronz ve demir çağlarının ardından 1750-1830 yılları arasında insan ve hayvan gücünün çok üstünde işler yapabilen buhar gücünün egemenliği ile özdeşleşen Sanayi Devrimi ile büyük bir ivme kazanmış, 2000'li yıllarda ise büyük ölçüde bilgi yoğun yapılara dönüşmüştür. Bu evrimden de anlaşılacağı üzere teknoloji; hayatlarını kolaylaştırmak ve iyileştirmek için insanların kullandığı araç ve sistemleri geliştirebilmenin bilgisi olarak tanımlanabilir (Bıyıkçı, 2007: 11). Teknolojik evrim düşüncesi, dört temel kavram üzerinde yer almaktadır. Bunlar teknolojik evrimin sonucu olan çeşitlilik, devamı olarak süreklilik, temel unsur özelliğindeki yenilik, çoğalma ve yeni ürünler arasında seçim yapmak amacıyla ele alınan ayıklanma kavramlarıdır (Basalla, 2013: 29).

Tasarım da bir meslek olmadan önce insanoğlunun var olduğu günden beri çevredeki malzemelerin değiştirilip, ihtiyaçlar doğrultusunda kullanılmasıyla birlikte yaşamın her alanına dahil olarak bütün insan aktivitelerinin temelini oluşturur. Tasarım yapma düşüncesinin, genel olarak, ilk insanın herhangi bir şeyi eline alıp, onu yeniden biçimlendirmesi ile birlikte başlamış olduğu varsayılabilir. Bu süreçte pek çok çeşitli amaç için ürün tasarlanmış ve biçimlendirilmiştir. Bu ürünlerin üretimde kullanılmış olan araç ve gereçler de teknoloji ile birlikte sürekli olarak yenilenmiştir. 18. yüzyılda İngiltere'de başlamış bulunan Endüstri Devrimi ile birlikte, birbirlerini büyük bir güçle etkileyen ve yönlendiren buluşlar zinciri içinde ortaya atılmış bulunan yeni ürün tasarımları, aradan geçen zaman sonunda yaratıcı çözümlerle ve birbirleriyle büyük bir rekabet düşüncesi içinde gelişerek, günümüzde kullanılan temel ürünlere dönüşmüşlerdir (Küçükerman, 1996: 15-42).

3. Teknolojik Kırılmaların Ürün Tasarımları Üzerindeki Etkileri

İnsanlar tarihten bu yana çeşitli keşif ve icatlarda bulunmuşlar ve teknolojiye yüksek seviyelere ulaşmışlardır. Bu açıdan tarihe bakıldığında teknolojinin ilerleyerek gelişmekte olduğu görülür. Bu gelişmeleri ve teknolojik sıçramaları incelemek tasarımın gelişen teknolojiye nasıl ve ne ölçüde etkilendiğini ve nereye geldiğini görmemize yardımcı olacaktır.

İhtiyaçların artmasıyla ve üretim teknolojilerinin getirdiği yenilikler ile birlikte çalışma kapsamında ele alınan elektrik süpürgesi, çamaşır makinesi, ütü, spor ayakkabısı ve tansiyon aleti örneklerinde de olduğu gibi ürünlerin tasarım fikri, teknolojiyle eşzamanlı olarak giriş yapmakta zamanla olgunlaşmakta ve ürüne özgün tasarım formu belirginleşmektedir. Günümüz piyasalarında firma için rekabet unsuru olan tasarım ve teknoloji etkileşimi sürecin başlangıcında genellikle belirsizdir. Çünkü tasarımın da teknoloji gibi kendi içinde evrimleşme süreçleri vardır. Bu süre içerisinde teknolojilerin piyasada yarattığı kırılmalar ile birlikte üründe kendi içinde bir yaşam döngüsünü başlatır ya da bitirir. Başlangıçta teknolojinin getirdiği sınırlılıkla birlikte oluşan form ile piyasaya çıkan ürün teknolojiyle birlikte gelişme evresine geçer ama bu ikisinin gelişim evreleri aynı süreçte tamamlanmaz. Teknolojinin itme kuvvetiyle pazara giren ürünlerdeki olgunlaşma süreci, teknolojinin evrelerindeki gibi çeşitlilik, süreklilik, yenilik ve ayıklanma evrelerini geçirir. Bu süreçte teknolojinin yanı sıra toplumsal, sosyal ve kültürel olarak farklı bileşenlerden de etkilenecek evrilmeye devam eder. Teknolojinin tasarımdan daha çabuk tamamladığı gelişme evresinden sonra olgunluk evresinde artık tasarım gelişme evresinin tavan noktasına yaklaşmıştır, buradan sonraki süreçte mevcut teknoloji

gerileme evresine gelene kadar veya bir sonraki teknoloji devreye girene kadar tasarım teknolojiyle birlikte girdiği süreçte formunu tamamlamış ve ürünün kullanıcı için oluşturduğu anlamlara talip olmuştur.

4. Sonuç

Geçmişten günümüze kadar geçen süreçte küreselleşmenin etkisiyle, teknolojik yenilikler ve değişimler ile birlikte günümüz tasarım kavramı kapsam olarak genişlemiş; insana, kültüre daha yakın bir noktaya kavuşmuştur. Teknolojinin getirdiği olanaklar dahilinde, artık günümüzde tasarım problemleri, sadece biçime ve işleve dair sorunlardan oluşmamaktadır. Bunun yerine ürün anlamlarını tasarlamak giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Elektronik ve yazılım tabanlı ürünler, teknolojinin küçülmesi ve dış kabukta kullanılan parçaların azalması nedeni ile çok çeşitli şekillere rahatlıkla girebilmektedirler. Bu da tasarımcının, teknik gereksinimlere takılmadan, kullanıcı ile duygusal bağlar kuran, kullanıcı dostu ürünler tasarlayabilmesini kolaylaştırabilmektedir. Teknolojinin tasarım üzerindeki etkisi, yazıda ifade edildiği gibi teknolojinin evrim basamaklarından süreklilik ile açıklandığında, teknolojiyi güçlü ve radikal kılan etmenlerden biri olarak algılanmalıdır. Bu süreklilik içerisinde teknoloji ve tasarım salt birbirlerini etkilemeyip politika, ekonomi, kültür, toplum, moda, anlam gibi başka kavramlardan da etkilendikleri için net bir etkileşim ayırım çizgisi çizmek zor olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Teknoloji, Teknolojik Kırılmalar, Teknoloji Tasarım Etkileşimi

JEL Kodları: O30, O33, O39

References

Atılğan, D. (2006). *Gelişen Tasarım Araç ve Teknolojilerinin Mimari Tasarım Üzerindeki Etkileri*, Sanatta Yeterlilik Tezi, İzmir: D.E.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü.

Basalla, G. (2013). *Teknolojinin Evrimi*, (Çev) Soyderim C., Ankara: Tübitak Popüler Bilim Yayınları.

Bıyıkçı, E. (2007). *Gelişen Teknolojik Süreçlerin Tasarım Kavramı Üzerine Etkileri Ve Teknoloji – Tasarım İlişkisinin Araştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Erataç, O. (2003). *Endüstri Tasarımında Teknolojik Değişimlerin Ürün Kimliğine Etkileri ve Bir Yöntem Önerisi*, Doktora Tezi, İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Enes, Ö. (2011). *Spor Ayakkabıların Teknik Ve İşlevsel Değişim Yoluyla Gündelik Kullanıma Yönelik Tasarımı*, Sanatta Yeterlilik Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Küçükerman, Ö. (1996), *Endüstri Tasarımı, Endüstri İçin Ürün Tasarımında Yaratıcılık*, Yem Yayın, İstanbul, 15-42

İpci, E. (2014). *Endüstri Ürünleri Tasarımında Kullanıcı Deneyiminin Tasarım*

Sürecine Katkıları, Ürünün Gelişimine Etkileri Ve Geleceği, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Özmimar, S. (2002). *Teknolojinin Mimari Ürüne Yansımaları Üzerine Bir Araştırma*, İstanbul: İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

www.dyson.com.tr (04.03.2017)

www.icsid.org (10.04.2017)

www.tdk.gov.tr (04.03.2017)

Hotel Selection Criteria for Employees in Public Institutions

Halil AKMEŞE¹, Sercan ARAS²

Extended Abstract

1. Introduction

Hotel enterprises in the tourism sector takes account of expectations of the target group during the marketing activities of the business. It allows marketing to be made easier and more efficient so that customers' expectations and expectations can be identified and known.

In this study, it was aimed to determine the factors affecting the hotel choices of the people working in the public institutions, to offer suggestions suitable for the hotel selection of the employees in the public institutions and to contribute to the marketing activities for the employees in the public institutions of the sector.

2. Literature

Akgündüz and Bardakoğlu (2012) conducted a survey to determine the factors that affect tourists' hotel preferences in Izmir. Questionnaire was used as data collection tool in the research and it was applied to 166 people selected by random sampling method. As a result of the study, the quality of service of graduate educated people; The cleanliness of the rooms of women; And those who graduated have reached the result that they give more importance to price.

The study by McCleary, Choi & Weaver (1998) compared the hotel choice preferences of American and Korean tourists on business trips. Questionnaire was used as data collection tool. As a result of the research, it was determined that there is a significant difference between the American tourists participating in the survey and the hotel selection criteria of Korean tourists.

3. Methodology

Questionnaire was used as data collection tool in the study. Chu and Choi (2000) used the hotel selection criterion scale to construct the questionnaire. The universe of research is composed of 3,341,049 people working in public institutions. In the study, the allowable error value (H) between the universe and the sample mean was taken as ± 0.05 . Analyzes made were evaluated with a level of significance (α) of 0.05. Accordingly, it has been estimated that the number of samples should be 385 in order to make generalizations. Stratified sampling method is used in study.

¹ Assist. Prof., Necmettin Erbakan University, halilakmese@gmail.com

² Res. Assist, Necmettin Erbakan University, arassercan1@gmail.com (corresponding author)

4. Findings

Within the scope of the research, 395 questionnaires were evaluated and analyzed by statistical package program. According to the frequency analysis results, 219 participants consisted of men and 176 women. According to the educational level of the participants, 45.3% of them were found to be majority of graduates and their graduate degrees are 20.8% in high school, 19.7% in associate degree, 11.9% in graduate and 2.5% in primary education graduates. While 56.2% of the participants were married; 43.8% are single. When the distribution of participants according to their age was examined, 42.3% of the participants were between the ages of 21-30 and 40.8% were between the ages of 31-40. While 2.5% of the participants are under 20 years old; 1.8% is over 51 years old.

In the study, factor analysis and comparative analysis were performed as well as frequency analysis. In the factor analysis, the result is that the KMO value is ,794. For this reason, it can be said that the sample is sufficient. As a result of factor analysis, 5 dimensions appeared similar to the literature.

5. Conclusion

In order to determine the hotel selection criteria of the employees in the public institutions, the data obtained from 395 persons working in public institutions were analyzed. In the factor analysis, 5 dimensions appeared. These; Room and front desk service, quality of service, value, catering and recreation. The T-test was conducted to determine whether the hotel selection criteria differed by gender. As a result, it was found that there was a meaningful difference between the rooms and front office service, security and value dimensions of the hotel selection criteria and gender. While women attach more importance to the rooms and the front office service compared to the men; Security and value have reached the result that men are more important. From this point of view, businesses that see women as the target market can be beneficial from the point of view of bringing the rooms and front office services to the forefront and those who regard the men as the target market, marketing the security and value issues to the fore.

Keywords: Public Institutions, Employees, Hotel Selection Criteria

JEL Codes: M31, L83, J46

Kamu Kurumlarında Çalışanların Otel Seçim Kriterleri

Geniş Özet

1. Giriş

Turizm sektöründe faaliyet gösteren otel işletmeleri pazarlama faaliyetleri esnasında hedef kitlenin işletmeden beklentilerini dikkate almaktadır. Müşterilerin işletmeden istek ve beklentilerinin belirlenmesi ve bilinmesi pazarlamanın daha kolay ve etkin yapılmasına olanak sağlayabilecektir.

Çalışmada, kamu kurumlarında çalışan kişilerin otel seçimlerini etkileyen faktörleri belirlenmesi, kamu kurumlarında çalışanların otel seçimlerine uygun önerilerin sunulması ve sektörün kamu kurumlarında çalışanlara yönelik pazarlama faaliyetlerine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

2. Literatür

Akgündüz ve Bardakoğlu (2012) turizm amaçlı seyahate çıkan kişilerin otel seçimlerini etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla İzmir ilinde araştırma yapmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmış ve rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiş 166 kişiye uygulanmıştır. Çalışma sonucunda lisansüstü eğitilmiş kişilerin hizmet kalitesine; kadınların odaların temizliğine; lisans mezunu kişilerin ise fiyata daha fazla önem verdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

McCleary, Choi & Weaver (1998) tarafından yapılan çalışmada, iş seyahatine çıkan Amerikalı ve Koreli turistlerin otel seçim tercihlerini karşılaştırılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda araştırmaya katılan Amerikalı turistlerle, Koreli turistlerin otel seçim kriterleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

3. Yöntem

Çalışmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anketin oluşturulmasında Chu ve Choi (2000)'nin otel seçim kriterleri ölçeğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenini kamu kurumlarında çalışan 3.341.049 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada, evren ve örneklem ortalaması arasında izin verilebilir hata değeri (H) $\pm 0,05$ olarak alınmış, Yapılan analizler, anlamlılık düzeyi (α) 0,05 alınarak değerlendirilmiştir. Buna göre genelleme yapabilmek için örneklem sayısının 385 kişi olması gerektiği hesaplanmıştır. Çalışmada tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

4. Bulgular

Araştırma kapsamında 395 anket değerlendirilmeye alınmış ve istatistik paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Frekans analizi sonuçlarına göre katılımcıların 219'u erkeklerden, 176'sı ise kadınlardan oluşmaktadır. Katılımcıların eğitim seviyeleri sonuçlarına göre %45,3 ile lisans mezunlarının çoğunlukta olduğu görülmüş ve lisans mezunlarını sırasıyla %20,8 ile lise, %19,7 ile ön lisans, %11,9 ile lisans üstü ve %2,5 ile ilköğretim mezunları izlemektedir. Araştırmaya katılanların %56,2'si evli iken; %43,8'i bekarıdır. Katılımcıların yaşa göre dağılımlarına bakıldığında, katılımcıların %42,3 21-30 yaş arasında, %40,8'i ise 31-40 yaş arasında olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %2,5'i 20 yaş altı iken; %1,8'i ise 51 yaş ve üzeridir.

Çalışmada frekans analizinin yanı sıra faktör analizi ve karşılaştırma analizleri yapılmıştır. Faktör analizinde, KMO değerinin ,794 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle örneklemin yeterli olduğu söylenebilir. Faktör analizi sonucunda literatürle benzer şekilde 5 boyut ortaya çıkmıştır.

5. Sonuç

Kamu kurumlarında çalışanların otel seçim kriterlerinin belirlenmesi amacıyla kamu kurumlarında çalışan 395 kişiden elde edilen veriler analiz edilmiştir. Yapılan faktör analizinde 5 boyut ortaya çıkmıştır. Bunlar; Odalar ve önbüro hizmeti, hizmet kalitesi, değer, yiyecek- içecek ve rekreasyondur. Otel seçim kriterlerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amacıyla T-testi yapılmıştır. Bunun sonucunda, otel seçim kriterlerinden odalar ve önbüro hizmeti, güvenlik ve değer boyutları ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır. Kadınların erkeklere göre Odalar ve önbüro hizmetine daha fazla önem verirken; güvenlik ve değere ise erkeklerin daha fazla önem verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Buradan hareketle kadınları hedef pazar olarak gören işletmelerin odalar ve önbüro hizmetini ön plana çıkarmaları, erkekleri hedef pazar olarak gören işletmelerin ise güvenlik ve değer konularını ön plana çıkarmaları pazarlama açısından faydalı olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kamu kurumları, Çalışanlar, Otel Seçim Kriterleri

JEL Kodları: M31, L83, J46

References

- Akgündüz, Y. & Bardakoğlu, Ö. (2012). Turistlerin eğitim durumu ve cinsiyetlerinin otel seçimine etkisi: İzmir de bir araştırma. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(4), 13-29.
- Chu, R.K.S & Choi, T. (1999). An importance-performance analysis of hotel selection factors in the Hong Kong hotel industry: a comparison of business and leisure travellers. *Tourism Management*, 21, 633-377.
- McCleary, K.W., Choi, B.M. & Weaver, P.A. (1998). A Comparison of Hotel Selection Criteria Between U.S. and Korean Business Travelers. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 22(1), 25-38.

The Effects of Psychoeducation Program for Decreasing Social Appearance Anxiety on Social Appearance Anxiety Levels of High School Students

Hanife AKGÜL¹

Extended Abstract

1.Introduction

Anxiety is an emotion and one of main emotions in human (Morgan, 1977: 58). Anxiety is a fear with an unknown reason (Özer, 2002: 25). Social anxiety is the constant concern felt by people about being perceived negatively by others and about leaving negative impression on them (Clarke and Wells, 1995: 81). Social appearance anxiety determined as a kind of social anxiety is stated as “anxiety and tension experienced by the people about evaluation of their physical appearances by the other people (Hart, Leary, and Rejeski, 1989: 98) . In another definition, it is the emotional reaction people feel about the evaluation of their own physical appearances by others (Çınar and Keskin, 2015: 458). Hart et al., (2008: 51) defined this anxiety as a comprehensive concept including the characteristics about more general and holistic body perception and body image beyond the anxiety caused by the physical appearance. Social appearance anxiety is directly associated with how the individual perceive his/her body, that is, the body image perception. Social appearance anxiety can be evaluated as a result of a negative body image related to an individual’s body and appearance (Özcan et al., 2013: 109). Social anxiety and body image is a dynamic concept that begins to develop in infancy, is gaining importance especially during adolescence, and includes the subjective perception of the individual, who develops and changes throughout life, for his/her own body. During adolescence period which also includes high school years, the body image gains more importance. Adolescence is a critical stage for the formation of body image. Apart from how individuals perceive themselves, it is also important how others perceive them. People want to be perceived positively by others and this leads to anxiety in individuals (Kılıç, 2015: 28; Park, 2007: 495).

It was aimed to seek an answer to the question of “does the psycho-education program prepared to reduce the social appearance anxiety level have a significant effect on reducing the anxiety levels of the high school students?” In the study, 3 hypotheses were tested in the direction of this problem.

2.Method

In this study, an experimental model which can be shown as 2x2 with pre-test, post-test, measurement and control group which is frequently used in social sciences was used. The independent variable of the study was the psycho-education program applied to the experimental group. Dependent variable was the social appearance anxiety of high school students. The sample group consisted of a total of 40 high school students who received high

¹ Lecturer Dr., Erciyes University, hanifeakgul38@gmail.com

scores from the Social Appearance Anxiety Scale, included 20 students in the experimental group and 20 students in the control group, and were voluntary to participate in the study. The data in the study were collected by using the personal information form and "Social Appearance Anxiety Scale". The scale developed by Hart et al., was adapted to Turkish Culture by Doğan (2010). The psycho-education program "Reducing Social Appearance Anxiety" was applied to the experimental group and no procedure was applied to the control group. The prepared psycho-education program was a group intervention with "psycho-educational" content (Brown, 2013: 28). The main objective of this study was to reduce social anxiety. The program to be applied to the experimental group was structured on the basis of principles of Cognitive Behavioral Therapy. In accordance with the main goal of reducing the social appearance anxiety, it was aimed to develop the skills in dimensions of positive self-perception, self-esteem, self-acceptance, body image, effective communication, and social activity that are the predictors of anxiety. Since the data of the study were not normally distributed, all hypotheses were tested with non-parametric statistical tests. The Mann Whitney U test for unrelated measurements and Wilcoxon Signed Ranks Test for related samples were used. SPSS 20 was used in the analysis.

3.Results

Results and comments obtained as a result of the statistical analysis performed in the study were presented with the sequence of the hypotheses.

Hypothesis 1. Posttest mean scores of the students in the experimental group to whom Psycho-educational Program of Reducing Social Appearance Anxiety is applied, for social appearance anxiety scale are significantly lower than their pretest mean scores.

Table 1 shows the results of Wilcoxon Signed Rank Test performed to test hypothesis 1.

Table 1: Results of Wilcoxon Signed Rank Test for the Posttest - Pretest Scores of the Experimental Group

Posttest Pretest	N	Rank Average	Rank Total	z	p
Negative Rank	17	10	164.00	-2.98*	0.00
Positive Rank	0	0	0		
Equal	0				

* Based on negative rank

There was a significant difference between pretest and posttest scores of the experimental group according to Table 1 ($z=-2.98, p<.001$). It can be stated that the difference was in favor of pretest scores of the experimental group.

Hypothesis 2. There is no significant difference between pretest and posttest mean scores obtained by the students in the control group from Social Appearance Anxiety Scale

Table 2 shows the results of Wilcoxon Signed Rank Test performed to test hypothesis 2.

Table 2: Results of Wilcoxon Signed Rank Test for the Posttest - Pretest Scores of the Control Group

Posttest Pretest	N	Rank Average	Rank Total	z	p
Negative Rank	8	4.96	41.00	-0.63	0.47
Positive Rank	4	7.52	25.00		
Equal	5				

According to Table 2, there was no significant difference between pretest and posttest scores of the control group ($z=-0.63, p>0.05$). Thus, Hypothesis 2 was accepted in this case.

Hypothesis 3. Posttest mean scores of the students in the experimental group participating in the Psycho-educational Program of Reducing Social Appearance Anxiety, for social appearance anxiety scale are significantly lower than posttest mean scores of the control group who does not participate in this program.

Table 3 shows the results of Wilcoxon Signed Rank Test performed to test hypothesis 3.

Table 3: Mann Whitney U Test Results of Posttest scores of Control Group and Experimental Group

Group	N	Rank Average	Rank Total	U	p
Experimental	17	10	163.00	0	0.00
Control	17	27	462.00		

According to Table 3, there was a significant difference between posttest scores of experimental and control groups ($U=0, p<.001$). When taking the rank averages into consideration, the students who participated in the training were observed to feel less social appearance anxiety than the students who did not. Therefore, Hypothesis 3 was accepted in this case.

4. Comments and Discussion

As a result of the study, it was determined that there was a significant decrease in the anxiety scores of the students who participated in the psycho-educational program of reducing the social appearance anxiety compared to those who did not participate in this program. This

result was a result supporting the purpose of the study. The fact that psycho-education is based on skill-building, informing, improvement and experience and supporting the sessions with weekday activities has increased the effectiveness of the program. By adding fun games, stories, jokes, folk songs, and poems related to the subject into the psycho-education, it was ensured to be more attractive and fun. In each session, information about the subject of the session was presented and this information was supported with mini-exercises and events. It was observed that students enjoy exercise, activities and games and they increased the students' participation into the psycho-education. All hypotheses in the study were verified. The Psycho-education Program of Reducing Social Appearance Anxiety prepared was found to be an effective program to cope with the anxiety and to reduce the anxiety level of the students. As a result of the study, when it was evaluated with the results of the previous related studies together, the studies supporting the result are predominant. This result is compatible with the literature in general.

Keywords: Social Appearance Anxiety, Psychoeducation Program, High School Student.

JEL Codes: A20, A22, I21

Sosyal Görünüş Kaygısını Azaltma Psiko-Eğitim Programının Lise Öğrencilerinin Sosyal Görünüş Kaygı Düzeylerine Etkisi

Geniş Özet

1.Giriş

Kaygı bir duygudur ve insandaki en temel duygulardandır (Morgan, 1977: 58). Kaygı nedeni belli olmayan korkudur (Özer, 2002: 25). Sosyal kaygısı ise İnsanların başkaları tarafından olumsuz olarak algılanma ve onlar üzerinde olumsuz izlenim bırakma konusunda duydukları sürekli endişe durumudur (Clarke and Wells, 1995: 81). Sosyal kaygının bir çeşidi olarak belirlenen sosyal görünüş kaygısı ise, “insanların dış görünüşlerinin diğer insanlar tarafından değerlendirilmesine yönelik yaşadıkları endişe ve gerginlik” olarak ifade edilir (Hart, Leary and Rejeski, 1989: 98) . Başka bir tanımda ise, insanların, başkaları tarafından kendi fiziksel görüntülerinin değerlendirilmesine karşı hissettikleri duygusal tepkidir (Çınar ve Keskin, 2015: 458). Hart ve arkadaşları (2008: 51) ise bu kaygıyı fiziksel görünüşten kaynaklanan kaygının da ötesinde, daha genel ve bütüncül beden algısı ve beden imajına dair özellikleri de içeren kapsamlı bir kavram olarak tanımlar. Sosyal görünüş kaygısı, bireyin bedenini nasıl algıladığı yani beden imajı algısı ile doğrudan ilişkilidir. Sosyal görünüş kaygısı, bireyin bedeniyle ve görünüşüyle ilgili olumsuz beden imajının bir sonucu olarak değerlendirilebilir (Özcan ve ark., 2013: 109). Sosyal kaygı ve beden imajı, bebeklikte gelişmeye başlayan, özellikle ergenlik döneminde önem kazanan, yaşam boyu gelişen ve değişen bireyin kendi bedeni ile ilgili öznel algılamasını içeren dinamik bir kavramdır. Lise yıllarını da kapsayan ergenlik döneminde beden imajı çok daha önem kazanır. Ergenlik, beden imajının oluşması için kritik bir evredir. Bireylerin kendilerini nasıl algıladıkları dışında, başkalarının onları nasıl algıladıkları da önemlidir. Kişiler başkaları tarafından da olumlu

algılanmak isterler ve bu durum bireylerde kaygıya neden olur. (Kılıç, 2015: 28; Park, 2007: 495).

Sosyal görünüş kaygı düzeyini azaltmaya yönelik hazırlanan psiko-eğitim programının lise öğrencilerinin kaygı düzeylerini azaltmaya anlamlı bir etkisi var mıdır?" sorusuna yanıt aramaktır. Araştırmada, bu problem doğrultusunda 3 denence test edilmiştir.

2. Yöntem

Bu araştırmada sosyal bilimlerde sıklıkla kullanılan ön test, son test, ölçümlü ve kontrol gruplu 2x2 olarak gösterilebilecek deneysel model kullanılacaktır. Araştırmanın bağımsız değişkeni; deney grubuna uygulanan psiko-eğitim programıdır. Bağımlı değişkeni ise; lise öğrencilerinin sosyal görünüş kaygılarıdır. Araştırmanın Çalışma grubu; Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği'nden yüksek puan almış, 20'si deney grubu, 20'si kontrol grubunda olmak üzere, çalışmaya gönüllü katılan toplam 40 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmada veriler; kişisel bilgi formu ve "Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği" ile elde edilmiştir. Hart ve arkadaşları tarafından geliştirilen ölçek, Doğan (2010) tarafından Türk Kültürüne uyarlanmıştır. Deney grubuna "Sosyal Görünüş Kaygısını Azaltma" psiko-eğitim programı uygulanmış, kontrol grubuna ise hiçbir işlem uygulanmamıştır. Hazırlanan Psiko-eğitim Programı, "Psiko-eğitimsel" içerikli bir grup müdahalesidir (Brown, 2013: 28). Bu çalışmada da sosyal görünüş kaygısını azaltmak temel amaçtır. Deney grubuna uygulanacak program, Bilişsel Davranışçı Terapi ilkeleri temelinde yapılandırılmıştır. Sosyal görünüş kaygısını azaltmak temel amacı doğrultusunda; kaygının yordayıcıları olan, olumlu benlik algısı, benlik saygısı, kendini kabul, beden imajı, etkili iletişim, sosyal faaliyet boyutlarındaki becerileri geliştirmek hedeflenmiştir. Araştırma verileri normal dağılmadığı için tüm denenceler, parametrik olmayan istatistiksel testler ile test edilmiştir. İlişkisiz ölçümler için Mann Whitney U testi ve ilişkili örneklemelerde Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır. Analizde SPSS 20 kullanılmıştır.

3. Bulgular

Araştırmada yapılan istatistiksel analizler sonucu elde edilen bulgular ve yorumlar denencelerin yazılış sırası ile sunulmuştur.

Denence 1. Sosyal Görünüş Kaygısını Azaltma Psiko-Eğitim Programı uygulanan deney grubundaki öğrencilerin, Sosyal görünüş kaygısı ölçeği son test puan ortalamaları, ön test puan ortalamalarından anlamlı düzeyde düşüktür.

Denence 1'in test edilmesi için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testinin sonuçları Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Deney Grubunun Son Test - Ön Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Test Sonuçları

Sontest- Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	17	10	164.00	-2.98*	0.00
Pozitif Sıra	0	0	0		

Eşit 0

*Negatif sıralara dayalı

Tablo 1'e göre deney grubunun ön test ve son test puanlarının arasında manidar bir farklılık vardır ($z=-2.98$, $p<.001$). Farklılığın deney grubunun ön test puanlarının lehine olduğu belirtilebilir.

Denence 2. Kontrol grubundaki öğrencilerin Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği ön test puan ortalamaları ile son test puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir fark yoktur

Denence 2'nin test edilmesi için yapılan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testinin sonuçları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2: Kontrol Grubunun Ön Test-Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Test Sonuçları

Son test	test-Ön N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	8	4.96	41.00	-0.63	0.47
Pozitif Sıra	4	7.52	25.00		
Eşit	5				

Tablo 2'e göre kontrol grubunun ön test ve son test puanlarının arasında manidar bir farklılık yoktur ($z=-0.63$, $p>0.05$). Böylece, bu durumda denence 2 kabul edilir.

Denence 3. Sosyal Görünüş Kaygısını Azaltma Psiko-eğitim Programına katılan deney grubundaki öğrencilerin Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği son test puan ortalamaları, bu programa katılmayan kontrol grubunun son test puan ortalamalarından anlamlı düzeyde düşüktür.

Denence 3'ün test edilmesi için yapılan Mann Whitney U Testinin sonuçları Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3: Deney Grubunun Son Test- Kontrol Grubu Son Test Puanlarının Mann Whitney U Test Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Deney	17	10	163.00	0	0.00
Kontrol	17	27	462.00		

Tablo 3'e göre deney grubu son test-kontrol grubu son test puanlarının arasında manidar bir farklılık vardır ($U=0$, $p<.001$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, eğitime katılan öğrencilerin, eğitime katılmayanlara göre daha az sosyal görünüş kaygısı hissettiği görülmektedir. Böylece bu durumda denence 3 kabul edilir.

4. Yorum ve Tartışma

Araştırma sonucunda, sosyal görünüş kaygısını azaltma psiko-eğitim programına katılan öğrencilerin, bu programa katılmayanlara göre kaygı puanlarında anlamlı bir azalma olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, araştırmanın amacını destekleyen bir sonuçtur. Psiko-eğitimin beceri kazandırmaya, bilgilendirmeye, iyileştirmeye yönelik ve yaşantıya dayalı olması ve ayrıca hafta içi aktiviteleri ile oturumların desteklenmesi programın etkinliğini artırmıştır. Psiko-eğitimin içeriğine konuyla ilgili eğlenceli oyunlar, hikayeler, fıkralar, türküler ve şiirler eklenerek daha çekici ve eğlenceli hale gelmesi sağlanmıştır. Her oturumda oturumun konusuyla ilgili bilgi sunulmuş, bu bilgi mini egzersiz ve etkinliklerle desteklenmiştir. Egzersiz, etkinlik ve oyunların öğrencilerin hoşuna gittiği ve psiko-eğitime katılımlarını artırdığı gözlenmiştir. Araştırmadaki bütün hipotezler doğrulanmıştır. Hazırlanan Sosyal Görünüş Kaygısını Azaltma Psiko-eğitim Programı'nın, öğrencilerin yaşadığı kaygı düzeyini azaltmada ve kaygıyla baş etmede etkili bir program olduğu bulunmuştur. Araştırma sonucu, bu konuda daha önce yapılan araştırma bulguları ile birlikte değerlendirildiğinde, bulunan sonucu destekleyen çalışmaların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bu sonuç genel olarak alan yazınla uyumludur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Görünüş Kaygısı, Psiko-Eğitim Programı, Lise Öğrencisi.

JEL Kodları: A20, A22, I21

References

- Brown, N.W., (2013). *Psikolojik Danışmanlar İçin Psiko-Eğitsel Gruplar Hazırlama ve Uygulama Rehberi* (V. Yorgun, Çev.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Clark, D. M. and Wells, A. (1995). A cognitive model of social anxiety. In R. Heimberg, M. Liebowitz, D. A. Hope, & F. R. Schneier (Eds.), *Social anxiety: Diagnosis, assessment and treatment in* (69–93). New York: Guildford Press.
- Çınar, H., ve Keskin, N. (2015). "Öğrencilerin Sosyal Görünüş Kaygısının Öğrenim Yeri Tercihlerine Etkisi". *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 14, 457-464.
- Doğan, T. (2011). "Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeğinin Psikometrik Özelliklerinin Ergenlerden Oluşan Bir Örneklem Üzerinde İncelenmesi". *İlköğretim Online*, 10(1), 12-19. file:///C:/Users/acer/Downloads/1637-1505-1-PB.pdf (Erişim Tarihi: 05.02.2017).
- Doğan, T. (2010). "Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması". *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39: 151-159. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/hunefd/article/viewFile/5000048388/5000045709> (Erişim Tarihi: 04.02.2017)

Hart, T. A., Flora, D. B., Palyo, S. A., Fresco, D. M., Holle, C., and Heimberg, R. C. (2008). "Development and Examination of the Social Appearance Anxiety Scale". *Assessment*, 15, 48-59. <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1073191107306673>

Hart, E.A, Leary, M.R. and Rejeski, W.J., (1989), "The Measurement of Social Physique Anxiety", *Journal of Spar-r & Exercise Psychology*, 11, 94-104.

Kılıç, M. (2015). *Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Görünüş Kaygıları İle Benlik Saygıları Ve Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Morgan, C. (1977) *Psikolojiye Giriş*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.

Özcan, H., Subaşı, B. Budak, B, Çelik, M., Gürel, Ş.C., Yıldız, M. (2013). "Ergenlik ve Genç Yetişkinlik Dönemindeki Kadınlarda Benlik Saygısı, Sosyal Görünüş Kaygısı, Depresyon ve Anksiyete İlişkisi" *Journal of Mood Disorders*, 3(3), 107-113 DOI: 10.5455/jmood.20130507015148

Özer, K. (2002). *Kaygı*. İstanbul: Sistem Yayınevi.

Park, L. E. (2007). "Appearance-based rejection sensitivity: Implications for mental and physical health, affect, and motivation". *Personality and Social Psychology Bulletin*, 33, 490–504. doi:10.1177/0146167206296301

KAYNAKÇA,

The Presentation of Socail Media Tools in Internet News

Salih TIRYAKI¹, Emre Vadi BALCI²

Extended Abstract

Science and technology journalism constitute the most important resources that will enable the public to be informed in the field of science and technology. Technology news is a feature that deals with the whole public as a news value. Because technology is used by all people, technology-driven developments are intensely followed. Technology news represents one of the most important and widely read newsgroups today. This type of news is especially concentrated in internet news sites.

Internet as a leading communication technology and internet newspapers, which have been shown as one of the new news transmission facilities provided by nowadays have met a significant part of people's daily news needs. The process of receiving news of people on the internet is based on the sites known as news sites' news selections and presentations. In particular, these news sites publish news of technology on their pages that is of interest to people of all age groups. In the context of technological developments, it is a necessity in today's conditions to focus social media tools and developments related to attracting people in the context of news value factors.

Social media, also shown as another important means of communication and their applications for smartphones that the internet has added to our daily lives have become the most important means of getting news and giving. When these processes are taken into consideration, news process on behalf of smart phones which are the most important means of communication processes in daily life and social media applications used on these devices which become an inseparable part of people become important. Today, in the news of this technological environment where different developments or updates are being made every day, the usage rates of social media and applications are being expressed in billions around the world, it is necessary to carefully examine and report the news about these processes.

In the study, technology pages of internet newspapers were examined. While considering the presentation of news about social media and applications in tech news, the quantitative situation of social media news in internet newspapers was tried to be revealed by content analysis method. The sites included in the study were reviewed in the context of important social networks such as Facebook, Twitter, Instagram and Whatsapp, as well as technology pages and social media applications on these sites.

According to the findings of the study, as a result of the review of the subject, it is seen that Facebook (51.90%) was followed by Whatsapp (28.70%), Instagram (12.20%) and Twitter (7.20%) respectively. All news was presented with visuals by 100%. The result was that 73,40% of the articles used their own visuals, 7,20% used other product visuals and only 2,10% used other visuals. It is seen that 62,90% of the news remarks the source and 37,10% does not

¹ Yrd. Doç. Dr. Uşak Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, tryk.s@hotmail.com

² Yrd. Doç. Dr. Uşak Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Yeni Medya Bölümü, emrevadi@gmail.com

remark the source of news. 51.90% of the news has advertisement and advertisement presentation. 32.50% of the news reports use hyperlinks. While 62.40% of the news is written in accordance with the 5N1K rule, 37.60% does not comply with this rule. 96.20% of the news is written according to the news language. When the writing techniques of news used are examined, it is seen that, 62,90% by inverted pyramid, 23,60% by square technique and 10,10% by way of listing technique. Other findings of the research are based on the differentiation of these topics according to the newspapers examined.

Technology journalism requires close follow-up of scientific and social developments due to its unique characteristics. In this respect, it is a necessity for journalists work on this area to receive special education in this area and should be educated as a field of expertise in this field's educational institutions in the future. On the other hand, it is a education that will enable people working in the field of science and technology to have basic journalism knowledge and news writing techniques.

Keywords: Social Media Applications, Internet News, Technology News, Social Media News

İnternet Gazetelerinde Sosyal Medya Araçlarının Sunumu

Bilim ve teknoloji haberciliği, halkın bilim ve teknoloji alanında bilgilenmesini sağlayacak en önemli kaynakları oluşturmaktadır. Teknoloji haberleri, haber değeri olarak tüm halkı ilgilendiren bir özellik arz etmektedir. Teknolojinin tüm insanlar tarafından kullanılması dolayısıyla teknoloji odaklı gelişmeler yoğun biçimde takip edilmektedir. Teknoloji haberleri, günümüzde en önemli ve çok okunan haber gruplarından birini temsil etmektedir. Bu haber türü özellikle internet haber sitelerinde yoğun olarak yer almaktadır.

Gelişen iletişim teknolojilerinin başında yer alan internet ve internetin sağladığı yeni haber iletim imkanlarından biri olarak gösterilen internet gazeteleri, günümüzde insanların günlük haber alma ihtiyaçlarının önemli bir bölümünü karşılar hale gelmiştir. İnsanların internette haber alma süreçleri, haber siteleri ismiyle de anılan, internet gazetelerinin, haber seçimleri ve sunumları üzerine kurulmuştur. Bu haber siteleri özellikle, günümüzde her yaş grubundan insanı ilgilendirir hale gelen teknoloji haberlerini sayfalarında yayınlamaktadır. Teknolojik gelişmeler konusunda, haber değer etmenleri bağlamında insanların ilgisini çekmeye odaklanarak sosyal medya araçları ve bunlarla ilgili gelişmeleri haberleştirmeleri günümüz koşullarında bir zorunluluktur.

İnternetin günlük hayatımıza kattığı diğer önemli haberleşme aracı olarak da gösterilen sosyal medya ve bunların akıllı telefonlar için hazırlanmış uygulamaları, insanların en önemli haber alma hatta verme araçları haline gelmiştir. Bu süreçler dikkate alındığında insanların ayrılmaz bir parçası haline gelen, günlük yaşamlarında haberleşme süreçlerinin en önemli aracı olan akıllı telefonların ve bu cihazlar üzerinden kullanılan sosyal medya uygulamaları hakkında gelişmelerin takip edilmesi adına yayınlanan haberler önemli hale gelmektedir. Her gün farklı bir gelişme ya da güncellenmenin olduğu bu teknolojik ortamın haberlerinde, sosyal medya ve uygulamalarının kullanım oranlarının dünya çapında milyarlarla ifade edildiği günümüzde, dikkatle incelenmesi ve bu süreçlerle ilgili haberlerin ortaya konulması gerekmektedir.

Çalışmada, internet gazetelerinin teknoloji sayfaları incelenmiştir. Teknoloji haberleri içerisinde yer alan sosyal medya ve uygulamalarına dair haberlerinin sunumu dikkate alınırken, internet gazetelerinde yer alan sosyal medya haberlerinin niceliksel durumları içerik çözümlemesi yöntemiyle ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmaya dahil edilen siteler, bu sitelerde yer alan teknoloji sayfaları ve sosyal medya uygulamaları haberleri, Facebook, Twitter, Instagram ve Whatsapp gibi önemli sosyal ağlar ekseninde incelenmiştir.

Çalışmanın bulgularına göre, konu başlıklarına ait inceleme sonucunda en fazla %51,90 oranıyla Facebook olduğu ve bunu sırasıyla (%28.70) Whatsapp, (%12.20) Instagram ve (%7.20) Twitter takip ettiği görülmektedir. Tüm haberler %100 oranında görsellerle sunulmuştur. Haberlerin, %73,40'ında ürünün kendi görseli kullanılırken, %7,20'sinde başka ürün görseli ve yalnızca %2,10'ununda diğer görseller kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Haberlerin, %62,90'nında kaynak kullanıldığı, %37.10'nunda kaynak kullanılmadığı görülmektedir. Haberlerin %51.90'nında Reklam ve Tanıtıma Yönelik Öge Sunumu vardır. Haberlerin %32.50'sinde hiperlink kullanımına rastlanmaktadır. Haberlerin %62.40'ı 5N1K kuralına uygun biçimde yazılırken, %37.60'ında bu kurala uymamaktadır. Haberlerin %96.20'si haber diline uygun biçimde yazılmıştır. Kullanılan yazım tekniği incelendiğinde %62,90'nı ters piramit, %23,60'ı kare ve %10,10'u listeleme yöntemi ile yazıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın diğer bulguları ise bu konuların gazetelere göre farklılaşmasına dayanmaktadır.

Teknoloji haberciliği kendine has özelliklerden dolayı bilimsel ve sosyal gelişmelerin yakından takibini gerektirmektedir. Bu açıdan bu alanda çalışacak gazeteci ve habercilerin bu alanda özel eğitim almaları bir gerekliliktir ve ilerleyen zamanda bu sahanın eğitim kurumlarında uzmanlık alanı olarak eğitimi verilmelidir. Diğer açıdan ise bilim ve teknoloji alanında çalışan kişilerin temel habercilik bilgisine ve haber yazım tekniklerine sahip olmalarını sağlayacak bir eğitimidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya Uygulamaları, İnternet Gazeteleri, Teknoloji Haberleri, Sosyal Medya Haberleri

References

- Alver, F. (2013). Bilim ve Gazetecilik Alanlarının Karşılaşması ya da Bilimsel Metinlerin Popülerleşmesi: Bilim Gazeteciliği, Şövalyelik Mesleği Olarak Gazeteciliğin Uzmanlık Alanları Ed: Şebnem Çağlar, Konya: Literatürk Yayınevi.
- Aziz, A. (1990). Araştırma Yöntemleri-Teknikleri ve İletişim, Ankara: İletişim Araştırma Derneği Yayınları No: 3.
- Becerikli, S. (2013). Türkiye'deki Bilim Teknoloji Yenilik Habercilerinin Profili ve Haber Yapma Pratikleri Üzerine Düşünmek, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 2013/II, 45, Sayfa: 1-18.
- Brumfiel, G. (2009). Science Journalism: Supplanting the Old Media?, <https://www.nature.com/news/2009/090318/full/458274a.html>, Erişim: 1- 2- 2016.
- Bucchi, M. (2004). Science in Society an Introduction to Social Studies of Science, New York, Routledge.

Cunningham, D. & Stewart, J. (2012). Perceptions and Practices: A Survey of Professional Engineers and Architects, International Scholarly Research Network ISRN Education Volume 2012, Page: 1-11.

Cunningham, D. (2006). Trends in Curricular Matters for Science and Technology Journalism, In Proceedings of the IEEE Conference on the Convergence of Technology and Professional Communication: Racing into the Future, Saratoga Springs.

Erdoğan, İ. (2007). Türkiye'de Gazetecilik ve Bilim İletişimi, Yapısal Özellikleri ve Çözüm Önerileri, Ankara: Pozitif Yayıncılık.

Gökçe, O. (2001). İçerik Çözümlemesi, Konya: Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.

Gregory, J. ve Miller S. (2000). Science in Public Communication, Culture and Credibility, USA, Basic Books.

Hughes, J. (2007). Insects or Neutrons? Science News Values in Interwar Britain, Journalism, Science and Society Science Communication between News and Public Relations. (Ed: Martin W. Bauer ve Massimiano Bucchi), New York, Routledge.

Ma, W. W., & Yuen, A. H. (2007). Learning News Writing Using Emergent Collaborative Writing Technology Wiki, Blended Learning Workshop on Blended Learning 2007 Edinburgh, United Kingdom, 15-17 August, 2007 Proceedings, Page: 303-315.

Nielsen, K. (2013). Scientific Communication and the Nature of Science, Science & Education Volume 22, Issue 9, Page: 2067–2086.

Radfort, T. (2007). Scheherazade Telling Stories, Not Educating People, Science and Society Science Communication between News and Public Relations, (Ed: Martin W. Bauer ve Massimiano Bucchi), New York, Routledge.

Trench, B. (2007). How Internet Changed Science Journalism, Science and Society Science Communication between News and Public Relations, (Ed: Martin W. Bauer ve Massimiano Bucchi), New York, Routledge.

Viollet-le-Duc's Structural Rationalism and Innovation in Architectural Historiography from the 19th Century to the Present¹

Kemal Reha KAVAS²

Extended Abstract

Until the 19th century, the conventional methodological framework for historiography of art and architecture was outlined by the Renaissance author Giorgio Vasari (1511-1574), who put forward a cyclical model of successive periods in art and architecture (Ferne, 1995: 10-12). Vasari evaluated all periods of art according to the classical standards. Vasari positioned the periods of “decay” between the so-called “peaks” of civilization manifested by the classical antiquity and the Renaissance, while Gothic architecture was regarded as a period of decay (Ferne 1995: 12). In accordance with this rigid framework the Italian High Renaissance and the ancient Greek art constituted “the norms for judging all art” and this interpretation prevailed until the reassessment of the medieval art and architecture in the 19th century (Schapiro, 1998:147).

The 19th century witnessed the contestation of the Vasarian cycle (Porphyrios, 1981: 96-104). This led to the analysis of historical architecture with reference to the inherent terms of architecture such as structural layout, function and materials (Ferne, 1995: 13). In this scope, Viollet-le-Duc (1814-1879) is a significant figure because he reviewed Greek and Roman architecture from the new architectural perspectives of structural rationalism and also interpreted Gothic architecture from a completely new viewpoint. Viollet-le-Duc challenged the emphasis on formal vocabulary and argued that the logic underlying the form is much more important the form itself. He rejected Classical as an overarching formal standard. He argued that there was not a predefined set of forms. The reliable criterion for architectural design was the integrity of the context and design product in terms of contemporary materials and structural systems.

Viollet-le-Duc's “Dictionnaire raisonné de l'architecture française” (1854-1868) is regarded as a critical response to “Dictionnaire de l'Académie des Beaux-Arts” (1858), (Bergdoll, 1990:3). Viollet-le-Duc contested the Beaux-Arts tradition's stress on Classical form and criticized the repudiation of the validity of the medieval French architecture. For Viollet-le-Duc, Gothic was “an entirely different system of architecture with a set of distinct laws that could not be judged on the same criteria as classical architecture.” (Bergdoll, 1990: 7)

The concept of innovation has been an important issue for many disciplines. Natural and applied sciences such as mathematics, physics, engineering disciplines and social sciences such as sociology and economy are in many ways concerned with the concept of innovation. Architecture, which is by definition, is an intersection of art and science, is always related with

¹ This work was supported by The Scientific Research Projects Coordination Unit of Akdeniz University. Project Number: 2017.05.0161.003.

² Assoc.Prof.Dr., Akdeniz University Faculty of Architecture Department of Architecture, Antalya – Turkey, kemalkavas@akdeniz.edu.tr.

innovation and its related concepts. Especially, the history of architecture, which is often constructed upon evolution of construction paradigms, relates the field with the discussion of innovation.

In order to understand the place of innovation in Viollet-le-Duc's studies, it is necessary to clarify the meaning of innovation. Although the term is closely related with a set of terms such as invention, design and change, scrutinized analysis indicates that these terms should not be confused with each other. The dictionary definition of "innovation" is "the action or process of making changes in something established, especially by introducing new methods, ideas, or products." ([https:// en.oxforddictionaries.com/definition/innovate](https://en.oxforddictionaries.com/definition/innovate) and <https:// en.oxforddictionaries.com / definition / innovation>). To establish a more comprehensive understanding of "innovation", the dictionary definitions of the related terms should be understood and a comparison should be made. In this framework, "to invent" means "create or design (something that has not existed before); be the originator of" (<https://en.oxforddictionaries.com/definition/invent>).

To design stands for "the art or action of conceiving of and producing a plan or drawing of something before it is made" and also "a plan or drawing produced to show the look and function or workings of a building, garment, or other object before it is made" (<https://en.oxforddictionaries.com/definition/design>). This terminological analysis exhibits that innovation has common points with invention since originality and novelty are essential requisites for the action of innovating but it is false to use innovation and invention interchangeably due to an important difference between the two processes. Invention is designing something "that has not existed before" while innovation is a rational transformation of an established design by an original method of interpretation. The transformative method of innovation should be original, it should propose new perspectives for seeing and interpreting an established model and integrating it into changing needs and visions.

In this framework, architectural design can be related more with innovation rather than invention since in history architects have interpreted established spatial models by adopting them into specific environmental inputs, socio-economic contexts, changing functional needs and construction materials and structural systems. Although scientific inventions have changed structural systems, construction materials and building methods, spatial design principles have usually been long lasting inventions have been adopted to these principles through innovation. Although this way of interpreting architectural history seems quite logical in our age, understanding architecture and its historical material from the perspectives of innovation has only become possible around 19th century, as it is clearly observed in the reasoning of Viollet-le-Duc. For Viollet-le-Duc, a period in architectural history is valuable as long as it has original innovative capacities.

For Viollet-le-Duc, architecture cannot be judged in terms of its conformity to an established form. The real basis is principle and innovation. For Viollet-le-Duc, being original and civilized (Hearn, 1995: 64) lies in the conformity to a principle regulated by a logical method. He opposes the Renaissance-grounded idea that the Gothic is barbarous. He argues that it is meaningless to investigate if the medieval architects "have more or less nearly approached the forms of Greek art," instead, it is worth considering if "they have proceeded like the Greeks" in the manifestation of the rational principle of construction in the final form of the building. In this way Viollet-le-Duc has opened up new perspectives (Le Corbusier, 1986) for his proposed modern architecture.

Keywords: Innovation, Architecture, Art, History, Structure, Rationalism

References

Bergdoll, (1990) “Introduction” in *Viollet-le-Duc, The Foundations of Architecture: Selections from the Dictionnaire Raisonné*, intro. By B.Bergdoll, trans. By K.D.Whitehead, George Braziller, New York, p.3

Fernie, E (1995) ‘Introduction: A History of Methods,’ *Art History and Its Methods: A Critical Anthology*, Phaidon, Hong Kong

The Architectural Theory of Viollet-le-Duc, Essays and Commentary, M.F.Hearn ed., MIT Press, Cambridge, third edition, 1995

Le Corbusier (1986) *Towards a New Architecture*, Dover Publications, Inc., New York. (Reprint. Originally published: London, J.Rodker, 1931.)

Porphyrĳos, D. (1981) “Notes on a Method,” *Architectural Design Profile: On the Methodology of Architectural History*, pp.96-104.

Vasari, G. (1995) “The Lives of the Artists,” in E. Fernie ed. *Art History and Its Methods: A Critical Anthology*, Phaidon, Hong Kong, pp.22-42

[https:// en.oxforddictionaries.com/definition/innovate](https://en.oxforddictionaries.com/definition/innovate) and <https:// en.oxforddictionaries.com / definition / innovation>.

The Effects of Possible Climate Changes in Manavgat

Serkan SABANCI¹

Extended Abstract

1. Introduction

To reveal the climate of a place, it is not enough to pay regard to temperature, pressure, winds, humidity or precipitation individually. All the climate elements of that place should be examined together. Because climate is the correlation of these events (Ardel ,1973; Dönmez, 1990; Atalay, 2010). In this study, it is essential to study the climate elements of the area to discuss the effect of the climate change. Therefore, by analysing the temperature and precipitation characteristics of the area, the climate type of the area were determined by various climate classification methods. In consideration of the analysis, we will focus on how the region will be affected by the climate changes (Sür, 1977; Sabancı, 2012).

2. The Effects of Possible Climate Changes in Manavgat

The climate has many impacts on human and nature. As well as natural processes, the climate is more variable and warmer with various human effects. This process is accelerated with the greenhouse effect following the industrial revolution (Gönençgil, 2008; Türkeş, 2016). The main aim of this study is to investigate the possible impacts of the climate change on the area by revealing the climatic characteristics of Manavgat. For this purpose, the climatic data of Manavgat were analysed and changes by human effect were examined. Manavgat is located in the zone of the Taurus Mountains in terms of geomorphology (Atalay and Mortan, 2003). Manavgat, located within the borders of Antalya, is surrounded by Serik in the west, İbradı in the northeast, Gündoğmuş, Akseki and Alanya in the east, the Mediterranean in the south. Considering the climate data of 55 years between 1960-2015 in Manavgat, the mean temperature is 18,6°C. The amplitude value is 17,3 °C. The highest temperature value measured during the observation period is called the absolute maximum temperature (Erinç, 1996). The highest temperature observed in Manavgat during the observation period is measured as 43,8°C on June 27th. There was a serious drought in Manavgat as it was in whole Turkey in 2007 and it affected especially the agricultural activities (Sabancı, 2012; 2013a; 2014). The annual total precipitation in Manavgat is 1.102 mm. The month which receive the most rainfall during the year is December (250,9 mm). As it is seen in the typical Mediterranean climate, the most of the precipitation falls in the winter. In summer, there is almost no precipitation. The driest month is July (1,3 mm). Seasonal precipitation should be considered in climate studies and climate classifications. We see that maximum precipitation in Manavgat falls in the winter with 59,88%. The second most precipitation is seen in the autumn, the least precipitation is in the summer. The precipitation rate during the summer indicates the summer drought, which characterise the Mediterranean climate (Sabancı, 2013b). The summer rainfall is 1,26%.

¹ Arş. Gör. Serkan Sabancı, Siirt Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye Coğrafyası A.B.D., sabanciserkan@gmail.com

According to Köppen formula, 90,7% of the rainfall in Manavgat falls between October and March. More than 90% of the rainfall falls in the winter and serious summer droughts are experienced in the hot season. With respect to Köppen climate classification, Manavgat is included in the mild mid-latitude (C) climates. This climate type is expressed by Csa and characterised by drought climate (the Mediterranean climate) with mild winters and hot summers (Larson and Lohrengel, 2011). According to De Martonne and Gottman formula, six months between October and March are humid, April is semi-arid, four months between March and October are drought. When we take into account the annual arid index 1942, although Manavgat is within semi-arid months, it shows a characteristic close to the transitional values between semi-arid-humid months (Sabancı, 2012; 2016). Considering the Thornthwaite water balance of Manavgat, the precipitation from October is greater than potential evapotranspiration. During the five-month period between November and March, the soil is saturated with water and excess water is available. Starting from the end of March, in April and May, the lack of water occurs in the soil with the use of the excess water by the soil. Drought is seen clearly during the 4-month period between June and September. From September, the precipitation starts to increase. In October, since the precipitation is greater than the potential evapotranspiration, water starts to accumulate in the soil. So, Manavgat is stated by "B1 B'3 s2 b'4". Manavgat is humid with the first order and mesothermal with the third order. It has a climate type which is close to marine conditions with excessive lack of water (Dönmez, 1990; Sabancı, 2012; 2016). Erinc precipitation effectiveness index shows that Manavgat is under a humid climate type and humid forest vegetation type. Five months (November, December, January, February and March) are very important in the meteorological station of Manavgat. October and April are humid months (Index value of October is 40,1. This value is close to the transition value between semi-humid-humid months). Drought is perceivable from May. Thus, index value of May indicates the arid month. June, July, August and September are the absolute arid months. Arid conditions are highly effective even in September (Erinc, 1996; Sabancı, 2016). According to the researchers, climate change is seen and will continue to be seen in the area where Manavgat is located. Events such as temperature increase, drought, desertification, salinisation and erosion will increase. Water related problems will be experienced and agricultural production will change accordingly. Depending on severe and sudden rainfall, floods and overflows will increase during the melting period of snow (Erlat 2009; Gülcü, 2011). As a result of studies, decline in winter precipitation has been detected in the Eastern Mediterranean Basin since the 1970s. Especially in spring months in Manavgat, drought and possible effects of climate change are mentioned. The effects such as torrential downpours causing flood and overflow, landslip due to vegetation destruction (Sabancı, 2015), low water and decrease in flow rate based on summer drought are quite common. DSI records related with floods and low water in.

3. Conclusion

With respect to Köppen climate classification, Manavgat is included in the mild mid-latitude (C) climates. This climate type is expressed by Csa and characterised by drought climate (the Mediterranean climate) with mild winters and hot summers. According to De Martonne and Gottman formula, summer months are arid, winter months are humid, autumn and spring months exhibits a transition between semi-arid and humid climates. According to Thornthwaite climate classification, the study area is expressed by the letters "B1 B'3 s2 b'4". Manavgat has a climate which is humid with the first order, mesothermal with the third order and close to marine conditions with excessive lack of water. Although Erinc precipitation

effectiveness index shows that Manavgat is under a humid climate type and humid forest vegetation type, implementation of this index to the months shows different characteristics. Summer drought is so important. Since most of the precipitation falls in the winter, torrential downpours lead to overflow. In summer months, low water and drought occur due to the decreasing flow rate.

Keywords: Climate, Climate change, Drought.

JEL Kodları: Q51, Q53, Q54

Manavgat'ta Olası İklim Değişikliklerinin Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Bir yerin ikliminin ortaya konmasında o yerdeki yalnız sıcaklık, yalnız basınç ve rüzgârlar veya sadece nem ve yağış yeterli değildir. O yerin iklimi hakkında, ancak iklimin bütün elemanlarının bir arada incelenmesi bir fikir verir. Çünkü iklim, birbirleri ile ilgisi olan bu olayların bütünüdür (Ardel ,1973; Dönmez, 1990; Atalay, 2010). Bu çalışmada bölge üzerinde görülen olası değişikliklerinin etkilerini ortaya koyabilmek için öncelikle, sahanın iklim elemanlarını incelemek gerekir. Bu nedenle sahanın sıcaklık ve yağış özellikleri ortaya konularak çeşitli iklim sınıflandırma yöntemleri ile iklim tipi belirlenmiştir. Bu yöntemler ile sahanın iklimi hakkında bir sonuca gidilmeye çalışılarak ve ulaşılan analizler ışığında bölgenin iklim değişikliklerinden nasıl etkileneceği üzerinde durulacaktır (Sür, 1977; Sabancı, 2012).

2. Manavgat'ta Olası İklim Değişikliklerinin Etkisi

İklimin insan ve doğa üzerinde birçok etkileri vardır. Doğal süreçlerin yanında çeşitli insan etkileriyle de iklim daha değişken ve sıcak bir seyir izlemektedir. Özellikle sanayi devriminden sonra sera etkisiyle bu süreç daha da hızlanmıştır (Gönençgil, 2008; Türkeş, 2016). Çalışmamızdaki asıl amaç, Manavgat'ın iklim özellikleri ortaya koyarak, iklim değişikliklerinin bölge üzerindeki görülen olası etkilerini incelemektir. Bu amaçla Manavgat'ın iklim verilerinin analizleri yapılmış ve ayrıca insan etkisiyle bölgede görülen değişiklikler incelenmiştir. Manavgat jeomorfolojik bakımdan Toros Dağları kuşağı silsilesinde yer almaktadır (Atalay ve Mortan, 2003). Antalya il sınırları içerisinde bulunan Manavgat; Antalya'nın ilçelerinden, batıda Serik, kuzeydoğuda İbradı, doğuda Gündoğmuş, Akseki ve Alanya, güneyde ise Akdeniz ile çevrilidir. Manavgat'ta 1960–2015 yıllarını kapsayan 55 yıllık iklim verileri incelendiğinde ortalama sıcaklık 18,6 °C'dir. Yıllık amplitüd değeri ise 17,3 °C'dir. Rasat devresi esnasında ölçülmüş olan en yüksek sıcaklık değerine mutlak maksimum sıcaklık denir (Erinç, 1996). Rasat dönemi boyunca Manavgat'ta görülen en yüksek sıcaklık 27 Haziran 2007'de 43,8 °C ile ölçülmüştür. 2007 yılında tüm Türkiye'de olduğu gibi Manavgat'ta da ciddi bir kuraklık yaşanmış ve özellikle tarım faaliyetler bundan önemli bir şekilde etkilenmiştir (Sabancı, 2012; 2013a; 2014). Yıllık toplam yağış Manavgat'ta 1.102 mm'dir. Yağışın yıl içinde en fazla düştüğü ay Aralık ayıdır (250,9 mm). Tipik Akdeniz ikliminde

olduğu gibi yağışın büyük bir bölümü kış mevsiminde düşmektedir. Yaz mevsiminde ise yağış yok denecek kadar azdır. En kurak ay Temmuz (1,3 mm) ayıdır. İklim çalışmalarında ve iklim sınıflandırmalarında mevsimlik yağışlara bakmak gerekir. Manavgat istasyonunda da en fazla yağışın %59,88 ile kış mevsiminde düştüğünü görmekteyiz. Kış mevsiminden sonra en fazla yağış sonbahar mevsiminde, en az yağış ise yaz mevsimindedir. Yaz mevsiminde düşen yağış oranı Akdeniz ikliminin karakterini yansıtan yaz kuraklığına işaret etmektedir (Sabancı, 2013b). Yaz yağışı %1,26'dır. Köppen formülüne göre Manavgat'ta yağışların %90,7'si Ekim-Mart arası soğuk devrede düşmektedir. Bu formüle göre yağışların %90'nından fazlası kış devresinde düşmekte ve sıcak devrede ciddi yaz kuraklıkları yaşanmaktadır. Köppen iklim tasnifine göre Manavgat Orta iklimler Kuşağına (C) dâhildir. Bu iklim kuşağı harflendirmesine göre Csa harfleri ile ifade edilen, kışı ılık, yazı sıcak ve kurak iklim (Akdeniz İklimi) tipine girer (Larson ve Lohrengel, 2011). De Martonne ve Gottman formülüne göre; Manavgat'ta Ekim-Mart arası 6 ay nemli, Nisan ayı yarı kurak, Mart-Eylül arası 4 ay ise kurak aylardır. Yıllık kuraklık indisi 1942 formülüne baktığımızda Manavgat yarı kurak aylar içinde yer almasına rağmen yarı kurak-nemli aylar arasındaki geçiş değerlerine yakın bir özellik göstermektedir (Sabancı, 2012; 2016). Manavgat'ın Thornthwaite su bilançosuna baktığımızda, Ekim ayından itibaren yağışlar, potansiyel evapotranspirasyondan fazla olmaya başlamıştır. Kasım-Mart arası 5 aylık dönemde toprak suya doymuş halde, su fazlası meydana gelmektedir. Mart ayı sonlarından başlayarak, Nisan ve Mayıs aylarında toprak artık birikmiş olan suyu kullanıyor olmakla birlikte toprakta su noksanlığı meydana gelmektedir. Haziran-Eylül arası 4 aylık dönemde kuraklık belirgin şekilde görülmektedir. Eylül'den itibaren yağış artmaya başlar ve Ekim'de yağış, potansiyel evapotranspirasyondan yüksek olduğundan toprakta su birikmeye başlar. Yani Manavgat "B1 B'3 s2 b'4" harfleri ile ifade edilir. Manavgat birinci dereceden nemli, üçüncü dereceden mezotermal, yaz mevsiminde çok fazla su noksanı olan ve denizel şartlara yakın iklim tipine girer (Dönmez, 1990; Sabancı, 2012; 2016). Erinç yağış etkinlik indisi, Manavgat'ın nemli iklimler içinde yer aldığı ve bitki örtüsünün de nemli orman olduğunu göstermektedir. Fakat aylık indis değerlerinin incelemek bize bu konuda bize daha ayrıntılı bilgi verecektir. Manavgat istasyonunda 5 ay çok nemlidir (Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart). Ekim ve Nisan ayları nemli aydır (Ekim ayı indis değeri 40,1'dir. Bu değer yarı nemli-nemli ay arasındaki geçiş değerine çok yakındır). Mayıs ayından itibaren kuraklık kendini hissettirmeye başlar. Nitekim Mayıs ayı indisi kurak aya işaret eder. Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül ayları ise tam kurak aylardır. Özellikle Eylül ayında da kurak koşulların oldukça etkili olduğu söylenebilir (Erinç, 1996; Sabancı, 2016). Bilim adamlarına göre Manavgat'ın da içinde yer aldığı bölgemizde iklim değişiklikleri görülmekte ve görülmeye de devam edecektir. Sıcaklık artışları ve kurak devrelerin uzaması, kuraklık, çölleşme, tuzlanma ve erozyon gibi olaylar artacaktır. Su sorunları yaşanacak ve dolayısıyla tarımsal üretim de buna göre değişecektir. Karların erime dönemleri, şiddetli ve ani sağanaklara bağlı olarak sel ve taşkın olayları artacaktır (Erlat 2009; Gülcü, 2011). Yapılan çalışmalar neticesinde 1970'li yıllardan itibaren Doğu Akdeniz Havzası'nda kış yağışlarında azalma tespit edilmiştir. Manavgat'ta özellikle bahar aylarında kuraklık ve iklim değişikliklerinin muhtemel etkileri söz konusudur. Yağışların bir anda sağanak şeklinde düşüp taşkın ve sellere neden olması, bitki örtüsü tahribi ile (Sabancı, 2015) heyelanlar olması, yaz kuraklıklarına bağlı olarak çekikler ve debinin düşmesi gibi etkiler oldukça sık görülmektedir. Yine bölgede DSİ'lerinde kayıt altına alınan taşkın yıllıklarına göre kış ve bahar dönemlerinde sağanak yağışlarla birlikte taşkınlar artmakta ve yaz döneminde akarsu yataklarında ciddi su azalmaları ve çekikler görülmektedir.

3.Sonuç

Bu çalışmaya göre; Manavgat Köppen iklim sınıflandırması içinde Orta iklimler Kuşağına (C) dâhildir. Bu iklim kuşağı içinde Csa harfleri ile ifade edilen, kışı ılık, yazı sıcak ve kurak iklim (Akdeniz İklimi) tipine girer. De Martonne ve Gottman formülüne göre yaz ayları kurak, kış ayları nemli, sonbahar ve ilkbahar ayları da yarı kurak iklimlerle nemli iklimler arasında geçiş değerlerini oluşturur. Thornthwaite iklim sınıflandırmasına göre saha “**B1 B’3 s2 b’4**” harfleri ile ifade edilir. Birinci dereceden nemli, üçüncü dereceden mezotermal, yaz mevsiminde çok fazla su noksanı olan ve denizel şartlara yakın iklim tipine girer. Erinç yağış etkinlik indis değerleri sahanın nemli iklimler içinde yer aldığını ve bitki örtüsünün de nemli orman olduğunu gösterse de indisin aylara uygulanması çok daha farklı özellikleri ortaya koymaktadır. Özellikle yaz kuraklığı önemlidir. İklim değişikliklerinin bölge üzerinde önemli etkileri vardır. Yağışların büyük bir kısmının kış döneminde düşmesi, sağanak yağışlarla sık sık taşkın olayları yaşanmakta ve yaz aylarında akarsular da debi azalmasına bağlı çekikler artmakta ve yaz kuraklıkları yaşanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İklim, Değişiklik, Kuraklık.

JEL Kodları: Q51, Q53, Q54

References

- Ardel, A. (1973). *Klimatoloji*. İstanbul Üniversitesi Yayını, İstanbul.
- Atalay, İ. ve Mortan, K. (2003). *Türkiye Bölgesel Coğrafyası*, İnkılâp Kitabevi. s:280-360, İstanbul.
- Atalay, İ. (2010). *Uygulamalı Klimatoloji*, Meta Basım Matbaacılık Hizmetleri, İzmir.
- Dönmez, Y. (1990). *Umumi Klimatoloji ve İklim Çalışmaları*, İstanbul Üniversitesi Yayını, İstanbul.
- DMİ, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü Alanya ve Manavgat’a ait yayınlanmamış iklim verileri, Ankara.
- DSİ, Antalya 13. Bölge Müdürlüğü, taşkın yıllıkları.
- Erinç, S.(1996). *Klimatoloji ve Metodları*, İstanbul Üniversitesi Yayını, İstanbul.
- Erlat, E. (2009). *İklim Sistemi ve İklim Değişmeleri*, Ege Üniversitesi Yayını, İzmir.
- Gönençgil, B., (2008). *Doğal Süreçler Açısından İklim Değişikliği ve İnsan*, Çantay Kitabevi, İstanbul.
- Gülcü, A. İ., (2011). Türkiye’de Sulak Alanlar, Hak Baskı Sanatları, 28-29, Ankara.
- Larson, P. R. ve Lohrengel II, C. F. (2011) “A New Tool for Climatic Analysis Using the Köppen Climate Classification”, *Journal of Geography*, 110: 120–130.
- Sabancı, S., (2012). *Alanya ve Manavgat’ın İklim Özellikleri*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sabancı, S., (2013 a). *Alanya ve Manavgat’ın Sıcaklık Özelliklerinin Karşılaştırılması*, 3. Uluslararası Coğrafya Sempozyumu, GEOMED, 10-13 Haziran, Kemer/Antalya.

Sabancı, S., (2013 b). *Alanya ve Manavgat'ın Yağış Özelliklerinin Karşılaştırılması*, Türkiye Coğrafyacılar Derneği Yıllık Kongresi, 19-21 Haziran, İstanbul.

Sabancı, S., (2014). *Comparison of the temperature characteristics of Alanya and Manavgat*. Procedia-Social and Behavioral Sciences 120, 538-546.

Sabancı, S. (2015). Human Impact on Natural Vegetation: A Case Study of Karpuz Stream Basin (East of Manavgat) in Environment and Ecology at the Beginning of the 21st Century, St. Kimment Ohriski University Press, s: 355-366.

Sabancı, S., (2016). Alanya ve Manavgat'ın İklim Sınıflandırmasındaki Yeri, TURAN-SAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi; ISSN: 1308-8041, e-ISSN: 1309-4033; Cilt: 8, Sayı: 32, S:484-485.

Sür, A. (1977). *Alanya'nın İklimi*, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları No.270, Ankara.

Türkeş, M., (2016). Küresel İklim Değişiklikleri ve Başlıca Nedenleri ile Dünyada ve Türkiye'de Gözlenen ve Öngörülen İklim Değişiklikleri ve Değişkenliği, Editör: Mehmet Somuncu, TÇV Yayın No: 191, Ankara.

Evaluation of Thermal Tourism Potantial of Yozgat Province via Swot Analysis

Sibel CANIK¹

Extended Abstract

1. Introduction

Yozgat, which has hosted many civilizations, has been passing through the province center which connects Cappadocia with Hattusha, becoming an important tourism destination with its natural beauties. Turkey, which has rich opportunities in alternative tourism, is the first in Europe in thermal tourism and the seventh in the world. Therapeutic travels are called thermal tourism. Due to the increase in demand for thermal tourism, new sources of supply are needed to meet this demand. In this study, it is aimed to evaluate the thermal tourism potential of Yozgat province by swot analysis. The data required for swot analysis were obtained as a result of interviews with literature review, observation and destination Due to the lack of studies conducted in this field in the literature survey, it is considered that the study will close the gap in the literature.

2. Literature

As a conclusion of the modernization of the world and the rapid development of technology, people have faced problems such as traffic and stress, especially environmental problems. In these problems, people who have lost their health are heading to thermal tourism to get their health back (Akbulut, 2010: 36). Thermal tourism has emerged from the view of health tourism. Carren and Bridges describe thermal tourism as traveling outside the local community so that one can gain body comfort again (Lunt & Carrera, 2010: 28).

The main benefits of thermal tourism to the tourism sector (Bucak & Özkaya, 2013: 9);

- Continuation of tourism activities for 12 months,
- Facilities with high occupancy rates,
- Easy integration with other alternative tourism types,
- In addition to activities to improve human health in thermal facilities, it also includes the creation of healthy people, recreation and relaxation opportunities,

The geographical structure, large volcanic formations and small scale faults of the Yozgat province ensure the formation of thermal springs. Therefore, Yozgat province has a rich hot water potential and there are regions that are declared as thermal tourism center by the Ministry of Culture and Tourism. These are (Kervankiran & Sword, 2014: 329):

- Sarıkaya Thermal Tourism Center

¹ Öğr. Gör., Bozok Üniversitesi, sibelcanik6442@gmail.com

- Sorgun Thermal Tourism Center
- Boğazlıyan Thermal Tourism Center
- Yerköy Thermal Tourism Center

The simplest way to reveal the current situation and expectations of a sector, a company or a destination is to collect and process the data related to that site or place and make a recognition-improvement analysis (SWOT) (Akça, 2005). In this direction, in order to determine the thermal tourism potential of Yozgat province and preliminary preparations for the future works, SWOT analysis of Yozgat thermal tourism potential was made.

Table 1: SWOT Analysis of Yozgat Province Thermal Tourism Potential

<p style="text-align: center;">Strengths</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provincial General and Districts have rich underground resources • Construction of Health Tourism with Geothermal Resources (Geriatric Center) • Greenhouse construction with geothermal resources • Ground Subsidence in Province 5 of the New Incentive System 	<p style="text-align: center;">Weaknesses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lack of accommodation facilities in the district. • Lack of employment areas, • Continuation of immigration to cities • The winter months are long and hard • Competitiveness is weak • Closed social structure • Limited bed capacity (problems which experienced in large organizations)
<p style="text-align: center;">Opportunities</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geographical Position of Yozgat Province • Geothermal Tourism • Nearly all the districts have geothermal resources (Sorgun, Sarıkaya, Yerköy, Akdağmadeni, Saraykent, Şefaati) • The availability of suitable areas for nature and winter tourism, etc.) • Hittite Civilization - Hattusha, • Locality in History-Culture Tourism Orientation, Proximity to Ürgüp-Göreme 	<p style="text-align: center;">Threats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lack of air transportation which is very important for tourism • Lack of social facilities • Inadequate environmental regulations • In general, lack of publicity of the city (lack of coordination among institutions) • Not reaching the marketable level of tourism assets

Reference: Central Anatolian Development Agency Report, 2015: 33

3. Conclusions and Recommendations

Yozgat, which is home to many civilizations and has a wealth of natural and cultural assets and thermal tourism potential with underground resources, has the opportunity to make

thermal tourism because of the high geothermal resources. Because of this reason the city can be evaluated in the direction of thermal tourism. The tourism route between Cappadocia and Hattusha should be established. Promotion and marketing activities should be carried out in order to attract about 2 million tourists to Cappadocia region. The infrastructure of natural and historical resources should be completed and advertised. There are a large number of people from Yozgat living abroad, and a study conducted in the countries where Yozgat people live can contribute greatly to the development of tourism in the region. For the promotion of organizations to be held, it is possible to get help from the associations and associations in the country.

Keywords: Thermal tourism, SWOT analysis, Yozgat

JEL Codess: L83, M31

Yozgat İlinin Termal Turizm Potansiyelinin SWOT Analiziyle Değerlendirilmesi

Geniş Özet

1. Giriş

Pekçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Yozgat, Hattuşaş ile Kapadokya'yı birbirine bağlayan yolun il merkezinden geçmesi, bununla birlikte sahip olduğu tabii güzellikleri ve kaplıcalarıyla önemli bir turizm destinasyonu haline gelmektedir. Alternatif turizm bakımından zengin olanaklara sahip olan Türkiye, termal turizmde Avrupa'da birinci, Dünya'da ise yedinci sıradadır. Tedavi amaçlı yapılan seyahatlere termal turizm denilmektedir. Termal turizme talebin artmasından dolayı talebi karşılamak için yeni arz kaynakları gerekmektedir. Bu kapsamda hazırlanan çalışmada, Yozgat ilinin termal turizm potansiyelinin swot analiziyle değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Swot analizi için gerekli olan veriler literatür taraması, gözlem ve destinasyon paydaşlarıyla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. Yapılan literatür taramasında bu yönde yapılmış çalışmaların azlığından dolayı çalışmanın literatürdeki eksiği kapatacağı düşünülmektedir.

2. Literatür

Dünyanın modernleşmesi ve teknolojinin hızlı gelişimi sonucu insanlar, başta çevre sorunları olmak üzere trafik ve stres gibi sorunlar ile karşı karşıya gelmektedirler. Bu sorunlarla sağlığını kaybeden insanlar eski sağlıklarına kavuşmak için sağlık turizmine yönelmektedirler (Akbulut, 2010: 36). Termal turizm, sağlık turizmi görüşünden ortaya çıkmıştır. Carren ve Bridges termal turizmi; bir kişinin vücut rahatlığına kavuşabilmesi için yerel çevrenin dışına seyahat etmesi olarak tanımlamaktadır (Lunt & Carrera, 2010: 28).

Termal turizmin turizm sektörüne sağladığı başlıca yararları (Bucak & Özkaya, 2013: 9);

- 12 ay turizm faaliyetlerinin devam etmesi,
- Tesislerin yüksek doluluk oranları ile çalışması,

- Diğer alternatif turizm türleri ile kolay entegrasyon sağlaması,
- Termal tesislerde insan sağlığını iyileştirici aktiviteler yanı sıra sağlıklı zinde insan yaratma, eğlence ve dinlenme olanaklarının da bulunması,

Yozgat ilinin coğrafi yapısı, geniş volkanik formasyonları ve küçük ölçekli fayları, termal kaynakların oluşumunu sağlamıştır. Bundan dolayı Yozgat ili sıcak su bakımından zengin bir potansiyele sahip olup, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından termal turizm merkezi ilan edilen bölgeler bulunmaktadır. Bunlar (Kervankıran & Kılıç, 2014: 329):

- Sarıkaya Termal Turizm Merkezi
- Sorgun Termal Turizm Merkezi
- Boğazlıyan Termal Turizm Merkezi
- Yerköy Termal Turizm Merkezi

Bir sektörün, bir firmanın veya bir destinasyonun mevcut durumunu ve beklentilerini ortaya koymanın en basit yolu o konu veya yerle ilgili verilerin toplanıp, işlenerek tanıma-geliştirme analizi (SWOT) yapılmasıdır (Akça, 2005). Bu doğrultuda Tablo 1’de Yozgat ilinin termal turizm potansiyelinin belirlenmesi ve gelecekte yapılacak çalışmalara ön hazırlık olması amacıyla, Yozgat termal turizm potansiyelinin SWOT analizi yapılmıştır.

Tablo 1: Yozgat İlinin Termal Turizm Potansiyelinin SWOT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> • İl Geneli ve İlçelerin Zengin Yeraltı Kaynaklarına Sahip Olması • Jeotermal Kaynaklar İle Sağlık Turizminin Yapılabilmesi (Geriatrici Merkezi) • Jeotermal Kaynaklar İle Seracılık Yapılabilmesi • Yeni Teşvik Sisteminde İlin 5. Bölgede Yer Alması 	<ul style="list-style-type: none"> • İlçede konaklama tesislerinin eksikliği. • İstihdam alanlarının eksikliği, • Şehirlere göçün devam etmesi, Kış aylarının uzun ve sert olması. • Rekabet gücü zayıf • Kapalı toplumsal yapı • Yatak kapasitesi sınırlı (Büyük organizasyonlarda yaşanan sorunlar)
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> • Yozgat İlinin Coğrafi Konumu • Jeotermal Turizm • Neredeyse tüm ilçelerde jeotermal kaynak bulunması (Sorgun, Sarıkaya, Yerköy, Akdağmadeni, Saraykent, Şefaati) • Doğa ve kış turizmi için uygun alanların varlığı, vb..) • Hitit Medeniyeti - Hattuşaş, • Tarih-Kültür Turizmi Rotasında Konumlanma, Ürgüp-Göremeye Yakınlık 	<ul style="list-style-type: none"> • Turizm için çok büyük önem arz eden hava ulaşımının bulunmaması • Sosyal tesis yetersizliği • Çevresel düzenlemelerin yetersizliği • Genel olarak kentin tanıtım eksikliği (Kurumlar arası koordinasyon eksikliği), • Turizm varlıklarının pazarlanabilir düzeye gelmemesi

Kaynak: ORAN Raporu, 2015: 33

3. Sonuç ve Öneriler

Zengin doğal, kültürel varlıkları ve yer altı kaynaklarıyla termal turizm potansiyeline sahip bir yerleşim yeri olan Yozgat ilinde jeotermal kaynakların fazla olması sebebiyle termal turizm yapma imkanı yüksektir. Bu nedenden dolayı ilde termal turizm doğrultusunda değerlendirilebilir. Kapadokya-Hattuşaş arası turizm yolu oluşturulabilir. Kapadokya Bölgesi'ne gelen yıllık yaklaşık iki milyon turistini Yozgat'a çekilmesi yönünde tanıtım ve pazarlama faaliyetleri yapılabilir. Doğal ve tarihi kaynakların altyapısı tamamlanarak tanıtımı yapılabilir. Yurt dışında yaşayan çok fazla sayıda Yozgatlı bulunmaktadır, Yozgatlıların bulunduğu ülkelerde yürütülecek bir çalışmanın bölgede turizmin gelişmesine büyük katkı sağlayabilir. İlde yapılacak organizasyonların tanıtılması, için söz konusu ülkelerdeki birlik ve derneklerden yardım alınabilir.

Anahtar Kelimeler: Termal Turizm, Swot Analizi, Yozgat

JEL Kodları: L83, M31

References

- Akbulut, G. (2010). "Türkiye'de Kaplıca Turizmi Ve Sorunları", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), p.36.
- Akça, H. (2005). "Burdur ilinin kırsal turizm potansiyeli ve değerlendirilmesi", *I. Burdur Sempozyumu*, p.515-517.
- Bucak, T., Özkaya, E. (2013). "Çanakkale İlinin Termal Turizm Potansiyeli", *Aksaray Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5 (2), p.9).
- Kervankıran, İ., Kılıç, M. (2014). "Yozgat İli'nde Jeotermal Kaynakların Kullanımı ve Turizm Açısından Önemi", *Coğrafyacılar Derneği Uluslararası Kongresi*, p.329.
- Lunt, N., Carrera, P. (2010). "Medical tourism: Assessing the evidence on treatment abroad", *Maturitas*, 66, p.28.
- Orta Anadolu Kalkınma Ajansı (2015). *TR72 Turizm Sektörel Çalışma Grubu Raporu Eylül 2015, Eylül, Eylül 2015*, Kayseri.

Power Sources Used by Hotel Managers: An Application in Five Star Hotel Establishments

Musa KARAÇOR¹

Extended Abstract

1.Introduction

Hotel establishments need that multiple staff come together to work in harmony and close cooperation, in accordance with their working structure. The ability of hotel companies to achieve success in this close cooperation is directly related to customer satisfaction. But it is not only possible to achieve success by working together. Establishing the balance between the employees of the organization and ensuring that the work is performed in the best way without interruption has an active role at this point. Therefore, harmonization for the organization is of great importance in order to reach the goals of the hotel enterprises. In this direction, the concept of power used by hotel managers is at the forefront. The power source that the manager uses affects the success and future of the business. The ability to turn this effective enterprise into action is determined by how the manager of the workplace perceives the power source that the manager has. The concept of power determines how the manager can influence the functioning of the staff in the hotel business.

The purpose of this study is to determine the power sources used by the managers in the hotel business. In this direction, it is aimed to determine the power sources used by the managers working in the five star hotel enterprises operating in the regions of Antalya and Lara-Kundu. When the results obtained are examined, it has been determined that some of the power sources are used more by the hotel managers than the other power sources. It has also been found that hotel managers use less specialized power sources than other power sources.

2. Power and Power Resources Concept

The power phenomenon is seen everywhere that there is a mutual interaction in both social relations and professional life from the moment that human beings exist. Individuals have to be present in social life or in other people in the organization. In this context, there is a power arising from the dependence of one person on another within human relations. (Bağcı and Mohan Bursalı, 2011: 9)

2.1. Coercive power

The compelling power is that the individual is disobeying the leader's orders. The compelling power reflects the power of punishment to control the ordered individuals, in the event that the leader's orders are not followed. (Raven, 2008: 4). The compelling power is based

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, mkaracor1@gmail.com

on perception. Among the individuals involved, it means that the individual has the power to restrict the rewards that others have.

2.2. Expert Power

Expertise refers to rational ability of persuasion. This structure is the type of power that the Leader offers and supports logical arguments. In expertise, success depends on the credibility and convincing level of the leader. In addition to technical knowledge in expertise, communication skills, logical and analytical skills are at a high level. It is the knowledge difference that the individual who uses the most specific feature in the expert power type possesses. The leader who uses expertise avoids producing conflicting expressions and has the ability to reasonably persuade. (Green, 1999: 55).

2.3. Reward power

The use of rewarding power depends on the desire of the manager. In organizations, it is necessary to use rewarding power in order to improve the possibilities of the employees, either financially or by increasing their status. The person who distributes the prizes will be the person holding the power when the individuals fulfill the requests of the other person to have better conditions. Examples of rewards include permits, wage increases, appointments, etc. (Polat, 2010: 10).

2.4. Legitimate power

The managerial power given to a manager by the law is expressed as legal power. It is the right of the management power to make and do the work given for the management of the organization. (Başaran, 2000: 65). The legal power is the type of power that arises from the position in which the individual is in the organization. Legal power, in other words means authority. In the use of legal force, subordinates are obliged to do what superiors want. And they believe their superiors have this right to govern. (Aşan and Aydın, 2006: 272). Legal power is the kind of power that is based on the basis of authority that the leader possesses depending on its position or role in the organization. On the other hand, the authority of the leader within the organization is accepted by the employers (Güllü, 2009: 14).

2.5. Referent power

The source of this power comes from the personality traits of the individual. If an individual likes, attracts, and is liked by other individuals, and therefore this individual is bound to it, then a power source based on pleasure is used (Polat, 2009: 11). The use of power in favor of a leader leads to respect in his subordinates with personality traits that the leader or manager has. The leader inspires them and, as a result, creates a profile that is respected, admired and exemplified by their subordinates (Peker and Aytürk, 2000: 292).

3. Results and recommendations

According to the findings of the research conducted, Managers of five-star hotel operations operating in the Antalya province Lara-Kundu region prefer the legal power source when compared to other power sources. When the legal power source is thought to be based on

authority, the executive uses his own position. On the other hand, there is no consensus among occupations of an out-of-position situation. The manager manages the organization based on the law he has. On the other hand, the specialist power supply is less preferred by the hotel executives to other power sources. The expertise is based on the persuasive power, technical knowledge and communication skills of the power supply. As a matter of fact, the manager in the expert power offers the powerful arguments that are available to the employees by supporting them with effective communication skills. This situation distinguishes between information and authority at the source of legal power. There is no need for authority in the expert power. The manager has achieved this power with his knowledge. It can be suggested that hotel managers should prefer the expertise based on knowledge and communication skills instead of legal power.

Keywords: Power, power sources, managers, hotel enterprises.

Otel Yöneticilerinin Kullandığı Güç Kaynakları: Beş Yıldızlı Otel İşletmelerinde Bir Uygulama

Geniş Özet

1.Giriş

Otel işletmeleri sahip oldukları yapı gereği birden fazla işgörenin biraraya gelerek uyumlu ve yakın işbirliği içinde çalışmasını zorunlu kılar. Otel işletmelerinin bu yakın işbirliği içerisinde başarıyı elde edebilmesi müşteri memnuniyeti ile doğru orantılıdır. Ancak örgütün başarıyı elde etmesi sadece birlikte çalışmakla mümkün değildir. Örgüt çalışanlarının arasındaki dengeyi kurmak ve işlerin aksatılmadan en iyi şekilde yerine getirilmesini sağlamak bu noktada etkin role sahiptir. Dolayısıyla otel işletmelerinin hedeflerine ulaşabilmesi için örgüt için uyum büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda otel yöneticilerinin kullandığı güç kavramı ön plana çıkmaktadır. Yöneticinin kullandığı güç kaynağı işletmenin başarısına ve geleceğine etki eder. Bu etkiyi işletme lehine çevirebilmek işgörenlerin yöneticinin sahip olduğu güç kaynağını nasıl algıladıklarıyla belirlenmektedir. Güç kavramı otel işletmelerinde yöneticinin işgörenler arasındaki işleyişi nasıl etkileyebildiğini belirlemektedir.

Bu çalışmanın amacı otel işletmelerinde yöneticilerin kullandığı güç kaynaklarının belirlenmesidir. Bu doğrultuda Antalya ili Lara-Kundu bölgelerinde faaliyette bulunan beş yıldızlı otel işletmelerinde çalışan yöneticilerin kullandığı güç kaynaklarının belirlenmesi hedeflenmiştir. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde boyutlar bazında otel yöneticileri tarafından Yasal Güç kaynağının diğer güç kaynaklarına göre daha fazla kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca otel yöneticilerinin Uzmanlık Güç kaynağını diğer güç kaynaklarına göre daha az kullandıkları tespit edilmiştir.

2.Güç ve Güç Kaynakları Kavramı

Güç olgusu, insanoğlunun var olduğu andan itibaren hem sosyal ilişkiler içerisinde hem de mesleki yaşamında karşılıklı etkileşimin olduğu her yerde görülmektedir. Bireyler gerek sosyal yaşam içinde gerekse örgüt içinde diğer insanlarla bulunmak durumundadırlar. Bu

bağlamda insan ilişkileri içerisinde birinin diğerine olan bağımlılığında doğan güç olgusu varlığını göstermektedir (Bağcı ve Mohan Bursalı, 2011: 9)

2.1. Zorlayıcı Güç (Coercive power)

Zorlayıcı güç, liderin emirlerine karşı emir verdiği bireylerin itaatsizlik göstermesi, emirlere uymaması sonucunda emir verilen bireyleri kontrol etme, cezalandırma gücünü yansıtmaktadır (Raven, 2008: 4). Zorlayıcı güç algıyı temel almaktadır. İlişki içinde bulunan bireyler arasında bireyin diğerlerinin sahip olduğu ödülleri kısıtlayıcı gücü elinde bulunmasını ifade etmektedir.

2.2. Uzman Gücü (Expert Power)

Uzman gücü, rasyonel ikna gücünü ifade eder. Liderin mantıklı argümanlar sunduğu ve desteklediği güç tipidir. Uzman gücünde başarı liderin inanılabilirliğine ve ikna edici seviyesine bağlıdır. Uzman gücünde teknik bilgiye ek olarak iletişim becerileri, mantıksal ve analitik yetenek üst düzeydedir. Uzman güç tipinde en belirgin özellik kullanan bireyin sahip olduğu bilgi farkıdır. Uzman gücünü kullanan lider çelişkili ifadeler üretmekten kaçınır ve akılcı ikna yeteneğine sahiptir (Green, 1999: 55).

2.3. Ödüllendirici Güç (Reward power)

Ödüllendirici güç kullanımı yöneticinin kullanma isteğine bağlıdır. Örgütlerde işgörenlerin maddi olarak veya sahip oldukları statüyü yükseltmek şeklinde imkanların daha iyi bir duruma getirilmesi ödüllendirici güç kullanımını gerektirir. Bireylerin daha iyi şartlara sahip olmak için diğer bireyin isteklerini yerine getirmesi ile ödülleri dağıtan kişi gücü elinde bulunduran kişi olacaktır. Terfiler, izinler, ücret artışı, tayin vb. ödül örnekleri olarak verilebilir (Polat, 2010: 10).

2.4. Yasal Güç (Legitimate power)

Bir yöneticiye yasayla verilen yönetme gücü yasal güç olarak ifade edilir. Bu yönetme gücünün temelini yöneticiye örgütü yönetmesine ilişkin verilen işleri yapma ve yaptırma hakkıdır (Başaran, 2000: 65). Yasal güç bireyin örgüt içerisinde bulunduğu makamdan kaynaklanan güç türüdür. Yasal güç diğer bir deyişle yetkiyi ifade eder. Yasal güç kullanımında astlar üstlerin istedikleri yapmak konusunda zorunluluk duyar ve üstlerinin yönetim konusunda bu hakka sahip olduklarına inanırlar (Aşan ve Aydın, 2006: 272). Yasal güç, liderin örgüt içindeki konumuna ya da rolüne bağlı olarak sahip olduğu temeli yetkiye dayanan güç türüdür. Öte yandan örgüt içerisinde liderin yetkisinin işgörenler tarafından kabul görmesidir (Güllü, 2009: 14).

2.5. Beğeniye Dayalı Güç (Referent power)

Bu gücün kaynağı bireyin kişilik özelliklerinden gelmektedir. Bir bireyde diğer bireylerin beğendiği, çekici bulduğu özellikler mevcut ise ve bundan dolayı bu birey ona bağlanmışsa bu durumda beğeniye dayalı güç kaynağı kullanılmaktadır (Polat, 2009: 11). Beğeniye dayalı güç kullanımında lider veya yönetici sahip olduğu kişilik özellikleri ile

astlarında saygı uyandırır. Lider onlara ilham verir ve bunun sonucundan astları tarafından saygı duyulan, beğenilen, örnek alınan bir profil oluşturur (Peker ve Aytürk, 2000: 292).

3.Sonuç ve Öneriler

Gerçekleştirilen araştırmanın bulgularına göre Antalya ili Lara-Kundu bölgesinde faaliyet gösteren beş yıldızlı otel işletmeleri yöneticileri yasal güç kaynağını diğer güç kaynakları ile karşılaştırdığında daha fazla tercih etmektedirler. Yasal güç kaynağının makam ve yetkiye dayandığı düşünüldüğünde yönetici sahip olduğu konumu kullanmaktadır. Diğer yandan işgörenler arasında konum harici bir durumun getirdiği kabullenme söz konusu değildir. Yönetici sahip olduğu yasaya dayanarak örgütü yönetir. Öte yandan uzmanlık güç kaynağı otel yöneticileri tarafından diğer güç kaynaklarına göre daha az tercih edilmektedir. Uzmanlık güç kaynağının temeli ikna gücü, teknik bilgi ve iletişim becerilerine dayanmaktadır. Nitekim uzmanlık gücünde yönetici sahip olduğu gücü mantıklı argümanları etkin iletişim becerileri ile destekleyerek işgörelere sunmaktadır. Bu durum yasal güç kaynağından bilgi ve makam noktasında ayırım göstermektedir. Uzmanlık gücünde makamın getirdiği yetkiye gerek yoktur. Yönetici sahip olduğu bilgi birikimi ile bu gücü elde etmiştir. Otel yönetilerinin yasal güç yerine bilgi birikimi ve iletişim becerilerin dayanan uzmanlık gücünü tercih etmeleri gerektiği önerisi getirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Güç, güç kaynakları, yönetici, otel işletmeleri.

References

- Aşan, Ö. ve Aydın, E. M. (2006). *Örgütsel Davranış*, İstanbul: Arıkan Basın Yayım Dağıtım Ltd. Şti.
- Bağcı, Z. ve Mohan Bursalı, Y. (2011). *Yöneticilerin Güç Kaynaklarının Çalışanların Örgüte Bağlılıkları Üzerine Etkisi: Çalışanların Algılamalarına Bağlı Analitik Bir İnceleme*, "Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi", 9, 9-21.
- Başaran, İ.E. (2000). *Örgütsel Davranış İnsanın Üretim Gücü*, Ankara Feryal Matbaası.
- Green, D. (1999). "Leadership As A Function Of Power", *Proposal Management*, 54-56.
- Güllü, E. (2009). *"Sınıf Öğretmenlerinin Algularına Göre İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Liderlik Stilleri İle Öğretmenlerin İş Doyumu Düzeyleri Arasındaki İlişki"*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Peker, Ö. ve Aytürk, N.(2000). *Yönetim Becerileri*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Polat, S. (2010). *Okul Öncesi Yöneticilerinin Kullandıkları Yönetimsel Güç Kaynaklarına İlişkin Öğretmen Alguları İle Öğretmen Motivasyonu Arasındaki İlişki*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Rahim, M.A. (1988). "The Development Of A Leader Power Inventory", *Multivariate Behavioral Research*, 23; 491-503.
- Raven, B.H. (2008). "The Bases of Power And the Power/Interaction Model of Interpersonal Influence", *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 8(1), 1—22.
- Schermerhorn, J. R., Hunt, J. G. ve Osborn, R. N. (1997). *Organizational Behaviour* (6th Edition). USA: John Wiley & Sons, Inc.

Islamophobia: Before and After 11 September

Büşra AVŞAR¹

Extended Abstract

Relations between Islam and Western civilization date back hundreds of years, but as of September 11, the two communities tried to clarify each other more clearly. The political, diplomatic and military events that have taken place have influenced both civilization and day-to-day recognition and perception of each other. In this study, the concept of Islamophobia in the perception of Islamic cultures of the Western world, the psychological impact of Islamophobic attacks and the effects of events in the context of these perceptions of the two civilizations are examined before and after September 11.

While analyzing the concept of Islamophobia; The word "phobia" is regarded as fear, fear arising from fear, enmity (Canatan&Hıdır, 2007: 26). The factors that are effective in the formation of this predicament are based on the fact that Arabs' lifestyles are called "barbarians" in the emergence of Islamic religion. The Turks / Ottoman Jihad wars that embraced the Islamic concept, 1453 The conquest of Istanbul, The Ottoman Empire's going to Vienna, Martin Luther's disdain for Islam (Canatan&Hıdır, 154) and the developments in the 20th century Islamophobia as events that are affected as much as the day. These developments were grouped as "selected traumas" and "selected victories" by Vamik Volkan in psychological subconscious work; it is influential in the formation of the "other" (Çevik, 2010: 53,61). Having used these concepts for the first time in 1991, Volkan examined the individual identities that developed under the upper identity within the framework of political psychology with the sense of belonging and gave the example of September 11; the attack was made in New York, but the citizens of all parts of the United States were attacked by them (Volkan, 2013: 200). This fear of perception between the West and the Islamic world can be mentioned as an attack, and the fear created by the traumas chosen and the definition of the "other" that this fear brings.

It was seen that the formation of exploitation countries in Ottoman lands dispersed in the encounter of two civilizations in the 20th century was influential and sociological integration towards imperialist West / American / Europe was seen. In addition to exemplifying these efforts as Arabism, Pan-Arabism, Pan-Islamism, it is possible to see them in their union with radical, armed or democratic means. The formation of patriotic and nationalist sentiments in the Arab geography, under Western influence, led to the shaping of anti-imperialist rhetoric and thus the politicization of Islam until the administration of the people in their social life (Şinnavi, 1998: 132). The Jewish State founded in the heart of Arab / Muslim geography at the heart of the Arab / Muslim geography in the 20th century prevented the establishment of Pan-Islamism, the defeat of the wars against Israel, and the Islamic movement in the Farsi administration, in politicization (Cleveland, 2008: 467).

The anti-imperialist rhetoric that Al Qaeda initiated after the Cold War, which went to organize against Soviet Russia, caused Muslims to act in the spirit of "jihad" understanding and

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, busravsarr@hotmail.com.

became influential in shaping the process going to September 11th. The above-mentioned situations are of a quality in terms of Western interpretation of Islam. Before coming to the date of September 11, new adversaries in the US are being seen, and it is stated that Clinton is looking for a force to fight him in the second period (Tezkan&Taşar, 2013: 327).

Al-Qaeda leader Usame bin Laden, who is in power with an Islamic regime in Afghanistan, received the support of the Taliban, was strengthened between 1990-2000, and as the architect of September 11th, which brings to mind the same day that the whole world, has become the target of Bush (Cleveland, 592). Nevertheless, the rhetoric of war against terrorism will not seem so promising in the years to come for the Islamic world. Because the US administration shows the "other" as the Islamist fascism in the struggle that its people give for the sake of security (Kalm&Esposito, 2015: 197).

The pancakes, which stand on the streets for people to forget about September 11 and reach the public more quickly, represent the most concrete examples of the expressions that are laced in the education world (Canatan&Hıdır, 235):

"Although not every Muslim is a terrorist, every terrorist is a Muslim" (The expression in a textbook in Denmark)

"Never Forget 9/11!" (New York in the US A letter on the face overlooking the five-story building on Ocean Avenue in Brooklyn)

The rhetoric of war against "terrorism", which began after September 11, has changed to radical fascists (Green Threat) who will take the place of international communism (Red Threat). Not only the outfield covered by the election campaigns but also the traces of the war declared in social life such as education and art are seen. Although it is not directly expressed in the social practices against Islam, the criminals of the attack declared war on a kind of "their religion" because they included religious discourses in their interpretations. The expression found in a textbook above was chosen to draw a good path for the younger generation who does not yet recognize the other. Besides, the "anti-terrorism" rhetoric, which finds itself in the cartoons of the art world, has been addressed to the middle generation who knows foreigners and has been featured in newspapers in the magazines they have received for the purpose of not forgetting this attack (Kalm&Esposito, 201,221). The Western world, which kept the social perception alive in the context of the war with terrorism, was not punished with the factions of this attack. In 2002, Margaret Thatcher's article in the Guardian titled "New Bolshevism is Islamism" is expressed as an Islamophobic commentary on the legitimation of the intervention to Iraq after a year (Korkmaz, 2013). These attacks, which can be exemplified in the context of politics, also showed up at the social level and reacted to the construction of the mosque at Park 51, the cartoon crisis in Denmark as Islamophobic attacks.

Keywords: Islamophobia, Jihad, Anti - Imperialism, Alienation.

11 Eylül Öncesi ve Sonrası İslamofobi

Geniş Özet

İslam dini ve Batı medeniyeti ilişkileri günümüzden yüzyıllar öncesine dayanmakla birlikte, 11 Eylül iki toplumun birbirini daha net tanımlamaya çalıştığı tarih olarak karşımıza

çıkılmaktadır. Yaşanan siyasi, diplomatik, askerî olaylar iki medeniyetin de günümüze kadar birbirini tanıması ve algılamasında etkili olmuştur. Bu çalışmada, Batı dünyasının İslam kültürünü algılamasında İslamofobi kavramı, İslamofobik saldırıların psikolojik etkisi ve iki medeniyetin bu algıları somutlaştırma evresinde yaşanan olayların etkisi, 11 Eylül öncesi ve sonrası çerçevesinde ele alınmaktadır.

İslamofobi kavramını tahlil ederken; “fobi” kelimesi anlam itibariyle korku, korkudan doğan karşıtlık, düşmanlık olarak değerlendirilmektedir (Canatan&Hıdır, 2007: 26). Bu algının oluşumunda etkili olan faktörler İslam dininin ortaya çıkış sürecinde Araplar’ın yaşam tarzlarının “barbar” olarak adlandırılmasına kadar dayandırılmaktadır. Yüzyıllara yayılan ilişki serüveninde Haçlı Seferleri yenilgisi, İslam anlayışını benimseyen Türk/Osmanlı’nın cihat savaşları, 1453 İstanbul’un fethi, Osmanlı İmparatorluğu’nun Viyana’ya kadar gitmesi, Martin Luther’in İslam’ı kötülemesi (Canatan&Hıdır, 154) ve 20. yüzyılda yaşanan gelişmeler İslamofobi’nin günümüze kadar etkilendiği olaylar olarak ele alınmaktadır. Yaşanan bu gelişmeler psikolojik bilinçaltı çalışmalarında Vamık Volkan tarafından “seçilmiş travmalar” ve “seçilmiş zaferler” olarak gruplandırılmış; “öteki”nin oluşmasında etkili olmuştur (Çevik, 2010: 53,61). Bu kavramları ilk kez 1991 yılında kullanmış olan Volkan, üst kimlik altında gelişen bireysel kimlikleri aidiyet duygusuyla politik psikoloji çerçevesinde incelemiş ve 11 Eylül örneğini vererek; saldırı New York’a yapılmış olsa da Amerika’nın her noktasındaki vatandaşın kendilerine saldırılmış hissi uyandırdığını ifade etmiştir (Volkan, 2013: 200). Batı ve İslam dünyası arasındaki bu algı sorunsalının saldırı niteliğinde yaşanmasında seçilmiş travmaların yarattığı korku ve bu korkunun getirdiği “öteki”yi tanımlama olgusundan bahsedilebilmektedir.

İki medeniyetin 20. yüzyılda karşılaşmasında dağılan Osmanlı topraklarında sömürü ülkelerinin oluşması etkili olmuş ve emperyalist Batı/Amerikan/Avrupa karşısında sosyolojik anlamda bütünleşme yoluna gidildiği görülmüştür. Bu çabaları Arabizm, Pan-Arabizm, Pan-İslamizm olarak örneklendirmenin yanı sıra radikal, silahlı ya da demokratik yollarla birlik oluşumlarında görmek mümkündür. Sosyal yaşam tarzlarında yönetimdeki kişilerin yönlendirilmesine kadar Batı’nın nüfuzu altında kalan Arap coğrafyasında vatansever ve milliyetçi duyguların oluşumu anti-emperyalist söylemlerinin şekillenmesine ve dolayısıyla İslam’ın da siyasallaşmasına yol açmıştır (Şinnavi, 1998: 132). 20. yüzyılda Arap/Müslüman coğrafyanın kalbinde Batı destekli kurulan Yahudi Devleti, İsrail’le yapılan savaşların yenilgisi hayal edilen Pan-İslamizm’in kurulmasını engellemiş, toplumsal hareketlenmenin Batı tarzı yaşamı benimseyen Farsî yönetimde de Soğuk Savaş’ın sonlarına doğru halk tabanında yükselmesiyle İslam’ın siyasallaşmasında etkili olmuştur (Cleveland, 2008: 467).

Sovyet Rusya’ya karşı örgütlenme yoluna giden El-Kaide’nin Soğuk Savaş sonrası başlattığı anti-emperyalist söylemler, Müslümanlar’ın “cihat” anlayışı düşüncesiyle hareket etmelerine neden olmuş ve 11 Eylül’e giden süreçte şekillenmesinde etkili olmuştur. Yukarıda ifade edilen durumlar Batı’nın İslam’ı yorumlaması açısından nitelik oluşturmuştur. 11 Eylül tarihine gelmeden önce ABD’de yeni düşman –öteki- ilanları görülmekte ve Clinton’ın ikinci döneminde kendisiyle savaşabilecek bir güç arayışında olduğu ifade edilmektedir (Tezkan&Taşar, 2013: 327).

Afganistan’da İslami bir rejime iktidarlık yapan Taliban’ın desteğini alan El-Kaide lideri Usame bin Ladin, 1990-2000 yılları arasında güçlenmiş ve başka bir açıklamaya gerek duymayan tüm dünyanın ifade edildiği anda aynı günü akla getiren 11 Eylül’ün mimarı olarak Bush’un hedefi haline gelmiştir (Cleveland, 592). Bununla birlikte terörizme karşı savaş söylemleri İslam dünyası için ileride görülen yıllarda pek de umut verici görünmeyecektir.

Çünkü ABD yönetimi halkının güvenliğini sağlamak adına verdiği mücadelede “öteki”ni İslamcı faşizm olarak göstermektedir (Kalın&Esposito, 2015: 197).

11 Eylül’ü halkın unutmaması ve halka daha çabuk ulaşması için sokaklarda asılan pankartlar, eğitim dünyasında lanse edilen ifadeler bunun en somut örneklerini oluşturmaktadır (Canatan&Hıdır, 235):

“Her ne kadar her Müslüman terörist değilse de, her terörist Müslüman’dır.” (Danimarka’da bir ders kitabında yer alan ifade)

“Never Forget 9/11! (9/11’i asla unutma!)” (ABD’de New York Brooklyn’de Ocean Avenue’de 5 katlı binanın caddeye bakan yüzündeki yazı)

11 Eylül sonrası başlayan “terörizm”e karşı savaş söylemleri, uluslararası komünizmin (Kızıl Tehdit)in yerini alacak olan radikal faşistler (Yeşil Tehdit) olarak değişmiştir. Sadece seçim kampanyalarının kapsadığı alanda değil, eğitim, sanat gibi sosyal yaşamın içinde de ilan edilen savaşın izleri görülmektedir. Toplumsal pratiklerde doğrudan İslam’a karşı şeklinde ifade edilmese de saldırının suçluları kendi yorumlarında dinî söylemlere yer verdiği için bir nevi “onların dinine” savaş ilan etmiştir. Yukarıda bir ders kitabında bulunan ifade henüz ötekini tanımayan genç kuşak için iyi bir yol çizmek için seçilmiştir. Bunun yanında sanat dünyasında kendini karikatürlerde bulan “terörizm karşıtı” söylemler, yabancıyı tanıyan orta kuşak için hitap edilmiş ve bu saldırının unutulmaması için aldıkları dergilerde, gazetelerde yer almıştır (Kalın&Esposito, 201,221). Terörizmle savaş kapsamında toplumsal algıyı diri tutan Batı dünyası, bu saldırının faillerini cezalandırmakla kalmamış ve 2003 yılında somut bir atağa geçmiştir. 2002 yılında Margaret Thatcher’ın Guardian’da “Yeni Bolşevizm, İslamizm’dir” başlıklı makalesi bir yıl sonra Irak’a yapılacak olan müdahaleyi meşrulaştırma yolunda İslamofobik bir yorum olarak ifade edilmektedir (Korkmaz, 2013). Siyaset bağlamında örneklendirilebilen bu saldırılar, toplumsal düzeyde de kendini göstermiş ve Park 51’de cami inşasına tepki, Danimarka’da karikatür krizi İslamofobik saldırılar olarak karşımıza çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslamofobi, Cihat, Anti-emperyalizm, Ötekileştirme.

References

(Ed.) Canatan, Kadir ve Hıdır, Özcan, *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm*, Eskiye Yayınları, Ankara, 2007.

Cleveland, William L., *Modern Ortadoğu Tarihi*, Çev. Mehmet Harmancı, Agora Kitaplığı, İstanbul, 2008.

Çevik, Abdülkadir, *Politik Psikoloji*, Dost Kitabevi, Ankara, 2010.

Kalın, İ. ve Esposito John L., *İslamofobi: 21. Yüzyılda Çoğulculuk Sorunu*, Çev. İsmail Eriş, İnsan Yayınları, İstanbul, 2015.

Korkmaz, Tamer, “Demir Leydi”nin de yenilgisidir..”
<http://www.yenisafak.com/yazarlar/tamerkorkmaz/demir-leydinin-de-yenilgisidir%E2%80%A6-37203> Erişim Tarihi 24 Nisan 2017.

Şinnavi, Fehmi, *Siyasal İslam’a Doğru*, Çev. İlyas Arslan, Şura Yayınları, İstanbul, 1998.

Tezkan, Yılmaz ve Taşar, M. Murat, *Dünden Bugüne Jeopolitik Dünya ve Türkiye*, Ülke Kitapları, İstanbul, 2013.

Volkan, Vamık D., *Divandaki Düşmanlar*, Çev. Serap Erdoğan Taycan, Alfa Yayınları, İstanbul, 2013.

Some Determinations Regarding Spatial Aspects of Wealth in Diyarbakir

Nazife GÜRHAN¹

Extended Abstract

The city center of Diyarbakir has undergone a striking change especially in recent years and the economic developments it has experienced have attracted attention with its spatial and social transformations among the other cities in the Southeast Anatolia Region. This change has led to a great consumption and a city center design in which consumption in every field expresses class attributions. Especially in the districts of Diclekent and Metropol, it reveals the reflections of this spatial differentiation that develops on the axis of consumption with the spaces that appeal to the rich such as luxury houses, residences, security sites, restaurants and cafes.

This study is based on the data of a doctoral study carried out by the name of "Diclekent and Metropol Example: Spatial and Social Reflections of New Wealth in Diyarbakir" at Fırat University Institute of Social Sciences Department of Sociology. Qualitative research methods were used in the field study conducted in the context of the sociology of space through spatial transformation and spatial practices and a total of 51 people were interviewed in depth.

Nowadays, different spaces and spatialities have become a status indicator and a tool that reflects symbolic and cultural values for people in certain social status. The new rich class that emerged by resulting from transformations in recent years in Diyarbakir differentiates themselves through spatial practices. The rich class instrumentalizes the space as an element of discrimination and expresses a class sense beyond the meanings such as space, accommodation, eating-drinking and entertainment.

The desire for class decomposition among the different classes in the city is also reflected in the spatial arrangement of the city, and the segments adopting different lifestyles are continuing their lives by trying to contact each other at the lowest level in the different regions of the city. Therefore, the concentration of the rich in certain areas of the city causes the wealth to become crystallized in the space.

The safe settlements that are most visible from the reflection of space in the wealth, are set up for security or belongingness-identity seeking, privileged and prestigious living purposes for homogeneous groups formed by ethnic or family members of the same income group responding to search for a new way of lifestyle created by globalization. Status, different lifestyle and safety are shown as the most important reasons for this urban fragmentation.

It is also possible to say that these settlements are the expression of space in social polarization.

The security sites including villas, mansions and apartments that rise on the base of security, luxury and wealth which appeal to the middle, upper-middle and upper classes represent the extraordinary dominance and exaggeration of wealth and luxury. The sites located

¹ Asst. Prof., Mardin Artuklu University Faculty of Literature, Department of Sociology, ngurhan71@gmail.com

in the Diclekent and Metropol districts also show the magnificence of this richness and luxury exceedingly. The site life is attractive to people because of the quiet life of the site, the spacious and clean environment, the luxury and big houses, the existence of living spaces, the green area and the parks and pools for children, and this is an important factor in the preference of the districts. It is also seen that these structures are a tool reflecting the wealth of those who have these possibilities as well as the functions they meet.

Nowadays we can see the manifestations of the wealth in space not only in the luxury houses built for the elites, in the safe sites, in the residences, but also in the spatial practices of these people in their daily lives. In this context, the luxury restaurants, cafes and coffee houses that have captured a great trend recently in the elite districts of big cities carry the traces of the wealth and magnificence.

In the study, a rich class ascending has been seen to intensify in the districts of Diclekent and Metropol in Diyarbakır. These districts have nearly separated themselves from other districts of the city. It seems that both the spatial structure and the residents make a different impression from the residents who reside in the other districts of the city. The districts of Diclekent and Metropol are confronted as an area which is embodied on the grounds of the class of socio-spatial differentiation. These are the places where the individuals living in the districts distinguish themselves from the other sub-classes. Diclekent and Metropol districts, as an area where luxurious and magnificent places are concentrated on people with high levels of socio-economic prosperity in other words the upper sections of society, reveal the class and spatial decomposition in urban space in the most striking way.

Keywords: Diyarbakır, Space, Wealth, The New Rich Class

Diyarbakır’da Zenginliğin Mekânsal Görünümlerine Dair Bazı Tespitler

Geniş Özet

Diyarbakır kent merkezi özellikle son yıllarda çarpıcı bir değişim geçirmiş, yaşadığı ekonomik gelişmelerle Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki diğer kentler arasında mekânsal ve toplumsal dönüşümleriyle dikkatleri üzerine çekmiştir. Bu değişim, kendini büyük oranda tüketime yöneltmiş ve her alandaki tüketimin sınıfsal anlamlar ifade ettiği bir kent merkezi tasarımı ortaya çıkarmıştır. Özellikle Diclekent ve Metropol semtleri bünyesinde barındırdığı lüks konutlar, rezidanslar, güvenli siteler, restoran ve kafe gibi zenginlere hitap eden mekânlarla tüketim ekseninde gelişen bu mekânsal farklılaşmanın yansımalarını gözler önüne sermektedir.

Bu çalışma, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalında “Diyarbakır’da Yeni Zenginliğin Mekânsal ve Toplumsal Yansımaları: Diclekent ve Metropol Örneği” adıyla yapılmış doktora çalışması verilerine dayanmaktadır. Mekânın dönüşümü ve mekânsal pratikler üzerinden mekân sosyolojisi bağlamında gerçekleştirilen alan araştırmasında nitel araştırma yöntemleri kullanılmış ve toplam 51 kişi ile derinlemesine mülakat yapılmıştır.

Günümüzde farklı mekân ve mekânsallıklar, birer statü göstergesi haline gelerek belli toplumsal statüdeki insanlar için sembolik ve kültürel değerleri yansıtan bir araç haline gelmiş durumdadır. Diyarbakır’da son yıllarda oluşan dönüşümlerle ortaya çıkan yeni zengin sınıf

mekânsal pratikler üzerinden kendilerini farklılaştırmaktadır. Zengin sınıf bir ayırım unsuru olarak mekânı araçsallaştırmakta ve mekân barınma, yeme-içme, eğlenme gibi anlamların ötesine geçerek sınıfsal bir anlam ifade etmektedir.

Kentte farklı sınıflar arasındaki sınıfsal ayrışma isteği, kentin mekânsal düzenlemesine de yansımakta, farklı yaşam tarzlarını benimsemiş kesimler şehrin farklı bölgelerinde birbirine en az seviyede temas etmeye gayret ederek hayatlarını sürdürmektedirler. Dolayısıyla zenginlerin kentin belli alanlarında yoğunlaşması zenginliğin mekânda billurlaşmasına neden olmaktadır.

Zenginliğin mekândaki yansımalarından en görüneni olarak güvenli yerleşimler, genellikle küreselleşmenin yarattığı yeni yaşam tarzı arayışlarına cevap verecek şekilde, etnik ya da aynı gelir grubundaki ailelerin oluşturduğu homojen gruplar için, güvenlik ya da aidiyet-kimlik arama, ayrıcalıklı ve prestijli yaşam talebi amaçlı olarak kurulmaktadır. Statü, farklı yaşam biçimi ve güvenlik bu kentsel parçalanmanın en önemli nedenleri olarak gösterilmektedir. Bu yerleşimlerin toplumsal kutuplaşmanın mekândaki ifadesi olduğunu da söylemek mümkündür.

Güvenlik, lüks ve zenginlik temellerinde yükselen, içinde villa, konak ve apartmanları barındıran orta, orta-üst ve üst sınıflara hitap eden güvenli siteler, zenginliğin ve lüksün olağandışı baskınlığını ve abartısını temsil etmektedir. Diclekent ve Metropol semtlerinde yer alan siteler de bu zenginliğin ve lüksün ihtişamını fazlasıyla göstermektedir. Sitenin sakin yaşamı, ferah ve temiz bir çevreye sahip olması, lüks ve büyük evleri, yaşam alanlarının olması, yeşil alan ve çocuklar için parkların ve havuzların olması nedeniyle site yaşamı insanlara cazip gelmekte ve bu semtlerin tercih edilmesinde önemli bir faktör olmaktadır. Ayrıca bu yapıların karşıladıkları işlevlerin yanı sıra bu imkânlarla sahip olan kişilerin varlığını yansıtan bir araç olduğu da görülmektedir.

Günümüzde zenginliğin mekândaki tezahürlerini sadece seçkinler için inşa edilen lüks evlere, güvenli sitelere, rezidanslara bakarak değil aynı zamanda bu insanların gündelik hayatlarındaki mekânsal pratiklerine bakarak da görebiliriz. Bu bağlamda büyük kentlerin seçkin semtlerindeki lüks restoranlar, kafeler ve son zamanlarda büyük bir trend yakalayan kahve evleri zenginliğin ve ihtişamın izlerini taşımaktadır.

Araştırmada Diyarbakır'da Diclekent ve Metropol semtlerinde yükselen bir zengin sınıfın yoğunlaştığı görülmüştür. Bu semtler adeta kendilerini kentin diğer semtlerinden ayırtmış durumdadır. Hem mekânsal yapısı hem de sakinlerinin kentin diğer semtlerinde ikamet eden sakinlerden farklı bir profil çizdiği görülmektedir. Diclekent ve Metropol semtleri kent içi sosyo-mekânsal farklılaşmanın sınıf temelinde cisimleştiği bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu semtler içinde yaşayan bireylerin kendilerini diğer alt sınıflardan ayırttığı mekânlardır. Sosyo-ekonomik refah düzeyleri yüksek insanları yani toplumun üst kesimlerini barındıran, lüks ve ihtişamlı mekânların yoğunlaştığı bir alan olarak Diclekent ve Metropol semtleri, kentsel mekândaki sınıfsal ve mekânsal ayrışmayı en çarpıcı şekilde gözler önüne sermektedir.

Anahtar Kelimeler: Diyarbakır, Mekân, Zenginlik, Yeni Zengin Sınıf

References

- Alver, Köksal (2010a) *Siteril Hayatlar*, Ankara: Hece Yayınları.
- Aslanoğlu, Rana A. (2000) *Kent, Kimlik ve Küreselleşme*, Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Atlı, Mehmet (2014a) “Kürt Orta Sınıfların Mekânsal Teşekkülü: Diyarbakır Diclekent’in Dönüşümü Örneği: Ortaokuldan Terklerin Orta Sınıf Çocukları”, *Birikim Orta Sınıf*, Sayı 306, İstanbul: Birikim Yayınları. ss.83-86.
- Ayata, Sencer (2003) “Yeni Orta Sınıf ve Uydu Kent Yaşamı”, *Kültür Fragmanları – Türkiye’de Gündelik Hayat-*, (Yay. Haz. Kandiyoti, D, Saktanber A.), (Çev. Zeynep Yelçe), İstanbul: Metis Yayınları, ss. 37-56.
- Baudrillard, Jean (2010) *Tüketim Toplumu*, (Çev: Hazal Deliceçaylı ve Ferda Keskin), İstanbul: Ayrıntı.
- Bayhan, Vehbi (2012) “Postmodern Kentte Yaşam Alanlarının Ötekileştirilmesi: ‘Yoksul Gettolar Versus Varsıl Siteler’”, *Sosyo-Kültürel Farklılık ve Alaşım Mekânları*, (Ed. Neslihan Sam, Rıza Sam), Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Botton, Alain de (2010) *Statü Endişesi*, (Çev. Ahu Sıla Bayer), İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Bourdieu, Pierre (1984) *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*, (Translated by: Richard Nice), United States of America: Routledge.
- Chaney, David (1999) *Yaşam Tarzları*, (Çev. İrem Kutluk), Ankara: Dost Kitabevi.
- Frank, Robert (2009) *Zenginistan*, (Çev. Ayfer Ünalın), İstanbul: Doğan Kitap.
- Kahvecioğlu Kaya, Yasemin (2010) “Geç Kapitalizm, Tüketim Toplumu ve Kent”, *Mekân, Kültür ve Yönetim Perspektifinde 21. Yüzyıl Kentleri*, (Ed. Elif Karakurt Tosun), Bursa: Ekin Yayınevi.
- Kurtuluş, Hatice (2005b) “İstanbul’da Kapalı Yerleşmeler Beykoz Konakları Örneği”, *İstanbul’da Kentsel Ayrışma*, (Haz. Hatice Kurtuluş), İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Lefebvre, Henri (2014) *Mekânın Üretimi*, (Çev. Işık Ergüden), İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Pinçon, Monique, Pinçon- Charlot, Michel (2012) *Burjuvazinin Sosyolojisi*, (Çev. Hande Turan Abadan), Ankara: Epos Yayınları.
- Tümtaş, Mir Sertaç (2012) *Kent, Mekân ve Ayrışma: Kentsel Mekânda Ayrışma Dinamikleri*, Ankara: Detay Yayıncılık.

The Role of **Cultural Differences in the Formation of Consumers' Attitudes** towards TV Advertisements and Brands Including Sexual Appeal¹

Emine ŞAHİN²

Extended Abstract

1. Introduction

When international borders are exceeded, the values of different societies gain importance for international countries since the values of individuals forming the target audience are different just like their cultures. For companies aiming to enter international market, advertisements within the context of marketing communication are common forms of practices for all countries to convey a specific product or service to the consumers or create awareness, to affect the audience, persuade and direct them to buy the product (Odabaşı & Oyman, 2009:86).

In global marketing communication practices, global advertising strategies are shaped by the specific differences of different countries. In this regard, advertisements have the ultimate tool feature conveying the meanings related to the product or service to the consumers in the international market, and they also direct the way consumers perceive the world and maintain their lives shaped by their cultural structures in international communication. In this regard, advertisements have an important relationship both with business practices and international communication.

Individuals who are exposed to global advertisements are grown up according to the behavioral patterns of the society they belong to and therefore cultural differences of societies gain importance in terms of developing feelings and behavioral patterns.

In this sense, the study aims to determine the relationship or the difference between emotional advertisement attitudes formed in interaction with the country (nationality) and cultures of the audience exposed to global TV ads which were presented to a heterogeneous target and included sex appeal and the attitudes towards the brand in the advertisement.

A judgment sampling experiment model consisting of Turkish students and foreign students mostly coming from Middle East and Turkic Republics named Post Soviet and studying in various universities in Turkey was selected. The participants watched advertisements including no, medium, and high level of sexuality and they were asked to fill in a questionnaire after each advertisement. The data were analyzed through SPSS package program. The effect of variables on advertisement liking and brand liking levels was tried to be determined through the findings gathered from the analysis. In addition, analyzing the cultural structure of especially eastern societies and determining the appropriate message strategy for

¹ This is my doctorate thesis study finished in 2015.

² Asist. Prof. Department of Public Relations, Faculty of Communication, Gaziantep University, eminesahin2001@gmail.com, emines@gantep.edu.tr

the local advertisements even if the cost is slightly higher are important issues in the study both for Turkish companies and for western companies.

2. Cross-cultural Communication Theories

Religion, language, values, meanings that symbols bear, norms, traditions, and morals constitute the culture of a society and they affect the behaviors and attitudes of individuals.

Researchers explain cultural differences that vary according to the societies through the theories they set out. The American anthropologist Edward Hall, the founder of Information Systems Theory and Gert Hofstede who introduced Cultural Dimensions Theory introduced national cultural profiles which made the different cultural approaches and work styles varying from one culture to another understandable. Besides, scientists such as Clyde Kluckhohn (1951) and Fred Strodbeck (1962) came up with different theories through intercultural studies (Hofstede, 2001:24; Hall cited in Kartari, 2006:45; Soydaş, 2010:80).

On the other hand, Pattern Variables approach which was founded by Persons and Shils in 1951 and later developed by Fons Trompenaars in 1993 explains cultural variables. Along with Osgood who focuses on language, Trandis concentrates on the responses given by people whom he describes as subjective culture to what other people in their surroundings produce, the group qualities that influence their perception of social environment, and he argues that the differentiation between subjective cultures is reflected in communication behaviors, thus cognitive differences in cultures become important in the process of code-opening of messages (Kartari, 2006:112).

2.1. Cross-cultural Differences and Advertisements

In different cultures, consumer behaviors are shaped by the values of that society. Individual centered studies focus on what individuals think, how they perceive, and what motivates them to act (Demooij & Hofstede, 2011:181).

Advertisements and marketing literature are affected by cultural values. The effect of advertisements on perception and consumer behavior cannot be explained with a certain system. The answers to various questions such as why the British use so many heroic metaphors in advertisements or why the French use erotic messages, why the Americans use comparative advertisements whereas the Japanese do not like them, why different promotions are preferred or why savings plans are more popular in Norway than in Canada and Britain (Demooij, 1998:33) can be explained with cultural differences.

3. Purpose of the Study and Methodology

In the current study which was carried out with the participation of Turkish and foreign students studying in Turkey and aimed to determine whether consumers' perception levels of sexuality used in TV advertisements vary according to country and cultural differences, hypothesis were designed in accordance with research questions.

The scale used for determining the attitudes towards the advertisement was adopted from Droge (1989), Kilbourne, Painton and Ridley (1985) and scale redesigned by Garcia from Muehling (1987), Zinkhan and Zinkhan (1985) (2004). Questions that aimed to determine brand attitude were adopted from Droge (1989), Duncan and Nelson (1985), and Zinkhan and Zinkhan (1985) used in the first part. In order to investigate the effects of cultural values of consumers,

Hofstede's (2001) criteria of cultural dimensions were benefitted. These dimensions consisted of Masculinity versus Femininity, and Individuality versus Collectivism dimensions. The study also included questions about age and gender as demographic questions.

SPSS 15.0 statistical data analysis package program was used during the data analysis process. Factor analysis to determine the factors, parametric t-test to see the relationships between the variables, one way variance analysis (ANOVA), versatile variance analysis (MANOVA) and multidimensional covariance analysis (MANCOVA) to determine the relationship between culture, which is the intermediate variable, and other variables, and multiple linear regression analysis to determine variables influencing liking level of advertisements were used. In data analysis, the final stage was the confirmatory data analysis which determined the direction of effectiveness. Factors were confirmed with LISREL 8.80 program, the existence and direction of the effect between independent and dependent variables were determined, so the sex appeal in the advertisements and cultural differences were put forward.

The sampling in the study consisted of foreign and Turkish students studying in various universities in Turkey. In this study, the most appropriate sampling, judgment sampling, was selected from three different sampling methods; probable (random) sampling, cluster sampling, and improbable sampling (Aziz, 2010:54; Karasar, 2011:112; Arslantürk, 2004:105-108). The questionnaire was applied to 305 foreign students from 4 different cities which were Konya (75), Kayseri (50), İstanbul (130), Trabzon (87), but only 161 of them were used. Also, 98 questionnaires gathered from 130 students from Gümüşhane University were used. While determining the distribution of foreign students, the existing numbers were taken into account.

4. Conclusion

The independent variable of the study was the country factor which included three levels- Turkey, other foreign countries mostly from Middle East, and Post Soviet countries. Second independent variable was the advertisements with three levels sex appeal. Dependent variables were attitudes towards the ad and attitudes towards the brand. The intermediate variable selected for the study was the collective (COL) and femininity (FEM) dimensions of Hofstede's cultural dimension model.

As a result of the study, it was found out that cultural diversity dimensions did not have a favorable influence on advertisements containing high sex appeal and the brand in the advertisement. The final model created in LISREL revealed that there was not a significant relationship between sexuality and cultural dimension. Countries with FEM and COL characteristics at different rates showed different responses to advertisement appreciation without taking the sex appeal into account only when combined with the country factor (COL and country). However, when it comes to brand liking, the result did not change. Each country's brand liking is the same. On the other hand, the interesting result that emerged in LISREL was that brand liking had a positive effect on the advertisement liking. That is, brand liking and advertisement liking were parallel. In this case, the participant who liked the brands in advertisements with different sex appeal levels also liked the advertisements themselves.

Keywords: Cross-cultural differences, TV advertising, sex appeal, advertisement and brand attitude

JEL Codess: M31, M37, M14

Cinsel Çekicilik İçeren Uluslararası Televizyon Reklamlarına Yönelik Tutum Oluşumunda Kültürel Farklılıkların Rolü³

Geniş Özet

1. Giriş

Uluslararası firmalar için ülke sınırları aşıldığında farklı toplumların değerleri önem kazanmaktadır, çünkü hedef kitesini oluşturan bireylerin değerleri de kültürleri gibi farklılık taşımaktadır. Uluslararası pazara girme hedefi taşıyan firmalar için, pazarlama iletişimi kapsamında reklamlar, spesifik ürün ya da hizmetin asıl tüketicilerine ulaştırmada yani farkındalık oluşturmada, izleyiciyi etkilemede, ikna etmede ve satın almaya yönlendirmede tüm ülkeler için ortak uygulama şekilleridir (Odabaşı ve Oyman, 2009:86).

Global pazarlama iletişim uygulamaları içinde global reklam stratejileri farklı ülkelerin spesifik farklılıklarına göre şekillenmektedir. Reklamlar da uluslararası pazarda tüketicilere ürün ya da hizmetle ilgili anlamları iletmede nihai araç özelliğini taşımakta uluslararası iletişimde, kendi kültürel yapıları ile şekillenen tüketicilerin dünyayı algılayış ve yaşamlarını sürdürme biçimlerini yönlendirmektedir. Bu doğrultuda reklamlar hem iş yaşamındaki uygulamalarla hem de uluslararası iletişimle önemli bir ilişki içerisinde.

Küresel reklamlara maruz kalan birey, toplum içinde ait olduğu toplumun davranış kalıplarına göre şekillenmekte ve bu nedenle toplumların kültürel farklılığı düşünce duygu ve davranış kalıplarını geliştirmesinde önem kazanmaktadır.

Çalışma bu doğrultuda, heterojen bir kitleye sunulan cinsel çekicilik içeren global televizyon reklamlarına maruz kalan izleyicilerin ait oldukları ülke(millet) ve kültürleri ile oluşan duygusal reklam tutumları ve bu reklamda yer alan marka tutumları arasında ilişki ya da farklılığı ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada evren olarak Türk öğrenciler ve Türkiye'ye üniversite eğitimi almak amacıyla gelen yabancı öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem olarak Türk öğrenciler, çoğunluğunu Orta Doğu ülkelerden ve Post Sovyet olarak isimlendirilen Türkiye Cumhuriyeti ülkelerden Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde eğitim görmek amacıyla gelen yabancı öğrencilerden oluşmaktadır. Örneklem yargısal, amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Çalışmada deney modeli seçilerek cinsellik içermeyen, orta düzeyde ve yüksek düzeyde cinsellik içeren reklamların yer aldığı sinema filmi katılımcılara izletilmiş ve her reklamdan sonra anket formu doldurtulmuştur, alınan cevaplar SPSS programında analiz edilmiştir. Analizde elde edilen sonuçlarla değişkenlerin reklam beğeni, marka beğeni düzeylerine etkisi ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmada Ayrıca çalışma özellikle doğu toplumların kültürel yapısını analiz etmek ve maliyeti biraz daha yüksek olsa da lokal reklamlarda uygun mesaj stratejisi belirlemek hem Türk firmaları hem de Batı firmaları için önemli konulardandır.

2. Kültürlerarası İletişim Kuramları

Din, dil, değerler, simgeler ve sembollerin yüklendiği anlamlar, normlar, örf ve adetler, gelenekler, ahlak kuralları bir toplumun kültürünü oluşturmaktadır ve bireylerin davranış ve tutumlarında etkili olmaktadır.

³ 2015'te biten doktora tezinden uyarlanmıştır.

Araştırmacılar ortaya koydukları kültürlerarası kuramlarla toplumlara göre değişen kültür farklılıkları açıklamaktadır. Enformasyon Sistemleri Kuramı'nın kurucusu Amerikalı Antropolog Edward Hall, Kültürel Boyutlar Kuramı'nı ortaya atan Gert Hofstede çalışmaları ile hem kültürlerin birbirinden farklı olabilen yaklaşımlara, hem de yine kültürlerden kültüre farklı olabilen çalışma tarzlarına anlaşılabilirlik kazandırmakta böylece ulusal kültür profillerinin oraya çıkmasını sağlamaktadır. Bunun yanı sıra Clyde Kluckhohn (1951) ve Fred Strodbeck (1962), gibi bilim adamları kültürlerarası çalışmalarla çeşitli teoriler üretmektedir (Hofstede, 2001:24; Hall akt. Kartari, 2006:45; Soydaş, 2010:80).

Diğer taraftan 1951 yılında Persons ve Shils tarafından temelleri atılan ve Fons Trompenaars 1993'te geliştirdiği kültür değişkenlerin açıklandığı Kalıp Değişkenleri (Pattern Variables) yaklaşımını ortaya koymaktadır. Dile yoğunlaşan Osgood'ın yanı sıra Triandis öznel kültür olarak açıkladığı bireylerini çevrelerindeki insanların ürettiklerine verdiği yanıtlar, sosyal çevrelerini algılamada etkilendikleri grupsal niteliklere yoğunlaşmaktadır. Araştırmacılar kültürler arasındaki farklılaşmayı iletişim davranışlarına yansıdığını savunmaktadır, böylece mesajların kod açımı sürecinde kültürlerdeki bilişsel farklıklar önem kazanmaktadır (Kartari, 2006:112).

2.1.Kültürlerarası Farklılıklar ve Reklamlar

Farklı kültürlerde tüketici davranışları o toplumun değerleri ile şekillenmektedir. Bireyi yine merkeze alan çalışmalar bireylerin ne düşündüğü, nasıl algıladığı ve onları harekete geçiren motivasyonun ne olduğu üzerinde durmaktadır (Demooij ve Hofstede, 2011:181).

Reklamlar ve pazarlama literatürü kültürel değerlerden etkilenmektedir. Reklamları algılayış ve tüketici davranışları üzerinde kültürün etkisi belirli bir sistemle açıklanamamaktadır. İngilizler neden reklamlarda çok fazla kahramanlık metaforunu kullanmaktadır ya da neden Fransızlar erotizm içerikli mesajlar kullanmaktadır, neden Amerikalılar karşılaştırmalı reklamlar kullanırken, Japonlar bu tür reklamlara sıcak bakmamaktadır, neden farklı promosyonlar tercih edilir? gibi soruların (De Mooij, 1998:33) cevabı kültürel farklılıklarla açıklanmaktadır.

3. Amaç ve Yöntem

Tüketicilerin televizyon reklamlarında kullanılan cinselliği algılayış düzeylerini, bu düzeylerin ülke ve kültür farklılıklarına göre değişip değişmediğini ortaya koymak amacıyla Türk ve Türkiye'de eğitim gören yabancı öğrenciler örneklemini kullanılarak yapılan çalışmada oluşturulan araştırma soruları kapsamında hipotezler belirlenmiştir

Reklama karşı tutumların belirlenmesi ile kullanılan ölçek Droge (1989), Kilbourne, Painton ve Ridley (1985) ile Muehling (1987) ve Zinkhan ve Zinkhan'ın(1985) ölçeğini yeniden düzenleyen Garcia'dan (2004) alınmıştır. Marka tutumunu ölçmeye yönelik sorular ilk bölümde kullanılan Droge (1989), Duncan ve Nelson (1985) ve Zinkhan ve Zinkhan'dan (1985) uyarlanmıştır. Tüketicilerin kültürel değerlerinin etkilerini araştırmak Hofstede'nin (2001) kültürel boyutlar ölçütlerinden faydalanmıştır. Bunlar Bireysellik ve Kolektiflik, Erillik ve Dişilik kültürel boyutlarından oluşmaktadır. Çalışmada ayrıca demografik sorular olarak yaş ve cinsiyet ile ilgili sorular da yer almıştır.

Araştırma verileri değerlendirme aşamasında SPSS 15.0 istatistik veri analizi paket programı kullanılmıştır. Faktörleri belirlemek için faktör analizi, değişkenler arasındaki ilişkileri görmek için parametrik t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), çok yönlü varyans

analizi (MANOVA) ve ara değişken olan kültürün diğer değişkenlerle ilişkisini çok yönlü kovaryans analizi (MANCOVA), reklamları beğenme düzeyine etki eden faktörleri belirlemek amacıyla, çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Verilerin analizinde son aşamayı etkinin yönünü belirleyen ve doğrulayıcı veri analizi oluşturmaktadır. LISREL 8.80 programı ile faktörler doğrulanmış, bağımsız ve bağımlı değişken arasında etkinin varlığı ve yönü belirlenmiş, böylece reklamlardaki cinsel çekicilerin ve kültürel farkların önemi ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çalışma evreni olarak ise çeşitli üniversitelerde eğitim gören yabancı ve Türk öğrenciler olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada olasılı (rastlantısal), küme örnekleme ve olasılıksız (yargısal) olmak üzere üç farklı örneklemeden (Aziz, 2010:54; Karasar, 2011:112; Arslantürk, 2004:105-108) en uygun olan, yargısal, amaçlı örnekleme seçilmiştir. Konya (75), Kayseri (50), İstanbul (130), Trabzon (87) olmak üzere 4 farklı ilden 305 yabancı öğrenciye deney uygulanmış ancak 161'i kullanılmıştır. Gümüşhane Üniversitesinden 130 Türk öğrenciden ise 98'i kullanılmıştır. Yabancı öğrencilerin dağılımını belirlerken mevcut sayılar etkili olmuştur.

4. Sonuç

Araştırmanın bağımsız değişkenleri üç seviye içeren –Türk ve çoğunluğu Orta Doğu olan Diğer Yabancı Ülkeler ve Post Sovyet ülke faktörüdür. İkinci bağımsız değişken ise üç seviyede cinsel çekicilik içeren reklamlardır. Bağımlı değişkenler reklama karşı tutum(Aad) ve markaya karşı tutumdur(Ab). Çalışmada ara (ortalayıcı) değişken Hofstede'nin kültürel boyutlar modelinin kolektiflik (KOL) ve feminenlik (FEM) boyutudur.

Çalışma sonucunda kültürel farklılık boyutları yüksek cinsel çekicilik içeren reklamlara ve reklamlarda yer alan markayı beğenide bir etkiye sahip değildir. LISREL'de oluşturulan nihai model cinsellik ve kültür boyutlarının anlamlı bir ilişki içinde olmadığını göstermektedir. Farklı oranlarda FEM ve KOL özelliği taşıyan ülkeler ancak ülke faktörü ile birleştğinde (KOL ve ülke) cinsel çekicilik faktörü katılmaksızın reklam beğenisinde farklı tepkileri ortaya koymaktadır. Ancak marka beğenisinde her ülkenin marka tutumu aynıdır. Diğer taraftan LISREL'de orta çıkan ilginç sonuçta marka beğenisi ile reklam beğenisi paralel yönde olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durumda cinse çekicilik derecesi farklılık gösteren reklamlarda markayı beğenen katılımcı markanın yer aldığı reklama da aynı beğeniye sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Kültürler arası farklılıklar, TV reklamları, cinsel çekicilik, reklam ve marka tutumu

JEL Kodları: M31, M37, M14

References

- Arslantürk, Z. (2004), *Sosyal Bilimciler İçin Araştırma Metod ve Teknikleri*, 6. Baskı, İstanbul: Çamlıca Yayınları.
- Aziz, A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri* 6. Baskı, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kartari, A. (2001). *Farklılıklarla Yaşamak*, Ankara: Ürün Yayınları.
- Kilbourne, W. E., Painton, S. ve Ridley, D. (1985). "The Effect of Sexual Embedding on Responses to Magazine Advertisements", *Journal of Advertising*, 14 (2),ss: 48-56.
- Droge, C. (1989). "Shaping the Route to Attitude Change: Central Versus Peripheral Processing through Comparative Versus Noncomparative", *Advertising. Journal of Marketing Research*, 26, pp:193-204.
- Duncan, C. P.ve Nelson, J. E. (1985)." Effects of Humor in A Radio Advertising Experiment", *Journal of Advertising*, 14 (2),pp: 33-40.
- Demooij, M.(1998). *Global Marketing and Advertising: Understanding Cultural Paradoxes*. Thousand Oaks, California: Sage Publications.
- Demooij, M. ve Hofstede, G. (2011). "Cross-Cultural Consumer Behavior: A Review of Research Findings.", *Journal of International Consumer Marketing*, 23, pp:181–192.
- Garcia, E. (2004) *The Effects of Cultural Values on International Advertising Effectiveness: A Study of Sex Appeals in Fashion Advertising*, Master Thesis, El Paso: The University of Texas at El Paso
- Hofstede, G. (2001). *Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations(2nd Edition)*, London (UK): Sage Publications.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 22 Baskı, Ankara: Nobel Yayınevi
- Muehling, D. D. (1987). "Comparative Advertising: The Influence of Attitude Toward the Ad on Brand Evaluation", *Journal of Advertising*, 16 (4), pp:43-49.
- Odabaşı, Y. ve Barış, G.(2009). *Tüketici Davranışları*, 9. Baskı, İstanbul: Media Cat Yayınları.
- Soydaş, A. U. (2010). *Kültürlerarası İletişim: Farklı Kültürel Ortamlarda Çalışma Ve İletişim*. İstanbul: Parşömen Yayıncılık.
- Zinkhan, G. M. ve Zinkhan, F. C. (1985). "Response Profiles and Choice Behavior: An Application to Financial Services". *Journal of Advertising*, 14 (3), pp: 39-51.

Positioning of Fashion Denim Brands According to **Consumers' Perceptions:** A Comparison Based on Attribute Based and Similarity Based Approaches to Perceptual Mapping

F. Müge ARSLAN¹, Adnan KARA²

Extended Abstract

1. Introduction

Positioning is one of the key strategies used by firms in brand development and marketing program planning. To be successful, a brand must be perceived as being different than competing brands by consumers. The best way to identify the different positions competing brands occupy in the minds of consumers is through perceptual mapping as it is a visual presentation showing the different positions of competing brands on a two- or three-dimensional graph. In a highly global world, nowadays it is impossible to talk about competition without taking into consideration global brands.

Research on global fashion brands is increasing as a global consumer culture is emerging throughout the world. Global consumer culture influences both the global and also the local fashion industry. Although fashion influences almost all product categories, the fashion industry is mainly seen as encompassing the clothing, the footwear, the jewelry and the accessories categories. One of the categories where competition is very fierce is the denim category, hence the need for positioning is even more crucial. Denim is also a group in the clothing category that is highly demanded globally. For these reasons, the denim category was chosen as the area of research in this study.

The aim of the study is to explore the positions competing denim brands occupy in the minds of consumers according to two different approaches to perceptual mapping: similarity- and attribute-based perceptual mapping and a comparison will be made.

2. Methodology

For the study a two-stage research process was followed. Initially a qualitative research was conducted on graduate university students where open-ended questions were asked to understand their denim brand preferences and the attributes on which their choices were based on. The most preferred denim brands were identified as being LTB, Mavi, Levi's, Gap and Bershka. Additionally, 55 attributes were generated as affecting the denim brand preferences of students. Since a similarity-based mapping requires a paired comparison of brands, the number of attributes were reduced to 11 taking into consideration the frequency of the attributes stated as being the most important in the qualitative stage.

¹ Prof. Dr., Marmara University, Istanbul, mugearslan@marmara.edu.tr

² Research Asst., Marmara University, Istanbul, adnankarazr@gmail.com

At the second stage of the study a questionnaire was used to collect data. For data analysis, two different approaches to perceptual mapping were used. In order to determine the different positions the five denim brands occupy in the minds of the consumers, multi-dimensional scaling was used where for the similarity-based perceptual mapping PROXYSCAL was chosen as the method of analysis. For attribute-based perceptual mapping, multi-dimensional scaling was used again but this time ALSCAL was used as the method of analysis.

The questionnaire consisted of three sections. The first section comprised of attribute rating scales used to measure how the respondents perceived each denim brand according to the 11 attributes identified in the qualitative study. The second section comprised of similarity scales used to measure the perceptions of respondents about how similar the five denim brands were to each other. The last section of the questionnaire comprised of questions used to determine the demographic characteristics of the respondents.

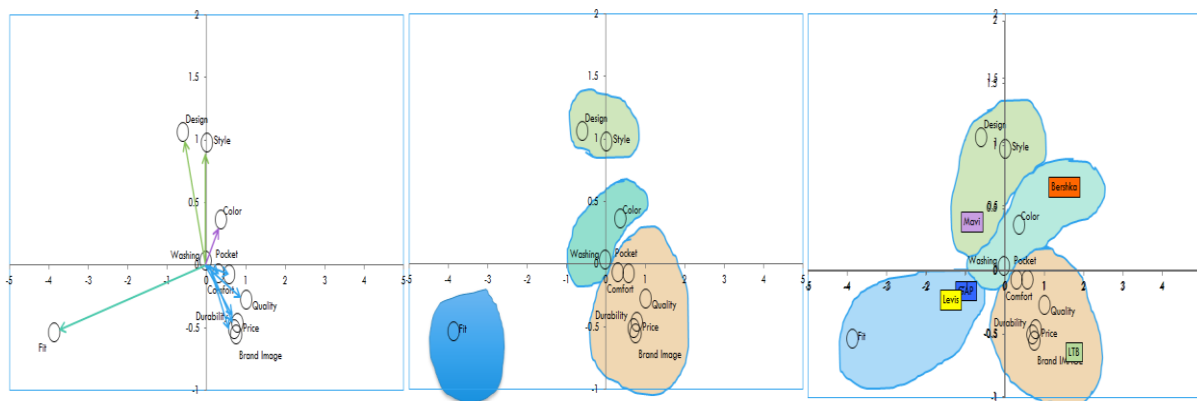
For the attribute-based approach a 5-point rating scale was used (e.g. quality of Gap denim: 1=very bad, 5=very good) whereas for the similarity-based approach a paired comparison scale was used (e.g. Gap-Levis: 1=not at all similar, 5=very similar).

Data were collected in Istanbul using convenience sampling. A total of 193 respondents participated in the study. The sample consisted mainly of females (%56,8), bachelors (%73,2), aged between 19-30 (%66,5), with an income of 2001-3000 TL (%27,2) (approximately 555-833 USD), mainly university graduates (%44,7), working in the private sector (%78,2).

3. Findings

For the attribute-based perceptual map, data were analyzed using multi-dimensional scaling (ALSCAL). The resulting maps are given in Fig.1.

Fig.1. Attribute-Based Perceptual Map of Denim Brands

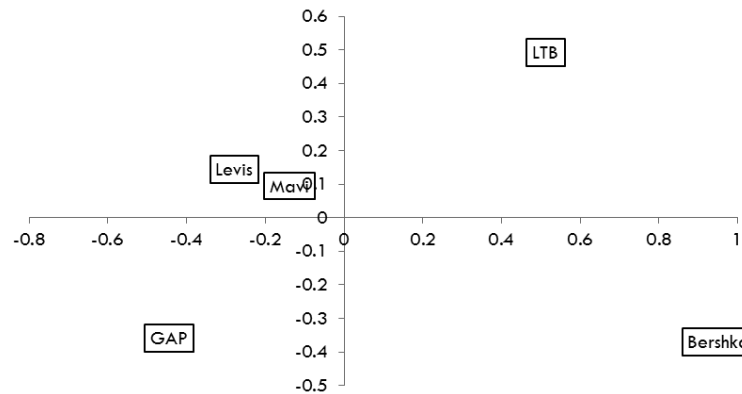

***Stress=0,03992 ; RSQ=0,99664**

Fig.1 shows that the most similar brands are Levis and GAP (two global brands), whereas the most different brands are LTB and Bershka. Mavi is more similar to Levis and GAP than to LTB and Bershka. Mavi (local brand) is high in wash and grinding and design and style attributes; Levis and GAP are high in fit attribute; LTB (local brand) is high in price, brand image and quality attributes; and Bershka is high in color attribute.

In order to achieve a similarity- based perceptual map, data were analyzed using multi-dimensional scaling (PROXYSCAL). The resulting map is given in Fig.2.

Fig. 2. Similarity-Based Perceptual Map (OVERALL) of Denim Brands

***Stress= 0,02850 ; RSQ=0,99647**

Fig.2. shows that according to the overall similarity perceptions of respondents, the most similar denim brands are Levis and Mavi (a global and a local brand), whereas the most different brands are LTB and Bershka. On the other hand, GAP is more similar to Levis and Mavi than to LTB and Bershka. Bershka is the most differently perceived denim brand.

4. Conclusion

For the two different approaches to perceptual mapping the same results were expected. However upon examining the two different perceptual maps, there are some differences. For both approaches, LTB and Bershka are perceived as being very different than Levis, Mavi and GAP. On the other hand for the attribute-based approach Levis and GAP are perceived as being very similar whereas for the similarity-approach Levis and Mavi are perceived as being very similar. Hence Levis, GAP and Mavi are perceived to be similar.

In a highly competitive environment, all brands need to differentiate themselves from each other. Therefore Levis, Mavi and GAP should select unique positions and try to convey them to their customers. As LTB and Bershka are perceived as being very different than the other brands they should try to protect their unique positions.

Keywords: Positioning, Perceptual mapping, Attribute-Based Perceptual Mapping, Similarity-Based Perceptual Mapping, Multidimensional Scaling, Denim category.

JEL Codes: M30, M31, M37

References

- Akaka, M. A. & Alden, D. L. (2010). "Global Brand Positioning and Perceptions: International Advertising and Global Consumer Culture", *International Journal of Advertising*, 29 (1), pp. 37-56.
- Alden, D. L., Steenkamp, J. B. E., & Batra, R. (1999). "Brand Positioning Through Advertising in Asia, North America, and Europe: The Role of Global Consumer Culture", *Journal of Marketing*, 63 (1), pp. 75-87.
- Binwani, B. (2014). "Study on Preference with Reference to Denim Jeans in Female Segment in Thane District", *International Journal of Multidisciplinary Approach & Studies*, 1(5), pp. 40-47.
- Blankson, C. (2009). "Positioning Strategy and Impact on Firm Performance: A Qualitative Approach", *American Marketing Association*, Winter, pp. 19-26.
- Busing, F. M. T. A., Commandeur, J. J., Heiser (1997). "PROXSCAL: A Multidimensional Scaling Program for Individual Differences Scaling with Constraints", *Softstat*, pp. 67-74.
- Carroll, J. D. & Green, P. (1997). "Psychometric Methods in Marketing Research: Part II Multidimensional Scaling", *Journal of Marketing Research*, 34 (2), pp. 193-204.
- Donthu, N. & Cherian, J. (1993). "Differences in Consumer Perceptions of Similarity and Dissimilarity", *Marketing Letters*, 4 (1), pp. 31-38.
- Jaworska, N. & Chupetlovska-Anastasova (2009). "A Review of Multidimensional Scaling (MDS) and its Utility in Various Psychological Domains", *Tutorials in Quantitative Methods for Psychology*, 5 (1), pp. 1-10.
- Keller, K. L. & Lehmann, D. R. (2006). "Brands and Branding: Research Findings and Future Priorities", *Marketing Science*, 25 (6), pp. 740-759.
- Marsden, P. (2002). "Brand Positioning: Meme's the Word", *Marketing Intelligence and Planning*, 20 (5), pp. 307-312.
- Reketye, G. & Liu, J. (2001). "Segmenting Hungarian Automobile Market Brand Using Perceptual and Value Mapping", *Journal of Targeting, Measurement and Analysis for Marketing*, 9 (3), pp. 241-253.
- Sheinin, D. A. (1998). "Positioning Brand Extensions: Implications for Beliefs and Attitudes", *Journal of Product and Brand Management*, 7 (2), pp. 137-149.
- Visentin, M., Colucci, M. & Marzocchi, G. (2013). "Brand Measurement Scales and Underlying Cognitive Dimensions", *International Journal of Market Research*, 55 (1), pp. 43-57.
- Wilkes, R. E. (1977). "Product Positioning by Multidimensional Scaling", *Journal of Advertising Research*, 17 (4), pp. 15-19.

Reflections of Transformation in Local Governments:
The Case of Aşağı Söğütönü and Aydınlı Neighborhoods in Eskişehir

Cem ERGUN¹, Burcu ERDOĞAN²

Extended Abstract

1. Introduction

This study will firstly discuss the concept of local government and the development of local governments in Turkey. Then it will investigate laws put into force regarding local governments after 2000s and discuss the outcomes created by these laws. The last part of the study will provide the results of the field research conducted in the Aşağı Söğütönü and Aydınlı neighborhoods in the province of Eskişehir which used to have village municipality statuses and were later made neighborhoods. In this context, it will analyze the developments that emerged in both residential areas were converted into neighborhoods after losing their municipality status after 2000s. Within this framework, data will be discussed regarding the perception of interviewees about developments and transformations in their living spaces, their opinions on provision of municipality services, opinions on the positive and negative implications of the changes in their living spaces, and their levels of satisfaction about this process.

2. Transformation in local governments

Especially starting with 1980s, the search for reform has gained speed both in Turkey and around the world for a more effective and efficient service by municipalities which are the government units closest to the public. In the 2000s, implementations were started towards rescaling urban areas. At this point, by taking the population into account, it was decided to shut down local governments serving to a population of 2000 or fewer and incorporate them into metropolitan municipalities. This way not only the borders of metropolitan municipalities were broadened, but also the legal entity status of first degree municipalities was removed. In this process, the legal entity statuses of many village municipalities were canceled and these residential areas were given neighborhood statuses. The first practices in this direction were implemented with the Law No. 5216 in 2004 and the Law No. 5393 in 2005. In 2012, the Law No. 6360, which brought substantial changes in the field of local governments, was put into force. With the following Law No. 6447, the practice took its final form and the borders of metropolitan municipalities were broadened to cover the civil borders of provinces. In this context, the area that needs to be served by metropolitan municipalities was substantially widened, and the legal entity status was taken from about 16,000 residential areas known as village municipalities and about 1,000 areas known as town municipalities, therefore recognizing these places as neighborhoods. In other words, hundreds of thousands of people

¹ Doç. Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen-Edb. Fak. Sosyoloji Bölümü, cergun@mehmetakif.edu.tr

² Antropolog, erdogan.burcu1@gmail.com

living in villages and towns became residents of cities overnight. The fast transformation experienced at that point created several issues for both individuals and municipalities that provided services for them.

3. Conclusion

The area served by the Metropolitan Municipality of Eskişehir also grew in this process. While the number of neighborhoods services were provided for was previously 65, this number rose to 455 with the changes made about local governments. Among the areas which previously had statuses of village municipality, the Aşağı Söğütönü Village lost its legal entity status with changes made in 2004, and the Aydınlı Village lost its legal entity status with changes made in 2012. Both were converted into neighborhoods. With this status, changes were experienced in the scope of service provision by the municipality and utilization by the public. People who were previously considered as village population were included in the urban population in this process. While the Aşağı Söğütönü Neighborhood is one of the closest to the city center among the residential areas that experienced this transformation process, the Aydınlı Neighborhood is one of the farthest within the Metropolitan borders of Eskişehir (165 km). The reflections of being converted from a village status into a neighborhood status are more clearly seen in the Aşağı Söğütönü Neighborhood than in the Aydınlı Neighborhood, as the former was converted into a neighborhood in an earlier data.

Keywords: Eskişehir, Local Government, Transformation in Local Governments, Aşağı Söğütönü Neighborhood, Aydınlı Neighborhood.

JEL Codes: H76, R23.

Yerel Yönetimlerde Dönüşümün Yansımaları: Eskişehir Aşağı Söğütönü ve Aydınlı Mahallesi Örneği

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmada öncelikle yerel yönetim kavramı ve Türkiye’de yerel yönetimlerin gelişimi ele alınacaktır. Sonrasında 2000’li yıllardan sonra yerel yönetimlere yönelik hayata geçirilen yasalar incelenecek ve bu yasaların ortaya çıkardığı sonuçlar tartışılacaktır. Çalışmanın son bölümünde köy belediyesi statüsüne sahipken yasa sonrasında mahalle statüsüne kavuşturulan Eskişehir ili Aşağı Söğütönü Mahallesi ve Aydınlı Mahallesi’nde yapılan saha araştırmasının sonuçları ele alınacaktır. Bu bağlamda 2000’li yıllardan sonra belediye tüzel kişilikleri sonlandırılarak mahalleye dönüştürülen her iki yerleşim alanında ortaya çıkan gelişmeler değerlendirilecektir. Bu çerçevede; görüşme yapılan kişilerin yaşam alanlarında ortaya çıkan gelişme ve dönüşümleri nasıl algıladığı, belediye hizmetlerinin sunumuna yönelik değerlendirmeleri, dönüşüm ile birlikte yaşam alanlarına yansıyan değişikliklerin olumlu ve olumsuz yansımalarına ilişkin görüşleri ve bu süreçten memnuniyet düzeylerine ilişkin veriler tartışılacaktır.

2. Yerel Yönetimlerde Dönüşüm

Halka en yakın yönetim birimleri olan belediyelerin daha etkin ve verimli hizmet sunabilmeleri açısından 1980’li yıllardan itibaren gerek dünyada gerekse ülkemizde reform arayışları hız kazanmıştır. 2000’li yıllara gelindiğinde ise kentsel alanların yeniden ölçeklendirilmesine yönelik uygulamalar hayata geçirilmiştir. Bu noktada nüfus ölçütü temel alınarak nüfusu 2000 kişi ve altında olan yerleşmelerde var olan kapatılarak büyükşehir belediyelerine bağlanmaları kararlaştırılmıştır. Böylelikle bir yandan büyükşehir belediyelerinin sınırları genişletilmiş bir yandan da ilk kademe belediyelerinin tüzel kişilikleri ortadan kaldırılmıştır. Bu süreçte birçok köy belediyesinin de tüzel kişilikleri sonlandırılmış ve bu yerleşim alanları mahalle statüsüne dönüştürülmüşlerdir. 2004 yılında çıkarılan 5216 sayılı yasa ve 2005 yılında çıkarılan 5393 sayılı yasalarla bu doğrultudaki ilk uygulamalar hayata geçirilmiştir. 2012 yılında ise yerel yönetimler alanında köklü değişimleri beraberinde getiren 6360 sayılı yasa yürürlüğe konmuştur. Ardından çıkarılan 6447 sayılı yasayla da uygulama son halini almış ve büyükşehir belediyelerinin sınırları illerin mülki sınırlarını kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Bu bağlamda büyükşehir belediyelerinin hizmet götürmesi gereken alan oldukça genişletilmiş; köy belediyesi statüsünde değerlendirilen yaklaşık 16.000 yerleşim yeri ile belde belediyesi olarak adlandırılan yaklaşık 1000 yerleşim yerinin tüzel kişilikleri ortadan kaldırılmış ve mahalleye dönüştürülmüştür. Bir diğer ifade ile köy ve beldelerde yaşayan yüzbinlerce insan bir gecede kent sakini haline getirilmişlerdir. Bu noktada yaşanan hızlı dönüşüm gerek bireyler açısından gerekse onlara hizmet sunan belediyeler açısından birçok sorunu da ortaya çıkarmıştır.

3. Sonuç

Bu süreçte Eskişehir Büyükşehir Belediyesi’nin hizmet götürdüğü alan da genişlemiştir. Önceleri hizmet verilen mahalle sayısı 65 iken yerel yönetimlere yönelik hayata geçirilen uygulamalarla birlikte bu sayı 455’e yükselmiştir. Önceden köy belediyesi statüsünde olan Aşağı Söğütönü Köyü 2004 yılında; Aydınli Köyü ise 2012 sonrasında hayata geçirilen uygulamalarla birlikte belediye tüzel kişiliklerini kaybetmiş ve mahalleye dönüştürülmüştür. Bu doğrultuda belediye hizmet sunumlarında ve bu hizmetlerden yararlanma bağlamında değişimler yaşanmıştır. Bu süreçte köylü nüfus olarak adlandırılan kesimler de kentli nüfusuna dahil edilmişlerdir. Aşağı Söğütönü Mahallesi bu dönüşüm sürecini yaşayan yerleşim yerleri arasında merkeze en yakın mahallerden biriyken; Aydınli Mahallesi ise Eskişehir Büyükşehir sınırları içinde merkeze en uzak mesafede bulunan (165 km) yerleşim yerlerinden biridir. Köy statüsünden mahalle statüsüne dönüştürme sürecinin yansımaları, daha eski tarihte mahalleye dönüştürülmüş olduğundan Aşağı Söğütönü Mahallesi’nde Aydınli Mahallesi’ne oranla daha net görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eskişehir, Yerel Yönetim, Yerel Yönetimlerde Dönüşüm, Aşağı Söğütönü Mahallesi, Aydınli Mahallesi.

JEL Kodları: H76, R23.

References

Çınar, T. & Duru, B. & Çiner, C. U. & Zengin, O. (2013) *Belediyelerin Sınırları*, Ankara: TODAİE Yayınları.

Çınar, T. & Çiner, C. U. & Zengin, O. (2009) *Büyükşehir Yönetimi Bütünleştirme Süreci*, Ankara: TODAİE Yayınları.

Gül, H. & Ergun, C. (2011) “Kent ve Göç Sosyolojisi”, *Sosyolojiye Giriş: Sosyolojinin Temel Tartışmaları*, (Ed. Tuna, M.), Ankara: Detay Yayıncılık ss. 278-298.

Gül, H. & Ergun, C. (2016) “Kentın ve Kentsel İşlevlerin, Mekanın ve Yapının Tarihsel Gelişimi ve Dönüşümü”, *Kente Dair...*, (Ed. Tümtaş, M. S. & Dericioğulları Ergun, A. & Ergun, C.), İstanbul: Bağlam Yayınları, ss. 53-90.

Gül, H. & Kiriş, H. M. & Negiz, N. & Gökdayı, İ. (2014) *Türkiye’de Yerel Yönetimler ve Yerel Siyaset*, Ankara: Detay Yayıncılık.

Keleş, R. (2015). *Kentleşme Politikası*, 14. Baskı, Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Social Aid as a Way of Solidarity via the State in Turkey: Whom, What Does It Strengthen?

Ayşe Dericioğulları ERGUN¹, Songül Sallan GÜL², Feriha Duygu CANTÜRK³

Extended Abstract

The solidarity between the state and the citizen is being discussed in different ways today. The role of the state which organizes and facilitates formal solidarity is being redefined. As an institution that formally organizes a pattern of solidarity among individuals and creates social trust, the state and solidarity as its tool for building social trust are highly important. Social security institutions represent the most acknowledged and visible form of formal solidarity which is established by individuals outside the family and blood relations with those who have a bond of citizenship, the solidified institutional structure of the state. In other words, social security is a relationship of solidarity that facilitates redistribution of income to achieve assurance in the name of social justice and equality. This solidarity has been widely implemented in welfare state periods in the areas of education, employment, health, housing, social security and social aid. Especially public social security solidarity has been accepted as a tool for sharing risks and achieving security among citizens, people living in the society. Since 1980s up to our time, formal solidarity dynamics and institutions of the welfare state have got a major hit by globalization and new right-wing economic and political practices.

Since 1980s where individualization and consumer society became more prominent and societal ideas started to lose, the perception on the impoverished who are stuck in the focus of formal solidarity has changed and poverty has started to be seen as an individual problem. While it was attempted to weaken the formal solidarity institutions in the fight against poverty, it was also attempted to strengthen the family and collectivist informal solidarity dynamics. With the new right-wing understanding of state that emerged in this framework, the risks attempted to be compensated in the welfare state by collectivization in the social security system (mainly insecurity of income) were replaced by individualization, desensitization by internalizing risks in the society, and normalization of poverty. This new status of poverty has also transformed the formal and informal ways of solidarity by the poor, and therefore, relationships, values and ways of organization. In Turkey, while the already limited formal solidarity dynamics were set back by the new liberal limited understanding of the state, poverty and social aid became prominent in formal solidarity with the successive political and economic crises in 2000s. In the last decade, family-oriented social aid has gained importance in the area of formal solidarity that is shaped by populist policies and market dynamics.

The new right and the global capital made the political and societal solidarity relationships of nation-states more vulnerable/unsafe, and with the increased risks (local, national and global risks), the poor started facing separation and exclusion by categorization

¹ Yrd. Doç. Dr. MAKÜ, Sağlık Hizmetleri MYO, adericioğullari@mehmetakif.edu.tr.

² Prof. Dr. SDÜ Fen- Edebiyat Fakültesi, ssgul@fef.sdu.edu.tr.

³ Dr. MAKÜ Çavdır MYO, duygusamav@gmail.com.

(as rightful – unrightful). Thus, in the absence of comprehensive public formal solidarity, the formal, state-oriented, interventionist and collectivist form of solidarity left its place to a search of “family and religion-oriented, collectivist-informal-traditional solidarity.” With the new right-wing approach, the emphasis was put on economic goals and individual/informal solidarity in the political and social area, the interventionist side of the state was curbed, and the state that started to leave the social area opened the systems of social security to the market. In the reconstruction process with conservative values instead of a public social security system or formal solidarity, informal (family, community, etc.) and formal social capital (civil society, international organizations, etc.) and family-based type of solidarity was developed. In this context, it was anticipated that solidarity would not be vertical between the state and the individual, but it would be reconstructed with the family and religion in the foundation. In this process, the hope was placed both on family and blood relations based on familiarity and on small groups that are very different to each other. In Turkey, family was placed at the center of social policies, and the care for children, elderly, disabled and ill individuals that is based on the labor of women was left by the state to social aid programs that provide very low income. In this framework, the scope of income support towards the elderly and the disable was broadened with the Law No. 2022, and in-house care income support was provided for the relatives of the disabled with the Law No. 2828. The study will discuss the informalization of formal solidarity by state financing in the context of the Laws No. 2022 and 2828 in terms of “citizenship, social rights and gender.”

Keyword: Social assistance, formal solidarity, enformal solidarity

JEL Codes: I38, I39

Türkiye’de Devlet Eliyle Dayanışma Biçimi Olarak Sosyal Yardımlar:

Neyi, Kimi Güçlendiriyor?

Geniş Özet

Günümüzde devletle yurttaş arasındaki dayanışma farklı biçimleriyle tartışılmaktadır. Formel dayanışmayı örgütleyen ve gerçekleştiren devletin dayanışmadaki rolü yeniden tanımlanmaktadır. Bireyler arasında bir dayanışma örüntüsünü formel olarak düzenleyen ve toplumsal güveni sağlayan bir kurum olarak devlet ve devletin toplumsal güveni inşa etme aracı olan dayanışma oldukça önemlidir. Bireyin, aile ve akrabalık dışında aynı toplumda yaşayan ve yurttaşlık bağı ile bağlı olanlar arasında kurduğu bir dayanışma olan formel yani devletin somutlaşmış kurumsal yapısının en bilinen ve görünür hali ise, sosyal güvenlik kurumlarıyla karşımıza çıkmaktadır. Bir başka ifadeyle sosyal güvenlik; güvence sağlamak amacıyla gelirin yeniden dağıtımını sosyal adalet ve eşitlik adına gerçekleştiren bir dayanışma ilişkisidir. Bu dayanışma refah devleti döneminde eğitim, istihdam, sağlık, barınma, sosyal güvenlik ve sosyal yardım alanında yaygın uygulanmıştır. Özellikle kamusal sosyal güvenlik dayanışması toplumda yaşayan, yurttaş olanlar arasında risklerin paylaşılması ve güvenliği sağlamanın araçlarından birisi olarak kabul görmüştür. 1980’lerden günümüze ise, küreselleşme ve yeni sağ ekonomik ve politik uygulamalarla ağır refah devletinin formel dayanışma dinamikleri ve kurumları ağır darbe almıştır.

Bireyselleşmenin ve tüketim toplumunun daha fazla öne çıkarıldığı, toplumsalın ise, yitirmeye başlandığı 1980'lerden itibaren formel dayanışmanın odağında sıkışan yoksullara bakış değişmiş, yoksulluk bireysel bir sorun olarak görülmeye başlanmıştır. Yoksullukla mücadelede formel dayanışma kurumları zayıflamaya/zayıflatılmaya çalışılırken, aile ve toplulukçu informel dayanışma dinamikleri güçlendirilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede ortaya çıkan ve gelişen yeni sağ devlet anlayışı ile refah toplumundaki formel dayanışmanın, bir başka ifadeyle sosyal güvenlik sistemi içinde kolektifleştirilerek telafi etmeye çalıştığı riskler (temelde gelir güvencesizliği) yerini bireyselleşme ve risklerin topluma içselleştirilmesi yoluyla duyarsızlaşma ve yoksulluğun normalleşmesine bırakmıştır. Yoksulluğun bu yeni hali, yoksulların enformel ve formel dayanışma biçimlerini ve dolayısıyla ilişki, değer ve örgütlenmelerini de dönüştürmüştür. Türkiye'de de, zaten sınırlı olan formel dayanışma dinamikleri yeni liberal sınırlı devlet anlayışıyla gerilerken, 2000'lerde yaşanan ardıl ekonomik ve politik krizlerle beraber formel dayanışmada yoksulluk ve sosyal yardımlar öne çıkmıştır. Popülist politikalarla ve piyasa dinamikleriyle biçimlenen formel dayanışma alanında son on yıldır ise, aile odaklı sosyal yardımlar önem kazanmıştır.

Yeni sağ ve küresel sermaye, ulus devletlerin politik ve toplumsal dayanışma ilişkilerini daha da güvence(lik)siz hale getirmiş, artan riskler (yerel, ulusal ve küresel riskler) karşısında yoksullar, formel dayanışma sürecinde sınıflandırılarak (hak eden-etmeyen) ayrıştırılmaya ve dışlanmaya başlanmıştır. Dolayısıyla kapsayıcı bir kamusal formel dayanışmanın yokluğunda, dayanışmanın formel-devlet eksenli müdahaleci kolektivist biçiminin yerine "aile ve din temelli toplulukçu-enformel-geleneksel dayanışma" arayışları başlamıştır. Yeni sağ anlayışla birlikte politik ve toplumsal alanda ekonomik amaçlar ve bireysel/enformel dayanışma vurgusu öne çıkmış, devletin piyasaya müdahaleci yönü azaltılırken, sosyal alandan çekilmeye başlayan devlet, sosyal güvenlik sistemlerini piyasaya açmıştır. Kamusal sosyal güvenlik sistemi yani formel dayanışma yerine muhafazakar değerlerle yeniden inşa edilme sürecinde; enformel (aile, topluluk vb) ve formel sosyal sermaye (sivil toplum, uluslar arası örgütler vb) ve aile merkezli bir dayanışma biçimi şeklinde geliştirilmiştir. Bu bağlamda dayanışmanın birey ile devlet arasında dikey değil; yatay boyutta, yani enformel dayanışma olarak, aile ve din temelinde yeniden inşa edilmesi öngörülmüştür. Bu süreçte, hem tanışıklığa dayanan aile, akrabalık gibi hem de birbirinden oldukça farklı küçük gruplardan medet umulmaya başlanmıştır. Ülkemizde de aile, sosyal politikaların merkezine alınmış, ailede kadın emeğine dayalı çocuk, yaşlı, engelli ve hasta bireylerin bakımı devlet eliyle ve düşük gelir temini sağlayan sosyal yardım programlarına devredilmiştir. Bu bağlamda 2022 sayılı yasayla yaşlı ve engellilere yönelik gelir destek alanı genişletilmiş, 2828 sayılı yasa ile de engelli yakınlarına evde bakım gelir desteği sağlanmıştır. Bu çalışmada 2022 ve 2828 sayılı yasalar bağlamında formel dayanışmanın devlet finansmanı ile enformelleşme süreci "vatandaşlık, sosyal hak ve toplumsal cinsiyet" bağlamında ele alınarak tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Yardım, Formel Dayanışma, Enformel Dayanışma.

JEL Kodları: I38, I39

References

Buğra, A. (2007). AKP Döneminde Sosyal Politika ve Vatandaşlık. *Toplum ve Bilim*, (108): 143-166.

Buğra, A. (2012). “Türkiye'nin Değişen Refah Rejimi: Neoliberalizm, Kültürel Muhafazakarlık ve Yeniden Tanımlanan Toplumsal Dayanışma”, *Türkiye'de Refah Devleti ve Kadın* (Ed.) Dedeoğlu, S. & Elveren A. Y., İstanbul: İletişim Yayınları, ss. 47-69.

Buvinić, M. (1997). “Women in Poverty: A New Global Underclass”, *Foreign Policy* (108): 38-53.

Calabrese, A., & Burgelman, J. C. (1999). *Communication, Citizenship, and Social Policy: Rethinking the Limits of the Welfare State*. Rowman & Littlefield.

Gilbert, N. (2002). *Transformation of the Welfare State: The Silent Surrender of Public Responsibility*. Oxford University Press, USA.

The Unseen Face of the Question of Migration and Poverty: Elderly People

Cem ERGUN¹, Mim. Sertaç TÜMTAŞ²

Extended Abstract

1. Introduction

This study will provide a conceptual discussion, followed by the results of a field study conducted in 2015 in the Bağlar district of the province of Diyarbakır, Turkey. The most important reason for choosing the Bağlar district as the study area is that it has experienced heavy migration both from different areas in the province and from other provinces especially after 1990. For this study, face to face interviews were conducted with 50 elderly participants of age 65 or older using the interview form prepared with a focus on migration, poverty, receiving social support and problems about old age. The obtained data were analyzed using SPSS analysis software and interpreted.

2. Poverty and Social Exclusion

In addition to being a problem related to income insufficiency, poverty should also be discussed in terms of being distant from political, social, cultural and other environments. When it is seen this way, the extent of exclusion may appear clearer. The rate and style of consumption by individuals are indicators of the emergence of political, cultural, social, ethnic, religious and other types of exclusion or inclusion in today's consumer society. While the main factor is economic capacity, lack of social opportunities may also be seen to have a great effect among the indicators of poverty. Especially the lack of outcomes that make humane living easier such as education, accommodation and employment deepen poverty even more. Actually, it may be argued that there is a vicious cycle here. That is, individuals who live in unfavorable conditions because they are poor, at the same time, cannot get out of poverty due to living in unfavorable conditions. Therefore, as they are also excluded from processes such as education, employment and especially processes of consumption, they experience social exclusion which may also be called deprivation.

3. Migration and Poverty

One of the most significant reasons for this process is migration. Considering especially the urban structures of underdeveloped countries like Turkey, it may be seen that one of the most significant reasons for poverty seen in the urban area is migration of rural poverty into cities. In this sense, it is seen that people who migrate from rural areas to urban areas are more intensely exposed to the spiral of poverty-deprivation. People who migrate in order to get out of unfavorable conditions at their place of origin and have better living conditions may find

¹ Doç. Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen-Edb. Fak. Sosyoloji Bölümü, cergun@mehmetakif.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen-Edb. Fak. Sosyoloji Bölümü, mimsertac@mehmetakif.edu.tr

themselves in a disadvantaged position due to various reasons (ethnic origin, race, sex, age, etc.). This is a case that is seen in all underdeveloped countries.

4. Conclusion

One reflection of the migration and poverty relationality appears in the case of the elderly. This is because being old in the spiral of poverty, deprivation and migration may lead issues to be experienced more intensely. While the elderly who are excluded from processes of production have economic problems, they face deprivation and social exclusion based on the state of being poor. In other words, elderly people are more intensely affected by negativities that emerge as a result of rapid and comprehensive social, economic and cultural transformations. While the elderly who become disadvantaged due to the effects of time should be supported by subsidies especially in scope of social policies and live a comfortable life, their position in a vortex of deprivation as a social issue has reached a grave state especially in the globalized world of today. This is because the status, function and role of the state have been redefined with this process. The main point that arose in these definitions has been the narrowing and down-sizing of the state and placement of market actors into the gaps created by the absence of the state. One of the most important reflections of this process, that is, leaving the approach of a social state and increasing the influence of the approach of a neo-liberal state, appeared in social support. Hence, as a result of this whole process, the people that are the most affected by the change in the understanding of social support have been the unemployed who cannot participate in the market economy, the working poor, the elderly, immigrants and all disadvantaged groups. As the political tools that support disadvantaged groups have been disposed of, the support mechanisms for these groups were left with the initiatives of the market.

Keywords: Poverty, Elderly, Migration, Bağlar, Disadvantaged Group

JEL Codes: I30, J14

Göç ve Yoksulluk Sorunsalının Görünmeyen Yüzü: Yaşlılar

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmada 2015 yılında Diyarbakır ilinin Bağlar ilçesinde yapılmış olan bir alan araştırmasının sonuçları paylaşılacaktır. Bağlar ilçesinin araştırma alanı olarak seçilmesindeki en önemli neden, özellikle 1990 sonrasında gerek kent içinde farklı alanlardan gerekse de başka kentlerden yoğun göç almış olmasıdır. Bu doğrultuda söz konusu araştırma kapsamında göç, yoksulluk, sosyal yardımlardan yararlanma ve yaşlılıktan kaynaklı sorunlara odaklı bir biçimde hazırlanan görüşme formu çerçevesinde 65 yaş ve üzerinde bulunan 50 yaşlı ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar SPSS analiz programında değerlendirilmiş ve veriler ışığında yorumlanmıştır.

2. Yoksulluk ve Sosyal Dışlanma

Yoksulluk gelir yetersizliğinden kaynaklanan bir sorun olmasının yanı sıra siyasal, sosyal, kültürel vb. alanlardan da uzak kalmak anlamında ele alınmalıdır. Bu çerçevede bakıldığında dışlanmanın boyutları daha net bir biçimde görülebilir. Günümüz tüketim toplumunda siyasal, kültürel, sosyal, etnisite, inanç vb. dışlanmaların ya da aidiyetlerin ortaya çıkmasında bireylerin ne oranda ve nasıl tükettikleri belirleyici olmaktadır. Ekonomik yeterliliklerin temel etken olmasının yanı sıra yoksulluğun belirleyicileri incelendiğinde sosyal olanak eksikliğinin de oldukça etkili olduğu görülmektedir. Özellikle eğitim, barınma, istihdam vb. insanca yaşamayı kolaylaştıracak kazanımların olmayışı yoksulluğu derinleştirmektedir. Aslında bu noktada bir kısır döngü bulunduğu söylenebilir. Yani, yoksul olduğu için elverişsiz koşullarda yaşayan bireyler aynı zamanda elverişsiz yaşam koşulları nedeniyle yoksulluk sarmalından kurtulamamaktadırlar. Dolayısıyla başta tüketim süreçleri olmak üzere eğitim, çalışma yaşantısı gibi süreçlerin de uzağında kaldıkları için yoksulluk olarak da adlandırabileceğimiz sosyal dışlanmayı yaşamaktadırlar.

3. Göç ve Yoksulluk

Bu sürecin en önemli gerekçelerinden biri göçtür. Özellikle Türkiye gibi az gelişmiş ülkelerin kentsel yapısı incelendiğinde, kentsel yaşamda görülen yoksullukların en önemli gerekçelerinden birinin kırsal yoksullukların kentlere taşınması olduğu görülmektedir. Bu kapsamda yoksulluk-göç ilişkisi ele alındığında göç sonucu kırdan kentlere gelen kesimlerin yoksulluk-yoksunluk sarmalıyla daha yoğun bir biçimde yüz yüze kaldığı görülmektedir. Bulunduğu yerdeki olumsuz koşullardan kurtulmak ve daha iyi yaşam koşullarına sahip olmak için göç eden kesimler farklı nedenlere (etnik köken, ırk, cinsiyet, yaş...) bağlı olarak dezavantajlı konuma düşebilmektedirler. Bu durum tüm az gelişmiş ülkelerde karşılaşılan bir durumdur.

4. Sonuç

Göç ve yoksulluk ilişkiselliğinin tezahürlerinden biri de yaşlı insanlar üzerinde belirlemektedir. Zira yoksulluk, yoksunluk, göç sarmalında yaşlı olmak var olan sıkıntıların daha yoğun yaşanmasına neden olabilmektedir. Üretim süreçlerinin dışında kalan yaşlılar, ekonomik anlamda sıkıntıya düşerken; yoksul olma haline bağlı olarak yoksunlukla ve sosyal dışlanmayla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bir diğer ifadeyle sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan yaşanan hızlı ve kapsamlı dönüşümler sonucunda ortaya çıkan olumsuzlukların etkisi yaşlı kesimleri daha yoğun bir biçimde etkilemektedir. Zamanın etkisi ile dezavantajlı duruma düşen yaşlıların özellikle sosyal politikalar kapsamında sübvansiyonlarla desteklenip rahat bir yaşam sürdürmeleri gerekiyorken, toplumsal bir sorun olarak yoksunluk girdabında yer almaları, özellikle günümüz küreselleşme döneminde daha ciddi bir boyuta ulaşmıştır. Çünkü bu süreç ile birlikte devletin konumu, işlevleri ve rolü de yeniden tanımlanmıştır. Bu tanımlamalarda ortaya çıkan temel nokta ise devletin daraltılması ve küçültülmesi, devletten boşalan yerlerde ise piyasa aktörlerinin yer alması olmuştur. Bu sürecin yani sosyal devlet anlayışının terk edilip neo-liberal devlet anlayışının hakimiyetinin arttırılmasının en önemli yansımalarından biri de sosyal yardımlarda belirlemiştir. Zira belirtilen bütün bu süreç sonunda sosyal yardım anlayışında yaşanan dönüşümden en çok etkilenenler ise piyasa ekonomisine katılamayan, işsizler, çalışan yoksul, yaşlı, göçmen ve bütün dezavantajlı gruplar olmuştur. Zira dezavantajlı grupları destekleyen politika araçları tasfiye edildiği için bu gruplara uygulanan destek mekanizmaları da piyasanın inisiyatifine bırakılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Yaşlılar, Göç, Bağlar, Dezavantajlı Grup.

JEL Kodları: I30, J14.

References

Can, M. (2013). *Günümüz Refah Politikaları Bağlamında Sosyal Hizmetlerin Farklı Modelleri: Dünya Örnekleri Üzerine Bir Değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Dericioğulları Ergun, A. &-Sallan Gül, S.(2016a), “Kent Yoksulluğunu Değişen Dayanışma İlişkileri Üzerinden Okumak ve Türkiye’ye Bakmak”, *Kente Dair...*,(Ed. Tümtaş, M. S. &Dericioğulları Ergun, A. &Ergun, C.), İstanbul: Bağlam Yayınları, ss. 398-426.

Dericioğulları Ergun, A. &-Sallan Gül, S. (2016b) “Kent Yoksullarının Dayanışma İlişkilerinin Dönüşümü: İzmir Karabağlar Örneği”, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (31): 337-363.

Tufan, İ. (2016) *Antik Çağdan Günümüze Yaşlanma*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Tufan, İ. (2014) *Türkiye’de Yaşlılığın Yapısal Değişimi*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Walker, A. & Maltby, T. (2011). “Yaşlılar”, *Sosyal Politika Kuramlar ve Uygulamalar*, (Ed. Alcock, P. & May, M. & Rowlingson, K.), Ankara: Siyasal Kitabevi, ss: 511-520.

Yüksel, H. (2014). *Güncel Gelişmeler Işığında Sosyal Politika*. Bursa: EkinYayınevi.

Clothing and Jewellery in Yoruks

Sinan ŞİVEROĞLU¹, Nebahat ESEN², Rezzan BORA KOÇ³

Extended Abstract

1. Introduction

Yoruks are Oguz Turks who immigrated to Anatolia and Balcans. They are called Turkmen families in west and South-West Anatolia, Yoruks are a society who live in tents in plains and plateaus and mountains according to season variations. Yoruks have chosen migratory lifestyle.

2. Social life in Yoruks

At the present day Yoruks form a great population density in Anatolia. The main income source of Yoruks is small cattlesuch as sheep and goats because they move easily in migration. Nowadays Yoruks prefer settled life gradually but not with standing there are stil migrant Yoruks in Akdeniz Region especially Mersin- Tarsus districts. Yoruks who have chosen settled life stil on agriculture and cattle dealing.

2.1. Clothing in Yoruks

Yoruks have a rich clothing culture during the history. This richness is seen in both clothing style and the raw materials wed in making them. The reason of this richness are The Turkish culture which has a great geographical area in Middle Eaast and having an old rich culture. Besides because they lived as a migrant society, they have had a contact with various cultures after migrating to Anatolia and this caused the variation and richness in Yoruks.

2.2. Accessories in Yoruks

Clothing and accessories in Yoruks have formed according to their customs, lifestyle and believes. Yoruks living in Anatolia heve preferred functual clothing style in daily life. Fort his, they usually used worst made of animal products. In order match the natural conditions and hard life circumstances, they have paid attention for their preservation of their bodies. Religious and wedding ceremonies are significiant parts of social life.

On the various materials used in those ceremonies, moving animal motives are mostly used. On various fabrics and mats, examples of eight armed stars, crescent and sun sun motives are also used septation and accession motives are also commen in Celebration clothes, they used silk fabric which they gain from silk farming. They weaved these silk fabric in their looms

¹ Öğr. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Milas Meslek Yüksekokulu, siveroglu@hotmail.com

² Öğr. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Milas Meslek Yüksekokulu, n_nebahat@hotmail.com

³ Öğr. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Milas Meslek Yüksekokulu, rezzanbora@gmail.com

themselves and they used madder to clour them. In celebration clothes, üç-beş entari and bindalli which are made of velvet are used. They are usually embroideries on these clothes. These embroideries are different locally.

The social and cultural interactions have enriched the clothing cultures and accessory, jewellery and variations in embroideries. The accessories which Yoruk women worn, defines the person and carries out the clothes and have symbolic meanings against to malignities. It is believed that the colours, the form and shape of the accessories and the gems used in them have supernatural effects. These accessories have also give information about the women wearing them. For example, tura worn as a head jewellery, give information about the marital status of the women and furthermore if she is married, it gives information about the process of her marriage. Their using season flowers on their head accessories attracts attention. They use these accessories made of season plants commonly. They not only prefer those accessories for protecting themselves against to evil eye but smelling nice.

The culture in Yoruk Society is very strong. The reason of this is their culture hasn't had many change in the duration up to today. The richness of culture is also important in term of being known by other cultures. The clothings and accessories of Yoruks have achieved to preserve their culture. Besides the clothings and accessories of Yoruks are strong and unique by means of inspiring many art and artists.

3. Conclusion

In this research, of the living styles of Yoruks and their culture, clothings and their properties and variations, accessories and jewellery are informed.

Keywords: Yoruks, Clothing, Accessories

JEL Codes: Z10, Z13, Z19

Yörüklerde Giyim ve **Takı**

Geniş Özet

Giriş

Yörükler, Orta Asya'dan Anadolu'ya ve Balkanlar'a göç eden, geçimlerini genellikle hayvancılıkla sağlayan Oğuz Türleridir. Batı-Güneybatı Anadolu'da Türkmen boyları olarak adlandırılır. Yörükler mevsim değişikliğine göre dağlarda ve yeşilliği bol olan yaylalarda ve ovalara kurdukları çadırlarda yaşayan bir toplumdur. Yörükler göçebe yaşam tarzını seçmişlerdir (Beşirli & Erdal, 2007:328).

2. Yörüklerde Sosyal Hayat

Günümüzde Anadolu nüfusunun çok önemli yoğunluğunu Yörükler oluşturmaktadır. Göç halinde bu hayvanların daha kolay hareket etmelerinden dolayı Yörüklerin başlıca geçim kaynağı küçük baş hayvan olan keçi ve koyunlardır. Günümüzde Yörükler, yavaş yavaş

yerleşik hayatı tercih etmektedirler fakat buna rağmen Akdeniz Bölgesinde özellikle Mersin Tarsus bölgelerinde göçebe Yörükler bulunmaktadır. Yerleşik hayata geçen Yörükler halen tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktadırlar (Diyarbakirli, 1972:123).

2.1. Yörüklerde Giyim Kuşam

Yörükler tarih boyunca zengin bir giyim kuşam kültürüne sahip olmuşlardır. Bu zenginlik giyim biçimlerinde görüldüğü kadar giyimin hammaddesini oluşturan malzemelerde de kendini gösterir. Orta Asya'daki Türk kültürünün geniş coğrafya alanına sahip olması, eski ve zengin bir kültüre sahip olması bu zenginliğin sebeplerinden bazılarıdır. Ayrıca önceden göçebe toplumu olarak yaşamalarından dolayı, Anadolu'ya göç edilmesinden sonra farklı kültürlerle temas halinde olmuşlardır ve bu da çeşitliliğin ve zenginliğin artmasına sebep olmuştur (Arseven, 1984:263).

2.2. Yörüklerde Aksesuar

Yörüklerde giyim ve aksesuarlar, Yörük toplumunun yaşam biçimi, inanış, gelenek ve göreneklerine göre şekil almıştır. Anadolu'da yaşayan Yörükler günlük hayatlarına devam ederken daha işlevsel giyim tarzını tercih etmişlerdir. Bunun için günlük giysilerinde genellikle hayvansal ürünlerden yapılmış olan yün iplik kullanmışlardır. Doğa koşullarına ve ağır yaşam şartlarına uygun olması için vücutlarını koruyacak şekilde olmalarına dikkat etmişlerdir. Dini törenler ve düğün törenleri sosyal hayatın çok önemli bir parçasıdır. Bu törenlerde kullanılan çeşitli malzemeler üzerinde hareketli şekilde hayvan motifleri yaygın olarak kullanılmıştır. Çeşitli kumaşlar ve keçeler üzerinde hayat ağacı deseni, hayvanların kavga halleri örnekleri görülmektedir. Bunların yanında sekiz kollu yıldızlar, hilal ve güneş formunda örnekler de kullanılmıştır. Bölünme ve çoğalma motifleri de yaygındır. Tören giysilerinde ipekböcekçiliğinden elde ettikleri ipek kumaş kullanmışlardır. Bu ipek kumaşları kendi tezgahlarında dokumuşlar ve elde ettikleri ipek kumaşı renklendirmek için kök boyadan faydalanmışlardır. Tören giysilerinde üç-beş entariler ve kadife kumaştan yapılan bindallılar da kullanılır. Giysilerin üzerinde çoğunlukla işlemler bulunur. Bu işlemler yöresel olarak farklılık gösterir (Ak, 2012:329).

Sosyal ve kültürel etkileşimler bir yandan giyim kültürünü zenginleştirirken diğer taraftan takı, aksesuar ve süslemelerdeki çeşitliliği de arttırmaktadır. Yörük kadınların kullandıkları aksesuarlar kullanan kişiyi tanımlayıcı, giydiği elbiseyi tamamlayıcı ve kendini kötülüğe karşı koruyucu sembolik anlamlar taşır. Kullanılan bu aksesuarlardaki renkler, aksesuarların biçimi ve aksesuarların üstünde kullandıkları taşların doğaüstü etki yarattığına inanılır. Aksesuarlar aynı zamanda kullanan kişilerin bazı durumları hakkında da bilgi verir. Örneğin baş takısı olarak kullanılan turalar, kişinin medeni hali hakkında hatta evliyse ne kadar süredir evli olduğunun anlaşılmasına yardımcı olur. Baş süslemede mevsimsel çiçekleri kullanmaları çok dikkat çekmektedir. Yörükler bu mevsimsel bitkilerden yapılan takıları da yaygın olarak kullanmaktadırlar. Kullandıkları bitkisel kökenli aksesuarların onları nazardan koruduklarına inandıkları gibi aynı zamanda güzel kokmak için de bitkisel takıları tercih ederler (Baysal & Kasap, 2008:255).

Yörük toplumundaki kültür oldukça güçlüdür. Bunun sebebi kültürlerinin günümüze kadar olan süreçte fazla değişime uğramamış olmasıdır. Kültürün zengin olması başka kültürler tarafından tanınması açısından da önemlidir. Yörük kıyafetleri ve aksesuarları geleneksel çizgisini ve kültürünü korumayı başarmıştır. Ayrıca Yörüklerin kıyafet ve aksesuarları birçok sanata ve sanatçıya ilham verecek şekilde güçlü ve özgündür (Türkmen, 2006:254).

3.Sonuç

Bu çalışmada Yörüklerin yaşam tarzları, kültürleri, kullandıkları giysiler ve bu giysilerin özellikleri, giysilerdeki çeşitlilik, Yörüklerde kullanılan aksesuar ve takılar hakkında bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yörükler, Giyim, Aksesuar

JEL Kodları: Z10, Z13, Z19

References

- AK, M. (2012).” *Antalya’da Yörükler ve Yörük Kültürü*”. Antalya: Avcı Ambelajı,
- ARSEVEN, C. E. (1984). “*Türk Sanatı*”, İstanbul: Cem Yayınevi.
- BEŞİRLİ, H. ve ERDAL İ. (2008). “*Osmanlıdan Cumhuriyete Yörükler ve Türkmenler*”, Ankara: Phoenix Yayınevi.
- DİYARBEKİRLİ, N. (1972).” *Hun Sanatı*”, İstanbul, M.E.B Yayınevi.

A Group of Earring Samples of Iron Age Period Exhibited in Antalya Museum

Nebahat ESEN¹, Rezzan BORA KOÇ², Sinan ŞİVEROĞLU³

Extended Abstract

1. Introduction

Jewellery is an object which is used from the earliest ages to present to bedect the body of human beings. Jewellery gives up indications of our character and reflexts our little secrets. Jewellery makes marks on society history with variances of form and materials of their periodical properties. In Iron Age, jewellery is used not only for ornament but for preserving the user from harm, magic and charm.

Jewellery has a considerable place in cultural history which reflexts the political, economic and sociological provision of humankind. When archeological findings are assessed, jewellery is one of the important findings which carries over the cultural scene of society who lived hundreds of years ago. It has had a certain place in Iron Age and never lost its importance.

The history of the work of jewellery goes to BC 4 thousand when it is taken in hand to historical development process. The information about jewellery and its varieties increases after BC 7th century. This is because of the findings and written sources of antique age.

Within the purview of the study earring examples are analysed as to technigue, form and ornament elements which belong to Iron Age which is the beginning of jewellery technigues. The inventory register of earring examples of Iron Age ise analysed and the photos of the samples are taken. These earring examples and today's jewellery works are compared.

2. Jewelry Art in the Iron Age

Significant developments are observed in the field of mine workmanship in the northern parts of Middle Anatolia in the first half of the 3rd Millennium B.C. Jewelry dating back to this period are made of gold, silver and electrum. Embossing and molding, hemstitch and casting techniques were used for chains, bracelets, needles with precious gems, hair clips and crowns Kızıl & Kork Çifçi, 2012: 31). In the Iron Age when iron was initially used for ornaments, then for tools in daily life, we see detailed and meticulous craftsmanship of Urartians, being referred to as master jewelers of Anatolia, in golden jewelry (Köroğlu, 2004:20). The earrings made of gold, silver and bronze by the jewelers successfully in the age of the Urartian Kingdom are highly various in terms of shape and patterns. When we examine the earring samples made in the age of Urartian Kingdom, we see that golden ring-shaped earrings are quite commonly made by the jewelers. Another favorite type of earring made by the Urartian jewelers are crescent or

¹ Öğretim Görevlisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, n_nebahat@hotmail.com

² Öğretim Görevlisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, rezzanbora@gmail.com

³ Öğretim Görevlisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, siveroglu@hotmail.com

sandal shaped rings. It is understood that the golden ring fashion is highly common in this period (Belli, 2010: 206).

The most significant contributions of Frigians to the art of jewelry are bronze and silver fibulas which were the only jewelry type sold to foreign markets by creating a completely unique fashion (Köroğlu, 2004:23). Bronze, electrum and golden vessels, jewelry and ivory intaglio extracted from Elmalı Frigian tumulus, dating back to the late 8th and early 7th century B.C. show the point where the Frigian kingdom period reached in metal workmanship (Türe, 2011: 144).

The Ephesus Artemision jewelry findings including samples of Lydian jewelry, and dating back to 6th century B.C. are designs offered to the goddess as votive, and therefore quite simple containing motives such as bee hive, bee, hawk, Labris (double-axe) which are also symbols of the goddess. The biggest group of these jewelry works including many jewelry types such as breastpins, neckbands, necklace pendants and needles, are crescent and omega type earrings (Hatipoğlu, Türe, 2015: 268).

The earrings of this age can be divided into three main groups; crescent shaped, sandal shapes and helical pendulum. We can see that the patterns of crescent and sandal shaped earrings reflect the features of Artemis the Goddess. Plants, grains, bee bodies in the patterns of the earrings reflect the goddess. The common feature of these earrings is the granulation ornaments. Bead wires creating granulation effect were used to cover joints of the jewelry pieces or to frame external counters of the same (Meriçboyu, 2001: 47). We can also see that each jewelry piece has a religious meaning in this period.

3. Analysis of the Iron Age Earrings Exhibited at Antalya Museum

Gold and silver were used as raw materials in the earrings dating back to the Iron Age, exhibited at Antalya Museum. Granulation technique, Filigree technique and Plastering technique were used for making the earrings.

Earrings at Antalya Museum were categorized with regard to shape as pendulum-ring, simple-ringed, disc-ringed and stone-ringed.

4. Conclusion

Jewelry has communicated messages unique to the life perspective and thinking of the person wearing it, to the society, and among all, been a symbolic object meeting garnishing tendencies. Jewelry has an important role in human life, and we see that humanity passed to another step of civilization with use of tools and jewelry made of bronze.

It is seen when previous age and today's jewelry are compared that although each age has its unique shapes and forms in design, there are not significant differences in techniques and tools used by jewelers. When these pieces are considered with regard to form and shape, we see the sustainability of models, and that the models are still used today with similar materials and techniques, and Anatolian tradition is preserved.

Since not all of the earring samples in this study were archeological or surface findings, some of them were donated to or purchased by the museum, we conducted analysis considering jewelry techniques, form and periodic ornamentation elements used in making the earrings.

Keywords: Jewellery, Earing, Antalya Museum

JEL Codes: Z10, Z13, Z19

Antalya Müzesi'nde Sergilenen Demir Çağ Dönemine Ait

Bir Grup Küpe Örnekleri

Geniş Özet

1. Giriş

Takı insan vücudunun çeşitli yerlerini süslemek için ilk çağlardan bu yana kullanılan objeler olup kişiliğimizin ipuçlarını, küçük sırlarımızı karşımızdakilere yansıtarak bizleri ele verirler. Takılar dönemsel özelliklerine göre form ve malzeme açısından değişimler göstererek toplum tarihine derin izler bırakmışlardır. Bu dönemde takılar süslenme ögesi olarak kullanılması dışında özellikle onu takan kişiyi kötülüklerden korunma büyü, tılsım gibi olağanüstü güçlere karşı kullanılma amacı taşımaktadır.

Kuyumculuk geçmişten günümüze insanlığın siyasal, ekonomik, sosyolojik koşullarını yansıtan kültür tarihi açısından çok önemli bir yere sahiptir. Arkeolojik buluntular değerlendirildiğinde, yüzlerce asır geçmişte yaşamış toplumların kültürel zevklerini günümüze aktaran en önemli buluntular arasında yer alan takı Demir Çağ'ı ile birlikte kendine sağlam bir yer edinmiş ve hiçbir zaman değerini yitirmemiştir.

Tarihsel gelişim sürecine göre ele aldığımızda Kuyumculuk tarihi İ.Ö.4.bin yıla kadar inmektedir. Kuyumculuk ve takı çeşitleri konusundaki bilgilerimiz İ.Ö. 7. bin yüzyıldan sonra çoğalır. Bunun nedeni hem buluntuların hem de antik çağ yazılı kaynakların çok olmasıdır.

Araştırma kapsamında Antalya Müzesi'nde sergilenmekte olan takılar içerisinde yer alan ve kuyumculuğun başlangıcı olan Demir Çağ dönemine ait küpe örnekleri teknik, malzeme, form ve süsleme öğeleri ön planda olmak üzere incelenerek, kuyumculuk teknikleri yönünden değerlendirilmelerinin yapılması amaçlanmıştır. Antalya Müzesi ile yapılan çalışmada sergilenmekte olan Demir Çağ'ına ait küpe örneklerinin envanter kayıtları incelenmiş olup eserlerin fotoğraf çekimi yapılmıştır. İncelenen bu küpe örnekleri ile günümüz takı örnekleri karşılaştırılmıştır.

2. Demir Çağı Dönemi Takı Sanatı

M.Ö. III. binin ilk yarısında Orta Anadolu'nun kuzey bölümlerinde maden işçiliği yönünden büyük bir gelişme görülür. Bu döneme tarihlenen takılar altın, gümüş ve elektrumdan yapılmıştır. Zincir, bilezik, başları değerli taşlarla süslü iğneler, saç tokaları ve taçlarda; kabartma ve kalıba basma, ajur ve döküm teknikleri kullanılmıştır. Demir'in önceleri süs eşyası sonraları da günlük yaşamda araç gereç olduğu Demir Çağı'nda, Doğu Anadolu'nun usta kuyumcuları olarak nitelendirilen Urartuların altın takılarında detaylı ve özenli işçiliklerini görmekteyiz (Köroğlu, 2004:20). Urartu Krallığı döneminde kuyumcular tarafından altın, gümüş ve tunçtan büyük bir başarı ile yapılan küpeler, biçim ve bezeme yönünden oldukça çeşitlilik göstermektedir. Urartu Krallığı döneminde küpe örneklerini incelediğimizde genellikle kuyumcular tarafından altın halka biçimli küpelerin yaygın olarak yapıldığını

görmekteyiz. Urartu kuyumcuları tarafından sevilerek üretilen bir başka altın küpe türü, hilal ya da sandal biçimli küpelerdir. Bu dönemde altın küpe modasının çok yaygın olduğu anlaşılmaktadır (Belli, 2010: 206).

Kuyumculuk sanatında Frigler, dönemin modasına uygun en büyük katkıları özellikle giysileri tutturmada kullanılan bronz ve gümüş fibulalar, döneme damgasını vuran, adeta bir moda yaratarak dış satımı yapılan tek takı türüdür (Koroğlu,2004:23). Elmalı Frig tümülüslerden çıkarılan M.Ö.8.yüzyıl sonları ile M.Ö. 7. Yüzyıl başlarına tarihlenen bronz, gümüş, elektrik ve altından kap, takı ve fildişi oymalar, Frig krallık döneminin değerli metal işçiliğinde ulaştığı noktayı gösterir (Türe, 2011:144).

Lidya kuyumculuk örneklerini içeren ve M.Ö. 6.yy. tarihlenen Efes Artemision takı buluntuları, tanrıçaya adak olarak sunulan ve bu nedenle de tanrıçanın simgeleri olan arı kovani, arı, atmaca, Labris (çift ağızlı balta) gibi motifler içeren oldukça sade tasarımlardır. Broş, gerdanlık, kolye pendantı ve iğne gibi birçok takı türünün kapsayan bu kuyumculuk eserlerinin en büyük grubu hilal ve omega tipi küpelerdir (Hatipoğlu, Türe, 2015:268).

Bu dönem küpelerini incelediğimizde bunları üç ana grupta toplayabiliriz; hilal biçimli, sandal biçimli ve sarmal sarkaçlı. Hilal küpeler ile sandal biçimi küpe süslemelerinin, Tanrıça Artemis'in özelliklerini yansıttığını görmekteyiz. Küpe süslemelerindeki bitkiler, tahıllar, arı gövdeleri tanrıçayı yansıtır. Bu küpe türlerinin ortak özelliği granülasyon bezemeleridir. Granülasyon etkisi yaratan boncuk teller takıların ek yerlerini kapatmak veya dış kontürlerini çerçevelemek için kullanılmıştır (Meriçboyu, 2001:47). Ayrıca bu dönem takılarında her takıda bir dinsel anlam taşıdığını görmekteyiz.

3. Antalya Müzesinde Sergilen Demir Çağ Küpelerinin Analizi

Antalya Müzesi'nde sergilenen Demir Çağ dönemine ait küpelerde malzeme olarak altın ve gümüş kullanılmıştır. Küpelerin yapımında Granülasyon tekniği, Filigre tekniği ve Sıvama teknikleri uygulanmıştır.

Antalya Müzesi'nde bulunan küpeler form bakımından halkası sarkaçlı, basit halkalı, halkası diskli ve halkası taşlı küpeler olarak değerlendirilmiştir.

4. Sonuç

Takı, insanın içinde bulunduğu topluluğa, onun hayata bakış açısına ve düşünce biçimine özgü mesajlar vermiş, ancak tüm bunların yanı sıra süslenme eğilimini de karşılayan simgesel bir obje olmuştur. Takıların insan hayatındaki rolü çok büyüktür, ilk kez tunçtan yapılmış aletlerin kullanımı ve takıların kullanılmasıyla bir uygarlıktan başka bir uygarlık aşamasına geçildiğini görmekteyiz.

Antalya Müzesi'nde bulunan geçmiş dönem takıları ve günümüz takılarını karşılaştırdığımızda, her çağın tasarım konusunda dönemine özgü biçim ve form özellikleri olmasına rağmen, kuyumcuların takılarda kullandıkları tekniklerde ve aletlerinde pek farklılık olmadığı görülmektedir. Form açısından değerlendirdiğimizde modellerin sürekliliği dikkat çekmekte, modellerin benzer malzemeler ve tekniklerle günümüzde de hala kullanılmakta olduğu ve Anadolu geleneğinin sürdürüldüğü izlenmektedir.

Bu çalışmadaki küpe örneklerinin tamamının, arkeolojik ya da yüzey buluntusu olmaması, satın alma ve bağış yoluyla müzeye kazandırılmasından dolayı küpelerin yapımında

kullanılan kuyumculuk teknikleri, form ve dönemsel süsleme öğeleri göz önünde bulundurularak incelemeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kuyumculuk, Küpe, Antalya Müzesi.

JEL Kodları: Z10, Z13, Z19

References

- Akurgal, E.(1998), Anadolu Kültür Tarihi, 1. Baskı, Ankara: TÜBİTAK Yayınları
- Belli, O.(2010), Urartu Takıları,1. Baskı, İstanbul: Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayınları
- Bingöl, I. (1999) ,Anadolu Medeniyetleri Müzesi Antik Takılar, 1. Baskı, Ankara: Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Ergil, T. (1983) , Kúpeler, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Kataloğu, 1. Baskı, İstanbul: Sandoz Yayınevi.
- Meriçboyu, Y. (2001). Antikçağ 'da Anadolu Takıları, 1. Baskı, İstanbul: Akbank Yayınları.
- Meriçboyu, Y. (2000). “*Anadolu Eski Çağında Takıların Dili*”, İstanbul P Dergisi, 17 (16-25).
- Özay, S. (2000). “*Takının Serüveni II* ‘’ İstanbul: Antik- Dekor Sanat Dergisi, 62 (132-139)
- Türe, A. (2005). Takının Öyküsü, 1. Baskı, İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları.
- Türe, A., Savaşçın, Y.(2002). Anadolu Antik Takıları, 1. Baskı, İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları.

Spatial and Temporal Changes in Rural Crime Patterns in Isparta Province

Kadir TEMURÇİN¹, Mustafa YAKAR², Michael Gameli DZIWORNU³

Extended Abstract

The geographic analysis and interpretation of the dimensions of rural crime are generally limited. Real conceptual problems such as access to reliable crime data and more importantly spatial data have longed challenged and inhibited the study of rural crime. However, in recent years, there is a growing interest in the spatial analysis of rural crime. These interests are based on the fact that opportunity structures imperative for criminality are increasingly manifesting in rural areas of which Turkey and Isparta, in particular, are not in an exception. Compared to other parts of Turkey, the Province of Isparta is less economically vibrant and the majority of the inhabitants engage in farming activities. Compliance and conformity to social values are more entrenched and enforced in rural areas which may have an inverse relationship on the crime rate. Deterrence in rural areas which usually emerge in the context of population and societal homogeneity has been threatened by pronounced deprivation, poverty, and inequality. This study examined the spatio-temporal patterns of rural crime in Isparta, Turkey. Crime data from 2001-2012 covering 13 rural areas was obtained from the Isparta Provincial Gendarmerie Command to help provide some explanation of the spatial distribution of rural crime and the socioeconomic and cultural context. Results from the analysis showed a steady rise in total crime between 2001 and 2012 with total crime increasing more than threefold in 2012. At the provincial level, crime against persons was much higher, increasing by almost 56% as against property crime 44% during the study period. With regards to property crime types, robbery constituted the majority of offenses rising by 44.5% during the study period while assault represented the majority of personal crime rising to as much as 90.7% during the same period. Crime consistently increased in all the rural areas in spite of the fact that certain communities such as Aksu, Atabey, Keçiborlu, Senirkent, Gönen, Y.Bademli and Sütçüler experienced disproportionately high crime rate than Yalvaç, Ş.Karaağaç, and Eğirdir. Robbery and assault incidents in 2012 were particularly high in rural communities in Eğirdir, a relative touristic area, Keçiborlu, Merkez, Gönen, Yalvaç, Gelendost, Senirkent, and Ş.Karaağaç. The study also found a significant concentration of crime in the village center of quite a majority of the rural communities. The trajectories of crime are also consistent with the type of building material used to in the rural settlements. It also appears from the analysis that changes in rural population and farming related activities and family disputes account for the relatively high crime against persons in the majority of the rural communities of Isparta. This trend in crime presents a perfect opportunity for the re-evaluation of strategies used in rural crime management. The necessity

¹ Süleyman Demirel University, Art and Sciences Faculty, Department of Geography, Isparta, TURKEY, e-mail: kadirtemucin@sdu.edu.tr

² Süleyman Demirel University, Art and Sciences Faculty, Department of Geography, Isparta, TURKEY, e-mail: mustafayakar@sdu.edu.tr

³ Süleyman Demirel University, Social Science Institute, Isparta, TURKEY, e-mail: dzimike.md@gmail.com

for a coordinated effort by local authorities to tackle the rise in rural crime in Isparta has been discussed.

Keywords: Rural Crime, Crime Pattern, Spatial Changes, Isparta.

Reference

Çaya, S. (2015). Rural Turkey and Feud-Tradition. *Frontiers of Legal Research*, 4(1), 1-14.

Çaya, S. (2014). Violence in Rural Regions: The Case of Modern Turkey. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 114: 721-726

Donnermeyer, J.F. and Barclay, E. (2005) The Policing of Farm Crime. *Police Practice and Research: An International Journal*, 6 (1): 3–17.

Dönmezer, S. (1971). *Kriminoloji* (4th ed., p.371). Istanbul: Publication of the Faculty of Law.

Erdentuğ, S. A. (1982). Suç kavramının kültür farklılığı açısından değerlendirilmesi [Evaluation of the concept of crime, with respect to cultural differences]. In *Antropoloji (Dergi / Journal)*, (11). Ankara: Faculty of Letters.

Eriñç, S. and Tuncdilek, N. (1952) The Agricultural Regions of Turkey. *Geographical Review* 42 (2): 179–203.

İçli, T.G. (1994). Blood Feud in Turkey: A Sociological Analysis. *Br J Criminol*, 34 (1): 69-74.

İçli, T.G. (1993). Türkiye’de Suçlular, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, number 71, Ankara.

Karakus, O., McGarrell, E.F. and Basibuyuk, O. (2010). Fear of crime among citizens of Turkey. *Journal of Criminal Justice*, 38(2): 174–184.

Özey, R. (2004). İnsan Davranışları, Hukuk, Güvenlik, Suç ve Coğrafya, Emniyet Genel Md, Polis Dergisi, 159. Yıl Özel Sayı 39, 386–393, Ankara.

Sargın, S., Temurçin, K., (2009), "Türkiye’de Suçlar ve Mekansal Dağılışı", International Davraz Congress (On Social and Economical Issues Shaping The World's Future) 24-27 September 2009,2564-2584, Isparta.

Sever, A. and Yurdakul, G. (2001). Culture of Honor, Culture of Change: A Feminist Analysis of Honor Killings in Rural Turkey. *Violence Against Women*, 7(9): 964-998.

Temurçin, K. and Yakar, M., (2013). Türkiye Kırsalında Suçlar ve Suçların Türlerine Göre Dağılışı. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(28): 403-431.

Temurçin, K. (2009). Geçmişten Günümüze Isparta: Isparta İlinin Coğrafi Özellikleri. Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yay., Ankara.

Temurçin, K. (2005). Isparta İlinde Nüfus Gelişimi (1927-2000). *SDU. Fen-Ed. Fak., Sosyal Bilimler Derg*, 11: s.89-111, Isparta.

Temurçin, K. (2004). Isparta 2003 (Ekonomi Bölümü), Isparta Valiliği , Bizim Büro Basımevi, Ankara.

Turkish Statistical Institute (TUIK). Statistical Indicators. Ankara.

Evaluation of Value Added Tax in Optimal Taxation Perspective

Ebru KARAS¹

Extended Abstract

1. Introduction

Effective provision of services that the state has undertaken depends on timely and complete collection of taxes. In this respect, how to designed of optimize in terms of the social welfare the tax that is accepted the existence clearly constitutes the research field of optimal taxation. Optimal taxation is a tax seeking effort that best reflects the choice of society between justice and effectiveness, as well as the financial goal of taxation, while at the same time trying to maximize social well-being. In this framework, the basic criteria that are followed in the optimal taxation are adequate income, efficiency and justice for the financing of expenditures. The level of development of the countries and the policies they follow have directed to taxation. In Turkey, a orientation to consumption taxes has become on the axis of growth policies observed especially after the 1980s. VAT, which has been began to be implemented in Turkey in 1985, is a general consumption tax on almost all goods and services. It is observed that VAT has a large share in tax revenues from the beginning of the year. The main aim of the study set out whether or not reflect the criteria for optimal taxation of VAT which has such a comprehensive subject and taxpayer. In the study, the theoretical and practical structure of VAT is evaluated based on the existing criteria (objectives).

2. The Conceptual Framework of Optimal Taxation

From past to present, whether it is taken for what purpose, whether it is taken over the subject and on what amount of taxes have always caused debate. Therefore, there is a common view that taxation should be taken from the most appropriate sources, in the most appropriate ways and amounts. The theory of optimal taxation came to mind in the modern sense by Ramsey (1927) and Mirrless (1971). Subsequently, opinions about the optimal taxation approach by economists such as Diamond (1998) and Seaz (2001) have been proposed. While Mirless (1971) pioneered the study of optimality about income tax, Ramsey (1927) turned to optimal taxation research on consumption tax (Kaplow, 2008: 209).

On the basis of the optimal taxation approach lies the exchange relation between efficiency and justice (Golosov, 2011: 148). For this reason, the basic tenet of the optimal taxation theory is that desire the increase the tax revenues by a certain amount, the fair distribution of the tax burden, to minimize the negative effects caused by taxes and in this framework, how the taxes are set (Evans, 2012: 369). Briefly; optimal taxation is a taxation that the best reflects the choice of society between and justice and efficiency and maximizes social welfare at a certain level of income (Stiglitz, 1994: 585).

¹ Research Assistant, Usak University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Public Finance, ebru.cilli@usak.edu.tr

3. Criteria For Optimal Taxation

Three basic objectives arise at the point where the optimal taxation will be determined taking into account the criteria. In this direction, the optimal taxation is tried to be determined by considering the generation income at a certain level, economic efficiency and justice criteria in taxation.

The purpose of income generation is that tax is the most effective public revenues for the government has fulfilled in the services it has undertaken. The main objective expected from taxation is to ensure an optimal level of income for the financing of public expenditures.

Economic efficiency is defined as the most efficient use of available resources as much as possible (Just et al., 2004: 10). Efficiency can be defined in many ways, depending on purposes and circumstances, but the basic definition of efficiency is the pareto efficiency (Aumann&Dombb, 2010: 66). At the point of economic activity we conceptualize as a pareto activity, resources are allocated most effectively and in this case, it is not possible increasing production of a good without reducing the production of another good or increasing the prosperity of an individual without reducing the prosperity of another individual (Durmuş, 2008: 30). The effects on economic efficiency of taxes are subjected. In this direction, it is expected from the taxation at the optimal level that does not cause disruptive effects on the economic activity happen in the market.

Justice in taxation is used for the realization of a number of social purposes as well as the financial purpose of taxation. When taxes are especially designed appropriately, they effectively serve the aims of correction of income distribution and to provide justice (Kirmanoğlu, 2007: 259). Justice in taxation is carried out together with the provision of horizontal and vertical justice.

4. Value-Added Tax And Evaluation Of Its In Terms Of Optimal Taxation Criteria

Optimal taxation requires that a tax system be designed to maximize community prosperity, taking into account both the efficiency and the justice criteria. In view of the monitored country policies and priority objectives, among these two criteria, which have been tried to be balanced, efficiency has begun to pay more attention recently. In this direction, there is a trend towards flat tax rates and taxes on consumption. One of the most important taxes on consumption, VAT, is very important for the welfare of the society to which it provides the criteria for optimal taxation.

The income effect of VAT within the tax revenues, which is the most important income source of the state, is very high. VAT serves the purpose of income generation, which is the primary objective of an ideal tax policy. In terms of economic efficiency, the conditions that consumption taxation must meet are two-fold. Firstly; It is defended that taxation of final consumption goods and intermediate goods and means of production should not be taxed. Secondly, the distribution of this tax in the final consumption goods should be determined by Ramsey rule (Saraçoğlu, 2006: 73). The deduction of the paid tax from the tax calculated in sales and the reflection of the tax burden to the ultimate taxpayer show that VAT serves at least partly in the first criteria. If we take into account VAT according to Ramsey's rule, it is quite clear that this does not comply with this rule. Despite the fact that the rate is differentiated in

VAT, the differentiation of this rate has not been done depending the flexibility of demand (Selen, 2017: 356-357).

VAT, which has a significant share in tax revenues in the Turkish tax system, needs to be applied within the framework of the financial power principle in accordance with Article 73 of the 1982 Constitution. However, in practice, the financial power principle has not penetrated much in VAT. VAT is criticized as an unfair tax, especially since it is applied in a flat tax rate and does not take into consideration personal circumstances (Demircan, 2015: 283). VAT makes it difficult to provide justice in taxation as it is applied. Although there are a number of implementations regarding the provision of justice within the scope of the financial power principle, it is observed that these practices are insufficient at the point of providing justice.

5. Conclusion

Within the Turkish tax system, consumption taxes are predominant. The share of VAT, which is the most important among the consumption taxes, in tax revenues is quite high. VAT is a general consumption tax and is taken over almost all goods and services. It is one of the most comprehensive tax in terms of subject and number of taxpayers. It is the most superior tax in terms of its characteristics among consumption taxes. It is important whether it is applied or not on what rate of these three criteria set out on the optimal tax axis in terms of VAT. VAT does not give much expectation from the other two criteria, although the first criterion is fully satisfactory. As a result, VAT does not constitute a positive tax structure in terms of welfare of society, since maximizing welfare of society with an optimal taxation is made. However, it does not meet the expectation at the highest level as a public revenue.

Keywords: Optimal Taxation, Economic Efficiency, Justice of Taxation, Value Added Tax

JEL Codes: D63, H20, H21

Katma Değer Vergisinin Optimal Vergileme Perspektifinde Değerlendirilmesi

Geniş Özet

1. Giriş

Devletin üstlenmiş olduğu hizmetlerin etkin bir şekilde sunulabilmesi vergilerin zamanında ve eksiksiz tahsiline bağlıdır. Bu doğrultuda varlığı net bir şekilde kabul edilen vergilerin toplumun refahı açısından en uygun şekilde nasıl tasarlanacağı optimal vergilemenin araştırma alanını oluşturmaktadır. Optimal vergileme, vergilemenin mali amacı yanı sıra, adalet ve etkinlik arasında toplum tercihini en iyi yansıtmaya çalışan ve aynı zamanda toplumun refahını maksimum kılmaya çalışan bir vergi arayışıdır. Bu çerçevede, optimal vergilemede izlenen temel kriterler, harcamaların finansmanı için yeterli düzeyde gelir elde etme, etkinlik ve adalettir. Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ve buna bağlı olarak izlemiş oldukları politikalar, vergilemeye de yön vermektedir. Türkiye’de özellikle 1980’li yıllardan sonra izlenen büyüme

politikaları ekseninde tüketim vergilerine bir yönelme olmuştur. KDV, Türkiye’de 1985 yılında uygulanmaya başlanan, hemen hemen tüm mal ve hizmetler üzerinden alınan genel bir tüketim vergisidir. Uygulanmaya başladığı yıldan itibaren KDV’nin vergi gelirleri içerisinde ağırlıklı paya sahip olduğu gözlenmektedir. Konusu ve mükellefi bu denli kapsamlı olan KDV’nin optimal vergilemeye ilişkin kriterleri ne oranda yansıtıp yansıtmadığını ortaya koymak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Çalışmada, mevcut kriterler (amaçlar) bazında KDV’nin teorik ve pratik yapısı değerlendirilmektedir.

2. Optimal Vergilemenin Kavramsal Çerçevesi

Geçmişten günümüze, hangi amaçla alınırsa alınsın vergilerin, ne üzerinden ve hangi miktarda alınması gerektiği her zaman tartışmaya neden olmuştur. Dolayısıyla vergilerin en uygun kaynaklardan, en uygun yol ve miktarlarda alınması gerektiği konusunda ortak bir görüş bulunmaktadır. Burada bahsi geçen “en uygun” kelimesi vergileme literatüründe “optimal” olarak kullanılmaktadır (Yüksel, 2016: 7). Optimal vergileme teorisi modern anlamda Ramsey (1927) ve Mirrless (1971) tarafından gündeme gelmiştir. Devamında, Diamond (1998) ve Seaz (2001) gibi iktisatçılar tarafından optimal vergileme yaklaşımına ilişkin görüşler ileri sürülmüştür. Mirless (1971) gelir vergisine ilişkin optimalliği araştırmaya öncülük ederken, Ramsey (1927) tüketim vergilerine yönelik optimal vergileme araştırmasına yönelmiştir (Kaplow, 2008: 209).

Optimal vergileme yaklaşımının temelinde etkinlik ve adalet arasındaki değiş tokuş ilişkisi yatmaktadır (Golosov, 2011: 148). Bu nedenle optimal vergileme teorisinin temel dayanağı, devletin, vergi gelirlerini belli bir miktara kadar arttırmak istemesi, vergi yükünün adil dağılımını istemesi, vergilerin neden olduğu olumsuz etkileri en aza indirme isteği ve bu çerçevede vergilerin nasıl ayarlanacağıdır (Evans, 2012: 369). Kısaca; optimal vergileme, belli bir gelir seviyesinde, toplumun adalet ve etkinlik arasında tercihini en iyi yansıtan ve sosyal refahı maksimum kılan bir vergilemedir (Stiglitz, 1994: 585).

3. Optimal Vergilemeye İlişkin Kriterler

Optimal vergilemenin hangi kriterleri göz önünde bulundurarak belirleneceği noktasında üç temel amaç ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda optimal vergileme, belli bir düzeyde gelir elde etme, ekonomik etkinlik ve vergilemede adalet kriterleri göz önünde bulundurularak belirlenmeye çalışılmaktadır.

Gelir elde etme amacı; verginin, devletin üstlenmiş olduğu hizmetleri yerine getirmesinde en etkili kamu geliri olmasıdır. Vergilerden beklenen temel amaç, kamu harcamalarının finansmanı için optimal düzeyde gelir elde edilmesini sağlamaktır.

Ekonomik etkinlik; mevcut kaynakların mümkün olduğunca en verimli şekilde kullanılması olarak tanımlanmaktadır (Just vd., 2004: 10). Etkinlik, amaçlara ve durumlara bağlı olarak birçok yönden tanımlanabilir, fakat etkinliğin en temel tanımı pareto etkinliktir (Aumann and Dombb, 2010: 66). Pareto etkinlik olarak kavramsallaştırdığımız iktisadi etkinlik noktasında, kaynaklar en etkin şekilde tahsis edilmiş olur ve bu durumda bir malın üretimini kısmadan diğer malın üretimini arttırmak veya bir bireyin refahını azaltmadan diğer bireyin refahını arttırmak mümkün olmamaktadır (Durmuş, 2008: 30). Vergilerin ekonomik etkinlik üzerinde etkileri söz konusudur. Bu doğrultuda optimal düzeyde vergilerden beklenen piyasada gerçekleşen ekonomik etkinliği bozucu etkilere neden olmamasıdır.

Vergilemede adalet; vergilerin mali amacının yanı sıra bir takım sosyal amaçların gerçekleşmesi içinde kullanılmasıdır. Özellikle vergiler uygun bir şekilde dizayn edildiğinde gelir dağılımını düzeltme ve adaletin sağlanması amacına da etkin bir şekilde hizmet etmektedirler. (Kirmanoğlu, 2007: 259). Vergilemede adalet yatay ve dikey adaletin sağlanması ile birlikte gerçekleştirilmektedir.

4. Katma Değer Vergisi Ve Optimal Vergileme Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi

Optimal vergileme, bir vergi sisteminin hem etkinlik hem de adalet kriterini göz önünde bulundurarak toplum refahını maksimum kılacak düzeyde tasarlanmasını gerekli kılmaktadır. İzlenen ülke politikaları ve öncelikli amaçlardan hareketle, arasında denge kurulmaya çalışılan bu iki kriter arasında etkinlik son zamanlarda daha fazla önemsenmeye başlanmıştır. Bu doğrultuda düz oranlı vergilere ve tüketim üzerinden alınan vergilere bir yönelme başlamıştır. Tüketim üzerinden alınan en önemli vergilerden biri olan KDV'nin optimal vergilemeye ilişkin kriterleri ne düzeyde sağladığı toplumun refahı için oldukça önemlidir.

Devletin en önemli gelir kaynağı olan vergi gelirleri içerisinde KDV'nin yarattığı gelir etkisi oldukça yüksektir. KDV, ideal bir vergi politikasının temel hedeflerinden ilki olan gelir elde etme amacına hizmet etmektedir. Ekonomik etkinlik açısından tüketim vergilerinin uyması gereken koşullar iki noktada ortaya konulabilir. İlk olarak; nihai tüketim mallarına vergi konulması ve ara malların ve üretim araçlarının vergilendirilmemesi gerektiği savunulmaktadır. İkinci olarak ise, bu verginin nihai tüketim mallarındaki dağılımının Ramsey kuralı ile belirlenmesi gerekmektedir (Saraçoğlu, 2006: 73). Alışta ödenen verginin, satışta hesaplanan vergiden indirilmesi ve vergi yükünün nihai mükellefe yansıtılması, KDV'nin ilk kritere kısmen de olsa hizmet ettiğini göstermektedir. Ramsey kuralına göre KDV'yi ele aldığımızda ise, bu verginin bu kurala uygun olmadığı oldukça nettir. KDV'de oran farklılaştırmasına gidilmesine rağmen, bu oran farklılaştırılması fiyatın talep esnekliğine bağlı olarak yapılmamıştır (Selen, 2017: 356-357).

Türk vergi sisteminde, vergi gelirleri içerisinde önemli bir paya sahip olan KDV'nin 1982 Anayasası'nın 73'üncü maddesi gereğince mali güç ilkesi kapsamında uygulanması gerekmektedir. Ancak uygulamada bakıldığında mali güç ilkesi KDV'de çok fazla nüfuz etmemiştir. Özellikle düz oranda uygulandığı ve kişisel durumları göz önünde bulundurmadığı için KDV adaletsiz bir vergi olarak eleştirilmektedir (Demircan, 2015:283). KDV uygulandığı şekil itibarıyla vergilemede adaletin sağlanmasını güçleştirmektedir. Mali güç ilkesi kapsamında adaletin sağlanmasına ilişkin bir takım uygulamalar yapılırsa da bu uygulamaların adaleti sağlama noktasında yetersiz kaldığı gözlenmektedir.

5. Sonuç

Türk vergi sistemi içerisinde tüketim vergileri ağırlıklı bir konumdadır. Tüketim vergileri içerisinde en önemlisi olan KDV'nin vergi gelirleri içerisinde payı oldukça yüksektir. KDV genel bir tüketim vergisi olup, hemen hemen tüm mal ve hizmetler üzerinden alınmaktadır. Konusu ve mükellef sayısı bakımından en kapsamlı vergilerden biridir. Tüketim vergileri içerisinde sahip olduğu özellik bakımından da en üstün vergidir. Optimal vergileme ekseninde ortaya konulan bu üç kriterin KDV açısından ne oranda uygulanıp uygulanmadığı önem arz etmektedir. KDV bu üç kriterden, ilk kriteri tam olarak karşılar nitelikte olmakla birlikte diğer iki kriter açısından ise çok fazla bekleneni verememektedir. Sonuç olarak, optimal bir vergileme ile toplum refahı en üst düzeye çıkarılmaya çalışıldığı için toplum refahı açısından

KDV olumlu bir vergi yapısını oluşturmamaktadır. Ancak kamu geliri olarak bekleneni en üst düzeyde karşılamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Optimal Vergileme, Ekonomik Etkinlik, Vergilemede Adalet, Katma Değer Vergisi

JEL Kodları: D63, H20, H21

References

Aumann, Y., Dombb, Y. (2010) “Pareto Efficiency and Approximate Pareto Efficiency in Routing and Load Balancing Games”, *Algorithmic Game Theory*, (Ed.) Kontogiannis S., Koutsoupias E., Spirakis P.G., Berlin: Springer (eds), pp. 66-77.

Demircan, A. S. (2015) “Katma Değer Vergisi: Vergi Adaleti, Eşitlik ve Sosyal Devlet”, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 121, ss. 277-290.

Durmuş, M. (2008). *Kamu Ekonomisi*, 1. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi.

Evans, A. W. (2012). “Optimal Tax Theory and The Taxation of Housing in The US and The UK”, *Journal of Property Research*, 29(4), pp. 368-378.

Golosov, M., Throhkin, M., Tsyvinski, A. (2011). “Optimal Taxation: Merging Micro and Macro Approaches”, *Journal of Money, Credit and Banking*, 43(5), pp. 147-174.

Just, R. E., Hueth, D. L. and Schmitz, A. (2004). *The Welfare Economics of Public Policy*, UK: Edward Elgar Publishing.

Kaplow L. (2008). “Optimal Taxation”, *The New Palgrave Dictionary of Economics*, (Ed.) Durlauf, S. N., Blume, L. E., Macmillan Publishers.

Kirmanoglu, H. (2007). *Kamu Ekonomisi Analizi*, 1. Baskı, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.

Saraçoğlu, F. (2006). “Katma Değer Vergisinde Oransal Yapı ve Vergi Oranlarında Yapılan Değişikliklerin Tüketim ve Tasarruflar Üzerindeki Etkileri”, *Sayıştay Dergisi*, 62, ss. 67-81.

Selen, U. (2017). “Refah İktisadı Bağlamında Optimal Vergileme Arayışı ve Türk Vergi Sisteminin Analizi”, *Yrd. Doç. Dr. Yaşar Methibay’a Armağan*, (Ed.) Saraçoğlu, F., Çakır, M., Ankara: Gazi Kitabevi, ss. 329-364.

Stiglitz, J. E. (1994). *Kamu Kesimi Ekonomisi*, (Çev.) Batırel, Ö.F., İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayın No: 549.

Yüksel, C. (2016). *Optimal Vergileme Tartışmalarında Laffer Eğrisi*, 1. Baskı, Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları.

The Innovation Obstacles in The Hospitality

Emine GENÇ¹, Halime BARUTÇU², Sibel AYDEMİR³

Extended Abstract

1. Introduction

The tourism sector is accepted as one of the fastest growing and pre-eminent sectors across the world. The tourism operation is in an effort to follow the change and even to lead the change in its dynamic system. It obliges to be innovative for the firms in the sector that they can meet the everchanging customer demands and needs.

The innovation in the tourism operation depends generally on the main competences. While these factors have an impact on the positioning, they are the important determinant on the competition advantage as it is difficult to imitate them (Weiermair, 2004: 5). This case is to lead the hotel firms to find the employees who have the individual innovation and who will use the innovation potential on behalf of the firms. So the firms will able to obtain to increase the success as they will get the opportunities that the innovative view will provide (Çavuş and Akgemci, 2008: 241).

This research was done in order that the innovation obstacles in the hotel firms are reviewed. From the point of this purpose, the data was collected with the method of survey from the managers of tourism-operation-license hotel operation which have an activity in the provinces, Bartın, Karabuk and Zonguldak in TR 81 Site. The obtained data was analyzed within the scope of the definitive statistics with the frequency and percentage distribution.

2. The Innovation and Innovation Obstacles

The innovation events are all of the scientific, technological, organizational, financial and commercial steps which cause or are foreseen to cause the implementation of innovations. While some of the innovation events is the innovative one, the others aren't the new events and also, need that the innovations are done. Furthermore, the innovation events include Re-De which isn't directly related that a specific innovation is done. A general property of an innovation is that it is done. When a new or recovered product hit the marketplace, it would be done also. When the new processes, the marketing methods or the organizational methods enter into the real usage in the events of firm, they would also be done (Oslo, 2005: 51).

The innovation events can be obstructed by the various factors. There would be reasons in order not to start the innovation events or there would be the factors which decelerate the innovation events or which have the negative impact on the expected results. They include the economic reasons such as the high costs and the demand insufficiency, the enterprise factors

¹ Öğr. Gör. Dr., Bartın Üniversitesi, egenc@bartin.edu.tr (Yazışma yapılacak yazar)

² Öğr. Gör., Bülent Ecevit Üniversitesi, halimebarutcu@hotmail.com

³ Yrd. Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi, sibelzku@yahoo.com

such as the qualified staff and the knowledge insufficiency, and the legal factors such as the regulation and tax rules (Oslo, 2005: 116).

The innovation is a process which consists of the ensuing phases. In this sense, it is possible to find a different obstacle in each phase, the important thing is to struggle with these obstacles. The innovation obstacles can be said as the sufficient views aren't provided in the phase of generating a new view, the potential of the generated views to create a value is a low one or it is not an attracting one in terms of the customers. The second phase for the innovation is the phase to choose the views which are revealed. The obstacles in this phase can be said as the more or less views than the view to be put into the implementation are put into the implementation phase as a result that the selections which are done are not the correct; it is too early or too late for the timing; the priorities aren't determined in the decisions. The source insufficiency in the implementation phase can be determined as the necessary sources for the successful implementation aren't brought because the sufficient institutional idea couldn't be provided; the institutional competences couldn't reach to the necessary competence level in order that the institutional competences take the new view into the implementation; or it is run later than the competitors. In the phase of presenting into the market, the obstacles are seen such that the adoption rapid of the customers on the innovation is too slow; the market is too slow; the firm isn't able to create the sufficient trust in the part of customers who need to adopt the innovation (Argüden, 2017: 84).

3. The Method of Research

This research was done in order that the innovation obstacles in the hotel firms are reviewed. The method of survey to collect the data and the technique of complete inventory to implement it were used in the research. The research was done through the tourism-operation-license hotel firms who have an activity in the provinces, Bartın, Karabük and Zonguldak in TR 81 Site. According to the data from The Ministry of Culture and Tourism, there are 24 tourism-operation-license hotel firms which have an activity in the region (Culture and Tourism, 2017). All the firms were gotten with the use of complete inventory technique but the survey was done with 21 hotel firms because 3 of them didn't want to attend in the survey. The obtained data was analyzed in the statistical package program, the demographic information related the authority of firms and the firms was given with the frequency and percentage distribution. Each of the statements in the criterion of innovation was described as the arithmetic mean and standard deviation values were calculated.

4. Findings

33,3% of them which attended into the research has activity in Bartın, 19% of them has activity in Karabük and 47,6 of them has activity in Zonguldak. While 90,5 of the firms are the unlimited company, 4,8% of them are the international chain hotel firm and foundation, association firm. 33,3 % of the firms has 2 stars, 47,3 % of them has 3 stars, 9,5% of them has 4 stars and 5 stars, 14,3% of them has been in activity for 1-5 years, 33,3% of them has been in activity for 6-10 years, 52,4% of them has been in activity for 11 years and over. While 85,7% of the hotel firms has the capacity with 120 rooms and less, 14,3% of them has the capacity with 121-250 rooms, 85,7 % of them has the less employees than 50, 9,5% of them has 51 employees and over.

28,6% of the hotel firms which attended into the research stated that they don't work with any intermediary firm, 71,4% of them stated that they work with an intermediary firm. The firms which work with an intermediary firm prefer booking.com, and ets.tur.

While 57,1% of the hotel firms is close to the external service, 9,5% of them receives the external service for the human resources, 4,8 % of them receives it for the laundry, 19% of them receives it for the food & beverage, 4,8 % of them receives it for the sale-marketing and the training-consultancy. While the department of RE-DE is available in one of the hotel firms, 20 of them haven't got this department.

It was determined at the end of research that there isn't an independent team or department which conducts the innovation works in the hotel firms in the region, so the greatest obstacle for the innovation arises from this manner. Moreover, it was determined that the hotel managers have a great risk for the costs, and the perception that the innovation requires too long time takes the firms from doing an innovation.

5. Conclusion

According to the results of survey which was done by Turkish Statistics Institution, 52,2% of the service firms hasn't any innovation activity, 86,9% of them doesn't do an innovation as they don't have any reasons to oblige to do the innovation (TÜİK, 2017).

It was determined that there isn't an independent team or department which conducts the innovation works in the hotel firms in the region, so the greatest obstacle for the innovation arises from this manner. Moreover, it was determined that the hotel managers have a great risk for the costs, and the perception that the innovation requires too long time takes the firms from doing an innovation. Sabuncu (2014) found in his research on the determination of innovation and obstacles for SME's that the funds which are allocated for the innovation in a firm as the most explicit in-firm innovation implementation obstacle which prevents the firms to implement the innovations.

The research was done on the hospitality. The different results may be gotten as the research is done again in the firms of different sectors. In the searches which will be done in this field, it can be recommended that the different innovation obstacles are searched, the models are generated with the variances which affect the innovation, and the research is done again for the different sectors.

Keywords: Hotel Firms, Innovation, Innovation Obstacles, TR 81 Site.

JEL Codes: L83, O30, R00

Konaklama İşletmelerinde Yenilik Engelleri

Geniş Özet

1. Giriş

Turizm sektörü dünyanın en hızlı büyüyen ve en önde gelen sektörlerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Turizm işletmeleri hizmet sektörünün dinamik yapısı içerisinde değişimi takip etme hatta değişime yön verme çabası içerisindeyler. Sürekli değişen müşteri istek ve ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri sektörde yer alan işletmeleri yenilikçi olmaya zorlamaktadır.

Turizm işletmelerinde yenilik genellikle temel yetkinliklere bağlıdır. Bu faktörler konumlandırmada etkili olurken taklit edilmesinin zor olması nedeniyle rekabet avantajının önemli belirleyicisidir (Weiermair, 2004: 5). Bu durum otel işletmelerini bireysel yeniliğe sahip olan ve yenilik potansiyelini işletme faydasına kullanacak çalışanları bulmaya yönlendirmektedir. Böylelikle işletmeler, yenilikçi düşüncenin ortaya çıkaracağı fırsatları yakalayarak başarıyı artırma imkanı elde edebilecektir (Çavuş ve Akgemci, 2008: 241).

Bu araştırma otel işletmelerinde yenilik engellerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda TR 81 Bölgesinde yer alan Bartın, Karabük ve Zonguldak illerinde faaliyet gösteren turizm işletme belgeli otel işletme yöneticilerinden anket yöntemiyle veri toplanmıştır. Elde edilen veriler frekans ve yüzde dağılımı ile tanımlayıcı istatistikler kapsamında analiz edilmiştir.

2. Yenilik ve Yenilik Engelleri

Yenilik faaliyetleri, yeniliklerin uygulanmasına yol açan veya yol açması öngörülen tüm bilimsel, teknolojik, organizasyonel, finansal ve ticari adımlardır. Bazı yenilik faaliyetleri kendi başlarına yenilikçi iken, diğerleri yeni faaliyetler olmamakla birlikte yeniliklerin gerçekleştirilmesi için gereklidir. Yenilik faaliyetleri aynı zamanda, özel bir yeniliğin geliştirilmesi ile doğrudan ilişkili olmayan Ar-Ge'yi de içermektedir. Yeniliğin genel bir özelliği, gerçekleştirilmiş olması gerektiğidir. Yeni veya iyileştirilmiş bir ürün, piyasaya sürüldüğünde gerçekleştirilmiş olur. Yeni süreçler, pazarlama yöntemleri ya da organizasyonel yöntemler firmanın faaliyetlerinde gerçek kullanıma girdikleri zaman gerçekleştirilmiş olurlar (Oslo, 2005: 51).

Yenilik faaliyetleri çeşitli faktörler tarafından engellenebilir. Yenilik faaliyetlerine hiç başlamamak için ortada sebepler bulunabilir ya da yenilik faaliyetlerini yavaşlatan veya beklenen sonuçlar üzerinde olumsuz bir etkisi bulunan faktörler söz konusu olabilir. Bunlar, yüksek maliyetler ve talep yetersizliği gibi ekonomik sebepleri, vasıflı personel ve bilgi eksikliği gibi teşebbüs faktörlerini ve düzenlemeler ve vergi kuralları gibi yasal faktörleri içerir (Oslo, 2005: 116).

Yenilik birbirini takip eden aşamalardan oluşan bir süreçtir. Bu bağlamda her aşamada farklı bir engelle karşılaşmak olasıdır önemli olan ise bu engellerle mücadele etmektir. Yenilik engelleri; yeni fikir üretme aşamasında yeterince fikir üretilememesi, üretilen fikirlerin değer yaratma potansiyelinin düşük olması veya müşteriler açısından çekici olmaması olarak sıralanabilir. Yenilik konusundaki ikinci aşama ortaya konulan fikirler arasında seçim yapma aşamasıdır. Bu aşamadaki engeller, yapılan seçimlerin doğru olmaması; zamanlama açısından ya çok erken, ya da çok geç kalınması; kararlarda önceliklerin belirlenememesi sonucunda

uygulamaya geçirilebilecek olandan çok fazla veya çok az fikrin uygulama aşamasına geçmesi olarak sıralanabilir. Uygulama aşamasında ise kaynak yetersizliği; yeterli kurumsal inanç oluşturulamaması nedeniyle başarılı uygulama için gerekli kaynakların harekete geçirilememesi; kurumsal yetkinliklerin yeni fikri uygulamaya almak için gerekli yetkinlik düzeyine ulaşamamış olması; veya rakiplerden geç kalınması olarak belirlenebilir. Piyasaya sunma aşamasında ise müşterilerin yeniliği benimseme hızının yavaş kalması; pazarın küçük kalması; yeniliği benimsemesi gereken müşteri kesitinde işletmenin yeterli güveni oluşturamaması gibi engellerle karşılaşılıyor (Argüden, 2017: 84).

3. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma otel işletmelerinde yenilik engellerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplamak amacıyla anket yöntemi bunun uygulanması amacıyla tam sayım tekniği kullanılmıştır. Araştırma TR 81 Bölgesinde yer alan Bartın, Karabük ve Zonguldak illerinde faaliyet gösteren turizm işletme belgeli otel işletmeleri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre bu bölgede faaliyet gösteren 24 turizm işletme belgeli otel işletmesi bulunmaktadır (Kültür-Turizm, 2017). Tam sayım tekniği kullanılarak tüm işletmelere ulaşılmış ancak 3 işletme ankete katılmak istemediği için 21 otel işletmesi ile anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler istatistik paket programında analiz edilmiş, işletme yetkilileri ve işletmelere yönelik demografik bilgiler frekans ve yüzde dağılımları ile verilmiştir. Yenilik ölçeğinde yer alan her bir ifade aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanarak betimlenmiştir.

4. Bulgular

Araştırmaya katılan otel işletmelerinin % 33,3'ü Bartın, % 19'u Karabük ve % 47,6'sı Zonguldak ilinde faaliyet göstermektedir. İşletmelerin % 90,5'i şahıs işletmesi iken % 4,8'i uluslararası zincir otel işletmesi ve dernek, vakıf işletmesidir. İşletmelerin % 33,3'ü 2 yıldızlı, % 47,3'si 3 yıldızlı, % 9,5'i 4 yıldızlı ve 5 yıldızlıdır, % 14,3'ü 1-5 yıl arası, % 33,3'ü 6-10 yıl arası, % 52,4'ü 11 yıl ve fazla süredir faaliyet göstermektedir. Otel işletmelerinin % 85,7'si 120 oda ve altı kapasitede iken % 14,3'ü 121-250 oda kapasitelidir, % 85,7'sinde 50 kişi altında, % 9,5'inde ise 51 kişi ve üzerinde çalışan bulunmaktadır.

Araştırmaya katılan otel işletmelerinin % 28,6'sı herhangi bir aracı işletme ile çalışmadıklarını % 71,4'ü ise aracı işletme ile çalıştıklarını belirtmişlerdir. Aracı işletme ile çalışan işletmelerin tamamı booking.com ve ets.tur'u tercih etmektedirler.

Otel işletmelerinin % 57,1'i dışarıdan hizmet alımı yapmazken, % 9,5'i insan kaynakları, % 4,8'i çamaşırhane, % 19'u yiyecek içecek, % 4,8'i satış-pazarlama ve eğitim-danışmanlık hizmetleri için dışarıdan hizmet alımı yapmaktadırlar. Otel işletmelerinin sadece 1 tanesinde Ar-Ge departmanı mevcutken 20 tanesinde mevcut değildir.

Araştırma sonucunda bölgedeki otel işletmelerinde yenilik çalışmalarını yürüten ayrı bir ekip ya departmanın olmadığı yenilik önündeki en büyük engelin de bu noktadan kaynaklandığı belirlenmiştir. Ayrıca otel yöneticilerinin yeniliğin maliyetler açısından büyük risk içerdiği ve yeniliklerin çok uzun zaman gerektirdiğine yönelik algılarının işletmeleri yenilik yapmaktan alıkoyduğu tespit edilmiştir.

5. Sonuç

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılmış olan yenilik anketi sonuçlarına göre hizmet işletmelerinin % 52,2'si yenilik faaliyetinde bulunmamakta bunların % 86,9'u da yenilik yapmaya zorlayan bir nedenlerinin olmadığı için yenilik yapmamaktadırlar (TÜİK, 2017).

Bölgedeki otel işletmelerinde yenilik çalışmalarını yürüten ayrı bir ekip ya departmanın olmadığı yenilik önündeki en büyük engelin de bu noktadan kaynaklandığı belirlenmiştir. Ayrıca otel yöneticilerinin yeniliğin maliyetler açısından büyük risk içerdiği ve yeniliklerin çok uzun zaman gerektirdiğine yönelik algılarının işletmeleri yenilik yapmaktan alıkoyduğu tespit edilmiştir. Sabuncu (2014) Denizli'de gerçekleştirdiği KOBİ'lerde yenilik ve engellerinin tespitine yönelik araştırmasında işletmelerin yenilik uygulamalarına engel olan en belirgin işletme içi yenilik uygulaması engeli olarak işletmede yenilik için ayrılan fonların yetersiz olmasını tespit etmiştir.

Araştırma konaklama işletmelerine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Farklı sektörlerdeki işletmelerde araştırmanın tekrarlanması ile farklı sonuçlara ulaşılabilir. Bu alanda bundan sonra yapılacak araştırmalarda, farklı yenilik engellerinin araştırılması ve yeniliği etkileyen değişkenler ile modeller oluşturulması ve araştırmanın farklı sektörler için yenilenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Otel İşletmesi, Yenilik, Yenilik Engelleri, TR 81 Bölgesi.

JEL Kodları: L83, O30, R00

References

- Argüden, (2017). <http://www.arge.com/tr/makaleler/yenilikciligin-onundeki-engeller/>, 15.03.2017.
- Çavuş, M. F. & Akgemci, T. (2008). "İşletmelerde Personel Güçlendirmenin Örgütsel Yaratıcılık ve Yenilikçiliğe Etkisi: İmalat Sanayiinde Bir Araştırma", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20: 229-244.
- Kültür-Turizm, (2017), www.kultur.gov.tr, (04.05.2017).
- Oslo Kılavuzu, (2005). http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Oslo_3_TR.pdf, (20.01.2017).
- Sabuncu, B. (2014). "KOBİ'lerde Yenilik ve Engellerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma: Denizli Örneği", *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 6 (1): 103-123.
- Weiermair, K. (2004). "Product improvement or innovation: what is the key to success in tourism?". *Innovation and growth in tourism, conference papers organization for economic Co-operation and development*.

Firm Size as Determinants of Corporate Growth in the Turkish Manufacturing Firms

Hasan AYAYDIN¹, Aykut KARAKAYA², Büşra TOSUNOĞLU³, Fahrettin PALA⁴

Extended Abstract

1. Introduction

The purpose of the study is to investigate the effect of firm size on firm growth. We use system generalized methods of moments of (System GMM) developed by Arellano and Bover (1995) and Blundell and Bond (1998). Our study of the relationship between R&D and firms' growth is developed for 137 firms from Turkey between the 2008–2013 periods. This study made a contribution to addressing the analysis issues embedded in the growth studies by using the dynamic panel system, the GMM estimator.

2. Methodology and Data

2.1. Data

This study was carried out for the period of 2008-2013; The stock market covers 137 firms operating in the industrial sector in Istanbul (BIST). The relationship between the variables is analyzed by quarterly data in the relevant period using panel data analysis which takes both the time dimension and the cross-sectional dimension of the series together. This turnaround was provided by the Lighting Platform (KAP) and the Stock Exchange Istanbul (BIST). The economic growth rate was provided by the Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT). According to the NACE codes developed by OECD and Eurostat in the study, the sectors are divided into 4 categories.

2.2. Method

The panel data are consisting of the data sets of the same units in different periods of time by gathering the time-series and cross-sectional data (Baltagi, 2005a; Hsiao, 2002). Having the two dimensions of the Panel data in their structure provides the usage of more information and increase on the degree of freedom (Baltagi, 2005b). Special panel data regression models were developed. The first of these is static panel data models which do not use the lagged values

¹ Assoc. prof. Gumushane University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration, Gumushane.

² Assist. prof. Recep Tayyip Erdoğan University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration, Rize.

³ Assist. prof. Gumushane University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration, Gumushane.

⁴ Instructor, Gumushane University, Kelkit Aydın Doğan Vocational School, Department of Accounting and Tax Practices, Gumushane, E-mail: fahrettinpala@gumushane.edu.tr

of the dependent and independent variables to explain dependent variables. The other one is dynamic panel data models that based on the events occur in a period largely past experience and the result of old behavior. The lagged values give the analysis a dynamic nature. While micro-and macro-dynamics cannot be placed by both cross-sectional and time-series methods, they can be demonstrated by dynamic panel data analysis (Bond, 2002).

2.3. Models and Variables

$$GROWTH_{i,t} = \alpha + \beta_1 R\&D_{i,t-1} + \beta_2 GROWTH_{i,t-1} + \beta_3 ROE_{i,t-1} + \beta_4 SIZE_{i,t-1} + \beta_5 LEV_{i,t-1} + \beta_6 IND_{i,t} + \delta_t + \varepsilon_{it} \quad Eq(1)$$

Where subscripts i and t indicate firm and time period, respectively. In Eq (1) $GROWTH_{i,t}$, is firm asset growth in the current period, $GROWTH_{i,t-1}$ is firm asset growth in the previous period.

3. Empirical Results and Discussion

The findings of this research are presented under two separate titles. First is the presentation of sample. The second is the findings of analysis of panel data.

3.1. Descriptive statistics

Correlation coefficients were statistically significant, variable pairs are as follows: GROWTH-GROWTH RATIO, GROWTH RATIO-SIZE, GROWTH RATIO-R&D, SIZE-R&D, R&DI-R&D. Looking at the issue in terms of growth, there is a positive statistically correlation between the variables of Size and R&D and growth variables. That relationship between growth and the other variables is not significant statistically in the correlation analysis which is set out.

3.2. GMM Estimation Results

Firm size (SIZE) variable has negative signs in both growth regressions. This finding is not consistent with Gibrat's (1931) the Law of Proportionate Effect implies that with a random growth process, the expected growth rate is independent of a firm's size and other identifiable firm and industry characteristics. The effects of R&D and R&D intensity on the growth of the firms are statistically significant positive in all cases. ROE variable is statistically significant in all the growth models. The results show that firm growth is significantly and positively associated with firm profitability. The leverage (LEV) has both negative and positive signs in growth regressions, implying that financial leverage has a preventive effect as well as to encourage effect on firm growth and firm growth ratio.

4. Conclusion and Implications

The study shows that the effect of R&D, profitability, industry technology intensity on the growth of the firms is significantly positive in all case, but size is negative. We found also the leverage has both negative and positive signs in growth regressions, implying that financial leverage has a preventive effect as well as to encourage effect on firm growth and firm growth ratio. That is, the effect of financial leverage on growth in the sample is not uniform. The result

suggests that R&D and R&D intensity, the investment in knowledge generation and innovation, makes a strong contribution to the rates of growth of firms and growth.

Keywords: Firm Size, Corporate Growth, GMM

JEL Codes: G30, G32

References

Arellano, M., and Bover, O. (1995), “Another Look at the Instrumental Variable Estimation of Error-Components Models”, *Journal of Econometrics*, Vol. 68, pp.29-51.

Baltagi, Badi, (2005a), *Econometric Analysis of Panel Data*, Third Edition, England: John Wiley & Sons LTD.

Baltagi, Badi, (2005b), *Panel Data: Theory and Applications*, Third Edition, Heidelberg: Physica-Verlag.

Blundell, R., and Bond, S. (1998), “Initial Conditions and Moment Restrictions in Dynamic Panel Data Models”, *Journal of Econometrics*, Vol. 87, pp.115-143.

Bond, S. (2002), “Dynamic Panel Data Models: A Guide to Micro Data Methods and Practice”, CEMMAP Working Paper, No:Cwp0209, pp.1-36.

Hsiao, Cheng. (2002), *Analysis of Panel Data*, Second Edition, Cambridge University Press, United Kingdom.

Gibrat, R. (1931), *Les Inegalites Economiques*. Librairie du Recueil Sirey, Paris.

Model Suggestion on Moderator Effects of Relevant Technology Intensity between Innovation Capacity of Companies and Growth Performance¹

Hasan AYAYDIN², Alper Veli ÇAM³, Fahrettin PALA⁴, Abdülkadir BARUT⁵

Extended Abstract

1. Introduction

Purpose of this study is to examine effect of innovation capacity of companies which carry out activity on industry and service sector in Istanbul Stock Exchange (BIST) on company growth performance. The study includes 200 industrial companies and 183 service sector companies. In the study, moderators effect of technology intensity and sectoral difference on innovation capacity-company growth relation is examined by using Structural Equation Model.

2. Theory and Hypotheses

In this part of the study; The Theoretical Framework of the Relationship Between Innovation Capacity and Growth of Firms is explained. In this framework, hypotheses drawn in line with the main arguments of the theoretical theory are included in the research.

2.1. Research Hypotheses

Hypothesis 1: There is a positive relationship between firm's innovation capacity and firms' growth performance.

Hypothesis 2: The positive impact of innovation capacity on firm growth in firms operating in high-tech and medium-high technology sectors is stronger than firms operating in medium-low technology and low-tech sectors.

Hypothesis 3: In firms operating in industry or service sector, the positive effect of innovation capacity on firm growth is different.

¹ This work was supported by Gümüşhane University Scientific Research Projects Coordinator. Project No: 16.F2911.02.02.

² Assoc. prof. Gumushane University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration, Gumushane,

³ Assist. prof. Gumushane University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration, Gumushane,

⁴ Instructor, Gumushane University, Kelkit Aydın Doğan Vocational School, Department of Accounting and Tax Practices, Gumushane, E-mail: fahrettinpala@gumushane.edu.tr

⁵ Instructor, Harran University, Siverek Vocational School, Department of Accounting and Tax Practices, Sanliurfa

3. Data and Methodology

3.1. Sample

The study has 383 companies in Istanbul Stock Exchange (BIST) operating in 200 industrial sectors and operating in 183 service sectors.

In sample selection, by taking the purpose of the study and the content of the variables into consideration, intentional sampling methods were used in order to obtain more significant results and prevent random and systematic errors. Selected enterprises from different sectors were reached directly and at least at the level of the department manager, each manager was interviewed face-to-face with one manager and filled out questionnaires to obtain data.

3.2. Research Model and Method

The research model developed within the framework of the aims and assumptions of the study;

- (1) The direct effect of innovation capacity on firm growth,
- (2) The intensity of technology, the influence of the "moderator" in the relationship between innovation capacity and firm growth,
- (3) It aims to reveal the effects of the "moderator" relationship between the industrial sector and the service sector, innovation capacity and firm growth.

3.2.1. Basic Model (All Example):

Company Growth = $\beta_0 + \beta_1$ Innovation capacity + β_2 Company Size + β_3 Company Age

3.2.2. Moderator Modeller:

Low Technology Density: Company Growth = $\beta_0 + \beta_1d$ Innovation capacity + β_2d Company Size + β_3d Company Age

High Technology Density: Company Growth = $\beta_0 + \beta_1y$ Innovation capacity + β_2y Company Size + β_3y Company Age

Service Sector: Company Growth = $\beta_0 + \beta_1h$ Innovation capacity + β_2h Company Size + β_3h Company Age

Industry Sector: Company Growth = $\beta_0 + \beta_1s$ Innovation capacity + β_2s Company Size + β_3s Company Age

3.3. Analysis of Data

Structural equation modeling (YEM) was used to test the moderator model, which aims to show how the relationship between innovation capacity and firm growth is affected by the relationship between low and high technology density and the relationship between innovation capacity and firm growth under the influence of industry and service sector.

4. Findings

According to the results of the analysis, the innovation capacity has a positive and meaningful effect on firm growth. This finding supports the H1 hypothesis, which is expressed as "*firm growth will increase as the innovation capacity increases*". In the basic model, there is no statistically significant relationship between control variables and firm growth.

It is seen that the effect of innovation capacity variable on firm growth is statistically stronger at a significant level in sectors having high technology intensity when compared to those having low technology intensity. The analysis results supports the H2 hypothesis expressing that "*the positive direction effect of innovation capacity on firm growth in firms in high and mid-high technology sectors is stronger in firms in sectors in mid-low and low technology sectors*".

It is seen that the effect of the variable of innovation capacity on firm growth does not differ statistically significantly in service sector and industry sector. These findings confirm the hypothesis that "*the positive effect of innovation capacity on firm growth is different in firms operating in industry or service sector.*"

5. Result

Moderato analysis results, which test whether relation between the innovation capacity and company growth differs among the sectors having high technology density and low technology density or not, show that it was determined that its effect on innovation capacity and company growth is statistically stronger in sectors having high technology intensity at a significant level than the sectors having low technology intensity.

Keywords: Innovation, Innovation Capacity, Technology Density, Firm Growth, Structural Equation Model

JEL Codes: G30, G32

Firmaların İnovasyon Kapasitesi İle Büyüme Performansı Arasındaki İlişkide Teknoloji Yoğunluğunun Moderatör Etkileri Üzerine Model Önerisi⁶

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmanın amacı Borsa İstanbul'da (BIST) sanayi ve hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların inovasyon kapasitesinin firma büyüme performansı üzerindeki etkisini incelemektedir. Çalışma 200 sanayi firması ve 183 hizmet sektörü firmasını kapsamaktadır.

⁶ Bu çalışma Gümüşhane Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü'nce desteklenmiştir. Proje No: 16.F2911.02.02.

Çalışmada teknoloji yoğunluğunun ve sektörel farklılığın inovasyon kapasitesi-firma büyümesi ilişkisindeki moderatörlük etkisi Yapısal Eşitlik Modeli kullanılarak incelenmektedir.

2. Teori ve Hipotezler

Çalışmanın bu bölümünde; Firmaların İnovasyon Kapasitesi ile Büyümesi Arasındaki İlişkinin Teorik Çerçevesi açıklanmıştır. Bu çerçevede araştırmada teorik kuramın temel argümanları doğrultusunda oluşturulan hipotezlere yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Hipotezleri

Hipotez 1: Firma inovasyon kapasitesi ile firmaların büyüme performansı arasında pozitif bir ilişki vardır.

Hipotez 2: Yüksek teknolojlili ve orta-yüksek teknolojlili sektörlerde faaliyet gösteren firmalarda inovasyon kapasitesinin firma büyümesi üzerindeki pozitif yönlü etkisi, orta-düşük teknolojlili ve düşük teknolojlili sektörlerde faaliyet gösteren firmalardan daha güçlüdür.

Hipotez 3: Sanayi veya hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmalarda inovasyon kapasitesinin firma büyümesi üzerindeki pozitif yönlü etkisi farklıdır.

3. Veri ve Metodoloji

3.1. Örneklem

Çalışma Borsa İstanbul'da (BIST) 200 sanayi sektöründe faaliyet gösteren ve 183 hizmet sektöründe faaliyet gösteren olmak üzere 383 firmayı içermektedir. Evrenden örneklem seçmede, hem çalışmanın amacı hem de değişkenlerin içeriği dikkate alınarak daha anlamlı sonuçlar elde edebilmek ve tesadüfi ve sistematik hataları önlemek düşüncesiyle kasıtlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Farklı sektörlerden seçilen işletmelere direkt olarak ulaşılmış, en az departman müdürü seviyesinde olmak üzere, her işletmeden bir adet yöneticiyle yüz yüze görüşülerek anket formları doldurularak veriler elde edilmiştir.

3.2. Araştırma Modeli ve Yöntem

Çalışmanın amacı ve varsayımları çerçevesinde geliştirilen araştırma modeli;

- (1) İnovasyon kapasitesinin firma büyümesi üzerindeki direkt etkisini,
- (2) Teknoloji yoğunluğunun, inovasyon kapasitesi ile firma büyümesi arasındaki ilişkideki “moderatör” etkisini ve,
- (3) Sanayi ve hizmet sektörü ayrımının, inovasyon kapasitesi ile firma büyümesi arasındaki ilişkideki “moderatör” etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

3.2.1. Temel Model (Tüm Örneklem):

Firma Büyümesi = $\beta_0 + \beta_1$ İnovasyon kapasitesi + β_2 Firma Büyüklüğü + β_3 Firma Yaşı

3.2.2. Moderatör Modeller:

Düşük Teknoloji Yoğunluğu: Firma Büyümesi = $\beta_0 + \beta_1d$ İnovasyon kapasitesi + β_2d Firma Büyüklüğü + β_3d Firma Yaşı

Yüksek Teknoloji Yoğunluğu: Firma Büyümesi = $\beta_0 + \beta_1y$ İnovasyon kapasitesi + β_2y Firma Büyüklüğü + β_3y Firma Yaşı

Hizmet sektörü: Firma Büyümesi = $\beta_0 + \beta_1h$ İnovasyon kapasitesi + β_2h Firma Büyüklüğü + β_3h Firma Yaşı

Sanayi Sektörü: Firma Büyümesi = $\beta_0 + \beta_1s$ İnovasyon kapasitesi + β_2s Firma Büyüklüğü + β_3s Firma Yaşı

3.3. Verilerin Analizi

İnovasyon kapasitesi ile firma büyümesi arasındaki ilişkilerin düşük ve yüksek teknoloji yoğunluğunun ve inovasyon kapasitesi ile firma büyümesi arasındaki ilişkilerin sanayi ve hizmet sektörü etkisi altında nasıl değişeceğini ortaya koymayı amaçlayan moderatör modelin testi için, yapısal eşitlik modellemesi (YEM) kullanılmıştır.

4. Bulgular

Analiz sonuçlarına göre inovasyon kapasitesi firma büyümesi üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkiye sahiptir. Bu bulgu ışığında, “İnovasyon kapasitesi arttıkça firma büyümesi artacaktır” şeklinde ifade edilen H_1 hipotezi destek bulmaktadır. Temel modelde kontrol değişkenleri ile firma büyümesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki elde edilememiştir.

İnovasyon kapasitesi değişkeninin firma büyümesi üzerindeki etkisinin yüksek teknoloji yoğunluğuna sahip olan sektörlerde düşük teknoloji yoğunluğuna sahip olan sektörler nazaran istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha güçlü olduğu görülmektedir. Analiz sonuçları, “Yüksek teknolojili ve orta-yüksek teknolojili sektörlerde faaliyet gösteren firmalarda inovasyon kapasitesinin firma büyümesi üzerindeki pozitif yönlü etkisi, orta-düşük teknolojili ve düşük teknolojili sektörlerde faaliyet gösteren firmalardan daha güçlüdür.” şeklinde ifade edilen H_2 hipotezi desteklemektedir.

İnovasyon kapasitesi değişkeninin firma büyümesi üzerindeki etkisinin hizmet sektörü ve sanayi sektöründe istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu bulgular, “Sanayi veya hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmalarda inovasyon kapasitesinin firma büyümesi üzerindeki pozitif yönlü etkisi farklıdır.” yönündeki hipotez doğrulanmamıştır.

5. Sonuç

İnovasyon kapasitesi ile firma büyümesi arasındaki ilişkinin yüksek teknoloji yoğunluğu ve düşük teknoloji yoğunluğuna sahip sektörler arasında farklılaşp farklılaşmadığını test eden moderator analiz sonuçları; inovasyon kapasitesinin firma büyümesi üzerindeki etkisinin yüksek teknoloji yoğunluğuna sahip olan sektörlerde düşük teknoloji yoğunluğuna sahip olan sektörler göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha güçlü olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, İnovasyon Kapasitesi, Teknoloji Yoğunluğu, Firma Büyümesi, Yapısal Eşitlik Modeli

JEL Kodları: G30, G32

References

Baron, R. M. ve Kenny, D. A. (1986). “The Moderator-Mediator Variable Distinction In Social Psychological Research: Conceptual, Strategic, and Statistical Considerations”, *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6); 1173-1182.

Kline, Rex B. (2011). *Principles and Practice of Structural Equation Modelling*. Third Edition, New York, London: The Guilford Press.

Şimşek, Ömer F. (2007). *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş: Temel İlkeler ve Lisrel Uygulamaları*. Ankara, Ekinoks.

Jewels Made of Vegetative Products in Milas District of **Muğla** Province

Rezzan BORA KOÇ¹, Sinan ŞİVEROĞLU², Nebahat ESEN³

Extended Abstract

1. Introduction

It can be seen from the samples that the usage of jewellery is as old as the history of humankind. Till the progress of the development of jewellery making in the literal sense, people worked on plants, animal bones and rocks which they found in the nature with some of their emotional motivation and they kept making usable jewellery and various ornaments. As a result of both religious causes and requirement of popularity, jewellery has always aroused interest of human. The jewels have been put on in such a way as to show gracileness of women and royalty of men for centuries.

In various parts of Anatolia besides precious and semi precious metals, waste materials such as shelves, leather, mat and agricultural materials have been used in making jewels from the past to the present. These vegetative products reflect the culture and believes and customs. In the scope of this study, the designs of jewels which are made of vegetative products which are samples of jewels in Milas District of Muğla Proviencie.

The women, who perpetuate their customs with their daily life styles and handicrafts, have made jewels using agricultural products which belong to flora of the region. Especially, the jewels made of boy beat, carnation, pine cones and olive seeds are conspicuous.

2. Jewels Made of Vegetative Products in Milas District of Muğla Province

2.1 General Information About Muğla Province Milas District

Milas is the second largest district of Muğla which is on the southwest of Anatolia. In the North; it has Bafa Lake and Beşparmak Mountains and Western Menteşe Mountains covering with Çomak Mountain. In the east Mount Kurukümes, Akdağ and Marçalı Mountains rise. In the south Kerme (Gokova) Bay; In the west there are the Mandalya (Güllük) Gulf and Bodrum Peninsula. With this position, Milas is like a coastal city. The vivid commercial nature of fertile lands, suitable climatic conditions and the presence of southwest Anatolia on the sea has attracted people's interest for centuries. In Ancient Age, Southwest Anatolia was called Karia. (Akdeniz, 2013, 19-45).

2.2. An Overview Of The Jewelry

The use of the jewel is up to 40 to 30 thousand years. Humans have become objects of joy that they will use by putting their own bones, seashells, and the things they have found in

¹ Öğretim Görevlisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, rezzanbora@gmail.com

² Öğretim Görevlisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, siveroglu@hotmail.com

³ Öğretim Görevlisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, n_nebahat@hotmail.com

nature. The first jewels were used as connective elements in clothes. In the community while they have been settled life the meanings of the jewelry have changed. Throughout the ages, human has found new mines and he continued to make various ornamental goods by processing and attaching these mines with emotional instincts. Jewelry used for centuries as social status and symbol, with the development of technology, new trends and antagonism are emerging.

2.3 Jewels Made Of Vegetative Products In Milas District Of Muğla Province

The best examples of jewelry made from plants are reached in Çomakdağ-Kızılağaç village. It seems that women still continue their customs and customs with their clothing-decoration, the architectural structure of their houses, weddings, daily life style and handicrafts. Local women make various jewelry using agricultural products suitable for their florals.

Jewels take a lot of attention that made from the beads and carnations. Beads with the understanding of everything from nature is sacred and valuable, they are making jewelry for young girls, brides, children to be protected from magic and evil spirits. The seeds prepared as necklaces and bracelets are decorated with different stones, glass beads in different colors and sizes according to the pleasure of the maker. The necklaces made from carnation plants are wearing girls and new brides who want to get married. The smell of the carnation plant decreases when they use as the necklace. When it is wet, it will start to smell like the first day again.

3. Conclusion

This research involves the alternative materials used in making jeweleries (boy bead, olive seed, clove...etc.) which are obtained from seeds of trees and plants which are grown in Muğla, Milas districts. The people in the district try to continue their culture. In the study process, it is seen that these precious handcraft jewelry are worn nowadays in order to keep their customs alive. Plant jeweleries which are handmade, are studied and photographed with the making techniques and stages in details. In the research, eventually, the plants growing in our district are not only for nourishment, they are the products which can be an object of jewelry leaving many meanings. It is thought that these plant products will be source of inspiration for the jewelry designers and others in every part of the life.

Keywords: Jewels, Design, Vegetative Products

JEL Codess: Z10, Z13, Z19

Muğla İli Milas İlçesinde Bitkisel Ürünlerden Yapılan Takılar

Geniş Özet

1. Giriş

Takının kullanımı insanlığın geçmişi kadar eski olduğu günümüze ulaşan örneklerden takip edilebilmektedir. Gerçek anlamda mücevhercilik geliştirilinceye kadar insanoğlu

duygusal bir takım güdülerle doğadan buldukları bitkileri, hayvan kemiklerini ve taşları işleyip takabilecekleri takılar ve çeşitli süs eşyaları yapmaya devam etmiştir. Gerek dinsel nedenlerin gerekse beğendirme çabasının bir sonucu olarak insanın ilgisini sürekli çeken takılar, yüzyıllardır erkeklerde asaleti, kadınlar da ise narin tavırları gösterici nitelikte kullanılmaktadır.

Anadolu'nun çeşitli yörelerinde değerli ve yarı değerli madenlerin yanı sıra tarımsal ürünler, keçe, deri, deniz kabukları gibi atık malzemeler geçmişten bugüne takı yapımında kullanılmaktadır. Bu bitkisel ürünler kültürleri inanışları gelenekleri yansıtmaktadır. Araştırma kapsamında tarımsal atık derecesindeki malzemelerin takıya dönüşümüne örnekler sunan Muğla ili Milas ilçesinde görülen bitkisel ürünlerden yapılan takı tasarımları incelenecektir. Günlük yaşam tarzı ve el sanatı uğraşları ile kendine özgü gelenek ve görenekleri günümüzde hala yaşatmakta olan kadınlarımız yörenin florasına uygun tarım ürünlerini kullanarak çeşitli takılar yapmaktadırlar. Özellikle boy boncuğu, karanfil bitkisinden, çam kozalaklarından ve zeytin çekirdeklerinden yaptıkları takılarla dikkat çekmektedir.

2. Muğla İli Milas İlçesinde Bitkisel Ürünlerden Yapılan Takılar

2.1. Muğla ili Milas İlçesi Hakkında Genel Bilgi

Milas Anadolu'nun güneybatısında Muğla ilinin en büyük ikinci ilçesidir. Kuzeyinde; Bafa Gölü ve Beşparmak Dağları ile Çomakdağını da Kapsayan Batı Menteşe Dağları yer alır. Doğusunda Kurukümes Dağı, Akdağ ve Marçalı Dağları yükselir. Güneyinde Kerme (Gökova) Körfezi; batısında Mandalya (Güllük) Körfezi ve Bodrum Yarımadası Bulunur. Bu konumuyla da Milas bir kıyı ilçesi halini almaktadır. Bereketli toprakları, uygun iklim koşulları ve Güneybatı Anadolu'nun denize açılan yolu üzerinde bulunması canlı ticari yapısı yüzyıllardır insanların ilgisini çekmektedir. Antik çağlarda Güneybatı Anadolu'ya Karia denilmektedir (Akdeniz,2013,19-45)

2.2. Takıya Genel Bir Bakış

Takının kullanımı 40-30 bin yıl öncelere kadar dayanmaktadır. İnsanlar çevrelerinden topladıkları hayvan kemiklerini, deniz kabuklarını ve doğadan bulduklarını kendilerine göre anlamlar yükleyerek kullanacakları takılar haline getirmişlerdir. İlk takılar kıyafetlerde birleştirici unsurlar olarak kullanılmıştır. Toplumda yerleşik hayata geçtikçe takıya yüklenen anlamlar değişmiştir. Çağlar boyunca, insanoğlu yeni madenler buldukça ve bu madenleri de duygusal bir takım güdülerle takıları işleyip takarak çeşitli süs eşyaları yapmaya devam etmiştir. Sosyal statü ve sembol olarak yüzyıllardır kullanılan takılar, teknolojinin gelişmesiyle yeni trendlerle karşımıza çıkmaktadır (Eroğlu, 2009, 79).

2.3. Muğla İli Milas İlçesinde Bitkisel Ürünlerden Yapılan Takılar

Bitkilerden yapılan en güzel takı örneklerine Çomakdağ-Kızılağaç köyünde ulaşılmaktadır. Kadınlarının giyim-kuşamı, evlerinin mimari yapısı, düğünleri, günlük yaşam tarzı ve el sanatı uğraşları ile kendine özgü gelenek ve göreneklerini günümüzde hala devam ettirdikleri görülmektedir. Yöre kadınları yörenin florasına uygun tarım ürünlerini kullanarak çeşitli takılar yapmaktadırlar. Boy boncuğu ve karanfil bitkisinden yaptıkları takılar dikkati çekmektedir. Boy boncuğunu, doğadan gelen her şey kutsal ve değerlidir anlayışı ile büyü ve nazarlardan korunmak üzere genç kızlara, gelinlere, çocuklara takı yapmaktadırlar. Kolye ve

bileklik olarak hazırlanan tohumlar yapanın zevkine göre aralarına farklı renk ve büyüklükte başka taş ve cam boncuklarla süslenmektedir. Karanfil bitkisinden yapılan kolyeleri evlenmek isteyen kızlar ve yeni gelinler takmaktadır. Karanfil bitkisinin kokusu, kolye kullanıldıkça azalmaktadır. İslatıldığında yine ilk günkü gibi kokmaya başlayacaktır.

3.Sonuç

Araştırma Muğla İli Milas ilçesinde yetişen bitki ve ağaçlardan elde edilen tohum ve meyvelerin (boy boncuğu, zeytin çekirdeği, karanfil vb.) takı üretimine alternatif bir malzeme olmasını ve bu malzemelerden yapılmış takıların incelenerek değerlendirilmesini kapsamaktadır. Yöredeki insanlar hala geleneklerini yaşatmaya çalışmaktadırlar. Araştırma çalışması süresince yöre insanlarının geleneklerini yaşatmak için el emeği ve göz nuru ile ürettiği bu takıların günümüzde de kullanıldığı görülmüştür. El emeği ile yapılan bitkisel takılar, yapım teknikleri ve aşamalarıyla detaylı bir şekilde incelenmiş ve fotoğraflanmıştır. Araştırmamızda sonuç olarak yaşadığımız topraklarda yetişen ürünlerin sadece beslenme için değildir, onlar anlamlarla yüklü birer takı nesnesine dönüştürülebilir nitelikte ürünlerdir. Bu bitkisel ürünlerin hayatımızın her alanında takı tasarımcılarımıza ve farklı alanlardaki tasarımcılarımıza yaratma süreci içinde esin kaynağı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Takı, Tasarım, Bitkisel Ürünler

JEL Kodları: Z10, Z13, Z19

References

- Akurgal,E.(1998)Anadolu Kültür Tarihi,1.Baskı,Ankara:Tübitak Yayınları
- Akdeniz,O.(2013). *Milas Coğrafyası-Tarihi-Kültürü-Ekonomisi*, 1.Baskı, Milas: T.C. Milas Kaymakamlığı Kültür Yayınları.
- Bingöl,I.(1999),Anadolu Medeniyetleri Müzesi Antik Takılar,1.Baskı,Ankara:Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Eroğlu, M. (2009) “*Modern Takı Anlayışı İçinde Alternatif Malzemenin Kullanımı*”,1. Uluslararası Katılımlı Mücevher ve Takı Sempozyumu, 26-28 Haziran 2009, Aydın.
- Etikan, S. ÇUKUR,T. (2009)“ Kırsal Turizm Faaliyetlerinin Çomakdağ-Kızıllağaç Köyü El Sanatları Üzerine Etkisi”, Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi, Kasım -08
- Türe,A.(2005).Takının Öyküsü, İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları
- Türe,A.Savaşçın,Y.(2002).Anadolu Antik Takıları,İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları.

Teachers' Opinions Regarding Levels of Implementing Teacher Standards

Veli BATDI¹

Extended Abstract

1. Introduction

In order to educate our students who have the knowledge and skills required by the society, who are equipped and who want to improve themselves, our teachers need to develop themselves professionally and have some standards. In the National Education Program (NAP) of 2015-2022 report, the three standard areas teachers need to have are listed as i) Standards of teachers regarding students and teaching process, ii) Professional Standards, and iii) Standards for Stakeholders. Certain criteria are also listed under these fields. The qualification of these standards emerged from a change in the way technology integrates with knowledge and pedagogy instead of behavioristic approach (Turkish Education Association / TEA, 2009). Many researchers have found that teachers' competence have big effect on the success of their students (Goe & Stickler, 2008; Harris & Sass, 2007; Kraft, 2015; Rockoff, 2009). For this reason, it is aimed to present the standards that teachers have and to determine deficiencies in this study.

2. Method

The purpose of this study is to determine the opinions of the classroom teachers regarding the levels of implementing teacher standards. A survey method is used in this descriptive research. The research is carried out in 2016 and 2017 academic year with a working group of a total of 120 out of 351 classroom teachers selected according to random sampling in primary schools in the center of Kilis. The research data is collected by means of a measurement tool using criteria in the TEA NAP (2009) as teacher standards. In the measurement tool, there are three dimensions as follows: standards for students and teaching process, professional standards and standards for stakeholders. SPSS-17 statistical program is used for analysis of collected data. In the scope of the research, frequency and percentage are used in analyzing the demographic characteristics while arithmetic mean, standard deviation and parametric t-tests-Anova and Scheffe are in analyzing items. The measuring tool is composed of three dimensions of teachers' standards for students and teaching process, professional standards and standards for stakeholders of which contains 26 items.

3. Results

According to the demographic characteristics of the class teachers who gave opinions in the survey, it is seen that 47.5% of the participation is composed of male while 52.5% is of female teachers. According to the high school graduate, 64.2% is graduated from normal high

¹ Yrd. Doç. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Kilis/Türkiye. E-posta: veb_27@hotmail.com

school and 17.5% is from Anatolian High School. Considering the seniority of participants, 40.8% of them (n=49) is seen to have 6-10 years of seniority, 26% have 1-5 years, 15.8% 11-15 years, 11.7% 16-20 years and 5% have 21 year and over seniority. In this context, it can be stated that nearly half of the participants consists of teachers having 6-10 years of seniority which is a medium level of experience. It can be said that this group of seniority is experienced in the occupation, dominates the field knowledge and is technologically compatible. However, teachers having 21 year-and-over group of seniority are not a very suitable in terms of ownership of teachers' standards when considering characteristics such as performance, technological compatibility, and physical condition. On the other hand, teachers having 6-10 or 11-15 years of seniority are better in using technological tools like smart board, computer, etc.; better in dominance of field knowledge and have more active performance compared to older ones.

Table 1. Teachers' Levels of Implementing Teacher Standards

Teacher Standards	x	ss
Teachers' Standards For Students and Teaching Process	3.63	.67
Professional Standards	3.72	.78
Standards For Stakeholders	3.64	.79

Table 1 shows the participation levels of classroom teachers in realizing teacher standards. Among the three headings above, it is seen that the highest level of participation is to the “occupational standards” (x=3.72) which is followed by “standards for stakeholders” (x=3.64) and “standards for students and teaching process” (x=3.63). When teacher standards are considered in terms of items in the research, the items that teachers mostly agree are seen to be as “Providing timely, appropriate and effective feedback to improve student learning” (x=3.96) and “Recognizing the importance of the continuity of professional development” (x=3.92). On the other hand, the items that teachers agree at least can be stated as “Designing group and classroom activities that can meet the needs of students with different characteristics” (x=3.27) and “Providing learning environments which helps motivating and encouraging learners” (x=3.32). When the items are regarded terms of gender variable, it is understood that the participation level of female teachers is higher than that of men in all the other items except 7 items. In addition, statistical significance is determined in 7th, 10th, 12th and 15th items (p<.05), and this significant difference is found to be in favor of female teachers.

4. Conclusion

The research findings show that the participation level of classroom teachers to the items is between “I agree” and “I mostly agree”. This finding has shown that classroom teachers have a great deal of standard in order to educate conscious, responsible, knowledgeable, skilled and equipped students. It has been noted that classroom teachers are particularly lacking at the point of preparing appropriate activities for students with different characteristics. In this context, it is thought that the development in certain areas such as material preparation, method-technique usage, professional development, classroom management and good communication between

teacher and stakeholders can contribute to overcoming these deficiencies. On the other hand, it is proposed that the teachers should constantly improve themselves and become aware of their deficiencies in order to establish the ideal learning process and environment and to reach effective learning outcomes.

Keywords: teacher standards, student and teaching process, stakeholder, professional standard, classroom teacher.

JEL Codes: I21, I26, I29

Öğretmenlerin Öğretmen Standartlarını Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Görüşleri

1. Giriş

Toplumumuzun gereksinim duyduğu bilgi ve becerilere sahip, donanımlı ve kendini geliştirme isteği olan öğrenciler yetiştirmek amacıyla öğretmenlerimizin mesleki açıdan kendini geliştirmeleri ve birtakım standartlara sahip olmaları gerekmektedir. Ulusal Eğitim Programı (UEP) 2015-2022 raporunda öğretmenlerin sahip olmaları gereken üç standart alanı i) Öğretmenlerin Öğrencilere ve Öğretim Sürecine İlişkin Standartlar, ii) Mesleki Standartlar ve iii) Paydaşlara Yönelik Standartlar olarak sıralanmış ve bu alanlar altında da belli kriterler sıralanmıştır. Bu standartların nitelendirilmesi ise davranışçı anlayış yerine teknolojinin alan bilgisi ve pedagoji ile bütünleştirilmesi şeklinde bir değişimden ortaya çıkmıştır (Türk Eğitim Derneği/TED, 2009). Öğretmenlerin yeterlikli olmalarının öğrencilerin başarılarına etkisinin büyük olduğu birçok araştırmada bulgulanmıştır (Goe & Stickler, 2008; Harris & Sass, 2007; Kraft, 2015; Rockoff, 2009). Bu nedenle mevcut araştırmada öğretmenlerin sahip oldukları standartların ortaya konulması ve varsa eksiklik ve yetersizliklerin saptanması amaçlanmıştır.

2. Yöntem

Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin öğretmen standartlarını gerçekleştirme düzeylerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Nicel yöntemle yürütülen bu çalışmada betimsel taramaya uygun davranılmıştır. Araştırma, 2016-2017 akademik yılında, Kilis merkezdeki ilkokullarda görev yapan 351 sınıf öğretmeninden seçkisiz örnekleme göre seçilen 120 sınıf öğretmeni üzerinden yürütülmüştür. Araştırma verileri TED UEP'te (2009) öğretmen standartları olarak belirlenen kriterler kullanılarak hazırlanan ölçme aracıyla toplanmıştır. Ölçme aracı öğrencilere ve öğretim sürecine ilişkin standartlar, mesleki standartlar ve paydaşlara yönelik standartlar olmak üzere üç alana yönelik özellikler bulunmaktadır. Toplanan verilerin analizinde SPSS-17 istatistik programı kullanılmıştır. Araştırma kapsamında demografik özelliklerin analizinde frekans ve yüzde, madde analizinde aritmetik ortalama, standart sapma ve parametrik testlerden t-testi, Anova, Scheffe kullanılmıştır. Ölçme aracı, öğretmenlerin öğrencilere ve öğretim sürecine ilişkin standartlar, mesleki standartlar ve paydaşlara yönelik standartlar şeklinde üç boyuttan oluşmakta ve 26 madde içermektedir.

3. Bulgular

Araştırmada görüş bildiren sınıf öğretmenlerinin demografik özelliklerine göre, katılımın %47.5'inin erkek, %52.5'inin kadın öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir. Mezun olunan lise türüne bakıldığında, %64.2'sinin normal lise, 17.5'inin ise Anadolu lisesi mezunu olduğu anlaşılmıştır. Katılımcıların kıdem yılı dikkate alındığında, %40.8'inin (n=49) 6-10 yıl, %26'sının 1-5 yıl, %15.8'inin 11-15 yıl, %11.7'sinin 16-20 yıl ve %5'inin 21+ yıl kıdeme sahip oldukları anlaşılmıştır. Bu bağlamda katılımcıların yarısına yakınının 6-10 yıllık orta deneyime sahip öğretmenlerden oluştuğu belirtilebilir. Bu kıdem yılı katılımcılarının mesleğinde deneyimli, alan bilgisine hâkim, teknolojiye uyumlu oldukları söylenebilir. 21+ kıdem yılı öğretmenlerinin performans, teknolojiye uyumlu olma, fiziksel durum gibi özellikler düşünüldüğünde öğretmen standartlarına sahiplik bakımından çok uygun bir yıl aralığı olmadığı belirtilebilir. Ancak 6-10 ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlerin akıllı tahta, bilgisayar vb. teknolojik araçların kullanımı, alan bilgisine hâkimiyet, aktif performans gibi durumlarda daha verimli olabilecekleri düşünülmektedir.

Tablo 1. Sınıf Öğretmenlerinin Öğretmen Standartlarını Gerçekleştirme Düzeyleri

Öğretmen Standartları	x	ss
Öğretmenlerin Öğrencilere ve Öğretim Sürecine İlişkin Standartlar	3.63	.67
Mesleki Standartlar	3.72	.78
Paydaşlara Yönelik Standartlar	3.64	.79

Tablo 1'de sınıf öğretmenlerinin öğretmen standartlarını gerçekleştirmelerine yönelik katılım düzeyleri verilmiştir. Üç başlık şeklinde verilen standartlardan en fazla gerçekleştirme düzeyi olanın “mesleki standartlar” ($x=3.72$) olduğu, bunu “paydaşlara yönelik standartlar” ($x=3.64$), ve öğrencilere ve öğretim sürecine ilişkin standartların ($x=3.63$) takip ettiği görülmektedir. Araştırma kapsamında yer alan öğretmen standartları madde bazında incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin en fazla katılım gösterdiği maddelerin “Öğrencilerin öğrenmelerini geliştirmek için doğru zamanda, uygun ve etkili geri bildirimler sağlamak” ($x=3.96$) ve “Mesleki gelişimin sürekliliğinin önemini kavramak” ($x=3.92$) olduğu görülmüştür. Diğer yandan, en az katılım düzeyi ile dikkat çeken maddelerin “Farklı özellikleri olan öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilen grup ve sınıf öğretim etkinlikleri tasarlamak” ($x=3.27$) ve “Öğrencileri öğrenmeye motive ve teşvik edecek eğitim ortamları sağlamak” ($x=3.32$) olduğu anlaşılmıştır. Maddeler cinsiyet değişkeni açısından değerlendirildiğinde, 7 madde hariç diğer tüm maddelerde kadın öğretmenlerin erkeklere göre katılım düzeyinin daha yüksek olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca 7, 10, 12, 15. maddelerde istatistiksel anlamlılık saptanmış ($p<.05$) ve bu anlamlı farklılığın kadın öğretmenler lehine olduğu tespit edilmiştir.

4. Sonuç

Araştırma bulguları, sınıf öğretmenlerinin veri toplama aracındaki maddelere katılım düzeyinin “katılıyorum” ile “tamamen katılıyorum” arasında olduğunu göstermiştir. Bu bulgu, sınıf öğretmenlerinin bilinçli, sorumluluk sahibi, bilgili, becerikli ve donanımlı öğrenciler yetiştirmek amacıyla gerekli olan standartlara büyük ölçüde sahip olduklarını göstermiştir. Sınıf

öğretmenlerinin özellikle farklı özelliklere sahip öğrencilere uygun etkinlikler hazırlama noktasında eksikliklerinin olduğu kaydedilmiştir. Bu bağlamda materyal, yöntem-teknik, mesleki gelişim, sınıf yönetimi gibi konulardaki gelişim ile paydaşlar arasındaki sağlıklı iletişimin bu eksikliklerin giderilmesine katkı sunacağı düşünülmektedir. Diğer yandan, her üç alandaki standartların öğretmenlerde bulunması, ideal öğrenme süreci ve ortamı oluşturulması ve etkili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlarıyla öğretmenlerin kendilerini sürekli geliştirmeleri ve eksikliklerinin farkına vararak bu yönde tamamlama ve geliştirme çabası içinde olmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: öğretmen standartları, öğrenci ve öğretim süreci, paydaş, mesleki standart, sınıf öğretmeni

JEL Kodları: I21, I26, I29

References

Goe, L. ve Stickler L.M. (2008). *Teacher quality and student achievement: making the most of recent research*. Washington, D.C.: National Comprehensive Center for Teacher Quality.

Harris, D. N. & Sass, T. R. (2007). Teacher training, teacher quality and student achievement. *Working Paper, 3*.

Kraft, M. A. (2015). Teacher layoffs, teacher quality and student achievement: Evidence from a discretionary layoff policy. *Education Finance and Policy, 11*(4), 1-41.

Rockoff, J. E. (2003). The impact of individual teachers on student achievement: evidence from panel data. Retrieved May 25, 2017 from https://www0.gsb.columbia.edu/faculty/jrockoff/rockoff_teachers_march_04.pdf

TED (2009). *Öğretmen yeterlikleri özet rapor*. Ankara: Türk Eğitim Derneği.

Evaluating the General Proficiency of Teaching Profession of Teacher Candidates

Veli BATDI¹

Extended Abstract

1. Introduction

The quality of education in schools should be high so that the educational quality of a country is at a good level. Qualified teaching is possible with qualified teachers (Yurdugül et al., 2010). In addition, the teaching profession needs to have the ability to prepare students who can respond to social needs (Özer & Gelen, 2008). The general framework of the qualifications of teachers in Turkey has been defined in the Basic Law of National Education as general culture, special field education and pedagogical training in teacher candidates. Therefore, it is thought that the programs of teacher training institutions should include courses representing each of these areas, and the teacher having these qualifications can be trained. In this context, general qualifications of teaching profession prepared by Ministry of National Education (MoNE, 2002) consist of 6 competencies and 31 sub-competencies. Considering that the programs to be prepared regarding these competencies include the knowledge, skills and characteristics that teacher candidates should possess, it is expected that these programs will make a great contribution to educating qualified teachers. When it is considered that the qualified teaching is equal to the qualified teacher, it is decided to carry out the current research considering that it is important to refer to the opinions of the candidate teachers regarding the general proficiency of the teaching profession.

2. Method

In this study, 160 teacher candidates studying at 5 departments (Class, Turkish, Science, Social, Preschool Teacher Training) in Kilis 7 Aralık University Education Faculty and 250 out of 595 teacher candidates studying at Faculty of Science and Literature and taking pedagogical training courses during 2016 and 2017 academic year are included in the study. In this descriptive study, the survey method was used. The data of the research were collected through measuring instrument prepared with the criteria of "Teachers' General Competencies" determined by MoNE (2002). Teacher competencies have been developed under the titles of "Personal and professional values; student recognition; teaching and learning process; following the learning and improving processes and evaluating them; relation between school, family and community; curriculum and content knowledge. The measurement tool was created in the context of this title and sub-titles. There are competencies and 31 sub-competencies in the measurement tool. Therefore, there are 31 items in the measurement tool. Analysis of the data is conducted via SPSS-17 program.

¹ Yrd. Doç. Dr., Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Kilis/Türkiye. E-posta: veb_27@hotmail.com

3. Results

The survey provided information on the demographic characteristics of the participants. In this context, 70.7% of the teacher candidates participating in the research were female (n=290) while 29.3% were male (n=120). Regarding the type of school they graduated from, 60.2% of the graduates are general high school; in terms of departments they study, it is understood that the highest ratio is 19% with accounting and finance department. When we examine the participation levels of the research items on the scale, it can be seen that the item "I can guide the student" which is in the context of the adequacy of student recognition has the highest level of participation with $x=4.69$ while the item "I can make school a cultural center" has the lowest participation level with $x=3.84$.

Table 1. Arithmetic Means of the General Proficiency of Teaching Profession in Context of Six Basic Competencies

General Competency	\bar{X}	sd
Personal and professional values – Professional Development	4.34	.45
Student Recognition	4.47	.46
Teaching and Learning Process	4.24	.55
Following the Learning and Improving Processes	4.16	.61
Relation Between School, Family and Community	4.21	.63
Curriculum and Content Knowledge	4.07	.82

Table 1 reflected the results of the statistical analysis in the context of the 6 main competencies of the teaching proficiency. At this point, it is understood that the highest participation level ($x = 4.47$) is for student recognition competency while the lowest one ($x = 4.07$) is for program and content knowledge. However, both participation levels are quite high. Therefore, it is understood that teacher candidates are most likely to see themselves competent in "personal and professional values-professional development" and "student recognition".

When the competency items in the measurement tool are evaluated in terms of gender variables, it has been understood that the female teacher candidates generally have a higher participation level to the competency items than the male candidates. Significant differences has also been found in 6 items ($p < .05$). Some of the items which have significant differences are as follows: self-evaluation, being able to organize extracurricular activities, determining measurement and evaluation methods and techniques, and using different measurement techniques.

4. Conclusion

This research aimed to reveal the competency levels determined as “Teachers’ General Competencies” by MoNE and of which teacher candidates should have. When examining the views of teacher candidates, most of the 410 participants indicated that they participated in the items with high participation level. This result shows that teacher candidates are at a good level in terms of general culture, special field education and pedagogical training, and have the majority of the general competencies that have been determined. Within the framework of qualifications, most of the teacher candidates are very good at providing professional development, monitoring professional development and identifying students; but they are seen to be less competent in terms of time management in the teaching-learning process, of special field education and making school a cultural center in curriculum-content knowledge. In general, it can be interpreted that the arithmetic mean of the items is in the range of $x=4.69$ and $x=3.84$ which is a good a value. It is also determined that the female teachers' participation levels are higher than the male candidates. It can be stated that the teachers candidates will be able to gain some experience in time that they don't have at present. It can also be suggested that the necessary qualifications for the process can be provided by receiving support from colleagues and administrators. Moreover, in order to increase the quality of education, it is necessary for teachers to have certain qualifications in the curriculum, as well as the improvements in the physical characteristics and variety of material.

Keywords: Teacher candidates, teaching profession, general competencies, teaching-learning process.

JEL Codes: I20, I23, I29

Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerinin Değerlendirilmesi

Geniş Özet

1. Giriş

Ülkelerin eğitim kalitesinin iyi düzeyde olması amacıyla okullardaki öğretimin niteliğinin yüksek olması gerekmektedir. Nitelikli öğretim ise nitelikli öğretmenlerle mümkün olabilmektedir (Yurdugül vd., 2010). Ayrıca öğretmenlik mesleği, toplumsal ihtiyaçlara cevap verebilecek öğrencileri yetiştirebilme yeterliğine sahip olmayı gerektirmektedir (Özer ve Gelen, 2008). Türkiye’de öğretmen niteliklerinin genel çerçevesi Milli Eğitim Temel Kanununda öğretmen adaylarında genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon bakımından aranacak nitelikler şeklinde belirlenmiştir. Dolayısıyla öğretmen yetiştiren kurumların programlarında bu alanların her birini temsil eden dersler yer alması gerektiği ve bu sayede istenilen nitelikte öğretmen yetiştirilebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda Milli Eğitim Bakanlığı/MEB (2002) tarafından hazırlanan öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri altı yeterlik ve 31 alt yeterlikten oluşmaktadır. Bu yeterlikler dikkate alınarak hazırlanacak programların öğretmen adaylarının sahip olması gereken bilgi, beceri ve özellikleri içerdiği düşünülerek bu programların nitelikli öğretmen yetiştirilmesine büyük katkı sağlaması beklenmektedir. Nitelikli öğretmenin nitelikli öğretime eşit olduğu düşünüldüğünde,

öğretmenlik mesleği genel yeterlikleriyle ilgili öğretmen adaylarının görüşlerine başvurulmasının önemli olduğu düşüncesiyle mevcut araştırmanın yapılmasına karar verilmiştir.

2. Yöntem

Bu çalışmada, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki 5 bölümde (Sınıf, Türkçe, Fen, Sosyal, Okul Öncesi Öğretmenliği) okuyan 160 öğretmen adayı ile bu süreçte pedagojik formasyon eğitim alan Fen-Edebiyat Fakültesi son sınıfta okuyan 595 öğretmen adayından 250'sine ölçme aracı uygulanmıştır. Betimsel nitelikli bu çalışmada tarama yöntemine uygun davranılmıştır. Araştırmanın verileri MEB (2002) tarafından belirlenen “Öğretmen Genel Yeterlikleri” kriterleri ile hazırlanan ölçme aracı ile toplanmıştır. Öğretmen yeterlikleri “Kişisel ve mesleki değerler; öğrenciyi tanıma; öğretme ve öğrenme süreci; öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme; okul, aile ve toplum ilişkileri; program ve içerik bilgisi” şeklindeki alt başlıklar bağlamında geliştirilmiş ve ölçme aracı da bu başlık ve alt başlıklar bağlamında oluşturulmuştur. Hazırlanan ölçme aracında 6 yeterlik ve 31 alt yeterlik bulunmaktadır. Dolayısıyla ölçme aracında 31 madde bulunmaktadır. Verilerin analizi SPSS-17 programıyla yapılmıştır.

3. Bulgular

Araştırmada katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bilgilere ulaşılmıştır. Bu bağlamda araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %70.7'si kadın (n=290), %29.3'ü erkektir (n=120). Öğretmen adaylarının mezun oldukları okul türüne bakıldığında, en büyük oranının %60.2 ile normal lise; mezun olacakları bölüme bakıldığında, en yüksek oranın %19 ile Muhasebe ve Finansman Bölümü olduğu anlaşılmıştır. Araştırmanın ölçek maddelerine katılım düzeyleri incelendiğinde, öğrenciyi tanıma yeterliği bağlamında yer alan “Öğrenciyi rehberlik edebilirim.” maddesinin $x=4.69$ oranıyla en yüksek katılım düzeyine sahip olduğu, Okul, Aile ve Toplum İlişkileri genel yeterliği bağlamında bulunan “Okulu kültür merkezi konumuna getirebilirim.” maddesinin $x=3.84$ ile en düşük katılım düzeyini aldığı anlaşılmıştır.

Tablo 1. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerinin Altı Temel Yeterlik Bağlamındaki Aritmetik Ortalamaları

Genel Yeterlik	\bar{X}	ss
Kişisel ve Mesleki Değerler – Mesleki Gelişim	4.34	.45
Öğrenciyi Tanıma	4.47	.46
Öğretme ve Öğrenme Süreci	4.24	.55
Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme	4.16	.61
Okul, Aile ve Toplum İlişkileri	4.21	.63
Program ve İçerik Bilgisi	4.07	.82

Tablo 1'e araştırmada öğretmenlik genel yeterliklerinden 6 temel yeterlik bağlamındaki istatistiksel analiz sonuçları yansımıştır. Bu noktada en yüksek katılım düzeyinin ($x=4.47$) öğrenciyi tanıma yeterliğinde, en düşük katılımın ise ($x=4.07$) program ve içerik bilgisi yeterliğinde olduğu ancak her tüm katılım düzeylerinin oldukça yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla öğretmen adaylarının en çok kendilerini öğrenciyi tanıma, daha sonra ise kişisel ve mesleki değerler-mesleki gelişim noktasında yeterli gördükleri anlaşılmaktadır.

Ölçme aracındaki yeterlik maddeleri cinsiyet değişkeni açısından değerlendirildiğinde, genel olarak kadın öğretmen adaylarının erkeklere oranla katılım düzeyinin daha yüksek olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca 6 maddede anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<.05$). Öz-değerlendirme yapabilme, ders dışı etkinlikler düzenleyebilme, ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleyebilme, değişik ölçme tekniklerini kullanabilme gibi maddeler anlamlı farklılık rastlanan maddelerden bazılarıdır.

4. Sonuç

Bu araştırma, öğretmen adaylarının Milli Eğitim Temel Kanununda belirtilen "öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri"ne sahip olma düzeylerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Buna göre 410 katılımcının çoğunun yüksek katılım düzeyiyle ilgili maddelere katıldıkları görülmüştür. Bu sonuç öğretmen adaylarının genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon bakımından iyi düzeyde olduklarını ve belirlenen genel yeterliklerin büyük çoğunluğuna sahip olduklarını göstermektedir. Yeterlik maddeleri çerçevesinde öğretmen adaylarının çoğunun mesleki anlamda gelişimlerini sağlama, mesleki gelişmeleri izleme ve öğrenciyi tanıma noktalarında çok iyi oldukları; ancak öğretme-öğrenme sürecinde zaman yönetimi; program-içerik bilgisinde özel alan öğretim programı bilgisi ve uygulama becerisi ile okulu kültür merkezi konumuna getirebilme hususlarında daha az iyi oldukları saptanmıştır. Genel anlamda, madde aritmetik ortalamalarının $x=4.69$ ile $x=3.84$ aralığında olduğu ve bu değer aralığının oldukça iyi düzeyde olduğu yorumlanabilir. Kadın öğretmen adaylarının erkeklere göre katılım düzeylerinin daha yüksek olduğu da ayrıca belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının kendilerini çok yeterli görmedikleri bazı hususları, deneyim edinerek zamanla giderebilecekleri belirtilebilir. Ayrıca meslektaşlarla idarecilerden destek alınarak süreç için gerekli yeterliğin sağlanabileceği önerilebilir. Eğitimde kalitenin artırılması için öğretim programlarında, materyal çeşitliği ve niteliğinde, fiziksel özelliklerde gereken iyileştirmelerin yanı sıra, sürecin önemli başrol oyuncularını olarak öğretmenlerin de belli yeterliklere sahip olmaları gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: öğretmen adayı, öğretmenlik, genel yeterlikleri, öğretme-öğrenme süreci.

JEL Kodları: I20, I23, I29

References

- MEB (2002). *Öğretmen Yeterlikleri*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Özer, B. & Gelen, İ. (2008). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9): 39-55.
- Yurdugül, H., Erdem, M. & Seferoğlu, S. S. (2010). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ilişkin öğretmen yetiştiren kurumlardaki öğretim elemanlarının görüşleri. *Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II*. Bildiriler Kitabı, 333-342. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara.

A Research About the Relation of Demographic Variables and Attitude Towards Accounting Course on Accounting Students: A Study on Mardin University Economics&Administrative Sciences Faculty Business Administration and Economics Departments' Students

Osman Nuri ŞAHİN¹

Extended Abstract

Accounting has important place in economic life. This development is possible with development in accounting education which is the first step of accounting science. The effective introduction of accounting field and giving the necessary education will open the way of raising more equipped accountants with avoiding the negative attitudes. In this way it will be possible to raise accounting professionals those have requirements of era and can keep up with developments. It will be useful to study accounting education in this way.

This study aimed to analyze the relationship between demographic variables and attitudes towards accounting course. To this end a survey applied to accounting students in Mardin Artuklu University, Economics and Administrative Sciences Faculty, Economics and Business Adm. Departments. The datas analyzed with SPSS 22.0 MacOSX.

Keywords: Accounting, Attitude, Undergraduate Students, Education

JEL Codes: A22, M41, M49

Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Demografik Özelliklerinin Muhasebe Dersine Yönelik Tutumları İle İlişkisinin Araştırılması:
Mardin İİBF İşletme & İktisat Bölümleri Örneği

Geniş Özet

1. Giriş

Ekonomik hayatta muhasebe büyük öneme sahiptir. Ekonomik gelişmelerle birlikte muhasebe alanında da gelişme kaçınılmazdır. Bu ise muhasebe eğitimi alanındaki gelişmelerle mümkündür. Muhasebe alanının etkin tanıtılması ve gerekli eğitimin verilmesi, öğrencilerin

¹ Yrd. Doç. Dr., Mardin Artuklu Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, osmannurisahin@yahoo.com

muhasibeye olumsuz tutumunu engelleyerek daha donanımlı muhasebe meslek mensubu yetiştirilmesinin önünü açacaktır.

Bu çalışmayla muhasebe dersi alan öğrencilerin demografik özelliklerinin muhasebe dersine yönelik tutumlarıyla ilişkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla Mardin Artuklu Üniversitesi İİBF İşletme ve İktisat bölümlerinde öğrenim gören ve muhasebe dersi alan öğrencilerden kolayda örnekleme ile seçilen öğrencilere anket uygulanmıştır. Toplanan veriler SPSS 22.0 ile analize tabi tutulmuştur.

2. Literatür Taraması

Byrne&Willis (2005), Bougen (1994) ve Cory (1992) çalışmalarında muhasebenin sıkıcı bir alan olduğu sonucuna ulaşmıştır. Danziger&Eden (2006), Marriott (2004) ve Reed&Kratchman'ın (1989) çalışmalarında öğrencilerin muhasebeye karşı olumsuz bir tutum içerisinde olduğu tespit edilmiştir. Özcan vd. (2009) ve Demir&Çam'ın (2006) çalışmalarındaysa katılımcıların muhasebe dersinden memnun olduğu sonucu çıkmıştır. Paksoy vd. (2005) muhasebe dersinden memnuniyetin orta düzeyde olduğunu tespit etmişlerdir.

Erol&Erkan (2008) çalışmalarında öğrencilerin mezun olduğu lise türünün tutumlarında farklılık oluşturduğu sonucuna ulaşmışlardır. Atabay (2011) muhasebenin hukuk fakültelerinde önemine yönelik çalışmasında ders içeriklerinden hareketle hukuk fakültelerinin %22'sinde muhasebenin öğrencilerin mesleki hayatlarında gerektiğinden hareketle muhasebe eğitimi verdiği kanaatine varılmıştır.

3. Metodoloji

Bu çalışmayla muhasebe dersi alan öğrencilerin demografik özelliklerinin muhasebe dersine yönelik tutumlarıyla ilişkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. Araştırma Mardin Artuklu Üniversitesi İİBF İşletme ve İktisat bölümü öğrencilerini kapsamaktadır. Söz konusu bölümler muhasebe derslerinin fakültedeki diğer bölümlere oranla daha yoğun verildiği bölümler olması sebebiyle seçilmiştir.

Çalışmada anket yöntemi, anket olaraksa Ertuğrul ve Özdemir'in (2014) anketi kullanılmıştır. Ankette muhasebe dersi alan öğrencilerin muhasebe dersine yönelik tutumlarını tespit etmeye yönelik 58 farklı ifade bulunmaktadır. Katılımcılardan bu ifadeleri 5'li Likert ölçeği ile "Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Fikrim Yok, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde cevaplamaları istenmiştir. Toplanan veriler SPSS 22.0 ile analiz edilmiştir.

3.1. Bulgular

Bu çalışmada verilerin normal dağılmaması nedeniyle non-parametrik yöntemlerden faydalanılmıştır. Toplanan veriler SPSS 22.0 ile frekans analizine, Man-WhitneyU testi ve Kruskal-Wallis testlerine tabi tutulmuştur.

Araştırmadaki anketin Cronbach's Alfa değeri 0.607 olduğundan anketin oldukça güvenilir olduğu kabul edilmiştir. KMO değeri 0,833 olarak bulunduğundan örneklem yeterli kabul edilmiştir.

Tablo 1'de katılımcıların demografik özelliklerinin frekans analizi yer almaktadır.

Tablo 1. Demografik Bulgular

		Frekans	Yüzde
Yaş	18-21	57	56,4
	22-25	38	37,6
	26-29	6	5,9
	30-33	0	0,0
	33≤	0	0,0
Cinsiyet	Kadın	55	54,5
	Erkek	46	45,5
Bölüm	İşletme	36	35,6
	İktisat	65	64,4
Sınıf	1	68	67,3
	2	1	1,0
	3	1	1,0
	4	30	29,7
	5	1	1,0
Bitirilen Lise Türü	Düz Lise	62	61,4
	Anadolu Lisesi	21	20,8
	Fen Lisesi	1	1,0
	Özel Lise	5	5,0
	Meslek Lisesi	12	11,9
Daha Önce Muhasebe Dersi Aldınız mı?	Evet	33	32,7
	Hayır	68	67,3

Alınan Muhasebe Dersinin Zorunlu ya da seçmeli Olması	Zorunlu	88	87,1
	Seçmeli	13	12,9
Yakın Çevrede Muhasebeci Tanıdığınız Var mı?	Evet	53	52,5
	Hayır	48	47,5

Katılımcıların en çok muhasebe öğrenmenin ileride gelirlerine önemli katkı yapacağı ifadesine katılmaktadır. En çok katılmadıkları ifadeyse muhasebenin günlük yaşamda bir öneminin olmadığı ifadesidir. Çalışmada öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, sınıfları, bölümleri, mezun oldukları lise türü, daha önce muhasebe dersi alıp almadıkları, yakın çevrelerinde muhasebeci olup olmaması ve muhasebe dersini zorunlu ya da seçmeli almalarıyla derse yönelik tutumları arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık içinde olduğu görülmüştür.

4. Sonuç

Günümüzdeki gelişmeler muhasebe alanında da gelişmeyi zorunlu kılmaktadır. Bu muhasebe eğitimi alanındaki gelişmelere bağlıdır. Muhasebe eğitimiyle muhasebenin doğru tanıtılıp gereken eğitimin verilebilecek, muhasebeye yönelik olumsuz bakışın önüne geçilebilecek ve daha donanımlı meslek mensubu yetiştirilmesinin önünü açılacaktır.

Çalışma verileri ışığında öğrencilerin muhasebe dersinin gelecekte kendilerine maddi ve manevi fayda sağlayacağına inandıkları söylenebilir. Ayrıca çalışmada öğrencilerin demografik özellikleri ile derse yönelik tutumları arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu ise muhasebe eğitiminde öğrencilerin demografik özelliklerinin derse yönelik tutumlarını etkilediği ve eğitimde demografik özelliklerinin dikkate alınmasının faydalı olacağını göstermektedir. İleriki çalışmalarda öğrencilerin demografik özelliklerinin baz alındığı bir eğitim planlamasının ele alınması faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Dersi, Tutum, Demografik Değişkenler

JEL Kodları: A22, M41, M49

References

- Bougen, P. (1994). "Joking apart: the serious side of the accountant stereotype", *Accounting Organisations and Society*, 19(3): ss. 319-335.
- Byrne, M. and Willis, P. (2005). "Irish Secondary Students' Perceptions of the Work of an Accountant and the Accounting Profession", *Accounting Education; An International Journal*, Vol.14, No.4: ss. 367-381.
- Cory, S. (1992). "Quality and quantity of accounting students and the stereotypical accountant: is there a relationship?", *Journal of Accounting Education*, 10(1): ss. 1- 24.

Danziger, N. and Eden, Y. (2006). “Student Career Aspirations and Perceptions: The Case of Israeli Accounting Students”, *Accounting Education: An International Journal*, Vol. 15, No. 2: ss. 113–134.

Marriott, P. and Marriott, N. (2003). “Are we turning them on? A longitudinal study of undergraduate accounting students’ attitude towards accounting a profession”, *Accounting Education: an international journal*, 12 (2): ss. 113-133.

Reed, S. and Kratchman, S.H. (1989). “A longitudinal and cross-sectional study of students’ perceptions of the importance of job attributes”, *Journal of Accounting Education*, 7(2): ss. 171-193.

Özcan, İ., Ünal, F. ve Helhel, Y. (2009). “Muhasebe Programı Öğrencilerinin Cinsiyet ve Öğretim Durumunun Muhasebe Mesleğine Yönelik Tutumları İle İlişkilendirilmesi”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (41): ss. 170-181.

Demir, M. ve Çam, M. (2006). “Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Öğreniminde Başarılarını Olumsuz Etkileyen Faktörlere İlişkin Bir Araştırma”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (32): ss. 160-169.

Paksoy, M., Akbulut, R. ve Aydın, V. (2005). “Meslek Yüksek Okullarında Muhasebe Eğitiminin Yeterliliği Harran Üniversitesi Özelinde İncelenmesi ve Geleceğe İlişkin Bir Değerlendirme”, *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, Yıl: 5, Sayı:15: ss. 73-106.

Erol, M. ve Erkan, G. (2008). “Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Biga İktisadi Ve İdari Birimler Fakültesinde Bir Araştırma”, *KMU İİBF Dergisi*, Yıl:10, Sayı:14: ss. 284- 301.

Atabay, E. (2011), Osmanlıdan günümüze muhasebenin gelişiminde hukukun yeri – Mevcut hukuk fakültelerinde muhasebe derslerinin önemi. *Akademik Bakış Dergisi*, 25 (Temmuz-Ağustos): 1-14.

Ertuğrul, İ. ve Özdemir, S. (2014), Muhasebe Dersi Alan Ön Lisans ve Lisans Öğrencilerinin Derse Yönelik Tutumlarının Tespiti: Ege Bölgesinde Bir Uygulama, *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, Cilt: 7, Sayı: 1, s. 204-214.

A Research on Communication Style of Advanced Vocational School Students

İlknur Doğu ÖZTÜRK¹

Extended Abstract

1. Introduction

Communication is a discipline which constitutes the society and which has many effects on the education system together with many systems such as family, health, economy, law, politics, art and so on. In today's educational environment, communication can be related to different topics such as the adaptation of the students to the university environment, participation levels and achievements. In this context, it is aimed to investigate the communication styles of advanced vocational school students in the research. For this purpose, the universe of the research is constituted by students who continue their education in the spring semester 2016-2017 academic year, at a foundation university which is operating in Istanbul. The "Communicator Style Measure" which is developed by Norton (1978, 2003), translated into Turkish and validity reliability analysis conducted by Dursun and Aydın (2011) was used in the research. Data analysis done with SPSS program. The communication styles of the students were examined in terms of socio-demographic variables. In the analysis of the data, t-test and one-way variance analysis techniques were applied for the independent sample.

2. Communication and Communicator Style

Communication is defined as "Process of sending, receiving, processing, re-sending, re-receiving, re-processing a meaning-loaded symbols between two or more individuals" (Oskay, 2005: 9). Effective communication indicates a bidirectional process (Şimşek ve Altınkurt, 2009: 13). Education period aims to change the knowledge and behavior of the student through education and training. Therefore, it is believed that knowing how students communicate can provide the right way to approach to them. Communicator Style contains many different communicator styles and it is used to identity communication style, behavior patterns and characteristics. The importance that every individual gives to communication is closely related with his/her perception style of himself/herself, others and external world.

3. Research Method

This research was performed for identification of communicator styles of Vocational School Students. Having knowledge about the communication style of the students can be beneficial both for the day-training applications and for the educators to communicate more effectively with their students. This is the basis of the research problem. The population of the study is composed by students of a foundation university in İstanbul who continue their education in the academic year 2016-2017. The sample volume was calculated as $n = 287$ as the sample was taken from the population, limited population formula was used (Özdamar,2001:257). 290 of the distributed survey forms were returned. When removed

¹ Lecturer, Doğu University, iozturk@dogus.edu.tr

missing and incorrectly filled, 276 of them could be evaluated. It was determined that the reliability coefficient of the Communicator Styles scale cronbach alpha is 0.89. Significant difference situation between communicator styles of students and their age, marital status, class and department of education and internship factors has been questioned through research. In the study, "Communicator Styles Measure", which was developed by Norton (1978,2003) and translated into Turkish and made validity reliability analysis by Dursun and Aydın (2011), is used. The scale is composed of impression-leaving, contentious, open, dramatic, dominant, precise, relaxed, friendly, animated, attentive and communicator image communicator styles.

4. Findings

52.5% of the vocational high school students who participated in the survey were female (n = 145), 47.5 % were male (n = 131). According to their distribution according to age groups, 67% of the participants constituted participants aged 20 years or less (n = 131). 29% were in the age group 21-28 years (n = 81), 2% were in the age group 29-36 (n = 5) and 1% were in the age group 37-44 (n = 4). While 97% of the participants were single (n = 267), 3% were married participants (n = 7). 60% of participants are first year in vocational school (N = 165) and 40% are in the second grade (n = 111). Departments where students study are Computer Programming was 28% (n = 77), Banking was 11% (n = 30), Foreign trade was 12% (n = 33), Graphic Design 12% (n = 56), Public Relations% 15 (n = 42), Human Resources 8% (n = 21), Tourism Management 6% (n = 17). 75% of the participants (n = 204) had an internship experience and 25% (n = 70) did not. Students are most participated to have a "Non-verbal Communication Foundation" ($\bar{X}=3,76$) communicator style. Lowest participation communicator style is dominant communicator style ($\bar{X}=3,11$). The highest participant expression is "My view reflects exactly how I feel during communication" ($\bar{X}=4,20$). According to research findings; there is no significant difference between the communication styles of students and their gender, marital status, the classroom in vocational school, and the internship experience ($p > 0,05$). It has been reached a meaning difference between the age of the students and the "communicator image" communicator style ($p=0,003$ and $p < 0,05$) and their department and "precise" communicator style ($p=0,046$ and $p < 0,05$).

5. Conclusion

It is important during communication with student's not only verbal communication but also body language and gestures because of animated communicator style came to the foreground in the communicator styles. Students avoid the dominant form of communicators. It is interpreted that it's necessary to avoid authoritarian style in the process of communication with students in order to prevent negative reflection of pressure and authority on the learning process. Vocational school students perceive themselves as better communicators as their age increases. There are significant differences in adopting the "definite" communicative style, depending on their educational department. During classes or extracurricular activities, it is important to be base communication on documents to establish the dialogue with student. When all the findings are evaluated, it is necessary to determine the differences in the styles of the communicators according to the departments by providing equal participation from the departments where education is observed. It is proposed to extend the study by including income variable in demographic data. In addition, the research should be repeated by applying it to faculties and vocational schools located in different regions in order to determine the influence of the cultures on the styles of communicators.

Keywords: Communicator Styles, Communication, Vocational School.

JEL Codes: D83, I23

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Biçimleri Üzerine Bir Araştırma

Geniş Özet

1. Giriş

İletişim, toplumu oluşturan, aile, sağlık, ekonomi, hukuk, siyaset, sanat ve bunun gibi pek çok sistem ile birlikte eğitim sistemi üzerinde de çok etkisi olan bir disiplindir. Günümüz eğitim ortamında iletişim, öğrencilerin üniversite ortamına uyum sağlamalarında, derslere katılım düzeylerinde ve başarıları gibi farklı konularla ilişkilendirilebilmektedir. Bu kapsamda, araştırmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin iletişimci biçimlerini tespit ederek incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, araştırma evreni İstanbul'da faaliyet göstermekte olan bir vakıf üniversitesinin 2016-2017 yılı akademik yılı bahar döneminde öğrenimi devam eden öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmada Norton'un (1978,2003) geliştirdiği "İletişim Biçimleri Ölçeği" kullanılmıştır. Öğrencilerin iletişimci biçimleri sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmiştir. Elde edilen veriler, bağımsız örneklem için t- test ve varyans analizi teknikleri ile analiz edilmiştir.

2. İletişim Ve İletişimci Biçimleri

İletişim ile "*Birey ile birey (ya da bireyler) arasında yapılan bir anlam yüklü simgeler gönderimi, alımı, işlenimi, yeniden-gönderimi, yeniden-alımı ve yeniden-işlenimi, vb. süreci*" (Oskay, 2005: 9) ifade edilmektedir. Eğitim sistemi içerisinde de iletişimin etkili olabilmesi, söz konusu sürecin başarılı yönetilmesi ile ilgilidir. Etkili iletişim çift yönlü bir süreci işaret etmektedir (Şimşek ve Altinkurt, 2009: 13). Eğitim döneminde öğrencinin eğitim ve öğretim yoluyla bilgi ve davranışlarının değişmesini sağlamak amaçlandığından öğrencilerin iletişimci biçimlerinin bilinmesi onlara doğru şekilde yaklaşılmasını sağlayabilecektir. İletişimci biçimleri, birçok farklı iletişimci tarzını kapsamakta ve iletişim stili, davranış kalıpları ve karakteristiklerini tanımlamaktadır. Her bireyin iletişime verdiği önem, kendisini, başkalarını ve dış dünyayı algılama tarzı ile yakından ilişkilidir (Acar, 2015:66).

3. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma, Meslek yüksekokulu öğrencilerinin iletişimci biçimlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerinin iletişimci biçimleri hakkında bilgi sahibi olunması, eğitim uygulamalarında fayda sağlamaktadır. Bu da araştırma probleminin dayanağını oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini İstanbul'da faaliyet gösteren bir vakıf üniversitesinin 2016-2017 yılı akademik yılında öğrenimi devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Evrenden örneklem alınırken sınırlı evren formülünden yararlanılarak

(Özdamar,2001:257), örneklem hacmi $n=287$ olarak hesaplanmıştır. Dağıtılan anket formlarının 290'ı geri dönmüş, eksik ve hatalı doldurulanlar çıkarılarak 276'sı değerlendirilebilmiştir. İletişimci Biçimleri ölçeği cronbach alpha güvenilirlik katsayısı 0,89'dur. Araştırmayla, öğrencilerin iletişimci biçimlerinin yaş, medeni durum, öğrenim görülen sınıf, öğrenim görülen bölüm, staj deneyimi faktörlerine göre anlamlı fark durumu sorgulanmıştır. Araştırmada, Norton'un (1978,2003) geliştirdiği, Türkçeye çevrilmesi ve geçerlilik güvenilirlik analizi Dursun ve Aydın (2011) tarafından yapılan "İletişim Biçimleri Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, etki yaratan, tartışmacı, açık, dramatik, baskın, ilgili, rahat, arkadaşça, kesin, sözsüz iletişim kuran ve iletişimci imajı iletişimci biçimlerinden oluşmaktadır (Sisson,2011:7).

4. Bulgular

Meslek yüksekokulu öğrencilerinden Araştırmaya katılanların % 52,5'i kadın ($n=145$), % 47,5'i erkektir ($n=131$). Yaş gruplarına göre dağılımlarına göre katılımcıların %67'sini 20 yaş ve altındaki katılımcılar oluşturmaktadır ($n=131$). %29'u 21-28 yaş aralığında ($n=81$). %2'si 29-36 yaş grubunda ($n=5$), %1'i 37-44 yaş grubundadır ($n=4$). Araştırma katılımcılarının %97'si bekar iken ($n=267$), %3'ü ise evli katılımcılardan oluşmaktadır ($n=7$). Katılımcıların % 60'ı meslek yüksekokulu birinci sınıfın da ($n=165$) ve %40'ı da ikinci sınıfında ($n=111$) öğrenim görmektedir. Öğrenim gördükleri bölümler ise, Bilgisayar programcılığı %28 ($n=77$), Bankacılık %11 ($n=30$), Dış ticaret %12 ($n=33$), Grafik Tasarım %12 ($n=56$), Halkla İlişkiler %15 ($n=42$), İnsan Kaynakları %8 ($n=21$), turizm İşletmeciliği %6 ($n=17$) şeklinde dağılım sergilemektedir. Araştırma katılımcılarının %75'i ($n=204$) bir staj deneyimine sahipken %25'i ($n=70$) staj yapmamıştır. Öğrenciler en yüksek ortalama "Sözsüz İletişim Kuran" ($\bar{X}=3,76$) iletişimci biçimine katılmıştır. En düşük ortalama değerine sahip olan iletişimci biçimi ise "Baskın" iletişimci biçimidir ($\bar{X}=3,11$). En yüksek katılım gösterilen ifade, "Bakışlarım, iletişim sırasında tam olarak ne hissettiğimi yansıtır" ifadesidir ($\bar{X}=4,20$). Tüm ifadeler içinde en düşük katılım sergilenense "Konuşmamda biraz gergin bir hava vardır" görüşüdür ($\bar{X}=2,37$). Araştırma bulgularına göre; öğrencilerin iletişimci biçimleri ile cinsiyet, medeni durum, meslek yüksekokulunda eğitim görülen sınıf, staj deneyimi arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0,05$). Öğrencilerin yaşı ile "iletişimci imajı" iletişimci biçimi arasında ($p=0,003$ ve $p<0,05$), öğrencilerin eğitim gördükleri bölüm ile de "kesin" iletişimci biçimi arasında ($p=0,046$ ve $p<0,05$) anlamlı fark bulgusuna ulaşılmıştır.

4. Sonuç

Öğrencilerin, kişilik özelliklerinin etkisini ortaya koyan iletişimci biçimleri içerisinde sözsüz iletişim kuran iletişimci biçimi öne çıktığından, öğrencilerle iletişim sırasında, sadece sözlü iletişimin değil sözsüz iletişim unsurları olan beden dilinin, jest mimiklerin yoğun olarak kullanılması önemlidir. Öğrencilerin baskın iletişimci biçiminden kaçınmaları bulgusu ise, baskı ve otoritenin öğrenme sürecine olumsuz yansımaları önlemek amacıyla öğrenciler ile iletişim sürecinde otoriteden kaçınmak gerektiği şeklinde yorumlanmaktadır.

Araştırma kapsamında elde edilen verilere göre, Meslek yüksekokulu öğrencileri, yaşları yükseldikçe kendilerini daha iyi iletişimciler olarak algılamaktadır. Eğitim aldıkları bölümlerine bağlı olarak "Kesin" iletişimci biçimini benimsemelerinde anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Öğrenciler ile diyaloga girildiğinde, ders aktarılırken ya da ders dışındaki iletişim süreçlerinde belgelere dayalı paylaşımlarda bulunulması önem taşımaktadır.

Tüm bulgular değerlendirildiğinde, eğitim görülen bölümlerden eşit oranda katılım sağlanarak bölümlere göre iletişimci biçimlerinde farklılaşmaların tespit edilmesi, gelir değişkeninin dâhil edilmesi, araştırmanın kültürün iletişimci biçimleri üzerine etkisini tespit etmeye yönelik olarak farklı bölgelerde yer alan fakülte ve meslek yüksekokullarında uygulanarak karşılaştırmalı bir şekilde genişletilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İletişim Biçimleri, İletişim, Meslek Yüksekokulu

JEL Kodları: D83, I23

Kaynakça

Acar, Z. (2015). “*Meslek Yüksekokullarında Verilen İletişim Dersinin Öğrenciler Üzerindeki Etkisi: Turgutlu Meslek Yüksekokulu Örneği Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*”, Journal of Research in Education and Teaching, 4 (3), Makale No: 08

Dursun, Ö. Ö., Aydın, C. H. (2011). “*İletişimci Biçimleri Ölçeğinin Türkçeye Çevirisi, Uyarlanması, Geçerlik ve Güvenirliğinin Sağlanması*”. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, 6(2), 263-286.

Norton, R. W. (1978). “*Foundation Of A Communicator Style Construct*”, Human Communication Research, 4(2), 99-112.

Oskay, Ü. (2005). *İletişimin A B C’si*. İstanbul: Der Yayınları.

Özdamar, K. (2001). *SPSS ile Biyoistatistik*. Eskişehir: Kaan Kitabevi, 343-360.

Sisson, A. J. (2011). *Self-Esteem, Communicator Style and Classroom Satisfaction*, PhD Thesis, Faculty of the University Graduate School in partial fulfillment of the requirements for the degree Master of Arts in the Department of Communication Studies, Indiana University.

Şimşek, Y. ve Altinkurt, Y. (2009). “*Endüstri Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Okul Müdürlerinin İletişim Becerilerine İlişkin Görüşleri*”, Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-dergisi, 17, 1-16.

An Analysis About US National Security on 2015 Between Donald **Trump's** Discourse Paralellism and Contrasts

Setenay DEMİR¹

Extended Abstract

When foreign policy lines, security issues and targets of states called global powers change as president changes, it is not designed from scratch or a completely different line is not drawn. More often, changes in tools and methods occur.

On January 20, 2009, Barack Obama, replacing George W. Bush, made a comparison of successor-princes and a need arises. The reason for this need was obviously different from the two leaders. It also applies to Trump and Obama duo. The intention of this work is to try to shed light on how Donald J. Trump, who sat on the chairman's seat on January 21, 2017, would follow the policies followed by Obama in the context of the successor-predecessor case mentioned, and demonstrate the parallelism and contrasts of the two leaders. This analysis includes the National Security Strategy in February 2015 and Trump's forward signings in February 2012 with his discourse and the statements and expressions of Trump's team. The reason for the removal of these elements as data in the analysis is; The path to be followed by the country was taken to the 2015 doctrine as it was explained by decision makers in the national security strategy. For Trump, this one has not been able to explain the strategy yet, so it can not be moved from the rhetoric and interviews.

Barack Obama; unlike the predecessor, the dialogue was open at the 2010 National Security Strategy (Kaya, 2014: 1), where proactive, negotiating, military-based operations aimed at reducing these losses indirectly. After being elected, the famous Cairo speech gave birth to hopes and expectations of Obama's future in the Middle East geography (Vurmay, 2017). When this doctrine is explained; The Arabian spring has not yet been established, the ISIS terror organization has not shown activity, the Syrian civil war has not yet begun, and Russia has not yet entered Ukraine (Alagöz, 2015). Therefore, in the new national security strategy published five years after the 2010 doctrine, a softer language "aggression", "Russia's Ukrainian attack" and "ISIS terror" have gained widespread place.

It was a matter of curiosity that D. Trump would pursue a policy that has been facilitated yet. He has accused Obama administration of not being as rigorous as he needs to be, despite the messages about Obama's avoidance of loss, voicing his strong US stance that the Obama administration has failed, and that the deal with the Iranian government is wrong (Al Jazeere, 2016). At the same time, he promised "a strong US, a strong ally" to the US ally.

Obama has tried to be effective in the region after the developments in the Middle East, which lived between 2010 and 2015, but he was attacked in various ways in the Syrian civil war and in air strikes against the ISIS (Şamlı, 2014: 14,15). Trump stated that if the US spends unnecessarily on the region and thinks it is important to be divided, it will stop in the Middle

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, setenay11@outlook.com.

East (Marcus, 2016). In addition, when the final notification is made, it defends what is wrong and unnecessary. It is not possible that Trump would translate the discourse into the Middle East in this way, and they are saying that such a move would not be possible in the more complex Middle East.

One of the greatest criticisms of the Obama period, and the other issue, was that it could not be governed by the Ukrainian Crisis. Despite this criticism, Trump and Obama in the White House have an explanation in 2013 (NTV, 2017).

We need the Middle East and Ukraine. This situation does not seem to apply to China as long as there is no contradiction to the base due to a number of factors stemming from the US policy initiative. Obama; "If we are going to contribute to China and China, we will have a partner, but if the Chinese people do not produce politics, if they do not have enough responsibilities and only try to perceive the world with influence for protection, we will not only have problems with China, (NSS, 2015: 24), and emphasized that this struggle does not come to the conclusion of the fight. Trump's chief strategist, Stephen Bannon, has learned that in a radio program, war on China is unavoidable (Bloomberg, 2017). At the same time, when the North Korean leader is translated with Kim Jong Il during the election period, when the North Korean nuclear issue is clarified, you welcome the United States to trade in China.

As a result; When we look at his rhetoric and decisions, even if Trump is elected with harsh criticism before his election, he will be the president of a clear-minded, open-minded US negotiator who will avoid military intervention like Obama.

2015 Amerika Ulusal Güvenlik Stratejisi ile Donald Trump'ın Söylemlerindeki Paralellik ve Zıtlıklara Dair Bir Analiz

Geniş Özet

Küresel güçler olarak adlandırılan devletlerin dış politika çizgileri, güvenlik sorunları ve hedefleri devlet başkanı değiştiğinde sil baştan dizayn edilmez veya tamamen ayrı bir çizgiye yönelmez. Daha ziyade araçlar ve yöntemlerde değişiklikler meydana gelir.

20 Ocak 2009 tarihinde George W. Bush'un yerine gelen Barack Obama için halef-selef karşılaştırmaları yapılmasına yönelik bir ihtiyaç doğmuştu. Bu ihtiyacın sebebi iki lider arasındaki bariz farklılıklardı. Aynı ihtiyaç şu an Trump ve Obama ikilisi için geçerlidir. Bu çalışmanın amacı da bahsedilen halef-selef olgusu çerçevesinde Obama'nın izlediği politikaların ardından 21 Ocak 2017 tarihinde başkanlık koltuğuna oturan Donald J. Trump'ın nasıl bir yol izleyeceğine ışık tutmaya çalışmak ve iki liderin bu konudaki paralellik ve zıtlıklarını ortaya koymaktır. Bu analiz Obama'nın 2015 Şubat'ında yayınladığı Ulusal Güvenlik Stratejisi ve Trump'ın seçim öncesi söylemleri ile verdiği röportajlar ile Trump'ın ekibinin söylem ve ifadelerini kapsamaktadır. Yapılacak olan analizde veri olarak bu unsurların alınmasının sebebi; ülkenin izleyeceği yolu karar vericilerin ulusal güvenlik stratejisi ile açıkladıkları için 2015 doktrini alınmıştır. Trump için ise henüz böyle bir strateji açıklaması gerçekleşmediği için söylem ve röportajlarından hareket edilmesi uygun bulunmuştur.

Barack Obama; selefının aksine diyaloga açık, müzakere yanlısı, askeri gücü doğrudan kullanmak yerine dolaylı yoldan bu faaliyetleri yürüterek kayıpları azaltmayı hedeflediğini 2010 Ulusal Güvenlik Stratejisi'nde belirtmiştir (Kaya, 2014: 1). Seçildikten sonra ünlü Kahire

konuşması ise, Ortadoğu coğrafyasında Obama'nın gelişi birtakım umutlar ve beklentiler doğurmuştur (Vurmay, 2017). Bu doktrin açıklandığında; Arap baharı henüz gerçekleşmemiş, IŞİD terör örgütü etkinlik göstermemiş, Suriye iç savaşı henüz başlamamış ve Rusya henüz Ukrayna'ya girmemişti (Alagöz, 2015). Bu sebeple 2010 doktrininden beş yıl sonra yayımlanan yeni ulusal güvenlik stratejisinde ilkinde nazaran daha yumuşak bir dil kullanılsa da "saldırganlık", "Rusya'nın Ukrayna saldırısı" ve "IŞİD terörü" geniş yer tutmuştur.

D. Trump'ın henüz adayken bile seçildiği takdirde nasıl bir politika izleyeceği merak konusu olmuştur. Trump'ın doğrudan bir açıklaması olmasa da seçim öncesi söylemler ve verdiği röportajlarda Obama gibi askeri kayıptan kaçınılacağına dair mesajlar verse de, Obama yönetimini gerektiği kadar sert davranmamakla suçlamış, güçlü ABD duruşunu Obama yönetiminin bozduğunu belirtip, İran hükümeti ile yapılan antlaşmanın hatalı olduğunu dile getirmiştir (Al Jazeera, 2016). Aynı zamanda ABD'nin müttefiklerine "güçlü bir ABD, güçlü bir müttefik" sözü vermiştir.

Ortadoğu konusunda ilk başlarda ılımlı bir politika izleyeceğini belirten Obama, 2010-2015 yılları arasında yaşanan Ortadoğu'daki gelişmelerden sonra bölgede etkin olmaya çalışmıştır fakat bu etkinlik müdahalede bulunmaktan ziyade Suriye iç savaşında çeşitli yollarla muhalifleri desteklemek, IŞİD ile mücadelede hava saldırılarında bulunmaktı (Şamlı, 2014: 14,15). Trump ise ABD'nin bölgeye gereksiz olarak harcama yaptığını bölgede önemli olanın IŞİD ile mücadele olduğunu ve kendisinin sadece Ortadoğu'da bu konu üzerinde duracağını belirtmiştir (Marcus, 2016). Ayrıca yakarıda belirtildiği üzere İran ile yapılan nükleer antlaşmanın yanlış ve gereksiz olduğunu savunmuştur. Bu söylemlere rağmen bazı uzmanlar Trump'ın Ortadoğu'ya bu şekilde sırt çevirmesinin mümkün olmadığını, gitgide daha da karmaşık bir hal alan Ortadoğu'da böyle bir hamlenin mümkün olamayacağını dile getirmektedirler.

Obama dönemine dair en büyük eleştirilerden biri olan diğer konu ise Ukrayna Krizini gereğince yönetilememesi hususunda olmuştur. Bu eleştiriye rağmen Beyaz Saray'dan Trump'ın da Obama gibi sorunun barışçıl yollarla çözümü üzerinde durduğu ile ilgili Şubat 2017'de bir açıklama gelmiştir (NTV, 2017).

Ortadoğu ve Ukrayna konusunda gerek uluslararası ortam gerek ABD'nin politika geleneğinden kaynaklanan bir takım unsurlar sebebiyle taban tabana zıtlık görülmezken bu durum Çin için geçerli gibi görünmemektedir. Obama; "Eğer Çin ile doğru yolda ilerlersek ve Çin barışa katkısını sürdürürse bir ortağımız var demektir. Ama eğer Çin halkını memnun edecek politikalar üretmezse, eğer toprak büyüklüğünün getirdiği uluslararası sorumlulukları taşıyamazsa ve sadece dünyayı bölgesel nüfuzuyla algılamaya çalışırsa, yalnızca Çin ile sorun yaşamakla kalmayız, ortaya çıkacak diğer zorluklarla mücadelemizde de sorunlarla karşılaşırız." (NSS, 2015: 24) ifadelerini kullanmış ve bu mücadelenin çatışma anlamına gelmediğini vurgulamıştır. Trump'ın baş stratejisti Stephen Bannon'ın bir radyo programında Çin ile savaşın kaçınılmaz olduğunu belirttiği öğrenilmiştir (Bloomberg, 2017). Aynı zamanda seçim döneminde Kuzey Kore lideri Kim Jong Il ile görüşülebileceğini belirten Trump, Kuzey Kore'nin nükleer başlıklı füzeler ile ilgili yaptığı açıklamalardan sonra bu konuda Çin'i ticarete ABD sayesinde refah düzeyini yükseltmekte, fakat söz konusu Kuzey Kore olduğunda yardım etmemekle suçlamıştır (BBC, 2017).

Sonuç olarak; Trump seçilmeden önce sert eleştirileri ile gündeme otursa da söylemlerine ve kararlarına baktığımız zaman, kendisinin de Obama gibi askeri müdahaleden kaçınacak, müzakere yanlısı, iletişime açık bir ABD başkanı olacağı gözlenmektedir.

References

Al Jazeera, “*Trump Türkiye ve dünyaya nasıl bakıyor?*”, http://www.aljazeera.com.tr/haber/trump-turkiye-ve-dunyaya-nasil-bakiyor_

ALAGÖZ, Akçadağ Emine, Amerika'nın Yeni Güvenlik Stratejisi, http://www.bilgesam.org/incele/2032/-amerika-nin-yeni-guvenlik-stratejisi/#.WRQ5fIjyIV_

BBC, “*Trump: Kuzey Kore lideri Kim Jong-Un'la görüşmekten onur duyardım*”, http://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-39775605_

Bloomberght, “*Trump'ın danışmanı Steve Bannon: Ortadoğu ve Çin ile savaşa gireceğiz*”, http://www.bloomberght.com/haberler/haber/1981710-trumpin-danismani-steve-bannon-ortadogu-ve-cin-ile-savasa-girecegiz_

Haber Türk, “*Donald Trump'tan kritik Rusya açıklaması*”, <http://www.haberturk.com/dunya/haber/1370517-donald-trumptan-kritik-rusya-aciklamasi>

KARATAŞ, Ali, “*Trump ve Ortadoğu: Ortadoğu'da geçen hafta*”, <https://www.evrensel.net/haber/305115/trump-ve-ortadogu>

Kırım Haber Ajansı, “*Poroşenko Trump'la görüştü*”, <http://qha.com.ua/tr/siyaset/porosenko-trump-la-gorustu/152516/>

Kırım Haber Ajansı, “*Trump ve Stoltenberg Ukrayna krizini ele aldı*” <http://qha.com.ua/tr/siyaset/trump-ve-stoltenberg-ukrayna-krizini-ele-aldi/152534/>

MARCUS, Jonathon, “*Trump ve Orta Doğu: İmkansız bir kopuş mu?*”, <http://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-38466340>

NTV, “*Çin'den Trump'a: Savaşa hazırlıklı ol*”, http://www.ntv.com.tr/dunya/cinden-trumpa-savasa-hazirlikli-ol,FrHSeSox1EKYIK9_kMI8_g

NTV, “*Nükleer konuda Kim'e cevap veren Trump Çin'i tehdit etti*”, http://www.ntv.com.tr/galeri/dunya/nukleer-konuda-kime-cevap-veren-trump-cini-tehdit-etti,9vvGpQKY6UCoq6JIBNyGXg/Btv61PE0m0-osyStzCo1XQ_

NTV, “*Trump, İtalya ve Ukrayna liderleriyle görüştü*”, http://www.ntv.com.tr/dunya/trump-italyave-ukrayna-liderleriyle-gorustu,pbucN6fPg06vt9BDqMJZsg_

ORSAM, “*Donald Trump Başkanlığında ABD'nin Rusya ile Kurabileceği İlişkiler ve Ortadoğu Bölgesine Etkileri*”, http://www.orsam.org.tr/index.php/Content/Analiz/5077?s=orsam%7Cturkish_

President of Ukraine Official Website, “*President Petro Poroshenko held a phone conversation with President Donald Trump*” <http://www.president.gov.ua/en/news/prezident-ukrayini-proviv-telefonnu-rozmovu-z-prezidentom-sp-39914> 5 February 2017.

Sputnik Türkiye, “*Trump, Ukrayna sınırına barış için Moskova ve Kiev ile işbirliği sözü verdi*” <https://tr.sputniknews.com/avrupa/201702051027072504-trump-ukrayna-baris-moskova-kiev-isbirligi/>

Sputnik Türkiye, “*Trump'ın baş stratejisti: Çin ile hiç şüphesiz savaşacağız*”, <https://tr.sputniknews.com/abd/201702031027048778-trum-bas-stratejist-cin-savasacagiz/>

ŞANLI, Ceren Ceyda, Arap Baharı ve ABD'nin Dış Politikası, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler, Bursa, 2014

http://www.academia.edu/10149291/ABDnin_ARAP_BAHARI_POL%C4%B0T%C4%B0K_ASI.

TRT Haber, “*Donald Trump'tan Rusya açıklaması*”,
<http://www.trthaber.com/haber/dunya/donald-trumptan-rusya-aciklamasi-292626.html>.

VURMAY, Miray, Ortadoğu’da Hayal Kırıklığı’nın Adı “Obama”,
<http://www.21yyte.org/kose-yazisi-yazdir/3031>.

WOOD, Paul, “*BBC araştırdı: 'Trump-Rusya ilişkisi' iddialarının arka planı*”,
<http://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-38594601>.

ERKMEN, A. Serhat, “*Suriye’de Yeni Güç Dengesi*”, Turquie Diplomatique, Şubat2017, Sa. 94.

SHAMIR, Israel, “*Yule Döneminde Trump*”, Turquie Diplomatique, Mart 2017, Sa. 95.

Successive Technological Change Waves and Industry 4.0

Mustafa ZUHAL¹

Extended Abstract

1. Introduction

The processes of technological change that took place in the period from the Industrial Revolution to the present day were subjected to various classifications by many historians and economists. These changes were classified by Joseph Schumpeter as "Successive Technological Change Waves". In this classification, the process from the Industrial Revolution up to the year 2000 is considered as the 5 basic change process.

In this study; The basic dynamics of the new situation arising from the concept of Industry 4.0 have been discussed, along with the evaluation of the changes that have taken place in the technological change processes, starting from the classification that Schumpeter has done.

The classification of successive technological change waves, made by Schumpeter and developed by followers who follow it, will shed light on the better understanding and evaluation of Industry 4.0 presented as a new era. Is this a new stage in Schumpeter's technological change waves? Or is there a different dimension to the existing process? It is important because of the answer to your questions.

This study is basically composed of 3 parts; In the first part, information about the Schumpeter Sequential Technological Change Waves was given. In the second part, the dynamics of the emergence of Industry 4.0 and expected economic impacts were evaluated. In the third part, the possibility of taking advantage of opportunities for Industry 4.0 in Turkey is emphasized.

2. Schumpeter Successive Technological Change Waves

Schumpeter (1939) and Van Gelderen (1913) are the first to suggest that long waves have emerged under the influence of new technologies introduced into the economic system. Schumpeter makes this classification by following the footsteps of the Russian economist Nikolai Kondratieff. Unlike Schumpeter Kondratieff, however, it argues that long periods of fluctuation are different from one another for reasons such as technological innovations, wars, scarcity and the discovery of gold mines. According to Schumpeter, the main source of capitalist growth and the main engine and entrepreneurial profits are technological innovations that vary greatly (Freeman and Soete; 2003, pp.20-22). The successive industry fluctuations in Schumpeter's theory are based on qualitative transformation of the economy through new technologies rather than simple quantitative growth of independent industries. Moreover, if innovations are to be associated with economic fluctuations, this will only be possible if they are linked to the growth cycles of new industries and new technologies. The essential point in

¹ Research Assistant, Marmara University, Address: Marmara University, Faculty of Economics, Kadıköy/İSTANBUL, mustafa.zuhall@marmara.edu.tr

these fluctuations is that the first discoveries have emerged before. However, new investments and moving to a climb-based economy by creating jobs and is necessary to change the structure is spread in an area of several new innovations settled on a new infrastructure. Such new infrastructure and earlier ripening period of falling out with him sprawling innovation can continue for decades (Freeman and Louça; 2013, pp.175-191)..

3. Industry 4.0 and Economic Impacts

3.1. Historical Process up to Industry 4.0

First Industrial Wave (1780-1940); The process that started with the invention of steam machines and this process continued until the mass production period. The dominant country in this period is England (Büyüksulu; 2016, <http://www.sanayigazetesi.com.tr>).

Second Industrial Wave (1940-1970); Mass mass production and the use of electricity. This industrial revolution is also the Fordist production model, which is known as Henry Ford's surname. In this period, the technology dominated the USA.

The Third Industry Wave is the use of electronic and digital technologies from the 1970s to the present day. In this period, the lean manufacturing system, which is put forward by Japan as the production system, is at the forefront. In this period, technology is dominant in Japan and the USA.

The Fourth Industry Wave covers the current and future likely future periods. In this period, a production model based on integration between physical and digital systems is being designed. It is observed that there are many stakeholder countries such as USA, Japan, S.Korea, although Germany seems to be the starting point of Industry 4.0 (Büyüksulu; 2016, <http://www.sanayigazetesi.com.tr>).

3.2. What is Industry 4.0?

The biggest goal of Industry 4.0 is to take over the production of robots that communicate with each other, perceive the environment with sensors and realize the needs by analyzing the data and make production that is better quality, cheaper, faster and less waste (Özel; 2016, www.muhendisbeyinler.net).

Cyber is a system based on the internet of objects and the internet of services, where physical and digital systems are based on data processing. This system makes a great contribution to the development of the concept of smart factories. Industry 4.0 consists of the following 3 structures in general (Özel; 2016, www.muhendisbeyinler.net):

- The Internet of objects,
- Internet of services,
- Cyber-Physical Systems

3.3. Economic and Social Effects of Industry 4.0

Increase of machine control with systems passing from worker power to technology control, Increased effects on socio-economic working life, with the development of Industry 4.0, the changing of national and global competition concept and the emergence of new creative destructions, The reduction in total production costs, Increase in total productivity, Achieving

economic growth, Creation of new investment fields New jobs that can be done by skilled labor are expected to emerge (Özel;2016, www.muhandisbeyinler.net).

3.4. Industry 4.0 and Possible Effects on Turkey

According to the survey conducted by TÜSİAD, Industry 4.0 for Turkey (TÜSİAD;2016, pp.41-46);

- Increase in productivity by 5 to 15%,
- We will see an additional 1% growth in terms of growth,
- An additional 1-1.5% of the manufacturer's income will be invested,
- In the long-term employment sector, the rate of impact from this change is estimated to be around 20-30%.

3.5. Suggestions for Turkey

After the findings in the study, the following suggestions can be made briefly for Turkey:

- Establishing awareness of Industry 4.0 to offer significant opportunities for Turkey in all sectors of the country,
- Ensuring an effective cooperation of all actors, from the production of the technology in Turkey to the internalization of the imported technology,
- Turkey in order to benefit more effectively from the Industry 4.0 short, medium and long term, of making technological breakthroughs to be made in the plans,
- Taking the measures that will increase the efficiency of technoparks such as Technopark, R & D centers and clustering which are involved in technology production,
- It is of great importance to establish and follow up strategy plans with industry and private sector cooperation for Industry 4.0.

4. Conclusion

Classifications made for industrial revolutions are different but collectively draw attention to the same transformations. Schumpeter argues that periods are different from one another for reasons such as technological innovations, wars and famines. The successive industry fluctuations in Schumpeter theory are based on qualitative transformation of the economy through new technologies rather than simple quantitative growth of independent industries. Investigations made in industry 4.0 show that this revolution will have great impact on country's economies through new technologies.

Keywords: Successive Technological Change Waves, Industry 4.0, Schumpeter.

JEL Codes: O30, O32, O33.

Ardışık Teknolojik Değişim Dalgaları ve Endüstri 4.0

Geniş Özet

1.Giriş

Sanayi Devrimi'nden günümüze kadar olan süreçte yaşanan teknolojik değişim süreçleri birçok tarihçi ve iktisatçı tarafından çeşitli sınıflandırmalara tabi tutulmuştur. Bu değişimler Joseph Schumpeter tarafından "Ardışık Teknolojik Değişim Dalgaları" olarak sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmada Sanayi Devrimi'nden başlayarak 2000'li yıllara kadar olan süreç 5 temel değişim süreci olarak ele alınmaktadır. Ancak özellikle 2008 krizinden sonra ortaya çıkan Endüstri 4.0 kavramıyla birlikte yeni bir aşamaya geçildiği görülmektedir.

Bu çalışmada temel amaç olarak; Schumpeter'in yapmış olduğu sınıflandırmadan yola çıkarak teknolojik değişim süreçlerinden yaşanan değişimlerin değerlendirilmesi ile birlikte Endüstri 4.0 kavramı ile ortaya çıkan yeni durumun temel dinamikleri tartışılacaktır.

Schumpeter tarafından yapılan ve kendisinden sonra gelen takipçileri tarafından geliştirilen ardışık teknolojik değişim dalgalarının sınıflandırılması günümüzde yeni bir dönem olarak sunulan Endüstri 4.0'ın daha iyi anlaşılması ve değerlendirilmesine ışık tutacaktır. Bu çalışma Endüstri 4.0 kavramının Schumpeter'in teknolojik değişim dalgalarında yeni bir aşama mı? Yoksa var olan sürecin farklı bir boyutu mu? Sorularına cevap aramasından dolayı önem arz etmektedir.

Bu çalışma temel olarak 3 bölümden oluşacaktır; birinci bölümde Schumpeter Ardışık Teknolojik Değişim Dalgaları hakkında bilgi verilecek, ikinci Bölümde Endüstri 4.0'ın ortaya çıkış dinamikleri ve beklenen ekonomik etkileri değerlendirilecek, üçüncü Bölümde ise Türkiye özelinde Endüstri 4.0'ın ortaya çıkardığı fırsatlar ve bu fırsatlardan yararlanma olasılığı üzerinde durulacaktır.

2. Schumpeter Ardışık Teknolojik Değişim Dalgaları

Uzun dalgaların iktisadi sisteme sokulan yeni teknolojilerin etkisiyle ortaya çıktığını ilk öne sürenler Schumpeter (1939) ve Van Gelderen (1913)'dir. Schumpeter Rus iktisatçı Nikolai Kondratieff'in izinden giderek bu sınıflandırmayı yapmaktadır. Ancak Schumpeter Kondratieff'ten farklı olarak uzun dalgalanma dönemlerinin teknolojik yenilikler, savaşlar, kıtlıklar ve altın madenlerinin keşfi gibi nedenlerden dolayı birbirlerinden farklı olduğunu savunmaktadır. Schumpeter'e göre kapitalist büyümenin ve ana motoru ve girişimci kârının ana kaynağı çok büyük ölçüde çeşitlilik gösteren teknolojik yeniliklerdir (Freeman ve Soete; 2003, ss.20-22). Schumpeter teorisindeki ardışık sanayi dalgaları, bağımsız sanayilerin basit niceliksel büyümesi yerine, ekonominin yeni teknolojiler aracılığıyla niteliksel dönüşümüne dayandırmaktadır. Ayrıca yenilikler iktisadi dalgalanmalar ile ilişkilendirilecekse, bu ancak yeni sanayilerin ve yeni teknolojilerin büyüme devrelerine bağlanmalarıyla mümkün olacaktır. Bu dalgalanmalarda esas olan nokta ilk buluşlar kuşkusuz daha önce ortaya çıkmıştır. Ancak yeni yatırım ve istihdam alanları oluşturarak ekonominin esaslı bir tırmanışa geçmesi ve yapı değiştirmesi için gerekli olan, yeni bir altyapı üzerine yerleşen çeşitli yeniliklerin yeni bir alana yayılmasıdır. Söz konusu yeni altyapı ve onunla birlikte dağılıp yayılan yeniliklerin daha önceki olgunlaşma süresi onlarca yıl devam edebilmektedir (Freeman ve Louça; 2013, ss.175-191).

3. Endüstri 4.0 ve Ekonomik Etkileri

3.1. Endüstri 4.0'a Gelen Süreç

Birinci Endüstri Dalgası (1780-1940); buharlı makinelerin icadı ile başlayan süreç ve bu süreç kitlesel üretim dönemine kadar devam etmiştir. Bu dönemde teknolojiye hâkim ülke İngiltere'dir (Büyüksulu; 2016, <http://www.sanayigazetesi.com.tr>).

İkinci Endüstri Dalgası (1940-1970); seri kitlesel üretim ve elektriğin kullanımınıdır. Bu sanayi devrimi de Henry Ford'un soyadı ile anılan Fordist üretim modelidir. Bu dönemde teknolojiye hâkim ülke ABD'dir.

Üçüncü Endüstri Dalgası, 1970'lerden günümüze kadar olan süreçte elektronik ve dijital teknolojilerin kullanılmasınıdır. Bu dönemde üretim sistemi olarak da Japonya tarafından öne sürülen yalın üretim sistemi ön plana çıkmaktadır. Bu dönemde teknolojiye hâkim ülke Japonya ve ABD'dir.

Dördüncü Endüstri Dalgası (Endüstri 4.0), günümüz ve gelecekte devam etmesi muhtemel dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde fiziksel ve dijital sistemler arasında entegrasyona dayalı bir üretim modeli tasarlanmaktadır. Endüstri 4.0'ın başlangıcı olarak Almanya olarak gözükmektedir ABD, Japonya, G.Kore gibi birçok paydaş ülkenin olduğu gözlemlenmektedir (Büyüksulu; 2016, <http://www.sanayigazetesi.com.tr>).

3.2. Endüstri 4.0 Nedir?

Endüstri 4.0'ın en büyük amacı, birbirleriyle haberleşen, sensörlerle ortamı algılayabilen ve veri analizi yaparak ihtiyaçları fark edebilen robotların üretimi devralıp; daha kaliteli, daha ucuz, daha hızlı ve daha az israf yapan bir üretim yapmaktır (Özel; 2016, www.muhendisbeyinler.net).

Siber fiziksel ve dijital sistemlerin veri işlemeye dayalı hale getirildiği, nesnelerin internetine ve hizmetlerin internetine dayalı bir sistemdir.

Bu sistem akıllı fabrikalar kavramının gelişmesine büyük katkı sağlamaktadır.

Endüstri 4.0 genel olarak aşağıdaki 3 yapıdan oluşmaktadır (Özel; 2016, www.muhendisbeyinler.net):

- Nesnelerin İnterneti,
- Hizmetlerin İnterneti,
- Siber-Fiziksel Sistemler

3.3. Endüstri 4.0'ın Ekonomik ve Sosyal Etkileri

Temel Endüstri 4.0'ın ekonomik ve sosyal etkileri kısaca şu şekilde sıralanabilir (Özel;2016, www.muhendisbeyinler.net):

- İşçi gücünden teknoloji kontrolüne geçen sistemler ile makine kontrolü artması,
- Sosyo-ekonomik çalışma hayatına olan etkilerinin artması,
- Endüstri 4.0'ın gelişmesiyle ulusal ve küresel rekabet anlayışının değişime uğraması ve yeni yaratıcı yıkımların ortaya çıkması
- Toplam üretim maliyetlerinde azalmanın olması,

- Toplam verimlilikte artışların sağlanması,
- Ekonomik büyümenin sağlanması,
- Yeni yatırım alanlarının oluşturulması
- Nitelikli işgücü tarafından yapılabilecek yeni işlerin ortaya çıkması beklenmektedir.

3.4. Endüstri 4.0 ve Türkiye Üzerine Olası Etkileri

TÜSİAD'ın yapmış olduğu araştırmaya göre Endüstri 4.0'ın Türkiye için ekonomik etkileri kısaca şu şekilde sıralanabilir (TÜSİAD;2016, ss.41-46);

- Verimlilikte % 5 ile 15 artışın olacağını,
- Büyüme açısından ek % 1 büyüme sağlayacağını,
- Üretici gelirlerinin ek % 1-1,5 ek yatırım yapılacağını,
- Uzun vadede istihdam alanında bu değişimden etkilenme oranı %20-30 aralığında olacağını tahmin etmektedir.

3.5. Türkiye İçin Öneriler

Çalışmada elde edilen bulgular sonrasında Türkiye için kısaca şu öneriler yapılabilir:

- Endüstri 4.0'ın Türkiye için önemli fırsatlar sunacağını ülkedeki tüm sektörler itibariyle farkındalığının oluşturulması,
- Türkiye'de teknolojinin üretilmesinden ithal edilen teknolojinin içselleştirilmesine kadar tüm rol alan aktörlerin etkin bir işbirliğinin sağlanması,
- Türkiye'de Endüstri 4.0'dan daha etkin bir şekilde yararlanabilmek için kısa, orta ve uzun vadede yapılacak teknolojik atılımların planının yapılması,
- Teknoloji üretiminde rol alan teknopark, Ar-Ge merkezleri ve kümelenme gibi teknolojik ortamların etkinliği artıracak önlemlerin hızlı bir şekilde alınması,
- Bunlardan en önemli Endüstri 4.0 için kamu ve özel sektörün işbirliği ile strateji planlarının oluşturulması ve takip edilmesi büyük önem arz etmektedir.

4. Sonuç

Endüstriyel devrimlerin için yapılmış olan sınıflandırmalar farklı olsa da ortak olarak aynı dönüşümlere dikkat çekmektedir. Schumpeter dönemlerin teknolojik yenilikler, savaşlar ve kıtlıklar gibi nedenlerden dolayı birbirlerinden farklı olduğunu savunmaktadır. Schumpeter teorisindeki ardışık sanayi dalgaları, bağımsız sanayilerin basit niceliksel büyümesi yerine, ekonominin yeni teknolojiler aracılığıyla niteliksel dönüşümüne dayandırmaktadır. Endüstri 4.0 özelinde yapılan araştırmalar bu devrimin yeni teknolojiler aracılığıyla ülke ekonomileri üzerinde büyük etkilerinin olacağını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ardışık Teknolojik Değişim dalgaları, Endüstri 4.0, Schumpeter

JEL Kodları: O30, O32, O33

References

- Büyükuslu, A. R. (2016, Ağustos 29). <http://www.sanayigazetesi.com.tr>. Sanayi Gazetesi: <http://www.sanayigazetesi.com.tr/endustri-40-yeni-bir-sanayi-devrimi-mi-yoksa-almanya-yapimi-yeni-bir-senaryo-mu-makale,991.html> adresinden alındı
- Eşiyok, B. A. (2004). *Türkiye'nin Kalkınma Sürecinde Teknoloji, Yenilik ve Bilişim Sektörü*. Ankara: , Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Genel Araştırmaları, Türkiye Kalkınma Bankası Matbaası.
- Eşiyok, B. A. (2010, Nisan-Haziran). *Türkiye İçin Bir Kalkınma Stratejisi Çerçeve Önerisi*. Ankara: Türkiye Kalkınma Bankası Yayınları.
- Freeman, C., & Louça, F. (2013). *Zaman Akıp Giderken Sanayi Devrimlerinden Bilgi Devrimine*. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Freeman, C., & Soete, L. (2003). *Yenilik İktisadı, Çev. Ergun Türkcan,*. Ankara: TÜBİTAK.
- Özdaş, M. N. (2000, Aralık). Bilim ve Teknoloji Politikası ve Türkiye. *Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu*.
- Özel, M. A. (2016, Ocak 2). *4. Sanayi Devrimi Nedir? Mühensi Beyinler*: <https://www.muhendisbeyinler.net/4-sanayi-devrimi-nedir/> adresinden alındı
- Selek, A. (2016). Türkiye'nin Endüstri 4.0 Platformu: , Endüstri Tarihine Kısa Bir Yolculuk, <http://www.endustri40.com/endustri-tarihine-kisa-bir-yolculuk/> adresinden alındı
- Soyak, A. (2011). *Teknoekonomi*. İstanbul: Der yayınları, 2. Baskı, .
- Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD). (2003). *Ulusal İnovasyon Sistemi, Kavramsal Çerçeve, Türkiye İncelemesi ve Ülke Örnekleri*. İstanbul: Lebib Yalkın Yayınları.
- TÜSİAD. (2016). *Türkiye'nin Küresel Rekabetçiliği İçin Bir Gereklilik OLarak Sanayi 4.0 Gelişmekte Olan Ekonomi Perspektifi*. İstanbul: TÜSİAD-T/2016-03/576.
- Uygur, K. (2016, Ocak 25). <http://www.gunes.com>. Güneş: <http://www.gunes.com/yazarlar/kayahan--uygur/insanliga-endustri-40-tuzagi-658255> adresinden alındı
- Yücel, İ. H. (1997, Ağustos). *Bilim- Teknoloji Politikaları Ve 21. Yüzyılın Toplumu*. DPT Yayınları.
- Zaim, M. (2001, (Mart). *Teknolojiye Sahip Olmak. Aselsan Dergisi* .

The Tendency of Authoritarian Personality Among University Students in Respect of Political View and Socio-Political Identity: The Case of Pamukkale University

Ferihan POLAT¹, Özlem Özdeşim SUBAY²

Extended Abstract

Beginning to play active role of the individual in politics with the acknowledgement of general vote principle, after 1940s empirical researches have become prominent in the field of political science. Some empirical researches in this period had focused on the impacts of personality structure on political behavior. Specifically, analysis of Adorno and scientists in his period about the hypothesis of "authoritarian personality" had revealed quite essential findings about personality structure and the relations with political behavior.

The aim of this study is to analyze the relationship between how university youth identifies their political views and their sociopolitical identities and their tendency to authoritarian personality. For this aim, a survey including Right Wing Authoritarianism scale of Altemeyer and Authoritarian Personality scale of Adorno will be conducted in the sample of 159 students. The results obtained from survey will be examined by intercrossing political spectrum and socio-political identities and by explaining which political view and socio-political identities are more prone to authoritarian personality or whether there is predisposition.

Keywords: Authoritarian Personality, Right-Wing Authoritarianism, Political Psychology, Pamukkale University.

Siyasi Görüş ve Sosyo-Politik Kimlik Algıları Bağlamında Üniversite Öğrencileri Arasında Otoriteryan Kişilik Eğilimi: Pamukkale Üniversitesi Örneği

Geniş Özet

Genel oy ilkesinin kabulü ile bireyin seçmen olarak siyasal hayatta etkin bir rol oynamaya başlaması, 1940'lı yıllardan sonra siyaset bilimi alanında yapılan çalışmalarda ampirik araştırmaları ön plana çıkarmıştır. Bu dönemdeki ampirik çalışmaların bir kısmı kişilik yapılarının siyasal davranış üzerindeki etkilerine odaklanmıştır. Özellikle Adorno ve Çağdaş olan bilim insanlarının "otoriteryan kişilik" kuramı üzerindeki incelemeleri, kişilik yapıları ve

¹ Yardımcı Doçent, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, fyildirim@pau.edu.tr.

² Araştırma Görevlisi, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, oikiz@pau.edu.tr.

siyasal davranış arasındaki bağlantıyı ortaya koyması açısından oldukça önemli bulgular ortaya koymuştur.

Bu çalışmanın amacı üniversite gençliğinin siyasal görüş yelpazesinde kendilerini konumladıkları yer ve kendilerini tanımladıkları sosyopolitik kimlikleri ile otoriteryan kişilik eğilimleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymaktır. Bu amaçla, Altemeyer'in Sağ Kanat Yetkeçiliği Ölçeği ile Adorno'nun Yetkeci Kişilik Ölçeği kullanılarak 159 kişilik örneklem grubuna bir anket uygulaması yapılacaktır. Elde edilen veriler, siyasi görüş yelpazesi ve sosyo-politik kimlik algıları ile çaprazlanarak, hangi siyasi görüş ve sosyo-politik kimliklerin yetkeci kişiliğe daha yatkın olduğu veya herhangi bir yatkınlığın olup olmadığı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Otoriteryan Kişilik, Sağ Kanat Yetkeçiliği, Siyaset Psikolojisi, Pamukkale Üniversitesi.

Giriş

Kişilik, kişinin kendine göre ayrılığı öz yapısına uygun kendine özgüllükleri insana yakışacak tutum, davranış ve alışkanlık biçimlerinin tümüdür. Kişilik yapısı, sınırları olan bir ruhsal bütün ve bir ruhsal birim anlamına gelmektedir. Özgül bir benlik ve üst benlik, özgül çatışmalar ve özgül savunmalar uyumlu bir ruhsal bütünü yani kişilik yapısını oluşturmaktadır. Bireyin kişiliğini oluşturan unsurlar her bireyin psikik gelişiminin etkilerini taşıdığı gibi, içinde bulunduğu toplumun kültürel değerlerinin de izlerini taşımaktadır. Psikolojide pek çok kişilik yapısı sınıflaması olmasına karşın, aşağıda, çalışma konusunu itibari ile otoriteryan kişilik ele alınmaktadır. Bu nedenle, çalışmada, otoriteryan kişilik örüntüsünün bileşenlerinden ve bu konuda yapılan sınırlı araştırmalardan bahsedilerek; bu araştırmalarda geliştirilen ölçeklerden hareketle, küçük bir örneklem grubuna yapılan araştırmanın sonuçları tanıtılacaktır.

1. Otoriteryan Kişilik

Otoriteryan kişilik örüntüsü, anti-demokratik davranışların tümünü kapsayan bir genel tanımlı içeren üst bir kavram olarak ortaya çıkmaktadır. Bu kavram hem psikolojik hem de sosyolojik sonuçları ve oluşum nedenleri olan bir davranış örüntüsü olarak incelenmektedir (Batmaz, 2006: 50).

Otoriteryan kişilik örüntüsü, ilk kez 1933 ile 1939 yılları arasında bu sendromunu araştıran Horkheimer ve Fromm'un çalışmalarında ortaya çıkmıştır. Bu sendrom, hoşgörmezlik, otoriteye boyun eğme, milliyetçilik, kurallara körü körüne bağlanma, dogmatiklik, sevgi yerine kuvvet ilişkilerine değer verme, tutuculuk, ayırıcı önyargı ve etnosentizm gibi özelliklerle birlikte ortaya çıkmaktadır (Kağıtçıbaşı, 1973:1). 1936'da faşist tutumlar skalasını geliştirmeye çalışan Stagner, milliyetçilik, emperyalizm, militarizm, ırk ayrımı, tutuculuk, orta sınıf bilinci, iyi diktatör ve devlet konularının faşist eğilimli makaleler tarafından işlendiğini saptamıştır. Nazi psikologu E. R. Jaensch 1938 yılında ideal olarak gösterdiği otoriteryanizmi J insan tipi olarak adlandırmış ve bu örüntüyü mutlak algı gücü, kararlılık, sebat, sertlik ve erkeklik ile özdeşleştirmiştir. Ancak Jaensch'in kolay değişen yumuşak tipe karşı övgüyle bahsettiği J insan tipi zamanla birçok sosyal bilimci tarafından olumsuz değerlendirmelere maruz kalmıştır (Kağıtçıbaşı, 1973: 2).

Bu konudaki ilk çalışmaları yapan Fromm ise otoriteryen kişiliğin temelini, çocukluk yıllarının aile ortamında inceleyerek, çocuğun babaya boyun eğişinin sebebini, isyan ve itaatsizliğin doğurduğu temel güvensizlikten bir kaçış olarak ele almıştır. Bu boyun eğişin, giderek bir yandan otoriteyi temsil eden diğer kişi, kurum ve kutsal varlıklara, bir yandan da vicdan , görev adına iç otoriteye genellendiğini iddia etmiştir. Fromm'a göre, kuvvete boyun eğmek kişinin özgürlüğünü daraltmakta ancak sorumluluğunu azalttığı için, temel güvenini arttırmaktadır. Bu sebeple, kuvvet ilişkileri, otoriteryen kişinin hayatında büyük önem kazanarak, mutlak tahakküm etme yada boyun eğme davranışlarına yol açmakta, böylece sevgi ilişkilerinin yerini almaktadır (Fromm, 1996).

Adorno ve arkadaşları tarafından geliştirilen otoriteryen kişilik, hiyerarşik, otoriteryen ve istismarcı anne baba ve çocuk ilişkileri, güç yönelimli, istismarcı kişilikler ile dar görüşlü sosyal ve siyasal bakış açılarıyla sonuçlanmaktadır. Bu yazarlar, katı otorite ve disiplin uygulamalarının yaygın ve cinselliğin yasak olduğu bir çocukluk döneminin otoriteryen kişilikle sonuçlanma olasılığının yüksek olduğunu belirtmektedir. Az sevgi ve ağır ceza ile öne çıkan bir çocukluk döneminin yol açtığı bu kişiliğin de sosyal ve siyasal yönelimlerde etkili olduğu ifade edilmektedir (Hasta ve Dönmez, 2009: 20).

Otoriteryen kişilik kuramına göre, insanlar erken çocukluk dönemlerinden kaynaklanan birtakım erotik bilinçaltı çatışmalarıyla baş edebilmek için muhafazakar ve siyasal ve sosyal fikirlere eğilebilmektedir. Adorno ve arkadaşlarının da yararlandığı psikanalitik kurama göre, erotik-obsesif psişik bir çatışma olan otoriteryenlik, katı ve belirli bir bilişsel biçim aracılığıyla aşırı bir biçimde dengelenirken, egonun zayıflığıyla birleşerek bu kişinin karşısındaki güce itaat etmesini sağlamaktadır. Ayrıca, egonun bu zayıflığı azınlıklara ve farklılıklara karşı düşmanca tavır sergileme arzusuna da yol açmaktadır. Bu durum, bu arzunun doyurulmasına olanak sağlayan muhafazakar bir siyasal görüşün benimsenmesine neden olmaktadır. Psikanalitik kurama göre, otoriteye sorgulamaksızın boyun eğen ve belirsizliğe karşı hoşgörüsüz olan otoriteryen kişi, katı ve yalın bir bilişselliğe sahip olup, pek karmaşık düşünmemektedir. Otoriteryenliğin bir aşırı sağ görüş özelliği olduğunu ileri süren bu kurama göre, aşırı sol görüşten aşırı sağ görüşe gidildikçe bireylerin otoriteryenlik ve boyun eğicilik düzeylerinin artması beklenmektedir. Ancak ideolog hipotezine göre ise, aşırı sağ kadar aşırı sol görüşe sahip olan bireyler de otoriteryen kişilik örüntüsü sergileyebilmekte, bunun tek bir siyasal görüşe atfetmenin doğru olmadığını iddia etmektedir (Hasta ve Dönmez, 2009: 20-21).

Otoriteryen kişilik üzerine çalışan bir başka sosyal bilimci Altemeyer'e göre ise, bireyler, genellikle toplumlarında siyasal lider yada dini lider gibi çeşitli güce sahip kişilere karşı psikolojik olarak boyun eğmektedirler. Psikolojik olarak bu bireyler, yetkeci boyun eğicilik, yetkeci saldırganlık ve geleneksellik olmak üzere üç tutum ögesine sahiptir. Otoriteryen kişiler, öncelikle dinsel konular olmak üzere eleştirel düşünme yeteneğinden yoksundurlar, eldeki verileri kendileri analiz etmek yerine yetke olarak kabul ettikleri kişi ve kurumlar onlara neyin doğru olduğunu söylüyorsa onu kabul ederler. Kendilerini beğenmişlik düzeyleri yüksek olan bu kişilerden alçakgönüllü davranışlar sergilemeleri beklenmez. Diğer insanlara karşı güç elde ettiklerinde çevrelerine karşı baskıcı ver zorlayıcı tutumlar sergilerler. Yetkenin düşüncelerini desteklemeyen kanıtlara karşı saldırgan bir tutum sergileyerek, onları tehlikeli fikirler olarak damgalarlar. Yarışma ortamında diğerleri üzerinde egemenlik kurmaya çalışırlar ve gruplar arası çatışmalara sebep olurlar. Kişisel anlamda başarısız olduklarında bunu kabullenmezler, başarısızlığın sebebini bahaneler bularak başka konularda ararlar ve kendilerini üstün görme eğilimindedirler. Resmi yetkenin kanunsuz bir güç uygulamasını ve muhaliflere karşı adaletsiz davranmasını desteklerler. Toplumsal baskınlık düzeyleri yüksektir, ait olduğu grubun üstün olduğu inancındadır ve bu inançla diğer gruplara karşı saldırgan tavırlar sergileyebilirler (Güldü, 2011:32).

2. Otoriteryen Kişilik ile İlgili Yapılan Çalışmalar

Otoriteryenizm ilk olarak Adorno, Frenkel-Brunswik, Levinson ve Sanford tarafından 1950 yılında geliştirilmiştir. Kuram, yazarların Nazi dönemindeki Yahudi karşıtlığına ilişkin yaptıkları araştırmalarının sonuçlarına dayanmaktadır. Otoriteryen kişilik kuramı, kişilik özelliklerinin gözlenebilir ve ölçülebilir yönlerini ele almaktadır. Temelleri psikanalitik yaklaşıma dayanan bu kurama göre, kişilik büyük ölçüde aile yapısındaki özelliklerin çocuğa aktarılması ile oluşmaktadır. Ebeveynlerin üyesi oldukları etnik ve dini gruplar ile özellikle ekonomik etmenler, onların çocuklarına karşı olan davranışlarına yansımaktadır. Otoriteryen kişilik, az sevgi ve sert ceza gösterilen, otorite ya da disiplin uygulanan ve cinselliğin tabu konusu olduğu bir çocuklukla ilişkilendirilmektedir (Adorno ve ark., 1950).

Adorno ve arkadaşları (1950), yetkeci kişiliği belirlemek amacıyla F (faşizm) ölçeğini geliştirmişlerdir. F ölçeği, geleneksellik (*conventionalism*), yetkeci boyun eğme (*authoritarian submission*), yetkeci saldırganlık (*authoritarian aggression*), duygusal kapalılık (*anti-intracception*), batıl inanç ve kalıpyargı (*superstition and stereotypy*), güç ve sertlik (*power and toughness*), yıkıcılık ve insanların iyiliğine inançsızlık (*destructiveness and cynisim*), yansıtmacılık (*projectivity*) ve cinsellik (*sex*) olmak üzere dokuz farklı boyuttan maddeler içermektedir (Adorno ve ark., 1950)

Ancak F ölçeğinin, psikodinamik yaklaşım temelinde geliştirilmiş olması, bireyleri yetkeci olan ve olmayan şeklinde sınırlandırması, ölçekten yüksek puan alanların aşırı sağ siyasi görüşe sahip bireyler olarak tanımlanması gibi nedenlerle eleştirildiği gözlenmektedir. Bu eleştirilerin ardından geliştirilen çok sayıda yetkecilik yaklaşımı içinden Altemeyer (1996)'in sağ kanat yetkeci kişilik kuramının öne çıktığı görülmektedir. Altemeyer (1996), yetkecilik araştırmalarında, yıllarca F Ölçeği tercih edilmiş olmasına karşın, kendi geliştirdiği Sağ Kanat Yetkecilik Ölçeğinin (*Right-wing Authoritarianism Scale*) psikometrik açıdan daha güçlü olduğunu belirtmektedir. Martin'e göre de Sağ Kanat Yetkecilik Ölçeği, F ölçeğinden daha iyi bir araçtır ve ölçek yüksek ve düşük puan alan katılımcıları daha dengeli açıklayabilmektedir (Sönmez, 2014: 17).

Duckitt ve Bizumic, son on yıldır araştırmacıların sağ kanat yetkecilik ölçeğini de tek boyutlu olması nedeniyle eleştirdiklerini belirtmektedir. Duckitt ve Bizumic yetkeçiliği; sosyal kuralların ihlalinde hoşgörü yerine katı ve cezalandırıcı bir sosyal kontrol aracı olarak tanımlanan yetkecilik (*authoritarianism*), otorite ve kurumların eleştirisine karşı boyun eğicilik olarak tanımlanan tutuculuk (*conservatism*) ve modern, liberal normlara karşı dini sosyal normlar ve gelenekler ile tanımlanan gelenekçilik (*traditionalism*) olmak üzere üç farklı boyutta ele almaktadır (Sönmez, 2014: 19).

Hasta (2002) tarafından Türkiye'de yapılan çalışmada ise, sağ görüşlü öğrencilerin yetkecilik düzeylerinin, ılımlı ve sol görüşlü öğrencilerinkinden daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Ayrıca sağ görüşlü öğrencilerin, boyun eğicilik ve belirsizliğe karşı daha hoşgörüsüzlük düzeyleri de ılımlı ve sol görüşlü öğrencilerinkinden daha yüksektir. Aynı öğrencilerin karmaşık (*complex*) düşünme düzeylerinin ise diğer iki grubunkinden daha düşük olduğu görülmektedir.

3. Araştırma ve Bulgular

Üniversite gençliğinin siyasal görüş yelpazesinde kendilerini konumladıkları yer ve kendilerini tanımladıkları sosyo-politik kimlikleri ile otoriteryen kişilik eğilimleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymak amacı ile Altemeyer'in Sağ Kanat Yetkeçiliği Ölçeği, Adorno'nun Yetkeci Kişilik Ölçeği ve Toplumsal ve Siyasal Bağlam Soru Grubu kullanılarak

159 kişilik örneklem grubuna bir anket uygulaması yapılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçekler ve soru grupları Dr. Özgür Güldü'nün 2010 yılında yayınlanan "Üniversite Öğrencilerinde Siyasi Kimlik" başlıklı doktora tezinden alınmıştır. Elde edilen veriler, siyasi görüş yelpazesi ve sosyo-politik kimlik algıları ile çaprazlanarak, hangi siyasi görüş ve sosyo-politik kimliklerin yetkeci kişiliğe daha yatkın olduğu veya herhangi bir yatkınlığın olup olmadığı incelenmiştir. Örneklem olarak Pamukkale Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenci olan ve Siyaset Psikolojisi dersini alan 159 öğrenci seçilmiştir. Araştırmaya katılanların %42,1'i kadın; %57,9'u erkektir.

Tablo 1. Kendinizi siyasi görüşleriniz açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Siyasi görüş	Sıklık	Yüzde
Aşırı Sol	11	6,9
Ortanın Solu	46	28,9
Nötr	47	29,6
Ortanın Sağı	51	32,1
Aşırı Sağ	4	2,5
Toplam	159	100

Siyasi görüş yelpazesindeki aldıkları yer açısından araştırmaya katılanların %6,9'u aşırı sol, %28,9'u ortanın solu, %29,6'sı nötr, %32,1'i ortanın sağı ve %2,5'i de aşırı sağ olarak kendilerini konumlandırmışlardır. Araştırmaya katılanların %35,8'i sol; %34,6'sı sağ kanatta konumlandırmışlar; %29,6'sı ise kendilerini her iki kanata da dahil etmemişlerdir.

Tablo 2. Genel olarak kendinizi daha çok hangi kimlikle tanımlıyorsunuz?

Sosyo-politik kimlik	Sıklık	Yüzde
Türk	68	42,8
Müslüman	17	10,7
T.C. Vatandaşı	54	34,0
Alevi	4	2,5
Kürt	5	3,1
Diğer	11	6,9
Toplam	159	100

Tablo 2'ye göre, araştırmaya katılanların %42,8'i Türk, %10,7'si Müslüman, %34'ü T.C. Vatandaşı, %2,5'i Alevi, %3,1'i Kürt sosyo-politik kimliğiyle tanımlamaktadır. Araştırmaya katılanların %6,9'u diğer şıkkını tercih ederek, kendilerini herhangi bir sosyo-politik kimliğe hapsetmek istemedikleri görülmüştür. Bu veriler ışığında kendilerini etnik kimlikleriyle tanımlayanların oranı %45,9 ile en yüksek katılımcı grubunu oluşturmaktadır. Dini kimlikleriyle kendilerini tanımlayanların oranı %13,2 ile etnik kimliğe göre düşük bir oranda kalmıştır. Ulusal kimlik %34 oranı ile etnik kimliğin hemen arkasında yer almıştır.

Tablo 3. Sosyo-Politik Kimlik İle Siyasi Görüş Çapraz Tablosu

Sosyo-politik kimlik	Siyasi Görüş Yelpazesi					
	Türk	Müslüman	T.C. Vatandaşı	Alevi	Kürt	Diğer
Aşırı Sol	% 1,5	%0	%3,7	%50	%40	%36,4
Ortanın Solu	%26,5	%11,8	%38,9	%50	%20	%18,2
Nötr	%30,9	%11,8	%33,3	0	%40	%36,4
Ortanın Sağı	%39,7	%64,7	%24,1	0	0	0
Aşırı Sağ	%1,5	%11,8	0	0	0	%9,1
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

Tablo 3'e göre Araştırmaya katılanların Türk etnik kimliği ile kendilerini tanımlayanlar içinde siyasi görüş yelpazesi içinde en yüksek oran %39,7 ile Ortanın sağında yer aldıklarını belirtirlerken; Kürt etnik kimliğiyle kendilerini tanımlayan katılımcıların tamamı sol kanatta kendilerini konumlandırmışlardır. Dinsel kimlik açısından kendilerini Müslüman olarak tanımlayanlar %64,7 en çok ortanın sağında yer aldıklarını belirtirlerken; Alevi dini kimliği ile kendilerini tanımlayanlar tamamen yelpazenin sol kanadında konumlanmışlardır. Araştırmaya katılanlar arasında ulusal kimlikle kendilerini tanımlayan katılımcılar içinde ise en yüksek oran %38,9 ile ortanın solundadır. Elde edilen verilerden dikkat çeken nokta etnik kimlikten daha çok dinsel kimlik ile kendilerini tanımlayan katılımcıların siyasi yelpazenin iki karşıt ucunda konumlanmalarıdır. Bu açıdan bakıldığında dinsel kimliğin siyasi yelpazede daha ayrıştırıcı bir rol oynadığı görülmektedir.

Tablo 4. Yetkeci Anti-Yetkeci Kişilik Dağılımı

Kişilik	Sıklık	Yüzde
1. Anti-yetkeci	109	%68,6

2. Yetkeci	50	%31,4
Toplam	159	%100

Araştırmaya katılanların anket formundaki sorulara verdikleri cevaplar 1'den 5'e kadar derecelendirilmiştir. Buna göre en yüksek değer olan 160 ile en düşük değer olan 32 puanları esas alınarak; 160 ile 96 arası yetkeci, 95 ile 32 arası anti-yetkeci kişilik olarak değerlendirilmiştir. Tablo 4'e göre, katılımcıların %68,6'sı anti-yetkeci, %31,4 yetkeci olduğu saptanmıştır. Uygulamanın yapıldığı grupta anti-yetkeci kişilik özelliğinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir.

Tablo 5. Cinsiyete Göre Yetkeci Anti-Yetkeci Kişilik Dağılımı

Kişilik	Kadın	Erkek
Anti-yetkeci	%71,6	%66,3
Yetkeci	%28,4	%33,7
Toplam	%100	%100

Tablo 5'e göre, araştırmanın örnekleminde yer alan kişilik tiplerini cinsiyet dağılımı açısından incelediğimizde, kadın katılımcıların %71,6 ile erkek katılımcılara göre daha yüksek oranda anti-yetkeci olduğu saptanmış; ancak Mann Whitney-U testine göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılaşma görülemedi.

Tablo 6. Siyasi Görüş Yelpazesine Göre Yetkeci Anti-Yetkeci Kişilik Dağılımı

Kişilik	Aşırı Sol	Ortanın Solu	Nötr	Ortanın Sağ	Aşırı Sağ
Anti-yetkeci	%90,9	%82,6	%80,9	%45,1	0
Yetkeci	%9,1	%17,4	%19,1	%54,9	%100
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100

Tablo 6'ya göre, araştırmaya katılanların yetkeci ve anti-yetkeci kişilik dağılımlarını siyasi görüş yelpazesinde kendilerini konumladıkları yere göre değerlendirdiğimizde anlamlı farklılıklar karşımıza çıkmaktadır. Şöyle ki; anti-yetkeci kişilik dağılımı içinde %90,9 ile en yüksek oran aşırı sol kanatta yer almakta, bu oranı %82,6 ile ortanın solu takip etmektedir. Buna karşılık, yetkeci kişilik dağılımının en yüksek olduğu grup %100 ile aşırı sağ kanattan oluşmakta, bu oranı %54,9 ile ortanın sağ takip etmektedir. Yelpazede kendilerine nötr olarak

tanımlayan sağ veya sola konumlandırmayan grubun içinde de anti-yetkeci kişiliğin %80,9 ile ağırlıklı olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Sosyo-Politik Kimliğe Göre Yetkeci Anti-Yetkeci Kişilik Dağılımı

Kişilik	Türk	Müslüman	T.C. Vatandaşı	Alevi	Kürt	Diğer
Anti-yetkeci	%70,6	%29,4	%72,2	%75	%80	%90,9
Yetkeci	%29,4	%70,6	%27,8	%25	%20	%9,1
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

Tablo 7'ye göre, araştırmada, yetkeci ve anti-yetkeci kişilik dağılımını katılımcıların kendilerini tanımladıkları sosyo-politik kimliğe göre incelediğimizde, Türk-Kürt etnik kimliği ve Alevi dinsel kimliği ile ulusal kimliğin içerisinde anti-yetkeci kişilik dağılımının birbirine nispeten yakın oranlar sergilediği görülmektedir. Elde edilen bulgulardan yetkeci kişilik dağılımının en yüksek oranla kendilerini dinsel bir kimlik olarak Müslüman diye tanımlayan grubun içerisinde yer aldığı görülmektedir. Sosyo-politik açıdan ankette önerilen kimlik ifadelerine katılmayarak diğer şıkkını işaretleyen toplam 11 katılımcı içerisinde baskın eğilimin anti-yetkeci kişilik olduğu saptanmıştır.

Sonuç ve Değerlendirme

1940'lı yıllardan sonra, sosyal bilimlerde içerisnde ağırlık taşımaya başlayan ampirik çalışmalardan bir kısmı siyasal sistem içerisinde aktör olarak kabul edilen bireyin tercihlerine ve bu tercihleri etkileyen süreçlere odaklanmıştır. Horkheimer ve Fromm ile başlayan ve Adorno ve arkadaşlarının çalışmaları ile ivme kazanan otoriteryan kişilik araştırmaları bireylerin özgürlüklerini kısıtlayan rejim veya liderlere niçin eğilim gösterdiklerine açıklamaya çalışmıştır. Bu amaçla, alanda uygulanan pek çok ölçek geliştirilmiştir; bu ölçeklerden en çok kabulü de Adorno ve arkadaşlarının geliştirdiği Yetkecilik Ölçeği ile Altemeyer'in geliştirdiği Sağ Kanat Yetkeçiliği Ölçeği görmüştür. Bu nedenle, Pamukkale Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinden 159 kişilik bir gruba uygulanan çalışmada bu iki ölçeğe de yer verilmiştir.

Elde edilen bulgulardan hareketle, örneklem grubuna dahil olan öğrencilerin %68,6 ile anti-yetkeci kişilik tipini ağırlıklı olarak sergiledikleri görülmüştür. Cinsiyet açısından yetkeci ve anti-yetkeci kişilik tipi açısından anlamlı bir farklılaşma görülmezken, siyasi görüş yelpazesinde kendilerini tanımladıkları konum ile sosyo-politik kimlik tanımları açısından anlamlı farklılaşmalar gözlenmiştir. yetkeci-anti yetkeci kişilik tiplerine eğilim açısından sosyopolitik kimlik ifadelerinde dinsel kimlikle kendilerini tanımlayanların, etnik kimliğe göre daha belirgin bir farklılaşma yaşadıkları da saptanmıştır. Buna göre, yetkeci kişiliğe en fazla eğilim %70,6 gibi yüksek bir oranla kendilerini müslüman dini kimliği ile tanımlayanlar arasında görülmektedir.

Siyasi görüş yelpazesi açısından aşırı sol ve ortanın solunda kendilerini tanımlayan katılımcıların önemli bir farkla anti-yetkeci bir kişilik sergiledikleri; aksi biçimde aşırı sağ ve ortanın sağında kendilerini tanımlayan katılımcıların ise önemli bir oranla yetkeci bir kişilik tipine eğilimli oldukları tespit edilmiştir. Bu sonuç Adorno'nun dahil olduğu psikanalitik görüşün "Otoriteryenliğin bir aşırı sağ görüş özelliği olduğu, aşırı sol görüşten aşırı sağ görüşe gidildikçe bireylerin otoriteryenlik ve boyun eğicilik düzeylerinin arttığı" yargısını destekler niteliktedir. Ancak, 159 kişilik örneklem grubunun aşırı sağ ve aşırı sol kanatta yer alan katılımcı sayısının yaklaşık %10'una tekabül ettiğini göz önüne aldığımızda, araştırmadan elde edilen sonucun genel bir yargıya varılmasını güçleştirmektedir. İdeolog hipotezinin, "aşırı sağ kadar aşırı sol görüşe sahip olan bireylerin de otoriteryen kişilik örüntüsü sergileyebileceği, bunu tek bir siyasal görüşe atfetmenin doğru olmadığını" yönündeki yargısı ise araştırma sonuçları ile desteklenmemiştir. Ancak bu durum, hipotezin yanlışlanmasından daha ziyade kendilerini aşırı solda tanımlayan grubun içinde kendilerini Kürt etnik kimliği ve alevi dini kimliği ile tanımlayanların ağırlıklı olmalarından da kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle, anket içerisinde mevcut sistemin işleyişine yönelik sorulara bu grubun tepkili bir yanıt vereceği ve anti-yetkeci bir tavır konjektürel olarak sergileyebilecekleri de göz önünde tutulmalıdır.

Dolayısıyla üniversite gençliği gibi sınırlı bir alanda ve küçük bir örneklem grubu ile yapılan bu çalışmanın seçmenler gibi daha geniş bir alan ve örneklem grubunda uygulanması; evrensel genellemelerin yapılması ve mevcut hipotezlerin sınanmasında daha sağlıklı sonuçlar verebilecektir. bu nedenle, yapılan çalışmanın bundan sonra alanda yapılacak çalışmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

References

- Adorno, T. Frenkel, B. Levinson, D. Nevitt S. (1950). *The Authoritarian Personality*, Norton & Company, New York.
- Altemeyer, B. (2006). *The Authoritarians*,
<http://www.evcforum.net/DataDropsite/TheAuthoritarians.pdf> (erişim tarihi: 15.04.2017).
- Batmaz, V. (2006). *Otoriteryen Kişilik*, Salyangoz Yayınları, İstanbul.
- Güldü, Ö. (2010). "Üniversite Öğrencilerinde Siyasi Kimlik", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Ankara (Doktora Tezi).
- Güldü, Ö. (2011). "Sağ Kanat Yetkeçiliği Ölçeği: Uyarılama Çalışması" *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2 (2), 27-51.
- Hasta, D. (2002). "Yetkeci kişilik ve siyasal düşünce karmaşıklığı ile siyasal ideoloji arasındaki ilişki", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (Yayınlanmamış doktora tezi).
- Hasta, D. & Dönmez, A. (2009). "Yetkecilik ve Bilişsel Karmaşıklık Düzeyi İle Siyasal İdeoloji Arasındaki İlişki", *Türk Psikoloji Dergisi*, 24 (64), Aralık, 19-29.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1973). *Gençlerin Tutumları: Kültürler Arası Bir Karşılaştırma*, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Sönmez, B. (2014). "Politik Güven: Dindarlık, Yetkecilik, Sistemi Meşrulaştırma Ve Değerler Açısından Bir İnceleme", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Ankara.

The Relationship of Risk Perception, Risk Avoidance, and Variety Seeking among Potential Tourists

Hakan BOZ¹, Aytuğ ARSLAN², Özer YILMAZ³, Erdoğan KOÇ⁴

Extended Abstract

1. Introduction

The tourism industry makes great contribution to the countries' economies. At the same time, it helps to balance regional income distribution. Tourist spending can have successive and magnified effects on the host country's economy apart from the direct revenues. The recipients of direct expenditures spend that money to purchase necessary goods, called indirect-multiplier effect. Secondly, the beneficiaries of the direct and indirect spending purchase unrelated goods and services, thus creating an induced-multiplier effect. (Fletcher, 1995; Bahar, 2006; Kızılgöl & Erbaykal, 2008; Akan & Işık, 2009; Kanca, 2015). However, there are significant fluctuations in demand in the tourism sector. This situation can adversely affect destinations which are largely dependent on tourism revenues. One of the important factors affecting demand fluctuations related to destinations is the risk perceptions of the tourists.

The main aim of this study is to determine the effect of risk perception on destination choice behavior. For this purpose, the study was carried out to understand how potential domestic tourists perceive the risks related to security and respond to them in terms of destination decision making. The survey which was conducted in the form of a structured questionnaire was applied to 163 participants.

2. Literature and the Rationale of the Study

It is important to note that as Yanga & Naira stated (2014), there is distinction between perceived risk and perceived uncertainty which have the different impacts on travel decision making process. Perceived risk is used when the probability is known, otherwise, perceived uncertainty is more appropriate. Therefore, war and political instability, health concerns, crime, terrorism and natural disasters are critical tourism risk factors (Gray et al. 2011) that can be triggered by an event with known probability. However, functional (organizational), satisfaction, and time risks which stem from intangibility, heterogeneity, perishability, and inseparability characteristics of tourism are much more related to perceived uncertainty. Specific customer expectations regarding the level of service are intangible because the actual

¹ Asst. Prof. Dr. Uşak University, Faculty of Applied Sciences, Department of International Trade, onlyhakanboz@hotmail.com

² Asst. Prof. Dr. İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Guidance, aytug.arslan@ikc.edu.tr

³ Asst. Prof. Dr. Bandırma Onyedi Eylül University, Faculty of Applied Sciences, Department of International Trade, ozer_yil@hotmail.com

⁴ Prof. Dr. Bandırma Onyedi Eylül University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration, ekoc@bandirma.edu.tr

service encounter cannot be experienced in advance. The customer does not have the opportunity to test or experience many aspects of the product, such as its price, quality, quantity, and duration (Mitchell & Greatorex, 1993, Kapoor et al. 2011).

For tourism, which is a recreational event, it can be said that a safe destination perception is one of the most important factors affecting holiday decisions. Because security needs are at the beginning of people's most basic needs. Rogers' (1975) Protection Motivation Theory has been used to explain travel intentions associated with perceived risk. The protection motivation theory proposes that in a risky decision process the individuals' intention of adopting protective behaviour, such as risk avoidance. That is, individuals engage in protective behaviour when the severity of the outcome of a threat is high (e.g. loss of life), the chances of occurrence are high, and the means to remove a threat are effective (e.g. choosing an alternative destination), and individuals can control the consequences (e.g. time and money for alternatives are available) (Rogers, 1975, cited by Kapuscinski.2014).

3. Methodology

3.1. Study Sample Data Collection Method and Measures

The purpose of this study is to discover whether high risk perception leads consumers to the variety seeking behaviour when they decide on a destination for their holiday. The survey was conducted in the form of a structured questionnaire. 163 travellers participated in the study. Convenience sampling was used for the data collection method. Because of the time and cost constraints the data was gathered by using online.

The questionnaire consists of two parts. In the first section, there are two scales and 5 items for each scale that measure risk avoidance (Sharma, 2010) and variety seeking behaviour. Scales were 5-point Likert-type, ranging from 1 (strongly agree) to 5 (strongly disagree). In the second part of the questionnaire, there are 3 questions about participants' age and gender status.

3.2. Findings

Table 1. Principal Component Analysis

Items	Factor 1	Factor 2
Risk Aversion1	0,627	
Risk Aversion2	0,764	
Risk Aversion3	0,789	
Risk Aversion5	0,698	
Variety Seeking Tendency 1		0,823
Variety Seeking Tendency 2		0,752
Variety Seeking Tendency 3		0,741

Variety Seeking Tendency 4		0,695
Variety Seeking Tendency 5		0,746
Eigen Values	2,086	1,567
% of Variance	52,157	56,618
Kaiser-Meyer-Olkin	0,731	0,802

Table 1 shows the results of principal component analysis (PCA). A principal component analysis identifies the underlying structure within a set of observed variables (Wold, S., Esbensen, K & Geladi, (1987; Cooper & Schindler, 2001). Statistical Package for the Social Sciences (SPSS v20) software was used in the assessment of validity of the data obtained from the scales. Risk aversion dimension (Factor 1) loaded on 5 variables and Variety seeking behaviour dimension (Factor2) loaded next 5 variables. After principal component analysis reliability analysis of data obtained from scales was performed. According to the results of the reliability analysis Risk Aversion dimensions’s Cronbach Alpha value $\alpha=0,788$ and Variety Seeking Tendency dimensions’s Cronbach $\alpha=0,803$.

Before the analyses, it was checked whether the values obtained from the scales were normally distributed. Values of skewness and kurtosis were checked to check the normal distribution of the data. Skewness and kurtosis values of each item are between -3 and 3. According to the values of skewness and kurtosis, the data obtained from the scales are normally distributed (Corrado, 1996). Due to this reason Pearson correlation have been used to test relation between variables.

Table 2. Correlation Analysis

	Variety Seeking Behavior
Risk Averison	-,238**
p	,002

****.** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

According to the correlation analysis there was a statistical negative correlation between risk aversion and variety seeking behaviour ($r=-0,238$, $n=163$, $p=0,05$) intention of potential tourist. According to the research results, as the perception of the risk towards the destination increases, the variety seeking behaviour decreases.

A simple linear regression was conducted to predict participant’s variety seeking behavior based on risk avoidance. Results of the regression indicated that risk aversion significantly predicted variety seeking behavior $\beta=0,42$, $t=(163)=3,115$, $(F=1,162)= 9,705$, $p< 0,05$). Regression equation was found $(F=1,161)= 9,705$, $p< 0,05$ with an R^2 of 0,05. According to the regression results risk aversion of the participants effects their variety seeking behavior.

Moreover, 89.3% of the participants stated that they wanted to travel in regions with less security risk. Research findings also show that it is necessary to include visual or verbal messages related to the location of high risk areas for reducing the destination perceived risk because perceived risk motivates intensifies information seeking (Witt & Moutinho 1995). Table 3 shows the distribution of risk avoidance and variety seeking tendency according to genders. According to the results of analysis, women tend to have more variety seeking tendency. Moreover, it is seen that women tend to avoid risk more than men.

Table 3. Descriptive Statistics

Dimension		n	Mean
Variety Seeking Tendency	Female	102	4,2564
	Male	61	4,0000
Risk Aversion	Female	102	3,9404
	Male	61	3,8770

4. Conclusion

As emphasised in the studies of Garg (2015) and Cavlek (2002) that safety and security are the primary conditions for tourism development of a destination. Unsafe destinations are unable to successfully compete with safe destinations, even despite efforts to promote high quality natural and contrived attractions. Risk perceptions significantly influence the intention to travel. Furthermore, risk perceptions seem to have a great effect on avoidance of geographic regions and destinations (Sönmez & Graefe, 1998a). Thus, if the potential tourist perceives that the risk of encountering terrorism at a destination is high, then the individual may seek other destinations for their vacation (Sönmez & Graefe, 1998b).

If the foreign tourists flocking the same destination annually such as Russian tourism demand to Turkey for seaside resorts along its Aegean and Mediterranean Sea coasts feel high perceived risk on Turkey, this may force them to seek different destinations as happened in 2016. However, especially, cultural motivated domestic tourists who comprise sample group in this study do not show variety-seeking behaviour when they perceive high risk. They prefer to visit the destination where they have been before rather than experiencing different parts or cultures of the country.

Keywords: Tourism, Marketing, Risk Perception, Demand, Variety Seeking Behavior

JEL Codes: M31, Z33, L80

References

Akan, Y., Işık, C. (2009). “Yabancı Ziyaretçi Harcamalarının Ekonomik Büyümeye Etkisi (1970 – 2007)”, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 20(2), 197-203.

Bahar, O. (2006). "Turizm Sektörünün Türkiye'nin Ekonomik Büyümesi Üzerindeki Etkisi: VAR Analizi Yaklaşımı", *Celal Bayar Üniversitesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 13(2):137-150.

Cavlek, N. (2002). "Tour Operators and Destination Safety". *Annals of Tourism Research*, 29(2), 478-496.

Cooper, D. R. & Schindler, P. S. (2001). "Business research methods", New York: McGraw-Hill Companies.

Corrado, C. J., & Su, T. (1996). "Skewness and kurtosis in S&P 500 index returns implied by option prices", *Journal of Financial research*, 19(2), 175-192.

Fletcher, J. (1995). Economics and Forecasting - Economic Impact. In S. F. Witt., L. Moutinho (Eds.), *Tourism Marketing and Management Handbook*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Garg, A. (2015). "Travel Risks vs Tourist Decision Making: A Tourist Perspective", *International Journal of Hospitality & Tourism Systems*, (8)1, 1-9.

Gray, L. P., Schroeder, A., Kaplanidou, K. (2011). "Examining the Influence of Past Travel Experience, General Web Searching Behaviours, and Risk Perceptions on Future Travel Intentions", *International Journal of Safety and Security in Tourism/Hospitality*, (1)1, 64-92.

Kanca, O.C. (2015). "Turizm Gelirleri ve Ekonomik Büyüme: Türkiye Örneği (1980-2013)", *Marmara Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8, 1-14.

Kapoor, R., Paul, J., Halder, B. (2011). *Service Marketing: Concepts & Practices*, New Delhi: Tata McGraw Hill.

Kapuscinski, G. (2014). "The Effects of News Media on Leisure Tourists' Perception of Risk and Willingness to Travel, with Specific Reference to Events of Terrorism and Political Instability", A thesis for the degree of Doctor of Philosophy, Bournemouth University.

Kızılgöl, Ö., Erbaykal, E. (2008). "Türkiye'de Turizm Gelirleri ile Ekonomik Büyüme İlişkisi: Bir Nedensellik Analizi", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(2), 351-360.

Mitchell, V. W., Greatorex, M. (1993). "Risk Perception and Reduction in the Purchase of Consumer Services", *The Service Industries Journal*, 13(4), 179-200.

Rogers, R. W., 1975. "A Protection Motivation Theory of Fear Appeals and Attitude Change", *Journal of Psychology*, 91, 93-114.

Sharma, P. (2010). Measuring personal cultural orientations: scale development and validation. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 38(6), 787-806.

Sönmez, S., Graefe, A.R. (1998a). "Determining Future Travel Behaviour from Past Travel Experience and Perceptions of Risk and Safety", *Journal of Travel Research*, 37, 171-177.

Sönmez, S., Graefe, A.R. (1998b). "Influence of Terrorism Risk on Foreign Tourism Decisions", *Annals of Tourism Research*, 25, 112-144.

Witt, S. T., Moutinho, L. (1995). *Tourism Marketing and Management Handbook*, Hertfordshire: Prentice Hall Europe.

Wold, S., Esbensen, K., & Geladi, P. (1987). "Principal component analysis", *Chemometrics and intelligent laboratory systems*, 2(1-3), 37-52.

Yanga, C. L., Naira, V. (2014). "Risk Perception Study in Tourism: Are We Really Measuring Perceived Risk?", *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 144, 322 – 327.

Turkish Tradition and Beliefs for 5000 Years from Ergenekon to **Iğdır**

Fatih TURANLI¹

Extended Abstract

Culture is one of the most important vessels carrying nations from the past to the future. It is a historical fact that the nations that cannot be fed from these vessels cannot sustain their existence today. There is no doubt at the beginning of the most frequent places of cultural erosion that settlements are located at the border.

Iğdır, whose cultural heritage, history, traditions and customs have a rich cultural diversity, is one of the important points of history of the country in terms of geography at the same time.

It is possible to come across a large number of non-concrete cultural elements of Central Asia that are still being tried to live in the region. These include the Nevruz Feast, the Black Feast, Jump from the fire, Listen to the door, To cut forty eye fabric, Jump from the fire, , Kosa-Gelin, Dodu, Hıdır-Ellez, With these traditions being lived, Iğdır is a cultural bridge that has remained in Anatolia and the other in Central Asia.

With this study, it is now possible to draw attention to these rituals which are being tried to be kept alive in the province of Iğdır, where the first source of Turkish history is emerged and the traditions of the Central Asian geography where the sun is firstly born, To create an academic work that is not done up to.

Keywords: Iğdır, Culture, Nevruz, Black Feast.

JEL Codes: Z10, Z11, Z13, Z19

Ergenekondan **Iğdır**a 5000 Yıllık Türk Gelenek ve İnançları

1. Giriş

Çalışmanın Amacı: Küreselleşen dünyada kültürlerin kaynaşarak popüler kültür denilen ortak kültür paydasına dönüştüğü günümüzde, Türk tarihinin ilk kaynaklarının ortaya çıkığı Orta Asya coğrafyasındaki geleneklerin halen yaşatılmaya çalışıldığı ülkemizin doğuya açılan sınır kapısı ve güneşin ilk doğduğu yer olan Iğdır ilinde yaşatılmaya çalışılan bu ritüellere dikkat çekmek ve şimdiye kadar yapılmayan akademik bir çalışma oluşturmak.

¹ Lecturer, Kafkas University, f.turanli@hotmail.com

Yöntem: Kapsamlı bir literatür çalışması yapıldıktan sonra yörede yaşatılmaya çalışılan ritüeller hakkında kaynak kişilere başvuruldu. Olaylar yerinde gözlemlenerek gerekli kayıtlar tutulup fotoğraflar çekildi.

Kapsam: Yörede halen yaşatılmaya çalışılan Orta Asya kökenli çok sayıda somut olmayan kültür unsuruna rastlamak mümkündür. Bunlar arasında Nevruz Bayramı, Kara Bayram, Ateşten Atlamak, Kulak Asmak, Kırk Göz Kesmek, Top Atmak, İğne Salmak, İl Tefili, Kapı Kapı, Baca Baca, Kosa-Gelin, Dodu, Hıdır-Ellez, On Dökmek, Kirvelik bu bildirinin çerçevesini oluşturacaktır.

2. İğdir’da Yaşatılmaya Çalışılan Türk Gelenek ve İnançları

Kültür, milletleri geçmişten geleceğe taşıyan en önemli damarlardan birisidir. Bu damarlardan beslenemeyen milletlerin günümüzde varlıklarını sürdüremediği tarihi bir gerçektir. Kültür erozyonuna en çok uğrayan yerlerin başında hiç şüphesiz sınırlardaki yerleşim yerleri gelmektedir. Ülkemizin üç ülkeye sınırı olan tek ili İğdir bu kültür erozyonunu soydaş Azerbaycan Türkleri ile bir avantaja çevirmiştir.

Sahip olduğu kültürel mirası, tarihi, gelenek ve göreneklere zengin kültür çeşitliliği ile günümüze gelebilmiş olan İğdir, aynı zamanda bulunduğu coğrafya itibarıyla de ülke tarihinin önemli noktalarından birisidir.

Ortalama altı bin yıllık tarih içerisinde birden fazla kültür ve uygarlığa ev sahipliği yaptığı anlaşılan İğdir’in kültürünün şekillenmesinde bu medeniyetlerin katkılarının olduğu şüphesizdir.

İğdir Bölgesinde yaşatılmaya çalışılan gelenek görenek ve inanç sistemlerinin kaynağına inildiği zaman bu unsurların tamamına yakınının Orta Asya kökenli ve Türklerin ilk dini olan Gök Tanrı İnancı ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Bu inanç sistemi Anadolu toprakları ve İslam dini ile birleştiğinde kendine has bir KÜLT anlayışı ortaya koymakla birlikte eski gelenek ve inanç sistemlerinin de terk edilmediği anlaşılmaktadır.

Yöre uygun iklim koşulları dolayısıyla tarih boyunca sürekli tarım ile uğraşmıştır dolayısıyla iklim olayları yörede oldukça hassasiyet arz etmiştir. Kış ve bahar ayları çeşitli dönemlere ayrılmış ve bu tarihlerde çeşitli etkinliklerle nesilden nesile aktarılmıştır. Bu dönemler 21 Aralık tarihinde Büyük Çile ile başlar 21 Mart Nevruz ile son bulur.

2.1. Hıdır-Ellez:

Bu etkinliklerin ilki Küçük Çilenin bitiminde yapılan Hıdır- Ellez Kültüdür. Bu kült Anadolu’nun birçok yerinde değişik tarihler ve etkinliklerle yaşatılmaktadır. İğdir yöresinde ise evlerde Kavut yapılıp kavut hem yemek için hem de tutulan dileğin kabul olup olmayacağı ile ilgili Hızır Peygamberden beklenen yardımdır aslında. Hazırlanan Kavut bir tepsiye konur yanına bir tas su bir ayna ve bir tarak konarak tepsinin üstü kırmızı bir örtü ile kapatılır ve sessiz bir yere konur. İnanişe göre Hızır Peygamber gelip Kavut yiyip su içip aynaya bakarsa dilek kabul olurmuş. Hızır’ın geldiği Kavutun üzerindeki atının ayak izi ve el izinden anlaşılır.

2.2. Kosa Kosa (Kosa-Gelin, Kosa-Keçi, Kosa- Keçel) :

İğdir yöresinde Nevruz döneminde oynanan bir orta oyunudur. Aynı zamanda Nevruzun da habercisidir. Kosa bey rolünde bir köy delikanlısıdır. Kıyafetleri özeldir kışı temsil eder.

Ekibinde baharı temsil eden hamile bir gelin, bir keçi ve birde keçel denen kel biri vardır. Ekip üyeleri boyunlarına zil ve çingıraklar takarlar. Oyun çeşitli maniler eşliğinde oynanır. Kosa oyunu hangi evin önünde oynanmışsa o evden un, yağ, şeker, para gibi çeşitli bahşişler verilir. Oyunun sonunda kışın bitimine vurgu yapmak için Kosa ölür.

2.3.Çarşamba Gelenekleri:

En eski Türk inanç sisteminin bakiyesi olarak “Nes”, yani uğursuzdur. Bu inanıştan çeşitli çarşamba adetleri doğmuştur; Ahir Çarşamba; yani yılın son Salı günü ve gecesini kapsayan uğursuz ve tek gün. Ahir Çarşamba yöredeki Atalar Kültünü yaşatan en önemli ritüellerdendir.

2.4. Kara Bayram (Kabir Üstü):

Bugün son bir yıl içerisinde yakınlarını kaybedenlerin yastan çıktıkları gündür ve mezarlıkların ziyaret edilip temizlendiği ölülerin hayrına Helva, Erdek (Yöresel bir tür tatlı çörek) ve şekerlerin dağıtılıp ölülerin ruhlarına Kuran okunup dua edildiği gündür. Bu Ritüel mezarlıkta toplu bir tören edasında yapılır. Herkes kendi yakınının mezarını ziyaret ettikten sonra yeni ölü olarak kabul edilen son bir yıl içindeki ölülerin mezarları ziyaret edilir yakınlarına baş sağlığı dilenir ve böylece o aile yastan çıkararak düğün vb organizasyonlara katılabilir. Bunun için Kara Bayram olarak isimlendirilir ve bugün ruhların azat edilip yakınlarının evlerini ziyaret edeceği yaygın kabul edilen bir inanıştır.

2.5. Nevruz BAYRAMI:

Nevruz Bayramı ya da kısaca Nevruz Orta Asya Türk Cumhuriyetleri, Anadolu, İran, Afganistan ve Küçük Türk boylarının hepsinde Baharın Bayramı, Yeni Yıl, Doğanın Uyanışı gibi çeşitli isim ve manalarda kutlanmaktadır. Türklerin (Göktürklerin) Ergenekon'dan demirden dağı eritip çıkmalarını, baharın gelişini, doğanın uyanışını temsil eder. Doğu Türkistan'dan Balkanlara kadar tüm Türk kavimleri ve toplulukları tarafından, MÖ 8. yüzyıldan günümüze kadar her yıl 21 Mart'ta kutlanır. Iğdır yöresinde Nevruz çeşitli etkinlikler düzenlenerek kutlanır. İl Tefili, Kapı Kapı, Baca Baca ve Yedi Levin Nevruzun en önemli ve olmazsa olmaz etkinliklerindedir.

2.6. Yedi Levin Honçası (Tepsisi):

Yedi çeşit demektir. Bayramın en önemli etkinliklerindedir. Bu gece her evde meyve ve yemiş harmanlaması yapılır: kuru üzüm, kuru incir, fındık, fıstık, ceviz, lokum, ve soğan kabuğu ile kırmızıya boyanmış yumurta mutlaka bu çeşitlerin içinde bulunur. Çeşit listesinin uzunluğu veya kısalığı, hiç şüphesiz ailenin ekonomik gücü ile orantılıdır. Bu meyve ve yemiş harmanlaması, evin büyüğü tarafından ilk önce evdekiler olmak üzere pay edilir. Bu pay etmede yaşa, oğlana, kıza hatta doğmamış fakat doğmak üzere olanlara, uzaktaki akrabalara bile dikkat edilir.

2.7. Kapı-Kapı(Bayramçalık):

20 Mart günü çocukların katıldığı etkinliktir. Bütün çocuklar ellerinde torbalarıyla ev ev gezer bayramlık yumurtasını ve çerezini toplar. Günün, bayramın en önemli bayramlığı hiç şüphesiz soğan kabuğu ile kırmızıya boyanmış nevruz yumurtasıdır.

2.8. Baca Baca:

Nevruz Bayramının en önemli unsur ve sembollerinden biriside Ateştir. Doğanın dört unsurundan biri olan Ateş, birçok kültürde bir kült olarak kendisine yer bulmuştur. Baca Baca 20 Mart akşam ve gece yapılan bir etkinliktir. Öncelikle akşam hava kararmadan ateş yakılır. Bu akşam her evin önünde, her mahallede, köylerde köyün ortasına ateş yakılır ve üzerinden atlanır. Ateş üzerinden atlanırken de bugüne özel manilerle yılın bütün kötü enerjisinin atıldığına inanılır ve yeni yıla hafiflemiş ve temizlenmiş bir şekilde girilir. Bu gecenin ikinci etkinliği ise şal atma etkinliğidir.

2.9. İl Tefili:

21 Mart gecesi yapılan bir etkinliktir. Yılın tahvili, değişmesi anlamındadır. Eski yıla ait gecenin bitip yeni yıla ait gecenin başladığı gün, saat, dakikadır. Bütün niyetlerin ve duaların bu anda (il tefilinde) olduğuna inanılır. Bu değişim saatinde ailenin bütün fertleri “honça” adı verilen yedi levin sofrasının başına toplanarak daha iyi bir seneye girilmesi için dua edip Allah’a yalvarırlar. Bu geleneğe günümüzde ancak birkaç evde rastlanılmaktadır.

3. Sonuç:

Kültür bir toplumun tarihsel süreç içerisinde ürettiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi öğelerin bütünüdür. Bir toplumun kimliğini oluşturan ve onu diğer toplumlardan farklı kılan kültür, toplumun yaşayış ve düşünüş tarzı olarak da değerlendirilir. İğdır ve çevresi bu kültür unsurları ile Orta Asya coğrafyası ile bağlarını devam ettirmektedir. Orta Asya kökenli yaşatılmaya çalışılan bu kültür öğeleri kuşaktan kuşağa aktararak korunmuş, zamanla bir takım değişim ve dönüşüm yaşayarak gelecek nesle milli bir kimlik olarak sunulmuştur. Bu kültür unsurlarının korunması yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması için kapsamlı çalışmaların yapılıp projelerin hazırlanarak bu ritüellerin kayıt altına alınması gerekmektedir. Bu çalışma ile İğdır kültürüne ait Somut Olmayan Kültür Unsurlarının bir derlemesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İğdır, Kültür, Nevruz, Kara Bayram.

JEL Kodu: Z10, Z11, Z13, Z19

References

Iğdır Kültürü. <https://cemil76.wordpress.com/igdirin-gelenek-ve-gorenekleri/> (30.03.2017).

Iğdır İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.
<http://www.igdirkulturturizm.gov.tr/TR,55675/hayatın-donum-noktaları.html> (17.05.2017).

Nezir KUMLAY, (Doğum Tarihi: 1966) Kaynak Kişi (17.02.2016-21.03.2017).

Sakine TOPALOĞLU, (Doğum Tarihi: 1963) Kaynak Kişi (25.01.2016-11.02.2017).

Seriye TURANLI, (Doğum Tarihi:1943) Kaynak Kişi (17.02.2016-21.03.2016-16.03.2017-21.03.2017).

Tamariye DUMAN, (Doğum Tarihi: 1943) Kaynak Kişi (17.02.2016-21.03.2016-16.03.2017-21.03.2017).

Unusual Harmonisation in Turgut Uyar's Poems

Erdost ÖZKAN¹

Extended Abstract

1. Introduction

The purpose of this study is to search and study the notion of "unusual harmonization" which is mainly used in poetic language in all of Turgut Uyar's poems. In the study, 22. edition of Yapı Kredi Publications (January-2016) the poetry book 'Buyuk Saat' which involves all the poetry of Turgut Uyar was studied. A total of three hundred eighty (380) poems placed in eleven chapters headline was studied and after the document analysis of the poems were completed the notions which are subject to the study are arranged.

2. Theoretical Framework

Poetry is a literary genre which shows up during the vision formation of language through images. In this context, there are some means of emotions which revive in both language and its carrier, individual. One of these is the notion of unusual harmonization.

Poetry is the most obvious reflection of a state of emotion. Poetry is individual's semantic expressing. Poetry is a new kiss born from the dance of the words. Poetry is the leaves of a tree grown in the hands of the poet which never go pale. Poetry is the snowdrop expecting to blossom in the hidden soils of the meaning. Poetry is a fresh bread formed from the compound of human and melody.

Within this context, unusual harmonization is literary uses which we encounter during images' rich and dazzling semantic journey and try to form a meaning from odd meaningless state which pause the reader.

3. Findings

Unusual harmonization examples obtained from all the poetry of Turgut Uyar:

- *çekemezsin bir yere sineden başka...
- *bir dudağı yerde, bir dudağı gökte...
- *hangi cebini karıştırırsan yalnızlık... (*Sonnet*)
- *şimdi taştan çıkardığım ekmekle..
- *bir tutam sakız oluyor ağızımda zaman... (*Ölüme Dair Konuşmalar*)
- *kadın yüklü gemiler...

¹ Araştırma Görevlisi, Dicle Üniv. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, erdostozkan@gmail.com

- *toprağın nemli bekareti
- *tükenmez bolluk... (*Şehitler*)
- *nazlı sahiller...(*Türkiyem*)
- *sanki rahat bir toprakmışım da içime bir cemre düşmüş gibi ısındım
- *mağrur Anadolu silkinmiş...(Bahar başlangıcında düşünceler)
- *hür, yayan yapıldak vatanımda...(Turnam seninle)
- *saçlarım bir kutuptan öbürüne dek uzamış...
- *başlamış zari zari yaş dökmeye ellerim...
- *mor rüyalar asmalarda pembeleri yatakta yola düşüp huu demişsin huu işitmişsin tut ki gecelerce mısralar boyu gitmişsin...
- *boy vermeye başlamış yıldızlar kadir kadir... (*Bir sessiz geceden turnam*)
- *kaderimi vurmuş sırtıma...
- *bu memleket kavlı çakmak, sarma cigara (*Turnam bir devir çalsak felekten*)
- *karanlık damarlarımdan... (...se turnam)
- *geceler susar, gündüzler dile gelir tadından...
- *kardeş gıcirtısını duyuyorum...(*Kantar Köprü Destanından*)
- *sırtlarında tatlı düşlere benzer yüklerle köylüler
- *bir kokudur duyduğum ölümsüz hem bereketli...(*Kantar Köprü Destanı*)
- *kurak masallar başlar huzursuz yataklardan...
- *morumsu uykulardan, selâm, aleykümselâm...(*Kantar köprüünün gecesi*)
- *bize başka havalar getir çapadan dönmüş terli terli kız koksun, ay ışığında yıkanmış çil çil kız oğlan kız koksun...(*Rüzgar*)
- *yağmış durmuşum kendi içime...(*Kadere ve gönlüme dair*)
- *ne uzun boylu veda...(*Bir garip ölmüş diyeler*)
- *uykuları ya buluttan, ya sudan...(*Af kanunu*)
- *pırıl pırıl öpüşlerle başlar yarın...
- *bir çeşmedir dökülen omuzlarımdan...
- *tanıdık, bildik günler sarkar takvimden... (*İthaf*)
- *bir vakitsiz meyve dilemeliydik Tanrı'dan...
- *kırık dökük besteler...
- *gözlerimde bir yağmurlu gün başlar... (*Bitmemiş Şiirler*)
- *uzanıp kendi yanaklarımdan öpüyorum... (*Geyikli Gece*)
- *çantasına yalnızlığını koydu...
- *öbürü bir aşk kaçırarak gümrüksüz... (*Tel Cambazının Rüzgarsız Aşklara...*)
- *bir gözsüz kulaksız elsiz ayaksız güdük bir gün... (*Denize gidip dönen mavilerin...*)

- *bu güneşi değiştiren evlerde terzilik yapılır... (*Güneşi Kötü O Evler*)
- *bu ikide birde bozulan güneş... (*Eski Kırık Bardaklar*)
- *şu kaçamak ışıklar...
- *bu karanlık böyle iyi afferin Tanrıya...
- *tuttukça güçleniyorum kalabalık oluyorum... (*Göğe Bakma Durağı*)
- *deli örümcekler gibi yalnızlığa vurgun...
- *bir doyurgan yalnızlık geliyor aklıma... (*Yangın Toplantısı*)
- *arapkanlı duygular, akçaburgaz yalnızlığım... (*Sular Karardığında...*)
- *uydurulmuş yıldızlar, heykellerin ayıpsız çıplaklığı... (*Akçaburgazlı Yekta'nın...*)
- *sarımsak demetlerinden artakalmış güneşler...
- *bütün duygularımın başı darda... (*Telefonda İyi Loş Oda*)
- *ölü kadınların öpölü çocuklar doğurması... (*Kankentleri*)
- *sıkıntılı bira şişelerine...
- *mozayık göklerinde yabancı akşam kuşları... (*Sigma*)
- *yasak balkonları göz ucuyla ölçmek... (*Dünyada*)
- *neşenin hiç yakışmadığı gözlüklü ellerine... (*Maya*)
- *bütün mümkünlerin kıyısında... ('*Tütünler Islak*' giriş yazısı)
- *yalnızlığınızın bütün yakılmış mumları...
- *uykulu zehirler... (*Uyanınca Üşümek*)
- *yakalım karanlığın kıllarını, iğrentimizin rüzgarı (*Ellerimde Bir Çalgı*)
- *büyük ölümün azı dişleri... (*Ellerimde Bir Çalgı*)
- *aysız, çiçeksiz vazgeçmeler...
- *dondurmalar dondu... (*Övgü, ölüye*)
- *titrek, sabırsız yorgun bacakları... (*Terziler Geldiler*)
- *çocuksuzluğunu ve memesizliğini tutan bir kadın...
- *çirkin akustik yetersizlik... (*Son Üçü Beş*)
- *döner kapılar ağlıyordu... (*Çağdaş Yeri Mızrağın*)
- *başarısız bir deniz akşamına hiçbir şeyi kalmayan (*Kadırga*)
- *ölüm ıslaktı dünyada. Denizsiz bir salı günüydü
- *hep gazeteler yaşarım orda burda, bir ölünün içindeyiz (*Ölü Yıkayıcılar*)
- *yenilmenin tohumunu taşır her Pazartesi (*Yenilgi Günlüğü*)
- *şiş karınlı şilepler... (*Güneşi Bol Ülke*)
- *Uzun saçlı aldanışların böldüğünü... (*Açıklamalar*)
- *bütün cinselliğimle Akdenizi avuçluyorum... (*Büyük Saat*)

- *gözümün en yaşlı yaşı akar... (*Hemofili*)
- *bencil ölüm... (Herkes)
- *halkımın fakir akşamları... (F. D. Lorca İçin Üç Şiir)
- *kim bilir bir akşam saatinin bir piyanoyla sevişmesi...
- *Kalkıp tokatlarınız bir yanışlığı...
- *En kaba dağlarda incelik bulduğumuz...
- *Kaçamak buluşmalarını ara sokakların, biz ki sahipsiz hatırayız... (Ağıtlar Toplamı)
- *haziran sancılı bir ülke, omuzsuz ve süreksiz bir adam... (*Bir Haziran Tüketimi..*)
- *ben gene bir kürdanın diş etlerine batmasıym bir çürük azı dişini kenarında...
- *ben aranan bir şeyim bir parça analjezik...
- *temiz bir ilişkinin bulutsuzluğu...
- *kendi öz hüznümüzün ılık tarlası... (*Hızla Gelişecek Kalbimiz*)
- *kullanmam ucuz özgürlüğü sana sığınırım, azarladığım bir dünyayı suya bırakıp...
- *kavuniçi duygular ve yataklar ölsün... (*Sulfata 'ya*)
- *portakal incinir, tütün utanır, incirler kanar... (*Yokuş Yol'a*)
- *çılğın bir yürüyüşün en tetik yolcusu... (*Su Yorumcuları 'na*)
- *karşılarım bir yanlış akşamı bir otobüs durağında... (*Dikilitaşlar'a*)
- *temmuzun gülünçlüğü ve hüznü haziranın...
- *rıhtımlarda insanlarla aşk yapan vinçlere... (*Kırlara Gitme 'ye*)
- *gözlerim mavi, senin dumanın mavi, yüreğimiz bir okka çiçek...
- *haydi ben geldim oturup konuşalım ey gök, in dolaş bir yerlerde buluşalım ey gök... (*rubai*)
- *koca gözlü Akdeniz'in rüzgarı... (*Baharat Yolu*)
- *günlerim, gecelerim kanadı... (*Sâdâbâd'a Kaside*)
- *gecenin sözlüğünde... (*Gecenindir*)
- *diri gülümseyiş... (*Bomboş Bir Sayfaya Fahriye*)
- *yüzü ata boyalı, çığılığı kardan geri... (*Kar Sesi*)
- *kar, soluk bir gülüşün kefenini yırtıyor...
- *eskimekten yassılmış bir tepenin hüznüyle... (*Kazı*)
- *ey bir yelkende kurutulmuş güneş anısının giderilmez akşamsızlığı(*Güverteden Biri*)
- *artık okunmaz mı güllerin eskimiş yasası...(Şehirden Biri)

4. Conclusion

As a conclusion we can say: Turgut Uyar, one of the most significant poets of İkinci Yeni, referred to many themes in his poems periodically and enriched this performance by the images he used. Another element crowning imaginative use is unusual harmonization that is

the subject to our study. It can be easily seen as a result of total three hundred eighty (380) poems' document analysis in poetry book "Buyuk Saat" that Uyar who attributed hidden and literary meanings to poetry with this notion, reached to many semantic values and astonished his readers. "İkinci Yeni", also noticed with its imaginative richness, equipped Turkish poetry's most productive period by means of image and difference through Turgut Uyar's poetry too.

Keywords: Turgut Uyar, unusual harmonisation, poem

Turgut Uyar'ın Şiirlerinde Alışılmamış Bağdaştırma

Geniş Özet

1. Giriş

Bu araştırmanın amacı daha çok şiir dilinde kullanılan 'alışılmamış bağdaştırma' kavramını, Turgut Uyar'ın bütün şiirlerinde aramak ve irdeleyebilmektir. Araştırmada Yapı Kredi Yayınları'nın 22. baskısı (Ocak-2016) olan ve Turgut Uyar'ın bütün şiirlerini barındıran 'Büyük Saat' adlı şiir kitabı incelenmiştir. On bir bölüm başlığında yer alan toplam üç yüz seksen (380) şiir incelenmiş, şiirlerin doküman analizleri yapıldıktan sonra araştırmaya konu edilen kavramlar sıralanmıştır.

2. Kuramsal Çerçeve

Şiir, dilin imgelerle düş yaratımında ortaya çıkan bir edebi türdür. Bu bağlamda şiirin dilde ve onun taşıyıcısı bireyde canlandığı hislerin bazı araçları bulunmaktadır. Bunlardan biri de alışılmamış bağdaştırma kavramıdır.

Şiir, bir duygu halinin en belirgin yansımasıdır. Şiir, bireyin anlamsal bir dışa vurumudur. Şiir, sözcüklerin dansından doğan yeni bir öpücüktür. Şiir, şairin elinde büyüttüğü bir ağacın hiç sararmayan yapraklarıdır. Şiir, anlamın gizli topraklarındaki açmayı bekleyen kardelenlerdir. Şiir, insan ve ezginin bileşiminden oluşan taze bir ekmektir.

Bu bağlamda alışılmamış bağdaştırma ise imgelerin varsıl ve baş döndürücü semantik yolculuğunda karşımıza çıkan ve okuyucuyu duraklatan sıra dışı, anlamsızlıktan anlam yaratmaya çalışan yazınsal kullanımlardır.

3. Bulgular

Turgut Uyar'ın bütün şiirlerinden elde edilen alışılmamış bağdaştırma örnekleri:

- *çekemezsin bir yere sineden başka...
- *bir dudağı yerde, bir dudağı gökte...
- *hangi cebini karıştırırsan yalnızlık... (*Sonnet*)
- *şimdi taştan çıkardığım ekmekle..
- *bir tutam sakız oluyor ağzımda zaman... (*Ölüme Dair Konuşmalar*)
- *kadın yüklü gemiler...

- *toprağın nemli bekareti
- *tükenmez bolluk... (*Şehitler*)
- *nazlı sahiller...(*Türkiyem*)
- *sanki rahat bir toprakmışım da içime bir cemre düşmüş gibi ısındım
- *mağrur Anadolu silkinmiş...(Bahar başlangıcında düşünceler)
- *hür, yayan yapıldak vatanımda...(*Turnam seninle*)
- *saçlarım bir kutuptan öbürüne dek uzamış...
- *başlamış zari zari yaş dökmeye ellerim...
- *mor rüyalar asmalarda pembeleri yatakta yola düşüp huu demişsin huu işitmişsin tut ki gecelerce mısralar boyu gitmişsin...
- *boy vermeye başlamış yıldızlar kadir kadir... (*Bir sessiz geceden turnam*)
- *kaderimi vurmuş sırtıma...
- *bu memleket kavlı çakmak, sarma cigara (*Turnam bir devir çalsak felekten*)
- *karanlık damarlarımdan... (...*se turnam*)
- *geceler susar, gündüzler dile gelir tadından...
- *kardeş gıcirtısını duyuyorum...(*Kantar Köprü Destanından*)
- *sırtlarında tatlı düşlere benzer yüklerle köylüler
- *bir kokudur duyduğum ölümsüz hem bereketli...(*Kantar Köprü Destanı*)
- *kurak masallar başlar huzursuz yataklardan...
- *morumsu uykulardan, selâm, aleykümselâm...(*Kantar köprüünün gecesi*)
- *bize başka havalar getir çapadan dönmüş terli terli kız koksun, ay ışığında yıkanmış çil çil kız oğlan kız koksun...(*Rüzgar*)
- *yağmış durmuşum kendi içime...(*Kadere ve gönlüme dair*)
- *ne uzun boylu veda...(*Bir garip ölmüş diyeler*)
- *uykuları ya buluttan, ya sudan...(*Af kanunu*)
- *pırıl pırıl öpüşlerle başlar yarın...
- *bir çeşmedir dökülen omuzlarımdan...
- *tanıdık, bildik günler sarkar takvimden... (*İthaf*)
- *bir vakitsiz meyve dilemeliydik Tanrı'dan...
- *kırık dökük besteler...
- *gözlerimde bir yağmurlu gün başlar... (*Bitmemiş Şiirler*)
- *uzanıp kendi yanaklarımdan öpüyorum... (*Geyikli Gece*)
- *çantasına yalnızlığını koydu...
- *öbürü bir aşk kaçırarak gümrüksüz... (*Tel Cambazının Rüzgarsız Aşklara...*)
- *bir gözsüz kulaksız elsiz ayaksız güdük bir gün... (*Denize gidip dönen mavilerin...*)

- *bu güneşi değiştiren evlerde terzilik yapılır... (*Güneşi Kötü O Evler*)
- *bu ikide birde bozulan güneş... (*Eski Kırık Bardaklar*)
- *şu kaçamak ışıklar...
- *bu karanlık böyle iyi afferin Tanrıya...
- *tuttukça güçleniyorum kalabalık oluyorum... (*Göğe Bakma Durağı*)
- *deli örümcekler gibi yalnızlığa vurgun...
- *bir doyurgan yalnızlık geliyor aklıma... (*Yangın Toplantısı*)
- *arapkanlı duygular, akçaburgaz yalnızlığım... (*Sular Karardığında...*)
- *uydurulmuş yıldızlar, heykellerin ayıpsız çıplaklığı... (*Akçaburgazlı Yekta'nın...*)
- *sarımsak demetlerinden artakalmış güneşler...
- *bütün duygularımın başı darda... (*Telefonda İyi Loş Oda*)
- *ölü kadınların öpölü çocuklar doğurması... (*Kankentleri*)
- *sıkıntılı bira şişelerine...
- *mozayık göklerinde yabancı akşam kuşları... (*Sigma*)
- *yasak balkonları göz ucuyla ölçmek... (*Dünyada*)
- *neşenin hiç yakışmadığı gözlüklü ellerine... (*Maya*)
- *bütün mümkünlerin kıyısında... ('*Tütünler Islak*' giriş yazısı)
- *yalnızlığınızın bütün yakılmış mumları...
- *uykulu zehirler... (*Uyanınca Üşümek*)
- *yakalım karanlığın kıllarını, iğrentimizin rüzgarı (*Ellerimde Bir Çalgı*)
- *büyük ölümün azı dişleri... (*Ellerimde Bir Çalgı*)
- *aysız, çiçeksiz vazgeçmeler...
- *dondurmalar dondu... (*Övgü, ölüye*)
- *titrek, sabırsız yorgun bacakları... (*Terziler Geldiler*)
- *çocuksuzluğunu ve memesizliğini tutan bir kadın...
- *çirkin akustik yetersizlik... (*Son Üçü Beş*)
- *döner kapılar ağlıyordu... (*Çağdaş Yeri Mızrağın*)
- *başarısız bir deniz akşamına hiçbir şeyi kalmayan (*Kadırga*)
- *ölüm ıslaktı dünyada. Denizsiz bir salı günüydü
- *hep gazeteler yaşarım orda burda, bir ölünün içindeyiz (*Ölü Yıkayıcılar*)
- *yenilmenin tohumunu taşır her Pazartesi (*Yenilgi Günlüğü*)
- *şiş karınlı şilepler... (*Güneşi Bol Ülke*)
- *Uzun saçlı aldanışların böldüğünü... (*Açıklamalar*)
- *bütün cinselliğimle Akdenizi avuçluyorum... (*Büyük Saat*)

- *gözümün en yaşlı yaşı akar... (*Hemofili*)
- *bencil ölüm... (Herkes)
- *halkımın fakir akşamları... (F. D. Lorca İçin Üç Şiir)
- *kim bilir bir akşam saatinin bir piyanoyla sevişmesi...
- *Kalkıp tokatlarınız bir yanlışı...
*En kaba dağlarda incelik bulduğumuz...
- *Kaçamak buluşmalarını ara sokakların, biz ki sahipsiz hatırayız... (Ağıtlar Toplamı)
- *haziran sancılı bir ülke, omuzsuz ve süreksiz bir adam... (*Bir Haziran Tüketimi..*)
- *ben gene bir kürdanın diş etlerine batmasıym bir çürük azı dişini kenarında...
- *ben aranan bir şeyim bir parça analjezik...
- *temiz bir ilişkinin bulutsuzluğu...
- *kendi öz hüznümüzün ılık tarlası... (*Hızla Gelişecek Kalbimiz*)
- *kullanmam ucuz özgürlüğü sana sığdırırım, azarladığım bir dünyayı suya bırakıp...
- *kavuniçi duygular ve yataklar ölsün... (*Sulfata 'ya*)
- *portakal incinir, tütün utanır, incirler kanar... (*Yokuş Yol'a*)
- *çalgın bir yürüyüşün en tetik yolcusu... (*Su Yorumcuları'na*)
- *karşılarım bir yanlış akşamı bir otobüs durağında... (*Dikilitaşlar'a*)
- *temmuzun gülünçlüğü ve hüznü haziranın...
- *rıhtımlarda insanlarla aşk yapan vinçlere... (*Kırlara Gitme 'ye*)
- *gözlerim mavi, senin dumanın mavi, yüreğimiz bir okka çiçek...
- *haydi ben geldim oturup konuşalım ey gök, in dolaş bir yerlerde buluşalım ey gök... (*rubai*)
- *koca gözlü Akdeniz'in rüzgarı... (*Baharat Yolu*)
- *günlerim, gecelerim kanadı... (*Sâdâbâd'a Kaside*)
- *gecenin sözlüğünde... (*Gecenindir*)
- *diri gülümseyiş... (*Bomboş Bir Sayfaya Fahriye*)
- *yüzü ata boyalı, çığılığı kardan geri... (*Kar Sesi*)
- *kar, soluk bir gülüşün kefenini yırtıyor...
- *eskimekten yassılmış bir tepenin hüznüyle... (*Kazı*)
- *ey bir yelkende kurutulmuş güneş anısının giderilmez akşamsızlığı(*Güverteden Biri*)
- *artık okunmaz mı güllerin eskimiş yasası...(Şehirden Biri)

4. Sonuç

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: İkinci Yeni'nin en önemli şairlerinden olan Turgut Uyar, şiirlerinde dönemsel olarak birçok temaya değinmiş, bu üretkenliğini kullandığı imgelerle de zenginleştirmiştir. İmgesel kullanımını taçlandıran bir diğer unsur da

araştırmamıza konu olan alışılmamış bağdaştırma kavramıdır. Bu kavram ile şiire gizil ve yazınsal anlamlar yükleyen Uyar'ın '*Büyük Saat*' adlı şiir kitabında yer alan toplam üç yüz seksen (380) şiirin doküman analizi sonunda birçok anlamsal değerlere ulaştığı ve okuyucusunu şaşırttığı rahatlıkla görülebilmektedir. İmgesel zenginliği ile de anılan '*İkinci Yeni*', Türk şiirinin imge ve farklılık yönünden en üretken dönemini Turgut Uyar'ın şiirleriyle de donatmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turgut Uyar, alışılmamış bağdaştırma, şiir

References

- Cebeci, O. (2013). *Metafor ve Şiir Dilinin Yapısal Özellikleri*. İstanbul: İthaki Yayınları.
- İsi, H. (2016). *Yapı ve Tür Bakımından Oksimoron* (Modern Türk şiiri örnekleri bağlamında dil İncelemesi). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi- Diyarbakır
- Karaağaç, G. (2013). *Anlam (Anlam Bilimi ve İletişim)*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Shen, Y. (2007). *Foregrounding In Poetic Discourse: Between deviation and Cognitive Constraints, Language and Literature* s.169-181
- Shen, Y. (1987). *On The Structure Understanding Of Poetic Oxymoron, Poetics Today* C.8: 1,s.105-122
- Uyar, T. (2016). *Büyük Saat-Bütün Şiirleri*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

The Effect of Need for Uniqueness and Need for Cognition on Extended Self

Şenay SABAH¹, Sonyel OFLAZOĞLU²

Extended Abstract

1. Introduction

The goods consumed and possessed and their relation to the self are a subject that is widely studied in the literature. It is suggested that this relation is valid and can be extended to the virtual world. Accordingly, people can expand their self with avatars expressing their self in the virtual world. According to Belk (1988)'s extended self concept, which is covered in this study, people's self can be extended via their possessions and past. In this study it is argued that the personal characteristics, such as the need for uniqueness and the need for cognition, may have an effect on the extended self.

Accordingly, the present study focuses on the effect of need for uniqueness and need for cognition on the extended self. Regarding the relation between need for cognition and extended self, materialism is used as regulatory variable.

2. Literature Analysis

People acquire a number of material items and exhibit them in order to be different from other people, thus aiming to increase their perception of being unique. The need for uniqueness means to try to be different from others by possessing, using and benefiting the products in order to improve and enhance their personal and social identity (Tian, Bearden and Hunter, 2001). Self is closely related to what people have and what they consume. These ownerships can be used as a way to demonstrate the uniqueness of "I" (Lim and Reeves, 2009). Therefore, people can only have some products to distinguish themselves from others (Belk, 1988). Need for uniqueness relies on three factors; popular avoidance, avoidance of similarity and creative choices. Ownership, which can also be used as an expression of uniqueness, is part of the extended self, so the use and choice of products with unique meanings is one of the expressions of empowering uniqueness (Belk, Wallendorf, Sherry, 1989). Accordingly, in this study, following hypotheses is proposed:

H1: There is a positive relational between the need for uniqueness and the extended self.

Another personality trait related to the self is the need for cognition. The need for cognition is defined as the liking of topics that require cognitive effort and the tendency towards such issues (Dickhäuser and Reinhard, 2006; Polyorot and Alden, 2005). It is expressed that people with a high need for cognition are more inclined to think instinctively compared to people with low level of cognitive activity (Haugtvedt, Petty and Cacioppo, 1992). It is

¹ Assist. Prof., Ankara University, Faculty of Political Sciences, Department of Business Administration, sabah@politics.ankara.edu.tr

² Assist. Prof., Mustafa Kemal University, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Department of Business Administration, sonyeloflazoglu@gmail.com

suggested that individuals with high need for cognition tendency are more willing to seek new information (Dickhäuser and Reinhard, 2006). It is thought that the new information, which may be important for the extended self, materialism may have a reinforcing influence on the relation to consumption (Dickhäuser and Reinhard, 2006). The most basic characteristic of materialism is that people use what they have to describe their selves (Richins and Dawson, 1992) and this is consistent with the extended self-theory.

It is suggested that materialists acted with the schemes they have for products and brands in the course of collecting and evaluating information about people (Hunt, Kernan and Mitchell, 1996). Thus materialism affects the way cognitive processes affect self. In addition, factors such as achievement, status, enjoyment are the most important values for materialists, and they attach importance to values in the process of information processing (Hunt, Kernan and Mitchell, 1996). In addition, materialists are emphasizing information about what they have when collecting information about others (Hunt, Kernan and Mitchell, 1996). Thus, it is suggested that the materialists' information about people do not rely on personal interaction but the images of the products they have (Hunt, Kernan and Mitchell, 1996). According to this, the tendency of the materialists to think is different compared to those who do not. In sum, it is suggested that materialists have a regulatory influence on possessing/acquiring information on ownership (Hunt, Kernan and Mitchell, 1996). Therefore, it is possible to talk about the regulatory effect of materialism between the need for cognition and the extended self. Moreover, it is argued that the need for cognition has no effect outside the intellectual field (Dollinger, 2003). For this reason, need for cognition is not included directly in the model.

H2: Materialism positively affects the relation between need for cognition and extended self.

3. Design and Method

Analyzes were performed with sample data of 253 people determined by snowball sampling method. The sample is composed of people who play "Massively Multiplayer Online Role Playing Game" which is known as MMORPG and created avatars in these games. Hypotheses were evaluated by multiple regression analysis.

4. Results

According to the results of the regression analysis, it is statistically significant to propose a model regarding the relation of need for uniqueness and need for cognition with materialism regulatory variable to extended self within the avatar framework ($R^2 = .179$). In this context, according to the results, two hypotheses are supported at the significance level of 0.000. These results are consistent with the previous literature.

5. Conclusion, Suggestions and Limitations

According to the extended self theory, self can be expanded by possessions. Accordingly, avatars owned by people in the virtual world can be evaluated in this context. In addition, it is expressed that the personality traits such as the need for uniqueness and the need for cognition have an effect on the self. While, the effect of need for uniqueness on self is directly included in the model, the need for cognition is included with the regulatory variable of materialism. This is because the need for cognition does not have a direct effect outside the intellectual field (Dollinger, 2003). Thus, according to the results, it can be argued that the effect

of the need for uniqueness and the need for cognition with the regulatory variable of materialism on extended self is statistically significant. These results are consistent with previous literature.

In the study, avatars were considered as virtual elements of the extended self. It will be useful to evaluate other elements of the virtual self. Moreover, evaluating the effects of other personality traits on extended self may also have important consequences.

Keywords: Need for Uniqueness, Need for Cognition, Extended Self, Materialism, Avatar.

JEL Codes: M30, M31, M39

Farklı Olma İhtiyacı ve Düşünme İhtiyacının Genişletilmiş Benlik Üzerindeki Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Kişilerin tükettikleri ve sahip oldukları ile bunların benlik ile ilişkisi literatürde yaygın olarak incelenen bir konudur. Söz konusu ilişkinin sanal dünya için de mümkün olduğu, başka bir ifadeyle, bu ilişkinin sanal dünyaya genişletilebileceği öne sürülmektedir. Buna göre, sanal dünyadaki benliklerini ifade eden avatarlarla kişiler benliklerini genişletebilmektedir. Bu kapsamda ele alınan Belk (1988)'in genişletilmiş benlik (extended self) kavramına göre kişilerin benlikleri, sahip oldukları ve geçmişleri ile genişlemektedir. Burada kişilerin farklı olma ihtiyacı ve düşünme ihtiyacı gibi kişisel özelliklerinin genişletilmiş benlik üzerinde etkisinin bulunabileceği düşünülmektedir.

Buna göre mevcut çalışmada kişilerin farklı olma istekleri ile düşünme ihtiyaçlarının genişletilmiş benlik üzerindeki etkisi ele alınmaktadır. Düşünme ihtiyacı- genişletilmiş benlik ilişkisinde materyalizm düzenleyici değişken olarak değerlendirilmiştir.

2. Literatür Analizi

Kişiler, diğer insanlardan farklı olmak amacıyla bir takım maddi eşyalar edinir ve bunları sergilerler, bu şekilde benzersiz olma algılarını arttırmayı hedeflerler. Farklı olma ihtiyacı kişiden kişiye değişmekte, dolayısıyla kişiler arasında farklı tepkiler şeklinde ortaya çıkmaktadır. Kişinin diğerlerinden farklı olma ihtiyacı, kişisel ve toplumsal kimliğini geliştirmek ve arttırmak amacıyla kişilerin, ürünlere sahip olma, kullanma ve fayda sağlama yoluyla diğerlerinden farklı olma çabasını ifade etmektedir (Tian, Bearden ve Hunter, 2001). Kişilerin sahip oldukları ve tükettikleri benlikleri ile yakından ilişkilidir. Aynı zamanda bu sahiplikler "ben" in benzersizliğini sergilemenin bir yolu olarak kullanılabilir (Lim ve Reeves, 2009). Dolayısıyla kişiler sadece kendilerini başkalarından ayırt etmek için bazı ürünlere sahip olabilmektedirler (Belk, 1988). Farklı olma ihtiyacı; popüler olandan kaçınma, benzerlikten kaçınma ve yaratıcı seçimler olmak üzere üç bileşenden oluşmaktadır. Benzersizliğin bir ifadesi olarak da kullanılabilen sahiplikler, genişletilmiş benliğin bir

parçasıdır dolayısıyla da benzersiz anlamlara sahip ürünlerin kullanımı ve seçimi de benzersizliği güçlendirmenin ifadelerinden biridir (Belk, Wallendorf, Sherry, 1989). Buna göre mevcut çalışmada aşağıdaki hipotez önerilmektedir:

H1: Farklı olma ihtiyacı ile genişletilmiş benlik arasında pozitif bir ilişki vardır.

Benlik ile ilişkili bir diğer kişilik ile ilgili kavram düşünme ihtiyacıdır. Düşünme ihtiyacı bilişsel olarak zahmet gerektiren konulardan hoşlanma ve böyle konulara yönelik eğilim olarak tanımlanmaktadır (Dickhäuser ve Reinhard, 2006; Polyorat ve Alden, 2005). Düşünme ihtiyacı yüksek olan kişilerin içgüdüsel olarak düşünmekten hoşlandıkları, düşük olanların ise bilişsel faaliyetten kaçındıkları ifade edilmektedir (Haugtvedt, Petty ve Cacioppo, 1992). Düşünme ihtiyacı yüksek bireylerin yeni bilgi arama konusunda daha istekli oldukları öne sürülmektedir (Dickhäuser ve Reinhard, 2006). Genişletilmiş benlik için önemli olabilecek söz konusu yeni bilgilerin tüketimle ilişkili olarak değerlendirilmesinde materyalizmin ilişkiyi güçlendirici bir etkisi olabileceği düşünülmektedir (Dickhäuser ve Reinhard, 2006). Materyalizmin en temel özelliği, kişilerin sahip olduklarını benliğinin tanımlanmasında kullanmasıdır (Richins ve Dawson, 1992) ve bu durum genişletilmiş benlik kuramı ile de tutarlıdır.

Materyalistlerin çevrelerindeki kişiler hakkında bilginin toplanması ve değerlendirilmesi aşamalarında ürün ve markalara yönelik sahip oldukları şemalar ile hareket ettikleri öne sürülmektedir (Hunt, Kernan ve Mitchell, 1996). Böylece materyalizm, bilişsel süreçlerin benliği etkileme biçimini etkilemektedir. Ayrıca, materyalistler için başarı, statü, keyif alma gibi faktörler en önemli değerlerdir ve bilgiyi işleme süreçlerinde de söz konusu değerlere önem verirler (Hunt, Kernan ve Mitchell, 1996). Bunun yanında materyalistlerin başkalarıyla ilgili bilgi toplarken onların sahip oldukları ile ilgili bilgilere ağırlık verdikleri ifade edilmektedir (Hunt, Kernan ve Mitchell, 1996). Böylece materyalistlerin kişiler hakkındaki bilgileri kişisel etkileşim ile değil, kişilerin sahip oldukları ürünlerin imajları kapsamında olduğu öne sürülmektedir (Hunt, Kernan ve Mitchell, 1996). Buna göre, materyalistlerin düşünme ihtiyacı eğilimlerinin olmayanlara göre farklı olduğu ifade edilebilir. Özetle, materyalistlerin sahipliğe ilişkin bilgi edinme/değerlendirme süreçleri ile sahip olma arasında düzenleyici bir etkiye sahip olduğu öne sürülmektedir (Hunt, Kernan ve Mitchell, 1996). Buna göre, bilgi edinme ve işleme süreçlerindeki bilişsel konulara duyulan ilgiyi ifade eden düşünme ihtiyacı ile genişletilmiş benlik arasında materyalizmin söz konusu düzenleyici etkisinden bahsetmek mümkündür.

Dahası, düşünme ihtiyacının düşük veya yüksek olmasının entelektüel alanın dışında etkisinin bulunmadığı ifade edilmektedir (Dollinger, 2003). Bu nedenle mevcut çalışmada modele doğrudan değil materyalizmin düzenleyici değişken etkisiyle dahil edilmiştir.

H2: Materyalizmin düşünme ihtiyacı ile genişletilmiş benlik arasındaki ilişkiye düzenleyici etkisi bulunmaktadır.

3. Tasarım ve Yöntem

Analizler kartopu örneklem yöntemi ile belirlenmiş 253 kişilik örneklem verisi ile gerçekleştirilmiştir. Buna göre örneklem, MMORPG (Massively Multiplayer Online Role-Playing Game) olarak bilinen, Türkçedeki yaygın kullanımıyla “Devasa Çok Oyunculu Çevrimiçi Rol Yapma Oyun”larını oynayan ve bu oyunlarda avatar oluşturmuş kişilerden oluşmaktadır. Hipotezler çoklu regresyon analizi ile değerlendirilmiştir.

4. Bulgular

Regresyon analizi sonuçlarına göre, sahip olunan avatar kapsamında genişletilmiş benliğin, farklı olma ihtiyacı ile materyalizm düzenleyici değişkeni etkisinde düşünme ihtiyacı çerçevesinde ele alınması ($R^2=,179$) istatistiki olarak anlamlıdır. Bu bağlamda, Regresyon sonuçlarına göre, çalışmanın iki hipotezi de 0.000 anlamlılık düzeyinde desteklenmektedir. Söz konusu sonuçlar geçmiş literatür ile uyumludur ve çalışmada beklenen sonuçlardır.

5. Sonuç, Öneriler ve Kısıtlar

Genişletilmiş benlik kuramına göre benlik sahip olunan birçok nesne ile genişletilebilmektedir. Buna göre kişilerin sanal dünyada sahip oldukları avatarlar da bu kapsamda değerlendirilebilir. Bunun yanında farklı olma ihtiyacı ve düşünme ihtiyacı gibi kişilik özelliklerinin benlik üzerinde etkisinin bulunduğu ifade edilmektedir. Farklı olma ihtiyacının benlik üzerindeki etkisi modele doğrudan dahil edilirken düşünme ihtiyacının etkisi materyalizm düzenleyici değişken kapsamında ele alınmıştır. Bunun nedeni, düşünme ihtiyacının entelektüel alanın dışında doğrudan bir etkisinin bulunmadığının ifade edilmesidir (Dollinger, 2003). Böylece mevcut çalışma sonuçlarına göre çalışmanın modeli olan farklı olma ihtiyacı ile materyalizm düzenleyici değişkeni etkisinde düşünme ihtiyacının genişletilmiş benlik üzerindeki etkisinin $R^2=,179$ için istatistiki olarak anlamlı olduğu ifade edilebilir. Söz konusu sonuçlar geçmiş literatürle uyumludur.

Çalışmada genişletilmiş benliğin sanal unsuru olarak avatarlar ele alınmıştır. Sanal benliğin başka unsurlarının değerlendirilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Bunun yanında kişilik unsurlarından farklı olma ve düşünme ihtiyacı dışındaki faktörlerin genişletilmiş benlik ile ilişkili olarak ele alınması da önemli sonuçlar sağlayabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Farklı Olma İhtiyacı, Düşünme İhtiyacı, Genişletilmiş Benlik, Materyalizm, Avatar.

JEL Kodları: M30, M31, M39

References

Belk, Russell W. (1988). "Possessions and the extended self.", *Journal of consumer research*, 15(2), pp. 139-168.

Belk, Russell W., Melanie Wallendorf, & John F. Sherry. (1989). "The sacred and the profane in consumer behavior: Theodicy on the odyssey.", *Journal of consumer research*, 16(1), pp. 1-38.

Dickhäuser, Oliver, & Marc-André Reinhard. (2006). "Factors underlying expectancies of success and achievement: the influential roles of need for cognition and general or specific self-concepts.", *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(3), pp. 490.

Dollinger, Stephen J. (2003). "Need for uniqueness, need for cognition, and creativity.", *The Journal of Creative Behavior*, 37(2), pp. 99-116.

Haugtvedt, Curtis P., Richard E. Petty, & John T. Cacioppo. (1992). "Need for cognition and advertising: Understanding the role of personality variables in consumer behavior.", *Journal of Consumer Psychology*, 1(3), pp. 239-260.

Hunt, James M., Jerome B. Kernan, & Deborah J. Mitchell. (1996). "Materialism as social cognition: People, possessions, and perception.", *Journal of Consumer Psychology*, 5(1), pp. 65-83.

Lim, Sohye, & Byron Reeves. (2009). "Being in the game: Effects of avatar choice and point of view on psychophysiological responses during play.", *Media Psychology*, 12(4), pp. 348-370.

Polyorat, Kawpong & Dana L. Alden. (2005). "Self-construal and need-for-cognition effects on brand attitudes and purchase intentions in response to comparative advertising in Thailand and the United States.", *Journal of Advertising*, 34(1), pp. 37-48.

Richins, Marsha L., & Scott Dawson. (1992). "A consumer values orientation for materialism and its measurement: Scale development and validation.", *Journal of consumer research*, 19(3), pp. 303-316.

Tian, Kelly Tepper, William O. Bearden, & Gary L. Hunter. (2001). "Consumers' need for uniqueness: Scale development and validation.", *Journal of consumer research*, 28(1), pp. 50-66.

Situation of Recreational Use Areas in Prehistoric Age's

and Today's Housing Designs

Fidel TOKER ¹, Abdullah TOĞAY ²

Extended Abstract

Human beings have consumer and nomadic tendencies at Paleolithic ages when they could not produce food, at Neolithic ages producer and settlement tendencies, and at Chalcolithic ages they had urban life tendencies. İnsanoğlu, henüz besin üretmeyi bilmediği Paleolitik dönemde tüketici ve göçer, Neolitik dönemde üretici ve yerleşik, Kalkolitik dönem itibarıyla ise kentli olma eğilimindedir. At Paleolithic ages when human beings were living in nature as hunter-gatherer, first lived under sheltered rocks and safe caves for preventing from dangers, and then tamed animals, started settled life, building houses and cities.

Through the history, the total of activities of the human beings for the least common denominator of subsistence and the activities created by human beings under the safe shelter or outdoor consist two parts of life even though they are not equal. Human beings, since the hunter-gatherer ages even when they did not know to produce food, they had activities apart from activities for subsistence. This indicates that the recreational infrastructure dates back to the Paleolithic ages when human beings learnt abstract thinking. Findings like successful wall paintings, stone or ivory sculptures indicate that even Stone Age people had got a leisure time culture. Whether or not it has the aim of leaving tracks and communication, it requires an attention and leisure time to work with drawings, sculptures, beads, jewelries and ornaments, and decorate the habitation with reliefs made of clay, mud or stone

In time, human beings had become better in producing both equipment and ideas. The tree hollow or cave shelters had first been replaced with sanctuaries, and then houses. The villages, towns, and finally cities had been built. Nevertheless, from the first stone shelters of Paleolithic Ages to developed farm villages of Neolithic and Chalcolithic Ages, and to the city-states of the First Bronze Age human beings have used the sanctuaries for purposes other than the main requirements. Activities like drawing, ornament and jewelry making, have been inherited from thousands of years as being the recreational heritage of humanity.

As it is known, in the Anatolian peninsula, which is a historical passage between continents, there are many ancient cities, open staging fields, caves and shelters. Human beings, who had a need to shelter in a close environment in order to protect himself and his food from wild animals and the negative effects of the wild nature, are the inventors and architects of these primitive housings.

All cultural levels of stages of all prehistoric ages were found at the archeological excavations and systematic surface research in Anatolia. The aim of the study is to trace back

¹ Ph.D. Student, Gazi University, Institute of Social Sciences Recreation Management Department, fidelcann@gmail.com

² Associate Professor, Gazi University, Faculty of Architecture Department of Industrial Design, atogay@gmail.com

the residence trend of the contemporary times from activities of the Prehistorical Ages in Anatolia. In this study, we related the information gathered from the museum archives and the reports of archeological sites and findings with recreation, and then we compared them with the contemporary residence designs.

Even though it seems that there is significant change in housing areas since prehistoric ages, the function of the houses did not change much keeping its main principle as protection from the negative effects of nature and meeting the primary needs. The necessary areas for living have been expanded in time, and thus the square meters of the residences increased. For example:

The 20-25 cm high platforms made for sleeping in the thin long rectangular planned single room houses of the Neolithic Ages have been transformed to wide bedrooms of our age. Or the half ellipse ovens and the clay fire boxes (barbecue) used for cooking, illuminating and heating, and grinding mills and the grinding places which had been placed at the opposite of the doors in the walls, had been the root of the contemporary large kitchens with barbecues and seating groups. In the past, for the storage of food, human beings used to make rectangular boxes and buried them in the soil, while there are cellars placed in a cool part of the house at today's residence design. The wall paints, reliefs and gravures, and madder pots of the prehistoric ages take place at the hobby rooms of today. Probably the only things in the past that did not change are ornaments, because the painted stones and shells, beads and jewelry or sculptures can be seen in living rooms, bedrooms or other rooms.

In this study we focused on the indoor recreation areas at Prehistoric Ages, however the same subject can be examined for Historic Ages later. Apart from these, the story of the history of each of the voluntary leisure time activities such as musical activities, games, sportive activities, artistic or skilled activities can be subjects of another research.

Keywords: Ancient times, Anatolia, Findings, Recreation Area, Residence Design

JEL Codes: Y80

Tarihöncesi Çağlar ve Günümüz Konut Tasarımlarında

Rekreasyonel Kullanım Alanlarının Yeri

Geniş Özet

İnsanoğlu, henüz besin üretmeyi bilmediği Paleolitik dönemde tüketici ve göçer, Neolitik dönemde üretici ve yerleşik, Kalkolitik dönem itibarıyla ise kentli olma eğilimindedir. Paleolitik dönemde, doğada avcı-toplayıcı olarak yaşayan insan, tehlikelerden sakınmak için önce kaya altı sığınaklarında ve korunaklı mağaralarda barınmış, sonra hayvanları evcilleştirip tarımı öğrenerek yerleşik hayata geçmiş, evler ve kentler kurmaya başlamıştır.

Tarih boyunca, insanoğlunun hayatta kalmasına yetecek asgari müşterekleri ile korunaklı çatısı altında veya dış mekânlarda kendine yarattığı meşgalelerin bütünü, yaşamında eşit olmasa da elzem iki yönü oluşturmuştur. Besin üretmeyi bilmeden, hayatını avcı-toplayıcı olarak sürdürdüğü dönemlerde bile insan kendine, temel ihtiyaçlarını karşılamının dışında

uğraşlar edinmiştir. Bu da rekreasyonel altyapının, insanın soyut düşünme yeteneği kazandığı zamanlar olan Paleolitik döneme kadar uzandığına işaret eder.

Başarılı duvar resimlerine, taştan ve fildişinden heykelciklere, kemikten iğnelere rastlanması, Taş Devri insanında bile bir boş zaman kültürünün olduğunu gösterir. İz bırakma ve iletişim amacı taşısa da, barınak içlerinde yapıldığı gözlenen resim, heykel, boncuk, takı ve süs eşyası, yapımı ile uğraşmak, kil, kerpiç ya da taştan kabartmalarla ev duvarlarını bezemek, ayrı bir özeni ve serbest zamanı gerektirir.

Zaman içinde insanoğlu, hem gereç hem fikir üretmekte daha iyi hale gelmiştir. Sığındığı ağaç kovukları ve mağaraların yerini önce barınaklar sonra kulübeler, ardından evler almıştır. Köyler, kentler ve nihayetinde şehirler kurmuştur. Yine de; İlk Paleolitik Çağın kaya sığınaklarından Neolitik ve Kalkolitik Çağların gelişkin çiftçi köylerine, İlk Tunç Çağının kent-devletlerine kadar her çağda insanoğlu, sığınağını temel gereksinimi dışındaki işler için de kullanmıştır. Amaç, serbest zamanı keyfe keder değerlendirmek ya da can sıkıntısını giderirken doğadan gelebilecek tehlikelerden korunmak olsun, her iki durum da evlerde rekreasyonel bir alan yaratıldığını göstermektedir. Resim, süs eşyası ve takı yapımı gibi bu uğraşlar, insanlığın rekreasyonel mirası olarak binlerce yıl öncesinden günümüze aktarıla gelmiştir.

Bilindiği gibi, kıtalar arasında geçit görevi üstlenen tarihi Anadolu yarımadasında birçok antik kent, açık konaklama alanı, mağara ve barınak yapısına rastlanır. Kendisini ve yiyeceklerini yabani hayvanlardan uzakta tutmak gibi, vahşi doğanın olumsuz etkilerinden korunmak için kapalı bir yere sığınma ihtiyacı duyan insan, bu ilkel konutların mucidi ve mimarıdır.

Anadolu'daki arkeolojik kazılar ve sistemli yüzey araştırmalarında tarih öncesi bütün çağların her evresine ait kültür tabakalarına rastlanmıştır. Araştırmadaki amacımız, Anadolu'da Tarihöncesi Çağlardan kalan ilk yerleşimlerdeki uğraşı alanlarının, günümüzün trendi site içi konut planlarında izlerini sürmektir. Bu çalışmada, arkeolojik kazı ve buluntuların yorumlandığı müze arşivleri ile kazı alanı raporlarından derlenen bilgiler rekreasyonla ilişkilendirilmiş ardından, günümüzün modern konut tasarımları ile karşılaştırılmıştır.

Tarihöncesinden bugüne barınma alanlarında çok ciddi bir değişim var gibi görünse de evlerin amacı değişmemiş, doğanın olumsuz etkilerinden sakınma ve birincil ihtiyaçları karşılama esası korunmuştur. Konutlarda, hayatta kalmak için elzem alanlar zamanla genişletilmiş, bu da evlerin metrekaresini gün geçtikçe arttırmıştır. Örneğin:

Neolitik Çağın ince uzun dikdörtgen planlı tek odalı evlerinde, yatmak için 20-25 cm. yükseklikte yapılan platformlar, günümüzün geniş yatak odalarına dönüşmüştür. Ya da bu evlerde, kapıların karşısına gelen duvar önlerinde bulunan ve pişirme, aydınlanma, ısınma amacıyla kullanılan yarı elips şeklindeki fırınlar ile kilden hazırlanmış ateş kutuları (mangal), el değirmenleri ve ışık (öğütme) yerlerinin bütünü; günümüzün barbekülü, oturma gruplu geniş mutfaklarına temel oluşturmuştur. Geçmişte tahıl depolamak için dörtgen sandık şeklinde silolar yaparak bunları toprağa gömen insanoğlu, bugün ev tasarımlarına serin yere konumlandırılmış bir kiler bölümü eklemiştir. Tarihöncesinin duvar resimleri, kabartma ve gravürleri, kök boya karma çömleri; günümüzün özel hobi odalarında yerlerini almıştır. Belki de geçmişten bugüne yeri değişmeyen tek şey süs eşyalarıdır; zira boyalı taşlar ve kabuklar, boncuklarla takılar veya heykelcikler, evlerde salon, yatak odası gibi farklı mekânlarda yer alabilmektedir.

Tarihöncesi Çağlarla sınırlandırdığımız ve konut içi rekreasyon alanlarına odaklandığımız bu çalışmanın devamında, aynı konu Tarih Çağları incelenerek ele alınabilir. Bunun dışında; müzikal uğraşlar, oyunlar, sportif faaliyetler, sanatsal ve hüner gerektiren

meşguliyetler gibi, gönüllü olarak seçilen boş zaman faaliyetlerinden her birinin geçmişten günümüze uzanan hikâyesi, ayrı bir araştırma konusu olabilir.

Anahtar Kelimeler: Eskiçağ, Anadolu, Buluntu, Rekreasyon Alanı, Konut Tasarımı

JEL Kodları: Y80

References

Akın, G., Koca Özer, B., Gültekin, T. (2004). "İnsanın Evrim Sürecine Dair Bir Hipotezin Değerlendirilmesi". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 44/1: 111124.

Akurgal, E. (2005). *Anadolu Kültür Tarihi*. Ankara: Tübitak Popüler Bilim Kitapları: 67.

Alanyalı, H.S. (Editör) (2012) Tarihöncesi Anadolu'da Paleolitik ve Neolitik Dönem. *Anadolu Arkeolojisi*. 2-84. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 2635.

Bilgin, İ. (2006). "Kent Üretiminin ve Kamu Yaşamının Örgütlenmesinde Güncel Eğilimler", *Toplum ve Bilim*. 105: 166-177.

Görgülü, T., Kaymaz Koca, S. (2007). "Türkiye'de Barınma Biçimlerinde Yaşanan Değişimler: Son Dönemde Yapılan Tüketim Odaklı Konutlar", *Türkiye 'de Yeni Konut Eğilimleri. Mimarlık*, 337: 9/10

Hovers, E., Ilani, S., Bar-Yosef, O., Vandermeersch, B. (2003). "An Early Case of Color Symbolism". *Current Anthropology*. 44/4: 491-522.

Klein, R.G., Edgar, B., (2003). *Uygurluğun Doğuşu* (Çeviren: Yunus Saltuk) İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

Kolankaya Bostancı, N. (2012). "Anadolu'da Erken Prehistorik Dönem Kırmızı Aşı Boyası Kullanımı". *Anatolia*: 38: 29-51.

Köroğlu, K. (Editör). (2011). Anadolu'nun Tarih (Yazı) Öncesi Dönemleri. *Eski Anadolu Tarihi*, 2-20. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 2268.

Kuhn, S.L. (2002). "Anatolia and Modern Origins". *Antropoloji*, 15: 103-119.

Leakey, R. (1996). *İnsanın Kökeni* (Çeviren: Sinem Gül) İstanbul: Varlık Yayınları.

Levin, R. (1998). *Modern İnsanın Kökeni* (Çeviren: Nazım Özüaydın) Ankara: Tübitak Popüler Bilim Kitapları, No:62.

Minzoni-Deroche, A., Menu M., Walter, P. (1995). "The Working of Pigment during the Aurignacian Period: Evidence from Üçağızlı Cave (Turkey)". *Antiquity*, 69, 153-158.

Özbek, M. (2000). *Dünden Bugüne İnsan*. Ankara: İmge Kitapevi.

Renfrew, C, Bahn, P. (2001/ *Archaeology; Theories Methods and Practice*. USA: R.R. Donnelley and Sons Company.

Rots, V. (2002). *Hafting Traces on Flint Tools: Possibilities and Limitations of Macro and Microscopic Approaches*, *Doktora Tezi, Leuven Üniversitesi Geoloji Enstitüsü, Belçika*.

Yalçınkaya, I. (1992). "1990 Yılı Öküzini Kazısı" 55-70, *Kazı Sonuçları Toplantısı 13/1/1992*. http://www.kulturvarliklari.gov.tr/sempozyum_pdf/kazilar/13_kazi_1.pdf *Erişim Tarihi:02.01.2016*

<http://geopolis.francetvinfo.fr/ca-se-confirme-le-berceau-de-lhumanite-est-bien-en-afrique-58077> *Erişim Tarihi:25.01.2016*

<http://www.cnnturk.com/dunya/etiopyada-insanlarin-atasinin-bilinen-en-eski-fosili-bulundu> *Erişim Tarihi:17.01.2016*

<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,10002/antalya-magaralari.html> *Erişim Tarihi:17.01.2016*

<http://www.anadolumedeniyetlerimuzesi.gov.tr/TR,77778/paleolitik-cag.html> *Erişim Tarihi:17.01.2016*

Cultural Differences in Participation of Recreational Activities "Examples of Malakans and Circassians"

Fidel TOKER¹, Suat KARAKÜÇÜK²

Extended Abstract

Cultural diversity is the cultural features that differ from society to society and from one ethnic group to another within the same society. When it is a matter of recreation activities that people are involved in, it is seen that the decision making for these activities are a part of culture, and actually the difference between the decisions for these activities can be a result of these cultural differences. The transfer of the common beliefs, attitudes and thinking patterns -the cultural memory- of a society to next generations sustains the society as a whole and transfers its heritage to future. In this study, we wanted to remember the cultural diversities in Turkish society by Malacans and Circassians example, and introduce their life style.

Today there are Turkmen, Yoruk, Tatar, Tahtacı, Terekeme, Karachay and Azerbaijani groups which come from Turkish origins. The population of these ethnic groups, which do not have relation with their origins, is about 55 millions of which 5 millions are in the process of Turkishization. One of these ethnic groups which are about to lose its culture is the Malacans who are the first antiwar people.

Malacan/Molocan means "drinking milk". While Russians have the tradition of drinking milk two days a week, Malacans reject this fasting belief and support that milk can be drunk every day. Due to this belief, the Malacans, who would leave their houses instead of fighting with guns, had conflict with Russians in 1800s and first banished to Caucasia, and then settled at Ottoman-Iran border.

With the effect of being true believers and the strong beliefs and values system, the very small group of Malacans living in Turkey would not take part in local movements or the leisure time activities of the local people. They isolate themselves from the environment. Their favorite enjoyment and cultural activity is *pragolya*, which is a traditional heritage and a kind of choosing spouse ceremony. This ceremony is held at countryside in summer and in houses in winter. As a requirement of their beliefs, Malacans who have taught the local people milling, cheese making, tooled agriculture, and soap making, have the tradition of endogamy and became a racially closed community by marrying each other for about a century. Moreover, at Kars region the two storey houses with bathroom and toilet inside are first built by Malacans.

Malacans who use the first modern oven, lead the local society by the methods of making beehive and honeycomb. Cleanness and taking bath, beekeeping, milling and soap making is a culture at Malacans and they almost consider teaching this culture as a recreational activity, and they had trained the local community.

¹ Ph.D. Student, Gazi University, Institute of Social Sciences Recreation Management Department, fidelcann@gmail.com

² Professor Dr., Gazi University Gazi University School of Physical Education and Sports ksuat@gazi.edu.tr

Another group Circassians are one of the oldest nations of the humanity. These warrior people have been exiled violently from their homeland Circassia (Northern Caucasia).

The Circassian origin Turkish citizens are known to attend Northern Caucasia associations and take part in crafts, music and folk dance activities as leisure time activities of Circassian culture, and they are known to make Circassian culinary and crafts at home. Circassians, are strictly tied to their amazing wedding traditions and ceremonies.

Flag is important in Circassians culture and it has a special day. Each tribe and family has its own fabric flag and pendant. These flags are known to be given to girls at their wedding ceremonies and at old times given to boys who win the horse races.

In contrast to Circassians who are disobedient and struggling race, Malacans are obeying, religious and peaceful. In contrary to the warrior spirit of Circassians, we see the humanist spirit of Malacans who consider hurting people as a sin. On one side Malacans who would hide their Muslim neighbors in their base rooms or attics from Tashnak Armenians' violence in Çakmak and Çalkavur taking the risk of losing all their possessions, on the other side there are the Circassians who in order not to leave aside their democratic and free lives, would not obey Russians, and thus most of who have been violently killed.

It is helpful for keeping the cultural mosaic alive and for transferring the heritage to future generations to examine, preserve and promote for example the Circassians with their excited, friendly, promoter, fast and colorful recreative activities or Malacans with their wise and quiet recreative activities.

Keywords: Cultural Diversity, Circassians, Malacans, Cultural Heritage, Recreative Activity

JEL Codes: Y80

Rekreasyon Etkinliklerine Katılımda Kültürel Farklılıklar “Malakanlar ve Çerkesler Örneği”

Geniş Özet

Toplumları ve aynı toplumda yaşayan farklı etnik kökenleri birbirinden ayıran kültürel özelliklere “kültürel farklılık” adı verilir. İnsanların katılım sağladıkları rekreasyon etkinlikleri düşünüldüğünde, bu etkinliklere karar vermek aslında ait olunan kültürün de bir parçasıdır, hatta etkinlik seçimlerindeki değişiklikler, kültürel farklılıklardan doğabilmektedir. Aynı toplum fertlerince oluşturulan inanç, tutum değer ve düşünce yapısının, yani kültür belleğinin gelecek kuşaklara aktarılması, o toplumu her parçasıyla yaşatır ve mirasını geleceğe taşır. Çalışmamızda Türk toplumundaki kültür çeşitliliğini, *Malakanlar* ve *Çerkesler* özelinde hatırlamak, yaşam tarzlarını biraz hatırlatmak istedik.

Bugün ülkemizde Türk soyundan gelen; Türkmen, Yörük, Tatar, Tahtacı, Terekeme, Karaçay, Azeri gibi gruplar vardır. Kökleriyle fazlaca bir ilgileri kalmayan bu etnik grupların nüfusu, beş milyonu Türkleşme sürecinde olmakla birlikte toplam 55 milyonu bulmaktadır.

Yok olmaya yüz tutan bu etnik gruplardan biri de; ilk savaş karşıtı insanlardan olan “Malakanlar”dır.

Malakan/Molokan süt içen anlamına gelir. Ruslar'ın dini inancında, haftada sadece iki gün süt içme geleneği varken, Malakanlar bu oruç inancına itiraz ederek her gün süt içilebileceğini savunurlar. 1800'lerde Ruslar'la bu sebeple anlaşmazlığa düşünce önce Kafkasya'ya sürülen, oradan da Osmanlı-İran sınırına yerleştirilen Malakanlar, inançları gereği ellerine silah almazlar ve savaşmak yerine evlerini terk etmeyi tercih ederler.

Türkiye'de yaşayan bir avuç Malakan; şiddetli din tutkusu, inanç ve değerler sisteminin de güçlü etkisiyle yerel hareketlere ve çevre halkın serbest zamanda tercih ettiği faaliyetlere katılmaz. Kendilerini çevreden soyutlar. En gözde eğlence ve kültürel etkinliği, görenek mirasları ve bir tür eş seçme töreni olan *pragolyadır*. Bu tören yazın kırlarda kışın belirli evlerde yapılır. İnançları gereği yerli halkla evlenmeyen ve bir asırdan beri birbirleriyle evlenmekten, irsi bakımdan kapalı bir cemaat haline gelmiş olan Malakanlar, yöre halkına değirmenciliği, peynirciliği, aletli tarımı ve sabun yapımını öğretmişlerdir. Ayrıca Kars yöresinde iki katlı, banyo ve tuvaleti içinde olan verandalı evler de ilk defa Malakanlar tarafından yapılmıştır.

Evlerde ilk modern fırını kullanan Malakanlar, kovan ve petek yapma usulleriyle de ağaç kütüğünde arıcılık yapan yerli halka örnek olurlar. Temizlik ve banyo, arıcılık, değirmencilik ve sabun yapımı Malakanlarda bir kültürdür ve onlar bu kültürü öğretmeyi adeta rekreasyonel bir etkinliğe dönüştürmüşler, yerel halkı eğitmişlerdir.

Bir diğer grup olan Çerkesler ise insanlık tarihinin bilinen en eski halklarından. Bu savaşçı insanlar, özgürlüklerine düşkünlüklerinden dolayı da anayurtları Çerkesya'dan (Kuzey Kafkasya'dan) dünyanın dört bir yanına katliam gibi bir sürgüne uğratılmışlardır.

Türkiye'de yaşayan Çerkez kökenli vatandaşların Çerkez kültürüne yönelik boş zaman davranışı olarak zaman zaman Kuzey Kafkasya kültürünü yaşatan ve koruyan derneklerde el sanatları, müzik ve halk dansları gibi faaliyetlere katıldıkları, evlerinde Çerkeslere özgü yemekler ve el işleri yaptıkları bilinir. Günümüzde Çerkesler ilginç nikâh adetlerine ve geleneksel teatral düğün töreni geleneklerine neredeyse tümüyle bağlı kalmışlardır.

Çerkeslerde bayrak önemlidir ve özel gün olarak kutlanır. Her kabile ve ailenin çeşitli renk ve biçimlerde bezden yapılmış değişik flamaları vardır. Bu flamalar düğünlerde kızlara ve eskiden at yarışlarında derece alan delikanlılara hediye olarak verilmesiyle bilinir.

Çerkesler ne denli özgürlüğüne düşkün ve mücadelecilerse Malakanlar da o denli kabullenen, inançlı ve barışçıl bir ırktır. Çerkeslerin savaşçı ruhuna karşın Malakanların kan dökmeyi en büyük günah sayan insancıl ruhu çıkar karşımıza. Bir yanda Taşnak Ermeni katliamlarında mallarını, mülklerini kaybetme pahasına Çakmak'ta ve Çalkavur'da evlerinin bodrumları ile çatı katlarında insanlık ve komşuluk gereği Müslüman komşularını saklayan Malakanlar, diğer yanda demokratik ve özgür yaşantılarından ödün vermemek için Ruslara uzun süre boyun eğmeyen sonunda çoğu katledilen direnişçi Çerkesler.

Heyecanlı, cana yakın, girişimci, seri ve renkli etkinlikleriyle Çerkesler'i veya sakin, bilge ve öğretici etkinlikleri ile Malakanlar'ı tanımak, korumak ve tanıtmak, Türkiye'nin kültür mozağını canlı tutacak ve daima geleceğe taşıyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel farklılık, Çerkes, Malakan, kültür mirası, rekreatif etkinlik.

JEL Kodları: Y80

References

- A., A. (2008). *İşletmelerde Riske Yönelik Denetim ve Raporlanması*. Gazi Üniversitesi.
- Andrews, P. A. (1992). *Türkiye'de Etnik Gruplar*. İstanbul: Ant ve Tüm Zamanlar Yayıncılık.
- Arslan, Y. (2001). Milli Micadele Döneminde Türk-Sovyet İlişkilerinde Molakan Sorunu. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 275-307.
- Atasoy, İ. (2014). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. *Türkiye Çerkezlerinin Siyasi Tarihi Ve Sosyo-Kültürel Yapısı*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı.
- Başkan, A. H. (2012, Mayıs). Farklı Kültürlerde Boş Zaman Davranışları: Ermeniler Örnekleme. *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Spor Yönetim Bilimleri Programı.
- Binark, M., & Kılıçbay, B. (2005). İletişim ve Etnik Laflama Odaları. *İnternet, Toplum ve Kültür* (s. 118-135). Ankara: Epos.
- Boz, E. (2010). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. *Etnik Kimliğinin Yeniden İnşasında Akrabalık*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Antropoloji Anabilim Dalı.
- Bucher, C., & Bucher, R. (1974). *Recreation For Today's Society*. New Jersey: Frentice-Hall.
- Güvenç, B. (1991). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kongar, E. (1991). *Kültür Üzerine*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Özgüç, N. (2003). *Turizm Coğrafyası*. İstanbul: Çantay Kitabevi.
- Toker, F. C., & Güçer, E. (2015). Kültürel Mirasın Korunması ile Rekreasyon İlişkisi. *14.Geleneksel Turizm Paneli 2015 Bildiriler Kitabı* (s. 600-612). Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Türkdoğan, O. (1970). *Molokanların Tarihçesi ve Türk Kültürü İçerisinde Molokanlar*. Erzurum.
- Türkdoğan, P. (1971). *Malakanların Toplumsal Yapısı*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayınları.
- UNESCO. (1982). *UNESCO. 5 Kasım 2015 tarihinde Dünya Kültür Politikaları Konferansı Sonuç Bildirgesi*:
http://portal.unesco.org/culture/en/files/12762/11295421661mexico_en.pdf
Erişim Tarihi:17.01.2015
- Webmaster. Malakanlar Nedir? <http://www.webmastersitesi.com/1011861.1> *Erişim Tarihi:11.06.2015*

The Effects of Rising European Populist Extreme Right Parties on European and World Politics

Muhammed Onur ÇÖPOĞLU¹

Extended Abstract

1. Introduction

Samuel Huntington, in his famous Clash of Civilizations thesis, portrayed the new enemy of West after the Cold War. According to Huntington, the origin of the conflicts in the new world would not be just economic or ideological reasons; but the main source of the great conflict between mankind would be because of cultural reasons. The conflicts of the civilizations will dominate the global politics and the fault lines between these civilizations would constitute the conflict lines of the future (Huntington, 1993: 22).

Globalization has begun to animate these fault lines with the problems it brings. It is a process that erodes the sovereignty of nation state, abolishes its borders, facilitates the flow of people and capital. In addition, the technology revolution that took place in this century is also intertwined with this process. All of these have brought both positive and negative consequences to states and its citizens. Hence, these negative consequences of globalization have created '*losers of modernization*' in every country and those citizens are worried about its nation's future (Muddle, 2011: 9). These masses now constitute the main constituency of populist extremist parties.

The aim of this work is to identify the reasons that feed populist extreme right-wing parties rising in Europe and to reveal a portrait of the electorate masses of these parties. Later on, both the European Parliament (EP) and national election results will be examined. The election results of the past four terms for the EP will be examined and an evaluation will be made based on the number of seats that the extreme right parties have obtained in the EP. With regard to national elections, local election results will not be included in the study; only general elections and presidential elections (if there is an extreme right party candidate) will be included in the assessment. Finally, suggestions will be given.

2. Reasons That Feed European Extreme Right

When the rhetoric, party programs and basic electoral masses are examined, it seems that the main factor feeding these parties is globalization. With globalization, obstacles to the circulation of people, capital and goods have been lifted, and the boundaries of nation-states have been blurred. Moreover, with the European Union (EU) project, nation states in Europe have transferred some of their sovereign authorities to the EU. However, such liberal policies in addition to global crisis, internationalization of terrorism and negative consequences of globalization have created a mass of people which worry about their nation. And extremist right parties have begun to use populist rhetoric targeting this worried mass. According to Muddle

¹ Arş.Gör., Ordu Üniversitesi, onur_copoglu@hotmail.com

(2011: 9), ‘losers of modernization’ which cannot cope with cultural (migration), economic (unemployment) and political (European integration) problems of unsecure globalization are voting for the populist extreme right parties in Europe.

3. The Situation of Extreme Right in EP

Table 1. EP Election Results of Extreme Right Parties

	1999 Seats/Country Quota	2004 Seats/Country Quota	2009 Seats/Country Quota	2014 Seats/Country Quota
Austria FPÖ	5/21	1/18	2/19 (%12.71)	4 / 18 (%19.7)
Germany AfD ²	-	-	-	7 / 96 (%7.1)
Belgium VB	2/25	3/24	2/22 (%9.85)	1/21 (%4.26)
France FN	5/87	7/78	3/74 (%6.3)	23/74 (%24.86)
Italy LN	4/87	4/78	9/72 (%10.2)	5/73 (%6.15)
Netherlands PVV	-	-	4/25 (%16.97)	4/26 (%13.32)

Source: compiled from <http://www.europarl.europa.eu/> and <http://www.electionresources.org/>.

When Table 1 is examined, it is seen that the locomotive of extreme right parties is FN led by Le Pen. It is also seen that FPÖ is not successful in the EP unlike national elections. Other parties, on the other hand, do not seem to have a serious success in EP. Eventually, extreme right parties are in minority in EP.

² AfD joined the EP elections for the first time in 2014 after established in 2013.

4. The Situation of Extreme Right in National Elections

When we examine national elections, we can see that FPÖ has continuously increased its votes. In the last presidential election, FPÖ candidate Hofer caught %46.7 of the votes but could not win the election. In Germany, AfD could not reach the election threshold (%5) with its vote rate (%4.7). However, AfD is expected to overcome the threshold in 2017. According to a survey conducted by Der Spiegel, it is estimated that AfD will enter the parliament as a third party (Spiegel Online: 2017). FN is not successful in parliamentary elections however, is increasing its vote rates in presidential elections under the leadership of Le Pen. Finally, in 2017 French presidential election, Le Pen managed to reach second round and received %33,9 of the votes.

5. Conclusion

As a result, right- wing extremist parties are still far from the winning national elections. However, these parties are year by year gaining power as opposition and becoming an element of pressure on the mainstream central governments via using populist rhetoric. Therefore, the most important danger is that the mainstream central parties begin to adopt populist rhetoric of extreme right with the worry of losing votes (Öner, 2014: 179). This widens the scope of extreme right- wing rhetoric (Yılmaz Elmas & Kutlay, 2011: 5). In order to be able to avoid this, the central parties must be able to give clear answers to the fears of the *'losers of modernization'* (Muddle, 2011: 10). Also it can be particularly useful for governments to send their young voters abroad through projects such as Erasmus, to make them more resistant against negative consequences of globalization.

Keywords: Populism, Extreme Right Parties, European Parliament, Globalisation

Avrupa'da Yükselen Popülist Aşırı Sağ Partilerin Avrupa

ve Dünya Siyasetine Etkileri

Geniş Özet

1.Giriş

Samuel Huntington, ünlü Medeniyetler Çatışması tezinde, Soğuk Savaş'tan sonra düşmansız kalan Batı'nın karşısına potansiyel yeni düşmanın portresini çizmekteydi. Huntington'a göre, yeni dünyadaki çatışmaların kaynağı sadece ekonomik veya ideolojik nedenler olmayacak; insanoğlu arasındaki büyük çatışmanın temel kaynağı kültürel nedenlerden doğacaktır. Medeniyetlerin çatışmaları küresel siyaseti domine edecek ve bu medeniyetler arasındaki fay hatları, geleceğin çatışma fay hatlarını oluşturacaktır (Huntington, 1993: 22).

Küreselleşme ise işte bu fay hatlarını, beraberinde getirdiği sorunlarla hareketlendirmeye başlamıştır. Küreselleşme, doğası gereği, ulus devletlerin egemenliklerini aşındıran, sınırlarını ortadan kaldıran, insanların ve sermayenin akışını kolaylaştıran bir süreçtir. Ayrıca, bu yüzyılda yaşanan teknoloji devrimi de bu süreçle iç içe geçmiş haldedir.

Bütün bunlar, devletlerin ve vatandaşlarının işini kolaylaştırıcı sonuçların yanı sıra çok ciddi olumsuz neticeleri de beraberinde getirmiştir.

Dolayısıyla, küreselleşmenin bu olumsuz sonuçları her ülkede, bu sonuçlardan zarar gören veya geleceğe yönelik ülkesi ve kendisi için endişe duyan ‘küreselleşmenin kaybedenleri’ kitlesini yaratmıştır (Muddle, 2011: 9). Bu kitleler günümüzde popülist aşırı sağ partilerin temel seçmen kitlesini oluşturmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Avrupa’da yükselen popülist aşırı sağ partileri besleyen nedenleri tespit etmek ve bu partilerin seçmen kitlelerinin bir portresini ortaya çıkarmaktır. Daha sonra ise, hem Avrupa Parlamentosu (AP) hem de ulusal seçim sonuçlarını ele alınacaktır. AP seçim sonuçlarına yönelik son dört dönemin seçim sonuçları incelenecek ve bu sonuçlarda aşırı sağ partilerin AP’de elde ettikleri sandalye sayıları üzerinden bir değerlendirme yapılacaktır. Ulusal seçimlere ilişkin ise yerel seçim sonuçları çalışmaya dahil edilmeyecek; sadece genel seçimler ve cumhurbaşkanlığı seçimleri (eğer aşırı sağ partinin adayı varsa) değerlendirme kapsamına alınacaktır. Son olarak ise, sonuç ve öneriler verilecektir.

2. Avrupa Aşırı Sağını Besleyen Nedenler

Aşırı sağ partilerin söylemleri, parti programları ve temel seçmen kitleleri incelendiğinde, bu partileri besleyen temel faktörün küreselleşme olduğu görülmektedir. Küreselleşme ile, insanların, sermayenin ve malların dolaşımının önündeki engeller kalkmış, ulus devletlerin sınırları bulanık hale gelmiştir. Dahası, Avrupa Birliği (AB) projesi ile de Avrupa’daki ulus devletler egemenlik yetkilerinin bir bölümünü AB’ye devretmişlerdir. Fakat, bu tür liberal politikalar, küreselleşmenin olumsuz sonuçları, küresel krizler, terörün uluslararasılaşması gibi etkenlerle birleşince tepki doğurmuş ve bu olumsuz sonuçlardan ülkesi için endişe duyan bir kitle yaratmıştır. Popülist aşırı sağ partiler ise bu seçmen kitlesini hedef alarak, onların endişelerini dile getirici söylemleri kullanmaya, ana akım merkez partilerini ise bu kitlenin korkularını görmezden gelen yozlaşmış elitler olarak nitelermeye başlamıştır. Muddle’a göre (2011: 9), küreselleşmenin ortaya çıkardığı göçmen sorunuyla kültürel, işsizlik sorunlarıyla ekonomik ve Avrupa bütünleşme hareketleriyle de siyasi boyutları olan güvensizlik ortamları ile baş edemeyen ‘küreselleşmenin kaybedenleri’i Avrupa’nın popülist aşırı sağ partileri için oy vermektedir.

3. Aşırı Sağın AP’deki Durumu

Tablo 1. Aşırı Sağ Partilerin AP Seçim Sonuçları

	1999 Kazanılan Sandalye/Ülke Kontenjani	2004 Kazanılan Sandalye/Ülke Kontenjani	2009 Kazanılan Sandalye/Ülke Kontenjani	2014 Kazanılan Sandalye/Ülke Kontenjani
Avusturya FPÖ	5/21	1/18	2/19 (%12.71)	4 / 18 (%19.7)

Almanya AfD³	-	-	-	7 / 96 (%7.1)
Belçika VB	2/25	3/24	2/22 (%9.85)	1/21 (%4.26)
Fransa FN	5/87	7/78	3/74 (%6.3)	23/74 (%24.86)
İtalya LN	4/87	4/78	9/72 (%10.2)	5/73 (%6.15)
Hollanda PVV	-	-	4/25 (%16.97)	4/26 (%13.32)

Kaynak: <http://www.europarl.europa.eu/> ve <http://www.electionresources.org/> sitelerinden derlenmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde, aşırı sağ partilerin lokomotifinin Le Pen liderliğindeki FN olduğu görülmektedir. FPÖ'nün, ulusal seçimlerde gösterdiği başarıyı AP seçimlerine yansıtamadığı da görülmektedir. Diğer partilerin ise, AP'de ciddi bir başarı elde edemedikleri görülmektedir. Dolayısıyla aşırı sağın, AP'de azınlıkta kaldığını söyleyebiliriz. Aşırı sağın AP içinde giderek güçlenmesi, bu partilerin aynı zamanda Avrupa Birliği (AB) karşıtı olmaları nedeniyle AB için önemli bir tehdittir. Bu tehdidin en azından bu tablodaki sonuçlara göre kontrol edilebilir olduğunu görmekteyiz.

4. Aşırı Sağın Ulusal Parlamentolardaki Durumu

Aşırı sağın ulusal parlamento sonuçlarında ise FPÖ'nün oyunu sürekli arttırdığı dikkat çekmektedir. 2016 cumhurbaşkanlığı seçiminde ise FPÖ adayı Hofer, %46,7'lik oy oranı yakalamıştır; ancak cumhurbaşkanı olmasına yetmemiştir. Almanya'da AfD, ilk katıldığı seçimde %4,7'lik oy oranıyla %5 seçim barajının altında kalmıştır. Ancak 2017 seçimlerinde barajı aşması beklenmektedir. Der Spiegel'in yaptırdığı ankete göre AfD'nin üçüncü parti olarak meclise gireceği tahmin edilmektedir (Spiegel Online, 2017). Aşırı sağın lokomotifi FN ise, parlamento seçimlerinde çok başarılı olamamaktadır. Ancak cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Le Pen liderliğinde oy oranlarını arttırmaktadır. Son olarak, cumhurbaşkanlığı seçiminde ikinci turda Le Pen %33,9'luk oy oranıyla cumhurbaşkanlığını kaybetmesine rağmen geçmiş yıllara oranla oyunu arttırmıştır.

5. Sonuç

Sonuç olarak, aşırı sağ partiler henüz iktidar olma potansiyelinden uzaktadırlar. Ancak, yıldan yıla muhalefette etkin olmaya ve popülist söylemleriyle ana akım merkez hükümetler

³ AfD, 2013 yılında kurulduktan sonra 2014'te ilk kez AP seçimlerine katılmıştır.

üzerinde baskı unsuru olmaya başlamaktadırlar. Dolayısıyla en önemli tehlike, ana akım merkez partilerin oy kaybetme endişesiyle aşırı sağın popülist söylemlerini benimsemeye başlamasıdır (Öner, 2014: 179). Bu durum aşırı sağın tabanını genişlemektedir (Yılmaz Elmas&Kutlay, 2011: 5). Bunun önüne geçilebilmesi için merkez partilerin ‘küreselleşmenin kaybedenleri’nin korkularına net cevaplar verebilmesi gerekmektedir (Muddle, 2011: 10). Ve özellikle de hükümetlerin Erasmus gibi projeler vasıtasıyla genç seçmenlerini yurtdışına göndererek, onlara küreselleşmenin yarattığı olumsuz sonuçlara karşı dirençli durabilmeleri için eğitim bursları sağlamaları faydalı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Popülizm, Aşırı Sağ Partiler, Avrupa Parlamentosu, Küreselleşme

References

Huntington, S. (1993). ‘‘Clash of Civilizations’’, *Foreign Affairs*, 72(3): 22-49.

Öner, S. (2014). ‘‘Avrupa’da Yükselen Aşırı Sağ, Yeni ‘Öteki’ler ve Türkiye’nin AB Üyeliği’’, *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 13(1): 163-184.

Yılmaz Elmas, F., Kutlay, M. (2011). ‘‘Avrupa’yı Bekleyen Tehlike: Aşırı Sağın Yükselişi’’, *Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu, USAK Analiz*, No: 11.

İnternet Kaynakları;

Election Resources on the Internet. (t.y.). <http://www.electionresources.org/> (22.05.2017).

European Parliament. (t.y.). <http://www.europarl.europa.eu/portal/en> (19.05.2017).

Muddle, C. (2011). *Who’s Afraid of the European Radical Right?*, <https://www.dissentmagazine.org/article/whos-afraid-of-the-european-radical-right>, (19.05.2017).

Spiegel Online. (2017). *Union und SPD verharren im Patt*, <http://www.spiegel.de/politik/updateumfragen/umfrage-spon-wahl-trend-union-und-spd-verharren-im-patt-a-1140762.html>, (19.05.2017).

A Distribution Plan with the Transport Models of a Beverage Business Operating Business in Bingöl

Sait PATIR¹, Muhsin TAN²

Extended Abstract

1. Introduction

In today's increasingly competitive environment, businesses need to take a number of decisions and make various improvements to their products or services in order to maintain their profitability and ensure their sustainability. For this reason, in order for enterprises to compete with competitors in the sector, it is inevitable to reduce costs to the minimum level (Patir, 2009: 63). In modern society, planning also plays a very important role in transportation activities in terms of ensuring the necessary mobilization of people and goods (Özkan, 2012: 18).

Minimizing the distribution costs, one of the most important calculations within the total costs of enterprises, is important in terms of competition and sustainability. The transportation models aiming to reduce the distribution costs to a minimum are one of the theoretical and economic issues that have been discussed and studied extensively (Karaoğlan & Altıparmak, 2005: 443).

This study aims to show the implementation of the transportation modes used by the enterprises in the distribution planning. The study consists of four parts. In the first two sections, various theoretical information about the transportation model is given. In the third section, application section, a new solution was presented by applying a transportation model for distribution planning of a beverage company operating in Bingöl. In the last part of the study, the results obtained are discussed and a number of suggestions are presented.

2. Transportation Model

The transportation problem is one of the optimization problems that are frequently used in operations research studies (Yang & Liu, 2007: 879). The transportation model is a special kind of linear programming. The main purpose of such models is to ensure that the products to be sent to a certain number of demand centers (sales territories) from the production centers (factories) where the enterprises are producing with a certain capacity are delivered in such a way as to bring the total transportation cost to a minimum level (Esin, 1988: 214).

It is accepted that the quantities of the products supplied and demanded in the Transportation Model are constant. In order to come up with an acceptable solution in the Transportation Model, the sum of the supply and demand amounts must be equal. The total transport cost is calculated by multiplying the product transport cost by the product quantity on

¹ Prof. Dr., Bingöl University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business

² Res. Asst., Bingöl University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business

the route where the transport is made. The following information is needed to solve the Transportation Model problem (Düzakın, 2005: 47-48):

- Unit transportation cost
- Demand amount
- Supply amount

3. Application

In this part of the study, a new solution was presented with the help of transportation model to ensure the distribution cost of delivering the products of a beverage company in Bingöl from store to the consumption centers to the minimum level.

As a result of current model, compared to the current distribution model of the beverage company, a new distribution plan has been established to test whether there will be a decline in monthly transportation costs. Unit transportation costs and distribution amounts between the consumption places and the stores of the beverage company are shown in Table 3.1.

Table 3.1. Unit Transportation Costs and Distribution Amounts between Soft Drinks Distribution Sites and Consumption Centers

Consumption Centers Warehouse	Bingöl City Center (D1)	Genç (D2)	Karlıova (D3)	Solhan (D4)	Kığı (D5)	Adaklı (D6)	Yedisu (D7)	Yayladere (D8)	Supply
Bingöl City Center (S1)	0,008 TL 98850	0,06 TL	0,18 TL	0,14 TL 18890	0,19 TL 3500	0,20 TL 250	0,32 TL	0,25 TL 1110	122600
Genç (S2)	0,06 TL	0,007 TL 21150	0,24 TL	0,19 TL	0,25 TL	0,26 TL	0,36 TL 1950	0,29 TL	23100
Karlıova (S3)	0,18 TL	0,24 TL	0,007 TL 8090	0,26 TL	0,35 TL	0,36 TL 2950	0,14 TL	0,42 TL	11040
Demand	98850	21150	8090	18890	3500	3200	1950	1110	156740 156740

In order for the above problem to be solved properly, the total will should be smaller from or equal to the total presentation. In this problem, there is an appropriate solution, if $\sum_{i=1}^3 a_i \geq \sum_{j=1}^8 b_j$ condition is proved.

In the calculation made, it seems that the current distribution has a cost of 6396.58 TRY.

Transportation models need to be utilized to investigate how much the distribution cost can be reduced. As the solution for the problem, the Vogel (VAM) Initial Method and the MODI Optimal Solution Approach were used and the new distribution plan as a result of the optimality test performed is given in the following table.

Table 3.2. New Distribution Plan Created with Transportation Model

		V1=0,008	V2=0,002	V3=-0,113	V4=0,14	V5=0,19	V6=0,20	V7=0,02	V8=0,24	
		(D1)	(D2)	(D3)	(D4)	(D5)	(D6)	(D7)	(D8)	Supply
U1=0	(S1)	0,008 TL 98850	0,06 TL	0,18 TL	0,14 TL 17050	0,19 TL 3500	0,20 TL 3200	0,32 TL	0,25 TL	122600
U2=0,05	(S2)	0,06 TL	0,007 TL 21150	0,24 TL	0,19 TL 840	0,25 TL	0,26 TL	0,36 TL	0,29 TL 1110	23100
U3=0,12	(S3)	0,18 TL	0,24 TL	0,007 TL 8090	0,26 TL 1000	0,35 TL	0,36 TL	0,14 TL 1950	0,42 TL	11040
	Demand	98850	21150	8090	18890	3500	3200	1950	1110	156740 156740

The MODI optimality test seems to provide the optimality condition of the distribution plan applied. Even though the current monthly distribution cost of the soft drink company is 6396.58 TRY, it is determined that the total distribution cost will be 5701.98 TRY and a saving of 10.86% will be ensured if the new distribution plan created by the company's transportation model is applied.

4. Conclusion

Efforts to minimize distribution costs, one of the most important calculations in total costs, are crucial for competition and sustainability. Transportation models are the first models for reducing distribution costs. In the first two chapters of the work, various theoretical information on the transportation model is given. In application section, a new solution has been presented by applying a transportation model for distribution planning of a beverage company operating in Bingöl.

The distribution data obtained from the beverage company was tried to be solved by the Vogel (VAM) Starting Method which gives the closest result to the optimal solution. The MODI Optimal Solution Approach was applied to test whether the initial solution was optimal. A distribution plan was established in which 10.86% savings can be made between the monthly total distribution cost of the beverage company and the current monthly total distribution cost obtained using the transportation model. According to the result of the study, it has been shown that the enterprises can advantageously reduce the transportation costs with the help of transportation models, compared to the competitors in the sector in economic and competitive power.

Keywords: Transportation models, Optimization, VAM, MODI

JEL Codes: M10, R42, C61

Bingöl İlinde Faaliyet Gösteren Bir Meşrubat Firmasının Ulaştırma Modelleri ile Dağıtım Planı Oluşturulması

Geniş Özet

1. Giriş

Günümüzün artan rekabet ortamında işletmelerin karlılıklarını korumak ve sürdürülebilirliklerini sağlamak için bir dizi kararlar almaları, ürün veya hizmetler için çeşitli iyileştirmeler yapmaları gereklidir. Bu sebeple işletmelerin sektörde bulunan rakipleriyle rekabet edebilmesi için maliyetlerin azaltılması ve en aza indirmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur (Patır, 2009: 63). Ayrıca modern toplumda planlama, insanların ve eşyaların gereken hareketliliğinin sağlanması bakımından ulaştırma faaliyetlerinde çok önemli bir role sahiptir (Özkan, 2012: 18).

İşletmelerin toplam maliyetleri içinde önemli hesaplamalardan biri olan dağıtım maliyetlerinin minimum düzeye çekilmesi, rekabet ve sürdürülebilirlik açısından önem arz etmektedir. Dağıtım maliyetlerinin minimum düzeye çekmeyi hedefleyen ulaştırma modelleri, teorik ve ekonomik açıdan üzerinde durulan ve çokça çalışmalar yapılan konulardan birisidir (Karaoğlu & Altıparmak, 2005: 443).

Bu çalışma, işletmelerin dağıtım planlamasında kullanılan ulaştırma modellerinin uygulanışını göstermeyi amaçlamaktadır. Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. İlk iki bölümde ulaştırma modeline dair çeşitli teorik bilgiler verilmiştir. Üçüncü bölüm olan uygulama bölümünde, Bingöl İlinde faaliyet gösteren bir meşrubat firmasının dağıtım planlaması için ulaştırma modeli uygulanmak suretiyle yeni bir çözüm sunulmuştur. Çalışmanın son bölümünde ise elde edilen sonuçlar ele alınmıştır ve bir takım öneriler sunulmuştur.

2. Ulaştırma Modeli

Ulaştırma problemi, yönelem araştırmasındaki çalışmalarda çokça başvurulan optimizasyon problemlerden biridir (Yang & Liu, 2007: 879). Ulaştırma modeli, doğrusal programlamanın özel bir çeşididir. Bu çeşit modellerin temel amacı, işletmelerin belli bir kapasiteyle üretim yapmakta olan üretim merkezlerinden (fabrika), belli bir miktarda talebi olan tüketim merkezlerine (satış bölgesi) yollayacağı ürünlerin toplam ulaştırma maliyetini minimum seviyeye çekecek bir biçimde ulaştırılmasını sağlamaktır (Esin, 1988: 214).

Ulaştırma Modelinde arz edilen ve talep edilen ürünlerin miktarları sabit olduğu kabul edilmektedir. Ulaştırma Modelinde kabul edilebilir bir çözümün ortaya çıkması için arz ve talep miktarlarının toplamının eşit olması gerekmektedir. Toplam taşıma maliyeti, taşıma işleminin yapıldığı güzergâhtaki ürün miktarıyla ürün taşıma maliyetinin çarpımıyla hesaplanmaktadır. Ulaştırma Modeli probleminin çözümü için aşağıdaki bilgilere gereksinim duyulmaktadır (Düzakın, 2005: 47-48):

- Birim taşıma maliyeti

- Talep miktarı
- Arz miktarı

3. Uygulama

Çalışmanın bu bölümünde Bingöl İlinde faaliyet gösteren bir meşrubat firmasının ürünlerini depolardan tüketim merkezlerine ulaştırmasındaki dağıtım maliyetinin minimum düzeyde gerçekleştirebilmesini sağlamak için ulaştırma modeli yardımıyla yeni bir çözüm sunulmuştur.

Kurulan model neticesinde meşrubat firmasının mevcut dağıtım planına kıyasla toplam aylık ulaştırma maliyetinde düşüş olup olmayacağı test edileceği yeni bir dağıtım planı oluşturulmuştur. Meşrubat firmasının tüketim yerleriyle depoları arasındaki birim taşıma maliyetleri ve dağıtım miktarları Tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. Meşrubat Firmasının Dağıtım Yaptığı Yerler ile Tüketim Merkezleri Arasındaki Birim Taşıma Maliyetleri ve Dağıtım Miktarları

Marketler Depolar	Bingöl Merkez (D1)	Genç (D2)	Karlıova (D3)	Solhan (D4)	Kığı (D5)	Adaklı (D6)	Yedisu (D7)	Yayladere (D8)	Sunum
Bingöl Merkez (S1)	0,008 TL 98850	0,06 TL	0,18 TL	0,14 TL 18890	0,19 TL 3500	0,20 TL 250	0,32 TL	0,25 TL 1110	122600
Genç (S2)	0,06 TL	0,007 TL 21150	0,24 TL	0,19 TL	0,25 TL	0,26 TL	0,36 TL 1950	0,29 TL	23100
Karlıova (S3)	0,18 TL	0,24 TL	0,007 TL 8090	0,26 TL	0,35 TL	0,36 TL 2950	0,14 TL	0,42 TL	11040
İstem	98850	21150	8090	18890	3500	3200	1950	1110	156740 156740

Yukarıdaki problemin uygun bir şekilde çözülebilmesi için toplam istemin toplam sunumdan küçük veya eşit olması gerekmektedir. Bu problemde, $\sum_{i=1}^3 a_i \geq \sum_{j=1}^8 b_j$ şartı sağlandığı için uygun çözüm vardır.

Yapılan hesaplamada, mevcut dağıtımda 6396.58 TL’lik bir maliyetin söz konusu olduğu görülmektedir.

Dağıtım maliyetinin ne kadar düşürülebileceğini araştırmak için ulaştırma modellerinden faydalanmak gerekmektedir. Problemin çözümü için Vogel (VAM) Başlangıç Yöntemi ve MODI Optimal Çözüm Yaklaşımı kullanılmış ve yapılan optimallik testi sonucunda yeni dağıtım planı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3.2. Ulaştırma Modeli ile Oluşturulan Yeni Dağıtım Planı

		V1=0,008	V2=0,002	V3=-0,113	V4=0,14	V5=0,19	V6=0,20	V7=0,02	V8=0,24	
		(D1)	(D2)	(D3)	(D4)	(D5)	(D6)	(D7)	(D8)	Sunum
U1=0	(S1)	0,008 TL 98850	0,06 TL	0,18 TL	0,14 TL 17050	0,19 TL 3500	0,20 TL 3200	0,32 TL	0,25 TL	122600
U2=0,05	(S2)	0,06 TL	0,007 TL 21150	0,24 TL	0,19 TL 840	0,25 TL	0,26 TL	0,36 TL	0,29 TL 1110	23100
U3=0,12	(S3)	0,18 TL	0,24 TL	0,007 TL 8090	0,26 TL 1000	0,35 TL	0,36 TL	0,14 TL 1950	0,42 TL	11040
	İstem	98850	21150	8090	18890	3500	3200	1950	1110	156740 156740

MODI optimallik testi uygulanan dağıtım planının optimallik şartını sağladığı görülmektedir. Meşrubat firmasının mevcut aylık dağıtım maliyetinin 6396.58 TL olmasına rağmen, firmanın ulaştırma modeli ile oluşturulan yeni dağıtım planını uygulaması durumunda toplam dağıtım maliyetinin 5701.98 TL olacağı ve % 10.86 oranında bir tasarruf sağlayacağı tespit edilmiştir.

4. Sonuç

Toplam maliyetler içinde en önemli hesaplardan biri olan dağıtım maliyetlerinin minimum düzeye indirilme çabaları rekabet ve sürdürülebilirlik açısından hayati öneme sahiptir. Dağıtım maliyetlerinin azaltılması için geliştirilen modellerin en başında ulaştırma modelleri gelmektedir. Çalışmanın ilk iki bölümünde ulaştırma modeline dair çeşitli teorik bilgiler verilmiştir. Uyguma bölümünde, Bingöl İlinde faaliyet gösteren bir meşrubat firmasının dağıtım planlaması için ulaştırma modeli uygulanmak suretiyle yeni bir çözüm sunulmuştur.

Meşrubat firmasından elde edilen dağıtım verileri, optimal çözüme en yakın sonucu veren Vogel (VAM) Başlangıç Yöntemi ile çözülmeye çalışılmıştır. Başlangıç çözümün optimal olup olmadığını test etmek için ise MODI Optimal Çözüm Yaklaşımı uygulanmıştır.

Ulaştırma modeli kullanılarak elde edilen meşrubat firmasının aylık toplam dağıtım maliyeti ile mevcut aylık toplam dağıtım maliyeti arasında %10,86 oranında tasarruf yapılabilecek bir dağıtım planı oluşturulmuştur. Çalışmanın sonucuna göre, işletmelerin ulaştırma modelleri yardımıyla taşıma maliyetlerini önemli ölçüde azaltabilecekleri, ekonomik ve rekabet güç bakımından sektördeki rakiplere göre avantajlı duruma gelebilecekleri gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ulaştırma Modeli, Optimizasyon, VAM, MODI

JEL Kodları: M10, R42, C61

References

- Düzakın, E. (2005). *İşletme Yöneticileri İçin Excel İle Sayısal Karar Verme teknikleri*, İstanbul: Kare Yayınları.
- Esin, A. (1988). *Yöneylem Araştırmalarında Yararlanılan Karar Yöntemleri*, Ankara.
- Karaoğlan, İ., & Altıparmak, F. (2005). "Konkav Maliyetli Ulaştırma Problemi İçin Genetik Algoritma Tabanlı Sezgisel Bir Yaklaşım", *Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 20 (4): 443-454.
- Özkan, Z. (2012). Ulaştırma Modelleri ve Çelik Kapı Sektöründe Bir Uygulama.
- Patır, S. (2009). "Dinamik Programlama ve Bir Ecza Deposunun Şehir İçi İlaç Dağıtımına Alternatifli Bir Çözüm Önerisi", *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23 (2): 63-79.
- Tekin, M. (2008). *Sayısal Yöntemler*, Konya.
- Tekin, M. (2004). *Sayısal Yöntemler: Bilgisayar Çözümlü Araştırmalar*, Konya.
- Yang, L., & Liu, L. (2007). "Fuzzy fixed charge solid transportation problem and algorithm", *Applied Soft Computing*, 7: 879–889.

A Study on University Students' Gsm Operator Preferences with Game Theory Analysis

Sait PATIR¹, Uğur BERDİBEK², Muhsin TAN³

Extended Abstract

1. Introduction

Since the 1990s, the economic system that integrates with computer technology has made a significant contribution to the process of improving the living standards of all people. Today, the disciplines that take the name of management science produce solutions for a wide range of management problems (Gökşen et. al., 2009: 1226).

Decisions that game theory is interested in are not simple decisions. As a result, the use of game theory has become widespread in making strategic decisions in markets where there is intense competition in terms of businesses. In the article study, the operator selections of university students in Bingöl were examined by game theory analysis.

2. Historical Development of Game Theory

Game theory is a discipline that examines the process of sharing two or more decision makers in an environment where resources are scarce. In game models, players are called decision makers (Bilek, 2012: 4). The theory of game is basically based on two theorems. These are John Von Neumann's minimax theorem (sum zero), and Nash equilibrium theorem (not zero) (Uçan & Aytakin, 2013: 750).

Economics, management science, psychology, philosophy and politics are the disciplines within which the game theory is used most. Particularly, its contributions to the field of economics have led to significant developments and made John Nash gain Nobel Prize with "Nash Equilibrium" theory (Tosun et. al., 2006: 87-88).

Game Theory entered the literature with analyzes of monopoly, duopol and oligopoly markets by French mathematician and economist Antoin Augustin Cournot (1801-1877) in 1830's. By the year 1950, John Nash proved that limited games are always a balance point. In addition to economy and war strategies, game theory has also been observed to be used in psychology and philosophy (Uçan & Aytakin, 2013: 750).

3. Dynamic Games and Nash Equilibrium

The games that come one after the other are called dynamic games. Players take decisions knowing each other's movements (Yılmaz, 2009: 118). Dynamic games are games where time is added unlike other games. For this reason, there are ties and nodes in a game tree.

¹ Prof. Dr., Bingöl University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business

² Phd Student, Bingöl University, Institute of Social Sciences, Department of Business

³ Res. Asst., Bingöl University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business

The beginning of the entire game is called the root. Every node has a bond. Therefore, each node can have more than one strategy (Özer, 2004: 11).

Nash equilibrium is the strategies profile, in which each player's strategy is the most appropriate answer to the strategies of other players (Aktan & Bahçe, 2007: 3). Each player's decision is optimal when the other's behavior is data. When a player makes a decision, they cannot know the decisions of other players beforehand, they only act according to the gain / loss matrix by predicting the decisions they will take (Toptaş, 2005: 46). Nash equilibrium is a solution concept that produces very strong predictions in a very large class of games (Özer, 2004: 9).

4. Application

In the application study conducted with the university students in Bingöl, a simple coincidence sampling method was used to determine the preferences and expectations of the students concerning GSM operators. The survey was conducted with a total of 215 university students in three café & restaurants in Bingöl.

In the first part of the questionnaire, students were asked about their gender and existing GSM operators.

Table 4.1. Frequency analysis

Gender	Frequency	Percent	GSM Operators	Frequency	Percent
Female	111	51,6	Turkcell	47	21,9
Male	104	48,4	Vodafone	98	45,6
			Türk Telekom	70	32,6

As seen in the frequency analysis, 45.6% of the students preferred Vodafone, 32.6% of Türk Telekom and finally 21.9% of Turkcell. Therefore, Vodafone and Türk Telekom companies will be selected as players while the second game is being established.

Table 4.2. Players Points Scored for Strategies

PLAYERS	STRATEGY A (Price)	STRATEGY B (Capture Power)	STRATEGY C (Service Quality)	STRATEGY D (Promotion)
Türk Telekom	0,2958	0,2459	0,2484	0,2097
Vodafone	0,2555	0,2547	0,2943	0,1953
Expectation	0,2688	0,3011	0,2480	0,1819

In Table 4.2, the values and criterion selections were multiplied by scoring. Values were scored from 1 to 5, multiplied by the number of votes they received, and then evaluated as percentages.

Table 4.3. Zero-Sum Game

TÜRK TELEKOM PLAYER						
VODAFONE PLAYER		STRATEGY A	STRATEGY B	STRATEGY C	STRATEGY D	Max.
	STRATEGY A	-0,0403	0,0096	0,0071	0,0458	-0,0403
	STRATEGY B	-0,0411	0,0088	0,0063	0,0450	-0,0411
	STRATEGY C	-0,0015	0,0484	0,0459	0,0846	<u>-0,0015</u>
	STRATEGY D	-0,1005	-0,0506	-0,0531	-0,0144	-0,1005
	Min.	<u>-0,0015</u>	0,0484	0,0459	0,0846	

The minimum values for the rows are handled and the maximum values are handled in the columns. For row and column this value is -0,0015. Strategy C is the dominant strategy of Türk Telekom while Strategy C is the dominant Vodafone player. When the survey results are examined, it can be seen that Türk Telekom users gave the highest score to the "Price" criterion corresponding to the strategy and Vodafone users gave the highest score to the "Service Quality" criterion corresponding to the C strategy.

Table 4.4. Non-Zero Sum Game (Nash Balance)

TÜRK TELEKOM PLAYER						Difference
VODAFONE PLAYER		STRATEGY A	STRATEGY B	STRATEGY C	STRATEGY D	

	STRATEGY A	-1,33;2,70	-4,56;-0,53	0,75;4,78	7,36;11,39	-4,03
	STRATEGY B	-1,41;-2,29	-4,64;-5,52	0,67;-0,21	7,28;6,40	0,88
	STRATEGY C	<u>2,55;-2,04</u>	-0,68;-5,27	4,63;0,04	11,24;6,65	4,59
	STRATEGY D	-7,35;-5,91	-10,58;-9,14	-5,27;-3,83	1,34;2,78	1,44

As it can be seen, Vodafone player approaches to student expectations in B, C and D strategy more than Türk Telekom player. The strategy it approaches the most is the C strategy with a difference of 4.59 points, namely the "Quality of Service" criterion. In the zero-sum game, we saw that the most optimal strategy for the Vodafone player was the C strategy. For the A strategy, Türk Telekom player approached student expectations more than Vodafone player with a difference of 4.03 points.

5. Conclusion

University students constitute an important target audience for companies marketing technology. The most important technological product used by almost all university students is mobile phones. In the first phase of the study, survey data were analyzed and operator preferences of the students were determined. In the frequency analysis, Vodafone ranked first and Turk Telekom was ranked second. The companies that have taken the first two places have been designated as 1st and 2nd players. Four criteria (Price, Capture Power, Service Quality, Promotion) were determined to determine customer preferences, then these criteria were included in the game as A, B, C and D strategies.

In the second stage, a zero sum game matrix is established. The scores of both players were converted into strategies and these strategies were compared between the two players. While Türk Telekom is ahead of "Price" criterion, Vodafone firm is ahead of "Quality of Service" criterion.

The third stage was compared with the strategies of the two firms included in the game, taking into consideration the preferences of all the students participating in the survey. The values approached in meeting the expectation of the students in the matrix have been subtracted from the scores of the two firms and their differences have been found. In addition, zero sum game was utilized while developing the Nash equilibrium.

As a result, most of the students prefer Vodafone and Türk Telekom firms. The reasons for their preferences are the favorable price for Türk Telekom firm and the quality of service for Vodafone firm.

Keywords: Game Theory, decision making, GSM operator, service quality

JEL Codes: M1, C70, L1, K34

Oyun Teorisi Analizi ile Üniversite Öğrencilerinin Gsm Operatörü Seçimlerine Yönelik Bir Araştırma

Geniş Özet

1. Giriş

1990'lı yıllardan sonra bilgisayar teknolojisiyle bütünleşen ekonomik sistem tüm insanların yaşam standartlarının iyileştirilmesine çok önemli katkılar sağlamıştır. Günümüzde yönetim bilimi ismini alan disiplinler, yönetim problemlerinin geniş bir kısmında çözüm üretmektedir (Gökşen, vd., 2009: 1226).

Oyun teorisinin ilgilendiği kararlar basit işleyen kararlar değildir. Bu yüzden işletmeler açısından yoğun rekabetin yaşandığı pazarlarda stratejik karar almada oyun teorisi yönteminin kullanımı yaygınlaşmıştır. Yapılan makale çalışmasında Bingöl ilindeki üniversite öğrencilerinin operatör seçimleri oyun teorisi analizi ile incelenmiştir.

2. Oyun Teorisi ve Tarihsel Gelişimi

Oyun teorisi, kaynakların kıt olduğu bir ortamda iki ya da daha fazla sayıda karar alıcının paylaşım sürecini inceleyen bir disiplindir. Oyun modellerinde karar alıcılara oyuncu denilmektedir (Bilek, 2012: 4). Oyun teorisinin temel olarak iki teorem üzerine kuruludur. Bunlardan ilki John Von Neumann'ın minimax (toplamı sıfır olan) teoremi, diğeri Nash'in toplamı sıfır olmayan denge teoremidir (Uçan & Aytakin, 2013: 750).

Oyun teorisinin en sık kullanıldığı disiplinler; ekonomi, yönetim bilimi, psikoloji, felsefe ve siyasettir. Özellikle Ekonomi alanına yaptığı katkılar önemli gelişmelere yol açmış olup, "Nash Dengesi" kuramı ile John Nash'e Nobel ödülünü kazandırmıştır (Tosun vd., 2006: 87-88).

Oyun teorisi Fransız matematik ve iktisat bilimci Antoin Augustin Cournot'un (1801-1877) 1830'lu yıllarda monopol, duopol ve oligopol piyasalarla ilgili analizler yapmasıyla literatüre girmiştir. John Nash 1950 yılına gelindiğinde sınırlı oyunların her zaman bir denge noktası olduğunu kanıtlamıştır. Ekonomi, savaş stratejilerinin yanı sıra oyun teorisinin psikoloji ve felsefe alanlarında kullanıldığı da görülmüştür (Uçan & Aytakin, 2013: 750).

3. Dinamik Oyunlar ve Nash Dengesi

Art arda gelen oyunlara dinamik oyun denilmektedir. Oyuncular birbirlerinin hamlelerini bilerek karar alırlar (Yılmaz, 2009: 118). Dinamik oyunlar diğer oyunların aksine zaman diliminin eklendiği oyunlardır. Bir oyun ağacında bu nedenle bağlar ve düğümler yer almaktadır. Tüm oyunun başlangıç aşmasına kök adı verilir. Her düğüm bir bağa sahiptir. Bu nedenle her düğüm birden fazla stratejiye sahip olabilir (Özer, 2004: 11).

Nash dengesi, her oyuncunun stratejisinin diğer oyuncuların stratejilerine en uygun cevap olan stratejiler profilidir (Aktan & Bahçe, 2007: 3). Her oyuncunun kararı diğerinin davranışı veri iken optimaldir. Oyuncular karar alırken diğer oyuncuların kararlarını önceden bilemez, sadece alacağı kararları tahmin ederek kazanç/kayıp matrisine göre hareket ederler (Toptaş, 2005: 46). Nash dengesi çok geniş oyunlar sınıfında çok kuvvetli tahminle üreten bir çözüm kavramıdır (Özer, 2004: 9).

4. Uygulama

Bingöl ilinde yaşayan üniversite öğrencileri ile yapılan uygulama çalışmasında, öğrencilerin GSM operatörü tercihlerinin ve beklentilerinin tespit edilebilmesi için basit tesadüf örneklem metoduyla anket çalışması yapılmıştır. Anket çalışması Bingöl İlinde faaliyet gösteren üç kafe & restoran işletmesinde toplam 215 üniversite öğrencisi ile yapılmıştır.

Anketin ilk bölümünde öğrencilere cinsiyetleri ve mevcut GSM operatörleri soruları yöneltilmiştir.

Tablo 4.1. Frekans Analizi

Cinsiyet	Frekans	Yüzde	GSM Operatörü	Frekans	Yüzde
Kadın	111	51,6	Turkcell	47	21,9
Erkek	104	48,4	Vodafone	98	45,6
			Türk Telekom	70	32,6

Frekans analizinde görüldüğü üzere öğrencilerin % 45,6'sı Vodafone, % 32,6'sı Türk Telekom ve son olarak % 21,9'u Turkcell firmasını tercih etmiştir. Dolayısıyla ikinci oyun kurulurken Vodafone ve Türk Telekom firmaları oyuncu olarak seçilecektir.

Tablo 4.2. Oyuncuların Stratejiler İçin Aldıkları Puanlar

OYUNCU	A STRATEJİSİ (Fiyat)	B STRATEJİSİ (Çekim Gücü)	C STRATEJİSİ (Hizmet Kalitesi)	D STRATEJİSİ (Promosyon)
Türk Telekom	0,2958	0,2459	0,2484	0,2097
Vodafone	0,2555	0,2547	0,2943	0,1953
Öğrenci Beklentileri	0,2688	0,3011	0,2480	0,1819

Tablo 4.2'de değerler ve kriter seçimleri puanlanarak çarpılmıştır. Değerler 1'den 5'e kadar puanlanarak aldıkları oy sayısı ile çarpılmış ardından yüzdelik oranlar olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 4.3. Sıfır Toplamlı Oyun

TÜRK TELEKOM OYUNCUSU						
VODAFONE OYUNCUSU		A Stratejisi	B Stratejisi	C Stratejisi	D Stratejisi	Max.
	A Stratejisi	-0,0403	0,0096	0,0071	0,0458	-0,0403
	B Stratejisi	-0,0411	0,0088	0,0063	0,0450	-0,0411
	C Stratejisi	-0,0015	0,0484	0,0459	0,0846	<u>-0,0015</u>
	D Stratejisi	-0,1005	-0,0506	-0,0531	-0,0144	-0,1005
	Min.	<u>-0,0015</u>	0,0484	0,0459	0,0846	

Satırlar için minimum değerler ele alınmış ve sütunlar içinde maksimum değerler ele alınmıştır. Satır ve sütun için bu değer -0,0015 dir. Türk Telekom'un baskın olduğu strateji A stratejisi iken Vodafone oyuncusunun baskın olduğu strateji C stratejisidir. Anket sonuçlarına bakıldığında Türk Telekom kullanıcılarının A stratejisine karşılık gelen "Fiyat" kriterine en yüksek puanı verdikleri, Vodafone kullanıcılarının ise C stratejisine karşılık gelen "Hizmet Kalitesi" kriterine en yüksek puanı verdikleri görülebilir.

Tablo 4.4. Sıfır Toplamlı Olmayan Oyun (Nash Dengesi)

TÜRK TELEKOM OYUNCUSU						FARK
VODAFONE OYUNCUSU		A Stratejisi	B Stratejisi	C Stratejisi	D Stratejisi	
	A Stratejisi	-1,33;2,70	-4,56;-0,53	0,75;4,78	7,36;11,39	-4,03
	B Stratejisi	-1,41;-2,29	-4,64;-5,52	0,67;-0,21	7,28;6,40	0,88
	C Stratejisi	<u>2,55;-2,04</u>	-0,68;-5,27	4,63;0,04	11,24;6,65	4,59
	D Stratejisi	-7,35;-5,91	-10,58;-9,14	-5,27;-3,83	1,34;2,78	1,44

Görüldüğü üzere Vodafone oyuncusu B, C ve D stratejisinde öğrenci beklentilerine Türk Telekom oyuncusuna göre daha çok yaklaşmıştır. En çok yaklaştığı strateji ise 4,59 puanlık fark ile C stratejisi, yani "Hizmet Kalitesi" kriteridir. Sıfır toplamlı oyunda da Vodafone oyuncusu için en optimal stratejinin C stratejisi olduğunu görmüştük. A stratejisi için ise Türk Telekom oyuncusu 4,03 puanlık fark ile öğrenci beklentilerine Vodafone oyuncusundan daha çok yaklaşmıştır.

5. Sonuç

Üniversite öğrencileri teknoloji pazarlayan şirketler için önemli bir hedef kitleyi oluşturmaktadırlar. Neredeyse bütün üniversite öğrencilerinin kullandığı en önemli teknolojik ürün cep telefonlarıdır. Çalışmanın ilk aşamasında anket verileri analiz edilerek öğrencilerin operatör tercihleri belirlenmiştir. Frekans analizinde ilk sırada Vodafone ikinci sırada ise Türk Telekom firması yer almıştır. İlk iki sırayı alan firmalar 1. ve 2. Oyuncu olarak belirlenmiştir. Müşteri tercihlerini belirlemek için 4 kriter (Fiyat, Çekim Gücü, Hizmet Kalitesi, Promosyon) belirlenmiş, daha sonra bu kriterler A, B, C ve D stratejileri olarak oyuna dâhil edilmiştir.

İkinci aşamada sıfır toplamli oyun matrisi kurulmuştur. Her iki oyuncunun, kriterler için aldıkları puanlar stratejilere dönüştürülmüş ve bu stratejiler iki oyuncu arasında kıyaslanmıştır. Türk Telekom firması "Fiyat" kriterinde daha önde olurken, Vodafone firması "Hizmet Kalitesi" kriterinde daha önde olmuştur.

Üçüncü aşama ankete katılan bütün öğrencilerin tercihleri dikkate alınarak, oyuna dâhil edilen 2 firmanın stratejileri ile kıyaslanmıştır. Kurulan matriste öğrencilerin beklentilerini karşılamada yaklaşılan değerler, iki firmanın aldıkları puanlardan çıkarılarak farkları bulunmuştur. Ayrıca Nash dengesi kurulurken sıfır toplamli oyundan faydalanılmıştır.

Sonuç olarak öğrencilerin en çok Vodafone ve Türk Telekom firmalarını tercih etmektedirler. Tercih sebepleri ise Türk Telekom firması için uygun fiyat, Vodafone firması için ise Hizmet kalitesinin iyi olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Oyun Teorisi, karar verme, GSM operatörü, hizmet kalitesi

JEL Kodları: M1, C70, L1, K34

References

Aktan, C. C., & Bahçe, A. B. (2007). *Kamu Tercih Perspektifinden Oyun Teorisi*, Ankara: Seçkin Yayınları.

Bilek, N. (2012). *2008 küresel kriz sürecinde Türkiye'de ekonomiyi canlandırma paketinin oyun teorisi ile incelenmesi*, Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gökşen, Y., Doğan, O., & Yaralıoğlu, K. (2009), "Oyun Teorisinin 2009 Yerel Seçimler için Uyarlanması: İzmir İli Uygulaması", *Ege Akademik Bakış*, 9(4): 1225-1241.

Özer, O. O. (2004). *Oyun Teorisi ve Tarımda Uygulanması. Doktora Tezi*, Ankara: Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Toptaş, A. B. (2005). *Merkez Bankasının Bağımsızlığı. Doktora Tezi*, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.

Tosun, Ö., Bilge, U., & Saka, O. (2006). "Tıpta Karar Verme Süreçlerinde Oyun Teorisinin Kullanımı", 3. *Ulusal Tıp Bilişimi Kongresi/Medical Informatics*, Antalya.

Uçan, O., & Aytakin, İ. (2013). "Oyun Teorisi Çerçevesinde Ekonominin Dinamik Oyun Modellerine Uygulanması", *International Journal of Social Science*, 6(3): 747-757.

Yılmaz, E. (2009). *Oyun Teorisi*. İstanbul: Literatür Yayınları.

Economic Growth, Debt and Inflation: An Analysis of Cointegration Test with Structural Breaks

Mustafa KARABACAK¹, Ercan BAHTİYAR²

Extended Abstract

1. Introduction

Especially in developing countries, inflation is considered as a factor that has a negative impact on economic growth. Similarly, public debts can influence economic growth negatively in developing economies. It is observed that most of these countries choose indebtedness as a way to finance budget deficits and construct economic growth. However, during this process, besides establishing balance between internal and external debts, it is expected not to encounter an inflationist effect in repaying these debts. With a theoretical perspective, it can be concluded that indebtedness and inflation have an impact on each other.

To ensure welfare increase in an economy, it is quite significant to realise price stability and economic growth. Yet, price stability and economic growth goals may sometimes require conflicting policies and therefore cannot be realised simultaneously. It is possible to diverge from the goal of price stability due to the money supply that cannot be controlled because of expansionary monetary policies and consequently increased domestic demand, persistent increase in credit interests and deviations from fiscal discipline. Inflation, which is in fact a consequence of the above mentioned problems, is directly related to the realisation of economic growth lower than the desired levels (Karaçor et al., 2011:30).

Considered as an alternative public income due to the difficulties in levying and collecting taxes, indebtedness is generally based on a voluntary basis and represents a contract between the debtor and the creditor parties. Indebtedness policies are considered a more effective policy option to keep inflation under control and to ensure price stability under inflationist circumstances. Such policies reduce the expected effectiveness of tax and expense policies especially in developing countries that broaden the tax base and that have some unrecorded factors (Egeli and Özen, 2013:52). State debts, divided into two as internal and external indebtedness, have some distinct characteristics in terms of their sources. External financing sources are generally temporary sources whereas internal indebtedness is a permanent source of financing in terms of economic development (Egeli and Özen, 2013:115). External indebtedness, which is a very important financing method for economic development process in developing countries, can be described as the income obtained from external sources by the public sector. Capital is an insufficient production factor for developing countries and in order to realise planned investments, sufficient investment goods need to be imported. However, since the exportation income is low, importation expenses cannot be met and therefore with the

¹ Yrd.Doç.Dr., Uşak Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, mustafa.karabacak@usak.edu.tr

² Araş.Gör., Uşak Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü, ercan.bahtiyar@usak.edu.tr

aim to overcome foreign currency shortage, countries tend towards external financing sources and choose external indebtedness (Bilginoğlu and Aysu, 2008:2).

In this respect, it is quite significant to canalise external debts into productive investments and use them effectively. Though, another issue to be taken into consideration is the external debt interest rates. While low interest rates of external debts will provide economic invigoration, external debts with high interest rates, especially when not canalised into productive investments, will cause economic constriction or will not help to gain the sufficient growth rate. Furthermore, in developing countries, external debts are expected to fill up the domestic savings gap and therefore have a positive impact on economic growth (Gürdal and Yavuz, 2015:166). Yet, in the empirical analyses concerning the impact of external debts on economic growth within the literature, it is concluded that external indebtedness generally affects economic growth negatively (Kumar and Woo, 2010; Caner, Grennes and Koehler-Geib, 2010; Cecchetti et al., 2011; Presbitero, 2012; Pescatori et al., 2014; Afonso and Alves, 2015). Similarly, it is also seen in recent analyses for Turkey that external indebtedness affect economic growth negatively (Karagöl, 2002; Bilginoğlu and Aysu, 2008; Uysal et al., 2009).

When the impact of inflation on economic growth is concerned, there are more controversial ideas in the literature. Especially, until the emergence of stagflation phenomenon with the petrol crisis in 1970's, it was believed that inflation was not an important problem and that in order to invigorate the economy, inflationist policies would have positive results in the short term. Yet, the opinion that Keynesian policies with increasing aggregate demand that have been applied in 1970's have affected economic growth negatively has gained importance (Terzi and Oltulular, 2004: 19). Barro, 1995; Khan and Senhadji, 2001; Barro, 2001; Rousseau and Wachtel, 2001; Bick, 2010; Barro, 2013 are studies that put forth the negative impact of inflation on economic growth. Similar results are seen in the studies concerning Turkey (Kirmanoğlu, 2001; Karaca, 2003; Saraç, 2009). Though, the studies may differ in terms of the data set and the method that are used. Thus, in this study, the relationship between indebtedness and inflation, specific to Turkey, has been estimated and evaluated through cointegration analysis.

2. Methodology

In this study, maki cointegration test which allows structural breaks and Kapetanios' unit root test which takes into consideration the structural breaks have been applied to analyse the impact of external debts and inflation on economic growth.

2.1. The Results of Kapetanios' Unit Root Test

In the unit root test with structural breaks that was developed by Kapetanios (2005), indefinite number of structural breaks with unpredictable dates are included in the unit root test equation. In Kapetanios' (2005) unit root test, the structural breaks equal to or less than the determined maximum number of structural breaks (m) have been taken into consideration.

Table 5. The Results of Kapetanios' Unit Root Test for Logarithmic Gross National Product Series

Model-C	t-stat	Break Date	%10	%5	%1
M1	-4.2445	2001Q4	- 4.661	-4.930	- 5.338
M2	-4.3663	2001Q4;2013Q2	- 5.467	-5.685	- 6.162
M3	-4.9631	2001Q4;2013Q2;2005Q1	- 6.265	-6.529	- 6.991
M4	-6.1776	2001Q4;2013Q2;2005Q1;2008Q3	- 6.832	-7.104	- 7.560
M5	-7.0625	2001Q4;2013Q2;2005Q1;2008Q3;1999Q4	- 7.398	-7.636	- 8.248

Table 6. The Results of Kapetanios' Unit Root Test for Logarithmic Foreign Debt Series

Model-C	t-stat	Break Date	%10	%5	%1
M1	-3.5794	2003Q1	- 4.661	-4.930	- 5.338
M2	-4.9059	2003Q1;2007Q3	- 5.467	-5.685	- 6.162
M3	-6.3613	2003Q1;2007Q3;2011Q4	- 6.265	-6.529	- 6.991
M4	-7.1351	2003Q1;2007Q3;2011Q4;2005Q1	- 6.832	-7.104	- 7.560
M5	-7.4985	2003Q1;2007Q3;2011Q4;2005Q1;2009Q3	- 7.398	-7.636	- 8.248

Table 7. The Results of Kapetanios' Unit Root Test for Logarithmic CPI Series

Model-C	t-stat	Break Date	%10	%5	%1
M1	-8.8128	2001Q2	- 4.661	-4.930	- 5.338

M2	-8.4075	2001Q2;2014Q2	-	-5.685	-
			5.467		6.162
M3	-7.7349	2001Q2;2014Q2;2012Q2	-	-6.529	-
			6.265		6.991
M4	-6.9422	2001Q2;2014Q2;2012Q2;2010Q2	-	-7.104	-
			6.832		7.560
M5	-6.1281	2001Q2;2014Q2;2012Q2;2010Q2;2008Q2	-	-7.636	-
			7.398		8.248

According to the results of Kapetanios’ unit root test, series seem not to be stationary in their levels. It is also seen in the results of the tests applied to the first differencing of series that all series are stationary in the first differencing under structural breaks. These findings indicate a long term relationship between the series. Therefore, so as to determine the long term relationship between the series, Maki cointegration test which also takes into consideration the structural breaks has been applied.

2.2. The Results of Maki Cointegration Test

As Kapetanios’ unit root test, Maki cointegration test also takes into consideration the structural breaks and similarly, the structural breaks equal to or less than the determined maximum number of structural breaks (*m*) have been taken into consideration.

Table 8. The Results of Maki Cointegration Test

	t-stat	Break Date	%10	%5	%1
Model 0	-6.070848	2000Q2;2001Q3;2005Q2	-	-	-
			4.733	5.005	5.541
Model 1	-	2000Q2	-	-	-
	4.6147012		5.722	5.993	6.530
Model 2	-11.40838	2000Q2;2003Q3;2009Q4	-	-	-
			5.833	6.093	6.628
Model 3	-	2000Q2;2003Q1;2007Q2;2010Q2;2013Q3	-	-	-
	10.473219		7.811	8.129	8.713

According to the results of Maki cointegration test, there seems to be a cointegration relationship between the series. These results allow the estimation of the long term relationship between the series. For this reason, in order to estimate the long term relationship between the series, FMOLS (Fully Modified Ordinary Least Squares) method has been used. The dates of

the breaks that have been obtained from Maki cointegration test have also been included in FMOLS equation.

Table 9. The Results of FMOLS Equation

Variable	Coefficient	t- statistic	Prob.
LNDEBT	-0.740678	-2.313086	0.0239
LNCPI	0.898447	12.01879	0.0000
C	13.45393	19.06462	0.0000
D00	0.895294	1.878075	0.0649
D03	3.589297	7.538951	0.0000
D07	-0.875867	-1.857802	0.0677
D10	-1.931902	-4.096623	0.0001
D13	-0.557060	-1.182527	0.2413

Except the dummy variable that represents the break in the third quarter of 2013 (D13), all the variables in the cointegration equation are statistically significant. Moreover, indicators of the variables are in accord with the expectations. According to the results obtained from the cointegration equation estimated by FMOLS (Fully Modified Ordinary Least Squares), the variation of 1% in outstanding external debt ratio causes a 0.74% decrease in GDP. However, the 1% of increase in CPI causes a 0.89% increase in GDP. While the dummy variables D00 which represents the structural break in the second quarter of 2000 and D03 which represents the structural break in the first quarter of 2003 affect GDP positively, the dummy variables D07 which represents the structural break in the second quarter of 2007 and D10 which represents the structural break in the second quarter of 2010 have a negative impact on GDP.

3. Result

In this study, in order to analyse the impact of external debts and inflation on economic growth, Kapetanios' unit root test which takes into consideration multiple structural breaks and maki cointegration test which allows multiple structural breaks have been applied. In the light of the results obtained from maki cointegration test, a long term relationship between the variables has been detected and the long term relationship has been examined with FMOLS. According to the results of FMOLS, the variation of 1% in outstanding external debt ratio causes a 0.74% decrease in GDP. However, the 1% of increase in CPI causes a 0.89% increase in GDP. While the findings support the opinion in the literature that external debt has a negative impact on economic growth, they also indicate the opposite of the general opinion concerning the impact of inflation on economic growth. This situation can be interpreted as the demand-sided policies are effective in invigoration of economy in Turkey.

Keywords: Debt, Inflation, Economic Growth

JEL Codess: H63, E31, O47

Türkiye’de Ekonomik Büyüme, Borç ve Enflasyon: Yapısal Kırılmalı Eşbütünleşme Testleriyle Bir Analiz

Geniş Özet

1. Giriş

Enflasyon, özellikle gelişmekte olan ülkelerde, ekonomik büyümeye olumsuz etki eden bir unsur olarak görülür. Benzer şekilde kamu borçları da gelişmekte olan ekonomilerde ekonomik büyümeyi negatif etkileyebilmektedir. Bu ülkelerin birçoğunun, bütçe açıklarının finansmanı ve ekonomik büyümenin tesis edilmesi için borçlanma yoluna başvurduğu görülmektedir. Ancak bu süreçte iç ve dış borç dengesinin kurulmasının yanı sıra bu borçların geri ödenmesinde arzu edilen durum enflasyonist bir etkiyle karşılaşılmamasıdır. Teorik açıdan bakıldığında borçlanma ve enflasyonun birbirini etkilediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bir ekonomide refah artışının sağlanması için fiyat istikrarının ve ekonomik büyümenin gerçekleştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Ancak fiyat istikrarı ve ekonomik büyüme hedefleri bazen çelişen politika uygulamaları gerektirebilmekte ve dolayısıyla eşanlı olarak gerçekleşmemektedir. Genişleyici para politikaları nedeniyle kontrol edilemeyen para arzı ve dolayısıyla artan iç talep, kredi faizlerindeki ısrarlı artış ve mali disiplinden sapmalar nedeniyle fiyat istikrarı hedefinden uzaklaşabilmektedir. Esasen bahsi geçen problemlerin bir sonucu olarak ortaya çıkan enflasyon ise ekonomik büyümenin istenen seviyelerin altında gerçekleşmesi ile doğrudan ilgilidir (Karaçor vd, 2011:30).

Vergilerin tarh ve tahsilindeki güçlükler nedeniyle, vergilere alternatif bir kamu geliri olarak kabul edilen borçlanma genelde gönüllük esasına dayanmakta ve borç alan ve borç veren taraflar arasındaki bir sözleşmeyi ifade etmektedir. Borçlanma politikaları, enflasyonist ortamlarda enflasyonu kontrol altına alınması ve fiyat istikrarının sağlanması açısından daha etkin bir politika tercihi olarak görülmektedir. Özellikle de verginin tabana yayıldığı ve kayıt dışı bir takım faktörlere sahip az gelişmiş ülkelerde vergi ve harcama politikalarının beklenen etkinliğini azaltmaktadır (Egeli ve Özen, 2013:52). İç ve dış borçlanma olmak üzere ikiye ayrılan devlet borçları kaynakları bakımından bir takım farklı özelliklere sahiptir. Dış finansman kaynakları genellikle geçici kaynaklar olmakla birlikte iç borçlanma ekonomik kalkınma açısından sürekli bir finansman kaynağıdır (Egeli ve Özen, 2013:115). Gelişmekte olan ülkelerde ekonomik kalkınma süreci açısından büyük önem arz eden bir finansman yöntemi olan dış borçlanma kamu kesiminin dış kaynaklardan elde ettiği gelirler olarak nitelendirilebilmektedir. Sermaye gelişmekte olan ülkeler açısından kıt bir üretim faktörüdür ve planlanan yatırımların gerçekleştirilebilmesi için gerekli yatırım malları ithalata ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak ihracat gelirlerinin düşük olması nedeniyle ithalat giderlerini karşılayamamakta ve dolayısıyla ülkedeki döviz kıtlığının giderilmesi amacıyla ülkeler dış finansman kaynaklarına yönelmekte ve dış borçlanmaya başvurmaktadır (Bilginoglu ve Aysu, 2008:2).

Dış borçların üretken yatırımlara kanalize edilmesi ve etkin kullanılması bu bağlamda büyük önem arz etmektedir. Ancak dikkate alınması gereken bir diğer husus da alınan dış borç faiz oranlarıdır. Dış borçların faizlerinin düşük bir seviyede olması ekonomik canlanmayı

sağlarken yüksek faizli dış borçlar, özellikle üretken yatırımlara kanalize edilmediği takdirde, ekonominin daralmasına ya da yeterli büyüme hızının elde edilememesine neden olacaktır. Ayrıca gelişmekte olan ülkelerde dış borçların yurtiçi tasarruf açığını kapatması ve dolayısıyla ekonomik büyümeyi pozitif yönde etkilemesi beklenmektedir (Gürdal ve Yavuz, 2015:166). Ancak Literatürde dış borçların ekonomik büyüme üzerindeki etkileri ile ilgili yapılan ampirik analizlerde genellikle dış borçlanmanın ekonomik büyümeyi negatif yönde etkilediğine yönelik sonuçlara ulaşılmıştır (Kumar ve Woo, 2010; Caner, Grennes ve Koehler-Geib, 2010; Cecchetti vd., 2011; Presbitero 2012; Pescatori vd., 2014; Afonso ve Alves, 2015). Benzer şekilde Türkiye için son dönemde yapılan analizlerde de dış borçlanmanın ekonomik büyümeyi negatif etkilediği görülmektedir (Bilginoğlu ve Aysu, 2008; Uysal vd., 2009).

Enflasyonun ekonomik büyüme üzerindeki etkisine dair ise literatürde daha ihtilafli görüşler söz konusudur. Özellikle 1970’li yıllarda meydana gelen petrol kriziyle birlikte stagflasyon olgusunun gündeme gelmesine kadar, enflasyonun önemli bir problem olmadığını ve ekonomiyi canlı tutmak amacıyla enflasyonist politikaların kısa dönemde pozitif sonuçlar vereceğini savunan görüşler hakimdir. Ancak 1970’li yıllarla birlikte uygulanan toplam talep arttırıcı, Keynesyen politikaların ekonomik büyümeyi negatif etkilediği yönündeki görüşler önem kazanmıştır (Terzi ve Oltulular, 2004: 19). Barro, 1995; Khan ve Senhadji, 2001; Barro, 2001; Rousseau ve Wachtel, 2001; Bick, 2010; Barro, 2013) enflasyonun ekonomik büyüme üzerinde negatif etkileri olduğu yönünde sonuçlar elde edilen çalışmalardır. Türkiye için yapılan çalışmalarda da benzer sonuçlar söz konusudur (Saraç, 2009). Ancak kullanılan veri seti ve yöntemine göre sonuçlar farklılık gösterebilmektedir. Bu nedenle bu çalışmada ise borçlanma ve enflasyon ilişkisi, Türkiye özelinde, eşbütünleşme analizi ile tahmin edilmiş ve değerlendirilmiştir.

2. Metodoloji

Bu çalışmada dış borçların ve enflasyonun ekonomik büyüme üzerindeki etkisini analiz etmek amacıyla çoklu yapısal kırılmaya izin veren maki eşbütünleşme testi ve yapısal kırılmaları dikkate alan Kapetanios birim kök testi uygulanmıştır.

2.1. Kapetanios Birim Kök Testi Sonuçları

Kapetanios (2005) tarafından geliştirilen yapısal kırılmalı birim kök testi tarihi önceden bilinmeyen, belirsiz sayıdaki yapısal kırılma, birim kök testi eşitliğine dâhil edilmektedir. Kapetanios (2005) birim kök testinde, belirlenen maksimum yapısal kırılma sayısına (m) eşit veya daha az sayıdaki yapısal kırılmalar dikkate alınmaktadır.

Tablo 10. Logaritmik Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla Serisi İçin Kapetanios Birim Kök Testi Sonuçları

Model-C	t-ist.	Kırılma Tarihi	%10	%5	%1
M1	-4.2445	2001Q4	- 4.661	-4.930	- 5.338
M2	-4.3663	2001Q4;2013Q2	- 5.467	-5.685	- 6.162

M3	-4.9631	2001Q4;2013Q2;2005Q1	-	-6.529	-
			6.265		6.991
M4	-6.1776	2001Q4;2013Q2;2005Q1;2008Q3	-	-7.104	-
			6.832		7.560
M5	-7.0625	2001Q4;2013Q2;2005Q1;2008Q3;1999Q4	-	-7.636	-
			7.398		8.248

Tablo 11. Logaritmik Dış Borç Serisi İçin Kapetanos Birim Kök Testi Sonuçları

Model-C	t-ist.	Kırılma Tarihi	%10	%5	%1
M1	-3.5794	2003Q1	-	-4.930	-
			4.661		5.338
M2	-4.9059	2003Q1;2007Q3	-	-5.685	-
			5.467		6.162
M3	-6.3613	2003Q1;2007Q3;2011Q4	-	-6.529	-
			6.265		6.991
M4	-7.1351	2003Q1;2007Q3;2011Q4;2005Q1	-	-7.104	-
			6.832		7.560
M5	-7.4985	2003Q1;2007Q3;2011Q4;2005Q1;2009Q3	-	-7.636	-
			7.398		8.248

Tablo 12. Logaritmik TÜFE serisi İçin Kapetanos Birim Kök Testi Sonuçları

Model-C	t-ist.	Kırılma Tarihi	%10	%5	%1
M1	-8.8128	2001Q2	-	-4.930	-
			4.661		5.338
M2	-8.4075	2001Q2;2014Q2	-	-5.685	-
			5.467		6.162
M3	-7.7349	2001Q2;2014Q2;2012Q2	-	-6.529	-
			6.265		6.991
M4	-6.9422	2001Q2;2014Q2;2012Q2;2010Q2	-	-7.104	-
			6.832		7.560
M5	-6.1281	2001Q2;2014Q2;2012Q2;2010Q2;2008Q2	-	-7.636	-
			7.398		8.248

Kapetanios birim kök testinden elde edilen sonuçlara göre serilerin seviyelerinde durağan olmadığı görülmektedir. Serilerin birinci farklarına yapılan testler sonucunda da tüm serilerin yapısal kırılmalar altında birinci farkında durağan olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu bulgular seriler arasında bir uzun dönem ilişkisi olabileceğine işaret etmektedir. Dolayısıyla seriler arasındaki uzun dönem ilişkisinin varlığının tespiti amacıyla yine yapısal kırılmaları dikkate alan Maki eşbütünleşme testi uygulanmıştır.

2.2. Maki Eşbütünleşme Testi Sonuçları

Maki eşbütünleşme testi de Kapetanios birim kök testi gibi çoklu yapısal kırılmaları dikkate almaktadır ve benzer şekilde belirlenen maksimum yapısal kırılma sayısına (m) eşit veya daha az sayıdaki yapısal kırılmaları dikkate almaktadır.

Tablo 13. Maki Eşbütünleşme Testi Sonuçları

	t-ist.	Kırılma Tarihi	%10	%5	%1
Model 0	-6.070848	2000Q2;2001Q3;2005Q2	- 4.733	- 5.005	- 5.541
Model 1	- 4.6147012	2000Q2	- 5.722	- 5.993	- 6.530
Model 2	-11.40838	2000Q2;2003Q3;2009Q4	- 5.833	- 6.093	- 6.628
Model 3	- 10.473219	2000Q2;2003Q1;2007Q2;2010Q2;2013Q3	- 7.811	- 8.129	- 8.713

Maki eşbütünleşme testinden elde edilen sonuçlara göre seriler arasında bir eşbütünleşme ilişkisi olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar seriler arasındaki uzun dönem ilişkisinin tahmin edilmesine olanak tanımaktadır. Bu nedenle seriler arasındaki uzun dönem ilişkisinin tahmini amacıyla, Tamamen Geliştirilmiş Basit En Küçük Kareler (Fully Modified Ordinary Least Squares, FMOLS) yöntemi kullanılmıştır. FMOLS eşitliğine Maki eşbütünleşme testinden elde edilen kırılma tarihleri de dahil edilmiştir.

Tablo 14. FMOLS Eşitliği Sonuçları

Değişken	Katsayı	t- istatistiği	Olasılık Değerleri
LNDEBT	-0.740678	-2.313086	0.0239
LNCPI	0.898447	12.01879	0.0000

C	13.45393	19.06462	0.0000
D00	0.895294	1.878075	0.0649
D03	3.589297	7.538951	0.0000
D07	-0.875867	-1.857802	0.0677
D10	-1.931902	-4.096623	0.0001
D13	-0.557060	-1.182527	0.2413

2013 yılı üçüncü çeyreğindeki kırılmayı temsil eden kukla değişken (D13) hariç Eşbütünleşme eşitliğinde yer alan tüm değişkenler istatistiksel olarak anlamlıdır. Ayrıca değişkenlerin işaretleri de beklentilerle uyumludur. FMOLS (Fully Modified Ordinary Least Squares, Tamamen Geliştirilmiş Basit En Küçük Kareler) yöntemiyle tahmin edilen eşbütünleşme eşitliğinden elde edilen sonuçlara göre, dış borç stoku oranındaki %1'lik değişim GSYİH üzerinde %0,74'lük bir azalışa neden olmaktadır. TÜFE'deki %1'lik artış ise GSYİH üzerinde %0.89'lük bir artışa neden olmaktadır. 2000 yılı ikinci çeyreğindeki yapısal kırılmayı temsil eden D00, 2003 yılı birinci çeyreğindeki yapısal kırılmayı temsil eden D03 kukla değişkenleri, GSYİH'yi pozitif yönde etkilerken, 2007 yılı ikinci çeyreğindeki yapısal kırılmayı temsil eden D07 ve 2010 yılı ikinci çeyreğindeki yapısal kırılmayı temsil eden D10 kukla değişkenleri ise GSYİH'yi negatif yönde etkilemektedir.

3. Sonuç

Bu çalışmada dış borçların ve enflasyonun ekonomik büyüme üzerindeki etkisini analiz etmek amacıyla çoklu yapısal kırılmaları dikkate alan Kapetanios birim kök testi ve çoklu yapısal kırılmaya izin veren maki eşbütünleşme testi uygulanmıştır. Maki eşbütünleşme testinden elde edilen sonuçlar ışığında değişkenler arasında bir uzun dönem ilişkisinin varlığı tespit edilmiş ve uzun dönem ilişkisi FMOLS ile incelenmiştir. FMOLS sonuçlarına göre dış borç stoku oranındaki %1'lik değişim GSYİH üzerinde %0,74'lük bir azalışa neden olmaktadır. TÜFE'deki %1'lik artış ise GSYİH üzerinde %0.89'lük bir artışa neden olmaktadır. Elde edilen bulgular, literatürde dış borcun ekonomik büyümeyi olumsuz etkilediğine yönelik görüşleri desteklemekle birlikte, enflasyonun ekonomik büyüme üzerindeki etkisi konusundaki genel kanıların aksine işaret etmektedir. Bu durum Türkiye'de talep yönlü politikaların ekonomiyi canlandırmada etkili olduğu yönünde değerlendirilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Borçlanma, Enflasyon, Ekonomik Büyüme

JEL Kodları: H63, E31, O47

References

Afonso, A. and J.R. Alves, (2015). The Role of Government Debt in Economic Growth. *Review of Public Economics*, 215-(4/2015),9-26.

Barro, R. J. (1995). Inflation and Economic Growth. NBER Working Paper No. 5326.

Barro, R. J. (2001). Human Capital and Growth. *The American Economic Review*, 91(2), 12-17.

Barro, R. J. (2013). Inflation and Economic Growth. *Annals of Economics and Finance*, 14(1), 121-144.

Bick, A. (2010). Threshold Effects of Inflation on Economic Growth in Developing Countries. *Economics Letters*, 108(2), 126-129.

Bilginoğlu M.A. ve A. Aysu, (2008). Dış Borçların Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi: Türkiye Örneği, *Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi*, S.31, Temmuz-Aralık, 1-23.

Caner, M., T. Grennes and F. Koehler-Geib, (2010). Finding the Tipping Point – When Sovereign Debt Turns Bad. *Policy Research Working Paper Series No: 5391*, The World Bank.

Cecchetti, S. G., M. S Mohanty and F. Zampolli, (2011). The Real Effects of Debt. *BIS Working Paper No. 352*. <https://ssrn.com/abstract=1946170>.

Egeli H. ve A. Özen, (2013). *Bütçe Politikası, Altın Nokta*: İzmir.

Gürdal T. ve H. Yavuz, (2015). Türkiye’de Dış Borçlanma-Ekonomik Büyüme İlişkisi: 1990-2013 Dönemi, *Maliye Dergisi*, S.168, Ocak-Haziran, 154-169.

Karaçor, Z, H. Özer ve T.B. Saraç, (2011), Enflasyon ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Ekonomisi Üzerine Ekonometrik Bir Uygulama (1988-2007), *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(2), 29-44.

Khan, M. S., & A. S. Senhadji, (2001). Threshold Effects in the Relationship Between Inflation and Growth. *IMF Staff papers*, 48(1), 1-21.

Kumar, M., & Woo, J. (2010). Public debt and growth. *IMF Working Papers*, WP/10/174.

Pescatori, A., Sandri, D. and J. Simon (2014). Debt and Growth: Is There a Magic Threshold? *IMF Working Papers*, WP/14/34.

Presbitero, A. F. (2012). Total Public Debt and Growth in Developing Countries. *The European Journal of Development Research*, 24(4), 606-626.

Rousseau, P. L. & P. Wachtel, (2001). Inflation, Financial Development and Growth. In: *Economic Theory, Dynamics and Markets: Essays in Honor of Ryuzo Sato*. Springer.

Saraç T.B. (2009). Enflasyon ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Ekonomisi Üzerine Ekonometrik Bir Uygulama (1988-2007). *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Terzi H. ve S. Oltulular (2004), Türkiye’de Ekonomik Büyüme – Enflasyon Süreci: Sektörler İtibariyle Ekonometrik Bir Analiz, *Bankacılar Dergisi*, S.50, 19-33.

Uysal D, H. Özer ve M. Mucuk, (2009), Dış Borçlanma ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Örneği (1965-2007). *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(4), 161-178.

Evaluation of Spatial and Temporal Effects of Industrialization Using Remote Sensing Technologies: Case of **Bağcılar**¹

Gülcan SARP², Kadir TEMURÇİN³, Yolcu ALDIRMAZ⁴

Extended Abstract

Environmental effects of industrialization are especially concentrated in cities due to industrialization that causes rapidly increasing urbanization. Depending on the increase in urbanization, urban energy consumption helps to create heat islands by changing local heat models. In this study, the spatial and temporal effects of industrialization on urbanization and heat island formation in Istanbul Bağcılar district for 1980-2000-2004-2009 and 2015 years were examined. In the study information about the industrial areas was obtained from the database of Istanbul Chamber of Industry. The geographical coordinates of industrial areas were determined using Google Earth and Istanbul city guide and mapped in Geographic Information Systems (GIS) environment according to years of establishment. Urbanization information was obtained from Landsat-5 Thematic Mapper (TM) and Landsat-7 Enhanced Thematic Mapper (ETM) satellite images using normalized build-up difference index (NDBI). This index is based on the extraction of constructed surfaces from any multi spectral sensor property owning a shortwave-infrared (SWIR band between 1.55 to 1.75 μm and a near-infrared band (NIR) between 0.76 to 0.9 μm . This index highlights urban areas where there is typically a higher reflectance in the SWIR region, compared to the NIR region. For the mentioned years, heat island occurrences which are directly related to the urban intensity have been obtained from Thermal Infra-Red (TIR) bands of Landsat-5 TM and Landsat 7-ETM images. All the selected images are belongs to the month of mid-August. In order to determine Land Surface Temperature (LST) satellite images were downloaded from the USGS web page with its MetaData in GeoTIFF format. The derivation of LST from satellite TIR bands requires several processing steps as sensor radiometric calibrations, atmospheric and surface emissivity corrections, characterization of spatial variability in land-cover, etc. In the study in order to derive LST from TIR data the digital numbers (DN) found in the image are converted to spectral radiance values then the radiance brightness values obtained from the TIR band are converted to temperature values.

According to generated results, in densely built-up (urban and industrial) areas, LST distribution is slightly differs from other sparsely distributed build-up areas due to the spectral response of constructed surfaces in the heat range of the electromagnetic spectrum. The spatial distribution of the land surface temperature over the Bağcılar region reveals that the clustered distribution of the heat islands mainly clustered in the western, north eastern and central part of the region where the density of built-up (urban and industrial) areas are high. In the region, from 1986 to 2015 the heat islands effects in the western, north eastern and central part of the

¹ Süleyman Demirel University, Faculty of Arts & Sciences, Department of Geography, 32260, Isparta, Turkey

² Assoc. Prof. Dr. Süleyman Demirel University, Faculty of Arts & Sciences, Department of Geography

³ Prof. Dr. Süleyman Demirel University, Faculty of Arts & Sciences, Department of Geography

⁴ Research Assistant. Süleyman Demirel University, Faculty of Arts & Sciences, Department of Geography

region increased depend on the increase in urbanization and industrialization. For the years 1980-2000-2004-2009 and 2015, the relationship between industrial areas, urbanization and heat island distributions was tested using the Pearson correlation coefficient. The results showed that rapid urbanization, which started in 1980s in Bağcılar region, caused significant heat island formation from 1980 to 2015 in the region. Overall, optic and thermal remote sensing technology was effective approaches for analyzing urban growth patterns and LST and evaluating its impacts on formation of heat island effects.

Keywords: Heat Island, Industrialization, Urbanization, Normalized Build-Up Difference Index

References

Azmi, R., Alami, O.B., Saadane, A.E., Kacimi, I. and Chafiq, T., 2016. A Modified and Enhanced Normalized built-up Index using Multispectral and Thermal Bands. *Indian Journal of Science and Technology*, 9(28).

Campbell, J.B., 1996, *Introduction to Remote Sensing*, Guilford Press, New York.

De Jong, S.M., Freek, D.M. 2006, *Remote Sensing Image Analysis: Including the Spatial Domain*. Springer, Berlin.

Hui L., 2008, Method of Image Segmentation on High-resolution Image and Classification for Land Covers, Fourth International Conference on Natural Computation, IEEE Computer Society, DOI:10.1109/ICNC.2008.870

Jensen, J. 2006, *Introductory Digital Image Processing*. Prentice-Hall, New York.

Luo X, Li W (2014) Scale effect analysis of the relationships between urban heat island and impact factors: case study in Chongqing. *J Appl Remote Sens* 8(1):1–13

Sheng L, Lu D, Huang J (2015) Impacts of land-cover types on an urban heat island in Hangzhou, China. *Int J Remote Sens* 36(6):1584–1603

Temurçin, K. 2012, Bağcılar (İstanbul) İlçesi'nde Sanayinin Gelişimi ve Yapısı. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi Sayı:26*, ss.105-123. (In Turkish)

Transformation of Narrative in Film Adaptations Fairy Tales to Adults: Snow White

Bilgehan Ece ŞAKRAK¹

Extended Abstract

1. Introduction

Film industry has close relationships with other fields of art that exist before film from its first examples. In this context film adaptations from oral and written sources are the most frequently used production strategy of film industry. Even if one of the most significant target of film adaptations is about commercial concerns, contributions of adaptations to narrative and represented ideologies are another important field to worth examining.

In this study, adaptations of Grimm Brothers' *Snow White and Seven Dwarfs* that takes its origin from oral sources as being USA productions *Snow White: A Tale of Terror* (1997), *Snow White and the Huntsman* (2012), *The Huntsman: Winter's War* (2016), and their transformation from fairy tales to narratives for adults are analysed via Laura Mulvey's study *Visual Pleasure and Narrative Cinema*.

In this context, transformation of "genre" in adaptations and how encoded messages in fairy tales which are assessed 200 years ago form today's classical narrative in mainstream Hollywood films are evaluated.

2. Laura Mulvey: *Visual Pleasure and Narrative Cinema*

While the radical movements of the 1960s and 1970s started to debate on a range of practical issues, the new feminist policy has also raised questions about theoretical concepts such as "sexual policy", "oppression" and "patriarchy"(Cornell, 2016:9) The feminist theorist Laura Mulvey in this period uses Freud and Lacan's psychoanalytic theories and publishes her analyses about Hollywood mainstream films that offers some visual pleasures in the codes of patriarchal order in "*Visual Pleasure and Narrative Cinema*", *Screen* (1975). According to her, the camera positions the woman and the man politically in the sense of gender. The pleasure in looking is shared between the active male and the passive woman. The spectator has only one point of view as male-gaze.

At this point, the processes of identification are related to Lacan's mirror-phase theory: identified on the screen is the superb and ideal, and the nostalgic process in the mirror-phase is resurrected during film viewing. The power is on the male who has phallus. The pleasure offered by the female image creates a castration anxiety in the male-gaze spectator when it threatens the phallus. To restore the pleasure, the mainstream Hollywood films offer some formulas. First is the method of control. In situations such as marrying a woman, killing, punishing, explaining a secret, the threatening image of a woman is under control. The second

¹ Asst. Prof. Dr., İstanbul Yeni Yüzyıl University, ecesakrak@gmail.com

method is to fetish. The narrative is frozen, staged like dance or singing scenes, the threatening female image is cut off from the narrative, the power of the phallus goes up and the pleasure is regained (Mulvey, 1975:6-18).

Although exposed to criticism in some cases, and discussions on the political positioning of gender are evaluated at different points by later feminist theorists, Mulvey's views are important in forming a basis for those who follow her. In this study, Mulvey's theories are at the most basic level open to issues such as "visual pleasure, to-be-looked-at-ness, positioning of female images" in transforming children's fairy tale into box office films produced by Hollywood for adults.

At the same time, as discussed in the last part of the study, how consumer culture work together with the image of women in the products of the culture industry show consistency with Mulvey's determinations.

3. *Snow White: A Tale of Terror (1997), Snow White and the Huntsman (2012), The Huntsman: Winter's War (2016)*

Snow White: A Tale of Terror (1997), is adapted from the fairy tale and the events in the adaptation occurs in the period of Crusades. The film is called "Snow White", but there is no one named "Snow White" in the film. Although adaptation is consistent with the narrative of the fairy tale, characters and events are somewhat different from the fairy-tale. Genre of this adaptation can be evaluated within the horror-thrill category with the tensions and visual presentations created in narration.

Snow White and the Huntsman (2012) is different in narration and fiction from the fairy tale. Snow White and the Huntsman fight against the evil Queen to save the kingdom of Snow White's father. Successful usage of visual effects and content of violence are the most important factors that refers to the film's genre as being horror category.

The Huntsman: Winter's War (2016) is the sequel of *Snow White and the Huntsman (2012)*. This adaptation includes events that are not in the original fairy tale. After Snow White saved her kingdom, the mirror disappears. It tells the story of the Huntsman, the struggle between the evil Queen and her sister. Although it contains intertextual references about the fairy tale, this adaptation is totally independent of the fairy tale. The film can be evaluated in the horror genre with scenes of visual effects, action and violence.

4. Findings

Snow White and the Seven Dwarfs that takes its roots from oral culture is transferred to written culture and then audio-visual media in the progress of technology. None of the films examined have been adapted directly. Intertextuality can be seen in the films. The classical narrative has been hybridized with new stories or characters. Thus, the pre-sleep "fairy tale" characteristic left its place in these three films to the violent horror films prepared with advanced visual effects for adults.

Most of the horror films are aimed at confirming the rules set forth in the rules and showing the consequences of going outside the rules (Odell&Blanc, 2011:12). Steven Swann Jones (1986: 181), who makes detailed analysis of the fairy tale, comes to the conclusion that the Snow White is a ritualist model of dramatizing some problems in a woman's maturation process. It is not wrong to state that each film examined in this context is overtaken by codes

of patriarchal order discussed by Laura Mulvey (1975) in feminist critical theories. In the context of pleasures presented by the cinema, the concept of beauty is positioned at the center of the narrative through the image of "a woman's to be looked-at-ness". In all three films, beauty has been identified with "youth- to be looked-at-ness- uniqueness" and the fear of losing beauty has responded to "to grow old-deformation- losing of forces". If the woman is the most beautiful and young, she is strong and brings the kingdoms to the line.

Lacan's "mirror phase theory" as the main symbol of identification, coincides with the sentence "Mirror mirror on the wall, who is the fairest of them all?" that establishes to the existence reason of the woman through the mirror. The disintegration of "ideal ego" the was visually supported by the disintegration of the mirror. The scenes, which contain violence and fear at a high level, show fragmentation quake of the ego as clear as possible.

In the films, a strong woman's greatest enemy is a strong woman. The person who is loser is punished. The gender of the punished is also woman. The patriarchal order is "controlled" by the fact that the beautiful and powerful woman who worked with her codes was wearing the cacao and was the woman of the chateau, married to the white horse prince, or removed from her with the fear of the evil queen.

The powerful woman's castration effect in the patriarchal codes is taken under control by wearing the crown and be the woman of her chateau, her marriage with the prince charming or destruction of the evil Queen with her own fears. Thus, the visual pleasure offered by mainstream Hollywood films is regained in the way that Mulvey (1975) stated.

Charlize Theron, who plays the evil Queen, is also *J'adore* perfume face of the *Dior* brand for a long time. *J'adore*'s golden colors and visuals are quite similar to the visual presentation of the evil Queen in these films. The celebrities are the symbols of media culture and the gods of everyday life. Media spectacle is a celebrity culture (Kellner, 2010:25-26). Celebrities are humanizing the consumption process (Rojek, 2003:17). At this point, as a popular actress in which the capitalist order encodes the visual memory of a global brand in the consumer culture, Charlize Theron is a sign of how the cultural industry products has moved from one to another with the fluidity of the consumer culture.

5. Conclusion

Fairy tales are the narratives that feed collective memory. They are message bearers that give advice over dual-oppositions such as good-bad, just-unjust, virtuous-vulgar. Transforming children's fairy tales into horror narratives for adults can be seen as one of Hollywood's marketing strategies for film adaptations. Adaptation of current and interesting narratives that are supported by new stories, popular players, advanced technological visual effects, and its access to the audience on a global scale is a more guaranteed strategy than untested narratives and practices.

Snow White and the Seven Dwarfs is a fairy tale compiled and printed at the beginning of the 19th century. Over the time of the last 200 years, the story of fairy tales differed in the context of film adaptation. However, in this study, it has been seen that the coded messages haven't yet moved away from the necessities of the patriarchal order drawn 200 years ago, and that the political codes related to gender still don't change much, and that these codes work together with consumer culture in today's world.

Keywords: Film Adaptations, Fairy Tale, Feminist Theory, Hollywood, Consumer Culture

Film Uyarlamalarında Anlatının Dönüşümü Yetişkinlere Masallar: Pamuk Prenses

Geniş Özet

1. Giriş

Film endüstrisi, ilk örneklerinden itibaren kendisinden önce var olan birçok sanat dalıyla yakın ilişki içerisinde. Bu bağlamda, sözlü ve yazılı kaynaklardan yapılan film uyarlamaları, film endüstrisinin sıkça başvurduğu üretim stratejilerindedir. Film uyarlamalarının en belirgin amaçlarından birisi, üretimdeki ticari kaygılar olsa da, uyarlamamanın anlatıya dair katkıları ve bu noktada yeniden üretilen anlamların işaret ettiği ideolojiler, incelenmeye değer bir başka alan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada, kaynağını sözlü anlatıdan alan, Grimm Kardeşler'in derlediği *Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler* masalının, ABD yapımı *Pamuk Prenses: Bir Korku Masalı* (1997), *Pamuk Prenses ve Avcı* (2012), *Pamuk Prenses ve Avcı 2* (2016) örneklerinin peri masalından yetişkinlere yönelik uyarlamalara dönüşümü, feminist film kuramcılarında Laura Mulvey'in *Görsel Haz ve Anlatı Sineması* (1975) adlı çalışması doğrultusunda çözümlenmiştir.

Bu bağlamda, uyarlamalardaki "tür (genre)" dönüşümü ve 200 yıl önce derlenen masal anlatısında kodlanan mesajların günümüz Hollywood klasik anlatısında nasıl şekillendirildiği değerlendirilmiştir.

2. Laura Mulvey: *Görsel Haz ve Anlatı Sineması*

1960'lar ve 1970'lerin radikal hareketleri, bir dizi pratik konu hakkında tartışmalar başlatırken yeni feminist politika da, bu konuları adlandırıp "cinsel politika", "baskı", "ataerkillik" gibi teorik kavramlar üzerinden birtakım sorular ortaya atmıştır. (Cornell, 2016:9). Bu dönemin feminist kuramcılarında Laura Mulvey, Freud ve Lacan'ın psikanalitik kuramlarından yararlanır ve Hollywood anaakım filmlerinin, ataerki düzenin kodları içinde birtakım görsel hazlar sunduğunu, *Screen* (1975) dergisinde yayınlanan *Görsel Haz ve Anlatı Sineması* adlı makalesinde kaleme alır. Ona göre kamera, kadın ve erkeği, cinsiyet anlamında politik olarak konumlandırır. Bakmaktan alınan haz, aktif erkek ve pasif kadın arasında paylaşılmıştır. İzleyicinin ise tek bir cinsiyeti, yani bakış açısı vardır: erkek bakış açısı [male-gaze]. Bu noktada, özdeşleşme süreçleri, Lacan'ın ayna evresi kuramıyla ilişkilendirilir: perdede özdeşleşilen, tam ve ideal olandır ve ayna evresindeki nostaljik süreç, film izleme esnasında yeniden yaşanır. Güç, fallusa sahip olan erkektedir. Kadın imgesinin sunduğu haz, erkek-bakışıyla [male-gaze] film izleyen izleyici için fallusu tehdit ettiği anda izleyicide hadım edilme endişesi yaratır. Hazzın yeniden sağlanması için, anaakım Hollywood filmleri bazı formüller sunar. Bunlardan ilki kontrol yöntemidir. Kadını evlendirme, öldürme, cezalandırma, bir sırrını açıklama gibi durumlarla, tehdit edici kadın imgesi kontrol altına alınır. İkinci yöntem ise fetişize etmektir. Anlatı dondurulur, dans ya da şarkı söyleme sahneleri gibi sahnelerle, tehdit eden kadın imgesi, anlatıdan koparılarak fallusun gücü yükselişe geçer ve haz yeniden sağlanır (Mulvey, 1975:6-18).

Bazı konularda eleştirilere maruz kalsa ve sonraki dönem feminist kuramcılar, cinsiyetin politik olarak konumlandırılması konusunda tartışmaları farklı noktalarda değerlendirseler de, Mulvay'ın görüşleri, kendisinden sonrakilere bir temel oluşturması açısından önem taşır. Bu çalışmada da, Mulvay'ın kuramları, çocuklara yönelik masalların Hollywood'un yetişkinler için ürettiği gişe filmlerine dönüştürülmesinde "görsel haz, bakılasılık, kadın imgesinin konumlandırılması" gibi konuları, en temel düzeyde açıklar niteliktedir. Aynı zamanda çalışmanın son bölümünde de ele alındığı gibi, tüketim kültürünün kültür endüstrisi ürünleri içinde boy gösteren kadın imgesiyle birlikte nasıl çalıştığı, Mulvay'ın saptamalarıyla tutarlılık göstermektedir.

3. Pamuk Prenses: Bir Korku Masalı (1997), Pamuk Prenses ve Avcı (2012), Pamuk Prenses ve Avcı 2 (2016)

Pamuk Prenses: Bir Korku Masalı (1997), Haçlı Seferleri döneminde geçen hikâyenin, masaldan uyarlanmış halidir. Filmin isminde "Pamuk Prenses" ifadesi geçse de filmde "Pamuk Prenses" isminde biri yoktur. Uyarlama, masalın anlatısıyla uyuşsa da karakterler ve olaylar yer yer masaldan farklılıklar gösterir. Filmin türü, anlatıda yaratılan gerilim ve görsel sunumlarla korku-gerilim türü içerisinde değerlendirilebilecek niteliktedir.

Pamuk Prenses ve Avcı (2012), farklı anlatı ve kurgusuyla, Pamuk Prenses'in babasının krallığını kurtarmak için beraberindeki Avcı'yla, kötü Kraliçe'ye karşı verdiği savaşı anlatır. Görsel efektlerin başarılı kullanımı, şiddet içeriği, filmin türünün korku türüne referans oluşturması konusunda en önemli etkenlerdendir.

Pamuk Prenses ve Avcı 2 (2016), *Pamuk Prenses ve Avcı* (2012)'nin devam filmidir. Orijinal masalda olmayan, Pamuk Prenses krallığını kurduktan sonra aynanın kaybolması üzerine Avcı'nın hikayesini, kötü Kraliçe ve onun kız kardeşi arasındaki mücadeleyi anlatır. Masala ilişkin metinlerarası göndermeler söz konusu olsa da bu uyarlama, masaldan tamamen bağımsızdır. Film, görsel efektler, aksiyon ve şiddet sahneleriyle, korku türü içinde değerlendirilebilecek niteliktedir.

4. Bulgular

Kaynağını sözlü kültürden alan *Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler* masalı, önce yazılı kültüre geçmiş, oradan da teknolojinin ilerlemesiyle birlikte görsel ve işitsel mecraya aktarılmıştır. İncelenen filmlerin hiçbirinde, birebir uyarlama yapılmamıştır. Metinlerarasılık söz konusudur. Klasik anlatı, yeni hikâyelerle ya da karakterlerle melezleştirilmiştir. Böylece, masalların uyku öncesi "çocuk masalı [fairy tale]" türü, bu üç filmde de yerini, ileri teknolojiyle oluşturulmuş görsel efektlerle hazırlanan yetişkinler için şiddet içerikli korku filmi türüne bırakmıştır.

Korku filmlerinin çoğunun amacı, kurallarla belirlenmiş davranışları onaylamak ve kuralların dışına çıkmanın sonuçlarını göstermektir (Odell&Blanc, 2011:12). Masalın detaylı analizini yapan Steven Swann Jones (1986:181), Pamuk Prenses'in bir kadının olgunlaşma süreci ve problemlerini dramatize ettiği ritüelistik bir model olarak dizyn edilmiş olduğu sonucuna varmıştır. Bu bağlamda incelenen her filmin, Laura Mulvay'ın (1975) feminist eleştirel kuramlarında yer verdiği ataerkil düzenin kodlarını taşır nitelikte olduğunu belirtmek yanlış olmayacaktır. Sinemanın sunduğu hazlar bağlamında güzellik kavramı, "bakılası kadın" imgesi üzerinden anlatının merkezinde konumlandırılmıştır. Her üç filmde de güzellik, "gençlik-bakılası olan-biriciklik"le özdeşleştirilmiş, güzellik kaybı korkusu

“yaşlanmak-deformasyon-güçlerini kaybetmek”le karşılık bulmuştur. Eğer kadın en güzel ve gençse, güçlüdür, krallıkları dize getirir.

Lacan’ın “ayna kuramı” özdeşleşmenin ana sembolü olarak “Ayna ayna güzel ayna, var mı benden güzeli bu dünyada” cümlesiyle kadının varlık sebebinin ayna üzerinden kurulmasıyla karşılık bulmuştur. “İdeal ben”in parçalanması, aynanın parçalanmasıyla görsel olarak da desteklenmiştir. Yüksek oranda şiddet ve korku içeren bu sahneler, egonun parçalanma sarsıntısını olabildiğince net belirlemiştir.

Filmlerde, güçlü bir kadının en büyük düşmanı, yine güçlü bir kadındır. Kaybeden cezalandırılır. Cezalandırılanın cinsiyeti de yine kadındır. Ataerkil düzende onun kodlarıyla işleyen, güzel ve güçlü kadının kastre edici tarafı tacı takıp şatosunun kadını olması, beyaz atlı prensle evlenmesi, ya da kötü Kraliçe’nin kendi korkularıyla ortadan kaldırılmasıyla “kontrol” altına alınmıştır. Böylece Hollywood’un sunduğu görsel haz, Mulvey’in (1975) belirttiği biçimde yeniden sağlanmıştır.

Diğer yandan, *Pamuk Prenses ve Avcı* (2012) ve *Pamuk Prenses ve Avcı 2* (2016)’de kötü Kraliçe’yi canlandıran Charlize Theron, aynı zamanda uzun bir süredir Dior markasının J’adore parfüm yüzüdür. J’adore’un altın renkleri ve görseelliği, bu filmlerdeki kötü Kraliçe’nin görsel sunumuyla oldukça benzerdir. Ünlüler, medya kültürünün sembolleri ve gündelik hayatın tanrılarıdır. Medya gösterisi, bir şöhret kültürüdür (Kellner, 2010:25-26). Ünlüler, tüketim sürecini insanileştirirler (Rojek, 2003:17). Bu noktada kapitalist düzenin tüketim kültürü içinde, küresel bir markanın görsel hafızaya kodladığı popüler bir oyuncu olarak Charlize Theron, kültür endüstrisi ürünlerinin birinden bir diğerine tüketim kültürünün en akışkan haliyle nasıl taşındığının göstergesini oluşturmaktadır.

5. Sonuç

Masallar, kolektif hafızayı besleyen anlatılardır. İyi-kötü, adaletli-adaletsiz, erdemli-bayağı gibi karşıtlıklar üzerinden öğütler veren mesaj taşıyıcılarıdır. Çocuk masallarını, hedef kitlesi yetişkinler olan korku türünde anlatılara dönüştürmek, Hollywood’un uyarlamalarıyla ilgili pazarlama stratejilerinden biri olarak değerlendirilebilecek niteliktedir. Mevcut ve ilgi uyandırmış anlatıların yeni hikayeler, popüler oyuncular, ileri teknolojik görsel efektlerle desteklenerek uyarlanması ve küresel ölçekte izleyici kitlesine ulaşması, denenmemiş anlatı ve pratiklere göre daha garantili bir stratejidir.

Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, 19.yy’ın başlarında derlenmiş ve basılmış bir masaldır. Aradan geçen 200 yıllık süreçte, masalın anlatısı, film uyarlaması bağlamında farklılıklar göstermiştir. Ancak bu çalışmada, kodlanan mesajların 200 yıl önce çizilen ataerkil düzenin gerekliliklerinden bugün hala çok da fazla uzaklaşmadığı, cinsiyete ilişkin politik kodlamaların hala çok da fazla değişmediği, ayrıca bu kodlamaların bugünün dünyasında tüketim kültürüyle birlikte çalıştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Film Uyarlaması, Masal, Feminist Kuram, Hollywood, Tüketim Kültürü

References

- Cornell, R.W. (2016), *Toplumsal Cinsiyet ve İktidar*, 2. Basım, (Çev.) Soydemir, İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Engelman, T. (Yapımcı)& Cohn, M. (Yönetmen). (1997). *Pamuk Prenses: Bir Korku Masalı* [Film]. ABD: Polygram Filmed Entertainment, Interscope Communication
- Grimm (2011), “Pamuk Prenses”, *Grimm Masalları Cilt 2*, (Çev.) Günersel, S., İstanbul: Pinhan Yayıncılık, ss. 478-489
- Hayden, H., Mercer, S., Patel, P., Roth, J., (Yapımcı) & Sanders, R. (Yönetmen). (2012). *Pamuk Prenses ve Avcı*. [Film], ABD: Roth Films& Universal Pictures
- Jones, S.S. (1986), “The Structure of Snow White”, *Fairy tales and society: illusion, allusion, and paradigm*, Conference Papers pp. 165-186, Philadelphia: University of Pennsylvania Press
- Kellner, D. (2010). *Medya Gösterisi*, (Çev.) Paşalı, Z., İstanbul: Açılım Kitap
- Mulvey, L. (1975), “Visual Pleasure and Narrative Cinema”, *Screen*, 16 (3): 6-18
- Odell, C. & Blanc, M. (2011). *Korku Sineması*, (Çev.) Toprak A., İstanbul: Kalkedon Yayınları
- Rojek, C. (2003). *Şöhret*, (Çev.) Akbaş, S. K. & Kızıltuğ K., İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Roth, J. (Yapımcı)& Troyan, C. N. (Yönetmen). (2016). *Pamuk Prenses ve Avcı 2*. [Film], ABD: Universal Pictures, Perfect World Pictures, Roth Films.

Determining Bullwhip Effect in Supply Chain: Literature Review

Sena KESKİN¹, Alev TAŞKIN GÜMÜŞ²

Extended Abstract

1. Introduction

In the globalized world, the concept of supply chain management continues to gain importance day by day. Stakeholders involved in the supply chain; Manufacturers, suppliers, distributors, retailers and customers. Progressive demand throughout the supply chain flow shows a variety of fluctuations over time, and as a result, the next shareholder in the chain is negatively affected about production efficiency and stock levels. This situation causes the seller to be unable to sell the amount of stock in his possession. These fluctuations in demand during the supply chain are called bullwhip effect. Many methods have been used in the literature to determine bullwhip effect. This study includes a literature review that outlines methods for determining the bullwhip effect in the supply chain.

2. Bullwhip Effect in Supply Chains

Supply chain; It is a process involving manufacturers, suppliers' suppliers, distributors, retailers and customers. Supply chain covers many functions such as new product development, marketing, operation, distribution, finance, customer service in order to meet customer needs. It is the flow of information, resources and products among all the levels that are important in the supply chain (Chopra, 2007: 3).

The bullwhip effect is a concept that first emerged in 1910 by P&G, the growth of the order variance between P&G and its suppliers. The bullwhip effect can be seen in most industries. The bullwhip effect represents the continuous increase in order variance as the order information moves towards the supplier level of suppliers (Chatfield & Pritchard, 2013: 159).

3. Literature Review

This study, the methods used in the literature to determine the bullwhip effect in the supply chain have been examined.

Nagaraja, Thavaneswaran and Appadoo (2015: 445); used SARMA $(p, q) \times (P, Q)$ s statistical estimation method.

Zhang (2004: 15); used 3 different estimation methods and compared them. Zhang used the following methods: MMSE, MA, exponential correction.

¹ Mühendis, Yıldız Teknik Üniversitesi, senakeskin92@gmail.com

² Prof. Dr., Yıldız Technical University, ataskin@yildiz.edu.tr

Disney, Farasyn, Lambrecht, Towill and Van de Velde (2006: 151); The methods used to determine the bullwhip effect are: the autoregressive prediction model (AR), the moving average (MA) and the autoregressive moving average (ARMA).

Luong and Phien (2007: 197); Preferred to use the autoregressive prediction model (AR2) to predict the bullwhip effect.

Luong (2007: 1086); Used the autoregressive forecasting model (AR1) in a 2-level supply chain.

Bandyopadhyay and Bhattacharya (2013: 963); At fixed supply period and several replenishment policies, they used the ARMA (p, q) model to determine the bullwhip effect.

Hadizadeh and Shojaie (2017: 83); Used a combination of autoregressive moving average model (ARMA (1,1)) and GARCH model in a 2-level supply chain.

Cho and Lee (2012: 2295); Have determined the bullwhip effect using a seasonal autoregressive moving average model (SARMA) in a 2-level supply chain.

Duc, Luong and Kim (2008a: 1201); In a 2-level supply chain, they used the autoregressive demand method to determine the bullwhip effect.

Sirikasemsuk and Luong (2017: 59); Determined the bullwhip effect with 2 variable autoregressive models in a 2-level supply chain consisting of 1 supplier and 2 retailers.

Duc, Luong and Kim (2008b: 243); Have determined the bullwhip effect by using the autoregressive moving average ARMA (1,1) method in a 2-level supply chain.

Zarandi and Gamasae (2013: 879); Used order, supply time and demand information as input. Demand prediction methods have been tried to determine bullwhip effect using type-2 fuzzy systems.

Khosroshahi, Moattar Hussein and Marjani (2016: 8934); In a 3-level supply chain, the bullwhip effect was determined using the order rate variance and the inventory variance ratio.

Chiang, Lin, and Suresh (2016: 53); Have determined the bullwhip effect using demand forecasting methods. They have emphasized that the bullwhip will be able to better control the effect by choosing the right demand forecasting method.

Fu, Ionescu, Aghezzaf and Keyser (2014: 21); Used the extended prediction self-adaptive control (EPSAC) approach.

Hsieh, Chen and Shen (2007: 908); Used the bootstrap prediction method to determine the bullwhip effect.

Kim, Chatfield, Harrison and Hayya (2006: 617); Have determined the bullwhip effect in an environment where information is shared and information is not shared by using the stochastic supply period.

Chandra and Grabis (2005: 337); To simulate the best guessing methodology to predict the bullwhip effect. Using method in simulation: Autoregressive forecasting model, simple moving average, exponential correction, stock management approaches (order approaches, MRP approach).

Wangphanich, Kara and Kayis (2009: 4501); Have developed a new approach using dynamic modeling and ANFIS on a supply chain that includes multi-level and multi variety of products and tried to determine the bullwhip effect with this approach.

Dhahri and Chabchoub (2007: 1800); Used nonlinear programming to determine the bullwhip effect.

Isaksson and Seifert (2016: 311); Used financial data to determine the bullwhip effect.

Fu, Ionescu, Aghezzaf and Keyser (2015: 46); Have adapted the model predictive control approach to ordering policies in cases where requests to determine the bullwhip effect are stationary and stochastic.

4. Conclusion

In today's competitive environment, firms have to reduce their costs in order to make their assets sustainable. Supply chain costs are also one of the costs that must be reduced. The bullwhip effect, which leads to an increase in supply chain costs, has been correctly identified and eliminated. In this study, the methods used in the literature to determine bullwhip effect in supply chains have been examined.

Keywords: Supply Chain Management, Bullwhip Effect, Literature Review

JEL Codes: C53, C13

Tedarik Zincirlerinde Kamçı Etkisinin Belirlenmesi Üzerine Literatür İncelemesi

Geniş Özet

1. Giriş

Globalleşen dünyada tedarik zinciri yönetimi kavramı günden güne önem kazanmaya devam etmektedir. Tedarik zincirinde yer alan paydaşlar; üreticiler, üreticilerin tedarikçileri, distribütörler, perakende ve müşteri şeklindedir. Tedarik zinciri akışı boyunca ilerleyen talep zaman içerisinde çeşitli dalgalanmalar göstermekte ve bunun sonucu olarak zincirdeki bir sonraki paydaşın, üretim verimi, stok seviyesi ve daha sonrasında da satışları olumsuz etkilenmektedir. Bu durum satıcının elindeki stok miktarını eritememesine sebep olmaktadır. Tedarik zinciri boyunca oluşan talepteki bu dalgalanmalar kamçı etkisi olarak adlandırılmaktadır. Kamçı etkisini belirlemek için literatürde birçok yöntem kullanılmıştır. Bu çalışma, tedarik zincirinde kamçı etkisini belirleme yöntemlerini ortaya koyan bir literatür taramasını kapsamaktadır.

2. Tedarik Zincirlerinde Kamçı Etkisi

Tedarik zinciri; üreticileri, üreticilerin tedarikçilerini, distribütörleri, perakende ve müşteriyi içine alan bir süreçtir. Tedarik zinciri müşteri ihtiyaçlarını karşılamak adına yeni ürün geliştirme, pazarlama, operasyon, dağıtım, finans, müşteri hizmetleri gibi birçok fonksiyonu kapsar. Tedarik zincirlerinde önemli olan tüm seviyeler arasındaki bilgi, kaynak ve ürün akışıdır (Chopra, 2007: 3).

Kamçı etkisi terimi ilk olarak 1910 yılında P&G tarafından, P&G ve tedarikçileri arasındaki sipariş varyansının büyümesi sonucu ortaya çıkan bir kavramdır. Kamçı etkisi çoğu endüstride görülebilmektedir. Kamçı etkisi, sipariş bilgisinin müşteriden tedarikçi seviyesine doğru ilerledikçe sipariş varyansında olan sürekli artışı ifade etmektedir (Chatfield & Pritchard ,2013: 159).

3. Literatür İncelemesi

Yapılan çalışmada tedarik zincirinde kamçı etkisini belirlemek için literatürde kullanılan yöntemler incelenmiştir.

Nagaraja, Thavaneswaran ve Appadoo (2015:445), SARMA(p, q) × (P,Q)s istatistiki tahmin yöntemini kullanmışlardır.

Zhang (2004:15), 3 ayrı tahmin metodunu kullanıp karşılaştırma yapmıştır. Zhang'ın kullandığı yöntemler: En küçük kareler, hareketli ortalama, üssel düzeltme'dir.

Disney, Farasyn, Lambrecht, Towill ve Van de Velde (2006:151)'nin kamçı etkisini belirlemek için kullandığı metotlar: Otoregresif tahmin modeli (AR), hareketli ortalama (MA) ve otoregresif hareketli ortalama (ARMA) şeklindedir.

Luong ve Phien (2007:197) kamçı etkisini tahmin etmek için otoregresif tahmin modeli (AR2) kullanmayı tercih etmişlerdir.

Luong (2007:1086), 2 seviyeli bir tedarik zincirinde otoregresif tahmin modelini (AR1) kullanarak kamçı etkisini belirlemiştir.

Bandyopadhyay ve Bhattacharya (2013:963), sabit temin süresi ve birden fazla ikmal politikalarını baz almışlardır. Kamçı etkisini tespit etmek için ARMA(p,q) modelini kullanmışlardır .

Hadizadeh ve Shojaie (2017:83) iki seviyeli bir tedarik zincirinde otoregresif hareketli ortalama modeli ARMA (1,1) ve GARCH modelinin bir kombinasyonunu kullanmışlardır.

Cho ve Lee (2012:2295), iki seviyeli bir tedarik zincirinde mevsimsel otoregresif hareketli ortalama modeli (SARMA) kullanarak kamçı etkisini belirlemişlerdir.

Duc , Luong ve Kim (2008a:1201), iki seviyeli bir tedarik zincirinde otoregresif talep metodunu kullanarak kamçı etkisini belirlemişlerdir.

Sirikasemsuk ve Luong (2017:59), bir tedarikçi ve iki perakendeciden oluşan iki seviyeli bir tedarik zincirinde iki değişkenli otoregresyon modeli ile kamçı etkisini belirlemişlerdir.

Duc , Luong ve Kim (2008b:243), iki seviyeli bir tedarik zincirinde otoregresif hareketli ortalama ARMA(1,1) metodunu kullanarak kamçı etkisini belirlemişlerdir.

Zarandi ve Gamasaee (2013:879), sipariş, temin süresi ve talep bilgilerini girdi olarak kullanmışlardır. Tip-2 bulanık mantık kullanarak kamçı etkisi belirlemeye çalışılmıştır.

Khosroshahi, Moattar Hussein ve Marjani (2016:8934), üç seviyeli bir tedarik zincirinde sipariş oranı varyansı ve envanter varyans oranını kullanarak kamçı etkisini belirlemişlerdir.

Chiang, Lin ve Suresh (2016:53); talep tahmin yöntemlerini kullanarak kamçı etkisini belirlemişlerdir. Şirketlerin doğru talep tahmin metodunu seçerek kamçı etkini daha iyi kontrol edebileceklerini vurgulamışlardır.

Fu, Ionescu , Aghezzaf ve Keyser (2014:21), öz uyumlu-genişletilmiş kontrol yaklaşımını kullanmışlardır.

Hsieh, Chen ve Shen (2007:908), kamçı etkisini belirlemek için bootstrap tahmin metodunu kullanmışlardır.

Kim, Chatfield, Harrison ve Hayya (2006:617), stokastik temin süresini kullanıp bilgi paylaşımının olduğu ortam ile bilgi paylaşımının olmadığı bir ortamda kamçı etkisini belirlemişlerdir

Chandra ve Grabis (2005:337), kamçı etkisini tahmin etmek için en iyi tahmin metodolojisini uygulamak adına simülasyon yapmışlardır. Simülasyonda kullandıkları metotlar: Otoresif tahmin modeli, basit hareketli ortalama, üssel düzeltme, stok yönetimi yaklaşımları (sipariş yaklaşımları, MRP yaklaşımı) şeklindedir.

Wangphanich, Kara ve Kayis (2009:4501), çok seviyeli ve çok çeşitli ürünlerin dahil edildiği bir tedarik zinciri üzerinde dinamik modelleme ve ANFIS kullanarak yeni bir yaklaşım geliştirmişlerdir ve bu yaklaşım ile kamçı etkisini belirlemeye çalışmışlardır.

Dhahri ve Chabchoub (2007:1800), lineer olmayan hedef programlama kullanarak kamçı etkisini belirlemeye çalışmışlardır.

Isaksson ve Seifert (2016:311), finansal dataları kullanarak kamçı etkisini belirlemişlerdir.

Fu, Ionescu , Aghezzaf ve Keyser (2015:46), kamçı etkisini belirlemek için taleplerin durağan olduğu ve stokastik olduğu durumlarda sipariş verme politikalarına model tahmin kontrol yaklaşımını adapte etmişlerdir.

4. Sonuç

Günümüz rekabet koşullarında firmalar varlıklarını sürdürülebilir kılmak için maliyetlerini düşürmek zorundadırlar. Tedarik zinciri maliyetleri de azaltılması gereken maliyetlerden bir tanesidir. Bu sebeple tedarik zinciri maliyetlerinin artmasına sebep olan kamçı etkisi doğru belirlenmeli ve elimine edilmelidir. Bu çalışmada tedarik zincirlerinde kamçı etkisini belirlemek için literatürde kullanılan yöntemler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tedarik Zinciri Yönetimi, Kamçı Etkisi, Literatür İncelemesi

JEL Kodları: C53, C13

Keywords

Bandyopadhyay, S. & Bhattacharya, R. (2013). “A generalized measure of bullwhip effect in supply chain with ARMA demand process under various replenishment policies”, *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, 68:963-979

Chandra, C. & Grabis, J. (2005). “Application of multi-steps forecasting for restraining the bullwhip effect and improving inventory performance under autoregressive demand”, *European Journal of Operational Research*, 166:337-350

Chatfield, D.C. & Pritchard, A.M. (2013). “Returns and the bullwhip effect”, *Transportation Research Part E*, 49:159-175

Chiang, C.Y., Lin, W.T. & Suresh, N.C. (2016). “An empirically-simulated investigation of the impact of demand forecasting on the bullwhip effect”, *International Journal of Production Economics*, 177:53-65

Cho, D.W. & Lee, Y.H. (2012). “Bullwhip effect measure in a seasonal supply chain”, *Journal of Intelligent Manufacturing*, 23:2295-2305

Chopra, S. (2007), *Supply Chain Management Strategy, Planning and Operation*, Third Edition, New Jersey: Pearson Prentice Hall

Dhahri, I. & Chabchoub, H. (2007). “Nonlinear goal programming models quantifying the bullwhip effect in supply chain based on ARIMA parameters”, *European Journal of Operational Research*, 177:1800-1810

Disney, S.M. et. al. (2006). “Taming the bullwhip effect whilst watching customer service in a single supply chain echelon”, *European Journal of Operational Research*, 173:151-172

Duc, T.T.H, Luong, H.T. & Kim, Y.D. (2008). “A measure of the bullwhip effect in supply chains with stochastic lead time”, *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, 38:1201-1212

Duc, T.T.H, Luong, H.T. & Kim, Y.D. (2008). “A measure of bullwhip effect in supply chains with a mixed autoregressive-moving average demand process”, *European Journal of Operational Research*, 187:243-256

Fu, D. et. al. (2014). “Decentralized and centralized model predictive control to reduce the bullwhip effect in supply chain management”, *Computers & Industrial Engineering*, 73:21-31

Fu, D. et. al. (2015). “Quantifying and mitigating the bullwhip effect in a benchmark supply chain system by an extended prediction self-adaptive control ordering policy”, *Computers & Industrial Engineering*, 81:46-57

Hadizadeh, R. & Shojaie, A.A. (2017). “A Measure of SCM Bullwhip Effect Under Mixed Autoregressive-Moving Average with Errors Heteroscedasticity (ARMA(1,1)–GARCH(1,1)) Model”, *Annals of Data Science*, 4:83-104

Hsieh, K., Chen, Y.K. & Shen, C.C. (2007). “Bootstrap confidence interval estimates of the bullwhip effect”, *Simulation Modelling Practice and Theory*, 15:908-917

Isaksson, O.H.D. & Seifert, R.W. (2016). “Quantifying the bullwhip effect using two-echelon data: A cross-industry empirical investigation”, *International Journal of Production Economics*, 171:311-320

Khosroshahi, H., Husseini, S.M.M & Marjani, M.R. (2016). “The bullwhip effect in a 3-stage supply chain considering multiple retailers using a moving average method for demand forecasting”, *Applied Mathematical Modelling*, 40:8934-8951

Kim J.G. et. al. (2006). “Quantifying the bullwhip effect in a supply chain with stochastic lead time”, *European Journal of Operational Research*, 173:617-636

Luong, H.T. (2007). “Measure of bullwhip effect in supply chains with autoregressive demands process”, *European Journal of Operational Research*, 180:1086-1097

Luong, H.T. & Phien, N.H. (2007). “Measure of bullwhip effect in supply chains: The case of high order autoregressive demand process”, *European Journal of Operational Research*, 183:197-209

Nagaraja, C.H., Thavaneswaran, A. & Appadoo, S.S. (2015). “Measuring the bullwhip effect for supply chains with seasonal demand components”, *European Journal of Operational Research*, 242:445-454

Sirikasemsuk, K. & Luong, H.T. (2017). “Measure of bullwhip effect in supply chains with first-order bivariate vector autoregression time-series demand model”, *Computers & Operations Research*, 78:59-79

Wangphanich, P., Kara, S. & Kayis, B. (2009). “Analysis of the bullwhip effect in multi-product, multi-stage supply chain systems—a simulation approach”, *International Journal of Production Research*, 48:4501-4517

Zarandi, M.H.Z. & Gamasae, R. (2013). “A type-2 fuzzy system model for reducing bullwhip effects in supply chains and its application in steel manufacturing”, *Scientia Iranica*, 20:879-899

Zhang, X. (2004). “The impact of forecasting methods on the bullwhip effect”, *International Journal of Production Economics*, 88:15-27

The Attitude of Y Generation Consumers towards Social Media and the Impact on Purchase Intention

Cevat SÖYLEMEZ¹, Abdalbaki BARAN², Ercan TAŞKIN³

Extended Abstract

1. Introduction

Today, social media has become very popular especially in online environments and the majority of internet users are began to consume much of their time online. Along with the increase in the number of online users, businesses are discovering social media as a new platform in promoting advertisers' products and their brands. Thus, they intensified their argument against this media. Therefore, it is necessary to examine the attitudes and behavior of individuals towards social media and it has become an important issue to research. Especially, when the individuals born between the years 1981 and 2000, which are called as Y belts, are considering the interaction with the internet and social media, It is important to focus on marketing in order to be able to determine consumption behaviors. For this purpose, it is aimed to present the attitudes towards the social media pages of today's young people, the motives of consumption and the way in which purchasing behaviors are related and the relationship between them. For this reason, research has been carried out using relational and causal techniques.

2. Theoretical Framework

Social media are places where people with common interests share their thoughts, interpretations, ideas (Weber, 2009:4) and online sites created by internet users and accessible to other users (Goeldner vd., 2011:347). People who use these applications and pages can interact with them in their own profile or on someone else's page. They can be found in various comments and exchanges that can affect their thinking and behavior.

Y generation is people who are impatient, entrepreneurial, individualistic, focused on the end, highly self-confident, wanting and consuming everything, away from bureaucracy and seriousness, like speed, technologically innovated and identified with the internet (Hammill, 2005). Consumer motivation, which is psychological situations such as need, desire, enthusiasm, plays an important role in information processing and decision making (Wu ve Lin, 2012). there are four different motives on studies Web users has revealed that research, shopping, including navigation and communication that (Rodgers ve Sheldon, 2002).

¹ Araş. Gör., Dumlupınar Üniversitesi, cevatsoylemez@hotmail.com

² Araş. Gör., Dumlupınar Üniversitesi, abaki.baran@dpu.edu.tr

³ Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, ercan.taskin@dpu.edu.tr

3. Methodology and Findings

The data obtained from 366 individuals. There are 3 variable groups besides demographic characteristics and 12 questions in total. Scales have been included in the study adapted from expression of attitude scale towards social media Taylor et al. (2011); consumer motivation statements by Rodgers and Sheldon (2002); Purchasing intentions of Zhang and Mao studies (2012).

56% of the respondents were female and 44% were male. 34.7% of the participants spend an average of 3-5 hours on the internet and 40.4% spend 1-3 hours on the social media pages. The alpha coefficient of attitude scale towards social media is 0.837; consumer motivation is 0.896; the purchase intention measure is 0.875. According to explanatory factor analysis findings, the total variance explained about holding against social media is 0,556; for consumption motivation is 0,829 and purchasing intention is 0,801. According to correlation analysis; There is a positive ($p < 0,01$) relationship between the attitude towards social media and the intention to purchase and a meaningful relationship with a strength of 0,572. There was a positive ($p < 0,01$) relationship between consumption motivation and purchasing intention and 0.622 strength. For this reason, hypothesis are supported "there is a positive and meaningful relationship between the attitudes of consumers to the social media and their intention to buy of Y generation" and "there is a positive and meaningful relationship between the motivations of Y-generation consumers and their intention to buy". According to the regression analysis; The R^2 value is 0.475 and the corrected R^2 value is 0.472. The F value of the model is 164,291 and $p < 0.001$. According to the adjusted R^2 value, the attitude towards social media and consumption motivation explains 47% of the purchasing intention of the variables. For this reason, the p values for the variables ($p < 0.001$) are meaningful, so "Attitudes toward social media of Y generation consumers has a positive influence on the intention" and "Motivations of Y generation consumers has a positive influence on the intention" hypothesis are supported.

4. Result

It can be stated that the results of this study are in parallel with the studies carried out in the literature. In the future studies, the emphasis is placed on specific subject-based studies and the inclusion of different variables into the research model raises the idea that different results can be revealed. One of the limitations of this research is sampling. The simple sampling method prevents the generalization of the results. For this reason, the research findings are limited to the sample reached. The other limitation of the research is time and cost. The multitude of individuals using social media pages, the lack of a framework for the population, and the difficulty of reaching individuals have resulted in cost and time constraints.

Keywords: Generation Y, Social Media, Purchase Intention

JEL Codes: M30, M31

Y Kuşağı Tüketicilerinin Sosyal Medyaya Karşı Tutumu ve Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

Günümüzde özellikle online ortamlarda sosyal medya oldukça popülerlik kazandı ve internet kullanıcılarının çoğunluğu zamanının büyük bir kısmını online ortamlarda tüketmeye başladı. Online kullanıcıların sayısında yaşanan artışla beraber işletmeler, reklamcılar ürünlerinin ve markalarının tanıtımında yeni bir platform olarak sosyal medyayı keşfettiler ve bu mecraaya karşı ilgilerini yoğunlaştırdılar. Dolayısıyla bireylerin sosyal medyaya karşı tutumları ve davranışları incelenmesi gerekli ve üzerinde araştırma yapılması önemli bir konu haline almıştır. Özellikle Y kuşağı olarak adlandırılan 1981 ve 2000 yılları arasında doğan bireylerin internet ve sosyal medya ile olan etkileşimi düşünüldüğünde; pazarlama açısından üzerinde durulması tüketim davranışlarının tespit edilebilmesi için önem arz etmektedir. Bu amaçla gerçekleştirilen bu çalışmada, Y kuşağı olarak adlandırılan günümüz gençlerinin sosyal medya sayfalarına karşı tutumları, tüketim motivasyonları ve satın alma davranışlarının ne yönde olduğu ve aralarındaki ilişkinin ortaya konulması hedeflenmektedir. Bu nedenle araştırma ilişkisel ve nedensel teknikler kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

2. Kavramsal Çerçeve

Sosyal medya, ortak ilgi alanına sahip bireylerin düşüncelerini, yorumlarını ve fikirlerini paylaştıkları (Weber, 2009:4); internet kullanıcıları tarafından oluşturulan ve diğer kullanıcılara ulaşılabilen çevrim içi yerlerdir (Goeldner vd., 2011:347). Bu uygulama ve sayfaları kullanan kişiler kendi profillerinde ya da bir başkasının sayfasında onlarla etkileşime geçebilir, onların düşünce ve davranışlarını etkileyebilecek çeşitli yorum ve paylaşımlarda bulunabilirler.

Y kuşağı sabırsız, girişimci, bireyci, sonuca odaklanan, özgüveni yüksek, her şeyi hemen isteyen ve tüketen, bürokrasiden ve ciddiyetten uzak, hızdan hoşlanan, teknolojik yenilikle ve internetle özdeşleşmiş kişilerdir (Hammill, 2005).

İhtiyaç, istek, heves gibi psikolojik durumlar olan tüketici güdeleri ise bilgi işleme ve karar verme çalışmalarında önemli rol oynamaktadır (Wu ve Lin, 2012). Web kullanıcıları üzerinde yapılan çalışmalar araştırma, alışveriş, gezinme ve iletişimi içeren dört farklı güdü olduğunu ortaya koymuştur (Rodgers ve Sheldon, 2002).

3. Metodoloji ve Bulgular

Araştırmada 366 kişiden elde edilen veriler örneklem sayısını oluşturmaktadır. Demografik özelliklerin dışında 3 değişken grubu yer almakta ve toplam 12 soru bulunmaktadır. Sosyal medyaya karşı tutum ölçeğine ait ifadeler Taylor vd.'nin (2011); tüketici motivasyonuna ait ifadeler Rodgers ve Sheldon'ın (2002); satın alma niyetine ait ifadeler Zhang ve Mao'nun (2012) çalışmalarından uyarlanarak araştırmaya dahil edilmiştir.

Araştırmaya katılanların %56'sı kadın ve %44'ü erkektir. Katılımcıların %34,7'si günde ortalama 3-5 saat arasında internet kullanmakta ve %40,4'ü 1-3 saat arasında sosyal medya sayfalarında vakit geçirmektedir. Sosyal medyaya karşı tutum ölçeğinin alfa katsayısı 0,837;

tüketici motivasyonuna ilişkin alfa katsayısı 0,896; satın alma niyeti ölçeğine ilişkin alfa katsayısı 0,875'dir. Açıklayıcı faktör analizi bulgularına göre sosyal medyaya karşı tutuma ilişkin açıklanan toplam varyans 0,556; tüketim motivasyonuna ilişkin toplam açıklanan varyans 0,829 ve satın alma niyetine yönelik toplam açıklanan varyans 0,801'dir.

Korelasyon analizine göre; sosyal medyaya yönelik tutum ile satın alma niyeti arasında pozitif ve 0,572 kuvvetinde anlamlı ($p < 0,01$) ve tüketim motivasyonu ile satın alma niyeti arasında pozitif ve 0,622 kuvvetinde anlamlı ($p < 0,01$) ilişki bulunmuştur. Bu nedenle, "Y kuşağı tüketicilerinin sosyal medyaya karşı tutumları ile satın alma niyeti arasında pozitif ve anlamlı ilişki vardır" ve "Y kuşağı tüketicilerinin motivasyonları ile satın alma niyeti arasında pozitif ve anlamlı ilişki vardır" hipotezleri desteklenmiştir. Regresyon analizine göre; R^2 değeri 0,475 ve düzeltilmiş R^2 değeri 0,472'dir. Modelin F değeri 164,291'dir ve $p < 0,001$ 'dir. Düzeltilmiş R^2 değerine göre sosyal medyaya yönelik tutum ve tüketim motivasyonu değişkenlerinin satın alma niyetini %47 oranında açıklamaktadır. Bu nedenle değişkenlere ilişkin p değerleri ($p < 0,001$) anlamlı olduğu için "Y kuşağı tüketicilerinin sosyal medyaya karşı tutumları satın alma niyetini pozitif yönlü etkiler" ve "Y kuşağı tüketicilerinin motivasyonları satın alma niyetini pozitif yönlü etkiler" hipotezleri **desteklenmiştir**.

4. Sonuç

Yürütülen bu çalışmanın sonuçlarının literatürde yürütülen çalışmalarla paralellik gösterdiği belirtilebilir. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda, konu bazlı özel uygulamalara dayalı çalışmalara ağırlık verilmesi ve farklı değişkenlerin araştırma modeline eklenmesi daha farklı sonuçların ortaya çıkarılabileceği düşüncesini uyandırmaktadır. Bu araştırmanın kısıtlarından biri örnekleme yöntemidir. Araştırmada kullanılan kolayda örnekleme yöntemi araştırmadan elde edilen sonuçların genellenmesini engellemektedir. Bu nedenle araştırma bulguları, ulaşılan örnekleme sınırlandırılmıştır. Araştırmanın diğer kısıtı ise, zaman ve maliyettir. Sosyal medya sayfalarını kullanan bireylerin çokluğu, anakütleyle ilişkin bir çerçevenin bulunmaması ve bireylere ulaşma zorluğu maliyet ve zaman kısıtının oluşmasına neden olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Y Kuşağı, Sosyal Medya, Satın Alma Niyeti

JEL Kodları: M30, M31

References

- Goeldner C., J. Ritchie ve R. Brent, (2011), *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*, New Jersey: Wiley.
- Hammill, G., (2005), *Mixing and Managing Four Generations of Employees*, <http://www.fdu.edu/newspubs/magazine/05ws/generations.htm> (Erişim Tarihi: 25.03.2017).
- Rodgers, S., ve Sheldon, K. M., (2002), "The Web Motivation Inventory: An Improved Way to Characterize Internet Users", *Journal of Advertising Research*, 2, 22–33.
- Taylor, D. G., Lewin, J. E. ve Strutton, D., (2011), "Friends, Fans, and Followers: Do Ads Work on Social Networks? ", *Business Faculty Publications*.
- Weber, L, (2009), *Marketing to the Social Web*, (2nd ed.), Wiley.

Wu, L. ve Lin, J., (2012), "The Match Between Information Control and Motivation in the Online Context", *Psychology & Marketing*, 29, 822–835.

Zhang, J., ve Mao, E., (2012), "What's Around me? Applying the Theory of Consumption Values to Understanding the Use of Location-Based Services (lbs) on Smartphones", *International Journal of E-Business Research*, 8, 33–49.

Youtube Vloggers in Content Marketing As an **Innovative** Marketing Method: A Research on Personal Care Products

Eda DİŞLİ BAYRAKTAR¹, Didem KUTLU², Hasan AYYILDIZ³

Extended Abstract

1. Introduction

Nowadays, brands have the opportunity to introduce their products to a wide audience via social platforms. Vloggers (video-loggers) that use video hosting sites like Facebook, Daily Motion, and YouTube have roles in promoting their product content. In this study, the effect of Vloggers on consumers' personal care and beauty product purchasing behavior and attitudes have been investigated. For this purpose, a questionnaire form was prepared and a questionnaire link was left under the videos of the latest vloggers. The questionnaire consists of 29 questions to measure demographics and the effect of vloggers on consumers' purchasing behavior. The questionnaire link was kept under the vlogger's videos for 4 months. At the end of study a total of 349 responses were received. The data was analyzed with the SPSS 17.0 statistical program and frequency tables were created. As a result, it was found that vloggers had an effect on consumers' purchasing behavior.

2. Youtube

Youtube is a video hosting site that is based in San Bruno, California (www.wikipedia.org/wiki/YouTube, 21.10.2016). Youtube is a website that allows users to upload, stream and watch videos with standard browser software and relatively modest bandwidth without the need for high technology. Youtube does not limit the number of videos uploaded by users and allows users to easily link to other users. Also it provides URL and HTML code which makes it easy to place videos on other websites (Burgess and Green, 2009: 1). Youtube with a massive content was founded in 2005. Youtube was created by Chad Hurley, Steve Chen and Jawed Karim, who previously worked in PayPal (Ying, 2007: 29). It is said that YouTube has dominated online video and the market share is increasing (Schonfield, 2008). Youtube has been launched as a video sharing platform, while also providing personal profile pages and friends with users (Lange, 2008:361). Youtube allows users to broadcast, view, comment and link videos on the site. Users can also create personal profiles that show subscribers, recent events, friends, comments, and favorite videos (Smith et al., 2012:104). With Youtube, for the first time a site has created itself with content that is completely uploaded by users. Until then, the 'we' internet has become 'you' with users uploading content (Irak and Yazicioglu, 2012; 14). According to Burgess and Green's research, the most popular videos created by the user are vlogs, music videos, live performances, critiques and sketches (Burgess and Green, 2009: 37). Youtube has the features that many sites do not have and it has the

¹ Öğr.Gör. Gümüşhane Üniversitesi Köse İrfan Can Meslek Yüksek Okulu, S.yazar, edisli@gumushane.edu.tr

² Öğr.Gör. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, didemkutlu@yahoo.com

³ Doç.Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü ayyildiz@ktu.com

properties of many sites in itself (Güllüdağ, 2013: 264). Youtube allows the creation of short videos that are part of the evaluation elements instead of traditional ways (Duffy, 2009, 119). A video can have hundreds of related videos, but the web page has a maximum of 20 sites (Cheng et al., 2008: 230).

3. Vlogger and Blogger

A blog (short web log) is a web site that is usually written unilaterally by individuals known as bloggers and is organized individually and regularly (W. Oard ve Sanderson, 2012: 11-12). In Turkey, where social media is widely used, vloggers who share their videos via video, have taken the place of bloggers. Vlogger is an abbreviation of "Video-logger". "Video-logger" refers to the person who creates the videos. Vloggers do the same thing as Bloggers, but instead of typing their content, they produce it by going through the camera. Today's most popular Vlog channels are on Youtube (Karacar, 2016). Vlogs has drawn worldwide attention, especially with the acquisition of Youtube by Google (Yang et al., 2010: 15).

4. Content Marketing

The content marketing term was introduced by Brian Halligan, owner of Boston-based Hubstop internet company. At the same time, Seth Godin referred to the same issue in his book 'Permission Marketing'. Content marketing is a strategic marketing approach focused on creating and distributing valuable, relevant, and consistent content to attract and retain a clearly-defined audience and, ultimately, to drive profitable customer action (Leray 2012, Prescott 2012 ve Cisnero 2015).

5. Conclusion and Recommendation

Nowadays communication and information technologies are developing rapidly. With this development, internet has become an indispensable element of our life. Internet is no longer just a communication tool, it has been an important part of our daily lives. A vlog about a product or brand can be watched millions of times. In this study, which was taken as a sample of vlog viewers, it was researched whether vloggers promoting personal care and beauty products had an impact on followers' buying behaviors. The limitation of the research is that the research was carried out on one area. The inclusion of the research in various areas will be important to learn the effect of vloggers on consumers' buying behaviors.

According to the survey, 125 (35.8%) of the participants definitely find the youtubers useful in getting information about the product. 152 (43.6%) participants find youtubers partially useful and 56 (16%) participants are observed to be unstable about youtubers. In addition, 183 (53.9%) of the respondents indicated that they definitely watched YouTube videos before purchasing personal care and beauty products. Another important outcome of the research is that the Youtuber's videos are a partial referral to the participants. Accordingly, 110 (31.5%) of the participants indicated that they visited the website of that product immediately after watching the youtuber's video. Participants also noted that they watched YouTube videos to learn about the products of particular brands. The most watched of these brands are Mac, Avon / Oriflame and Bodyshop, respectively.

Keywords: Youtube, Content Marketing, Vlogger

JEL Codes: M13, Y19, Z20

Yenilikçi Bir Pazarlama Yöntemi Olarak İçerik Pazarlamada Youtube Vloggerları: Kişisel Bakım Ürünleri Üzerine Bir Araştırma

Geniş Özet

1. Giriş

Günümüzde markalar ürünlerini sosyal platformlar aracılığıyla geniş kitlelere tanıtmaya imkânı bulmaktadırlar. Facebook, daily motion, youtube gibi video barındırma sitelerini kullanan vloggerların (video-logger) ürün içeriklerinin tanıtımında rolleri vardır. Bu çalışmada tüketicilerin kişisel bakım ve güzellik ürünü satın alma davranış ve tutumları üzerinde Vlogger'ların etkisinin ne olduğu araştırılmıştır. Bu amaçla, anket formu hazırlanarak vloggerların en son çektikleri videoların altına anket linki bırakılmıştır. Anket formu demografik özellikler ve vloggerların tüketicilerin satın alma davranışları üzerindeki etkisini ölçmeye yönelik 29 sorudan oluşmaktadır. Anket linki vloggerların videolarının altında 4 ay süre ile bekletilmiştir. Çalışmanın sonunda ankete toplamda 349 cevap alınmıştır. Veriler SPSS 17.0 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiş ve frekans tabloları hazırlanmıştır. Araştırma sonucunda vloggerların tüketicilerin satın alma davranışları üzerinde etkisinin olduğu görülmüştür.

2. Youtube

Youtube, merkezi Amerika Birleşik Devletlerindeki Kaliforniya şehrindeki San Bruno olan, bir video barındırma sitesidir. (www.wikipedia.org/wiki/YouTube, 21.10.2016). Youtube, yüksek teknolojiye gerek duymadan, standart bir tarayıcı yazılımı ve nispeten mütevazı bant genişliği ile kullanıcıların videoları yükleme, yayınlama ve izlemesine olanak tanıyan bir websitesidir. Youtube, kullanıcıların yükleyeceği video sayısına sınırlama koymaz ve başka kullanıcılarla bağlantı fırsatı verdiği gibi videoların diğer web sitelerine kolayca yerleşmesini sağlayan URL ve HTML kodu sağlar (Burgess ve Green, 2009:1). Devasa bir içeriğe sahip olan youtube 2005 yılında kurulmuştur. Youtube daha önce PayPal'da çalışan Chad Hurley, Steve Chen ve Jawed Karim tarafından oluşturulmuştur (Ying, 2007: 29). "YouTube'un çevrimiçi videoya hükmettiği ve pazar payının artmakta olduğu" söylenebilmektedir (Schonfield, 2008). Youtube video paylaşım platformu olarak açılmıştır, aynı zaman da kullanıcılara kişisel profil sayfaları sunmakta ve arkadaşlar sağlamaktadır (Lange, 2008: 361). Kullanıcıların sitedeki videoları yayınlamasına, görüntülemesine, yorum yapmasına ve bu videolara bağlanmasına olanak tanıyan youtube ile kullanıcılar, abone olduklarını, son etkinlikleri, arkadaşları, yorumlarını ve favori videoları gösteren kişisel profiller de oluşturabilir (Smith vd, 2012: 104). Youtube ile ilk defa bir site, kendisini tamamen kullanıcıların yüklediği içerikle var etmiştir. O zamana kadar 'we' olan internet, o noktadan sonra 'you' olmuştur (Irak ve Yazıcıoğlu, 2012: 14). Burgess ve Green'in yapmış olduğu araştırmaya göre, kullanıcı tarafından oluşturulan en popüler videolar, vloglar, müzik videoları, canlı performanslar, eleştiri gibi bilgi içerikleri veya skeçler gibi oyun performanslarıdır (Burgess ve Green, 2009: 37). Youtube pek çok sitenin barındırmadığı özelliğe sahiptir ve birçok sitenin özelliklerini kendi içinde taşımaktadır (Güllüdağ, 2013; 264). YouTube

geleneksel yolların yerine değerlendirme öğelerinin bir parçası olan kısa videoların oluşturulmasına olanak tanır (Duffy, 2009; 119). Bir videonun yüzlerce ilgili videosu olabilir ancak web sayfası bir kerede en fazla 20 adetini gösterir (Cheng vd., 2008: 230).

3. Vlogger ve Blogger

Blog (kısa web günlüğü), blogger olarak bilinen kişiler tarafından genellikle tek taraflı kaleme alınan ve bireysel ve düzenli orak düzenlenen web sitesidir. (Ananda ve Wandebori, 2016:256). Sosyal medyanın çok yaygın kullanıldığı Türkiye’de kişisel günlük tutan blogger’ların yerini artık paylaşımlarını video ile aktaran vlogger’lar almaya başlamıştır. Vlogger, **“Video-logger” kelimesinin kısaltılmış halidir.** “Video-logger” ise, videolar oluşturan kişi manasına gelir. Vlogger’lar; Blogger’lar ile aynı işi yaparlar fakat içeriklerini yazmak yerine, kamera karşısına geçerek üretirler. Günümüzde en popüler Vlog kanalları YouTube’dadır (Karacar, 2016). Vloglar özellikle Google’nın YouTube’yi satın almasıyla dünya çapında dikkat çekmeye başlamıştır (Yang ve diğerleri, 2010;15).

4. İçerik Pazarlama

İçerik pazarlama terimi, Boston merkezli Hubstop internet şirketi sahibi Brian Halligan tarafından ortaya konmuştur. Aynı zamanda Seth Godin ‘İzinli Pazarlama’ adlı kitabında aynı konuya değinmiştir. İçerik pazarlaması, önceden belirlenmiş bir hedef kitleye, ilgilendikleri konular çerçevesinde, bilgi değeri taşıyan, tutarlı ve sürekli içerik yaratarak bu hedef kitleden gelir yaratıcı müşteri hareketleri elde etme yöntemidir (www.hubstop.com/inboundmarketing, 10.11.2016).

5. Sonuç ve Öneriler

Günümüzde iletişim ve bilişim teknolojileri hızla gelişmektedir. Bu gelişme ile birlikte internet hayatımızın vazgeçilmez bir öğesi haline gelmiştir. İnternet artık sadece iletişim aracı değil, günlük hayatımızın önemli bir parçası olmuştur. Bir ürün veya marka ile ilgili çekilen bir vlog milyonlarca kez izlenebilmektedir. Vlog izleyicilerinin örneklem olarak alındığı bu araştırmada kişisel bakım ve güzellik ürünü tanıtımı yapan vloggerların milyonlarca kez izleyen katılımcıların satın alma davranışları üzerindeki etkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmanın tek bir alan üzerinde yapılmış olması araştırmanın kısıtını oluşturmaktadır. Araştırmanın çeşitli alanları da kapsayacak şekilde yapılması, vloggerların tüketicilerin satın alma davranışları üzerindeki etkisini öğrenmek açısından önemli olacaktır.

Araştırmaya göre, katılımcıların 125 (%35,8)’i youtuberları ürün hakkında bilgi edinme açısından kesinlikle faydalı bulmaktadır. 152 (%43,6)’sı kısmen faydalı bulmaktadır, 56 (%16) katılımcının kararsız olduğu gözlenmektedir. Ayrıca araştırmaya katılan katılımcıların 183’ü (%53,9) kişisel bakım ve güzellik ürününü satın almadan önce kesinlikle youtuber videolarını izlediklerini belirtmişlerdir. Araştırmadan çıkan diğer önemli sonuç ise, youtuber videolarının katılımcılar üzerinde kısmen yönlendirme etkisinin olduğudur. Buna göre katılımcıların 110 (%31,5)’i ürün tanıtımı yapan youtuberları izledikten sonra o ürünün internet sitesini anında ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar, özellikle belirli markaların ürünleri hakkında bilgi edinmek için youtuber videosu izlediklerini belirtmişlerdir. Bu markalardan en çok izlenenler sırasıyla Mac, Avon/Oriflame ve Bodyshop’tur.

Anahtar Kelimeler: Youtube, İçerik Pazarlama, Vlogger

JEL Kodları: M13, Y19, Z20

References

- Ananda Azka, F, Wandebori, H. (2016), “The impact of drugstore makeup product reviews by beauty vlogger on youtube towards purchase intention by undergraduate students in Indonesia”, International Conference on Ethics of Business, Economics, and Social Science, ISSN 2528-617X: ss. 255-263.
- Burgess, J, Green, J. (2009), “YouTube: Online video and participatory culture”, Polity, Cambridge, UK.
- Burgess, J, Green, J. (2009), “YouTube: Online video and participatory culture”, Polity, Cambridge, UK.
- Cheng, X, Dale, C, Liu, J. (2008), “Statistics and social network of youtube videos”, Quality of Service, IWQoS 2008, 16th International Workshop on, ss. 229-238.
- Duffy, P. (2009). “Engaging the YouTube Google-Eyed Generation: Strategies for Using Web 2.0 in Teaching and Learning”, Electronic Journal of e-Learning, 2(6), ss. 119-129.
- Godin, S., (1999). *Permission Marketing*, Ermert, M., İstanbul: Rota Yayınları, ss. 24.
- Güllüdağ, V. (2013). *Postmodern ideoloji çerçevesinde kültürel inşa dinamikleri*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hall, S. (2013).** How Inbound Marketing Aligns With the New Purchase Loop, www.hubstop.com/inboundmarketing , 10.11.2016).
- Irak, D, Yazıcıoğlu, O. (2012). *Türkiye ve Sosyal Medya*, İstanbul: Okyanus Yayınları, ss. 14.
- Karacar, E. (2016). Vlogger Nedir & Nasıl Olunur? Bölüm 1. <http://www.ebrukaracar.com/genel/vlogger-nedir-nasil-olunur-bolum-1/>, (20.11.2016).
- Lange Patricia G. (2008), Publicly Private and Privately Public: Social Networking on YouTube, Journal of Computer-Mediated Communication 13, 7 things you should know about Videoblogging.
- Schonfield, E. (2008). “Is YouTube Building Market Dominance At The Expense of Building A Business?”, <http://techcrunch.com/2008/05/30/isyoutube-building-market-dominance-at-the-expense-of-building-abusiness/>, (17.10.2016).
- Smith, N, Fischer, A, Jongjian, C. (2012). “How does brand-related user-generated content differ across youtube, facebook, and twitter?”, Journal of Interactive Marketing, 26: ss.102-113.
- www.wikipedia.org/wiki/youtube, (21.10.2016).
- Yang, Q, Gao, W, Tian, Y, Huang, T, (2010). “Vlogging: A Survey of Videoblogging Technology on the Web”, ACM Computing Surveys: 42(4), ss.15.
- Ying, H., (2007), “Youtube”, Şahin, İ., İstanbul: Pegasus Yayınları, ss. 58.

Effect of Tramway Headway On Urban Traffic and Evaluation With **Simulation Technique: Eskişehir Case Study**

Çağdaş KARA¹, Şafak BİLGİÇ², Kadir Berkhan AKALIN³, Murat KARACASU⁴

Extended Abstract

1. Introduction

Eskişehir is one of the leading cities in Turkey in population growth and socio-cultural development. Thus, continuously new systems need to be developed or regulated (Akman & Alkan, 2016; Gündüz, Mehmet, & Aydemir, 2011).

It is important to note that while the rail systems in the city are of great importance for public transport, the necessity of other types of public transportation is also important. In this sense, it is necessary to plan the supporting of the rail system with other public transport systems such as buses and minibuses. In addition, the use of private cars, which are an absolute part of the urban transportation, should not be overlooked. Mackett and Edwards pointed out that the selection of the best transport system for a region is very important for the transportation future of that region. They have also emphasized that railed transport systems must be operated in conjunction with alternative systems such as buses, otherwise travel demands will be less than anticipated (Mackett & Edwards, 1998). The expected travel demand cannot be reached with the planning of the railway systems alone in public transport (Pampal, Avşar, & Özcan, 2009).

Especially in the city center, in Eskişehir, private car, taxi, minibus, bus and tram system (Figure 1.) are used to transport people to anywhere. In the old lines where there was a capacity problem in the peak hours in the past. After extension lines were opened, congestion problems are increased. There are two outstanding options to increase capacity of tram system in Eskişehir. The first is the purchase of new tram vehicles of 29.50 m in length, similar to the old ones. The second option is to make the current vehicle lengths 40m by adding intermediate modules 10 m long to existing vehicles. With the addition of new modules, it is necessary to increase headway to meet the demands. Increasing the headway will increase the number of passes from the trams to the passageways. Therefore, delays in vehicles using the road at the junction, fuel consumption and harmful gases attacked by the environment will increase.

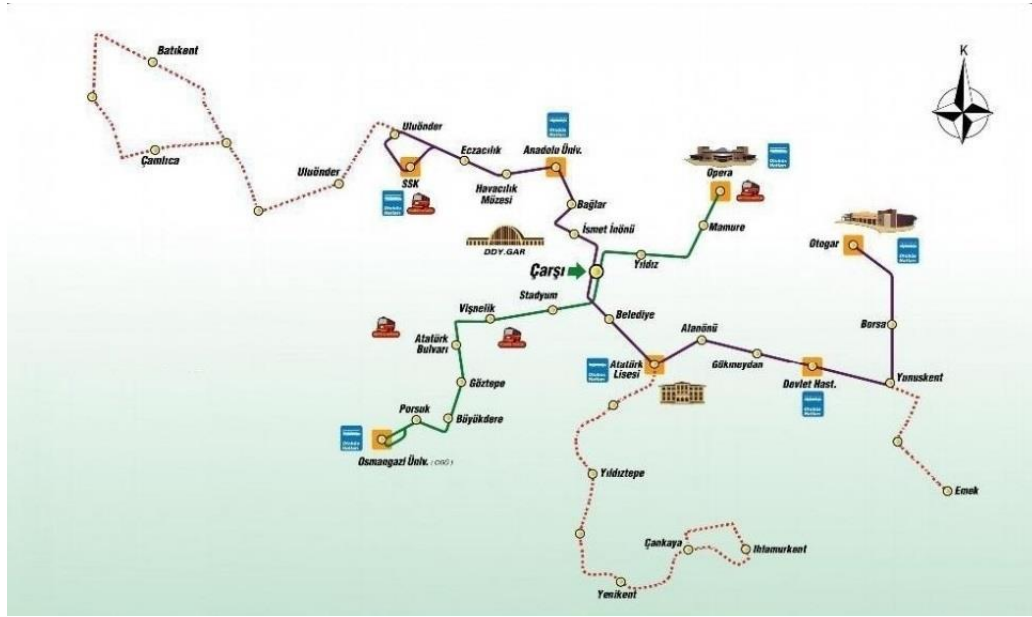
¹ Araş. Gör., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, ckara@ogu.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, safakb@ogu.edu.tr

³ Araş. Gör., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, berkhans@gmail.com

⁴ Yrd. Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, muratk@ogu.edu.tr

Şekil 1. Eskişehir Tramway Line

Kaynak: <http://www.demiryolu.net>

2. Method

The effective operation of a signalized intersection is expressed by various performance measurement terms. Delay and number of standing vehicles in performance measures are two basic terms. The delay for a vehicle is expressed as the difference between the duration of the travel are made without waiting while approaching the intersection and the duration of its travel with start-stop (Murat & Başkan). Some parameters such as traffic volume, queue formation, saturation flow level and vehicle follow-up interval are considered in the models developed for determining the delay measurements (Murat, 2006). The most common methods used in traffic delay account are Webster (Webster, 1958), HCM (Manual-HCM, 2010), Akçelik (Akcelik, 1981) approaches.

In connection with the establishment of the Control Center in Eskişehir, traffic counts were made at 46 junctions in the center of Eskişehir. The result of the peak hour observation using these counts was that the peak hour traffic was between 08: 15 - 09: 15 on Tuesday morning. Within the scope of the study, there are 3 intersections (University St.-Fabrikalar St., Üniversite St.-Aytaç St.-Eti St. and University St.-Bursa St.) which are in the same corridor, intersected with the tram were investigated. For the situation that the tram headway is 3 min and 4 min, data were entered into the simulation program and program outputs were compared.

3. Conclusion

The option to add modules in the analyzes (average crossing every 4 minutes) and the purchase of new trams (average crossing every 3 minutes) were compared for 3 intersections with the same corridor tramway intersection. As a result, it was observed that when the number of trams increased (by 3 dents), the delays per vehicle decreased by 19.3%, the average travel speed decreased by 12.5%, and the total fuel consumption increased by approximately 8%. In

case of purchasing new trams, headways of trams will increase in existing tram lines and road vehicles will wait for longer periods at intersections. In the case of extending the trams length, same capacity can be reached by lower headway of trams. In this case, the amount of delay and the amount of fuel used will reduce for road vehicles. Extension of existing trams or purchase of new trams at the same capacity are financial and economic assessments and investments that must be decided on in a number of different viewpoint. In this study, it seems that the option of extending trams is much more advantageous when considering the delays in road traffic, the use of fuel and the increase of harmful gases, considering only energy and environment usage.

Keywords: Traffic, Simulation, Tramway, Intersection, Delay.

JEL Codes: Q53, R41, R42.

Tramvay Sefer Sıklıklarının Kent İçi Trafikine Etkisi Ve Simülasyon Tekniğiyle İncelenmesi: Eskişehir Örneği

Geniş Özet

1. Giriş

Eskişehir Türkiye’de nüfus artışı ve sosyo-kültürel gelişimde önde gelen şehirlerimizdendir. Bu gelişimle birlikte kentiçi hareketliliğin mevcut ulaştırma sistemlerinin etkinliğini azalmakta ve yeni sistemlerin geliştirilmesi veya düzenlenmesi ihtiyacı doğurmaktadır (Akman & Alkan, 2016; Gündüz, Mehmet, & Aydemir, 2011).

Kentiçinde raylı sistemlerin toplu taşımadaki önemi büyük olmakla birlikte, toplu taşımada gerekli diğer türlerin de zorunluluğu unutulmamalıdır. Bu anlamda kentiçi raylı sistemlerin otobüs ve dolmuş gibi diğer toplu taşıma sistemleri ile desteklenerek planlanması gerekmektedir. Bunun yanında kentiçi ulaşımının mutlak parçası olan özel araç kullanımının da gözardı edilmemesi gerekmektedir. Mackett ve Edwards, kent içi ulaşım ile ilgili yapmış oldukları incelemede, bir bölge için en iyi ulaştırma sisteminin seçilmesinin o bölgenin ulaştırma geleceği için oldukça önemli olduğunu üzerinde durmuşlardır. Ayrıca raylı taşıma sistemlerinin otobüs gibi alternatif sistemler ile birlikte işletilmesi gerektiğini, aksi takdirde yolculuk taleplerinin tahmin edilenden daha az olacağı üzerinde durmuşlardır (Mackett & Edwards, 1998). Raylı sistemlerin toplu taşımada tek başına düşünülmesi ve planlanmasında beklenen yolculuk talebine ulaşmadaki yetersizliği açıkça ortadadır (Pampal, Avşar, & Özcan, 2009).

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde, özellikle kent merkezinde ulaşım hizmetleri taksi, taksi dolmuş, minibüs, otobüs ve tramvay sistemi (Şekil 1.) (ESTRAM) ile sağlanmaktadır.

Önceleri zaten zirve saatlerde kapasite sorunu yaşanan eski hatlarda, uzatma hatlarının da yapılmasıyla ciddi sıkışıklıklar yaşanmaya başlanmıştır. Kapasite artırımı için iki seçenek bulunmaktadır. Birinci seçenek eski araçlara benzer şekilde 29,50m uzunluğunda yeni tramvay araçlarının satın alınmasıdır. İkinci seçenek ise mevcut araçlara 10m uzunluğunda ara modüller eklenerek mevcut araç boylarının 40m haline getirilmesidir. Yeni tramvayların temini halinde taleplerin karşılanması için seferlerin sıklaştırılması söz konusudur. Seferlerin sıklaşması ile

tramvayların hemzemin geçitlerden geçiş sayıları ve dolayısıyla kavşaktaki karayolunu kullanan araçların gecikmeleri, yakıt tüketimleri ve çevreye saldığı zararlı gazlar artacaktır.

Şekil 1. Eskişehir Tramvay Hattı

Kaynak: <http://www.demiryolu.net>

2. Metot

Sinyal kontrollü bir kavşağın etkin işletimi çeşitli performans ölçüm terimleriyle ifade edilmektedir. Performans ölçümlerinde gecikme ve duran araç sayısı temel iki terim olarak yer almaktadır. Bir taşıt için gecikme, kavşağa yaklaşırken beklemeden yaptığı seyir süresi ile bekleyerek yaptığı seyir süreleri arasındaki fark olarak ifade edilmektedir (Murat & Başkan). Gecikmenin belirlenmesi için geliştirilen modellerde trafik hacmi, kuyruk oluşumu, doğunluk derecesi ve taşıt takip aralığı gibi bazı parametreler dikkate alınmaktadır (Murat, 2006). Kullanılan en yaygın gecikme yöntemleri Webster (Webster, 1958), Akçelik (Akcelik, 1981) ve HCM (Manual-HCM, 2010) yaklaşımlarıdır.

Eskişehir' de Kontrol Merkezi Kurulması ile ilgili yapılan çalışmada Eskişehir merkezde 46 kavşakta sayım yapılmıştır. Bu sayım verileri kullanılarak yapılan zirve saat incelemesi sonucu zirve saat trafiğinin Salı günü sabah 8:15-9:15 arasında oluştuğu görülmüştür. Çalışma kapsamında aynı koridorda çalışan ve tramvayla kesişen 3 kavşak (Üniversite Cad.-Fabrikalar Caddesi, Üniversite Cad.-Aytaç Cad.-Eti Cad ve Üniversite Caddesi-Bursa Cad.) incelenmiştir. Kavşaklardan 3 dakikada ve 4 dakikada geçmesi durumu için simulasyon programına veri girişi yapılarak program çıktıları karşılaştırılmıştır.

3. Sonuç

Analizlerde modül eklenmesi seçeneği (ortalama her 4 dakikada kavşaktan geçmesi) ve yeni tramvaylar satın alınması (tramvayın 3 dakikada bir geçmesi) durumları aynı koridordaki tramvay kesişimli 3 kavşak için karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak tramvay sefer sayısı arttığında (3 den 4 e çıktığında), araç başına düşen gecikmelerde %19.3 azalma, ortalama seyahat hızında

%12.5 azalma, toplam akaryakıt kullanımında yaklaşık %8 artış gözlemlenmiştir. Yeni tramvaylar satın alınması durumunda mevcut hatlarda seferler sıklaştırılacak ve bu durumda kavşaklarda tramvay öncelikli sinyalizasyon sistemleri uygulandığından karayolu araçları kavşaklarda daha uzun süreler bekleyeceklerdir. Araçların uzatılması durumunda ise aynı kapasiteye daha seyrek tramvay çalıştırılarak ulaşılabilecektir. Bu durumda karayolu araçları kavşaklarda daha az süre bekleyeceklerinden daha az gecikme sağlanacak ve kullanılan akaryakıt miktarı azalacaktır. Mevcut tramvayların uzatılması veya aynı kapasitedeki yeni tramvayların alınması yatırımları, mali ve ekonomik değerlendirmeler ve birçok farklı yönden değerlendirilerek karar verilmesi gereken yatırımlardır. Bu çalışmada yalnızca enerji ve çevre kullanımı açısından bakıldığında karayolu trafiğindeki gecikmeler, bu gecikmelerle birlikte meydana gelen akaryakıt kullanımı ve zararlı gazların artışları değerlendirildiğinde tramvayların uzatılması seçeneği çok daha avantajlı görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Trafik, Simülasyon, Tramvay, Kavşak, Gecikme

JEL Kodları: Q53, R41, R42.

References

- Akcelik, R. (1981). Traffic Signals: Capacity And Timing Analysis.
- Akman, G., Alkan, A. (2016). İzmit kent içi ulaşımda alternatif toplu taşıma sistemlerinin aksiyomlarla tasarım yöntemi ile değerlendirilmesi Evaluation of alternative public transportation systems in İzmit urban transportation via axiomatic design method. Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi, 22(1), 54-63.
- Gündüz, A. Y., Mehmet, K., & Aydemir, C. (2011). Kentiçi Ulaşımında Karayolu Ulaşımına Alternatif Sistem: Raylı Ulaşım Sistemi. Akademik Yaklaşımlar Dergisi, 2(1).
- Mackett, R. L., & Edwards, M. (1998). The impact of new urban public transport systems: will the expectations be met? Transportation Research Part A: Policy and Practice, 32(4), 231-245.
- Manual-HCM, H. C. (2010). Transportation Research Board. National Research.
- Murat, Y. Ş. (2006). Sinyalize Kavşaklardaki Taşıt Gecikmelerinin Bulanık Mantık İle Modellenmesi. Teknik Dergi, 17(83).
- Murat, Y. Ş., & Başkan, Ö. İzole Sinyalize Kavşaklardaki Ortalama Taşıt Gecikmelerinin Yapay Sinir Ağları ile Modellenmesi.
- Pampal, S., Avşar, N., & Özcan, E. C. (2009). Dikimevi Beşevler Hattındaki Otobüs Ve Raylı Sistemin Karşılaştırması. Gazi Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi, 24(2).
- Webster, F. (1958). Traffic signal settings. Road Research Technical Paper, 39.

The Use of Social Media During Crisis Management: A Turkish Airlines Example

Canan Gamze BAL¹, Necmettin GÜL²

Extended Abstract

1. Introduction

Today, the social media has been indispensable for individuals. According to Mangold and Faulds (2009:358), the social media consists of online networks which are highly wide ranging and based upon two-way communication involving blogs, discussion boards of companies, chat rooms, interconsumer e-mails, service and product rating web sites, online discussion channels and forums. The increasing attention paid to the social media from the point of individuals paved the way for a tendency of business firms towards that field. The business firms utilise from the social media as a new method to find access to the individuals that they address and announce many of their services to the masses in this way. According to Husain et al., (2014), the studies conducted upon the effects of social media on crisis management are inadequate. The social media is a significant subject which has been recently involved in crisis management tools (Park et al., 2012). Numerous studies conducted on the use of social media during crisis management have shown that the use of social media as a way of communication during crisis management affect crisis management positively (Lachlan et al., 2015; Derani and Naidu, 2016; Gruber et al., 2014). Sung and Hwang (2014) reported that the social media has a central importance while conveying the reports related to the crisis to the masses in terms of volume and content. Similarly, Yoo et al., (2016) stated that the social media was efficient in terms of conveying information during humanitarian crises and the rate of disseminating information was dependent upon the effect of the person who conveyed the information. Schwarz (2012) put forward that the messages conveyed through social media were important in terms of evaluating organisations during the crisis. Another study carried out by Graham et al., (2015) on the use of social media at crisis management, it was found that the content and number of the social media used had a positive relationship with the efficiency of authorities in terms of having an influence on crisis management.

The present study mainly aims to reveal whether the social media is used effectively during crisis management. In this regard, the study firstly mentioned about the concepts of crisis management and social media. Following that, the social networks of Turkish Airlines company were investigated and it was aimed to demonstrate how Turkish airlines company utilised the social media during crisis management. The study benefitted from content analysis method and the analysis results indicated that the social media was an important factor in crisis management.

¹ Assoc. Prof. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam University, canan_gamze@hotmail.com

² PHD Student, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, ncmtnngull@gmail.com

2. Crisis Management and Social Media

Coombs (2014:3) defines crisis as “ a casual event that endangers significant experiences of stakeholders on security, health, financial and environmental matters, affects the performance of a business firm considerably and leads to negative results. The crisis is an unexpected situation which limits the time of an organization in order to save and respond to the aims of the organisation (Herman, 1963: 61). The crisis remarks an extraordinary time. This situation reveals that some wrong decisions are taken during development of a crisis in usual management processes of business firms and environmental instances and changes are insatisfactorily considered (Tagraf and Arslan, 2003: 151).

The crisis management involves revealing the crisis and its reasons, analyzing them, taking precautions, taking action to apply precautions, estimating future crises based upon the previous ones, putting the plans into operation when the crisis develops and taking precautions against the crisis (Okumus, 2003: 210).

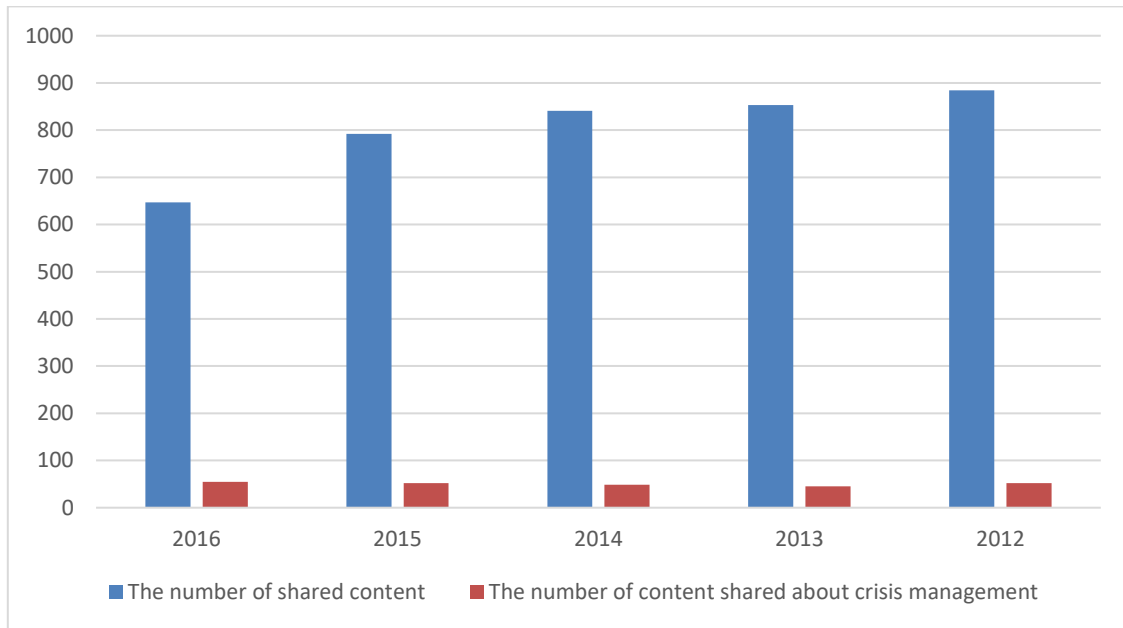
The social media is a broad term which embodies several new social media and communication applications (Husain, 2014: 224). In other words, the social media can be qualified as the most original, the most popular and the most powerful communication areas put forward by the new media within the scope of their own qualifications. This situation has a close relationship generally with technological opportunities accompanied by the new media and with revolutionary qualifications presented by the social media in the field of communication (Goker, 2015: 400). In the similar vein, the social media was defined as a range of web-based applications “which were built upon ideological and technological bases of Web 2.0 and which allowed the content formed by the user to be designed and changed” (Kaplan & Haenlein, 2010: 61).

3. Method and Findings

The aim of the study is to investigate how effectively the social media is used by business firms during crisis management and to evaluate the effect of social media on crisis management. In this regard, a study was carried out in order to see how effectively Turkish airlines company use the social media during crisis management. The Twitter sharings of Turkish Airlines were analysed in terms crisis management activities through content analysis method. The content analysis is described as “ a research method to be used in order to determine the existence of specific concepts in a text” (Klenke, 2008: 9).

It is realised that Turkish Airlines company began to use Twitter account in March, 2009. The company has made totally 5.893 sharings through that social media tool. There have been 1.150.000 people following the company’s account and the company follows 22 accounts. The sharings to be analysed are the responses given by Turkish Airlines to their followers and retweets. The analysis involves the dates between 01.01.2012-31.12.2016. The distribution of the sharings of Turkish airlines company by the last five years and the number of sharings related to the crisis management are displayed in the figure below;

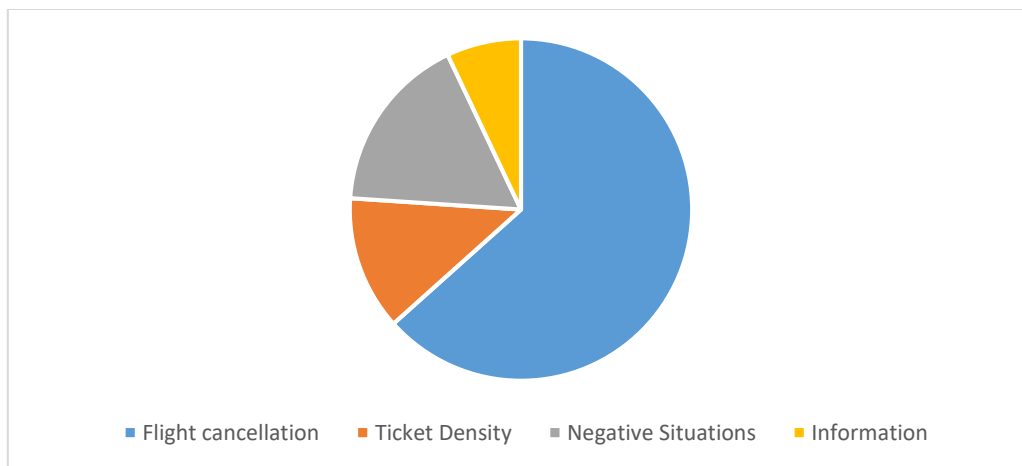
Figure 1. The distribution of sharing contents of Turkish Airlines company by years

As shown in figure above, 55 (8%) of the content of sharings in 2016, 52 (6%) of them in 2015, 49 (6%) of them in 2014, 45 (5%) of them in 2013, and 52 (6%) of them in 2012 are related to the crisis management.

When the content of the sharings is considered, it is seen that the subjects are generally related to the cancellation of the flight, the crowd that could be formed during check-in, negative situations (i.e. weather conditions, defects, technical breakdowns etc.) and giving information.

Figure 2. The content of sharings about crisis management

As shown in figure above, 63% of the content of sharings on crisis management are related to the cancellation of the flight, 17% of them are related to negative situations, 13% of them are related to the crowd formed during check-in and 7% of them are related to giving information.

4. Conclusion

Numerous studies conducted on the use of social media during crisis management have shown that the use of social media as a way of communication during crisis management affect crisis management positively (Lachlan et al., 2015; Derani and Naidu, 2016; Gruber et al., 2014, Sung and Hwang 2014). The findings of the present study support the previous studies conducted upon the same issue. The analysis results have revealed that the sharings made during crisis management generally serve for the purpose of avoding a crisis environment and aim to inform the followers, announce the flights that are cancelled, compensate for the crowd that could be formed during check-in, guide the passengers at the airports, inform the passengers about negative situations stemming from natural disasters, make an explanation for the airplane crashes, inform about evacuation and the method in the case of a negative situation, and to inform about negative situations that could be experienced at the airports. With the help of those sharings, Turkish Airlines company can foresee a crisis signal, organise itself and the individuals for the situation, try to prevent the crisis and cope with the crisis as soon as possible.

Keywords: Crisis, Crisis Management, Social Media

JEL Codes: M10, M12, M19.

Kriz Yönetiminde Sosyal Medya Kullanımı: Türk Hava Yolları Örneği

Geniş Özet

1. Giriş

Günümüz dünyasında sosyal medya bireyler için olmazsa olmazlar arasına girmiştir. Mangold ve Faulds'a (2009: 358) göre sosyal medya; bloglar, şirket tartışma panoları, sohbet odaları, tüketiciler arası e-posta, tüketici hizmet ve ürün değerlendirme web siteleri, internet tartışma mecraları ve forumları içine alan oldukça geniş kapsamlı ve iki yönlü etkileşime dayalı çevrimiçi ağlardan meydana gelmektedir. Birçok kişi günlük yaşamı içerisinde sosyal medya ağlarında gezinmekte, dünya ve ülke gündeminde yaşanan olayları bu mecralarda takip etmekte ve kendi fikir ve yorumlarını bu iletişim yolu üzerinden paylaşmaktadır. Sosyal medyanın bireyler açısından öneminin her geçen gün artması işletmelerin de bu alana yönelmesine neden olmuştur. İşletmeler hitap ettikleri bireylere ulaşmada yeni yöntem olarak sosyal medyayı kullanmakta ve birçok faaliyetini bu alanda kitlelere duyurmaktadır. Husain vd. (2014) göre sosyal medyanın kriz yönetimine etkilerine yönelik çalışmalar yetersizdir. Sosyal medya, kriz yönetimi araçlarına son zamanlarda eklenen önemli bir konudur (Park vd., 2012). Kriz yönetiminde sosyal medya kullanımı üzerine yapılan bir çok araştırma, sosyal medyayı kriz yönetimininde iletişim aracı olarak kullanmanın kriz yönetimini pozitif olarak etkilediğini göstermektedir (Lachlan vd., 2015; Derani ve Naidu, 2016; Gruber vd., 2014). Ancak sosyal medya üzerinden verilen mesajların doğruluğu, bireyleri tatmin etme düzeyi ve açıklamayı kurum adına yapan kişinin verdiği güven önem arz etmektedir. Sung ve Hwang (2014) yaptıkları çalışmada, sosyal medyanın hacim ve içerik açısından krizle ilgili raporların kitlelere ulaşmasında merkez niteliği taşıdığını belirtmişlerdir. Aynı şekilde Yoo ve arkadaşları (2016) yaptıkları çalışmada, sosyal medya ağlarının insani krizler esnasında bilgi aktarmada etkili

olduğunu ve ayrıca bilginin yayılma oranının bilgiyi aktaran kişinin etkisine bağlı olduğunu ifade etmişlerdir. Schwarz (2012) bireylerin kriz durumundaki organizasyonları değerlendirmede sosyal medya üzerinden verilen mesajların önemli bir yol olduğunu ortaya koymuştur. Kriz yönetinde sosyal medya kullanımına ilişkin Graham ve arkadaşları (2015) tarafından yapılan bir başka çalışmada sosyal medya kapsamı ve kullanılan sosyal medya ağlarının sayısı, yetkililerin kriz yönetimine etki etme etkisi ile pozitif yönde olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca kriz yönetiminde sosyal medya ağlarından tek birini kullanmak verilen mesajın tek bir kaynaktan paylaşılması kriz yönetimi açısından daha etkin ve olumlu olmaktadır

Bu çalışmanın temel amacı, sosyal medyanın kriz yönetiminde etkin bir şekilde kullanılıp kullanılmadığını ortaya koymaktır. Bu doğrultuda çalışmada önce kriz yönetimi kavramı ve sosyal medya kavramından bahsedilmiştir. Çalışmada daha sonra Türk Hava Yolları şirketi sosyal ağları incelenmiş ve kriz yönetimi konusunda sosyal medyada nasıl bir yol izlediği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak içerik analizi yöntemi uygulanmış ve yapılan analiz sonucunda kriz yönetiminde sosyal medyanın önemli bir unsur olduğu tespit edilmiştir.

2. Kriz Yönetimi ve Sosyal Medya

Coombs (2014:3) krizi “paydaşların güvenlik, sağlık, iktisadi ve çevresel konulardaki önemli tercihlerini tehlikeye atan ve bir işletmenin performansını önemli derecede etkileyebilecek ve olumsuz sonuçlar ortaya çıkaracak tahmin edilemeyen bir olay” olarak tanımlamaktadır. Kriz, örgütün amaçlarını korumak ve cevap verebilmek için örgütün zamanını sınırlayan beklemediği bir durumdur (Herman, 1963: 61). Kriz olağanüstü bir zamanı belirtmektedir. Bu durum ise kriz oluşum esnasında işletmelerdeki olağan yönetim sürecinde bazı hatalı kararlar alındığını ve çevresel oluşumların ve değişimlerin istenilen düzeyde dikkatle değerlendirilmediğini ortaya çıkarmaktadır (Tağraf ve Arslan, 2003: 151).

Kriz yönetimi, krizi ve sebeplerini ortaya koymayı, bunları analiz etmeyi, tedbirler almayı, tedbirleri uygulamak için harekete geçmeyi, bunları temel alarak gelecekteki krizleri tahmin etmeyi ve krizler meydana geldiğinde önceden hazırlanmış planları faaliyete geçirmeyi ve krize karşı tedbirler almayı kapsamaktadır (Okumuş, 2003: 210).

Sosyal medya, birkaç yeni medya ve iletişim uygulamasını içine alan geniş bir terimdir (Husain, 2014: 224). Başka bir tanıma göre sosyal medya, yeni medyanın kendi nitelikleri kapsamında meydana çıkarttığı en özgün, en popüler ve en güçlü iletişim alanları olarak nitelendirilmektedir. Bu durum, genellikle yeni medyanın beraberinde getirdiği teknolojik imkânlarla ve aynı zamanda sosyal medyanın iletişim alanında sunduğu devrimci niteliklerle yakından ilgilidir (Göker, 2015: 400). Aynı şekilde sosyal medya "Web 2.0'in ideolojik ve teknolojik temelleri üzerine kurulmuş ve kullanıcı tarafından oluşturulan içeriğin oluşturulmasına ve değiştirilmesine izin veren bir dizi internet tabanlı uygulama" olarak tanımlanmıştır (Kaplan & Haenlein, 2010: 61).

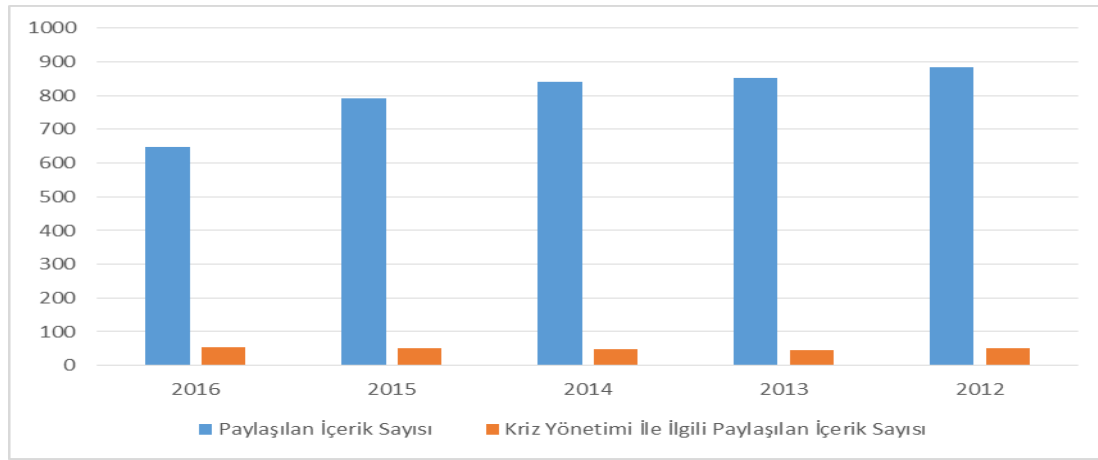
3. Çalışmanın Yöntemi ve Bulguları

Çalışmanın amacı işletmelerin kriz yönetiminde sosyal medyayı ne kadar etkin kullandıklarını ve sosyal medyanın kriz yönetimine etkisini değerlendirmektir. Bu doğrultuda Türk Hava Yolları (THY) Şirketinin kriz yönetiminde sosyal medyayı ne kadar etkin kullandığına yönelik bir araştırma gerçekleştirilmiştir. THY'nin Twitter paylaşımları, kriz yönetimi uygulamaları açısından içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik

analizi, “Belirli kavramların metin içindeki varlığının belirlenmesinde kullanılan bir araştırma yöntemi” olarak tanımlanmaktadır (Klenke, 2008: 9).

THY firmasının mart 2009 yılında Twitter hesabı kullanmaya başladığı görülmektedir. Firma bu sosyal medya aracı üzerinden toplam 5.893 adet paylaşım yapmıştır. Firmanın hesabını takip eden 1.150.000 kişi bulunmaktadır ve ayrıca firma 22 hesabı takip etmektedir. İncelenen paylaşımlar THY’nin paylaştığı, takipçilerine verdiği cevaplar ve retweet yaptıklarıdır. Analiz kapsamına 01.01.2012-31.12.2016 tarihleri arası alınmıştır. THY firmasının paylaşımlarının son 5 yıla göre dağılımı ve kriz yönetimi ile ilgili paylaşım sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir;

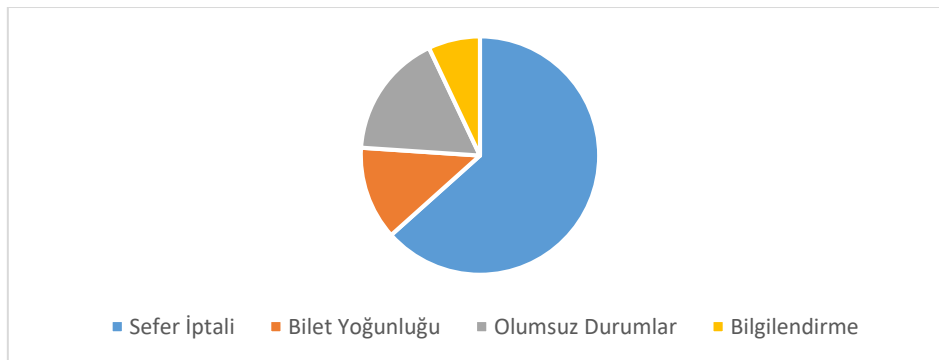
Şekil 1. THY’nin Paylaşım İçeriklerinin Yıllara Göre Dağılımı

Yukarıdaki grafikte görülmektedirki paylaşılan içeriğin 2016 yılında 55’i (%8), 2015 yılında 52’si (%6), 2014 yılında 49’u (%6), 2013 yılında 45’i (%5) ve 2012 yılında ise 52 (%6) tanesi kriz yönetimi ile ilgilidir.

Kriz yönetimi hakkında paylaşım içeriğinin dağılımına bakıldığında genel olarak sefer iptali, bilet kontrolü sırasında oluşabilecek yoğunluk, olumsuz durumlar (hava koşulları, arıza, teknik aksaklık vb.) ve bilgilendirme bulunmaktadır.

Şekil 2. Kriz Yönetimi Hakkında Paylaşım İçerik Dağılımı

Kriz yönetimi ile ilgili paylaşım içeriklerinin %63’ünü sefer iptali, %17’sini olumsuz durumlar, %13’ünü bilet yoğunluğu ve %7’sini bilgilendirme paylaşımları oluşturmaktadır.

4. Sonuç

Kriz yönetiminde sosyal medya kullanımını üzerine yapılan bir çok araştırma, sosyal medyayı kriz yönetiminde iletişim aracı olarak kullanmanın kriz yönetimini pozitif olarak etkilediğini göstermektedir (Lachlan vd., 2015; Derani ve Naidu, 2016; Gruber vd., 2014; Sung ve Hwang: 2014). Çalışma kapsamında bizim bulduğumuz sonuçta önceki çalışmaları destekler niteliktedir. Çalışma kapsamında incelenen kriz yönetimi ile ilgili paylaşılan içerikler genellikle oluşabilecek bir kriz ortamını engellemeye yönelik olup takipçileri bilgilendirme amaçlı olarak, iptal olan seferleri duyurmak amaçlı, bilet kontrolü sırasında oluşabilecek yoğunlukları giderme amaçlı, havaalanlarında bulunan yolcuları yönlendirme amaçlı, doğal afetlerden kaynaklı olumsuz durumlar hakkında yolcuları bilgilendirme amaçlı, meydana gelen belirsiz olan uçak kazaları hakkında açıklama yapma amaçlı, olumsuz bir durumda yapılan tahliye ve kullanılan yöntem hakkında bilgilendirme amaçlı ve havaalanlarında yaşanan olumsuz durumlar hakkında bilgilendirme amaçlı kullandığı yapılan analiz sonucunda görülmektedir. Bu paylaşımlar sonucunda THY oluşabilecek bir kriz sinyalinin önceden görerek kendini ve bireyleri bu duruma hazırlamakta, krizi önlemeye çalışmakta ve oluşan krizi en kısa sürede çözmeye çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kriz, Kriz Yönetimi, Sosyal Medya

JEL Kodları: M10, M12, M19.

References

- Coombs, W.T. (2014). *Ongoing Crisis Communication*. Sage, Thousand Oaks.
- Derani, S. ve Naidu, P. (2016). "The Impact of Utilizing Social Media as a Communication Platform During a Crisis Within the Oil Industry", *Procedia Economics and Finance*, 35, ss. 650-658.
- Göker, G. (2015). "İletişimin Mcdonaldlaşması: Sosyal Medya Üzerine Bir İnceleme", *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10 (2), ss. 389-410.
- Graham, M. W., Avery, E. J. ve Park, S. (2015). "The Role of Social Media in Local Government Crisis Communications", *Public Relations Review*, 41(3), ss. 386-394.
- Gruber, D. A., Smerek, R. E., Thomas-Hunt, M. C., ve James, E. H. (2015). "The Real-Time Power of Twitter: Crisis Management and Leadership in an Age of Social Media", *Business Horizons*, 58(2), ss. 163-172.
- Hermann, C. F. (1963). "Some Consequences of Crisis Which Limit the Viability of Organizations", *Administrative Science Quarterly*, ss. 61-82.
- Husain, K., Abdullah, A. N., Ishak, M., Kamarudina, M. F., Robania, A., Mohinc, M. ve Hassana. S. N. S. (2014). "A Preliminary Study on Effects of Social Media in Crisis Communication from Public Relations Practitioners' Views", *The International Conference on Communication and Media*, ss. 223-227.
- Kaplan, A. M. ve Haenlein, M. (2010). "Users of the World, Unite! The Challenges and Opportunities of Social Media", *Business horizons*, 53(1), ss. 59-68.

Klenke, K. (2008). *Qualitative Research in the Study of Leadership*, Bingley: Emerald Group Publishing.

Lachlan, K. A., Spence, P. R., Lin, X., Najarian, K. ve Greco, M. D. 2015. "Social Media and Crisis Management: CERC, Search Strategies, and Twitter Content", *Computers in Human Behavior*, 54: ss. 647-652.

Mangold, W. G. ve Faulds D. J. (2009). "Social Media: The New Hybrid Element of the Promotion Mix." *Business Horizons*, 52 (4), ss. 357-365.

Okumuş, F. (2003). "İşletmelerde kriz yönetimi ve krizlerin işletmeler üzerine olası etkileri", *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, ss. 204-212.

Park, J., Cha, M., Kim, H., ve Jeong, J. (2012). *Managing bad news in social media: A case study on Domino's pizza crisis* (Paper presented at the ICWSM, Dublin).

Schwarz, A. (2012). "How Publics Use Social Media to Respond to Blame Games in Crisis Communication: The Love Parade Tragedy in Duisburg 2010", *Public Relations Review*, 38(3), ss. 430-437.

Sung, M. ve Hwang, J. S. (2014). "Who Drives a Crisis? The Diffusion of an Issue Through Social Networks.", *Computers in Human Behavior*, 36, ss. 246-257.

Tağraf, H. ve Arslan, N. T. (2003). "Kriz Oluşum Süreci ve Kriz Yönetiminde Proaktif Yaklaşım", *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(1), ss. 149-160.

Yoo, E., Rand, W., Eftekhar, M. ve Rabinovich, E. (2016). "Evaluating Information Diffusion Speed and Its Determinants in Social Media Networks During Humanitarian Crises", *Journal of Operations Management*, 45, ss. 123-133.

Investigation of the Applicability of the Telpher System for Eskişehir Province

Kadir Berkhan AKALIN¹, Şafak BİLGİÇ², Çağdaş KARA³, Murat KARACASU⁴

Extended Abstract

1. Introduction

In road constructions in mountainous regions, high sloping and very steep roads are required due to the terrain conditions. Especially in cities where high regions are located, the use of telpher line for transportation purposes is increasingly spreading rather than tourist attraction. For this purpose, a study was conducted for Eskişehir province.

The historical city center of Eskişehir was established in the mountainous region called Odunpazarı. Later on, the city grew to the north of this region and caused the development of the current city center, Hamamyolu, and then İsmet İnönü. The development in the area of Çankaya Quarter which is located in this region is very slow because the land structure of the southern region is very rough. Due to the high slopes, the roads that provide access to this area can be planned to be very long and the speed of operation can be very low. Travelling to this area takes a lot of time because of the long distance from the city center by bus or tram. A telpher line directly connected to the city center from this area will be an important transport alternative. With the existing tram line, it takes about 60 minutes to reach Çankaya to Odunpazarı and this time can be reduced to 4 minutes by cable car. However, this time is predicted to be approximately 7 minutes. It is also possible to use the cable car system for transportation to the parks and social facilities built due to the high position and beautiful view of this area. In this study, a household interview survey was conducted in the area where the telpher line can be constructed for the purposes stated and the feasibility of the cableway system was investigated.

4 dakikaya kadar düşebilmektedir. Ancak bu sürenin ortalama 7 dakika olacağı öngörülmektedir. Ayrıca teleferik sisteminin bu bölgenin yüksek konumu ve güzel manzarası sebebiyle yapılmış olan parklar ve sosyal tesislere ulaşım amacıyla da kullanılması mümkündür. Bu çalışmada belirtilen amaçlarla yapılacak teleferik hattının kurulacağı bölgede ev anketi uygulaması yapılmış ve teleferik sisteminin uygulanabilirliği araştırılmıştır.

2. Transportation Modelling

While transportation models are predicted, certain mathematical operations are utilized. Relations between dependent and independent variables are investigated and their results are revealed. A collaborative study is needed to ensure that the model is well-suited. In the planning group, experts in such subjects as transportation, economics and statistics, should work in a

¹ Res. Asst., Eskişehir Osmangazi University, kbakalin@ogu.edu.tr (Corresponding author)

² Asst. Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi University, safakb@ogu.edu.tr

³ Res. Asst., Eskişehir Osmangazi University, ckara@ogu.edu.tr

⁴ Assoc. Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi University, muratk@ogu.edu.tr

coordinated manner. A number of factors will affect the problem while the model is being predicted. These factors will change day by day. Ultimately, all source of work is human behavior. Human behavior also changes over time (Ortuzar & Willumsen, 1994).

Planning stages followed in the study:

1. Study phase
2. Analysis and modeling phase
3. Forecast phase of the future
4. Evaluation phase

3. Field Work

Yenikent, Çankaya and Dede neighborhoods, which are likely to use the telpher line which can be constructed, were selected to be within the 750 meter radius of the station, a distance that can be walked in normal weather conditions. It was determined that 23614 people were living in the selected area and a survey was conducted with 733 people with a sample of 3.1% and if the cable car system is used, the changes that can be realized in transportation preferences are investigated. Table 1 shows the employment status and Table 2 shows the number of passengers to be transferred to the telpher line according to the survey results. Estimated number of people who will use the telpher line for the hourly home based journeys are given in Table 3 (Bilgiç & Karacasu, 2015).

According to the results of the survey given in Table 3, although peak hour traffic is calculated as 2311 passengers/hour between 07:00-08:00, it is possible that the peak hour can be between 08:00-09:00 after the long transportation times are shortened.

Table 1. Employment Status of Participants of the Survey

Employment Status	Number of People	Percentage
Working	314	43%
House wife	141	19%
Student – Primary & Secondary	82	11%
Student – Highschool	67	9%
Student – University	33	5%
Unemployed	96	13%
TOTAL	733	100%

Tablo 2. Journeys can be Transferred to The Telpher Line System

Mode of Transport	Number of Passengers	Percentage
Walking	27	10,4%
Private Car	70	27,0%
Taxi	1	0,4%
Service Vehicle	43	16,6%
Minibus	13	5,0%
Municipality Bus	48	18,5%
Private Public Bus	46	6,2%
Motorcycle	0	0,0%
Bicycle	1	0,4%
Others	40	15,4%
TOTAL	259	100,0%

Tablo 3. Usage of Telpher Line for Home Based Journeys

Time Range	Number of Passengers	Percentage	Estimated Number of People to Use The Telpher Line
05:00-06:00	0	0,0%	0
06:00-07:00	13	6,1%	509
07:00-08:00	59	27,7%	2311
08:00-09:00	36	16,9%	1410
09:00-10:00	9	4,2%	353
10:00-11:00	13	6,1%	509
11:00-12:00	17	8,0%	666
12:00-13:00	21	9,9%	823

13:00-14:00	13	6,1%	509
14:00-15:00	14	6,6%	548
15:00-16:00	11	5,2%	431
16:00-17:00	5	2,3%	196
17:00-18:00	2	0,9%	78
18:00-19:00	0	0,0%	0
19:00-20:00	0	0,0%	0
20:00-21:00	0	0,0%	0
21:00-22:00	0	0,0%	0
22:00-23:00	0	0,0%	0
23:00-00:00	0	0,0%	0
TOTAL	213	100,0%	8344

4. Conclusion

It is envisaged to use cabins of 10-20 persons in the telpher line system, which is planned to be constructed with one station on two ends. The capacity of the system can carry 2,400 passengers at peak hours and the length of the system is about 2.1 km. With this telpher line system to be built, it is planned that the average journey time between two points will decrease from 60 minutes to 7 minutes approximately. Future predictions and assessment studies have shown that passenger time, road transport maintenance and operation, road and railway accident costs and environmental costs can be reduced. The result is that the project will save both time and money and will easily finance its own investment costs. Although the main purpose is to facilitate transportation between Çankaya and Odunpazarı, it is thought that it will be beneficial for touristic purposes such in the other telpher line systems.

Keywords: Telpher, transportation, transport models.

JEL Codes: R21, R40.

References

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi. (2015). *Eskişehir Odunpazarı-Çankaya Teleferik Sistemi Fizibilite Etüdü*, Bilgiç, Ş. & Karacasu, M., Ocak 2015. Eskişehir.

Ortuzar, J. & Willumsen, L. G., (1994). *Modelling transport*. New Jersey: Wiley.

The Importance of Renewable Energy in the Process of Sustainable Urban Development

Abdulkadir DAĞLI¹, Esra TAŞ²

Extended Abstract

1. Introduction

Sustainable development can be stated as the ability to make it sustainable and meeting daily needs of people without risking the ability to meet the needs of future generations (Seydioğulları, 2013:20). A lot of interest in urban life causes a serious in energy need. Exhaustible fossil fuels and increase in need for energy have made sustainable energy sources necessary.

Increased energy demand has expanded the importance of renewable energy sources continually. The aim in the process of sustainable urban development is to have an approach to use of renewable energy sources or becoming widespread instead of energy productivity depending on energy saving. The need for funds to build renewable energy sources can be obtained from regional development agencies.

In this study we will use methods of scanning the literature, examining the field and gathering data.

2. The Process of Sustainable Urban Development

We can state that the main philosophy of sustainable urban development is that we should meet the needs of today's people without risking and exhausting the potentialities and sources that future generations will need in the future understanding of sustainable development determines minimum common in the targets of economic and social development of countries as "sustainability". Applying a development strategy whose relations between the environment and socio-economic development are well-planned may meet current needs but it risk meeting basic needs of people in the future because it is not certain that on which pointgrowth will cause environmental disasters and mostly, environmental deterioration cannot be returned (SKT, 2016).

3. Sources of Energy

Sources of energy can be divided into two groups such as renewable and unsustainable sources are also called fossil sources. Examples of fossil sources are coal, petroleum and natural gas. Wind, solar and hydraulic energy are examples of renewable energy sources.

¹ Öğr. Gör., Erciyes Üniversitesi, dagliabdulkadir@hotmail.com

² Öğretmen, Milli Eğitim Müdürlüğü, esratas@windowslive.com

In Turkey, They have made developmen plans to produce electric energy and transmit it in order to meet the demand for electric energy in a reliable, continual, good-quality and economical way.

Developed countries in the world consider these elements in their energy productivity, decrease energy density and take care of saving energy. These three approaches can be defined as “Energy Effective Restructuring Concept” (DETOK, 2015:279).

3.1. Fossil Fuels

Fossil fuels which meet most of energy need are decreasing day after day and over using fossil fuels such as crude oil, coal and natural gas especially in the 20th century has caused depletion of the ozone layer, acid rains, global warming so the world has confronted environmental pollution that may not be returned. Furthermore, because fossil fuels are finite, it is known that these fuels will be completely exhausted in years (Kumbur vd, 2000).

The majör fossil fuels that can be states as exhaustable fuels are coal, crude oil and natural gas and most of the energy need is met with these sources (IEA, 2016).

3.2. Renewable Energy Sources

Fuels with fossil origin have been used widely because of advanced and cheap producing technology fort he last two centuries, but 1973 petroleum crisis created unreliability upon energy sources fort he first time. This causes a big interest in renewable sources in whole world. Although petroleum prices went down in mid 80’s, using petroleum energy was considered risky. “Diversifying Energy” has become an unavoidable element of energy politics because of increased crude oil and natural gas prices and “the need for maintaining energy reliability” (Çağlar, 2010:1).

4. The Effects of Renewable Energy Sources on The Process of Urban Development

Energy consumption has increased recently with rapid population growth, industrialization, urbanization and increase in quality of life. This has caused exhaustion of fossil energy sources rapidly and environmental pollution. Widespread use of renewable energy sources in environmental politics aiming to conserve the environment and increase its quality comes forward. Renewable energy sources containing wind, sun, hydraulic, geothermal and biomass have an important part in the energy politics of countries because fossil sources cause greenhouse effect on environment and they also have globally negative effects (Koçaslan, 2010: 53).

5. Result

In order to maintain target urban development and sustainability, main purpose of the energy politics of countries should be meeting rapidly increased energy needs from renewable energy sources because they are both reliable and economical and also eco-friendly.

Keywords: Energy, Renewable Energy, Energy Conservation

JEL Codes: K32, Q4

Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Sürecinde

Yenilenebilir Enerjinin Önemi

Geniş Özet

1. Giriş

Sürdürülebilir kalkınma; gelecek kuşakların gereksinimlerine cevap verme yeteneğini tehlikeye atmadan, günlük ihtiyaçların temin edilmesi, kalkınmayı sürdürülebilir kılma yeteneği olarak ifade edilebilir (Seydioğulları, 2013: 20). Kentsel yaşama ilginin artması beraberinde enerji talebinde de ciddi bir artışa neden olmaktadır. Fosil yakıtların tükenebilir olması ve enerji ihtiyacının artması yenilenebilir enerji kaynaklarını zorunlu hale getirmiştir. Artan enerji talebi yenilenebilir enerji kaynaklarının önemini her geçen gün artırmaktadır. Sürdürülebilir kentsel gelişim sürecinde amaç; enerji tasarrufuna dayalı bir enerji verimliliği yerine yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına veya yaygınlaşmasına yönelik bir yaklaşım meydana getirmektir. Yenilenebilir enerji kaynakları tesisinde ihtiyaç duyulan fonlar bölgesel kalkınma ajansları ve hibe desteklerden sağlanabilir.

Bu çalışmada literatür taraması, alan inceleme çalışması, veri toplama yöntemleri kullanılacaktır.

2. Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Süreci

Bizden sonraki nesillerin gereksinimlerini sağlayabilmeleri için gerekli olan kaynak ve imkânları tüketmeden, tehlikeye atmadan, koruyarak günümüz insanların ihtiyaçlarını karşılama yaklaşımını sürdürülebilir kentsel gelişimin temel felsefesi olarak ifade edebiliriz.

Sürdürülebilir kalkınma anlayışı, ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişme hedeflerinde ortak paydayı “sürdürülebilirlik” olarak belirlemektedir. Çevre ile sosyoekonomik gelişme arasındaki ilişkileri iyi kurgulanmamış bir kalkınma stratejisinin uygulanması, şu anki ihtiyaçları karşılayabilir ancak insanların gelecekteki temel ihtiyaçlarının karşılanmasını tehlikeye sokabilir. Çünkü büyümenin hangi sınırdan sonra çevresel felaketlere yol açacağı kesin değildir ve çevresel bozulma çoğu zaman geri döndürülemez niteliktedir (SKT, 2016).

3. Enerji Kaynakları

Enerji kaynaklarını yenilenebilir ve yenilenemez enerji kaynakları olarak iki ana gruba ayırmak mümkündür. Yenilenemez enerji kaynaklarına fosil kaynaklar da denilmektedir. Fosil kaynaklara örnek olarak kömür, petrol ve doğalgaz sayılabilir. Yenilenebilir enerji kaynakları olarak da rüzgar, güneş ve hidrolik enerji kaynakları örnek olarak gösterilebilir.

Ülkemizde, elektrik enerjisi talebinin sürekli, güvenilir, kaliteli ve ekonomik bir şekilde karşılanabilmesi için elektrik enerjisi üretim ve iletim gelişim planlamaları yapılmaktadır.

Dünyada gelişmiş ülkelerinin, enerji politikalarında gözettileri unsurlardan bazıları; enerji verimliliğini arttırmak, enerji yoğunluğunu azaltmak ve enerji tasarrufuna özen

göstermektedir. Bu üç yaklaşım “Enerji Etkin Yapılanma Kavramı” olarak tanımlanabilir (DETOK,2015:279).

3.1. Fosil Yakıtlar

Enerji ihtiyacının büyük bölümünü karşılayan fosil yakıtlar gün geçtikçe azalmakta ve dünyanın sahip olduğu petrol, kömür ve doğal gaz gibi fosil yakıtların özellikle 20. yüzyılda yoğun bir şekilde kullanılması ile ozon tabakası delinmesi, asit yağmurları, küresel ısınma gibi etkileri, dünyayı belki de geriye dönüşü zor bir çevre kirliliği ile karşı karşıya bırakmıştır. Ayrıca fosil yakıtların sonlu bir rezerve sahip olması nedeni ile önümüzdeki yıllarda bu yakıtların tamamen tükeneceği de bilinmektedir (Kumbur vd, 2000).

Fosil veya tükenbilir enerji kaynakları olarak ifade edilebilecek yakıtların belli başlıları; kömür, petrol ve doğalgaz olup dünyada ihtiyaç duyulan enerjinin çok büyük bir kısmı bu kaynaklardan karşılanmaktadır (IEA,2016).

3.2. Yenilenebilir Enerji Kaynakları

Fosil kökenli yakıtlar son iki yüzyıl içerisinde, üretim teknolojilerinin oldukça gelişmiş ve ucuz olması nedeniyle yaygın olarak kullanılmış ancak 1973 Petrol Krizi enerji kaynakları konusunda ilk kez bir güvensizlik ortamı yaratmıştır. Bu güvensizlik ortamı, bütün dünyada yenilenebilir kaynaklara karşı yoğun bir ilgiye yol açmış, 80’li yılların ortalarında petrol fiyatları düşmesine rağmen petrole dayalı enerjisi kullanımı riskli olarak kabul edilmiştir. Yine günümüzde artan petrol ve doğal gaz fiyatları ve “enerji güvenliğinin sağlanması gerekliliği” nedenleriyle “enerjinin çeşitlendirilmesi” enerji politikalarının vazgeçilmez unsurlarından biri haline gelmiştir. Bu nedenler yenilenebilir enerji kaynaklarının da enerji yelpazesinde yer almasına yol açmıştır (Çağlar, 2010:1).

4. Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kentsel Gelişim Sürecine Etkileri

Son yıllarda hızla artan nüfus, sanayileşme, kentleşme ve yaşam kalitesinin yükselmesi ile enerji tüketimi artmış; bu durum fosil enerji kaynaklarının hızla tükenmesine ve dolayısıyla çevre kirliliğine yol açmıştır. Çevrenin korunmasını ve kalitesinin yükseltilmesini hedefleyen çevre politikaları içerisinde yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının yaygınlaştırılması öne çıkmaktadır. Fosil kaynakların sera etkisi yaratmaları nedeniyle çevre üzerindeki bölgesel ve nihayet küresel düzeydeki olumsuz etkileri nedeniyle; rüzgar, güneş, su, jeotermal ve biyokütleyi içeren yenilenebilir enerji kaynakları ülkelerin enerji politikalarında önemli bir pay edinmişlerdir (Koçaslan, 2010:53)

5. Sonuç

Hedeflenen kentsel kalkınmanın ve sürdürülebilirliğin sağlanması için hızla artan enerji ihtiyacının hem güvenilir hem ekonomik hem de çevre dostu olacak şekilde yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanması, ülkelerin enerji politikalarında temel amaç olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Enerji, Yenilenebilir Enerji, Enerji Tasarrufu.

JEL Kodları: K32, Q4

References

Çağlar, M. (2010). *YEK, Dünya ve Türkiye’de Yenilenebilir Enerji Kaynakları.1-29.* http://www.emo.org.tr/ekler/2f1384b8feb04d2_ek.pdf (12.04.2017)

DETOK (2015). *Develi’de Örnek Bir Yerel Kalkınma Planlaması*, 1. Baskı, Adana: Nobel Kitabevi

IEA. (2016). *International Energy Agency. Key World Energy Statistics* <https://www.iea.org/publications/freepublications/publication/KeyWorld2016.pdf> (09.04.2017)

Koçaslan, G. (2010). “Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi Çerçevesinde Türkiye’nin Rüzgâr Enerjisi Potansiyelinin Yeri ve Önemi”, *Sosyal Bilimler Dergisi*, (4), 53-61.

Kumbur, H., Özer, Z., Özsoy, HD., Avcı, ED. (2005). Türkiye’de geleneksel ve yenilenebilir enerji kaynaklarının potansiyeli ve çevresel etkilerinin karşılaştırılması Enerji Kaynakları Sempozyumu http://www.emo.org.tr/ekler/3f445b0ff5a783e_ek.pdf (01.04.2017).

Seydioğulları, H.S. (2013). “Sürdürülebilir Kalkınma için Yenilenebilir Enerji”, *Planlama* 2013; 23:19-25.

SKT, Sürdürülebilir Kalkınma Türkiye. (2016). <http://www.surdurulebilirkalkinma.gov.tr/temel-tanimlar/> (28.03.2017)

Tourism Education and Innovation

Cengiz GÖK¹, Pınar ÇELİK²

Extended Abstract

1. Introduction

In recent years due to the increase in importance of innovation in every field, the number of researches and education programmes increased rapidly. Today innovation management and innovation related courses began to take place in the postgraduate programmes of innovative universities. Besides to transfer the importance of innovation to the students for the competitive advantage of enterprises universities began to add innovation courses to their graduate programmes curriculum. Nowadays Innovation courses in tourism getting wide spread around the world as countries try to get more shares from tourism income. Universities have a vital role in innovation education for tourism industry. Universities in Turkey have started to offer Innovation related courses for tourism departments. However the number of the universities that offer this type of course is limited. The aim of the study is to explain the importance of innovation, which is very important element in knowledge economy, in tourism education. Universities that have innovation related courses in their graduate and post graduate tourism educations were identified and their course contents were evaluated. Innovation related courses were categorised according compulsory or optional criteria. In the study the necessity of innovation and how courses can be improved are tried to be revealed. In conclusion and recommendations part the importance and necessity of innovation course in tourism education are discussed. Also some recommendations are put forward for the innovation curriculums.

2. Innovation Education

Nowadays tourism industry is going through some major changes as the world becomes more and more complicated. Those changes force the enterprises to find ways to adopt those changes in a quick and efficient way. Old methods are no longer sufficient enough to adopt those changes. Enterprises in tourism business should find new and efficient way to adopt those changes. This new and efficient way is innovation. Innovation provides many advantages to the enterprises such as flexibility, to adopt expected or unexpected changes. Innovation also allows enterprises gain sustainable competitive advantage. (Basadur 1997).

Selen Kars-Unluoglu (2016) studied Innovation education in business schools in her article called How do we educate future innovation managers? Insights on innovation education in MBA syllabi She discussed findings for innovation teaching, pedagogy and curriculum development. Harold Enarson examined innovation in his work called Innovation in Higher Education. He studied Innovation courses in American Higher Education. He gave some suggestions such as “No strategy of change can succeed unless it is built upon a firm conviction

¹ Okutman, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi FASMK MYO, gokcengiz@hotmail.com

² Öğr Gör. Dr. Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, pnr.celik@gmail.com

that innovation in the academic community is the responsibility of both administration and faculty.”

3. Tourism Education in Turkey

When literature about tourism education reviewed there are different ideas about the starting date of tourism education in Turkey. Ünlüönen (1993; 499) dates back tourism education in Turkey to 1890s. He stated that it started with the promulgating of the rule on 29th October 1890 about Interpreters making translations for Travellers by Ottoman Empire. After this regulation non-Muslims who spoke foreign language began to work as tourist guides. In addition to this after 1925 Turkish Turing and Automotive Institution played an important role in education of tourist guides and preparing documents about tourism education and teaching (Ünlüönen, 1993:499). Soybalı and Bayraktaroğlu (2013), stated tourism education studies in Turkey started in the 1950s. In those years many institutions began establishing and promoting tourism education at different levels. Those institutions were established by government and some were established by government and private sector together. In addition to this private sector alone invested in tourism education. Those movements were made to increase the quality of the tourism education raise the qualified that tourism sector needed.

However it can be said that regular and official tourism education started in 1953. In this year at Trade High Schools in Ankara and Izmir “Tourism Vocation Courses” and “Translator Guide Courses” were opened by Turkish Ministry of Education Youth and Sports in cooperation with Turkish Ministry of Culture and Tourism. (Olalı, 1984). After the establishment of Ministry of Tourism and Publicity in 1963 more attention was paid to education and training of tourism workers.

University level tourism education started between 1965-1966 at the Ankara Commerce and Tourism Higher Teacher School. This school was established with the addition of tourism department to the Ankara Commerce Higher Teacher School. This school aimed to raise teachers to secondary schools of trade and tourism. Currently it operates in the name of Gazi University Faculty of Commerce and Tourism Education. Throughout Turkey in 1969 at Ege University, in 1974 at Hacettepe University, in 1975 at Bursa Academy of Economics and Commercial Sciences, in 1980 at Adana Academy of Economics and Commercial Sciences, and in 1982 at Erciyes Academy of Economics and Commercial Sciences departments providing undergraduate and graduate level tourism education were established. As time passed their number increased and they gave many graduates. Today names of those institutions have changed. (Ünlüönen ve Boylu, 2005:11-32).

4. Conclusion and Recommendations

In Turkey there are 75 tourism departments. Only 11 of them offer Innovation related courses for graduate tourism departments. Seven of those universities are private and four of them are state universities. In addition to this four universities offer courses in their master’s degree programmes and only one of them offer course in its PhD programme. The course contents should be revised.

Course content should include collaboration with the other departments as innovation is multi dimension subject. Customer related subjects can be included. Innovation is not only a concern for the employees but also for the managerial level. So dimensions related to managerial level shouldn’t be left out of the course content. Innovation courses are provided as

elective subject at all the universities apart from Istanbul Medeniyet University. Changing it into as compulsory might be an option. In the course contents including national innovation topics will make the course stronger.

Keywords: Turkey, University Tourism, Education, Innovation.

JELCodes: I20, L83, Z32

References

Basadur, M. (1997). "Organizational development interventions for enhancing creativity in the workplace", *The Journal of Creative Behavior*, 31, 59-73.

Enarson, H. (1960). "Innovation in Higher Education", *The Journal of Higher Education*, Vol. 31, No. 9 (Dec., 1960), pp. 495-501

Olahı, H. (1984). "The Framework and Problems of Tourism Education in Turkey", *Tourism Education Congress, İstanbul, October 16-17, 1984*, Bogaziçi University Tourism Administration Program of Vocational School, ss.206.

Soybalı H. H. & Bayraktaroğlu E. (2013). "Türkiye'de Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Veren Kurumların Uygulama Olanaklarının Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi* 24/2 :185-199.

Ünlüönen, K. (1993). "Türkiye'de Yüksek Öğretim Düzeyinde Turizm Eğitim ve Öğretimi", *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, S. 6/1, ss. 497-521.

Ünlüönen, K. Boylu, Y. (2005). "Türkiye'de Yüksek Öğretim Düzeyinde Turizm Eğitimindeki Gelişmelerin Değerlendirilmesi", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, c. 3, s. 12 ss. 11-32.

Unluoglu, S. K. (2016). "How do we educate future innovation managers? Insights on innovation education in MBA syllabi", *Innovation, Innovation Management, Policy & Practice*, Routledge, 18:1, 74-98.

Innovation in Tourism Enterprises and a Model for Turkish Tourism

Cengiz GÖK¹, Hakan ÇELİKKOL²

Extended Abstract

1. Introduction

In every industry changes and developments happen around the world as well as tourism. Those changes and developments caused changes in tourist types and their expectations. As a result tourist products have been diversified. The demand for different products has risen each day as people spare more time for themselves and because of other reasons. In international tourism market high competition forces the enterprises into a change process to meet the needs of guests. It is essential that enterprises adapt to the changes and development to survive in the market. The enterprises not only face price competition but they also face product and service diversification. To outstrip from this competition and get the competitive advantage one of the most important things that enterprises have is innovation. In this study information on innovation will be given, and a model suggestion for Turkish tourism industry will be made.

2. Innovation and Innovation Types in Tourism

As Metcalfe and Miles (1999; 465-466) told in their study in recent years innovation concept is used by the tourism enterprises due to the changes in the industry. Hjalager (2002; 465), mentioned that rapid changes in the Information Technologies affected the tourism industry and led to new ideas and made enterprises adopt innovation. Some of the changes that Innovation caused can be listed as follows; Market Innovation, Product Innovation, Service Innovation, Organizational Innovation etc. Hjalager (1997; 35) states that enterprises should invest in Innovation if they want to innovate new products, discover new markets, new service and so on.

Innovation was defined in different ways by many researchers. Schumpeter (1939, in Hjalager,2002;465) stated that innovation and invention are different things. Inventions are scientific and technological things. They are aimed for industrial usage. Innovation is wider than invention. Innovation is an idea that turns inventions into useful and useable products. Drucker (1985; 31), defined innovation as creating wealth, forming source or using the existing sources to create wealth. OECD (1995; 4) defined innovation as turning an idea into a marketable product or service, production or delivery method or social service.

Abernathy and Clark(1985) proposed four different innovation types for tourism. Those are; Regular Innovation, Niche Innovation, Revolutionary Innovation and Architectural Innovation.

¹ Okutman, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi FASMK MYO, gokcengiz@hotmail.com

² Yrd. Doç. Dr, Dumlupınar Üniversitesi İİBF., hakan.celikkol@dpu.edu.tr

Regular Innovation: It is the least radical of all. It affects might be seen in long term or not.

Niche Innovation: It is about finding new markets, new alliances, new products and so on.

Revolutionary Innovation: It involves bringing new technologies for the use of the industry, introducing new methods to stay in the same market.

Architectural Innovation: It may change the whole existing structure and creates news attractions, events.

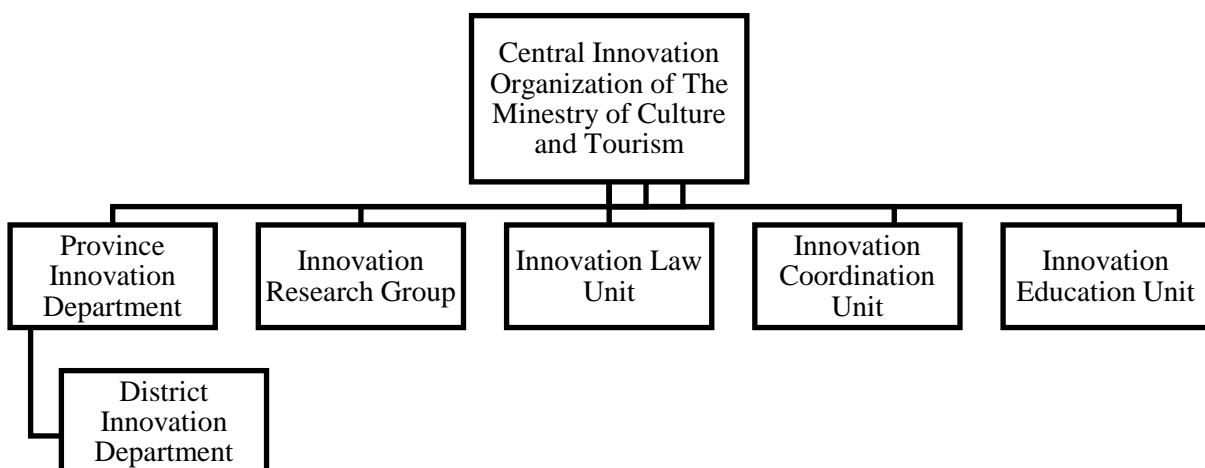
3. Models for Turkish Tourism

Nowadays international tourism is going under major changes that affect the enterprises and countries. As old tourism destinations get exhausted, new tourism destinations compete successfully against those old destinations. To able to not lose/gain the competitive advantage not only enterprises but also countries should do something. Innovation is one of the key factors to doing this. Innovation can be lifesaving action too. Following models will make Turkey a stronger destination that adopts innovation process.

3.1. Ministry Organization

Government plays a vital role in innovation process in tourism. So it is important to have departments dealing with innovation in tourism. Following chart gives an idea for this department.

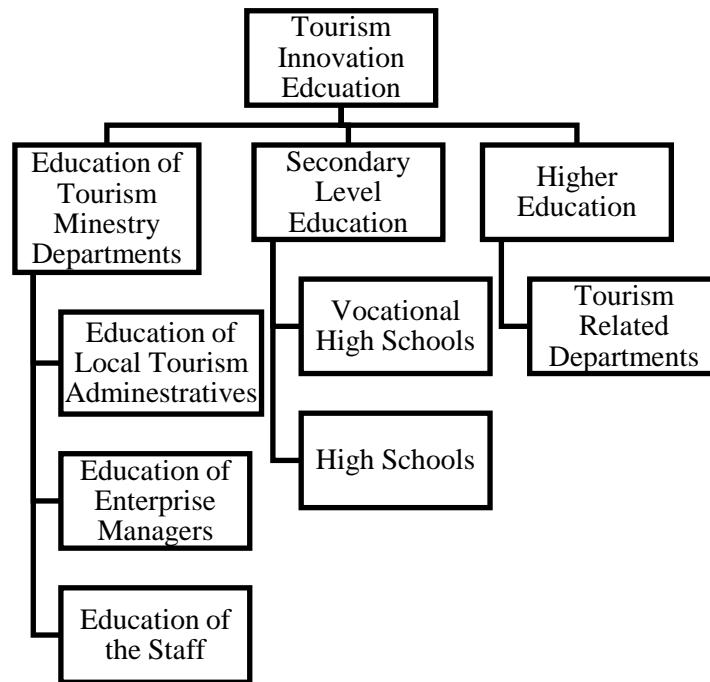
Ministry Of Toursim Organization Chart

3.2. Tourism Innovation Education

Giving innovation education to employees will make the industry more competitive in international market. Turkey can implement the following steps to establish a good innovation education structure.

Tourism Education Chart

4. Conclusion

Turkey has a great potential that can offer for every taste of holiday. It can use this advantage and get more shares from the international tourism market where competition rises each day. In fact to be able to market he products different from other countries' products Turkey should use innovation in tourism more intensively. Turkey needs a National Tourism Innovation Policy to implement innovation systems in tourism. While forming this policy Ministry of Tourism must lead and organize the stakeholders and encourage the entrepreneurs. In addition to this Ministry should be in cooperation with tourism non-governmental organizations, universities, and representatives of tourism enterprises and with other related sectors. Innovation education should be encouraged throughout the high schools and universities.

Keywords: Turkey, Tourism, Innovation,

JEL Codes: I20, L83, Z32

References

Abernathy, W. J. & Clark, K. B. (1985), “*Innovation: Mapping the Winds of Creative Destruction*”, *Research Policy*, 14, pp.3–22.

Drucker, P. F. (1985). “*Innovation and Entrepreneurship Practice And Principles*”, Harper Collins Publishers, Inc, USA.

European Commission (1995), “Green Paper on Innovation” http://europa.eu/documents/comm/green_papers/pdf/com95_688_en.pdf

Hjalager, A.-M. (1997), “*Innovation Patterns in Sustainable Tourism*”, *Tourism Management*, Vol. 18, No. 1,

Hjalager, A.-M. (2002), “*Repairing Innovation Defectiveness in Tourism*”, *Tourism Management*, 23, pp. 465-474

Metcalf, J., S. & Miles, I. (1999). (Ed.) “*Innovation Systems in the Service Economy, Measurement and Case study Analysis*”, *Kluwer Academic Publisher, Boston*.

The Impact Macroeconomic Variables on FDI Inflows in the Selected Countries: Panel-Data Model

İbrahim ARSLAN¹, Selahattin KAYNAK², Alan Nazar AHMED³

Extended Abstract

Foreign Direct Investment in the host country has many important advantages including administrative and technical skills advantages and facilitates the flow of new technology to those countries, promotes the efficiency of human resources, and increases employment rates which would be difficult to obtained from other sources, in addition, FDI has the ability to providing the capital which makes it able to connect with distribution and production networks at the global level. The foreign investment has witnessed a rapid growth during the 1980s, where the investment growth rate at the beginning of the eighties and till nineties of the last century has become higher than the growth rate of Foreign Trade, and thus, the foreign investment became one of the most important factors that led to the integration of the global economy. Furthermore, the flow of investment to the host countries is an important factor to overcome the local gap between savings and investments. In fact, the decision of Foreign Direct Investment and its continuance in the host countries depend on a lot of factors and features to stimulate foreign investor or what is known as attraction factors or determinants of FDI. In this study, we have tried to highlight the role of some of macroeconomic indicators (Qualitative and Quantitative indicators) in attracting Foreign Direct Investment, which is the second axis and the most important in this study in the respective countries. Some of these variables are incorporeal such as political stability and the other indicators are quantitative such as: Balance of payments, economic growth, inflation and dollar exchange rate and its impacts on the approval or refusal of Foreign Direct Investment decision.

The study examined the determinants of FDI inflows to the selected countries by using Panel-Data Model. The main objective of this study was to find out the major macroeconomic determinants of FDI in these countries during the study period. According to empirical results all the variables Political stability, BOP, Inflation rates, and Exchange rate was statistically significant with high significant levels and considered as an important determinants of FDI flow to these countries, except economic growth variable. In this study we initially tested the unit root test, which includes test of Augmented Dickey-Fuller (ADF) and Phillips-Perron (PP) test, other test such as Pooled OLS Regression test; Fixed effect model; Random effect model; Hausman test; diagnostic tests and Heteroscedasticity test. Based on the findings we recommend that policies that encourage FDI such as provide the political stability case, improve the situation of the balance of payments, moderate exchange rate depreciation, the stability of inflation rates, should be implemented.

¹ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi İİBF / İktisat Bölümü, arslan@gantep.edu.tr

² Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi İİBF / İktisat Bölümü, selahattin.kaynak@omu.edu.tr

³ Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat ABD, alanbamerny@gmail.com

Base on the results found from the data analyzed. The following conclusions were made: Political stability which is the most important Indicator in this study, had a positive significant impact on foreign direct investment inflows, as it proposed by foreign direct investment theories. Which, it was concluded that countries that have political stability can attract the attention of investors and MNCs, that means, Asian countries which is under study in support of FDI hypothesis.

BOP (Current Account) also, had a positive significant impact on foreign direct investment inflows. It was found that inflation rates and exchange rates have a negative impact on FDI inflows. Therefore, increases of any of these variables would lead to decreases in inflows. It was discovered that economic growth had the positive impact on FDI but without significant level.

According to above conclusions we can reach to the following recommendations: The governments in respective states should play a proactive role in attracting the MNCs through provide an appropriate investor-friendly environment. who are interested sharing the investments, through the provision of security and political stability in the country and the improvement of international relations with neighboring countries to ensure the safety the MNCs and its property, where that the political stability are the important factors that attract the capital into the country.

Keywords: FDI Inflows, Macroeconomic Variables, Panel Data, Unit Root, Political Stability.

JEL Codess: E27, C33, D42, F59

References

Balasubramanyam, V. N., Salisu, M. and Sapsford, S. (1996). Foreign Direct Investment and Growth in EP and IS Countries. *The Economic Journal*, Vol. 106, No.434, 92 – 105.

Cheng, L.H. and Kwan, Y. K. (2000). What are the Determinants of the Location of FDI? The Chinese Experience. *Journal of International Economics*, Vol. 51, 379 – 400.

Dunning, J. H. (1970). *Studies in International Investment*. George Allen and Unwin Ltd

Fatehi-Sedeh and M. Hossein Safizadeh. The Association between Political Instability and Flow of Foreign Direct Investment, *Management International Review*, Vol. 29, No. 4 (4thQuarter,1989), 4-13.

Feenstra, R. C., and Markusen, J.R. (1994). Accounting for Growth with New Inputs. *International Economic Review*, 35, 429 – 447.

Goldberg, L.S. and Kolstad, C.D. (1995). Foreign Direct Investment, Exchange Rate Variability and Demand Uncertainty. *International Economic review*, 36, 855 – 873.

Green, Robert T. & Cunningham, William H. The determinants of U.S. foreign investment: An empirical examination. *Management International Review*, (1975), 15 (2-3), 113-120.

Iyoha M.A. (2001), An econometric study of the main determinants of foreign investment in Nigeria, *The Nigerian Economic and Financial Review* Vol. 6, No.2, 15- 27

Jarque. Carlos M. & Anil K. Bera,(1980) "Efficient tests for normality homoscedasticity and serial independence of regression residuals". *Economics Letters*, 6 (3): 255-259.

Solow, R.M. (1956). A Contribution to the Theory of Economic Growth. *Quarterly Journal of Economics*, 70(1). 65 – 94.

Country Brands: Typographical Analysis of Tourism Logos

Birsen ÇEKEN¹, Merve ERSAN²

Extended Abstract

1. Introduction

A logo is a visual symbol representing an organization or organization, or brand and a kind of sign system that the brand uses to communicate. A logo can consist of an emblem which is the visual symbol of the mark and a distinctive combination of the mark's name or simply with typographic elements. The logo conveys the core of a brand and what it represents visually, give the basic values of the mark, and allow the mark to be recognized quickly. For this reason, logos are a form of visual communication that transcends international boundaries and language barriers (Pittard, Ewing and Jevons, 2007). All these features make the logo one of the most important parts of the brand identity.

Today, tourism has moved beyond automobiles, steel, electronics and agriculture to quickly become the world's largest industry. Countries have increasingly begun to take more account of the economic importance of tourism and its role in terms of regional development. As a result, the promotion of cities, regions and countries effectively began to gain importance (Karapınar, 2013). Just like companies and organizations, countries also use branding techniques to create images, to stand out in the global marketplace and to be known as major tourist destinations. Thus, each country is trying to take part in the global market with its own tourism branding. A strong brand of country is influential not only of tourists but also of factories, companies and potential investors. As the most important part of the country's visual identity, a unique and memorable tourism logo is one of the steps in creating a strong country brand. Also known as destination logos, these logos aim to support a distinctive and unique country identity. When the tourism logos of countries are examined in terms of visual communication and graphic design, quite different approaches are observed in terms of typography.

2. Typography in Destination Logos

In a classification of typefaces when the anatomical structures, the graphic sound they have, their historical backgrounds and the image they provide in the past taken into account, there are six basic categories which are gothic, roman, slab serif, sans serif, handwritten and versatile typefaces (Selamet, 1997). In this research typefaces are examined in four basic categories which are sans serif, serif, handwritten and versatile. Old gothic fonts and slab serifs were not included in the research, as they are generally not preferred in country logos.

¹ Doçent, Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü, birsenceken(at)gmail.com

² Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü, mervesenoymak(at)gmail.com

It is seen that sans serifs are the most preferred typefaces in the country logos. In the tourism logos of the 115 countries surveyed in this research, in 58 were chosen sans serif typefaces. The use of sans serif fonts in country logos represent modernity, timelessness and naturalness. However, reflecting the image of the represented country in a unique way is a required feature in the destination logos. Unless they are enriched with other design elements the danger of falling into ordinaryity arises in destination logos which use sans serif fonts.

Handwritten fonts give a special impression to the design. But because they are hard to read, they are often used in shorter sentences and words rather than in long texts. The handwriting approach in logos can be created by using script fonts or writing directly by hand. In destination logos, there are many examples that are created with handwriting approach. Instead of using ready fonts, handwritten logos have brought a new perspective to the visual identities of destinations. On the other hand, the use of serifs and versatile fonts, including special effects and other unusual arrangements, is a minority in the country's logos.

3. Conclusion

In this research, typography, which is one of the basic components of graphic design, is examined in the context of country logos. The effects of fonts on the country logo and the brand image of the country are examined with examples. Consisting the basis of typography, typefaces play a very important role in the country logos. Among the 115 official tourism logos examined, it is seen that 58 use sans serif, 33 use handwritten, 19 use serif and 5 use versatile fonts which do not fit into other categories. While typography is a key element in some logos, it supports the symbol or only visualize the slogan in some. On the other hand, in the tourism logos of countries flag colors, folkloric features of culture and history, and images that symbolize traditional clothing are often used.

Sans Serif fonts are modern fonts that can be used for almost every purpose and design. Their high readability and the good result in printing is the reasons of their heavily use. The fact that sans serif fonts are used in 58 of the 115 countries examined in the research confirms these features. However, as can be seen in the examples, the sans serif fonts have the danger of being easily ordinaryized according to the way they are used. For this reason, it is necessary to differentiate the typography with the original visuals in the destination logos where the sans serif fonts are used, and visual games that can be done between the stains, symbols and letters used together.

In destination logos, besides the classical approach consisting the use of country symbol and a compatible font, there are also bold and different approaches such as hand-made calligraphic logos, slogans and the use of typography only. Among the most used fonts in the destination logos, the second is the hand made calligraphic logos. Calligraphic logos are frequently used in country logos because they are individual and unique. Hand-written calligraphic logos have much to say about the personality of the mark that it belongs to. The thickness of the letter form, embellishments or simplicity, the texture of the brush, fluidity and dynamics imply how the country wants to be imaged. The use of serif fonts in country logos is rather limited. Of the 115 countries examined in the research, only 19 of the logos have serif fonts. Versatile fonts with features that can not be included in the other three categories are generally not preferred in country logos because they are often less legible.

Since tourism is one of the most profitable industries in the world, there is a great deal of effort in marketing and branding by countries' national tourism organizations. The logo, which is one of the basic parts of visual identity, should best express the brand it represents.

Considering the scope of tourism logos, it is necessary to be more careful in designing the logo because possible mistakes can cause the brand identity of the country to be damaged.

Keywords: Visual Identity, Destination Logos, National Brand, Typography

Ülke Markaları: Turizm Logolarının Tipografik Açıdan İncelenmesi

Geniş Özet

1. Giriş

Logo bir kurum veya kuruluşu, organizasyonu ya da markayı temsil eden görsel bir simge, markanın iletişim kurmak için kullandığı bir çeşit işaret sistemidir. Logo, markanın görsel sembolü olan bir amblem ile markanın isminin ayırt edici biçimde bir araya gelmesiyle oluşabildiği gibi sadece tipografik öğelerden de oluşabilir. Logo, bir markanın özünü ve neyi temsil ettiğini görsel olarak simgeler, markanın temel değerlerini iletir ve markanın hızlıca tanınmasını sağlar. Bu nedenle logolar, uluslararası sınırları ve dil engellerini aşan bir görsel iletişim biçimidir (Pittard, Ewing ve Jevons, 2007). Tüm bu özellikleri logoyu marka kimliğinin en önemli parçalarından biri yapmaktadır.

Günümüzde turizm, otomobil, çelik, elektronik ve tarımın ötesine geçerek hızla dünyanın en büyük endüstrisi konumuna gelmiştir. Ülkeler, giderek artan bir şekilde, turizmin ekonomik önemini ve onun bölgesel gelişme açısından üstlendiği rolü daha fazla dikkate almaya başlamıştır. Bunun sonucu olarak, kentlerin, bölgelerin ve ülkelerin etkin bir şekilde tanıtımı konusu önem kazanmaya başlamıştır (Karapınar, 2013). Tıpkı şirketler ve kuruluşlar gibi ülkeler de imaj oluşturmak, küresel pazarda öne çıkabilmek ve önemli turistik yerler olarak bilinmek için marka oluşturma teknikleri kullanmaktadır. Böylelikle her ülke kendine özgü turizm markalaştırmasıyla küresel pazarda yer almaya çalışmaktadır. Güçlü bir ülke markası yalnızca turistlerin değil, fabrikaların, şirketlerin ve potansiyel yatırımcıların da tercihlerinde etkili olmaktadır. Ülkenin görsel kimliğinin en önemli parçası olan özgün ve akılda kalıcı bir turizm logosu, sağlam bir ülke markası oluşturmanın basamaklarından biridir. Destinasyon logoları olarak da bilinen bu logolar farklı ve benzersiz bir ülke kimliğini yansıtmayı amaçlar. Bugün neredeyse her ülke kendine özgü turizm markasıyla daha özgün olmanın yollarını aramaktadır. Bu logolar görsel iletişim ve grafik tasarım açısından incelendiğinde, tipografik açıdan oldukça çeşitli yaklaşımlar göze çarpmaktadır.

2. Destinasyon Logolarında Tipografi

Yazı karakterlerinin anatomik yapıları, tarihsel geçmişleri ve bu geçmişin sağladığı imaj, sahip oldukları grafik ses ve çağrıştırdıkları görüntü dikkate alınarak yapılacak bir sınıflandırmada eski gotik yazı karakteri, roman yazı karakterleri, köşeli serifliler, sans serif yazı karakterleri, elyazısı benzeri yazı karakterleri ve çok yönlü yazı karakterleri olmak üzere altı temel kategori ortaya çıkar (Selamet, 1997). Bu araştırmada yazı karakterleri biçimsel özelliklerine göre tırnaklı, tırnaksız, el yazısı ve çok yönlü olmak üzere 4 temel kategoride incelenmiştir. Eski gotik yazı karakterleri ve köşeli serifler genellikle ülke logolarında tercih

edilmediği için araştırmaya dahil edilmemiştir. Old gothic fonts and slab serifs were not included in the survey, as they are generally not preferred in country logos.

Tırnaksız yazı karakterleri ülke logolarında en çok tercih edilen yazı karakterleri olarak karşımıza çıkmaktadır. İncelenen 115 ülkenin turizm logosundan 58'inde tırnaksız yazı karakterleri tercih edilmiştir. Ülke logolarında tırnaksız yazı tipi kullanımı modernliği, zamansızlığı ve doğallığı temsil etmektedir. Ancak temsil edilen ülkenin imajının kendine has bir biçimde yansıtılması da destinasyon logolarında aranan bir özelliktir. Bu noktada, tırnaksız yazı karakterleri destinasyon logolarında birlikte kullanıldığı diğer tasarım unsurları ile zenginleştirilip farklılaştırılmazsa sıradanlığa düşme tehlikesi ortaya çıkmaktadır.

El yazısı biçimindeki fontlar kullanıldığı tasarıma özel bir hava verirler. Fakat okunmaları zor olduğundan genellikle uzun metinler yerine daha kısa cümle ve kelimelerde kullanılırlar. Logolarda da sıklıkla karşımıza çıkan el yazısı yaklaşımı hazır yazı karakterleri kullanılarak ya da doğrudan elde yazılarak oluşturulmuş olabilir. Destinasyon logolarında el ile oluşturulmuş birçok örnek karşımıza çıkmaktadır. Hazır yazı karakterleri yerine el ile oluşturulmuş logolar destinasyonların görsel kimliklerine yeni bir bakış açısı getirmiştir. Diğer yandan, tırnaklı yazı karakterleri ve özel efektler, elle yapılmış yazı tasarımları ve diğer alışılmadık düzenlemeleri içeren çok yönlü yazı karakterlerinin kullanımı ise ülke logolarında azınlıkta kalmaktadır.

3. Sonuç

Bu araştırmada grafik tasarımın temel bileşenlerinden olan tipografi ülke logoları bağlamında ele alınarak, yazı karakterlerinin ülke logosu ve ülke marka imajına etkisi örneklerle incelenmiştir. Tipografinin temelini oluşturan yazı karakterleri ülke logolarında oldukça önemli rol oynamaktadır. Araştırmada incelenen 115 ülkenin resmi turizm logosu arasından 58'inde tırnaksız, 33'ünde el yazısı, 19'nda tırnaklı ve 5'inde ise diğer kategorilere giremeyen çok yönlü yazı karakterlerinin kullanıldığı görülmüştür. Tipografi bazı logolarda kullanılan sembolü destekleyici, bazılarında yalnızca sloganı görselleştiren, bazı logolarda ise anahtar eleman olarak rol oynamaktadır. Diğer yandan, ülkelerin turizm logolarında bayrak renkleri, kültür ve tarihini folklorik özelliklerini, giysilerini sembolize eden görseller sıklıkla kullanılmaktadır.

Sans Serif ya da diğer bir deyişle "tırnaksız" yazı karakterleri neredeyse her amaç ve tasarım için kullanılacak modern yazı karakterleridir. Aynı zamanda okunurluğunun yüksek olması ve baskıda iyi sonuç vermesi yoğunlukla kullanılmasının nedenlerindedir. Araştırmada incelenen 115 ülke logosundan 58'inde tırnaksız yazı karakterlerinin kullanılmış olması bu özellikleri doğrular niteliktedir. Ancak örneklerde de görüldüğü gibi, tırnaksız yazı karakterleri kullanıldığı yere göre kolaylıkla sıradanlaşabilme tehlikesi taşımaktadır. Bu nedenle tırnaksız yazı karakterlerinin kullanıldığı destinasyon logolarında tipografinin özgün görsellerle desteklenmesi, birlikte kullanıldığı lekeler, semboller ve harfler arasında yapılabilecek görsel oyunlarla farklılaştırılması gerekmektedir.

Ülke logolarında klasikleşmiş bir yaklaşım olan ülke sembolü ve ona uyumlu hazır bir yazı karakteri seçiminin yanı sıra, el ile üretilen kaligrafik logolar, slogan ve yalnızca tipografi kullanımı gibi cesur ve farklı yaklaşımlar da bulunmaktadır. Destinasyon logolarında en çok kullanılan yazı karakterleri arasında ikinci sırada el ile üretilen kaligrafik logolar gelmektedir. Kaligrafik logolar, bireysel ve benzersiz olmaları nedeniyle ülke logolarında sıklıkla kullanılmaktadır. Elle çizilmiş kaligrafik logolar ait olduğu markanın kişiliği hakkında çok şey ifade etmektedir. Harf formunun kalınlıkları, süslemeler ya da sadelik, fırça darbelerindeki

doku, akıcılık ve dinamiklik, ülkenin nasıl bir imaj çizmek istediğini ima etmektedir. Tırnaklı yazı karakterlerinin ülke logolarında kullanımı ise oldukça azınlıkta kalmaktadır. Araştırmada incelenen 115 ülke logosundan yalnızca 19’unda tırnaklı yazı karakterlerinin seçildiği görülmektedir. Diğer üç kategoriye dahil edilemeyecek özellikler taşıyan çok yönlü yazı karakterleri genellikle okunurluğu az olması nedeniyle ülke logolarında tercih edilmemektedir.

Turizm, dünyadaki en karlı endüstrilerden biri olduğundan, ülkelerin ulusal turizm organizasyonları tarafından pazarlama ve markalaşma konularında oldukça çaba sarf edilmektedir. Görsel kimliğin temel parçalarından biri olan logo, temsil ettiği markayı en iyi şekilde ifade etmelidir. Turizm logoları kapsamında düşünüldüğünde logo tasarımında daha dikkatli olunması gerekmektedir çünkü olası hatalar ülke marka kimliğinin zedelenmesine neden olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Kimlik, Destinasyon Logoları, Ülke Markası, Tipografi

References

Karapınar, M. (2013). *Kuzeydoğu Anadolu Turizm Destinasyonu Tanıtım Markalaşma Araştırması*. Ağ Sitesi: http://www.kudaka.org.tr/ekler/19ee2-kuzeydoguanadolu_turizm_destinasyonu_tanitim_markalasma_analizi.pdf (29.05.2017)

Pittard, N., Ewing, M., & Jevons, C. (2007). “Aesthetic Theory And Logo Design: Examining Consumer Response To Proportion Across Cultures.” *International Marketing Review*, 24(4), 457–473.

Selamet, S. (1997). *Yazı Karakterlerinin Sınıflandırılması*. Ağ Sitesi: <https://earsiv.anadolu.edu.tr/xmlui/handle/11421/655?locale-attribute=tr> (29.05.2017)

Research of the Effects of Memorable Customer Experiences on Customer Loyalty; Sample of Green Hotels

Üzeyir KEMENT¹, Sinan ÇAVUŞOĞLU²

Extended Abstract

1. Introduction

People visit holiday resorts for having a good time, resting and getting different experiences out of business. Also, people who travel for business spend more time than the required business time. So they prefer the resorts not only for business aims but also for the special features of the accommodation enterprises where they stay and spend more time. The consumers who take notice of the products and producers which are favor for society have been caring for touristic enterprises, too. Within this context, it is seen by means of the studies that the consumers at holiday resorts or city hotels prefer the enterprises useful to the nature and society to the others. Accordingly, the green hotels are among the enterprises that work within the scope of social marketing. It can be defined that the consumers take some mental services as well as they are provided to benefit from various food and beverage or resting services. For example, they gain experiences joining animation organizations in terms of entertainment. In consideration of the foregoing, it is significant to research the experiences of accommodation enterprises, which work considering social favor, for gaining loyal consumers.

The green star symbol of the hotels representing the population is provided by the Ministry of Culture and Tourism of Turkey. This star is part of the "Environmentally Responsive Accommodation Facilities" and "Sustainable Tourism" projects; is a kind of "Environmental Label" application for environmentally-friendly accommodation facilities. It is aimed to protect the environment, to develop the environmental consciousness and to encourage environmentally sensitive construction and management of tourist accommodation enterprises.

The aim of this study is to determine the effects of experiences that the customers who choose green hotels gain during their accommodation at these related hotels into their loyalty. This study operated considering especially mnemonic customer experiences focuses on services presented by the enterprises as well psychological favors for the customers.

2. Literature Review and Proposed Research Model

Unlike traditional marketing, experiential marketing is a method that is separated not only by product categories and competition, but also by consumers' characteristics and research methods (Yuan & Wu, 2008). Pine and Gilmore (1998) indicate that giving experience is not about entertainment, but about attracting them.

¹ Asst. Prof., Bingöl University, uzeyirkement@hotmail.com (Correspondence Writer)

² Lecturer, Bingöl University, scavusoglu@bingol.edu.tr

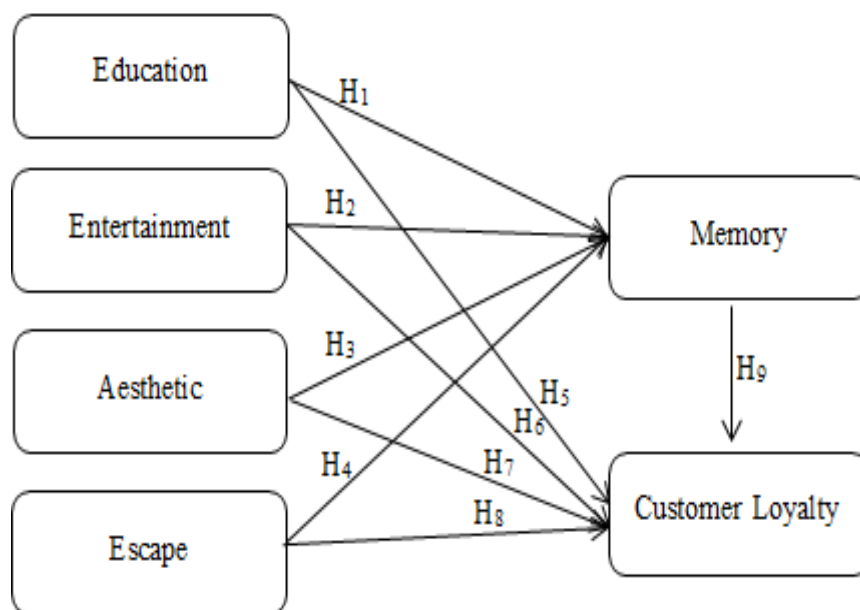
Consumer experiences can create the opportunity to socially exhibit or educate, entertain and escape certain information, values, or behaviors, to present a visual or aesthetic encounter (Pine & Gilmore 1998; Holbrook, 1982). According to Pine and Gilmore (1999) there are several areas of experience. These are entertainment, education, escape and aesthetic.

Customer loyalty is complex because of different ideas in conceptualization (Majumdar, 2005). According to Kandampully & Suhartanto (2000) the general definition of loyalty is a commitment to repurchase to encourage repetitive purchases of a preferred product or service.

The aim of this study is to determine the effects of experiences that the customers who choose green hotels gain during their accommodation at these related hotels into their loyalty. This study operated considering especially mnemonic customer experiences focuses on services presented by the enterprises as well psychological favors for the customers. The hypotheses and research model developed in this context are as follows;

- H₁: Education experience of hotels’ customers has positive effect on their memories.
- H₂: Entertainment experience of hotels’ customers has positive effect on their memories
- H₃: Aesthetic experience of hotels’ customers has positive effect on their memories
- H₄: Escape experience of hotels’ customers has positive effect on their memories
- H₅: Education experience of hotels’ customers has positive effect on customer loyalty.
- H₆: Entertainment experience of hotels’ customers has positive effect on customer loyalty.
- H₇: Aesthetic experience of hotels’ customers has positive effect on customer loyalty.
- H₈: Escape experience of hotels’ customers has positive effect on customer loyalty.
- H₉: Memories of hotels’ customers have positive effect on customer loyalty.

Figure 9: Proposed Research Model

3. Methodology

The population consists of the consumers who have visited green hotels in Turkey. Within this context, 410 hotel consumers were contacted, the validity and reliability of the scales used in the study were tested, and factor analyses were implemented. The research questions were adapted from the work of Ali, Hussain and Ragavan (2014) and Nadiri & Günay (2013).

4. Results

According to the result 54% of participants are male while 45% of participants are female. Descriptive statistics related to scales, correlations and reliability and validity were calculated. These results are presented in detail by table 2.

Table 15: Descriptive Statistics

Variables	CR	AVE	1	2	3	4	5	6
1 Education	,82	,54	1					
2 Aesthetic	,92	,75	,078	1				
3 Entertainment	,91	,73	,307**	,380**	1			
4 Escape	,91	,72	,068	,462**	,229**	1		
5 Memory	,90	,75	,060	,483**	,206**	,518**	1	
6 Loyalty	,90	,70	,041	,398**	,093	,363**	,505**	1

The model obtained by the re-construction of the path analysis is considered good (χ^2/df ; 1,380, RMSEA: 0.030, NFI: 0.952, CFI: 0.986, IFI: 0.986, GFI: 0,941, FMIN: 0,739).

Table 16: Path Analyses

Paths to Proposed Hypotheses	Path Coefficient	Estimates	S.E	P
H ₃ : Aesthetic → Memory	0,32	,312	,053	***
H ₄ : Escape → Memory	0,42	,468	,063	***
H ₆ : Entertainment → Loyalty	-0,10	-,121	,059	,042
H ₇ : Aesthetic → Loyalty	0,24	,249	,063	***
H ₉ : Memory → Loyalty	0,48	,515	,065	***

***: 0,001

Based on the results of the path analysis, the proposed hypotheses for the effects of aesthetics (H3) and escape (H4) on customer memories, entertainment (H6) and aesthetics (H7) on customer loyalty and customer memories (H9) on customer loyalty are supported. On the other hand, hypotheses for the effects of education (H1) and entertainment (H2) on customer memories, education (H5) and escape (H8) on customer loyalty are not supported.

5. Conclusions

According to the result, the hotel customers' escape and aesthetic experiences has positive effect on loyalty and memories. But the hotel customers' education and entertainment experiences has not effect on memories and loyalty. Also the hotel customers' memories have positive effect on loyalty. The research limited to green hotels. In next research, green hotels can compared with other hotels.

Keywords: Customer Experience, Loyalty, green hotel

JEL Codess: L83

Hafızaya Yönelik Müşteri Deneyimlerinin Müşteri Sadakatine Etkisinin İncelenmesi; Yeşil Oteller Örneği

Geniş Özet

1. Giriş

İnsanlar iş hayatından arta kalan zaman dilimlerinde eğlenmek, dinlenmek ve farklı deneyimler yaşamak için tatil yerlerine gitmektedirler. Ayrıca yine iş amaçlı vb. nedenlerle seyahat eden bireyler gittikleri şehirlerde bulunan konaklama işletmelerinde yaptıkları işten daha fazla vakit harcamaktadırlar. Dolayısıyla bireyler sadece gidiş amaçları değil bunun yanında konakladıkları ve vakit geçirdikleri konaklama işletmelerinin özelliklerini de dikkate alarak hareket etmektedirler. Son yıllarda tüketici gruplarının topluma fayda sağlayan ürün ve üreticilere önem vermeye başlaması turistik işletmeler için de geçerli hale gelmiştir. Bu bağlamda tatile giden tüketiciler veya şehir otellerinde konaklayan tüketicilerin tercihlerinde, doğayı ve toplumu önemseyen konaklama işletmelerinin daha fazla önem arz etmeye başladığı yapılan araştırmalar neticesinde görülmektedir. Yeşil yıldızlı konaklama işletmeleri toplumsal pazarlama anlayışına sahip olarak çalışan işletmelerdir. Konaklama işletmelerinde sadece tüketicilerin dinlenmeleri ve yiyecek ve içeceklerden faydalanmaları sağlanmamakta olup, bunun yanında tüketicilerin zihinlerine yönelik biri dizi hizmetler sundukları ifade edilebilir. Örneğin animasyon faaliyetlerine katılımları veya seyirci olmaları eğlence yönüyle tüketicilere deneyimler sağlamaktadır. Tüm bu hususlar neticesinde toplumsal faydayı sağlamaya yönelik hizmet veren konaklama işletmelerinin sadık müşteriler elde etmede yaşadıkları deneyimin incelenmesi önem arz etmektedir.

Bu çalışmada evreni temsil eden yeşil yıldızlı otellerin yeşil yıldız simgesi; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın başlattığı "Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisleri" ve "Sürdürülebilir Turizm" projeleri kapsamında; çevreye duyarlı konaklama tesislerine verilen bir tür «Çevre

Etiketleri» uygulamasıdır. Çevrenin korunması, çevre bilincinin geliştirilmesi ve turistik konaklama işletmelerinde çevreye duyarlı yapılaşmanın ve işletmecilik özelliklerinin teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın amacı, yeşil yıldızlı otel işletmelerini tercih eden tüketicilerin ilgili işletmelerde konakladıkları sürece yaşamış oldukları deneyimin sadakatlerine etkisinin belirlenmesidir. Tüketici deneyimlerinin özellikle hafızaya yönelik olan türleri dikkate alınarak yapılan bu araştırma, işletmelerin sunmuş oldukları hizmetlerin yanında psikolojik açıdan bireye sağlamış olduğu faydaya odaklanması analiz edilmiştir.

2. Kuramsal Çerçeve ve Araştırma Modeli

Deneyimsel pazarlama, geleneksel pazarlamadan farklı olarak yalnızca ürün kategorileri ve rekabet ile değil, aynı zamanda tüketicilerin özellikleri ve araştırma yöntemleriyle ayrılmış olan bir yöntemdir. (Yuan ve Wu, 2008).

Pine ve Gilmore (1998) deneyim yaşatmanın tüketicileri eğlendirmeye değil, onların ilgisini çekmeye yönelik olduğunu belirtmektedirler. Tüketici deneyimleri, belirli bilgi, değer veya davranışları sosyal olarak sergilemek veya eğitmek, eğlendirmek ve kaçış, görsel veya estetik bir karşılaşma sunmak için fırsat yaratabilir (Pine ve Gilmore 1998; Holbrook, 1982). Pine ve Gilmore (1999)'a göre, çeşitli deneyim alanları vardır. Bunlar; eğlence, eğitim, kaçış ve estetikdir.

Müşteri sadakati kavramsallaştırmada farklı ortak perspektiflerden dolayı karmaşık bir yapıdadır (Majumdar, 2005). Kandampully ve Suhartanto (2000)' e göre sadakatın genel tanımı, tercih edilen bir ürünün veya hizmetin tekrarlanan satın alımını teşvik edecek şekilde geri satın alım taahhüdüdür.

Araştırmanın amacı, yeşil yıldızlı otel müşterilerinin konaklama süresince yaşamış oldukları deneyimin (eğitim, estetik, eğlence ve kaçış deneyimleri) anılarına ve sadakatlerine etkisinin belirlenmesidir. Ayrıca müşterilerin yeşil otellerde konakladıkları sürece edinmiş oldukları anıların sadakatlerine etkisinin belirlenmesidir. Tüketici deneyimlerinin özellikle hafızaya yönelik olan türleri dikkate alınarak yapılan bu araştırma, işletmelerin sunmuş oldukları hizmetlerin yanında psikolojik açıdan bireye sağlamış olduğu faydaya odaklanmaktadır. Bu kapsamda geliştirilen hipotezler ve araştırma modeli şu şekildedir;

H₁: Otel müşterilerinin eğitim deneyimleri anılarını olumlu yönde etkiler.

H₂: Otel müşterilerinin eğlence deneyimleri anılarını olumlu yönde etkiler.

H₃: Otel müşterilerinin estetik deneyimleri anılarını olumlu yönde etkiler.

H₄: Otel müşterilerinin kaçış deneyimleri anılarını olumlu yönde etkiler.

H₅: Otel müşterilerinin eğitim deneyimleri sadakatlerini olumlu yönde etkiler.

H₆: Otel müşterilerinin eğlence deneyimleri sadakatlerini olumlu yönde etkiler.

H₇: Otel müşterilerinin estetik deneyimleri sadakatlerini olumlu yönde etkiler.

H₈: Otel müşterilerinin kaçış deneyimleri sadakatlerini olumlu yönde etkiler.

H₉: Otel müşterilerinin anıları sadakatlerini olumlu yönde etkiler.

4	Kaçış	,91	,72	,068	,462**	,229**	1
5	Anı	,90	,75	,060	,483**	,206**	,518** 1
6	Sadakat	,90	,70	,041	,398**	,093	,363** ,505** 1

Yol analizinin tekrar yapılması ile elde edilen model iyi olarak nitelendirilmektedir (χ^2/df ;1380, RMSEA:0.030, NFI: 0.952, CFI:0.986, IFI: 0.986, GFI; 0,941, FMIN:0,739).

Tablo 18: Yol Analizi

Önerilen Hipotezlere İlişkin Yollar	Yol Katsayısı	Etki Değeri	S.E	P
H ₃ : Estetik → Anı	0,32	,312	,053	***
H ₄ : Kaçış → Anı	0,42	,468	,063	***
H ₆ : Eğlence → Sadakat	-0,10	-,121	,059	,042
H ₇ : Estetik → Sadakat	0,24	,249	,063	***
H ₉ : Anı → Sadakat	0,48	,515	,065	***

***: 0,001

Yol analizi sonuçlarına göre, estetik (H3) ve kaçışın (H4) müşteri anılarına, eğlence (H6) ve estetiğin (H7) müşteri sadakatine ve müşteri anılarının (H9) müşteri sadakatine etkisine yönelik önerilen hipotezler desteklenmektedir. Diğer taraftan eğitim (H1) ve eğlencenin (H2) müşteri anılarına, eğitim (H5) ve kaçışın (H8) müşteri sadakatine etkisine yönelik oluşturulan hipotezler ise desteklenmemiştir.

5. Sonuç ve Öneri

Yol analizi sonuçlarına göre, estetik (H3) ve kaçışın (H4) müşteri anılarına, eğlence (H6) ve estetiğin (H7) müşteri sadakatine ve müşteri anılarının (H9) müşteri sadakatine etkisine yönelik önerilen hipotezler desteklenmektedir. Diğer taraftan eğitim (H1) ve eğlencenin (H2) müşteri anılarına, eğitim (H5) ve kaçışın (H8) müşteri sadakatine etkisine yönelik oluşturulan hipotezler ise desteklenmemiştir. Bu çalışma sadece yeşil otellerle sınırlı kalmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda kıyı ve şehir otellerinde çalışma gerçekleştirilebilir ve kıyaslama yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Tüketici deneyimi, sadakat, yeşil otel

JEL Kodları: L83

References

- Ali, F., Hussain, K., & Ragavan, N. A. (2014). Memorable customer experience: examining the effects of customers experience on memories and loyalty in Malaysian resort hotels. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 144, 273-279.
- Anderson, E. W. & Mittal, V. (2000). Strengthening The Satisfaction–Profit Chain. *J. Serv. Res.* 3, 107–120.
- Anderson, J. C., & Gerbing, D. W. (1988). Structural equation modeling in practice: A review and recommended two-step approach, *Psychological bulletin*, 103(3), 411.
- Arnould, E. & Price, L. (1993) River magic: Extraordinary experience and the extended service encounter. *Journal of Consumer Research* 20(1), 24–45.
- Baloglu, S. (2002). Dimensions of customer loyalty: Separating friends from well Wishers. *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*, 43(1), 47–59.
- Berry, L. L., Carbone, L. P., & Haeckel, S. H. (2002). Managing the total customer experience. *MIT Sloan Management Review*, 43(3), 85–89.
- Bhattacharjee, A. & Premkumar, G. (2004). Understanding Changes In Belief And Attitude Toward Information Technology Usage: A Theoretical Model and Longitudinal Test. *MIS Q.* 28 (2), 229–254.
- Bryne, B., M. (2001). Structural equation modeling with AMOS, EQS, and LISREL: Comparative approaches to testing for the factorial validity of a measuring instrument, *International Journal Of Testing*, 1(1), 55-86.
- Craig, H. (2002). Kotler’s Strategic Perspective On The New Marketing. *Strategy & Leadership*, 30(4), 33-34.
- Cronin J. J. & Taylor S. A. (1992). Measuring Service Quality: A Re-Examination And Extension. *Journal of Marketing*, 56(3), 55–68.
- Dick, A. S., & Basu, K. (1994). Customer Loyalty: Toward An Integrated Conceptual Framework. *J. Academia Marketing Science*, 22, 99–113.
- Driver, B. L., & Toucher, R. C. (1970). Toward a behavioral interpretation of recreation of planning. *Element of Outdoor Recreation Planning*, 9-31.
- Fornell, C. (1992). A National customer satisfaction barometer: The Swedish experience, *Journal of Marketing*, 56(1), 6-21.
- Gentile, C., N. Spiller, & Noci, G. (2007). How to sustain the customer experience: An overview of experience components that co-create value with the customer. *European Management Journal*, 395–410.
- Getz, D. & Carlsen, J. (2008). Wine tourism among generations X and Y. *Tourism* 56(3), 257–270.
- Gilmore J. H., & Pine, B. J., (2002). Differentiating hospitality operations via experiences: Why selling services is not enough. *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*, 43(3), 87–96.
- Ginevičius, R., & Gudačiauskas, D. (2004). Brand valuation model. *Journal of Business Economics and Management*, 5(3), 143-153.

Gronholdt, L., Martensen, A., & Kristensen, K. (2000). The relationship between Customer Satisfaction and Loyalty: Cross-Industry differences. *Total Quality Management*, 11(4-6), 509-514.

Gültekin, B. (2010). Faydacı-Hedonik Güdüler, Göz Atma ve Marka Bilinirliğinin Anlık Alışverişe Etkisine İlişkin Bir Model Önerisi, *Yayınlanmamış Doktora Tezi, İşletme Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.*

Güney, H. & Karakadılar, İ. (2015). Starbucks Firmasının Deneysel Pazarlama Uygulamalarının İncelenmesi, *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Yönetim Dergisi*, 26, 31-155.

Hill, R. (2001). Are you being served? *Health Forum Journal*, 44(5).

Holbrook, M. B. & Hirschman, E. C. (1982). The Experiential Aspects of Consumption: Customer Fantasies, Feelings, and Fun. *Journal of Consumer Research*.9, 132-140.

Hosany, S., & Witham, M., (2010). Dimensions of Cruisers' Experiences, Satisfaction, and Intention to Recommend. *Journal of Travel Research*, 49(3), 351–364.

Ismail, A. R. (2015). Leveraging The Potential of Word of Mouth: The Role of Love, Excitement and Image of Fashion Brands. *Journal of Global Fashion Marketing*, 6(2), 87–102.

Ittelson, W. H. (1978). Environmental Perception and Urban Experience. *Environment and Behavior*, 10(2), 193-213.

Jones, M. A., Mothersbaugh, D. L. & Beatty, S. E. (2000). Switching Barriers and Repurchase Intentions in Services. *Journal of Retail*. 76, 259–274.

Kandampully, J. & Suhartanto, D. (2000). Customer loyalty in the hotel industry: The role of Customer Satisfaction and Image. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 12(6), 346–351.

Kara, M. & Çiçek, B. (2015). Deneysel Pazarlama Ve Satın Alma Karar Sürecine Etkisi: Termal Turizm Sektöründe Bir Uygulama. *Gümüşhane University Electronic Journal of the Institute of Social Science*, 6(13).

Karadeniz, M., Pektaş, G. Ö. E. & Topal, Y. K. (2013). The Effects of Experiential Marketing and Service Quality on Customer Satisfaction and Customer Loyalty At Shopping Centers, *Journal of Naval Science and Engineering*, 9(1), 46-66.

Kim, J. H. (2010). Development of a Scale to Measure Memorable Tourism Experiences. *European Journal of Tourism Research*, 3(2), 123-126.

Kim, M. K., Park, M. C. & Jeong, D. H., 2004. The Effects of Customer Satisfaction and Switching Barrier on Customer Loyalty In Korean Mobile Telecommunication Services. *Telecommunication Policy*, 28 (2), 145–159.

Kishka, J. (2003). How to manage the customer experience. *Customer Management Magazine* (July/August).

Kline, R. B. (1998). Software review: Software Programs For Structural Equation Modeling: Amos, EQS, and LISREL. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 16(4), 343-364.

Knutson, B. J., & Beck, J. A. (2004). Identifying The Dimensions of The Experience Construct: Development of the Model. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*, 4(3-4), 23-35.

- Konuk, G. (2014). *Deneyimsel Pazarlama*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Kozak M, Bigne E. & Andreu, L. (2004). Satisfaction and destination loyalty: A comparison between non-repeat and repeat tourists. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism* 5(1), 43–59.
- Kumar, V., Shah, D. & Venkatesan, R. (2006). Managing retailer profitability-one customer at a time! *Journal of Retailing*, 82(4), 277–294.
- Kursunluoglu, E. (2011). Customer service Effects on Customer Satisfaction and Customer Loyalty: A Field Research In Shopping Centers In İzmir City–Turkey. *International Journal of Business and Social Science*, 2(17), 52–59.
- Lam T. & Hsu C. H. C. (2004). Theory of Planned Behavior: Potential Travelers From China. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 28(4), 463–482.
- Lasalle, D. & Britton, T. A. (2002). *Priceless: Turning Ordinary Products into Extraordinary Experiences*. Boston: Harvard Business School Press.
- Lee, M. S., Hsiao, H. D. & Yang, M. F. (2010). The Study of Relationship Among Experiential Marketing, Service Quality, Customer Satisfaction And Customer Loyalty, *The International Journal of Organizational Innovation*, 3(2), 352-378.
- Luo, X. & Homburg, C. (2007). Neglected outcomes of customer satisfaction. *Journal of Marketing* 71(2), 133–149.
- Majumdar, A. (2005). A Model for Customer Loyalty for Retail Stores Inside Shopping Malls-An Indian perspective. *Journal of Services Research*, (Special Issue), 47–64.
- March, R. & Woodside, A. G. (2005). Testing Theory of Planned Versus Realized Tourism Behavior. *Annals of Tourism Research* 32(4), 905–924.
- Mcintosh, A. J. & Siggs, A. (2005). An Exploration of The Experiential Nature of Boutique Accommodation. *Journal of Travel Research*, 44(1), 74-81.
- McNickel, D. (2004). Hands on brands. *Retrieved*.
- Myers, W. H. (2000). A Structural Equation Model of Family Factors Associated With Adolescent Depression.
- Nadiri, H., & Gunay, N. (2013). An Empirical Study to Diagnose The Outcomes Of Customers' Experiences In Trendy Coffee Shops. *Journal of Business Economics and Management*, 14(1), 22-53.
- Nagasawa, S. (2008). Customer Experience Management Influencing on Human Kansei to Management of Technology. *The TQM Journal*, 20(4), 312-323.
- Odabaşı, Y. (2004). Müşteri İlişkilerinden Müşteri Deneyimine; Starbucks Fal da Bakar mı? *Sabah Business*, 22, 12-13, <http://yavuzodabasi.wordpress.com>, (10.03.2017).
- Oh, H., Fiore, A. M. & Jeong, M. (2007). Measuring experience economy concepts: tourism applications. *Journal of Travel Research*, 46(2), 119- 131.
- Oliver, R. L. (1999). Whence consumer loyalty? *Journal of Marketing*, 63, 33-44.
- Oliver, R. L., (1997). *Satisfaction: A Behavioral Perspective on the Consumer*. Irwin McGraw-Hill, Boston.
- Pearson, N. (1996). Building brands directly: creating business value from customer relationships, *Macmillan Business*, 20(6), 68–82.

Pikkemaat, B., Peters, M., Boksberger, P., & Secco, M. (2009). The Staging of Experiences In Wine Tourism. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 18(2-3), 237-253.

Pine, J. & Gilmore, J. (1999). *The Experience Economy: Work is Theatre and Every Business a Stage*. Cambridge, MA: Harvard Business School Press.

Pine, J. & Gilmore, J. (2011). *The Experience Economy: Work is Theatre & Every Business a Stage*. Boston, Extended Press, MA: Harvard Business School Press

Quadri-Felitti, D., & Fiore, A. M., (2013). Destination loyalty: Effects of wine tourists' experiences, memories, and satisfaction on intentions. *Tourism and Hospitality Research*, pp. 1–16, DOI:10.1177/1467358413510017

Schermelleh, E. K., Moosbrugger, H. & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods Of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.

Schmitt, B. H. (1999). *Experiential marketing: How to get customers to sense, feel, think, act, and relate to your company and brands*. New York: Free Press.

Schmitt, B. (2010). Experience Marketing: Concepts, Frameworks and Consumer Insights, Foundations and Trends® in Marketing, 5(2), 55–112.

Sternberg, E. (1997). The Iconography of The Tourism Experience. *Annals of Tourism Research*, 24(4), 951-969.

Stevens, J. P. (2012). *Applied Multivariate Statistics For The Social Sciences*. Routledge.

Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş: Temel İlkeler ve LISREL Uygulamaları*. Ankara: Ekinoks.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, (2017). Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisleri, <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9579/turizm-tesisleri.html>, (19.05.2017).

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, (2017). Yeşil Yıldız Sembolü, <http://tuyup.turizm.gov.tr>, (31.05.2017).

Tung, V. W. S., & Richie, J. R. B., (2011). Exploring the essence of memorable tourism experiences. *Annals of Tourism Research*, 48(4), pp. 1367– 1386.

Ulaga, W., & Eggert, A. (2006). Relationship value and relationship quality: Broadening the nomological network of business-to-business relationships. *European Journal of Marketing*, 40(3/4), 311–327.

Walter, A., Mueller, T. A., Helfert, G., & Wilson, D. T. (2002). *Delivering relationship value: Key determinant for customers' commitment*. (Retrieved March, 4, 2004).

Williams, A. (2006). Tourism and Hospitality Marketing: Fantasy, Feeling and Fun. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 18(6), 482-495.

Woodside, A. G., Caldwell, M. & Albers, M. N. (2004). Broadening the study of tourism: Introduction to the special issue on the consumer psychology of travel/tourism behavior. *Journal of Travel and Tourism Marketing*, 17(1), 1–7.

Yang, C. C., Chen, P. S. & Chien, Y. H. (2014). Customer Expertise, Affective Commitment, Customer Participation, and Loyalty In B&B Services. *International Journal of Organizational Innovation*, 6(4), 174–183.

Yuan, Y. & Wu, C. (2008). Relationships Among Experiential Marketing, Experiential Value and Customer Satisfaction. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 32(3), 387-410.

Zhang, Y. (2009). A study of corporate reputation's influence on customer loyalty based on PLS-SEM model. *International Business Research*, 2(3).

Zomerdijk, L. G., & Voss, C. A. (2010). Service Design For Experience-Centric Services. *Journal of Service Research*, 13(1), 67-82.

Zomerdijk, L. G., & Voss, C. A. (2011). NSD Processes and Practices In Experiential Services. *Journal Of Product Innovation Management*, 28(1), 63-80.

An Overview of XIX th Century Kars Structures

Fatih TURANLI¹

Extended Abstract

Having the largest and widest plain of the Eastern Anatolia region, Kars is the gateway of Turkey to the Caucasus and Central Asia. In the historical process, every period is important because it is located on the junction point of old trade routes.

As a result of the Ottoman-Russian war of 1877-1878 known as 93 wars in the history, Russians dominated Kars and its surroundings and designed it as a garrison city. In the forty years period they have stayed in the city, they have carried out important development activities in the scope of urban planning and building with regular streets and streets, housing types for official and public.

The Russians have built structures in Kars; Northern Europe has used elements like bales, cornices, console, jambs, erasers and fronts on the facades by applying the Baltic style and their architectural insights and XIX century art understandings and they have also started to look for a different formality in fringe, chimney and roof applications. It is quite striking that this style, which is a synthesis of neoclassical style and native Caucasian styles and applied mainly in the Baltic region, has been applied in a city which is the first to be built in Anatolia.

In this study, a group of examples of Baltic architectural styles in Kars, which is among the centers of attraction, is found.

Keywords: Kars, Baltic Style, Russian Period.

JEL Codess: Z10, Z11, Z13, Z19

XIX. Yüzyıl Kars Yapılarına Genel Bir Bakış

1. Giriş:

Çalışmanın Amacı: XIX. Yüzyıl tüm bütün Avrupa ülkelerinde tarihi, siyasi, ekonomik ve sanatsal anlamda çok hızlı bir değişim geçirmiştir. Bu değişimin etkileri günümüze kadar devam eden önemli sonuçlar doğurmuştur. Bu yüzyılda Rus işgali altında olan Kars'ta bu değişimden etkilenmiştir. Özellikle Paris merkezli sanat akımlarının doğulu üslupla birleştiği yapı grupları Anadolu'nun ilk imar gören şehri olan Kars'ta kendini göstermiştir. 2017 yılında oluşturulan 23 cazibe merkezi arasında yer alan Kars sahip olduğu sayısız kültür varlıklarıyla adeta bir açık hava müzesidir. Bu kültür varlıkları arasında yer alan XIX. Yüzyıl Rus yapıları

¹ Lecturer, Kafkas University, f.turanli@hotmail.com

önemli bir grubu oluşturmaktadır. Bu çalışma ile hem bu yapılara dikkat çekmek hem de genel hatlarıyla mimari ve süsleme özellikleri açısından bu yüzyılın bu yapılara nasıl yansıdığı amaçlanmıştır.

Yöntem: Kapsamlı bir literatür çalışması yapıldıktan sonra Kars şehir merkezinde XIX. yüzyılda yapılan yapılar tek tek incelenmiş, genel ve ayrıntı fotoğrafları çekilerek belgelenmiştir.

Kapsam: Kars şehir merkezinde 430 adet tescilli yapı bulunmaktadır. Bu çalışma ile XIX yüzyılda Kars şehir merkezinde Rus işgali sırasında yapılan ve günümüzde Resmi bina ve otel olarak kullanılan yapılar bu çalışmanın sınırını oluşturmaktadır.

2. Kars'ın Tarihçesi ve Kars'taki XIX Yüzyıl Yapıları:

Türkiye'nin kuzeydoğudaki sınır şehirlerinden biri olan Kars'ın ilk kuruluş tarihi tam olarak bilinmemektedir. Ancak şehir merkezinde bulunan Kars Kale'sinin sahip olduğu stratejik konumu, burasının tarih öncesi dönemlerden beri yerleşim yeri olarak kullanıldığını göstermektedir. Bölgede yapılan arkeolojik araştırmalar da yöre tarihinin M.Ö. 5. binlere kadar indiğini ortaya koyar (Gündoğdu,2007: 80).

1877-1878 Osmanlı-Rus savaşı sonucunda Berlin Antlaşması ile Ruslar, Doğu Anadolu'da Kars ve çevresini kendi sınırları içerisine dahil etmişlerdir. Ruslar tarafından bölgede yeni bir idari yapılanma oluşturulmuştur (Serbest&Demirci, 2007: 2716-2726). Kars kentinin ve diğer çevre merkezlerin 1878'den sonraki gelişimini yönlendiren asıl neden askeri amaçlar olmuştur.

Kars'ta Rus hakimiyeti altında geçen 40 yıllık (1878-1918) dönem içinde kentsel planlama ve yapılaşma kapsamında önemli imar faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Kale eteğindeki eski kent yerleşiminin organik yapısından farklı olarak Kars çayının güneyinde, Taht düzü olarak anılan bölgede uygulanan ızgara kent planı ile yepyeni bir doku oluşturulmuştur. Kentin günümüz şehir yapısı ve mimari dokusunun oluşumunda da bu dönemin büyük etkisi bulunmaktadır. Cumhuriyet sonrası Ruslardan geri alınan kentte, onlardan kalan çok sayıda yapı süreç içerisinde yeniden işlevlendirilerek kent hayatındaki yeni kullanıcılarının hizmetine sunulmuştur (Türkan& Durak, 2016: 70)

Çarlık döneminde Ruslar, Oblast (askeri eyalet) olarak yönettikleri Kars'ta, başta ulaşım, tarım ve hayvancılık olmak üzere zirai ve ticari faaliyetlerin gelişimine önemli katkılarda bulunmuşlardır (Ortaylı, 1978: 343-362).

Kars'a yapılan demiryolu ile Kars bir yandan Tiflis'e bağlanırken, diğer yandan da Sarıkamış'a kadar uzatılmıştır. Demiryolu İşletmeleri; başta istasyon binası olmak üzere, revizörlük, su kulesi, gümrük binaları, ambarlar, depolar ve çok sayıda lojmandan oluşmaktaydı (Gündoğdu, 2007: 83-84).

Savaşın sonra şehri ele geçiren Ruslar, 1880'lere doğru Gazi Ahmet Muhtar Paşa'nın Karargâh Binası'nın bulunduğu yere, yeni şehrin inşasına başlamışlardır.

Bunun için aynı yıl Hollanda'dan getirilen mimar, kalfa ve ustalarla, şehrin inşasında, kısa süre içinde önemli mesafeler kat edilmiştir (Gündoğdu, 2007: 83-84).

Artık Osmanlı şehri karakteri göstermeyen ve daha çok garnizon-şehir olarak nitelenen yeni Kars'ın kuruluşunda, Çar I. Petro'nun 1703 yılında kendi adına kurduğu St. Petersburg şehrinin plan düzeni ve yapılaşma esas alınmış, bu yönü ile de Kars, Anadolu'da belirli bir imar düzenine göre kurulmuş ilk şehir olma özelliğini kazanmıştır (Gündoğdu, 2006: 195-228).

Şehrin imarında ve dokusunda halkın feodal yapısı da dikkate alınmıştır. Örneğin şehrin yüksek konumlu ve manzaraya açık kısımlarına soylu sınıfa ait konak, konut ve resmi binalar inşa edilirken, ikinci derecede önemli şahıslara ve ruhbanlara ait ikametgâhlar, yine önemli kavşak noktalarına inşa edilmişlerdir (Gündoğdu, 2007: 83-84)..

Bu hususta Anadolu’da yepyeni bir imar planı uygulanmış ve şehircilik anlayışı ortaya çıkmıştır. Öncelikle kentin inşasında düzgün ızgara planı uygulamasına geçilmiştir. Birbirini 90o’lik açılarla kesen sekiz geniş cadde ve sokaklar, yeni Kars’ın ana dokusunu meydana getirmektedir. Ana kavşak noktalarında devlete ve zadedânlara ait özel binalar inşa edilmiştir (Gündoğdu, 2007: 80-87).

Binalar genellikle caddeye ve sokağa göre konumlandırılmış, tek, iki, ya da üç katlı düzenlemeye sahiptirler. Kent dokusunu meydana getiren ve özellikle soylu sınıfa ait yapılar ya da resmi binalarda, ısıtma sistemleri, gelişmiş soba ile kalorifer arasındaki “peç” sistemine dayandırılmıştır.

Yapıların ön cepheleri tümüyle özel olarak yontulmuş düzgün kesme taşlardan inşa edilirken arka ve yan cephelerin köşelerinde düzgün kesme taşlar ve aralarda moloz taşlı harçtan yığıma malzeme kullanılmıştır.

Cephelerin biçimlenmesinde daha çok Batılı neoklasik, eklektik özellikler karşımıza çıkmaktadır. Bunların yanında çatı ve baca şekillerinde “Baltık stili” dediğimiz mimari öğeler, yapıların belirleyici unsurları olmuştur.

Yapı cephelerinin bölümlenmesinde, yatay ve dikey hatlarla belirlenmiş üslup özellikleri dikkat çeker. Yüzeyler, kat sistemleri, kornişler, ileri taşkın saçaklarla biçimlenirken, katları belirleyen altta dar, ortada ion, üstte korint nizamında, gömme sütun ve plastırlar, dikeyliği temsil etmektedirler. Kenar ve orta kısımları yüzeylerden ileri taşırılmış, rustika biçimi kesme taşlar, alt ve korniş kısımlarında levha veya pano şeklinde cephe ve korniş bölümlerini hareketlendirmektedir. Kapılar; cephe ortalarında, üzerlerindeki madeni veya taştan yapılmış plastırlara oturan üçgen alınlıklarla en belirleyici öge olmuşlardı. Üzerlerindeki kemerleriyle, iki yanı kuvvetle kavrayan korint nizamında ya da dışa taşıntılı çerçeveleriyle Kafkas üslubuna uygun bir bütünlüğe sahiptirler (Gündoğdu, 2007: 80-87).

Günümüzde Kars şehir merkezi Ortakapı Mahallesinde yoğunlaşan bu yapıların büyük bir kısmı resmi devlet kurumu olarak kullanılmaktadır. Bu yapılar arasında Kars Sağlık İl Müdürlüğü Binası, Kars Defterdarlık Binası, Maliye Misafirhanesi, Gazi Kars Anadolu Lisesi, Kars Ticaret Odası Binası, Eski Ordu Evi Binası (SERKA Binası), Eski Rus Konsolosluk Binası, Eski Belediye Binası, İsmet Paşa İlkokulu, Eski Güzel Sanatlar Fakültesi Binası, Emniyet Müdürlüğü Binası resmi kurumlardan bazılarıdır. Hekim Evi (Cheltikov Otel), Tuncer Güvensoy Evi, Kar’s Otel, Aksuların Evi ise özel mülkiyetli yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Aleksander Nevsky Kilisesi (Fethiye Cami) bu dönemde yapılan askeri bir kilise olarak karşımıza çıkmaktadır.

3. Sonuç:

XIX. yüzyıl Kars yapıları genel olarak; Baltık mimarlık üsluplarının yansıdığı klasik rönesans üslubu, neoklasik, neogotik, barok, ampir üslupların bir arada görüldüğü Anadolu’da imar gören ve farklı üslup özelliklerinin Doğulu geleneğe bağlı kalınarak şekillenen bir Anadolu kenti haline dönüşmüştür.

Genel olarak değerlendirildiğinde Rus dönemi yapıları kentin önemli bir bölümünü kaplamaktadır. Farklı bir kültüre ve coğrafyaya ait bu yapı gruplarının günümüze kadar

korunmuş olarak gelmesi son derece önemlidir. Ve bu yapıların farklı amaçlar için olsa bile halen kullanılıyor olması Kars kenti için önemli bir değerdir. Bu bakımdan bu yapıların tanınmasını sağlamak daha kapsamlı bir koruma bilinci oluşturmak ve bunların sonraki nesillere aktarılmasını sağlamak bu çalışmanın temel amaçlarından biri olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kars, Baltık Üslup, Rus Dönemi.

JEL Kodları: Z10, Z11, Z13, Z19

Kaynakça

Gündoğdu, H. (2006). “Kars’ın Anıtsal Yapıları”, *Kars Beyaz Uykusuz Uzakta*, s.195-228.

Gündoğdu, H.(2007). “XIX. Yüzyıl Kars Yapılarına Baltık Mimari Üslubun Yansıması”, *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, S.18, s.79-88.

Ortaylı, İ.(1978). “Çarlık Rusyası Yönetiminde Kars”, *İÜEF. Tarih Enstitüsü Dergisi*, S.9, s.343-362.

Serbest, B., Demirci, N. S., 2007. Kars ve Çevresinde Rus Yönetimi (Karskaya Oblast 1878-1917), 38. *ICANAS Kongresi*, 10-15.09.2007, Ankara.

Türkan, S., Durak S. (2016). “ Kars’taki Rus Dönemi (1878-1918) Yapılarının Çatı ve Cephe Özellikleri” 8. *Ulusal Çatı & Cephe Sempozyumu*, 2 - 3 Haziran 2016, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fındıklı – İstanbul.

Doctrinal Evaluation of the Lesson of Human Rights, Citizenship and Democracy Which is Taught in Schools in the Scope of National Education Ministry

Deniz ACARAY¹

Extended Abstract

1. Introduction

Being the most common field of study of law whose main purpose is to provide the security of people and their rights, the violence is the most struggling reality of our age with the fact that it is enured to social and sensual being of human and social order's structural characteristics. While the destroying affects of this reality are discussed at both national and international level in order to understand underlying psycho-social affects, rules are set up via law providing sanctions and it is tried to reassure. In today's world, human rights are accepted as the whole of moral and understandings that are the basis of law; and they are also accepted essential for national legislative regulations.

Our country intended to become modernized and democratic since its establishment years and revolutinised for his cause. It is the education that principal for targeted level of development. Especially; teaching human rights in schools so as to internalise individually, socially and politically is an indispensable activity for our social and political being. Although the reflection and transmission of international progress and awareness of human rights to our country is pleasing; rising crime rates, sexual and gender based violence and many unjust practices continue to be a cause of sadness and fear. However; political participation (especially political participation of women) materialise at very low level despite the all constitutional and legal institutions, legislation refinement studies and progress of democratic regime of government. When we consider the relationship between political participation and awareness of citizenship with the education at this field; the importance of the lesson of human rights, citizenship and democracy comes to light. Enhancing the importance and situation of this lesson in education system, nondecremental violence in no way in community will be overcome. Children who learn liberty, equality, peace and justice within the scope of human rights understandings, conflict management in the class and school and carry them to life also internalising them, will live life as a mature, highbrow and fair person in society.

In this study; the lesson of Human Rights, Citizenship and Democracy which has been taught at primary school 4. Class level since 2015-2016 academic year in the scope of National Education Ministry is evaluated doctrinally. By this way, the deficiency and faults are tried to be determined in order to give some advice intending to contribute.

¹ Asst.Prof.Dr. Turkish National Police Academy, Institute of Security Science, Department of Criminal Justice, Doctorate: Ankara University Institute of Social Sciences Department of Public Law, denizacaray@yahoo.com

2. The Lesson Book Of Human Rights, Citizenship And Democracy of Primary School 4. Class

This book which is decided to be taught at primary school 4. Class level by National Education Ministry has been taught since 2015-2016 academic year. There are 6 units in it. Selected subtitles are told accompanied by 11 -12th century stories of Central Asia and Middle Eastern according to living conditions of that time. It is understood that teaching method with stories intend to attract students' attention but, it is foreseen that a semantic confusion will occur because of an interlace of historical terms. Especially while it must be aimed to simplify the contemporary terms of human rights like that democracy, republic, state of law; the overweight of legendary characters with emphasis on king, queen, master, prince, monarch, sultan, kadi doesn't comply with the scope and purpose of lesson, even it is thought that it would cause affect on the contrary. Except explanations of unit based in details, it is seen that the scope of units show inconsistency and muss in terms of link integrity. Moreover the book does not make a mention of state of law, republic, principle of seperation of powers, participation, non-governmental organisations, accountability that this is an important deficiency in terms of understandings of human rights and awareness of citizenship. Since reading and telling is not enough for realisation of learning, the most effective model of learning is "creative drama" pursuant to learning by experience but it doesn't take part within the context of book.

In the first unit; under the title of "human being" there are two subtitles that are "who is the strongest?" and "Health" accompanying two stories called "Seignory of Forty Days" and "His Holiness Hazer". These stories are successive. After then linking to stories right of education and child rights are touched briefly. Also, mentioning that "those are some of umpteen from Kars to Urfa among Kurds about Fazıl" afterwards an explanation is made about "Kurds", "Kurdish Literature" not preferring "Kurds rooted Citizens". And the expression of that "Turkey is our common homeland with Kurds" is remarkable since it is pretended as if Kurds were another – distinct nation in Turkey which constitute clearly a contradiction to Constitution of Republic of Turkey of 3rd article written that "The State of Turkey, with its territory and nation, is an indivisible entity. Its language is Turkish."

In the second unit; terms of right, freedom, responsibility are handled within 7 stories. Among them Republic of Kazakhstan, Republic of Turkey and Autonomous Republic of Chuvashia are touched briefly. But the reason of preference of these countries is not clear as well as the absence of explanation of the terms of republic, autonomy. Also, within the context of Autonomous Republic of Chuvashia it is told about Christian Turks without telling about religions totally. So it would probably cause confusion among students.

In the third unit; terms of justice and equality are told in company with 6 stories. Especially a story called "3 Buddies" is remarkable. In this story, hunt of a cows, a ram and a rooster by a lion, a wolf and a fox, the 3 Buddies and how the game meat is shared among fairly. Explanation of justice and equality and equilibrium among like that is almost wrong and dangerous as well as it may cause a matchup of the human being and animal nature.

Fourth, fifth and the sixth units contain same wrong construct, incoherency, irrelevant presentations of countries and autonomous regimes, omission of contemporary social living and understandings of Turkey in the sense of both cultural and administrative. Also the digression and disconnection among discussion questions constitute an impediment and a contradiction for objective learning outcomes.

3. Conclusion

In consequence of doctrinal analysis and evaluation of the lesson book of Human Rights, Citizenship and Democracy which has been taught at primary school 4. Class level since 2015-2016 academic year in the scope of National Education Ministry, two recommendations are presented:

1- Inaccuracy and deficiency that mentioned above must be remedied as soon as possible and it must be reviewed for 4th class pursuant their perception level immediately.

2- The best way out is to handle this book in the scope of human rights entirely pursuant to our country and contemporary world understandings and to write it once again comprising “creative drama” method that provides learning by experience. In order not to reproduce the same deficiency and inaccuracy editorial staff must involve an expert lawyer in the field of human rights law.

Keywords: Human Rights, Citizenship, Democracy, Education

JEL Codes: K38, I20, D70

MEB İlköğretim Okullarında Okutulan İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersinin Doktrin Temelinde Değerlendirilmesi

Geniş Özet

1. Giriş

Varoluş amacı insanların ve sahip oldukları hakların güvenliğini sağlamak olan hukukun en yaygın çalışma alanını oluşturan şiddet, duygusal ve sosyal bir varlık olan insanın varoluşuna ve toplumsal düzenin yapısal özelliklerine sirayet etmiş olmakla çağımızın en çok mücadele edilen gerçekliği. Bu gerçekliğin yıkıcı etkileri ulusal ve uluslararası düzeyde tartışılıp, temelinde yatan sosyo-psikolojik etkileri anlaşılmaya çalışılırken, hukuk aracılığıyla da kurallar getirilerek yaptırımlar öngörülmekte ve söz konusu etkileri giderilmeye çalışılmaktadır. Çağımız dünyasında hukukun temeli olarak kabul edilen değer ve anlayışların bütünü ise insan hakları olarak adlandırılmakta, bu değer ve anlayışlar ulusal hukuk düzenlemeleri için esas kabul edilmektedir.

Ülkemiz; Cumhuriyet’in ilk kuruluş yıllarından itibaren çağdaşlaşmaya ve demokratik bir ülke olmaya önem vermiş, bu uğurda önemli toplumsal ve siyasal inkılaplar hayata geçirmiştir. Hedeflenen gelişim düzeyine ulaşmada eğitimin önemi ilk sırada gelmektedir. Özellikle hem bireysel hem toplumsal hem de siyasal anlamda özümsemesi gereken değer ve bilgi birikimi olarak insan haklarının okullarda ders olarak okutulması, toplumsal ve siyasal varoluşumuz için olmazsa olmaz bir etkinliktir. İnsan hakları alanında uluslararası ölçekte gerçekleşen gelişme ve farkındalığın ülkemize yansımaları ve aktarımları mutluluk verici olmakla birlikte, suç oranlarının yüksekliği, cinsiyet ayrımcılığına dayalı şiddet eylemleri ve daha pek çok adaletsizlik pratikleri endişe ve üzüntü kaynağı olmaya devam etmektedir. Bununla birlikte, ülkemizde demokratik rejimin tüm anayasal ve yasal kurum ve kuruluşlarına,

mevzuat düzeltim ve ilerleme çalışmalarına rağmen, siyasal katılım (özellikle kadının siyasal katılımı) düşük seviyelerde gerçekleşmektedir. Siyasal katılım olgusunun yurttaşlık bilinci ve bu alanda verilen eğitim ile bağlantısı göz önüne alındığında, İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersinin önemi de ortaya çıkmaktadır. Bu dersin eğitim sistemimizdeki yeri ve öneminin artırılması ile toplumumuzda bir türlü azalmak bilmeyen şiddet eylemlerinin de önüne set çekilebilecektir. Özgürlüğün, eşitliğin, barış ve adalet gibi diğer insan hakları değerlerinin, çatışma yönetiminin okul ve sınıfta özümsemesini ve hayata aktarılmasını öğrenen çocuk, ileriki yaşlarında toplumun aydın, adil ve hoşgörülü bir bireyi olarak hayata atılacaktır.

Bu çalışmada; MEB ilköğretim 4. Sınıf düzeyinde 2015- 2016 eğitim -öğretim yılından itibaren okutulan İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersinin doktrin temelinde değerlendirilmesi yapılmaktadır. Ayrıca; hâlihazırda ulaştığı uygulama düzeyi gözönüne alınarak aksaklık ve eksiklikler tespit edilmeye çalışılmakta ve bazı öneriler getirilerek katkı sunulması yönünde çaba sarf edilmektedir.

2. İlköğretim 4. Sınıf İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Kitabı

Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilköğretim 4. Sınıf düzeyinde okutulmasına karar verdiği bu kitap, 2015-2016 Eğitim Öğretim yılında okutulmaya başlanmıştır. Kitapta 6 ünite bulunmaktadır. Seçilen konu başlıkları 11-12. Yüzyıllara ait Orta Asya ve Ortadoğu coğrafyalarının masallarıyla birlikte ele alınarak o dönem koşullarındaki toplumsal yaşam ile birlikte anlatılmaktadır. Dersin masallar üzerinden anlatımının, öğrencilerin derse daha fazla ilgi göstereceği düşünülerek tercih edilmiş olduğu anlaşılmaktadır ancak tarihsel dönemler açısından bir iç içe geçiş söz konusu olduğundan çocukların algısında bir karışıklığa yol açacağı öngörülmektedir. Özellikle demokrasi, cumhuriyet, hukuk devleti gibi çağımız dünyasının insan hakları açısından en önemli değerlerinin anlaşılır kılınması amaçlanmalı iken, masal çerçevesinde bey, han, padişah, hükümdar, şah, şehzade, vezir, kadı gibi masal kahramanlarının ders içeriğindeki ağırlıkları dersin amacıyla örtüşmemekte hatta tam tersi bir etki yaratabileceği düşünülmektedir. Ünite bazında yapılacak detaylı açıklamalar dışında genel olarak görülmektedir ki; ünite içerikleri, konu bütünlüğü açısından dağınıklık ve tutarsızlık arz etmektedir. Ayrıca; hukuk devleti, cumhuriyet, şeffaf yönetim, kuvvetler ayrılığı, hesap verebilirlik, katılım, sivil toplum örgütleri gibi konulara değinilmemektedir ki, bu durum insan hakları ve yurttaşlık değerleri bakımından çok büyük bir eksiklik olarak değerlendirilmektedir. Bu değerlerin okuyarak ya da anlatılarak öğrenilmesi de mümkün olmadığından, “yaşayarak öğrenme” ilkesi çerçevesinde bunu sağlayacak en etkili öğrenme modeli olan “yaratıcı drama” uygulamalarının da olmadığı görülmektedir.

İlk ünite “İnsan olmak” başlığı altında En Güçlü Kim? ve Sağlık konu başlıklarına ek olarak Kırk Günün Beyliği ve Hazreti Hazer adlı iki masal anlatılmaktadır. Bu masallar birbirinin devamı olan masallardır. Masal içeriği ile ilişkilendirilerek sonrasında eğitim hakkı ve çocuk hakları konularına kısaca değinilmektedir. Ayrıca bu masalların “Kars'tan Urfa'ya kadar Kürtler arasında Fazıl ile ilgili” anlatılan birçok masaldan biri olduğu bilgisi verilerek devamında bir alt başlık açılarak “Kürtler” hakkında bir kısa açıklama yapılmaktadır. Bu açıklama kapsamında “Kürt kökenli” yurttaşlarımız veya vatandaşlarımız gibi bir ifade yerine “Kürtler”, “Kürt Edebiyatı”, “Kürtlerle ortak yurdumuz Türkiye'dir.” gibi ifadelerin kullanımı ile ayrı bir millet – halk izlenimi yaratılarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 3. Maddesinin ilk fıkrasındaki “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bir bütündür. Dili Türkçedir.” hükmüne açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

İkinci ünite; hak, özgürlük ve sorumluluk kavramları ele alınmakta ve bu konular 7 masal ile birlikte anlatılmaktadır. Masal aralarında Kazakistan Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti ve Çuvaşistan Özerk Cumhuriyeti hakkında çok kısa bilgi verilmektedir. Ancak cumhuriyet ve özerklik kavramlarına değinilmediği gibi bu ülkelerin tercih edilme sebebi açık değildir. Ayrıca Çuvaşistan Özerk Cumhuriyeti hakkındaki içerikte Hristiyan olan Türklerden bahsederek dini inanç ile ilgili kafa karışıklığına yol açabilecek bir anlatım bulunmaktadır.

Üçüncü ünite; adalet ve eşitlik değerleri 6 masal ile birlikte anlatılmaktadır. Bu ünite özellikle Üç Kafadar adlı masal çok dikkat çekicidir. Aslan, kurt ve tilkinin; bir öküzü, koçu ve horozu nasıl avlayarak adaletli bir şekilde paylaştıkları anlatılmaktadır. Adalet ve eşitlik kavram ve değerleri ile dengesinin bu şekilde avlanma – av paylaşımı çerçevesinde anlatılması hem çok yanlış hem de insan doğası ile hayvan doğasını eşleştirmeye götürebileceği açısından tehlikeli olduğu düşünülmektedir.

Dördüncü, beşinci ve altıncı ünitelerde de benzer yanlış kurgular ve ayrıca cümle bozukluklarının olması, konu ile ilgisi olmayan ülke – özerk cumhuriyetlerin kısa tanıtımı, ülkemizin güncel toplumsal yaşayışı ve değerlerinin hem kültürel hem de yönetsel açıdan ihmal edilmiş olması, tartışma sorularının dağınık ve birbirinden kopuk yapısı bu ders kapsamında amaçlanan kazanımların edinilmesine büyük oranda aykırılık ve engel teşkil etmektedir.

3. Sonuç

MEB ilköğretim 4. Sınıf düzeyinde 2015- 2016 eğitim -öğretim yılından itibaren okutulan İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersinin doktrin temelinde yapılan inceleme ve değerlendirilmesi sonucunda iki önemli karar tavsiyesi sunulmaktadır:

1- Yukarıda kısaca bahsedilen eksiklik ve yanlışlıkların en kısa zamanda giderilerek kitabın ilköğretim 4. Sınıf öğrencilerinin anlama düzeyine göre yeniden elden geçirilmesi acil bir gerekliliktir.

2- Yapılabilecek en doğru uygulama ise; bu ders kitabının, İnsan Hakları temel kavram ve değerlerini daha bütünsel bir yaklaşımla ülkemiz ve çağımız dünyası temelinde ele alıp, yaşayarak öğrenmeyi sağlayan “yaratıcı drama” yöntemini modelleyerek yeniden yazılması olacaktır. Bu yeniden yazma işleminin yukarıda belirtilen yanlışları tekrarlamaması için kadrosunda ayrıca İnsan Hakları alanında uzman bir hukukçunun da görevlendirilmesi faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakları, Yurttaşlık, Demokrasi, Eğitim

JEL Kodları: K38, I20, D70

References

Acaray, D. (2014), *Siyasal Katılma Yolu İle İnsan Haklarının Korunması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Kamu Hukuku ABD.

Çeçen, A. (2000) *İnsan Hakları*, Genişletilmiş 3. Basım, Savaş Yayınevi.

Dahl, Robert A., (2010) *Demokrasi Üzerine*, Çev: Betül Kadioğlu, 2. Baskı, Phoenix Yayınları.

Kalabalık, H. (2009) *İnsan Hakları Hukuku*, 2. Baskı, Seçkin Yayınları.

Kapani, M. (1993) *Kamu Hürriyetleri*, 7. Baskı, Yetkin Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2007) *İnsan Hakları Kavramları Ve Sorunları*, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Tanör, B. *Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu*, 3. Baskı.

Tiedeman, P. "Uluslararası İnsan Hakları Bakış Açıklarına Göre İnsan Onuru ve İnsan Hakları İlişkisi", *Güncel Hukuk*, Kasım 2010/11-83, Çev: Prof. Dr. Yener Ünver

Ülger, M., Dombaycı, M.A. & Feyzioğlu, Y. (2016), *İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi*, İkinci Baskı, MEB Devlet Kitapları.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

Advergaming in Open Simulator Games (Second Life)

Gültekin AKENGİN¹, Kübra ÇİÇEKLİ²

Extended Abstract

1. Introduction

The Internet, and digital technology, is an inseparable part of the game, advertising and design. The virtual platforms that can be described as the projection of reality have almost eliminated the difference between real need and virtual need. Game ads, made up of adverb and game words, which can be called an advanced level of advertising, have opened a new path to the advertising and gaming world. Advergame has different uses besides marketing elements such as purchasing, branding, communication, promotion, mindfulness.

In the world of marketing, the concept of brand is a factor of choice for the consumer. Brands need to use their communication paths effectively to reach their consumers and their ads are an important communication tool. Virtual reality is now seen in all areas of our lives. Advergames have also attracted the attention of brands since the gaming industry has developed, and they have the power to appeal to very different masses in different fields.

The aim is to examine the consequences of the advergames reaching the mass of the consumer and the advertising industry.

The method, Advergames in Second Life, which is the Opensimulator game, involves advertising, branding, design and so on. And will be discussed and exemplified.

2. Virtual Experience, Reality Simulation Second Life

Secondlife Linden Lab (1999) is an OpenSimulator game that was launched in 2003. The purpose of the establishment was to provide a new unlimited environment for people with disabilities and to have a variety of platforms apart from these two areas that have changed over the years, although distance education has emerged. OpenSimulator is an open-source, multi-platform, multi-user 3D application server, offering users the ability to design and add content, sell and buy in-game. It has its own script language.

There is a transferable "Linden Dollar (L \$)" currency equivalent to 1L \$ = 0.40 \$. As of September 7, 2016, there have been 47, 331, 992 records for Second Life so far. An average of 10, 000 to 14,000 new records are set daily for Second Life. The platform offers an unlimited, free virtual world to its users.

¹ Gazi University, Faculty of Art and Design, Graphic Design Department, gultekinakengin@gmail.com

² Gazi University, Institute of Fine Arts, Graphic Design Department, kubracicekli@gmail.com

3. Exemination of Advergemes in Second Life

This game, which is limited only to the imagination of the user who is trying to experience, attracts, adds dependency and prolongs the online time of the player, attracted attention of big brands and brands have published Advergemes on this platform.

It is almost necessary to pay attention to the specified headers for an effective Advergaming application. When the game is played, it should not be squeezed and away from the product. The customer should have fun while playing the game. It is not just for advertising purposes. Consumer / player should be unobstructed and immovable front panel in a short time (Ilgin, 2013: 28).

Visual 3. An Advergame from Google in Second Life

Visual 3.1. Vestel's Second Life Advergame

Vestel, a Turkish brand, rented an island in Second Life and opened its own store and exhibited its products in this store. It aims to provide a fun experience by organizing various activities such as ballooning, music broadcasts, parties, concerts.

Visual 3.2. Vodafone's Second Life Advergame

5. Conclusion

The Advergames that they gave in Second Life helped create awareness among similar products in a branded competitive environment. Virtual experience gives consumers the opportunity to experience the screen at the beginning without seeing the product yet. This directly affects the purchasing behavior of the consumer. It increases the selectivity of the brand through the idea of how the product it experiences can be. Users of the game have been able to stay online longer, Advergame also prolongs its life. It is accessible to every user and everywhere in the world. Being economically more affordable and more diversifiable than other advertising tools reveals that gaming advertising is a more preferable tool in communication and advertising. While the buyer usually misses the message in advertisements, the game is also successful in attracting the attention of the target to the message, keeping the user's attention alive by offering an entertaining experience. Advergames, which do not overwhelm consumers with classical messages and visuals, make fun of brand and advertising buyers, but also enable consumers to share their positive experience with other buyers.

Keywords: Advergaming, In-Game Ads, Advergame, Opensimulator

JEL Codes: M37

Opensimulator Oyunlarda Advergaming (Second Life)

Geniş Özet

1. Giriş

İnternet ve dijital teknolojilerin günümüze getirdiği oyun, reklam ve tasarımın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Gerçekliğin izdüşümü olarak tabir edilebilecek sanal platformlar gerçek gereksinim ve sanal gereksinim arasındaki farkı neredeyse kaldırmıştır. Reklamcılığın ileri bir seviyesi olarak adlandırılabilir, *adver* ve *game* kelimelerinden oluşturulmuş oyun reklamları, reklamcılık ve oyun dünyasının önüne yeni bir yol açmıştır. Advergame'lerin satın alma, marka, iletişim, tanıtım, akılda kalıcılık gibi pazarlama öğelerinin yanında farklı kullanım alanları da bulunmaktadır.

Önemi, pazarlama dünyasında Marka kavramı tüketici için bir seçilme etkenidir. Markaların iletişim yollarını tüketicisine ulaşmak için etkili bir şekilde kullanması gerekmektedir ve reklamları önemli bir iletişim aracıdır. Sanal gerçeklik artık yaşamımızın her alanında görülmektedir. Advergame'ler de oyun endüstrisi geliştikinden beri markaların ilgisini çekmiştir, çok geniş kitlelere farklı farklı alanlarda hitap etme gücüne sahiptir.

Amaç, Advergame'lerin oyun ve reklam endüstrisinin tüketici tarafından deneyimlenmesinin kitlelere ulaşmasının sonuçlarını incelemektir.

Yöntem, Opensimulator oyun olan Second Life'teki Advergame'ler reklam, marka, tasarım vb. öğeleri çerçevesinde incelenecek ve örneklendirilerek tartışılacaktır.

2. Sanal Deneyimleme, Gerçeğin Simülasyonu Second Life

Secondlife Linden Lab'ın (1999), 2003 yılında kullanıma açtığı opensimulator bir oyundur. Kuruluş amacı aslında engelli insanlara yeni bir sınırsız ortam sunmak ve uzaktan eğitim çıkışlı olsa da, yıllar içerisinde değişmiş bu iki alan dışında çeşitli platformlara sahip olmuştur (http://wiki.secondlife.com/wiki/History_of_Second_Life). OpenSimulator, açık kaynak kodlu bir çoklu-platform, çoklu kullanıcı 3D uygulama sunucusu olması kullanıcılara oyun içerisinde tasarım yapabilme ve içerik ekleme, satma ve satın alma gibi olanaklar sunmaktadır. Kendine özgü bir script dili mevcuttur (http://opensimulator.org/wiki/Main_Page).

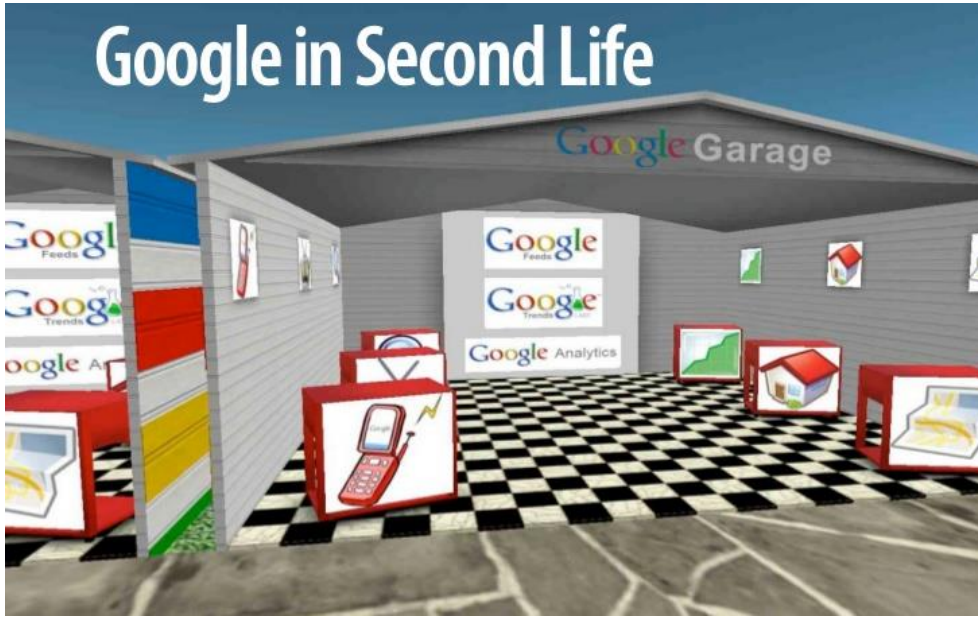
1L\$ =0,40 \$ denk gelen, aktarılabilen "Linden Dollar (L\$)" para birimi vardır. 7 Eylül 2016 itibarıyla, bugüne kadar Second Life için 47, 331, 992 kayıt olmuştur. Second Life için her gün ortalama 10, 000 ile 14, 000 arasında yeni kayıt saptanmıştır (<https://danielvoyager.wordpress.com/2016/09/07/second-life-statistics-september-2016-update/>). Platform kullanıcılara sınırsız, özgür bir sanal bir dünya sunmaktadır.

3. Second Life İçerisinde Yer Alan Advergame'lerin İncelenmesi

Deneyimleyecekleri sadece kullanıcının hayal gücüyle sınırlı olan, cezbeden, bağımlılık yaratıp oyuncunun çevrimiçi olma süresini uzatan bu oyun, büyük markaların ilgisini çekmiş ve markalar bu platformda Advergame'ler yayınlamışlardır.

Etkin bir advergaming uygulaması için belirtilen başlıklara dikkat edilmesi neredeyse gereklilik halini almıştır. Oyun oynanırken sıkılmamalı ve üründen uzaklaşmamalıdır. Tüketicilere oyun oynatırken eğlendirmelidir. Sadece reklam amacı gütmemelidir. Tüketicileri/oyuncuyu kısa süre içerisinde sıkılmamalı, sürükleyici etkisi ön planda olmalıdır (İlgin, 2013:28).

Görsel 3. Google'ın Second Life'ta Verdiği Bir Advergame

Görsel 3.1. Vestel'in Second Life'ta Verdiği Bir Advergame

Bir Türk markası olan Vestel Second Life'ta bir ada kiralarak kendi mağazasını açmış ve ürünlerini bu mağaza içerisinde sergilemiştir. Oyunculara balon gezisi, müzik yayını,

partiler, konserler gibi çeşitli etkinlikler düzenleyerek, eğlenceli bir deneyimleme sunmayı amaçlamıştır.

Görsel 3.2. Vodafone'un Second Life'ta Verdiği Bir Advergame

4. Sonuç

Second Life'ta verdikleri Advergame'ler markalara rekabet ortamında birbirine benzeyen ürünler arasında bir farkındalık yaratmasını sağlamıştır. Sanal deneyimleme tüketiciye daha henüz ürünü görmeden ekranı başında deneyimleme fırsatı vermektedir. Bu da tüketicinin satın alma davranışını doğrudan etkilemektedir. Deneyimlediği ürünün nasıl olabileceğine dair fikir edinebilmesi sayesinde markanın seçilebilirliğini arttırmaktadır. Oyunun kullanıcıları daha uzun süre çevrimiçi kalmalarını sağlaması, Advergame'lerin de ömrünü uzatmaktadır. Her kitleden ve dünyanın her yerinden kullanıcıya erişmesi sağlanmaktadır. Diğer reklam araçlarından ekonomik olarak daha uygun ve daha çeşitlendirilebilir olması oyun reklamların iletişim ve reklamcılık alanında daha tercih edilebilir bir araç olduğunu ortaya koymaktadır. Alışlageldik reklamlarda alıcı mesajı kaçırırken, oyun reklam ayrıca eğlenceli bir deneyim sunarak kullanıcının dikkatini canlı tutarak hedef kitlenin dikkatini asıl mesaja çekerken başarılı olmaktadır. Klasik mesajlar ve görsellerle tüketiciyi bunaltmayan Advergame'ler, marka ve reklam alıcıları arasında zorunluluk hissettirmeyen, eğlenceli ayrıca tüketicinin olumlu deneyimini diğer alıcılara da paylaşabilmesini sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Advergaming, Oyun İçeri Reklamlar, Advergame, Opensimulator

JEL Kodları: M37

References

- History of Second Life. (2012).
http://wiki.secondlife.com/wiki/History_of_Second_Life (01.06.2017)
- OpenSim(ulator) Nedir?
(http://opensimulator.org/wiki/Main_Page). (01.06.2017)
- Second Life Statistics. (2016).
(<https://danielvoyager.wordpress.com/2016/09/07/second-life-statistics-september-2016-update/>). (01.06.2017)
- ILGIN, H. Ö. (2013) “Advergaming ve Marka İlişkisi” *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication– TOJDAC*, 3(1):24-33
<https://www.slideshare.net/nicmitham/brands-in-virtual-worlds>

The Impact of Architectural Settings on Human Psychology

Hacer MUTLU DANACI¹

Extended Abstract

1. Introduction

Humans have constructed architectural settings in order to meet various needs including shelter, resting and entertainment. The quality of these settings have a significant effect on human psychology and this issue has been the subject of many studies on quality of life. For example vandalism is less common in urban spaces that are clean and tidy. Previous studies have proven that people are less likely to harm an environment that is well designed and well kept. However, people are inclined to act careless in poorly maintained and littered environments with the justification that others have done the same. Social crime rates are most often directly associated with the living conditions of that society. Having said that, crime rates still cannot be reduced beyond a rate even in very developed societies. Because when basic needs and visual comforts have been provided for people, then the nature of crime changes significantly due to problems stemming from discontent, which consequently leads to other factors.

2. The Impact of Architectural Settings on Human Psychology

Space is one of the actors in the interaction between space and user and we find the broadest definition of space in Eczacıbaşı Encyclopaedia of Art (1997). There space is defined as the “fragment of space limited by human intervention” and the essential essence of architecture. According to Izgi (1999) space is based on perceiving and anticipating the feelings it evokes and has an unmeasurable intangible dimension. What characterises a space is this intangible asset. It is a known fact that the architectural quality of a space which includes cleanliness, light, structural design ratios, ergonomics and colour have different effects on human psychology. Architectural components that have an effect on psychological perception (Günel & Esin, 2007) are the ratios of a) structure form, b) colour, c) light, d) acoustics, e) landscaping and f) space. For example, children attending kindergarten in spaces that have circular forms were found to be calmer compared to children in angled spaces, however the same children had a harder time making decisions. Colour has a very important effect on human psychology. In restaurants, red and yellow is used if people are preferred to eat and leave quickly. On the other hand, blue and green is used in places like taverns where people dine for longer periods of time. By altering the intensity and quality of light it is easily possible to create calmer, more energetic, romantic or spiritual environments. A space will soon become disturbing if it has unbearable levels of echo inside due to the absence of sound insulation. That is why, in order to make a space acoustically comfortable soft, fluffy textures are used to absorb high pitch tones while certain panels are used to absorb low pitch tones. It is known that green

¹ Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, hacermutlu@gmail.com

spaces give a relaxing feeling and incorporate an aesthetic value to space. Even the ratio of length to width determines whether a space feels spacious or confined.

The cultural and psychological background of the user also shapes the psychological impact a space has on people. For example, a past experience might cause specific colours to invoke different perceptions. While in some cultures the colour black is associated with pessimism, in others it is regarded as holy. Our cultural background shapes our preferences to a certain extent. Questionnaire studies have shown that there is generally a positive relation between a person's nationality and the results. In most cases it is a favourable advantage for the user and designer to come from a similar cultural background.

Spaces should also meet the subjective requirements of a person such as privacy and personalisation. For example, Alzheimer's patients have been found to suffer more severely from the symptoms after they are removed from their usual setting for treatment. Communication with the user and addressing the needs of the user are also important components in the design stage. Because beauty and comfort standards are relative concepts. Strong communication between the architect and the user requires spending time together. Rather than have designers make guesses about the emotional outcomes that might be perceived by the user, the user should incorporate his or her perceived emotions into the design process in order to significantly improve the quality of design.

3. Conclusion

In some cases, people might not feel comfortable inside aesthetically successful designs. For example, a design that only uses white might initially be perceived as striking and successful, but people can soon find themselves disturbed or bored of excess light in the environment. Or, someone who has associations of sadness with the colour blue might develop negative feelings about a blue space. Architecture falls into many variable factors in the question of design.

In conclusion, it is hard to set rules about specific architectural settings giving psychologically positive feelings to people. However, just like a general perception of aesthetics, we are inclined to find a place psychologically comforting if the majority feels that way. The success of an architectural project lies in its ability to equally meet the physiological and psychological needs of humans.

Keywords: Architecture, Human Psychology, Environment/Setting.

Mimari Ortamların İnsan Psikolojisine Olan Etkisi

Geniş Özet

1. Giriş

İnsanoğlunun barınma, dinlenme, eğlenme gibi ihtiyaçlarını karşılamak için kendisine inşa ettiği mimari ortamların kalitesinin insan psikolojisinde ne kadar etkili bir unsur olduğu yaşam kalitesi için önemli araştırılan bir konudur. Örneğin ortak kullanılan kentsel alanlar ne

kadar temiz, düzenli olursa o oranda vandallığı engellemiş olursunuz. Daha önce yapılmış araştırmalara göre iyi tasarlanmış temiz bir ortamda insanlar ortama zarar vermekten çekinmektedir. Ama ortam zaten bakımsız ve pis ise; nasıl olsa herkes yapmış diyerek, aynı kötü davranışı o da yapmaktadır. Bir toplumdaki suç oranları ile o toplumun yaşam ortamları arasında çoğu zaman doğru bir orantı bulunmaktadır. Ancak şu da bilinmektedir ki, çok gelişmiş toplumlarda dahi suç oranları belli bir oranın altına düşürmek mümkün olamamaktadır. Çünkü insanların temel ihtiyaçları ve görsel konforları ihtiyaçları karşılandığında, bu kez tatminsizlikten doğan bir problem olarak büyük oranda suçun niteliği değişmekte ve farklı etkenler ortaya çıkmaktadır.

2. Mimari Ortamların İnsan Psikolojisine Olan Etkisi

Mekân-kullanıcı iletişimde aktörlerden birisi olan mekânın en geniş tanımına Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi'nde (1997) rastlarız. O tanımda mekân; “uzayın insan eliyle sınırlanmış parçası”dır ve mimarlığın vazgeçilmez özünü oluşturur. İzgi'ye (1999) göre mekânın duygular üzerindeki etkilerinin algılanmasına ve sezinlenmesine dayanan ve ölçülemeyen soyut bir boyutu vardır. Mekâna özelliğini veren de bu soyut değerdir. Yaşadığımız iç ve dış mekânların temizliği, aydınlığı, yapı tasarım oranları, ergonomikliği, rengi yani kısacası mekânların mimari kalitesinin insan psikolojisini farklı şekillerde etkilemekte olduğu bilinmektedir. Psikolojik algılamada etkili olan mimari bileşenler (Günel ve Esin, 2007) a) yapı formu, b) renk c) ışık, d) akustik, e) peyzaj f) mekânın oranlarıdır. Örneğin dairesel formlara sahip mekânlarda yaşayan kreş çocuklarının, köşeli formlara sahip mekânlardaki çocuklardan daha sakin ama karar vermekte daha çok zorlandıkları görülmüştür. Rengin insan psikolojisine olan etkisi oldukça önemlidir. İnsanların yemeklerini çabuk yiyip girmesini istediğimiz lokantalarda kırmızı ve sarı, uzun süre oturmalarını istediğimiz örneğin meyhanelerde mavi ve yeşil renk tercih edilmektedir. Işığın şiddeti, kalitesi ile oynayarak her zaman daha dingin, daha hareketli, romantik, eğlenceli, ruhani mekânlar yaratmak mümkündür. Eğer bir mekânda ses yalıtımı olmadığı için insanın dayanabileceğinden fazla yankı varsa mekân rahatsız edicidir. Bu yüzden ince sesleri yutmak için yumuşak tüylü dokular, kalın sesleri yutmak için de bazı levhalar vb. kullanılarak mekân akustik açıdan konforlu hale getirilir. Yeşil alanların insanı her zaman rahatlattığı, mekânlara estetik değer verdiği bilinmektedir. Mekânın eni ve boyu arasındaki oran, o mekânın ferah olmasını ya da olamamasını belirlemektedir.

Kullanıcının kültürel ve psikolojik geçmişi de mimari ortamların insan psikolojisine olan etkisi üzerinde etkilidir. Örneğin kişinin geçmişinde yaşanan bir olay onun bir renk üzerinde farklı algılamalarda bulunmasını sağlayabilmektedir. Bazı kültürlerde siyah karamsarlığı ifade ederken, bazı kültürlerde kutsal olabilmektedir. Kültürel geçmişimiz bizim beğenilerimizi belli ölçülerde her zaman etkilemektedir. Yapılan anket çalışmalarında kişinin milliyeti ile sonuçlar arasında genellikle olumlu bir ilişki gözlemlenmektedir. Bu arada kullanıcı ve tasarımcının aynı kültür özelliklerine sahip olması olumlu bir sonuç için avantaj sayılabilmektedir.

Ayrıca bir mekân kişinin mahremiyet, kişiselleştirme gibi öznel ihtiyaçlarını da karşılamalıdır. Örneğin alzheimer hastaları bugüne kadar yaşadıkları mekânlardan tedavi için koparıldıkları zaman hastalıklarının daha ağır bir şekilde ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Tasarım aşamasında kullanıcı ile olan iletişim ve kullanıcı istekleri de çok önemlidir. Çünkü güzellik ve konfor şartları göreceli kavramlardır. Mimarın kullanıcı ile iyi iletişim kurması gerekiyorsa bir süre beraber vakit geçirmesi gerekmektedir. Tasarımcıların, kullanıcıları

tarafından algılanacak duyuşal sonuçları tahmin etmek yerine, kullanıcının algıladığı duyuşal sonuçları yeni tasarım süreçlerine katması, tasarım kalitesini büyük ölçüde artıracaktır.

3. Sonuç

Bazen estetik açıdan çok başarılı olan tasarımlarda insanlar kendilerini konforlu hissedemezler. Örneğin tamamen beyaz kullanılan bir tasarım ilk anda çarpıcı ve başarılı algılanırken bir süre sonra insanlar kendilerini fazla ışıktan rahatsız ya da sıkılmış bulabiliyorlar. Ya da örneğin insanın geçmişinde maviye olan bir üzüntü çağrışımı ona o mekân hakkında kötü imgeler vermektedir. Mimarlık tasarım probleminde birden çok değişken faktör içinde yer almaktadır.

Sonuç olarak şu mimari mekânlar kişilerin psikolojik açıdan kendini iyi hissettirmektedir kurallarını koymak zordur. Ancak çoğunluğun güzel bulduğunu güzel kabul ettiğimiz gibi çoğunluğun kendini iyi hissettiği mekânları psikolojik konfor açısından başarılı buluyoruz. Bir mimari projenin başarısı, insanın fizyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarını aynı ölçüde karşılayabilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık, İnsan Psikolojisi, Ortam.

References

- Günel B., Esin, N. (2007). “İnsan – Mekân iletişim modeli bağlamında konutta psikososyal kalitenin irdelenmesi” *itüdergisi/a mimarlık, planlama, tasarım*,6 (1):19-30.
- İzgi, U. (1999). *Mimarlıkta Süreç –Kavramlar, İlişkiler*. İstanbul, YEM yayınları.
- Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi (1997). *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*. İstanbul, YEM Yayınları.

Observations of Dutch traveller Nicolaas Witsen (1641-1717) on *North & East Tartaria* and the *Seyahatname* of Evliya Çelebi (1611-1682)

Mustafa GÜLEÇ¹

Extended Abstract

Introduction

This study brings together two contemporary intellectuals from different camps i.e. the West and the East. Nicolaas Witsen is a Dutch traveler and statesman. He lived almost in the same period as the Ottoman traveler Evliya Çelebi. These two intellectuals from West and East have a common feature in terms of time and places, where they traveled. However, they have differences with regard to aim and scope of the work, which they had delivered. It is thus my aim to compare the features of these two leading figures in the same era and their impact on their own society.

Witsen and Çelebi in their own context

Nicolaas Witsen (1641-1717) was a Dutch statesman, who served as mayor of Amsterdam several times. He was also a director of the *VOC* (Dutch Colonial Company: United East Indies Company) and very fond of science and art in his time. He wrote books about shipbuilding and a completely unknown part of the world in those times: *Tartaria*, which is today Siberia and Mongolia (Central Asia and Far East). His extensive travel book is called *Noord en Oost Tartarye* (1692), of which he made a detailed map in 1687. With his remarkable performance he managed to gain even the friendship of Russian Tsar Peter the Great. Witsen was curious about almost everything in scientific terms (geography, math, physics, biology, linguistics, culture and religion). He was also a prominent figure of the bourgeoisie in Amsterdam. He believed in creation of welfare through stimulation of international trade (i.e. building advanced ships in order to make tremendous progress in trade). He described *Tartaria*, by means of which he tried to find a shorter Northern route to Dutch colonies. By doing this, he also analyzed languages and culture of the region for the first time in the Netherlands. He had contacts with famous scientists of his time such as Christiaan Huygens, Antoni van Leeuwenhoek, Jan Swammerdam.

Evliya Çelebi, on the other hand, was a passionate Ottoman traveler, who made journeys from Central Europe to Iran, from Ukraine to Sudan; from the famous cities known as *Kızılelma* (Red Apple / Golden Apple i.e. Western European Capitals not yet conquered by Ottomans) to unknown ports in Somalia. The *Seyahatname* is a window to the Ottoman *zeitgeist* in the 17th century.

¹ Associate Professor Dr. at Ankara University, Faculty of Languages and History-Geography, Department of Dutch Language & Literature; mustafagulec@hotmail.com

Conclusion

When we compared the aim and text structure of these two travelers, we see clearly that Witsen had from the very first moment an economic and commercial motive in pursuing a route to far-away lands from his homeland i.e. the Netherlands, while Çelebi gives us an impression of being on an emotional and romantic trip to these foreign lands rather than an analytic trip in order to get to know more their about scientific, technical and finally economic potentials.

Thus, the comparison, which I have made in the framework of this paper in the works by these two contemporary writers i.e. Witsen and Çelebi has shown the mentality line both in the West and the East in the 17th century. In the west and naturally in the Netherlands we observe a growing scientific, technical and commercial interest towards the rest of the world, whereas we do not find similar kind of breakthrough in the Ottoman territories.

I have elaborated on cultural and philosophical priorities within the two different contexts and I have given a brief account of what this analysis could yield in terms of the historical development of two different cultural settings. The major changes in two different societies in the 17th century must have led to current social and commercial tendencies in two different cultural contexts.

Keywords: Cultural Context, *Zeitgeist*, Orient, West, Dutch, Social Transformation, Progress, Historical Process, Ottoman Empire, Turks.

JEL Codes: Z13, Y80, B19

References

Çelebi, Evliya. Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi, II cilt. Seyit Ali Kahraman & Yücel Dağlı (eds.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Tezcan, Nuran; Semih Tezcan & Robert Dankoff. 2012. Evliya Çelebi: Studies and Essays Commemorating the 400th Anniversary of his birth. Ankara: Republic of Turkey, Ministry of Culture and Tourism Publications.

Witsen, Nicolaas. *Noord en Oost Tartarye, Ofte Bondig Ontwerp Van eenig dier Landen en Volken Welke voormaels bekend zijn geweest. Beneffens verscheide tot noch toe onbekende, en meest nooit voorheen beschreve Tartersche en Nabuurige Gewesten, Landstreeken, Steden, Rivieren, en Plaetzen, in de Noorder en Oosterlykste Gedeelten Van Asia En Europa Verdeelt in twee Stukken, Met der zelviger Land-kaerten: mitsgaders, onderscheide Afbeeldingen van Steden, Drachten, enz. Zedert naeuwkeurig onderzoek van veele Jaren, door eigen ondervondinge ontworpen, beschreven, geteekent, en in 't licht gegeven* (Amsterdam MDCCV. First print: Amsterdam, 1692; Second edition: Amsterdam, 1705. Reprint in 1785)

Prayers and Curses in Diyarbakır and Bismil Dialects

Ahmet BAŞKAN¹

Extended Abstract

1. Introduction

In this study, it was aimed to evaluate the prayers and curses in Diyarbakır Dialect (Erten, 1994) and Bismil Dialect (Başkan, 2012) and evaluate them in terms of phonetics and morphology. In addition, original vocabulary in prayer and curse will be revealed.

2. Theoretical Framework

In *Turkish Dictionary* (2011), *prayer* is defined as "the religious text said for begging to God"; *curse* is defined as "asking for someone to be in a bad state".

Both *prayer*, which means pleading to God by asking for something or not in order to demand goodness, and *curse* which was made in order to ask for evil has always held an important place in all periods of social life and at every belief level throughout history (Ersoylu, 2012: 10).

Expressions in prayers and curses give important clues about the beliefs, thoughts and traditions of the societies. Besides, the vocabulary in prayers and curses are also important materials for language. Because phonetic and morphological features and structures of the words bear traces of the dialect characteristics of the places where the prayers and curses are gathered.

3. Findings

In this section, original prayers and curses in the dialects of Diyarbakır and Bismil were evaluated:

3.1. Prayers in Diyarbakır Dialect

- *Toruntaht olasan!*

This prayer means that one wish for another one to live for a long time. The word "toruntaht" in the prayer means "the person who sees the grandson of his/her grandson"

¹ Research Assistant, Dicle University Ziya Gökalp Faculty of Education, Department of Turkish Language Education, ahmet.baskan@dicle.edu.tr

As can be seen, although in standard Turkic the second optative mood is *-sın*, in Diyarbakır dialect it is *-san* or *-sen*. This prayer can be translated as "*Torununun torununu göresin!*" to the Standard Turkic.

- *Ayağ ucun pınar, baş ucun göl ola!*

It is a phrase expressed as the wish of a person to live comfortably and peacefully. In the word of "ayağ, the strong consonant /k/ turns into /ğ/ as a typical feature of Diyarbakır dialect.

- *Görüne nurlar yağa!*

It is a prayer said for people who died. The word of *gör* is Persian origin (Persian form is *gūr*) and means "grave". This prayer can be seen as the equivalent of "*Nurlar içinde yatsın!*" in Standard Turkic.

3.2. Prayers in Bismil Dialect

- *Elin at toprağa altın ossun!*

This prayer is the equivalent of "*Tuttuğun altın olsun!*" in Standard Turkic. The phrase of "*elini atmak*" means "*gripping*". Besides, as a phonetic feature of Bismil dialect, in the word of "*ossun*", the consonant /l/ assimilated to /s/.

3.3. Curses in Diyarbakır Dialect

- *Allah belan, köpek selan vere!*

The phrase means "*I wish God curse you and dogs declare this!*". It is an example that shows the richness and expression power of dialects. As a feature of Diyarbakır dialect, accusative suffixes are hidden in the words "*belan*" ve "*selan*".

- *Peppig olasan!*

This curse expresses the desire of someone to cry, to crawl, to die. The word "*peppig*" means "*death agony*" in Diyarbakır dialect.

3.4. Curses in Bismil Dialect

- *Yağlı kurğuşuna gidesin!*

This curse expresses the wish of the person to be killed with a gun. The word "*kurğuşun*" is the equivalent of "*kurşun*" ("*bullet*" in English) in Standard Turkic. This word bears the stamp of the words "*kurugjun*" and "*kurşaşun*" in the ancient periods of the Turkic (see *Kisasü'l-Enbiyâ* 1997: 400 and *Divanü Lugat-it-Turk* 2006: 384).

4. Conclusion

Just like ballads and lullabies, prayers and curses are mostly oral products of the people. Expressions in prayers and curses show art and expression power and language dominance of people.

In addition, the archaic vocabulary in these products bears significant traces of the depth of Turkic. In this context, all these products, which are fed from the same source, should be regarded as the most important richnesses of the language and should be conscious of transferring these to the new generations.

Keywords: Diyarbakır Dialect, Bismil Dialect, prayer, curse.

Diyarbakır ve Bismil Ağzlarında Yer Alan Dualar ve Beddualar

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmada, *Diyarbakır Ağzı* (Erten, 1994) ile *Bismil Ağzı* (Başkan, 2012) adlı eserlerde yer alan dualar ve beddualar incelenerek ses ve şekil bilgisi açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca dua ve beddualarda yer alan özgün söz varlıkları da ortaya konacaktır.

2. Kuramsal Çerçeve

Türkçe Sözlük'te (2011) *dua*, “Tanrı’ya yalvarma, yakarış için söylenen dini metin”; *beddua* ise “birinin kötü duruma düşmesini gönülden isteme, ilenme, ilenç kargış” şeklinde tanımlanmıştır.

İyiliği istemek amacıyla bir şeyin olmasını veya olmamasını dileyerek Yaradan’a yalvarıp yakarma anlamına gelen dua da, kötülüğü istemek amacıyla yapılan beddua da tarih boyunca toplumsal hayatın her döneminde ve her inanç düzeyinde önemli bir yer tutmuştur (Ersoylu, 2012: 10).

Dua ve beddualarda yer alan ifadeler toplumların inanç, düşünce ve gelenekleri hakkında önemli ipuçları verir. Bunun yanında, dua ve beddualarda yer alan söz varlıkları da dil için önemli malzemelerdir. Zira sözcüklerin ses ve şekil özellikleri ile cümlelerin yapıları dua ve bedduaların derlendiği yerlerin ağız özelliklerinden izler ortaya koyar.

3. Bulgular

Bu bölümde Diyarbakır ve Bismil ağzında yer alan özgün dualar ve beddualar ortaya konarak değerlendirilmiştir:

3.1. Diyarbakır Ağzında Yer Alan Dualar

- *Toruntaht olasan!*

Uzun ömür dilemeyi ifade eden bir duadır. Duada yer alan “toruntaht” sözcüğü ‘torununun torununu gören kişi’ anlamına gelmektedir. Görüldüğü üzere, ölçünlü Türkçede istek kipinin ikinci teklik kişi eki –sın iken Diyarbakır ağzında bunun yerine –san veya –sen eki kullanılmaktadır. Bu dua, ölçünlü Türkçeye “Torununun torununu göresin!” şeklinde çevrilebilir.

- *Ayağ ucun pınar, baş ucun göl ola!*

Karşıdaki kişinin rahat ve huzurlu yaşamasının dilendiği ifade edilen bir duadır. Duada yer alan “ayağ” sözcüğünün sonunda yer alan tonlu /k/ sesi Diyarbakır ağzının karakteristik bir ses özelliği olarak /ğ/ sesine dönüşmüştür.

- *Görüne nurlar yağa!*

Ölen bir kimsenin ardından edilen bir duadır. Duada yer alan *gör* sözcüğü Farsça *gūr* sözcüğünden gelir ve “mezar” anlamını taşır. Bu dua ölçünlü Türkçedeki “Nurlar içinde yatsın!” duasının karşılığı olarak görülebilir.

3.2. Bismil Ağzında Yer Alan Dualar

- *Elin at toprağa altın ossun!*

Bu dua ölçünlü Türkçedeki *Tuttuğun altın olsun!* duasının karşılığıdır. Duada yer alan “elini atmak” ifadesi, “tutmak” anlamında gelir. Ayrıca, Bismil ağzının bir ses özelliği olarak “ossun” sözcüğündeki /s/ sesinin yanındaki /l/ sesini kendisine benzettiği görülmektedir.

3.3. Diyarbakır Ağzında Yer Alan Beddualar

- *Allah belan, köpek selan vere!*

“Allah belanı, köpek selanı versin!” anlamındadır. Gerek ses uyumu gerekse ifade gücü olarak ağızların zenginliğini gösteren bir örnektir. Diyarbakır ağzının bir özelliği olarak “belan” ve “selan” sözcüklerinin sonundaki belirtme durumu eki kullanılmadan anlam verilmiştir.

- *Peppig olasan!*

Bu beddua, bir kimsenin acı çekerek, sürünerek can vermesinin istendiğini ifade eder. Bedduada yer alan “peppig” sözcüğü Diyarbakır ağzında “debelenme, can çekişme” anlamında kullanılmaktadır.

3.4. Bismil Ağzında Yer Alan Beddualar

- *Yağlı kurğuşuna gidesin!*

Bu beddua, söylenen kişinin silah ile öldürülmesi dileğini ifade eder. Bedduada yer alan “kurğuşun” sözcüğü ölçünlü dildeki “kurşun” sözcüğünün karşılığıdır. Bu sözcük de Türkçenin eski dönemlerindeki “kurugjın” ve “kurğuşun” sözcüklerinin izlerini taşır (*Bk. Kısasü'l-Enbiyâ 1997: 400 ve Divanü Lugat-it-Türk 2006: 384*).

4. Sonuç

Tıpkı türküler, maniler, ninniler gibi dua ve beddualar da halkın daha çok sözlü ürünleridir. Dua ve beddualarda yer alan ifadeler halkın dili işleyişini, dile hakimiyetini, sanat ve ifade gücünü gösterir.

Bunun yanında bu ürünlerdeki eskicil (arkaik) söz varlıkları Türkçenin derinliğine ilişkin önemli izler taşır. Bu bağlamda, aynı kaynaktan beslenen tüm bu ürünler, dilin en önemli

zenginlikleri olarak görülmeli ve bu zenginliklerin yeni nesillere aktarılması konusunda bir bilinç sahibi olunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Diyarbakır Ağzı, Bismil Ağzı, dua, beddua.

References

- Ata, A. (1997). *Kıyasü'l-Enbiyâ*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Atalay, B. (2006) *Divanü Lugat-it-Türk*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Başkan, A. (2012). Bismil Ağzı (İnceleme-Metinler-Dizin), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Ersoylu, H. (2012). *Türk Dilince Dualar Beddualar Sözlüğü*. Ötüken Neşriyat, İstanbul.
- Erten, M. (1994). *Diyarbakır Ağzı (İnceleme-Metinler-Sözlük)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

An Examination of the Village Names of Çorum Province in Terms of Toponymy

Ahmet BAŞKAN¹

Extended Abstract

1. Introduction

In this study, village names of Çorum province were classified and examined in terms of toponymy. When the classification was made, the classification used by Başkan (1970) in his *Essay on Village Names in Turkey* was taken as basis.

2. Theoretical Framework

Onomastics, a scientific discipline where important research is done all over the world, is the name of science we are dealing with the name of everything we see and perceive around us (Sakaoğlu 2001: 9). Onomastics generally focuses on the items considered as proper noun on every level and examines the proper nouns in terms of etymology, historical development and various language and cultural problems (Aksan 2000: 32).

One of the most important subdivisions of onomastics is toponymy. Toponymy is considered as the discipline that examines proper nouns. Toponymy which began to develop as a sub-branch of onomastics in the West did not remain the subject of linguistics alone. In addition, it has attracted attention as an area of interest to various branches of science such as history, sociology, anthropology, biology (Akar, 2006: 51). This new branch of linguistics tries to explain place names in terms of structure, origin and meaning. In these studies, names of settlements such as villages and cities and natural names (mountain, hill, ... etc.) are taken into consideration (Eren, 1989).

Place names are not meaningless and randomly given names. Names of places give clues about the culture, traditions and beliefs of the region with its geographical features such as the land forms, climate, vegetation, plant species, agricultural products. By the expression of Arslan (2011: 137), the place names indicate the point of view of the local people. These names describe what people feel when they look at their surroundings and what they give priority to. The emotional world of the local people also comes out thanks to the place names. The general acceptance of place names by society also allows us to generalize the perspectives of people living in that area.

Although studies on place names have begun from a very early time, it is observed that there has been a significant increase in the number of studies carried out in our country since 1960's. Despite this increase, the number of places for which place names are not yet examined is quite high (Şahin, 2010: 135).

¹ Research Assistant, Dicle University Ziya Gökalp Faculty of Education, Department of Turkish Language Education, ahmet.baskan@dicle.edu.tr

3. Findings

The names of the villages in Çorum province were examined and evaluated in three main titles: "Names Based on Nature and Physical Conditions", "Names Based on Human and Communities" and "Names Related to Emotional Living".

4. Conclusion

As well as being defined as a place name, place names also provide information about the language, history, life, culture, geographical and human characteristics of the place.

As a matter of fact, it is not a coincidence that most of the names of villages in the province of Çorum contain the color names of *kara* (black) and *boz/sarı* (yellow). It is a reflection of the vegetation and geographical characteristics of the region. In the same way, *poplar* and *pine*, which are the most common trees; *sheep*, *lamb* and *bull* which are the animals found in abundance; *barley* and *rice* (two of the most cultivated agricultural products) exists in many village names.

Moreover, it can be said that in place names, absence of Arabic-origin words of *beyaz* and *kırmızı* although they are widely used in Turkish and also the presence of Turkish words of *ak*, *al* and *kızıl* instead of these words is related to the tendency of naming in Turkish.

Keywords: Çorum, village names, toponymy.

Çorum İline Bağlı Köy Adlarının Yer Adları Bilimi Açısından İncelenmesi

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmada Çorum iline bağlı köy adları, yer adları bilimi (toponomi) açısından incelenerek sınıflandırılmıştır. Sınıflama yapılırken Başkan'ın (1970) *Türkiye'de Köy Adları Üzerine Bir Deneme* adlı çalışmasında kullandığı tasnif esas alınmıştır.

2. Kuramsal Çerçeve

Bütün dünyada önemli araştırmaların yapıldığı bir bilim dalı olan adbilim (onomastik), çevremizde gördüğümüz ve algıladığımız her şeyin adıyla ilgilenen bilimin adıdır (Sakaoğlu 2001:9). Adbilimi (onomastik) genellikle her dilde özel ad sayılan öğeler üzerinde durur ve özel adları köken bilgisi, tarihsel gelişme yönünden ve çeşitli dil ve kültür sorunları açısından inceler (Aksan 2000: 32). Adbiliminin en önemli alt dallarından biri yer adları bilimidir. Yer adları bilimi (Alm. *toponymie*, İng. *toponymy*) ise yer belirten özel adları inceleyen özel ad bilimi olarak nitelendirilmektedir (Vardar, 2007, 224). Batıda adbilimin bir alt kolu olarak gelişmeye başlayan yer adları bilimi, yalnızca dilbilimin konusu olarak kalmamış, tarih, sosyoloji, antropoloji, biyoloji gibi değişik bilim dallarının da ilgilendikleri bir alan olarak dikkati çekmiştir (Akar, 2006: 51). Dilbilimin bu yeni kolu, yer adlarını yapı, köken ve anlam bakımından açıklamaya çalışır. Bu çalışmalarda köy ve şehir gibi yerleşme yerlerinin adlarıyla doğal (tabii) yer adları (dağ, tepe, bel, sırt... vb.) göz önünde bulundurulur (Eren, 1989).

Yer adları anlamı olmayan ve gelişigüzel verilmiş adlar değildir. Yer adları bulunduğu bölgenin yeryüzü şekilleri, iklimi, bitki örtüsü, yetişen bitki türleri, yetiştirilen tarım ürünleri gibi coğrafi özellikleri ile bölgenin kültürü, gelenekleri ve inanışları ile ilgili de ipuçları verir. Arslan'ın (2011: 137) ifadesiyle yer adları, yöre insanının hayata bakış açısını gösterir. İnsanların çevrelerine bakarken ne hissettiklerini ve bu bakışta nelere öncelik verdiğini en güzel bu adlar anlatır. Yer adları sayesinde yöre insanının duygusal dünyası da ortaya çıkar. Yer adlarının toplum tarafından genel bir kabul görmesi de o yörede yaşayan insanların dünyaya bakış açılarını genel çerçeve içine alabilmemizi sağlamaktadır.

Yer adları ile ilgili çalışmalar çok eski zamanlardan başlamış olmakla birlikte özellikle ülkemizde 1960'lı yıllardan itibaren yapılan çalışmaların sayısında ciddi bir artış olduğu gözlenmektedir. Bu artışa karşılık henüz yer adlarının incelenmediği yerlerin sayısı bir hayli fazladır (Şahin, 2010: 135).

3. Bulgular

Çorum iline bağlı köy adları “Tabiat ve Fiziksel Koşullara Dayanan Adlar”, “İnsan ve Topluluklara Dayanan Adlar” ve “Duygusal Yaşayışla İlgili Adlar” şeklinde üç ana başlıkta incelenerek değerlendirilmiştir.

4. Sonuç

Yer adları bir yerin ismen tanımlanmasının yanında o yerin dili, tarihi, yaşayışı, kültürü, coğrafi ve beşeri özellikleri hakkında da bilgiler sunar.

Söz gelimi, Çorum iline bağlı köy adlarında renk olarak en fazla kara ve boz/sarı sözcüklerinin yer alması tesadüfi değildir. Bölgenin bitki örtüsü ve coğrafi özelliklerinin bir yansımasıdır. Aynı şekilde, bölgede en çok görülen ağaçlardan kavak ve çamın; en yaygın beslenen hayvanlardan koyun, kuzu ve boğanın; en önemli tarım ürünlerinden arpa ve çeltiğin (pirincin) birçok köy isminde var olması da bu durumla ilgilidir.

Ayrıca, renge bağlı yer adlandırmalarda Arapça'dan dilimize geçen ve yaygın olarak kullanılan *beyaz* ve *kırmızı* sözcüklerinin hiçbir yer isminde kullanılmamasının, bunun yerine Türkçe *ak*, *al* ve *kızıl* sözcüklerinin kullanılmasının da yer adlarına Türkçe ad verme eğiliminden kaynaklandığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Çorum, köy adları, yer adları bilimi.

References

- Akar, A. (2006). Renge Bağlı Yer Adlandırmalarında Muğla Örneği. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Prof. Dr. Tuncer Gülensoy Armağanı)*, 1(20), 51-63.
- Aksan, D. (2000). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, TDK Yay., Ankara.
- Arslan, M. (2011). Beyşehir (Konya) Yer Adları ve Onomastik Bilimine Katkıları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (25), 337-343.

- Başkan, Ö. (1970). Türkiye Köy Adları Üzerine Bir Deneme. *TDAY Belleten*, 237-251.
- Eren, H. (1989). Yer Adlarımızın Dili. *TDAY-Belleten 1965*, Türk Dil Kurumu Yay., 155-165, Ankara.
- Sakaoğlu, S. (2001), *Türk Ad Bilimi I, Giriş*, TDK Yay.. Ankara.
- Şahin, G. (2010). Türkiye’de Yapılmış Toponomi Çalışmaları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 134-156.
- Vardar, B. (2007). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. Multilingual Yabancı Dil Yayınları, İstanbul.

Differentiation of Women and Men in the Place: Example of Poor Social Houses¹

Mustafa KOÇANCI², Hayati BEŞİRLİ³, Mehmet Akif BAKIR⁴, Zümre ÖZDEMİR⁵

Extended Abstract

The purpose of this study is to reveal the spatial perceptions and expectations of women and men from poor social housing beneficiaries.

In this context, 1225 questionnaires were administered on 13 different shades, 69 depth interviews were conducted and 6 focus group interviews were conducted.

According to the results of the research, there are no profound differences in the perceptions and expectations of men and women, but women are happier in their new homes than men and they are more hopeful than their future lives. On the other hand, when the men and women do not like the construction and architectural features of the houses. If they had enough money, those people that they were leaving the house, but due to the limitations of the poor live in social housing facilities to the conclusion that has been reached.

Keywords: Poverty, Social Housing, Space, Home, Women and Men

JEL Codes: I30

Mekânda Kadın- Erkek Farklılaşması: Yoksul Sosyal Konutlar Örneği

Genişletilmiş Özet

Bu çalışmada, Türkiye’de “Yoksul Sosyal Konutlar” adıyla bilinen ve sadece yoksulluk göstergeleri içinde bulunan kişilerin yararlandığı konut edindirme programına dahil olan kadın ve erkeklerin, “yeni” mekânlarına dair ortaya çıkan algı ve beklentileri ile bu mekanın kadın ve erkek davranışlarını nasıl farklılaştığının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

1 Bu çalışmada kullanılan veriler, TÜBİTAK 1001 projeleri kapsamında desteklenen 113K079 kodlu “Sosyal Konut Uygulamaları ve Yoksulluğun Yönetimi Üzerine Ampirik Bir Çalışma” isimli araştırmadan elde edilmiştir.

2 Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi İİB Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, mkocanci@akdeniz.edu.tr

3 Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, hbesirli@gazi.edu.tr

4 Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Fen Fakültesi İstatistik Bölümü, mabakir@gazi.edu.tr

5 Doktorant. Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi Fen Fakültesi İstatistik Bölümü, zumreozdemir@gazi.edu.tr

Tekeli'ye (1996: 2) göre konut aynı anda birden fazla şeydir. Örneğin hem barınma ihtiyacının sağlandığı yer, hem güçlü bir özel mülkiyet nesnesi hem de bir tüketim unsurudur. Ancak konut tanımlaması altında yer alan özellikler bununla sınırlı değildir. Konut aynı zamanda bir inşaata dayandığı için mühendislik gerektiren mimari bir uğraş, teknolojik özellikleri bünyesi barındırdığı için bir ARGE alanı, ekonomik bir üretim birimi, kültürel aktarımların gerçekleştiği ve sosyalizasyonun ilk mekandır. Öte yandan konut, tüm bunların dışında, içinde yaşayan insanları hem toplum içinde hem de toplum dışında tutar.

Konut ile kent gerek teorik gerek uygulama alanında birbirinden ayıramayacak derecede iç içe geçmiş iki olgudur. Kent her ne kadar konutların toplamından ibaret değilse de kentin en önemli bileşenidir ve kentin açıklanabilmesinde önemli bir değişken olarak karşımıza çıkar. Kent, 1970'lerden sonra Marxist gelenekten gelen araştırmacıların yoğun ilgi gösterdikleri alanlardan biri olmuştur. Bu çerçevede araştırmacıların bir kısmı kenti kavramsallaştırmaya yönelirken diğer bir kısım ise mekan kavramı üzerinden kenti açıklamaya çalışmıştır (İçli, 2010: 11). Bu dönemdeki kent çalışmaları ister mekan isterse doğrudan doğruya kentin coğrafi tarihsel ortaya çıkış süreçleri olsun kenti ekonomik üretim birimi olarak üretim ilişkileri üzerinden tanımlamışlardır. Ancak kent araştırmalarında post modernizm tartışması önemli bir tarihsel kırılım olarak görülmektedir (İçli, 2010: 16). Buna göre toplumun aldığı yeni hal (tüketim alışkanlıkları ve kalıplarının yaygınlaşması, hizmet sektörünün güçlenmesi, "grand theory"ler yerine küçük açıklamaların geçerlilik kazandığı, klasik sınıf siyasasının yerine kimlik ve etno- politik siyasaların yaygınlaştığı, kültürün sanayiye dönüştüğü gibi benzeri unsurlar), kenti de yeniden tanımlama ihtiyacını ortaya koymuştur. Yeni nesil mekan dizayncıları bahsedilen yükselen değerler ışığında tüketime dayalı, statü göstergeleri yoğunlaştırılmış, konseptlere dayalı yeni mekansal tasarımlar yapmak durumundadır (Harvey, 2006: 95).

Feminist yaklaşım, mekânın üretilmesinde erkek egemen bakışın hâkim olduğu düşüncesini savunmakta bu görüşün karşısında çatışmacı yaklaşım mekânın üretilmesinde sınıfsal egemenliğin etkin olduğunu vurgulamaktadır. Bu düşünceler gerek kamusal gerekse özel alanların oluşturulmasında benzeşmektedir. Ancak eleştirel bir bakış açısıyla, tarihsel gelişim içinde mekânsallaşma olgusu incelendiğinde üst sınıf mensubu kadınların da hem kamusal alanları hem de özel alanları dizayn edebildiği örnekler tespit edilmiş (Gezer, 2009: 94- 109), bununla birlikte sınıfsal farklılaşmaların da bu alanların üretiminde, tüketiminde ve dolaşımında belirleyici olmuştur. Dolayısıyla bu iki yaklaşım çalışma kapsamında hem toplumsal cinsiyet rolleri üzerinden hem de alt sınıfların mekâna ilişkin algı ve tutumlarının gözlemlenebilmesi için ekletik bir yaklaşımla birleştirilmiştir.

Mekânın içeriksel tamamlayıcılarından biri olan "ev", sanayi devriminden sonra hızlı bir değişim içine girmiş, hızla farklılaşan mimari/ fizyolojik değişime rağmen, en küçük üretim birimini olan ailenin barınma ihtiyacının karşılamaya devam etmiştir. Heidegger (1971: 345), evi "ikamet edilen ve huzur bulunan yer" olarak tanımlarken; Adorno (2000: 40-41), evlerin artık 'konut'laştığından bahsetmektedir. Bu değişimin nedenleri arasında, evin içinde yaşayan ailenin, işgücü piyasalarına hizmet (emek) sağlayıcı özelliğinin daha ön plana çıkması yatmaktadır. İşgücü piyasalarına emek sunumu, kadın ve erkeğin geleneksel davranışlarını değiştirdiği kadar ülkeden ülkeye de değişiklik gösterir. Gelişmiş ülkelerde kadınların işgücü piyasalarına girememelerinin nedenleri ile gelişmekte olan ya da geri kalmış ülkelerde kadınların işgücü piyasalarına girememelerinin nedenleri tam olarak aynı değildir (Sallan Gül, 2005: 27). Dolayısıyla kadın yoksulluğu hem literatürde tartışılan bir konu haline gelmiş hem de yoksullukla mücadele pratiklerinde önemli bir argüman olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Konut ve konut alanları sınıf ve statü farklılıklarının doğrudan gözlemlenebildiği yerlerdir. Castells'in de (1997) belirttiği gibi bu alanlar hem kişilerin kendi bireysel çabalarıyla hem de devletin siyasal alanla iktisadi alanı uyumlu hale getirme çabası neticesinde ortaya çıkmaktadır. Araştırmanın yürütüldüğü konut alanları da bir kamu kurumu olan Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından planlanan ve inşa edilen mekânlardır. Bu konutlarda yaşayanların ortak paydası ise yoksul olmalarıdır.

Türkiye kalkınma planları ile dönemsel olarak hedeflemeler yapan bir ülke olması hasabıyla çeşitli dönemlerde konutlaşmaya ilişkin hedefleri, kalkınma planlarına dahil ederek konut geliştirme stratejileri yürütmüştür. Ancak 1980'lere gelindiğinde neo-liberal akımın da yoğun etkisiyle Türkiye, konut üretim görevinden el çekmiştir. Buna karşın yine aynı dönemde sosyal adalet ilkesinin gerçekleştirilmesi adına planlı bir kentleşme yerine hem yeni rant alanları açmak hem de siyasi sebepler nedeniyle kentte kurulmuş gecekondu alanlarına altyapı ve donatı hizmeti sunmuş diğer taraftan, kamu arazilerine yapılan bu konutlara tapu vererek milyonlarca insanın daha sonra aynı yolu izleyerek kente girmesinde önyak olmuştur (Aydın ve Yarar, 2007: 37; Buğra, 2000: 117). 2009 yılından sonrada Türkiye, tüm neo-liberal politik kabullerinin aksine yoksullar için konutlar üretmeye başlamıştır.

Yoksul Sosyal Konutlar olarak tabir edilen bu konutlardan yararlanmak isteyen kişilerin kayıtlı gelirlerinin olmaması ya da kişi başı asgari gelir düzeyinin altında bir gelire sahip olmaları gerekmektedir. Araştırma açısından kadın ve erkek davranışlarının farklılaşması bakımından yoksulluk önemli bir bağımsız değişkendir.

Çalışmada, Türkiye genelinde yoksul sosyal konutların inşa edildiği 13 ildeki 1225 anket, 69 derinlemesine görüşme ve 6 odak grup toplantısında elde edilen veriler kullanılmıştır. Elde edilen bulgular SPSS ve Nvivo programları ile bilgisayar ortamında değerlendirilmiş; istatistiksel olarak anlamlı olan nicel ve nitel veriler çalışmaya dâhil edilmiştir.

Sonuç olarak yoksullar için inşa edilen konut alanlarının mekansal üretim sürecinde kadın ve erkeğin mekan algısında anlamlı bir farklılık göstermediği; konut alanlarında yaşayanların kadınların erkeklere göre daha yoğun bir şekilde işgücüne katıldığı; öznel yoksulluklara ilişkin algılarda kadınların erkeklere göre daha az miktardaki gelirleri yeterli gördüğü; konut büyüklüğü ve konut donatılarının erkekler tarafından daha çok yeterli görüldüğü, kadının özel alana ilişkin tüm yetersizlik algısına rağmen aslında önceki yaşamlarında sahip oldukları kötü koşullarda barınmadan kaynaklı yaşadıkları sıkıntılar göz önüne alındığında yaşadıkları konutlarda daha konforlu oldukları gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Sosyal Konutlar, Mekân, Ev, Kadınlar ve Erkekler

JEL Kodları: I30

References

Tekeli, İ., (1996), Türkiye'de Yaşamda ve Yazında Konut Sorununun Gelişimi, Konut Araştırmaları Dizisi 2, T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Yayınları, Ankara.

İçli, G., (2010), Statü Sembolü Olarak Konut ve Konut Kullanımı-Denizli Örneği, Pamukkale Üniversitesi Yayınları, no:13.

Harvey, D., (2006), Post-Modernliğin Durumu, Metis yayınları, İstanbul.

Gezer, H., (2009), “Mekanların Kadınsı Anlatımları”, Mekan ve Kadın içinde, Derleyen: Ayşen Akpınar, Gönül Bakay, Handan Dedehayır, Turkuvaz Kitapçılık ve Yayıncılık, İstanbul.

Heidegger, M., (1971), Building Dwelling Thinking In Poetry Language Thought, A. Hofstadter (Çev), Harper Colophon Books, New York.

Adorno, T., (2000), Minima Moralia, Metis Yayınları, İstanbul.

Sallan Gül, S., (2005), “Türkiye’de Yoksulluğun Kadınlaşması”, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 38, Sayı: 1, 25-45.

Castells, M., (1997), Kent, Sınıf, İktidar, Bilim Sanat Yayınları, Ankara.

Aydın, S., Yarar B., (2007), “Kentleşme ve Konut Politikaları Açısından Neo-Liberalizmin Eleştirel Bir Değerlendirmesi ve Sosyal Adalet Fikrinin Yeniden İnşası”, Sosyoloji Araştırmaları Dergisi/ Journal of Sociological Research, Sayı: 1, 28- 56.

Buğra, A., (2000), “Türkiye’nin Ahlaksız Konut Ekonomisi”, Devlet – Piyasa Karşıtlığı Ötesinde, Ayşe Buğra (ed), İletişim Yayınevi, İstanbul.

Computer Keyboards in the Context of the Relation between New Media Hardware with Neo-Classical Economy

Serhat ÇOBAN¹

Extended Abstract

1. Introduction

This study aims to examine the market prevalence of computer keyboards among the new media hardware in the contexts of the premises of neo-classical approaches of economy. The neo-classical economy approach arises with the number at which the market functions without any problem and this study is significant in the way it questions the realness of this situation. The method of this study is the critical economy politics of communication approach and the study will initially focus on the historical social development of keyboards and after that, an attempt will be made to define the validity of the premises of neo-classical economical approaches.

2. The Development of F and Q Keyboards

In the formation of the letter system in the keyboards of typewriters, there is no definite standard whereas a variety of keyboards have been produced for a variety of languages. The F keyboard, which was created after scientific research as adopted on October 20, 1955 as the standard Turkish keyboard by the authorities in Turkey (Akalin, 2003: 354; Atakan, 2003).

Considering the development of the Q keyboard within the historical process, its relation with the creation of the teletype writer can be observed. The invention of the Q keyboard dates back to a machine invented by the British engineer Henry Mille for the blind in 1714 (Cooper, 1983: 1; Silfverberg, 2007: 3; Atakan, 2003). Christopher Latham Sholes detected a problem due to the mechanical design of the device in 1868. In order to solve that problem, Sholes assumed it suitable to place the most frequently used letters to the most inaccessible spots in order to reduce the typing speed of the users and thus, in the typewriters, the type of keyboard called Q emerged (Yasuoka and Yasuoka, 2011: 162; Yamada, 1980: 177; Silfverberg, 2007:5; Dede, 2004).

The Q keyboard, which was formed by the scattering of the frequently used letters and lacked an effective value of use for typing, was revised in 1932 in USA, in an attempt to adapt the keyboard letter order to English language. This attempt failed to become a reality. The main reason for this situation is because of the resistance by the producers and secretaries of the period as well as the unwillingness of the producing companies to cover the cost of a revision in 40 million typewriters in USA (Diamond, 1997: 319; Taylan, 2012: 68-69; Tamış, 2013: 12).

Today, the companies that produce computers are offering Q keyboard to the consumers in Turkey rather than the F keyboard which is more suitable for Turkish language and this

¹ Assistant Professor, Çanakkale Onsekiz Mart University, serhatcoban@comu.edu.tr

keyboard is offered by the name of “Turkish Q”, created by the addition of certain Turkish characters.

3. Keyboards in the Context of Neo-Classical Economy

Neo-classical economy has the core measures of definition such as profitability, productivity, cost-effectiveness and is focused on the allocation of the social resources to the competitive markets. In this respect, the premises of the neo-classical economy can be defined as follows (Geray, 2005: 13).

1. Those who produce the goods and services endeavor to maximize their profit.
2. Those who consume the goods and services endeavor to maximize their personal happiness (personal benefit).
3. The profit from production and the benefit from consumption are not affected from the production or consumption of others.
4. Each product or service has a large number of buyer and producer and the competition only arises out of pricing.
5. None of the actors can define the market prices by themselves.
6. The producers and consumers are fully informed about the qualities of markets, the prices, opportunities and alternative production technologies.

This study will attempt to put forth the relation of such premises with the reality in terms of the facts about keyboards within the context of critical approaches to economy politics. In this study, the premises whose realness in the context of computer keyboards is controversial will be discussed.

The second premise is that the ones who consume the goods and services endeavor to maximize their personal happiness. It is obvious that this premise is not coherent with the reality. It is known that when the first typewriter was set up, the letter characters were scattered beyond human hand anatomy in order to prevent the letters from getting stuck. In time, with the occurrence of the new communication technologies, in the use of computers, such conditions of letters being stuck are no more, nonetheless, the order of letters in Q keyboard has not been changed. The consumers, as they do not possess such knowledge, they do not maximize their happiness when they buy the keyboard, and on the contrary, they encounter with a situation of time and labor loss for themselves.

Considering the third premise, it is observed that buying a new keyboard defines the consumption of the other types of products. The offering of the Q keyboard as a universal keyboard automatically with the computers causes a higher consumption rate by the society and the use of Q keyboard, which is already used in desktop computers, also in laptop computers.

The fourth premise is that each product or service has a large number of buyer and producer and the competition only arises out of pricing. Despite the fact that this premise reflects a situation as universal, it is seen that it is not like that in practice. It can be said that rather than the existence of competition, certain types and brands are dominant and they have been reinforcing such dominance too.

The sixth premise assumes that producers and consumers are fully informed about the qualities of markets, the prices, opportunities and alternative production technologies. As expressed above, the consumers are often left unaware of the alternative production

technologies and product range. This situation supports the thesis that the consumers are fully informed.

4. Conclusion

Considering the premises of the neo-liberal approach of economy in the context of F and Q keyboards, it is observed that most of these premises are not coherent with the situation in practice. It can be asserted that the F keyboard, which is scientifically proved to be suitable for Turkish language, cannot be widely used due to the interests of multinational computer companies when it is left to the mercy of free market economy. The most significant factor in the popularization of Q keyboard in Turkey has been the willingness of computer production companies to avoid the extra costs that could arise from the adaptation of the computer keyboards that already existed to the language of the local market. In this respect, the state should be in a position to intervene and play an effective role in the popularization F keyboard.

Keywords: New Media, Hardware, Neo-Classical Economy, F Keyboard

JEL Codes: B13, E13

Yeni Medya Donanımlarının Neo-Klasik İktisat İle İlişkisi Bağlamında Bilgisayar Klavyeleri

Geniş Özet

1. Giriş

Çalışma yeni medya donanımlarından bilgisayar klavyelerinin piyasada yaygınlığını neo-klasik iktisadi yaklaşımların sayıtları bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Neo-klasik iktisadi yaklaşım piyasanın sorunsuz işlediği savıyla ortaya çıkmakta olup bu çalışma bu durumun gerçekliğini sorgulaması açısından önem taşır. Çalışmanın yöntemi iletişimin eleştirel ekonomi politiği yaklaşımı olup çalışma bu kapsamda öncelikle klavyelerin tarihsel ve toplumsal gelişimi üzerinde duracak sonrasında ise neo-klasik iktisadi yaklaşımların sayıtlarının bilgisayar klavyeleri bağlamında geçerliliğini ortaya koymaya çalışacaktır.

2. F ve Q Klavyelerinin Tarihsel Gelişim Süreci

Daktilolarda yer alan klavyelerdeki harf dizgesinin oluşumu noktasında belirli bir standart bulunmamakla birlikte farklı diller için değişik klavyeler üretilmiştir. Bilimsel araştırmalar sonucunda ortaya çıkan F klavye 20 Ekim 1955 tarihinde standart Türkçe klavye olarak resmi makamlarca kabul edilmiştir (Akalin, 2003: 354; Atakan, 2003).

Q klavyenin tarihsel süreç içerisindeki gelişimine baktığımızda ise bu klavyenin kullanımının yazı makinesinin bulunmasıyla ilgili olduğu görülmektedir. Q klavyenin icadı 1714'te Henry Mille adlı İngiliz bir mühendisin körler için yaptığı makineye dayandığını belirtmektedir (Cooper, 1983: 1; Silfverberg, 2007: 3; Atakan, 2003). Christopher Latham

Sholes 1868 yılında cihazın patentini aldığı dönemde cihazın mekanik tasarımından kaynaklı bir sorunun farkına varır. Sholes, bu problemin çözümü için, kullanıcının yazım hızını yavaşlatmak amacıyla harflerin yerini olabildiğince karıştırarak en çok kullanılan harfleri elin en zor ulaşabileceği yerlere yerleştirmeyi uygun bulmuş ve böylece daktilolarda Q klavye adı verilen klavye türü ortaya çıkmıştır (Yasuoka ve Yasuoka, 2011: 162; Yamada, 1980: 177; Silfverberg, 2007:5; Dede, 2004).

Sık tekrarlanan harflerin dağıtılmasıyla oluşmuş, yazım için etkili bir kullanım değerine sahip olmayan Q klavye, 1932 yılında ABD'de değiştirilmek ve İngilizceye uygun bir klavye düzeni oluşturulmak istenmiştir. Bu istem gerçekleşmemiştir. Bu durumun temel nedenlerini dönemin üreticileri ve sekreterlerinin direnişinin yanı sıra ABD'deki 40 milyon daktilonun değişiminin getireceği maliyetin üretici firmalar tarafından karşılanmak istenmemesi oluşturur (Diamond, 1997: 319; Taylan, 2012: 68-69; Tanış, 2013: 12).

Günümüzde ise bilgisayar üretici firmalar Türkiye'deki tüketicilere bilgisayar klavyesi olarak Türkçe'ye uygun F klavye yerine Türkçe Q adı altında belirli Türkçe harflerin eklenmesiyle oluşmuş bir Q klavye sunmaktadır.

3. Neo-Klasik İktisat Bağlamında Klavyeler

Neo-klasik iktisat kârlılık, verimlilik, maliyet-etkinlik gibi kavramları karar vermede temel ölçütler olarak kullanmakla birlikte toplumsal kaynakların rekabetçi piyasaların tahsisine açılmasına odaklanmıştır. Bu anlamda neo-klasik iktisadın üzerine kurulduğu sayıltıları şu şekilde ifade etmek mümkün olmaktadır (Geray, 2005: 13).

1. Ürün ve hizmeti üretenler karlarını en çoğa çıkarmaya çalışırlar.
2. Mal ve hizmetleri tüketen insanlar kendi mutluluklarını (bireysel fayda) en çoğa çıkarmaya çalışırlar.
3. Üretimden kazanılan karlar ve tüketimden elde edilen fayda, diğerlerinin üretim veya tüketiminde etkilenmez.
4. Her ürün veya hizmetin çok sayıda alıcısı ve üreticisi vardır ve rekabet sadece fiyatta ortaya çıkar.
5. Oyunculardan hiçbiri kendi başlarına piyasa fiyatlarını belirleyemezler.
6. Piyasaların nitelikleri, fiyatlar, fırsatlar ve alternatif üretim teknolojilerine ilişkin olarak üretici ve tüketicilerde eksiksiz bilgi vardır.

Bu çalışma bu sayıltıların klavye olgusuna taşındığında gerçeklikle nasıl bir ilişki içinde bulunduğunu eleştirel ekonomi politik yaklaşımlar bağlamında ortaya koymaya çalışacaktır. Çalışmada doğruluğu bilgisayar klavyeleri bağlamında tartışmalı görünen sayıltılar ele alınıp incelenecektir.

İkinci sayıltı, mal ve hizmetleri tüketen insanlar kendi mutluluklarını en çoğa çıkarırlar şeklindedir. Bu sayıltının gerçeklikle örtüşmediği görülmektedir. İlk daktilo kurulumunda aynı anda iki harfin yan yana gelmesiyle oluşacak harf sıkışmasını önlemek amacıyla harf karakterlerinin mümkün olduğunca insan eline uygunsuz bir biçimde dağıtıldığı bilinmektedir. Gelişen süreç içerisinde, yeni iletişim teknolojilerinin ortaya çıkması ile bilgisayarların kullanımında artık böyle bir harf sıkışıklığı durumu ortadan kalkmasına rağmen yine de Q klavye harf dağılımının değişmediği görülmektedir. Tüketiciler ise böyle bir bilgiye sahip olmadıkları için klavyeyi aldıkları zaman kendi mutluluklarını en çoğa çıkarma durumuyla

karşılaşmamakta tam tersine aslında kendileri için zaman ve emek kaybına yol açan bir durumla karşılaşmaktadır.

Üçüncü sayıltıyı değerlendirdiğimiz de ise bir klavyeyi satın almanın diğer türde ürünlerin satın alımında da belirleyici bir duruma yol açtığı görülmektedir. Q klavyenin bilgisayarlarla birlikte evrensel bir klavye olarak sunumu onun toplum tarafından daha çok tüketilmesine, örneğin masaüstü bilgisayarlarda kullanılan Q klavye türünün dizüstü bilgisayarlarda da kullanılmasına yol açmaktadır.

Dördüncü sayıltı her ürün veya hizmetin çok sayıda alıcısı ve üreticisi vardır ve rekabet sadece fiyatta ortaya çıkar şeklindeydi. Sayıltı bir durumu evrenselmiş gibi yansıtmasına rağmen somut duruma baktığımızda bunun böyle olmadığı görülmektedir. Rekabetten ziyade belli tür ve markaların egemenliklerini kurdukları ve sürekli bu egemenliklerini pekiştirdikleri görülmektedir.

Altıncı sayıltı piyasaların nitelikleri, fiyatlar, fırsatlar ve alternatif üretim teknolojilerine ilişkin olarak üretici ve tüketicilerde eksiksiz bilginin olduğunu varsaymaktadır. Daha öncede ifade edildiği gibi tüketiciler alternatif üretim teknolojilerinden, ürün çeşitliliğinden çoğu zaman habersiz bırakılmaktadır. Bu da tüketicilerde eksiksiz bilgi bulunduğu savını doğrulamamaktadır.

4. Sonuç

Neo-liberal iktisadi yaklaşımın sayıltıları F ve Q klavye bağlamında incelendiğinde bu sayıltıların çoğunun gerçek durumla bağdaşmadığı görülür. Bilimsel olarak Türkçeye uygunluğu ispatlanmış F klavyenin serbest piyasa ekonomisinin insafına bırakıldığında çok uluslu bilgisayar şirketlerinin çıkarlarından dolayı yaygınlaşmadığını söylemek mümkündür. Q klavyenin Türkiye'de yaygınlık kazanmasındaki en önemli faktör, bilgisayar üretimini gerçekleştiren şirketlerin piyasada yer alan bilgisayar klavyelerini yerel pazarın diline göre yeniden düzenleyip oluşturmasının getireceği ek maliyet yükünden kaçmak istemesidir. Bu anlamda devletin bu alana müdahalesi ve F klavyenin yaygınlaştırılmasında etken bir rol üstlenmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Medya, Donanım, Neo-Klasik İktisat, F Klavye

JEL Kodları: B13, E13

References

Akalin, Ş. H. (2003). "Q Klavye Sorunu ve Bilgisayarlarda Türkçe Karakterler", *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 616: 353-356.

Atakan, Y. (2003). *F Klavyenin Babası*, <http://www.hurriyet.com.tr/f-klavyenin-babasi-133969>, (15.05.2017).

Cooper, W. E. (1983). "Introduction", *Cognitive Aspects of Skilled Typewriting*, (Ed.) Cooper, W. E., New York: Springer, pp. 1-35.

Dede, M. B. (2004). *Türkiye'yi 'Q'aplumbağa Klavyesine Mahkum Etmeyin!*, <http://www.melihbayramdede.com/f-klavye-tartismasi-cok-tus-eskitir.html>, (16.05.2017).

Diamond, J. (1997). *Tüfek, Mikrop ve Çelik: İnsan Topluluklarının Yazgıları*, Ankara: TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları.

Geray, H. (2005). “İktisat ve İletişim İlişkisi Üzerine”. *İletişim Ağlarının Ekonomisi*, (Ed.) Başaran, F. & Geray, H. Ankara: Siyasal Kitabevi. ss. 9-35.

Silfverberg, M. (2007). “Historical Overview of Consumer Text Entry Technologies”. *Text Entry Systems*, (Ed.) MacKenzie, I. S. & Tanaka-Ishii, K., USA: Morgan Kaufmann Publishers. pp. 3-27.

Tanış, G. (2013). *Klavye Teknikleri*, 2. Baskı, Konya: İpek.

Taylan, A. (2012). “Yeni Medyada Masaüstü Sömürgecilik Kavramı ve Direniş Alternatifleri”, *Atatürk Üniversitesi İletişim Dergisi*, 3(3): 55-80.

Yamada, H. (1980). “A Historical Study of Typewriters and Typing Methods: From The Position of Planning Japanese Parallels”, *Journal of Information Processing Society of Japan*, 2(4): 175-202.

Yasuoka, K. & Yasuoka, M. (2011). “On The Prehistory of Qwerty”, *Zinbun*, 42:161-174.

An Assessment on User Solution and User Intervention Contradiction

İkbal ERBAŞ¹

Extended Abstract

1. Introduction

A design as outcome of a design action was questioned every time by its users, and continued to be questioned during the time it was in use. A design that cannot respond to user needs has continued its life with alternative spirits that are not in accordance with its original applications. Although user-developed applications seem to be a "solution" from the user's perspective, they are defined as "user intervention" from the designer's point of view. The purpose of this study is to examine the user solution and user intervention contradiction through examples. The study also aims to show that some interventions may actually be a good solution at the same time in terms of design.

2. Definition of User Intervention and User Solution

Intervention means interfering, laying hands on something (TDK, 2017). According to this definition, it is possible to define any kind of annexes except without knowledge and approval of the designer as "intervention" in every field of design. Any kind of additional "intervention" that is unsuitable in traditional construction should be described as well. Traditional houses are undergoing physical changes in the course of time, depending on the vital changes of the users in them. Some of the changes they experienced are caused by deterioration (Perker and Akıncıtürk, 2011). For this reason, the largest group of buildings exposed to user intervention is traditional buildings. Traditional buildings suffer from interventions both in terms of materials and building plans (Photo.1,2,3). These interventions are directly reflected in the facade of the traditional housing and they threat historical, cultural, aesthetic etc. values of the houses (Perker and Akıncıtürk, 2010).

(Photo.1)

(Photo.2)

(Photo.3)

¹ Asisstant Professor, Akdeniz University, ierbas@akdeniz.edu.tr

Photo.1.2.3: Examples of user intervention in traditional housing- Süleymaniye Village/ Akseki/ Antalya

User interventions are not limited to traditional housing. These interventions can also be seen in modern buildings. These interventions, neglecting the design principles of the designer, also cause the design to lose its originality (Photo.4,5).

(Photo.4)

(Photo.5)

Photo.4: User intervention of stepped bridge - Akdeniz University Olbia Student Centre/ Antalya

Photo.5: User intervention of plumbing affecting the plan schema -Antalya

On the other hand, it is also possible to call some interventions as "user solution". These interventions, which form a solution in itself and contribute to design without harming the essence of the design, also allow creation of alternative designs (Photo.6-7).

(Photo.6)

(Photo.7)

Photo.6: User`s sink solution- Feslikan plateau /Antalya

Photo.7: User`s playground solution- Karaalioğlan Parkı/ Antalya

4. Conclusion

Although user interventions are aimed at solving structural or functional problems in terms of the user, in terms of the designer and design product, they cause to lose of buildings` identity. Particularly, interventions that concentrate on traditional housing, which is difficult to replace, constitute an obstacle to the transfer of tradition to future generations. On the other hand, it can be called as user solution that the user has strengthened the function of the design. It is also possible to see such solutions as a contribution to the design action of the designer in cases where design is not adversely affected.

Keywords: Design, User, User solution, User intervention

JEL Codes: H21, H26, K34

Kullanıcı Çözümü ile Kullanıcı Müdahalesi Çelişkisi Üzerine Bir Değerlendirme

Geniş Özet

1. Giriş

Tasarım eyleminin sonuç ürünü olan bir tasarım, varlığını borçlu olduğu kullanıcı tarafından her daim sorgulanmış ve kullanımda olduğu süre içinde de sorgulanmaya devam etmiştir. Kullanıcı ihtiyaçlarına cevap veremeyen bir tasarım da alternatif uygulamalarla özüne uygun olmayan bir ruhla ömrünü sürdürmüştür. Kullanıcı tarafından geliştirilen söz konusu uygulamalar kullanıcı perspektifinden “çözüm” olarak görünse de, tasarımcının bakış açısından “kullanıcı müdahalesi” olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı kullanıcı çözümü ve kullanıcı müdahalesi çelişkisini örnekler üzerinden incelemektir. Çalışma aynı zamanda bazı müdahalelerin aslında tasarım açısından iyi bir çözüm önerisi olabileceğini de ortaya koymaktadır.

2. Kullanıcı Müdahalesi ve Kullanıcı Çözümü Tanımı

Müdahale etmek kavramı karışmak, araya girmek, el atmak anlamına gelmektedir (TDK, 2017). Bu tanıma göre tasarımın her alanında tasarımcının bilgisi ve onayı dışında yapılan her türlü eklentiyi “müdahale” olarak tanımlamak mümkündür. Geleneksel yapılaşmada da aslına uygun olmayan her türlü ek “müdahale” olarak tanımlanmalıdır. Geleneksel konutlar zamansal süreçte, içlerindeki kullanıcının yaşamsal değişimlerine bağlı olarak fiziksel değişimler geçirmekte, geçirdikleri değişimlerin bazıları ise bozulmalara neden olmaktadır (Perker ve Akıncıtürk, 2011). Bu nedenle kullanıcı müdahalesine maruz kalan en büyük yapı grubu geleneksel yapılardır. Geleneksel yapılar gerek modern yaşam biçiminin ortaya çıkardığı ihtiyaçları karşılayamaması, gerekse dış etkiler sonucunda ortaya çıkan yapısal bozulmalar nedeniyle hem plan şeması hem de malzeme açısından olumsuz müdahalelere uğramaktadır (Resim.1,2,3) Söz konusu müdahaleler özellikle geleneksel konutun cephesine doğrudan yansıyan, hatta konutun tarihsel, kültürel, estetik vb. değerlerini tehdit etmesinin yanı sıra yapı malzemesi, bileşen ve sistem düzeyinde ele alınması gereken eklemeler şeklindedir (Perker ve Akıncıtürk, 2010).

(Resim.1)

(Resim.2)

(Resim.3)

Resim.1.2.3: Geleneksel yapılarda kullanıcı müdahalesi örnekleri- Süleymaniye Köyü/ Akseki/ Antalya

Kullanıcı müdahaleleri yalnızca geleneksel yapılaşma ile sınırlı değildir. Söz konusu müdahaleleri modern yapılaşmada da görmek mümkündür. Tasarımcının tasarım ilkelerini hiçe sayarak gerçekleştirilen bu müdahaleler tasarımın ve tasarıma ait plan şemasının özgünlüğünü kaybetmesine de neden olmaktadır.

(Resim.4)

(Resim.5)

Resim.4: Kullanıcının basamaklı köprüye müdahalesi- Akdeniz Üniversitesi Olbia Çarşısı/ Antalya

Resim.5: Kullanıcının plan şemasına etki eden tesisat müdahalesi-Antalya

Diğer taraftan bazı müdahaleleri de “kullanıcı çözümü” olarak adlandırmak mümkündür. Getirdiği öneriyle kendi içinde bir çözüm oluşturan ve tasarımın özüne zarar vermeden ona katkıda bulunan bu müdahaleler alternatif tasarımların oluşmasına da imkan vermektedir (Resim.6-7).

(Resim.6)

(Resim.7)

Resim.6: Kullanıcının lavabo çözümü- Feslikan yaylası/Antalya

Resim.7: Kullanıcının park çözümü- Karaalioğlan Parkı/ Antalya

4. Sonuç

Kullanıcı müdahaleleri kullanıcı açısından her ne kadar yapısal ya da işlevsel sorunları çözmeye yönelik gerçekleştirilse de her ne sebeple olursa olsun tasarımcı ve tasarım ürünü

açısından yapının özünü ve kimliğini kaybetmesine neden olmaktadır. Özellikle yerine yenisini koymanın güç olduğu geleneksel dokuda yoğunlaşan söz konusu müdahaleler, geleneğin gelecek nesillere aktarılmasına önemli bir engel teşkil etmektedir. Diğer taraftan kullanıcının tasarım ürününün işlevini güçlendirdiği ya da kendi diliyle şekillendirdiği hali kullanıcı çözümü olarak adlandırılabilir. Bu tür çözümleri tasarıma olumsuz etki etmediği durumlarda tasarımcının tasarım eylemine bir katkı olarak görmek de mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Kullanıcı, Kullanıcı çözümü, Kullanıcı müdahalesi

JEL Kodları: N6, N60, Q00, R00

References

- Türk Dil Kurumu (TDK) (2017).
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5910256c2500f5.62654847, (05.02.2017)
- Perker, Z. S. ve Akıncıtürk, N. (2011). “Geleneksel Konutlarda Fiziksel Değişim Bursa’da Üç Örnek Yapı”, *Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 16(1): 29-39.
- Perker, Z.S. ve Akıncıtürk, N. (2010). “Geleneksel Konutun Geleceği Bağlamında Kullanıcı Müdahaleleri: Yapısal Sorunlar Açısından Bir İrdeleme”, 6. *Uluslararası Mimar Sinan Sempozyumu*, Trakya Üniversitesi, Edirne.

Restrictions of Turkish Public Procurement Law on Procurement of Public Buildings

İkbal ERBAŞ¹

Extended Abstract

1. Introduction

Public administrations are obligated to fulfill all kinds of construction services in accordance with the Public Procurement Law (Law no. 4734) in Turkey. The limitations of the Public Procurement Law constitute important barriers to the successful completion of public construction works. This study, which is trying to reveal the limitations caused by the Public Procurement Law, addresses the main limitations in terms of the project delivery system and the contractor selection process that Public Procurement Law (PPL) requires.

2. Restrictions Caused by Project Delivery System

In Turkey public administrations should carry out construction services in accordance with

- Construction work contract document and
- General conditions of the contract document

According to these documents, in public construction works it is imperative to implement the traditional project delivery system in which the design, procurement and construction workflow process is linearly followed. It is not possible to use other project delivery systems for construction services. Restrictions of the PPL and its related documents could be defined under three main headings as;

- Time
- Cost
- Quality

Restrictions in terms of time and cost arise from workflow process that traditional system has. Due to the linear workflow process of the traditional system, it is not possible to start the construction phase until the design is completed. The construction work can only be tendered after the design documents have been completed. For this reason, construction work in this system can be completed longer than other delivery systems. In traditional project delivery system, although it is an important advantage to be able to provide cost estimation at the beginning of the construction phase, it is very difficult to reflect the unexpected costs associated with the changes in the construction phase. This causes restriction related to costs.

¹ Asisstant Professor, Akdeniz University, ierbas@akdeniz.edu.tr

Restrictions in terms of quality arise from relationships between participants in traditional project delivery system. In the traditional system, the knowledge and experience of the construction specialist can not be utilized at the design stage, because the contractor cannot be selected before the design is completed. This makes it difficult to reach design and construction quality targets in areas such as buildability, details and material selection.

3. Restrictions Caused by Contractor Selection Process

In Turkey public administrations should carry out contractor selection process in accordance with;

- Conditions of the prequalifications
- Administrative specifications

The most important restriction in the contractor selection process is related to the method of determining the most suitable bid according to these documents. All the tenderers participating in the tender are required to submit their quotations together with their technical offerings. During this process selecting the lowest tenderer (the most economically advantageous tenderer) constitutes a major restriction for selection of the most qualified tenderer.

4. Conclusion

Due to the restrictions of the traditional project delivery system and the restrictions of the contractor selection process, public building construction process is very difficult. These limitations in the current system seem to make it difficult for public administrations to achieve the objectives of time, cost and quality in construction work. These restrictive aspects that make it difficult to reach the main objectives of the PPL should be re-examined and the applicability of a new project delivery system should be investigated. Furthermore, a new contractor selection process should be developed in which candidates would primarily be evaluated according to their qualifications rather than their price proposals.

Keywords: Turkish Public Procurement Law, Public Buildings, Tender

JEL Codes: K12, K20, N60

Kamu İhale Kanununun Yapım Hizmetlerinin Teminindeki Sınırlılıkları

Geniş Özet

1. Giriş

Türkiye`de kamu idareleri yapım işinin yerine getirilmesine ilişkin her türlü yapım hizmetinin teminini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu`na (KİK) uygun olarak yerine getirmekle yükümlüdür. KİK`in kamu idarelerine getirdiği sınırlılıklar kamu yapılarının başarılı bir şekilde tamamlanmasına önemli bir engel teşkil etmektedir. Kamu yapılarına ilişkin yapım

hizmetlerinin temininde KİK'in neden olduğu sınırlılıkları ortaya koymaya çalışan bu çalışmada, söz konusu sınırlılıklar KİK'in zorunlu kıldığı proje teslim sistemi ve yüklenici seçim süreci olmak üzere iki farklı açıdan ele alınmıştır.

2. Proje Teslim Sisteminin Neden Olduğu Sınırlılıklar

KİK'e uygun olarak gerçekleştirilen yapım işlerinde kamu idareleri yapım hizmetini;

- Yapım İşleri Tip Sözleşmesi (YİTS) ve
- Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİGŞ)

hükümleri doğrultusunda temin etmekle yükümlüdürler. Söz konusu sözleşme ve genel şartnameye göre kamuya ait yapım işlerinde tasarım, ihale ve yapım iş akış sürecinin izlendiği geleneksel proje teslim sistemi (PTS) uygulanması bir zorunluluktur. Yapım hizmetinin temininde diğer proje teslim sistemlerinin uygulanması mümkün değildir. KİK ve ona bağlı YİTS ve YİGŞ'nin zorunlu kıldığı geleneksel PTS'nin oluşturduğu sınırlılıkları;

- Süre
- Maliyet
- Kalite

açısından değerlendirmek mümkündür. Süre ve maliyet açısından ortaya çıkan sınırlılıklar geleneksel PTS'nin sahip olduğu iş akış sürecinden kaynaklanmaktadır. Geleneksel sistemdeki sıralı iş akış süreci nedeniyle, yapım aşamasının tasarım tamamlanmadan başlaması mümkün değildir. Yapım işi ancak tasarım dokümanları tamamlandıktan sonra ihale edilebilmektedir. Bu nedenle bu PTS'de yapım işi diğer sistemlere göre daha uzun sürede tamamlanabilmektedir. Geleneksel PTS'de maliyete ilişkin bilginin yapım aşamasının başında sağlanabilmesi önemli bir avantaj olmakla birlikte yapım aşamasına gelindiğinde tüm tasarım detayları tamamlanmış olduğu için yapım aşamasında ortaya çıkabilecek değişikliklere ilişkin maliyetlerin sözleşme bedeline yansıtılması oldukça güçtür. Bu durum maliyete ilişkin sınırlılığı oluşturmaktadır.

Kalite açısından ortaya çıkan sınırlılıklar geleneksel PTS'de katılımcılar arasında kurulan ilişkilerden kaynaklanmaktadır. Geleneksel sistemde katılımcılar arasındaki ilişkide tasarım tamamlanmadan yüklenicinin seçilememesi nedeniyle, tasarım aşamasında yapım uzmanının bilgi ve deneyiminden faydalanılamamaktadır. Bu durum inşa edilebilirlik, detay ve malzeme seçimi gibi alanlarda tasarım ve yapım kalitesi hedeflerine ulaşılmasını güçleştirmektedir.

3. Yüklenici Seçim Sürecinin Neden Olduğu Sınırlılıklar

Kamu idareleri yüklenici seçim sürecini;

- Belli İstekliler Arasında İhale Usulü ile İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Tip Ön Yeterlilik Şartnamesi (ÖYŞ) ve
- Belli İstekliler Arasında İhale Usulü ile İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Tip İdari Şartnameye (BİTİŞ)

uygun olarak yürütmek zorundadırlar. KİK ve ona bağlı ÖYŞ ve BİTİŞ hükümlerine göre yüklenici seçim sürecindeki en önemli sınırlılık en uygun teklifin belirlenmesi yöntemine ilişkindir. İhaleye katılan tüm isteklilerden teknik teklifleriyle birlikte fiyat tekliflerinin de talep

edilmesi ve ihalenin en düşük teklifi veren (ekonomik açıdan en avantajlı teklif) istekli üzerinde bırakılması yapım işini üstlenecek en nitelikli isteklinin seçilmesine önemli bir engel teşkil etmektedir.

4. Sonuç

Ülkemizde KİK'in öngördüğü ihale yoluyla gerçekleştirilen kamu yapılarının temini hizmeti gerek geleneksel PTS'nin neden olduğu sınırlılıklar, gerekse yüklenici seçim sürecinin neden olduğu sınırlılıklar nedeniyle problemleri bir yapıya sahiptir. Kamu idarelerinin kamu kaynaklarını etkin ve verimli kullanılması ilkesiyle hareket ettiği düşünüldüğünde ortaya konulan tespitler mevcut sistemdeki bu sınırlılıkların kamu idarelerinin yapım ihalelerinde süre, maliyet ve kalite hedeflerine ulaşılmasını güçleştirdiği görülmektedir. KİK'in temel hedeflere ulaşılmasını zorlaştıran bu sınırlayıcı yönleri yeniden gözden geçirilerek bu olumsuzlukları ortadan kaldıracak yeni bir proje teslim sisteminin uygulanabilirliği araştırılmalıdır. Ayrıca yüklenici seçiminde adayların öncelikli olarak fiyat tekliflerinden çok niteliklerinin değerlendirileceği bir yüklenici seçim süreci geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kamu İhale Kanunu, Kamu Yapıları, İhale

JEL Kodları: K12, K20, N60

References

Belli İstekliler Arasında İhale Usulü ile İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Tip İdari Şartname (BİTİŞ), (2009). Kamu İhale Kurumu, Ankara.

Belli İstekliler Arasında İhale Usulü ile İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Tip Ön Yeterlilik Şartnamesi (ÖYŞ). (2009). Kamu İhale Kurumu, Ankara.

Kamu İhale Kanunu (KİK), (2003). Kamu İhale Kurumu, Ankara.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİGŞ). (2009). Kamu İhale Kurumu, Ankara.

Yapım İşleri Tip Sözleşmesi (YİTS). (2009). Kamu İhale Kurumu, Ankara.

E-Transformation Process of Azerbaijan Tax System and Its Effect on Tax Incomes

Metin ALLAHVERDİ¹, Seyfettin Caner KUZUCU²

Extended Abstract

1. Introduction

Today, information and communication technologies have rapidly improved and, internet, an outcome of this improvement, has become an indispensable part of our life. Businesses have begun to use internet in every step to obtain maximum benefit it offers. Public institutes have kept in step with this development and constituted infrastructure to transfer most of their services to internet.

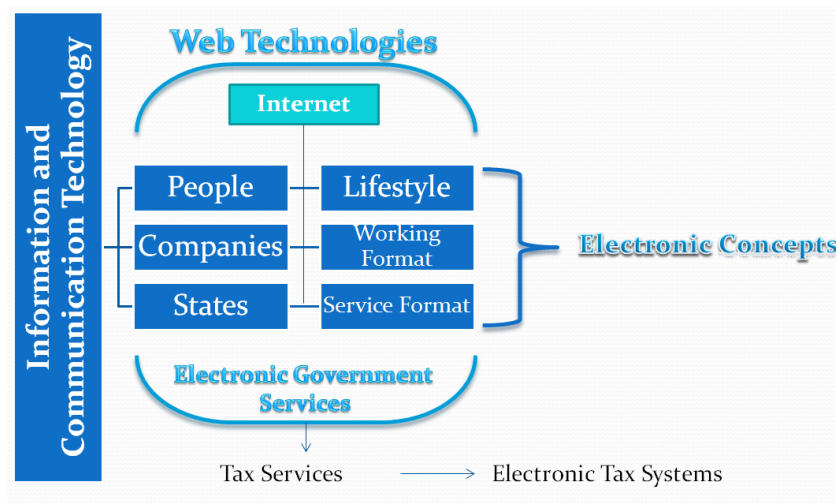

Figure 1. Electronic Transformation

According to Gupta et al. (2008: 140-141), the developments in Information and Communication Technologies (ICTs) in the last decade significantly affected almost all aspects of human life. ICTs enabled to create a dimension called “electronic” dimension, which causes paradigm shifts of the existent and apparently unchangeable concepts related to the business, governance, and education. In this context, the ways of people to make connection, join, and work collectively in modern society largely changed (Fedotova et al., 2012: 152). Transition to electronic dimension has also succeeded in becoming one of the most important transformations that modifies interaction government and citizens. As also seen in Figure 1,

¹ Lecturer, Selçuk Üniversitesi SBMYO, allahverdi@selcuk.edu.tr

² Lecturer, Selçuk Üniversitesi Beyşehir Ali Akkanat MYO, sekuzucu@selcuk.edu.tr

electronic tax system is one of the concepts emerged together with interaction between business, government and citizens. Electronic tax system is a comprehensive internet portal, which forms a safe option of self- service package for tax payers, can provide a single point for information and actions, and to which can access 7 days a week over 24 hours, and it does require any intervention by the staff of tax office (Jimenez et al., 2013: 18).

2. E-Transformation Process in the Tax System of Republic of Azerbaijan

Azerbaijan did not fall behind the informatics and technological developments in the world and made use of opportunities created by web technology. At this point, government administrators developed a number of program and made investments. “Presidency Decree of Government Program, published on the date of October 22, 2005 on the development of communication and information technologies, for the years 2005-2008” (Elektron Azərbaycan) has become a turning point in terms of tax. Together with this program implemented in 2006, in accordance with the aim of “Governmental Program on Improving Tax Order of 2005-2007”, on March, “Automated Tax Information System (ATIS)” was formed (Vergilər Bakanlığı, 2015: 84). With emergence of ATIS, in Azerbaijan, e- transformation process started and the following events chronologically actualized (Vergilər Bakanlığı, 2016)

- www.e-taxes.gov_was opened for use on the date of February 1, 2007.
- In 2008,
 - In order to facilitate the foundation of business and synchronize all economic processes belonging to a business in electronic media, an electronic system called “A Window” was established;
 - VAT deposit account was transferred to electronic media; and
 - Electronic integration was realized with banks.
- In 2010,
 - “Electronic Receipt” came into service;
 - Online office system, which enables to send all applications of citizens by means of computers and mobile phones through internet to Tax Office, came into service;
 - For down payments to be able to immediately transmit to tax office, transfer facilities from electronic distance came into service;
 - Online registration services were given to individual entrepreneurs and legal persons.
 - Services were presented about paying for the taxes in electronic environment;
 - Electronic supervision;
 - “electronic library” of Minister Taxes; and
 - International platform on tax information.
- In 2013,
 - “Certification Service Center” was established for enlarging the application of the information and communication technologies as well as both improving electronic services given and meeting high security need for electronic security

services; and presenting certification services to public institutes and the real and legal persons.

When reached 2017, approximate 92% of 65 services of Ministry of Taxes are presented as electronic service.

3. The Effect of Tax Payers in Azerbaijan on Tax Incomes

In Azerbaijan, when tax law came into force in 2001, the number of tax payers in the country were 153, 355. This rate corresponded to 1.89 % country population. In the same period, tax incomes was Manat 714,000,000 and this income accounted for 90.38% of budgetary incomes (See, Table 1).

As seen in Table 1, tax payers in Azerbaijan, after passed to electronic period in 2006, showed a faster increase in the previous period. Again according to the same table, tax incomes also showed increase but the share of tax incomes in budgetary incomes decreased as years passed.

Table 1. The population, number of tax payer, budgetary income, and tax incomes between 2000-2015 in Republic of Budgetary Income and Tax Incomes

Years	Azerbaijan Population (person)	Tax Payers (Person)	T/P rate (%)	Budgetary Income (Manat)	Tax Incomes (Manat)	T/B rate (%)
2000	8.032.800	123.984	1,54	714.600.000,00	574.400.000,00	80,38
2001	8.114.300	153.355	1,89	784.800.000,00	714.000.000,00	90,98
2002	8.191.400	179.734	2,19	910.200.000,00	835.500.000,00	91,79
2003	8.269.200	206.853	2,50	1.220.900.000,00	1.005.500.000,00	82,36
2004	8.349.100	223.885	2,68	1.509.500.000,00	1.232.200.000,00	81,63
2005	8.447.400	249.115	2,95	2.055.214.180,00	1.756.200.680,00	85,45
2006	8.553.100	138.082	1,61	3.868.773.000,00	3.047.782.800,00	78,78
2007	8.666.100	200.494	2,31	6.006.601.900,00	5.212.729.100,00	86,78
2008	8.779.900	247.912	2,82	10.762.672.000,00	6.724.996.900,00	62,48
2009	8.922.400	291.445	3,27	10.325.935.100,00	5.128.214.100,00	49,66
2010	8.997.600	323.333	3,59	11.403.000.000,00	5.266.800.000,00	46,19
2011	9.111.100	387.000	4,25	15.700.700.000,00	6.395.300.000,00	40,73
2012	9.235.100	420.380	4,55	17.281.500.000,00	6.975.000.000,00	40,36
2013	9.356.500	481.710	5,15	19.496.300.000,00	7.654.200.000,00	39,26

2014	9.477.100	537.828	5,68	18.400.600.000,00	8.370.200.000,00	45,49
2015	9.593.000	609.742	6,36	17.498.000.000,00	8.791.300.000,00	50,24

Resource: It has been prepared from the website of Ministry of Taxes of the Republic of Azerbaijan (<http://www.taxes.gov.az>) and the website of the State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan (<http://www.azstat.org/MESearch/details>).

3.1 The Aim, Method, Model, and Scope of the Study

- **Aim of the Study:** To assess the effect of electronic change in Azerbaijan Tax System on tax incomes in terms of the numbers of tax payers in the years 2006- 2015
- **Study Method:** The methods of estimation of time series were utilized.
- **The model and scope of the study:** In estimation carried out with linear trend model, the number of recorded taxpayers in the years 2006 -2015 was taken as independent variable and a total of tax incomes as dependent variable and the following linear regression model was formed.

A total of tax incomes = $\alpha + \beta_1$ the number of recorded tax payers + ϵ

3.2 Results of the Study

When Table 2 is evaluated, it is seen that there is a significant relationship between a total of tax incomes and the number of recorded tax payers

Table 2. Determinants of a total of tax incomes

Dependent Variable: A Total of Tax Incomes			
Variables	Coefficient	t-statistics	Probability
C	2564703	4.012561	0.0039
Number of Recorded Tax Payers	10.07062	6.162489	0.0003

A total of tax income = 2.564.703+ 10.07062*the number of tax payers

Approx. 83% ($R^2=0.825997$) of variation in a total of tax incomes is accounted for with the number of recorded tax payers. For the remaining part of 17%, there is a need for the other variables.

When the number of tax payers is “0”, a total of tax income will be 2,564,703 (Manat)

When the number of tax payers increase by 1, tax income increases by 10,07062 monetary unit (Manat).

4. Conclusion

In this study, the developments in tax system of Republic of Azerbaijan were chronologically dealt with. Especially the stages of transition to electronic system were tried to be reported. In the study, the numerical indicators of tax rates. According to the indicators, the share of tax incomes in budget decreased. This can be accounted for by the increase of oil incomes in the country in time and increase of the effect of the oil incomes obtained on budgetary incomes of the county. But, since the increase of oil costs and decrease of world oil prices will reduce the oil incomes of the country, it is evident that the country has to develop the efforts to increase non- oil income. In the future studies, it is considered that it is necessary to examine non-oil income in Azerbaijan. In addition, in the study, the numbers of tax payers and the rate of these to country population was made public. In the last section of the study, the relationship between the number of tax payers in electronic tax period and tax incomes was examined. As a conclusion, it was revealed that 83% of variation in tax incomes were accounted for by the number of recorded tax payers.

Keywords: Information and Communication Technology, Tax, Azerbaijan, Electronic Tax

JEL Codes: H71, P35, O33, L86

References

Fedotova, O., Teixeira, L. & Alvelos, H. (2012), E-participation in Portugal: evaluation of government electronic platforms, *Procedia Technology*, V 5, pp. 152-161.

Gupta, B., Dasgupta, S. & Gupta, A. (2008), Adoption of ICT in a government organization in a developing country: An empirical study, *Journal of Strategic Information Systems*, V 17, pp. 140–154.

Jimenez, G., Mac an tSionnaigh, N. & Kamenov, A. (2013), Information Technology for Tax Administration, *Usaid's Leadership In Public Financial Management*, USA, pp. 1-52.

Ministry of Taxes of the Republic of Azerbaijan (2015), *Azerbaycan'ın Vergi Sistemi*, Bakü, pp. 1-168. Erişim: <http://vn.taxes.gov.az/info/2123.pdf>, Access: 05.01.2017.

Ministry of Taxes of the Republic of Azerbaijan (2016), *Vergilər Nazirliyinin Tarixi*, <http://www.taxes.gov.az/modul.php?name=haqqinda&cat=1&lang=>, Access: 06.01.2017.

Ministry of Taxes of the Republic of Azerbaijan (2017), <http://www.taxes.gov.az>, Access: 09.01.2017.

The State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan, <http://www.azstat.org/MESearch/details>, Access: 15.01.2017.

A Review on the Books Use of Typography as a Visual Element

Mithat YILMAZ¹, Sümeyye ÖZBEK²

Extended Abstract

1. Introduction

With the spread of printing in Europe, the typography has been used in the early periods to express the letters and printed letters in the printing house, but today it is mostly used to express the art and design part of the writing. Typographic design is also a form of design that centers typography, that is, writing. From the first books, some parts of the books or the entire illustration can be used to improve the comprehension of the text. Especially in the early period religiously handwritten manuscripts, illustration is a very common method. The reason why illustrations are used a lot is texts which are difficult to understand. Similarly, the illustrations used in children's books are very important in terms of embodying the text. It is rare to come across studies in which text and books used in combination with illustration and writing are widely used books, and the text is used as a design element with the picture. This study will include a studies on the use of typography as a visual design element in books. The aim of this work is to discuss that the concept of typographic design in books thousands of years ago is still being used today.

2. Typographic Books

Although calligraphy and writing are used as visual representations in the East, it is possible to find books in the West also in this area. Typographic books are reflected the intended to the reader along with content. With the spread of printing press in Europe, for a very long time, except for the artist books, there was no other possibility except for the possibilities provided by the restraints in the books and there were no different examples except the books which perfectly arranged each line of the printing house. However, from the beginning of the 19th century, poets like William Blake had begun a period in which they prepared all their stages in their hands and tried to try all the possibilities of typographic design. These books are occasionally books in which texts are organized as a form, and sometimes art and literature are designed together as Aratus' manuscript entitled "Events".

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, yilmazm@gazi.edu.tr

² Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, sumeyyeozbek02@gmail.com

Figure 1. Aratus, Phenomena, B.C. 300 (Jean, 2015: 79)

This work is an astronomical document that shows a number of stars from the manuscript entitled "Events" of the Greek poet and Astronomer Aratus. As you can see here, the texts are combined to form a visual image. This is a part of the picture and the other part is the manuscript composed of the texts. What is noteworthy here is that the images and texts are consistent with the content of the design they create together.

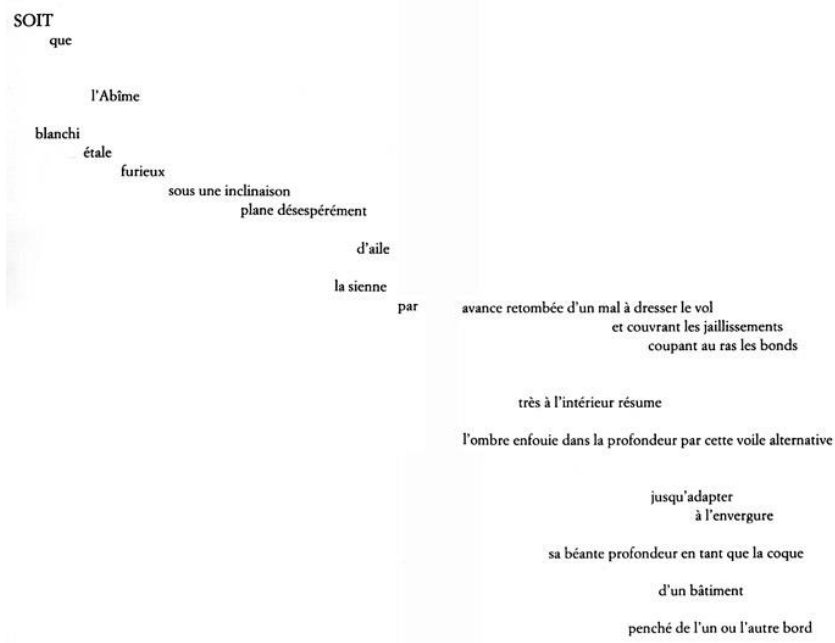

Figure 2. Stephane Mallarmé, Un Coup de Dés Jamais N'Abolira Le Hasard, 1897 (Taşçioğlu, 2013: 61)

In this poetry book Stephane Mallarmé uses different script characters and arranges its lines in an extraordinary way, distributing the words to the pages like dice, in harmony with the title of the book. This extraordinary page layout and typographic usage has been the study of the idea of perceiving and thinking together with content while reading.

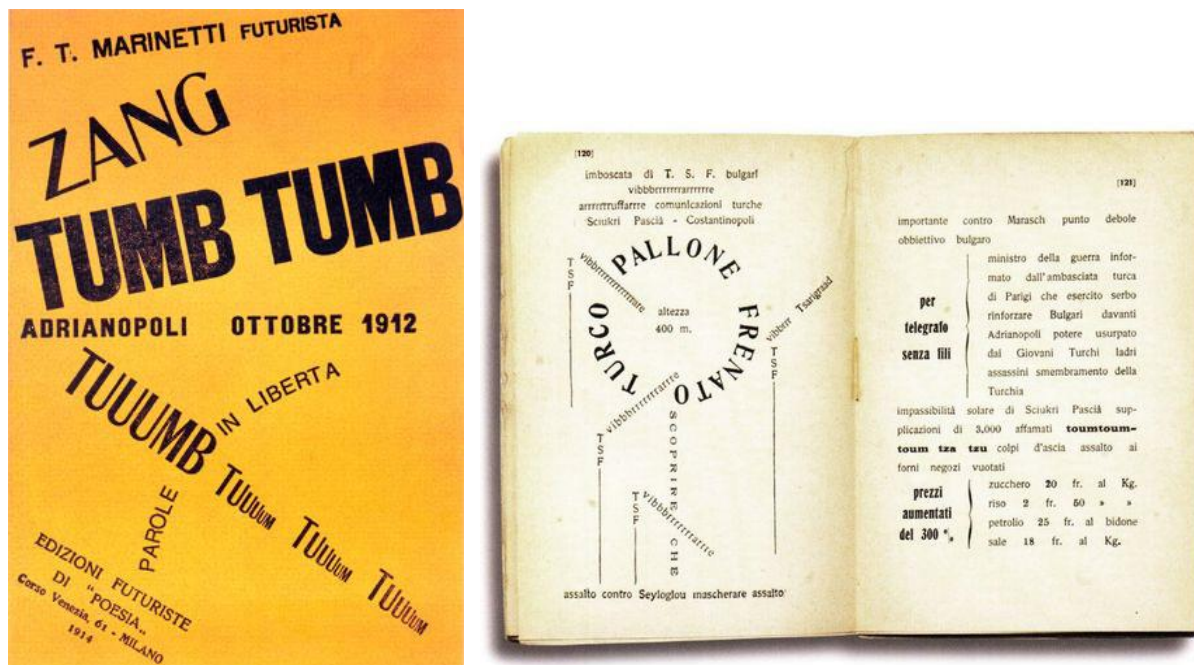

Figure 3. Filippo Tommaso Marinetti, Zang Tumb Tumb, 1914

(Becer, 2016: 56-57)

The subject of this book is Edirne, under the Bulgarian bomber during the Balkan war. In this book Marinetti designs and writes as an artist's book, Marinetti depicts the war with words and phrases and makes them almost as take the skies with their designs. The dynamic typography used here to reflect as much content as possible.

"Marinetti" Zang Tumb Tumb "(1914), in many compositions based on the theory of free words, visualized imagery, thoughts, metaphors, sounds, smells, events and bombardment scenes with an unusual but definable typography using the language structure of the futurist poetry divided into pieces. Even white spaces in these compositions take on the role of emissive and create a separate channel next to the rapidly flowing text in the page space "(Becer, 2007: 69, 70).

Apollinaire also saves poetry from straight lines and has begun to create visible meanings even for someone who does not understand the language of poetry. The poetry lines created in the form of a woman with a hat here can tell something even for those who do not know exactly what they say.

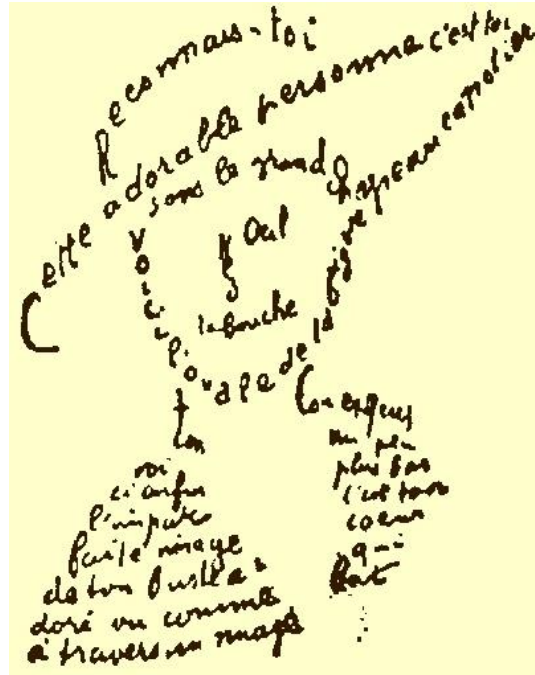

Figure 4. Guillaume Apollinaire, Calligrams, 1915 (Becer, 2016: 30)

3. Conclusion

The great political and social events that have taken place in the world since the early 1900s have been influential in every field and have been influential in the field of art and design. Especially futurist and constructivist artists have influenced the arts in many ways with their new vision and perception styles developed with the changing world. Marinetti's depiction of destructive warfare and Mallarmé's oppression of the printing method imposed by the printing press can not be considered independent of the emerging new trends in these developments. Even today, the method used by the poet Aratus to illustrate the constellations of the planet still maintains its validity in terms of design principles, and perhaps it is able to inspire new designs. This typographic language, which we find in books with more poetry and poetic texts, is an idiom that can bring a conclusion close to the meaning of the person who sees it, no matter where the world is. The material and technical possibilities do not offer much choice except to publish the books in a standard way and reach the reader as soon as possible, but special designs are found in the artist books. Although the possibilities of typography have not been tested on book designs as yet, it seems inevitable that this situation changes.

Keywords: Typography, Typographic Book, Visual Poetry

Tipografinin Görsel Bir Eleman Olarak Kullanıldığı Kitaplar Üzerine Bir İnceleme

Geniş Özet

1. Giriş

Matbaanın Avrupa’da yaygınlaşmasıyla birlikte literatüre yerleşen tipografi terimi, ilk dönemlerde matbaa harflerini ve matbaada dizilmiş yazıyı ifade etse de günümüzde daha çok yazının sanat ve tasarım kısmını ifade eden bir anlamda kullanılmaktadır. Tipografik tasarım da yine tipografiyi yani yazıyla oluşturma mantığını merkeze alan bir tasarım biçimidir. İlk kitaplardan itibaren yazının anlaşılabilirliğini artırmak için kitapların bazı bölümlerinde veya tamamında resimleme kullanılabilir. Özellikle Batı’nın ilk dönem dini içerikli el yazmalarında resimleme, oldukça fazla kullanılan bir yöntemdir. Resimlemelerin çokça kullanılmasının sebebi ise anlaşılması zor olan metinlerin resimler yoluyla anlatılmasıdır. Benzer şekilde çocuk kitaplarında kullanılan resimlemeler metni somutlaştırması açısından oldukça önemlidir. Resimleme ve yazının bir arada kullanıldığı metin ve kitaplar yaygın olarak karşılaşılan kitaplar olmakla birlikte yazının resimle birlikte bir tasarım elemanı olarak kullanıldığı çalışmalara rastlamak ender görülen bir durumdur. Bu çalışmada tipografinin kitaplarda görsel bir tasarım elemanı olarak kullanıldığı çalışmalara yer verilecektir. Çalışmanın amacı Günümüzden binlerce yıl önce kitaplarda kullanılan tipografik tasarım mantığının günümüzde de kullanılmaya devam ettiğini ve grafik tasarıma olan etkisini tartışmaktır.

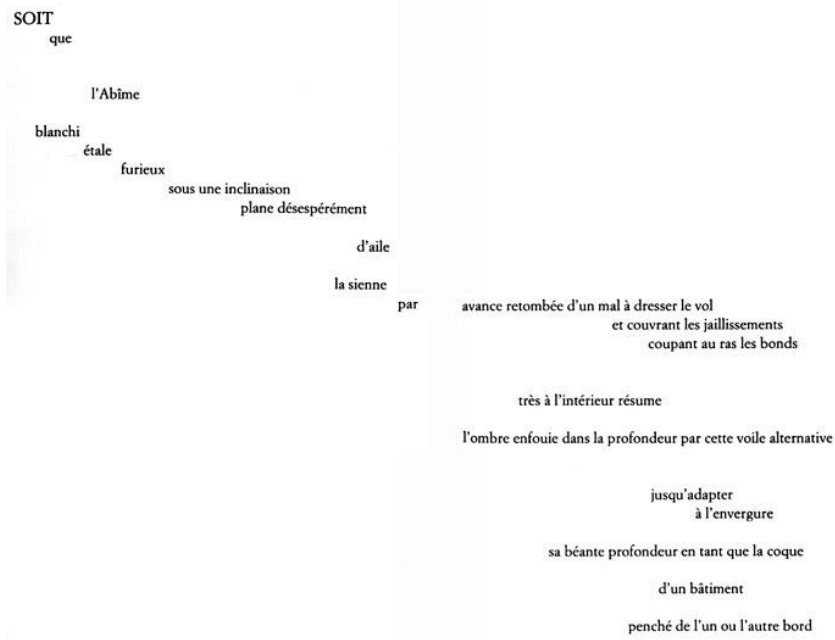
2. Tipografik Kitaplar

Her ne kadar kaligrafi ve yazının görsel bir temsil olarak kullanıldığı yer Doğu olsa da bu alanda yapılmış kitaplara Batı’da da rastlamak mümkündür. Tipografik kitaplar içeriğin görüntüyle birlikte okuyucuya yansıtılmaya çalışıldığı kitaplardır. Avrupa’da matbaanın yaygınlık kazanmasıyla birlikte çok uzun bir süre, sanatçı kitapları hariç, kitaplarda dizginin verdiği imkanlardan başka bir olanak düşünülmemiş ve matbaanın her bir satırını mükemmel olarak dizdiği kitaplar dışında farklı örneklerle rastlanmamıştır. Ancak 19. yüzyıl başlarından itibaren William Blake gibi şairlerin, bütün aşamalarını ellerinde hazırladıkları ve tipografik tasarımın bütün olanaklarını denemeye çalıştıkları bir dönem başlamıştır. Bu kitaplar kimi zaman salt metinlerin bir biçim olarak düzenlendiği, bazen de Aratus’un “Olaylar” başlıklı el yazmasında olduğu gibi resim ve yazının birlikte tasarlanarak oluşturulduğu kitaplardır.

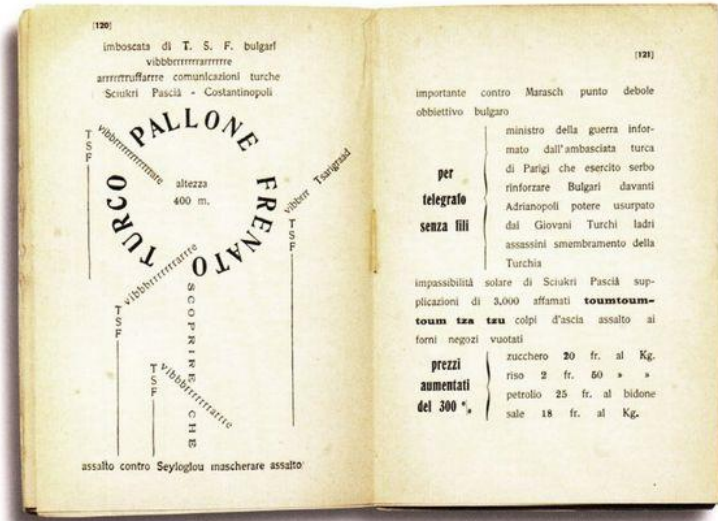
Şekil 1. Aratus, Olaylar, M.Ö. 300 (Jean, 2015: 79)

Bu çalışma Yunanlı şair ve Astronom Aratus'un "Olaylar" başlıklı el yazmasından bir takım yıldızını gösteren astronomik bir metindir. Burada görüldüğü üzere yazılar görsel bir imgeyi ifade etmek üzere resimle birleştirilmiştir. Bu bir kısmı resim diğer kısmı da yazılardan oluşan el yazması bu alanda karşılaşılan ilk metinlerdendir. Burada dikkate değer olan, resim ve yazıların birlikte oluşturduğu tasarımın içerikle uyumlu olmasıdır.

Şekil 2. Stephane Mallarmé, Zar Atmak Şansı Ortadan Kaldırılmaz, 1897 (Taşçioğlu, 2013: 61)

Bu şiir kitabı Stephane Mallarmé'in farklı yazı karakterleri kullandığı ve satırlarını sıra dışı bir şekilde düzenlediği, kitabın adıyla da uyumlu olarak kelimeleri adeta zar atar gibi sayfaya dağıtarak kullandığı bir kitaptır. Bu sıra dışı sayfa düzeni ve tipografik kullanım yazının algılanışı ve okurken içerikle birlikte düşünülmesi fikrini geliştiren bir çalışma olmuştur.

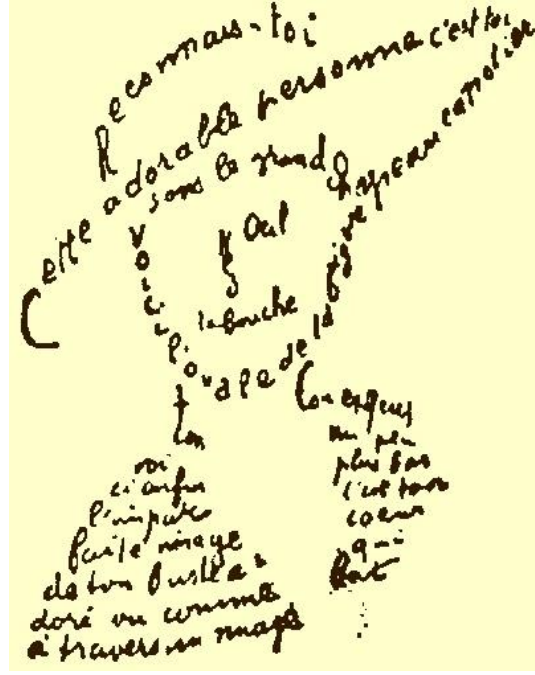
Şekil 3. Filippo Tommaso Marinetti, Zang Tumb Tumb, 1914

(Becer, 2016: 56-57)

Bu kitabın konusu, Balkan savaşı sırasında Bulgar bombardımanı altında bulunan Edirne'dir. Marinetti, kendisinin tasarlayıp sanatçı kitabı olarak bastığı bu kitabında kelimeler ve cümlelerle savaşı tasvir etmiş ve tasarımlarıyla adeta göklere çıkarmıştır. Burada kullanılan dinamik tipografi olabildiğince içeriği yansıtacak biçimde kullanılmıştır.

“Marinetti “Zang Tumb Tumb” (1914) başta olmak üzere, özgür sözcük kuramına dayalı çoğu kompozisyonda Fütürist şiirin parçalara ayrılarak dağılan dil yapısını kullanarak imgeleri, düşünceleri, mecazları, sesleri, kokuları, olayları ve bombardıman sahnelerini alışılmadık, ama tanımlanabilir bir tipografiyle görselleştirmiştir. Bu kompozisyonlarda beyaz boşluklar bile ifadeci niteliğe bürünür ve sayfa alanı içinde hızla akıp giden yazıların yanında ayrı bir kanal oluşturur” (Becer, 2007:69, 70).

Apollinaire de şiirlerini düz satırlardan kurtararak şiirin dilini anlamayan biri için bile görünebilir anlamlar yaratmayı başarmıştır. Burada şapkalı bir kadın biçiminde oluşturulan şiirin dizeleri, bu yazıların tam olarak ne anlattığını bilmeyen biri için bile bir şeyler anlatabilmektedir.

Şekil 4. Guillaume Apollinaire, Kaligramlar, 1915 (Becer, 2016: 30)

3. Sonuç

Özellikle 1900'lerin başından itibaren dünyada yaşanan büyük siyasi ve toplumsal olaylar her alanda etkili olduğu gibi sanat ve tasarım alanında da etkili olmuş, özellikle fütürist ve konstrüktivist sanatçıların değişen dünyayla birlikte geliştirdikleri yeni görme ve algılama biçimleri sanatı bir çok yönden etkilemiştir. Marinetti'nin yıkıcı savaş tasvirleri ve Mallarmé'ın matbaanın dayattığı dizgi yöntemine karşı çıkışı bu gelişmelerle ortaya çıkan yeni akımlardan bağımsız olarak düşünülemez. Yine milattan önce şair Aratus'un gökteki takımyıldızlarını göstermek için kullandığı yöntem bugün bile tasarım ilkeleri açısından geçerliğini korumakta, belki yeni tasarımlar için ilham olabilmeyi başarmaktadır. Daha çok şiir ve şiirsel metinlerin bulunduğu kitaplarda rastladığımız bu tipografik dil, dünyanın neresinde olursa olsun gören kişide anlamına yakın bir sonuç çıkarılmasını sağlayabilecek bir dildir. Maddi ve teknik olanaklar kitapların standart bir şekilde basılıp bir an önce okuyucuya ulaştırılması dışında pek fazla seçenek sunmamaktadır ancak sanatçı kitaplarında özel tasarımlara rastlanmaktadır. Tipografinin olanakları kitap tasarımları üzerinde henüz çok fazla denenmemiş olsa da bu durumun değişmesi kaçınılmaz görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tipografi, Tipografik Kitap, Görsel Şiir

References

Becer, E. (2016). *Modern Sanat ve Yeni Tipografi*, 3. Baskı, Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Febvre, L. & H-J. Martin. (2000). *Kitabın Doğuşu*, 1. Baskı, İstanbul: Avcıol Basım Yayın.

Jean, G. (2015). *Yazı İnsanlığın Belleği*, 8. Baskı, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Taşcıoğlu, M. (2013). *Bir Görsel İletişim Platformu Olarak Kitap*, 1. Baskı, İstanbul: Yem Yayın.

The Relationship Between Innovation and Entrepreneurial Motivation: A Socio-Cultural Perspective

Beyhan AKSOY¹, Mete Kaan NAMAL², Mustafa KOÇANCI³

Extended Abstract

Entrepreneurship is a socio-cultural phenomenon, and social structures shape the entrepreneurial tendencies. However, the number of studies that associate entrepreneurship with the social context in Turkish literature is limited. Innovative entrepreneurship plays a key role in the realization of economic and social development. Businesses that create social benefit on an innovative basis have the potential to create a competitive advantage.

In this study, a questionnaire was applied to 365 participants who were continuing their entrepreneurship trainings of KOSGEB in Antalya and intending to establish a business. In conclusion, participants' creativity and innovation attitudes were discussed on the basis of their relation to various demographic variables.

Keywords: Entrepreneurship, Innovation, Entrepreneurship Culture

JEL Codes: L26, M13, O31

Yenilikçilik ve Girişimcilik Motivasyonu İlişkisi: Sosyo- Kültürel Bir Perspektif

Geniş Özet

1. Giriş

Girişimcilik sosyo-kültürel bir olgudur ve sosyal yapılar girişimcilik eğilimini biçimlendirmektedir. Bununla birlikte Türkçe yazında girişimcilik olgusunu toplumsal bağlamla ilişkilendiren çalışma sayısı sınırlıdır. Yenilikçi girişimcilik ekonomik ve sosyal gelişmenin gerçekleştirilmesinde kilit rol oynamaktadır. Toplumsal fayda yaratmayı yenilikçi bir temelle sürdüren girişimler aynı zamanda rekabetçi bir üstünlük yaratma potansiyeline de sahiptirler.

¹ Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İİBF, ÇEEİ Bölümü, beyhanaksoy@akdeniz.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İİBF, ÇEEİ Bölümü, namal@akdeniz.edu.tr

³ Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İİBF, ÇEEİ Bölümü, mkocanci@akdeniz.edu.tr

Bu araştırmada Antalya il merkezinde KOSGEB'in uygulamalı girişimcilik eğitimlerine devam eden ve bir iş kurma niyeti olan 589 katılımcıya anket uygulanmıştır. Katılımcıların yaratıcılık ve yenilikçilik tutumları çeşitli demografik değişkenlerle olan ilişkileri temelinde tartişılmıştır.

2. Girişimcilik ve Yenilikçilik

Girişimcilikle ilgili birçok tanım ve girişimcilerin ortak özelliklerine dair birçok sınıflama olmakla beraber Hebert & Link (2007; 264-265) yazında girişimciyi farklı yönleriyle vurgulayan tanımları özetlemişlerdir. Buna göre girişimci belirsizlik riskini üstlenen, finansal sermayeyi sunan, yenilikçi, karar verici, endüstriyel bir lider, yönetici, ekonomik kaynakların bir düzenleyicisi ve koordinatörü, ekonomik bir girişimin sahibi, alternatif kullanımlar arasında kaynakların bir tahsisçisi, üretim faktörlerinin bir işvereni, bir arbitrajcı ve bir müteahhittir.

Schumpeter'in girişimcilik teorisinin temelinde "yenilikçi girişimci" ve onun neden olduğu "yaratıcı yıkım" kavramları vardır. Schumpeteryan acıdan girişimciler yeni birleşimler ya da yenilikler ile yaratıcı yıkıma neden olmaktadır.

Schumpeter'e göre yenilikçilik yeni bir ürün ortaya çıkarmak ya da mevcut bir üründe değişiklikler yapmak, bir endüstride bir yenilik süreci yaratmak; yeni bir pazar keşfetmek; hammadde ile beraber yeni arz kaynakları geliştirmek gibi boyutları kapsamaktadır (Popa vd. 2010).

3. Girişimcilik ve Girişimciliğin Toplumsal Yönü

Girişimcilik sadece bir ekonomik değer değil aynı zamanda, toplumsal ve kültürel bir olgudur ve girişimci toplumsal yapıda da, değişimci/yenilikçi bir sürecin başlatıcısı durumundadır (Aytaç & İlhan, 2007). Bununla birlikte bazı sosyal yapılar, girişimci ruh ve kültürü baskılamak, bazıları teşvik eder. Girişimci kültür, gelişme ve kalkınma için zengin bir potansiyel taşır.

4. Araştırma

Yenilikçiliğin girişimciliğin önemli bir boyutu olduğu, toplumsal kaynakların verimli kullanımı ve yaşam standartlarının iyileştirilmesindeki rolü düşünöldüğünde önemi daha iyi ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla girişimcilerde yenilikçi bir yönelimin olması beklenir. Buradan yola çıkarak araştırmada "Girişimcilik niyeti olan kişiler için yenilikçiliğin önemi nedir?" sorusunu cevaplamak amaçlanmıştır.

Ağustos– Ekim 2016 tarihlerinde KOSGEB Girişimcilik eğitimlerine katılan ve girişimcilik hedefi olan 589 katılımcıya uyguladığımız anketin yenilikçiliğe önem verme boyutunu seçilmiş bazı demografik değişkenler bakımından analiz edilmiştir. Yaş, cinsiyet, meslek, eğitim durumu, çalışma durumu, girişimcilik tecrübesi ve gelir değişkenleri ile yenilikçiliğe dair tutum arasındaki ilişki sorgulanmıştır.

Katılımcılardan "Girişimciliği kariyer olarak seçmelerine yol açan nedenlerden "Yaratıcı yenilikçi bir şeyler yapma"yı önem düzeyine göre değerlendirmeleri istenmiştir. Katılımcıların % 66,2'si girişimlerinde yaratıcı yenilikçi bir şeyler yapmayı çok önemli bulurken %27,3'ü de önemli bulmuştur.

26-35, 46- 55 ve 56-65 yaş gruplarındaki kişiler, yenilikçi yaratıcı bir şeyler yapma fikrine diğer gruplardan daha fazla önem vermektedir. Bununla birlikte 36-45, ve 56- 65 yaş grubunda olanların ise yenilikçi yaratıcı bir şeyler yapmanın önemsiz olduğu fikrine ait beklenen değerinin gözlemlenen değerden küçük olduğu görülmüştür. Dolayısıyla bu yaş grubundaki kişilerin diğer gruplara nazaran yeni, yaratıcı bir şeyler fikrine daha az önem verdikleri söylenebilir.

Kadınların erkeklere göre yenilikçi bir şeyler yapma fikrine erkeklere oranla daha çok sahip olduğu görülmektedir. Erkekler ise yeni ve yaratıcı bir şeyler yapma fikrini kadınlara göre önemsiz görmektedir.

Eğitim durumu boyutunda ortaokul, lise ve önlisans mezunları diğer mezun gruplarına kıyasla yeni ve yaratıcı bir şeyler yapmayı çok önemli görmekte; ilkokul, ortaokul, lisans ve lisansüstü mezun durumda olanlar ise yeni yaratıcı bir şeyler yapma fikrini diğer mezuniyet durumlarına göre önemsiz görmektedir.

Geliri olmayanlar ve 10 bin TL ye kadar geliri olanlar yenilikçi yaratıcı bir şeyler yapma fikrini diğer gelir gruplarına göre daha önemli görmektedir.

Meslek, çalışma durumu, girişimcilik tecrübesi ile yenilikçiliğe dair tutum arasında ilişki bulunamamıştır.

5. Sonuç

Yenilikçilik bir ülke için sürdürülebilir büyümenin, toplumsal refahın, yaşam kalitesi artışının ve istihdamın sağlanmasında önemlidir. Yenilikçiliğin önemine özellikle üniversite eğitim süreçlerinde ve girişimcilik eğitimlerinde daha fazla dikkat çekmeli ve farkındalığı artırmalıdır. Kamu kurumları ve STÖ'ler programlarında yenilikçi girişimleri teşvik eden uygulamalara daha fazla yer vermelidirler.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Yenilikçilik, Girişimcilik Kültürü

JEL Kodları: L26, M13, O31

References

Hébert, R. F., & Link, A. N. (2007). Historical perspectives on the entrepreneur. *Foundations and Trends in Entrepreneurship*, 2(4), 261-408.

Popa, I. L., Preda, G., & Boldea, M. (2010). A Theoretical Approach of the Concept of Innovation. *Managerial Challenges of the Contemporary Society*, (1), 151-156.

Aytaç, Ö., & İlhan, S. (2007). Girişimcilik ve Girişimci kültür: Sosyolojik Bir Perspektif. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (18), 101-120.

An Evaluation of the Role of Social Media in Corporate Social Responsibility Activities

Erol TEKİN¹

Extended Abstract

1. Introduction

Friedman (1970) stated that CSR concept means fulfilling only the economic responsibilities of firms. But later it was stated that the firms had not only economic and legal responsibilities but also different ones to the society and other stakeholders. (Stone, 1975; Carroll, 1979; Frederick, 1987). Today, the concept of corporate social responsibility is expressed as being responsible to all stakeholders of the company and taking them into account in all their decisions. In such case, all interest groups want to be informed about CSR activities and follow CSR activities carefully. Hence, firms are carrying out social responsibility activities in order to influence all interest groups such as customers, consumers, society and employees. In addition, in order to be successful in CSR activities, it is important that related interest groups also support these activities to achieve their goals. At this point, this question comes to mind "Along with technological developments, is there any effect of social media on the announcement of corporate social responsibility activities and the creation of awareness?" The aim of this study is to evaluate the effect of social media on the publicity and dissemination of CSR activities. In this context, the role of social media in presenting social responsibility projects has been evaluated in the context of examples.

2. Corporate Social Responsibility and Social Media

According to modern understanding, CSR has many stakeholders. However, for the success of the CSR activities, it is necessary for the stakeholders to meet at a common point. It would not be wrong to say that social media has an important role in creating this point. In today's information and technology age, social media is vital in terms of delivering corporate social responsibility activities to their relevants and enabling these activities to affect mass of people. Because, social media is a place where relevant parties can access easily, share their ideas and take feedbacks. Social media gives the firm the opportunity to be closer to consumers, to create brand loyalty, and to make announcements with the help of voluntary masses. In addition, social media is undeniably important as it is thought that CSR activities are successful projects by mobilizing communities rather than individuals.

2.1. CSR and Social Media Examples

Starbucks is one of the most important examples showing the role of social media in CSR activities. Starbucks, uses social media quite good, can send mass messages via social

¹ Dr., Ordu University Department of Management, erolktu@gmail.com

media, and be appeal to a young audience in particular, and these are important features of it. The main target of Starbucks is people who are 25-40 and those constitute %49 of total sales. The second target of Starbucks is people who are 18-24 and those constitute %40 of total sales. It is not difficult to understand that social media is the right channel for Starbucks, as 90% of the both target masses are thought to use social media. At this point, Starbucks has managed to get a good place in the consumer mind by talking to its customers, asking questions to them, promoting their products, and sharing pictures of social responsibility projects they have been involved in. Hence, a growth rate has been achieved not only on customer satisfaction but also on consumer confidence index. Another example which brings CSR and social media together is Assos. Assos has showed importance to social problems via its first social responsibility projects on Facebook. Hence, while Assos is increasing the number of its fans on social medias, it not only promotes its products but also fulfills corporate social responsibility activities and achieves an important place in the eyes of customers and other stakeholders. Intel which produces computer parts and Nike are another examples of effective usage of social media within the scope of responsibility. Michael Jacobson, director of corporate responsibility at Intel, said that "Intel's work to reduce the carbon emissions of the entire industry is being done, it is announced to all human beings through social media." Jacobson also said that in the past they could only focus on trying to destroy their own environmental footprints but today they can talk directly with their stakeholders through social media to reduce their carbon dioxide emissions. Laura Adams, Nike's digital legal director, said that "social media is caused Nike's social responsibility journey and sustainable growth."

3. Conclusion

Social media is highly influential in attracting masses as a platform in which a positive or negative view is seen and shared by millions of people at the same time. It is a necessity, not a foolish thought, that social media can lead firms to CSR strategies and projects when it is thought that CSR activities can be successful projects by gathering masses. Because more than 80% of people around the world have a sense of social responsibility. Hence, the aim is to reach all stakeholders in the easiest and most effective way by informing them about the projects. At this point, social media is tailored for such a job. The ability to exchange instant information, to increase the impact with each sharing, and having more permanent content of media comparison with other media tools, have an important meaning in social responsibility activities to the concept of "social media". In addition, social media stakeholders, as seen in the examples, have contribute in terms of both informing and activating. As a result, it should be remembered that as E-marketing writer Seth Godin said, "the ideas spreading through the groups are much stronger than the individual spreads".

Keywords: Corporate Social Responsibility (CSR), Social Media

JEL Codess: M14, M39

References

Carroll, A. B. (1979), "A ThreeDimensional Conceptual Model of Corporate Performance", *Academic of Management Review*, 4 (4), 497-505.

Frederick, W.C. (1987), *Theories of Corporate Social Performance*. In Sethi, S.P. & Falbe, C.M. (edt.), *Business and Society*. Lexington, MA: Lexington Books.

Friedman, M. (1970), "The Social Responsibility of Business is to Increase its Profits", *New York Times Magazine*, 32(33), 122-126.

Stone, C.D. (1975), *Where the Law Ends: The Social Control of Corporate Behavior*, Harper and Row.

Wood, D. J. (1990), *Business and Society*, Harper Collins Publishers: USA.

Increasing the Conciousness of Hunters By Developing Their Regulatory and Balancing Characteristic

Abdulkadir DAĞLI¹

Extended Abstract

1. Introduction

Today, habitat for the wildlife has been destroyed because of many negative factors such as industrialization, urbanization, development of networks, destruction of forests to mada land for agriculture, increase of using chemicals and artificial fertilizers unconsciously (Tülek & Atik, 2013:1).

Conscious hunters should take some responsibilities with other non-governmental organizations for sustainable hunting and developing and preserving wildlife habitat hunting and wildlife in Turkey are administreatedby the General Directorate of Nature Conservation and National Parks in the name of Ministry of Forestry and Water Management.

The forests of our country that shelter most of game animals and wildlife have been deeply impaired from the point of quality and quantify because of being exposed by man centered harms. It is proved with data about the fact that forests are getting smaller, many species of plants animals are disappearing, the potential of wild life and game animals is starting to run out (Bekiroğlu & Okan, 2009:295).

We can summarize that the factors that treaten hunting and wild life under two topics: The first is factors that pollute the nature and second is those that are resulted by using the sources badly, wrong and a lot (Mol & Küçükosmanoğlu, 2005: 363).

Conscious hunters should be and example for other hunters by being as much as far from predatory activitiesbut showing regulatory behaviours.

In thids study, it is aimed that the conciosness levelof hunters should be increased in order to care the needs for food, shelter, water and land of game animals, wich have been destroyed by people. We have taken directive and educatory activities of conscious hunters as topics and discussed them.

2. Hunting and Wildlife

It is seen that wild life has a specific charecter and a hierarchical structure when generally examined. It is possible that wild life can survive by obeying its natural rules in its systematics and with good balance between the animals sharing his life.

While people hunted animals in order to meet their needs for food and defend themselves from wild animals, today they go hunting to relax and become integrated into the

¹ Öğr Gör, Erciyes Üniversitesi Kayseri Meslek Yüksek Okulu Elektrik Programı, dagliabdulkadir@hotmail.com

nature and also has a hobby. Those who have a certificate are considered as a “hunter”, catching game animals live or dead, which are permitted to be hunted in places where Central Hunting Commission have given permission, at fixed time and number, with certain procedures and principles as “hunting”, a certificate given to someone when applied for at eighteen or over that has a licence: to carry a gun and who has the right to have a hunting certificate according to the law 4915, and that has been trained for hunting and wild life and passed the exam is called “a hunting document (Resmi Gazete, 2016: Karar no:15)

3. Stages of Hunting

Hunting contains five stages and they are learning, reaching the limits, trophy, method and sportmanship (ÇOB, 2005: 41-45). These stages offer an insight into us in order to assess hunters with their different characteristics. These steps enlighten us to appreciate hunters with their different characteristics.

4. The Harms That Hunters Give To Nature

Hunters want to start hunting as soon as they arrive on the hunting ground. It is a fact that most animals living in the region will be affected by the strangers who step into the wildlife.

Pollution which begins with shooting which is necessary for hunting causes a lot of negative factors to be active. Hunters give nature harms such as noise, waste cartridges, carbon dioxide, lead marbles, and litter they leave in the stopping places.

5. Developing Regulatory and Balancing Characteristic of Hunters

Even if personally, there are small but significant steps to take in order to balance possible harms that hunters will give to wildlife while hunting. Below you will find a summary about hunters to develop their regulatory and balancing characteristics.

5.1. Seeding Trees

While hunting they can seed trees in suitable places in order to balance their harms they give to nature and regulate the game and wildlife. They shouldn't forget that the seeds must be appropriate for the region and the climate. It is important that hunters should be thought some practical seeding methods because the activity will take place during the period of hunting.

5.2. Planting Sapling

Hunters should choose trees grown in region and plant tubular seedlings in honor of the hunting day so that hunters will gain consciousness of balancing characteristic. They can seed oak and almond in PET (Polyethylene terephthalate) bottles, so they will evaluate PET bottles and grow trees without any money.

Hunters should prefer small trees that can be carried in their backpacks. They should be taught practical planting methods, too

During relaxation and meal break which will be given at midday hunters can look after their trees they planted previously.

5.3. Picking up Waste Cartridges

These wastes that are not disappear for many years will cause pollution for the environment. Hunters should have the consciousness that these wastes which continue to pollute the area will not be picked up other people except hunters because they are the only people to reach very steep areas.

5.4. Litter left at Stopping Places

When hunters arrive at the hunting ground they spent time to relax and have a meal at the place they park their car or set up their camping tent. Meanwhile organic or inorganic litter left by hunters causes environmental pollution. Returning to the campsite after hunting they should cleanse the area and put the litter in a bag and put it in the first dust bin on the way home.

6. Result

It is our duty that we should conserve hunting and wildlife which are one of our natural sources and maintain their sustainability not only to our country but also the whole World. If we consider that there are about 260.000 certified hunters, they leave millions of cartridges in the environment in a hunting season. Hunters are the only people who can reach these places so they should be aware that these cartridges will pollute nature for tens of year. When they seed trees in honor of the hunting day and look after them, their level of consciousness of regulatory and balancing characteristic will be contributed.

Keywords: Sustainable hunting, planting sapling, nature-friendly hunter

JEL Codess: Q01, Q23, Q34

Avcıların Düzenleyici ve Dengeleyici Özelliğinin Geliştirilerek Bilinç Düzeyinin Arttırılması

Geniş Özet

1. Giriş

Günümüzde sanayileşme, şehirleşme, ulaşım ağlarının gelişmesi, tarım alanı oluşturmak için ormanların yok edilmesi, kimyasal ilaç ve gübre kullanımının bilinçsiz bir şekilde artması vb gibi olumsuz etkenlerden dolayı yaban hayatı yaşam alanları bozulmuştur (Tülek&Atik, 2013:1). Sürdürülebilir avcılığın yapılabilmesi için bilinçli avcılar, yaban hayatı yaşam alanlarının iyileştirilmesi ve korunması için bireysel veya sivil toplum kuruluşları ile birlikte çeşitli sorumluluklar üstlenmeleri gerekmektedir. Türkiye’de av ve yaban hayatı Orman ve Su İşleri Bakanlığı adına Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yönetilmektedir.

Av hayvanlarının ve yaban hayatının büyük bir kısmını bünyesinde barındıran ülke ormanları, insan merkezli (antropojen) zararlara maruz kalarak nitelik ve nicelik olarak çok zayıflatılmıştır. Bu gerçek ülke orman alanlarının daraldığını, pek çok yabani bitki ve hayvan türünün yok olduğunu, yaban hayatı ve av hayvanları potansiyelinin tükenme sürecine girdiğini gösteren verilerle de kanıtlanmaktadır (Bekiroğlu & Okan, 2009: 295).

Av ve yaban hayatını tehdit eden faktörleri başlıca 2 ana grup altında toplamak mümkündür. Bunlardan birincisi doğayı kirletici faktörler, ikincisi ise kaynakların yanlış, aşırı ve kötü kullanılmasından doğan faktörlerdir (Mol & Küçükosmanoğlu, 2005: 363).

Bilinçli avcılar, avlanma esnasında predatör (yok edici) faaliyetlerden mümkün olduğunca uzak, regülatör (dengeleyici) özelliğini ön plana çıkaracak davranışlarla avcı toplumuna örnek olmak durumundadır.

Bu çalışmada insanların etkisiyle bozulan habitatların rehabilitasyonu ve geliştirilmesi için av hayvanlarının besin, örtü, su ve alan gereksinimlerinin dikkate alınması için avcılarının bilinç düzeylerinin artırılması hedeflenmekte ve bilinçli avcılarının yönlendirici ve eğitici etkinlikleri konu olarak alınmakta, bilimsel sistematik içinde tartışılmaktadır.

2. Av ve Yaban Hayatı

Yaban hayatının genel yapısı incelendiğinde kendine özgü bir karakteri ve hiyerarşik yapısı olduğu görülmektedir. Yaban hayatının yaşamını devam ettirmesi kendi sistematigi içindeki doğal kurallara uyulması ve bu hayatın paydaşlarının kendi arasındaki dengenin sağlıklı olmasıyla mümkündür. Çok eski dönemlerde besin ihtiyacını karşılama ve yırtıcı hayvanlara karşı insanoğlunun kendini koruma içgüdüleriyle yapılan avcılık artık günümüz insanında dinlenmek, doğayla bütünleşmek gibi hobi amacıyla yapılmaktadır.

Avcılık belgesine sahip olan kişiler “avcı”, Merkez Av Komisyonunca avına izin verilen yaban hayvanı türlerini, izin verilen yerlerde, tespit edilen zaman ve miktarlar ile belirlenen esas ve usullerle canlı veya ölü ele geçirmeye çalışma veya ele geçirme “avlanma”, on sekiz yaşını doldurmuş, silâh taşıma ehliyetine sahip, 4915 sayılı Kanuna göre avcılık belgesi almaya engel hali bulunmayan, avcılık ve av yaban hayatı ile ilgili eğitim almış ve sınavda başarılı olmuş kişilere başvuruları halinde verilen belge “avcılık belgesi” olarak tanımlanmaktadır (Resmi Gazete, 2016: Karar no15)

3. Avcılığın Basamakları

Avcıların avla ilgili davranış gelişimleri; öğrenme, sınırlara ulaşım, trofe, metot ve sportmenlik basamağı olmak üzere beş ayrı basamakta gruplanabilmektedir (ÇOB, 2005: 41-45). Bu basamaklar avcıları farklı özellikleriyle değerlendirmek için bizlere ışık tutmaktadır.

4. Avcıların Doğaya Verdiği Zararlar

Avcılar avlanma sahasına ulaştıkları andan itibaren bir an önce avlanma faaliyetine başlama arzusuyla hareket ederler. Yaban hayatın içine girmiş bir yabancı olarak bölge sakinleri olan birçok canlının bu faaliyetten etkilendiği bilinen bir gerçektir. Avcılığın gereği olan ateş etmeyle başlayan kirleticilik beraberinde birçok olumsuz etkenleri de aktif hale getirir. Avcıların doğaya verdiği zararları gürültü, atık fişek kovanları, karbondioksit gazı, kurşun bilyeler, konaklama yerlerinde bırakılan atıklar şeklinde özetleyebiliriz.

5. Avcıların Düzenleyici ve Dengeleyici Özelliklerin Geliştirilmesi

Avlanma süresince avcılarının yaban hayatına verecekleri muhtemel zararları en azından dengelemek için kişisel olarak da olsa yapacakları küçük ama anlamlı adımlar vardır. Avcıların düzenleyici ve dengeleyici özelliklerini geliştirmeleri için önerilen davranışlar aşağıda özetlenmiştir.

5.1. Ağaç Tohumu Ekmek

Avlanma süresin içinde doğaya verdiği zararları dengelemek, av ve yaban hayatını düzenlemek için yanlarında taşıdıkları ağaç tohumlarını avlanma esnasında uygun yerlere ekebilirler. Ekilecek tohumların bölge iklim şartlarına uygun ağaç tohumları olmasına dikkat etmek gerektiği unutulmamalıdır. Burada esas olan avlanma esnasında ağaçlandırma işlemi olduğu için avcılara pratik ekim yollarının gösterilmesi önem arz etmektedir.

5.2. Fidan Dikmek

Avcılar, av günü anısına bölgede yetişen ağaç türlerinden seçerek tüplü fidan dikimi yapabilirler. Böylece avcılara dengeleyici özelliğin geliştirilmesi bilinci kazandırılabilir. Anadolu coğrafyasında oldukça geniş yetişme alanı bulunan meşe ve badem gibi ağaç tohumlarını, PET (poli etilen tereftalat) su şişelerine ekerek hem PET şişeleri değerlendirmiş olur hem de bir ücret ödemediği fidan üretmiş olur

Avcı, sırt çantasında taşıyabileceği büyüklükte olması için küçük yaşta fidanları tercih etmelidir. Fidan dikiminde dikkat edilmesi gereken hususlar yine avcılara pratik bilgi kazandırması bakımından önemlidir.

Av günü içinde verilen dinlenme ve yemek molası avcılar için birçok anlam taşımaktadır. Av gününün hemen hemen ortasına denk gelen bu molada avcılar daha önce diktikleri fidanların bakımlarını yapabilirler.

5.3. Atık Fişek Kovanlarının Toplanması

Uzun yıllar doğada yok olmayan bu atıklar çevre kirliliğine neden olmaktadır. Sadece avcılarının gezdiği ve ulaşabildiği birçok sarp arazide çevreyi kirletmeye devam edecek bu atıklar bilinçli avcılar dışında başka kimse tarafından toplanamayacak olması bilinci avcılara kazandırılmalıdır.

5.4. Konaklama Yerinde Bırakılan Atıklar

Av yerine varılınca aracın durduğu veya kamp çadırının kurulduğu yerlerde dinlenme ve yemek yeme maksatlı zaman geçirilir. Bu esnada avcılar tarafından doğaya bırakılan organik gerekse inorganik atıklar çevre kirliliğine neden olur. Avlanma dönüşü muntaka temizliği yaparak önceden kalan kirletici maddeleri ve o gün bırakılan atıkları bir poşete doldurup dönüş güzergâhında denk gelen ilk çöp kovasına atılabilir.

6. Sonuç

Doğal kaynak değerlerimizden biri olan av ve yaban hayatın korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması sadece ülke olarak kendi toplumumuza ve gelecek nesillerimize karşı değil, tüm dünyaya karşı yükümlü olduğumuz bir görevdir. Ülkemizde yaklaşık 260.000 civarında belgeli avcılık yapan avcı olduğu göz önüne alınırsa bir av sezonu içinde bu avcılar doğaya milyonlarca boş fişek kovarı bırakmaktadır. Sadece avcıların ayak bastığı yaban hayat içinde onlarca yıl doğayı kirletecek olduğu bilinci avcılara kazandırılmalıdır. Her av günü anısına bir fidan dikmek ve avcı başına onlarca ağaç tohumu ekmeleri ve yine aynı düşüncelerle fidan bakımlarının avcılar tarafından yapılmasını sağlamak avcılarının düzenleyici ve dengeleyici özelliğinin geliştirilerek bilinç düzeyinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Avlanma, Fidan Dikme, Doğa Dostu Avcı

JEL Kodu: Q01, Q23, Q34

References

- Bekiroğlu, S., Okan, T. (2009). “Avcıların Demografik ve Sosyoekonomik Yapısı: Marmara ve Ege Bölgesi Örneği”, *Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi*, 1: 295-308.
- Çevre Orman Bakanlığı, (2005). *Sürdürülebilir Avcılık İçin Temel Eğitim Kitabı*, Cilt 1, Ankara: Eğitim Yayınları.
- Mol, T., Küçükosmanoğlu, A. (2005). “Sürdürülebilir Yaban Hayatında Eğitimin Yeri ve Önemi”, 1. Çevre ve Ormanlık Şurası “Tebliğler”, 4: 1524-1528.
- Resmi Gazete. (2016), Kara Avcılığı Kanunu- Merkez Av Komisyonu Kararı <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/05/20160526M1-1.pdf>, (17.05.2016).
- Tülek, B., Atik, M. (2013). “Doğa Korumada Ekolojik Ağlar; Habitat Bağlantıları ve Antalya Düzlerçamı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası Örneğinde İncelenmesi”, *Türk Bilimsel Derlemeler Dergisi*, 6 (1): 1-6, 2013.

Led by Stuart Hall

British Cultural Studies School and "V" Masks Analysis

Mustafa AKBAYIR¹

Extended Abstract

1. Introduction

In this study, V for Vendetta, which came out in 2005, is analyzed by utilizing the methodological analysis method. The main finding that this analysis intends to support is to reveal the cultural value of the "V" masks on the face of the main hero in the film. The study is not a semiotic analysis besides the main finding of the research is also based on the data obtained by searching the literature. So much so that, the basic emphasis that this data supports the evidences that the "V" masks have become the greatest resistance culture of our time. This commodity, which is integrated into the system as a popular culture product in the culture industry, is transformed into a resistance culture by being away from the plain meaning as it is in the world of indicators.

2. Objectives

The most basic assumption of the study is that even if popular culture products are integrated into the system in the culture industry and are produced for profit, they can be used for the purposes of resistance culture practices through appropriate reading. Accordingly, with the production year 2005 V for Vandetta was designated as the sample chosen for the study for semiotic analysis.

On the other hand, the research titles subjected to literature search are again the symbolic use "V" masks where these masks are used frequently by the hacktivist organization called Anonymous and civil disobedience processes like Occupy Wall Street actions that have come to the forefront in recent years.

3. Method

Semiotical analysis is used in the study. And the sample of the research is V for Vendetta film. The film is subject to analysis for the intended purpose of the "V" masks. In this analysis, Roland Barthes, who contributed greatly to the field of semiotics analysis, is utilized. Barthes' definitions of literal and literal conclusions are the backbone of the study. The sections to be emphasized in the study are indicated by taking the sections. However, the scenes are also described in order to specify the meanings of the signs, and the words are also examined textually. This is because, while there may be only one commodity in the sense of a display, knowledge of the next one can only be attained in multiple readings. And, of course, semiotical

¹ Research Assistant, University of Akdeniz, mustafaakbayir@windowslive.com

analysis is not the only focus of the study, also the information, supported with the assumptions of study, is included in the research by applying the method of literature search.

4. Findings

In the study, with an emphasis on Stuart Hall's coding / decoding work, the School of Cultural Studies also sets up a theoretical substructure. Hall emphasizes that the content encoded in this work must be codenamed by receivers. Of course, the content producers will not be able to decide how to read the contents of the receiver that performs this decoding process. In this direction, it will become possible to convert a methane produced in popular culture products into resistance culture practices. It seems that a resistance reading of the contents and a reading of the necessary items to the negotiator can cause a popular methane to turn into the greatest resistance culture practice of our time.

5. Conclusion

As it is also revealed in the study that one of the rooted cultural values of England, Guido Fawkes' face, also known as "V" Masks, is perhaps the name of one of the most important resistance culture practices of our era. So, the story of a man whose death in England, that is his execution, is the subject of celebrations and comics once, is integrated into the global system through a cinema film as popular culture product in 2005 year. In this integration process, it becomes a treacherous hero. The mask reaches from the meteor to the cry of resistance and from there to the narrative of the hero.

Obviously, even if the "V" masks are presented in circulation within the culture industry, the intended use of the productions can be differentiated. Wall Street, the center of finance capital, which is in position of the Capitalism's predecessor or father, the occupation of the Wall Street resembles a passage of the "V" faces. Just like at the end of the cinematography, following the hero's death, in which thousands of country citizens were seen pouring down the streets with "V" masks and watching the Parliament Building blow up...

Keywords: Anonymous, Occupy Wall Street, Stuart Hall, V for Vendetta, Cultural Researches

JEL Codes: Z10, J18, F17.

Stuart Hall Önderliğinde İngiliz Kültürel Çalışmalar Okulu ve "V" Maskeleri Analizi

Geniş Özet

1. Giriş

Bu çalışmada göstergebilimsel analiz yönteminden de yararlanılarak 2005 yılında vizyona giren V for Vendetta filmi analiz edilmektedir. Bu analizin desteklemek istediği temel

bulgu, filmde de ana kahramanın yüzünde yer alan "V" maskelerinin kültürel değerinin açığa çıkarılabilmesi yönündedir. Çalışma, yalnızca göstergebilimsel bir analiz olmamakla birlikte, araştırmanın temel bulguları literatür taraması yapılarak elde edilen verilere de dayanmaktadır. Öyle ki bu verilerin de desteklediği temel vurgu, "V" maskelerinin çağımızın en büyük direniş kültürü ögesi haline dönüştüğünü kanıtlar niteliktedir. Popüler kültür ürünü olarak kültür endüstrilerince sisteme entegre edilen bu meta, göstergeler dünyasında da olduğu gibi düz anlamından uzaklaşarak yan anlamında bir direniş kültürü pratiğine dönüşmektedir.

2. Amaç

Çalışmanın en temelde varsayımı, popüler kültür ürünlerinin her ne kadar da kültür endüstrilerince sisteme entegre edilmek ve kâr maksadı ile üretilmiş olsalar dahi, uygun okumalar yolu ile direniş kültürü pratikleri amacı ile kullanılabilceği yönündedir. Bu doğrultuda çalışmada seçilen örneklem, göstergebilimsel analiz için 2005 yapım yılı ile V for Vendetta filmi olarak belirlenmiştir. Diğer bir taraftan da literatür taramasına konu olan araştırma başlıkları ise yine "V" maskelerini sembolleri olarak kullanan direnişçilerin yer aldığı Anonymous adlı hacktivist örgüt ve yine bu maskelerin sıklıkla kullanıldığı Wall Street'i İşgal Et eylemlerinin yanı sıra son yıllarda ön plana çıkan sivil itaatsizlik süreçleridir.

3. Yöntem

Çalışmada göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise V for Vendetta filmidir. Film, "V" maskelerinin kullanım amaçları doğrultusunda analize tabi tutulmaktadır. Bu analizde ise göstergebilimsel analiz alanına büyük katkıları olan Roland Barthes'tan yararlanılmaktadır. Barthes'ın literatüre kazandırdığı düzanlam ve yananlam tanımları çalışmanın bel kemiğini oluşturmaktadır. Çalışmada önemine vurgu yapılacak olan bölümler, kesitler alınarak göstergeleştirilmektedir. Fakat göstergelerin anlamlarını belirtebilmek için sahnelerin de tanımlaması yapılmakta, sözler de metinsel olarak incelenmektedir. Çünkü bir göstergenin düzanlamında sunduğu yalnızca bir meta olabilecek iken yan anlamında kazandığı ardalın bilgisine ulaşmak çoklu okumalarla elde edilebilecektir. Ve pek tabii yalnızca göstergebilimsel analiz yöntemine bağlı kalınmamakta, literatür taraması yöntemine de başvurularak çalışmanın varsayımlarını destekleyecek nitelikteki bilgiler araştırma içerisinde sunulmaktadır.

4. Bulgular

Çalışmada Stuart Hall'un kodlama/kodaçımama çalışmasına da vurgu yapılarak Kültürel Araştırmalar okulu kuramsal alt yapıyı inşa etmektedir. Hall, bu çalışmada kodlanan içeriğin alıcılar tarafından bir de kodaçımamaya tabii tutulması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu kodaçımama sürecini gerçekleştiren alımlayıcıların içerikleri nasıl okuyacağına ise içerik üreticiler karar veremeyecektir. Bu doğrultuda popüler kültür ürünleri içerisinde üretilen bir metanın, direniş kültürü pratiklerine dönüştürülebilmesi de mümkün hale gelecektir. İçeriğin direnişçi bir okuma ile gerekli öğelerinin ise müzakereci okumalara tabii tutulması, popüler bir metanın çağımızın en büyük direniş kültürü pratiğine dönüşmesine sebebiyet verebildiği görülmektedir.

5. Sonuç

Çalışmanın da ortaya koyduğu gibi, İngiltere'nin köklü kültürel değerlerinden birisi olan Guido Fawkes'un yüzü namı diğer "V" Maskeleri, belki de çağımızın en önemli direniş kültürü pratiklerinden birisini oluşturmaktadır. Öyle ki İngiltere tarihinde ölümünün, yani idamının kutlamalara sahne olduğu bir adamın anlatısı, önce çizgi romanlara konu olmakta oradan da 2005 yapım yılı ile popüler kültür ürünü olarak bir sinema filmi aracılığı ile küresel sisteme entegre edilmektedir. Bu entegrasyon sürecinde ise hain kahramana dönüşmektedir. Maske metadan direniş çığılığına oradan da kahraman anlatısına ulaşmaktadır.

Açıkça görülmektedir ki, "V" maskeleri kültür endüstrileri içerisinde dolaşıma sunulsa dahi, üretimlerin kullanım amaçları farklılaşabilmektedir. Kapitalizmin atası, babası konumundaki finans kapitalin merkezi Wall Street'i İşgal Et Eylemleri, "V" yüzleri geçidini andırmaktadır. Tıpkı sinema filmimizin sonunda kahramanın ölümünü takip eden sahnelerde binlerce ülke vatandaşının "V" maskeleri ile sokağa dökülmesi ile Parlamento Binası'nın havaya uçtuğunu izlemelerinde olduğu gibi...

Anahtar Kelimeler: Anonymous, Wall Street'i İşgal Et, Stuart Hall, V for Vendetta, Kültürel Araştırmalar.

JEL Kodları: Z10, J18, F17.

References

- Budak, E. (2016). *6-7 Ekim Olayları'nın Yazılı Basında Sunumu*, Yüksek Lisans Tezi, Antalya, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Barthes, R. (1976). *Göstergebilimin Temelleri*, Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Barthes R. (1979). *Göstergebilim İlkeleri*, (çev.) Berke Vardar, Mehmet Rifat, Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Dağtaş, B. (1999). "*İngiliz Kültürel Çalışmaları'nda İdeoloji*", Kurgu Dergisi, S:16.
- Hall, S. (1980). *Encoding / Decoding. Culture, Media and Language: Working Papers in Cultural Studies 1972-79*, London: Hutchinson.
- Hall, S. (1988). *The Rediscovery of 'Ideolog': Return of Repressed in Media Studies*. (ed.) M. Gurevitch, T. Bennett & J. Curran. Culture: Society and the Media, London: Sage.
- Hall, S. (1994). *Kültür, Medya ve İdeolojik Etki*, (der.) Mehmet Küçük.: Medya, İktidar, İdeoloji, Ankara: Ark Yayınevi.
- Hall, S. (1996). *Stuart Hall: Critical Dialogues in Cultural Studies*, (der.) Morley and Chen Londra: Routledge.
- Kellner, D. (1995). *Media Culture, Cultural Studies: Identity and Politics Between the Modern and the Postmodern*, London: Routledge.
- Larrain, J. (1994). *Ideology and Cultural Identity, Modernity and the Third World Presence*, London: Polity Press.

Özçetin, B. (2010). "*İdeoloji, İletişim, Kültür: Bir Stuart Hall Değerlendirmesi*", Akdeniz İletişim Dergisi, Sayı: 13, Haziran 2010.

Storey, J. (1996). *What is Cultural Studies*, (ed.) John Storey, London: Arnold.

Şaklaydın, O. (2007). *Alımla Araştırmaları ve Kültürel Çalışmalar Geleneğinin Katkısı*, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl:6 Sayı: 11, Bahar 2007/2.

Turner, G. (2016). *İngiliz Kültürel Çalışmaları*. (çev. D. Özçetin ve B. Özçetin), Heretik Yayınları, Ankara.

<http://occupywallst.org/>, Erişim Tarihi: 16.01.2017

<http://www.bonfirenight.net/>, Erişim Tarihi: 16.01.2017

<http://anonofficial.com/>, Erişim Tarihi: 16.01.2017

<http://www.imdb.com/title/tt0434409/>, Erişim Tarihi: 16.01.2017

Value Stream Mapping Method: A Textile Industry Application

Mevhibe TÜRKMEN¹, Mustafa BAYHAN², Ferhat KUZU³

Extended Abstract

1. Introduction

One of the important approaches developed and applied in the field of production is "Lean Manufacturing" technique and philosophy. Lean manufacturing considers all that do not add value to the product as waste. The waste is identified and removed from the process if possible, or revised and improved. Value Stream Mapping is a method that shows the roadmap to achieve lean production. In the present study, process optimization proposals were developed using value stream mapping technique in a medium-size business operating in the manufacturing sector. Developed proposals are considered to prevent waste in business procedures and contribute to business performance in many aspects.

2. Value Stream Mapping

The value stream mapping technique is implemented to specify current and future / ideal situations in the operation, planning, and development processes to create lean systems. For Toyota, there are three production streams: material flow, information flow and human-process flow. The value stream mapping method covers the first two of these streams and is based on material and information flow maps used by Toyota (Rother and Shook, 1999: 1).

Value stream mapping determines non-value-added processes and value-added processes based on seven basic waste model (Hines, Rich and Esasin, 1998: 237). It is important to distinguish between processes that add value to the stream, and the processes that are currently considered as necessary but could be considered as waste when constructing the value stream map (Jones and Womack, 2001: 18).

The main theme of value stream mapping is to meticulously visualize each process in the material and information flow from the beginning of the production until the product reaches the end user. The next step is to create a future status map that demonstrates how the flow should operate in the future by asking for specific key questions. The value stream mapping is conducted in the stages of selection of the product family, visualization of the current state, design of the future state and construction of the action plan (Liker, 2008: 49).

The construction of value stream mapping should not consume extensive time for a product or product tree. Within a few days, the future state map, which depicts the starting point of the operations, should be ready. However, one should not attempt to construct the entire

¹ Yrd. Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, İİBF, Üretim Yönetimi ve Pazarlama, mturkmen@pau.edu.tr, 0-258-2962757

² Yrd. Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, İİBF, Üretim Yönetimi ve Pazarlama, mbayhan@pau.edu.tr

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi, kuzu_111@windowslive.com

process in detail and in perfection in the future status map. In fact, it would be edited in time when necessities arise (Rother and Shook, 2001: 9).

In the production flow, the initial flow that is of importance is the material flow. Second, the significance of information flow and material flow are equal in lean production philosophy. The question that needs to be asked is how should a process should transfer information for procurement of a material that is needed in the consequent process within the desired time (Rother and Shook, 1999: 5).

3. An Application in Textile Industry

In this section of the present study, a proposal for improvement was developed using value stream mapping method in a company operating in the textile industry in Denizli province in Turkey since 2004. A value stream map was designed for the dyed woven fabric product family of the business that manufactures different kinds of woven fabrics.

The dyed woven fabric current state analysis was limited to the processes between the procurement of material from the main supplier and the shipment of the manufactured goods to customer's warehouse. Observations demonstrated that weekly customer orders were 280 rolls of fabric (roll / 20 kg), daily net working hours was 1350 minutes. In the process diagram for the selected family of dyed woven fabrics, the processes of customer orders, production control, supplier, threading the machine, weaving, quality control, cutting, washing, dyeing, and shipment were included, respectively.

In the constructed current state map. it was observed that the pacemaker process was the dyeing process in the production of woven fabrics. Furthermore, it was observed that the total flow time was 18.5 days from order acceptance to shipment, although the activities that add value in the production of a roll of fabric totaled 225 minutes. This demonstrated that 80% of the time utilized was non-value-added time, in other words, this time was wasted.

The main principle when constructing future state map is the elimination of waste as much as possible in lean production philosophy. A future state map to remove the present waste for the business was constructed. Combining processes such as weaving and quality control, cut-off and washing, and internalizing certain outsourced processes could save time and reduce scaled costs. The weaving and the quality control processes could be combined as a single process provided that they are physically close by. Similarly, the cycle periods of cut-off and washing processes could be reduced by constructing them in physical proximity. Furthermore, a supermarket could established between these operations that were constructed in the same proximity to synchronize the stock levels and cycle times, thus preventing extra waste.

4. Conclusion

The value stream mapping technique is one of the best tools to achieve lean production. More accurate the current state analysis of the selected business is analyzed and demonstrated, the more feasible and efficient the future state analysis would be. It is of utmost importance to monitor processes in the best way possible. When all these operations are conducted in the best possible way, the operation could be improved based on production time, cost, speed and agility. Thanks to all these developments and improvements, the company would leave the

competition behind in several aspects such as profitability and competitiveness and become a consistent player in the market.

Below is the comparative table which is a summary of the current state map and future state map used in the lean manufacturing study conducted in the sample business in the textile industry (Table 1).

Table 1: Comparison of Current State and Future State Maps

	Threading the machine	Weaving and Quality Control	Cut-off and Washing	Dyeing	Flow Time	Led time
Current State Map	20 min.	60 min.	75 min.	70 min.	25,2 day	225 min.
Future State Map	20 min.	40 min.	25 min.	70 min.	17,7 day	155 min.

Reduced costs and gained extra time would be a good opportunity for future investments of the Corporation and contribute to corporate profitability.

Keywords: Lean Manufacturing, Value Stream Mapping

JEL Codes: M11, L23

Değer Akış Haritalama Yöntemi: Tekstil Sektöründe Bir Uygulama

Geniş Özet

1. Giriş

Üretim alanında geliştirilen ve uygulanan önemli yaklaşımlardan biri “Yalın Üretim” tekniği ve felsefesidir. Yalın üretim; ürüne/hizmete değer katmayan her ne varsa bunları birer israf olarak değerlendirir. Bu israfların tespit edilerek, eğer kaldırılabiliriyorsa işlem sürecinden kaldırılmasını ya da revize edilerek iyileştirilmesini ön görür. Yalın üretime ulaşma yolunda Değer Akış Haritalama yol haritasını gösteren bir yöntemdir. Bu çalışmada imalat sektöründe faaliyet gösteren orta ölçekli bir işletmede değer akış haritalama tekniği kullanılarak süreç optimizasyonunu sağlamak için öneriler geliştirilmiştir. Geliştirilen öneriler ile işletme süreçlerinde birçok israf kaldırılabilmekte ve işletme performansına pek çok noktada önemli katkılar sağlanabileceği düşünülmektedir.

2. Değer Akış Haritalama

Değer akış haritalama tekniği yalın sistemleri oluşturmak için uygulama, planlama, geliştirme sürecinde mevcut ve gelecek/ ideal durumları belirtmek amacıyla uygulanmaktadır. Toyota için üretimde malzeme akışı, bilgi akışı ve insan-proses akışı olmak üzere üç akış söz konusudur. Değer akışı haritalama yöntemi, bu akışlardan ilk ikisini kapsamakta ve Toyota tarafından kullanılan malzeme ve bilgi akış haritalamalarını temel almaktadır (Rother ve Shook, 1999: s.1).

Değer akış haritalama; yedi temel israf modelini esas alan değer katmayan işlemleri ve değer katan işlemlerin belirlenmesini sağlar (Hines, Rich ve Esasin,1998: s.237). Değer akış haritasını meydana getirirken değer katan işlemlerle, hali hazırda lüzumlu fakat esasen israf olarak nitelendirilebilecek eylemleri birbirinden ayırt edebilmek önemli bir noktadır (Jones ve Womack, 2001: s.18).

Değer akış haritalamanın ana teması üretim başlangıcından nihai tüketiciye ulaşıncaya kadar olan ürünün üretim esnasındaki malzeme ve bilgi akışındaki her bir işlemin dikkatlice sembolize bir şekilde görselleştirilmesidir. Bir sonraki basamak olarak belirli kilit sorular sorularak akışın nasıl işlemesi gerektiğini gösteren gelecek durum haritası oluşturulur. Değer akış haritalama ürün ailesinin seçimi, mevcut durumun görselleştirilmesi, gelecek durumun dizaynı ve işlem planının hazırlanması aşamalarıyla gerçekleştirilir (Liker, 2008: s.49).

Değer akış haritalamanın oluşturulması bir ürün ya da ürün ağacı için çok zaman almamalıdır. Birkaç gün içerisinde uygulamanın başlangıç noktasının neresi olacağını söyleyen gelecek durum haritası hazır bir hale gelmiş olmalıdır. Lakin gelecek durum haritasında tüm prosesi tüm detaylarıyla mükemmel bir biçimde oluşturmaya çalışılmamalıdır. Zaten bu süreç içerisinde zaman zaman düzeltmeler yapılacaktır (Rother ve Shook, 2001: s.9).

Üretim akışı içerisinde ilk olarak göze çarpan akış malzeme akışıdır. İkincil olarak her işlemden sonra ne yapılacağını bildiren bilgi akışıdır. Yalın üretim felsefesinde bilgi akışı ile malzeme akışı önem derecesi bakımından eşdeğerdir. Sorulması gereken soru şudur: Bir işlemin bir adım sonraki işlem için gereksinim duyduğu şeyi, istenilen zamanda tedarik edebilmesi için bilginin ne şekilde aktarılması gerektiğidir (Rother ve Shook, 1999: s.5).

3. Tekstil Sektöründe Bir Uygulama

Çalışmanın bu bölümünde 2004 yılından beri Denizli ilinde tekstil sektöründe faaliyet gösteren işletmede değer akış haritalama yöntemi ile iyileştirme önerisi geliştirilmiştir. Örme alanında birçok kumaş yapan işletmenin ürün ailesi olarak “boyalı örme kumaş” mamülü için değer akış haritası oluşturmuştur.

Boyalı örme kumaş mevcut durum analizi, ana tedarikçiden malzeme tedariki ile müşterinin deposuna gönderimi arasındaki süreçlerle sınırlandırılmıştır. Yapılan gözlemler neticesinde, haftalık müşteri talebi 280 top kumaş (top/20 kg), günlük net çalışma saati 1350 dakikadır. Seçmiş olduğumuz boyalı örme kumaş ailesi için oluşturulan proses şemasında sırasıyla; müşteri talebi, üretim kontrol, tedarikçi, makinaya ip takılması, örgü, kalite kontrolü, tıraşlama, yıkama, boyama, sevkiyat prosesleri yer almaktadır.

Oluşturulan mevcut durum haritasında; boyalı örme kumaş üretiminde pacemaker sürecin boyama sürecinin olduğu görülmektedir. Ayrıca bir top kumaşın üretiminde değer katan faaliyetlerin 225 dakika olmasına karşılık, girdi kabulden sevkiyata kadar toplam akış süresinin

18,5 gün olduğu görülmektedir. Bu kullanılan zamanın % 80'ninin değer katılmayan zaman olduğunu, diğer bir deyişle israf olduğunu göstermektedir.

Gelecek durum haritası oluştururken israfların mümkün olduğu kadar yok edilmesi, yalın üretim felsefesinin temel prensiplerindedir. İşletme için mevcut durumdaki israfları yok etmeye dönük gelecek durum haritası oluşturulmuştur. Örgü ve kalite kontrolü işlemi, tıraşlama ve yıkama işlemi gibi işlemlerin birleştirilmeleri ve bazı dış kaynak kullanımı süreçlerin şirket bünyesine kazandırılması ile süreçlerde zaman tasarrufu ve ölçek bazında maliyetin düşürülmesi sağlanabilir. Örgü işlemi ile kalite kontrol işlemleri fiziksel olarak yaklaştırılmak kaydıyla tek bir proses olarak işlem yapılabilir. Aynı şekilde tıraşlama ile yıkama işlemleri fiziksel olarak birbirlerine yaklaştırılarak döngü süreleri kısaltılabilir. Ayrıca birleştirilen bu işlemlerin arasına bir süpermarket kurularak bu sayede stok seviyeleri ve döngü süreleri birbiriyle senkronize edilerek, fazladan israf engellenmiş olur.

4. Sonuç

Değer akış haritalama tekniği, yalın üretime ulaşmada en iyi araçlardan biridir. Seçilen işletmenin mevcut durum analizi ne kadar iyi bir şekilde analiz edilip göz önüne serilirse, gelecek durum analizinin uygulanabilirliği ve verimliliği o denli artmaktadır. Süreçlerin en iyi şekilde analiz edilmesi gözlemlenmesi büyük önem taşımaktadır. Tüm bu işlemlerin en iyi şekilde gerçekleştirilmesi neticesinde işletme zaman, maliyet, hız ve çeviklik gibi birçok açıdan geliştirilebilir. Tüm bu gelişmeler ve iyileşmeler sayesinde; karlılığı, rekabet gücü gibi birçok konuda rakiplerinin önüne geçme şansı yakalayarak piyasada kendine kalıcı yer edinmesi mümkün olabilir.

Aşağıda tekstil sektöründeki örnek işletmede gerçekleştirilen yalın üretim çalışmasında kullanılan güncel durum haritası ile gelecek durum haritasının bir özeti niteliğindeki karşılaştırılmalı tablo yer almaktadır (Tablo 1).

Tablo 1: Güncel Durum İle Gelecek Durum Haritalarının Karşılaştırılması

İşletmenin İşlem Süreçleri Karşılaştırmaları						
	Mak. İp takma	Örgü ve Kalite Kontrolü	Tıraşlama ve Yıkama	Boyama	Akış Süresi	Lead Time
Mevcut Durum Haritası	20 dk	60 dk	75 dk	70 dk	25,2 gün	225 dk
Gelecek Durum Haritası	20 dk	40 dk	25 dk	70 dk	17,7 gün	155 dk

Düşürülen maliyetler ve kazanılan ekstra zamanlar firmaya gelecekte yapacağı yatırımlar için iyi bir fırsat ve şirket karlılığına önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yalın Üretim, Değer Akış Haritalama

JEL Kodları: M11, L23

References

- Anderson, J. C., Narus, J. A., & Van Rossum, W. (2006). "Customer Value Propositions in Business Markets". *Harvard business review*, 84, 1-4.
- Hines, P., Found, P., Griffiths, G., & Harrison, R. (2011). *Staying Lean: Thriving, not Just Surviving*. CRC Press.
- Hines, P., Rich, N., & Esain, A. (1998). Creating a lean supplier network: a distribution industry case. *European Journal of purchasing & supply management*, 4 (4), 235-246.
- Jeffrey K.. Liker, & Meier, D. (2006). *The Toyota Way Fieldbook: A Practical Guide for Implementing Toyota's 4Ps*. McGraw-Hill.
- Jones, T. Daniel ve P.James Womack. (2001). *Bütünü Görmek*. (Çev.) Ayperî Okur, Bülent Kılınç, Ülkü Kulaç, İstanbul: Yalın Enstitü Yayınları.
- Liker, J. K., & Hoseus, M. (2008). *Toyota Kültürü*. (Çev.) Kıvanç Tanrıyar, İstanbul: Optimist Yayınevi.
- Liker, J. K., & Meier, D. (2007). *Toyota Talent*. New York: McGraw-Hill.
- Manos, T. (2006). Value stream mapping-an introduction. *Quality Progress*, 39 (6), 64.
- Marchwinski, C., & Shook, J. (2007). *Yalın Kavramlar Sözlüğü*. (Çev.) Ayşe Soydan ve Regaip Baran. Yalın Enstitü Yayınları, İstanbul, Türkiye.
- Mike, R., & Rick, H. (2001). *Sürekli Akış Yaratmak*, (Çev). Kulaç Ülkü., Yalın Enstitü Derneği, The Lean Enterprise Institute, İstanbul.
- Ohno, T. (1996). *Toyota Üretim Sistemi'nin Doğuşu ve Evrimi*. Scala Yayıncılık, İstanbul.
- Okur, A. S. (1997). *Yalın Üretim: 2000'li Yıllara Doğru Türkiye Sanayii İçin Yapılanma Modeli*. Söz Yayın Oyunajans.
- Pieńkowski, M. (2014). "Waste measurement techniques for lean companies". *Int J Lean Thinking*, 5 (1).
- Rother, M., & Shook, J. (1999). *Görmeyi Öğrenmek: Değer Yaratmak ve İsrafi (Muda) Ortadan Kaldırmak İçin Değer Akışı Haritalandırma*. The Lean Enterprise Institute. Brookline, MA.

A Critical Discourse Analysis for the Representation of the Child in Advertising: Omo, Ülker, Johnson's Baby and Turkcell Advertisements Sample

Aslıhan DUMLU¹

Extended Abstract

1. Introduction

With the rapid development of technology, the media plays an important role in the continuity of hegemonic domination by providing the advantages of communicating more messages to more people on one hand. Especially the media which is the protagonist of the developing world system, is an unavoidable opportunity for political power. Because, on this count, messages, intended to be gathered and injected, get out of one hand, and at the same time, the number of people to be reached goes far beyond the boundaries, which is a blessing in terms of capitalism. According to Som and Kurt; it is called the media to compile the messages that are wanted to be delivered to the masses by printed or electronic media sources (2012: 105). The media presents a reconstructed, isolated world and an exaggerated world discourse. While doing so, he uses more than one channel in his own context. The purpose of the capital sense at issue is not to allow individuals to interrogate, but to help them get the same messages they want to receive, and then to make them internalized by the individual. The ideas of individuals passing through all these stages reach the possibility of turning into social norms and social norms in time. However, societies whose consciousness has been washed in this way can be guided more easily in the direction of capital goals.

When we look at advertising term on the media, we can easily say that the most important issue in advertising is establishing the link between producer companies and consumers. The star of the advertising industry has gotten even brighter, especially after television has entered to every home. According to Yıldız, advertisement is the good services to be advertised are delivered to a large amount of people with communication tools for a certain amount of money (2006: 3). Advertisements act to market or promote the products or services produced. Moreover, advertisements can appeal to all segments of society with more than one demographic feature. Thus, it would not be wrong to say that a considerable amount of audiences are reached through ads. When all these characteristics are taken into account, it can easily be said that the commercial universe continues to its life as an indispensable element for capitalism and expands its influence.

2. Objectives

In the purpose of the study, the children's representation has been pointed out on the basis of social identity construction and the issue of how children are used for advertising purposes have been indicated. The most basic assumption of the study is that children's use of

¹ Graduate Student, University of Akdeniz, m.aslihandumlu@gmail.com

advertising is integrated with the system in terms of consumption and early ages by making use of social judgments.

3.Method

In the study, four samples were selected from the universe of advertisements used by children by using the random sampling method. These are; the advertisement of OMO commercial series, "Leave them Out, Play Freely", Ülker's "Give Me a Smart " ad, Johnson's Baby's "Princess Glitter" ad and Turkcell's " Life with Turkcell, More Life..."As a methodology, the critical discourse analysis of Van Dijk's literature has been applied in order to gain depth to the subject. And the theoretical sub-structure of the work has been built on Stuart Hall's coding and decoding article.

4.Findings

In the study, the question of how children were used for commercial purposes and how they were used has been addressed, and the results have been analyzed in the analysis of four advertisements in question, selected from the sampling universe mentioned above. Accordingly, in general, children in advertising are used to attract advertising, attract attention, and provide sympathy for products or services. The characteristics of children are as well as being cute, naughty, mostly passive individual roles, also at times they are used as active individuals and can be described as cute, handsome and beautiful.

5.Conclusion

Using children in advertisement is still a problem today despite the legal principles, debates and decisions in the representation and use of children in advertisements. Despite all the arrangements, it is not possible to talk about successful results for physical or psychological problems that occur or may occur in children. As a result, even if the use of children in advertisements is often in the level of exploitation, this is maintained and capitalism is being tried to provide services as usual. As a consequence of all these cycles, with the information, injected into the individuals the service to the capitalist order is provided more easily, thus makes it easier for the societies to be controlled and directed.

In consequence of the study, in order to remove the problems of representation and use of the child in the advertisements, it is proposed that new decisions should be made in accordance with today's conditions, extensive negotiations should be made on the subject and support should be obtained from the experts of the subject. In accordance with the decisions to be taken, it must be ensured that violations of the general rules and principles will not occur again. In addition, legal regulations should be applied to ensure that children's rights are respected until the end. The individual consciousness that can adapt to all of these changes must also be formed in society consciousness and this consciousness should be widespread.

Keywords: Advertisement, Child, Capitalism, Consumption

JEL Codes: F60, P10, Z00

Reklamda Çocuğun Temsiline Yönelik Eleştirel Söylem Analizi: Omo, Ülker, Johnson's Baby ve Turkcell Reklamları Örnekleme

Geniş Özet

1.Giriş

Teknolojinin hızla gelişmesi ile medya, toplumların tek elden daha fazla kişiye, daha fazla mesajın iletilmesi avantajlarını sağlayarak, hegemonik tahakküm yapısının devamlılığı açısından önemli rol oynamaktadır. Özellikle gelişen dünya sisteminin başkahramanı olan medya, siyasal erkler için kaçırılmaz bir fırsattır. Çünkü bu sayede, topluma enjekte edilmek istenen mesajlar tek bir elden çıkmakta aynı zamanda ulaştırılacak kişi sayısında sınırların çok daha ötesine geçilmektedir ki bu da kapitalizm açısından bulunmaz bir nimettir. Som ve Kurt'a göre, kitlelere ulaştırılmak istenen mesajların, basılı veya elektronik ortam kaynaklarınca derlenip sunulmasına medya denmektedir (2012: 105). Medya, yeniden inşa edilmiş, gerçeklikten soyutlanmış ve abartılı bir dünya söylemi sunmaktadır. Bunu yaparken de kendi bünyesinde olan birden fazla mecrasını kullanmaktadır. Burada kapital anlamdaki söz konusu amaç, bireylerin sorgulamalarına izin vermemek, verilmek istenilen mesajların aynen alınıp sindirilmesine yardımcı olmak ve daha sonradan bu bilgilerin bireyler tarafından içselleştirilmesini sağlamaktır. Tüm bu aşamalardan geçen bireylerin fikirleri, zamanla toplumsal fikirlere ve oradan da toplumsal normlara dönüşme ihtimaline ulaşır. Ancak bu sayede bilinçleri yıkanmış toplumlar, kapital amaçlar doğrultusunda daha kolay yönlendirilebilmektedir.

Medyada reklam olgusuna baktığımızda, üretici firmalar ile tüketiciler arasındaki bağın kurulmasında, belki de en önemli yere sahip olan olgunun reklamlar olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Özellikle her eve televizyonun girmesinden sonra reklam sektörünün yıldızı daha da parlamıştır. Yıldız'a göre reklam; tanıtımı yapılmak istenen malın veya hizmetin belli bir para karşılığında, geniş kitlelere iletişim araçları ile ulaştırılmasıdır (2006: 3). Reklamlar üretilen ürünün veya hizmetlerin pazarlanması ya da tanıtılması amacıyla hareket etmektedir. Ayrıca reklamlar, birden fazla demografik özelliklere sahip olan toplumlarda, tüm kesimlere de hitap edebilmektedir. Bu yüzden reklamlar aracılığı ile ulaşılan kitle sayısının azımsanamayacak kadar fazla olduğunu ifade etmek de yanlış olmayacaktır. Tüm bu özelliklerinden yola çıkılarak rahatlıkla söylenebilir ki reklam evreni kapitalizm için vazgeçilmez bir unsur olarak hayatına son hızla devam etmekte ve etki alanını da genişletmektedir.

2.Amaç

Çalışmanın amacında, toplumsal kimlik inşalarından yola çıkılarak temsil kavramına işaret edilmiş ve reklamlarda çocukların nasıl ve hangi amaçlarla kullanıldığı sorusuna değinilmiştir. Çalışmanın en temelde üzerinde durduğu varsayımı, reklamda çocuk kullanımının toplumsal yargılardan da yararlanılarak tüketim amacı ile erken yaş dönemlerinde sisteme entegre edildiği yönündedir.

3.Yöntem

Çalışmada çocukların kullanıldığı reklamlar evreninden rastgele örneklem metodu kullanılarak dört örneklem seçilmiştir. Bunlar; OMO'nun "Bırakın Çıksın, Özgürce Oynasın",

Ülker'in "Bana Bi Smart Verin", Johnson's Baby'nin "Prenses Işıltısı" ve Turkcell'in "Turkcell'e Hayat, Daha Fazla Hayat..." adlı reklamlarıdır. Yöntem olarak konunun derinlik kazanması amacıyla söz konusu dört örnekleme Van Dijk'ın literatüre kazandırdığı eleştirel söylem analizi uygulanmıştır. Çalışmanın kuramsal alt yapısı ise Stuart Hall'un kodlama ve kodaçıklama makalesi üzerine inşa edilmiştir.

4.Bulgular

Çalışmada, reklamlarda çocukların nasıl ve hangi amaçlarla kullanıldığı sorusuna değinilmiş ve yukarıda da belirtilen örneklem evreninden seçilen söz konusu dört reklamın analizinde sonuçlar irdelenmiştir. Buna göre genel olarak reklamlarda çocuklar, reklama cazibe katmak, ilgi çekmek, ürün ya da hizmetlere sempatiklik kazandırmak amacıyla kullanılmaktadır. Çocukların sahip olduğu özellikler ise sevimli, yaramaz, çoğunlukla pasif birey rolünde olmakla birlikte bazı zamanlarda ise aktif birey olarak kullanılmakta, şirin, yakışıklı ve güzel olarak da nitelenebilmektedir.

5.Sonuç

Reklamlarda çocuk temsili ve kullanımında pek çok yasal ilkeler, tartışmalar ve kararlar olmasına rağmen günümüzde bu durum halen sorun teşkil etmektedir. Birçok düzenleme yapılmasına karşın çocuklarda oluşan ya da oluşabilecek fiziksel veya psikolojik sorunların önünde geçmede başarılı bir sonuçtan söz edilememektedir. Neticede, reklamlarda çocukların kullanımı çoğu zaman istismar boyutuna gelebilecek seviyede sayılsa bile, bu durum devam ettirilerek kapitalizme her zamanki gibi hizmet sağlanmaya çalışılmaktadır. Bütün bu döngü sonucu ise bireylere enjekte edilmiş bilgiler ile kapital çarka hizmet çok daha kolay sağlanmakta, toplumların yönlendirilip kontrol altına alınması kolaylaşmaktadır.

Çalışmada sonuç itibari ile reklamda çocuk temsili ve kullanımı sorunlarını ortadan kaldırmak adına günümüz koşulları ile uyumlu olan yeni kararlar alınması, konu ile ilgili geniş müzakereler yapılması ve konunun uzmanlarından destek alınması gerektiği önerisi sunulmaktadır. Alınacak olan kararlar doğrultusunda genel kurallar ve ilkeler ihlalinin bir daha oluşmayacağı garanti altına alınmalıdır. Ayrıca çocuk haklarının sonuna kadar gözetilmesi adına yasal olarak hukuki düzenlemelere de başvurulmalıdır. Bütün bu değişime uyum sağlayabilen birey bilinci sonrasında da toplum bilinci oluşturulmalı ve bu bilinç de yaygınlaştırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Reklam, Çocuk, Kapitalizm, Tüketim.

JEL Kodu: F60, P10, Z00.

References

- Bal, O. (2011). " Ekonomik Sistem Olarak Kapitalizmin Evrimi Ve İstihdam", 3. *ICOPEC*.
- Çelik, H., Ekşi, H. (2013). "Söylem Analizi", *DergiPark Akademik*, 27(17): ss.99-117.

Çelenk, S.(2005). *Televizyon, Temsil, Kültür: 90'lı Yıllarda Sosyokültürel İklim ve Televizyon İçerikleri*, Ankara: Ütopya Yayınları.

Demir, K. N. (2007). "Elazığ'da Kurtlar Vadisi Dizisinin Alınlanması", *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2) ss.251-266.

Erdoğan İ., Korkmaz A. (2000) *Kitle İletişim Kuram ve Araştırmalarının Tarihsel ve Eleştirel Bir Değerlendirmesi*, Ankara: Erk.

Elden, M. (2004) *Reklam Yazarlığı*, İstanbul: İletişim.

Hall, S.(1997). *The Work of Representation*. S. Hall (der.). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices* içinde. Milton Keynes: Open University, pp. 13-74

Hall, S. (1999) . "İdeolojinin Yeniden Keşfi", *Medya, İktidar, İdeoloji*, Ankara: Ark.

Hall, S.(2002). "*İdeoloji ve İletişim Kuramı*". "*Medya, Kültür, Siyaset*" içinde.(der. Süleyman İrvan). Ankara: Alp Yayınevi. ss: 101-126.

Hall, S. (2005). "*Anlamlandırma, Temsil, İdeoloji: Althusser ve Post-Yapısalcı Tartışmalar*". Mutlu, E. (der.). "*Kitle İletişim Kuramları*" içinde. Ankara: Ütopya, 359-394

İlhan, V., Civelek, S. (2014). " Televizyon Ana Haber Bültenlerinin İkonografik Analizi: Kadını Yeri Ve Temsili", *NWSA-Humanities*, ss. 59-81.

Odabaşı, Y. (1999). *Tüketim Kültürü- Yetinen Toplumun Tüketen Topluma Dönüşümü*, İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Özer,Ö. (2011). *Haber Söylem İdeoloji*, Konya: Literatürk

Sancar, S. (2014). *İdeolojinin Serüveni*, Ankara: İmge Yayınevi

Sözen, E. (1999). *Söylem: belirsizlik, mübadele, bilgi, güç ve refleksivite*, İstanbul: Paradigma Yayınları.

Som, S., Kurt, A. (2012). "Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Medya Okuryazarlık Düzeyleri", *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, January 2012, 2(1): ss. 104-119.

Uğurlu, E.G.,Uğurlu, H. (2017). "Reklamlarda Çocuk Karakterlerin Kullanımı: Türkiye Örneği", *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 8(19): ss. 18-36.

Van Dijk, Teun, A. (1988), *News As Discourse*. New Jersey: Hillsdale pp. 27

Varol, F. S. (2014). " Medyada Yer Alan Temsillerin Kimlik Edinme Sürecindeki Rolü", *The Journal of Academic Social Science Studies*, Summer II, Sayı:(26): ss. 301-313.

Yıldız, T. (2006). *Reklamda Cinsiyetin Kullanımı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Anabilim Dalı Reklamcılık ve Tanıtım Dalı.

<https://www.youtube.com/watch?v=T-Pa3hX7Bjg> , Erişim Tarihi: (20.03.2017)

<https://www.youtube.com/watch?v=De6MRy4JvpM> , Erişim Tarihi: (20.03.2017)

<https://www.youtube.com/watch?v=YWYBCJR4IZo> , Erişim Tarihi: (20.03.2017)

<https://www.youtube.com/watch?v=cOy70KP6qOA> , Erişim Tarihi: (20.03.2017)

An Assessment on Law No.2022 and Practices in Turkey

Mete Kaan NAMAL¹, Mustafa KOÇANCI², Beyhan AKSOY³

Extended Abstract

1. Introduction

Social welfare and social services in Turkey have been rapidly changing and improving in recent years and there are various state support programs for the poor and needy individuals to meet their minimum needs and to manage their lives without needing anybody.

In particular, social assistance provided to the disadvantaged segments, which is considered as a lower income group, has undergone structural change in terms of quality, quantity and mentality (Karagöl & Dama, 2015: 8).

The social assistance programs being implemented by the Ministry of Family and Social Policy (MFSP), which is primarily responsible for these state supports, are grouped into 6 main groups. These include Family Assistance, Education Grants, Health Grants, Special Purpose Grants, Project Grants and Employment Grants and Elderly and Disability Grants (ASPB, 2017: 19).

With the Law No. 2022 on the need to attach monthly to needy, weak and uninvited Turkish citizens, the elderly and the disabled have the social security. The aids made under the Law No. 2022 are carried out by the Social Assistance and Solidarity Foundation (SASF), which serves in the provinces and districts in Turkey (ASPB, 2017). Those who do not have an obstacle to their monthly subsistence are eligible after the Social Assistance and Solidarity Foundations determine that they have less income than 1/3 of the minimum wage with the limit of need.

As long as the necessary conditions are maintained according to the Law No. 2022 and the conditions of need are continued; Elderly Pensions (older than 65), Disabled Persons (older than 18, persons with disabilities from 40% to 69%), Persons with Disabilities Needed Persons (persons over 18 years old, persons with disabilities 70%) and Silicosis Salary are connected to 5 different salaries (ASPB, 2013: 3).

In this study, the conditions of the pension for needy, weak and orphaned citizens under the title of Elderly and Disability Benefits were examined and the applications and activities carried out within the frame of Law No. 2022 in terms of implementation were examined and the application of Law No. 2022 in the context of social policy was interpreted.

¹ Assist. Prof. Dr., Akdeniz University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Labor Economics and Industrial Relations, namal@akdeniz.edu.tr

² Assist. Prof. Dr., Akdeniz University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Labor Economics and Industrial Relations, mkocanci@akdeniz.edu.tr

³ Assist. Prof. Dr., Akdeniz University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Labor Economics and Industrial Relations, baksoy@akdeniz.edu.tr

2. Old-Age Pension

If the current trends in demographic indicators continue, the population of Turkey will continue to age (TUIK, 2013). Turkey's aging population seems to be one of the biggest problems in the future. In particular, the increase in the number of poor, needy older people will receive the largest share in the sum of the social security system and social benefits in the future.

Some inequalities and problems arise in the amendment of Law No. 6704 dated April 14, 2016 on the Law on the Monthly Bonding of the 65 Persons to the needy, weak and orphaned Turkish Citizens and the Amendment of Decrees on Some Laws and Decree Laws.

In the services of the SAFSs covered by social assistance schemes, there are measures to ensure that the need for solidarity is measured objectively; It is important to prevent the problems that may arise during the evaluation and finalization of the applications. In this context, the application of the limit of dependency is applied to SAFSs (DDK, 2009: 30).

In the survey conducted with the determination of the limit of need, the SAFSs do not receive information about the deposits in the banks while receiving information about the current income of the individuals from many institutions. For this reason, it has been determined that a person with a high amount of bank deposits can receive a monthly allowance under the law no 2022 if the other conditions are not met, unless there is no complaint.

Does not participate in the home assessment that the person has in the determination of the need (Resmi Gazete, 2016). Those who have no home, a house with a very low value or a luxury villa are considered equal, and if they meet other conditions, they can receive the same pension under law no 2022.

3. Result and Suggestions

Due to the reasons mentioned above and similar problems, there is an urgent need for an arrangement in terms of Law No. 2022 and sub-legislation. Especially in determining the need for disability in the conditions of the attachment of the pension for the disabled and the old pension, equality should be provided in the determination of the household income. The value of the house possessed by the amendment to the legislation to be made should also be assessed in the determination of need.

In addition to ensuring a fair and transparent structure of the detection mechanism, the development of the surveillance system should prevent the person who does not deserve this salary from joining the pension.

Structural social policies need to be taken in order to prevent the actual beneficiaries from falling into a state of non-availability due to the future actuarial imbalance.

Keywords: Law No. 2022, Disabled Pension, Social Benefits, Social Politics.

JEL Codess: H55, J14.

References

- ASPB, (2017). *Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının Yapısı*, <http://www.sosyalyardimlar.gov.tr/sosyal-yardimlasma-ve-dayanisma-vakiflari/sydvlerin-yapisi>, (10.03.2017).
- ASPB, (2013). *2022 Yaşlı ve Engelli Aylıkları Kılavuzu*, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü, Yaşlı ve Engelli Yardımları Daire Başkanlığı, 2013.
- DDK, (2009). *Türkiye’de Sosyal Yardımlar ve Sosyal Hizmetler Alanındaki Yasal ve Kurumsal Yapının İncelenmesi, Aile, Çocuk, Özürlü, Yaşlı ve Diğer Kişilere Götürülen Sosyal Hizmetlerin ve Sosyal Yardımların Genel Olarak Değerlendirilmesi, Bu Hizmetlerin Düzenli ve Verimli Şekilde Yürütülmesinin ve Geliştirilmesinin Sağlanması Hakkında Araştırma ve İnceleme Raporu*, Devlet Denetleme Kurulu (DDK), Sayı: 2009/4, 04.06.2009, Ankara.
- Karagöl,T.K.& Dama, N. (2015) “*Geçmişten Günümüze Sosyal Yardımlar*”, SETA-Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, Turkuaz Matbaacılık Yayıncılık A.Ş. Kasım 2015, Sayı:139, İstanbul.
- Resmi Gazete, (2016). *65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*, Kabul Tarihi: 14.04.2016, Yayımlı Tarihi: 26 Nisan 2016.
- TÜİK, (2013). *Nüfus Projeksiyonları, 2013-2075*, TÜİK Haber Bülteni, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=15844>, (05.03.2017).

Problems and Quality of Life of Older People in Aging Process: A Study on Comparison of Older Living in Urban and Rural

Meyrem TUNA UYSAL¹, Gülsüm KORKUT²

Extended Abstract

The socio-cultural and socio-economic developments in a rapidly aging population have an impact on the quality of life of the elderly in aging process. Social security systems implemented by countries, population planning, social assistance mechanisms, social welfare understandings, situations such as diversity and adequacy of social policy applications specific to disadvantaged groups in society, are among the applications that directly affect the life quality of the elderly. In addition to this, the situation of the elderly in the family institution, the level of social relations, the practices of daily life, the expectations from the living surroundings and the economic incomes contribute to this process. In short, in providing quality of life for the elderly and the sustainability of this situation, it is needed to focus on social, cultural, psychological, demographic and economic characteristics. Any improvement in the mentioned variables will also increase the quality of life of the elderly. As a matter of fact, immigration from the rural to the city, participation of women in working life, economic reasons, change of family structure, unsuitable house conditions etc. reasons affects quality of life, and therefore life satisfaction, when considered in the context of rural and city.

According to TÜİK data, while the elderly population is 5 million 682 thousand 3 people in 2012; The elderly population has increased by 17.1% in the last five years and in 2016 the elderly population has been 6 million 651 thousand 503 people. Burdur province is the sixth most populous city in the country with an old population ratio of 14.1% and in the sixth place in Turkey. Given that the elderly population is increasing day by day in the total population and will make feel more weight in the near future, the importance of the policies developed and will be developed for the elderly in our country is obvious. In addition to the narrow applications that are applied to the aged from the past to the present day, it is tried to increase the living qualities of the elderly people with the more comprehensive applications that provide various opportunities as being a social state today. We need more work to ensure that elderly people are able to pass the final stage of their lives in a manner worthy of human dignity, and to achieve a better standard of living by eliminating existing social, economic, social, cultural and health problems.

In this study, it was aimed to determine the problems and the quality of life of aged individuals living in urban and rural areas. In order to obtain the most suitable cut-off findings for the query The elderly living in Burdur Merkez and Ağlasun Provinces were determined and tried to reach to the elderly by using the snowball sampler method. The study was carried out

¹ Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, mtuysal@mehmetakif.edu.tr

² Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmetler Bölümü, gkorkut@mehmetakif.edu.tr

by researchers between 03.04.2017-21.04.2017 and a structured interview form was applied to 20 elderly individuals. The obtained data were separated to categories by categorical content analysis technique which is one of the qualitative research methods and tried to determine the quality of life and the problems of aged individuals residing in Burdur Merkez and Aglasun Districts in rural and urban contexts. As result of the study , it has been determined that aged people living in urban and rural areas have not experienced any significant differences in their quality of life and aging problems and have similar lifestyle characteristics, while problems change in their aging process.

Keywords: Aging Process, Old Age, Quality of Life, Urban, Rural

Yaşlanma Sürecinde Yaşlıların Sorunları ve Yaşam Kalitesi: Kentsel ve Kırsal Alanda Yaşayan Yaşlıların Karşılaştırılması Üzerine Bir Çalışma

Geniş Özet

Nüfusun hızla yaşlandığı bir dünyada sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik alandaki gelişmeler yaşlanma sürecindeki yaşlıların yaşam kalitelerinin de değişmesinde etkili olmaktadır. Ülkelerin uyguladıkları sosyal güvenlik sistemleri, nüfus planlamaları, sosyal yardım mekanizmaları, sosyal refah anlayışları, toplum içerisinde yer alan dezavantajlı gruplara özgü sosyal politika uygulamalarının çeşitliliği ve yeterliliği gibi durumlar yaşlıların yaşam kalitesine doğrudan etki eden uygulamalar arasında yer almaktadır. Bunların yanı sıra yaşlıların aile kurumu içerisindeki konumu, sosyal ilişki düzeyleri, gündelik yaşam pratikleri, yaşadığı çevreden beklentileri ve ekonomik gelirleri gibi durumlar da bu sürece katkı sağlamaktadır. Kısaca yaşlıların yaşam kalitesinin sağlanmasında ve bu durumun sürdürülebilir olmasında sosyal, kültürel, psikolojik, demografik ve ekonomik özelliklerinin üzerinde ağırlıklı olarak durulması gerekmektedir. Söz konusu değişkenlerde yapılacak herhangi bir iyileşme yaşlıların yaşam kalitesini de arttırmaktadır. Nitekim kırdan kente göç, kadının çalışma hayatına katılması, ekonomik nedenler, aile yapısının değişmesi, uygun olmayan konut koşulları vb. nedenler, kır ve kent bağlamında düşünüldüğünde yaşam kalitesindeki ve buna bağlı olarak yaşam memnuniyetindeki değişim ve dönüşüm yaşlıların konumunu ve işlevini etkilemektedir.

TÜİK'in verilerine göre 2012 yılında yaşlı nüfus 5 milyon 682 bin 3 kişi iken; son beş yılda %17,1 artarak 2016 yılında yaşlı nüfus 6 milyon 651 bin 503 kişi olmuştur. Söz konusu verilere göre Burdur ili ise en fazla yaşlı nüfusa sahip illerin başında gelerek, %14,1 Yaşlı Nüfus Oranı ile Türkiye'de il sıralamasında 6. sırada yer almaktadır. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içerisinde gün geçtikçe artış gösterdiği ve yakın gelecekte ağırlığını daha da hissettireceği göz önüne alındığında ülkemizde yaşlılara yönelik geliştirilen ve geliştirilecek politikaların önemi aşikârdır. Yaşlılara yönelik geçmişten günümüze kadar uygulanan dar kapsamlı uygulamaların yanı sıra günümüzde sosyal devlet olmanın gereği olarak çeşitli imkanlar sunan daha kapsamlı uygulamalarla birlikte yaşlı bireylerin yaşam kaliteleri arttırılmaya çalışılmaktadır. Yaşlı bireylerin insan onuruna yakışır bir şekilde yaşamlarının son evresini geçirebilmeleri ve mevcut sosyal, ekonomik, toplumsal, kültürel ve sağlık sorunları giderilerek daha iyi bir yaşam standardı yakalamalarını sağlamak için yaşlı bireylere yönelik çalışmalara daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu çalışmada kentsel ve kırsal alanda yaşayan yaşlanma sürecindeki yaşlı bireylerin sorunlarını ve yaşam kalitesini tespit etmek amaçlanmıştır. **Soruna en uygun kesime yönelik bulguların elde edilebilmesi için** Burdur Merkez ve Ağlasun İlçesinde yaşayan yaşlılar belirlenerek, görüşülen yaşlılardan diğer yaşlılara kartopu örnekleme yöntemi ile ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışma 03.04.2017-21.04.2017 tarihleri arasında bizzat araştırmacılar tarafından gerçekleştirilerek, toplam 20 yaşlı bireye yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Elde edilen veriler nitel araştırma yöntemlerinden kategorik içerik analizi tekniği ile kategorilere ayrıştırılarak, Burdur Merkez ve Ağlasun İlçesi'nde ikamet eden yaşlı bireylerin kır ve kent bağlamındaki sorunları ve yaşam kalitesi saptanmaya çalışılmıştır. **Çalışma** sonucunda, kentsel ve kırsal alanda yaşayan yaşlıların, yaşlanma sürecindeki sorunları değişmekle birlikte aralarında yaşam kalitesi ve yaşlı sorunları bakımından büyük farklılıklar görülmemiş ve benzer yaşam biçimi özellikleri taşıdıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlanma Süreci, Yaşlılık, Yaşam Kalitesi, Kent, Kır

References

- Kalkan, Melek, (2008), “Yaşlılık: Tanımı, Sınıflandırılması ve Genel Bilgiler”, *Psikolojik, Sosyal ve Bedensel Açından Yaşlılık*, Ed. Kurtman Ersanlı, Melek Kalkan, Pegem Akademi, Ankara, ss.1-17.
- İlgar, Lütfü,(2008), “Yaşlılık Dönemi Sosyal Özellikleri ve Serbest Zaman Etkinlikleri”, *Psikolojik, Sosyal ve Bedensel Açından Yaşlılık*, Ed. Kurtman Ersanlı, Melek Kalkan, Pegem Akademi, Ankara, ss.63-96.
- Akçay, Cengiz, (2015), *Yaşlılık ve Emeklilik, (Kavramlar, Kuramlar, Sorunlar)*, Pegem Akademi, Ankara.
- Kalinkara, Velittin, (2004), “Yaşlı Konutlarında İç Mekan Tasarımının Ergonomik Boyutu”, *Yaşlılık Disiplinler Arası Yaklaşım, Sorunlar, Çözümler*, Ed. Velittin Kara, Odak Yayınevi, Ankara, ss.59-79.
- Sürücüoğlu, Metin Saip, Özfer Özçelik, Ayşe, (2004), “Yaşlılıkta Beslenme”, *Yaşlılık Disiplinler Arası Yaklaşım, Sorunlar, Çözümler*, Ed. Velittin Kara, Odak Yayınevi, Ankara, ss.135-160.
- Bulut, Meryem, (2012), “Kültürel Bağlamda Yetişkinlik ve Yaşlılık”, *Yetişkinlik ve Yaşlılık Gelişimi ve Psikolojisi*, Ed. Hasan Bacanlı, Şerife Işık Terzi, Açılık Kitap, İstanbul, ss.391-416.
- Onur, Bekir, (1995), *Gelişim Psikolojisi*, İmge Kitabevi, Ankara.
- Kara, Velittin, (2014), *Temel Gerontoloji: Yaşlılık Bilimi*, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Özben, Şüheda,(2008), “Yaşlılıkta Gelişimsel Görevler”, *Psikolojik, Sosyal ve Bedensel Açından Yaşlılık*, Ed. Kurtman Ersanlı, Melek Kalkan, Pegem Akademi, Ankara, ss.97-120.
- Kaygusuz, Canani, (2008), “Yaşlılık Kuramları”, *Psikolojik, Sosyal ve Bedensel Açından Yaşlılık*, Ed. Kurtman Ersanlı, Melek Kalkan, Pegem Akademi, Ankara, ss.215-250.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, (2011), *Türkiye’de Yaşlılık Dönemine İlişkin Beklentiler*, KRY Yayıncılık, Ankara.

Arpaci, Fatma, (2016), “Geçmişten Günümüze Yaşlılık”, *Yaşlılık Sosyolojisi*, Ed. Harun Ceylan, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, ss.1-20.

Bilton, Tony, BONNETT, Kevin, JONES, Pip, LAWSON, Tony, SKINNER, David, STANWORTH, Michelle, WEBSTER, Andrew, (2008), *Sosyoloji*, Çev. Kemal İnal, Siyasal Kitabevi, Ankara.

Canatan, Ayşe, (2012), “Yaşlanma ve Yaşlılık”, *Sosyoloji*, Ed. Vildan Akan, 13. Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.

Demirbilek, Sevda, (2005), *Sosyal Güvenlik Sosyolojisi*, Legal Yayıncılık, İstanbul.

Durgun, Bülent, (2015), *Yaşlılık ve Yaşlılara Sunulan Hizmetler*, 2. Baskı, Yalın Yayıncılık, İstanbul.

Yıldırım, Ali, ŞİMŞEK, Hasan, (2013) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık, Genişletilmiş 9. Baskı, Ankara.

www.tuik.gov.tr, 18.03.2017.

The Importance of The Informal Groups in The Creation of Security Culture in Organizations

Neşe YILMAZ¹, Bahar DOĞRAMACI YALÇIN²

Extended Abstract

1. Introduction

Occupational Health and Security is increasingly important in today's working life. In parallel to this, the concept of security culture is also one of the prominent concepts. There are groups in the organizations that are organized in a hierarchical structure, as well as unplanned groups that occur outside the organizational chart. These groups, which we refer to as informal groups, are factors that affect the behavior of organizations, as well as organizational culture and also an important factor in the formation of security culture.

In this study, the importance of informal groups' influence on the formation of security culture is evaluated under the four headings, taking into account the influence of the group on individuals. These; the social influence of the group on the individual and compliance behavior, individual's influence on attitude change and productivity and the influence of increasing the tendency to risk the harm on the individual.

It seems impossible to prevent the formation of informal groupings within organizations. However, it can be said that the informal group can lead to an even stronger security culture in the formation of the security culture than the influence of the formal groups if it can be used by the management to serve the interests of the organization.

2. Security Culture

The concept of Security Culture is composed of the current security climate and safe behaviors and attitudes in the workplace, which are based on the organization culture and related to occupational health (Şerifoğlu&Sungur,2007:3).

3. Groups within the Organizations

3.1. Formal Groups: They are groups that are rationally organized and bound to certain norms, and set up by another position in order to fulfill a number of publicly designated purposes and duties (Gönüllü,2001:193).

¹ Kırklareli University, Luleburgaz Vocational School, Occupational Health and Security Program Instructor

² Kırklareli University, Luleburgaz Vocational School, Human Resources Management Program Instructor

3.2. Informal Groups: It can be said that the formation of these groups depends on workplace conditions, personality traits of the members of the group and their roles, structure of the organization. This situation can have constructive or destructive effects in terms of organization. Members of the organization can create a situation that they can serve unwittingly for the purpose of the organization (Yilmaz,2007:34-35), and they can lead to schism (Varol,1990:193), which means that individuals whose individual interests are similar to each other come together. Schism may also cause disciplinary problems (Memduhoğlu& Saylık,2012:7).

4. The Importance of Informal Groups in the Formation of Security Culture

4.1. Social Influence and Compliance Behavior

Adoption type compliance behavior is seen mostly in middle-level employees in the organization (Varol,1990:191). Therefore, they are the key players in the formation of security culture. It can be said that more frequent trainings on security culture to those working at this level may lead to an increase in the adoption rate.

It can also be said that the obedience type compliance behaviors are seen mostly in lower level employees. It seems that these employees seem to obey the group not to be kicked out of the group, but they can leave the rules of the group aside. This is because, for those who work at this level, the group does not have so much charm and often they think they are not liked, and they don't have much to lose when they don't obey the rules (Varol,1990:191). Therefore, if it is desired that it can be positively contributed to the formation of security cultures by lower-level employees in a hierarchical manner, these employees should be encouraged to stay in the group that has adopted the security culture by managers and again these employees should be made aware that they are important and valuable.

It is suggested that upper-level employees also have a lower level of compliance than middle-level employees. Because, they don't think that they are in a sense of trust, and they must obey strictly to the rules (Varol,1990:191). In order to benefit effectively from the employees working at this level in the formation of security culture within the organization, security culture related tasks should be created so that these tasks can be included in the employees' job descriptions. Although the employees at this level are fewer than the employees at the other level, especially if they effectively use the control function they have in their hands, it can be said that they will be very effective in creating security culture.

4.2. The Effect of the Group on the Individual's Attitude Change

The group can be said to have two positive and negative effects on the individual's attitude change. If the employee's attitude change is in line with the rules of the group, the group may play a role of enhancing it (Varol,1990:192). For example, employees who behave in accordance with the rules of the group of the security culture may be awarded by being adopted in groups.

On the negative side, if the employee begins to show attitudes that are contrary to the rules of the group, the group will have such inhibitory effects on attitude change (Varol,1990:192). For example, an employee in a group that does not adopt a security culture should try to give importance to security precautions would disturb the group and the employee could be prevented by the group to avoid this behavior.

4.3. The Effect of the Group on the Individual's Productivity

According to the social acceleration effect, the employee may seek to do more work, thinking that he or she will be judged by others (Varol,1990:192). Therefore, when the employee adopts the objectives of the security culture, the employee may carry out the auto-control in the security-related elements, thinking that it will be evaluated by the group members while performing the job. This can significantly reduce or eliminate the occurrence of business accidents in particular. Likewise, it may be more cautious in measures to be taken against occupational diseases.

4.4. Increasing the Tendency to Harm on the Individual

In situations where society values risk, the group can make more risky decisions than individuals, and the group can act more cautiously (Gönüllü,2001:198). Hence, if there is a perception within the organization that employees are valuing elements related to security culture, it can be said that group behavior will be sensitive to this issue.

5. Conclusion

In the formation of security culture within the organization, when informal groups can't be actively managed by the administration, the ground is prepared for the formation of a negative security culture, a culture where employees are overly confident in the face of risks. Hence, throughout the organization, there will be no impression that business security is being addressed consistently and effectively. Considering the effects of the informal groups on the individual, in establishing a positive security culture within the organization, compliance behavior, the effect on the individual's productivity, the effect on the individual's attitudes and the effect of increasing the tendency to risk the harm, it can be said that it can be used if it is managed well by the administrators and at the same time it can help to get rid of an agent which may prevent learning in front of the learning organization.

Keywords: Security Culture, Groups, Informal Groups

Örgütlerde Güvenlik Kültürünün Oluşumunda İnförmel Grupların Etkisinin Önemi

Geniş Özet

1. Giriş

Günümüz çalışma hayatında İş Sağlığı ve Güvenliği konusu giderek önemini arttırmaktadır. Buna paralel olarak güvenlik kültürü kavramı da öne çıkan kavramlardan biri olmaktadır.

Örgütlerde hiyerarşik yapı içinde oluşan gruplar olduğu gibi örgüt şeması dışında gerçekleşen, planlanmamış gruplar da bulunmaktadır. İnförmel grup dediğimiz bu gruplar örgüt

davranışlarını etkileyen faktörlerden olduğu gibi örgüt kültürünün dolayısıyla da güvenlik kültürünün oluşumunda da önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada, grubun bireyler üzerindeki etkilerinden yola çıkarak informal grupların, güvenlik kültürünün oluşumuna etkisinin önemi dört başlık altında değerlendirilmiştir. Bunlar; grubun birey üzerindeki toplumsal etkisi ve uyma davranışı, bireyin tutum değiştirmesine ve verimliliğine etkisi ve bireyde zararı göze alma eğilimini artırma etkisidir.

Örgütler içinde informal gruplaşmanın önüne geçebilmek mümkün gözükmemektedir. Ancak informal grup, eğer yönetim tarafından örgüt çıkarlarına hizmet etmek için kullanılabilirse güvenlik kültürü oluşumunda formal grupların etkisine göre daha da güçlü bir güvenlik kültürünün hakim olmasına neden olabileceği söylenebilir.

2. Güvenlik Kültürü

Güvenlik Kültürü kavramı örgüt kültürüne dayanan ve mesleki sağlıkla ilgili olan işyerindeki mevcut güvenlik iklimi ile güvenli davranış ve tutumlardan oluşmaktadır. (Şerifoğlu&Sungur,2007:3)

3. Örgüt İçinde Gruplar

3.1. Formel Gruplar: Rasyonel olarak düzenlenen ve belirli normlara bağlı olup alenen belirlenmiş bir takım amaç ve görevleri yerine getirmek amacıyla başka bir mevki tarafından kurulmuş olan gruplardır. (Gönüllü,2001:193)

3.2. İnfomal Gruplar: Bu grupların oluşumlarının; işyeri koşullarına, grup üyelerinin kişilik özelliklerine ve rollerine, organizasyonun yapısına bağlı olduğu söylenebilir. Bu durum örgüt bakımından yapıcı ya da yıkıcı etkiler yaratabilmektedir. Örgüt üyeleri örgütün amacına farkında olmadan hizmet edebilecek bir durumu yaratabilecekleri gibi (Yılmaz,2007:34-35) bireysel menfaatleri birbirine benzeyen bireylerin bir araya gelmesi anlamına gelen klikleşmelerin (Varol,1990:193) olmasına klikleşmelerin de disiplin sorununa neden olabileceği belirtilebilir. (Memduhoğlu&Saylık,2012:7)

4. Güvenlik Kültürünün Oluşumunda İnfomal Grupların Etkisinin Önemi

4.1. Toplumsal Etki ve Uyma Davranışı

Benimseme türü uyma davranışı, örgüt içinde daha çok orta basamak çalışanlarında görülmektedir. (Varol,1990:191) Bu yüzden güvenlik kültürünün oluşumunda anahtar görevinde bulunmaktadırlar. Bu kademe çalışanlara güvenlik kültürü ile ilgili eğitimlerin daha sık verilmesi benimseme derecelerinde artışa neden olabileceği söylenebilir.

İtaat türü uyma davranışı da daha çok alt kademe çalışanlarda görüldüğü söylenebilmektedir. Bu çalışanların gruptan atılmamak için gruba uyar gibi görüldükleri, yalnızken grubun kurallarını bir yana bırakabildikleri görülmektedir. Bunun nedeni; bu kademe çalışanlar için grubun çok fazla cazibesinin olmaması ve çoğu zaman beğenilmediklerini bilmeleriyle beraber kurallara uymadıklarında kaybedecekleri çok şeyin olmadığını düşünmeleridir. (Varol,1990:191) Bu yüzden güvenlik kültürünün hiyerarşik olarak alt kademe çalışanlar tarafından da oluşturulmasında olumlu yönde katkı sağlanabilmesi isteniyorsa yöneticiler tarafından bu çalışanların güvenlik kültürünü benimsemiş olan grup içinde kalmaları

özendirici hale getirilmeli ve yine bu çalışanlara kendilerinin önemli ve değerli olduğu hissettirilmelidir.

Üst kademe çalışanlarda da uyma davranışının orta kademe çalışanlara kıyasla daha düşük seviyede olduğu öne sürülmektedir. Bunun nedeni; güven duygusu içinde oldukları ve kurallara titiz biçimde uymaları gerektiğini düşünmemeleridir. (Varol,1990:191) Bu kademe çalışanlardan, örgüt içinde güvenlik kültürünün oluşturulmasında etkin bir şekilde yararlanmak için güvenlik kültürü ile ilgili görevler oluşturularak bu görevlerin çalışanların iş tanımlarında yer alması sağlanmalıdır. Her ne kadar bu kademe çalışanlar sayı olarak diğer kademe çalışanlardan az iseler de özellikle ellerinde bulundurdukları denetim fonksiyonunu etkili olarak kullandıkları takdirde güvenlik kültürünün oluşturulmasında oldukça etkili olacakları söylenebilir.

4.2. Grubun Bireyin Tutum Değiştirmesine Etkisi

Grubun bireyin tutum değiştirmesi konusunda olumlu ve olumsuz olmak üzere iki etkisinden söz edilebilir. Çalışanın tutum değiştirmesi, grubun kuralları doğrultusunda ise, grup bunu artırıp pekiştirici rol oynayabilir. (Varol,1990:192) Örneğin, güvenlik kültürünü benimsemiş grubun kurallarına uygun davranan çalışanların grupça benimsenerek ödüllendirilmesi söz konusu olabilir.

Olumsuz etkisinde ise, çalışan grup kurallarına ters düşen tutumlar edinme ve göstermeye başladığı takdirde grup bu tür tutum değiştirmeyi engelleyici etkilerde bulunacaktır. (Varol,1990:192) Örneğin, güvenlik kültürünü benimsememiş grupta yer alan bir çalışanın güvenlikle ilgili tedbirlere önem vermeye çalışması, grubu rahatsız edecek ve çalışanın bu davranışı grup tarafından engellenmeye çalışılabilecektir.

4.3. Grubun Bireyin Verimliliği Üzerindeki Etkisi

Toplumsal hızlandırma etkisine göre; çalışan kendisinin başkaları tarafından değerlendirileceği düşüncesiyle daha fazla iş çıkarmaya yönelebilir. (Varol,1990:192) Dolayısıyla, çalışan grubun güvenlik kültürü ile ilgili amaçlarını benimsediği zaman işini yerine getirirken yine grup üyeleri tarafından değerlendirileceği düşüncesiyle güvenlikle ilgili unsurlarda otokontrolünü gerçekleştirebilir. Bu da özellikle iş kazalarının yaşanmasını önemli ölçüde azaltabilir ya da ortadan kaldıracaktır. Aynı şekilde meslek hastalıklarına karşı alınacak önlemlerde daha dikkatli davranışlar sergileyebilir.

4.4. Bireyde Zararı Göze Alma Eğilimini Arttırması

Toplumun riske değer verdiği durumlarda, grup bireyden daha fazla riskli kararlar verebilmekte, tedbire değer verdiği durumlarda ise grup bireyden daha tedbirli davranabilmektedir. (Gönüllü,2001:198) Dolayısıyla, örgüt içerisinde çalışanlar tarafından güvenlik kültürü ile ilgili unsurlara değer verildiği yönünde bir algı mevcutsa grup davranışlarının da paralel olarak bu konuda hassas olacağı söylenebilir.

5. Sonuç

Örgüt içinde güvenlik kültürünün oluşturulmasında informal gruplar yönetim tarafından etkin olarak yönetilemediğinde, çalışanların riskler karşısında kendine aşırı güven duyduğu bir

kültür olan negatif güvenlik kültürünün oluşumuna zemin hazırlanmış olur. Dolayısıyla, organizasyonun bütününde iş güvenliğinin tutarlı ve etkili bir şekilde ele alındığı izlenimi verilemeyecektir. İformel grupların birey üzerindeki etkileri göz önünde bulundurulduğunda, gerek uyma davranışı gerek bireyin verimliliği üzerindeki etkisi gerekse de bireyin tutumlarına olan etkisi ve zararı göze alma eğilimini artırma etkisi örgüt içindeki pozitif güvenlik kültürünün oluşturulmasında yöneticiler tarafından iyi yönetildiği takdirde kullanılabilmesi ve aynı zamanda öğrenen örgütün önünde öğrenmeye engel oluşturabilecek bir etkenin de ortadan kaldırmaya yardımcı olabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Kültürü, Gruplar, İformel Gruplar

References

- Gönüllü, M. (2001). “Grup ve Grup Yapısı”, *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 1 (2):191-201.
- Memduhoğlu, H. B. & Saylik A. (2012). “Okullarda İformel İlişkiler Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(IX):1-21.
- Şerifoğlu, U. K. & Sungur E. (2007). “İşletmelerde Sağlık ve Güvenlik Kültürünün Oluşturulması; Tepe Yönetimin Rolü ve Kurum İçi İletişim Olanaklarının Kullanımı”, *Yönetim Dergisi*, 58: 1-17.
- Varol, M. (1990). “Örgütlerde Gruplar ve Örgütsel Çatışma Üzerine Notlar”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 1-4 (XLV) :185-207.
- Yılmaz, A. S. (2007). *İformel İlişki Şekillerinin Kurumsal Yapılara Yansımaları Elazığ'daki Kamu Görevlileri Üzerine Bir Araştırma*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Teaching of Mechanism to Industrial Design Students: A Methodology Proposal for Combined Model

H. Güçlü YAVUZCAN¹, Damla ŞAHİN², Cemil YAVUZ³

Extended Abstract

1. Introduction

In industrial design education, mechanics-based courses are generally tend to be taught through traditional methods, mainly depends on verbal lectures. Video-based three-dimensional animations are also not sufficient for design students due to their lack of knowledge of mechanical mechanism (Liu, Sun and Wu, 2013). Verbal, visual and video-based lectures are highly abstract to comprehend the mechanisms especially motion mechanisms, which the design students care more. Design students are hesitant about convergent learning styles and strongly prefer applied learning methods that provide active experimentation although they are aware of the benefits of engineering-based education (Bingham, Southee and Page, 2015). Majority of design students are not satisfied with the teaching methods applying to the Mechanical Design courses (Bingham, Southee and Page, 2015; Liu, Sun and Wu, 2013). In addition, ID students have difficulties in transferring theoretical knowledge of mechanism to practice and application to the design projects. There is limited research on teaching and learning of mechanism in ID education. The existing studies highlight the requirement of a new approach for mechanics-based courses in ID departments. The aim of this study is to present a methodology for combined teaching model of mechanism mainly based on applied teaching style to improve ID students' learning experience and to promote the transference of theoretical knowledge to practical experience.

2. Design of New Teaching Model of Mechanism

The application was conducted at Gazi University, the department of Industrial Design within second-year 'Product Design II' course. New teaching model consists of three main phases: theoretical knowledge of mechanism, practical knowledge of mechanism and application of mechanism (Figure 1).

Theoretical knowledge of mechanism: It consists of searching and presenting mechanisms and product examples and technical drawings of mechanisms. Students reach the information about mechanisms by searching and reinforce their knowledge by drawing the mechanisms.

¹ Prof. Dr., Gazi University, hgyavuzcan@gmail.com.tr

² Arş. Gör., Gazi University, damla.akdas@gmail.com.tr

³ Arş. Gör., Gazi University, cemilyavuz@gmail.com.tr

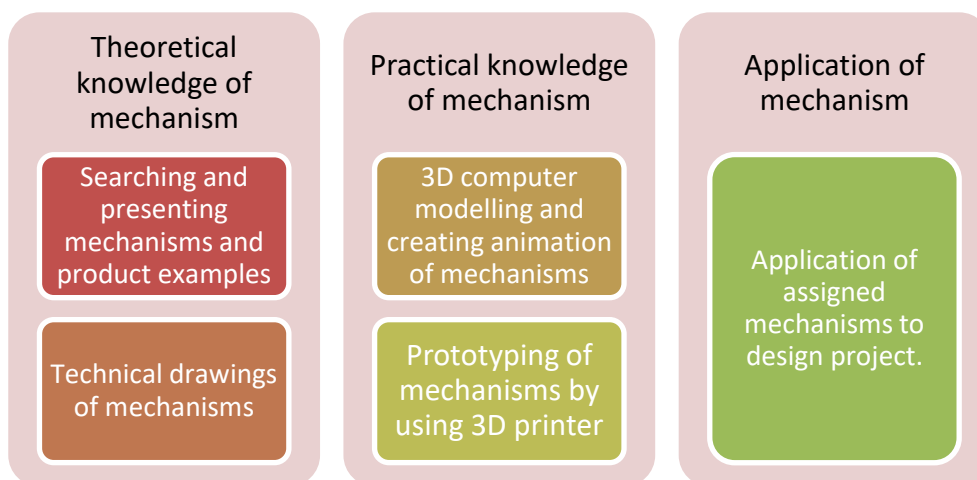

Figure 1. Phases of new teaching model of mechanism

Practical knowledge of mechanism: It consists of 3D computer modelling and creating animation of mechanisms and prototyping of mechanisms by using 3D printer. Students actively learn mechanisms by doing and experiencing.

Application of mechanism: In this phase, students apply the mechanisms in a real design project. Students learn mechanisms by transferring their theoretical and practical knowledge of mechanism to the design project.

According to these phases of teaching model design brief and assignments were formed.

To apply the new teaching model of mechanism to design-studio project, it was decided to constitute a project brief for mechanical game design due to its appropriateness for application of mechanism.

Steps while preparing design brief and assignments for mechanical game design:

- Specifying mechanisms
- Forming teams
- Assigning mechanisms
- Phase 1: Theoretical knowledge of mechanism
Assignment 1
- Phase 2: Practical knowledge of mechanism
Assignment 2
Assignment 3
- Phase 3: Application of mechanism
Mechanical Game Design

3. Conclusion

Although it is reported that knowledge of mechanical designing and principles is an important item for industrial designers (Liu, Lee, Lin and Tseng, 2013), the studies on teaching of mechanical mechanism to ID students are limited. In spite of its importance, mechanics-based courses are generally taught through traditional lecture-based style in ID departments also in Turkey.

This paper has presented a methodology for a combined teaching model consisting of three main phases: theoretical knowledge of mechanism, practical knowledge of mechanism and application of mechanism. Integration of this teaching model to the design project aimed to improve ID students' learning experience providing transference of theoretical knowledge to practice.

The main contribution of this research is the evaluation of the methodology itself. This evaluation focuses on project observations and post-questionnaire to analyze objectively the appropriateness of proposed teaching model.

Although the methodology focuses on teaching of mechanism, the general approach on implementation and evaluation could be extrapolated to other ID courses.

Anahtar kelimeler: industrial design education, mechanics-based courses, teaching model

JEL Kodları: I20, D82

References

Liu, S. F., Lee, Y. L., Lin, Y. Z., & Tseng, C. F. (2013). Applying quality function deployment in industrial design curriculum planning. *International Journal of Technology and Design Education*, 23(4), 1147-1160.

Bingham, G. A., Southee, D. J., & Page, T. (2015). Meeting the expectation of industry: an integrated approach for the teaching of mechanics and electronics to design students. *European Journal of Engineering Education*, 40(4), 410-431.

Liu, S. F., Lee, Y. L., Lin, Y. Z., & Tseng, C. F. (2013). Applying quality function deployment in industrial design curriculum planning. *International Journal of Technology and Design Education*, 23(4), 1147-1160.

The Central Asia in The Foreign Policy of The People's Republic of China

Fulya KÖKSOY¹

Extended Abstract

Introduction

The end of Cold War and the disintegration of the Soviet Union caused a geopolitical gap in the Central Asian geography. The People's Republic of China (PRC) was one of the most important actors emerging on the axis of this geopolitical gap that was tried to be filled by regional and global actors. The disintegration of the Soviet Union and the rapid growing of China occurred in the parallel process with each other. In this context, China had the opportunity to turn to the Central Asia geography.

Central Asian States that gained their independence after the disintegration of Soviet Union gave new opportunities for rapidly growing Chinese economy in the frame of "Reform and Outward Opening" period that was started by Deng Xiaoping in 1978 after the Mao Zedong's death and accelerated in the post-Soviet period. In this point, China recognized the strategic importance of Central Asia and approached to region in the direction of its political, security, energy and economic policies. Also, China has focused on developing relations with the region's states in the direction of its strategies that have been emerged by these policies. The peaceful co-existence doctrine that is the most important element of the Chinese foreign policy has also been put by China in the central focus of the developing relations with Central Asian States. In this context, China was one of the states to recognize the independence of the Central Asian States firstly on the one hand, and on the other hand, it had tried to place on a very solid floor its developing relations with Central Asian States in parallel with its foreign policy to perform its political, security, energy and economic policies in the Central Asia region.

In the last instance, the main purpose of this study, namely as "The Central Asia in the foreign policy of the People's Republic of China", is to problematize whether the main qualifications of Chinese foreign policy and its strategic targets overlaps with its policy for Central Asia geography and region states or not.

Conclusion

After the collapse of the Soviet Union and the end of the Cold War, there was a power gap in the region of Central Asia. In the frame of this gap, the Central Asia has been an extremely important region as the center of attraction of the regional and global powers in terms of the geo-politic, geo-strategic, geo-energy and geo-economy.

The People's Republic of China (PRC), that is rapidly growing and rising global actor with the Deng Xiaping's period of "Reform and outward" in 1978, has developed the close relations with Central Asian States in the frame of its political, economic, security and energy policies.

PRC has continued its relations in parallel with its foreign policy with regions's states that gained their independence after the disintegration of Soviet Union. In other words, one of the most important points of the relations between China and Cental Asian States is that these relations are in line with Chinese foreign policy. In this context, the outputs of Chinese foreign policy overlap with the Central Asian policies of China in theory and practice with each other. In fact, China continues its relations with Central Asian States in the axis of the "Peaceful Co-Existence" doctrine. In this point, some principles come in view like the non-intrusion of states's sovereignty and territorial integrity, the non-involvement of the internal affairs, the bileteral utility, the equality and cohabitation in a peacefl atmosphere. China covers an important ground on the political, economy, security and energy areas with Central Asian States from the end of the Cold War to nowadays. Also, up-to date developments demonstrate that the Chinese more effective and deep relations with region's states especially economy and enery sectors will be established in the following periods.

China had accomplished the important stages like 1) the foundation of the good neighborhood (1991-1997), 2) the reinforcement of the cooperation in the energy, trade ande security areas (1997-2001) and 3) the development of a multi-directional relations (2001) (Ekrem, 2011:67). In addition to these, efforts continue to make progress for bileteral relations in the axis of the Shanghai Cooperation Organization, military exercises, educational programs, the mutual policies to fight against terrorism, commercial, economic and cultural relations and the New Silk Road project.

Keywords: PRC's Foreign Policy, The Central Asia, The Central Asian States-PRC Relations.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Dış Politikasında

Orta Asya

Geniş Özet

Giriş

Soğuk Savaşın sona ermesi ve Sovyetler Birliği'nin dağılması, Orta Asya coğrafyasında jeopolitik bir boşluğun oluşmasına neden olmuştur. Bölgesel ve küresel aktörler tarafından doldurulmaya çalışılan bu jeopolitik boşluk ekseninde ortaya çıkan en önemli aktörlerden biri Çin Halk Cumhuriyeti'dir (ÇHC). Bu bağlamda, Sovyetler Birliği'nin dağılması ve Çin'in hızla yükselişe geçmesinin birbirine paralel bir süreçte meydana gelmesi, Çin açısından Orta Asya coğrafyasına yönelme fırsatını doğurmuştur.

Sovyetler Birliği'nin dağılması ardından bağımsızlıklarını kazanan Orta Asya devletleri, Mao Zedong'un ölümünden sonra 1978 yılında Deng Xiaoping'in başa geçmesi ile başlatılan ve Sovyet sonrası dönemde de ivme kazanan "Reform ve Dışa Açılma" dönemi çerçevesinde hızla büyümekte olan Çin ekonomisi için yeni fırsatlar yaratmıştır. Bu noktada Orta Asya'nın stratejik önemini kavrayan Çin bölgeye siyasi, güvenlik, enerji ve ekonomi politikaları çerçevesinde yaklaşmış ve bu politikaları çerçevesinde ortaya koyduğu stratejileri doğrultusunda bölge devletleriyle ilişkilerini geliştirmeye odaklanmıştır. Orta Asya

devletleriyle geliştirmeye çalıştığı ilişkilerin ana odak noktasına ise dış politikasının en önemli unsuru olan “ Barış İçinde Bir Arada Olma ” doktrini yerleştiren Çin, bir taraftan Sovyetler Birliği’nin dağılmasının ardından, bölge devletlerinin bağımsızlıklarını ilan etmesi çerçevesinde bu devletlerin bağımsızlığını ilk kez tanıyan devletlerden biri olmuş, diğer taraftan ise Orta Asya bölgesinde dört ayaklı olarak tanımlanabilecek siyasi, güvenlik, enerji ve ekonomi odaklı politikalarını gerçekleştirmek için dış siyasetine paralel bir şekilde Orta Asya devletleriyle geliştirdiği ilişkilerini son derece sağlam bir zemine oturtmaya çalışmıştır.

Son kertede, “Çin Halk Cumhuriyeti’nin Dış Politikasında Orta Asya” isimli bu çalışmanın oluşturulmasındaki temel amaç Çin dış politikasının temel niteliklerinin ve Çin tarafından takip edilen stratejik hedeflerin, Çin’in Orta Asya coğrafyasına ve bölge devletlerine yönelik ortaya koyduğu politikasıyla örtüşüp örtüşmediğini sorunsallaştırmaktır.

Sonuç

Sovyetler Birliği’nin yıkılması ve Soğuk Savaşın sona ermesi sonrasında Orta Asya bölgesinde önemli bir güç boşluğu ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan bu boşluk çerçevesinde Orta Asya; jeopolitik, jeostratejik, jeoenerji ve jeoekonomi açısından küresel ve bölgesel güçlerin cazibesini çeken son derece önemli bir bölge olmuştur.

1978’de Deng Xiaoping’in Reform ve Açılım dönemiyle beraber hızla gelişen ve yükselişe geçen küresel aktör Çin Halk Cumhuriyeti ise; Orta Asya devletleri ile siyasi, ekonomik, güvenlik ve enerji politikaları çerçevesinde yakın ilişki içerisinde olmuştur.

Çin Halk Cumhuriyeti, Sovyetler Birliği’nin dağılması sonrasında bağımsızlıklarını elde eden bölge devletleriyle ilişkilerini dış politikasına paralel bir şekilde devam ettirmektedir. Bir başka ifadeyle Çin ve Orta Asya devletleri arasındaki ilişkilerde en önemli hususlardan biri, bu ilişkilerin Çin dış politikası paralelinde seyretmesidir. Bu bağlamda Çin dış politikası çıktıkları ile Orta Asya’ya yönelik geliştirilen Çin politikaları teori ve pratikte birbiriyle örtüşmektedir. Nitekim Çin Orta Asya devletleriyle ilişkilerine ‘Barışçıl Birarada Olma’ Doktrini ekseninde devam etmektedir. Bu noktada devletlerin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü ihlal etmeme, içişlerine karışmama, karşılıklı yarar, eşitlik ve barışçıl bir ortamda beraber yaşama gibi bazı ilkeler ön plana çıkmaktadır. Çin, Soğuk Savaşın sona ermesinden günümüze Orta Asya devletleriyle siyasi, ekonomi, güvenlik ve enerji alanlarında önemli bir yol katetmiştir. Ayrıca bugüne kadar yaşanan gelişmeler de Çin’in bundan sonraki dönemlerde özellikle ekonomi ve enerji alanında bölge devletleriyle daha etkin ve yoğun ilişkiler kuracağını göstermektedir.

Çin, Orta Asya’daki çıkarlarını korumak için 1)iyi komşuluk ilişkileri kurma (1991-1997), 2) enerji, ticaret ve güvenlik alanında işbirliğini güçlendirme (1997-2001) ve 3) çok yönlü bir ilişki geliştirme (2001) gibi önemli aşamaları başarıyla tamamlamıştır (Ekrem, 2011:67). Bununla beraber, Şanghay İşbirliği Örgütü, askeri tatbikatlar, eğitim programları, terörle mücadele için ortak politikalar, ticari ve ekonomik ilişkiler, kültürel ilişkiler ve Yeni İpek Yolu Projesi ekseninde ikili ilişkilerin daha da aşama kaydetmesine çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: ÇHC Dış Politikası, Orta Asya, Orta Asya Devletleri-ÇHC İlişkileri

References

Kitap;

Bilge, S. (1966). *Milletlerarası Politika*, Ankara: A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Lam, W. (2006). *Chinese Politics in the Hu Jintao Era: New Leaders, New Challenges*, New York: Routledge.

Nogayeva, A. (2011). *Orta Asya'da ABD, Rusya ve Çin: Stratejik Denge Arayışları*, Ankara: USAK Yayınları.

Yang, J. (2014). *China's Diplomacy: Theory and Practice*, China: World Century.

Makale;

Andican, A. (2006). "Çin Satrancında Orta Asya", *Avrasya Dosyası*, 12(1), pp.7-36.

Cabestan, J.P.(2009). "China's Foreign Policy and Security Policy Decision Making Processes under Hu Jintao", *Journal of Current Chinese Affairs*, 38(3), pp.63-97.

Garver, J. W. (1993). "The Chinese Communist Party and the Collapse of Soviet Communism", *The China Quarterly*, 133, pp.1-26.

Leifer, M. (1995). "Chinese Economic Reform and Security Policy: The South China Sea Connection", *Survival: Global Practice and Strategy*, 37(2), pp.44-59.

Zhao, Q. (1997). "Chinese Foreign Policy in the Post-Cold War Era", *World Affairs*, 159(3), pp.114-129.

Editörlü/Çeviri Kitap;

Brezinski, Z. (2005). *Büyük Satranç Tahtası*, (Çev: Yelda Türedi), İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Heywood, A. (2013). *Küresel Siyaset*, (Çev: Nasuh Uslu ve Haluk Özdemir), Ankara: Adres Yayınları.

İnternet Kaynağı;

Bijian, Z. (2005). "China's Peaceful Rise to Great Power Status", <http://www.foreignaffairs.com/articles/61015/zheng-bijian/chinas-peaceful-rise-to-great-power-status>, (15.03.2017).

Ekrem, E. (2011). "Çin'in Orta Asya Politikaları", http://yayinlar.yesevi.edu.tr/static/kitaplar/cin_ortaasya_raporu.pdf, (17.04.2017).

Muzalevsky, R. (2010). "The Implications of China's High-Speed Eurasian Railway Strategy for Central Asia", http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=36234#.VVxsp1s5hc4, (07.04.2017).

Xia, M. (2011). "China Threat or a Peaceful Rise of China?", <http://www.nytimes.com/ref/college/coll-china-politics-007.html>, (13.04.2015.)

Effects of Work-Family Conflict on Cafe and Restaurant Employees of Work Satisfaction Level Example Sapanca

Tuncay YILMAZ¹, Dilara GÜNGÖR²

Extended Abstract

1. Introduction

Today, despite all the technological advances and progress experienced by people, goods as well as services of the production process continues to be the most critical element. People just do not work to earn money; In addition to the organizations they work at the same time to feed some social and psychological needs; they also expect motivational support and favorable working conditions.

Restaurants also carries a large critical to all parts of the world because it offers a multitude of services to people in immediate need both of those employed in the service sector. The positive emotional feeding of the labor element helps the job satisfaction.

2. The Concept of Work Satisfaction

Work satisfaction is primarily concerned with the state of the work satisfaction of the workforce that is about what how much they like the work. (Tınaz, 2005). The efforts of the individuals in the belief that it will achieve success or accomplishments work satisfaction is an important factor that people referred to the study. (Eren, 2002). Employees can approach the psychological satisfaction if it meets expectations.

2.1. Affecting Factors of Work Satisfaction

Individual factors affecting work satisfaction; age, sex, marital status, education and personality that people had lived in the social and cultural environment, values, beliefs, it includes social and psychological elements of their experiences and expectations for work-specific.

The organizational factors affecting wages and work satisfaction, work itself, reward, recognition, additional benefits, working conditions, top management, working relationships and friendships with colleagues, can be summarized as management style of the organization.

¹ Sakarya University School of Business, the Department of Human Resource Management, tyilmaz@sakarya.edu.tr

² Sakarya University, Institute of Social Sciences, Human Resource Management Department, dilara.gungor@mail.com

3. The Concept of Work Family Conflict

Work and family require two different roles from each other sub-systems, although these systems are influenced from each other. Someone in positive or negative situations can be found in the positive or negative effects. If the person that has the roles in these two systems are insufficient to meet work-family life is out of balance and conflicts occur (Ayca, Eskin ve Yavuz, 2007).

It can be said that in this sector, which has an intense working tempo, becoming an important conflict area of employees and their family life can affect the organizational performance individually and beyond (Turunç, Ö. & Erkuş, A., 2010).

3.1. Dimensions of Work Family Conflict

The first dimension of the work-family conflict Work-family conflict constitute a conflict.

Work family conflict; Assumed the role of the employee's work-related, due to clashes fulfill their responsibilities related to family or work for the family, which is kind of conflict (Frone ve Cooper, 1992).

The second dimension family-work conflict (family-work conflict), the family; Due to the prevention of work-related responsibilities to fulfill expresses the conflict situation that occurred employees for work or family from conflict.(Voydanoff, 2005). Research on the subject; work-family conflict, family-work conflict there was more than revealed (Kinnunen vd, 2004).

Table 1: Statistical Analysis

		Sampling	Total %
Work Place	Cafe	49	53,30%
	Restaurian	43	46,70%
Age	15-17	7	7,60%
	18-25	50	54,30%
	26-35	24	26,10%
	36-45	8	8,70%
	46-55	2	2,20%
	55- 55+	1	1,10%
Gender	Female	35	38,00%
	Male	57	62,00%
Degree	Primary Scholl	16	17,40%
	High Scholl	23	25,00%
	University	53	57,60%
Marital Status	Married	26	28,30%
	Single	66	71,70%
Salary	1500 - 1500-	40	43,50%
	1500 - 2000	27	29,30%
	2001-2500	12	13,00%
	2501-3000	9	9,80%
	3001-4000	2	2,20%
	4000 - 4000+	2	2,20%
Total	Count	92	
	%		100

4. Method and Scope

The data obtained from the SPSS (Statistical Package for Social Sciences) were analyzed using software for Windows 24.0. The findings obtained in the application of research results and work-family conflict, work satisfaction survey is limited to the cafe and restaurant employees.

5. Results

- Reliability, what he wants is a scale to measure the degree of measurement in a consistent manner. The most commonly used method known as alpha Cronbach's coefficient alpha. Take values between 0 and 1 for a reliable survey of the alpha coefficient is required. Alpha coefficient of being less than 0.5 indicating that the survey is unreliable. 0.5 to 1 in the Value field survey by residual value of the alpha coefficient is increasing proportionately correct security. Work satisfaction has been our survey alpha coefficient of 0.923 value and reliability surveys due to a relatively high value is very high.
- Work family conflict has a fairly high value of the questionnaire and alpha coefficient was 0,918 value and, therefore, the reliability of the questionnaire is quite high.
- Gender for work satisfaction t-test sig. (2-tailed) value is greater than 0,05 it is observed. The finding shows that there was a significant difference in the outcome of. Because the value is higher in the menu by sex male; work satisfaction is higher among men, we can do the review.
- Variance Analysis of Work Satisfaction age to the age of 56 and results in higher work satisfaction, which has been found to be higher.
- Marital status for work satisfaction t-test sig. (2-tailed) value is greater than 0,05 it is observed. Married menu level of the participants reached the conclusion that it is higher than the single. Work satisfaction is higher for married individual's comments can be made.
- The work place work satisfaction t-test for work satisfaction among restaurant employees is higher in the last it has been seen that employees of the café.
- When the analysis of variance for work satisfaction level of education were found to show a significant perception of university graduates. Work satisfaction is higher among university graduates compared to other levels of education.
- Work- Family conflict for gender t-test sig. (2-tailed) value is greater than 0,05 it is observed. The finding results, because it is high in men the mean value by gender; work family conflict more than men, we can do interpretation.
- Work family conflict as a result of the analysis of variance for age 18 – 25 age range group of high work family conflict is reached.
- Work family conflict in individuals with single marital status according to the t-test results for individuals who are married are seen to be higher than the work family conflict.

- Work family conflict, according to the working place for the t-test of last work working in the restaurant Café levels of family conflict seems to be running higher.
- Work family conflict in the last of the analysis of variance for level of Education College of work family conflict is higher in individuals with the conclusion reached.
- In family conflict, work satisfaction and business results in the correlation coefficient - 0.23 correlation test ($r = -0.23$), respectively. The relation between them is quite high and negative. This means that, reductions in family conflict is seen business increase work satisfaction

Keywords: Work satisfaction, Work-Family Conflict, Family-Work Conflict, Cafe and Restaurant Employees

JEL Codes: M12, M54

Kafe ve Restoran Çalışanlarının İş Doyum Düzeylerinin İş-Aile Çatışması Üzerine Etkileri Sapanca Örneği

Geniş Özet

1. Giriş

Günümüzde yaşanan tüm teknolojik gelişme ve ilerlemelere rağmen insan, gerek mal gerekse hizmet üretim süreçlerinin en kritik ögesi olmaya devam etmektedir. İnsanlar sadece para kazanmak için çalışmazlar; çalıştıkları organizasyonlarda aynı zamanda birtakım sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarını doyumlamak yanında; motivasyonel destek ve uygun çalışma koşulları da beklerler.

Restoranlar hizmet sektörü içerisinde gerek istihdam edilenlerin çokluğu gerekse dolaysız olarak insanlara bir hizmet sunduğu için dünyanın tüm yerleri için kritik aynı zamanda büyük bir önem taşımaktadır.

Emek unsurunun işe karşı olumlu duygular beslemesi iş doyumunun sağlanmasına yardımcı olmaktadır.

2. İş Doyumu Kavramı

İş görenin yaptığı işle ilgili bilgisi ve inancı, memnuniyet derecesi ve bunların sonucu olarak davranışları işe karşı tutumunu gösterir. İş doyumunu temel olarak iş görenin işi ile ilgili memnuniyet durumu yani işini ne kadar çok sevdiğiyle ilgilidir (Tınaz, 2005).

Bireyin çabası sonucu elde ettiği başarı ya da başarı elde edeceğine ilişkin inancı olan iş doyumunu, insanları çalışmaya sevk eden önemli bir etkidir. Ortaya konan arzu ve ihtiyaçlar her şeyden önce insanın kendi benliği ile yakından ilişkili olduğundan iş doyumunu aynı zamanda bireyin egosunu tatmin aracı olarak da tanımlanabilir (Eren, 2002).

Çalışanlar, ancak psikolojik beklentileri karşıladığı takdirde doyuma yaklaşabilirler.

2.1. İş Doyumunu Etkileyen Faktörler

Bireysel faktörler; yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim ile kişinin içinde yaşamış olduğu sosyal ve kültürel çevre ile kişilik, değer yargıları, inançlar, deneyim ve işe ilişkin özel beklentilerden oluşan sosyal ve psikolojik öğeleri içermektedir.

Örgütsel faktörler ise ücret, işin kendisi, ödül, fark edilme, ek yararlar, çalışma koşulları, üst yönetim, çalışma arkadaşları ile ilişkiler ve dostluklar, örgütteki yönetim biçimi olarak özetlenebilir.

3. İş Aile Çatışması Kavramı

İş ve aile birbirinden farklı roller gerektiren iki alt sistem olmasına rağmen bu sistemler birbirinden etkilenmektedir. Bu iki sistem içinde kişi sahip olduğu rolleri karşılamada yetersiz kalırsa iş-aile yaşam dengesi bozulmakta ve çatışmalar meydana gelmektedir (Aycan, Eskin ve Yavuz, 2007).

Yoğun bir çalışma temposuna sahip olan hizmet sektöründe, çalışanların iş ve aile yaşamlarının önemli bir çatışma alanı haline gelmesinin, bireysel ve bunun ötesinde örgütsel performansı etkileyebileceği söylenebilir (Turunç, Ö. & Erkuş, A., 2010).

3.1. İş Aile Çatışmasının Boyutları

I. Boyut: iş aile çatışması; çalışanın işle alakalı üstlendiği rolün, ailesi ile ilgili sorumluluklarını yerine getirmemesinden dolayı meydana gelen çatışma veya işten aileye yönelik olan çatışma türüdür (Frone ve Cooper, 1992).

II Boyut: aile-iş çatışması ise; ailenin, çalışanın işle alakalı sorumlulukları yerine getirilmesini engellemesinden dolayı meydana gelen çatışma veya aileden işe yönelik olan çatışma durumlarını ifade eder (Voydanoff, 2005). Konu ile ilgili yapılan araştırmalar; iş-aile çatışmasının, aile-iş çatışmasından daha fazla yaşandığını ortaya koymaktadır (Kinnunen vd, 2004).

Tablo 1: Demografik Bulgular

		Örneklem	Toplam %
Çalıştığınız yer	Kafe	49	53,3%
	Restoran	43	46,7%
Yaşınız	15 – 17	7	7,6%
	18 – 25	50	54,3%
	26 - 35	24	26,1%
	36 - 45	8	8,7%
	46 - 55	2	2,2%
	56 ve üzeri	1	1,1%
Cinsiyet	Kadın	35	38,0%
	Erkek	57	62,0%
Eğitim Durumuz	İlköğretim	16	17,4%
	Lise	23	25,0%
	Üniversite	53	57,6%
Medeni Haliniz	Evli	26	28,3%
	Bekar	66	71,7%
Ücret Aralığı	1500 den az	40	43,5%
	1500 -2000	27	29,3%
	2001 – 2500	12	13,0%
	2501 – 3000	9	9,8%
	3001 -4000	2	2,2%
	4000 den fazla	2	2,2%
Toplam	Sayı	92	
	%	100	

4. Yöntem ve Kapsam

Nicel ölçüm araçlarının kullanıldığı çalışmada elde edilen veriler SPSS 24.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular iş doyum ve iş-aile çatışması anketlerinin uygulandığı kafe ve restoran çalışanlarıyla sınırlıdır.

5. Bulgular

- Güvenilirlik, bir ölçeğin ölçmek istediği şeyi tutarlı bir şekilde ölçme derecesidir. En yaygın olarak kullanılan yöntem ise Cronbach's Alfa olarak bilinen "Alfa Katsayısıdır. İş doyum anketimizin alfa katsayısı 0,923 değerini almıştır ve oldukça yüksek bir değer olmasından dolayı anket güvenilirliği oldukça yüksektir.
- İş aile çatışması anketinin alfa katsayısı 0,918 değerini almıştır ve oldukça yüksek bir değer olmasından dolayı anket güvenilirliği oldukça yüksektir.
- İş doyum için yapılan cinsiyet T testinde sig. (2-tailed) değerinin 0,05'ten büyük olduğu görülmektedir. Bulgu sonucu, anlamlı bir farkın bulunmadığını göstermektedir. Cinsiyete göre mean değeri erkeklerde yüksek olduğu için; iş doyum erkeklerde daha fazladır yorumunu yapabilir.
- İş Doyumu Yaş İçin Varyans Analizi sonucunda yaşı 56 ve üzeri olanlarda iş doyumunun daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.
- İş doyum için yapılan medeni durum T testinde sig. (2-tailed) değerinin 0,05'ten büyük olduğu görülmektedir. Evli katılımcıların mean seviyesinin bekar olanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Evli bireylerde iş doyum daha yüksektir yorumu yapılabilir.
- İş Doyumu çalışılan yer için T-Testi sonucunda restoran çalışanlarında iş doyumunun kafe çalışanlarından daha yüksek olduğu görülmüştür.
- İş doyum eğitim durumu için varyans analizi yapıldığında üniversite mezunlarının anlamlı bir algı gösterdiği görülmüştür. Üniversite mezunlarında iş doyum diğer eğitim düzeylerine oranla daha yüksektir.
- İş Aile Çatışması Cinsiyet İçin T-Testi sig. (2-tailed) değerinin 0,05'ten büyük olduğu görülmektedir. Bulgu sonucu, cinsiyete göre mean değeri erkeklerde yüksek olduğu için; iş aile çatışması erkeklerde daha fazladır.
- İş aile çatışması yaş için varyans analizi sonucunda 18 – 25 yaş aralığı grubunda iş aile çatışmasının yüksek olduğuna ulaşılmıştır.
- İş aile çatışması medeni durum için t-testi sonucunda bekar olan bireylerde evli olan bireylere göre iş aile çatışmasının daha yüksek olduğu görülmektedir.
- İş aile çatışması çalışılan yer için t-testi sonucunda Kafe çalışanlarının iş aile çatışması düzeyinin restoran çalışanlarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir.
- İş aile çatışması eğitim durumu için varyans analizi sonucunda eğitim düzeyi üniversite olan bireylerde iş aile çatışmasının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- İş doyumunu ve iş aile çatışmasında korelasyon testi sonucunda korelasyon katsayı -0,23 ($r = -0,23$) çıkmıştır. Aralarındaki ilişki oldukça yüksek ve negatif yönlüdür. Bunun anlamı, İş doyumunu arttıkça iş aile çatışmasında azalmalar görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Doyumu, İş-Aile Çatışması, Kafe ve Restoran Çalışanları

JEL Kodları: M12, M54

References

Aycan, Z., Eskin, M. ve Yavuz, S. (2007). ‘‘Hayat Dengesi İş Aile ve Hayatı Dengeleme Sanatı’’ , 1. baskı, Sistem Yayıncılık, İstanbul.

Eren, Erol, ‘‘Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi’’ , İstanbul, Beta Yayınları, 2002.

Frone, M. R. ve Cooper M. L. (1992). ‘‘Prevalence of Work-Family Conflict: Are Work and Family Boundaries Asymmetrically Permeable?’’. Journal of Organizational Behavior, (Akt: Çelik & Mazlum, 2010).

Kinnunen, U., Geurts S. ve Mauno S. (2004). ‘‘Work-to-Family Conflict and Its Relationship with Satisfaction and Well-Being: A One-Year Longitudinal Study on Gender Differences’’, Work ve Stres, (Akt: Çelik & Mazlum, 2010).

Tınaz, Pınar, ‘‘Çalışma Yaşamından Örnek Olaylar’’, 1. Baskı, Kırklareli: Beta basım Yayım Dağıtım A.Ş., 2005, s.23, s.25.

Turunç, Ö. & Erkuş, A. (2010). ‘‘ İş-Aile Yaşam Çatışmasının İş Tatmini Ve Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkileri: İş Stresinin Aracılık Rolü’’, SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, Sayı 19.

Voydanoff, P. (2005). ‘‘Consequences of Boundary-Spanning Demands and Resources for Work-to-Family Conflict and Perceived Stres’’, Journal of Occupational Health Psychology, (Akt: Çelik & Mazlum, 2010).

Reverse Logistics Process and an Examination on Business Implementation

Esra AYHAN¹

Extended Abstract

1. Introduction

Reverse logistics, which has gained importance in recent years for businesses, is defined as the process of bringing and evaluating products and packages from where they are consumed to the point where they are produced by reversing the advanced logistics process. Reverse logistics, which has begun to be implemented due to environmental concerns and legislations, brings additional responsibilities for businesses. On the contrary, with the increase in research on logistics, reverse logistics for businesses has become possible not only from the point of cost but also to create new values. Conversely, in order for logistics to be successfully implemented in enterprises and transform into a value creating process, it must have a certain systematic structure and be implemented. On the contrary, the logistics process is basically composed of collection, inspection/selection/sorting, disassembly, recovery of product and landfilling of the rotating product.

In this study, the steps of the reverse logistics process will be explained and the implementation of the sample business will be examined through a case study in the qualitative research method.

2. Reverse Logistics Process

The emergence of reverse logistics concepts in enterprises is based on the fact that the responsibilities of businesses to their products are not limited to the reach of the customers of the products but the packages of the products and / or products continue to disappear. The expansion of businesses' responsibility for the product is supported both by environmental awareness and the enactment of laws supporting this awareness.

Reverse Logistics Management Council has defined reverse logistics as "the process of planning, implementing, and controlling the cost-effective and efficient flow of raw materials, semi-finished products, finished products and their related information to the point where they will be recycled or destroyed from their point of use" (Škapa & Klupalová, 2009).

The driving forces of reverse logistics are as follows (Blumberg, 1999):

- Increased customer awareness,
- Increasing need for reverse logistics development in manufacturers and sellers,
- Request to reduce costs,

¹ Research Assistant, Ankara University Faculty of Political Science Business Administration Department, eayhan@politics.ankara.edu.tr

- Shifts consumer buying behavior from stores to non-store retail channels (importance of electronic commerce),
- Easy outdated products,
- Reusable containers, pallets and boxes.

It is important that the reverse logistics process, which gains importance for today's businesses and becomes a necessity in some sectors with laws, is to determine the implementation steps and to shape these steps in accordance with the operation. Applying reverse logistics is a costly process. They have the burden of incurring additional costs that businesses do not consider. Moving with a systematic approach in the reverse logistics process is a helpful factor in attracting the most costs.

2.1. Steps of Reverse Logistics Process

Determining the implementation steps of the reverse logistics process in the businesses made the process planning, organization, coordination, management and control easier. The steps of the general reverse logistics process for businesses are: collection, inspection/selection /classification, disassembly, product recovery and disposal (Mulder, et al., 1999, de Brito & Dekker, 2004).

Collection means bringing products to the point where they will be bought and re-evaluated (de Brito & Dekker, 2004).

Inspection/selection/classification step, after the products are collected from the customers, they are examined to evaluate the quality and conformity of the products; the products to be valued recovered in the direction of the results obtained are selected and classified according to the method to be applied (De Brito & Dekker, 2004).

Decomposition is the removal of the bonds between the product fragments as product usable and unusable parts (Fleischmann, 2000; Kim, et al., 2006).

Product recovery is the reuse of disassembled parts and products, rather than garbage. The actions that can be applied to the return product for the return product are: repurchase, resell, sell at the outlet, junk, repair, renew, reproduce, material recover, recycle, waste (Rogers & Tibben-Lembke, 1998).

The last step of reverse logistics process, products or packages that do not have any technical or economic value are disposed by appropriate destruction methods.

3. An Example Business Review Of Reverse Logistics Process

In this study, interview method which is a qualitative research method was applied. Semi-structured face-to-face interviews were conducted using the literature and asked questions. In the interview, questions were raised to explain in detail the general characteristics of the business and the reverse logistics process as opposed to the business.

The business, which is examined in the scope of the study, is an operation in the food sector that produces chocolate.

Within the context of the reverse logistics process, an interview was held with the production planning manager and the waste manager for 1.5 hours. A systematic and simple reverse logistics process has been created for the operation:

- **Collection:** Chocolates can be returned to the factory, sales company, distributor or raffle at the point of sale. There is a return to the operation, the return is not realized as it is used by the customers because the packages are cardboard parcels. Products are collected through sales points. Depending on the sales contracts made with certain sellers, a return option is provided for the products and certain products (holiday chocolate) are returned unconditionally. The return to operation of the products is facilitated by the multiplication of the transportation costs incurred in the re-purchase, the easy supply of the operator and the awareness of the working partners about the product turnover. Product turnover varies seasonally. In the summer months, the increase in the temperature increases the amount of products returned because of the increase in the temperature of the air. 100% of the chocolates at post-festive sales points are recycled and product turnover to the business is increasing in this period. Product returns from product are realized as products that return from quality control. Distribution returns are due to sales contracts, recalls, or retrieval of expired products.
- **Inspection, Selection and Classification:** The classification of the rotating chocolate is made in the factory considering the period of the products remaining on the market. The first checks are made with eyes, smell and taste. Then microbiological burdens, coliform counts, mold and yeast are examined by chemical tests. The selection is carried out with the approval of the quality control officer, the relevant unit manager and the general manager.
- **Decomposition:** Removal from rotating products, if appropriate, removal from packaging.
- **Product Recovery:** The re-evaluation procedures that can be applied to the chocolate that is returned to the business are resale, renewal and reproduction. Re-sale, especially in holiday chocolate. If there is a product left in the hands of a franchisee and another franchisee needs this product, a transfer is made between the two dealers. The point of business importance is that the product is transferred to the factory or warehouse and then transferred to the other point of sale after quality control is done. If there is a problem with the refurbishment, the product is made in the factory without leaving the market, if it is a package that can be opened and if the package does not come into contact with the product, the package is renewed and the product is marketed. Chocolates returning after a short period of remanufacturing, production failure or on the market are used in the production of new products by adding to the chocolate dough of the chocolate produced as a coating if they do not contain microbial load.
- **Disposal:** Product waste is considered non-sanitary waste and is converted to animal feed. The decision to destroy chocolate as non-sanitary waste is given in two cases. If the expiration date is expired directly as non-sanitary waste, and if the expiration date is not expired, a dismissal decision is made with the approval of the quality directors. Wastes separated as non-sanitary wastes are broken down by an enterprise located near the plant and converted into animal feed. Packaging wastes are collected by licensed enterprises. The packaging is sold to the licensed collection companies as a fee.

4. Conclusion

The starting point of reverse logistics is the destruction of harmful product wastes by the producers under appropriate conditions, which is self-destructive in nature. The contribution of the reverse logistics to the businesses and the costs they incurred are put forward by many researchers.

The fundamental policy of reverse logistics is that every product is returned to the factory and destroyed there. The successful operation of this process has a positive contribution to the corporate image of the company. When the returned products are evaluated as animal feeds, very little income is gained. The income obtained is about 1 / 10th of the cost of logistics spent. Revenue is also generated from the sale of licensed firms in packaging. The income generated by the costs incurred for the business is too large to compare. The costs of transportation, storage, labor, handling, reprocessing and waste generation are sustained for the continuation of the reverse logistics process. The collection of the product and the processes applied in the plant are costly to operate. For some activities in the reverse logistics process (opening the package, loading the truck, etc.) the elements of the 3rd party logistics company are used. The disruptions experienced during the reverse logistics process to the business mean loss of prestige and loss of customer for the business. The negative impact of having an expired product on the market is a significant level.

Keywords: Reverse logistics, Reverse logistics process, Qualitative research, Interview

JEL Codes: M11, M21

Tersine Lojistik Süreci ve Örnek İşletme İncelemesi

Geniş Özet

1. Giriş

İşletmeler için son yıllarda önem kazanan tersine lojistik, ileri lojistik sürecini tersine çevirerek ürünlerin ve ambalajların tüketildikleri noktadan üretildikleri noktaya getirilip değerlendirilmesi sürecini olarak tanımlanmaktadır. Çevresel kaygılar ve yasalar nedeniyle uygulanmaya başlanan tersine lojistik, işletmeler için ek sorumluluklar getirmektedir. Tersine lojistik üzerine yapılan araştırmaların artması ile işletmeler için tersine lojistik sadece maliyet noktası olmaktan çıkıp yeni değerler yaratabilmek için olanak haline gelmiştir. Tersine lojistiğin işletmelerde başarılı uygulanması ve değer yaratan bir süreç haline dönüşebilmesi için, belirli bir sistematik yapıya sahip olması ve uygulanması gerekmektedir. Tersine lojistik süreci temelde, toplama, inceleme/seçim/sınıflandırma, ayrıştırma (küçük parçalara ayırma), dönen ürünün yeniden değerlendirilmesi ve imha basamaklarından oluşmaktadır.

Bu çalışmada, tersine lojistik sürecinin adımları detaylı olarak açıklanıp, Türkiye’de tersine lojistik uygulayan örnek bir gıda işletmesindeki uygulanması nitel araştırma yönteminde örnek olay incelemesi ile incelenecektir.

2. Tersine Lojistik Süreci

İşletmelerde tersine lojistik kavramının ortaya çıkışı, işletmelerin ürettikleri ürünlere karşı sorumluluklarının ürünün müşteriye ulaşması ile sınırlı kalmayıp ürün ve/veya ürüne ait ambalajların yok oluncaya kadar devam etmesine bağlıdır. İşletmelerin ürüne ait sorumluluğunun genişlemesi, hem çevresel farkındalık hem de bu farkındalığı destekleyen yasaların çıkarılmasıyla desteklenmektedir.

Tersine Lojistik Yönetim Konseyi, tersine lojistiği “hammaddelerin, yarı mamullerin, bitmiş ürünlerin ve bunlarla ilgili bilgilerin, kullanıldığı noktadan geri kazanılacağı ya da imha edileceği noktaya uygun maliyetli ve etkin akışının planlanması, uygulanması ve kontrol edilmesi süreci” olarak tanımlanmıştır (Škapa & Klapalová, 2009).

Tersine lojistiğin itici güçleri aşağıdaki gibidir (Blumberg, 1999):

- Artan müşteri farkındalığı,
- Üretici ve satıcılarda artan, tersine lojistik geliştirme ihtiyacı,
- Maliyetleri azaltma isteği,
- Tüketicinin satın alma davranışının mağazalardan mağaza olmayan perakende kanallarına kayması (elektronik ticaretin önem kazanması),
- Ürünlerin kolay demode olması,
- Yeniden kullanılabilir konteynerler, paletler ve kutular.

Günümüz işletmeleri için önem kazanan ve kimi sektörlerde yasalar ile zorunluluk haline gelen tersine lojistik sürecinin uygulama adımlarının belirlenmesi ve bu adımların işletmeye uygun şekilde biçimlendirilmesi önemlidir. Tersine lojistik uygulanması maliyetli bir süreçtir. İşletmelere göz önüne almadıkları ek maliyetlere katlanma zorunluluğu getirmektedir. Tersine lojistik sürecinde sistematik bir yaklaşım ile hareket etmek, katlanılan maliyetleri en aza çekmek noktasında işletmelere yardımcı bir unsurdur.

2.1. Tersine Lojistik Sürecinin Adımları

Tersine lojistik sürecinin işletmelerde uygulama adımlarını belirlemek, sürecin planlanması, organizasyonu, koordinasyonu, yönetimi ve kontrolünü daha kolay hale getirmiştir. İşletmeler için genel tersine lojistik sürecinin adımları: toplama, inceleme/seçim/sınıflandırma, demontaj, ürün geri kazanımı ve imha (Mulder, vd., 1999; de Brito & Dekker, 2004).

Toplama, ürünlerin müşteriden alınıp yeniden değerlendirileceği noktaya getirilmesini ifade etmektedir (de Brito & Dekker, 2004).

İnceleme/seçim/sınıflandırma adımında, ürünler müşteriden toplandıktan sonra, incelenerek ürünlerin kalite ve uygunluk durumu değerlendirilir; elde edilen sonuçlar doğrultusunda değer geri kazanımı uygulanacak ürünler seçilerek, uygulanacak yöntemlere göre sınıflandırılırlar (de Brito & Dekker, 2004).

Ayrıştırma, ürünün kullanılabilir ve kullanılamaz parçalar olarak ürün parçaları arasındaki bağların ortadan kaldırılmasıdır (Fleischmann, 2000; Kim, vd., 2006).

Ürün geri kazanımı, ayrıştırılan parçaların ve ürünlerin çöp olması yerine tekrar kullanılmasıdır. Dönen ürüne, geri kazanım için uygulanabilecek işlemler: tedarikçiye geri

gönderme, yeniden satmak, outlet'te satmak, hurdalaştırmak, tamir etmek, yenilemek, yeniden üretmek, malzeme geri kazanmak, geri dönüşüm, atık haline getirmek (Rogers & Tibben-Lembke, 1998).

Tersine lojistik sürecinin son basamağında ise, herhangi bir teknik ve ekonomik değeri kalmayan ürünler ya da ambalajlar uygun imha yöntemleriyle yok edilmesidir.

3. Tersine Lojistik Sürecinin Örnek İşletme İncelemesi

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi olan görüşme yöntemi uygulanmıştır. Kısmi-yapılandırılmış yüz yüze gerçekleştirilen görüşmede, literatürden faydalanılarak geliştirilen sorular sorulmuştur. Görüşmede, işletmenin genel özellikleri ve işletmenin tersine lojistik sürecini detaylı olarak açıklamaya yönelik sorular hazırlanmıştır.

Çalışma kapsamında incelenen işletme, çikolata üretimi yapan gıda sektöründe yer alan bir işletmedir.

Tersine lojistik sürecini inceleme kapsamında, işletmenin üretim planlama sorumlusu ve atık yöneticisi ile 1,5 saat süren görüşme yapılmıştır. İşletmede sistematik ve basit bir tersine lojistik süreci oluşturulmuştur:

- **Toplama:** Çikolatalar fabrikaya, satış şirketinden, distribütörden ya da satış noktasında raftan geri dönebilmektedir. İşletmede ürün dönüşü mevcuttur, ambalajlar karton koli olduğu için müşteriler tarafından kullanıldığından dönüşü gerçekleşmemektedir. Ürünler, satış noktaları aracılığı ile toplanmaktadır. Belirli satıcılarla yapılan satış sözleşmeleri gereği, ürünler için geri alım opsiyonu sağlanmakta ve belirli ürünler (bayramlık çikolata) koşulsuz geri alınmaktadır. Geri alımda ortaya çıkan taşıma maliyetlerine işletmenin katlanması, kolay tedarigin sağlanması ve çalışma ortaklarının ürün dönüşü konusunda bilinçlendirilmesi ile ürünlerin işletmeye dönüşü kolaylaştırılmaktadır. Ürün dönüş oranı, mevsimsel olarak değişiklik göstermektedir. Yaz aylarında hava sıcaklığının artması çikolatanın bozulmasına neden olduğu için dönen ürün miktarı artmaktadır. Bayram sonrası satış noktalarındaki çikolataların %100'ü geri alınmakta, bu dönemde işletmeye ürün dönüşü artmaktadır. Üretimden ürün dönüşleri, kalite kontrolden dönen ürünler şeklinde gerçekleşmektedir. Dağıtım dönüşleri, satış sözleşmelerinden, geri çağırımlar ya da son kullanma tarihi dolmuş ürünlerin geri alınmasından dolayı gerçekleşmektedir.

- **İnceleme, Seçim ve Sınıflandırma:** Dönen çikolatalar sınıflandırılması ürünlerin piyasada kaldığı süre dikkate alınarak fabrikada yapılmaktadır. İlk kontroller gözle, koku ve tat olarak yapılmaktadır. Daha sonra mikrobiyolojik yükleri, koliform sayıları, küf ve maya kimyasal testlerle incelenmektedir. Seçim yapılırken kalite kontrol görevlisinin, ilgili birim yöneticisinin ve genel müdürün onayı ile işlem yapılmaktadır.

- **Ayrıştırma:** Dönen ürünlere ayrıştırma işlemi olarak, eğer uygunsa, ambalajlarından çıkartılması uygulanmaktadır.

- **Ürün Değerlendirme:** İşletmede dönen çikolatalara uygulanabilecek yeniden değerlendirme işlemleri yeniden satış, yenileme ve yeniden üretimdir. Yeniden satış, özellikle bayramlık çikolatalarda karşılaşılan durumdur. Bir bayinin elinde ürün kalmışsa ve diğer bir bayinin bu ürüne ihtiyacı varsa iki bayi arasında transfer gerçekleştirilmektedir. İşletme tarafından önem verilen nokta, ürünün fabrikaya ya da depoya getirilip kalite kontrol yapıldıktan sonra diğer satış noktasına transfer edilmesidir. Yenileme, ambalajla ilgili bir

problem varsa ürün piyasaya çıkmadan fabrika içinde yapılmakta, açılabilir bir ambalaj ise ve ambalaj ürüne temas etmemişse ambalaj yenilemesi ile ürün piyasaya sürülmektedir. Yeniden üretim, üretim hatasından dolayı veya piyasada çok kısa süre kaldıktan sonra geri dönen çikolatalar, mikrobiyal yük içermiyorlarsa kaplamalık olarak üretilen çikolatanın çikolata hamuruna katılarak yeni ürün üretilmesinde kullanılmaktadır.

- **İmha:** İşletmede ürün atıkları gayri sıhhi fire olarak nitelenmektedir ve hayvan yemine dönüştürülmektedir. Çikolatanın gayri sıhhi fire olarak imha edilme kararı iki durumda verilmektedir. Eğer son kullanma tarihi dolmuş ürünse doğrudan gayri sıhhi fire olarak imha edilmekte, eğer son kullanma tarihi dolmamış ürün ise kalite müdürlerinin onayı ile imha kararı verilmektedir. Gayri sıhhi fire olarak ayrılan atıklar, fabrikanın yakınında bulunan bir işletme tarafından parçalanarak hayvan yemine dönüştürülmektedir. Ambalaj atıkları ise lisanslı işletmeler tarafından toplanmaktadır. Ambalajlar, lisanslı toplama şirketlerine bedelli olarak satılmaktadır.

4. Sonuç

Tersine lojistiğin çıkış noktası, doğada kendi kendine yok olması zararlı olan ürün atıklarının üreticiler tarafından uygun koşullarda yok edilmesidir. Tersine lojistiğin işletmelere olan katkısı ve doğurduğu maliyetler birçok araştırmacı tarafından ortaya konulmuştur.

Çalışma kapsamında incelenen işletmenin, tersine lojistik temel politikası her ürünün fabrikaya dönmesi ve burada imha edilmesidir. Bu sürecin başarılı çalışmasının işletmenin kurumsal imajına olumlu katkısı bulunmaktadır. Dönen ürünlerin hayvan yemi olarak değerlendirilmesinde çok az bir gelir elde edilmektedir. Elde edilen gelir, harcanan lojistik maliyetinin yaklaşık 1/10'ü kadardır. Ambalajların lisanslı firmalara satışından da gelir elde edilmektedir. İşletme için katlanılan maliyetlerle elde edilen gelir karşılaştırılamayacak kadar büyük bir değer ifade etmektedir. İşletmede tersine lojistik sürecinin sürdürülmesi için taşıma, depolama, işçilik, elleçleme, yeniden işleme ve atık oluşturma maliyetlerine katlanmaktadır. Ürünün toplanması ve fabrikada uygulanan prosesler işletmeye ciddi maliyetler yüklemektedir. Tersine lojistik sürecindeki bazı faaliyetler için (ambalaj açma, kamyonu yükleme, vb.) 3. parti lojistik firmasının elemanları kullanılmaktadır. İşletmede tersine lojistik sürecinde yaşanan aksaklıklar işletme için prestij kaybı ve müşteri kaybı demektir. Son kullanma tarihi dolmuş bir ürünün piyasada olmasının işletme için yaratacağı olumsuz etki önemli bir seviyededir.

Anahtar kelimeler: Tersine lojistik, Tersine lojistik süreci, Nitel araştırma, Örnek olay

JEL Kodları: M11, M21

References

- Blumberg, D.F. (1999). "Strategic Examination of Reverse Logistics & Repair Service Requirements, Needs, Market Size, and Opportunities", *Journal of Business Logistics*, 20(2): 141-160.
- de Brito, M. & Dekker, R. (2004). *A framework for Reverse Logistics*, Reverse Logistics: Quantitative Models for Closed-Loop Supply Chains Edited by Rommert Dekker, Moritz Fleischmann, Karl Inderfurth and Luk N. Van Wassenhove, Springer, Berlin, 3-27.
- Fleischmann, M., (2000). *Quantitative Models for Reverse Logistics*, Ph.D. Thesis, Rotterdam: Erasmus University.
- Kim, K., Song, I., Kim, J. & Jeong, B. (2006). "Supply planning model for remanufacturing system in reverse logistics environment", *Computers & Industrial Engineering*, 51: 279–287.
- Mulder, L., Scheidt, L.G. & Schneider, A. (1999). "Collecting Electronic Waste in Europe: A Sony View", *Proceedings of the 1999 IEEE International Symposium on Electronics and the Environment*, 244-250.
- Rogers, D.S. & Tibben-Lembke, R. (1998). *Going Backwards: Reverse Logistics Trends and Practices*, Reverse Logistics Executive Council Press.
- Škapa, R. & Klupalová, A. (2009). "Reverse Logistics in the Czech Republic: Outcomes of the Preliminary Research", *Proceedings of ICABR 2009 Malta*, 1254-1265.

The Search on The Effects of Burnout on Business Satisfaction

İlknur ÇEVİK TEKİN¹, Tahir AKGEMCİ²

Extended Abstract

1. Introduction

Burnout is a phenomenon that affects employees' business productivity in a negative way and reduces job performance. Burnout has been the subject of many studies as dependent and independent variables. In this study, where the effect of burnout on job satisfaction is examined, burnout will be used as an independent variable on the other hand job satisfaction will be used as a dependent variable. Maslach Burnout Scale will be used to assess the burnout dimension of employees. The scale was developed by Maslach (1981), adapted to Turkish by Çam (1993) and Ergin (1993), and at the same time it was tested for validity and reliability. The scale consists of three parts such as emotional exhaustion, depersonalization, feeling of decrease in personal achievement, and 22 items. The Minnesota Job Satisfaction Questionnaire will be used for job satisfaction. The scale was developed by Weiss and his friends (1976), and the long form (original) consists of 100 words. A short form consisting of 20 questions will be used in the study. The scale is considered as internal satisfaction and external satisfaction in two dimensions.

2. Burnout

Burnout occurs when the modern age is a major phenomenon, reversing business relations. The concept that is defined as "job burnout" or "staff burnout" in English is expressed by the concepts of "burnout-burnout syndrome-occupational burnout" (Arı ve Bal, 2008: 132). Burnout is both a fictional and nonfictional phenomenon that is defined as extreme fatigue, the feeling of anger the individual feels for the job and loss of idealism and passion (Maslach et al., 2001: 398). According to Meier, it is a reflection of a situation where "individuals' expectations of positive reinforcement regarding their jobs are very low whereas their expectations of punishment are high" (Sürgevil, 2006: 4). Studies which have been conducted on the assumption that burnout, which is defined in its simplest form as "exhaustion of energy psychologically and physically", "is a consequence of the interaction between business environment and individual" have revealed the importance of the phenomenon for both individuals and organizations (Budak and Sürgevil, 2005: 95). Individuals experiencing burnout change their points of view and begin to see people around them as objects. Thus, individuals begin not to pay attention to the needs of people/customers they serve and serve them in an impolite manner (Izgar, 2001: 25).

¹ Instructor, Selçuk University, Business Administration, ilknur.tekin@selcuk.edu.tr

² Professor Doctor, Selçuk University, Business Administration, takgemci@selcuk.edu.tr

2.1. Maslach’s Dimensions of Burnout

Maslach dealt with the concept of burnout in three different dimensions, namely emotional exhaustion, depersonalization and a reduction in emotions related to personal accomplishment (Maslach and Jackson, 1981: 99). In other words, Maslach defined burnout as “emotional exhaustion, depersonalization and low feeling of personal accomplishment seen in people who are in intensive interactions with people due to their jobs “(Maslach and Zimbardo, 1982: 3).

While emotional exhaustion expresses individuals’ feeling psychological wear, depersonalization refers to their being negative, strict and inconsiderate towards people they serve or work with. On the other hand, a reduction in feeling of personal accomplishment or skills indicates efficiency and individuals’ feelings of accomplishment (Naktiyok and Karabey, 2005:183). These three dimensions have become the focal point of various studies that have investigating the reasons of the syndrome of burnout and the results of burnout (Leiter and Maslach, 1988: 287).

3. Job Satisfaction

The concept of job satisfaction, which is included in organizational behavior studies, entered the literature with motivation theories; Since the 1930s it has been the subject of many researches. The common point of all researches is; Improving performance and productivity in the organization can be achieved by giving the necessary input to the human element. The vision of looking at business at a cost perspective is changing nowadays as being the most valuable asset of their organization. For this reason, the Human Resources departments of the organizations are getting more and more important with the activities such as getting the right job, orientation, training, paying and rewarding system, career planning and job retention (Aykaç, 2010: 8-9). The higher the degree of "importance of values" attained / achieved in business life, the higher the job satisfaction (Özaydın ve Özdemir, 2014: 253). If employees are not satisfied with the job, the employer should take measures to ensure that the employee is satisfied to avoid low productivity. People are more determined and more productive in their work, if they are happy (Ravichandran et al., 2015: 344). The higher the job satisfaction, the more positive the employees will be. Similarly, employees with higher levels of job satisfaction have less tendency to seek a new job and leave the organization (Wright & Bonett, 2007). Job satisfaction is an approach that shows how someone feels about all aspects of their job (Naveed et al. 2011: 301). It is the emotional reaction shown for a job situation. For this reason, it can not be seen, it can only be removed (Tella et al., 2007: 4).

4. Findings and Conclusion

Table 1. Employee Demographic Characteristics

	N	Percent
Gender		
Woman	109	43,4
Male	142	56,6
Marital status		

The married	119	47,4
Single	116	46,2
Widow	14	5,6
Divorced	2	,8
Age		
16-25	85	33,9
26-35	71	28,3
36-50	65	25,9
51-65	24	9,6
66 and over	6	2,4
Education Status		
Primary school	22	8,8
Middle School	28	11,2
High school	87	34,7
University	111	44,2
Graduate	3	1,2
The number of individuals living at home		
1	18	7,2
2	32	12,7
3	70	27,9
4	75	29,9
5 and more	56	22,3
Number of employees living in the household		
1	93	37,1
2	111	44,2
3 and more	47	18,7
Life in Konya		
5 years and less	51	20,3
6-15 years	59	23,5
16-30 years	83	33,1
31 and up	58	23,1
Working Time		
0-1 years	57	22,7
2-4 years	54	21,5
5-10 years	67	26,7
11 years and over	73	29,1

The internal consistency coefficients (Cronbach Alpha) of the scale and dimensions used in the study were reliable above 0.80. We did not find a substance to reduce the reliability of the scales, which should be erased. According to the factor analysis, the KMO value was above 0.80 in both scales. At the same time, no item was extracted from the factor analysis, since the value of "anti-image" was not looked at below 0.50. The following findings were obtained according to the results of the T test and Anova test that we use to determine whether there is any difference in the demographic variables such as gender, age, marital status, working

time of the employees: No difference in job satisfaction and burnout scales were found in the T test according to gender ($\text{sig} > 0,05$). There was no significant difference in both burnout and job satisfaction according to the age-adjusted Anova test result ($\text{sig} > 0,05$). There was no significant difference in job satisfaction when there was a significant difference for Burnout in the Anova Test according to the graduation status. There is a significant difference between the high school and the primary school according to the Tukey test, which is the multiple comparison test to determine the difference in the burnout scale between the groups ($\text{sig} < 0,05$) Burnout is significantly higher in elementary school graduates (mean=3,21) than in high school graduates (mean=2,89). Despite the fact that there is no significant difference between the groups, the decrease in the burnout rate in this group increases with the increase of the education level. There was no significant difference between the groups according to the Anova test for burnout and job satisfaction according to marital status. According to the Anova test, which was made according to the number of individuals in the dentist, no significant difference was observed between the two scales. There was a significant difference between the groups according to the Anova Test for Burnout according to the number of individuals working in the Han. Groups that differ according to Tukey from multiple comparison tests were formed between 1 and 2 paid individuals. An employee's burnout level is higher than two workers. At least 3 burnout levels were seen, although not significant, for 3 or more employees. In the question asked for how many years they have lived in Konya, there has not been a meaningful difference in terms of both burnout and job satisfaction. When asked about how many years they have been working in their current jobs, there was no significant difference in terms of job satisfaction and there was a significant difference in burnout between 0-1 year employees and 5-10 years and 11 year employees. The highest burnout was in group 11 year (mean=3,07) and the lowest burnout was in group 1 year and under (mean=2.80). The levels of burnout increase as the number of years of work increases. According to the correlation analysis, there was a negative and significant relationship between Burnout and Job satisfaction. A negative and significant relationship was found between subscales of both scales. Increased burnout reduces job satisfaction. To increase job satisfaction, which is believed to be one of the most important factors in the productivity of employees, burnout levels need to be reduced.

Keywords: Business, Behavioral Sciences, Organizational Psychology, Burnout, Job Satisfaction

JEL Codes: J53, M12, M54

Tükenmişliğin İş Tatmini Üzerinde Etkisinin Araştırılması

Geniş Özet

1. Giriş

Tükenmişlik, çalışanların iş verimliliğini olumsuz yönde etkileyen, iş performanslarını düşüren bir olgudur. Tükenmişlik, bağımlı ve bağımsız değişken olarak pek çok çalışmaya konu olmuştur. Tükenmişliğin iş tatmini üzerinde etkisinin inceleneceği bu çalışmada, tükenmişlik bağımsız, iş tatmini ise bağımlı değişken olarak kullanılacaktır. Çalışanların tükenmişlik

boyutunu değerlendirmek için, Maslach Tükenmişlik Envanteri (Maslach Burnout Scale) kullanılacaktır. Ölçek, Maslach (1981) tarafından geliştirilmiş, Çam (1993) ve Ergin (1993) tarafından Türkçeye uyarlanarak, aynı zamanda geçerlik ve güvenilirliği test edilmiştir. Ölçek; duygusal tükenme, duyarsızlaşma, kişisel başarıda azalma hissi olmak üzere üç alt boyuttan ve 22 maddeden oluşmaktadır. İş tatmini için ise Minnessota İş Tatmin Ölçeği (Minnesota Job Satisfaction Questionnaire) kullanılacaktır. Ölçek Weiss ve arkadaşları (1976) tarafından geliştirilmiş olup, uzun formu (orijinali) 100 ifadeden oluşmaktadır. Çalışmada 20 sorudan oluşan kısa formu kullanılacaktır. Ölçek içsel doyum ve dışsal doyum olarak iki boyutta ele alınmıştır.

2. Tükenmişlik

Tükenmişlik, modern çağın önemli bir fenomeni olarak iş ilişkilerin tersine gittiği zamanlarda ortaya çıkar. İngilizcede “job burnout” ya da “staff burnout” olarak tanımlanan kavram Türkçede “tükenmişlik-tükeniş sendromu- mesleki tükenmişlik “ kavramları ile ifade edilmektedir (Arı ve Bal, 2008: 132). Tükenmişlik, aşırı yorgunluk ve bireyin işi için hissettiği öfke duygusu ile birlikte idealizm ve tutkunun kaybedilmesi şeklinde tanımlanan hem kurgusal hem de kurgusal olmayan bir olaydır (Maslach vd., 2001: 398). Meier’e göre tükenmişlik; “bireyin işle ilgili olumlu pekiştirici beklentisinin çok düşük olduğu, ceza beklentilerinin çok yüksek olduğu bir durumun yansımasıdır” (Sürgevil, 2006: 4). En yalın haliyle “Ruhsal ve fiziksel açıdan enerjinin tükenişi” olarak tanımlanan tükenmişliğin “Çalışma ortamıyla bireyin etkileşiminin bir sonucu olduğu” varsayımına yönelik gerçekleştirilen çalışmalar; olgunun hem birey hem de örgütler açısından önemini ortaya koymaktadır (Budak ve Sürgevil, 2005: 95). Tükenmişlik yaşayan birey, diğer insanlara bakış açısını değiştirerek etrafındaki insanları bir nesne gibi görmeye başlar. Böylece birey, hizmet verdiği insanların/müşterilerin ihtiyaçlarına önem vermemeye, onlara nezaketsiz bir şekilde hizmet vermeye başlamaktadır (Izgar, 2001: 25).

2.1. Maslach’ın Tükenmişlik Boyutları

Maslach, tükenmişlik kavramını; duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarıya ilişkin duygular da azalma olarak üç ayrı boyutta ele almaktadır (Maslach ve Jackson, 1981: 99). Yani Maslach tükenmişliği “insanlarla işi gereği yoğun bir ilişki içerisinde olanlarda görülen duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve düşük kişisel başarı hissi” olarak tanımlamıştır (Maslach ve Zimbardo, 1982: 3).

Duygusal tükenme kişinin ruhen yıpranma duygusu yaşamasını ifade ederken, duyarsızlaşma kişinin hizmet ettiği veya birlikte çalıştığı kişilere karşı olumsuz, katı ve anlayışsız olmasını ifade etmektedir. Kişisel başarı duygusunda veya beceride azalma ise kişinin yeterlilik ve başarıya ulaşma duygusunda azalmayı göstermektedir (Naktiyok ve Karabey, 2005:183). Bu üç boyut tükenmişlik sendromunun nedenleri ve tükenmişliğin sonuçlarını inceleyen çok sayıda araştırma çalışmalarının odağı olmuştur (Leiter ve Maslach, 1988: 287).

3. İş Tatmini

Örgütsel davranış çalışmaları içerisinde yer alan iş tatmini kavramı, motivasyon kuramlarıyla literatüre girmiş; 1930’lardan bu yana bir çok araştırmaya konu olmuştur. Tüm

araştırmaların ortak noktası ise; örgütteki performans ve verimliliği arttırmanın, insan ögesine gerekli önemin verilmesiyle sağlanabileceği hususudur. İş görene maliyet gözüyle bakılması görüşü günümüzde onların organizasyonun en değerli varlığı olmasıyla yer değiştirmektedir. Bu nedenle doğru işe doğru eleman alma, oryantasyon, eğitim, ücret ve ödüllendirme sistemi, kariyer planlama ve iş göreni elde tutma gibi faaliyetlerle organizasyonlardaki İnsan Kaynakları departmanları gittikçe önem kazanmaktadır(Aykaç, 2010:8-9). İş hayatında doyurulan/elde edilen “değerlerin önem derecesi” ne kadar yüksekse iş tatmini de o kadar yüksek olacaktır (Özaydın ve Özdemir, 2014: 253). Eğer çalışanlar işinden memnun değilse, işveren düşük verimliliği önlemek için çalışanın memnun olmasını sağlayacak tedbirler almalıdır. İnsanlar mutlu oldukları takdirde, işlerinde daha kararlı ve daha üretken olmaktadırlar (Ravichandran v.d., 2015: 344). İş doyumunu ne kadar yüksekse, çalışanlar o kadar işlerine karşı olumlu bir tutum sergileyeceklerdir. Benzer şekilde, iş tatmini düzeyinin yüksek olan çalışanların yeni bir iş arama ve örgütten ayrılma eğilimi azalmıştır (Wright & Bonett, 2007).İş tatmini, kişinin işinin tüm yönleriyle ilgili neler hissettiğini gösteren bir yaklaşımdır (Naveed v.d. 2011: 301). Bir iş durumuna gösterilen duygusal tepkidir. Bu nedenle görülemez, yalnızca çıkarılabilir (Tella v.d., 2007: 4).

4. Bulgular ve Sonuç

Tablo 1 Çalışanların Demografik Özellikleri

	N	Yüzde
Cinsiyet		
Kadın	109	43,4
Erkek	142	56,6
Medeni Durum		
Evli	119	47,4
Bekar	116	46,2
Dul	14	5,6
Boşanmış	2	,8
Yaş		
16-25	85	33,9
26-35	71	28,3
36-50	65	25,9
51-65	24	9,6
66 ve üstü	6	2,4
Eğitim Durumu		
İlkokul	22	8,8
Ortaokul	28	11,2
Lise	87	34,7
Üniversite	111	44,2
Lisansüstü	3	1,2
Hanede Yaşayan Birey		
1	18	7,2
2	32	12,7
3	70	27,9

4	75	29,9
5 ve fazlası	56	22,3
Hanede Yaşayan Çalışan Birey		
1	93	37,1
2	111	44,2
3 ve fazlası	47	18,7
Konya'da Yaşama Süresi		
5 yıl ve altı	51	20,3
6-15 yıl	59	23,5
16-30 yıl	83	33,1
31 ve üstü	58	23,1
İşte Çalışma Süresi		
0-1 yıl	57	22,7
2-4 yıl	54	21,5
5-10 yıl	67	26,7
11 yıl ve üstü	73	29,1

Çalışmada kullanılan ölçeklerin ve boyutları iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alpha) 0,80'nin üzerinde güvenilir çıkmıştır. Ölçeklerin güvenilirliklerini düşüren, silinmesi gereken bir madde bulunamamıştır. Faktör analizine göre KMO değeri her iki ölçek içinde 0,80'nin üzerinde oluşmuştur. Aynı zamanda “anti-image” değerlerine bakılıp 0,50'nin altında bir değer olmadığı için hiçbir madde faktör analizinden çıkarılmamıştır.

Çalışanların cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma süresi gibi demografik değişkenlerinde farklılık olup olmadığını tespit etmek için kullandığımız T Testi ve Anova testi sonuçlarına göre şu bulgulara ulaşılmıştır: Cinsiyete göre yapılan T Testinde iş tatmini ve tükenmişlik ölçeklerinde herhangi bir farklılık görülmemiştir (sig>0,05). Yaşa göre yapılan Anova Testi sonucuna göre hem tükenmişlik hem de iş tatmininde anlamlı bir farklılık görülmemiştir (sig>0,05). Mezuniyet durumuna göre yapılan Anova Testinde Tükenmişlik için anlamlı farklılık gözlemlenirken, iş tatmini için anlamlı farklılık oluşmamıştır.. Tükenmişlik ölçeğinde yer alan farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey testine göre, lise ve ilkokul arasında anlamlı farklılık vardır (sig<0,05) Tükenmişlik ilkokul mezunlarında (ort=3,21), lise mezunlarına (ort=2,89) göre anlamlı olarak yüksektir. Bu grupta tükenmişliğin eğitim seviyesi arttıkça azalması gruplar arası anlamlı farklılık olmamasına rağmen dikkat çekicidir. Medeni duruma göre Tükenmişlik ve iş tatmini için yapılan Anova testine göre gruplar arasında anlamlı farklılık görülmemiştir. Hanedeki birey sayısına göre yapılan Anova testine göre her iki ölçekte de anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Hanede çalışan birey sayısına göre yapılan Tükenmişlik için Anova Testine göre gruplara arasında anlamlı bir farklılık olmuştur. Çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey'e göre farklılık olan gruplar 1 ve 2 ücretli çalışan birey arasında oluşmuştur. Bir çalışanın tükenmişlik seviyesi iki çalışana göre daha yüksek seviyededir. 3 ve daha fazla çalışanda ise anlamlı olmasa da en az tükenmişlik seviyesi görülmüştür. Çalışanlara kaç yıldır Konya'da yaşadıklarının sorulduğu soruda hem tükenmişlik hem de iş tatmini açısından anlamlı bir farklılık oluşmamıştır. Çalışanlara mevcut işlerinde kaç yıldır çalıştıklarının sorulduğunda iş tatmini açısından cevaplarda farklılık oluşmazken tükenmişlik açısından 0-1 yıl çalışanlar ile 5-10 ve 11 ve üzeri yıl çalışanlar arasında anlamlı farklılık oluşmuştur. En yüksek tükenmişlik 11 ve üzeri çalışan grupta (ort=3,07) olurken en az tükenmişlik 1 yıl ve altında (ort=2,80) çalışan

gruptadır. Tükenmişlik seviyeleri çalıştıkları yıl arttıkça artmaktadır. Korelasyon analizine göre Tükenmişlik ve İş tatmini arasında negatif ve anlamlı ilişki bulunmuştur. Her iki ölçeğin alt boyutları arasında da negatif ve anlamlı ilişki bulunmuştur. Tükenmişliğin artması iş tatminini azaltmaktadır. Çalışanları işlerinin veriminde çok önemli etkenlerden birisi olduğu düşünülen iş tatmininin artması için tükenmişlik seviyelerinin azatılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: İşletme, Davranış Bilimleri, Örgütsel Psikoloji, Tükenmişlik, İş Tatmini

JEL Kodları: J53, M12, M54

References

Arı, G.S. ve Bal, E.Ç. (2008). “Tükenmişlik kavramı: bireyler ve örgütler açısından önemi. *Yönetim ve Ekonomi*, 15(1), 131-148.

Asvir Naveed, Ahmad Usman & Fatima Bushra, Promotion: “A Predictor of Job Satisfaction A Study of Glass Industry of Lahore (Pakistan)”, *International Journal of Business and Social Science* Vol. 2 No. 16; September 2011

Aykaç, A. (2010) “İş Doyumunun Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Budak, G. ve Olca S. (2005). “Tükenmişlik ve tükenmişliği etkileyen örgütsel faktörlerin analizine ilişkin akademik personel üzerinde bir uygulama”, *D.E.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi*, Cilt:20, Sayı:2, 95-108.

Izgar H. (2001). *Okul Yöneticilerinde Tükenmişlik*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Leiter, M.P. and Maslach, C., (1988). “The impact of interpersonal environment on burnout and organizational commitment”, *Journal of Organizational Behavior*, 9, 297–308.

Maslach, C. and Jackson, S.E. (1981). The measurement of experienced burnout. *Journal of Occupational Behavior*, 2, 99-113.

Maslach, C. and Zimbardo, P.G. (1982). *Burnout – The Cost of Caring*, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey.

Maslach, C. Schaufeli, W. B. and Leiter M.P. (2001), “Job burnout”, *Annu. Rev. Psychol.*, 52, 379-422.

Naktiyok, A. ve Karabey, C.N. (2005). “İşkoliklik ve Tükenmişlik Sendromu”. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 19, Sayı: 1.

Özaydın, M.M., Özdemir Ö.,(2014). “Çalışanların Bireysel Özelliklerinin İş Tatmini Üzerindeki Etkileri: Bir Kamu Bankası Örneği” *İsarder*, Cilt: 6, Sayı:1, 251-281.

Ravichandran, A., Soundara Rajan,L.J., G. Bala Sendhil Kumar, “A Study on Job Satisfaction of Employees of Manufacturing Industry in Puducherry, India”, Volume 4, Issue 2, February 2015

Sürgevil, O. (2006). *Çalışma Hayatında Tükenmişlik Sendromu Tükenmişlikle Mücadele Teknikleri* (1.Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Tella, A., Ayeni, C., & Popoola, S. (2007). “Work Motivation, Job Satisfaction, And Organizational Commitment Of Library Personnel In Academic And Research Libraries In Oyo State, Nigeria”. *Library Philosophy And Practice*, 9(2), 13.

Wright, T.A., Bonett, D.G., “Job satisfaction and psychological well-being as nonadditive predictors of workplace turnover”, *Journal of management* 33 (2), 141-160

A Reason of Divorce: Adultery

Özge Tuçe GÖKALP¹

Extended Abstract

I. Introduce

Article 161 of the Turkish Civil Code stipulates that "if one of the spouses commit adultery, another spouse can open a divorce case". As it appears in the article, the meaning of the adultery is not defined in the Law. The adultery, which means deception, has been arranged as the cause of private divorce in the Law. The judge will be able to make a direct divorce decision without having to investigate in the divorce case opened for this reason, whether the alleged adultery makes common life miserable.

First of all, the meaning of the adultery shall be defined in our work, In order to open a divorce case due to reason stated in Article 161 of Turkish Civil Code, it will be explained what the conditions that will constitute adultery are, whether adultery constitutes a crime in the context of Turkish Civil Code, the effect of "forgiving" on divorce case to be opened due to adultery and the circumstances in which it is possible to prove the act of deception will be emphasized. Finally, the information will be given about compensation case that adulter's wife/husband will open against adulter and the manner of the Supreme Court will be taken into consideration about in particular whether the deceived husband or wife can open a compensation claim against other and the decisions that serve as a model will be mentioned.

II. Definition and Description of Adultery

Adultery is a voluntary sexual intercourse between a married person and a person who is not their spouse. The frequency of this action does not matter in adultery. Once an adultery is committed, it counts as an adultery. (AKINTÜRK, 2006). Adultery is a special cause to file for a divorce. However, a person might file for a divorce based on the fact that the marriage union has been shaken from its foundation, which is one of the common grounds for divorce. Foreclosures are important in adultery cases. Adulterer, who is entitled to file a lawsuit, has to file for divorce within six months from the date he/she finds out the adultery and no later than five years after the adultery. Otherwise, the adulterers lose their right to file for divorce on grounds of adultery (Oztan, 2004). What matters here is when to start the divorce proceedings: if a single act of adultery is the case, then the proceedings start as of the date the act of adultery has happened whereas in case of continuous adultery, the proceedings start as of the date the last act of the adultery has been committed

(http://www.turkhukuksitesi.com/makale_1230.htm, 10.06.2016).

¹ Yrd.Doç.Dr., Kırklareli Üniversitesi Lüleburgaz MYO, ozge_tuce@hotmail.com

III. Fault and Pardon in Adultery Cases

The burden of proving adultery in a matrimonial case is on the person who makes the allegation. However, it is not easy to prove adultery. Catching the adulterer red-handed is not required. The claimant holding strong evidence and indications that the adultery has been committed can prove his allegation. Yet, if the claimant "excuses" the defendant, the case will be dismissed and a new lawsuit cannot be filed on grounds of the same act of adultery (Helvacı/Erlüle, 2016). The claimant ought to declare with his/her free will that he/she has pardoned the defendant. Since this declaration is an exclusive right, only the claimant himself/herself must use this right and he/she must represent himself/herself (http://www.turkhukusitesi.com/makale_1230.htm, 10.06.2016).

IV. Conclusion

Fidelity is the biggest commitment that both parties ought to make in a marriage. Yet, adultery is contrary to the fidelity commitment. The spouse, who is raped directly or while passed out, is not considered an adulterer. Same-sex sexual relations do not count as adultery either. It follows from the foregoing that in order to count the act as adultery the adulterer must be at fault. Regarding being at fault, "the adulterer is at fault as long as he/she enters a sexual intercourse, is aware that this sexual intercourse is with somebody else other than his wife/her husband and wants it. (Supreme Court Decision HGK.15.12.1972 2-26/746, <http://www.gunes-gunes.av.tr/makale/ozel-bosanma-sebepleri>, 10.06.2016)

Today, adultery is not a criminal offense, it is just a ground for a divorce. According to the old Turkish Criminal Code (The Law No. 765), adultery would constitute a crime. However, Constitutional Court decriminalized adultery by overruling relevant articles in 1996, 1998 and 1999. In our opinion, it was a sound decision. Because, the cheated person might pardon the adulterer spouse and continue his/her marriage in case of adultery. However, according to the old Turkish Criminal Code, the pardon was not important and the adulterer would be punished, which destroyed the family and had devastating consequences especially for the children.

Keywords: Adultery, kinds of divorce, Turkish Civil Code, decisions of the Supreme Court

JEL Codes: K15

Bir Boşanma Sebebi: Zina

Geniş Özet

I. Giriş

Türk Medeni Kanun'u madde 161' de "Eşlerden biri zina ederse, diğer eş boşanma davası açabilir" hükmü yer almaktadır. Madde hükmünde de görüldüğü üzere, zinanın ne

anlama geldiği Kanun da ifade edilmemiştir. Aldatma anlamına gelen zina Kanunda özel boşanma sebebi olarak düzenlenmiştir. Hakim bu sebeple açılan boşanma davasında, söz konusu zina durumunun ortak hayatı çekilmez kılıp kılmadığını araştırmak zorunda olmadan direkt boşanma kararı verebilecektir.

Çalışmamızda her şeyden önce zinanın ne anlama geldiği tanımlanacak, Türk Medeni Kanun'un 161. maddesi sebebiyle boşanma davası açılabilmesi için zina teşkil edecek şartların neler olduğu açıklanacak, zinanın aynı zamanda Türk Ceza Kanunu bağlamında suç teşkil edip etmediği, "affetmenin" zina sebebiyle açılacak boşanma davası üzerindeki etkisi ve aldatma eyleminin ispatını mümkün kılan haller üzerinde durulacaktır. Son olarak, zina eden kişinin eşinin, zina eden eşe açacağı tazminat davası hakkında bilgi verilir ve özellikle aldatılan eşin, diğer kişiye tazminat davası açıp açamayacağı hususunda Yargıtayın tutumu da dikkate alınarak emsal teşkil eden kararlara yer verilecektir.

II. Zinanın Tanımı ve Özellikleri

Zina, evli bir kişinin, kendi hür iradesiyle, isteyerek karşı cinsten biriyle cinsel ilişki de bulunması eylemdir. Bu eylemin zina teşkil etmesi için tekrarlanma sıklığı önemli değildir. Bir defa dahi cinsel ilişki gerçekleşmişse zina eylemi gerçekleşmiştir (AKINTÜRK, 2006).. Zina eylemi özel bir boşanma sebebi teşkil etmektedir. Bununla beraber, kişi genel boşanma sebeplerinden evlilik birliğinin temelinden sarsılması sebebine dayanarak da boşanma davası açabilecektir. Zina sebebiyle açılacak boşanma davasında hak düşürücü süreler önem arz etmektedir. Dava açmaya hakkı olan eş, diğer bir ifadeyle aldatılan eş, zina eylemini öğrendiği tarihten itibaren altı ay içinde ve zina eyleminin üzerinden beş yıl geçmeden boşanma davasını açmak zorundadır. Aksi halde zina sebebiyle boşanma davası açma hakkını kaybeder (Öztaş, 2004). Burada önem arz eden husus sürenin ne zaman başlayacağı hususudur: Şöyle ki, zinanın tek bir seferle sınırlı kalmışsa, eylemin gerçekleştiği tarihten itibaren, devam eden zina eylemlerinde ise, en son ki cinsel ilişkinin gerçekleştiği tarihten itibaren süre başlayacaktır (http://www.turkhukusitesi.com/makale_1230.htm, 10.06.2016).

III. Zina Davasında Kusur ve Af

Zina sebebiyle açılan davada genel kural gereği ispat yükü davacıdadır. Bununla beraber, zina eylemi ispatlanması kolay bir durum da değildir. İspatı için suçüstü şartı aranmamaktadır. Zina yapıldığı yönünde kuvvetli emare ve delilleri elinde bulunduran davacı, bu delillerle iddiasını ispatlayabilecektir. Ancak, davacı, davalı eşi "affederse", zina davası düşer ve aynı zina eyleminden dolayı tekrar zina sebebiyle boşanma davası açamaz (Helvacı/Erlüle, 2016). Af beyanını kullanabilmesi için serbest bir irade içerisinde verilmesi gerekir. Bu beyanda bulunma şahsa münhasır bir hak olduğu için bizzat davacı tarafından kullanılması gerekir, burada temsil kurumu işlemez (http://www.turkhukusitesi.com/makale_1230.htm, 10.06.2016).

IV. Sonuç

Evlenme ile taraflara getirilen en büyük yükümlülük sadakat yükümlülüğüdür. Zina eylemi ise bu sadakat yükümlülüğüne aykırı bir davranış teşkil etmektedir. Bayılarak ya da tecavüz edilerek cinsel ilişkiye girilmesi halinde bu durumlara maruz kalan eş zina etmiş

sayılmaz. Bununla beraber aynı cinle yapılan cinsel ilişki de zina sayılmamaktadır. Buradan anlaşıldığı üzere, zina eyleminin söz konusu olabilmesi için zina yapan eşin kusurlu olması şarttır. Kusurdan kastedilen ise, ” Karı veya koca yaptığı işin cinsel ilişki olduğunu ve bu ilişkinin eşinden başkasıyla yapıldığının anlayabildiği ve bunu istediği takdirde kusurludur. (Yargıtay Kararı HGK.15.12.1972 2-26/746, <http://www.gunes-gunes.av.tr/makale/ozel-bosanma-sebepleri>, 10.06.2016)

Zina günümüz hukukunda suç teşkil etmemekte sadece bir boşanma sebebi sayılmaktadır. 765 sayılı Eski Türk Ceza Kanununda zina eylemi suç teşkil etmekteydi. Ancak Anayasa Mahkemesi 1996—1998-1999 yıllarında kanunun ilgili maddelerini iptal ederek zinayı suç olmaktan çıkardı. Kanımızca söz konusu yerinde bir düzenleme olmuştur. Çünkü zina eyleminde, aldatılan eş, zina yapan eşini affetmek isteyebilir, evliliğini devam ettirmek isteyebilir. Ancak, Eski Türk Ceza Kanunu zina durumunda eşin affına önem vermemekte ve zina yapan eşi cezalandırmaktaydı. Bu da aile kurumuna zeval vermekte ve özellikle çocuklar açısından yıkıcı sonuçlar doğurabilmekteydi.

Anahtar Kelimeler: Zina, Boşanma çeşitleri, Türk Medeni Kanunu, Yargıtay Kararları.

JEL Kodları: K15

References

- Akıntürk, Turgut., Türk Medeni Hukuku- Aile Hukuku, Beta Basım Yayım, 2006.
- Gezder, Ü., Türk Medeni Hukuku- Başlangıç- Kişiler-Aile Hukuku, 2014.
- Helvacı, S/ Erlüle, F., Medeni Hukuk- Medeni Hukuka Giriş- Kişiler Hukuku- Aile Hukuku, Legal, 2016.
- Kılıçoğlu, A. M., Aile Hukuku, Turhan Kitabevi, 2016.
- Öztan, Bilge., Aile Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 2004.
- Saymen, F.H/Elbir, H. K., Türk Medeni Hukuku, Akgün matbaası, İstanbul 1960,
- Şahin, E., Aile Hukuku Davaları Açıklamalı-Uygulamalı-İçtihatlı, Adalet Yayınları, 2012.
- Tekinay, S. S., Türk Aile Hukuku, Fakülteler matbaası, İstanbul 1971.
- Velidedeoğlu, H. V., Türk Medeni Hukuku, Tan matbaası, İstanbul 1956.
- Yargıtay Kararları için www.kazanci.com.tr

The Investigation of The Relationship Between Loneliness and Social Media Attitudes of 10th and 11th Grade High Schools Students

Farnaz FATHI AMAGHANI¹

Extended Abstract

The basic aim of this research is to investigate relationship between loneliness levels and attitude towards social media sites among 10th and 11th grade students. In this study, it was also examined that loneliness levels and attitudes towards social media sites differentiate or not in terms of various socio-demographic characteristics of the students (gender, grade level, school type, students' parent's occupations, educational level of the students' parents, the family's economic status, number of people in the family, the case whether students member of social media sites or not, membership duration, frequency of use, and the tools they use).

The study was conducted in the 2014-2015 academic year on 120 female and 130 male students (total 250) studying 10th and 11th grades in four state schools relating to Kadikoy district National Education Directorate, Istanbul.

In this study, it was used "UCLA Loneliness Scale" (Demir, 1989) to measure the loneliness levels of high school students, "Social Media Attitude Scale" (Otrar ve Argin, 2013) for measuring the attitude to the social media sites and "Personal Information Form" for socio-demographic variables.

The data obtained from the sample group was analyzed by SPSS 15.0 software and interpreted. The frequency and percentage distributions were used in the analysis of findings, as well as Independent Groups t test and Kruskal-Wallis H-Test to determine the difference between groups; Mann Whitney-U and Scheffe Test Analysis in determining the difference between the groups; One-way analysis of variance (ANOVA) techniques for comparison average of the groups more than two; Pearson Product Moment Correlation Analysis to determine the relationships between groups was applied.

As findings of the research were evaluated, at the end of the Pearson Product Moment Correlation Analysis done to identify the relationship between UCLA Loneliness Scale and Social Media Attitude Scale and sub-dimensions of that, a positive relation has been found between UCLA loneliness Scale and Social Media Attitude Scale and sub-dimensions (Social Competence, Need for Sharing and Relationships with Teachers), in other hand a negative relation has been found between UCLA Loneliness Scale and the sub-dimension Social Isolation of Social Media Attitude Scale. In other words, in a line with increase of UCLA loneliness Scale the scores Social Media Attitude Scale and its sub-divisions such as Social

¹ İstanbul Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı , Gelişim Psikoloji Dalı, farnazfathi19@gmail.com

Competence, Need for Sharing and Relationship with Teachers statistically increase and the score of sub-dimensions such as Social İsolation decrease significantly.

On the other hand / Moreover, it was also found out that the loneliness level of the students and their attitude towards social media sites can differentiate according to the various socio-demographic characteristics.

Keywords: Loneliness, Social media, High school students.

10. ve 11. Sınıf Lise Öğrencilerinin Yalnızlık Ve Sosyal Medyaya İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Geniş Özet

Bu araştırmanın temel amacı, 10. ve 11. sınıf öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri ile sosyal medyaya ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu araştırmayla ayrıca, öğrencilerin yalnızlık düzeyleri ve sosyal medyaya tutumlarının çeşitli sosyo-demografik özelliklere (cinsiyet, sınıf düzeyi, okul türü, öğrencilerin baba meslekleri, öğrencilerin anne meslekleri, öğrencilerin baba eğitim düzeyleri, öğrencilerin anne eğitim düzeyleri, ailenin ekonomik durumu, ailedeki kişi sayısı, öğrencilerin sosyal medya sitelerine üye olup olmama durumları, üyelik süreleri, kullanım sıklıkları ve kullandıkları araç) göre farklılaşp farklılaşmadığı da incelenmiştir.

Araştırma 2014-2015 eğitim-öğretim yılı İstanbul ili Kadıköy ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı 4 devlet okulunun 10'uncu ve 11'inci sınıflarında okuyan 120 kız ve 130 erkek toplam 250 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

Bu araştırmada lise öğrencilerinin yalnızlık düzeylerini ölçmek için "UCLA Yalnızlık Ölçeği" (Demir, 1989), sosyal medya sitelerine yönelik tutumlarını ölçmek için de "Sosyal Medya Tutum Ölçeği" (Otrar ve Arın, 2013) ve sosyo-demografik değişkenlere yönelik bilgi almak için "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır.

Örneklem grubundan elde edilen veriler SPSS 15.0 programında analiz edilerek yorumlanmıştır. Bulguların analizinde frekans ve yüzde dağılımları kullanılmış, ayrıca gruplar arası farkı belirlemede Bağımsız Gruplar t Testi, Kruskal Wallis-H Testi, hangi gruplar arasında farklılık olduğunu belirlemede Mann Whitney-U ve Scheffe Testi Analizleri; ikiden fazla grubun ortalamalarını karşılaştırılmak için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) tekniği ve gruplar arasındaki ilişkiyi belirlemede ise Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Analizi uygulanmıştır.

Araştırmanın bulguları değerlendirildiğinde, UCLA yalnızlık ölçeği ile sosyal medya tutum ölçeği ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Analizi sonucunda, sosyal medya tutum ölçeği ile UCLA yalnızlık ölçeği ($r=.85$; $p<.001$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki; sosyal medya tutum ölçeği sosyal yetkinlik alt boyutu ile UCLA yalnızlık ölçeği ($r=.85$; $p<.001$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki; sosyal medya tutum ölçeği paylaşım ihtiyacı alt boyutu ile UCLA yalnızlık ölçeği

($r=.67$; $p<.001$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki; sosyal medya tutum ölçeği öğretmenlerle ilişki alt boyutu ile UCLA yalnızlık ölçeği ($r=.19$; $p<.01$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki; sosyal medya tutum ölçeği sosyal izolasyon alt boyutu ile UCLA yalnızlık ölçeği ($r=-.15$; $p<.05$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Başka bir deyişle; yalnızlık arttıkça sosyal medyaya tutum toplam puanı, sosyal yetkinlik, paylaşım ihtiyacı ve öğretmenlerle ilişki alt boyutları istatistiksel olarak anlamlı olacak şekilde yükselmiş; sosyal izolasyon alt boyut puanları istatistiksel olarak anlamlı olacak şekilde düşmüştür. Diğer taraftan; öğrencilerin yalnızlık düzeyleri ve sosyal medyaya tutumlarının bazı sosyo-demografik değişkenlere göre farklılık göstermesi de elde edilen bulgular arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Yalnızlık, Sosyal medya, Lise öğrencileri.

References

- Argın, F.S. (2013). “Orta okul ve lise öğrencilerinin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının incelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Arslan, C., Hamarta, E., Özyeşil, Z., Saygın, Y. (2011). Üniversite Öğrencilerinde Yalnızlığın Kimlik Statüleri Açısından İncelenmesi , Selçuk Üniversitesi Dergisi 31.
- Aydoğan, F. (2010). İkinci Medya Çağında Gözetim ile Kamusal Alan Paradoksunda İnternet, İstanbul, Alfa Yayınevi.
- Bilgin, N. (1988). Sosyal Psikolojiye Giriş, Ege Üniversitesi Edeb. Fakültesi Yayınevi; İzmir.
- Demir A., (1989). UCLA Yalnızlık Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirliği, Psikoloji Dergisi,(7) 14-18.
- Manfusa, Sh. (2001). “Social Support, Loneliness and Friendship Preference Among British Asian and Non-Asian Adolescents”, Social Behavior and Personality.
- Otrar, M., Argın, F.S., (2013). Öğrencilerin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumlarının Belirlemeye Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalışması, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, (1) 394-395.
- Ök, F. (2013). Ortaöğretim Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları ve Motivasyonları, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ
- Özmen, F., Aküzüm, C., Sünkür, M., Baysal, N. (2011). “Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitsel Ortamlardaki İşlevselliği”, 6th International Advanced Technologies Symposium, Elazığ, 42-45.
- Peplau, L. A. & Perlman. (1982). Perspectives on loneliness, In L. A. Peplau & D. Perlman, Loneliness: A sourcebook of current theory, research and therapy, New York.
- Rogers, C. (1994). Etkileşim Grupları, Çev: H. Erbil, Ekin Yayınları, Ankara.
- Uygun, S. (2004). “Üniversite gençliğinin yabancılaşması”, Bilim ve aklın aydınlığında eğitim Dergisi, (5), 57.
- Yılmaz, M. G. (2012). Ortaöğretim Öğrencilerinin Yalnızlık Düzeyleri ile Utangaçlık Düzeyleri Arasında İlişki, Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Young, J. E. (1982). “Loneliness, Depression And Cognitive Therapy, Theory And Application”, In L.A. Peplau,D. Perlman. Loneliness: A Sourcebook of Current Theory, Research and Therapy, New York, 379-404.

Measurement of Competitive Power at Firm Level: BSC-Integrated AHP Model Recommendation and Strategy Determination

Firma Düzeyinde Rekabet Gücünün Ölçümü: BSC ile Entegre Edilmiş AHP Model Önerisi ve Strateji Belirleme

Orhan ELMACI¹, Şerafettin SEVİM²

Abstract

Businesses, like biological species, have to create a stable union in the circular permutation with innovative and competitive motives, theory, model and practice. It is essential that all genetic changes necessary to environmental factors and changes are essential in terms of their sustainability. The genetic code (DNA) of the operator is separated from the others by its power and evolves in its own dynamic spiral. In short, the DNA of an operator describes the survival, sustainable struggle of the enterprise in the face of radical change in the environment. In other words, this phenomenon allows a continuous and real-time feedback loop. The firm-level competitiveness model is shaped by three basic research questions:

- i. What are the factors that influence competitive strength at firm level?
- ii. How can the competitiveness of the economy be measured?
- iii. What is the firm's contribution to competitiveness?

One of the outputs of this work is to create a database which will guide the firm to develop appropriate policies and strategies for competitive advantage.

Keywords: Competitiveness, Competitiveness at Firm Level, Competitiveness Measurement, BSC model, AHP model.

Geniş Özet

İşletmeler de tıpkı biyolojik türler gibi, yenilikçi ve rekabetçi motifler ile teori – model ve uygulama ile dairesel permütasyon içinde kararlı bir birliktelik oluşturmak zorundalar. Buldukları çevresel faktörler ve değişimlere tüm genetik gerekli değişiklik yapmaları sürdürülebilirlikleri açısından olmazsa olmazlarındandır. İşletmenin Sahip olduğu genetik kodlarının (DNA) gücü ile diğerlerinden ayrılmakta ve kendi dinamik sarmalı içinde evrilmektedir. Kısaca bir işletmenin DNA'sı, çevredeki köklü değişim karşısında, işletmenin ayakta kalma, sürdürülebilir mücadelesini açıklamaktadır. Diğer bir deyişle bu olgu, devamlı ve gerçek zamanlı bir geri bildirim döngüsü yaratmaya olanak sağlamaktadır. Firma düzeyinde

¹ Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, oelmaci@dumlupinar.edu.tr

² Prof. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, serafettin.sevim@dpu.edu.tr

rekabet gücü modeli aşağıda sıralanan üç temel araştırma sorusuna bağlı olarak biçimlendirilmiştir:

- i. Firma düzeyindeki rekabet gücünü etkileyen faktörleri nelerdir?
- ii. Firma düzeyinde rekabet gücü nasıl ölçülebilir?
- iii. Rekabet gücünün firmalara katkısı nedir?

Bu çalışmanın çıktılarında biri de, firmalara rekabet avantajı ile ilgili uygun politika ve stratejiler geliştirmede yol gösterecek bir veri tabanı oluşturmaktır.

Anahtar Kelimeler: Rekabet Gücü, Firma Düzeyinde Rekabet Gücü, Rekabet Gücü Ölçümü, BSC Modeli, AHP Modeli.

1. Giriş

Serbest piyasa ekonomisinin yapısal dokusunun; ürün odaklıdan, bilgi / hizmet odaklıya geçişin yarattığı momentum işletmelerin genetik kodlarının da müşteri için değer yaratmaya evrilmiştir. Bu değişim örgüsünde dantelin parçaları üretkenlik ve büyümedir (sürdürülebilirlik) (Elmacı vd., 2009: 223). karar alma da hem performans ölçümünde etkinlik/etkililik ve verimlilik elde edebilmek için değer yaratan performansı ölçümünün en iyi şekilde yönetebilmesi ve optimize edebilmesi için çok boyutlu performans ölçümü gerekmektedir (Ensign, 2001: 19). Böylelikle önerilen model interaktif bir “*Stratejik Planlama Enstrümanı*” haline dönüşerek, işletme performansını etkileyen tüm “*aktiflerin*” ilişkilerinin hangi öncelikte olduğu ve ne ölçüde stratejik hedefi etkilediği ve sistemin performansını uzun dönemli finansal başarıyla ilişkilendiren, kurumsal performansta bir gelişme yaratacak sebep-sonuç ilişkileri ortaya konabilecektir (Merih ve Çınar, 2012: 5).

2. Sürdürülebilir Rekabet Gücünün Ölçümüne İlişkin Kavramsal/Kuramsal Çerçeve (Gerekçeler -Bağlantılı Konular/ Etimolojik Değerlendirme)

Süreçlerini etki ve verimli hale getiremeyenler, sürdürülebilir bir süreç bazlı yönetim sistemi kuramayanlar rekabette geri kalmaya, hatta yok olmaya mahkumdur. Bir işletmenin sürdürülebilir stratejisi, paydaşlarına (hissedar, müşteri ve toplum) nasıl değer üretmeyi planladığını tanımlar. Bu bağlamda, işletmeler sürdürülebilir rekabet gücü elde edebilmek için, aşağıdaki stratejilerden birini ya da kendi yapısına ve konjonktüre uygun olarak karma stratejiler geliştirebilir (Porter, 2003: 109; Yamin, vd., 1999: 511). Bu stratejileri değer zinciri perspektifinde değerlendirilmesi gerekir (Doyle, 2003: 272, Ensign, 2001: 18; Ping and Mei, 2013: 17).

3. Rekabet Stratejisi Geliştirmede Temel Yaklaşımlar

Stratejik yönetim literatüründe, rekabet stratejisi geliştirme de üç temel yaklaşım vardır. Bunlardan ilki, stratejik yönetim sürecinde, çevrede oluşan geliştirecek stratejistleri harekete geçirecek basit modellerden birisi açık analizi ikincisi, Endüstri Tabanlı Yönetim Modelidir (Fırsat yaklaşımı). Üçüncüsü ise, Kaynak Tabanlı Yönetim Modelidir (Kaynak yaklaşımı) (Barney, 1991: 103).

3.1 Açık Analiz Yaklaşımı

Açık analizde stratejik bir “değişim” kararı verebilmek için öncelikle arzulanan sonuç ile gerçekleşebileceği tahmin edilen sonuç “açık” önemli olmalıdır. İkincisi, bu açığın kapatılmasında stratejistin kararlılığı, üçüncüsü de bu açığın stratejik yönetim modelleri ile kapatılabileceğine ilişkin kuvvetli inancın varlığıdır. Stratejik bir “değişim” kararı bu üç koşullunda birlikte gerçekleşmesine bağlıdır (Ülgen ve Mirze, 2004: 73-74).

3.2 Endüstri Tabanlı Yönetim Modeli (Fırsat Yaklaşımı)

Endüstri temelli yaklaşım olarak da bilinen fırsat yaklaşımının temelleri mikro ekonominin bir alanı olan endüstri iktisadına dayanmaktadır. Bu yaklaşım işletmelerin faaliyette bulunduğu çevrenin analiz edilmesiyle, ortalamanın üzerinde getiri sağladığını ve rekabet avantajı elde ettiği görüşünü savunmaktadır. (Ülgen ve Mirze, 2004: 75-76; Cantürk ve Çicek, 2016: 98).

3.3 Kaynak Tabanlı Yaklaşım

Kaynak tabanlı yaklaşım (resource - based view) işletmeleri benzersiz ve organize kaynakların birleşimi şeklinde tanımlamaktadır (Papatya, 2003: 110). ‘Kaynak’ kavramına işletmecilik yazınında çok geniş bir anlam yüklenmiş olup, kavram; şirketin etkinliğini, verimliliğini ve rekabet gücünü geliştirebilecek stratejiler oluşturmasına ve uygulamasına olanak sağlayan her çeşit unsuru kapsamaktadır (Ordaz vd., 2003: 95). Varlıkları kullanabilme ve değer üretebilme kapasitesi ise işletmenin yeteneğini ifade etmektedir (Ülgen ve Mirze, 2004: 117; Ordaz vd., 2003: 95; Sanchez ve Marin, 2005: 289).

4. Durum Belirleme Matrisleri

Temel durum belirleme matrislerini; Swot analizi, performans güçleri analizi ve denge analizi olarak sıralamak mümkündür. (Ülgen ve Mirze, 2004: 160). Swot analizi, işletmenin sektördeki rakiplerine oranla üstünlük (strengths) ve zayıflıkları (weaknesses) ile işletmenin içinde bulunduğu çevredeki fırsatlar (opportunities) ve tehditleri (threats) tanımlayan bir analiz sürecidir.

4.1 Balance Scorecard

“Kurumsal karne”, dört boyut da ölçen; hem boyutlar arasında hem de geçmişe yönelik ölçülerle geleceğe yönelik ölçüler arasında dengenin ve entegrasyonun sağlanması için stratejik geri bildirim sağlayan; ölçümü stratejiye bağlayan ve stratejiyi uygulanır kılmayı amaçlayan; dinamik bir performans ölçüm sistemi, bir stratejik yönetim sistemi ve bir iletişim aracıdır (Niven, 2002: 22).

4.2 Analitik Hiyerarşi Süreci (Ahp)

Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP), karar vermede temel bir yaklaşımdır (Saaty, 1990: 9; Saaty, 2008: 83). Belirlilik ya da belirsizlik altında hem rasyonel hem de sezgisel olarak, ölçülebilir ve/veya soyut kriterlere göre alternatif arasından en iyisini seçmek için tasarlanmıştır

(Banuelas and Antony, 2004: 3851). Analitik hiyerarşi yöntemi süreçlerinin temelinde sistem yaklaşımı vardır (Saaty ve Vargas, 2013: 3). Sistem yaklaşımı, sistemi oluşturan öğelerin dinamik olarak karşılıklı etkileşimlerini ve tüm sistem üzerindeki etkilerini önem derecesine göre bulmaya hedeflemektedir. AHP karar süreci, beş aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar sırasıyla; sorunun tanımlanması, faktörler arası karşılaştırma matrisinin oluşturulması, faktör kıyaslamalarındaki tutarlılığın ölçülmesi/test edilmesi (özdeğerleri ve özvektörleri hesaplama), karar için alternatiflerin son önceliklerini belirlemek (Kou, vd., 2013: 13; Aruldoss vd., 2013: 3; Saaty, 1990: 10; Saaty ve Vargas, 2001: 1; Saaty, 2001: 5).

5. Analitik Hiyerarşi Süreci (Ahp) ve Balance Scorecard (Bsc)'in Entegrasyonunda Bir Model Önerisi

İşletmelerin misyon ve hedeflerine ulaşmada geliştirilecek stratejilerin ortaya konmasında AHP ile BSC'nin entegrasyonu:

- Kıyaslamaya konu olacak şirketlerinin BSC boyutlarına verdikleri öncelik ve önem derecelerinin hesaplanması (Douglas vd., 2002: 5; Özyürek vd., 2014: 10).
- BSC boyutlarının değerlerine göre şirketlerin kendi aralarında o kritere verdikleri önem ve öncelik derecelerinin hesaplanması (Noori, 2015: 40).
- Hesaplanan sonuçlara göre kriterler bazında şirketler arası ikili karşılaştırma matrislerinin oluşturulması (Alptekin, 2008: 685; Pérez vd., 2017: 7; Dewaynel, 2004: 4; Jovanovic and Krivokapic, 2008: 62; Feili, 2011: 273 Theriou, N. G., vd., 2004: 147).

Zamanla, performans endeksinin değişim ve değişim oranı, dönemler arası genel ilerleme hakkında nicel bir perspektif sağlamaktadır. Her bir BSC perspektifinin bir sonraki yüksek seviyenin perspektifine nispeten önemini ve nihayet genel hedef veya misyonu tanımlamak için, her bir amaç için ayrı performans indeksleri oluşturmak mümkündür. (Jovanovic, Krivokapic, 2008: 64; Dimitrova, 2009: 48).

6. Sonuç

İşletmelerin maddi ve maddi olmayan varlıklarının, hep birlikte kurumsal karnenin dört boyutunun önem derecelerinin hem işletme hem de lider konumunda bulunan firmanın spesifik kriterlere esas alınarak, AHP karar verme modeliyle ortaya konması ve strateji yol haritasının ortaya konması ve değerlendirilmesi, işletmenin rekabet gücünü artıracak stratejilerin belirlenmesinde rehber niteliği taşıyacaktır.

Bu çalışma da, firmanın genel misyonuna, stratejik zorluklarına, hedeflerine ve AHP karar verme yöntemini benimseyerek iş stratejisine bağlayan BSC modeliyle entegre edilmiş bir model, bir çerçeve önerdik. Ayrıca, AHP'yi kullanarak bir BSC'nin performans ölçümlerini firmanın misyonuna ve stratejisine nicel olarak bağlamak mümkün olabileceğini gösterdik. BSC'nin değerini arttıracak ve böylece BSC'yi bir karar destek aracı olarak sürdürülebilirliğini arttırarak dinamik hale getirecektir.

References

Ağca, V. ve Tuncer, E. (2006). Çok Boyutlu Performans Değerleme Modelleri ve Bir Balanced Scorecard Uygulaması. Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt 8, Afyon.

Akal, Z. (1998). İşletmelerde Performans Ölçüm ve Denetimi: Çok Yönlü Performans Göstergeleri. Ankara: MPM Yayınları, No: 473.

Akgül, Başak Ataman (2004). İşletmelerde Yeni Performans Ölçümleme Sistemleri. Muhasebe Finansman Dergisi, No:24, İstanbul.

Álvarez Pérez, C., vd. (2017). Integrating Analytic Hierarchy Process (AHP) and Balanced Scorecard (BSC) Framework for Sustainable Business in a Software Factory in the Financial Sector. Sustainability, 9 (4), <http://www.mdpi.com/2071-1050/9/4/486> (Erişim Tarihi: 19.04.2017).

Alptekin, N. (2008). Construction of Balanced Scorecard Using Analytic Hierarchy Process, Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt: XXV, Sayı:2, <http://firat.dergipark.gov.tr/download/article-file/3635>, (Erişim Tarihi: 19.04.2017).

Aruldoss, M., vd. (2013). A Survey on Multi Criteria Decision Making Methods and Its Applications. American Journal of Information Systems, Vol. 1, No. 1. <http://pubs.sciepub.com/ajis/1/1/5/>

Banuelas, R. ve Antony, J. (2004). Modified Analytic Hierarchy Process to Incorporate Uncertainty and Managerial Aspects. International Journal of Production Research, Vol. 42, No. 18. 3851–3872 <http://iri.columbia.edu/~caseyb/Perf%20Measures/Modified%20AHP.pdf>

Barney, J. (1991). *Firm Resources and Sustained Competitive Advantage*. Journal of Management, Vol:17, No:1, 99-120. [https://business.illinois.edu/josephm/BA545_Fall%202011/S10/Barney%20\(1991\).pdf](https://business.illinois.edu/josephm/BA545_Fall%202011/S10/Barney%20(1991).pdf) (Erişim Tarihi: 04.05.2017).

Barney, J. B. (2002). *Gaining and Sustaining Competitive Advantage*. New Jersey: Prentice Hall.

Cantürk N. ve Çiçek H. (2016). İşletmelerde Fırsat ve Kaynak Tabanlı Yaklaşımların Rekabet Stratejisi Tercihleri İle İlişkisi Burdur Mermer İşletmelerinde Bir Araştırma. s.95-121 <http://iibfdergi.bartın.edu.tr/?p=747>

Çınar, F. (2016). Kompleks Kuruluşlar İçin Kompleks Performans Ölçümü. <http://datalabtr.com>; (Erişim Tarihi: 07.05.2016).

Çınar, F. Ve Küçüközmen, C. C. (2016). Kompleks Performans Ölçümü: Complexity Business Balance Card-(CBBC). <http://datalabtr.com/index.php/2016/05/07/kompleks-kuruluslar-icin-kompleks-performans-olcumu-cbbc/> (Erişim Tarihi: 04.05.2017).

David, F. R. ve David, F. R. (2017). *Strategic Management Concepts and Cases A Competitive Advantage Approach*. UK: Pearson Education Limited, Sixteenth Edition.

Dewaynel Searcy (2004). Aligning the Balanced Scorecard and a Firm's Strategy Using the Analytic Hierarchy Process. Dewaynel, Searcy, Management Accounting Quarterly, Summer, Vol: 5, No: 4, <https://www.imanet.org/-/media/fff6a914a7f34cdfa8a6270f8e86574a.ashx> (Erişim Tarihi: 19.04.2017).

Dimitrova, V. A. (2009). Building Balanced Scorecard with AHP Analysis. Knowledge Society A Publication Of The Knowledge Society Institute, Volume: 2, Number: 3, 47-51, <http://www.tksi.org/JOURNAL-KSI/PAPER-PDF-2009/2009-3-12.pdf>

Douglas, B. C., vd. (2002). Implementing the Balanced Scorecard Using the Analytic Hierarchy Process. *Management Accounting Quarterly*, Vol: 3, No: 3. <https://www.imanet.org/-/media/5be3eb6cab2d49ab8e40d59b0b6a4e1f.ashx> (Erişim Tarihi: 19.04.2017).

Doyle, P. (2003). Değer Temelli Pazarlama, İstanbul: Mediacat.

Elmacı, O. vd. (2009). İşletme Stratejilerinin Eyleme Dönüştürülmesinde Strateji Haritası ve Kurumsal Karne (BSC)'nin Oluşturulmasına Yönelik Bir Model Önerisi. *Khazar Journal of Humanities and Social Sciences (former Journal of Azerbaijani Studies)*, Vol: 10, No 3-4.

<http://jhss-khazar.org/2009-12-2/ISLETME%20STRATEJILERININ%20EYLEME%20DONUSTURULMESINDE.pdf>

Elmacı, O. ve Kurnaz, N. (2004). Sürdürülebilir Rekabet Gücüne Yönelik Vizyon Arayışlarında Faaliyet Tabanlı Maliyetleme (FTM) Yaklaşımı. IV. Ulusal Üretim Araştırmaları Sempozyumu, Konya, 8-10 Ekim 2004. <http://www.muhasabetr.com/makaleler/014/>

Ensign P. C. (2001). Value Chain Analysis and Competitive Advantage. http://www.ruor.uottawa.ca/bitstream/10393/19743/1/Ensign_Prescott_2001_Value_chain_an_alysis_and_competitive_advantage.pdf (Erişim Tarihi: 18.04.2017).

Feili, H. R. vd. (2011). Integration of Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) with Balance Score Card (BSC) in order to Evaluate the Performance of Information Technology in Industry. *The Journal of Mathematics and Computer Science*, Vol: 2, No: 2, 271-283 <http://www.isr-publications.com/jmcs/104/download-integration-of-fuzzy-analytic-hierarchy-process-fahp-with-balance-score-card-bsc-in-order-to-evaluate-the-performance-of-information-technology-in-industry>.

Jackson, M., vd. (2002). Concept Mapping as an Alternative Approach for the Analysis of Open-Ended Survey Responses. *Organizational Research Methods*, Vol: 5, No: 4, October 307-336

<http://www.socialresearchmethods.net/research/Concept%20Mapping%20as%20an%20Alternative%20Approach%20for%20the%20Analysis%20of%20Open-Ended%20Survey%20Responses.pdf> (Erişim Tarihi:18.04.2017).

Jovanovic, J. ve Krivokapic, Z. (2008). AHP In Implementation Of Balanced Scorecard. *International Journal for Quality Research*, Vol: 2, No: 1. <http://oaji.net/articles/2015/452-1449161846.pdf> (Erişim:19.04.2017)

Kaplan, R. (2010). Conceptual Foundations of the Balanced Scorecard. *Harvard Business School Handbook of Management Accounting Research*, Volume: 3, Elsevier Working Paper. <http://www.hbs.edu/faculty/Publication%20Files/10-074.pdf>

Kaplan, R. S. ve Norton, D. P. (2006). Strateji Haritaları. İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım.

Kaplan, R. S., ve Norton, D. P. (1996). Using the Balanced Scorecard as a Strategic Management System. *Harvard Business Review*, Jan./Fab, S: 75-85.

Kaplan, R. S. ve Norton, D. P. (2003). *Balanced Scorecard*. (Çev.: S. Egeli), SistemYayincılık, ISBN: 975-322-125-8.

Kaplan, R. S. ve Norton, D. P. (2007). *Balanced Scorecard Şirket Stratejisini Eyleme Dönüştürmek*. (Çev. S. Egeli), İstanbul: SistemYayıncılık.

Kaplan, R. S. ve Norton, D. P. (2004). *Maddi Olmayan Varlıkların Stratejik Hazırlığının Ölçümü*. İnsan Kaynakları ve Yönetim Dergisi, Sayı 5.

Kaplan, R. S. ve Norton, D. P. (2001). *The Strategy Focused Organization*. Harward Business School Pres.

Kou, G. vd. (2013). *Data Processing for the AHP/ANP*. Berlin: Springer-Verlag.

Lopez, V. A. (2003). *Intangible Resources as Drivers of Performance: Evidences from a Spanish Study of Manufacturing Firms*. Irish Journal of Management, 24/2: 125-134.

Merih, K., ve Çınar, F., (2012). *Örgüt Yapılarındaki Değişimin Modellenmesinde Kompleksite (Complexity) Yaklaşımı*. 32. Ulusal Yöneylem Araştırması ve Endüstri Mühendisliği Kongresi, Yöneylem Araştırması ve Endüstri Mühendisliği Ulusal Kongresi - YAEM Haziran 2012, Haziran 2012, Sayı 32, ss. 1-12 <http://kutuphane.dogus.edu.tr/mvt/pdf.php?pdf=0014748&lng=0>

Merih, K. ve Çınar, F., (2013). *Modelling of Corporate Performance In Multi-Dimensional Complex Structured Organizations: "Cbbc" Approach*. EconAnadolu 2013: Anadolu International Conference in Economics III June 19-21, 2013, Eskişehir. <http://www.econanadolu.org/en/index.php/articles2013/3683>

Mintzberg, H. vd. (1998). *Strategy Safari: A Guided Tour Trough the Wilds of Strategic Management*. New York: The Free Press.

Naktiyok, A ve Karabey, C. N. (2007). *İşletmelerin Maddi Olmayan Kaynakları ve Çevresel Olumsuzluk Algıları İle Stratejik Yönelimleri Arasındaki İlişki*. Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 62-4. Ankara.

Niven, Paul.R. (2002). *Balanced Scorecard; Step by Step Maximizing Performance and Maintaining Result*, John Wiley Pub. USA. <http://hanin.web.id/ebook/management/Balanced%20Scorecard%20Step-by-Step%20for%20Government%20and%20Nonprofit%20Agencies.pdf>

Noori, B. (2015). *Prioritizing Strategic Business Units In The Face Of Innovation Performance: Combining Fuzzy AHP And BSC*. International Journal of Business and Management Vol: 3, No. 1. <http://www.iises.net/international-journal-of-business-management/publication-detail-68>

Ordaz, C. C., Alcazar, F. M. ve Cabrera, R. V. (2003). *Intangible Resources and Strategic Orientation of Companies: An Analysis in the Spanish Context*. Journal of Business Research, 56: 95-103.

Ordu, G. (2004). *Stratejik Yönetim Aracı Olarak Dengelenmiş Hedefler Tablosu (Balanced Scorecard) ve Farklı Sektörlerde Araştırmalar*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Ölçer, F. (2005). *Dengeli Stratejik Performans Ölçüm ve Yönetim Sisteminin (Balanced Scorecard) Tasarımı ve Uygulanması*. Amme İdaresi Dergisi, Sayı 2, Cilt 38. http://todaie.gov.tr/resimler/ekler/c754210fcde1eaf_ek.pdf?dergi=Amme%20Idaresi%20Dergisi

Özbirecikli, M. ve Ölçer, F. (2002). *Stratejik Odaklı Performans Ölçüm Sistemi: Balanced Scorecard*. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, Cilt 31, Sayı 2, İstanbul.

Özyörük, B., vd. (2014). Performans Ölçümünde Dengelenmiş Skor Kartı ve Analitik Hiyerarşi Prosesi Entegrasyonu. Türk Bilim araştırma Vakfı, Yıl: 2014, Cilt:7, Sayı:1, Sayfa: 7-28 <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/200975>

Papatya, N. (2003). Sürdürülebilir Rekabette Stratejik Yönetim ve Pazarlama Odağı Kaynak Tabanlılık Görüşü Kavramsal ve Kurumsal Yaklaşım, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Ping-Bai X. ve Mei- Xu, C. (2013). Strategy Research For The Supply Chain Management Based On Value Chain Analysis In Construction Enterprises. Journal of Theoretical and Applied Information Technology 10th May 2013. Vol: 51, No: 1 <http://www.jatit.org/volumes/Vol51No1/3Vol51No1.pdf>(Erişim:18.04.2017)

Porter , M. E. (1990). Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors.

Porter , M. E. (2003). Rekabet Stratejisi. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Porter , M. E. (1998). Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. New York: Free Press.

Ralph F. S. (2007). Business Process Management and the Balanced Scorecard Using Processes as Strategic Drivers. John Wiley & Sons, Inc.

Sanchez, A. A. ve Marin, G. S. (2005). Strategic Orientation, Management Characteristics and Performance: A study of Spanish SMEs. Journal of Small Business Management, 43/3: 287-308.

Saaty, T. L. ve Vargas, L. G. (2001). Models, Methods, Concepts Sc Applications of the Analytic Hierarchy Process. Springer Science Business Media, LLC.

Saaty, T. L. (2008). Decision Making With The Analytic Hierarchy Process. Int. J. Services Sciences, Vol. 1, No. 1, <http://www.rafikulislam.com/uploads/resourses/197245512559a37aadea6d.pdf> (Erişim Tarihi: 04.05.2017)

Saaty, T. L. ve Vargas, L. G. (2013). Decision Making with the Analytic Network Process. New York: Second Edition, Springer Science Business Media.

Theriou, N. G., vd. (2004). A Proposed Framework for Integrating the Balanced Scorecard into the Strategic Management Process. Operational Research, 4:147.

Saaty, T. L. (1990). How To Make A Decision: The Analytic Hierarchy Process. European Journal of Operational Research, North-Holland, Vol: 48, September 1990, s. 9-26.

Smith, R. F. (2007). Business Process Management and the Balanced Scorecard Using Processes as Strategic Drivers. John Wiley & Sons, Inc.

Tarım, M. (2004). Sağlık Organizasyonlarında Performans Ölçmeye Dengeli Puan Cetveli. Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi, Cilt 7, Sayı 2.

Theriou, N. G., vd. The Use of Analytic Hierarchy Process in Integrating The Balanced Scorecard and Activity - Based Costing. http://abd.teikav.edu.gr/articles_th/BSC.pdf (Erişim Tarihi:19.04.2017).

Ülgen, H., Mirze, S. K. (2004). İşletmelerde Stratejik Yönetim, İstanbul: Literatür Yayınları.

Yamin, A., vd., (1999). Relationship Between Generic Strategies, Competitive Advantage And Organizational Performance: An Empirical Analysis. *Technovation* 19 (1999) 507–518 <http://www.hajarian.com/reghabati/1-s2.0-s0166497299000243-main.pdf> (Erişim Tarihi: 19.04.2017).

Education for Sustainable Development from The Perspective of Islam: A Comparative Analysis

Saeyd Rashed Hasan CHOWDURY¹

Extended Abstract

The existence of a beautiful universe cannot be surmised without considering socio-economic development and environment. Sustainable development is when an accelerated prosperity process complied through an equality between the above two ideas and conserving a secure world for future generations. Sustainable development is very important for the overall development of a nation. This will happen when the impact of education for the betterment of mankind. The United Nations has formulated sustainable development goals (2015-2030) to highlight the consideration of the issue. Considering the importance of these matters, The United Nations also promotes lifelong learning advantage for all. The prime objective of this study is to explain of education for sustainable development strategy commenced by the United Nations and to interpret the Islamic view related to the issue and also highlights a case study on the sustainable education process of Government of the people's republic of Bangladesh. Explicative and analytic processes were followed in the formulation this article. In addition, comparative methodology was also applied in distinctive cases. The research tries to show that the concept of education for sustainable development in Islam is broad and quite comprehensive and includes moral, spiritual, and component dimensions at the same time. For this reason, it can easily be separated from the qualitative of other development model. Islam prompted mankind to learn. Thus, from the beginning of Islamic history, the actual symbol of Islam became the headquarters of knowledge. The Quran and Hadith constantly encourage the human being to achieve knowledge. Several societal frameworks realize that the main objectives of sustainable development are to meet material needs and to gain profit. On the other hand, the main objective of Islam in sustainable development is to ensure constructive production alongside the moral education and conservation of human values.

Introduction

Education for sustainable development is very classical and controversial issues in modern world. Because, Education for sustainable development involves human rights as a standard quality of all the human beings with their gender, group, religion. The national, regional and worldwide policies for developing education for sustainable development, Education for sustainable development, all division the same goal: to integrate Education for sustainable development in all education. Education is more important for human resource

¹ Post graduate researcher, Department of Mysticism, Ankara University, Turkey. Faculty of Art's Dean's Merit of Honour'2015 Awarded, University of Dhaka., saeydrashed.du1991@gmail.com

development and then national and international prosperity. However, Most of the developing countries in the world, due to the incompetence of natural resources it is impossible to educate of their citizens with the help of campus teaching. For this reason, they have taken some steps for their citizen for developing education. In this topic, the focus will only be on the conduct of religion for sustainable development. Finally, the subject on these matters will be highlighted by viewing the perspective of Islam on education for sustainable development. This paper aims to identify the certain to the Education for sustainable development from perspective of Islam and highlights to Education system in Bangladesh and suggest possible alternatives may be followed to overcome the barriers.

Conclusion

The universal, provincial, and public policies for improving education for sustainable development (ESD), whole share the equivalent destination: to implement Education for sustainable development (ESD) in all education. The graduates from Universities are proficient and incoming pioneer which makes important innovative process for developing Education for Sustainable Development in higher education. On the other hand, this concise observation of Islamic education since the 6th century displays that the prescribing prominence of Islamic education has been coordination. From its elemental period to the 21 century, Islamic education has extended as Islamic civilization has expanse and compressed as western empires have inhabited Muslim communities; and the process of these mutations, many Islamist have attempted to accommodate to the simultaneous situations. On the contrary this attempt has not been permanently fruitful with some Islamist strengthening transmission of tradition as the elementary aims of education and persisting on using pas lesson and pedagogy.

In its golden age, within the ninth and thirteen century, Islamic education not only squeezed knowledge of previously civilization but also approves arguments and manufactured an assistant environment for innovations. As ignorant imitating (taqlid) annihilated ijthad (devising reasoning), the commitments of Islamic education have obscured. Despite the call for a modern aspect, in the structure of Islamization of knowledge, there has been ordinary improvement of a self-critical prosperity for concept beyond the parameters of Islamic Education. These sustain to keep the objection of Islamic knowledge in coeval environment and moving onwards.

Keywords: Sustainable development; Peace and human rights education from Islamic Perspective; Societies for Public Welfare; Moral values; Education for sustainable development from the perspective of Bangladesh; Youth development.

JEL Codes: I21, I24, I25

References

S. Schidheiny.,(1992). *Changing course: A global business perspective on Development and Environment*, London: MIT press.

R.E.Munn,(1990). “*Towards sustainable Development: An Environmental Perspective*” in *Economics and Ecology: Towards sustainable Development*, Dordrecht: Kluwer Academic Publications.

Riaz A.,(2016). “Challenges to Islamic Education”, *South Asian Journal of Social Sciences understanding South Asia*, initiating a change.

Riaz, A. (2008). *Faithful Education: Madrassahs in South Asia*, New Brunswick, NJ:Rutgers University Press.

Reetz, D. (2010). ‘From Madrasa to University – the Challenges and Formats of Islamic Education,’ in Akbar S. Ahmed and Tamara Sonn (eds.), *The Sage Handbook of Islamic Studies*, Thousand Oaks, CA; London, 106?139.

Marshallsay, Z. (2012). ‘Twists and turns of Islamic education across the Islamic world’, *International Journal of Pedagogies and Learning*, 7(3).

Heffner, R.W. (1995). ‘Introduction: The Politics and Culture of Islamic Education in Southeast Asia, in Robert W Heffner, (ed.) *Making Modern Muslims: The Politics of Islamic Education in Southeast Asia*, Honolulu: University of Hawaii Press, 1-55.

Esposito, J. (1998). *Islam: The Straight Path*, New York: Oxford University Press.

Talbani, A. (1996). ‘Pedagogy, Power and Discourse: Transformation of Islamic Education.’ *Comparative Education Review* 40, no. 1: 66–82.

Cook, B.J. (1999). ‘Western conceptions of education.’ *International Review of Education*. Kluwer Academic Publishers. Netherlands

Moustafa, T. (2000). ‘Conflict and Cooperation between the State and Religious Institutions in Contemporary Egypt.’ *International Journal of Middle East Studies*, 32, 2000: 3–22.

Moyser, G. (1991). ‘*Politics and Religion in the Modern World: An Overview*,’ in G Moyser ed. *Politics and Religion in the Modern World*, London: Routledge.

Niyozov S. & Memon, N. (2011). ‘Islamic Education and Islamization: Evolution of Themes, Continuities and New Directions’, *Journal of Muslim Minority Affairs*, 31(1), 5-30; 11.

Ahmad, M,(2006), *Islamic Education In Bangladesh, Tradition, Trends, and Trajectories*, *Islamic Education in South & Southeast Asia Survey Project of the National Bureau of Asian Research*, p.5-6, www.iiu.edu.pk/wp-content/.../islamic-education-in-bangladesh-first-year-report.pdf.

Abdalla, A. et al.(2004). *Bangladesh Educational Assessment: Pre-primary and Primary Madrasah Education in Bangladesh*, Washington: Creative Associates.

Al-Naqib, A.R. (1990). *Al-Tarbiya al-Islamia: Risala and Maseera*. Cairo: Dar el- Fikr el-Arabi.

Curle, A. (1973). *Educational Problems of Developing Societies: With Case Studies of Ghana, Pakistan, and Nigeria*. New York: Praeger Publishers.

Esposito, J.L. (1992). *The Islamic Threat: Myth or Reality*, New York: Oxford University Press.

Rahman, F. (1984). *Islam and Modernity: Transformation of an Intellectual Tradition*. Chicago: University of Chicago Press.

USAID Bureau for Policy and Program Coordination (2004). *Strengthening Education in the Muslim World. Country Profiles and Analysis*. Issue Paper Number 2, Washington, D.C: USAID.

Zakaria, R. (1988). *The Struggle within Islam: the Conflict between Religion and Politics*. New York: Penguin Books.

Lukens-Bull, R.A. (2000). Teaching Morality: Javanese Islamic Education in a Globalizing Era. *Journal of Arabic and Islamic Studies*.

Mursi, M.M. (1982). *El-Tarbia el-Islamia: Usulaha wa Taturuha fi el Bilad el-Arabia*, Cairo: Alam el-Kutub.

Halstead, M. (2004). 'An Islamic Concept of Education', *Comparative Education*, 40 (4), 517-529.

Cook, B.J. (1999). 'Western conceptions of education.' *International Review of Education*, Netherlands: Kluwer Academic Publishers.

Employer and Disabilities Perspective “The Disableders Really Want to Work?” A Field Research in Sakarya

Tuncay YILMAZ¹, Büşra İNCE²

Extended Abstract

1.Introduction

In this study, information on working life of disabled persons working in private sector in Sakarya and the reasons for wanting to work of people with disabilities has been investigated. It was researched whether disabled people are willing to work. For this purpose, people with disabilities who are employed in private institutions and interviews with employees with disabilities. The majority of employers have the lowest disability rate (between 40 to 59 %) (Olmezoglu, 2015: 4). One of the most important findings encountered during the study is that the hearing impaired should have a communication problem with the employers during the job search process. According to the information received from Is-Kur the number of persons with disabilities who are active in Sakarya is 690.

Disabilities are groups that are considered disod. Vantaged in the labor market. The elimination of obstacles to the participation of persons with disabilities in the workforce is a requirement of social responsibility (Gürsel & Uysal-Kolaşın, 2010: 12). When we look at disability rates in the World and Turkey about 10% of the world’s population and approximately 12.29% of Turkey’s population consists of people with disabilities (Başpınar et. al, 2015: 313). Poland is the country with the lowest employment rate of disabled people by 18.4% (Gürsel & Uysal-Kolaşın, 2010: 12).

In this study, it was researched whether disabled people in working life really are willing to work and why they want to work. It is the purpose of our work to investigate why people with disabilities want to work and whether they really want to work.

It is very important fort he disabled to form a large minority of the society and to participate in the working life of these people in terms of the development levels of the countries. There fore, it is important to investigate the problems of disabled people about their working life.

This study was carried out using “Semistructured Interview Tecnique” from qualitative research techniques. The sample of this study was selected from persons with disabilities registered with Sakarya Is-Kur Provincial Directorate. Participants were first asked about the problems they encountered in their working life and why they wanted to work. Participants

¹ Assoc. Prof. Sakarya University School Of Business, the Department of Human Resourche Management, tyilmaz@sakarya.edu.tr

² Sakarya University, Institute of Social Sciences, Human Resourche Management Department, incebusraa@gmail.com

were given information about legislation related to the employment of disabled people, and open-ended questions were asked about what might be expected from workplaces. Finally, in order to determine the attitudes and opinions of employers on this issue. During and after adaptation of the disabled to their workplaces were interviewed with Is-Kur and employers in order to investigate the problems that disabilities have experienced with other employees.

2. Definition of Disability

Institutions and organizations operating at national and international level, they have defined the concept of disability: 'Lack of organs that cause loss of function and vision in a certain way and continuously from their physical, mental and spiritual characteristics because of one's inability to meet the requirements of life' defined as (Zaim Gökbay et.al, 2011: 1).

3. Problems in Disabled Employment

The right the work, which is important for every individual in society, plays a key role in enabling people with disabilities to fulfill their personality and sustain their existence (Köksal, 2010: 58).

In disability employment, the government wants to solve the problem with the regulation of disability employment. The most important of these regulations is that workplaces are obliged to operate disabled people (Öztürk, 2012; 22). According to the Labor Law No. 4857, which entered into force in 2003, workplaces employing 50 and more than 50 employees are obliged to work in the occupational, physical and mental conditions that correspond to 3% of the total number in the private sector have to operate in appropriate jobs (Çeliker, 2016: 4; Öztürk, 2012: 22). If we consider the problems of the disabled in relation to their employment in this process in general terms;

- A systematic job analysis and job description study has not been carried out in our country yet, taking into consideration the obstacles and characteristics of the disabilities that have been present, and no serious research has been conducted (Öztürk, 2012: 21).
- The inadequacies of disabled people's employment-related policies and the inability to educate people with disabilities before employment are among the obstacles to employment (Köksal, 2010: 59; Öztürk, 2012: 21).
- The current economic structure of our country and the prejudices in hiring the handicapped are among the obstacles to employment (Öztürk, 2012: 21).
- Society is not conscious about the employment of disability. Because of this lack of consciousness, necessary precautions have not been taken in order for the hurdle to be successful. In order to make the disabled person more productive, some arrangements have to be made in the workplace (Öztürk, 2012: 21).

Disabled persons who are unable to work by the state are subject to pensions under Law No. 2022. These pensions have increased by 200 to 300%, reaching a meaningful hold (Turkish Grand National Assembly Human Rights Investigation Commission (2013) *Disability Rights Review Report* 24. Semester 3. Legislation Year, 2013 Ankara).

4.Result

As a result of interviews with 14 disabled people, it can be said that these people are really willing to work. The causes of disabilities want to work are as follows;

- Making money,
- Filling in insuarence days,
- It is very demanding that the parents work,
- Being integrated into the life of the community.

People with disabilities want to work because they are concerned about life. A large proportion of people with disabilities are unaware of the state's support of money made every three monts by people with disabilities. Some of the disabled people said they wanted to work despite the fact that the state financially supported it. But that a large majority of the handicapped will not have to work if given the level of support they can afford.

Within the scope of the study, a total of 9 employers related to work Processes of the handicapped and Human Resources employees were interviewed. According to the information received, the disabled are not very willing to work, so they have said that the handover turnover rate of the handicapped is very high. The high rates of absebteeism at work and job cuts are among the biggest problems that employing disability workers.

Keywords: Disabled employment, employment, Is-Kur

JEL Codes: J71, J83

İşveren ve Engelliler Perspektifinden “Engelliler, Gerçekten Çalışmak İstiyor mu?” Sakarya İlinde Bir Alan Araştırması

Geniş Özet

1.Giriş

Bu çalışmada Sakarya ilinde özel sektörde çalışan engelli bireylerin çalışma hayatlarına ilişkin bilgiler ile çalışmayı istemelerinin sebepleri araştırılıp gerçekten çalışmaya istekli olup olmadıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla engelli bireyleri istihdam eden özel sektör kurum ve kuruluşlarda çalışan engelliler ile görüşmeler yapılmıştır. İstihdam edilenlerin çoğunun engellilik oranı en düşük seviyede %40-59 arasındadır (Ölmezoğlu, 2015: 4). Çalışma sırasında karşılaşılan önemli bulgulardan birisi özellikle işitme engellilerin iş arama süreçlerinde işverenler ile iletişim sorunu yaşamış olmaları iş bulmalarını zorlaştırmıştır. İş-Kur'dan alınan bilgilere göre Sakarya ilinde aktif iş arayan engelli sayısı 690'dır.

Engelliler işgücü piyasasında dezavantajlı kabul edilen gruplardır. Engelli kişilerin işgücüne katılımının önündeki engellerin kaldırılması toplumsal sorumluluğun bir gereğidir (Gürsel & Uysal-Kolaşın, 2010: 12). Dünyada ve Türkiye’de engellilik oranlarına baktığımızda Dünya nüfusunun yaklaşık %10’u, Türkiye nüfusunun ise yaklaşık %12.29’u engellidir (Başpınar vd. , 2015: 313). Engelli istihdamının en düşük olduğu ülke %17,6 ile Polonya, en yüksek %52,1 ile İsveç iken Türkiye Polonya’dan sonra %18,4’lük bir oranla engelli istihdamının en düşük olduğu ülkeler arasındadır (Gürsel & Uysal-Kolaşın, 2010: 12).

Bu çalışma kapsamında çalışma hayatında bulunan engellilerin gerçekten çalışmak için istekli olup olmadıkları ve neden çalışmak istedikleri araştırılmıştır. Engellilerin çalışmayı isteme sebepleri ve gerçekten çalışmak isteyip istemediklerini araştırmak bizim çalışmamızın amacını oluşturmaktadır.

Engellilerin toplumun büyük bir azınlığını oluşturması, bu kişilerin çalışma hayatına katılmaları ülkelerin gelişmişlik düzeyleri açısından çok önemlidir. Bu yüzden engellilerin çalışma hayatlarına dair problemlerinin araştırılması bizim çalışmamızın önemini oluşturmaktadır.

Yöntem olarak nitel araştırma tekniklerinden “Yarı Yapılandırılmış Mülakat Tekniği” kullanılarak yapılan bu çalışmanın örnekleme Sakarya İŞ-KUR İl Müdürlüğüne kayıtlı engelliler arasından seçilmiştir. Katılımcılara ilk önce; çalışma hayatlarında karşılaştıkları sorunlar hakkında ve neden çalışmak istediklerine dair açık uçlu sorular sorulmuş, sonrasında ise engelli bireylerin istihdamıyla alakalı yasalar hakkında bilgiler verilerek, işyerlerinden beklentilerinin neler olabileceğine dair açık uçlu sorular yöneltilmiştir. Son olarak da işverenlerin bu konudaki tutum ve görüşlerini belirlemek, engelli istihdamı gerçekleştirildikten sonra engellilerin işyerlerine uyum sürecinde ve sonrasında diğer çalışanlarla yaşanan problemleri incelemek amacıyla İŞ-KUR ve işverenlerle görüşülmüştür.

2.Engellilik Kavramı

Ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar, engelli kavramını farklı şekillerde tanımlamışlardır. Dünya Sağlık Örgütüncü (WHO) yapılan tanıma göre engellilik: ‘noksanlık, özürlülük ve maliyet olarak yaptığı tanımlarda genel olarak bedensel, zihinsel ve ruhsal özelliklerinden belirli bir oranda ve sürekli olarak fonksiyon ve görüntü kaybına neden olan organ yokluğu veya bozukluğu sonucu kişinin yaşam gereklerine uyamama’ olarak tanımlanmaktadır (Zaim Gökbay, vd. 2011: 1).

3.Engelli İstihdamında Yaşanan Sorunlar

Toplumda ki her birey için önemli olan çalışma hakkı, engelliler için kendini gerçekleştirilebilmesi ve varlığını sürdürebilmesinde kilit rol oynamaktadır (Köksal, 2010: 58).

Engelli istihdamında, devlet de engellilerin istihdamına ilişkin düzenlemelerle sorunu çözmek istemektedir. Bu düzenlemelerin en önemlisi işyerlerinin engelli çalıştırma zorunluluğunun olmasıdır (Öztürk, 2012; 22). 2003’te yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanununa göre 50 ve 50’den fazla personel istihdam eden işyerleri, özel sektörde toplam sayının %3’üne denk gelecek şekilde, kamu sektöründe ise %4’üne karşılık gelecek şekilde engelliye mesleki, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmak zorundadır (Çeliker, 2016: 4; Öztürk,

2012: 22). Engellilerin bu süreçte istihdamları ile alakalı olarak yaşadıkları sorunları genel hatlarıyla ele alacak olursak;

- Ülkemizde henüz engellilerin sahip oldukları engelden kaynaklanan özellikleri ve nitelikleri dikkate alınarak, sistemli bir iş analizi ve meslek tanımlaması çalışması yapılmamış, bu konu da ciddi bir araştırma ortaya konmamıştır (Öztürk, 2012: 21).
- Engellilerin istihdamıyla alakalı politikaların yetersizliği ve engellilerin istihdamından önce eğitilmesi konusunda ki yetersizlikler istihdamın önündeki engeller arasındadır (Köksal, 2010: 59; Öztürk, 2012: 21).
- Ülkemizin mevcut iktisadi yapısı ve engellileri çalıştırmadaki kaygılar ve önyargılar istihdamın önündeki engeller arasındadır (Öztürk, 2012: 21).
- Toplum engellilerin istihdamı konusunda bilinçli değildir. Bu bilinç olmadığından işe alınan engellinin o iş ortamında başarılı olabilmesi için gerekli önlemler alınmamıştır. Engelli çalışanın daha üretken olabilmesi için işyerlerinde bazı düzenlemelerin yapılması gerekmektedir (Öztürk, 2012: 21).

Devlet tarafından çalışamayacak durumda olan ya da iş bulamayan engellilere 2022 sayılı kanun kapsamında aylık bağlanmaktadır. Bu aylıklar %200 ila 300 oranında arttırılarak anlamlı bir tutara ulaşmış ve aylık bağlananların kapsamı genişletilmiştir (TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu (2013) *Engelli Hakları İnceleme Raporu*. 24. Dönem 3. Yasama Yılı, 2013 Ankara).

4.Sonuç

14 engelli ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgulara göre bu kişilerin gerçekten çalışmak için istekli oldukları söylenebilir. Çalışmayı istemelerinin sebeplerini sıralayacak olursak;

- Para kazanmak,
- Sigorta günlerini doldurmak,
- Ailelerin çalışmalarını çok istemeleri,
- Toplum hayatına entegre olmak şeklinde sıralayabiliriz.

Engellilerin çalışmak istemelerinin sebepleri, diğer herkes gibi taşıdıkları hayat kaygısıdır. Görüşme gerçekleştirilen engellilerinin çoğunun, devletin 3 ayda bir engellilere yaptığı para desteğinden habersizdirler ve bir kısmı devletin maddi olarak yeterli desteği vermesi halinde de çalışacağını belirtirken büyük çoğunluğu geçinebilecekleri düzeyde bir destek verilmesi halinde çalışmalarına gerek kalmayacağını söylemiştir.

Çalışma kapsamında engellilerin çalışma süreçleriyle alakalı toplamda 9 işveren ve İnsan Kaynakları çalışanları ile görüşülmüştür. Edinilen bilgilere göre engellilerin çalışmaya çok istekli olmadıklarını bu yüzden engellilerin iş gücü devir oranının çok yüksek olduğunu söylemişlerdir. Engellilerin işte ki devamsızlık oranının yüksek olması ve haber vermeden işten ayrılmaları işverenlerin engellileri istihdam etme sürecinde yaşadıkları en büyük sıkıntılar arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Engelli istihdamı, İstihdam, İŞKUR

JEL Kodları: J71, J83

References

Çeliker, C. *Employment Policies for the Disabled in Turkey: The Contradiction between Disability Rights and Neo-Liberal Politics.*

Gürsel, S. & Uysal Kolaşın, G. (2010) *Increasing the Participation of Disadvantaged Groups in Employment.* Bahcesehir University Economic and Social Research Center.

Köksal, A. (2010). *Disability Employment and a Research in Turkey,* İstanbul: Bahçeşehir University Social Sciences Institute.

Ölmezoğlu, N.(2015) *Disabilities in Working Life: Gümüşhane Provincial Disability Employment Research.* Ankara: Gazi University Social Sciences Institute.

Öztürk Başpınar, N. , Şen O. & Atmacan, B. (2015) *Theoretical Analysis of the Concept of Psychological Empowerment on Disabled Workers.* Electronic Journal of Vocational Colleges, Kasım 2015 14. Office of Special Number.

Öztürk, M. Canda Özür Olmaz Derneği. (2012). *In Turkey, Disabled truth 'Report',* 2012, İstanbul.

(Turkish Grand National Assembly Human Rights Investigation Commission (2013) *Disability Rights Review Report* 24. Semester 3. Legislation Year, 2013 Ankara)

Zaim Gökbay, İ. , Ergen, A. & Özdemir, N. (2011) *A Case Study on the Employment of Disabled Persons: " Education without Barriers".S.9 N.36 July 2011(1-8).*

The Fiscal Crisis of Rescuer State: Criticism on the Results of Public Fiscal Management Caused by Debt in the Public Economy

Mustafa YILDIRAN¹, Ahmet UZUN², İlyas ÖZKÖK³

Extended Abstract

There have been significant leaps in public debt as a result of the "bailout packages" and expanding fiscal policies implemented in developed and developing countries after the global economic crisis of 2008. When public debt stocks and other debt indicators are examined, the debt of the countries applying public bailout packages has a faster increase than the other countries. These increases in debt and budget deficits will cause the issue of debt sustainability in the future. In particular, the exceeding of debts in the Western Europe in terms of Maastricht Criteria and the raise in the debt ceiling in the United States reduces the reliability of fiscal rules. Debt and budget deficits resulting from the expansionary fiscal policies as well as the reduced confidence in fiscal rules are also negatively affecting the economic expectations for the future. In the consequence of these developments, the "moral hazard issue" arises as a result of the fiscal sustainability problem in public finance and by the budgetization of the risk of the "rescuer state". So that current generations benefit from the expenditures which countries fund with public debt. However the tax burdens emerged from the principal and interest of the debts depend on the future generations. Current observations on the demographic structure of the developed countries indicate that the dependent population will increase and the working population will decrease in the future. Nevertheless, developed countries such as Japan are borrowing again with consolidating their debts. Excessive public debts as part of a rescuer state approach increases the risk of sustainability of debts in the future. These developments in public finance bring criticism to the "rescuer state". These discussions show that beyond the comparisons of classical economics to Keynesian state conception, the concept of consolidation sates which recently focuses on the sustainability of debts, cannot be maintained. This study aims to criticize the risks and consequences of countries that implement bailout packages through the public finance and debt indicators. Thus, it is also possible to criticize the implementations of the expanding and rescuing fiscal policy in public finances.

Our analysis of 12 countries included Indicators such as GDP growth rate, public debt stock, budget deficits, inflation, unemployment, ratio of bailout packages to GDP, public expenditures and revenues. Also the economic magnitude of the fiscal bailout packages for major private sector organizations in the world has been examined. Examination of the economic indicators in the countries which implemented bailout packages after the global crisis shows an increase in the public expenditures and a decrease in the public revenue. Accordingly there has been significant increases in the public debt stocks and budget deficits. As a result, along with the fiscal recovery operations in countries, fiscal deficits have increased and this has created an additional burden on their budgets. Stagnation indicators have been identified in the

¹ Doç.Dr. Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü

² Prof.Dr. Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü

³ Araş.Gör. Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü

economies of the countries. Eventually, the "rescuer state" becomes a borrower and devolves into a stagnant structure.

The study is organized in three main sections. Firstly, the concepts and characteristics of the apprehension of the rescuer state are examined. In the second chapter, the debt indicators of the countries that implement the bailout package are analyzed, and finally the sustainability of the borrowing possibilities of the countries that implement bailout packages criticized.

Keywords: Debt policy, Bailout packages, Fiscal Crisis of Countries

JEL Codes: H63, H12, G01.

Kurtarıcı Devletin Mali İflası: Kamu Ekonomisinde Borç Kaynaklı Kamu Mali Yönetiminin Sonuçları Üzerine Kritik

Geniş Özet

2008 küresel ekonomik kriz sonrası gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde uygulanan "kurtarma paketleri" ve genişletici maliye politikaları sonucunda kamu borçlarında önemli sıçramalar gerçekleşmiştir. Kamu borç stoku ve diğer borç göstergeleri incelendiğinde, kamu kurtarma paketleri uygulayan ülkelerin borçlarında, diğer ülkelere göre daha hızlı bir artış olduğu tespit edilmektedir. Borçlar ve bütçe açıklarında gerçekleşen bu artışlar gelecekte borçların sürdürülebilirliği sorununu ortaya çıkarmaktadır. Özellikle Batı Avrupa Bölgesinde borçların Maastricht Kriterlerini aşması ve Amerika'da borç tavanının (debt ceiling) yukarıya çekilmesi durumu mali kurallara olan güvenirliliği de azaltmaktadır. Genişletici maliye politikaları sonucu artan borçlar ve bütçe açıkları, bununla birlikte mali kurallara olan güvenin azalması, geleceğe yönelik ekonomik beklentileri de olumsuz olarak etkilemektedir. Bu gelişmeler sonucunda, kamu maliyesinde mali sürdürülebilirlik sorunu ve "kurtarıcı devlet" anlayışının yol açtığı risklerinin bütçeleştirilmesiyle "ahlaki riziko sorunu" da ortaya çıkmaktadır. Öyle ki ülkelerin kamu borçlanmalarıyla gerçekleştirmiş oldukları harcamalardan mevcut nesiller faydalanmaktadır. Ancak borçların ana para ve faizlerinin oluşturacağı vergi yükleri, gelecekteki nesiller üzerine kalmaktadır. Günümüzde gelişmiş ülkelerin demografik yapısı incelendiğinde ise gelecekte bağımlı nüfusun artacağı ve çalışan nüfusun ise azalacağı görülmektedir. Buna rağmen Japonya gibi gelişmiş ülkeler, borçlarını konsolide ederek yeniden borçlanmaktadır. Kurtarıcı devlet anlayışı kapsamında gerçekleştirilen aşırı kamu borçlanmaları, gelecekte borçların sürdürülebilirliği riskini artırmaktadır. Kamu maliyesindeki bu gelişmeler "kurtarıcı devlete" olan eleştirileri beraberinde getirmektedir. Bu tartışmalar, klasik iktisadın Keynesyen devlet anlayışı karşılaştırmalarının ötesinde, son dönemde borçların sürdürülebilirliğine odaklanan konsolidasyon devleti anlayışının da sürdürülemeyeceğini göstermektedir. Bu çalışma, kurtarma paketleri uygulayan ülkelerin kamu maliyesi ve borç göstergeleri üzerinden kurtarıcı devlet anlayışının yol açtığı riskleri ve sonuçları kritik etmeyi amaçlamaktadır. Böylece kamu maliyesinde genişletici ve kurtarıcı maliye politikası uygulamalarını da kritik etme imkânı bulmaktadır.

Çalışmamızda 12 ülke üzerinden yapılan analizde; GSYH büyüme oranı, kamu borç stoku, bütçe açıkları, enflasyon, işsizlik, kurtarma paketlerinin GSYH'ye oranı, kamu harcamaları ve gelirleri gibi göstergeler kullanılmıştır. Bununla birlikte dünyadaki önemli özel

sektör kuruluşlarına yapılan mali kurtarma paketlerinin ekonomik büyüklüğü incelenmiştir. Ülkelerin ekonomik göstergeleri incelendiğinde kurtarma paketlerinin uygulandığı küresel ekonomik kriz sonrası ülkelerde, kamu gelirlerinin azaldığı buna rağmen kamu harcamalarının arttığı tespit edilmiştir. Bunlara bağlı olarak, kamu borç stoklarında ve bütçe açıklarında önemli artışlar gerçekleşmiştir. Sonuç olarak, mali kurtarma operasyonlarıyla birlikte ülkelerin mali açıkları artmış ve bu durum bütçelerine ek yük oluşturmuştur. Ülkelerin ekonomilerinde durgunluk göstergeleri saptanmıştır. Neticede “kurtarıcı devlet”, borçlu ve durgunluk üreten bir yapıya dönüşmektedir.

Çalışma üç ana başlıkta kurgulanmaktadır. Öncelikle kurtarıcı devlet anlayışının kavram ve özellikleri incelenmektedir. İkinci başlıkta, kurtarma paketi uygulayan ülkelerin borç göstergelerinin analizi yapılmakta, son olarak ta, kurtarma paketleri uygulayan ülkelerin borçlanma imkânlarının sürdürülebilirliği kritik edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Borçlanma politikası, Kurtarma paketleri, Ülkelerin Mali İflası

Jel Kodları: H63, H12, G01.

References

- Yıldırım, M., (2010) “Küresel Finans Krizinde Mali Kurtarma Operasyonlarının Vergi Politikalarına Etkileri: Krizin Finansmanında Ahlaki Riziko ve Devletin Rolü” 25 Maliye Sempozyumu
- Streeck, W. (2014). The politics of public debt: Neoliberalism, capitalist development and the restructuring of the state. *German Economic Review*, 15(1), 143-165.
- Kirchgässner, G. (2014). On the political economy of public deficits and debt. *German Economic Review*, 15(1), 116-130.
- Eggertsson, G. B. (2014). Fiscal Policy, Public Debt and the World Crisis. *German Economic Review*, 15(2), 225-242.
- Karger, H., (2014) The Bitter Pill: Austerity, Debt, and the Attack on Europe's Welfare States *Journal of Sociology & Social Welfare*, June 2014, Volume XLI, Number 2
- Cline, W. R. (2014). Sustainability of public debt in the United States and Japan.
- Ardagna, S., & Caselli, F. (2014). The political economy of the Greek debt crisis: a tale of two bailouts. *American Economic Journal: Macroeconomics*, 6(4), 291-323.
- Eusepi, G., & Wagner, R. E. (2016). Budgeting and Public Debt within a System of Cooperative Democracy.
- Gokhale, J., (2014)The Government Debt Iceberg IEA, London UK

Examining the Measurement Invariance of Emerging Adulthood Inventory Across Age Groups

Bilge BAKIR AYĞAR¹, Mehtap SEZGİN², Arzu GÜL TOPUZ³, N. Bilge BAŞUSTA⁴

Extended Abstract

Comparisons are made with the measuring tool in terms of the measured properties in the various subgroups. In this way the information about the groups is gathered. Differences among the groups in the studies are regarded as "real" changes between the groups in terms of the psychological structure concerned (Mark and Wan, 2005). In studies which aim to reveal group differences in terms of structure, it is assumed that the measurement tool will work in a similar way for the groups and that measurements obtained through measurement have equal psychometric properties. The results obtained from a measurement will differ because of the different characteristics of the individual. However, it is often not true that this difference is attributed solely to individual characteristics and is explained in this way. Because may be this difference between individuals due to measurement tool. Especially in the adaptation studies, it will not be possible to achieve the same interpretation of the individuals in the different countries where the scale is used, and in the same way as the individuals who respond to the scale, even though the measurement tool is working to eliminate differences related to language with experts using different language forms in different countries (Cheung&Rensvold, 2002). These explanations are the basic concepts of measurement invariance. Measuring invariance is not directly related to the characteristics of the individual measured, but directly related to the measurement tool. The measurement invariance in comparison groups arises as a condition of the significance of this comparison (Bollen,1989; Cheung& Rensvold, 2000). One of the most important qualities of a measurement tool is validity due to it is very important to increase the invariance studies in the field. The purpose of the present study is to examine the construction validity of emerging adulthood inventory which was developed by Reiffman, Arnett and Colwell (2003) and adapted to Turkish language by Atak and Çok (2008). For this purpose, the measurement invariance of emerging adulthood inventory across to age in comparison groups is analysed by Multi Group Confirmatory Factor Analysis (MGCFA) which testing covariance structure invariance within structural equation modelling. The participants were 1058undergraduate and pedagogic formation programme students with 24.39age mean and 5.52 standard deviation from a public University Education Faculty in Mersin. It appears that emerging adulthood is a distinct period of live ages from 19 to 26. Therefore age range is separated into two groups as ages from 18 to 26 (%74.20, N=785 person) and ages from 27 to older (%25.80, N=273 person). Measurement model was constituted from emerging adulthood

¹ Mersin University, Education Faculty, Department of Educational Sciences, Research Ass. bilgebakir23@gmail.com

² Mersin University, Education Faculty, Department of Educational Sciences, Research Ass., mehtapsezgin@gmail.com

³ Mersin University, Education Faculty, Expert, gularzuu@gmail.com

⁴ Mersin University, Education Faculty, Department of Educational Sciences, Asst. Prof, n.bilgeuzun@gmail.com

inventory which have 20 items and three main factors (First factor: negatively/instability; second factor: exploration/feeling in between; third factor: experimentation/self focused). The measurement invariance of emerging adulthood inventory across age groups was analysed by MGCFA and four interwoven hierarchical models. Testing of measurement invariance will guide any other comparative studies to make meaningful comparison for age groups related to established model and it will provide us more relevant information about the significance of the comparison age groups. The variables were examined using comparative fit index (CFI) difference test between the more restrictive invariance form and the basic form to determine whether the model and the individual parameter estimates are invariant across the samples. The measurement invariance results of emerging adulthood inventory according to age groups revealed that whole scale and 3 sub-factors have not scalar and strict invariance and have configural and metric invariance. In some of the studies on measurement stability field, it is emphasized that at least metric invariance conditions must be supplied in order to be able to make comparisons. Therefore, all model-based comparisons can be made, but the interpretation of the comparisons should be attentive. It is interpretable that the determined age range is appropriate because of the determined age groups have not scalar and strict invariance. It is already known that in the determined age groups of 27 and older ages don't fulfil basic characteristics of emerging adulthood age range.

Keywords: Construction validity, measurement invariance, multi group confirmatory factor analysis, emerging adulthood.

Beliren Yetişkinlik Ölçeğinin Yaş Gruplarına Göre Ölçme Değişmezliğinin İncelenmesi

Geniş Özet

Ölçme aracı ile çeşitli alt gruplarda ölçülen özellik açısından karşılaştırmalar yapılır ve bu biçimde gruplar hakkında bilgi sağlama yoluna gidilir. Çalışmalarda gruplar arasında bulunan farklılıklar ilgili psikolojik yapı açısından gruplar arası "gerçek" değişim olarak kabul edilmektedir (Mark ve Wan, 2005). Bir yapı bakımından gruplar arası farklılıkları ortaya koymaya amaçlayan çalışmalarda gruplar için ölçme aracının benzer şekilde çalışacağı ve ölçme aracından elde edilecek ölçümlerin eşit psikometrik özelliklere sahip olduğu varsayılmaktadır. Yapılan bir ölçmeden elde edilen sonuçlar bireylerin farklı özellikler taşıması nedeniyle farklı olacaktır. Ancak bu farklılığın sadece birey özelliklerine bağlanması ve bu biçimde açıklanması çoğu zaman doğru değildir. Çünkü bireyler arasındaki bu farklılık ölçme aracının kendinden kaynaklanıyor olabilir. Özellikle uyarlama çalışmalarında söz konusu ölçme aracının farklı ülkelerde farklı dil formları kullanılarak, uzmanlarla dille bağlantılı olan ayrılıkların giderilmesi yönünde çalışmalar yapılsa da, ölçeğin farklı ülkelerde aynı anlama geldiği ve ölçeği cevaplayan bireylerce aynı biçimde yorumlandığı sağlanmış olmayacaktır (Cheung & Rensvold; 2002). Bu açıklamalar; ölçme değişmezliğinin (Measurement Invariance: MI) temel konusudur. Ölçme değişmezliği ölçülen bireylerin karakteristikleri ile değil ölçme aracının direkt kendisiyle ilgilidir. Ölçmelerin değişmezliği gruplar arası karşılaştırmalarda bu karşılaştırmaların anlamlılığında bir koşul olarak ortaya çıkar (Bollen, 1989; Cheung & Rensvold, 2000). Bir ölçme aracının en önemli niteliklerinden biri olan geçerlik için değişmezlik çalışmalarının alan yazında artırılması oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı, Reiffman,

Arnett ve Colwell (2003) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlama çalışması Atak ve Çok (2008) tarafından yapılan beliren yetişkinlik ölçeğinin yapı geçerliliğinin ölçme değişmezliği ile incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda yaşa göre karşılaştırma gruplarında beliren yetişkinlik ölçeğinin ölçme değişmezliği, yapısal eşitlik modellemeleri kapsamındaki kovaryans yapılarının değişmezliğini sınavan çoklu grup doğrulayıcı faktör analizleri (Multi Group Confirmatory Factor Analysis-MGCFA) ile test edilmiştir. Araştırmanın katılımcılarını Mersin İl'indeki bir devlet üniversitesine kayıtlı olan yaş ortalaması 24.39 ve standart sapması 5.52 olan 1058 eğitim fakültesi lisans ve pedagojik formasyon öğrencileri oluşturmaktadır. Beliren yetişkinlik döneminin 19-26 yaş aralığında yaşanıyor görünmesi nedeniyle katılımcılar yaşlarına göre 18-26 yaş aralığı (%74.20, N=785 kişi) ile 27 yaş ve üzeri (%25.80, N=273 kişi) olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Ölçme modeli beliren yetişkinlik ölçeğinde yer alan 20 madde ve üç temel faktörden (1.Faktör: Olumsuzluk/Kararsızlık; 2.Faktör: Kimlik keşfi/Arada hissetme; 3.Faktör: Deneme/Kendine odaklanma) oluşturulmuş, yaş grupları arası ölçme değişmezliği MGCFA analizleri ve iç içe geçmiş dört farklı hiyerarşik model ile test edilmiştir. Çalışmada ölçme değişmezliğinin test edilmesi; kurulan modele ilişkin yaş grupları için yapılan herhangi bir karşılaştırmayı anlamlı kılacak nitelikteki diğer çalışmalara rehberlik edecektir ve yaşa göre yapılan karşılaştırmaların anlamlılığı konusunda bize daha geçerli bilgiler sağlayabilecektir. Analizlerde hiçbir sınırlandırmanın yapılmadığı (biçimsel değişmezlik) durum ile daha fazla sınırların şart koşulduğu diğer değişmezlik testleri (sırasıyla metrik değişmezlik, skalar değişmezlik, katı değişmezlik) arasındaki CFI karşılaştırmacı uyum iyiliği kriterleri farkına bakılmıştır. Beliren yetişkinlik ölçeğinin iki yaş grubunda da tüm ölçek ve 3 alt faktörde ayrı ayrı skalar ve katı değişmezlik koşullarını sağlamadığı; biçimsel ve metrik değişmezlik koşullarını ise sağladığı tespit edilmiştir. Alan yazında ölçme değişmezliği ile ilgili çalışmaların bazılarında karşılaştırmaların yapılabilmesi için en azından metrik değişmezlik koşullarının sağlanması gerekliliğini vurgulamaktadır. Dolayısıyla tüm model bazında karşılaştırmalar yapılabilir ancak yapılan karşılaştırmaların yorumlanmasında dikkatli davranılmalıdır. Nitekim, oluşturulan yaş grupları dikkate alındığında skalar ve katı değişmezliğin sağlanmaması beliren yetişkinlik dönemi için belirlenen yaş aralığının uygun olduğunun bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Öyle ki, oluşturulan yaş gruplarında 27 ve üzeri yaş grubundaki kişiler zaten bu ölçeğe göre beliren yetişkinlik yaş grubunun temel özelliklerini karşılamamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Yapı geçerliği, ölçme değişmezliği, çoklu grup doğrulayıcı faktör analizi, beliren yetişkinlik ölçeği.

References

- Atak, H., & Çok, F. (2008). The Turkish version of Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (The IDEA). *International Journal of Humanities and Social Sciences*, 2, 148-154.
- Bollen, K. A. (1989), *Structural Equations with Latent Variables*, New York: John Wiley & Sons.
- Cheung, G. W., Rensvold, R. B. (2000). Assessing Extreme And Acquiescence Response Sets In Cross Cultural Research Using Structural Equations Modeling. *Journal Of Cross-Cultural Psychology*, 31(2), 187-212.
- Cheung, G.,& Rensvold, R. B. (2002). Evaluating goodness-of-fit indexes for testing measurement invariance. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 233-255.
- Mark, B. A., & Wan, T. T. (2005). Testing measurement equivalence in a patient satisfaction instrument. *Western Journal of Nursing Research*, 27(6), 772–787.
- Reifman, A., Arnett, J. J., & Colwell, M. J. (2003). The IDEA: *Inventory of the dimensions of emerging adulthood*. Paper presented at the 111th Annual Convention of the American Psychological Association, Toronto, Canada. 4-6 August.

An Evaluation on Ibn Sayyad Narration

Mehmet BİLEN¹

Extended Abstract

A child named Ibn Sayyad, who lived in Medina during the time of the Prophet is mentioned in Hadith sources. It is understood from the contents of the narrations that the child was a remarkable different person and had some prophecies.

It is reported in the narrations about the topic that there was a conversation between the Prophet and Ibn Sayyad when the Prophet saw him playing in the streets with children. Abdullah b. Omar described the event as follows:

We passed with the Messenger of Allah by a group of children, including Ibn Sayyad. The children ran away. Ibn Sayyad sat down. Probably Messenger of Allah did not like this situation and said to him: God bless you! Do you bear witness that I am the Messenger of Allah? Ibn Sayyad, said: 'No! On the contrary, do you bear witness that I am the Messenger of Allah? Thereupon, Omar said, 'O Messenger of Allah, let me kill him.' The Messenger of Allah said, "If this is what you think, you cannot afford to kill him."

It is reported in narrations that the Prophet secretly followed the child in order to understand him clearly. It is also stated that the Prophet went to the date grove location where Ibn Sayyad lives and tried to hear something from him by hiding himself with palm branches. When his mother saw the Prophet she warned his son. Ibn Sayyad immediately stood up. The Prophet could not learn anything about him and said, "If the woman had allowed, he would have explained his situation to us."

It is understood from the reported narrations that Ibn Sayyad had some remarkable features such as prophecy. The Messenger of Allah then tested the child and asked him some questions in order to prove that he could not give information about the unseen and that his prophecies were empty. When the answers given by Ibn Sayyad were incomplete and contradictory, the Prophet said, "Shut up! You cannot exceed your limit. "

It is also reported in narrations that Ibn Sayyad asked the Prophet about the soil in the heaven and the Prophet said "It is white flour and pure musk."

The narrations also include the conversations of Ibn Sayyad with the Prophet companions. In these conversations it appears that he defended himself and said he was not Dajjal.

The narrations about Ibn Sayyad, are quoted in al-Jami' of Ma'mer b. Rashid (d.152/769), al-Musannaf of Ibn Ebi Shayba (d.235/849), Musnad of Ahmed b. Hanbal (d.241/855), al-Sahih of al-Bukhari (d.256 / 870), al-Sahih of Muslim (d. 261/875), Sunan of Abu Dawud (d.275/889) and Sunan of Tirmidi (d.279/892). These hadiths are narrated by Abdullah b. Masud, Abdullah b. Omar, Abu Said al-Khudri, Cabir b. Abdullah, Abu Zar, Abu Bakra and Hussein b. Ali b. Ebi Talib. It is possible to find the narrations about Ibn Sayyad

¹ Doç. Dr. Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, bilenmehmet@hotmail.com

collectively in "Babu zikri Ibn Sayyad" chapter in al-Sahih of Muslim (IV, 2240-47). We did research on narrations in al-Sahih of Muslim because it gave the most related narrations.

According to sources, Ibn Sayyad's name is Safi or Abdullah. He was from a Jewish family or a family from those having contract with Jews. Taberi and some other scholars counted Ibn Sayyad from the Prophet companions. His name in tabakât of companions is Abdullah b. Sayyad (or Sâid). In hadith sources, his name is sometimes mentioned as Ibn Sayyad and sometimes as Ibn Said.

When the sanads of the hadiths are examined, it is possible to say that they are authentic. Because it is seen that flaws disrupting the authenticity of hadiths are not found in the evaluation related to the narrators.

As a matter of fact, the hadiths about Ibn Sayyad were accepted and interpreted as authentic by traditionists. Comments are usually very close. The interpreters of hadiths usually mentioned earlier interpretations of this subject without giving any detail.

Hadiths were not been criticized in terms of sanad or text in hadith commentaries. However, even in this short research, we have seen that some of these narrations cannot be authentic on their own. When the narrations are analyzed in terms of text, some contradictions are seen. We do not think that it was the right attitude for traditionists not to deal this issue without further investigation and ignore it.

In this study, we will make some evaluations on narrations from the point of view of the text after giving some brief information about the narrators taking place in sanads of narration with the aim of having an idea about them.

Keywords: Ibn Sayyad, hadith, narration, authenticity

İbn Sayyad Kıssası Üzerine Bir Değerlendirme

Geniş Özet

Hadis kaynaklarında Hz. Peygamber (s.a.v.) döneminde Medine’de yaşamış olan İbn Sayyad adında bir çocuktan söz edilmektedir. Rivayetlerin muhtevassından çocuğun dikkat çeken farklı birisi olduğu ve bazı kehanetlerde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Konuyla ilgili rivayetlerde Hz. Peygamber’in sokakta çocukların arasında oynarken gördüğü İbn Sayyad’la arasında şöyle bir konuşma geçtiği nakledilmektedir: Abdullah b. Ömer olayı şöyle anlatmıştır:

Rasulullah (sav) ile birlikte içlerinde İbn Sayyad’ın da bulunduğu bir grup çocuğun yanından geçtik. Çocuklar kaçtı. İbn Sayyad ise oturdu. Galiba Rasulullah bu durumu hoş görmedi ve ona dedi ki: ‘Allah hayrını versin! Benim Allah’ın elçisi olduğuma şahitlik ediyor musun?’ İbn Sayyad, ‘Hayır! Bilakis sen benim Allah’ın elçisi olduğuma şahitlik ediyor musun? dedi. Bunun üzerine Hz. Ömer ‘Ey Allah’ın elçisi, bana izin ver de onu öldüreyim,’ dedi. Rasulullah (s.a.v.), "Eğer bu senin zannettiğin ise onu öldürmeye gücün yetmez," dedi.²

² Müslim, Fiten -19 h.no: 2924 (IV, 2240) İbn Ebi Şeybe, Musannef, VII, 499.

Rivayetlerde Hz. Peygamber'in çocuğun durumunu tam olarak anlamak için onu gizlice takip ettiği, İbn Sayyad'ın bulunduğu hurmalığa gittiği ve hurma dallarıyla kendini gizleyerek ondan bir şeyler işitmeye çalıştığı da belirtilmektedir. Annesinin görüp oğlunu uyarması üzerine İbn Sayyad hemen ayağa kalkmıştır. İbn Sayyad hakkında bir şey öğrenemeyen Hz. Peygamber'in "Eğer kadın biraksaydı bize halini açıklayacaktı," dediği nakledilmektedir.³

Aktarılan rivayetlerden İbn Sayyad'ın kahinlik gibi bazı dikkat çekici özelliklerinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Rasulullah (sav) da çocuğun gayb hakkında bilgi veremeyeceğini ve kehanetlerinin boş olduğunu ortaya koymak için imtihana tabi tutup ona bazı sorular sormuştur. İbn Sayyad'ın verdiği cevaplar eksik ve çelişkili olunca Hz. Peygamber "Sus! Sen haddini aşamazsın" demiştir.⁴

Rivayetlerde İbn Sayyad'ın Hz. Peygamber'e cennetin toprağı ile ilgi soru sorduğu Hz. Peygamber'in "beyaz undur ve halis misktir," dediği de nakledilmektedir.⁵

Rivayetlerde İbn Sayyad'ın bazı sahabilerle aralarında geçen konuşmalara da yer verilmektedir. Bu konuşmalarda onun kendini savunduğu ve deccal olmadığını dile getirdiği görülmektedir.

İbn Sayyad kıssasına dair rivayetler, Ma'mer b. Raşid'in(ö.152/769) *Cami'i*, İbn Ebi Şeybe'nin (ö. 235/849) *Musannaf'ı*, Ahmed b. Hanbel'in (ö. 241/855) *Müsned'i*, Buhari'nin (ö.256/870) *Sahih'i*, Müslim'in (ö. 261/875) *Sahih'i*, Ebu Davud'un (ö. 275/889) *Sunen'i* ve Tirmizi'nin (ö. 279/892) *Sunen'i*nde aktarılmaktadır. Bu hadisler, Abdullah b. Mesud, Abdullah b. Ömer, Ebu Said el-Hudrî, Cabir b. Abdillan, Ebu Zer, Ebe Bekre ve Hüseyin b. Ali b. Ebi Talib adlı sahabiler tarikiyle gelmektedir. İbn Sayyad ile ilgili rivayetleri Muslim'de Kitabu'l-Fiten "Babu zikri İbn Sayyad" (IV, 2240-47) bölümünde toplu halde bulmak mümkündür. Konuyla ilgili rivayetlere bir arada ve en çok yer veren Muslim olduğu için onun rivayetlerini araştırma konusu yaptık.

Kaynakların bildirdiğine göre kıssasını inceleme konusu yaptığımız İbn Sayyad'ın ismi Safi veya Abdullah'tır. Yahudi bir ailenin çocuğu olduğu veya Yahudilerin anlaşmalılarından olan bir aileden olduğu belirtilmektedir.⁶ Taberî (ö.310/922) ve diğer bazı alimler İbn Sayyad'ı sahabeden saymışlardır.⁷ Sahabe tabakâtlarında ismi Abdullah b. Sayyad (veya Sâid) olarak geçmektedir.⁸ Hadis kaynaklarında geçen rivayetlerde de ismi bazen İbn Sayyad bazen de İbn Sâid olarak geçmektedir.

Konuyla ilgili hadislerin senedleri incelendiğinde sahih oldukları sonucuna varmak mümkündür. Zira ravilerle ilgili yapılan değerlendirmelerde sıhhati bozacak kusurlarının olmadığı görülmektedir.

Nitekim hadisçiler, İbn Sayyad ile ilgili rivayetleri sahih olarak kabul etmiş ve yorumlamışlardır. Yapılan yorumlar genelde birbirine çok yakındır. Şarihler, genellikle bu konuda ayrıntıya girmeden daha önceki yorumları olduğu gibi nakletmekle yetinmektedirler.

Hadis şerhlerinde hadisler ne sened ne de metin yönünden tenkit edilmişlerdir. Halbuki yaptığımız kısa araştırmada bile bu rivayetlerin bir kısmının tek başlarına sahih olamayacaklarını gördük. Rivayetler metin açısından incelendiğinde de bazı çelişkilerin olduğu

³ Müslim, Fiten-19, h.no: 2931 (IV, 2244) Buhari, Cenaiz-80 (II, 96).

⁴ Müslim, Fiten-19 (IV, 2240-1).

⁵ Müslim, Fiten-19 (IV, 2243).

⁶ Umdu'dü'l Kari VIII, 170; el-Kastalani, İrşadu's Sari, II, 446.

⁷ El-Ubbi, a.g.e. IX, 373.

⁸ Bak. İbnu'l Esir, Usdu'l Gabe, III, 179; İbn Hacer, el-İsabe, III, 133-134.

görülmektedir. Hadisçilerin bu konuyu fazla araştırmadan geçmelerinin doğru bir tutum olmadığını düşünüyoruz.

Biz de bu çalışmamızda rivayetlerin senedlerinde yer alan raviler hakkında bir kanaat sahibi olmak için kısa bilgiler verdikten sonra metin açısından bazı değerlendirmelerde bulunacağız.

Anahtar Kelimeler: İbn Sayyad, hadis, kıssa, sıhhat

References

Aynî, Bedru'd-Din, *Umdetu'l-Kari Şerhu Sahihi'l-Buhari*, Daru'l-Fikr, Beyrut, (Kahire,1348 aslından ofset baskı).

el-Bağavi, el-Huseyn b. Mesut, *Şerhu's Sunne*, el-Mektebu'l-İslâmî, Beyrut, 1983.

Buhârî, Ebu Abdullah Muhammed b. İsmail, *Sahîhu'l- Buhârî*, I-VIII, Çağrı yay. İstanbul, 1992. (Matbaay-ı Amire, İstanbul, 1315 baskısından tıpkı basım).

Ebu Davud, Suleyman b. Eş'as es-Sicistanî, *Sunen*, I-V, Çağrı yay, İstanbul, 1992.

el-Hattâbî, Ebu Süleyman Hamd b. Muhammed b. İbrahim, *Mealimu's-Sunen*, Daru'l Hadis, Suriye-1973.

İbn Ebi Şeybe, Ebu Bekr Abdullah b. Muhammed, *el-Musannef*, I-VII, thk. Kemal Yusuf el-Hut, Beyrut, 1409.

İbn Hacer, Ahmed b. Ali el-Askalanî, *Fethu'l-Bari Şerhu Sahihi'l-Buharî*, I-XV, Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrut, 1997.

....., *Tehzibu't- Tehzib*, Daru İhyai't-Turasi'l-Arabi, Beyrut,1993.

....., *el-İsâbe fî Temyîzi's-Sahâbe*, I-VIII, thk. Ali Muhammed el-Becavî, Beyrut, 1992.

İbn Hanbel, Ahmed b. Muhammed, *Musned*, I-VI, Çağrı yay. İstanbul, 1992. (Mısır, 1313 baskısından tıpkı basım).

İbn Kesîr, Ebu'l-Fidâ İsmail b. Ömer, *el-Bidaye ve'n Nihaye*, Daru İhyai't-Turâsi'l-Arabî, 1988.

İbnu'l-Esîr, İzu'd-DînEbu'l-Hasan Ali b. Muhammed el-Cezerî, İbnu'l-Esîr, *Usdu'l-Ğâbe fî Ma'rifeti's-Sahâbe*, thk. M. İbrahim el-Bennâ ve M. Ahmed Aşur, Mısır, 1973.

İbnu's-Salâh, Ebu Amr, *Ulumu'l-Hadis*, thk. Nurettin Itr, Daru'l-Fikr, Dimaşk, 1986.

el-İclî, Ebu'l-Hasan Ahmed b. Abdullah b. Salih, *Tarihu's-Sikât*, thk. Abdu'l-Mu'tî Kal'acî, Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrut, 1984.

Kaplan, Mustafa, *Rivayet Değeri Açısından İbn Sayyad Kıssası*, (Ankara Ü. Sosyal Bil. Enst. Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi) Ankara, 2006.

el-Kastallânî, Ebu'l-Abbas Şihabu'd-Din Ahmed b. Muhammed, *İrşadu's-Sari li Şerhi Sahihi'l-Buhari*, I-X, el-Matbaatu'l-Meymeniyye, Mısır, 1307.

el-Leknevi , Abdulhayy, *er-Ref ve't Tekmil fi'c-Cerhi ve't Ta'dil*, thk. Abdulfetth Ebu Gudde, Halep, 1987.

Muslim, Ebu'l-Huseyn b. el-Haccac b. Muslim el-Kuşeyri, *Sahihu Muslim*, I-III, Çağrı yay. İstanbul, 1992. (M. Fuad Abdulbaki'nin tahkikli baskısından tıpkı basım).

en-Nevevî, Ebu Zekeriya Yahya b. Şeref, *Sahihu Muslim bi Şerhi'n-Nevevî*, I-XVIII, Daru İhyai't-Turasi'l-Arabi, Beyrut, 1972.

Taberî, Muhammed b. Cerîr, *Tarihu'r-Rusul ve'l-Mulûk*, Daru't-Turâs, Beyrut, 1387.

Tamgüç, Yasin, *İbn Sayyad Hakkındaki Hadislerin Değerlendirilmesi*, (Ankara Ü. Sosyal Bil. Enst. Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi) Ankara, 2006.

Tirmizî, Ebu İsa Muhammed b. İsa, *Sunen*, I-V, Çağrı yay. İstanbul, 1992. (A. Muhammaed Şakir, M. Fuad Abdulbaki ve İbrahim Atve Avd' tahkik ettikleri Mısır 1937 baskısından tıpkı basım).

es-Salih, Subhi, *Hadis İlimleri ve Hadis Istılahları*, çev. M. Yaşar Kandemir, D.İ.B. yay. Ankara, 1986.

el-Ubbi, Muhammed b. Halife el-Veştânî, *İkmalu İkmali'l Muslim* Daru'l Kutu'bi'l İlmiye , Beyrut, 1994.

Yıldırım, Ebbiya, *Hadis Problemleri*, İstanbul, 2007.

The Effects of Service Operators by Student Transportation on Business and Family Conflicts of Satisfaction Level

Example Düzce

Metin YILMAZ¹, Songül DÖĞER²

1. Introduction

1.1. The Importance and Scope of the Study

According to the official figures of the Ministry of Education 2016, 17 million 588 thousand 958 students in Turkey are still in training. Approximately 22% of the country's population is on the road to training every day. Especially after 2000 years, the Turkish education system has been moved to education system and the students who do not reside close to the school have started to move to the schools and services. This situation created a sector called "student service transport". Of course, the main actors in this sector are service drivers.

Of course, people do not just work to make money and get rid of their basic needs; Besides satisfying their social and psychological needs in the organizations they operate; They also need to be motivated by proper working conditions.

In the literature, generally the issues of work-family conflict and job satisfaction are handled separately; In this study, both fields were tried to be evaluated together and their influence levels were examined. On the other hand, this study has not been done yet for the school bus drivers who are student transportation students.

1.2. Purpose of the research

In this study, it is aimed to investigate the effects of job satisfaction levels of service drivers who are student transport students in Duzce on work-family conflict by examining the effect of some socio-demographic variables on student job satisfaction and burnout levels in student drivers' service drivers.

1.3. Research Method

In the study where quantitative measurement tools are used, the results obtained are evaluated by SPSS statistical program; The relationship between the work-family conflict and the job satisfaction experienced by the employees has been revealed. A questionnaire consisting of Minnesota job satisfaction questionnaire, Maslach burnout questionnaire and demographic information questionnaire was applied to the service drivers who made student transportation sample.

¹ Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, kmy.metin.yilmaz4@gmail.com

² Sakarya Üniversitesi, Sakarya Meslek Yüksek Okulu, sdoger@sakarya.edu.tr

2. Business Satisfaction, Burnout and Business-Family Life Conflict

2.1. Job Satisfaction

Given the definitions of job satisfaction; According to Mercer (1997), Hoppock's definition in 1935 was accepted by the general definition as the initial definition. In this definition, Hoppock described job satisfaction as "the emotional response of an individual to his work" (Tastan ve Tiryaki, 2008). According to Erdogan (2008), job satisfaction is the positive effects that the worker experiences on the working environment have left on him. According to Eren (2001), job satisfaction is the achievement or the belief related to the success achieved by the individual.), The most reliable criterion measuring the attitude of a person to his work is the degree of satisfaction he receives from his work.

2.2. Burnout

The most widely accepted definition of the concept of burnout today is the definition made by Maslach et al. According to this, burnout; It is a syndrome in which individuals feel exhausted from the emotional direction, desensitized to the people they work with, and reduced in the sense of personal competence. (Gurbuz, 2008).

Freudenberger (1974) describes burnout as "a condition of failure, wear and tear, overloading, loss of power and energy, or exhaustion of demands in the ending individual's internal resources" (Arı, Bal, 140).

2.2.1. Emotional Exhaustion

Emotional exhaustion is defined as the total exhaustion of emotional resources, which causes someone to feel deprived of energy to start a new day (Baysal, 1995, 25).

2.2.2. Desensitization

Desensitization is defined as the display of attitudes and behaviors deprived of emotion while the employee is engaged in a rigid, indifferent attitude towards the person they face during the day (Kocak, 2009, 75).

2.2.3. Personal Success

Personal success is defined as an individual's negative evaluation of himself / herself, his / her sense of inadequacy with regard to the work he / she is doing and his / her lack of personal accomplishment (Sanlı, 2006, 13).

2.3. Business-Family-Life Conflict

The work that deals with the work-family-life conflict first came into the literature through the study of role theory by Kahn, Wolfe, Quinn, Snoek and Rosenthal. According to Kahn and others, the role conflict is that adjusting the individual to a role makes it difficult to adapt to another role. As the tension created on the employee by the incompatibility of the role adopted as the necessity of work and family life increases, the work-family life balance of the

employee is deteriorated and the life of work-family life conflict is expected (Akt, Efeoglu, 2006, 10).

3. Results

SPSS 22 program was used for the analysis of the obtained data. OneWay ANOVA analysis was used to compare the data of the Maslach Burnout Scale with respect to the normal burnout total burnout dimension while Kruskal Wallis H analysis was used to compare the subscales of the Minnesota Job Satisfaction Scale with the data on the other subscales, while comparing the data on the subscales of the scales according to the demographic information of the participants.

Participants' internal sense, external satisfaction and general job satisfaction did not differ statistically according to age groups, education levels, marital status, occupational seniority, monthly income levels.

Participants' levels of emotional exhaustion and total burnout were low, the levels of depersonalization were very low, and personal feelings of failure were high.

Participants' burnout levels and total burnout levels in all sub dimensions do not differ statistically according to age groups, educational status, marital status and monthly income levels.

Table 1 Comparison of Burnout Levels by Participants' Vocational Seniority

Sub dimensions	Vocational seniority	N	X	Ss	F/x ²	P
Emotional exhaustion	1 yıldan az	3	,11	,192	7,423 ^{x2}	,191
	1-3 yıl	19	,87	,922		
	4-6 yıl	16	,76	,626		
	7-9 yıl	13	,88	,608		
	10-12 yıl	11	,92	,851		
	13+ yıl	38	1,20	,996		
Desensitization	1 yıldan az	3	,00	,000	15,003 ^{x2}	,010
	1-3 yıl	19	,33	,384		
	4-6 yıl	16	,66	,494		
	7-9 yıl	13	,68	,691		
	10-12 yıl	11	,55	,710		
	13+ yıl	38	1,03	,990		
Personal failure feeling	1 yıldan az	3	1,71	1,583	7,519 ^{x2}	,185
	1-3 yıl	19	3,02	,982		
	4-6 yıl	16	2,48	,856		

	7-9 yıl	13	2,87	,744		
	10-12 yıl	11	2,81	,909		
	13+ yıl	38	2,58	,904		
Total burnout	1 yıldan az	3	,67	,593	2,369 ^F	,045
	1-3 yıl	19	1,53	,528		
	4-6 yıl	16	1,37	,398		
	7-9 yıl	13	1,56	,363		
	10-12 yıl	11	1,52	,367		
	13+ yıl	38	1,66	,649		

The levels of burnout in the emotional exhaustion and personal failure sense subscales were not statistically significant ($p > 0,05$), whereas the levels of depression and total burnout were statistically significant ($p > 0,05$) compared to the participants' occupational seniority. The difference in the difference subtest of insensitivity is due to the fact that the burnout level of the participants with vocational seniority of 4-6 years and 13+ years was higher than the burnout level of the participants with less than 1 year of vocational training and 1-3 years. The difference in the total burnout level is due to the fact that the burnout level of participants with occupational seniority 1-3 years, 4-6 years, 7-9 years, 10-12 years, and 13+ years was higher than those with less than one year of occupational seniority.

4. Result

In business life, the job satisfaction of the employees must be high and the level of burnout must be low. This becomes even more important if these two concepts are thought to affect the work-family conflict level. It has been seen that service drivers who are student transporters have high internal, external and general job satisfaction. In this case, it can be considered that the working hours are prominent, the customer population is homogenous in age and small, it is the effect of living a lot of traffic jam compared to taxi and minibus drivers. All of these provide a low level of work-family conflict for the student drivers.

It is noteworthy that the emotional exhaustion and total burnout levels of the participants were low and the level of depersonalization was very low, but the feeling of personal failure was high. In this case, it can be considered that the only thing that the service drivers do is the fact that there is no product-result relation in their work and that there is no promotion status in their work.

Öğrenci Taşımacılığı Yapan Servis Şoförlerinin İş-Aile Çatışması Üzerine Etkileri Düzce İli Örneği

Geniş Özet

1. Giriş

1.1. Araştırmanın Önemi ve Kapsamı

Milli Eğitim Bakanlığı 2016 resmi rakamlarına göre Türkiye' de, 17 milyon 588 bin 958 öğrenci örgün eğitime devam etmektedir. Ülke nüfusunun yaklaşık %22' si her gün eğitim almak için yollara düşmektedir. Özellikle 2000'li yıllardan sonra Türk eğitim sistemi taşımalı eğitim sistemine geçmiş ve okula yakın ikamet etmeyen öğrenciler servisler ile okullara taşınmaya başlanmıştır. Bu durum, "öğrenci servis taşımacılığı" olarak adlandırılan bir sektörü ortaya çıkarmıştır. Elbette bu sektörün baş aktörleri, servis şoförleridir.

Şüphesiz insanlar sadece para kazanmak ve temel ihtiyaçlarını gidermek için çalışmazlar; faaliyet gösterdikleri organizasyonlarda birtakım sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarını doyurmanın yanında; uygun çalışma koşulları ile motive olmayı da beklerler.

Literatürde genellikle iş-aile çatışması ve iş doyumunu konuları ayrı ayrı ele alınırken; bu araştırmada her iki alan birlikte değerlendirilmeye çalışılmış ve birbirlerini etkileme düzeyleri incelenmiştir. Bunun yanında bu çalışmayı farklı kılan olgu ise öğrenci taşımacılığı yapan okul servis şoförleri için böylesine bir çalışmanın henüz yapılmamış olmasıdır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, öğrenci taşımacılığı yapan servis şoförlerindeki bazı sosyo-demografik değişkenlerin iş doyumunu ve tükenmişlik düzeyleri üzerindeki etkisi inceleme konusu yapılarak "Düzce ilindeki öğrenci taşımacılığı yapan servis şoförlerinin iş doyum düzeylerinin iş-aile çatışması üzerine etkilerini" incelemeyi amaçlanmaktadır.

1.3. Araştırmanın Yöntemi

Nicel ölçüm araçlarının kullanıldığı çalışmada, elde edilen sonuçlar SPSS istatistik programı ile değerlendirilerek; çalışanların yaşadığı iş-aile çatışması ve iş doyumunu arasındaki ilişkiler ortaya çıkartılmıştır.

Veri toplama araçları örnekleme oluşturan öğrenci taşımacılığı yapan servis şoförlerine Minnesota iş doyum anketi, Maslach tükenmişlik anketi ve demografik bilgi sorularından oluşan toplam 47 soruluk bir anket uygulanmıştır.

2. İş Doyumu, Tükenmişlik ve İş-Aile Yaşam Çatışması

2.1. İş Doyumu

İş doyumuna getirilen tanımlara bakıldığında; Mercer (1997)' in aktardığına göre 1935 yılında Hoppock'un yaptığı tanımlama genel kaniya göre başlangıç tanımı kabul edilmiştir. Hoppock bu tanımda iş doyumunu, "çalışanın bireysel olarak işine verdiği duygusal tepki olarak ifade etmiştir" (Taştan ve Tiryaki, 2008). Erdoğan' a göre (2008) iş doyumunu, iş görenin iş

ortamına dair deneyimlerinin onun üzerinde bıraktığı olumlu etkilerdir. Eren'e göre (2001) iş doyumunu, bireyin çabası sonucu elde ettiği başarıya da buna ilişkin inancıdır. Çelik'e göre (1987), bir insanın işine olan tutumunu ölçen en güvenilir ölçüt, işinden aldığı doyumun derecesidir.

2.2.Tükenmişlik

Tükenmişlik kavramının günümüzde kabul gören en yaygın tanımı Maslach ve arkadaşları tarafından yapılan "yaygın olarak insanlarla yüz yüze çalışılan mesleklerde bireylerin, duygusal yönden kendilerini tükenmiş hissetmeleri, işleri gereği karşılaştıkları insanlara karşı duyarsızlaşmaları ve kişisel başarı/yeterlilik duygularında azalma şeklinde görülen bir sendrom" tanımındır (Gürbüz, 2008).

Freudenberger (1974) tükenmişliği, "başarısız olma, yıpranma, aşırı yüklenme sonucu, güç ve enerji kaybı veya karşılanamayan istekler sonucu bireyin iç kaynaklarında tükenme durumu" olarak tanımlamaktadır (Arı, Bal, 140).

2.2.1.Duygusal Tükenme

Duygusal tükenme, duygusal kaynakların tamamen tüketilmesi olarak tanımlanırken bu durum kişinin yeni bir güne başlayacak enerjiden kendisini yoksun hissetmesine sebep olmaktadır(Baysal, 1995, 25).

2.2.2.Duyarsızlaşma

Duyarsızlaşma, çalışan bireylerin işi gereği gün içerisinde yüz yüze geldiği kişilere karşı katı, ilgisiz tutum içine girmesi ile karşısındaki bireylerle çalışırken duygudan yoksun tutum ve davranışlar sergilemesi şeklinde tanımlanmaktadır (Koçak, 2009, 75).

2.2.3.Kişisel Başarı

Kişisel başarı, bireyin kendisi ile ilgili olumsuz değerlendirme yapması, yaptığı ve yapacağı işlerle ilgili olarak yetersizlik duygusu içine girmesi ve kişisel başarı eksikliği hissi olarak tanımlanmaktadır (Şanlı, 2006, 13).

2.3.İş-Aile-Yaşam Çatışması

İş-aile-yaşam çatışmasını ele alan çalışmalar ilk defa Kahn, Wolfe, Quinn, Snoek ve Rosenthal tarafından rol kuramı üzerine yapılan çalışma ile literatüre girmiştir. Kahn ve diğerlerine göre, rol çatışması, bireyin bir role uyum sağlamasının bir diğer role uyum sağlamasını zorlaştırması durumudur. İş ve aile yaşamının gereği olarak benimsenen rollerin uyumsuzluk göstermesinin çalışan üzerinde yarattığı gerilim arttıkça, çalışanın iş-aile yaşam dengesinin bozulması, iş-aile yaşam çatışması yaşaması beklenir (Akt, Efeoğlu, 2006, 10).

3.Bulgular

Elde edilen verilerin analizi için SPSS 22 programı kullanılmıştır. Katılımcıların demografik bilgilerine göre ölçüklerin alt boyutlarına ilişkin verileri karşılaştırırken, Maslach

Tükenmişlik Ölçeğinin normal dağılım gösteren toplam tükenmişlik boyutuna ilişkin verileri karşılaştırmak için OneWay ANOVA analizi kullanılırken, diğer alt boyutlarına ilişkin veriler ile Minnesota İş Doyum Ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin karşılaştırma yaparken Kruskal Wallis H analizi kullanılmıştır.

Katılımcıların yaş gruplarına, eğitim düzeylerine, medeni durumlarına, mesleki kıdemlerine, aylık gelir düzeylerine göre içsel duyumu, dışsal doyum ve genel iş doyumunun istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir.

Katılımcıların duygusal tükenme ve toplam tükenmişlik düzeylerinin düşük düzeyde olduğu, duyarsızlaşma düzeyinin çok düşük düzeyde olduğu ve kişisel başarısızlık hissinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Katılımcıların tüm alt boyutlardaki tükenmişlik düzeyleri ve toplam tükenmişlik düzeyleri yaş gruplarına, eğitim durumlarına, medeni durumlarına ve aylık gelir düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır.

Tablo 1 Katılımcıların Mesleki Kıdemlerine Göre Tükenmişlik Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt boyutlar	Mesleki kıdemler	N	X	Ss	F/x ²	P
Duygusal tükenme	1 yıldan az	3	,11	,192	7,423 ^{x2}	,191
	1-3 yıl	19	,87	,922		
	4-6 yıl	16	,76	,626		
	7-9 yıl	13	,88	,608		
	10-12 yıl	11	,92	,851		
	13+ yıl	38	1,20	,996		
Duyarsızlaşma	1 yıldan az	3	,00	,000	15,003 ^{x2}	,010
	1-3 yıl	19	,33	,384		
	4-6 yıl	16	,66	,494		
	7-9 yıl	13	,68	,691		
	10-12 yıl	11	,55	,710		
	13+ yıl	38	1,03	,990		
Kişisel başarısızlık hissi	1 yıldan az	3	1,71	1,583	7,519 ^{x2}	,185
	1-3 yıl	19	3,02	,982		
	4-6 yıl	16	2,48	,856		
	7-9 yıl	13	2,87	,744		
	10-12 yıl	11	2,81	,909		
	13+ yıl	38	2,58	,904		
Toplam tükenmişlik	1 yıldan az	3	,67	,593	2,369 ^F	,045
	1-3 yıl	19	1,53	,528		

	4-6 yıl	16	1,37	,398		
	7-9 yıl	13	1,56	,363		
	10-12 yıl	11	1,52	,367		
	13+ yıl	38	1,66	,649		

Duygusal tükenme ve kişisel başarısızlık hissi alt boyutlarımdaki tükenmişlik düzeyleri katılımcıların mesleki kıdemlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmazken ($p>0,05$), duyarsızlaşma ve toplam tükenmişlik düzeyleri katılımcıların mesleki kıdemlerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($p>0,05$). Farklılık bulunan duyarsızlaşma alt boyutundaki farklılık, mesleki kıdemi 4-6 yıl olan ve 13+ yıl olan katılımcıların tükenmişlik düzeyinin mesleki kıdemi 1 yıldan az ve 1-3 yıl olan katılımcıların tükenmişlik düzeyinden yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Toplam tükenmişlik düzeyindeki farklılık, mesleki kıdemi 1-3 yıl, 4-6 yıl, 7-9 yıl, 10-12 yıl ve 13+ yıl olan katılımcıların tükenmişlik düzeyinin mesleki kıdemi 1 yılda az olan katılımcılardan yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

4.Sonuç

İş yaşamında, çalışanların iş doyumunun yüksek, tükenmişlik düzeyinin düşük olması gerekmektedir. Üstelik bu iki kavramın kişinin iş-aile çatışma düzeyini etkileyeceği düşünülrse daha da önemli hale gelmektedir. Yapılan araştırmada öğrenci taşımacılığı yapan servis şoförlerinin içsel, dışsal ve genel iş doyumları yüksek olduğu görülmüştür. Bu durumda çalışma saatlerinin belirgin olması, müşteri popülasyonunun yaş olarak homojen olması ve küçük olması, taksi ve dolmuş şoförlerine nazaran trafik keşmekeşini çok yaşamamasının etkiliği olduğu düşünülebilir. Bütün bunlar öğrenci taşımacılığı yapan servis şoförlerinin iş-aile çatışma düzeylerinin düşük olmasını sağlamaktadır.

Araştırmada katılımcıların duygusal tükenme ve toplam tükenmişlik düzeylerinin düşük, duyarsızlaşma düzeyinin çok düşük düzeyde olduğu görülmesine karşılık kişisel başarısızlık hissini yüksek düzeyde olduğu dikkat çekmektedir. Bu duruma servis şoförlerinin yaptığı işin tek düzeliğinin, işlerinde ürün-sonuç ilişkisinin olmayışının ve işlerinde herhangi bir terfi durumlarının olmamasının etkili olduğu düşünülebilir.

References

Arı Guler Saglam, Bal, Emine Cınar. (2008). The Concept of Burnout: The Importance of Individuals and Organizations, Celal Bayar University FEB Journal, 15, 1, pp. 131-148, Manisa.

Baysal, Asuman. (1995). Factors Affecting Occupational Exhaustion in High School and Balanced School Teachers, Unpublished Doctorate Thesis, Department of Educational Sciences, Dokuz Eylül University Social Sciences Institute, Izmir.

Celik, V. (1987). Job Satisfaction of Technical Teachers and their Effect on Separation from Teaching, M.Sc. Thesis, Institute of Social Sciences, Ankara University, Ankara.

Efeoglu, İ.E. (2006). Effects of Work-Family Life Conflict on Work Stress, Job Satisfaction and Organizational Commitment: A Research in Pharmaceutical Sector,

Unpublished Doctorate Thesis, Cukurova University Social Sciences Institute, Department of Business Administration, Adana.

Erdogan,G.(2008). Education and School Administration, Istanbul: Alfa Publications.

Eren, E., (2001). Organizational Behavior and Management Psychology, İstanbul: Beta Yayınevi.

Gurbuz, Zehra. (2008). Analysis of Job Satisfaction Levels and Vocational Burnout Levels of Pre-School Teachers in Kars, Unpublished Master's Thesis, Istanbul: Marmara University Institute of Educational Sciences Educational Sciences Department of Early Childhood Education Teacher Science.

Sanlı, Savas. (2006). Investigation of Job Satisfaction and Burnout Levels of Police Officers in Adana in terms of Some Variables, Unpublished Master Thesis. Cukurova University Institute of Social Sciences, ss. 13, Adana.

Tastan,M.;Tiryaki,E.(2008).Comparison of Job Satisfaction Levels of Private and State Primary School Teachers, Education and Science, 33, 147, 54-70.

Identity Discussions in International Relations: Turkey – Albania Relations through Bilateral Images

Ramazan İZOL¹, Fatih Fuat TUNCER²

Turkey and Albania's common historical past is a determining factor in their bilateral relations. This common past is also utilized as a source of their identity construction. This common past is not an objective, scientific or absolute phenomenon; it is rather a constructed tool which can change due to tensions and detente in policies.

Learned perceptions and prejudices are based on the separation between we and they and they play an important role in bilateral relations. This study assumes that there is a strong relation between both countries' Europeanisation/Westernisation processes and discourses of the other. This study is also based on the argument that mutual perceptions can effect foreign policy. Thus in this study we offer a comparative analyzes of the foreign policies and discourses of the other in Turkey and Albania through a constructivist lens.

Keywords: Turkey, Albania, Social Constructivism, we, the other, Foreign Policy, Balkans.

JEL Codes: F51, F52, N44, N40.

Uluslararası İlişkilerde Kimlik Tartışmaları: Karşılıklı İmgeler Üzerinden Türkiye-Arnavutluk İlişkileri

İkili ilişkilerinin oluşturulmasında ortak tarihi geçmişlerinin bir etken olduğu belirgin olan Arnavutluk ve Türkiye, kimlik aidiyetlerinin kurgulanmasında sahip oldukları ortak geçmişi bir kaynak olarak kullanmaktadır. Bu ortak geçmişin bilimsel, objektif ve sabit bir olgu değil tam aksine devletlerin siyasi yumuşama ve gerilimlerine bağlı olarak değişkenlik gösteren bir araç olarak kullanıldığı görülmektedir. Türkiye'nin Soğuk Savaş sonrası dönemde ve özellikle son on beş yılda bölge politikasına yönelik tarihi referanslarla süslenmiş bir söylem geliştirdiği görülmektedir. Türkiye'nin özellikle Ahmet Davutoğlu döneminde belirginleşen bu söyleminin Arnavutluk tarafından şüphe ile karşılandığı ve “Yeni Osmanlıcılık” tartışmalarını

¹ Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, ramazanizol@akdeniz.edu.tr

² Doktor, Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı, fftuncer@gmail.com

alevlendirdiği birçok yazar tarafından tartışılmaktadır.³ Her iki ülkenin de bugün Batı'ya entegre oldukları ve bölgede NATO müttefiki oldukları da göz önüne alınırsa geçmişten gelen referansların günümüz uluslararası ilişkilerini etkileyebilmesi dikkat çekicidir. Bu çalışma da farklı Avrupalılaştırma/Batılılaştırma tanımları ve araştırma boyutlarından hariç olarak; iki ülkenin birbirlerine yönelik tutumlarının ve Balkanlar'a dair geleneksel politikalarının ve karar alma süreçlerinin bu Avrupalılaştırma/Batılılaştırma serüvenine uygun olarak değişim geçirip geçirmediğini incelemeye çalışacaktır.

Öğrenilmiş yargı ve algılamaların büyük ölçüde *biz* ve *öteki* ayrımına dayandığı ve karşılıklı ilişkileri şekillendirdiği söylenebilir. Bu çalışma ise Türkiye ve Arnavutluk'un Avrupalılaştırma/Batılılaştırma süreci ile *ötekilik* söylemleri arasında güçlü bir ilişki olduğu ve karşılıklı algıların dış politikayı etkileyebileceği görüşünden hareketle ilgili ülkelerin dış politikalarını ve ötekilik söylemlerini sosyal inşacılık yaklaşımını esas alarak karşılaştırmalı analize tâbi tutmayı amaçlamaktadır. İnşacı yaklaşımı benimseyen teorisyenler, aktörler ile uluslararası çevre arasındaki etkileşim sonucunda ortaya çıkan düşünce ve normların devletlerin çıkarlarına, hareketlerine ve dış politikalarına etki edeceğini söylerler. Ayrıca bu düşünce ve normların devamlı güncellenerek uluslararası sistemin yapısına da etki edebileceğini söylerler. İnşacı teorisyenlere göre yaşadığımız gerçeklik sosyal olarak inşa edilmiştir ve asla "değiştirilemez" değildir. En önemli inşacı teorisyenlerden Alexander Wendt bu inşayı şu şekilde anlatır:

"Konstrüktivistler, kimliklerin ve çıkarların inşası ile ilgilenir ve bu şekilde sistem kuramına ekonomikten ziyade daha sosyolojik bir yaklaşımı benimserler. Bu temelde devletlerin yapısal veya dışsal olarak verili olmadığını ve tarihsel olarak beklenmeden oluşan etkileşimler ile inşa edildiğini savunurlar." (Wendt, 2013: 691)

Wendt'in bu yazdıklarına göre, inşacılığın "ilkçi" ve "değişmez" çözümlenmelere karşı olduğu ve modern-ulusal kimliklerin güncel-tarihsel kültürel dinamikler içinde inşa edildiği anlaşılacaktır. Bu makalede de Arnavutluk-Türkiye ilişkilerindeki "ötekilik" söyleminin inceleneceği noktada Wendt'in yazdıkları daha da önem kazanmaktadır. Yani İnşacılık yaklaşımına göre uluslararası sistemde var olan koşullar değişme bile fikirler ve kimlikler değiştiği zaman sistemin kendisi de değişebilecektir. Bu durum da bize, fikir ve kimliklerin uluslararası sistemi ve dış politika yapım sürecini belirleyebileceğini göstermektedir (Wendt, 1987: 339).

Makalenin bildiri sunumunda "Tarih Yazımı Tartışmaları" ve "Yeni Osmanlılık Tartışmaları" ele alınmıştır. Tarih yazımı tartışmaları, Türkiye'nin, Kosova ve Arnavutluk tarih ders kitaplarındaki Osmanlı aleyhine olan anlatımın değişmesi ve ön yargı içeren yorumların kaldırılması talebi ile başlamış ve bu talebin hem Arnavutluk hem de Kosova'da büyük bir tepki ve tartışma yaratması süreci ile ilgilidir. Yeni Osmanlılık tartışması ise özellikle Soğuk Savaş sonrası dönemde Turgut Özal ile gündeme gelse de (Milliyet Gazetesi, 1991) Ahmet Davutoğlu'nun Balkanlara yönelik kullandığı "Osmanlı'dan sonra çok acılar çektiniz", "biz yeniden birlikteyiz" ve "Arnavutluk ile eski zamanlarımıza döneceğiz" gibi metaforlar içeren söylemi ile tekrar dikkat çekmiş ve çoğu Balkan ülkelerinde olduğu gibi Arnavutluk'ta da Türkiye'nin bölgeye yönelik gizli emelleri olduğu tartışmalarını ortaya çıkarmış ve Türkiye'nin bölgeye yönelik politikaları tartışmaya açılmıştır.⁴ Sonuç olarak,

³ Arnavut entelektüellerinin Makedonya merkezli MAPO dergisi içerisinde özel bir sayı ayırarak "Yeni Osmanlılık Projesi" ana başlığı altında bu durumu tartıştıkları görülmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz: http://www.mapo.al/2012/03/letra-e-editoritradhtia-e-elitave/1_ (Erişim Tarihi: 15.02.2017).

⁴ Bu tepki Arnavutların, Sami Frasheri'nin mezarının iadesini istemesine kadar uzanmıştır. Bu tartışmalar bulgular bölümünde detaylı olarak tartışılacaktır. Arnavutluk'ta konu ile ilgili bir haber için bkz:

Türkiye ve Arnavutluk kimlik inşalarının ve iki ülkedeki öteki söyleminin etkisinin sosyal inşacı yaklaşım bağlamında irdelenmeye çalışıldığı bu çalışmada, Türkiye ve Arnavutluk dış politikalarındaki pratiklerin, hem iki ülkenin birbirlerine yönelik algılarından hem de uluslararası sistemin yapısında ortaya çıkan dönüşüm ve değişimlerden etkilendiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Arnavutluk, Sosyal İnşacılık, Biz, Öteki, Dış İlişkiler, Balkanlar

JEL Codes: F51, F52, N44, N40.

Kaynakça

Ahmad, F. (2014). “Bir kimlik peşindeki Türkiye” İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Anderson, B. (1991).” Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism”, Verso, New York.

Bilmez, B. (2009). “Arnavutluk’ta Osmanlı Tarihi Araştırmaları ve Tarihyazımında Modern Osmanlı”. Tarih ve Toplum, 9: 157-213.

Egro, D. (2013). "Arnavut Milliyetçi doktrininde Osmanlı İmparatorluğu'nun ve Avrupa'nın algılanışı". Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, OTAM(33): 31-41.

Gjekmarkaj, A., “Neo-Ottomanizmi streha e te frustruarve”. <http://www.mapo.al/2012/05/15/agron-gjekmarkaj-neo-otomanizmi-streha-e-te-frustruarve/>. (erişim tarihi: 15.02.2017).

Jazexhi, O. (2011a). “Depicting the Enemy: The Image of the Turk and the Muslim in Albania’s High School Textbooks,”. The Ottoman Legacy and the Balkan Muslim Communities Today, H. Eren (Ed). The Balkans Civilisation Centre, Sarajevo, 59-87.

Milliyet Gazetesi, “Türkiye Balkan Kartını Eline Aldı”, 31.12.1991.

Onuf, N. (1989). “World of Our Making: Rules and Rule in Social Theory and International Relations”, University of South Carolina Press, Columbia.

Wendt, A. (2013). “Ortak Kimlik Oluşumu ve Uluslararası Devlet”, ”, Diri Esra (Ed). Uluslararası İlişkilerde Anahtar Metinler, (çev: E. Erşen). Röle Akademik Yayıncılık, İstanbul, 679-708.

Wendt, A. (1987). “The Agent-Structure Problem in International Relations Theory”, International Organization, 41(3): 335-370.

Sulstarova, E., “Qarkullimi i ‘Orientit’ si Efekt Politik”. <http://www.mapo.al/2012/05/15/enis-sulstarovaqarkullimi->. (erişim tarihi: 15.02.2017).

<http://shqiptarja.com/home/1/turqia-nuk-kthejm-eshtrat-e-sami-frash-rit-thesari-yn-144721.html>, (erişim tarihi 11.01.2017).

“Projekti Neo-Otoman”.<http://www.mapo.al/2012/03/letra-e-editorittradhtia-e-elitave/1>. (erişim tarihi: 15.02.2017).

“Turqia: Nuk kthejmë eshtrat e Sami Frashërit, është thesari”.
<http://shqiptarja.com/home/1/turqia-nuk-kthejm-eshtrat-e-sami-frash-rit-thesari-yn-144721.html>. (erişim tarihi: 11.01.2017).

India-Bangladesh Relations: Policy **Challenges under the Narendra Modi's** and Shiekh Hasina Regime

Md. Nazmul ISLAM¹

Extended Abstract

In everyday conversation about national or international politics, we are seldom able to continue for long without referring to notions like ‘state’ or ‘foreign policy’. From the border side, India and Bangladesh are neighbor’s countries in South Asia. Historically, the relations between India and Bangladesh are friendly for many common reasons for instances common members of SAARC, BIMSTEC, IORA and the Commonwealth even culturally both of the countries considerably each other. Yet, there are so many policy oriented challenges raised particularly under the current Indian Prime Minister Narendra Modi’s neighborhood policy which trigger to the Bangladesh politics. 26th May, 2014 Narendra Modi’s taken the oath as a Prime Minister of India and from that time there are so many questions has raised about the future of IndiaBangladesh relations. This research paper will show the India-Bangladesh relations under the Narendra Modi’s regime where some policies tremendous impact on Bangladeshi internal politics and disturbances the internal political environment of Bangladesh. India has provided strong support to the one party ruled Bangladesh Awami League (BAL) government of Sheikh Hasina since the regime of Narendra Modi’s government. India’s openly support to the secular forces in power in Bangladesh creates division in the political regime of Bangladesh particularly Indian Foreign Secretary Sujata Singh’s 2013 visit in Bangladesh and expressed their support to the Bangladesh Awami League which favour was on show last national elections in Bangladesh where 153 out of 300 parliament members was elected without any contest and most of the elected members were contesting with their same political party. This election was boycotted by the leading opposition party – Bangladesh Nationalist Party (BNP) and main Islamist political party Bangladesh Jamatti Islami (BJI). “The policy challenges argue that when the Bharatiya Janata Party (BJP) and Awami League (AL) regime are in power, India and Bangladesh do not enjoy warm relations and argues the opposite. It contends that dynamics of domestic politics work as major challenges in forging India–Bangladesh relations” (Islam & Kashem, 2016). Additionally, this paper will identify the Indian one party support policy to Bangladesh questioning Indian policymakers’ commitment to ensuring a stable multi-party democracy environment in the Bangladesh. Furthermore, it will investigate that how Indian policy creates a division between Islamist, Nationalist versus Secularist in the political environment of Bangladesh particularly top Islamist leader hanged by the government on the name controversial war crime tribunal. Moreover, this paper will try to find out the India interfere in Bangladesh has led to and strengthened existing anti-Indian sentiment amongst the populace of Bangladesh. Finally, this research also identifies what kind

¹ Corresponding Author: PhD Researcher, Department of Political Science and Public Administration (English), Faculty of Political Science, Ankara Yildirim Beyazit University (AYBU), Ankara, Turkey, nazmulraihan42du@gmail.com, 165206409@ybu.edu.tr

of policy can develop the further strengthen the bilateral relations between India and Bangladesh.

1. Introduction

The relations between Bangladesh and India are important and have a strong historic basis. The prospects for these relations to grow in strength are indeed enormous if they are pursued for mutual benefit and with mutual respect. The geographical proximity, cultural affinity and shared history should form the parameters of India-Bangladesh relations.

The challenges that confront policy makers, as well as the general public, are mostly due to negative legacies that may have their roots in the colonial past, where both countries people were victims of the divide and rule policies of the Colonialists. This has created a sense of fear and distrust. There are forces in both of the societies who have played, and continue to play, on this fear psychosis to perpetuate mutual suspicion and thereby keep both countries people apart. It is therefore imperative that both countries work together to lay a new foundation on which to build strong, broad-based, durable and cooperative ties, free from the thinking of the past, and generate greater trust amongst both countries people. In short, the need of the time is a changed mindset (Zia, 2016).

The first step in that direction is to sit down and address all of outstanding issues and seek mutually acceptable solutions through free and open discussions. The major issues that agitate the public mind in Bangladesh are the sharing of the waters of our common rivers, killing of unarmed people in the border areas and the resolutions of the boundary issues (one of the legacies of our colonised past). Both countries must, at the same time, take into account the security concerns on both sides of the border and ensure that none shall be allowed to use of territories against the interest of the other. Seeking solutions to these burning questions has to be a matter of top priority. In today's post-ideological world, countries and governments are able to position themselves between what may appear to be conflicting goals without having to squander any of their perceived and real national interests. In any event, foreign policies and cross-border relations cannot remain static; they need to be dynamic. Given the historical and geopolitical realities, there is no reason why India and Bangladesh cannot adapt to these realities in achieving their common goals. These goals can best be achieved if pursued in a transparent manner and for mutual gains. One also needs to focus on winning public confidence for the sake of sustainability and, importantly, pursue these goals in an atmosphere of mutual respect. The test of dynamism of a foreign policy and its success lies in its ability to resolve outstanding issues and irritants, not in keeping them alive. Unlike the issues that affect India's relations with some of its other neighbours, the issues that involve Bangladesh are solvable. It is important to realise that any positive and mutually beneficial outcome to the issues that currently impact on good neighbourly ties between Bangladesh and India can only generate favourable public opinion on both sides. The one thing that is needed most is genuine political will and an abiding interest in having a durable relationship and friendship based on transparency, mutual benefit and mutual respect. This is the overarching, and the underlining, factor (Zia, 2016).

2. Objectives of the Study

The main objectives of the research is to find the major policy challenges raised during the regime of Bharatiya Janata Party (BJP) under the rule of Narendra Modi and Bangladesh Awami League (BAL) rule under Sheikh Hasina on the basis of India and Bangladesh relations.

Furthermore, there are some specific objectives will be studied, examined, investigated and empirically researched such as-

- To find out the historical relations between India and Bangladesh which impacts the current bilateral relations between two countries
- This study will shows the recent domestic politics of Bangladesh and its impact on India-Bangladesh relations
- This study will identify the current Bangladeshi Prime Minister Sheikh Hasina's positive policy approach towards India make greater partition in the internal politics of Bangladesh
- Finally, this study will discusses and recommends the India-Bangladesh relations should to be confined for mutual benefit and with mutual respect.

3. Research Question

The research question of this study will be-

1. Is Indian current policy towards Bangladesh hegemonic or cooperative for promoting democracy, enhancing people to people contact and to resolve the problems and make greater trust among the Bangladeshi people?

4. Methodology and Strategy of the Research

The methodology is the functional action strategy to carry out the study in the light of the theoretical framework and guiding research question it is followed by a set of pre-specified procedures. This study is followed following strategy.

4.1 Main Method:

There are three possibilities for any study. It can have all qualitative data, it can have all quantitative data, or it can combine-both types in any proportions. This study is basically based on a mixed method. It is a combination of quantitative and qualitative methods but mostly prone to the qualitative method from the research analysis of previous literatures review, theoretical discussion and empirical description on India-Bangladesh relations during the period of Narendra Modi, BJP regime in India and Shiekh Hasina, BAL ruling period in Bangladesh.

4.1.1 Secondary Data:

Secondary data is used for the reanalysis of previously collected and analyzed data. There are clear advantages to working with an existing body of data, including cost, time and working with making difficult populations accessible (Punch, 1998, pp: 243). In order to collect secondary materials this study used many journals, library and relevant websites information and sources.

5. Conclusion

Current Bangladesh foreign policy highlights that there are independent variables in three domains such as personal, unit/national level, and external environment and they act in a complementary and interactive manner. It is possible to look at different parts and stages of Sheikh Hasina's India policy by employing variables at different levels. For example, the initial decision to foster closer ties with New Delhi was based on Hasina's own personal preference. Subsequently, the practice of that policy was modified by constraints put up by domestic and regional/international variables. Therefore, it is arguable that for a complete account of foreign policy one should not provide a partial analysis, but rather that appropriate variables should be identified to explain different parts of a country's foreign policy (Chakma, 2012, p: 24). Although there is another factor for hindering the India-Bangladesh relation which is China for example some scholars argue that Bangladesh-India relations will not be completed until or unless one looks at the recent developments in China-Bangladesh ties and its impact on India. Additionally, consolidated China-Bangladesh ties made compulsion to India to deepen her relations with Bangladesh as well. In fact, the location of Bangladesh is geo-strategically important and can be a hub between South Asia and Southeast Asia, which needs to be utilised for the shared regional prosperity by both New Delhi and Beijing. The bottom-line is that the issues discussed above, need to be properly explored and harnessed for the greater interests of the people of both India and Bangladesh (Kashem, 2016, p: 24).

Keywords: India-Bangladesh Relations, Bangladesh Awami League (BAL), Bharatiyo Janata Party (BJP), Indian Neighborhood Policy, Internal Politics of Bangladesh

JEL Codes: F50, F51, F52 & F54

References

- Agarwal, N. & Islam, Md. S. (2015). Indo-Bangla Relations: Searching for New Frontiers, The Daily Sun, 3 October.
- Akmal. H. (1989). The Bangladesh-India Relations 1972-75: Seeds of Future Discord. In Muzaffar Ahmed and Abul Kalam, eds., Bangladesh Foreign Relations: Changes and Directions. Dhaka: UPL, 1989. pp. 9-19.
- Bhaumik. S. (1996). Insurgent Crossfire: North-East India. New Delhi: Lancer Publishers.
- Chakma, B. (2012). Bangladesh-India Relations: Sheikh Hasina's India-positive Policy Approach. S. Rajaratnam School of International Studies Singapore, 12 November 2012. P: 1-41.
- Chatto, W., Sisson, R. & Rose. L. E. (1990). War and Session: Pakistan, India, and the Creation of Bangladesh. Berkeley: University of California Press.
- Chakma. B. (2009). 'South Asia's Realist Fascination and the Alternatives,' Contemporary Security Policy, vol. 30, no. 3 December, p. 404
- Farooq, S. (2011). Bangladesh-India Relations: Security Perspectives, Dhaka: Academic Press and Publishers Limited.
- Gupta. B. S. (1983). 'The Indian Doctrine,' India Today, 31 August 1983.

- Hossain. I. (1984). Bangladesh-India Relations: Issues and Problems, in Emajuddin Ahmed, ed., Foreign Policy of Bangladesh: A Small State's Imperative. Dhaka: UPL, 1984. pp. 34-51.
- Hagerty, D. T. (1991). 'India's Regional Security Doctrine,' Asian Survey, vol. vol. 31, no. 4 April. pp. 351-363.
- Hossain. S. (1998). 'Bangladesh-India Relations: The Ganges Water Sharing Treaty and Beyond,' Asian Affairs, vol. 25, no. 3, pp. 131-150
- Indian Express (2007). 'Bangla destroyed two Indian militant camps on its soil: BSF,' The Indian Express, 6 December 2007.
- Islam, M. N. (2017). Changing Foreign Policy of Bangladesh: Evaluation from the Different Political Regime. Perspective English Magazine. P: 1-10. ISSN 2409-6067
- Jackson, R. (1975). South Asian Crisis: India, Pakistan, and Bangladesh. London
- Kashem. A. (2016). Recent Issues in Bangladesh-India Relations: A Bangladeshi Perspective. Space and Culture, India 2016, 4:1. DOI: 10.20896/saci.v4i1.195
- Kodikara, S. (1984). Strategic Factors in Interstate Relations in South Asia. New Delhi: Heritage Publishers.
- Kavic, L. J. (1967). India's Quest for Security: Defence Policies, 1947-1965. Los Angeles: University of California Press.
- Partha S. G. (2012). Changing Frontiers: Making Deep Sense of India-Bangladesh Relations, South Asia Research, vol. 31, no. 3, pp. 195-211.
- Punch K. F, 1998, Introduction to Social Research- Quantitative and Qualitative Approaches, Sage Publications, London, pp.-243
- Rashid, H. U. (2010). Bangladesh Foreign Policy: Realities, Priorities and Challenges. Dhaka: Academic Press and Publishers Library, revised edition. p. 89
- The Daily Star. (2011). '10-Truck Arms Haul: Trial begins with deposition of 3 witnesses,' The Daily Star, 30 November 2011.
- The Hindu. (2011). 'India-Bangladesh Ties Is a Model for South Asia,' Interview with Dr. Gowher Rizvi, The Hindu, 6 September 2011.
- The Hindu (June 8, 2015). Editorial: Modi's Day in Dhaka. The Hindu, June 8, 2015. Retrieved on May 8, 2016 from: <http://www.thehindu.com/opinion/editorial/modis-day-in-dhaka/article7291974.ece>
- Times of India (June 7, 2015). Now, India Gets to Tug at China's 'String of Pearls'. Times of India, Retrieved on May11, 2016 from: <http://timesofindia.indiatimes.com/india/Now-India-gets-to-tug-at-Chinas-string-of-pearls/articleshow/47570510.cms>
- Wright. D. (2007). Bangladesh and the BJP,' South Asia: Journal of South Asian Studies, vol. 25, no. 3, pp. 381-393.
- Zia, B.K. MP. (2012). Bangladesh-India Relations, Challenges and Prospects. Strategic Analysis, 36:5, 720-722, DOI: 10.1080/09700161.2012.712368

A Study on Civil Society Organization in Industrial Product Design

Çisem ERCÖMART¹

Extended Abstract

1. Introduction

Designers also have social responsibilities because the nature of the design is a problem solving activity. Design in civil society organization that we can call perform these responsibilities with design thinking is the use of design thinking to remove problems in social issues. The use of design thinking to solve social affairs has a important power, especially for developing countries. In order to be able to produce effective solutions by using this power, it is necessary to supporting the design with state policies and work with different stakeholders such as civil society organizations, professional organizations, development agencies.

The UK Design Council's studies which performed with the state and public sector has enabled the design industry to take part in both public and civil social organization. Therefore, it will be appropriate to try to answer the questions under what circumstances did industrial design be shaped within the social structure, what these conditions gave rise to a viewpoint about the profession, what is the role of civil society organization and design policies in defining the roles and responsibilities of the design profession in society recognition by addressing the work of the UK Design Council. This institution, which is unique in England and directs the policies on this subject, acts in a network also by considering the social role of design. In this direction, the study aims to establish a relationship between civil society organization and design through projects in which partnerships that will provide social benefits in civil society are realized and to explore the role that vocational organization can assume in this relation network. In line with this purpose, the UK Design Council focuses on the existing projects and stakeholders involved in this process and aims to prepare a substructure in behalf of civil society organization in the field of design for Turkey.

2. Organization in Civil Society and Place and Social Role of Design in Civil Society Organization

Civil society in the broadest sense is defined as any kind of collective social activity carried out by individuals or groups (Dunkerley and Fudge, 2004:237). Kuçuradi, on the other hand, defines organizations in civil society as organizations that seek to meet a need or a group of needs identified by a specific place and time based on knowledge, serves as a non-profit-made service, thus participating in the management of the public (1998:69). With the support of the organizing in civil society has realized to solve social problems, we can see that the design, which is a problem solving process in its nature, is not far from being related to this field. It is important here that design is not only considered as a pure product solution, but also living conditions should be improved and that the idea of design should be engrain in the whole society.

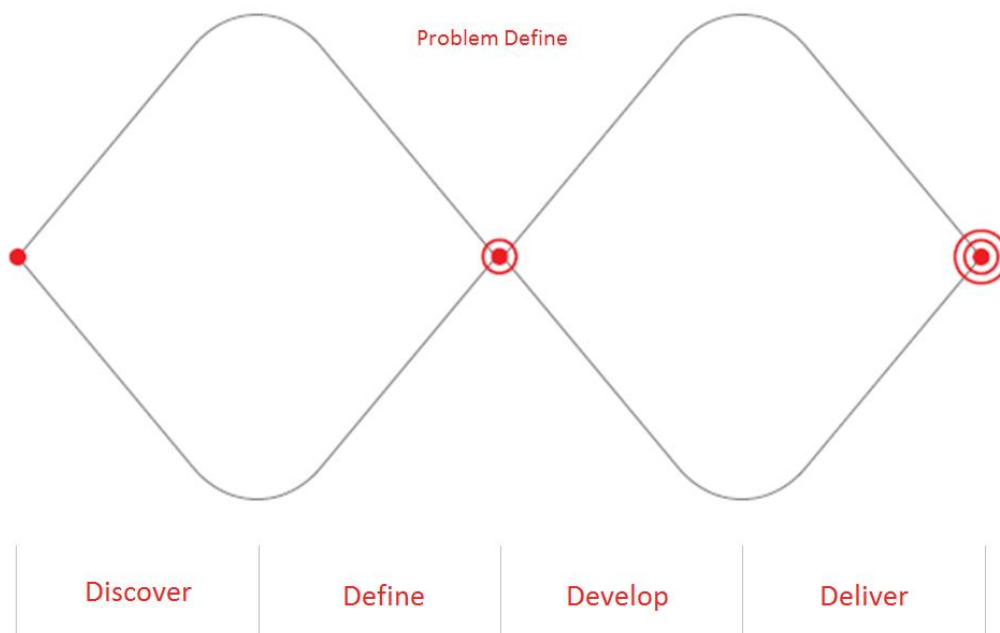
¹ Arş. Gör., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, cisem.ercomart@bilecik.edu.tr

In civil society organization, design can be defined as an act of sensitivity to the environment of the designer and change it for a good purpose, desire to make others aware. Socially useful designs began to be discussed at the end of the 1960s, and as the number of organizations working on this field increased since the early 2000s, the social role of design has also begun to draw attention. In the aftermath of this, it has come into prominence in government policies and joint studies with NGOs and public institutions have begun to be carried out. The studies undertaken by the UK Design Council has ensured that design takes place in both public and civil social organization. Programs such as Design Academy and Independence Matters led by the Council have created a new perspective on this issue.

3. UK Design Council and Its Studies on Civil Society Organization

The 'Design Council', that established in 1944 as the 'Industrial Design Council' in order to assist the restructuring of the British industry, aims to create a better world through design. The studies of Council places design at the center of creating value by supporting innovation, improving the built environment and addressing complex social issues. In 2008 as a result of research Council has done in its own field, Council has revealed a double diamond model which describe social design methodology.

Figure1: Design Council Double Diamond Model

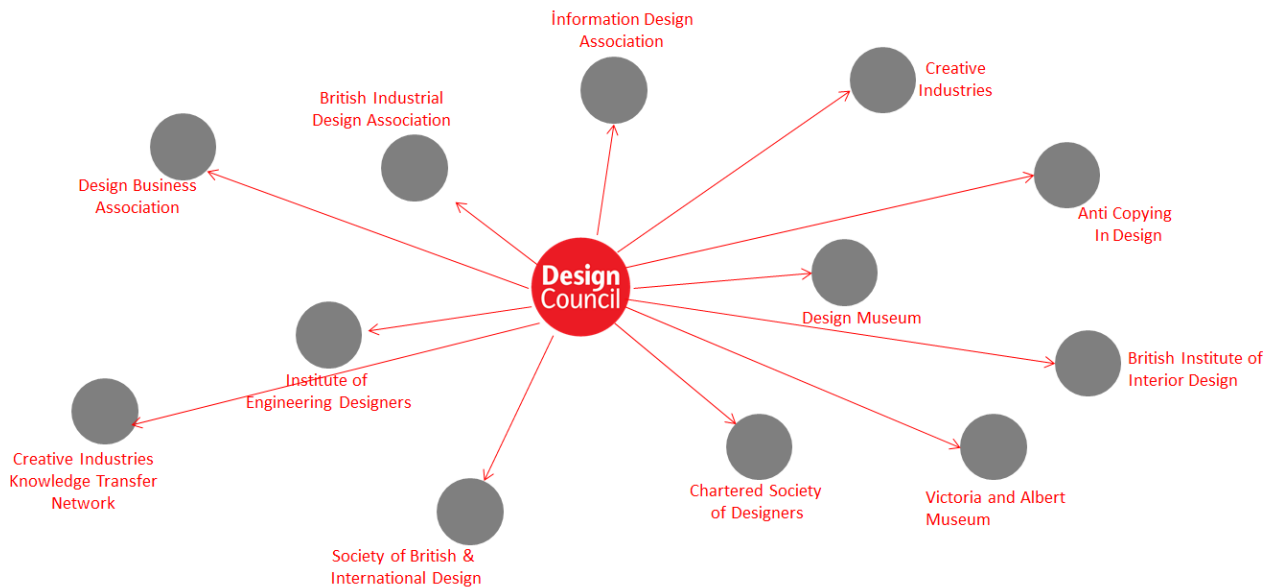

Source: Design Council

The UK Design Council collaborates with non-governmental organizations from both the design and the different disciplines to carry out some programs to raise awareness in the community and to promote living conditions by spreading design ideas throughout the community.

3.1. Programs conducted by the UK Design Council

Figure2: Design Council’s Stakeholders

Design Academy; is a training program designed by Design Council to gain competitive advantage in the sector until design students enter into business life. Every year the Council is shaped the education module around the problems of real life that it is working on. For 2015-2016, this theme is "Design for Care" that will be continued for the next 3 to 5 years for people who is elderly and in need of care.

Design for the Public Sector; is a multifaceted program that strives to better manage the process by increasing knowledge and capacity to apply basis strategic design capabilities to the problems in this sector.

Independence Matters; unlike product development, aims the service innovation for older adults. It consists of 7 programs, named Casserole, League of Meals, Gusto, Room for Tea 5.The Amazings, 6.Meet 2 Eat, 7.The After Work Club.

4. Activities of Design-Related Institutions in Turkey for Civil Society Organization

In Turkey, Educational institutions have been the first institutional structures that are related to industrial design. Over time, different institutions emerged in varied fields like independent initiatives of designers, professional promotion with state support, professional organization and cooperation with industry. ETMK, founded in 1988, is the only professional organization working in the field of industrial design in Turkey. It aims to create design awareness through open exhibitions, organized and supported competitions, published books and catalogs, panels and educational studies, until today. The ETMK-Platform, which was created with the aim of announcing the its design activities, the establishment of the Turkish Design Advisory Council, Turkey Industrial Design Inventory study, Industrial Design Promotion Agency, the establishment of the Industrial Design Virtual Museum are an important developments in this regard. Activities like Civil Society Workshops with the support of the Civil Society Development Center, Design Workshop for Bodily and Mental Disabilities with

Çankaya Municipality, Good Design Bus Workshop also contributes to bringing the social role of design to the forefront.

The Turkish Design Advisory Council, which was established in 2009, consists of senior officials of public institutions and organizations and civil society organizations. ETMK is a council where different design disciplines such as Graphic Designers Professional Association, Fashion Designers Association are represented. Despite the Turkish Design Advisory Council is in cooperation with ETMK and other non-governmental organizations, this union is not yet in the point of using design thinking against social affairs. However, the presence of non-governmental organizations amongst stakeholders has an important potential to include the design in the civil society organization process.

Independent, non-profit design offices bringing change to the world by combining the creativity of non-governmental organizations, state-sponsored organizations and individuals with high social awareness. Despite the fact that ETMK, the Turkish Design Advisory Council or state policies are not supported individually, the formations that have been organized in the field of design such as TAK, Impact HUB Istanbul, Önemsizyoruz.Org, Design Workshop for Good can be regarded as important developments in terms of increasing design awareness and bringing the community together with design.

5. Conclusion

Design is not only about physical forms, it is a process that promotes social interaction. It is a phenomenon that plays an important role in civil society structures that have come to the fore to solve certain issues in society. The general structure of the Design Council and the programs examined show that this institution is trying to increase the design awareness and to promote the idea of design in all areas of the society with a holistic approach. In doing so, it takes into account the social role of design within a network. In Turkey, ETMK and the Turkish Design Advisory Council are more organized and recognized by the designers. The exhibitions and competitions realized, collaborations made with the state and the industry, contributed and benefited in terms of creating design awareness with academic meetings. However, attempts at social problems are not sufficient. In addition, civic formations that have come to fruition in the field of design can be regarded as important developments in terms of increasing design awareness and bringing society together with design.

Keywords: Social Role of Design, Civil Society Organization, Civil Occupational Organization

JEL Codes: O35, O38, O50

Endüstri Ürünleri Tasarımı Alanında Sivil Toplumsal Örgütlenme Üzerine Bir Çalışma

Geniş Özet

1. Giriş

Tasarım doğası gereği bir problem çözme faaliyeti olduğu için tasarımcıların sosyal sorumlulukları da bulunmaktadır. Bu sorumlulukları tasarım düşüncesi ile yerine getirmek olarak adlandırabileceğimiz sivil toplumsal örgütlenmede tasarım, sosyal konulardaki problemleri ortadan kaldırmak için tasarım düşüncesinin kullanılmasıdır. Sosyal meselelerin çözümü için tasarım düşüncesini kullanmak özellikle kalkınmakta olan ülkeler için önemli bir güce sahiptir. Bu gücü kullanarak etkin çözümler üretebilmek için tasarımın devlet politikalarınınca desteklenmesi, sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları, kalkınma ajansları gibi farklı paydaşlarla birlikte çalışması gerekmektedir.

İngiltere Tasarım Konseyi'nin devlet ve kamu sektörü ile birlikte gerçekleştirdiği çalışmalar, tasarım endüstrisinin hem kamu hem de sivil toplumsal örgütlenmede yer edinmesini sağlamıştır. Dolayısıyla endüstriyel tasarım toplumsal yapı içerisinde hangi koşullar altında şekillenmiştir, bu koşullar mesleğe ilişkin nasıl bir bakış açısı doğurmuştur, tasarım mesleğinin toplum tarafından tanınmasında, rol ve sorumluluklarının belirlenmesinde sivil toplumsal örgütlenmenin ve tasarım politikalarının rolü nedir sorularını İngiltere Tasarım Konseyi'nin çalışmalarını ele alarak yanıtlamaya çalışmak yerinde olacaktır. İngiltere' de tek olan ve bu konudaki politikaları yönlendiren bu kurum, bir ağ içerisinde tasarımın sosyal rolünü de dikkate alarak hareket etmektedir. Bu doğrultuda çalışma, sivil toplumda sosyal fayda sağlayacak ortaklıkların gerçekleştiği projeler üzerinden sivil toplumsal örgütlenme ve tasarım arasındaki ilişkiyi kurmayı ve bu ilişki ağında mesleki örgütlenmenin üstlenebileceği rolleri keşfetmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, İngiltere Tasarım Konseyi özelinde var olan projelere ve bu süreçte yer alan paydaşlara odaklanmakta ve Türkiye için tasarım alanında sivil toplumsal örgütlenme adına bir alt yapı oluşturmayı hedeflemektedir.

2. Sivil Toplumda Örgütlenme ve Sivil Toplumsal Örgütlenmede Tasarımın Yeri ve Sosyal Rolü

Sivil toplum en geniş anlamıyla, bireyler ve ya gruplar tarafından gerçekleştirilen her türlü toplu sosyal faaliyet olarak tanımlanmaktadır (Dunkerley and Fudge, 2004:237). Kuçuradi ise, sivil toplumda örgütlenmeyi belirli bir mekân ve zamanda bilgiye dayanılarak teşhis edilen bir ihtiyacı ya da bir ihtiyaçlar demetini karşılamayı amaç edinen, kâr amacı gütmeyen hizmet veren, böylece kamunun yönetimine katılan kuruluşlar olarak tanımlamaktadır (1998:69). Sivil toplumda örgütlenmenin toplumsal sorunları çözmek üzere gerçekleştiği desteği ile birlikte doğası gereği bir problem çözme süreci olan tasarımın bu alan ile ilişkisinin hiçte uzak olmadığını görebiliriz. Burada tasarımın salt ürün çözümü değil, yaşam koşullarının iyileştirilmesi, tasarım düşüncesinin toplumun tamamına aşılması açılarından ele alınması önemlidir.

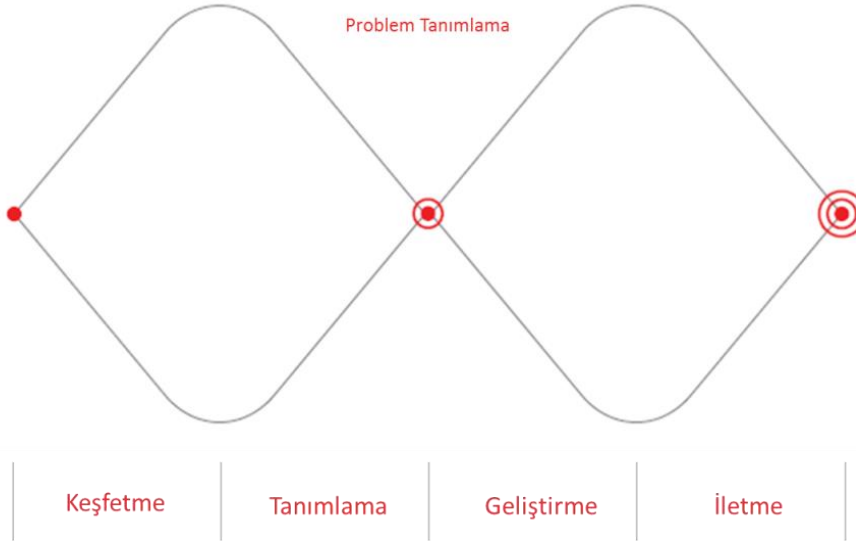
Sivil toplumsal örgütlenmede tasarım, tasarımcının çevresine duyduğu hassasiyet ile onu iyi bir amaç doğrultusunda değiştirme, başkalarına fark ettirme isteğiyle oluşan eylem olarak tanımlanabilir. Sosyal açıdan faydalı tasarımlar 1960' ların sonunda tartışılmaya başlanmış ve 2000'lerin başından itibaren bu alanda çalışan kuruluşların sayısı arttıkça, tasarımın sosyal rolü de dikkat çekmeye başlamıştır. Sonrasında ise devlet politikalarında ön

plana çıkmış ve sivil toplum örgütleri, kamu kurumları gibi kuruluşlarla ortak çalışmalar yürütülmeye başlanmıştır. İngiliz Tasarım Konseyi'nin gerçekleştirdiği çalışmalar ise, tasarımın hem kamu hem de sivil toplumsal örgütlenmede yer edinmesini sağlamıştır. Konseyi'nin önderliğinde gerçekleştirilen Design Academy, Independence Matters gibi programlar bu konuda yeni bir bakış açısı yaratmıştır.

3. İngiltere Tasarım Konseyi ve Sivil Toplumsal Örgütlenmeye Yönelik Çalışmaları

1944 yılında İngiliz endüstrisinin yeniden yapılanmasına yardımcı olmak amacıyla 'Industrial Design Council' adıyla kurulan 'Design Council', tasarım ile daha iyi bir dünya yaratmayı amaçlamaktadır. Konseyin çalışmaları, yenilikleri destekleyerek, yapılı çevreyi geliştirerek ve karmaşık sosyal konuları ele alarak değer yaratmanın merkezine tasarımı yerleştirmektedir. 2008 yılında ise kendi bünyesinde yaptığı araştırmalar sonucunda, sosyal tasarım metodolojisini anlatan çift elmas modelini ortaya çıkarmıştır.

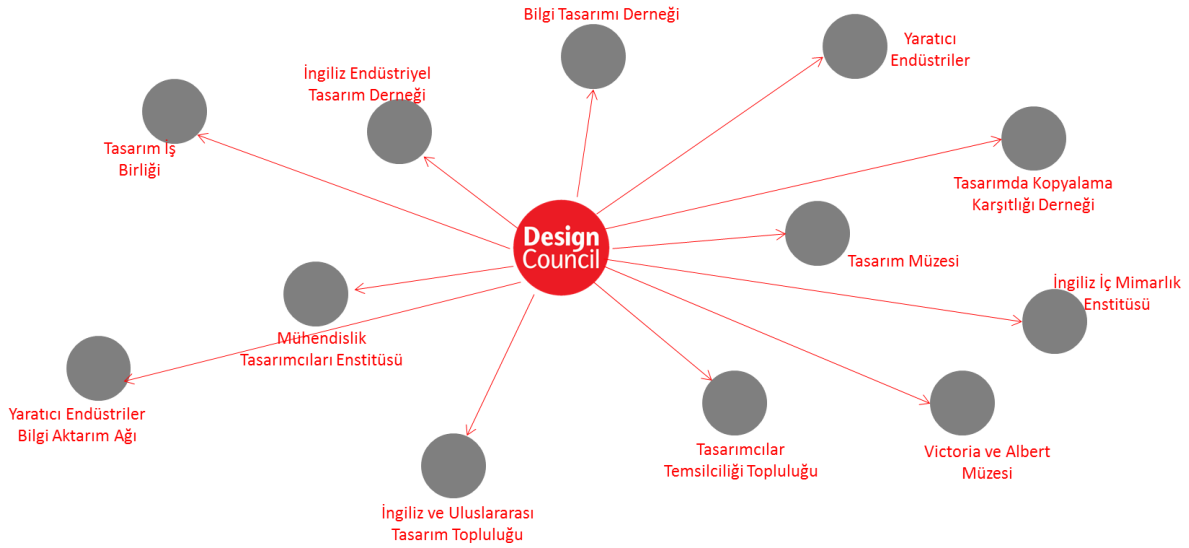
Şekil 1. İngiltere Tasarım Konseyi Çift Elmas Modeli

Kaynak: Design Council

İngiltere Tasarım Konseyi, hem tasarım alanından hem de farklı disiplinlerden sivil toplum örgütleri ile işbirliği yaparak, toplumsal alanda farkındalık yaratmak ve tasarım düşüncesini toplumun geneline yayarak yaşam koşullarını ileriye taşımak için bazı programlar yürütmektedir.

Şekil 2. İngiltere Tasarım Konseyi'nin Paydaşları

3.1.İngiliz Tasarım Konseyinin Yürüttüğü Programlar

Tasarım Akademisi; Design Council tarafından tasarım öğrencilerinin iş hayatına girene kadar sektörde rekabet üstünlüğü kazanması için oluşturulmuş bir eğitim programıdır. Konsey, her yıl eğitim modülünü üzerinde çalıştığı gerçek hayata ait sorunların etrafında şekillendirilmektedir. 2015-2016 için, bu tema yaşlı ve bakıma muhtaç insanlar için önümüzdeki 3 ila 5 yıl boyunca devam ettirilecek “Bakım için Tasarım” dır.

Kamu İçin Tasarım; bu sektör içerisindeki sorunlara temel stratejik tasarım yeteneklerini uygulamak için bilgi ve kapasiteyi artırarak süreci daha iyi yönetmek için çabalayan çok yönlü bir programdır.

Bağımsızlık Konuları; ürün geliştirmenin aksine yaşlı yetişkinler için hizmet inovasyonunu amaçlamaktadır. Casserole, League of Meals, Gusto, Room for Tea 5.The Amazings, 6.Meet 2 Eat, 7.The After Work Club, olarak adlandırılan 7 programdan oluşmaktadır.

4. Türkiye’de Tasarım ile ilgili Kurumların Sivil Toplumsal Örgütlenmeye Yönelik Faaliyetleri

Türkiye’de endüstriyel tasarım ile ilgili varlık gösteren ilk kurumsal yapılar eğitim kurumları olmuştur. Zamanla tasarımcıların bağımsız girişimleri, devlet desteği ile meslek tanıtımı, profesyonel örgütlenme, sanayi ile işbirliği gibi alanlarda farklı kurumlar ortaya çıkmıştır. 1988 yılında kurulan ETMK Türkiye’de endüstriyel tasarım alanında çalışmalar yapan tek mesleki örgüttür. Bugüne kadar açtığı sergiler, düzenlediği ve desteklediği yarışmalar, yayımladığı kitap ve kataloglar, panel ve eğitim çalışmalarlarıyla tasarım farkındalığı yaratmayı amaçlamaktadır. Tasarım faaliyetlerini duyurmak amacıyla oluşturduğu ETMK-Platformu, Türk Tasarım Danışma Konseyi’nin kurulması, Türkiye Endüstriyel Tasarım Envanteri çalışması, Endüstriyel Tasarım Tanıtım Ajansı, Endüstriyel Tasarım Sanal Müzesi

kurulması bu konuda önemli gelişmelerdir. Ayrıca, Sivil Toplum Geliştirme Merkezinin desteğiyle Sivil Toplum Çalıştayları, Çankaya Belediyesi ile Bedensel ve Zihinsel Engelliler için Tasarım Çalıştayı, İyi Tasarım Otobüsü Atölye Çalışması gibi etkinlikler ile de tasarımın sosyal rolünün ön plana çıkarılmasına katkı sağlamaktadır.

2009 yılında kurulan Türk Tasarım Danışma Konseyi ise kamu kurum ve kuruluşları üst düzey yetkilileri ve sivil toplum kuruluşlarından oluşmaktadır. ETMK, Grafik Tasarımcılar Meslek Kuruluşu, Moda Tasarımcıları Derneği gibi farklı tasarım disiplinlerinin temsil edildiği bir konseydir. Türk Tasarım Danışma Konseyi, ETMK ve diğer sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde olmasına rağmen bu birliktelik henüz tasarım düşüncesini sosyal meseleler karşısında kullanma noktasında değildir. Ancak paydaşları arasında sivil toplum kuruluşlarının bulunması tasarımın sivil toplumsal örgütlenme sürecine dâhil edilmesi açısından önemli bir potansiyele sahiptir.

Bağımsız, kâr amacı gütmeyen tasarım ofisleri ise sivil toplum örgütleri, devlet destekli kuruluşlar ve sosyal farkındalığı yüksek bireylerin yaratıcılıklarını birleştirerek dünyaya değişimi getirmektedirler. Türkiye için TAK, Impact HUB İstanbul, Önemsizyoruz.Org, İyilik için Tasarım Atölyesi gibi tasarım alanında meydana gelmiş oluşumlar her ne kadar ETMK, Türk Tasarım Danışma Konseyi ya da devlet politikalarınca birebir desteklenmese de tasarım farkındalığının artırılması ve toplumun tasarımla buluşturulması açısından önemli gelişmeler olarak değerlendirilebilir.

5. Sonuç

Tasarım yalnızca fiziksel biçimler ile ilgili değildir ve sosyal etkileşimi destekleyen bir süreçtir. Toplumda belirli meseleleri çözmek için meydana gelen sivil toplumsal yapılanmalarda önemli rol oynayan bir olgudur. Tasarım Konseyi'nin genel yapısı ve incelenen programlar göstermektedir ki bu kurum bütüncül bir yaklaşım ile tasarım düşüncesini toplumun her alanına nüfus ettirmeye ve tasarım farkındalığını artırmaya çalışmaktadır. Bunu gerçekleştirirken bir ağ içerisinde tasarımın sosyal rolünü de dikkate alarak hareket etmektedir. Türkiye'de ise ETMK ve Türk Tasarım Danışma Konseyi daha çok tasarımcıların haberdar olduğu ve tanıdığı bir örgütlenmedir. Gerçekleştirilen sergi ve yarışmalar, devlet ve sanayiyle yapılan işbirlikleri, akademik toplantılarla tasarım farkındalığı yaratmak açısından katkı ve faydalar sağlamıştır. Ancak toplumsal sorunlara dönük girişimler yeterli düzeyde değildir. Bunun yanında tasarım alanında meydana gelmiş sivil oluşumlar tasarım farkındalığının artırılması ve toplumun tasarımla buluşturulması açısından önemli gelişmeler olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Tasarımın Sosyal Rolü, Sivil Toplumsal Örgütlenme, Sivil Mesleki Örgütlenme

JEL Kodları: O35, O38, O50

References

- Bayraktaroğlu, S., Şatır, S., & Akgün, A. A. (2006). “Sosyal Yenileşim Ve Tasarımın Değişen Rollerini”, *tasarım+ kuram dergisi*, 10(18):36-52.
- Cox, E. (2001). “Community practice issues in the 21st century: Questions and challenges for empowerment-oriented practitioners”, *Journal of Community Practice*, 9(1): 37-55.
- Diamond, L., (1994). “Rethinking Civil Society: Toward Democratic Consolidation”, *Journal of Democracy*, 5(3): 4-17.
- Dunkerley, D., & Fudge, S.(2004). “The Role of Civil Society in European Integration”, *European Societies*, 6(2), 237–254.
- Er, A., (1997). “Development Patterns of Industrial Design in the Third World: A Conceptual Model for Newly Industrialized Countries”, *Journal of Design History*, 10(3): 293-307.
- Er, Ö. & Kaya, Ç. (2008). “Problems or Opportunities?: Overcoming the Mental Barrier for Socially Responsible Design in Turkey”, *The Design Journal*, 11(2): 159-181.
- Hasdoğan, G. (2009). “Türkiye’de Devletin Endüstriyel Tasarıma Yönelik Girişimleri ve Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşunun Bu Girişimlerdeki Rolü”, *Tasarım veya Kriz: 4. Ulusal Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı*. 4:73-190.
- Jégou, F. & Manzini, E. (2008). *Collaborative Organisations And Enabling Solutions Social Innovation And Design For Sustainability*. Milan: Edizioni POLI Design.
- Jonas, W., Morelli, N., & Münch, J. (2009). “Designing a product service system in a social framework: methodological and ethical considerations”, *Undisciplined Proceedings of the Design Research Society Conference*.
- Keane, J. (1993). *Despotizm ve Demokrasi Sivil Toplum ile Devlet Arasındaki Ayrımın Kökenleri ve Gelişimi, Sivil Toplum ve Devlet*, (Çev.) Köker, L., İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Keyman, E. Fuat, (2009). *Avrupa’da ve Türkiye’de Sivil Toplum*, [\(03.05.2016\)](http://www.stgm.org.tr/egitim/docs/Avrupadaveturkiyedesiviltoplum%20%20f%20keyman.doc).
- Kuçuradi, I. (1998). *Üç Sempozyum Sivil Toplum Kuruluşları*, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Manzini, E. (2012). *Emerging Scenario| Small, Open, Local, Connected. Inovação Social E Sustentabilidade: Desenvolvimento Local, Empreendedorismo EDesign Rio da Janeiro*. ed. Bartholo, R., ve Cipolla, C. E-Papers Serviços Editoriais Ltda. s;15-34.
- Marshall, T. H. (1939). “The Recent History of Professionalism in Relation to Social Structure and Social Policy”, *The Canadian Journal of Economics and Political Science* , 5(3): 325-340.
- Marzano, S., (1993). “The Haves and the Havenots”, *Design Review*, 10: 40-45
- Marzano.S., (1998). *Creating Value by Design Thoughts by Stefano Marzano*, V+K Publishing,Blaricum.

Merton, Robert K. (1958) "The Functions Of The Professional Organizations". *The American Journal of Nursing*, 58(1): 50-54.

Morelli, N. (2007). "Social Innovation and New Industrial Contexts: Can Designers" Industrialize" Socially Responsible Solutions", *Design Issues*, 23(4): 3-21.

Shea, A., Drenttel, A., (2012). *Design for Social Change - Strategies for Community-Based Graphic Design*, Princeton Architectural Press, New York.

The Design Council. (2014). *Design in the Public Sector An evaluation of a programme of support for local authority service transformation*, http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/DC_design_in_publicsec_WEB.pdf,(18.04.2016).

The Design Council. (2014). *Community-led Development Routemap*, http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/cld_routemap_rm_FINAL_SCREEN%20VERSION.pdf,(18.04.2016).

The Design Council. (2015). *Design for Care Transforming care for the 21st century*, <https://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/Design%20Council%20Design%20for%20Care%20Vision.pdf>,(18.04.2016).

The Design Council. (2014). *Design Academy*, http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/Design%20Academy%2015-16_Initial%20insights_FINAL.pdf, (18.04.2016).

The Design Council. (2014). *Independence Matters*, http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/Independence%20Matters%20brochure%20final_1.pdf, (18.04.2016).

The Design Council. (2015). *The Design Economy The value of design to the UK*, http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/The%20Design%20Economy%20executive%20summary_0.pdf, (18.04.2016).

The Design Council. (2015). *The role and value of design Working paper: Measuring and defining design*, <https://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/value-design.pdf>, (18.04.2016).

The Design Council. (2016). *User research brief Design Council is looking to hire a User Researcher on a short term contract to work on Design for Europe*, <http://www.designcouncil.org.uk/sites/default/files/asset/document/User%20Reseacher%20DfE.pdf>, (18.04.2016).

Url – 1 <http://etmk.org.tr/tr/anasayfa/> (28.04.2016)

Url – 3 <http://takortak.org/atolye/kadikoy/> (01.05.2016)

Url – 4 <https://hubistanbul.wordpress.com/sosyal-inovasyon/> (01.05.2016)

Url – 5 <http://www.tasarimkonseyi.gov.tr/konsey/mainpage.jsp#home> (18.04.2016)

Url – 6 <http://www.userspots.com/iyilik-icin-tasarim-ux-for-good-atolyesi-ile-bilgi-universitesi-genc-sosyal-girisimcilik-odulunu-aldik/> (01.05.2016)

Url – 7 <http://onemsiyoruz.org/> (28.01.2017)

Adoption Institution in Turkish Law

Özge Tuçe GÖKALP¹

Extended Abstract

I. Introduce

Adoption institution was organized between 305 and 320 of the Turkish Civil Code No. 4271. When the mentioned Articles are examined, it is seen that the Turkish Civil Code makes a dual discrimination and the adoption of children and the adoption of teenagers are connected to different conditions. However, there will be a dual discrimination in terms of adopting people. Because the law has made the adoption by single and the adoption by spouses coexist in different circumstances.

In our work, we will focus on the conditions of the adoption in the Turkish Civil Code, the legal nature, the importance of admission to adoption, the prohibition of marriage, the possibility of abolishing adoption, the results of adoption and especially the inheritance of adoption. Problems that arise when adoption provisions will be included in the light of decisions of the Supreme Court and as a result of this study made, the opinions made will be expressed in the conclusion part.

II. Definition and Conditions

The Institution of Adoption is regulated under Articles 305-320 of Turkish Civil Code (TCC). The institution of adoption is examined under two titles in terms of its conditions: single parent adoption and adoption by both spouses. It is also possible to make a dual distinction in terms of the adoptee. Indeed, the adoption of minors is regulated under Articles 305-312 of TCC while Article 313 deals with the adoption of adults or those under legal disability (Aslanova, 2015). The conditions for adoption are as follows;

- The care for and education of the minor by the adopter at least for one year,
- The adoption must be for the benefit of the minor in any event and must not adversely affect the interests of the other children of the adopter,
- There must be an age difference of 18 years between the adopting person or spouses and the adoptee,
- There must be an age difference of maximum 40 years between the adopter and adoptee,
- A discerning minor must consent to the adoption,
- Except for the provisions under Article 311 and 312 of Turkish Civil Code dated 22/11/2001 and numbered 4721, the natural parents of the minor must give their consent as is stipulated in Article 309 of TCC.
- In the case that the minor is under guardianship, the permission of the guardianship offices stipulated in Article 397 of Turkish Civil Code must be received and the

¹ Yrd.Doç.Dr., Kırklareli Üniversitesi Lüleburgaz MYO, ozge_tuce@hotmail.com

spouses must be married at least for five years or both spouses must be 30 years old or more (<http://www.cocukhizmetleri.gov.tr/uygulamalar/evlat-edinme>, 10.06.2017).

Unmarried persons also can adopt alone. The condition for that is being 30 years of age or over. To adopt jointly, married couples must be at least 30 years of age or (without age requirement) be married for at least 5 years. In addition, according to Turkish Civil Code, one spouse can adopt the child of the other with the condition of being 30 years old or over or being married for 2 years (Aslanova, 2015). Here it should be noticed that single parent adoption is possible for a person who is not entitled to adopt alone because of being married, on the condition that their spouse has a continuous lack of power of discernment or their whereabouts is unknown for at least two years or they are separated for at least 2 years with court decision, and it is proven that joint adoption is not possible in that case and the condition of being 30 years old is met (<http://www.korev.org.tr/sss/on-soruda-evlat-edinme-16.html>, 14.06.2017).

III. Legal Aspect of Adoption

Since the provisions of Turkish Civil Code do not allow for adoption without final court verdict, the institution of adoption is not a family law contract, but a family law institution established with adjudication and it is a decision that creates a constitutive innovation since a previously non-existent legal relation is born (Türkeri, 2007).

IV. Consequences of Adoption

In the case that minors without discerning capacity are adopted together, the names of adopters are written in the parents section of the register. However, in the case of single parent adoption, the names of the child's natural parents are preserved in the register and the name of the adopter is not written (Saleh, 2009). While the adopter can give a new name to the adopted minor, the adoptee is obliged to carry the name of the adopting family in the case of joint adoption. However, if the adoptee is an adult, they can carry the name of the adopters or their natural parents as they wish (Saleh, 2009). There are two types of heirship for the adoptee. While the adoptee can be heir to both the adopters and their natural parents, the adopters cannot be heir to the adoptee (Aslanova, 2015). In order not to harm the rights of the adoptee in the case of adoption, all kinds of relations are established between the adoptee's family tree and the adopter's family tree and the court decision on the adoption enters both registers (Aslanova, 2015).

V. Conclusion

The institution of adoption is an important family law institution that establishes paternity between the adopter and adoptee, provides a home for abandoned children and creates mutual benefit by meeting such need of the childless families. The establishment of this institution with the court decision is also very important for considering the best interests of the adopted minor, because the judge would not approve the adoption request if they do not see any benefit for the child even if the parties wishing to adopt meet the conditions required by law. In the referenced Swiss law, there is the institution of full adoption. In other words, when the adoption procedure is completed, the paternity of the adoptee with their natural parents and relatives is broken (Aslanova, 2015). In Turkey, there is no such situation, and since the paternity of the adoptee with their natural parents and relatives continues, they can be heir to the adoptee.

Keywords: Adoption institution, Turkish Civil Code No. 4271, decisions of the Supreme Court.

JEL Codes: K15

Türk Hukukunda Evlat Edinme

I. Giriş

Evlat Edinme Kurumu, 4271 sayılı Türk Medeni Kanununun 305 ile 320. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Söz konusu maddeler incelendiğinde Türk Medeni Kanunumuzun ikili bir ayırım yaparak, küçüklerin evlat edinilmesi ile erginlerin evlat edinilmesini farklı koşullara bağladığı görülmektedir. Bununla birlikte evlat edinen açısından da ikili bir ayırım söz konusu olacaktır. Çünkü Kanun, tek başına evlat edinme ile eşlerin birlikte evlat edinmesini farklı koşullara tabi tutmuştur.

Çalışmamızda, Türk Medeni Kanunu'nda yer alan evlat edinmenin şartları, hukuki niteliği, evlat edinmede rızanın önemi, evlenme yasağı, evlat edinmenin iptalinin mümkün olup olmadığı, evlat edinmenin sonuçları ve özellikle evlatlığın mirasçılığı üzerinde durulacaktır. Evlat edinme hükümleri uygulandığında ortaya çıkan problemlere Yargıtay kararları ışığında yer verilecek ve yapılan bu çalışma sonucu varılan kanaatler sonuç kısmında ifade edilecektir.

II. Tanım ve Şartları

Evlat Edinme Kurumu Türk Medeni Kanunu'nun 305 ile 320. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Evlat edinme kurumu, şartları açısından iki başlık altında ele alınmaktadır. Bunlar: Tek başına evlat edinme ve eşlerin birlikte evlat edinmesidir. Evlat edinilecek kişi açısından da ikili bir ayırım yapmak mümkündür. Nitekim TMK. m.305-312 arasında küçüklerin evlat edinilmesi düzenlenmişken, 313. madde de erginlerin veya kısıtlıların evlat edinilmesine yer verilmiştir (Aslanova, 2015). Evlat edinmede;

- Küçüğün, evlat edinen tarafından en az bir yıl süreyle bakılmış ve eğitilmiş olması,
- Evlat edinmenin her halde küçüğün yararına bulunması ve evlat edinenin diğer çocuklarının yararlarının, hakkaniyete aykırı bir biçimde zedelenmemesi,
- Evlat edinecek kişi veya eşlerin, evlat edinilenden en az onsekiz yaş büyük olması,
- Evlat edinen ile edinilen arasında en fazla 40 yaş fark olması,
- Ayırt etme gücüne sahip olan küçüğün rızasının alınması,
- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 311 inci ve 312 nci maddelerinde yer alan hükümler hariç, 309 uncu maddesinde belirtilen şekilde küçüğün ana ve babasının rızasının bulunması,
- Küçüğün vesayet altında olması halinde, Türk Medenî Kanununun 397 nci maddesinde öngörülen vesayet dairelerinin izninin alınmış olması ve eşlerin en az beş yıldan beri evli olmaları veya her ikisinin de otuz yaşını doldurmuş

bulunmaları, koşulları aranır.(<http://www.cocukhizmetleri.gov.tr/uygulamalar/evlat-edinme>, 10.06.2017).

Evli olmayanların tek başına evlat edinmeleri mümkündür. Bunun şartı ise 30 yaşını doldurmuş olma kuralıdır. Evli çiftlerin birlikte evlat edinebilmeleri için ise, çiftlerin 30 yaşını doldurmuş olmaları gerekmekte ya da (yaş şartı aranmaksızın) 5 yıldır evli olmaları gerekmektedir. Bununla beraber Türk Medeni Kanunumuza göre eşlerden biri diğerinin çocuğunu da 30 yaşını doldurmuş olmak ya da 2 yıldır evli olmak şartı ile evlat edinebilecektir (Aslanova, 2015). Burada gözden kaçırılmaması gereken husus, evli olduğu için, tek başına evlat edinme hakkı bulunmayan kişinin şayet, eşinin sürekli bir ayırt etme gücü yoksunluğu varsa ya da iki yılı aşkın süredir nerede olduğu bilinmiyorsa veyahut mahkeme kararı ile 2 yılı aşan süredir eşinden fiilen ayrı yaşıyorsa, birlikte evlat edinmenin mümkün olmadığı bu halin ispatlanması durumunda 30 yaş şartının tamamlanması ile tek başına evlat edinme mümkün olacaktır (<http://www.korev.org.tr/sss/on-soruda-evlat-edinme-16.html>, 14.06.2017).

III. Evlat Edinmenin Hukuki Niteliği

Türk Medeni Kanunu hükümleri, kesinleşmiş mahkeme kararı olmadan evlat edinmeye izin vermediği için, evlat edinme müessesesi bir aile hukuku sözleşmesi değil, yargı kararı ile kurulan bir aile hukuku kurumudur ve daha önce mevcut olmayan bir hukuki ilişki doğduğu için de kurucu yenilik doğuran bir karardır (Türkeri, 2007)

IV. Evlat Edinmenin Sonuçları

Ayırt etme gücüne sahip olmayan küçüklerin birlikte evlat edinilmesi durumunda nüfus kayıtlarının anne ve baba hanesine evlat edinilenler yazılır. Ancak tek başına evlat edinme halinde çocuğun öz ailesinin adı nüfus kayıtlarında kalır, tek başına evlat edinilenin adı yazılmaz (Saleh, 2009). Evlat edinen, evlat edinilen küçüğe yeni bir ad verebileceği gibi, birlikte evlat edinme durumunda evlat edinilen, evlat edinen ailenin soyadını taşımakla yükümlüdür. Ancak evlat edinilenin ergin olması halinde, ergin dilerse evlat edinenlerin dilerse öz ailesinin soyadını taşır (Saleh, 2009). Evlat edinilen açısından iki türlü mirasçılık hakkı meydana gelir. Evlat edinilen hem evlat edinenlerin hem de kendi öz ailesinin mirasçısı olurken, evlat edinenler evlat edinilenin mirasçısı olamazlar (Aslanova, 2015). Evlat edinme durumunda evlat edinilenin haklarının zedelenmemesi için evlat edinilenin aile kütüğü ile evlat edinenin aile kütüğü arasında her türlü bağ kurulur ve evlat edinmeye ilişkin mahkeme kararı her iki kütüğe de işlenir (Aslanova, 2015).

V. Sonuç

Evlat edinme müessesesi, evlat edinen ile evlat edinilen arasında soybağı kuran, kimsesi olmayan çocuklara yuva temini sağlayan ve çocuğu olmayan ailelerin de bu ihtiyacını karşılayarak, karşılıklı fayda sağlayan önemli bir aile hukuku kurumudur. Bu kurumun yargı kararı ile kurulması da evlat edinilen küçüğün menfaatlerinin azami safhada göz önünde bulundurulması açısından çok önemlidir. Çünkü evlat edinmek isteyen taraflar, kanunun aradığı şartları taşısa dahi, hakim çocuk açısından bir menfaat görmediği takdirde evlat edinme talebine onay vermeyecektir. Mevzuat hukuk İsviçre’de tam evlat edinme kurumu söz konusudur. Diğer bir deyişle, evlat edinme işlemi gerçekleştiğinde, evlat edinilenin kendi öz ailesi ve

akrabalarıyla soybağı ortadan kalkmaktadır (Aslanova, 2015). Biz de bu durum söz konusu olmamaktadır ve evlat edinilenin kendi öz ailesi ve akrabalarıyla soybağı devam ettiği için, onlar evlat edilene mirasçı olabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Evlat edinme, Türk Medeni Kanunu, Yargıtay kararları.

JEL Kodları: K15

References

Aslanova, K., Medeni Hukuk Dersi –Sorular ve Cevaplar-, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2015.

Aydoğan, M., Çağdaş Hukuki Gelişmeler Işığında Evlat Edinme, Seçkin Yayıncılık, 2006.

Belen, H., Yeni Medeni Kanun Hükümleri Uyarınca Evlat Edinme- Türk- İsviçre- Alman Karşılaştırmalı Hukuk Değerlendirmesiyle, Beta, 2016.

Işık, M., Yeni Türk Medeni Kanun Hükümlerine Göre Evlat Edinme, Seçkin Yayıncılık, 2005.

Kaya, C., Türk Hukuku'nda Evlat Edinme, Beta, 2016.

Özmen, İ., Evlat Edinme Davaları, Ankara 2004.

Ruhi, A. C., Türk Hukukunda Evlat Edinme ve Evlat Edinme İle İlgili Yabancı Mahkeme Kararlarının Türkiye'de Tanınması, Seçkin Yayıncılık, 2004.

Saleh, M. A., Türk Hukukunda Küçüklerin Evlat Edinilmesi, Adalet Yayınevi, 2013.

Türkeri, Ö., Türk Medeni Kanununda Evlat Edinmenin Hukuki Sonuçları, Ankara 2007.

Erişim Tarihleri: 10.06.2017.

(<http://www.cocuk hizmetleri.gov.tr/uygulamalar/evlat-edinme>,

(<http://www.korev.org.tr/sss/on-soruda-evlat-edinme-16.html>,

Concepts of Earth and Methods for Creating Esthetics in the Surface Design by Observing the Nature

Hakan ÇİLOĞLU¹

Extended Abstract

In spite of the systematic movement of the world we live in, in the rich and active life – cycle of life, there are changing appearances based on concepts.

The two most important concepts in the life process of nature are the concepts of beginning – end and existence – absence. Many other concepts such as distance – close, big – small, light – dark, clear – fuzzy, hardness – softness, activity – stasis, scarcity – multiplicity, hot – cold are the concepts that occur in life. Fall of a leaf in the fall, birth of a baby, being an adult, leaving life, transition of water vapor to water and ice, Sunshine clouds and rain and again sunshine by scattering clouds, Increase in light and heat during the day and decrease in sunset, seasons starts and ends, the amount in a light or shadow, as a sea moves away from the shore, its depth increases and the darkness of the color, the transformation of large rocks into stones and crumbling into sand, though they have different effects and appearances, the meaning of life is the same in the life process as it is from the beginning; Their discourse is like different words. In all the concepts that include all these quantities, everything starts and ends with changing views over time. The only thing that can not be tolerated by life composition, which is the adventure of beginning, development and end, where many different tissues are experienced, is time. There is an inevitable situation here. In the formation, development and ending of the line, the increasingly proliferating and ending with the diminishing effect of repetition creates a composition consisting of quantities, which is called time. We can easily observe this in the circular line between the birth of the Sun and the sunset and in the crescent of the Moon in the starting and ending line, which gradually thickens from the point and returns to the same point from the point of view. It is possible to see the life itself in the appearance of sunrise – sunset, growth in leaf, fall in the fall, human birth – death and crescent appearance of the Moon.

Like nature's changing effects and appearances in the process of time, artists present their designs in the direction of emotions and thoughts to their audience with their unique application techniques. Artists create their own worlds and spaces unlike nature in their designs. The artists who observe the nature use their feelings in their compositions for the forms of nature. Just as the music is different from the sounds in the nature... Because the concepts of quantities within emotions are concepts specific to life. It is only a demonstration of a technical achievement that works that do not reflect personal feelings and thoughts, but only a view of nature or life through a good drawing, pencil, watercolor, pastel or many application techniques. The original design direction is weak, not a successful design that advocates personal emotion and thought in the name of art. If we only refer to the artist who best draws what you see, we might think that the caveman was the best people who made the best paintings in the past.

¹ Asist. Prof., Marmara University Faculty of Fine Arts, Istanbul, hakanciloglu@gmail.com

Because they have no advanced knowledge, advanced technology, paper, paper and scrolls, and there is no awareness of today. In the primitive period and in the environment, the rocks have drawn very successful figures. Today, when everything is known, constantly explored and developed, having a superior power of thinking in comparison to the past, we can say that it is no longer artistic to portray only the best from the nature, far from the thought. Just as an instrument plays well and it is not the same person who composes music in a particular style with that instrument... Just copying something is, of course, an important requirement in the learning and development phases. But once the basic learning process is complete, it is now necessary to make unique designs of emotions and thoughts presented with personal compositions and techniques. Because, even if we look at nature, even if we find similar elements, it never seems to repeat itself. No living creature in life is the exact copy of each other, or the day in any season is not the same as the previous year.

The beginning – ending concepts within the time process constitute the composition of every element of life that can be perceived and framed. For this reason, the compositions which are formed by repetition of forms and colors on a surface where start – finish and other concepts can not be felt, do not affect the life adventure of nature, such studies do not give a finished impression. Because in life everything starts and ends.

Three main forms in infinite forms and colors are square, triangle, circle; The three main colors are red, yellow and blue. The square is stable with static structure and active with triangular pointed corners and the circle is a form that is moving and soft. Among these three main forms are the main form square and the square form field includes triangle and circle form. Between the three main colors, red and yellow are hot and blue is cold. Although there are warm colors of red and yellow, life starts with yellow color, ends with red. It is possible to trace this situation in the process between the birth of the sun and the sunset and it is possible to observe in the spring that yellow green is dominant in nature and that leaves turn from green tones and fall in red tones in the autumn. Because red is stable and yellow is an active color.

When we look carefully at each element in the natural world, we can see that it is a wonderfully balanced transition between concepts. Although the peaks of the high mountains in the triangular structure are covered with large rocks, harsh weather conditions and ice, as humiliation turns, soft weather, flatness, water instead of ice, and stones that gradually shrink down to sand. Therefore, we can observe the transition from hardness to softness, just like the shades of shadows in an image. On the other hand, it is possible to see the contrast situations of concepts together. But there are transitions, though not obvious, between these contrasts. The hardness of circular and soft-structured rose flower, the triangular spiky branch, The outer surface of circular cactus plants is covered by sharp triangular spines containing hardness, It rains from a small find when the sky is sunny and Such as laughing while crying.

What emotion and thought message is wanted in a design is not always known by the viewer, but what is important is to establish the correct balance of forms and color relations in the composition formed by considering the concepts in life and to establish integrity in esthetic sense. Thus, high rating likes are achieved. Because people look for the traces of their own life in the movie they watch, the music they listen to, or the picture they look at, and people are eaten by their emotions.

It is possible to apply the concepts of nature in surface designs and works of art with many techniques and present them to the audience. By a simple example; An artist who applies equilibrium and relationships with established forms, colors or techniques in the composition to the effects of softness and appearance difference in the hardness between ice and vapor, which is the same chemical formula, has made a successful design.

The way in which artists design their emotions and thoughts with forms they build, creating the desired aesthetic success and affecting the audience's emotions as "Beautiful", all the elements of nature are carefully observed, explored and thought out, and the concepts of all elements of nature and life are used as methods in compositions.

Keywords: Design, Form, Esthetic, Nature, Concept

Doğa – Kavram İlişkisi ve Doğayı Gözlemleyerek Yüzey Tasarımlarında Estetiği Oluşturmak

Geniş Özet

Yaşadığımız dünyanın sistemli hareket yapısına karşın, hayata dair zengin ve aktifliklerle dolu yaşam sürecinde, kavramlara dayalı her saniyesi değişen görünümler oluşmaktadır.

Doğanın yaşam süreci içinde en önemli iki temel kavram başlangıç – bitiş ve varlık – yokluk kavramlarıdır. Uzak – yakın, büyük – küçük, açık – koyu, net – bulanık, sertlik – yumuşaklık, aktiflik – durağanlık, azlık – çokluk, sıcak – soğuk gibi daha pek çok kavram ise yaşamın içinde oluşan kavramlardır. Bir yaprağın büyüyerek sonbaharda düşmesi, bir bebeğin doğup, yetişkin olup, hayattan ayrılması, suyun buhardan su ve buz hale geçişi, gökyüzünün güneşliken bulutlanıp yağmur yağması ve tekrar bulutların dağılarak güneş açması, bir günün başlangıcı ve bitimi sürecindeki ışık ve ısı miktarının artarak tekrardan azalması, mevsimlerin başlayıp bitmesi, bir ışığın ya da gölgenin kendi içindeki miktarı, bir denizin kıydan uzaklaştıkça derinliğinin artması ve renginin koyulaşması, büyük kayaların parçalanarak taşlara ve ufalanarak kumlara dönüşmesi gibi pek çok olay farklı etki ve görünümde olsa da, doğanın başlangıçtan bitişe olan yaşam süreci içinde anlamları aynı; söylemleri farklı sözler gibidirler. Bütün bu miktarlar içeren kavramların genelinde her şey, zaman süreci içinde görünümü değişerek başlar ve biter. Çünkü pek çok farklı dokular içerse de başlangıç, gelişme ve bitiş serüveninden oluşan yaşam kompozisyonların karşı duramadığı tek şey zamandır. Burada kaçınılmaz olan bir durum vardır. Oluşum, gelişim ve sona erme çizgisi içinde azdan giderek çoğalan ve tekrardan azalan etkiyle son bulan, ya da inceden giderek kalınlaşan çizginin tekrardan incelenerek bitmesinde zaman denilen genel kavram, miktarlardan oluşan bir kompozisyon oluşturur. Bu durumu en kolay Güneşin doğuşu ve batışı arasındaki dairesel çizgide ve Ayın hilal görünümünde noktadan giderek kalınlaşan ve tekrardan aynı noktaya dönen başlangıç ve bitiş çizgisinde gözlemleyebiliriz. Güneşin doğuşu – batışı, yaprağın büyüyüp sonbaharda düşmesi, insanın doğumu – ölümü ve Ayın hilal görünümüne bakıldığında hayatın kendisini görmek mümkündür.

Doğanın zaman süreci içinde değişen etki ve görünümündeki gibi, sanatçılar da duygu ve düşünceleri doğrultusunda yaptıkları tasarımlarını kendilerine özgü uygulama teknikleriyle izleyicilere sunarlar. Sanatçılar tasarımlarında doğadan farklı olarak kendi dünyalarını ve mekanlarını oluştururlar. Doğayı gözlemleyen sanatçılar doğanın formlarına kendi duygularını yükleyerek kompozisyonlarında kullanırlar. Tıpkı müziğin doğadaki seslerden farklı olması gibi... Çünkü duygular içindeki miktarlardan oluşan kavramlar, yaşama özgü kavramlardır.

Kişisel duygu ve düşünceleri yansıtmayan, yalnızca doğadan ya da yaşamın içinden bir görüntünün iyi bir çizim, karakalem, suluboya, pastel ya da pek çok uygulama teknikleriyle yapılmış olduğu çalışmalar, yalnızca teknik bir başarının göstergesi olup, bu tarz çalışmalar oldukça başarılı kişiye özel tekniklerle yapılmış olsalar bile, özgün tasarım yönü zayıf olduğu için, sanat adına kişisel duygu ve düşünceleri savunan başarılı bir tasarım değildir. Eğer yalnızca gördüğünü en iyi şekilde çizenleri sanatçı olarak anmak gerekirse, geçmişte en iyi resim yapanlar mağara devri insanlarıydı diye düşünebiliriz. Çünkü onlar hiçbir gelişmiş bilginin, ileri teknolojinin, kağıdın, kalemin ve karşılarında figürün ve günümüz farkındalığının olmadığı ilkel bir dönemde ve ortamda kayalara oldukça başarılı figürler çizmişlerdir. Her şeyin bilindir, sürekli araştırılıp geliştirilir olduğu, geçmişe göre üstün bir düşünme gücüne sahip olduğu günümüzde, düşünsellikten uzak, yalnızca doğadan görünümü en iyi şekilde resmetmek artık sanatçılık değildir diyebiliriz. Bir enstrümanı iyi düzeyde çalan ile o enstrümanla kendine özgü bir üslupta müzik besteleyenin aynı olmadığı gibi... Bir şeyi yalnızca taklit ya da kopya etmek, tabii ki öğrenme ve geliştirme aşamalarında önemli bir gerekliliktir. Fakat temel öğrenme süreci tamamlandıktan sonra, artık duygu ve düşüncelerin kişisel kompozisyon ve tekniklerle sunulduğu özgün tasarımların yapılması gerekir. Çünkü doğaya bakıldığında benzer unsurlara rastlansa bile, asla kendini tekrar etmediği görülür. Yaşamdaki hiçbir canlı birbirinin tam kopyası değildir ya da hiçbir mevsimde yaşanmış gün, bir önceki yıl gibi aynı yaşanmaz.

Zaman süreci içindeki başlangıç – bitiş kavramları, boyutları algılanabilen ve çerçevesi çizilebilen yaşamın her unsurunun kompozisyonunu oluşturur. Bu nedenle başlangıç – bitiş ve diğer kavramların hissedilmediği bir yüzeyde form ve renklerin tekrarıyla oluşturulmuş kompozisyonlar, doğanın yaşam serüveni etkisini vermediği için, bu tarz çalışmalar bitmiş izlenimi de vermezler. Çünkü hayatta her şey başlar ve biter.

Sonsuz formlar ve renkler içinde üç ana form kare, üçgen, daire; üç ana renk ise kırmızı, sarı ve mavidir. Kare durağan yapısıyla kararlı, üçgen sivri köşeleriyle aktif, daire ise hareketli ve yumuşaklık hissi veren formdur. Bu üç ana form arasında ana form karedir ve alan olarak üçgen ve daire formunu kapsar. Üç ana renkten kırmızı ve sarı sıcak, mavi ise soğukluk hissi verir. Kırmızı ve sarı sıcak renkler olmasına karşın, hayat sarı renk ile başlar, kırmızı ile biter. Bu durumu en kolay güneşin doğuşu ve batışı arasındaki süreçte ve ilkbaharda genelde doğada sarının hakim olduğu ve yaprakların sarı yeşil tonlardan yeşile dönerek, sonbaharda kırmızı tonlarıyla dökülüşünde izlemek mümkündür. Çünkü kırmızı durağan, sarı ise aktif bir renktir.

Doğadaki her bir unsura dikkatle bakıldığında kavramlar arasında müthiş dengeli bir geçiş olduğunu görebiliriz. Üçgen yapıdaki yüksek dağların zirveleri büyük kayalar, sert hava koşulları ve buzlarla kaplıyken, aşağılara inildikçe yumuşak hava koşulları, düzlükler, buz yerine su ve kum haline kadar giderek küçülen taşları; dolayısıyla sertlikten yumuşaklığa geçişi tıpkı bir resimdeki gölgelendirmenin giderek açılan tonları gibi düşünebiliriz. Diğer yandan kavramların zıtlık durumlarını birlikte görmek mümkündür. Fakat bu zıtlıklar arasında belirgin olmasa da, geçişler bulunmaktadır. Dairesel ve yumuşaklık hissi veren dokusuyla gülün sertlik içeren üçgen dikenli dalı, dairesel kaktüs bitkilerinin dış yüzeyinin sertlik içeren sivri üçgen dikenlerle kaplı olması, gökyüzü güneşliyken küçük bir buluttan yağmur yağması ve ağlarken gülmek gibi zıtlık içeren durumlar örnek gösterilebilir.

Bir tasarımda hangi duygu ve düşünce mesajının verilmek istendiği, izleyici tarafından her zaman net bilinemesi de, önemli olan, yaşamdaki kavramları düşünerek oluşturulan kompozisyon içinde formların ve renk ilişkilerindeki dengelerin doğru kurulması ve estetik açıdan bütünlüğün oluşturulmasıdır. Böylece yüksek beğenilere ulaşılmış olur. Çünkü insanlar,

izlediği film, dinlediği müzik ya da baktığı bir resimde kendi yaşamından izler arar ve insanlar duygularına yenilirler.

Yüzey tasarımları ve sanat yapıtlarında doğanın kavramlarını pek çok teknikle uygulamak ve izleyicilere sunmak mümkündür. En basit bir örnekle; kimyasal formülü aynı olan buz ve buhar arasındaki sertlik – yumuşaklık ve görünüm farklılığı etkilerini kompozisyon içinde denge ve ilişkileri kurulmuş formlar, renkler ya da tekniklerle uygulayan bir sanatçı başarılı bir tasarım yapmış olur.

Sanatçıların duygu ve düşüncelerini yüklediği formlarla yaptığı tasarımlarda, istenen estetik başarıyı oluşturmanın ve izleyicinin duygularını etkileyerek “Güzel” olarak nitelendirmesini sağlamanın yolu, doğanın tüm unsurlarının dikkatle gözlemlenip, araştırılıp düşünülerek, doğanın ve yaşamın tüm unsurlarındaki kavramların kompozisyonlarda yöntem olarak kullanılmasıyla mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Form, Estetik, Doğa, Kavram

References

Çiloğlu, H. (1999) “*Görsel Anlatım Dili*”, Ev Tekstili, Ev Tekstilcileri Derneği Yayınları, Y.,6, S., 23, İstanbul, Aralık 1999

Çiloğlu, H. (2000) “*Halı Sanatımızın Yüzey Tasarımı Olarak Değerlendirilmesi*”, Öneri, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları, S., 13, Y., 6, C., 3, İstanbul, Ocak, 2000

Çiloğlu, H. (2000) “*Yüzey Tasarımlarında Formlar ve Kavramlar İlişkisi*”, Öneri, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları, S., 13, Y., 6, C., 3, İstanbul, Ocak, 2000

Çiloğlu, H. (2007) “*15. Yüzyıl Hayvan Figürlü Türk Halılarından Bir Örneğin Yüzeysel Tasarım Olarak Görsel Anlatım Dilinin Kavramsal Özeklikleri*”, I. Uluslararası Türk El Dokumaları Kongresi, 01 – 02 Kasım 2007, S.Ü. Selçuklu Araştırmaları Merkezi Başkanlığı Yayınları, Konya

Çiloğlu, H. (2011) “*Yüzeysel Tasarım Olgusu ve Türk Halıları*” III. Uluslararası Türk El Dokumaları (Tekstil) Kongresi ve Gelenekli Sanatlar Kongresi / Sanat Etkinlikleri, 30 – 31 Mayıs 2011, S.Ü. Selçuklu Araştırmaları Merkezi Başkanlığı Yayınları, Konya

Tunalı, İ. (1989) Estetik, Remzi Kitapevi Yayınları, İstanbul

Tunalı, İ. (1989) Felsefenin Işığında Modern Resim, Remzi Kitapevi Yayınları, İstanbul

Problem of Capitalization in Written Speech of Turkish Students Studying Russian Language

Zulfiya ŞAHİN¹

Extended Abstract

1. Introduction

Modern foreign language teaching primarily focuses on teaching a speech-language. In this tendency, teaching Russian as a Foreign Language is no exception. Orientation to teaching of speech is associated with modern requirements for foreign language teaching, among which the prior requirement is to provide communication in any forms: oral or written. Several years ago the priority in teaching Russian as a Foreign Language was given to the oral form of speech, today the written expression begins to return the positions held once, and the reason of it is the re-evaluation of writing in the process of teaching foreign language. At present, writing and written speech are not only important means of communication, but also the main reserves for improving the effectiveness of learning process itself.

In foreign language teaching, process of teaching writing involves three main steps: mastering the graphic system, mastering the spelling system of the language, and partly as a result of the two previous skills, mastering the recording mechanism. Modern methodology of teaching Russian as a Foreign Language only pays attention to two components of teaching writing: graphics and recording. The spelling system of the Russian language falls outside the teaching methodology. The aim of the report is to draw attention to the spelling system of the Russian language in the process of teaching Russian as a Foreign Language, precisely, to the problem of capitalization in written speech of Turkish students studying the Russian language.

2. Problem of Capitalization

The dictionary of linguistic terms gives the following definition of the term *spelling* as following: "a system of rules that establishes the uniform ways of conveying speech to the letter" (Akhmanova, 1966: 294). Any system of rules assumes both conformity and deviation of the given system. Deviations of the system of spelling rules are, in fact, spelling mistakes. Studies show that foreigners are less likely to do spelling mistakes typical for Russian students (An, 2012: 34), which is primarily due to the different mechanism of written activity among native speakers and foreigners. Native speakers of the Russian language in the process of writing correlate the phonetic form of a word with the graphic one and spelling errors mainly appear at the time of inconsistency between phonetic and graphic forms. Writing process of the foreigners' bases more on memorizing of graphic form of the word and less on the correlation of phonetic and graphic forms, this is the reason why foreigners make different types of spelling mistakes. No matter how well the foreigners memorize the graphic form of Russian words, they

¹ Assist. Prof. Dr., Ankara University, Turkey, sahinz@ankara.edu.tr

make spelling mistakes, and it should be noted that the nature of these errors is very diverse and that the speakers of different languages make different spelling mistakes in Russian.

The report is devoted to the problem of capitalization in written speech of Turkish students studying Russian as a Foreign Language. The observation of students' written works in Russian has shown the general tendency to capitalize the letters more often than the indicated orthographic rules in Russian. The search for the methods to minimize the number of errors associated with the problem of using capital letter, and the desire to understand the nature of the tendency to capitalize led to a comparative analysis of spelling rules in Russian and Turkish.

The observation of the grammar books has shown that in Turkish, as well as in Russian, capital letter is used in syntactic, morphological and ideographic functions. Analysis of the syntactic level did not reveal any significant differences in use of a capital letter, which cannot be said about morphological and ideographic levels. Among the most significant differences in the morphological level, is the category of proper noun and capitalization rules associated with this category. According to the grammar guide of the Turkish Linguistic Society, the scope of the category of the proper noun in Turkish language is much wider than in the Russian language (TDK, 20.03.2017). In relation to the problem of capitalization this feature is regarded as a more frequent use of capital letters in written speech. At the same time, it should be noted that the ideographic function of capital letters in Turkish is also wider than in Russian. The listed features of the Turkish language partly explain the tendency of Turkish students to capitalize letters in Russian written speech, as a result of interference with spelling norms of Turkish into the studied Russian, however it would be wrong to limit the nature of these errors only with the influence of the native language.

The research has shown that the interference with the Turkish spelling rules is not the only reason for incorrect use of capital letters by Turkish students. The standard of abbreviation, as well as the use of capital and small letters in compound names of holidays, awards and institutions are "unstable parts of the spelling system of the Russian language" (Dunev, 2007: 38). For example, the abbreviations such as MSU, RSPU, RAS, which can be encountered in the early stages of Russian language learning, create a precedent of confusion in choosing the right version, and "motivate" the writing of all words in the full name of these institutions in capital letters. The diverse and non-standard use of capital letters in written sources compiled by native speakers of Russian also creates a "false idea of the use of capital and small letters" among foreigners (Dunev, 2007: 38). Becoming extremely popular in recent years, the method of deliberately-non-standardized use of capital letters for advertising purposes also negatively affects the formation of stable and strict orthographic norms among foreign students studying Russian.

3. Conclusion

It can be concluded that the tendency towards frequent capitalization of words that occurs among Turkish-speaking students studying Russian is partly the consequence of the interference with the Turkish spelling norms. Comparative analysis of capitalization rules has shown a more frequent use of the capital letter on the morphological and ideographic levels of the Turkish language. Among others and no less important and influencing tendency to capitalization moments is instability of spelling rules of capitalization in the Russian language, especially in the parts of the compound names of holidays, awards and institutions.

Proceeding from the foregoing, in order to prevent possible errors related to "Capitalization", in the process of teaching Russian as a Foreign Language to a Turkish-

speaking audience, it is recommended that teachers present materials on the topic on a comparative basis with emphasis on spelling rules of compound names of holidays, awards and institutions.

Keywords: Capital Letters, Capitalization, Russian as a Foreign Language

JEL Codes: Z00, Z13

Проблема Капитализации В Письменной Речи Турецких Студентов, Изучающих Русский Язык.

Зульфия ШАХИН²

1. Введение

Современное обучение иностранному языку ориентировано, прежде всего, на обучение речи языка. В этой тенденции преподавание русского как иностранного не является исключением. Ориентация на обучение речи связана с современными требованиями к изучению иностранного языка, среди которых главным является обеспечение коммуникации в любой ее форме: устной или письменной. И если еще несколько лет назад приоритет в системе РКИ отдавался устной форме речи, то сегодня письменное выражение начинает возвращать сданные некогда позиции, и связано это, в первую очередь, с переоценкой письма в самом процессе обучения иностранному языку. В настоящее время письмо и письменная речь это не только важное средство обеспечения коммуникации, но и один из главных резервов повышения эффективности самого процесса обучения.

В преподавании иностранного языка обучение письму предполагает три основных этапа: овладение графической системой, овладение орфографической системой языка, и отчасти как результат двух предыдущих навыков овладение механизмом записи. Однако в современной методике РКИ уделяется внимание только двум компонентам формирования письменных навыков у учащихся: графике и записи, орфографическая же система русского языка остается вне методики преподавания. Целью доклада является привлечение внимания к орфографической системе русского языка, а именно, к проблеме капитализации в письменной речи турецких студентов, изучающих русский язык.

2. Проблема капитализации

Словарь лингвистических терминов дает следующее определение термину *орфография* – «система правил, устанавливающая единообразные способы передачи речи на письме» (Ахманова, 1966: 294). Любая система правил предполагает как соответствие, так и расхождение с данной системой. Отхождения от системы правил по

² Канд. фил. наук, и.о. доцента Анкарского университета, Турция, sahinz@ankara.edu.tr

сути дела и являются орфографическими ошибками. Исследования показывают, что у иностранцев реже встречаются характерные для русских учащихся орфографические ошибки (Ань, 2012: 34), связано это в первую очередь с разным механизмом письменной деятельности среди носителей языка и инофонов. Так, например, носитель русского языка, в первую очередь, соотносит фонетическую форму с графической, и именно в момент несоответствия появляются орфографические ошибки, иностранцы же в процессе изучения языка, не только соотносят фонетическую форму с графической, но и крепко фиксируют в памяти графическое выражение. Однако, как бы хорошо инофоны не запомнили написание русских слов, они допускают орфографические ошибки, и следует заметить, что природа этих ошибок очень разнообразна и, что носители разных языков, допускают разные ошибки в письменной речи на русском языке.

Данное исследование посвящено орфографическим ошибкам у турецких студентов, связанным с использованием заглавной и строчной букв. Многолетнее опытное наблюдение и анализ тестов позволяют говорить, что именно проблема капитализации является «сложным моментом» в письменной речи тюркоговорящих студентов. Поиски способов минимизировать количество ошибок связанных с проблемой использования прописной буквы и желание понять природу тенденции турецких учащихся к частому использованию заглавной буквы привели к сравнительному анализу орфографических правил капитализации в русском и турецком языках.

Обзор грамматических справочников двух языков показал, что в турецком языке, также как и в русском, заглавная буква используется для реализации синтаксической, морфологической и идеографической функций. Анализ синтаксического уровня не выявил существенных различий в использовании прописной буквы, чего нельзя сказать о морфологическом и идеографическом уровнях. Среди наиболее существенных различий морфологического уровня можно выделить категорию имени собственного и связанного с ней правила капитализации. Согласно грамматическому справочнику Турецкого лингвистического общества рамки категории имени собственного в турецком языке несколько шире, чем в русском языке (ТДК, 20.03.2017). Эта особенность по отношению к проблеме капитализации реализуется как более частое использование прописной буквы в письменной речи. Одновременно следует заметить, что и идеографическая функция заглавных букв в турецком встречается гораздо чаще, чем в русском. Перечисленные особенности турецкого языка отчасти объясняют тенденцию студентов к капитализации в письменной речи на русском языке, как следствие интерференции орфографических норм турецкого в изучаемый русский, однако было бы неправильным ограничивать природу этих ошибок только влиянием родного языка.

В основе ошибок, связанных с неправильным использованием прописной буквы турецкими студентами, лежит не только интерференция орфографических правил турецкого языка. Стандарт аббревиации, а также использование прописных и строчных в составных названиях праздников, наград и учреждений являются «нестабильными участками орфографической системы русского языка» (Дунев, 2007: 38). Так, например, встречающиеся уже на ранних этапах обучения русскому языку аббревиатуры МГУ, РГПУ, РАН и др. создают прецедент замешательства в выборе правильного варианта и «мотивируют» написание всех слов в полном названии этих учреждений с заглавной буквы. Разнящееся и ненормативное использование заглавных букв в составленных носителями русского языка письменных источниках также создает «ложное представления об употреблении заглавной и строчной букв» (Дунев, 2007: 38) у инофонов. Ставший крайне популярным в последнее время метод умышлено-

ненормированного использования заглавных букв в рекламных целях также отрицательно влияет на формирование устойчивых и строгих орфографических норм у инофонов.

3. Вывод

Таким образом, можно сделать вывод, что встречающаяся у изучающих русский язык тюркоговорящих студентов тенденция к частой капитализации слов, отчасти является следствием интерференции норм турецкого языка. Сравнительный анализ нормативных правил капитализации показал более частое употребление заглавной буквы на морфологическом и идеографическом уровнях турецкого языка. Среди других, не менее важных и влияющих на тенденцию к капитализации моментов, можно отметить нестабильность орфографических правил капитализации в самом русском языке, а именно в части названий праздников, наград и учреждений.

Исходя из всего вышесказанного, в целях предупреждения возможных ошибок, связанных с темой «Капитализация», в процессе преподавания русского как иностранного в тюркоязычной аудитории рекомендуется презентация данного материала в сопоставительном аспекте, с акцентом на правописании праздников, наград и учреждений.

Ключевые слова: Заглавные Буквы, Капитализация, Русский как Иностранный

JEL Kod: Z00, Z13

References

Ahmanova, O.S. (1966). *Slovar lingvistichestkih terminov*, Moscow: Sovetskaya entsiklopediya.

Chyu Fyong An. (2012). «O prirode orfograficheskikh oshybok», *Russkiy yazyk za rubejom*, № 5: 34-38.

Dunev, A.I. (2007). «Dinamika orfograficheskoy normy: propisnaya i strochnaya bukvy v sovremennoy pismennoy rechi», *Universum: Vestnik Gertsenovskogo universiteta*, № 12: 36-41.

TDK (can't be verified). *Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler*, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=183:Buyuk-Harflerin-Kullanildigi-Yerler-&catid=50:yazm-kurallar&Itemid=132, (20.03.2017).

'Different but Not Impossible' Working Students 'Work-School' Balance Example Sakarya City

Tuncay YILMAZ¹, Beyza ARI²

Extended Abstract

1. Introduction

In today's severe competition conditions, employers often have to work part-time to reduce labor costs and increase productivity levels, to reduce labor costs and to increase productivity levels. Employment often refers to working methods, such as part-time work.

As the most widespread users of the GBU mode of operation, students with higher education are continuing their education due to their demographic qualifications.

Flexible working hours to availability, cost advantages, many also were cited as reasons for the preferences of patients requiring employers etc. Failure to education; What are the reasons that the students said to be the work of a necessity to become more pronounced.

Problems such as adaptations of students to their working life, difficulties they encountered in this process, problems they experience, advantages and disadvantages of the study, interest and success levels in the school life, difficulties in running school and business together are the topics to be addressed.

Study in the qualitative study "interview half forming method" was carried out using. 90350 saw the student's education in this context, in terms of the sheer number of students from one of the top ten universities in Turkey's Sakarya University, which perpetuates the educational life; as well as cafes, restaurants, shopping malls, etc. in places and interviews were conducted with students working part-time.

In this study, age, gender, personal factors, growing environmental, economic gains, socializing, through a number of variables such as school achievement have been made to conclusions.

2. Concept of Work

The work is a social and compulsory activity that provides continuity of life. The etymology of the concept of work gives very important clues to pre-modern societies about the implications of the work. For example, "travail", which means working in western languages, is derived from the Latin torture instrument "tripalium".

¹ Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü, tyilmaz@sakarya.edu.tr

² Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü Anabilim Dalı, beyza.Arii@hotmail.com

The word "labor" (or labor) used by the Romans for the study also has associations such as "effort", "tiredness", "suffering", "suffering." So work is seen as a kind of punishment (Bozkurt 2000: 15) Thus, familial and environmental factors also change the individual's view of the concept of work and the willingness to work, from which it can be said that it carries the objectivity characteristic between subjects for the concept of work.

2.1. History of Work Industrial Development

The concept of work has passed through 4 phases historically. (Şişman2012:26):

In traditional communities, feudal and guild work is seen only as a kind of action for a certain class, and the work is a worthless phenomenon in the social scene. While the working rules and associations could not be formed, there was a dependent labor relation instead of a free will, that is, the free use of labor.

Along with industrialization, the mode of production has changed in its rationale and place, so its meaning differs in its meaning and relation to work. In the transition from small workshops to factories, the quality of the workforce has changed to blue and white collar, and the right to work with labor has been established with the employer of choice and has become available in the labor market

In the post-industrial information or communication society, in the form of production, the employment structure within the sectorial structure and the changes in the working environment and in the relations between them are in opposition. For example, work is seen as an economic action and as a means of achieving a dignity and status in the socially meaning of work.

Today, there is less need for labor with new technologies, a form of production that offers flexible production and specialization based on consumer trends rather than standard and batch production, called post-fordism, is preferred and fewer but different statutory labor force are used

3. Flexible Working

Flexible work gives the employee the right to determine the working time. Flexibility of working times and forms will increase the productivity of firms, reduce costs, adapt to sudden demand changes, and increase competitiveness. Employees will have a good time with flexibility. They will gain the freedom of personal time and thus the humanity of the work will be ensured (Yavuz 1994: 25). Flexible work in Turkey, especially information systems, press-publications, advertising, is applied in the works where creativity is held on the front line. Call centers, food, retail, textiles, tourism, promotion / organization, entertainment sectors are the sectors that are suitable for flexible work. Some of the companies operating in the manufacturing sector support flexible work due to the crisis

3.1. Part Time, Part time Work

Part-time work is based on the fact that, in terms of its historical roots, job durations are generally limited and women participate in working life (Mollamahmutoğlu 2000: 741). It is known that the majority of part-time workers are women, followed by pensions and students. On the other hand, this type of work also emerges in specialist jobs and is considered the oldest

among the atypical study models (Aydemir 2006: 211-212). According to the 4857 Labor Law, partial working hours are maximum 30 hours per week. The days and hours that the occupation will work are determined by reconciling with the employer. There is also annual leave, seniority and notice right in partial working hours. This is an indication that the law is for the worker and that part-time work is not different from full-time work (Süzek 2008: 243).

4. The Purpose of the Research

Understanding the problems faced by the working students in the work-school balance process and providing suggestions to the students against these problems by linking to the employers what their duty to the government is and what they should be.

5. Method of Research

The methods of acquiring qualitative data research, which is in a semi-formatted interview and observation were carried out. Working with students on average 18 minutes in total 17 were discussed, and the voice recording.

Sample: Sakarya Province Serdivan was selected as a place of activity in the province and mainly studied by students. The reason why the sample is Serdivan is because the university is located in Serdivan so the students are concentrated in this district.

Basic types of qualitative research a qualitative research method was chosen. The type of qualitative research is seeking the answer to question 3. Research questions in this context has been established.

Work,

- 1) How the participants interpret their lives,
- 2) How they built their worlds,
- 3) They are interested in what they mean to the participants' experiences.

Reliability, Validity: In order to increase the validity and reliability of the study, data collection methods were supported by observations as well as interviews and expert opinions were also taken. Thus, triangulation technique (crystallization) was used to increase the credibility (Merriam: 21-199)

6. Constraints of the Research

There is a lack of research in the literature before, the fact that the leisure time of the working students is very short, the rest periods are short and the employers are not allowed or difficult to work during the work, the students have little or no mood during working, Inability to get in shape are among the constraints of research.

7. Interview Questions

- Demographic questions (Gender, Age, Country, Educational Status, Type of Education, Class, Number of Siblings ...)

- Part Time, Partial Duration
- Perspective of Their Work
- Participants' Attendance Rates
- Period and General School Note Average
- Viewpoints of Hocans' Work
- Daily and Weekly Working Hours
- Priorities in Course Selections,
- Positive Effects That Both Working and Reading Have Created
- Negative Effects That Both Working and Reading Have Created
- Changes They Seen After Working
- Amendments of People in Their Environment After Participating in Their Work
- Questions about what the worker expresses meaning for the participants were asked.

8. Findings of the Research

According to the survey, the demographic characteristics do not change the students' views on the study, the positive adverse effects of the study on them. Since research is based on university students, the primary objectives of the students are the school subjects. Because of this, the course choices are based on the lessons they want to learn. It is the effort of the students to complete personal development, to gain experience, to stand on their own feet, especially in terms of familial situations

Most of the students who work are staying in the rent. The strict rules of entry at night in the dormitories are among the reasons why working students should opt for housing at home.

Difficulties experienced by students; Working hours are less than 7.5 hours per day and are not paid as working hours, working without insurance, finding hard working opportunities in their areas, having fewer break times, full time employees having their own jobs for part time employees, They do not get permission from the employer during the exam periods, they do not have weekly vouchers, late payment according to the full-time employees, the employer is trying to make overtime, some of the students say they are working for their husbands, Some of them did not give any information about their work because they thought that they would not care.

9. Results of the Research

In terms of students:

Participants understood that they were tired of studying, that they saw themselves divided in two, that they were impatient in human relations, psychologically worn out, working conditions were exhausting, there was no regular life, and they could not listen regularly. Despite all these difficulties, however, they found that they did not give up their education and were successful in school classes.

In terms of employers:

Although employers seem to prefer part-time student employment because they are reading, in terms of cost, students are more likely to work in the service sector, especially in terms of productivity. Part-time students seem to be paid less than 2/3 of the minimum gross wage level, although the legal requirement is that they continue to be employed without insurance.

10. Suggestions

To students; The rights of the defense, must investigate what happened to the rights of part-time workers.

To employers; Students that they will have more employment, however, and it must also be remembered that they are them a student. Are required to abide by legal requirements.

To State; job training program is inadequate. Because companies prefer grads for this program. Training programs should be organized for students who want to study and work.

Keywords: Part time working, university of employer

JEL Codes: M50

‘Zor Ama İmkansız Değil’ Metaforu Bağlamında Çalışan Öğrencilerin İş-Okul Entegrasyonu Nitel Bir Araştırma: Sakarya İli Örneği**Geniş Özet****1. Giriş**

Günümüz ağır rekabet koşulları altında işverenler, işgücü maliyetlerini azaltmak ve verimlilik düzeylerini artırmak adına kısmi zamanlı istihdam bir diğer adıyla part-time çalışma gibi çalışma yöntemlerine sıklıkla başvurumaktadırlar.

Bu çalışma biçiminin en yaygın kullanıcıları olarak, demografik özelliklerinin uygunlukları nedeni ile eğitim hayatları devam eden yükseköğrenim öğrencileri karşımıza çıkmaktadır.

Öğrencilerin, işverenler için hem ucuz işgücü hem de maksimum nihai ürün için kaçınılmaz bir fırsat olduğu söylenebilir.

Esnek çalışma saatlerine uygunluk, maliyet avantajı, çok da eğitim gerektirmemesi vb olgular işverenin tercih sebepleri olarak öne çıkarken; öğrencilerin çalışma sebeplerinin neler olduğunun daha belirgin hale getirilmesinin bir gereklilik olduğu söylenebilir.

Okuyan öğrencilerin çalışma hayatına adaptasyonları, bu süreçte karşılaştıkları zorluklar, yaşadıkları sorunlar, çalışmanın getirdiği avantaj ve dezavantajlar, okul hayatında

derslere olan ilgi ve başarı düzeyleri, okul ve işi birlikte yürütmenin getirdiği zorluklar vb sorular çalışmanın cevabını aradığı konu başlıkları olarak öne çıkmaktadır.

Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden “yarı biçimlendirilmiş mülakat yöntemi” kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede 90350 öğrencinin eğitim gördüğü, öğrenci sayısının çokluğu bakımından Türkiye'nin ilk on üniversitesinden birisi olana Sakarya Üniversitesinde eğitim hayatını devam ettiren; aynı zamanda kafe, restoran, avm vb yerlerde part-time çalışan öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır.

Çalışmada, yaş, cinsiyet, kişisel faktörler, yetişme çevresi, ekonomik kazanımlar, sosyalleşme, okul başarısı gibi değişkenler üzerinden bir takım çıkarımlara gidilmiştir.

2. Çalışma Kavramı

Çalışma yaşamın sürekliliğini sağlayan sosyal ve zorunlu bir faaliyettir. Çalışma kavramının etimolojisi, pre-modern toplumlarda, çalışmaya yüklenilen anlamlar konusunda oldukça önemli ipuçları vermektedir. Örneğin batı dillerinde çalışma anlamına gelen "travail", Latince işkence aleti olan "tripalium"dan türemiştir. Yine Romalıların çalışma için kullandıkları "labour" (ya da labor) sözcüğü de, "zahmet\ "yorgunluk", "acı", "ızdırap" gibi çağrışımlara sahiptir. Yani çalışmak bir tür ceza olarak görülmektedir (Bozkurt 2000:15). Çalışma sonradan öğrenilmiş bir güdüdür. Bu yüzden ailesel, çevresel faktörler de bireyin çalışma kavramına bakış açısını ve çalışmaya olan isteğini de değiştirmektedir. Buradan hareketle çalışma kavramı için özneler arası nesnellik özelliği taşımaktadır da denilebilir.

2.1. Çalışmanın Tarihi ve Endüstriyel Gelişim

Çalışma kavramı tarihsel olarak 4 aşamadan geçmiştir(Şişman 2012: 26):

Geleneksel Toplumlar, Feodal ve lonca yapısında çalışma yalnız belli bir sınıfa yönelik eylem olarak görülmekte, çalışma toplumsal alanda değersiz görülen bir olgudur. Çalışma kural ve ilişkileri biçimlendirilemezken, hür irade yani emeğin özgür kullanımı yerine bağımlı emek ilişkisi vardı.

Endüstrileşme ile birlikte, üretim biçimi mantığı ve yeri değiştiğinden, çalışma anlamı ve ilişkilerde farklılık göstermektedir. Küçük atölyelerden fabrikalara geçişte, işgücünün niteliği mavi ve beyaz yakalı olarak değişti ve emek çalışma hakkını istediği işverenle kurmakta, işgücü piyasasında kullanır hale gelmiştir.

Endüstri sonrası bilgi veya iletişim toplumu aşamasında üretim biçimlerinde sektörel yapı içinde istihdam yapısı ve çalışma ortamında ve ilişkilerinde temel değişiklikler karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, çalışma ekonomik bir eylem olmaktan çıkıp, çalışana sosyal anlamda bir saygınlık ve statü elde etme aracı olarak görülmektedir.

Günümüzde, yeni teknolojilerle emeğe daha az ihtiyaç duyulmakta, post-fordizm denilen standart ve yığın üretim yerine, tüketici eğilimlerine dayalı esnek üretim ve uzmanlaşma getiren bir üretim biçimi yeğlenmekte, az sayıda fakat farklı statülerdeki işgücü kullanılmaktadır.

3. Esnek Çalışma

Esnek çalışma, personele çalışma vaktini saptama hakkını vermektedir. Çalışma zamanlarının ve şekillerinin esnekleşmesiyle firmaların verimlilikleri artacak,

maliyetleri düşecek, ani talep değişikliklerine uyum sağlanacak, rekabet gücü yükselecektir. Çalışanlar esneklikle vakte hakim olacaklardır. Kişisel süre özgürlüğü kazanacaklar ve böylelikle işin insancıllaşmasını sağlamış olacaktır (Yavuz, A.1994, s.25). 10 Türkiye’de esnek çalışma, bilhassa bilgi sistemleri, basın-yayın, reklamcılık gibi yaratıcılığın ön planda tutulduğu işlerde uygulanmaktadır. Çağrı merkezleri, gıda, perakende, tekstil, turizm, tanıtım/organizasyon, eğlence sektörleri esnek çalışmaya uygun olan sektörlerdendir. Üretim sektöründe faaliyet gösteren Şirketlerden bazıları ise kriz sebebiyle esnek çalışmayı desteklemektedir (Yenibiriş2009:7).

3.1. Part Time Çalışma, Kısmi Zamanlı Çalışma

Kısmi süreli çalışma, tarihsel kökleri bakımından genel olarak iş sürelerinin sınırlandırılması ve kadının çalışma hayatına atılması olgularına dayandırılmaktadır.(Mollamahmutoğlu Hamdi, 2000:741). Kısmi süreli çalışanların büyük bölümünü kadınların oluşturduğu, bunu emeklilerin ve öğrencilerin izlediği bilinmektedir. Öte yandan bu tür çalışma, uzmanlık gerektiren işlerde de ortaya çıkmakta, atipik çalışma modelleri arasında en eskisi sayılmaktadır.(Aydemir Murteza, 2006:211-212). 4857 İş Kanunu’ na göre kısmi süreli çalışma haftada en fazla 30 saattir. İşgörenin çalışacağı günler ve saat aralığı işveren ile uzlaşarak belirlenmektedir. Kısmi süreli çalışmada yıllık izin, kıdem, ihbar hak edışı bulunmaktadır. Bu da kanunun işçi lehine olduğunun ve kısmi süreli çalışmanın tam zamanlı çalışmadan farkı olmadığını göstermektedir.(Süzek Sarper, 2008: 243).

4. Araştırmanın Amacı

Çalışan öğrencilerin iş- okul entegrasyon sürecinde karşılaştıkları problemleri anlama ve bu sorunlara karşı öğrencilere, işverenlere, devlete düşen görevlerin ne olduğu ile ne olması gerektiği arasında bağlantı kurarak öneriler sunmaktır.

5. Araştırmanın Yöntemi:

Araştırma nitel veri edinme yöntemlerinde olan yarı biçimlendirilmiş mülakat ve gözlem ile gerçekleştirildi. Toplam 17 çalışan öğrenci ile görüşülmüştür.

Örnekleme: Sakarya İli Serdivan İlçesinde faaliyet gösteren ve ağırlıklı olarak öğrencilerin çalıştıkları mekanlar seçildi. Örneklemin Serdivan olmasının sebebi üniversitenin Serdivan’ da bulunması dolayısıyla öğrencilerin bu ilçede çoğunlukta olmasıdır. Örnekleme türlerinden uygun örnekleme türü seçilmiştir.

Nitel araştırma türlerinden nitel araştırma yöntemi seçilmiş; 3 temel alana yanıtlar aranmıştır. Araştırma soruları da bu çerçevede yorumlanmıştır. Çalışma,

- 1) Katılımcılar yaşamlarını nasıl yorumladığıyla,
- 2) Dünyalarını nasıl inşa ettikleriyle,
- 3) Katılımcıların deneyimlerine ne anlam kattıklarıyla ilgilenmektedir.

Güvenirlilik, Geçerlik: Araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğini arttırmak amacıyla veri edinme yöntemlerinden mülakatın yanında gözlemlerle desteklenmiş ve uzman görüşleri de alınmıştır. Böylece inanırılığını arttırmak için de üçgenleme tekniği(kristalleşme) kullanılmıştır (Merriam :21-199)

6. Araştırmanın Kısıtları

Daha önce literatürde yer almamış bir araştırma olması, çalışan öğrencilerin boş vakitlerinin çok az olması, dinlenme sürelerinin kısa olması ve çalışma esnasında işverenlerden izin alınmaması ya da zor alınması, öğrencilerin çalışırken molalarının az ya da hiç olmaması, ses kaydının çalışma ortamı gereklerinden yani gürültüden dolayı sağlıklı biçimde alınmaması araştırmanın kısıtları arasındadır.

7. Mülakat Soruları

Demografik sorular(Cinsiyet, Yaş, Memleket, Eğitim Durumu, Öğrenim Türü, Sınıfı, Kardeş Sayısı...)

Part Time, Kısmi Süreli Çalışma Süreleri

Ailelerinin Çalışmalarına Bakış Açısı

Katılımcıların Derslere Devam Oranları

Dönem ve Genel Okul Not Ortalamaları

Hocalarının Çalışmalarına Bakış Açısı

Günlük ve Haftalık Çalışma Saatleri

Ders Seçimlerindeki Öncelikleri, Kaldıkları Derslerin Olup Olmadığı

Hem Çalışıp Hem Okumanın Kendilerinde Oluşturduğu Olumlu Etkileri

Hem Çalışıp Hem Okumanın Kendilerinde Oluşturduğu Olumsuz Etkileri

Çalışmaya Başladıktan Sonra Kendilerinde Gördükleri Değişiklikler

Çalışmaya Başladıktan Sonra Çevrelerindeki Kişilerin Katılımcılarda Gördükleri Değişiklikler

Çalışmanın Katılımcılar İçin Ne Anlam İfade Ettiğine Dair Sorular Sorulmuştur.

8. Araştırmanın Bulguları

Araştırmaya göre demografik özellikler öğrencilerin çalışmaya bakış açılarını, çalışmanın onlar üzerinde olumlu olumsuz etkilerini değiştirmemektedir. Araştırma üniversite öğrencileri üzerine olduğu için öğrencilerin öncelikli hedefleri okul dersleridir. Bu yüzden ders seçimlerini de öğrenmek istedikleri derslere göre yapmaktadırlar. Öğrencilerin çalışma sebepleri ailesel durumlar başta olmak üzere kişisel gelişimini tamamlama, deneyim edinme, kendi ayakları üzerinde durma çabasıdır.

Çalışan öğrencilerin çoğu kirada kalmaktadır. Yurtlarda gece giriş saatlerindeki katı kurallar, çalışan öğrencilerin evlerde barınmayı seçmelerinin altında yatan nedenler arasındadır

Öğrencilerin yaşamış olduğu sıkıntılar; çalışma saatlerinin günlük 9 saati aşması, fazla çalışma ücretlerinin gereği şekilde ödenmemesi, sigortasız çalıştırılmaları, çalışma şartlarının zorluğu, molaların olmaması veya çok az olması, tam zamanlı çalışanların part time çalışanlara kendi işlerini yaptırması, çalışma saatlerinin kendi isteklerine göre

belirlemede işverenlerle zorluk yaşamaları, servis ve yan haklarının olmaması, sınav dönemlerinde işverenden izin alamamaları ya da zor izin almaları, hafta tatili hak edişlerinin olmaması, ücretlerinin tam zamanlı çalışanlara göre geç ödenmesi, işverenin fazla mesai yaptırma çabası, öğrencilerin bir kısmı hocalarına çalıştıklarını söyledikleri ancak hocaların bu konuda yardımcı olmadıkları, bir kısmı ise hocaların önemsemeyeceğini düşünerek çalıştıklarına dair bilgi vermedikleri görülmüştür.

9. Araştırmanın Sonuçları

Öğrenciler Açısından: Katılımcılar çalışıp okumanın çok yorucu olduğu, kendilerini ikiye bölünmüş olarak gördükleri, insani ilişkilerde sabırsızlaştıkları, psikolojik olarak yıprandıkları, çalışma ortamlarının yorucu olduğu, düzenli hayatları olmadığı, düzenli dinlenemedikleri anlaşılmıştır. Ancak tüm bu zorluklara rağmen eğitimlerinden vazgeçmedikleri ve okul derslerinde başarılı oldukları görülmüştür.

İşverenleri Açısından: İşverenler part time öğrenci çalıştırmayı okudukları için tercih etmek istemiyor gibi gözükseler de maliyet açısından, verimlilik açısından özellikle hizmet sektöründe öğrenciler daha fazla çalıştığı görülmektedir. Part time çalışan öğrencilerin her ne kadar yasal zorunluluk da olsa sigortasız çalıştırılmaya devam edildiği, ancak ücretlerin kısmi zaman ücreti olan asgari brüt ücret düzeyinin (2/3) 'ünden az ödendiği görülmektedir. Böylece işveren maliyeti düşürmektedir.

10. Öneriler

Öğrenciler; haklarının farkında olmaları ve bunu sonuna kadar savunmaları gerekmektedir.

İşverenler; öğrencileri istihdam ederken onların öğrenci olduklarını, derslerini takip etmeleri gerektiğini unutmamaları gerekmektedir. Çalışma haklarına ilişkin yasal zorunluluklara da uymaları yerinde olacaktır.

Devlet; yasal zorunluluklara uyulup uyulmadığı konularında işyerlerinin düzenli ve sıkı takibi, çalışan öğrenciler için bilgilendirme etkinliklerinin tertip edilmesi uygun olabilir.

Anahtar Kelimeler: Part-time çalışma, üniversiteli çalışanlar

JEL Kodları: M50

References

- Aydemir, Murteza (2006). *Partial Work in the Labor Law No. 4857, Compared with the European Union Directive No. 97/81 and German Law, Labor Rights Arising from this Work*, Turkish National Committee on Labor and Social Security Law, 30th Year Bond, Ankara
- Bozkurt, Veysel (2000). *New Hedonism from Puritanism Etiği*, Alesta Yay., Bursa
- Mollamahmutoğlu, Hamdi (2000). *Business law*
- Merriam, Sharen (2015). *A Guide for Qualitative Research Design and Implementation*. Trans. Selahattin Turan. Nobel Yay.
- Süzek, Sarper (2008). *Business Law*, Istanbul
- Fat, Yener (2012). 'Historical Development of Labor Relations in Turkey and in the World', *Labor Relations*, Ed, Deniz Kapancıoğlu, Eskişehir.
- Yavuz, Arif (1994). *Flexible Labor and Industrial Relations'*, Unpublished Doctorate Thesis, Istanbul University Social Sciences Institute.

Socially Responsible Investment: An Examination on Leading Industrial Companies in Turkey

N.Serap VURUR¹, Özlem TUNA², İbrahim KILIÇ³

Extended Abstract

1.Introduction

The ultimate aim of the corporate sustainability approaches which consider it in terms of environmental, social and holistic is to catching up sustainability of the human needs. Achieving this aim is strongly depend on the contribution of development of corporate sustainability approach, sustainable development, corporate social responsibility, Triple Bottom Line-TBL, stakeholder management and socially responsible investments.

Main purpose of this study is to investigate the practices of socially responsible investments in Turkey.

2.Literature

In the literature research social on responsible investment it is generally seen as focused on financial performance.

Banasik et al. (2010) reviewed investment instruments and practices in accordance with the regulations and responsible investment guidelines issued by the Australian Securities and Investments Commission.

Arjalies (2010) asked how the responsible investment movements in France affect financial institutions between 1997 and 2010; Tried to reveal the point of view of the responsible investors by using interview techniques and case study techniques in responsible investment rating companies, portfolio management companies, companies, insurance companies and banks.

Žėkienė and Ružėvičius (2011) examines the development of responsible investment in Lithuania through the development of institutional social investment in the world, and found that the concept of responsible investment is still a new and difficult concept for Lithuania.

Capelle-Blancard and Monjon (2012) are content analysis of newspapers and academic journals on work-related investments they undertake. Content analysis has shown that they are usually focused on the financial performance of responsible investments. The authors note that the conceptual and theoretical framework of responsible investment and the extra financial obligations of the responsible investor to the investor are not examined sufficiently.

¹ Asist.Prof.Dr. N.Serap VURUR Afyon Kocatepe University, Bolvadin School of Applied Sciences, Department of Accounting serapvurur@aku.edu.tr

² Dr. Özlem Tuna Afyon Kocatepe University, Afyon School of Health, ozltuna@hotmail.com

³ Associate Prof.Dr.İbrahim Kılıç, Afyon Kocatepe University, Faculty of Veterineary, kiliciibrahim@aku.edu.tr

Crifo and Mottis (2016) have attempted to identify the main points of the responsible investment market in France by comparing it with the US, UK and Switzerland in a ethical issue rather than finance.

3.Methodology

3.1. Method

In study questionnaires were sent to top 500 companies of Turkey which is selected by Istanbul Chamber of Industry and 333 of them returned. Therefore returning rate of surveys is calculated as % 67. 14 of these firms have GRI (Global Reporting Initiative) certificate.

Obtaining data from Surveys analyzed through descriptive statistics such as frequency, percentage etc. The reliability of the scales used in the study calculated and overall Cronbach's Alpha coefficient is found more than 0,70 ($0,60 \leq \alpha < 0,80$).

3.2.Findings

% 76,9 of the firms which are joined to study are the found to be national capital private firms on the other hand %23,1 of them are joint ventures with foreign firm. % 75,5 of the firms are in Manufacturing, % 14,4 in trade and % 11,1 are operating in service sector. %75,1 of the companies have more than 16 years of tenure and %71,2 of the firms accommodate more than 250 employees.

% 33 of the 333 firms involved in the study found to be investing to shares of the other companies on the other hand remaining %67 are said to be not making investments on other companies shares. Almost (%95,5) of the companies are making long term planning.

%65,4 of the companies involved in the study are said to be considering ethical issues in-house investment such as clean technology, alternative energy investments and discrimination. However rate of considering the ethical issues in external investment is found %69

Firms consider management as the most important stakeholder which influence investment decision. Even though rate of firms considering ethical issues both in-house and external investment above %50, it creates discrepancy for firms to see management as most important stakeholder in investment decision. In this case taking an investment as a socially responsible investment is related with the perception of the firm managers' view.

Increasing costs are seen as the biggest obstacle for social investments. Other obstacles are listed as: lack of incentives, no need for it, lack of information and difficulty in implementation.

It is seen that companies are paying more attention on written company policies about accountability and corporate transparency issues and give more emphasize on implementing these written policies however corruption and discrimination issues are neither emphasized on written policies nor implemented.

Companies have given positive answer to "Company is sensible to the development of the local environment in which it operates" question in the survey on the other hand they have given less positive answers to "Company avoids to make investment on the other companies which are not sensible to social values (environmental sensibility, donation and sponsorships)" question in survey

It is also seen that the driving power which push companies to engage in responsible investments are: “customer expectations”, “advertising/ public relations” and “reputation” utmost however the least driving power is seen as “ Non-Governmental organizations (NGOs).

It is observed that companies are expressing their sensitivity about the development of the local environment however when it comes to practice they are not obeying the principles of responsible investment.

4. Conclusion

Increasing the tenderness of both individual and corporate investors on social and environmental issues will lead to enlargement of socially responsible investments overall.

Support of consumers and investors on the companies which are accountable on their, spendings, investments or savings, fulfilling the necessities of sustainable development, considering the social and environmental stability and creates solutions to social problems can increase the number of the businesses which are sensible to socially responsible investments.

In order to increase the socially responsible investments and socially responsible investment funds in Turkey, tax exception need to be brought by authorities to the investors and exporters which are sensible to socially responsible investments moreover further exemptions regarding the transaction costs can help to increase demand on socially responsible investments as well.

Domestic markets can be lifted through both incentives brought for socially responsible investments by government and working on the companies which are in the sustainability index so that Turkey can achieve the reliable country profile in terms of investment.

Furthermore, regulating and managing the pension funds which are important long term saving tools as socially responsible investment funds can be extremely beneficial.

In conclusion, socially responsible investment concept need to be well explained to the company owners and managers in Turkey. Results indicate that managers have limited knowledge about the concept and unfortunately some of the managers see it unnecessary.

Keywords: Responsible Investment, Socially Responsible Investments

JEL Codes: M14, M20

Sosyal Sorumlu Yatırımlar: Türkiye'nin Öncü Sanayi İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma

Genişletilmiş Özet

1. Giriş

Kurumsal sürdürülebilirliği ekonomik, çevresel, sosyal ve bütüncül olarak ele alan tüm yaklaşımlarda global düzeyde nihai amaç, insan ihtiyaçlarının karşılanmasında devamlılığın sağlanmasıdır. Bu amacın gerçekleşmesi diğer bir ifade ile kurumsal sürdürülebilirlik

yaklaşımının gelişimi sürdürülebilir kalkınma, kurumsal sosyal sorumluluk, üçlü raporlama (Triple Bottom Line -TBL), paydaş yönetimi ve sosyal sorumlu yatırım gibi kavramların katkısı ile mümkündür.

Çalışmada ülkemiz işletmelerinin sorumlu yatırım uygulamalarının ortaya konulması amaçlanmaktadır.

2.Literatür

Sorumlu yatırımlara ilişkin yapılan literatür taramasında genellikle finansal performans üzerine odaklanıldığı görülmektedir.

Banasik vd. (2010) Avustralya Menkul Kıymetler ve Yatırım Komisyonu tarafından yapılan düzenlemeler ve sorumlu yatırım yönergelerine uygun yatırım araçları ve uygulamaları incelemiştir.

Arjalies (2010) 1997- 2010 yılları arasında Fransa'da sorumlu yatırım hareketinin finansal kurumları nasıl etkilediği sorusuna; sorumlu yatırım derecelendirme şirketleri, portföy yönetim şirketleri, firmalar, sigorta şirketleri ve bankalar ile yaptığı birebir görüşme ve vaka çalışması tekniklerini kullanarak sorumlu yatırımlara olan bakış açısını ortaya koymaya çalışmıştır.

Žėkienė ve Ruževičius (2011) Dünya'da kurumsal sosyal yatırımın gelişmesi ile gelişen sorumlu yatırımların Litvanya'daki gelişimini inceleyerek halen bu tür yatırımların çok düşük düzeyde olduğu sorumlu yatırım kavramının Litvanya için yeni ve zor anlaşılır bir kavram olduğunu tespit etmiştir.

Capelle-Blancard ve Monjon (2012) yaptıkları çalışma sorumlu yatırımlara ilişkin gazete ve akademik dergilerde içerik analizidir. İçerik analizi göstermiştir ki genellikle sorumlu yatırımların finansal performansı üzerine çalışmalar yoğunlaşmaktadır. Yazarlar sorumlu yatırımlara ilişkin kavramsal ve kuramsal çerçeve ve sorumlu yatırımın gerekliliklerinin yatırımcıya getirdiği ekstra mali yükümlülüklerin yeterince incelenmediğine değinmişlerdir.

Crifo ve Mottis (2016) Fransa'daki sorumlu yatırımlar pazarının finansaldan ziyade etik açıdan Amerika, İngiltere ve İsviçre ile karşılaştırarak temel noktalar belirlemeye çalışmıştır.

3. Metodoloji

3.1. Çalışmanın Yöntemi

Evren örnekleme İstanbul Sanayi Odası'na belirlenen Türkiye'nin en büyük ilk 500 şirketine anket gönderilmiş 333 tanesinden dönüş sağlanmıştır. Bu durumda anketlerin geri dönüş oranı %67 olarak hesaplanmıştır. Anket gerçekleştirilen firmalardan 14 tanesi GRI belgesi sahibidir.

Anketlerden elde edilen veriler frekans, yüzde vb. betimsel istatistik yöntemleriyle analiz edilmiştir. Çalışmada kullanılan ölçeklere ilişkin güvenilirlik analizi için Cronbach's Alpha katsayıları hesaplanmış ve bu değerlerin tamamının 0,70'ten büyük ($0,60 \leq \alpha < 0,80$) olduğu belirlenmiştir.

3.2.Bulgular

Çalışmada yer alan işletmelerin; % 76,9'u yerli sermayeye sahip özel işletmeler, %22,2 Türk yabancı ortaklı işletmelerdir. Bu işletmelerin %74,5 'i İmalat, %14,4'ü ticaret, %11,1 hizmet işletmesi olarak faaliyet göstermektedir. Ele alınan firmaların %75,1'i 16 yıl ve üzeri hizmet süresine ve %71,2 si 250 ve üzerinde çalışana sahip firmalardır.

333 işletmenin %33'ü farklı işletmelerin hisse senetlerine yatırım yaparken %67'si ise farklı bir işletmeye hisse senedi yatırımı yapmamaktadır. Firmaların tamamına yakınının (%95,5) yatırım planlaması uzun dönemlidir.

Çalışmaya katılan işletmelerin %65,4 ' ü şirket içi yatırımlarda etik konular olarak nitelendirilen temiz teknoloji, alternatif enerji yatırımları, ayrımcılık konularını dikkate aldıklarını belirtmişlerdir. Şirket dışı yatırımlarda etik konuları dikkate alanların oranı ise %69 olarak gerçekleşmiştir.

İşletmeler yatırım kararlarını etkileyen en önemli paydaş olarak şirket yönetimini görmektedirler. Hem şirket içi hem şirket dışı yatırımlarda etik konuları dikkate alanların oranları % 50' nin üzerinde olmasına rağmen yatırım kararını etkileyen en önemli paydaş olarak şirket yönetiminin görülmesi çelişki yaratmaktadır. Bu durumda yapılan yatırımın sorumlu yatırım olması şirket yöneticisinin bu konudaki görüşüyle ilişkilidir.

Sosyal yatırımın önündeki en önemli engel olarak maliyet artışı görülmektedir. Diğer engeller ise sırasıyla teşvik olmaması, ihtiyaç duyulmaması, bilgi eksikliği ve uygulama zorluluğu olarak sıralanmıştır.

Hesap verilebilirlik, kurumsal şeffaflık konularına ilişkin şirket politikalarının yazılı olması ve uygulamaların yapılmasına işletmelerin daha fazla önem verdiği görülmekte iken yolsuzluk ve çalışanlara yönelik ayrımcılığa ilişkin şirket politika ve uygulamalarının hem yazılı hale getirilmediği hem de uygulanmadığı tespit edilmiştir.

“Faaliyette bulunulan yerel çevrenin gelişim sağlanmasında duyarlıdır” ifadesine işletmelerce daha fazla önem verilirken, yatırım kararlarında sosyal değerlere (çevreye duyarlılık, gönüllü bağış ve sponsorluk) uygun olmayan işletmelere yatırımdan kaçınır ifadesine daha az olumlu bakılmaktadır.

İşletmeleri sorumlu yatırım uygulamalarına yönelten itici güçler olarak, “müşteri beklentileri”, “reklam/halkla ilişkiler, “medya” ve “itibar” ön planda iken, en az itici güç ise ankete katılan işletmelerce “Sivil toplum kuruluşları” görülmüştür.

İşletmelerin bir taraftan yerel çevrenin gelişimine duyarlı olduklarını ifade ettikleri ancak bu duyarlılığın uygulamaya geldiğinde sorumlu yatırım ilkelerinin dışına çıktıkları gözlemlenmektedir.

4.Sonuç ve Öneriler

Gerek bireysel gerekse kurumsal yatırımcıların çevresel ve sosyal konulara duyarlılığın artması bu kapsamdaki yatırımlara yönelik alanın daha da genişlemesine neden olabilecektir.

Tüketiciler ve yatırımcılar açısından ise harcama, yatırım veyahut tasarruf yöntemleri ile hesap verebilir ve şeffaf olan, sürdürülebilir kalkınmanın gereklerini yerine getiren, sosyal ve çevresel dengeyi gözeten, sosyal sorunlara çözüm üreten işletmelere verilen destek sorumlu yatırım konusuna duyarlı işletmelerin sayısını arttırabilecektir.

Sosyal sorumlu yatırımın ve sosyal sorumlu yatırım fonları uygulamalarının ülkemizde geliştirilmesi için sosyal sorumlu yatırım fonu gelirleri için yatırımcılara ve ihracatçılara vergi istisnası uygulamalarında bulunulması ve işlem maliyetlerine ilişkin bazı muafiyetlerin getirilmesi bu yöndeki yatırıma olan talebin artmasına yardımcı olabilecektir.

İç piyasalar, hükümet tarafından sorumlu yatırım ilkelerine yönelik gerek sorumlu yatırım teşvikleri gerekse de sürdürülebilirlik endeksi kapsamına giren işletmelere yönelik çalışmalar ile canlandırılabilir ve güvenilir bir ülke profiline ulaşılabilir.

Uzun vadeli önemli bir tasarruf aracı olan emeklilik fonları kapsamında bazı emeklilik fonlarının sosyal sorumlu yatırım fonları şeklinde yönetilebilmesi oldukça yararlı olabilecektir.

Türkiye’de öncelikle sorumlu yatırım kavramının işletme sahip ve yöneticilerine tam olarak anlatılması gerekmektedir. Sonuçlar göstermektedir ki yöneticilerin konuya ilişkin kısıtlı bilgileri mevcuttur ve ne yazık ki yöneticilerin bir kısmı gerekli görmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sorumlu Yatırım, Sosyal Sorumlu Yatırım

JEL Kodları: M14, M20

References

Arjalies D.,(2010). A Social Movement Perspective on Finance: How Socially Responsible Investment Mattered, *Journal of Business Ethics*, 92:57–78 DOI 10.1007/s10551-010-0634-7

Banasik, E., Barut, M. & Kloot, L. (2010). Socially Responsible Investment: Labour Standards and Environmental, Social and Ethical Disclosures within the SRI Industry, *Australian Accounting Review*, No. 55, Vol. 20: 387-399.

Capella – Blanchard G., Monjon S., (2012). Trends in the literature on socially responsible investment: looking for the keys under the lamppost, *Business Ethics: A European Review* Volume 21 Number 3.

Crifo P., Mattis N., (2016). Socially Responsible Investment in France, *Business & Society*, Vol. 55(4) 576–593

ŽėkienėA., Ruževičius J., (2011). Socially responsible investment as a part of corporate social responsibility, *ISSN 1822-6515 Economics and Management*: 2011. 16

The History of Relations Between Iran and The People's Republic of China (PRC) and The Benefits of The Relations to Iran

Ramazan İZOL¹

Extended Abstract

It seems important to analyze the relations with the PRC in that it shows where and how the Iranian regime insists on continuing its nuclear weapons program. The political, economic and military cooperation that Iran has developed with Beijing is a success of Iranian diplomacy. This cooperation makes the Tehran regime strong against the United States (US) and seems to be effective in continuing its nuclear weapons program despite all international pressure. In the aftermath of the Cold War, in an environment reshaping the balance of power in the Middle East, Beijing and Tehran's power union strengthened and relieved the radical Iranian regime in the Gulf region. The unstoppable rise of Iran, which benefits from international conjuncture developments, continues in Middle East. The nature and direction of Iranian power cause deepening and complexity of problems with the US.

The deterioration of the delicate balance of power caused by Iran's politics is dangerous not only for the region but for the whole world. Besides Iran's oil richness, she became nuclear power with the support of PRC. This situation as well as the rise of Iranian nationalism caused concerns of Western powers.

In this study, the general policy of the US on the Middle East will be examined in the context of Iran-PRC relations. In addition, the nuclearization of Iran and political alliance with the PRC, how it will affect stability in the region, taking into consideration the political environment of the Middle East, will be discussed.

Keywords: Iran-China Relations, Power Struggle in the Middle East, Regional Power Iran, Global Power China.

JEL Codes: F5, F51, F52.

¹ Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, ramazanizol@akdeniz.edu.tr

İran'ın Çin Halk Cumhuriyeti'yle (ÇHC) Geliştirdiği İlişkilerin Tarihçesi ve İran'a Sağladığı Faydalar

Geniş Özet

Nükleer silah programına devam etmek konusunda ısrar eden İran rejiminin nereden ve nasıl destek aldığını göstermesi bakımından ÇHC ile ilişkilerinin analiz edilmesi önemli gözükmektedir. İran diplomasisinin bir başarısı olarak nitelendirilebilecek olan Pekin'le geliştirdiği siyasi, ekonomik ve askeri işbirliğinin, Tahran rejimini ABD'ye karşı güçlü kılmada ve bütün uluslararası baskılara rağmen nükleer silah programına devam etmesinde azımsanmayacak öneme sahip olduğunun altını çizmek gerekmektedir. Soğuk savaş sonrasında Ortadoğu'daki güç dengelerinin yeniden şekillendiği bir ortamda Pekin ile Tahran'ın oluşturdukları güç birliğinin Körfez bölgesinde radikal İran rejimini rahatlattığı ve onu güçlü kıldığı yadsınamaz bir gerçektir. Uluslararası konjonktürel gelişmelerin lehine olması durumunu iyi değerlendiren İran'ın Ortadoğu bölgesindeki durdurulamaz yükselişi devam etmektedir. ABD ile olan ilişkilerin radikalleşmesinde, var olan sorunların derinleşmesinde ve çözümden uzaklaşılmasında İran'daki iktidarın niteliği ve yönelimi büyük öneme sahiptir.

İki binli yılların başından itibaren yükselen güç olan ÇHC, ABD'nin hegemonyacı gelişimini engellemek ve stratejik öneme sahip Ortadoğu'da Amerikan yükselişini dengeleyebilmek bakımından İran'la sıkı bir işbirliğine girmeyi uygun görmüştür. Zaten, Washington tarafından uygulanan ekonomik ve siyasi ambargoya maruz kalan Tahran'ın bir çıkış yolu bulması bakımından ÇHC ile iyi ilişkiler geliştirmesi kaçırılmaması gereken bir fırsat olarak gözükmekteydi. İran diplomasisinin bir başarısı olarak nitelendirilebilecek olan Pekin'le geliştirdiği siyasi, ekonomik ve askeri işbirliğinin, Tahran rejimini ABD'ye karşı güçlü kılmada ve bütün uluslararası baskılara rağmen nükleer silah programına devam etmesinde azımsanmayacak öneme sahip olduğunun altını çizmek gerekmektedir. Soğuk savaş sonrasında Ortadoğu'daki güç dengelerinin yeniden şekillendiği bir ortamda Pekin ile Tahran'ın oluşturdukları güç birliğinin Körfez bölgesinde radikal İran rejimini rahatlattığı ve onu güçlü kıldığı yadsınamaz bir gerçektir.

Enerji ihtiyacı bakımından büyük oranda petrol ve doğalgaza bağımlı olan ÇHC açısından ABD'nin Ortadoğu'nun tek hâkimi olması ulusal çıkarları göz önünde bulundurulduğunda arzu edilmeyen bir durumdu. Bu çerçeveden, Afganistan ve Irak'ın ABD tarafından işgalinden sonra İran'ın bu bölgede Pekin tarafından desteklenmesi ve Tahran'la iyi ilişkilerin hayata geçirilmesi kendi stratejik geleceği bakımından gayet önemli sayılmaktaydı. ÇHC'nin petrol hammadde ihtiyacının yaklaşık % 50'sini Ortadoğu bölgesinden temin ettiği gerçeğini göz önünde bulundurursak bu bölgede temin edilecek istikrarın ve tesis edilecek güç dengelerinin kendisi açısından ne kadar önemli olduğunu daha iyi anlayabiliriz. İran'ın bu bağlamda ÇHC için taşıdığı önemi anlamamız daha kolaylaşmaktadır.

ÇHC ile ABD'nin Ortadoğu'da enerji kaynakları konusunda kullandıkları mücadele yöntemleri farklılıklar içermektedir. Askeri yöntemleri kullanarak Ortadoğu'daki petrol ve doğalgaz kaynakları üzerinde söz sahibi olmayı amaçlayan ABD'nin başarı elde etme şansı şu an itibarıyla sınırlı gözükmektedir. Irak'taki gelişmeler ve ülkede yerleştirilmeye çalışılan istikrar geciktikçe ABD'nin karşılamak zorunda kaldığı askeri ve ekonomik yükü ağırlaşmaktadır. Öte yandan Suriye'de ortaya çıkan durum da ABD'nin arzulamadığı sonuçlar çıkarma potansiyeline sahiptir. Ancak, İran ile yaptığı ticari anlaşma ile Ortadoğu petrolü

üzerinde söz sahibi olmayı hedefleyen ÇHC'nin durumu biraz daha rahat gözükmektedir. Hızlı bir şekilde gelişmekte olan ekonomisinin enerji ihtiyacını garanti altına almayı ve ülkesini kalkındırmayı arzulayan Çinli yöneticilerin bugün itibariyle ABD ile askeri bir çatışmaya girişerek üstünlük sağlama şansları düşüktür.

Çok hassas dengeler üzerine kurulu güç ilişkilerinin İran'daki gelişmelerle zarar görmesi sadece bölge için değil bütün dünya için ağır sonuçlar doğuracak önemdedir. Petrol zengini bir bölgede yükselen İran milliyetçiliği ve ÇHC ile geliştirdiği özel ilişkileri sayesinde nükleer alanda elde ettiği ilerlemeler gelişmiş ülkeleri yakından rahatsız etmektedir.

Bu çalışmada, İran-ÇHC ilişkileri bağlamında ABD'nin Ortadoğu konusundaki genel politikası irdelenmeye çalışılacaktır. Ayrıca, Ortadoğu'daki genel siyasi ortam göz önünde bulundurularak nükleer güçle donanmış ve ÇHC ile geliştirdiği politik birlikteliğin İran'ın bölgesel dengeleri ne yönde etkileyeceği sorusuna yanıt aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: İran-Çin İlişkileri, Ortadoğu'da Güç Mücadelesi, Bölgesel Güç İran, Küresel Güç Çin.

JEL Kodları: F5, F51, F52.

References

Denis, B., (2006), Le Moyen-Orient entre peurs et espoirs , in Ramses (Rapport annuel sur le système économique et les stratégies), ifri, s.95-110.

François, B. E., (2007), Le Président Bush et l'Irak ou Perseverare Diabolicum , in Revue des Deux Mondes, Avril, s. 20.

Mohammad-Reza, D., (2007), L'Iran sur la scène internationale, No :25, mai-juin, s. 32-41.

Thierry, K., (2006), La politique pétrolière de la République populaire de Chine : stratégies et conséquences internationales, in Outre-Terre Revue française de géopolitique, « Puissance Chine ? », No : 15, Daedalus, Editions érès, s.451.

The Importance of Global Patent Protection with Regard to Promoting Innovation

Şeyma YURDUSEVEN¹

Extended Abstract

1. Introduction

Patent is the protection of the inventor by way of registration. Patent protection is only possible for inventions that are novel, surpass the state of the art and can be applied to the industry. Patent right gives the right to exclusively produce, use, sell and import the product. Besides, patent right itself can also be transferred, inherited and licensed to another party. Patent right, both protects and makes the intellectual product of the inventor marketable.

Innovation is a process that includes producing new or improved product, developing a new method for service and production, and other steps taken to commercialize. Innovation includes invention and it is a much more comprehensive than invention.

2. Innovation as The Reason of The Existence of Patent Protection

It is generally accepted that patent protection has a positive effect on innovation. The reasons for this positive effect have been explained with different theories. Some of those theories are; invention inducement theory, disclosure theory, development and commercialization theory, and prospect development theory. Despite these theories and the consensus that patent protection helped innovation throughout history, nowadays, there are claims that patent protection does have a negative effect on innovation.

3. The Negative Effects of Patent Protection on Innovation

The main reason of patent protection having a negative effect on innovation is that patent protection can be misused. In this study, after explaining of general ways of patents being misused in detriment of innovation, examples from USA and China have been given.

3.1. USA Example

In the examples from USA, the first reason of patent protection having a negative effect on innovation is, patent wars between big companies, economic losses caused by these wars and new entrepreneurs having to pull out of the market because they cannot afford to participate these wars. The second reason is patent trolls who gather patents not with an innovative motivation but just to gain profits by filing claims against new entrepreneurs. These trolls deal a major blow to innovation by not using their patents and also preventing others from using

¹ Araştırma Görevlisi. Ankara Hukuk Fakültesi. seymayurduseven88@gmail.com.

them. The patents that are owned by these companies can be too broad and abstract and that also increases this negative effect.

3.2. China Example

In the example from China, the reason of the negative effect of patent protection is the regulation concerning the manner of novelty in patents before 2009. Until the patent reform in 2009, the novelty principle that is accepted was not an absolute novelty. It was territorial. That is to say, the invention being made in different countries before was not a reason to not give patent to an invention. And this was affecting innovation negatively, but this has been corrected by patent reform in 2009.

4. The Solution: Global Patent Protection

In this study, to decrease the negative effects of patent protection on innovation to a minimum and increase the positive effects an ideal global patent protection model has been introduced. Patent protection being global, as in being effective and uniform in every country has already profound effects. For example, by this means, in every country uniform rules would be applied and stability can be accomplished, patent examination can be done by a really expert institution in every country, patents can be issued from the same center and with the same standards, since only one judicial decision will be enough, judicial expenses can be cut down to a large extent and this process can be simplified, and predictability can be maintained for the patent law. The proposals introduced in this study to idealize this protection are these: To renounce the one size fits all system and regulate different protection types for different areas, to readjust the patent protection time, to provide accessibility to the small companies as well as big ones by proper application and lawsuit expenses, and the most important one is; to regulate an invalidity procedure for patent that are not actively being exploited or passively being exploited to aid its owners to be active in similar areas as a defensive tool. It is believed that with these proposals global patent protection can be idealized and the misuse of patent protection can be prevented to a large extent.

Keywords: Patent, Intellectual Property Rights, Innovation, Patent Trolls, Novelty.

JEL Codes: K15, O34, O32

Global Patent Korumasının İnovasyonun Teşviki Bakımından Önemi

Geniş Özet

1. Giriş

Patent, buluş sahibinin buluşunun tescil edilerek korunmasıdır. Patent koruması ancak yeni olan, tekniğin bilinen durumunu aşan ve sanayiye uygulanabilen buluşlar için mümkündür. Patent hakkı; buluş sahibine, inhisari bir şekilde söz konusu ürünü üretme, kullanma, satma ve ithal etme hakkı tanır. Bunların yanında patent hakkı kendisi de başkasına devredilebilir, miras

yoluyla intikal edebilir ve lisans sözleşmesi ile kullanım hakkı devredilebilir. Patent hakkı, buluş sahibinin bu fikri ürününü hem korur hem de pazarlanabilir kılar.

İnovasyon ise yeni veya iyileştirilmiş ürün üretmek, hizmet veya üretim yöntemi geliştirmek ve bunu ticari gelir elde edecek hale getirmek için yürütülen tüm süreçleri kapsayan sürekliliği olan bir faaliyettir. İnovasyon, icat yapmayı da içine alır ve icat yapmaktan çok daha kapsamlıdır.

2. Patent Korumasının Varlık Amacı Olarak İnovasyon

Patent korumasının inovasyon bakımından olumlu etkilerinin olduğu genel olarak kabul edilmektedir. Bu olumlu etkinin sebepleri farklı teorilerle açıklanmıştır. Bu teorilerden bazıları; icat yapmaya yönlendirme teorisi, açıklama teorisi, geliştirme ve ticarileştirme teorisi ile muhtemel gelişim teorisidir. Bu teorilere ve genel olarak tarih boyunca patent korumasının inovasyon üzerinde olumlu bir etkisinin olduğuna dair bir görüş birliği olmasına rağmen, günümüzde patent korumasının bazı durumlarda inovasyon üzerinde olumsuz etkilerinin olabildiği öne sürülmektedir.

3. Patent Korumasının İnovasyon Üzerindeki Olumsuz Etkisi

Patent korumasının inovasyon üzerindeki olumsuz etkisi olmasının başlıca sebebi patent korumasının bazı durumlarda kötüye kullanılabilmesidir. Bu çalışmada patent korumasının genel olarak kötüye kullanılmasından bahsedildikten sonra özellikle Amerika ve Çin’de görülen patent sisteminin inovasyonu olumsuz etkileyecek şekilde kötüye kullanılması örneklerinden bahsedilmiştir.

3.1. Amerika Örneği

Amerika örneklerinde patent korumasının inovasyonu olumsuz etkilemesinin sebeplerinin ilki, büyük şirketlerin aralarındaki patent savaşları ve bu savaşların sebep olduğu ekonomik kayıplar ve bu savaşlara katılacak maddi gücü olmadığı için piyasadan çekilmek zorunda kalan yeni girişimcilerdir. Bu sebeplerin ikincisi ise inovatif motivasyonla değil, sadece yeni girişimcilere karşı açacakları davalar yoluyla para kazanmak için patent toplayan patent trolleridir. Bu troller kendileri ilgili patentleri kullanmadıkları gibi, başkalarının da kullanmasını engelleyerek inovasyona ciddi bir darbe vermektadırlar. Bu şirketlerin ellerindeki patentlerin kapsamının geniş ve soyut olabilmesi de bu olumsuz etkiyi artırmaktadır.

3.2. Çin Örneği

Çin örneğinde, patent korumasının olumsuz etkisinin sebebi, Çin’de 2009 öncesinde patent konusunun yeni olması ilkesinin düzenleniş biçimidir. 2009 yılındaki patent reformuna kadar kabul edilen yenilik ilkesi mutlak değildi. Ülkeseldi. Yani başka ülkelerde daha önce bu buluşun yapılmış olması, buluşun yeni kabul edilip patent verilmesini engellemiyordu. Bu da inovasyonu olumsuz etkilemekteydi, ancak 2009 yılında bu ilke değiştirilerek bu durum düzeltildi.

4. Çözüm: Global Patent Koruması

Bu çalışmada patent korumasının inovasyon üzerindeki olumsuz etkilerinin minimuma indirilebilmesi ve olumlu etkilerinin artırılması için ideal bir global patent koruması önerisi ileri sürülmüştür. Patent korumasının global olması, yani her ülkede geçerli olması başlı başına önemli etkilere sahiptir. Örneğin; bu sayede, bütün ülkelerde yeknesak kurallar uygulanır ve istikrar sağlanır, patent incelemesi her ülkede gerçekten uzman bir kuruluş tarafından yapılabilir, patent tek elden, aynı standartlarla verilir, tek bir mahkemenin kararı yeterli olacağından dava masrafları büyük oranda azalır ve bu süreç kolaylaşır, patent hukuku bakımından öngörülebilirlik sağlanmış olur. Bu korumanın ideal hale gelmesi için bu çalışmada ileri sürülen öneriler ise şunlardır: Standardize edilmiş patent sisteminden vazgeçilmesi ve farklı teknik alanlar için farklı türde koruma sağlanması, patent koruma süresinin yeniden düzenlenmesi, uygun başvuru ve dava masrafları ile büyük şirketler için olduğu kadar küçük şirketler için de ulaşılabilirliğin sağlanması ve en önemlisi de, aktif olarak ticarileştirilerek ya da pasif olarak sahibinin yakın alanlardaki faaliyetlerini koruma amacıyla kullanılmayan patentlerin hükümsüzlüğü ilkesinin getirilmesidir. Bu önerilerle global patent korumasının ideal hale gelebileceği ve patent korumasının kötüye kullanılmasının olabildiğince önüne geçilebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Patent, Fikri Mülkiyet Hukuku, İnovasyon, Patent Trolleri, Yenilik.

JEL Kodları: K15, O34, O32

References

- Abrams, D. (2008-2009). “Did Trips Spur Innovation? An Analysis of Patent Duration and Incentives to Innovate”, *U. Pa. L. Rev.*, 157, pp. 1613-1650.
- Bai, R. L. X. (2015). Patent Laws: “Advancing Innovation for the Public or Inflating Private Profits?”, *W. J. Legal Stud.*, 6, pp. 1-7.
- Bale, H. E. (1995-1997). “Patent Protection and Pharmaceutical Innovation”, *International Law and Politics*, 29, pp. 95-110.
- Black, M. (2013). “Innovation and Consumers as Casualties of War in Global Technology Patent Battles”, *Transnat’l L. & Conpemt. Probs.*, 22, pp. 181-206.
- Chow, D. C. K. (2013-2014). “China’s Indigenous Innovation Policies and the World Trade Organisation”, *Nw. J. Int’l L. & Bus.*, 34, pp. 81-126.
- Donoso E. (2014). “Application of A Mechanism of Proportional Rewards Towards Global Innovation”, *NYU J. Intell. Prop. & Ent. L.*, 4, pp. 105-138.
- Duffy, J. F. (2002). “Harmony and Diversity in Global Patent Law”, *Berkeley Technology Law Journal*, 17, pp. 685-728.
- Hahn, Robert W. (2003). The Economics of Patent Protection: Policy Implications from the Literature <http://www.webcitation.org/5fuRx2fyH>.
- Kahin, B. (2007). “Patents and Diversity in Innovation”, *Mich. Telecomm. Tech. L. Rev.*, 13, pp. 389-402.

Karakashian, S. (2015). “A Software Patent War: The Effects of Patent Trolls on Startup Companies, Innovation and Entrepreneurship”, *Hastings Business Law Journal*, 11(1), pp. 119-156.

Khoury, A. H. (2009-2010). “Differential Patent Terms and the Commercial Capacity of Innovation”, *Tex. Intell. Prop. L. J.*, 18, pp. 373-420.

Leaffer, M. (2010). “Patent Misuse and Innovation”, *J. High Tech L.* 10, pp.142-169.

Merges, R. P. (2009). “The Trouble with Trolls: Innovation, Rent-Seeking, and Patent Law Reform”, *Berkeley Tech. L. J.*, 24:4, pp. 1584-1617.

Ponchek, T. (2015). “Does the Patent System Promote Scientific Innovation? Empirical Analysis of Patent Forward Citations”, *Alb. L. J. Sci&Tech.*, 25, pp. 289-340.

Sag M. & Rohde K. W. (2006). “Patent Reform and Differential Impact”, *Minn JL SciTech* 8:1, pp.1 at 2.

Schultz, J., Urban, J. M. (2012). “Protecting Open Innovation: The Defensive Patent License as a New Approach to Patent Threats, Transaction Costs, and Tactical Disarmament”, *Harvard Journal Of Law and Technology*, 26:1, pp. 1-69.

Silverstein, D. (1991). “Patents, Science and Innovation: Historical Linkages and Implications for Global Technological Competitiveness”, *Rutgers Computer&Tech. L. J.*, 17, pp. 261-322.

Tran, S. (2012). “Prioritizing Innovation”, *Wisconsin International Law Journal*, 30:3, pp. 500-560.

Tüylüoğlu, Ş., Saraç, Ş. (2012). “Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkelerde İnovasyonun Belirleyicileri: Empirik Bir Analiz”, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(1), ss. 39-74.

Zhai, M. S. (2011). “The Chinese Utility Model Patent is Destroying Innovation in China”, *AIPLA Q. J.*, 39, pp. 413-436.

Some Examples of Women's Rights in The Ottoman Society in The 18th Century

Veysel GÜRHAN¹

Extended Abstract

This work contains a social history study based on Ottoman Archive documents. Archival documents officially kept by the state are not only a source of political history but also a source of social history studies. Within these documents, court records also hold a special place in terms of social history review. Positions of individuals in front of the law and events leading to them, and the punishments or solutions provided to them, provide us with important clues about the community. Because, the courts were the institutions where all the people could be men, women, young or children. Therefore, he recognized it as the places where many social issues were reflected.

The belief that the universe had a hierarchical structure in the early periods of mankind and the woman and man were positioned in the designated places were quite common. Over time, this idea has become a kind of tradition and create a difficult to break domination over woman In Ottoman society, which is highly dependent on traditions, is necessary to examine the effects of belief over women and their position in relation to men and their role in society. The court records of the period that is examined will make determinations on these areas, examples of existing cases will be given, and the process of seeking rights of women both against their counterparts and against written law in the court will be examined. This study will use court records consisting of records belonging to the public domain and try to explain the situation of the Ottoman woman and the rights search struggles of women in the period. It is the purpose of this work to identify the place of women in the archive documents and to reveal a new historical narrative from their experience.

Although the studies centering on women in Ottoman history studies have increased recently, they have not yet reached a sufficient size. A manuscript style was adopted men as the subject in the first examples of Ottoman historiography. Women have not been visible in history books for a long time. Especially, after the intersection of feminist theory and social history studies, this perception has been broken.

Our study will try to find out about the place and position of women in the society through the records kept in court in Diyarbakir, which is an important administrative center in the 18th century Ottoman Empire. In particular, some examples of women seeking rights processes will be tried. In the 18th century, the records of the courts in Diyarbakir that is an important state and commercial center of the Ottoman State, are used as resources. Moreover,

¹ Asst. Prof., Mardin Artuklu University Faculty of Literature, Department of History veyselgurhan@hotmail.com, veyselgurhan@artuklu.edu.tr

the court established in Diyarbakir is not an institution that serves this city but a regional institution because it is a provincial center.

As a result of this study, it was understood that the women in the period studied through the examples discussed had an advanced level of legal awareness, and they spent their lives dealing with serious legal strategies during the course of the proceedings. In general, the level of education and spatial factors are determinative in the formation of this legal consciousness. Victimized women are greatly influenced by their previous experience in using the courts and requesting evidence from the court.

Keywords: Ottoman, women, low, Diyarbakir, court.

18. Yüzyıl Osmanlı Toplumunda Kadınların Hak Arayışlarına Bazı Örnekler

Geniş Özet

Bu çalışma kaynak olarak Osmanlı Arşiv belgelerine dayanan bir sosyal tarih çalışmasını muhteva etmektedir. Devlet tarafından resmi olarak tutulan kayıtlar/arşiv belgeleri sadece siyasi tarihe ışık tutmaz. Aynı zamanda sosyal tarih çalışmalarının da kaynağını oluşturur. Bu kayıtlar içerisinde mahkeme kayıtları sosyal tarihi inceleme açısından ayrıca özel bir yer tutar. Bireylerin kanun önündeki konumları ve başlarından geçen olaylar ile bunlara verilen cezalar veya bulunan çözümler o toplum hakkında önemli ipuçları elde etmemizi sağlar. Nitekim mahkemeler erkek, kadın, genç veya çocuk olsun bütün bireylerin bulunabileceği kurumlardı. Dolayısıyla birçok toplumsal meselenin de yansıdığı mekanlar olarak bilinirdi.

İnsanlığın ilk dönemlerinde kâinatın hiyerarşik bir düzene sahip olduğu ve kadın ile erkeğin bu düzen içerisinde belirlenmiş yerlerde konumlandığı inancı oldukça yaygındı. İlerleyen zamanla birlikte bu düşünce bir tür geleneğe dönüştü ve kadın üzerinde kırılması zor bir tahakküm oluşturdu. Geleneksel kodlarına son derece bağlı olan Osmanlı toplumunda da kadın üzerinde yukarıda bahsi geçen inanç ve tahakkümün ne kadar etkili olduğu, erkekler karşısındaki konumları ile kamusal ve özel alanda toplumun kendilerine yüklediği rollerin neler olduğu gibi konular incelenmesi gereken alanlar olarak karşımıza çıkmaktadırlar. İncelediğimiz dönemdeki mahkeme kayıtları üzerinden bu alanlara dair tespitler yapılacak, var olan durumlara örnekler verip, kadınların mahkeme karşısında hem muhataplarına karşı hem de çoğu zaman var olan örfi ve yazılı hukuka karşı hak arayışları, itirazları ve bunların değerlendirme süreçleri incelenecektir. Yine bu çalışma ile kamusal alana ait kayıtlardan oluşan kadı sicillerini kullanarak kadınların hak arama mücadeleleri ve bunun üzerinden Osmanlı kadınının içinde bulunduğu dönemdeki görünümü resmedilmeye çalışılacaktır. Kullanacak yöntem ile kaynaklarda kadınların yerini saptamak ve onların deneyimlerinden yeni bir tarihsel anlatı ortaya çıkarmak bu çalışmanın öncelikleri arasındadır.

Osmanlı Tarihi çalışmalarında kadını merkeze alan çalışmalar son dönemde artış göstermiş olsa bile henüz yeterli boyuta ulaşamamıştır. Osmanlı Tarih yazımının ilk örneklerinde erkeği özne olarak kabul eden bir yazım tarzı benimsenmiş, kadınlar uzun bir süre tarih kitaplarında görünür olamamışlardır. Özellikle feminist kuramın toplumsal tarih çalışmaları ile kesişmesinden sonra yukarıda bahsi geçen algının kırıldığı görülmüştür. Söz konusu süreçte padişah eşlerinden veya sarayda ikamet eden (seçkin) kadınlardan başka,

Osmanlı toplumunda halktan/sıradan kadınların tarihine de ilgi duyulmaya başlanmıştır. Sosyal tarihçiliğin gelişimi ile birlikte kadınların toplum içerisindeki yeri ve önemi ise ayrıca birçok çalışma için ilgi konusu olmuştur. Arşiv belgelerinden yola çıkarak sadece siyasi olayların değil sosyal tarihin de aydınlatılabileceği bakış açısının gelişimiyle birlikte çoğu araştırmacı şehir tarihi yazımına yönelmiş ve bu yöneliş ile birlikte şehir tarihleri içerisinde kadınlara özel yerler açılmıştır. Osmanlı *kadı sicilleri* bu çalışmaların kullandıkları kaynaklar içerisinde en önemlilerinden biridir.

Çalışmamız 18. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu içerisinde önemli bir idari merkez olan Diyarbakır'da mahkemede tutulan kayıtlar üzerinden kadınların toplum içerisindeki yeri ve konumu ile ilgili tespitlerde bulunmaya çalışırken özellikle bazı örnekler üzerinden kadınların hak arayışı süreçlerini ortaya koymaya çalışacaktır. Kaynak olarak 18. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin önemli bir eyalet ve ticaret merkezi olan Diyarbakır'da mahkemede tutulan kayıtları kullanmaktadır. Diyarbakır her ne kadar bir eyalet merkezi, bulunduğu bölgenin önemli bir kenti olmasına rağmen, merkezden/başkentten uzak, farklı kültür ve geleneğe sahip, etnik çeşitliliğin var olduğu, toplumsal örgütlenmesi aşiret temelli olan çok sayıda insanın yaşadığı kozmopolit bir şehirdir. Üstelik Diyarbakır'da kurulan mahkeme sadece bu şehir hizmet eden değil, eyalet merkezi olması nedeniyle bölgesel işlev üstlenen bir kurumdur.

Bu çalışma sonucunda ele alınan örnekler üzerinden bütün süreçlerde incelenen dönemdeki kadınların ileri düzeyde bir hukuk bilincinde sahip oldukları ve dava süreçleri boyunca ciddi hukuki stratejiler belirleyerek hayata geçirdikleri anlaşılmıştır. Bu hukuk bilincinin oluşmasında genel olarak eğitim seviyesi ve mekânsal etkenler belirleyici olsa da mağduriyete uğrayan her kadının şer'î mahkemeleri kullanma gereksinimleri ile mahkemeden delil niteliğinde belge talep etmelerinde görüleceği üzere önceki yaşamsal deneyimlerinin etkisi büyüktür. Boşanma sırasında mahkemeden istenilen belgenin kadınların bu tür konulardaki daha önceki deneyimlerden faydalandıklarını ve taraflar arasında anlaşma sağlanmış olmasına rağmen ileride sorun yaşanmaması için mahkemeden delil niteliğinde talep edildiğini göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Osmanlı, kadın, hukuk, Diyarbakır, mahkeme.

References

a) Arşiv Belgeleri:

Diyarbakır Şer'îye Sicilleri, 3838, 3838, 3715, 3789 numaralı defterler.

b) Araştırma Eserler:

Açık, Turan, "Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Osmanlı Hukukunda Kadından Eşkiya Olup Olmayacağına Dair Bir Tartışma: Havva Hatun Örneği", *KAREN* 1, Sayı 1 (2015): 35-94.

Abaoğlu, Esra "On Dokuzuncu Yüzyıl Osmanlı Tarih Yazımında Kadın Görünürlükleri: Tarih-i Cevdet Ve Tezakir Örneği", *Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul 2016.

Akyüz, Jülide "Osmanlıda Kadınların hukuki Haklarını Kullanımı Üzerine Bazı Değerlendirmeler", *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı. 6 (2007): 75-91.

Aydın, M. Akif. *İslam-Osmanlı Aile Hukuku*. İstanbul 1985.

Aydın, M. Akif, “Osmanlı Hukukunda Nikah Akitleri”, *Osmanlı Araştırmaları*, Sayı. 3 (1982).

Baer, Gabriel, “Women and Waqf: An Analysis of the Istanbul Tahrir of 1546”, *Asian and African Studies*, Sayı. 17 (1983): 9-27.

Berktaş, Fatmagül, *Tarihin Cinsiyeti*, Metis Yayıncılık, İstanbul 2003.

Cin, Halil, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara 1974.

Çakır, Serpil “*Osmanlı Kadın Hareketi*”, Metis Yayınları, İstanbul 2010.

Er, İlker, “Balıkesirli Tereke sahipleri Hakkında Sosyokültürel Açından Bazı Değerlendirmeler (1670-1700)”, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (BAÜ SBED)* 12, Sayı. 21 (Haziran 2009): 368-376.

Faroqhi, Suraiya, “18. Yüzyıl Anadolu Kırsalında Suç, Kadınlar ve Servet”, *Modernleşmenin Eşiğinde Osmanlı Kadınları*, Edt. Madeline C. Zilfi, Tarih Vakfı, İstanbul 2000, s. 7-27.

Fay, Marry Ann, “Kadınlar ve Vakıflar: 8. Yüzyıl Mısır'ında Mülkiyet, İktidar ve Toplumsal Cinsiyetin Nüfuz Alanı”, *Modernleşmenin Eşiğinde Osmanlı Kadınları*, Edt. Madeline C. Zilfi, İstanbul 2014, s. 28-45.

Göçek, Fatma Müge, ve Marc David Baer, “18. Yüzyıl Galata Kadı Sicillerinde Osmanlı Kadınlarının Toplumsal Sınırları”, *Modernleşmenin Eşiğinde Osmanlı Kadınları*, Edt. Madeline C. Zilfi, Tarih Vakfı, İstanbul 2000, s. 48-63

Gedikli, Fethi, “Şer'îye Sicillerinin Hukuk Tarihi Açısından Önemi ve Sicillere Dayalı Araştırmalar” *Dünden Bugüne Osmanlı Araştırmaları-Tespitler-Problemler-Teklifler*. İSAM, İstanbul 2007, s. 73-96.

Habermas, Jürgen, “Kamusal Alan: Ansiklopedik Bir Makale”, *Birikim*, Sayı. 70 (1995).

Harding, Sandra. *Whose Science? Whose Knowledge? Thinking From Women's Lives*. Ithaca 1991.

İmber, Colin, “Kadınlar, Evlilik ve Mülkiyet: Yenişehirli Abdullah'ın Behçetü'l Fetâvâsında Mehir”, *Modernleşmenin Eşiğinde Osmanlı Kadınları*, Edt. Madeline C. Zilfi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2000.

Jennings, Ronald C. “Women in Early 17th Century Ottoman Judicial Records- The Sharia Court of Anatolian Kayseri”, *JESHO*, Sayı. 18 (1975), s. 53-114.

Köse, Saffet, “Hülle”, *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Cilt 18. 1998, s. 475-477.

Khoury, Dina Rizk, “Terlikler Kapıda mı, Kapalı Kapılar Ardında Mı: Ev İçinde ve Kamusal Mekânda Musullu Kadınlar”, *Modernleşme Eşiğinde Osmanlı Kadınları*, Edt. Madeline C. (Edt.) Zilfi, İstanbul, 2000, s. 103-124.

Meriwether, Margaret L., “Yeniden Kadınlar ve Vakıf Üstüne: Halep, 1770-1840”, *Modernleşme Eşiğinde Osmanlı Kadınları*, Edt. Madeline C. Zilfi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2000, s. 125-147.

Peirce, Leslie, *Ahlak Oyunları 1540-1541 Osmanlı'da Ayntab Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2005.

Scott, Joan W., *Feminist Tarihin Peşinde*, BGST Yayınevi, İstanbul 2013

Smith, Dorothy, *The Conceptual Practices of Power: A Feminist Sociology of Knowledge*. Northeastern University Press, Boston 1990.

Tucker, Judith E, *Women in Nineteenth-Century Egypt*, Cambridge University Press, Cambridge 1985.

Yargı, Mehmed Ali, “Günümüzdeki Mehr Uygulamaları ve İslâm Hukuku Açısından Değerlendirilmesi”, *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi/Journal of Islamic Law Studies*, Sayı:8, s. 259–270

Yılmaz, İlkay, “Osmanlı Kadın Tarihine Dair Bir Kaç Not” *Kadın Araştırmaları Dergisi*, Sayı. 10 (2012), s. 61-81.

Zarinebaf-Shahr, Fariha, “Osmanlı Kadınları ve 18. Yüzyılda Adalet Arama Geleneği”, *Modernleşmenin Eşiğinde Osmanlı Kadınları*, Edt. Madeline C. Zilfi, s. 250-260. Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2000.

The Universality of Design and Common Appreciation

S.Serpil ERDÖNMEZ¹, Serkan GÜNEŞ²

Geniş Özet

In this study, the universality that has emerged as a result of globalization and how the aesthetic perceptions and feelings are affected product designs is discussed. Together with, at what points the universal aesthetic perceptions and feelings are merged and separated are also considered.

The design is a bridge that passes into the unknown to connect between the available resources and human needs (Abdelrazik, 2015). To meet the needs and desires is a basic human being fact and Victor Papanek (1985) defines that the design is a basic human action for everyone. The design phase is a process that requires creativity and aims to produce the results to make life easier, and human nature is the act of designing because of its own nature. It is an inevitable result in today's world to see the same interaction in designs which are the result of interacting with each other while designing for human nature. The person who designs and interact with other people by its own nature assist to universalize the design. At this point, the universality of the concept of the design is revealed.

There are some studies to show the universality of design and to understand how design related to many topics. The relationship between design and globalization is also one of the topics discussed in recent years. To understand the relationship between the design and globalization and how is shaped and developed, the first thing is to examine the system that we are in.

We live in a global world and Malcom Waters defines globalization that the limitation of geography's imposition on social and cultural regulations is a social process in which people are increasingly beginning to notice this decline (Ulusoy, 2010). Globalization is a world trade that the market is free in a world of goods and services (Ryan, 2015). Concepts such as human rights, environmental protection and global warming have become contemporary issues that concern the world, crossing the borders of nations (Kan, 2009). An event that happens in a different part of the world could affect people from many different regions closely. This led to the concept of the global village that occurred in the 1900s. The global village concept created by Marshall McLuhan (1992) who defines that cultural, political, and national borders could rise with the rapid use of mass media, and as a result of the world turned into a global village (Symes, 1995).

The individual is a product of his/her own surroundings and is shaped in connection with the society in which his/her thoughts and needs (Aldersey-Williams, 1992). However, in many societies in which today, people are connected with the lines that prevent communication with other societies that are rising with the development of technology. Individuals are interacting with many communities through this level of transportation and communication

¹ Master student, Gazi University

² Assoc.Prof. Dr. Gazi University, serkangunes@gazi.edu.tr

means. This, in turn, opens the concept of global people. This brings the physical distances closer together, allowing individuals to communicate and interact more easily with each other. Individuals who have previously been members of a local community have now become members of the international community (Kan, 2009). The technological developments that are happening accelerate the evolution of the new world and unfold universal affinities. Universal appreciation could be described by the fact that the product designed in one place on Earth has the same liking in many different societies.

The products have come to standardization and the idea of designing for the people of the world has formed with the globalization (Gölbaşı, 2010). A design made at one end of the world affects the consumer in a very different region. Each piece that has produced in different countries and finally brought together to generate a product for market in global system. This could affect the design decisions and exposes similarities in the design phase by interacting people.

References

Abdelrazik, A. (2015). Cultural Variables and Their Impact on the Furniture Design Process in the Era of Globalization, Doctoral Thesis, Braunschweig University of Art, Germany.

Aldersey-Williams, H. (1992). World Design: Nationalism and Globalism in Design, *New York: Rizzoli International Publications*.

Gölbaşı, B. (2010). Küreselleşme - Tüketici - Tasarım Kavramlarının Etkileşimi ve Türkiye’de Endüstriyel Karo Üretimi, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Seramik ve Cam Tasarımı Anasanat Dalı Seramik Tasarımı Programı.

Kan, Ç. (2009). Değişen Değerler ve Küresel Vatandaşlık Eğitimi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 895-904.

Papanek, V., Fuller, R. B. (1972). Design for the real world, London: Thames and Hudson.

Ryan, V (2015). Globalisation, Design and Manufacturing, 10.03.2017 tarihinde http://www.technologystudent.com/prddes_2/global1.html adresinden erişildi.

Ulusoy, Y. (2010). Küreselleşme, 10.03.2017 tarihinde <http://www.yilmazulusoy.com/tr/makaleler/kreselleme> adresinden erişildi.

Global Developments in Integrated Reporting and a Model Suggestion for Turkey

Entegre Raporlamada Küresel Gelişmeler ve Türkiye İçin Bir Model Önerisi

Orhan ELMACI¹, Şerafettin SEVİM²

Extended Abstract

The International Integrated Reporting Board (IIRC) will shed light on the decisions of information users worldwide; "Integrated reporting" provides the need for information on goals, strategies and value creation. Integrated reporting is a new reporting system based on transparency and accountability principles that demonstrates the creation of short, medium and long term value of financial and non-financial data in the context of capital goods.

In this study, based on the integrated reports of the four companies that were successful in integrated reporting in the world, Content, presentation and philosophical bases and aimed to create a roadmap for integrated reporting processes in large scale enterprises operating in Turkey by analyzing the value creation as a theoretical components of the integrated report, general principles, quality of information and report content literature review .

Keywords: Integrated Reporting, Decision-making in Business and Non-Business Information Users, Generating Medium and Long Term Value

1. Giriş

Günümüzde çevresel, sosyal ve yönetsel risklerin ve belirsizliklerin kurumların sürdürülebilirliğini doğrudan etkilemesi nedeniyle kurumların performanslarının ölçülmesi ve analizinin tek boyutludan çok boyutlu evrilmesine neden olmuştur. Özellikle kurum performansının ölçülmesinde finansal ve finansal olmayan göstergelerin karşılıklı dinamik etkileşimlerinin dikkate alan, başta yatırımcılar ve kreditorler olmak üzere işletme dışı bilgi kullanıcıların şirketlerin faaliyetlerinin sürdürülebilirliği ve gelecekteki değer yaratma yetkinliklerinin nasıl arttırabilecekleri konusunda kurumsal raporlama normu ortaya koyarak bütüncül bir bakış açısı sağlayan raporlama sistemi de entegre raporlama olmuştur (Eccles ve Krzus, 2010:85; Mio, 2016: 4; Busco, vd., 2013: 8; Aras ve Sarioğlu, 2015: 16). Bu çalışmada, entegre raporların, felsefesi, içeriği ve ilkelerinin teorik bazda algılanışı araştırılmış ve Türkiye’de Entegre raporlama çalışmalarına yol gösterici yöntem ve önerilerin neler olabileceğinin tespit ve stratejiler geliştirmelerine katkı sağlama bağlamında bir model önerilmiştir.

¹ Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, oelmacı@dumlupinar.edu.tr

² Prof. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, serafettin.sevim@dpu.edu.tr

2. Entegre Raporlamaya İlişkin Kavramsal/Kuramsal Çerçeve (Gerekçeler ve Bağlantılı Konular)

2.1 Tarihsel Gelişim

Kurumsal raporlama modern şirketlerin doğuşuyla birlikte ortaya çıkmış ve ilk finansal raporlamayı ise, 1903 yılında, Price, WaterHouse & Co.'nun doğrulamasıyla U.S. Steel isimli Amerikan çelik şirketi gerçekleştirmiştir. Sürdürülebilirlik Raporlamalarının, merkezi Hollanda'da bulunan Global Reporting Initiative (GRI) tarafından 1999 yılından bu yana sürekli geliştirilen raporlama standartları rehber taslağı (Sustainability Reporting Guidelines), Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (International Accounting Standards Board), BM Çevre Programı (UNEP), Uluslararası Denetmen ve Sigortacılar Kurumu (International Auditing and Assurance Board), Dünya Borsaları Federasyonu, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (The World Business Council for Sustainable Development – WBCSD) gibi önemli organizasyonlar Entegre raporlamanın temelleri atıldı. Uluslararası Maliyeciler Federasyonu'nun (IFAC) başını çektiği bir dizi toplantı sonrası kurulan Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi IIRC'in (International Integrated Reporting Council) entegre raporlama rehberinin yayınlaması ise 2013 yılında gerçekleşti (Doğru, 2015: 51).

2.2 Kavramsal Çerçeve

Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi'ne göre entegre raporlama, “Bir entegre rapor bir kuruluşun stratejisinin, kurumsal yönetiminin, performansının ve beklentilerinin kuruluşun dış çevresi bağlamında kısa, orta ve uzun vadede değer yaratmayı nasıl sağlayacağını kısaca ve öz bir şekilde bildirilmesidir” olarak tanımlanmıştır (IIRC, 2013: 4). Entegre raporun kapsamı, kuruluşun ilgililik ve önemlilik kavramlarına çerçevesinde, kuruluşun değer yaratma yeteneklerini önemli ölçüde etkileyen finansal ve finansal olmayan kritik faktörlere (fırsat, tehlikelere ve sonuçlara) göre belirlenmektedir. Bu belirleme işlemi tüm bu kritik faktörlerin, kuruluşun stratejisine, kurumsal yönetimine, performansına ve beklentilerine olan etkisi göz önüne alınarak gerçekleştirilmektedir. (IIRC, 2013: 20-21).

Şekil 1. Firma Değeri Oluşum Sürecinde Finansal ve Finansal Olmayan Metriklerin İlişkisi

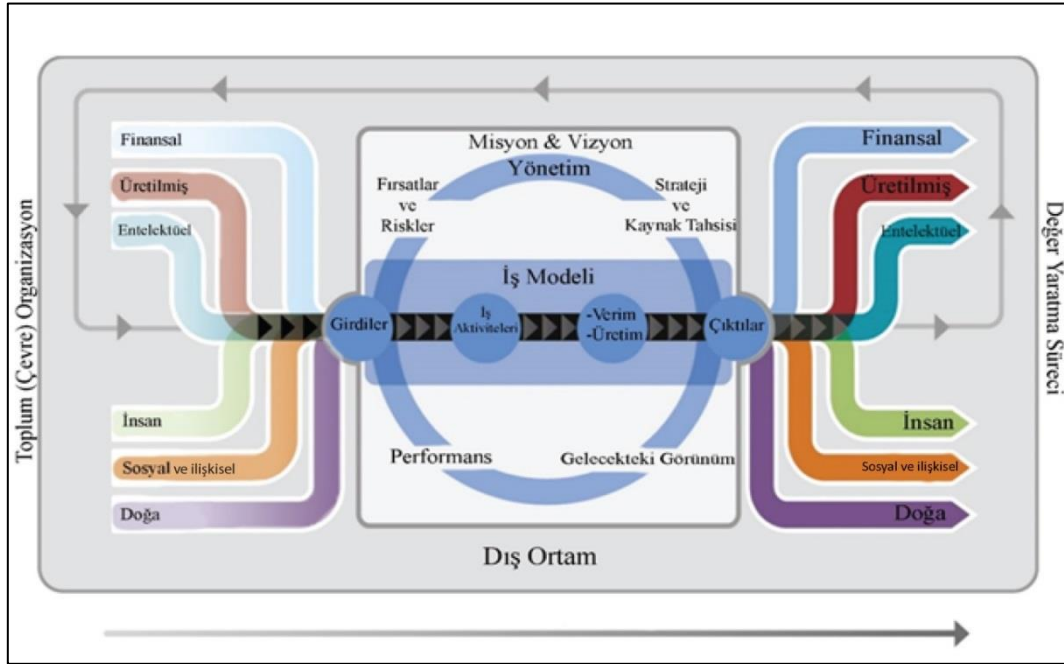

Kaynak: Doughty Centrefor Corporate Responsibility, Cranfield School of Management, “Sustainable Value EABIS Research Project: Corporate Responsibility, Market Valuation and Measuring the Financial and Non-Financial Performance of the Firm”, <http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Integrated-reporting/%24File/EY-Integrated-reporting.pdf>

2.3 Değer Yaratma Süreci

Değer yaratma süreci; kuruluş (iç Çevre), Sermaye öğeleri ve dış çevre olmak üzere üç temel üstüne kurulmuştur. Entegre raporlama faaliyet gösterdiği, ticari, sosyal ve çevresel bağlamda bir şirketin stratejisi, yönetim ve geleceği hakkında önemli bilgiler sağlar. Daha önceleri yayınlanan farklı türdeki raporları (finansal, yönetim, kurumsal yönetim, ücretlendirme politikası, sürdürülebilirlik vb.), işletmenin değer yaratma ve sürdürme yeteneğini açıklayan tutarlı bir bütün haline dönüştürür (Aydın, 2015: 67; Sanchez, vd., 2013: 5).

Şekil 2. Değer Yaratma Süreci

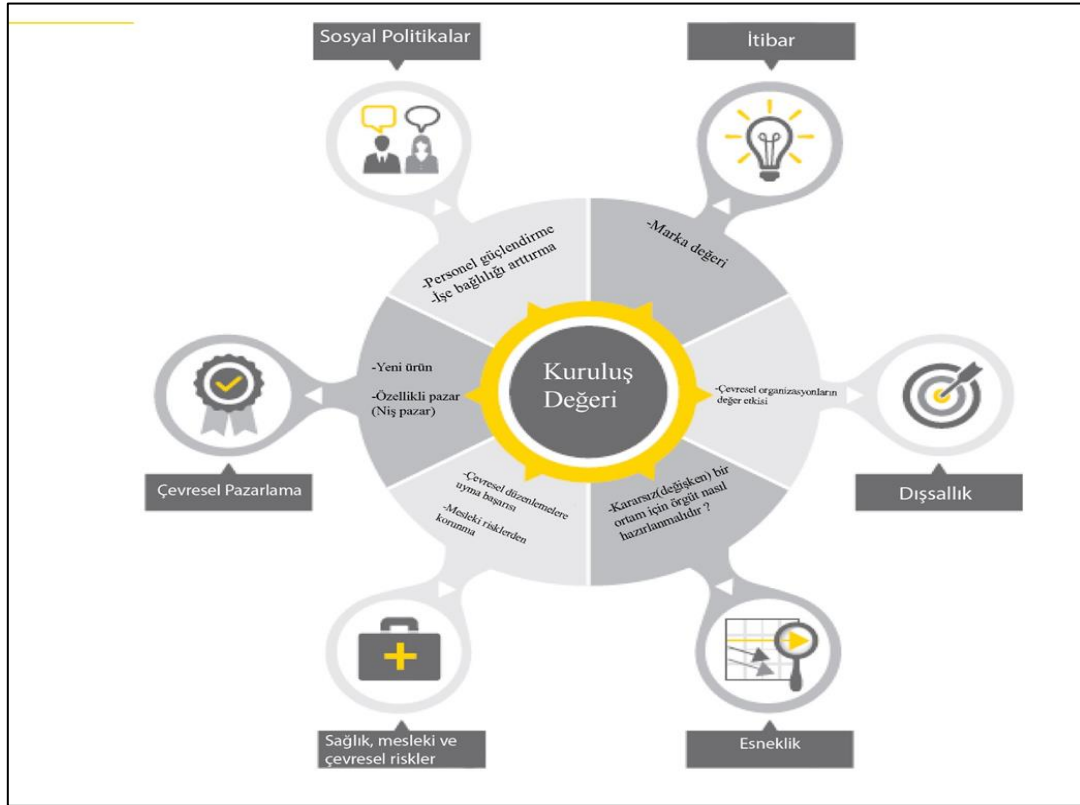

Kaynak: IIRC, 2013.

2.4 Değerin Ölçülmesi

Finansal faktörlerden elde edilen değerler tablolar sayesinde elde edilebilirken, finansal olmayan faktörlerin gelecekteki değerini belirlemek için maddi olmayan varlıkların ve dışsallıkların değerinin hesaplanması gerekir. Dışsallıkların maddi değeri genelde tahminlere dayalıdır. Bu yüzden dışsallıklar belirlenirken hangi tahminlere dayanarak karar verildiği, sayısal ya da sözel olarak entegre raporda belirtilmelidir (Aras ve Sarıoğlu, 2015: 53).

Şekil 3. Dışsallıkların Maddi Olmayan Değerlere Etkisi

Kaynak: <http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Integrated-reporting/%24File/EY-Integrated-reporting.pdf>, s.29.

Entegre raporlamada yer alan finansal ve finansal olmayan bilgileri tam entegre eden şirket olarak, Southwest Airlines (Kaya, 2015: 125), Entegre raporu ile “EY En İyi Entegre Raporlar Top10” da yer alan Kumba Iron Ore (www.theiirc.org, 2016), Entegre raporlamayı yaklaşık 13 yıl önce ilk düzenleyen şirket olarak, Novozymes (Kaya, 2015: 124), Entegre rapor sunumunu bilgi teknolojileri ile entegre edip entegre başarı analizine yönelik etkileşimli sunum yapan şirket olarak, SAP incelenmiştir.

3. Entegre Raporlamayla Bütünleştirilmiş Sürdürülebilir BSC Model Önerisi

Sürdürülebilir BSC, geleneksel BSC'nin ele aldığı konulara ek olarak entegre raporlama kavramının tüm boyutlarında performans yönetimi ile birlikte performans ölçümünü birleştirmektedir. Sürdürülebilir BSC'yi geliştirmek için bir takım temel adımların tamamlanması gerekmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde sürdürülebilir BSC'yi entegre raporlamayı performansı ölçümü ve yönetimi ile ilişkilendirmek için belirli adımlar atılması gerekir. Sürdürülebilir BSC'ye dayalı kurumsal sürdürülebilirliğin stratejik yönetimi ile entegre raporlama arasında önemli bir köprü görevini üstlenebilir.

Tablo 1. Kurumsal Sosyal Sorumluluğun Balanced Scorecard'a Dört Perspektifte Nasıl Entegre Edilebileceğine İlişkin Örnekler

Raporlamak, bugüne kayıt düşmek ve geleceğe, geçmişten kayıtlar bırakmaktır. Aynı zamanda yaptıklarımızı ve ettiklerimizi, yapacaklarımızı ve eyleyeceklerimizi ifşa etmek, taahhüt vermektir. Modern şirketlerin doğuşuyla neredeyse koşut bir tarihi var. 100 yıldır finansal raporlar hazırlanmasına rağmen hâlâ Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Finansal (Mali) Muhasebe Standartları Kurumu (FASB), bu raporların standartlarının bir noktada birleşmesini sağlayacak tek bir standart geliştirememiştir. Kuruluşların kendilerine özgü değer yaratma hikayeleri özgün bir hikaye formatında ortaya konmaktadır. Gelecekte nasıl bir değer ve ne kadar değer yaratacaklarının açık ve net tanımlaması yapılmakta ve değer yaratma öğeleri finansal ve finansal olmayan faktörler dikkate alınarak tanımlanmaktadır. Kuruluşun ufkunu genişletmenin temel felsefesi Sürdürülebilirliği iş yapma biçimi haline getirmesi belki de en önemli paradigmadır.

Türkiye'deki şirketlerin entegre rapor hazırlayabilmeleri için öncelikle bir alt yapıya sahip olması gerekmektedir. Bu alt yapının unsurları entegre düşünce, sürdürülebilirlik, şeffaflık, insan hakları, yenilikçilik, çevre ve bilgi teknolojileridir. Sürdürülebilirlik ve entegre raporlama konusunda şirketlere yol gösterici olması amacıyla enstitü kurulabilir. Bu oluşum bir üniversite bünyesinde de organize edilebilir. Halka açık şirketler için sürdürülebilirlik raporlaması kurumsallaşma anlamında bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Yakın gelecekte entegre raporlama da şirketler için bir güven ve itibar için zorunlu hale dönüşecektir.

Entegre raporun diğer bilgi kullanıcıları bakımından anlaşılabilir olabilmesi için bir kılavuz içermelidir. Bu kılavuz, entegre rapordan yararlanacak kişi ve kuruluşların raporda yer alan bilgileri, açık, net ve tam olarak anlaşılmasını sağlayacaktır. Finansal ve finansal olmayan verilerin yalnızca finansal etkisi değil sosyal ve çevresel etkileri de sunulmalıdır. Rapor sunumu etkileşimli grafiklerle kısa ve öz şekilde ele alınmalıdır. Filtreleme özelliği kullanılarak her bilgi kullanıcının kendisine özel rapor içeriği oluşturmasına olanak verilmelidir. Entegre rapor verilerinden entegre yatırım analizi yapmak isteyen yatırımcılar için çalışmamızda önerdiğimiz Entegre Raporlamayla Bütünleştirilmiş Sürdürülebilir BSC Model Önerisi esas alınabilir.

Anahtar Kelimeler: Entegre Raporlama, İşletme İçi ve İşletme Dışı Bilgi Kullanıcılarında Karar Verme, Orta ve Uzun Vadede Değer Yaratma.

References

ACCA. (2014). Understanding Investors: The Changing Corporate Perspective. London: The Association of Chartered Certified Accountants. s. 18 <http://www.accaglobal.com/content/dam/acca/global/PDF-technical/financial-reporting/pol-afb-ui04.pdf>

Akarçay, Ç. (2014). Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu. Öneri Dergisi, ss. 1-11

Akgün, A. E. vd. (2009). Bilgi Yönetimi ve Öğrenen Örgütler, Ankara: Eflatun Yayınevi.

Arslan, V. ve YILMAZ, G. (2010). Karar Destek Amaçlı Bir Raporlama Aracı. Bilişim Teknolojileri Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 1, İstanbul.

Aras, G. ve Sarıoğlu, G. U. (2015). Kurumsal Raporlamada Yeni Dönem: Entegre Raporlama. TUSİAD, Ekim 2015 Yayın No: T/2015, 10-567

Argüden Akademi. (2015). Entegre Rapor. http://argudenacademy.org/docs/content/ArgudenAkademi_EntegreRapor_2015.pdf, (Erişim Tarihi: 25.08.2016).

Aydın, S. (2015a). Entegre Raporlama. İstanbul: Türkmen Kitabevi.

Aydın, S. (2015b). Kurumsal Raporlamanın Evrilme Sürecine İlişkin Bir İrdeleme. Mali Çözüm Dergisi, Cilt: 25, Sayı: 130, ss. 67-78

Aydın, S. (2015). Kurumsal Raporlamanın Evrilme Sürecine İlişkin Bir İrdeleme. Mali Çözüm, İSMMO, Temmuz Ağustos 2015, http://archive.ismmmo.org.tr/docs/malicozum/130malicozum/004_Yrd.Do%C3%A7.A7.Dr._Sevgi_AYDIN_.pdf

Baron R. (2014). The Evolution of Corporate Reporting for Integrated Performance, Background paper for the 30th Round Table on Sustainable Development 25 June 2014 OECD Headquarters, Paris. <http://www.oecd.org/sdroundtable/papersandpublications/The%20Evolution%20of%20Corporate%20Reporting%20for%20Integrated%20Performance.pdf>

Borsa İstanbul (BİST). (2014). Şirketler İçin Sürdürülebilirlik Rehberi. <http://www.borsaistanbul.com/data/kilavuzlar/surdurulebilirlik-rehberi.pdf> (Erişim Tarihi: 14.06.2016).

Busco, C. vd. (Editör). (2013). Integrated Reporting: Concepts and Cases that Redefine Corporate Accountability. Springer International Publishing Switzerland.

Busco, C. vd. (Editör). (2013). Integrated Reporting: Concepts and Cases that Redefine Corporate Accountability. Switzerland: Springer International Publishing. p111-126.

Büdeyri, T. ve Kısa, A. (2016). Entegre Raporlama(Er): Literatür Araştırması. Proceedings of SOCIOINT 2016 3rd International Conference on Education, Social Sciences and Humanities, http://ocerint.org/socioint16_e-proceedings/abstracts/papers/281.pdf

Center for Ethical Business Cultures. (2010). History of Corporate Responsibility: The Shape of a History, 1995 – 2004, History of Corporate Responsibility Project, Preliminary Project Planing Papaer 2005, Working Paper No: 1. http://www.cebcglobal.org/wp-content/uploads/2015/02/CSR-The_Shape_of_a_History.pdf

Çakmak, N. Bilgi Merkezlerinin Yönetiminde “Balanced Scorecard (BSC) : Dengeli Kurumsal Karne Yaklaşımı. TMMOB Mimarlar Odası Kütüphanesi, Ankara- ÜNAK’05 Bilgi Hizmetlerinin Organizasyonu ve Pazarlaması, İstanbul, 22-24 Eylül 2005, ss. 260-279

Çalkıvık, K. (2013). Entegre Raporlama Dönemi Başlıyor. EKOIQ Dergisi, Sayı: 32.

DADA, Adefolami. (2015). Benefit of International Integrated Reporting Framework to all Economies. The News, <http://thenewsnigeria.com.ng/2015/11/benefit-of-international-integrated-reporting-framework-to-all-economies/>, (Erişim Tarihi: 10.10.2016).

Demirtaş, Burak ve Argan, M. (2015). Büyük Veri ve Pazarlamadaki Dönüşüm: Kurumsal Bir Yaklaşım. Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi, Sayı: 15, ss. 1-21

Doğru, B. (2015). Entegre Raporlama. IN magazine TEID (Etik ve İtibar Derneği) Yayını, Ocak Şubat Mart 2015, Sayı: 1, s.50-52. <https://view.joomag.com/inmagazine-say%4%b1-1-ocak-%c5%9eubat-mart/0930821001441205920>

Doğru, B. (2015). Geçmiş Değil, Geleceğe Konuşmak: Entegre Raporlama. Etik ve İtibar Derneği INmagazine Yazıları, <http://www.teid.org/entegre-raporlama/>, (Erişim Tarihi: 10.09.2016).

Eccles, R. G. ve Serafeim G. (2015). Corporate and Integrated Reporting: A Functional Perspective, Harvard Business School, <http://www.top1000funds.com/wp-content/uploads/2015/07/Corporate-and-integrated-reporting-a-functional-perspective.pdf>

Eccles, R. G. ve Krzus, M. P. (2010). One Report Integrated Reporting for a Sustainable Strategy. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey: Published Simultaneously in Canada.

Eccles, R. G. ve Spiesshofer, B. (2015). Integrated Reporting for a ReImagined Capitalism. Working Paper, Harvard Business School, http://www.hbs.edu/faculty/Publication%20Files/16-032_3860cfaa-ebd3-4d7e-ac9a-53272ca8cc2d.pdf

Eccles, R. G. ve Krzus, M. P. (2015). The Integrated Reporting Movement : Meaning, Momentum, Motives, and Materiality, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

EY. (2014). Integrated Reporting: Elevating Value. [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Integrated-reporting/\\$FILE/EY-Integrated-reporting.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Integrated-reporting/$FILE/EY-Integrated-reporting.pdf), (Erişim Tarihi: 27.08.2016).

Garcia-Sanchez, I. M. (2013). The Cultural System and Integrated Reporting, International Business Review, Volume 22, Issue 5.

Global Reporting Initiative (GRI). (2014). G4 Sürdürülebilirlik Raporlaması Kılavuzları – Raporlama İlkeleri ve Standart Bildirimler. <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Turkish-G4-Part-One.pdf> , (Erişim Tarihi: 10.09.2016).

Gold, F. (2014). Entegre Yıllık Rapor. https://www.goldfields.co.za/reports/annual_report_2014/integrated/index.php (Erişim Tarihi: 15.08.2016).

GRI. (2013). G4 Sürdürülebilirlik Raporlaması Kılavuzları. <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Turkish-G4-Part-One.pdf>

Hoque, M. E. (2017). Why Company Should Adopt Integrated Reporting? International Journal of Economics and Finance International Journal of Economics and Financial, 7(1), 241 - 248.

https://www.researchgate.net/publication/312318057_Why_Company_Should_Adopt_Integrated_Reporting

IAAER. (2016). Factors Affecting Preparers and Auditors Judgements About Materiality and Conciseness in Integrated Reporting, http://www.accaglobal.com/content/dam/ACCA_Global/Technical/integrate/pi-materiality-conciseness-ir-.pdf

IIRC. (2013). Consultation Draft of the International <IR> Framework, Integrated Reporting. <http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/03/Consultation-Draft-of-the-InternationalIRFramework.pdf> , (Erişim Tarihi: 27.05.2017).

IIRC. (2011). Towards Integrated Reporting Communicating Value in The 21st Century, International Integrated Reporting Council, İngiltere.

International Integrated Reporting Council. (2013). Capitals Background Paper for IR.

IRRCI. (2013). Integrated Financial and Sustainability Reporting in the United States, Investor Responsibility Research Center Institute, New York.

Kargın, S. vd. (2013). Entegre Raporlama: Yeni Bir Raporlama Perspektifi”, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, Cilt:6, Sayı: 1

Kaya, U. vd. (2016). Yeni Bir Kurumsal Raporlama Yaklaşımı Olarak Entegre Raporlama ve Dünyadaki Uygulama Örnekleri Üzerine Bir Araştırma. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:11, ss. 85-101.

Madrakhimova, F. (2013). History of Development of Corporate Social Responsibility, Journal of Business and Economics, June 2013, Volume 4, No. 6, pp. 509-520 <http://academicstar.us/UploadFile/Picture/2014-6/201461410571606.pdf> ,

Mio, C. (Editör). (2016). Integrated Reporting: A New Accounting Disclosure, London: Palgrave Macmillan.

Nylander, J. (2015). Why 'Integrated Reporting' Attracts Investors. Forbes, <http://www.forbes.com/sites/jnylander/2015/11/11/why-integrated-reporting-attracts-investors/#59a0153a7671>, (Erişim Tarihi: 28.08.2016).

Pamukçu, F. (2011). Finansal Raporlama ile Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflıkta Kurumsal Yönetimin Önemi. Muhasebe ve Finansman Dergisi, ss.133-148

SAICA. (2013). Integrated Thinking: an Exploratory Survey. <http://integratedreporting.org/resource/saica-integrated-thinking-an-exploratory-survey/>

SAP. (2015). Entegre Rapor. <http://go.sap.com/integrated-reports/2015/en.html> (Erişim Tarihi: 25.08.2016).

Sasol. (2014). Yıllık Entegre Rapor. http://www.sasol.com/extras/annual-integrated-report/docs/3d/Sasol_IAR2014/sasol-iar-2014/, (Erişim Tarihi: 03.08.2016).

Standard Bank. (2014). Yıllık Entegre Rapor. <http://annualreport2014.standardbank.com/>, (Erişim Tarihi: 27.07.2016).

Serafeim, G. (2014). Integrated Reporting and Investor Clientele. Harvard Business School Working Paper, [https://dash.harvard.edu/bitstream/handle/1/12111355/14-069%20\(2\).pdf?sequence=4](https://dash.harvard.edu/bitstream/handle/1/12111355/14-069%20(2).pdf?sequence=4)

Southwest. (2015). Tek Rapor. <http://www.southwestonereport.com/2015/#/>, (Erişim Tarihi: 10.08.2016).

Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi. (2013). Uluslararası Entegre Raporlama <ER> Çerçevesi. <http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-Turkish.pdf>, (Erişim Tarihi: 03.11.2016).

Üreten, A. ve Ercan, M. K. (2000). Firma Değerinin Tespiti ve Yönetimi, Gazi Kitabevi, Ankara.

Yaz, D. A. (2014). Entegre Raporlamanın Doğuşu. Borsa Gündem, <http://www.borsagundem.com/yazarlar/entegre-raporlamanin-dogusu-yazisi/252582>, (Erişim Tarihi: 10.11.2016).

Zeff, S. A. (2012). The Objectives of Financial Reporting: A Historical Analysis, <http://www.icaew.com/~media/corporate/files/events/2012/regions/london/objectives%20of%20financial%20reporting/objectives%20of%20financial%20reporting.ashx>

www.devveri.com, (01.07.2016).

www.spk.gov.tr, (10.07.2016).

www.tkyd.org, (30.08.2016).

<http://static.globalreporting.org/report-pdfs/2015/f73d63f94f22e71f2ea394104fcd4813.pdf>

Investigation of Adolescent Attitudes Towards Violence in Terms of Gender and Self-Efficacy

Binnaz Kiran ESEN¹, Mehtap SEZGİN²

Extended Abstract

The World Health Organization defines violence as "threats or physical abuse that may result in injury, death, physical disability, or some developmental disability or deprivation for a person himself or another person, a particular community or group (World Health Organization [WHO], 2002). Violence is so prevalent that in the United States at least one in four people is reported to have witnessed or been exposed to violence (Nguyen-Feng et al., 2016). Bandura (1977) states that children observe their immediate surroundings, especially their parents and so performs violent behaviors. In support of this view, Freedmann, Sers and CarlSmith (1998) state that children who witness to violence sometimes imitate violence. If violence is a learned behavior, self-efficacy belief is learned through modeling. One of the important ways to create and strengthen self-efficacy beliefs is indirect experiences provided by social models. For this reason, the self-efficacy beliefs of the study were discussed as another variable. Bandura (1994, p. 2) defines self-efficacy as " people's beliefs about their capabilities to produce designated levels of performance that exercise influence over events that affect their lives." Violence perpetration or exposure is risky for all age groups, which can have serious consequences especially in adolescents. It is expected that adolescents experiencing inadequacy in adolescence which is a significant developmental period, may experience problems in fulfilling their future roles and responsibilities (McKnight, Huebner and Suldo, 2002). Bandura (1994) points out that children's self-efficacy can be enhanced by their parents during earlier developmental periods, which may facilitate the transition from childhood to adulthood. The most important effect of self-efficacy is to facilitate interpersonal relationships in the following years (Rice, Fitz Gerald, Whaley and Gibbs 1995). Adolescents with high self-efficacy appear to have less psychological problems (Solberg and Villarreal, 1997). In this study, it was aimed to investigate the attitudes of adolescents towards violence in terms of gender and self-efficacy domains. For this purpose, the answer is searched for the question "Do adolescents' attitudes towards violence differentiate in terms of gender and academic, social, emotional and general self-efficacy levels?" Surveys show that violent offenses increase between pre-adolescence and adolescence period, and declines in young adulthood (Steinberg, 2007). Therefore, participants consisted of 1078 students, especially during the early (pre) adolescence period (12-13 years). These students who have attended fourteen state secondary schools in the province of Mersin/Turkey have been determined through random sampling. 53.2% of the participants were female (n = 573) and 46.8% (n = 505) were male. In this study *Attitudes Toward Violence Scale (ATVS)* and *Questionnaire for Measuring Self-Efficacy in Youths (QMSEY)* were used for collection of data. ATVS was developed by Blevins (2001) and adapted to Turkish by Balkis, Duru and Buluş (2005). QMSEY was developed by Muris (2001) and adapted to Turkish by

¹ Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Doç. Dr., binkiran2009@gmail.com

² Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Arş. Gör., mehtapsezgin@gmail.com

Çelikkaleli, Gündoğdu and Kıran-Esen (2006). Two-way ANOVA was used to examine the differentiation of students' attitudes towards violence in terms of gender and self-efficacy level. LSD test was used to determine the source of variance between groups, since the variances were equal but the sample size between groups was not equal. SPSS 22.0 program was used for all statistical analyzes. According to results, the attitudes of the students towards violence seems to constitute a significant difference in terms of gender ($F_{(1,1072)}=59.154, p<.05, \eta^2=.052$) and academic self-efficacy ($(F_{(2,1072)}=50.391, p<.05, \eta^2=.086)$ levels . However, according to the common effect of gender and academic self-efficacy levels ($F_{(2,1072)}=.033, p>.05, \eta^2=.000$), there was no significant difference in the scores of adolescents' attitude toward violence. When the partial eta squared values are examined, it is seen that the academic self-efficacy effect ($\eta^2 = .086$) on the attitude toward violence is greater than gender ($\eta^2 = .052$). It seems that there is a significant difference in favor of females. According to LSD test results, there found to be significant difference in favor of adolescents with moderate and high level of academic self-efficacy. As a result, males and those with low academic self-efficacy have higher attitudes towards violence than others. The attitudes of the students towards violence seems to constitute a significant difference in terms of gender ($F_{(1,1072)}=49.919, p<.05, \eta^2=.044$) and social self-efficacy ($F_{(2,1072)}=5.667, p<.05, \eta^2=.010$) levels . However, according to the common effect of gender and social self-efficacy levels ($(F_{(2,1072)}= .731, p>.05, \eta^2=.001)$ there was no significant difference in the scores of adolescents' attitude toward violence. When the partial eta squared values are examined, it is seen that the gender effect ($\eta^2=.044$) on the attitude toward violence is greater than the social self-efficacy effect ($\eta^2=.010$). It seems that there is a significant difference in favor of females. According to LSD test results, there found to be significant difference in favor of adolescents with moderate and high level of social self-efficacy. As a result, males and those with low social self-efficacy have higher attitudes towards violence than others. However, there is no significant difference between middle and high level social self-efficacy levels. The attitudes of the students towards violence seems to constitute a significant difference in terms of gender ($F_{(1,1072)}=57.111, p<.05, \eta^2=.051$) and emotional self-efficacy ($F_{(2,1072)}=11.628, p<.05, \eta^2=.021$) levels . However, according to the common effect of gender and emotional self-efficacy levels ($F_{(2,1072)}= .724, p>.05, \eta^2=.001$) there was no significant difference in the scores of adolescents' attitude toward violence. When the partial eta squared values are examined, it is seen that the gender effect ($\eta^2=.048$) on the attitude toward violence is greater than the emotional self-efficacy effect ($\eta^2=.021$). It seems that there is a significant difference in favor of females. According to LSD test results, there found to be significant difference in favor of adolescents with moderate and high level of emotional self-efficacy. As a result, males and those with low emotional self-efficacy have higher attitudes towards violence than others. However, there is no significant difference between middle and high level emotional self-efficacy levels. The attitudes of the students towards violence seems to constitute a significant difference in terms of gender ($F_{(1,1072)}=50.283, p<.05, \eta^2=.045$) and general self-efficacy ($F_{(2,1072)}=26.751, p<.05, \eta^2=.048$) levels . However, according to the common effect of gender and general self-efficacy levels $F_{(2,1072)}= 1.095, p>.05, \eta^2=.002$) there was no significant difference in the scores of adolescents' attitude toward violence. When the partial eta squared values are examined, it is seen that the general self-efficacy effect ($\eta^2=.048$) on the attitude toward violence is greater than the gender effect ($\eta^2=.045$). It seems that there is a significant difference in favor of females. According to LSD test results, there found to be significant difference in favor of adolescents with moderate and high level of general self-efficacy. As a result, males and those with low self-efficacy have higher attitudes towards violence than others. However, there is no significant difference between middle and high level self-efficacy levels.

Keywords: Gender, self-efficacy, attitudes toward violence

Ergenlerin Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyet ve Özyeterliklerine Göre İncelenmesi

Geniş Özet

Dünya Sağlık Örgütü şiddeti “kişinin kendisine, başkasına, belirli bir topluluk veya gruba yönelik yaralama, ölüm, fiziksel zarar, bazı gelişim bozuklukları veya yoksunluk ile sonuçlanabilen, tehdit ya da fiziksel zor kullanma” diye tanımlamaktadır (World Health Organization [WHO], 2002)). Şiddet o derece yaygındır ki Amerika’da her dört kişiden en az birisinin şiddete tanıklık ettiği veya maruz kaldığı bildirilmektedir (Nguyen-Feng ve diğerleri, 2016). Bandura (1977) çocukların yakın çevrelerinde bulunanları özellikle de ebeveynlerini gözleyerek şiddet içeren davranışları tekrar ortaya koyduklarını ifade etmektedir. Bu görüşü destekleyen Freedmann, Sers ve CarlSmith’te (1998) şiddete tanıklık eden çocukların şiddeti zaman zaman taklit ettiklerini belirtirler. Şiddet nasıl öğrenilen bir davranış ise özyeterlik inancı da model alma yoluyla öğrenilmektedir. Özyeterlik inançlarını yaratma ve güçlendirmede önemli yollarından birisi sosyal modellerle sağlanan dolaylı deneyimlerdir. Bu nedenle bu çalışmanın diğer bir değişkeni olarak özyeterlik inançları ele alınmıştır. Bandura (1994, s,2) özyeterliği, “Bireyin yaşamlarını etkileyen olaylara etki eden, belirli performans seviyelerini üretme kapasiteleri, yetenekleri hakkındaki inançları” olarak tanımlamaktadır. Şiddet uygulama veya maruz kalma her yaş grubu için riskliken özellikle ergenlerde ciddi sonuçlar doğurabilmektedir. Önemli bir gelişim dönemi olan ergenlikte yetersizlik duygusu yaşayan ergenlerin gelecekteki rol ve sorumluluklarını yerine getirmede sorunlar yaşaması beklenmektedir (Mcknight, Huebner ve Suldo, 2002). Bandura (1994) daha önceki gelişim dönemlerinde çocukların özyeterliklerinin aileleri tarafından artırılarak, çocukluktan erişkinliğe geçişi kolaylaştırılabileceğini belirtmektedir. Özyeterliğin en önemli etkisi ise ileriki yıllarda kişilerarası ilişkileri kolaylaştırmasıdır (Rice, Fitz Gerald, Whaley ve Gibbs 1995). Yüksek özyeterlik gösteren ergenlerin daha az ruhsal sorun yaşadıkları görülmektedir (Solberg ve Villarreal, 1997). Bu çalışmada ergenlerin cinsiyet ve özyeterlik alanlarına göre şiddete yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla “*Cinsiyet ve akademik, sosyal, duygusal ve genel özyeterlik düzeyine göre ergenlerin şiddete yönelik tutumları farklılaşmakta mıdır?*” sorusuna cevap aranmıştır. Araştırmalar şiddet içeren suçların ergenlik öncesi ve ergenlik dönemi arasında artış gösterdiğini ve genç yetişkinlik döneminde inişe geçtiğini göstermektedir (Steinberg, 2007). Bu nedenle katılımcılar özellikle erken (ön) ergenlik dönemindeki (12-13 yaş) 1078 öğrenciden oluşmuştur. Türkiye Mersin ilinde on dört devlet ortaokuluna devam eden bu öğrenciler seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Katılımcıların %53.2 si kız (n=573) ve %46.8’i (n=505) erkektir. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak Blevins (2001) tarafından geliştirilmiş olan, Balkıs, Duru ve Buluş (2005) tarafından Türkçeye uyarlanmış olan *Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği* ve Muris (2001) tarafından geliştirilmiş, Çelikkaleli, Gündoğdu ve Kıran-Esen (2006) tarafından Türkçe’ye uyarlanmış olan *Ergenlerde Yetkinlik Beklentisi Ölçeği* kullanılmıştır. Öğrencilerin şiddete yönelik tutumunun cinsiyet ve özyeterlik düzeyine göre farklılaşmasını incelemek amacıyla iki yönlü ANOVA yöntemi kullanılmıştır. Gruplar arası farklılaşmanın kaynağını tespit etmek için, varyanslar eşit ancak gruplar arası örneklem büyüklüğü eşit olmadığı için LSD testi kullanılmıştır. İstatistiksel çözümlerinde SPSS 22.0 programı kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin şiddete yönelik tutumlarının cinsiyete göre ($F_{(1,1072)}=59.154, p<.05, \eta^2=.052$) ve akademik özyeterlik düzeylerine göre ($F_{(2,1072)}=50.391, p<.05, \eta^2=.086$) anlamlı farklılık oluşturduğu görülmektedir. Ancak cinsiyet ve akademik özyeterlik düzeyleri ortak etkisine göre ($F_{(2,1072)}=.033, p>.05, \eta^2=.000$) ergenlerin şiddete yönelik puanlarında anlamlı bir farklılık

gözlenememiştir. Kısmi eta kare değerleri incelendiğinde şiddete yönelik tutum üzerinde akademik özyeterlik etkisinin ($\eta^2=.086$), cinsiyetin ($\eta^2=.052$) etkisinden büyük olduğu olduğu bulunmuştur. Cinsiyet açısından kızlar lehine anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. LSD testi sonuçlarına göre ergenlerin akademik özyeterlik düzeyi orta ve yüksek olan ergenler lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Sonuç olarak erkeklerin ve akademik özyeterlik düşük olanların şiddete yönelik tutumları diğerlerine göre daha yüksektir. Öğrencilerin şiddete yönelik tutumlarının cinsiyete göre ($F_{(1,1072)}=49.919$, $p<.05$, $\eta^2=.044$) ve sosyal özyeterlik düzeylerine göre ($F_{(2,1072)}=5.667$, $p<.05$, $\eta^2=.010$) anlamlı farklılık oluşturduğu görülmektedir. Ancak cinsiyet ve sosyal özyeterlik düzeyleri ortak etkisine göre ($F_{(2,1072)}=.731$, $p>.05$, $\eta^2=.001$) ergenlerin şiddete yönelik puanlarında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Kısmi eta kare değerleri incelendiğinde şiddete yönelik tutum üzerinde cinsiyet etkisinin ($\eta^2=.044$), sosyal özyeterlik ($\eta^2=.010$) etkisinden büyük olduğu görülmektedir. Cinsiyet açısından kızlar lehine anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. LSD testi sonuçlarına göre sosyal özyeterlik düzeyi orta ve yüksek olan ergenler lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Sonuç olarak erkeklerde ve sosyal özyeterliliği düşük olanların şiddete yönelik tutumları artmaktadır. Ancak orta ve yüksek düzey sosyal özyeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. *Ergenlerin cinsiyet ve duygusal özyeterlik düzeylerine göre şiddete yönelik tutumları arasındaki farklılaşma:* Öğrencilerin şiddete yönelik tutumlarının cinsiyete göre ($F_{(1,1072)}=57.111$, $p<.05$, $\eta^2=.051$) ve duygusal özyeterlik düzeylerine göre ($F_{(2,1072)}=11.628$, $p<.05$, $\eta^2=.021$) anlamlı farklılık oluşturduğu görülmektedir. Ancak cinsiyet ve duygusal özyeterlik düzeyleri ortak etkisine göre ($F_{(2,1072)}=.724$, $p>.05$, $\eta^2=.001$) ergenlerin şiddete yönelik puanlarında anlamlı bir farklılık gözlenememiştir. Kısmi eta kare değerleri incelendiğinde şiddete yönelik tutum üzerinde cinsiyet etkisinin ($\eta^2=.048$), duygusal özyeterlik ($\eta^2=.021$) etkisinden büyük olduğu olduğu görülmektedir. Cinsiyet açısından kızlar lehine anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. LSD testi sonuçlarına göre duygusal özyeterlik düzeyi orta ve yüksek olan ergenler lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Sonuç olarak erkeklerde ve duygusal özyeterlik düzeyi düşükçe şiddete yönelik tutumlar artmaktadır. Ancak orta ve yüksek düzey duygusal özyeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Öğrencilerin şiddete yönelik tutumlarının cinsiyete göre ($F_{(1,1072)}=50.283$, $p<.05$, $\eta^2=.045$) ve genel özyeterlik düzeylerine göre ($F_{(2,1072)}=26.751$, $p<.05$, $\eta^2=.048$) anlamlı farklılık oluşturduğu görülmektedir. Ancak cinsiyet ve genel özyeterlik düzeyleri ortak etkisine göre ($F_{(2,1072)}=1.095$, $p>.05$, $\eta^2=.002$) ergenlerin şiddete yönelik puanlarında anlamlı bir farklılık gözlenememiştir. Kısmi eta kare değerleri incelendiğinde şiddete yönelik tutum üzerinde genel özyeterlik etkisinin ($\eta^2=.048$), cinsiyet ($\eta^2=.045$) etkisinden büyük olduğu olduğu görülmektedir. Cinsiyet açısından kızlar lehine anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. LSD testi sonuçlarına göre genel özyeterlik düzeyi orta ve yüksek olan ergenler lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Sonuç olarak erkeklerde ve genel özyeterlik düşükçe şiddete yönelik tutumlar artmaktadır. Ancak orta ve yüksek düzey genel özyeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, özyeterlik, şiddete yönelik tutum

References

Balkıs, M., Duru, E., ve Buluş, M. (2005). Şiddete yönelik tutumların özyeterlik, medya, şiddete yönelik inanç, arkadaş grubu ve okula bağlılık duygusu ile ilişkisi. *Ege Eğitim Dergisi*. 2(6), 81-97.

Bandura, A. (1977). Self-efficacy. Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84, 191-215.

Bandura, A. (1994). Self-efficacy. In V. S. Ramachaudran (Ed.), *Encyclopedia of human behavior* (Vol. 4, pp. 71-81). New York: Academic Press. (Reprinted in H. Friedman [Ed.], *Encyclopedia of mental health*. San Diego: Academic Press, 1998).

Çelikkaleli, Ö. Gündoğdu, M. ve Kıran-Esen, B: (2006). Validity and Reliability Study of Turkish Adaptation of Competence Expectation Scale in Adolescents. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)* . 25, (62-72).

Fredmann, J. L., Sers, D.O., CarlSmith, J.M. (1998) *Sosyal Psikoloji*, (Çev: Ali Dönmez), Ankara: İmge Kitabevi

Mcknight, C.G., Huebner E.S., ve Suldo, S. (2002). Relationships among stressful life events, temperament, problem behaviour and global life satisfaction in adolescents. *Psychology in the Schools*, 39(6), 6677-687.

Nguyen-Feng, V. N. Et all (2016). Testing the efficacy of three brief web-based interventions for reducing distress among interpersonal **violence** survivors, *Translational Issues in Psychological Science*, Vol 2(4), Special Issue: The Psychology of Trauma. pp. 439-448.

Rice, K. G.,Fitz Gerald, D. P., Whaley, T.J., ve Gibbs, C.I. (1995). Cross-Sectional Longitudinal Examination of Attachment, Separation-Individuation and College Student Adjustment. *Journal of Counseling and Development*, 73, 463-474.

Solberg, V.S. ve Villarreal, P. (1997). Examination of self-efficacy, social support and stress as predictors of psychological and physical distress among hispanic college students. *Hispanic Journal of Behavioral Science*, 19,182-201.

WHO, (2002). *World report on violence and health*. Geneva, (2), 1-46.

Effectiveness of Attitudes and Motivation in The Vocation of Teacher's Candidates: An Investigation on Pedagogical Formation Education Teacher Candidates With Education Faculty

Meral BEKTAŞ¹, Şerife KARAGÖZ²

Extended Abstract

1. Introduction

Education system is the most important element in the way of being able to raise contemporary individuals who are healthy in society and have gained the bright light of science. It is an undeniable fact that the basic element of the education system is the teacher and it is more influential than the other elements. Teachers need to be trained more qualified to increase the quality of education. (Yeşilyurt, 2011: 72). Teaching is at the forefront of professions with the power to influence society in all its aspects (Üstüner, 2006: 110).

Teaching profession is attained through courses in general culture, special field education and educational sciences within the scope of undergraduate education / science undergraduate education. In addition, a pedagogical formation education certificate program is being opened in our country to ensure that those who are not graduated from education faculties / sciences are teachers in order to meet the needs of teachers (Demircioğlu & Özdemir, 2014: 111). This study is important because there are a limited number of researches on pedagogical Formation and teacher candidates in the education faculty. In this context, this study is designed to examine the effect of teacher candidates in the education faculty and teacher candidates who received pedagogical formation training on attitude and motivation of self-efficacy in the teaching profession.

2. Method

This research was carried out in order to investigate the effects of teacher candidates who are studying in the 4th grade of Akdeniz University Faculty of Education and teacher candidates who are studying Pedagogical Formation in Faculty of Education on attitude and motivation of self-efficacy. The questionnaire form was used as the data collection tool of the quantitative research method on which the study was based. The data were collected by random sample method. Demographic questions, motivation, attitude and self-efficacy scales were used in the questionnaire used as data collection tool. The 23-item original form of the Self-efficacy Inventory scale was developed by Sherer's colleagues (1982). The final scale of the scale, originally 14-degrees, has been converted to a five-point Likert-type scale (Sherer and Adams 1983). Lightning and It is an inventory consisting of Likert type 17 questions, finalized by İlhan (2010). Self-efficacy skill inventory; It is composed of sub-dimensions of initiation,

¹ Yardımcı Doçent Doktor, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik meraltahtasakal@hotmail.com

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, krgz_srf@hotmail.com

non-aggression, sustained effort and insistence. The Attitude Scale related to Teacher Education was translated into Turkish by Tezbaşaran (1996) and Erkuş et al. (2000). The motivation questionnaire is McClelland's Motivation test. 5 Likert scale was used in the questionnaire. Survey questions were taken from Güldane Karşlıoğlun (2011) master's thesis and developed by Bird (2015). Motivation skill inventory consists of success, power and relationship sub-dimensions. The scales were arranged with a 5-point Likert-type scale and students were asked to read each item from the students who participated in the research; I would like to mark one of the "strongly agree" 5 and "strongly disagree" 1 options. The research population constitutes teacher candidates who are studying at Akdeniz University in the academic year 2015-2016. The sample of the research was identified as teacher candidates who were educated in the 4th class of the Faculty of Education and teacher candidates who received pedagogical formation training in the Faculty of Education and 400 teachers who were filled in the questionnaires filled in the classroom environment were included in the questionnaires and the questionnaire form of 8 participants, It allowed.

3.Results

SPSS 22.0 package program was used for analysis of data. In the analysis of the data, multiple regression analysis was used by reliability analysis for the frequency tables and all other variables for the demographic characteristics used in the research and research hypotheses were tested. As a result of the reliability analysis, cronbach's alpha value of the motivation scale was 0,90, cronbach's alpha value of the attitude scale was 0,93, and cronbach's alpha value of the self - efficacy scale was 0,82. The three self-efficacy sub-dimensions obtained from the factor analysis were used as independent variables and the motivation sub-dimensions as dependent variables in order to examine the motivation sub-dimensions of self-efficacy perceptions of students with pedagogical formation education and the 4th grade students of the Faculty of Education and their effects on attitude perceptions. Regression analysis performed.

4.Conclusion And Suggestion

Research findings indicate that the subscales of the self-efficacy scale (initiation, non-aggression, continuation) and the motivation scale have no effect on the subscales (success, relationship, power). Although this research has been carried out at the Faculty of Education of Akdeniz University in Antalya, there are some limitations. Firstly, since the faculty of education in the scope of the research was collected from the teacher candidates who are also studying in the 4th class, the results are 1.2. And the level of self-efficacy, motivation and attitude of the teacher candidates who are studying in the third grade. For this reason, it is suggested that future studies should be carried out in such a way as to cover the teacher candidates who are studying in other classes and to make a comparison between them. In addition, self-efficacy, attitudes and motivations towards the profession of students who have studied in the faculty of science literature and have not received pedagogical formation training can be examined. More intensive teaching practice will provide teachers with the opportunity to see the deficiencies related to their profession more easily. Various conferences, promotions and career days can be organized in universities in order to encourage the success that the academic suburban desires have been postponed. It can be supported by qualitative studies in another study to be done in the same scope.

Keywords: Self-efficacy, Motivation, Attitude, Pedagogical Formation, Teaching.

JEL Codes: M10

Öğretmen Adaylarının Mesleğinde Öz Yeterliğin Tutum ve Motivasyona Etkisi: Eğitim Fakültesi İle Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adayları Üzerine Bir Araştırma

1. Giriş

Toplumda sağlıklı, bilimin parlak ışığına kavuşmuş, çağdaş bireyler yetiştirebilmenin temelindeki en önemli unsur eğitim sistemidir. Eğitim sisteminin temel ögesinin öğretmen olduğu ve diğer ögelere göre etkileme gücü daha fazla olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Eğitimin kalitesini artırmak için öğretmenlerin daha nitelikli yetiştirilmesi gerekir. (Yeşilyurt, 2011:72). Öğretmenlik, toplumu tüm yönleriyle etkileme gücüne sahip mesleklerin başında gelmektedir (Üstüner, 2006: 110).

Öğretmenlik mesleği eğitim fakültesi/bilimleri lisans eğitimi kapsamında yer alan genel kültür, özel alan eğitimi ve eğitim bilimleri dersleri ile kazanılır. Ayrıca ülkemizde öğretmen ihtiyacını gidermek için eğitim fakültesi/bilimleri mezunu olmayanların öğretmen olmasını sağlamak amacıyla pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı açılmaktadır (Demircioğlu & Özdemir, 2014: 111). Pedagojik Formasyon ve eğitim fakültesindeki öğretmen adaylarına yönelik araştırmalar sınırlı sayıda olduğu için bu çalışma önem arz etmektedir. Bu bağlamda bu çalışma, eğitim fakültesindeki öğretmen adayları ile pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinde özyeterliğin tutum ve motivasyona etkisini irdelemek amacıyla hazırlanmıştır.

2. Yöntem

Bu araştırma Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi 4. sınıf da öğrenim görmekte olan öğretmen adayları ile Eğitim Fakültesinde Pedagojik Formasyon eğitimi almakta olan öğretmen adaylarının özyeterliğin tutum ve motivasyon üzerine etkisini irdelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın temel aldığı nicel araştırma yönteminin veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Veriler tesadüfi örneklem yöntemi ile toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan soru formunda demografik sorular, motivasyon, tutum ve öz yeterlik ölçekleri kullanılmıştır. Öz yeterlik Becerileri Envanteri ölçeğinin 23 maddelik özgün formu Sherer arkadaşları (1982) tarafından geliştirilmiştir. Özgün haliyle 14 dereceli olan ölçeğin son hali beş dereceli Likert tipi bir ölçeğe çevrilmiştir (Sherer ve Adams 1983). Yıldırım ve İlhan (2010) tarafından son hali verilen Likert tipi 17 sorudan oluşan bir envanterdir. Öz yeterlik beceri envanteri; başlama, yılmama, sürdürme çabası ve ısrar alt boyutlarından oluşmaktadır. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği 38 maddeden Tezbaşaran (1996) yılında çevrilmiş Erkuş vd. (2000) tarafından son hali verilmiştir. Motivasyon anketi McClelland' ın Güdüleme testidir. Anket sorularında 5' Likert ölçeği kullanılmıştır. Anket soruları Güldane Karşlıoğlunun(2011) yüksek lisans tezinden alınmış olup Kuş (2015) tarafından geliştirilmiştir. Motivasyon beceri envanteri başarı, güç ve ilişki alt boyutlarından oluşmuştur. Ölçekler 5'li Likert tipi derecelendirmeyle düzenlenmiş ve araştırmaya katılan öğrencilerden her maddeyi okuyup; "kesinlikle katılıyorum 5" ve "kesinlikle katılmıyorum 1" seçeneklerinden birini işaretlenmesi istenmiştir. Araştırma evrenini, 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında Akdeniz Üniversitesinde

öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Eğitim Fakültesi 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adayları ile Eğitim Fakültesinde Pedagojik Formasyon eğitimi alan öğretmen adayları olarak belirlenmiş, öğretmen adaylarına sınıf ortamında uygulanan soru formlarından eksiksiz doldurulan 400 anket analizlere dâhil edilmiş olup, eksik işaretleme yaptığı tespit edilen 8 katılımcının anket formu analiz dışı bırakılmıştır.

3. Bulgular

Verilerin analizleri için SPSS 22.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde sırasıyla, araştırmada kullanılan demografik özellikler için frekans tabloları ve diğer tüm değişkenler için güvenilirlik analizi ile çoklu regresyon analizinden yararlanılmış ve araştırma hipotezleri test edilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçeklerin, güvenilirlik analizleri sonucunda motivasyon ölçeğinin cronbach's alfa değeri 0,90, tutum ölçeğinin cronbach' s alfa değeri ise 0,93, öz yeterlik ölçeğinin cronbach' s alfa değeri 0, 82 bulunmuştur. Pedagojik formasyon eğitimi alan öğrenciler ile Eğitim Fakültesi 4. Sınıf öğrencilerinin öz yeterlik boyutlarına yönelik algılarının motivasyon alt boyutları ve tutum algılarına yönelik etkisini incelemek amacıyla, faktör analizinden elde edilen üç öz yeterlik alt boyutu bağımsız değişken , motivasyon alt boyutları bağımlı değişken şeklinde kullanılarak çok değişkenli doğrusal regresyon analizi gerçekleştirilmiştir.

4. Sonuç ve Öneri

Araştırma bulgularına göre, öz yeterlik ölçeğinin alt boyutları (başlama, yılmama, sürdürme) ile motivasyon ölçeğinin alt boyutları (başarı, ilişki, güç) üzerinde bir etkiye sahipken tutum üzerinde bir etkiye sahip olmadığı saptanmıştır. Bu araştırma her ne kadar Antalya' da bulunan Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde gerçekleştirilmiş olsa da birtakım kısıtları da mevcuttur. İlk olarak araştırma kapsamında veriler eğitim fakültesi 4. sınıfta da öğrenim gören öğretmen adaylarından toplanmış olmasından dolayı sonuçlar eğitim fakültesindeki 1.2. ve 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının öz yeterlik, motivasyon ve tutum düzeylerini tam olarak yansıtmayabilir. Bu sebeple ileriki çalışmaların diğer sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarını kapsayacak şekilde gerçekleştirilmesi ve aralarında karşılaştırılma yapılması önerilmektedir. Ayrıca fen edebiyat fakültesinde öğrenim görüp pedagojik formasyon eğitimi almayan öğrencilerin mesleğine yönelik öz yeterlik, tutum ve motivasyonları incelenebilir. Öğretmenlik uygulamasının daha yoğun olarak yapılması, öğretmen adaylarına meslekleriyle ilgili eksiklikleri daha rahat görme imkânı sağlayacaktır. Akademik alanda arzuların ertelenmesinin ardından getirdiği başarıyı özendirmek adına üniversitelerde çeşitli konferanslar, tanıtım ve kariyer günleri düzenlenebilir. Aynı kapsamda yapılacak başka bir çalışmada nitel çalışmalar ile desteklenebilir.

Anahtar Kelimeler: Öz yeterlik, Motivasyon, Tutum, Pedagojik Formasyon, Öğretmenlik.

JEL Kodları: M10

References

- Adair, J. (2003). Etkili Motivasyon (Çev: Salih Uyan), İstanbul: Babıali Kültür Yayıncılığı.
- Erdoğan, İ. (2007). İşletmelerde Davranış, İstanbul: MİAD- Malatyalı İşadamları Derneği Yönetim Yayınları Dizisi 1.
- Evans, L. (2000). The effects Of Educational change On Moral, Jobsatisfaction and motivation. Journal of Educational Change, 1: 173-192.
- Hanks, K. (1999). İnsanları Motive Etme Sanatı, İstanbul: Alfa Yayınları.
- Koçel, T. (1995). İşletme Yöneticiliği, İstanbul: Beta Basım Yayım.
- Recepoglu, E. (2013). Öğretmen Adaylarının Yaşam Doyumları ile Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) Özel Sayı (1), 311-326.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması” Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 45.
- Yeşilyurt, E. (2011). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğinin Genel Yeterliklerine Yönelik Yeterlik Algıları, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi , 9(1), 71-100.
- Woolfolk-Hoy, A. ve Burke-Spero, R. (2005). Changes in teacher efficacy during the early years of teaching: A comparison of four measures. Teaching and Teacher Education, 21, 343-356.

Muammar Al Gaddafi and Libya War: The Legality Analysis from the International Law and Human Rights Law

Md. Nazmul ISLAM¹, Abdur Rob RAZU²

Extended Abstract

Law is a system of rules and guidelines usually enforced through a set of institutions. But change is the law of nature. Therefore most important function of law is to help in solving the problems of society in and for which it exists (Brierly, 1958: 72). But it can be or can't be really. The Libya war, international law has been failed to ensure fundamental rights of the people. Everyday people are died by autocratic ruler attack or western bombing. It is noticeable that, Libya is a country which was ruled by various countries like Greek, Arab, ottoman, Italy, British colony & it is a country like community based which chance helped to use various imperialistic policies. Because of this war human rights situation in Libya, has been reached at very extreme level where most of civilians have been living with risky life security. International law could not able to return their peace & security of life. The impact of Libya war in the context of Bangladesh has been brought very curse for our nation. With United Nations Charter, international community followed various theories like Domino Theory, Divide and Rule which is derived from the USA for their national interest.

It is concerned for all that what is the legal basis of Libya war? What is the condition of human rights & how many people are lost their lives? What are the philosophical aspects like Realism, Marxism followed by the USA under Libya war? International humanitarian law is totally violated in Libya. Those are also our questions. This paper deals with proper justifications of Libya and its historical background under international law. It is notified that Libya war is an ongoing and less recognized as civil war. Our main focuses go on the theoretical and philosophical aspect. Besides our one of the great focus, what is the reality of human rights violation conducted by national government and coalition or international community? Finally our endeavor what are impacts of this war in the context Bangladesh?

1. Introduction

There were various civil wars created in the world but recently Libyan Civil War which is most important to know why this civil war was held? And what are the causes behind this war historically? In the fast there were three part of Libya such as Tripoli, Cyrenaica, and Fezzan. Arabic people invaded the Cyrenaica to occupy it in 642 and also occupied Tripoli in 640. and Ottoman Empire had occupied these three regions in 1500. Later Italy had seized these three regions in 1912. After 2nd world war Cyrenaica, and Tripoli were occupied by British and

¹ **Corresponding Author:** PhD Researcher, Department of Political Science and Public Administration (English), Faculty of Political Science, Ankara Yildirim Beyazit University (AYBU), Ankara, Turkey, nazmulraihan42du@gmail.com, 165206409@ybu.edu.tr

² Masters in Bachelor of Business Administration, Faculty of Business Studies, Gazi University, Ankara, Turkey, robrazu@yahoo.com

Fezzan was occupied by France. MD Amir Mohammad indris came into power in Cyrenaica in 1949, but Moammaar Gaddafi has occupied power from king indris in 1969 by overthrowing him. It is noticeable that Libya is natural resourceful country.

Gaddafi had declared 12 cabinet members in 1972 as declared himself prime minister of Libya. But in 1980s, there was a rumor that Gaddafi was promoting terrorism in his country as he invaded at Lockerby in Scotland. And it is also noticeable that, Gaddafi has come into power with the help of USA in 1969 and UN inflicted NO FLY ZONE on Libya in which was that, all measures can be taken on Libya in any time if it violate any international law as has been violated human rights law in Libya by killing civilian people in Libya recently. Gaddafi has stated on 17 June, 2011 that, our all resourceful oil mine will be decentralized but USA and it's alliance gave power Gaddafi in 1969 to take their national interest from Libya but after this statement USA has realized that there is no any national interest of USA in Libya. As result Western power and its alliance tried to overwhelm Gaddfi from his power as overwhelmed in Arab world, and also this civil war was created with the dividation of two parties in Libya, one is government party and another is rebellion party run by the USA, international community.

2. Conclusion

We can surmise from mentioned discussion that, Gaddafi is ruler who has come into power in 1969 by overwhelming of Idris with the support of USA because this country is a natural resourceful country in which there are various interests of USA. But when Gaddafi has taken initiatives to decentralize all oil field from foreign company then USA feels boring and became aggressive on Libya. At the time, when there has been broken out mobs riot against government then rebellion party join with USA in which Gaddafi invaded on them. The United Nation has proposed a proposal in 1973 under security council resolution to inflict NO FLY ZONE on Libya in which international community can be taken all measures against Libya and it is adopted 2011 to invade on Libya on charge of breaching United Nation security council resolution 1973 and Human rights law in Libya. This invasion has been come from international community through United Nations. So, if we want to say about the legality of this civil war in Libya then it ought to say that it is must legal war all measures have been taken by United Nations Security Council which is the origin of international law.

And it is noticeable in the history that war is the normal condition of Europe and war is continuation a policy of them to plunder oil resources and going to arms business by dominating in the world. We also know there is being invaded in Bahrain by Saudi-Arabia by killing civilians and same condition in Palestine by Israel in Kashmir in which there has been infringed peace and security. So our question is that there is being infringed international law in which international community does not take any action against it because they have imperialistic interest in Saudi-Arabia India, Israel, and Bahrain etc. and it is the expression of their capitalistic, imperialistic and plundering natural resources activities where all of International rules have not reflected.

Keywords: Muammar Al Gaddafi, Libya War, International Law, International Humanitarian Law, Human Rights, United Nations

JEL Codes: K33, K38, K42, K39

References

J.L,Brierly. (1958). The Basis of obligation in International Law. Oxford University Press, p.72.

<http://www.skeptive.com/disputes/2217>

http://en.wikipedia.org/wiki/Laws_of_war#Purposes_of_the_laws

<http://warincontext.org/2011/03/17/un-resolution-19732011-adopted/>

<http://waterpressure.wordpress.com/2011/03/27/the-use-of-force-against-libya-another-illegal-use-of-force-jurist-guest-columnist-curtis-doebbler-professor-of-law-at-webster-university-and-geneva-school-of-diplomacy-and-international-relations/>

<http://plato.stanford.edu/entries/war/>

http://www.trotsky.net/trotsky_year/marxism_and_war.html

http://en.wikipedia.org/wiki/Domino_theory

http://www.sonarbangladesh.com/articles/TarequeShamsurRahman_in_the_Daily_Kaler_Kantha,_Dhaka,_27/02/11

<http://www.consortiumnews.com/2011/032211a.html10>

<http://www.hrw.org/en/news/2011/03/25/q-laws-war-issues-libya>

Nelson, Harold D. & Nyrop, Richard F. (1987). *Libya: A Country Study*. Library of Congress Country Studies. Washington, D.C.: United States Government Printing Office. OCLC 5676518. In Bruce St John, Ronald eds. (2006). *Historical dictionary of Libya*. Lanham, Md.: Scarecrow

Press. ISBN 0-8108-5303-5. Retrieved from

http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Libya#External_links and Monthly Professors Current Affairs, Aril 2011, p.30-31

Rashid.ur, H. (2005). An Introduction to Peace And Conflict Studies. Published by UPL, Dhaka,Bangladesh, Appendix 1. P. 293-319

The Film Study on "Namus" Concept: Mustang

Sıla FISUNOĞLU¹

Extended Abstract

1. Introduction

Honor is a concept which differs from culture to culture and from society to society. Honor in the context of society; age, sex, a concept that is embodied as related education and the environment. Particularly in terms of gender, the society's point of view to honor is completely discriminatory. "The "honor" phenomenon has come to light in the face of gender stereotypes, a concept produced by the patriarchal system." (Kalav, 2012: 154). In a context, there is a mechanism of domination involving patterns of roles and behavior conceived by men. "The concept of honor is produced from the cultural, social rules." (Uğurlu & Akbaş, 2013: 78). When addressed in this context, honor creates a field of socialization.

The aim of the study is to show how the concept of honor is handled within the film narrative totality. This study was made with qualitative content analysis method. Analyzed in the context of the film, it is made by means of scenes and dialogues in the film. It is seen in the film that the character of honor is shaped over women. The importance of the study, filmic narrative that women have shown over the past matter of honor to present concepts in a patriarchal system structure is seen in its entirety. Most scenes and many dialogues in the film were made consciously. In this situation, which is divided into women and society, The situation that the women fall into and the emotions that they feel because of the attitude of the society are revealed. If this is explained in the film, this discriminatory situation has made it possible to reach many masses. It is desired to describe the patriarchal system's sanctions on female individuals on cinematic level.

2. Honor

In honor of the Turkish word meaning there are two definitions. 1- commitment to ethics and social values in a society, chastity. 2- Honesty, truth

2.1. Mustang Movie Summary

The Mustang, directed by Deniz Gamze Ergüven in 2015, is about the stories of five sisters. Ece, Nur, Lale, Selma and Sonay, who started living with their father and son in İnebolu after losing the family in the film, are told about their resistance to the oppression of the society. The five sisters can not live their freedom freely in the small village of the Black Sea. They are usually under pressure and control because of the honor affair. After a while, even leaving the street became a problem and a ban. Occur develop, restrictions go up, until daughters are married in turn. During this time they live, they feel and what happened to them is told through

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, silafisunoglu@hotmail.com

the eyes of five sisters. At the end of the film, two out of five brothers get their freedom. They escape to Istanbul.

2.2. Film Analysis

Because of the issue of honor, the five sisters are totally drifted towards a different life. The scene in which film integrity can be counted as a break-in point is the scene in which girls wrestle in the sea with boyfriends after school. The girls are trying to drop each other down on the shoulders of men. One of the inhabitants of the village sees this situation and informs the daughters' grandparents. When the girls return home, their by the grandmother were beaten. "Honor; Is derived from traditions and customs of sexual behavior and as a rule requires sexual vigilance." (Bilgili & Vural, 2011: 66). In later stages, girls were tested for virginity. With the control of virginity, girls' freedoms began to be restricted. In the later stages the girls began to get married. Although they do not want this. From the girls, Selma was accused of not becoming a virgin because she was not infected with blood after she had entered the wedding night with her husband. And he was immediately taken to the hospital by his wife and spouse's family that night. A virginity test has been done. "While sexuality is associated with marriage for women in societies like Turkey by the effect of gender inequality, it becomes an expected and applauded activity for men." (Şimşek, 2011: 123). Ece can not stand the pressure from his families in later stages and commits suicide. They wanted to escape from the house before the Nur and Lale were married. And they the movie finally did it. Two sisters escaped to İstanbul.

The fact that Film name is a Mustang is used as a metaphor in the film's unity. Mustang breed horses, which can not be domesticated, horses are free. In the film, the five sisters are identified with this type of horse at the semantic level. In this context, filmistic integrity is progressing within the meaning of semi-meaning. "The production of random side-effects in the cinema can not be the subject." (Adanır, 2003: 184).

3. Conclusion

In this study, the case of honor in Turkey, the point of view of honor and its sanctions are examined. The film "Mustang" by Deniz Gamze Ergüven was dealt with. In the film, it is seen that being a woman in Turkey, being a girl child is generally negative. In the masculine order, the woman's stagnation, lived and mood are shown. The values given to honor in society and those to be done for honor are explained. The proposal to be given at the end of the study is that both female and male individuals in Turkey should be educated on gender issues. Particularly if male individuals are trained in social and cultural matters, may be the ending of the women's murders.

Keywords: Honor, Gender, Honor Killings, Turkish Cinema

JEL Codes: Z00, Z10, Z19

“Namus” Kavramı Üzerinden Örnek Film İncelemesi: Mustang

Geniş Özet

1. Giriş

Namus, toplumdan topluma ve kültürden kültüre farklılık gösteren kavramdır. Toplum bağlamında namus; yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve çevreyle ilintili olarak somutlaştırılan bir kavramdır. Özellikle cinsiyet bağlamında toplumun namusa bakış açısı tamamen ayrımcı bir nitelik gösterir. ““*Namus*” olgusu, ataerkil sistemin ürettiği bir kavram olan toplumsal cinsiyet örüntüleriyle anlam bulmuş ve gün yüzüne çıkmıştır.” (Kalav, 2012: 154). Namus, ataerkil bakış açısı ile genellikle sadece kadın üzerinden cinsiyetçi bir yapıya sahiptir. Bir bağlamda kadına biçilen rol ve davranış kalıpları içeren bir tahakküm mekanizması olmaktadır. “Namus kavramı kültürel sosyal kurallardan üremektedir. Namus açısından en önemli sosyal kurallar cinsellikle ilgili olanlardır.” (Uğurlu & Akbaş, 2013: 78). Bu bağlamda ele alındığı zaman, namus bir sosyalizasyon alanı oluşturur. Bu nedenle, kadının toplum içinde sayılması, hor görülmemesi için bu sözlü kültür kurallarına uygun hareket etmesi beklenmektedir.

Çalışmanın amacı namus kavramının filmsel anlatı bütünlüğü içerisinde ne şekilde işlendiğini göstermektir. Bu çalışma niteliksel içerik analiz yöntemi ile yapılmıştır. Filmin kapsamında analiz, filmdeki sahneler ve diyaloglar aracılığı ile yapılmıştır. Filmde namus olgusunun kadın üzerinden şekillendiği görülmektedir. Çalışmanın önemi, geçmişten günümüze var olan namus meselesi kavramının ataerkil bir yapı sistemi içerisinde kadınlar üzerinden gösterildiğinin filmsel anlatı bütünlüğü içerisinde görülmesidir. Filmde çoğu sahne ve çoğu diyalog bilinçli yapılmıştır. Kadınlar ve toplum olarak ikiye ayrılan bu durumda, toplumun tavrı yüzünden kadınların içine düştüğü durumlar ve hissettiği duygular gözler önüne serilmiştir. Bu durumun filmde anlatılması ise bu ayrımcı durumun birçok kitleye ulaşılmasını sağlamıştır. Ataerkil sistemin kadın bireyler üzerindeki yaptırımları sinemasal dilde anlatılmak istenmiştir. Bu da Türk kültürünün bir göstergesi olarak toplumun ne yönde şekillendiğini göstermektedir.

2. Namus

Namus, toplumsal normlar çerçevesinde varlık süren simgesel bir kavramdır. Türkçe kelime anlamı olarak namusun iki tanımı vardır. Bu tanımlara ise toplumsal cinsiyet yükleyen toplumdur. “ 1- Bir toplum içinde ahlak kurallarına ve toplumsal değerlere bağlılık, iffet. 2- Dürüstlük, doğruluk.”² İlk tanım cinsiyetçi yapı içerisinde genel olarak kadınlara atfedilmiş durumdadır. İkinci tanım ise erkekler etrafında şekillenen bir tanım olmuştur.

2.1. Mustang Film Özeti

Yönetmenliğini Deniz Gamze Ergüven’in yaptığı 2015 yapımı olan Mustang, beş kız kardeşin hikâyelerini konu ediniyor. Filmde ailesini kaybettikten sonra İnebolu’daki babaanneleri ve amcaları ile yaşamaya başlayan Ece, Nur, Lale, Selma ve Sonay’ın toplum baskısına karşı direnmeleri anlatılmaktadır. Beş kız kardeş, Karadeniz’in küçük köyünde kendi özgürlüklerini rahatça yaşayamazlar. Namus meselesi yüzünden genellikle baskı ve kontrol altında tutulmaktadırlar. Bir süre sonra sokağa çıkmaları bile sorun ve yasak haline gelmiştir.

² Namus nedir?

Olaylar gelişir, kısıtlamalar iyice artarak kızların sırayla evlendirilmesine kadar gider. Bu süre zarfında yaşadıkları, hissettikleri ve başlarına gelenler beş kız kardeşin gözlerinden anlatılır. Film sonunda beşkardeşten ikisi özgürlüklerine kavuşurlar. İstanbul'a kaçarlar.

2.2. Film Analizi

Film genel itibari ile namus etrafında şekillenmektedir. Namus meselesi sebebi ile beş kız kardeş tamamen olduklarından farklı bir yaşama doğru sürüklenirler. Film bütünlüğü içinde bir kopuş noktası olarak sayılabilecek sahne, kızların okuldan sonra erkek arkadaşları ile denizin içinde güreşme sahnesidir. Kızlar, erkeklerin omzuna oturmuş bir şekilde birbirlerini düşürmeye çalışmaktadırlar. Her şeyin başlamasına sebep olan sahne de bu sahnedir. Köy sakinlerinden biri bu durumu görüp kızların babaannesine haber verir. Kızlar eve döndüklerinde babaanneleri tarafından odaya kapatılıp dayak yerler. Köy halkı ve babaanneleri tarafından edepsizlik yapmakla ve yoldan çıkmak ile suçlanırlar. “Erkeklerin enselerine sürtünmüşsünüz” söylemi ardından asıl hikâye başlar. “Namus; cinsel davranışa ilişkin gelenek ve göreneklerden kaynaklanır ve kural olarak cinsel sakınmayı gerektirir.” (Bilgili & Vural, 2011: 66). Daha sonraki sahnelerde, kızlara bekâret testi yaptırılmıştır. Bekâret kontrolü ile beraber kızların özgürlükleri iyice kısıtlanmaya başlamıştır. Ev telefonları alınıp saklanmış. Kapılar artık kilitlemiştir. Sakızlarına babaanneleri tarafından el konulmuştur. Sakız çiğnemek bile ahlak bozucu bir unsur olarak görülmüştür. Bir sonraki sahnede, kızlar görücüye çıkarılıp evlendirilmeye başlanmıştır. Kızlardan Selma, düğün gecesi kocası ile ilişkiye girdikten sonra çarşafa kan bulaşmadığı için bakire olmamakla suçlanmıştır ve hemen o gece eşi ve eşinin ailesi tarafından hastaneye götürülmüştür. Bekâret testi yapılmıştır. “Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin etkisiyle cinsellik Türkiye gibi toplumlarda kadın için evlilikle bağdaştırılırken, erkek için beklenen ve alkışlanan bir etkinlik haline gelmektedir. Ayrıca kadına yüklenen “aile namusu” nu koruma rolü her türlü cinsel ilişkide de kadının suçlanmasına neden olmaktadır. Yaratılan baskı namus cinayetleri, kızlık zarı kontrolü, ergen ya da istenmeyen gebelikler, sağlıksız koşullarda düşük, sağlık hizmetlerinden yararlanamama olgularını yaratmaktadır.” (Şimşek, 2011: 123). Bir gün yemek yenirken masada birkaç gülüşme yaşanır. Bu gülüşmelerin ayıp olduğunu düşünen amcası Ece’yi yemek masasından kovar. Ece içeri gider, silah ile intihar eder. Ece, ataerkil toplum düzeni içerisindeki baskıya, dayatmalara dayanmadığı için kendi hayatından vazgeçmiştir.

Kızlardan en küçüğü Lale, ablasının intiharından sonra ve son bekâr kalan ablası Nur’un da görücüye çıkıp nişanlanmasının ardından bir gün sıranın ona da geleceğini bildiği için evden kaçma planları yapmaktadır. Evden kaçıp, İstanbul’a, gitmeyi planlamaktadır.

Filmin isminin Mustang olması, film bütünlüğü içerisinde bir metafor olarak kullanılmaktadır. Mustang cinsi atlar, ehlileştirilemeyen, özgür atlardır. Filmde, beş kız kardeş de yan anlamsal düzeyde bu cins at ile özdeşleşmiş durumdadır. Bu bağlamda filmsel bütünlük, yan anlam silsilesi içerisinde ilerlemektedir. “Temel anlam, üretilmek istenen yan anlamdan yola çıkılarak üretilir. Öyleyse, öykülü sinemada rastlantısal yan anlam üretimi söz konusu olamaz.” (Adanır, 2003: 184) Kızlar, zaten özgür bir ruha sahiptirler ve ehlileştirilememektedirler.

3. Sonuç

Namus olgusuna bakış açısı ataerkil sistemin yapılandırılması ile olmaktadır. Bu bağlamda belirli ahlak kuralları kalıpları yaratılmış olup, bu kalıpların dışına çıkan kadınlar sosyalasyon alanı dışına atılmaktadırlar. Toplumda namus kavramı cinsiyetçi söylem

içerisinde yer almaktadır. Cinsiyetçi söylem ise ataerkil perspektif ile şekillendiğinden dolayı kadınlar, bu söylem altında hareket etme durumunda kalırlar. Eril söylemden farklı olarak davranış gösteren kadınlar toplum tarafından ötekileştirilmiş olurlar. Hatta yalnızca ötekileştirilmek ile kalmazlar, daha ağır yaptırımlar de karşı karşıya gelirler. Bu yaptırımlar şiddet ve ölüm gibi ağır yaptırımlar olabilmektedir.

Bu çalışmada Türkiye'deki namus olgusu, namusa bakış açısı ve yaptırımları incelenmiştir. İnceleme ışığında, Deniz Gamze Ergüven'in "Mustang" filmi ele alınmıştır. Ele alınan filmde, Türkiye'de kadın olmak, kız çocuğu olmak ve getirilerinin genelde negatifliği görülmektedir. Eril düzen içerisinde, kadının sıkışmışlığı, yaşadıkları, ruh hali gösterilmiştir. Toplumda namusa verilen değer ve namus uğruna yapılacak olanlar anlatılmıştır. Sosyalizasyon alanının özel yaşama müdahalesi de gözler önüne serilmiştir. Yıllardır süregelen Türkiye gerçeği ile yüzleşme yaşanmıştır. Çalışmanın sonunda verilecek öneri ise Türkiye'de hem kadın bireylerin hem de erkek bireylerin toplumsal cinsiyet konularında eğitim almalarıdır. Özellikle erkek bireyler toplumsal ve kültürel konularda eğitim alırlarsa, kadın cinayetlerinin önüne biraz olsa geçilebilir.

Anahtar Kelimeler: Namus, Toplumsal Cinsiyet, Namus Cinayetleri, Türk Sineması

JEL Kodları: Z00, Z10, Z19

References

- Adanır, O. (2003), *Sinemada Anlam ve Anlatım*, 1. Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları
- Altuntek, N. S. (2008). "Benlik Ve Kültür: Namus Kavramına Simgesel- Bilişsel Bir Yaklaşım", *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 25(2): 55.
- Bilgici, Y.(2015). *Deniz Gamze Ergüven Mustang Film Söyleşisi*, [Http://www.Oscarfavorite.Com/2015/10/Mustang-2015.Html#.V1a2uvmltv_](http://www.Oscarfavorite.Com/2015/10/Mustang-2015.Html#.V1a2uvmltv_), (03.06.2016).
- Bilgili, N. & Vural, G. (2011). "Kadına Yönelik Şiddetin En Ağır Biçimi: Namus Cinayetleri" *Anadolu Hemşirelik Ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 14(1): 60.
- Blank H. (2008). *Bekâretin El Değmemiş Tarihi*, (Çev.) Ergün, E., İstanbul: İletişim Yayınları.
- Bora, A. (2011), *İstersek Biter*, 1. Baskı, İstanbul: Kamer Vakfi
- Butler, J. (2012). *Cinsiyet Belası*, (Çev.) Ertür, B., İstanbul: Metis Yayınları.
- Durkheim, E. (2011). *İntihar*, (Çev.) Ozankaya, Ö., İstanbul: Cem Yayınevi.
- Ecevitoglu P. (2012), *Namus, Töre Ve İktidar*, 1. Baskı, Ankara: Dipnot Yayınları
- Foucault, M. (2005). "Özne Ve İktidar", (Ed.) Keskin, F., (Çev.) Ergüden, I. & Akınhay, O., İstanbul: Ayrıntı Yayınları, ss. 16-17.
- Foucault, M. (2007). *Cinselliğin Tarihi*, (Çev.) Tanrıöver, H.U., İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Gürsoy E. & Arslan Özkan H. (2014). "Türkiye'de Üniversite Öğrencilerinin Kadına İlişkin Namus Algısı", *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 5(3): 150

Kadın Hakları Merkezi, (2008). “İnsanlığın Namus Lekesi: Töre Cinayetleri”, *Ankara Barosu Dergisi*, 66(4): 17.

Kalay, A. (2012). “Namus Ve Toplumsal Cinsiyet”, *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 2(2): 154.

Kardam, F. (2005), *Türkiye’deki Namus Cinayetlerinin Dinamikleri Eylem Programı İçin Öneriler Sonuç Raporu 2005*, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu - Nüfus Bilim Derneği – Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Ankara.

Koğacıoğlu, D. (2007), “Gelenek Söylemleri Ve İktidarın Doğallaşması”, *Sabancı Üniversitesi Dergisi*, 58(3):1-2.

Mulvey, L.(2015). *Görsel Haz Ve Anlatı Sineması*, <http://sinematek.tv/25-kareden-egerberenselin-yaptigi-secki/> , (03.06.2016).

Öztürk, S. R. (2000), *Sinemada Kadın Olmak*, 1. Baskı, İstanbul: Alan Yayıncılık.

Pekerman, S. (2012), *Film Dilinde Mahrem*, 1. Baskı, İstanbul: Metis Yayınları.

Pope, N. (2006). “Namus Cinayetleri: Ataerkil Denetim Araçları Namus Adına Şiddet Kuramsal Ve Siyasal Yaklaşımlar, (Ed.) Mojab, S. Ve Abdo, N., (Çev.) Kömürcüler, G., İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, ss.109.

Sakallı Uğurlu N. & Akbaş G. (2013). “Namus Kültürlerinde Namus Ve Namus Adına Kadına Şiddet: Sosyal Psikolojik Açıklamalar”, *Türk Psikoloji Yazıları*, 16(32): 78-79.

Sancar, F.(2013). *Sinemada Kadın Filmleri İçinde Özne Kadın*, <http://sosyalistfeministkolektif.org/feminist-gundem/684-sinemada-kad-n-filmleri-icinde-oezne-kad-n.html> , (05.06.2016).

Sevinç, Z. (2014). “2000 Sonrası Yeni Türk Sineması Üzerine Yapısal Bir İnceleme”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 40: 99.

Sirman N. (2006). “Akrabalık, Siyaset Ve Sevgi: Sömürge Sonrası Koşullarda Namus-Türkiye Örneği”, *Namus Adına Şiddet Kuramsal Ve Siyasal Yaklaşımlar*, (Ed.) Mojab S. Ve Abdo N., (Çev.) Kömürcüler G., İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, ss. 48.

Sözen, M. (2015). “Sinemasal Anlatılarda Sesin Uzamsal ve Zamansal Kurulumu ve Örnek Filmler”, *Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(13): 25.

Suner, A. (2006), *Hayalet Ev*, 1. Baskı, İstanbul: Metis Yayıncılık.

Şeni, N. (1993). “19. Yüzyıl Sonunda İstanbul Mizah Basınında Moda Ve Kadın Kıyafetleri”, *1980 Türkiye’inde Kadın Bakış Açısından Kadınlar*, (Ed.) Şirin Tekeli, İstanbul: İletişim Yayıncılık, ss. 55.

Şimşek, H. (2011). “Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin Kadın Üreme Sağlığına Etkisi: Türkiye Örneği”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 25(2): 123.

Türk Dil Kurumu. (2016). *Namus Nedir?* , http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=tdk.gts.5749440c926c62.99364389 , (27.05.2016).

Uğuz, B. (2013), *Yeni Türk Sinemasında Kadına Yönelik Sosyal Kontrol Kodlarının Dönüşümü: Feminist Açından Bir İnceleme*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Uluyağcı, C. (2000). “Türk Sinemasında Namus Kavramı”, *Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Kurgu Dergisi*, 1-9(17): 22.

Yaşartük, G. (2010). *1990 Sonrası Türkiye Sineması 'nda Kimlik: İki Örnek Kürt Ve Rum Temsilleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yeşilyurt, M.(2015). *Mustang: Kadınların Sessiz Direnişi*, <http://www.bagimsizsinema.org/Mustang-Kadinlarin-Sessiz-Direnisi/>, (03.06.2016).

Yıldız, A. N. (2009). *Kadın Cinselliğinin Söylemsel İnşası Ve Namus Cinayetleri: Şanlıurfa Örneği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yüksel Ş. & Cindioğlu D. (2007), *Kadın Cinselliği Türkiye Üreme Sağlığı Programı Raporu ?*, Cinsel Eğitim Tedavi Ve Araştırma Derneği (Cetad), Bilgilendirme Dosyası:5, İstanbul.

Existence of Idioms in Folks Songs of Silifke Region

Erdost ÖZKAN¹

Extended Abstract

1. Introduction

The purpose of this study is to discuss the existence of idioms which take place in Mersin-Silifke region's folks songs in standard language and study by means of semantics. In the study, books of Turkish Folk Music Oral Works Anthology I-II published by TRT Music Department Publications were studied. Folk songs of Silifke region from folk songs of Mersin were studied according to TDK idioms dictionary and after the document analysis of the folk songs were conducted the idioms subject to the study were arranged.

2. Theoretical Framework

Idioms, widely used in daily lives, are a product of the art of understanding and telling. When considered within this context, idioms which are type of language tools that individuals refer to both in spoken and written language, are also indicators of creativity of language by means of intellectuality. Idiom, is also defined as: "a semantics unit gathering forming a type of lexical unit; saying which includes a meaning generally rather more or less different from its self meaning" (Vardar, 1988: 74).

3. Findings

Out of forty (40) folk songs known to belong to Mersin region, thirty three (33) belong to Silifke region. Moreover, out of total thirty four (34) idioms belonging to these regions, twenty three (23) belongs to Silifke folks. We are to list these idioms as:

Türkü adı: *A Gızım Sana Potin Alayım Mı*

“Sen deli m’oldun a ellerin yâri

Aman nerelerine de işte şuralarına” (deli olmak)

Türkü adı: *Açıl Ey Ömrümün Varı (Sallama)*

“Açıl ey ömrümün varı (amman)

Bad-ı sabah olmadan (ben yandım)

¹ Araştırma Görevlisi, Dicle Üniv. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, erdostozkan@gmail.com

Has bahçenin gonca gülü (amman)
Sarıp da solmadan (ben yandım)’’ (sarıp solmak)

Türkü adı: Ak devem düzden gelir

‘‘Ak devem düzden gelir
Yükü Kıbrıs’tan gelir
Bir oğlan hasta düşmüş
İlacı kızdan gelir’’ (hasta düşmek)

Türkü adı: Bad-ı Sabah Derler Erken Esene

‘‘Gölgel’olur Gökbelen’in çınarı
Elind’olur yiğitlerin hüneri (vay)’’ (elinde olmak)
‘‘Kerem der ki dağ üstüne dağ olmaz
Ah çekenin yüreğinde yağ olmaz (vay) (ah çekmek)

Türkü adı: Bahçaya Gel Göreyim (Mandilli)

‘‘Bahçaya gel göreyim
Haydi de el uzat gül vereyim
Senin gibi çapkına
Bilmem nasıl gönül vereyim’’ (gönül vermek)

Türkü adı: Bir Boyuna Baktım Bir De Yüzüne

‘‘Bir boyuna baktım (amman) bir de yüzüne (yâr yâr)
Sürmeler mi çektin (amman) ela gözüne (aslanım ela gözüne)’’(sürme çekmek)

Türkü adı: Ceviz Arasında Vardır Evimiz

‘‘Mezar arasında (yandım aman) harman olur mu
Kama yarasına (yandım aman) derman olur mu’’ (derman olmak)

Türkü adı: Çattılar Ocak Taşını

‘‘Çattılar ocak taşını
Vurdular düğün aşını
Çağırın gelsin babasını
Yaksın oğlunun kınasını’’ (kına yakmak)

Türkü adı: Çiçekler İçinde Menevşe Baştır-Gökbelen Yaylası

‘‘Kerem der ki dağ üstüne dağ olmaz

Ah çekenin yüreğinde yağ olmaz

Elin kızı gelip sana yâr olmaz

Varıp kapısına kul olmayınca’’ (ah çekmek-yâr olmak-kul olmak)

Türkü adı: Gerali Dedikleri Bir Gençten Uşak (Ham Çökelek)

‘‘Dönü dönüver de ah sekerek

Boğazına dursun ham çökelek’’ (boğazına durmak)

Türkü adı: Geyinmiş Kuşanmış Yayladan Gelir

‘‘Geyinmiş kuşanmış yayladan gelir’’

‘‘Kınanın okkası çıktı elliye

Benden selam olsun esmer benliye’’ (yayladan gelmek-selam olmak)

Türkü adı: Her Sabah Her Sabah Gel Geç Buradan

‘‘Her sabah her sabah gel geç buradan’’

Gamı gasaveti kaldır’aradan (vay) (gelip geçmek)

Türkü adı: İndim Geldim Silifke’den Buraya

‘‘Aklı yoktur sana gönül verenin

Gece gündüz hayalinle dönenin’’ (gönül vermek)

Türkü adı: Keklik Olsam Yuva Yapsam

‘‘Keklik olsam yuva yapsam (baboyım)

Ben de bağlere bağlere

Ben yârimi alsam çıksam (baboyım)

Yüce dağlere dağlere’’ (yuva yapmak)

Türkü adı: Pınar Başu Ben Olayım

‘‘Bağlamam vardır boyalı

İçi bülbül (de) yuvalı

Böyle sevdaya düşmedim

Ben anamdan (da) doğalı’’ (sevdaya düşmek)

Türkü adı: *Pınara Vurdum Kazmayı- Gökbelen Yaylası*

‘‘Ben sana meyil düşürdüm kölen olayım
Aman yâr öldürdün beni
Gül iken soldurdun beni’’ (köle olmak)

Türkü adı: *Silifke'nin Yoğurdu*

‘‘Bağa girdim üzüme
Ah çubuk battı gözüme
Çubuk seni keserim
Yâr göründü gözüme’’ (göze görünmek)

Türkü adı: *Şu Derenin Uzunlu (Timbilli)*

‘‘Şu derenin uzunlu (ammanın amman)
(haydi) kıramadım buzunu
Aldım köylü kızını (ammanın amman)
(haydi) çekemedim nazını’’ (birinin nazını çekmek)

Türkü adı: *Türkmen Kızı*

‘‘Türkmen kızı Türkmen kızı
Yayıp yayar Türkmen kızı’’ (yayıp yaymak)

Türkü adı: *Yaktım Mangalımı Koydum Dükkane*

‘‘Yaktım mangalımı koydum dükkane
Üstü kakiş yanı başı (aman) meyhane
İçtim içtim oldum deli divâne’’ (deli divâne olmak)

4. Conclusion

This study has revealed idioms found in standard language of folks songs of Silifke region. Thus, rich vocabulary has been portrayed through Silifke folk songs.

Similar studies as this one which would be conducted on hundreds of folk songs in other regions of our country will contribute to and reveal the beauties of Turkish.

Keywords: Silifke, folk song, idiom

Silifke Yöresine Ait Türkülerdeki Deyim Varlığı

Geniş Özet

1. Giriş

Bu araştırmanın amacı Mersin-Silifke yöresine ait türkülerde yer alan ve dilin önemli göstergelerinden biri sayılan deyimlerin varlıklarını ölçünlü dilde ele almak ve anlamsal bağlamda irdelemektir. Araştırmada TRT Müzik Dairesi Yayınları tarafından basılmış Türk Halk Müziği Sözlü Eserler Antolojisi I-II kitapları incelenmiştir. Mersin yöresine ait türküler içerinden Silifke yöresine ait türküler TDK deyimler sözlüğüne göre incelenmiş, türkülerin doküman analizleri yapıldıktan sonra araştırmaya konu edinen deyimler sıralanmıştır.

2. Kuramsal Çerçeve

Gündelik hayatta sıkça kullanılan deyimler, birer anlama ve anlatma sanatı ürünüdür. Bu bağlamda düşünüldüğünde bireyin gerek konuşma gerekse de yazma dilinde başvurduğu dil malzemelerinden olan deyim, aynı zamanda, kullanılan dilin düşünsel anlamdaki yaratıcılığının da birer göstergesi niteliğindedir. Deyim, "bir tür sözlüksel birim oluşturan anlam birim toplaşması; genellikle öz anlamından az çok ayrı bir anlam içeren kalıplaşmış söz" (Vardar, 1988: 74) olarak da tanımlanır.

3. Bulgular

Mersin yöresine ait olduğu bilinen kırk (40) türküden otuz üç (33) tanesi Silifke yöresine aittir. Yine bu yörelere ait toplam otuz dört (34) deyimden de yirmi üç (23) tanesi Silifke folkloruna aittir. Bu deyimleri sıralayacak olursak:

Türkü adı: *A Gızım Sana Potin Alayım Mı*

“Sen deli m’oldun a ellerin yâri

Aman nerelerine de işte şuralarıma” (deli olmak)

Türkü adı: *Açıl Ey Ömrümün Varı (Sallama)*

“Açıl ey ömrümün varı (amman)

Bad-ı sabah olmadan (ben yandım)

Has bahçenin gonca gülü (amman)

Sararıp da solmadan (ben yandım)” (sararıp solmak)

Türkü adı: *Ak devem düzden gelir*

“Ak devem düzden gelir

Yükü Kıbrıs’tan gelir

Bir oğlan hasta düşmüş

İlacı kızıdan gelir” (hasta düşmek)

Türkü adı: *Bad-ı Sabah Derler Erken Esene*

“Gölgel’ olur Gökbelen’in çınarı

Elind’ olur yiğitlerin hüneri (vay)” (elinde olmak)

“Kerem der ki dağ üstüne dağ olmaz

Ah çekenin yüreğinde yağ olmaz (vay) (ah çekmek)

Türkü adı: *Bahçaya Gel Göreyim (Mandilli)*

“Bahçaya gel göreyim

Haydi de el uzat gül vereyim

Senin gibi çapkına

Bilmem nasıl gönül vereyim” (gönül vermek)

Türkü adı: *Bir Boyuna Baktım Bir De Yüzüne*

“Bir boyuna baktım (amman) bir de yüzüne (yâr yâr)

Sürmeler mi çektin (amman) ela gözüne (aslanım ela gözüne)” (sürme çekmek)

Türkü adı: *Ceviz Arasında Vardır Evimiz*

“Mezar arasında (yandım aman) harman olur mu

Kama yarasına (yandım aman) derman olur mu” (derman olmak)

Türkü adı: *Çattılar Ocak Taşını*

“Çattılar ocak taşını

Vurdular düğün aşını

Çağırın gelsin babasını

Yaksın oğlunun kınasını” (kına yakmak)

Türkü adı: *Çiçekler İçinde Menevşe Baştır-Gökbelen Yaylası*

“Kerem der ki dağ üstüne dağ olmaz

Ah çekenin yüreğinde yağ olmaz

Elin kızı gelip sana yâr olmaz

Varıp kapısına kul olmayınca” (ah çekmek-yâr olmak-kul olmak)

Türkü adı: *Gerali Dedikleri Bir Gençten Uşak (Ham Çökelek)*

“Dönü dönüver de ah sekerek

Boğazına dursun ham çökelek” (boğazına durmak)

Türkü adı: *Geyinmiş Kuşanmış Yayladan Gelir*

“Geyinmiş kuşanmış yayladan gelir”

“Kınanın okkası çıktı elliye

Benden selam olsun esmer benliye” (yayladan gelmek-selam olmak)

Türkü adı: *Her Sabah Her Sabah Gel Geç Buradan*

“Her sabah her sabah gel geç buradan”

Gamı gasaveti kaldır’aradan (vay) (gelip geçmek)

Türkü adı: *İndim Geldim Silifke’den Buraya*

“Aklı yoktur sana gönül verenin

Gece gündüz hayalinle dönenin” (gönül vermek)

Türkü adı: *Keklik Olsam Yuva Yapsam*

“Keklik olsam yuva yapsam (baboym)

Ben de bağlere bağlere

Ben yârimi alsam çıksam (baboym)

Yüce dağlere dağlere” (yuva yapmak)

Türkü adı: *Pınar Başı Ben Olayım*

“Bağlamam vardır boyalı

İçi bülbül (de) yuvalı

Böyle sevdaya düşmedim

Ben anamdan (da) doğalı” (sevdaya düşmek)

Türkü adı: *Pınara Vurdum Kazmayı- Gökbelen Yaylası*

“Ben sana meyil düşürdüm kölen olayım

Aman yâr öldürdün beni

Gül iken soldurdun beni” (köle olmak)

Türkü adı: *Silifke'nin Yoğurdu*

‘‘Bağa girdim üzüme
Ah çubuk battı gözüme
Çubuk seni keserim
Yâr göründü gözüme’’ (göze görünmek)

Türkü adı: *Şu Derenin Uzunlu (Timbilli)*

‘‘Şu derenin uzunlu (ammanın amman)
(haydi) kıramadım buzunu
Aldım köylü kızını (ammanın amman)
(haydi) çekemedim nazını’’ (birinin nazını çekmek)

Türkü adı: *Türkmen Kızı*

‘‘Türkmen kızı Türkmen kızı
Yayık yayar Türkmen kızı’’ (yayık yaymak)

Türkü adı: *Yaktım Mangalımı Koydum Dükkane*

‘‘Yaktım mangalımı koydum dükkane
Üstü kakiş yanı başı (aman) meyhane
İçtim içtim oldum deli divâne’’ (deli divâne olmak)

4. Sonuç

Bu araştırma ile Silifke yöresine ait türkülerdeki ölçünlü dilde bulunan deyimler ortaya çıkarılmıştır. Böylelikle, ağızlarımızdaki zengin söz varlığı Silifke türkeleri üzerinden resmedilmiştir.

Ülkemizin diğer yörelerinde söylenen yüzlerce türkü üzerinden yapılacak bu ve benzeri çalışmalar, Türkçemizin gelişimine katkıda bulunacak ve güzelliklerini ortaya çıkaracaktır.

Anahtar Kelimeler: Silifke, türkü, deyim

References

Türk Halk Müziği Sözlü Eserler Antolojisi I-II (2006). TRT Müzik Dairesi Yayınları: Ankara

Deyimler ve Atasözleri Sözlüğü. www.tdk.gov.tr. (10-15.04.2017).

Usage of Kitsch Concept in Advertisement

Ferrah Nur DÜNDAR¹

Extended Abstract

Kitsch; can be called as an non-original replica of other works usually produced to resemble them, and, on the other hand, objects that the masses cannot be separated and that are seen in all areas of life.

The concept of kitsch has both aesthetic and social features, apart from its lexical meaning. Kitsch carries an aesthetic as beauty and the beast, and is a reality that must be addressed with its own conditions and characteristics.

The concept of kitsch is linked to consumption relations in the social context. It is possible to see the Kitsch concept in almost every area of our daily life in the consumer society. In the consumer society; it is important for the consumer that the product consumed to demonstrate something, to be a social model, and to include codes of behavior patterns. (Kahraman, 2002)

Baudrillard defines the kitsch phenomenon as "the disappearance and vanishing of the truth in society, and its substitution with the unreal" and refers to the reality reproduced by the kitsch concept. (Baurillard, 2009)

In this study, the advertisement's modifying and transforming features, during the production of the reconstructed reality, is examined and the examples of how the concept of kitsch is used in the advertisement are analyzed.

According to Greenberg, "kitsch" is industrialization of culture along with urbanism. Peasants consume and produce mass culture as an industrial product in the process of becoming urban.

According to Baudrillard, cultural consumption replaces economic consumption in direction of meeting demands. Hence, consumption and production change places. Therefore, objects start producing meaning, symbol, code, status, 'image', desire and a "relationship expectation" rather than materialistic features. Furthermore, consumption becomes a cultural phenomenon. Culture, similarly, shapes consumption society. Finally, culture and consumption become two interchanged concepts.

For example, in marketing and advertising area, Bill Gates and Mark Getty archived "all of the images in the world". "State presidents' portraits, sunset images, planes, skiing views from And Mountains, French stamps, photographs of Beatles or Renaissance pictures" from Gates' examples are started to be seen in these digital archives or in "museums" with the same value.

¹ Öğretim Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi, Öğretim Görevlisi ferrahnurdandar@klu.edu.tr

Today, image uniqueness is left, converted as indefinite, re-attached to each other as re-produced and kitsched. Images that are differentiated from each other are banalized and become some sort of signs that are waiting to be consumed.

Kitsch, in visual perception of show society, penetrates to all signs and melts itself.

Advertising is one of the areas that kitsch concept is most frequently used. Today, reproductions and imitations of many important works are made and commonly used. Kitsch concept is frequently used in Sculpture and trinkets, television and cinema productions and advertising area. The ads that are produced with standard marketing tactics for television are important examples for kitsch.

The phenomenon that today, kitsch products and popular culture become a distinguishing life style with leadership of TV, internet, mobile phones and advertising sector underlies postmodernist culture.

Graph 1

Conclusion

In the study, sexuality and masculine images in samples which were selected based upon denotation (signifier) and connotation (signified) relations that Barthes includes in interpretation chart, were analyzed and connections between them were found.

As also seen in Audi's ad message, how Turkish society engages with kitsch can be seen since consumption societies are dynamic societies. The imitation (simulation) aesthetic is associated with de-culturation aesthetic and the fact that kitsch presents desires related to higher classes and societal expectations (due to it brings out object's sub-cultures).

An effort to change class positions permanently is observed in urban culture. Disappearance of truth with kitsch is that truth ends and untruth replaces truth.

Turkey has been creating its bourgeoisie for 150 years. Today, a bourgeoisie is living as only exists with its feudal values. People identify kitsch with their own dislikings as not even analyzing kitsch.

As in this example, kitsch was created by country-side, and perceived and discussed by urban. If we describe kitsch as a doing-and-practicing method, kitsch is a truth which consumption societies pervade every side of us with their overall tendencies.

All of us live together with kitsch, and the thing that we call arabesque is perceived as kitsch with concept meaning shifting. When we do this, we have to consider it with its objective aspects rather than our own truths and our personal choices.

Placing kitsch in ads serves to primitive, intuitive culture, forms of taking pleasure/zest; not conscious but subconscious; not quality, personal but unqualified, monotone, cultural approach that create emphasize.

Keywords: Kitsch, advertisement, consumer society.

Kitsch Kavramının Reklamda Kullanımı

Özet

Kitsch'in; genellikle başka eserlere benzemesi için yapılmış özgün olmayan bir kopyası, buna zıt olarak da kitlelerin kopamadığı ve hayatın her alanında görülen nesnelere olarak adlandırılabilir.

Kitsch kavramı, sözcük anlamının dışında hem estetik hem toplumsal özellik taşıyor. Kitsch tıpkı güzel ve çirkin olarak bir estetik taşıyor ve kendine has koşulları ve özellikleriyle ele alınması gereken bir gerçekliktir.

Kitsch kavramı, toplumsal bağlamda tüketim ilişkileriyle bağlantılıdır. Tüketim toplumunda Kitsch kavramını, günlük yaşantımızın neredeyse her alanında görmek mümkündür. Tüketim toplumunda, tüketici; tükettiği ürünün bir şeyi gösteriyor olmasını, toplumsal model olması, davranış kalıpları kodlar içermesini önemser. (Kahraman, 2002)

Baudrillard, kitsch olgusunu "toplumda gerçeğin yok olması, yitmesi ve gerçek olmayanın yerine ikame edilmesi" olarak tanımlar ve kitsch kavramı ile yeniden üretilmiş gerçeklikten söz etmektedir.

Bu çalışmada, reklamın yeniden oluşturulmuş gerçekliğin üretimindeki değiştirici ve dönüştürücü özelliği irdelenerek, reklamda kitsch kavramının nasıl kullanıldığı örneklerle analiz edilmiştir.

Greenberg'e göre kitsch, kentleşmeyle birlikte kültürün endüstrileşmesidir. Köylülerin kentli olma sürecinde ise endüstri ürünü olan kitle kültürünü tüketirler ve üretirler.

Baudrillard'a göre gereksinimlerin karşılanması yönünde ekonomik tüketimin yerini kültürel tüketim alır. Bu bakımdan tüketim üretim ile yer değiştirir. Nesnelere artık maddi özelliklerinden daha çok, anlam, sembol, kod, statü, 'imaj', arzu ve bir "ilişki beklentisi" üretmeye başlar. Böylelikle tüketim, kültürel bir durum haline gelir. Kültür de karşılığında, tüketim toplumunu şekillendirir. Artık kültür ve tüketim iç içe geçmiş kavramlar olmuştur.

Örnek olarak pazarlama ve reklam alanında Bill Gates ve Mark Getty "dünyanın bütün imajlarını" arşivlemişlerdir. Gates'in örneklerinde "devlet başkanlarının portreleri, günbatımı resimleri, uçaklar, And Dağları'ndan kayak manzaraları, Fransız pulu, Beatles fotoğrafları veya Rönesans tabloları" bu dijital arşivlerde veya "müze"lerde eşit değerde görülmeye başlar.

Günümüzde imgeler özgünlüğü terk edilmiş, sonsuz olarak dönüştürülmüş, yeniden üretilmiş birbirleriyle eklemlenmiştir ve kitschleşmiştir. birbirinden farklılaştırdığı görüntüler, sıradanlaşır, tüketilmeyi bekleyen bir takım göstergeler haline gelirler.

Gösteri toplumunun görme algısında kitsch, bütün göstergelere nüfus etmiş ve kendini eritmiştir.

Kitsch kavramının en yoğun olarak kullanıldığı alanlardan birisi reklamdır. Günümüzde birçok önemli çalışmanın reproduksiyonları ve taklitleri yapılmaktadır ve yaygın olarak kullanılmaktadır. Heykel ve biblolar, televizyon ve sinema ürünleri ve reklamcılık alanlarını da; kitsch kavramının oldukça kullanılmaktadır. Televizyonlardaki sıradan pazarlama yöntemleriyle yapılmaya çalışılan reklamlar da kitsch için önemli birer örnek teşkil etmektedirler.

Günümüzde yer alan ve tüketimde kitsch ürünlerin ve popüler kültürün, tv, internet, cep telefonu ve reklam sektörünün egemenliğinde, belirleyici bir yaşam biçimi haline gelmesi, postmodernist kültürün temelini oluşturmaktadır.

Şekil 1

Sonuç

Çalışmada Barthes'ın anlamlandırma düzlemi içerisinde bulundurduğu düzlanam (gösteren) ve yananlam (gösterilen) bağıntıları üzerinden seçilen kesitlerdeki cinsellik ve erkek imgeleri irdelenmiş ve aralarındaki bağlar ortaya çıkarılmıştır.

Audi'nin reklam iletisinde de görüldüğü üzere, tüketim toplumları devingen toplumlar olduğundan, Türk toplumunun da kitch ile ne denli iç içe geçtiği görülmektedir. Bu taklit (simulasyon) estetiği kitchin yüksek sınıflara ve toplumsal beklentilere yönelik arzuları dile getirmesiyle (nesnenin alt kültürünü öne çıkarması nedeniyle) kültürsüzleşme estetiği ile bağlantılıdır.

Kent kültürü içinde sınıfsal konumunu sürekli biçimde değiştirme çabası görülmektedir. Kitsch ile birlikte gerçeğin yok olması, yitmesi ve gerçek olmayanın gerçeğin yerine geçmesidir.

Türkiye 150 yıldır burjuvazisini oluşturmaya çalışıyor. Bugün feodal değerleriyle var olan burjuvazi yaşanmaktadır. İnsanların kitchi hiç çözümlenmeden, kendi beğenmedikleriyle özdeşleşmesi gerçeği söz konusudur

Bu örnekte olduğu gibi, kitsch'i kırsal üretmiştir, kentsel algılayıp ve tartışmıştır. Kitch'i edip eyleme biçimi olarak tanımlarsak, kitsch tüketim toplumlarının genel eğilimleriyle her yanımızı kuşattığı bir gerçektir.

Hepimiz kitsch ile iç içe yaşıyor ve kitsch'i üretiyoruz, arabesk dediğimiz şey, bir kavram kavram kaydırmasıyla artık kitch olarak algılanmalıdır. Bunu yaparken kendi gerçekliğimizle, kendi öznel seçimimizle değil nesnel boyutlarıyla ele almak zorundayız.

Kitsch'in reklamda yer alması ile ilkel, içgüdüsel kültüre ve haz/keyif alma biçimlerine; bilince değil bilinçaltına; niteliğe, öznel olana değil niteliksiz, sıradana, vurgu yapan kültürel anlayışa hizmet etmektedir.

Anahtar kelimeler: Kitsch, reklam, tüketim toplumu.

References

Baurillard, Jean, *Gösterge Ekonomi Politikası Hakkında Bir Eleştiri, Nesnel Sistem* (İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi; 2009, 2010)

Dorfles, Gillo; *Kitsch/ Kötü Zevkin Dünyası* (Çev.Serdar Erener). Londra, 1975

Kahraman, Hasan Bülent; *Sanatsal Gerçeklikler, Olgular ve Öteleri*, İstanbul: Everest Yayınları, 2002.

Marda, Beral; '*Kitsch*' Estetiğin Yerine Geçti, *Radikal*, 5 Şubat 2008

Sözen, Metin; Tanyeli, Uğur, *Sanat Kavram ve Terimler Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1986.

<http://www.aliartun.com/>"Çağdaş Sanatın Örgütlenmesi – Estetik Modernizmin Tasfiyesi" 2017.

Ethnic/Religious Based National-State Construction

After Cold War in Georgia

Şenol KANTARCI¹

Extended Abstract

Like other post-Soviet countries that gained their independence after the Cold War, South Caucasus countries have had to struggle with many problems at the same time. Georgia is one of the countries that has encountered many problems after independence in the South Caucasus. The reason why Georgia preferred for his study is that it is a small country in the Caucasus - in this sense - a model country, in which a large number of ethnic /religious elements can coexist and the influence of ethnic identities on national and international relations can be directly observed. Taking micro-nationalism as a variable also ensures that the tensions that surround Georgia's ethnic, linguistic and religious diversity exactly coincide with the concept of micro-nationalism. In addition, the micro-nationalist approach in Georgia and the ethnic conflicts in the country (Abkhazia-South Ossetia and the problems of Ajara) have led to serious security problems both regionally and internationally, both locally and globally.

Keywords: Georgian, Georgian Nationalism, Ethnic and Religious Structure in Georgia, State Building in Georgia.

JEL Code: F50, F59, N90

Soğuk Savaş Sonrası Gürcistan'da

Etnik/Dini Temelli Ulus-Devlet İnşası

Özet

Soğuk Savaş sonrasında bağımsızlıklarını kazanan diğer post-Sovyet ülkeleri gibi, Güney Kafkasya ülkeleri de birçok sorunla aynı anda mücadele etmek zorunda kalmıştır. Güney Kafkasya'da bağımsızlık sonrası birçok sorunla karşılaşan ülkelere birisi de Gürcistan'dır. Bu çalışmada Gürcistan'ın konu olarak seçilmesinin sebebi, içerisinde çok sayıda etnik/dini unsuru bir arada bulundurması, etnik kimliklerin ulusal ve uluslararası ilişkilere etkisinin doğrudan gözlemlenebilmesi için Kafkasya'da küçük -ama bu anlamda da- örnek bir ülke olduğudur. Mikro-milliyetçiliğin değişken olarak alınması da yine Gürcistan'ın etnik, dilsel

¹ Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi, skantarci@akdeniz.edu.tr, skantarci@hotmail.com

ve dinsel çeşitliliği etrafında yaşanan gerilimlerin mikro-milliyetçilik kavramı ile tam olarak örtüşmesindedir. Ayrıca Gürcistan'daki mikro-milliyetçi yaklaşım ve ülke içerisindeki etnik çatışmalar (Abhazya – Güney Osetya ve Acaristan sorunları) gerek bölgesel gerekse küresel anlamda uluslararası alanda ciddi güvenlik sorunlarına yol açmıştır.

Genişletilmiş Özet

Konstrüktivizme ontolojik açıdan bakıldığında sosyal gerçekliğin inşasına dair bir yaklaşım olarak değerlendirilebilir. Konstrüktivist yaklaşımların belki de en ayırt edici yanı, bir takım olguları daha anlaşılır kılan derin ve kapsamlı ontoloji önerileri sunmasıdır. Bu yüzden konstrüktivizm, uluslararası yaşamın diğer boyutları üzerine de ışık tutulmasına imkân sağlamaktadır. Böylelikle uluslararası ilişkilerin sosyal doğası açısından göz ardı edilmeyecek oranda önemli olan, ancak disiplinin hâkim teorilerince genelde göz ardı edilen kimlik, kültür, gelenek ve söylem gibi bir ülke/toplum içerisindeki etkenin, uluslararası ilişkiler disiplinine ve bu disiplinindeki analizlere dâhil edilmesi olanaklı kılınmaktadır (Kaya, 2014: 83-11). İşte bu yüzden kimlik olgusunu uluslararası ilişkilerin merkezine taşıyan; kültürlerin, normların ve fikirlerin en az maddi kapasiteler kadar önemli olduğuna vurgu yapan '*sosyal konstrüktivizm*' kuramı bu çalışmanın teorik zeminini oluşturmuştur.

Çalışmada, Sosyal Yapısalcılık bağlamında Gürcistan'ın konu olarak seçilmesinin sebebi, içerisinde çok sayıda etnik/dini unsuru bir arada bulundurması, etnik kimliklerin ulusal ve uluslararası ilişkilere etkisinin doğrudan gözlemlenebilmesi için Kafkasya'da küçük -ama bu anlamda da- örnek bir ülke oluşundandır. Mikro-milliyetçiliğin değişken olarak alınması da yine Gürcistan'ın etnik, dilsel ve dinsel çeşitliliği etrafında yaşanan gerilimlerin mikro-milliyetçilik kavramı ile tam olarak örtüşmesindedir (Kaya, 2009: 5). Ayrıca Gürcistan'daki mikro-milliyetçi yaklaşım ve ülke içerisindeki etnik çatışmalar (Abhazya – Güney Osetya ve Acaristan sorunları) gerek bölgesel gerekse küresel anlamda uluslararası alanda ciddi güvenlik sorunlarına yol açmıştır.

Soğuk Savaş sonrasında bağımsızlıklarını kazanan diğer post-Sovyet ülkeleri gibi, Güney Kafkasya ülkeleri de birçok sorunla aynı anda mücadele etmek zorunda kalmıştır. Dolayısıyla bağımsızlık bu coğrafyada, bölge halklarına tam anlamıyla demokrasi, huzur ve istikrar getirmemiştir. SSCB sonrası gelişmeler, bu bölgenin -dolayısıyla ülkelerin- kaderine hükmeden, tarihi, jeokültürel ve jeopolitik gerçeklikler, birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Ön Asya'nın Balkanları olarak nitelenen bu coğrafyada bağımsızlık sonrası ve özellikle geçiş döneminin başlangıcında her bir Güney Kafkasya ülkesi aynı anda bir taraftan devlet, demokrasi, ulus, kimlik, ideoloji, siyaset ve ekonomi gibi her alanda yeniden yapılanma/inşaa sürecinin sancısını yaşarken bir taraftan da etnik ve karşılıklı çatışmalar sebebiyle ciddi güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya kalmışlardır. Bütün bunlara bölgesel ve küresel güçlerin bu coğrafyadaki mücadelesi de eklenince bölge, tam anlamıyla kaynayan bir kazan halini almış ve Soğuk Savaş sonrası dünyanın en istikrarsız bölgelerinden birisi olmuştur (Elma, 2009: 199). Bu çalışmada üç Güney Kafkasya ülkesinden en sorunlu olan Gürcistan'ın bağımsızlık sonrası ulus/devlet inşası süreci incelenmiştir.

Etnik kimliğin modern bir olgu olarak ilk dönem ulus-devlet oluşumunda ve XX. yüzyılda (örneğin Yugoslavya ve SSCB sonrası) ortaya çıkan ulus-devletlerdeki farklı kimliklerin bir arada olabilmesinde, grup içi dayanışmayı arttırıcı bir işlevi yerine getirdiği sosyolojik açıdan bir gerçekliktir. Çünkü kimlik olgusu grup içi dayanışmayı sağlayıcı yönü ile birlikte ele alındığı takdirde etnik kimlik, -bir grup içi dayanışmada- ortak dil, gruba atfedilen kadim inançlar, kozmoloji-kozmogoni ve ortak yaşam ritüelleri etrafında kendisini organize edebilmiş bir grup için anlamlı siyasi, kültürel ve toplumsal bir evren sunabilmektedir. Yani

etnik kimliğin grup içi dayanışmayı arttırıcı işlevi pozitif yönüyle ele alınabileceği gibi, ulus inşası sürecinde birçok grubun bulunduğu aynı coğrafyada ayrıştırıcı bir özelliğe sahip olabileceği hususunu da vurgulamak gerekir. Bu ayrıştırıcı yön, negatif bir özellik olarak değerlendirildiğinde, kan veya soy bağı gibi atipik özellikler sebebiyle gerek toplumsal gerek siyasal ve gerekse kültürel karmaşaya kapı aralayabilmektedir. Yani Etnik kimliğe aşırı vurgu, neticede, ayrıştırıcı ve hatta bir kaos durumu yaratarak diğer grup/grupları yok edici bir işlevi üstlenebilmektedir. SSCB sonrası bağımsızlığını kazanan Gürcistan'ın ulus-devlet inşasında bu negatif durum bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmış ve ülke, ciddi etnik çatışmalara sürüklenmiştir (Yanık, 2013: 225-237).

Tarih boyunca büyük göç yollarından biri üzerinde yer almış olmasının yarattığı imkân ve sınırlılıklar, Gürcistan'ın tarihini, demografik yapısını ve mevcut durumdaki siyasal ve sosyal yapısını oluşturan ana unsurlar olmuştur (Çelikpala, 2012: 65). Gürcistan'ın çok etnikli yapısı, ulus inşasını zorlaştıran en önemli olgu olmasının yanı sıra yine bu ulus inşasını zorlaştıran bir diğer unsur da farklı etnik ve dini inançlara sahip bireyleri ülke içerisinde barındırması olmuştur. Özellikle ülkedeki etnik/dini grupların en büyük olanlarının dinlerinin çoğunluk dininden farklılığı, örneğin Gürcü Ortodoks olmayan en büyük grupların Müslüman olması, tarihi nedenlerden dolayı Gürcü ulus kimliğinin temel bir unsuru haline gelmiş olan Ortodoks Hıristiyanlığın ulus inşasının sivil bir inşa olmasını engelleyerek Gürcü olan veya olmayan tüm diğer dinlere mensup vatandaşları öteleyen/dışlayan bir ulus anlayışının yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Böyle bir ulus anlayışının yaygınlaşmasının sebebi, farklı dini/etnik grupların Gürcistan'da yoğun bir şekilde yaşıyor olmaları ve kendilerini çoğunluk grubundan farklı dini, kültürel ve tarihsel özelliklerle görmeleri olmuştur (Aydın, 2016: 3). Böylelikle de ulus-devletin geleneksel egemenlik anlayışına meydan okuyan olgular arasına giren farklı etnik gruplar/kimlikler uluslararası sisteme etki eden unsurlar haline gelmişlerdir (Kaya, 2009: 5).

Anahtar Kelimeler: Gürcistan, Gürcü Milliyetçiliği, Gürcistan'da etnik ve dini yapı, Devlet inşası.

JEL Kodları: F50, F59, N90

References

- Aksoy, N., D. Ve Arslantaş, H., A., (2010). “Ulus, Ulsuçuluk ve Ulus-Devlet”, TÜBAR-XXVIII/(Güz), ss.31-39.
- Aydingün, A., (2016). “*Gürcistan’da Din, Kimlik ve Müslüman Azınlıklar*”, (Ed.) Ayşegül Aydingün-Ali Asker-Aslan Yavuz Şir, Gürcistan’da Müslüman Topluluklar: Azınlık Hakları, Kimlik, Siyaset, Terazi Yayıncılık, Ankara.
- Çelikpala,, M., (2012). “*Bağımsız Gürcistan’ın 20 Yılı: Başarısız Devlet mi, Demokratik Model Ülke mi?*”, Der. Mustafa Aydın, Kafkasya’da Değişim ve Dönüşüm (Avrasya Üçlemesi:III), Nobel Yayınları, Ankara.
- Duffy Toft, M., (2004). “Two Way Mirror Nationalism: The Case of Ajaria”, (Ed.) Moshe Gammer, The Caspian Region, Vol. II, London.
- Elma, F., (2009). “*Küreselleşme Sürecinde Güney Kafkasya Demokrasi, Güvenlik ve İşbirliği Sorunu*”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 2, Sa:6.
- Gürsoy, H., E. Ve Biletska, Y., ‘Azınlık Haklarına Kuramsal Bir Bakış ve Bir Etnik Demokrasi Örneği Olarak Gürcistan’, Aydingün-Asker-Şir, Gürcistan’da Müslüman Topluluklar: Azınlık Hakları, Kimlik, Siyaset, Terazi Yayıncılık, Ankara.
- Kaya, Ö. S., (2009). *Mikro-Milliyetçiliğin Uluslararası Güvenlik Boyutu Kapsamında Kafkasya’da Etnik Çatışmalar*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir.
- Kaya, S., (2014). “*Uluslararası İlişkilerde Konstrüktivist Yaklaşımlar*”, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Sa:63, s. 83-111.
- Yanık, C., (2013). “*Etnisite, Kimlik ve Milliyetçilik Kavramlarının Sosyolojik Analizi*”, Kaygı Dergisi, Sa: 20, ss.225-237.

Comparative Assessment of The Natural and Human Geography of Spain and Turkey

Abdulkadir GÜZEL¹, Mehmet ÖZCANLI², Mehmet AKBIYIK³, Hurşit YETMEN⁴

Extended Abstract

The economic prosperity of the country, economic status; activities and natural production societies, the relationship between human geography geography is a topic that is debated from its inception to the present day. Especially political geographers of the country's social, economic, and political developments in countries that are the place it was founded on a very close relationship with the importance of its geopolitical position, particularly in terms of economic growth is emphasized. Many other scientists also outside of the Science of Geography studies and reviews were found on this relationship. When Ibn-i Haldun's introduction, works, its people, and therefore the impact on the communities expressed. Adam Smith, the wealth of nations in the Book of societies effects on the productivity of the space on which it lives, started with the spaciousness and examined the relationship between economic production. Natural and human resources, who see it as one of the main sources of economic development Joseph A. Schumpeter, the contrasts between countries and comparative advantage of economic activity as commercial activity in the theory of international trade in explaining the despite widespread use, very few geographers or studies on these issues are virtually non-existent. Therefore, the study of these features of the geography of Spain and primarily features natural and human social, economic effects of Turkey's natural later, with the peculiarities of human geography by comparing and contrasting the social and economic features in common between these two countries is determined and inferences were made. The second largest country in Western Europe which is Spain, with an average height of 650 meters, the second highest country in Europe. It is very difficult to talk about the existence of the plain in Spain. A large portion of the country is covered by the plateau at an altitude of 900 meters. Spain is an agricultural country, but agriculture gradually decreased the rate of involved in 1970 to present day. Approximately two fifths of the territory are processed. The remaining area is not conducive to agriculture because it is either too dry or too mountainous. The least populated watershed in the highlands is sown in the inner parts and especially grain (wheat, rye, etc.). In this section the soil is left fallow every 2-3 years, or faba bean, chickpea are sown. The climate in parts of Spain of the Atlantic Ocean with a different effect applied to agriculture. Summers are humid to be very suitable for the cultivation of corn. Plays a small part of grain, potatoes, and beans are very abundant in this part of. Barley is the grain most widely grown in Spain. Also, sugar beet, onion, corn, lemon, tobacco, sunflower, lentils are grown. It is the first of an orange from the fruit that grows in Spain and export product. Olive is also an important source

¹ Yrd.Doç.Dr..Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa

İletişim yazarı: Abdulkadir GÜZEL, Cep: 0505 852 49 35 e-posta: akdguzel@harran.edu.tr

² Arş.Gör.Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa Yrd.Doç.Dr..Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa

³ Yrd.Doç.Dr..Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa

⁴ Yrd.Doç.Dr..Harran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Şanlıurfa

of income. Grapes processed in Spain for soil to 8%. The most important product from the forest of fungus. Tomatoes and bananas are important export products. Spain's agriculture cannot meet the needs of a growing population. Currently only a small portion of the arable land is irrigated. Nowadays, the agricultural sector of the active population and 25% works. However, exports of the products of the soil provides 40%. In this study Turkey as a result of some economic branches of Spain gained dominance, Spain's social (education, health, demographic characteristics) it has been shown that excels in the field of in Turkey.

When we look at the similar characteristics between the two countries, as in the case of the ingredients the following ingredients come to the fore.

- In both countries within the Alpine fold belt. Accordingly, these elevations in Most areas is on the rise and Agriculture, settlement, industrial area affects.
- Entry of both countries is covered by the Central Plains. This is a plain and bottomland wetlands forming in areas of agricultural activities are carried out. This is depending on agricultural activities between the two countries both export(external sales) and imports(import) increased.
- It is a Mediterranean country and has a Mediterranean climate in both countries. Accordingly, subtropical agricultural products are olives, bananas, citrus fruits such as have enabled him to grow agricultural products. In both countries, shows the similarity of vegetation that is having a Mediterranean climate.
- In both countries, coastal regions and river Plains, the population is clustered among the tribes. Accordingly, the ratio of Agriculture export and Agriculture developed in the forestry sector have been effective.
- The economy of both countries, agriculture plays an important role. Accordingly, the agriculture and forestry sector between the two countries, and exports(foreign sales) and import. The temperature in the interior of both countries has been cultivating wheat in the low rainfall parts of increased.

If we look at the different characteristics of Spain and Turkey, mainly the following ingredients to make a difference come to the fore.

- Turkey's North Anatolian mountains, the Toros average elevation of 1132m entry to the South mountain, in the East and volcanic mountains of the interior, is located in the mountains West Faulting. The average elevation of Spain, right, 600-1000m, and called on the plains of the meseta are seen.
- Plant species diversity in Turkey and from Spain. Accordingly, the pharmaceutical industry, in sectors such as the oil industry developed.
- The population of Turkey is 80 million, twice the population of Spain is 40 million. By contrast, exports from Spain in the field of manufacturing imports according to us is very high.

Keywords: Economic Geography, Comparison Principle, Spain, Turkey, Natural Geography, Human Geography

JEL Codes: N5, N30, N10, B17

Türkiye ile İspanya'nın Doğal ve Beşeri Coğrafyasının Karşılaştırmalı Bir Değerlendirmesi

Geniş Özet

Ülkelerin iktisadi ferahlığı, ekonomik durumu; toplumların üretim faaliyetleri ve doğal, beşeri coğrafyası arasındaki ilişki coğrafya biliminin kurulduğu günden günümüze tartışılan bir konudur. Özellikle siyasi coğrafyacılar ülkelerin toplumsal, ekonomik, siyasi gelişmelerini üzerinde kurulduğu mekânla çok yakın ilişki içinde olduğunu ülkelerin ekonomik büyüme açısından jeopolitik konumlarının önemini özellikle vurgulamışlardır. Coğrafya bilimi dışındaki bilim adamları da bu ilişki üzerine pek çok çalışma ve yorumda bulunmuşlardır. İbn-i Haldun'un Mukaddime eserinde iklimin insanlar ve dolayısıyla toplumlar üzerine etkisini dile getirmiştir. Adam Smith, Ulusların Zenginliği kitabında, toplumların üzerinde yaşadığı mekanın, üretkenlik üzerine etkileriyle başlamış, ekonomik ferahlık ve üretim arasındaki ilişkileri incelemiştir. Doğal ve beşeri kaynakları ekonomik gelişmenin temel kaynaklarından biri olarak gören Joseph A. Schumpeter, ülkeler arası ekonomik faaliyet zıtlıklarının ticari aktiviteyi ve karşılaştırmalı üstünlük kuramlarında olduğu gibi uluslararası ticareti de açıklamakta yaygın olarak kullanılmasına karşın, coğrafyacıların bu konularla ilgili çalışmaları çok az ya da yok denecek kadar azdır. Bu nedenle, çalışmada öncelikle İspanya'nın doğal ve beşeri coğrafya özellikleri ve bu özelliklerin toplumsal, ekonomik etkileri daha sonra Türkiye'nin doğal, beşeri coğrafya özellikleri ile kıyaslanarak bu iki ülke arasındaki toplumsal ekonomik ortak ve zıt özellikler belirlenerek çıkarımlarda bulunulmuştur. Batı Avrupa'daki ikinci büyük ülke olan İspanya, 650 metrelik ortalama yüksekliği ile Avrupa'daki ikinci yüksek ülkedir. İspanya'da ovanın varlığından söz etmek çok zordur. Ülkenin büyük bir kısmı 900 m yükseklikteki yaylalarla kaplıdır. İspanya bir tarım ülkesidir, ancak 1970'ten günümüze tarımla uğraşanların oranı giderek azalmıştır. Topraklarının yaklaşık beşte ikisi işlenmektedir. Geri kalan bölgeler ya çok kurak veya çok dağlık olduğundan tarıma elverişli değildir. İç kısımlarda az nüfuslu havza ve yaylalarda özellikle tahıl ekilir (buğday, çavdar gibi). Bu kısımda topraklar 2-3 yılda bir nadasa bırakılır veya bakla nohut ekilir. İspanya'nın Atlas Okyanusu kısımlarında iklimin etkisiyle değişik bir tarım uygulanır. Yazları nemli olması mısır tarımına çok elverişlidir. Tahıl az yer tutar, patates ve fasulye bu kısımlarda çok boldur. İspanya'da en çok yetiştirilen tahıl arpadır. Ayrıca şekerpancarı, soğan, mısır, limon, tütün, ayçiçeği, mercimek yetiştirilmektedir. İspanyada yetişen meyvelerden portakal ilk sırayı alır ve bir ihracat ürünüdür. Zeytin de önemli bir gelir kaynağıdır. İspanya'da bağlar işlenen toprağın % 8'ini meydana getirir. Ormanlardan elde edilen en önemli ürün mantardır. Domates ve muz da önemli ihracat ürünlerindedir. İspanya'nın tarımı giderek artan nüfusun ihtiyacını karşılayamamaktadır. Ekilebilir arazinin ancak bir kısmı sulanabilmektedir. Günümüzde tarım kesiminde faal nüfusun % 25'i çalışmaktadır. Bununla birlikte toprak ürünleri ihracatın % 40'ını sağlamaktadır. Bu çalışmanın sonucunda Türkiye'nin bazı ekonomik iş kollarında İspanya ya üstünlük sağladığı, İspanya'nın sosyal (Eğitim, Sağlık, Demografik özellikler) alanlarda Türkiye üstünlük sağladığı görülmüştür.

İki ülke arasındaki benzer özelliklere baktığımızda maddeler halinde verecek olursak aşağıdaki maddeler ön plana çıkmaktadır.

- Her iki ülkede Alp kıvrım kuşağı içerisindedir. Buna bağlı olarak yükseltide fazladır ve çoğu alanda bu yükselti tarımı, yerleşmeyi, sanayi alanlarını etkilemektedir.

- Her iki ülkenin de orta kesimleri ovalarla kaplıdır. Bu düz ve sulak alanları oluşturan ovalık alanlarda tarımsal faaliyetler yapılmaktadır. Bu tarımsal faaliyetlere bağlı olarak iki ülke arasında hem ihracat(dış satım) hem de ithalat(dış alım) gerçekleşmiştir.
- Her iki ülkede birer Akdeniz ülkesi olup ve Akdeniz iklimi görülmektedir. Buna bağlı olarak subtropikal tarım ürünlerinden zeytin, muz, turunçgiller gibi tarım ürünlerinin yetişmesine imkân sağlamıştır. İki ülkede de Akdeniz iklimi görüldüğünden bitki örtüleri benzerlik gösterir.
- Her iki ülkede de nüfus kıyı bölgelerine ve akarsu boylarındaki ovalarda kümelenmiştir. Buna bağlı olarak tarım gelişmiş ve tarım ormancılık sektöründe ihracat oranında etkili olmuştur.
- Her iki ülkenin de ekonomisi tarım önemli yer tutmaktadır. Buna bağlı olarak iki ülke arasında tarım ve ormancılık sektöründe hem ihracat(dış satım) hem de ithalat(dış alım) olmuştur. Her iki ülkenin de iç kısımlarında sıcaklığın arttığı yağışın azaldığı kısımlarda buğday tarımı yapılmaktadır.

Türkiye ile İspanya'nın farklı özelliklerine bakacak olursak ağırlıklı olarak farklılık yaratan aşağıdaki maddeler ön plana çıkmaktadır.

- Türkiye'nin ortalama yükseltisi 1132m Kuzeyinde kuzey Anadolu dağları güneyinde ise Toros sıra dağları mevcuttur, doğuda ve iç kısımlarda volkanik dağlar, batıda ise kırık dağlar yer almaktadır. İspanya'nın ortalama yükseltisi ise 600-1000m civarındadır ve meseta adı verilen düzlükler görülmektedir.
- Türkiye'de bitki tür ve çeşitliliği İspanyadan daha fazladır. Buna bağlı olarak ilaç sanayi, yağ sanayi gibi sektörler gelişmiştir.
- İspanya'nın nüfusu 40 milyon civarlarındayken Türkiye de nüfus iki katı 80 milyon civarlarındadır. Buna karşılık İspanyadan ihracatımız ithalatımıza göre imalat sanayi alanında oldukça fazladır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Coğrafya, Karşılaştırma ilkesi, İspanya, Türkiye, Doğal coğrafya, Beşeri Coğrafya

JEL Kodları: N5, N30, N10, B17

References

- Atalay, İ. (2015) “Kıtalar ve ülkeler coğrafyası”. Meta basım , İzmir,2015
- Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)
T.C. Ekonomi Bakanlığı
<http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disIliskiler/ulkeler/ulke-detay/%C4%B0spanya14.02.2017>
- T.C. Madrid Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği www.ispanyaticaret.org.tr 12.02.2017
- <http://rapory.tuik.gov.tr/17-03-2017-12:51:17-14649779416140326661864113648.html>
- <http://rapory.tuik.gov.tr/17-03-2017-12:53:35-9965962592355917251963732557.html>
- <http://rapory.tuik.gov.tr/17-03-2017-12:56:38-38975964015977370441791948925.html>
- <http://rapory.tuik.gov.tr/17-03-2017-12:57:50-52416839813867222521578936314.html>
- <http://rapory.tuik.gov.tr/17-03-2017-12:58:40-8130013783038310111224232507.html>
- <http://rapory.tuik.gov.tr/17-03-2017-12:59:20-180124048578406552635666271.html>
- <http://rapory.tuik.gov.tr/17-03-2017-13:00:02-107055299918708904111826884043.html>
- <http://rapory.tuik.gov.tr/17-03-2017-13:01:18-13114449241277298591633543826.html>
- <http://www.tuik.gov.tr> 19.01.2017

Expertise in Administrative Judgment after Law No. 6754

Seçkin YAVUZDOĞAN¹

Extended Abstract

The court is not bound by the opinion expressed in the expert's report. Freely assess together with other evidence. The provision to be established does not have to comply with the conclusion reached by the expert. The court will solve the dispute by thinking together with his professional knowledge after learning the special or technical knowledge he does not have in the expert report. The Court must state the reason for not participating in the expert report in its justified decision. In cases where the expert has prepared an untrue report due to deliberate or serious fault, this report prepared may be used against the state to compensate the victim if the judgment is based on judgment.

Keywords: Administrative jurisdiction, public duty, expert, impartiality

JEL Kodları: K10, K40, K49

Hukuk Muhakemeleri **Kanunu'nda Değişiklik Yapan 6754 Sayılı Kanun** **Sonrasında İdari Yargıda Bilirkişilik**

Geniş Özet

Mahkeme, bilirkişinin raporunda belirttiği oy ve görüş ile bağlı değildir. Diğer delillerle birlikte serbestçe değerlendirir. Kurulacak hüküm, bilirkişinin ulaştığı sonuçla uygun olmak zorunda değildir. Zira mahkeme bilirkişi raporuyla sahip olmadığı özel veya teknik bilgiyi öğrendikten sonra kendi mesleki bilgisiyle birlikte düşünerek uyuşmazlığı çözecektir. Ancak Anayasamızın 141. maddesinde "Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır." hükmü mevcuttur. Mahkemenin gerekçeli kararında bilirkişi raporuna katılmamasının sebebini belirtmesi gerekmektedir. Bilirkişi, kasten veya ağır kusurundan dolayı gerçeğe aykırı rapor hazırladığı durumlarda, eğer hazırlanan bu rapor mahkemece kararda esas alınmışsa zarar gören taraf zararının karşılanması için devlete karşı tazminat davası açabilir.

1. Giriş

Yargılama sırasında bilirkişiden talep edilen özel ve teknik bilgi hakimın esas hakkındaki kararı üzerinde etkili olacaktır. Bu nedenle, hâkimle olan işlevsel akrabalığı dikkate alınarak, bilirkişinin hukukî statüsünü tanımlamak için, "ön hâkim", "yardımcı hâkim", "hâkim

¹ Yrd.Doç.Dr., Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi, sydogan@akdeniz.edu.tr

benzeri”, “hâkimin ortağı” kavramları da kullanılmaktadır. (Tanrıver,2015:231) Bilirkişi bu kadar önemli bir görevi yerine getirirken tarafsız ve bağımsız olmak zorundadır. Bu durum 6754 sayılı Kanunun 3. maddesinde “Bilirkişi, görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde bağımsız, tarafsız ve objektif olarak yerine getirir.” şeklinde belirtilmiş ve bilirkişinin tarafsız ve bağımsız olması gerektiği düzenlenmiştir. Tarafsızlık yükümlülüğüne uygun davranma, bilirkişinin somut maddi sorunla ilgili objektif bir biçimde oy ya da görüşünü beyan edebilmesini asgari ve vazgeçilmesi kabil olmayan temel şartını oluşturur. Çünkü objektiflik ve tarafsızlık bir madalyonun iki yüzü gibidir; biri olmadan diğ erinin sağ lanması mümkün değildir.

2. Bilirkişi

Yargılama faaliyeti çoğu zaman hukuk bilgisiyle çözülemeyecek hal almıştır. Nihai karar verici olan hakimlerin bilgi sahibi olmadığı, özel bilgi gerektiren konularda hakimlere yardımcı olacak kişilere duyulan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Bilirkişilik kurumunun tarihi çok eskilere dayanır. MÖ 44 yılında 23 bıçak darbesi ile öldürülen Julius Caesar’ın göğüs boşluğuna giren bıçak yarası ile öldüğüne dair rapor ilk bilirkişi raporudur. Bununla birlikte bugünkü anlamıyla bilirkişi kavramı hayatımıza Roma Hukuku ile birlikte girmiştir. (Organ ve Sevinç,2016:117) Türk hukukuna baktığımızda ise bilirkişilik Osmanlı döneminden beri uygulanmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu’nda davalar padişahın görevlendirdiği kadılar tarafından görülmüştür. Kadıların ise ehlihibre ve ehlivukuf olarak adlandırılan kişilerden yardım aldığı bilinmektedir. (Organ ve Sevinç,2016:117) Türkiye Cumhuriyetinin ilk hukuk usul kanunu olan 1938 tarihli HUMK’da da 275- 286 maddeleri arasında bilirkişilik kurumuna yer verilmiştir.

Bilirkişinin tanımı ve bilirkişi olabilme şartları HMK’da bulunmamaktadır. Bilirkişilik Kanununun 2. Maddesinin b fıkrasında bilirkişi; “Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde oy ve görüşünü sözlü veya yazılı olarak vermesi için başvurulmuş gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi...” şeklinde tanımlanmıştır. Doktrinde ise bilirkişilik; "adli hizmetlerin ifasına ya da işleyişine katkı sağlamaya yönelik, asli, sürekli, kesintisiz ve kamu yararı temeline dayalı bulunan bir görev, yan kamu görevi” (Tanrıver,2015:37)olarak tanımlanmıştır. Yargılama sırasında bilirkişiden talep edilen özel ve teknik bilgi hakimın esas hakkındaki kararı üzerinde etkili olacaktır. Bu nedenle, hâkimle olan işlevsel akrabalığı dikkate alınarak, bilirkişinin hukukî statüsünü tanımlamak için, “ön hâkim”, “yardımcı hâkim”, “hâkim benzeri”, “hâkimin ortağı” kavramları da kullanılmaktadır. (Tanrıver,2015:231)

Hukukumuzda ilke olarak, bilirkişilik yapmak zorunlu değildir. Bu durumun doğal sonucu olarak bilirkişilik yapmakla görevlendirilen kimsenin de bu görevi kabul yükümlülüğü yoktur. Bunun teknik temelinde yatan olgu özel ve teknik bilgiye ihtiyaç göstermesi sebebiyle herkesin bilirkişilik yapamaması ve tanıklıktan farklı olarak bilirkişilikte ikamenin mümkün bulunmasıdır. (Tanrıver,2015:45) Ancak HMK’nun 270. maddesi uyarınca; resmî bilirkişiler ile 268 inci maddede belirtilmiş bulunan listelerde yer almış olanlar, bilgisine başvurulacak konuyu bilmeksizin, meslek veya zanaatlarını icra etmesine olanak bulunmayanlar, bilgisine başvurulacak konu hakkında, meslek veya sanat icrasına resmen yetkili kılınmış olanlar bilirkişilik görevini kabul etmek zorundadırlar.

3. Bilirkişilik Kurumunun Sorunları ve Çözüm Önerileri

Bilirkişilik Kurumunun birçok sorunu mevcuttur. Bu sorunlara kısaca değinilecektir.

3.1. Bilirkişinin Raporunda Hukuki Tespitlerde Bulunması

HMK'nun 266. Maddesi "Mahkeme, çözümü hukuk dışında, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verir." hükmünü içermesine rağmen, mahkemeler hukuki konularda da bilirkişi incelemesi istemektedirler. Ticaret Mahkemelerindeki davaların kabaca %90'ının, iş mahkemelerindeki davaların ise tamamına yakınının bilirkişi incelemesine gönderildiği, bunun mahkemelerdeki aşırı iş yoğunluğundan kaynaklandığının ifade edildiği, bazen temyiz mahkemelerinin de içtihat yolu ile kanunda öngörülmediği halde, hukukçu bir kişinin de dahil olduğu bilirkişi heyetine inceleme yaptırılması yönünde mahal mahkemeleri icbar ettiği tespit edilmiştir. (Alperen ve Demirtaş,2010:21) Bilirkişiye bu kadar sık başvurulması ise bilirkişinin tetkik hakimi gibi kullanılması sonucunu ortaya çıkarmıştır. (Deryal,2012:315) Bu konuda açık düzenlemeye rağmen hukuki konularda bilirkişiye başvurulmasının önüne geçilememiştir. Bilirkişilere hukuki konularda başvurulması Anayasanın hakime bıraktığı yargılama görev ve yetkisinin devredilmesi sonucunu ortaya çıkacaktır. (Candan,2016:836) 6754 Sayılı Kanun ile HMK'nun 266. maddesine "Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe, bilirkişi olarak görevlendirilemez." maddesi eklenmiştir. Değişiklik ile amaçlanan sonuca ulaşıp ulaşılmayacağı zamanla görülecektir. Yardımcı hakimlik kurumu ihdas edilerek hukuki konular bu kişilere çözdürülebilir. Bilirkişilik yapan hukukçulara da, ilgili mevzuatlarında bazı müeyyideler öngörülebilir (Akcan,2015:659) veya hukukçu birinin bilirkişilik yapmış olması mutlak istinaf ve/veya mutlak temyiz sebebi haline de getirilebilir. (Tanrıver,2015:233)

3.2. Bilirkişi Ücretlerinin Düşük Olması

Bilirkişi Ücretleri hakim tarafından serbestçe kararlaştırılmaktadır. Bilirkişilere takdir edilen ücretin genellikle yapılan işin mahiyetine göre oldukça düşük belirlendiği, ayrıca ücret takdir edilirken harcanan emek ve mesainin nazara alınmadığı belirtilmiştir. (Alperen ve Demirtaş, 2010:25) Bütüncül olarak bakıldığında en büyük sorunun bu olduğu görülecektir. Ücretlerin düşük olmasından dolayı yetkin olmayan kişiler bilirkişilik yapmaya başlamakta, hakimler yetkin olmayanlara dosya vermemek için güvendiği bilirkişilere dosya vermektedirler. Bu durum da o bilirkişi de dosyaların yığılmasına sebep olmaktadır. Dolayısıyla raporlar zamanında mahkemelere verilememektedir. Ücretlerin makul seviyelere yükseltilmesiyle sureti ile yetkin kişiler için bilirkişilik cazip hale getirilirse bu sorun çözümlenebilir.

3.3. Hakimlerin Sürekli Aynı Bilirkişiye Dosya Tevdi Etmesi

Kanun değişikliğinden önce bilirkişilerin alanındaki yetkinliği ölçülememekteydi. Bu sebepten ötürü hakimler güvendikleri bilirkişilere görev vermişler ve aynı bilirkişilerde dosya yığılmasına sebep olmuşlardır. Dosya yığılmasının diğer sebebi ise bilirkişilerin mahkeme kalem personeliyle yakın ilişki kurmaları ve kalem tarafından dosyaların bu kişilere tevdi edilmesidir. (Alperen ve Demirtaş,2010: 24) İlk durumun önüne geçilebilmesi için 6754 sayılı Bilirkişi Kanunu ile bilirkişi olabilme şartları değiştirilmiş ve bütün bilirkişilerin belli bir

yetkinlikte olması sağlanmıştır. İkinci sorunun çözümü için ise bilirkişilik portalı kurulmalı ve bilirkişilerin atanması elektronik ortama taşınmalıdır.

3.4. Bilirkişilerin Rapor Teslim Sürelerine Uymaması

Kural olarak, bilirkişiler dosyanın tevdi tarihinden itibaren üç ay içerisinde bilirkişi raporunu mahkemeye teslim etmek zorundadır. Ancak bilirkişilerde meydana gelen dosya yığılması sonucu raporlar zamanında yetiştirilememektedir. Mahkeme personeli ile bilirkişi arasında oluşan yakın ve samimi ilişkiden dolayı, raporunu mahkemeye sunmakta gecikme gösteren bilirkişinin bir ilâ iki yıla varan geciktirmelerine karşı hiçbir ihtar ve cezai işlem uygulanmadığı, her türlü etkiden uzak olarak görüşünü açıklaması beklenen bilirkişinin hâkime yahut kalem personeline karşı bağımsızlığını yitirdiği ifade edilmiştir. (Alperen ve Demirtaş,2010: 23) Bilirkişi raporlarının zamanında verilmemesi durumunda disiplin cezalarının uygulanması bu sorunu çözecektir.

3.5. Bilirkişilik Görevinin Heyete Tevdi Edilmesi

HMK'na göre gerekçe gösterilmek şartıyla birden fazla bilirkişi görevlendirilebilir. Uygulamada, birden fazla bilirkişinin görevlendirilmesi hâlinde, her bir bilirkişinin, ayrı ayrı rapor verdiği gözlemlenmekte ya da biri tarafından düzenlenen rapora, diğerlerinin de, bazen mahkeme kaleminde dahi imza koymak suretiyle katıldıkları, müzakere sürecinin atlandığı durumlar bulunmaktadır. (Tanrıver,2015:233) Bu durumun önüne geçilebilmesi için farklı uzmanlık alanlarına ihtiyaç duyulmadığı durumlarda heyet halinde bilirkişi incelemesine karar verilmemelidir. (Deryal,2012:288)

4. Sonuç

Bilirkişilik kurumuna ilişkin sorunların ana temeli mahkemelerdeki iş yüküdür. Mahkemelerde bulunan iş yükünden dolayı hakimler hukuki konularda dahi bilirkişiye başvurmaktadırlar. Ayrıca bilirkişiye hakimlerce takdir edilen ücretin az olması yetkin kişilerin bilirkişilik yapmamasına sebep olmaktadır. Nitelikli olmayan bilirkişiler için bilirkişilik sürekli gelir kapısı haline gelmiştir. Bilirkişiliği gelir kapısı olarak gören kişiler mahkeme kalemlerinden dosya toplamakta, bu dosyaların birikmesinden dolayı raporlar zamanında teslim edilememektedir. Bilirkişinin mahkemeye sunduğu raporları denetleyebilecek bir kurumun bulunmaması da ayrı bir sorundur.

Anahtar Kelimeler: İdari yargı, kamu görevi, bilirkişi, tarafsızlık

References

Akcan,R.(2015), “Bilirkişilik Kanunu Taslağı Hakkında Tespitler”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,Özel Sayı, C.2.

Alperen,A., Demirtaş,İ.(2010), Adalet Bakanlığı İç Denetçi Raporu.

Candan,T.(2016). Açıklamalı İdari Yargılama Usulü Kanunu,6.bs., İstanbul.

Deryal,Y.(2012), Türk Hukukunda Bilirkişilik, 4. Baskı Seçkin Yayıncılık.

Organ,İ ve Sevinç,C.(2016), “Vergi Yargılamasında Bilirkişilik Kurumu ve Bilirkişilik Kanun Tasarısının Getireceği Yenilikler”,Maliye Dergisi, sy.170.

Tanrıver,S.(2015), “Hukuk Bağlamında Bilirkişilik Kanunu Tasarısının Değerlendirilmesi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, sy.119.

The Right of Self-Defense and The Applications of United States in The Region of Latin America

Selin ERKUL¹

Extended Abstract

One of the most controversial areas of international law are the arrangements about the rules of ‘prohibition of use of force’ and ‘non-intervention principle’. These rules have arranged in the Charter of United Nations to prevent wars and maintain peace and security in international order after Second World War. The exceptions of these rules and their wide interpretation are brought out the discussion. The main exception of these rules is the right of self-defence which is used by states without any legal base for their own interests. Moreover, they breach the international law. Firstly, this study aims to explain these exceptions and their regulations in UN Charter. In particular, these exceptions are the right of self-defence, protection nationals abroad, pursuit peace and democracy. In practice, this study gives the exceptional case from region of Latin America. As a backyard of United States, Latin America region is confronted with lots of military intervention. After its independence, the USA began to meddle that region either directly or indirectly. This study concludes the discussion of USA meddle in the region and its legal bases.

Keywords: The Right of Self-defence, Protection Nationals Abroad, Pursuit Peace and Democracy, Latin America

1. Giriş

Tarihi başka devletlerin topraklarına dolaylı ya da dolaysız, askeri ya da askeri olmayan müdahaleler ile dolu olan ABD, bağımsızlık sonrası özellikle arka bahçesi olarak gördüğü Latin Amerika ve Karayipler’e daha özenli politikalar uyguladı. ‘Açık Kader’ felsefesi ile topraklarını özellikle güneye ve Orta Amerika’ya doğru genişletme politikaları vardı. 19. yüzyılın başlarından itibaren bu bölgedeki birçok devlete, bu politikanın bir tezahürü olarak asker çıkartması yaparak çeşitli müdahalelerde bulundu. (Carrol, 2014)

1823’te Başkan James Monroe’nin ilan ettiği Monroe Doktrini ise Avrupa ile Amerika’nın kalın çizgilerle birbirinden ayrılmasına dayanmakta ve Eski Kıta’nın güçlerinin Amerika kıtasından uzak tutulması üzerine temellendirilmiştir. (Sümer, 2008: 123) Birleşik Devletlerin yakın çevresi olan Latin Amerika devletlerine sayısız ‘karışma’ gerçekleşmiştir. Bu müdahaleler seçimle gelmiş bir liderin ordu aracılığıyla devrilmesi gibi askeri olmayan yöntemlerle olduğu gibi, ABD’nin direk asker çıkardığı karışmalarda olduğu gibi askeri yöntemlerle de olmuştur.

¹ Araştırma Görevlisi, Akdeniz Üniversitesi, İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümü, Doktora Öğrencisi, selinerkul@akdeniz.edu.tr

Çalışma, özellikle 1945 sonrası bölgedeki Amerikan müdahalelerine yoğunlaşmıştır. Çünkü bu tarihten önce müdahale, karışma, savaş ve daha sonra kuvvet kullanma olarak tanımladığımız kavramlar henüz yasaklanmamış ve yapılan müdahaleler haklı savaş doktrini çerçevesinde değerlendirilebilirdi. (Keskin, 1998: 23) Latin Amerika Bölgesine baktığımızda 1954 yılında Guatemala'nın *iç işlerine müdahale*, 1965'te Dominik Cumhuriyeti'ne karşı *vatandaşlarını koruma* gerekçesi ile kuvvet kullanımı, 1979 yılında Nikaragua'da iktidara gelen Sandinista iktidarına karşı *muhalifleri silahlandırarak* kuvvet kullanımı ve son olarak 1989'da Panama'da *demokrasinin ve barışın tesisi* için kuvvet kullanımı örnekleri verilmiştir. Bu istisnai durumların uluslararası hukuktaki yeri ve meşruluğu tartışmalarla anlatılmaya çalışılmıştır.

2. Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanma Yasağı

Devletlerin birbirleriyle olan ilişkilerinde kuvvete başvurmanın kendileri için bir hak olduğu görüşü 19. yüzyıla kadar haklı savaş doktrini ile meşruluk kazanmış ve geçerliliğini korumuştur. Bu tarihten sonra savaş kavramı yerine, savaşa varmayan kuvvet kullanma yollarına başvurmayı ya da uygulamalarını "savaş" terminolojisi dışındaki kavramlarla adlandırmaya başladılar.(Keskin, 1998: 29) Kuvvet kullanma yasağı ve iç işlerine müdahale etmeme konusu bu sebeplerle uluslararası hukukun en tartışmalı alanlarından birisi olmuştur. (Gray, 2014: 618) Bu tartışma, uluslararası hukukun varlığından söz edilemeyeceği yönündeki görüşlerin ortaya çıkmasına bile neden olmaktadır. Bazı yazarlar, kuvvet kullanmanın bir yasak olmasından dolayı dar yorumlanması gerektiğini savunurken, bir kısım yazar ise devletlerin kendi davranışlarını meşru zemine oturtabilmek için bu kuralları geniş yorumlanmasını savunmakta ve bu durum derin görüş ayrılıklarını beraberinde getirmektedir. (Aksar, 2015: 106) Özellikle iç savaşlarda, devletlerarası çatışmalarda ve insancıl müdahale alanlarında kuvvet kullanma yasağı sıklıkla ihlal edilmektedir.

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin ikinci maddesinin dördüncü fıkrası kuvvet kullanmayı açıkça yasaklamaktadır.(BM Sözleşmesi: 1945, Mad.2/4) Yine Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin ikinci maddesinin yedinci fıkrası devletlerin egemen eşitliği ilkesi düzenlenmiştir. (BM Sözleşmesi: 1945, Mad.2/7) Bu iki madde uluslararası hukukta kuvvet kullanmayı ve iç işlerine müdahaleyi yasaklamıştır.

Bir devletin kuvvete başvururken bunu haklı nedenlerle yapması, hem doktrinde hem de uygulamada çok önemli olmuştur. (Keskin; 1998: 26) Devlet uygulamalarının uluslararası hukukun maddi unsurları olarak değerlendirilmesi nedeniyle davranışların örf-adet kuralının oluşmasına esas teşkil etmesi (Aksar,2015: 64) yasakların dar ya da geniş yorumlanması büyük bir sorunu beraberinde getirmektedir. (Gray, 2014:619)

3. Latin Amerika Örnekleri ve Yasakların İstisnai Durumlarının Tartışılması

Latin Amerika ülkelerine baktığımızda ABD'nin bölgeye kuvvet kullanarak bir çok defa müdahale ettiğini görmekteyiz. Bunların en önemlileri Guatemala, Dominik, Nikaragua ve Panama örnekleridir. Müdahalelerini haklı gerekçelerle yapmaya çalışan ABD, yasal dayanaktan yoksun bir şekilde meşru müdafaa hakkını kullandığını iddia etmiştir.

1951 yılında Guatemala'nın devlet başkanı olan Jacobo Arbenz reform programları ile ABD menşeli olan United Fruit Şirketi'ne ait olan araziye kamulaştırması, ABD ile ilişkilerin gerilmesine neden oldu. (Yılmaz, 2012) 1954 yılında, demokratik yollarla seçilmiş olan başkan Arbenz hükümetini devirmek için darbe organize edildi. Bu darbenin meşru gerekçesi ise

Guatemala'nın Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) ile yakın ilişkiler geliştirmiş olmasıydı. (Bowen&Hughes,1972: 79) Hiçbir hukuki geçerliliği olmayan bu askeri olmayan müdahale iç işlerine karışmama ilkesinin ihlali olarak değerlendirilmektedir. Başka bir devlete müdahalede bulunmak, o devletin bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne karşı bir tehdit olarak algılanmaktadır. (Plantamura, 2013: 44)

Eski Kıtanın, Yeni Kıta'da ilk sömürgeleştirdiği yerlerden biri olan, mazisi talihsiz, tarihi buhranlarla ve istikrarsızlıklarla dolu olan Dominik Cumhuriyeti, 28 Nisan 1965'te Amerika Birleşik Devletleri Deniz Piyadeleri başkente asker çıkararak müdahalede bulunmuştur. Dönemin iç politikasına baktığımızda demokratik seçimlerle işbaşına gelmiş ilk Devlet Başkanı Juan Bosch 1963'te sivil bir darbe ile devrilmiş ve bundan sonra meydana gelen silahlı kuvvetler ve isyancılar arasındaki mücadele sonucu ülkeye kaos hâkim olmuştur.

ABD Başkanı Johnson, bu kaos ortamını fırsat bilerek yapılan müdahalenin, meşru müdafaa hakkı olduğunu savunuyordu. Önce Dominik'te yaşayan Amerikan vatandaşlarının korunmasını, ardından ise ulusal güvenliği kuvvet kullanma için meşru gerekçe olarak sunuyordu. Ülkedeki karışıklık ortamında gerekçesi öncelikle mantıklı görülmüş bile olsa sonrasındaki söylem değişikliği müdahalenin komünizm tehdidine karşı olduğunu açıkça söylüyordu. (Bogen, 1966: 296) Dinstein, devletlerin, bir başka devletin ülkesinde kendi vatandaşlarını korumak için kuvvet kullanılabileceğini ve bunun içinde kuvvet kullanılan devletin rızası olmasına gerek olmadığı görüşündedir. (Diesten,2001:195) Yine Dinstein'a göre bu hakkı kullanabilmek için bazı şartlar gerekmektedir. Bu hakkı kullanabileceğini iddia eden devletin kendi vatandaşlarına karşı çok büyük bir tehdidin var olması ve buldukları devletin bu vatandaşları korumada başarısız olması gerekmektedir. (Diesten,2001:205) Dominik'teki müdahaleye baktığımızda hukuki geçerliliğinin olmadığını görmekteyiz.

Nikaragua'da 1979 yılında Sandinista Devrimcileri Somoza rejimini devirerek iktidarı ele geçirmişler ve SSCB ile yakın ilişki geliştirmeye başlamışlardır. ABD'nin Soğuk Savaş yıllarındaki çıkarları ile uyuşmadığı için ülkedeki muhaliflere ve silahlı gruplara askeri ve lojistik yardımla beraber istihbarat eğitimi de vermeye başlamıştır. Nikaragua'da farklı bir müdahale yöntemi olarak hükümete karşı olan grupları desteklemek, onları silahlandırmak, eğitmek ve bu grupların hükümeti devirme amacıyla desteklenmesi faaliyetleriyle dolaylı yollardan "kuvvet kullanma yasağını" ihlal girişimlerinde bulunmuştur. 1986 tarihli Uluslararası Adalet Divanı, ABD'nin Nikaragua'da yürüttüğü tüm bu faaliyetlerin iç işlerine karışmama ve kuvvet kullanmama ilkelerini ihlal ettiğine karar vermiştir. (Nikaragua Davası: 1986)

20 Aralık 1989'da Panama'da iktidar olan General Noriega'yı devirmek için ülke işgal edildi. (Nanda,1990:494) Bush Yönetimi İşgalin amacı, demokrasinin yeniden tesisi, Amerikan vatandaşlarının korunması, Panama Kanalı'nın güvenliği ve General Noriega'yı ele geçirmek olarak açıklandı. (Henkin, 1991: 294) ABD'nin Panama için bu bahaneyi kullanmasının nedeni, 16 Aralık tarihinde bir Amerikan askerinin öldürülmesi ve iki askerin Panama Savunma Güçleri tarafından tehdit edilmesi ve bu gelişmeler sonucu Noriega'nın ABD'den özür dilememiş olmasıydı. (Henkin, 1991: 294)

Amerika bu iddiasında yalnız kaldı, BM ve ADÖ bu girişimi reddetmiş ve işgali kınamıştır. (Nanda,1990: 500) Gray'a göre demokrasinin tesisi için yapılan müdahale yasal olsa da, bunun Birleşmiş Milletler nezdinde yapılmış olması gerekirdi. Bu nedenle ABD'nin müdahalesinin yasal dayanaktan yoksundur. (Gray, 2014: 623)

4.Sonuç

Guatemala’da seçilmiş Arbenz’i organize ettiği darbe ile deviren ve bu ülkenin iç işlerine müdahale eden, Dominik Cumhuriyeti’nde vatandaşlarını koruma gerekçesiyle meşru müdafaa hakkını kullandığını iddia etmiştir. Nikaragua Cumhuriyeti’nde ise uluslararası hukukta “kuvvet kullanma” ve “meşru müdafaa” konularında önemli kararları içeren bir davaya konu olmuştur ve ülkedeki paramiliter grupları Sandinista Hükümetine karşı silahlandırma gerekçesi ile tazminata mahkûm edilmiştir. Bu müdahalelerle yetinmeyen önceleri demokratik yollarla seçilmiş hükümetleri devirirken 1989’da Panama’da General Noriega’nın askeri bir diktatör olduğunu ve demokratik hayatın tesisi için kuvvet kullanma yoluyla yine iktidarı devirmiştir.

Müdahale, karışmama, kuvvet kullanma kavramları 1945 sonrası savaşı yasaklayan Birleşmiş Milletlerin tesis ettiği barış temelli düzende yine mümkün olmamış ve istisnalarıyla tartışmaları beraberinde getirmiştir. Devlet pratiğinin uluslararası hukukta örf ve adet hukuku olarak kaynak olmasında dolayı kuvvet kullanma yasağı ihlal edilmemelidir. Sonuç olarak ABD’nin bölgede gerçekleştirdiği müdahaleler yasal dayanaktan yoksundur.

Anahtar Kelimeler: Meşru Müdafaa Hakkı, Vatandaşlarını Dışarıda Koruma, Barışın ve Demokrasinin Tesisi, Latin Amerika, Amerika Birleşik Devletleri.

References

Aksar, Y. (2015). *Teoride ve Uygulama da Uluslararası Hukuk I*, Ankara: Seçkin Yayıncılık,

Aksar, Y. (2015). *Teoride ve Uygulama da Uluslararası Hukuk II*, Ankara: Seçkin Yayıncılık,

Bogen, D. S.(1966).“The Law of Humanitarian Intervention: United States Policy in Cuba (1898) and in the Dominican Republic (1965)”, *Harvard International Law Club Journal*, 7, ss. 296-315.

Bowen N.St. J.F & Hughes, E.J. (1972).“Guatemala, 1954: Intervention and Jurisdiction”, *Sage Journals*, Vol 4,Issue 1, ss.78-93

Dinstein, Y.(2001). *War, Aggression and Self-Defence*, Cambridge: Cambridge University Press

Gray, C.(2014).‘The Use of Force and International Legal Order’’, *International Law*, (Ed.) M.D.Evans, Newyork: Oxford University Press, ss.618-648

Henkin, L. (1991). “The Invasion of Panama Under International Law: A Gross Violation”, *Columbia Journal of Transnational Law*, 29, ss.293-318.

Keskin, F. (1998). *Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanma: Savaş, Karışma ve Birleşmiş Milletler*, Ankara: Mülkiyeliler Vakfı Yayınları,

Lake, D.(2010). “The Practice and Theory of US Statebuilding’’, *Journal of Intervention and Statebuilding*, Volume.4, Number 3, ss. 257-284

M.Plantamura, Patricia,(2013). ‘‘Impacts of U.S.Foreign Polict and Intervention on Guatemala: Mid-20th Century’’ , Graduate Thesis, Florida: Unversity of South Florida

Nanda, V. P.(1990).‘‘The Validity of United States Intervention in Panama under International Law’’ , *American Journal of International Law*, Vol.84 No.2, 1990 ss.494-503

Pratt, J. W. (1927) ‘‘The Origins of ‘‘Manifest Destiny’’’ *The American Historical Review*, Vol.32 No:4, ss.795-798

Sümer, G.(2008). ‘‘Amerikan Dış Politikasının Kökenleri ve Amerikan Dış Politik Kültürü,’’ , *Uluslararası İlişkiler*, Cilt 5, Sayı 19, ss.119-144

Yılmaz, E.A & IRK, O.(2015) ‘‘Nikaragua Divan Kararlarının Işığında Kuvvet Kullanma ve Meşru Müdafaa Sorunu’’ , *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt:13 Sayı:2, ss.151-166

Diğer Kaynaklar

Minster, C.(2016) *The US Occupation of the Dominican Republic, 1916-1924* , <http://latinamericanhistory.about.com/od/historyofthecaribbean/p/The-US-Occupation-Of-The-Dominican-Republic-1916-1924.htm> (23.12.2016).

Civil War and United States Intervention, 1965 <http://countrystudies.us/> (26.12.2016)

Carroll, Al(2014). *What wars did the U.S. get involved in in Latin America?* <https://www.quora.com/What-wars-did-the-U-S-get-involved-in-in-Latin-America>,(12.01.2017)

Amerikan Devletleri Örgütü Sözleşmesi <http://www.oas.org/en/>

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi <http://www.un.org/>

Case Concerning The Military And Paramilitary Activities in and Against Nicaragua (Nicaragua V. United States Of America) 27 June 1986 <http://www.icj-cij.org/>

A Time Series Analysis of Relationship Between Gold Price and Macroeconomics Variables in Turkey: Period 2012-2016

Mehmet Levent ERDAŞ¹

Extended Abstract

1. Introduction

Undoubtedly, investment instruments affect the whole economy different levels both directly and indirectly in different countries. One of the most important of these investment instruments is gold. Gold is not found easily in nature and therefore has a limited supply in markets. A major portion of Turkish citizen have utilized gold as an investment for many years (Contuk et. al., 2013: 120). Thus, the importance of gold as a precious metal has been increasing as a result of the recent crisis in financial markets. Since gold is an important saving and reliable investment instrument that is either short run or long run, it is expected that gold may be look upon acceptance of gold as an alternative currency (Samadi et. al., 2012: 563). It is based that gold is other alternative of investments tend to be safe and risk-free. Therefore, when the economic conditions are less stable and resulted in volatility in the stock market, investors will turn to gold as an investment tools (Kusumawati & Asandimitra, 2017: 54).

Moreover, due to gold is a major financial instrument in the world, gold volatility affect on significantly not only economic activities but also financial markets in different countries. The importance of gold as a precious metal has been increasing as a result of the recent crisis in financial markets (Omağ, 2012: 195). The price of gold in Turkey considerable depends on macroeconomic variables so gold price is influenced by volatility and changes in macroeconomic variables. It is undoubtedly very important to determine the factors that cause fluctuations in the price of gold (Elmas & Polat, 2014: 171). It is possible to handle these factors in two sections: supply side and demand side (Elmas & Polat, 2014: 171). Both supply side and demand side macroeconomic variables affecting the price of gold have been considered in this study.

The purpose of this study is to determine how the price of gold and effects of selected each of the macroeconomic variables on the movement of gold price in Turkey from January 2012 to December 2016 with multi regression model.

2. Methodology of Study

Both supply side and demand side macroeconomic variables affecting the price of gold have been considered in this study. Nine macroeconomic variables were considered in this study. By using basic macroeconomic variables namely gold price which is dependent variable and independent variables assumed to be related in gold prices in literature which are Dollar exchange rate, Euro exchange rate, interest rate, inflation rate, unemployment rate, export-import rate, crude oil price. The effects of macroeconomic variables towards gold price were determined by applying Johansen-Jeselius cointegration and Engle-Granger (vector) error

¹ Ass. Prof. Dr., Akdeniz University Serik Faculty of Business, leventerdas@akdeniz.edu.tr.

correction methods. The variables must be stationary in order to form the concept of cointegration. For this purpose, firstly, unit root test will be applied to variables to ensure the stationary in the study. After the unit root test of variables for cointegration analysis, the optimum lag length is determined considering Akaike's information criterion and Schwarz criterion. After the determination of the lag length, the Johansen test which is developed Johansen ve Juselius (1990) and based on VAR model will be carried out to examine whether there exist cointegration among macroeconomic variables. According to the cointegration test, it revealed that three cointegration equations can be established between the macroeconomic variables. The analysis next proceed with the implementation of vector error correction model. The vector error correction model will be applied presence of cointegration between the macroeconomic variables suggest a long term relationship among the macroeconomic variables.

We presented a time series data set covering montly period January 2012 - December 2016 from the selected macroeconomics were used for the study. E-views program has been used to solve the data and monthly observations have been utilized in this research. All variables data has been obtained from Turkish Statistical Institute and Central Bank of Turkey Republic database. Because brent oil prices are taken into account in this research, the crude oil price data has been sourced from database.

3. Results and Recommendations

As a result of this study, a solution output was obtained using a time series of E- views computer package program selected macroeconomic variables covering montly the period from January 2012 - December 2016. According to the obtained solution output results, based on the model equation at the level of %1 significance, % 1 increase in Dolar exchange will increase % 0.310513, %1 increase in Euro exchange will increase % 0.319234, % 1 increase in inflation rate will increase % 0.712798, %1 increase in interest rate will decrease % 4.854798, %1 increase in unemployment rate will decrease % 11.2623, % 1 increase in export-import rate will increase % 0.277011, % 1 increase in crude oil price will decrease % 0.036787.

Results suggest that Dolar exchange, Euro exchange, inflation rate, export-import rate are related positive and important relationship with gold price while interest rate, unemployment rate and crude oil price are in a negative and important relationship with gold price. A regression model can be formed by taking into account different supply side and demand side macroeconomic variables and different statistical methods affecting gold prices and a result can be obtained by keeping the period longer.

It is believed that this current study makes a significiant contribution to the literature determination of the basic macroeconomic variables effecting towards oil price movement in Turkey.

Keywords: Gold Price, Macroeconomic Variables, Time- Series Analysis, Johansen Cointegration Method, E-views Software.

JEL Codes: B22, C22, O16.

Türkiye'deki Altın Fiyatları İle Makroekonomik Değişkenler Arasındaki İlişkinin Zaman Serisi Analizi: 2012-2016 Dönemi

Geniş Özet

1. Giriş

Şüphesiz yatırım araçları tüm ekonomiyi farklı ülkelerde ve farklı düzeylerde doğrudan ve dolaylı bir biçimde etkilemektedir. Bu yatırım araçlarından en önemlilerinden birisi de altındır. Altın doğada kolaylıkla bulunmadığı için piyasalarda üretimi sınırlıdır. Türk insanının büyük bir bölümü uzun yıllardır altını bir yatırım aracı olarak kullanmaktadır (Contuk vd., 2013: 120). Tüm dünyada altın hem finans yöneticileri tarafından hem de yatırımcılar tarafından büyük ilgi görmektedir. Altın kısa ve uzun dönemde önemli ve güvenilir bir yatırım aracı olduğu için, altının alternatif bir para birimi olarak görülebilmesi beklenmektedir (Samadi vd., 2012: 563). Altının diğer bir alternatifi ise güvenli ve risksiz bir menkul kıymet özelliğinin olmasıdır. Bu nedenle ekonomik koşulların istikrarsız olduğu ve borsada oynaklığın yaşandığı durumlarda yatırımcılar altın yatırımına yönelmektedir (Kusumawati & Asandimitra, 2017: 54). Ayrıca, altın dünyada önemli bir finansal araç olmasından dolayı altın fiyatlarında yaşanan gelişmeler sadece ekonomik aktiviteleri değil aynı zamanda finansal piyasaları da önemli derece etkilemektedir. Nitekim son zamanlarda finansal piyasalarda yaşanan krizlerle birlikte önemini arttıran bir kıymetli maden olarak ortaya çıkmıştır (Omağ, 2012: 195). Türkiye'de altın fiyatı önemli ölçüde makroekonomik değişkenlere bağlıdır. Bu nedenle makroekonomik değişkenlerdeki bir birimlik değişim ve oynaklık altın fiyatlarını etkilediği görülmektedir. Altın fiyatlarındaki dalgalanmaya neden olan unsurların tespit edilmesi şüphesiz çok önemlidir (Elmas & Polat, 2014: 171). Altın fiyatlarını etkileyen faktörleri arz yönlü ve talep yönlü şeklinde iki bölümde ele almak mümkündür (Elmas & Polat, 2014: 171). Bu çalışmada altın fiyatlarını etkileyen hem arz yönlü hem de talep yönlü makroekonomik değişkenler dikkate alınmıştır.

Bu çalışmanın amacı Ocak 2012 ile Aralık 2016 dönemi aylık verileri çoklu regresyon modeli kullanılarak, Türkiye'deki altın fiyatlarının nasıl belirlendiğini ve seçilen her bir makroekonomik değişkenin Türkiye'deki altın fiyat hareketliliğini nasıl etkilediğini belirlemektir.

2. Çalışmanın Metodolojisi

Çalışmada altın fiyatlarını etkileyen talep yönlü ve arz yönlü makroekonomik faktörler dikkate alınmıştır. Çalışmada dokuz makroekonomik değişken ele alınmıştır. Çalışmada bağımlı değişken olarak; altın fiyatları, literatürde altın fiyatlarını etkileyen bağımsız değişkenler olarak; döviz (Dolar ve Euro) kuru, faiz oranı, enflasyon oranı, ham petrol fiyatları, işsizlik oranı, istihdam oranı ve ihracatın ithalatı karşılama oranı değişkenleri ele alınmıştır.

Makroekonomik değişkenlerin altın fiyatları üzerindeki etkisini ölçmek için Johansen koentegresyon (eşbütünleşme) ve Engle-Granger (vektör) hata düzeltme modelleri yöntemlerine başvurulmuştur. Koentegresyon kavramının oluşması için makroekonomik değişkenlerin durağan olması gerekmektedir. Bu amaçla çalışmada ilk olarak durağanlığın sağlanması için makroekonomik değişkenlere birim kök testleri uygulanmıştır. Koentegresyon analizi için makroekonomik değişkenlerin birim kök araştırmasından sonra Akaike's bilgi kriteri ve Schwarz kriteri dikkate alınarak optimum gecikme uzunluğu belirlenmiştir. Gecikme

uzunluğunun tespitinden sonra, koentegresyon analizi, Johansen ve Juselius (1990) tarafından geliştirilen VAR modeline dayalı Johansen yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Koentegresyon testi sonucuna göre, makroekonomik değişkenler arasında üç koentegresyon denklemi kurulabildiğini göstermiştir. Bir sonraki adım ise hata düzeltme modelinin uygulanmasıdır. Koentegresyon varlığı altında makroekonomik değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olduğunda hata düzeltme modellerine başvurulması gerekmektedir.

Çalışma Ocak 2012 ile Aralık 2016 aylık dönemlerini kapsayan seçilmiş makroekonomik değişkenlerin zaman serilerini içermektedir. Çalışmada aylık verileri çözmek için E-views programı kullanılmıştır. Bütün değişkenler Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın resmi web sitesinden temin edilmiştir. Çalışmada Brent petrol fiyatları dikkate alındığı için ham petrol fiyat verileri ABD Enerji Enformasyon İdaresi veri tabanından elde edilmiştir.

3. Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın sonucunda Ocak 2012 ile Aralık 2016 aylık dönemlerini kapsayan seçilmiş makroekonomik değişkenlerin zaman serileri E-views bilgisayar paket programı kullanılarak bir çözüm çıktısı elde edilmiştir. Elde edilen çözüm çıktısı sonuçlarına göre, % 1 anlamlılık düzeyinde elde edilen model çıktısında, dolar kuru oranında % 1'lik bir artış altın fiyatlarında % 0.310513'lük bir artışa, Euro kuru oranında % 1'lik bir artış altın fiyatlarında % 0.319234'lük bir artışa, enflasyon oranında % 1'lik bir artış altın fiyatlarında % 0.712798'lik bir artışa, faiz oranında % 1'lik bir artış % 4.854789'lük bir azalışa, işsizlik oranında % 1'lik bir artış altın fiyatlarında % 11.2623'lük bir azalışa, istihdam oranında % 1'lik bir artış altın fiyatlarında % 5.14848'lik bir azalışa, ihracatın ithalatı karşılama oranında % 1'lik bir artış % 0.277011'lik bir artışa, ham petrol fiyatlarında % 1'lik bir artış altın fiyatlarında % 0.036787'lik bir azalışa neden olmaktadır.

Çalışmanın sonucunda Dolar kuru, Euro kuru, enflasyon oranı ve ihracatın ithalatı karşılama oranı değişkenlerinin altın fiyatları ile önemli ve pozitif bir ilişkinin bulunduğunu göstermiştir. Diğer taraftan faiz oranı, işsizlik oranı ve ham petrol fiyatı değişkenlerinin altın fiyatları ile önemli ancak negatif bir ilişkinin bulunduğunu göstermiştir. İleride yapılacak çalışmalarda altın fiyatlarını etkileyen farklı arz ve talep yönlü değişkenler, farklı istatistiksel yöntemler dikkate alınarak bir regresyon modeli oluşturulabilir ve incelenen dönem daha uzun tutularak bir sonuç elde edilebilir.

Bu çalışma Türkiye'deki temel makroekonomik değişkenlerin altın fiyatları üzerindeki etkilerini belirlemede literatüre önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Altın Fiyatı, Makroekonomik Değişkenler, Zaman Serisi Analizi, Johansen Koentegresyon Metodu, E-views Bilgisayar Programı.

JEL Kodları: B22, C22, O16.

References

Contuk, F. Y., Burucu, H., & Güngör, B. (2013). "Effect of Gold Price Volatility on Stock Returns: Example of Turkey", *International Journal of Economics and Finance Studies*, 5(1): 119-140.

Elmas, B. & Polat, M. (2014). "Determination Demand Factors of Affecting Gold Price: Period: 1988-2013", *C. U. The Journal of Faculty of Economics and Administrative Sciences*, 15(1), 171-187.

Johansen, S. & Juselius, K. (1990). "Maximum Likelihood Estimation and Inference on Cointegration with Applications to the Demand for Money", *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 52(2): 169-210.

Kusumawati, D. A. & Asandimitra, N. (2017). "Impact of Global Index, Gold Price and Macroeconomic Variable for Indonesia Composite Index", *Research Journal of Finance and Accounting*, 8(2): 53-62.

Omağ, A. (2012). "An Observation of the Relationship Between Gold Prices and Selected Financial Variables in Turkey", *The Journal of Accounting and Finance*, 55: 195-206.

Samadi, S., Bayani, O. & Ghalandari, M. (2012). "The Relationship between Macroeconomic Variables and Stock Returns in the Tahren Stock Exchange", *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 2(6): 559-573.

Zviad GAMSAKHURDIA Period After Independence in Georgia

Şenol KANTARCI¹

Extended Abstract

In Georgia, which gained its independence after the Cold War, the politics of creating a homogeneous structure with a micro-nationalist approach, ignoring the very ethnic and religious heterogeneity of the country, the first president of the country, Gamsakhurdia, has laid the foundations of the problems. This study focuses on Gamsakhurdiya period of one year (ten months) as the president. The nationalist and almost Orthodox non-Georgian policy applied by Gamsakhurdiya to other ethnic / religious groups as 'enemy' first brought about unhappiness and despair among the minorities, fueling minority nationalism. The centered ethnic and Orthodox Christianity policy was influenced by the weakness of the unifying style of the different ethnic groups used by Gamsakhurdiya from time to time, and as a result different ethnic / religious nationalisms in Georgia played a triggering role in strengthening each other.

Keywords: Zviad Gamsakhurdiya, Georgia, Gamsakhurdia Period Georgia.

JEL Codes: F50, F59, N90

Bağımsızlık Sonrası Gürcistan'da Zviad GAMSAKHURDIA Dönemi

Geniş Özet

Soğuk Savaş sonrasında bağımsızlığını kazanan Gürcistan'da ülkenin ilk devlet başkanı olan Gamsakhurdia'nın ülkenin çok etnikli ve dinli heterojen yapısını göz ardı ederek mikro-milliyetçi bir yaklaşımla homojen bir yapı oluşturma yönündeki politikaları, ülkeyi, sorunlar yumağına çevirdiği gibi parçalar halinde dağılarak küçülmesine de yol açan sorunların temelini atmıştır. Bu çalışmada Gamsakhurdiya'nın yaklaşık olarak bir yıl (On ay) süren başkanlığı dönemi incelenmiştir. Gamsakhurdiya tarafından tatbik edilen milliyetçi ve adeta Ortodoks Gürcü olmayan diğer etnik/dini grupları 'düşman' olarak gören politikası, öncelikle azınlıklar arasında mutsuzluk ve umutsuzluk getirmiş, bu durum da azınlık milliyetçiliklerini körüklemiştir. İzlenen etnik ve Ortodoks Hıristiyanlığı merkeze alan politika, zaman zaman Gamsakhurdiya tarafından kullanılan farklı etnik grupları da birleştirici üslubun zayıflığı nedeniyle etkisini sürdürmüş ve sonuçta Gürcistan'daki farklı etnik/dini milliyetçilikler birbirlerinin güçlenmesinde tetikleyici rol oynamışlardır.

¹ Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi, skantarci@akdeniz.edu.tr, skantarci@hotmail.com

Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle diğer eski Sovyet dominyonlarında olduğu gibi Kafkasya'da da uzun süre gündemde olmayan siyasal sorunlar yeniden su yüzüne çıkmaya başlamıştır. Bu durumun önemli nedenlerinden birisi bölgede yeni kurulmakta olan siyasal düzenden, bütün ülkelerin ve azınlık gruplarının pastadan mümkün olduğunca fazla pay alma isteğidir. Yani önceleri engellenen, ertelenen bağımsızlık hareketleri ve ayrılıkçı akımlar gibi siyasal gündemler, Sovyet sonrası geçiş döneminde yeniden patlak vermiş ve birçok bölgesel çatışmayı beraberinde getirmiştir (Öztürk, 2009: 6). Güney Kafkasya'da bir anda kendisini sorunlar yumağının içerisinde bulan ülkelerden birisi de Gürcistan olmuştur. Gürcistan, demokratikleşme, glasnost (açıklık) ve perestroyka (yeniden yapılanma) söylem ve politikalarıyla SSCB'nin parçalanma sürecinde, Baltık cumhuriyetleriyle birlikte birlik cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarına kavuşmalarında öncü rol oynayan Sovyet cumhuriyetlerinden biridir. Ülkede 1980'li yılların ikinci yarısında hâkim olan Sovyet karşıtı ve bağımsızlık taraftarı hareketlerin, 1988'den sonra siyasal örgütlenmelere dönüştüğü ve milliyetçi bir karaktere büründüğü gözlemlenmiştir. Bu tür yapılanmalar Sovyet karşıtı siyasal bağımsızlık mücadelesini Kafkasya'nın geneline de taşımıştır. Örneğin bağımsızlık sonrası Gürcistan'ın ilk devlet başkanı olan Zviad Gamsakhurdia'nın politik olarak "Gürcistan Gürcüleridir" söylemi, Gürcü milliyetçiliğini tetiklerken, Gürcistan içerisinde yerleşik halde bulunan farklı etnisiteleri de Gürcistan'a yabancılaştırmıştır. Gamsakhurdia'nın ülke gerçeklerinden uzak bir anlayışla Gürcü etnik kimliğini ön plana çıkartan politikasının ülke içerisindeki diğer etnik gruplar üzerindeki etkisi ile başkaldırıların başlaması ve Moskova'nın bu başkaldırılara ciddi bir şekilde destek vermesi, Gürcistan'ı SSCB'nin dağılışıyla elde ettiği bağımsızlık sürecinin hemen başlarında kanlı bir iç savaşa dönüşen siyasi ve etnik mücadelelerin içerisine sürüklenmiştir (Çelikpala, 2012: 66).

Ortaçağ Gürcistan'ı hakkında yazmış olduğu romanlarıyla ünlü Konstantine Gamsakhurdia'nın oğlu olan Zviad, daha gençlik yıllarında, 1956'da mevcut yönetime karşı, muhalif hareketlere başlamıştır. Zviad Gamsakhurdia, Sovyetler Birliği dönemindeki muhalif hareketlerinden dolayı merkezi yönetim tarafından birkaç defa gözaltına alınmışsa da babasının tanınmış bir yazar olması sayesinde fazla baskı görmemiştir. Ancak babasının ölümünden sonra 1976 yılında Helsinki Nihai Senedi İlkelerinin uygulanması için kurduğu Helsinki Grubu çalışmaları yüzünden 1977 yılında arkadaşlarıyla birlikte tutuklanmıştır (Nodia, 1996).

Bir yıl sonra yani 1978 yılında ABD Kongresi Gamsakhurdia'yı Nobel Barış Ödülü'ne aday göstermiştir.² Gamsakhurdia, tutuklandığı 1977'den Haziran 1979'a kadar Dağıstan'ın Kızılyar bölgesindeki Kotchubei köyünde sürgünde tutulmuştur. Sürgün cezasının bitmesiyle yeniden ülkesine dönen Gamsakhurdia, 1979'dan sonra kendisini insan hakları ve Gürcistan'ın bağımsızlığına adanmış³ ve Merab Kostava ile birlikte muhalif çalışmalarını sürdürmüştür. Kostava'nın 1989 yılının sonlarında şüpheli bir araba kazası sonucu hayatını kaybetmesinden sonra Gamsakhurdia, bağımsızlık hareketinin tek karizma lideri olmuştur (Nodia, 1996). Sovyetler Birliği'nin son günlerinde liderliğini yaptığı 'Yuvarlak Masa-Özgür Gürcistan' (Mrgvali magida-Tavisupali sakartvelo)⁴ hareketi ile Gürcistan'ın bağımsızlığa giden yolunu açmıştır. İlk bağımsızlık gösterileri sırasında Gürcistan'daki değişik azınlık gruplarının desteğini alan Gamsakhurdia, daha sonraki dönemde en büyük sıkıntıyı da yine Gürcistan'daki etnik gruplar yüzünden yaşamıştır.

² <http://iberiana.webs.com/geosur/gamsakhurdia.htm>, Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

³ <http://www.scribd.com/doc/10176679/president-zviad-k-gamsakhurdia-19391993> , Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

⁴ Bkz. (Suny, 1994: 325).

Gamsakhurdiya, 26 Mayıs 1991’de yüzde 82’lik oranla yüksek bir katılımın olduğu seçimlerde (Chubinishvili, 2009: 13), yüzde 86,41 gibi yüksek bir oy oranıyla Gürcistan’ın seçilmiş ilk Devlet Başkanı olmuştur.⁵

1990 yılının Ekim ayında Zviad Gamsakhurdiya’nın otoriter milliyetçi hükümetinin iktidara gelmesinin ardından Gürcistan’ın içerisine düştüğü durumu, Andrei Sakharov’un Cumhuriyetçilik için yaptığı ‘küçük imparatorluk’ tanımına benzemiştir. Ulusal şovenizm atmosferi, çok etnikli işbirliği ve çoğulculuk için gerekli görülen hoşgörü, fikir birliği ve uzlaşma kriterlerini sarsmıştır. Gerek Gürcistan muhalefeti gerekse etnik azınlıklar ulusal özgürlük adına hareket ederken, kendilerini yeni bir siyasi paternalizm tarafından tehdit edilir bulmuşlardır. Soğuk Savaş’ı bitiren Sovyet gücünün çöküşünün ardından Gürcistan’ın bağımsızlık hayali ve birçok Sovyet yanlısının SSCB’de son yirmi yıl içerisinde meydana gelen yapısal ve sosyal değişikliklerin kaçınılmaz olarak çoğulculukla sonuçlanacağı yönündeki beklentiler, çok fazla bir iyimser bakış açısı oluşturmuştur (Karabayram, 2007: 173).

Devlet başkanı olduktan sonra da Rusya’dan uzaklaşma girişimlerini devam ettiren Gamsakhurdiya, Moskova yönetiminin sert tutumu ile karşılaşmıştır. Bu durum da zaten zor olan ekonomik koşulların iyiden iyiye ağırlaşmasına ve son tahlilde Gamsakhurdiya’nın arkasındaki halk desteğinin azalmasına yol açmıştır. Ayrıca, ilk bağımsızlık gösterileri sırasında Gürcistan’daki değişik azınlık gruplarının desteğini alan Gamsakhurdiya, daha sonraki dönemde en büyük sıkıntıyı da yine Gürcistan’daki etnik gruplar problemi yüzünden yaşamıştır.

Gamsakhurdiya’nın karşısında Moskova’nın sert tutumunun yansira muhalefetin düzenlediği mitinglerin de etkisi büyük olmuştur. Gücünü kaybetmesine yol açan gösteri ve mitinglere kısıtlama getirmesiyle birlikte bu defa muhalefetin gözünde diktatör olarak görülmesine yol açmıştır. İktidara geldikten sonra muhalefetin diğer kanadıyla da sağlıklı bir iletişim kuramayan, dahası tabanını giderek kaybeden bir iktidar olarak muhalefete ve basına karşı radikal tedbirler almaya başlaması, muhalefetin kendisine yönelik ‘diktatör’ iddialarını haklı çıkaracak nitelik kazanmaya başlamıştır (Ağacan, 2004: 62).

Genel olarak ele alındığında Gamsakhurdiya’nın on aylık iktidarı Gürcistan için iyimser bir tablo niteliğinde olmamıştır. Çünkü bu dönemde Gürcistan’da iç savaşların yanı sıra dışarıdan gelen Rus baskısı büyük ölçüde etkisini göstermiştir. Genel anlamda sorunların iki temel nedeni vardır (Jamilli, 2004: 262). Birincisi Gamsakhurdiya yönetiminin uyguladığı aşırı milliyetçilik politikası ve bu politikanın içerideki etnik gruplar üzerindeki etkisi ve Moskova’nın bu başkaldırlara ciddi bir şekilde destek vermesi sonucu ülkede anarşinin oluşmasıdır. İkinci nedense SSCB’nin çökmüş olsa da halen varlığını sürdürmesi ve bu yüzden Gürcistan yönetiminin Avrupa ve ABD’den hiçbir destek görememesi olmuştur. Öyle ki, Romanya dışında 1991 yılının sonuna kadar başka hiçbir ülke bağımsızlığa tepki vermemiştir (Jamilli, 2004: 262).

Anahtar Kelimeler: Zviad Gamsakhurdiya, Gürcistan, Gamsakhurdia Dönemi Gürcistan.

JEL Kodları: F50, F59, N90

⁵ Bkz. Robert English, “Georgia: The Ignored History”, http://www.Gab-Ibn.Com/IMG/Pdf/Ge6-Georgia_The_Ignored_History.Pdf , Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010; Jonathan Wheatley, “Elections And Democratic Governance in the Former Soviet Union: The Case of Georgia”, http://www.Oei.Fu-Berlin.De/En/Proje/CScca/Downloads/Jw_Pub_Boi.Pdf , Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

References

Ağacan, K., (2004). “Türkiye- Gürcistan İlişkileri”, ED: İdris Bal, 21. Yüzyılda Türk Dış Politikası, Nobel Basımevi, Ankara.

Ağacan, K., (2004). “Gürcistan Türklerinin Mevcut Durumu, Siyasi ve İktisadi Sorunları”, Karadeniz Araştırmaları Dergisi, Sa:1.

Ağacan, K., (2011). “*Gürcistan: Çok Milletli Yapıda Devlet İnşa Sürecinin Öyküsü*”, (Ed.) Cavid Veliev-Araz Aslanlı, Güney Kafkasya; Toprak Bütünlüğü, Jeopolitik Mücadeleler ve Enerji, Berikan Yayınevi, Ankara.

Aydın, E., (2010). Şewardnadze Dönemi ve Sonrası Türkiye ve Gürcistan İlişkileri, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Azer, C., (2011). Babadan Oğla Güney Kafkasya: Türkiye-Güney Kafkasya İlişkileri, Truva Yayınları, İstanbul.

Baycan, K., (2009). Soğuk Savaş Sonrası Dönemde ABD ve Rusya Federasyonu'nun Güney Kafkasya Politikası ve Gürcistan Krizi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Chubinshvili, K., (2009). Cultural Trauma, Memory And Post Soviet Georgia, Brno.

Çelikpala, M., (2012). “*Bağımsız Gürcistan'ın 20 Yılı: Başarısız Devlet mi, Demokratik Model Ülke mi?*”, Der. Mustafa Aydın, Kafkasya'da Değişim ve Dönüşüm (Avrasya Üçlemesi: III), Nobel Yayınları, Ankara.

English, R., “Georgia: The Ignored History”, http://www.gab-ibn.com/img/pdf/ge6-georgia._the_ignored_history.pdf , Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

Gürcistan Krizi Değerlendirme Raporu, (2008). Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu, Ankara.

<http://iberiana.webs.com/geosur/gamsakhurdiya.htm>, Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

<http://www.scribd.com/doc/10176679/president-zviad-k-gamsakhurdiya-19391993> , Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

<http://iberiana.webs.com/geosur/gamsakhurdiya.htm>, Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

<http://www.scribd.com/doc/10176679/president-zviad-k-gamsakhurdiya-19391993> , Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

Jamilli, E., (2004). ABD'nin Güney Kafkasya Politikası, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Jamilli, E., (2004). ABD'nin Güney Kafkasya Politikası, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karabayram, F., (2007). Rusya Federasyonu'nun Güney Kafkasya Politikası, Lalezar Kitapevi, Ankara.

Nodia, G., (1996). “*Political Turmoil in Georgia and the Ethnic Policies of Zviad Gamsakhurdiya*” Contested Borders in the Caucasus, by Bruno Coppieters (ed.) VUB University Pres, <http://poli.vub.ac.be/publi/ContBorders/eng/ch0201.htm>, Erişim Tarihi: 28 Ağustos 2012.

Otuş, B., (2004). Gürcistan Örneğinde Transkafkasya'da Güçler Çatışması, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Öztürk, A., (2009). “Rusya-Gürcistan Krizi: Yerel Bir Çatışma, Küresel Yansımalar”, Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi, C. 4, Sa: 7.

Shantadze, B., (2006). Gürcistan'ın Komşuları ile İlişkileri ve Jeopolitik Etkinin İncelenmesi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Suny, R. G., (1994). The Making of the Georgian Nation, Indiana University Pres, Indianapolis, 1994.

Taşkın, M., (2006). Bağımsızlığından Sonra Gürcistan-Türkiye İlişkileri, (Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi AİİTE.

Tavil Alsirt, F., (2009). Bağımsızlık Sonrası Gürcistan'ın Yeniden Yapılanması ve Bu Süreçte Türkiye ile İlişkileri, (Yüksek Lisans Tezi), Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Veliev, C. ve Aslanlı, A., (2011). “Güney Kafkasya; Toprak Bütünlüğü, Jeopolitik Mücadeleler ve Enerji”, Berikan Yayınevi, Ankara.

Wheatley, J., “Elections And Democratic Governance in the Former Soviet Union: The Case of Georgia”.

http://www.oei.fu-berlin.de/en/projekte/cscqa/downloads/jw_pub_boi.pdf , Erişim Tarihi: 5 Kasım 2010.

Yenigün, M. C., (2004). Soğuk Savaş Sonrasında TBMM ve Dış Politika Belgeler-Yorumlar, Nobel Basımevi, İstanbul.

Yöndemli, A., (2009). Soğuk Savaş Sonrası Gürcistan Dış Politikası ve Türkiye'ye Etkileri, Ufuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Guerilla Marketing, Which is a New Marketing Understanding, and Ethics

Ferrah Nur DÜNDAR¹

Extended Abstract

Along with globalization, businesses have had to produce more value and keep pace with changing conditions. Guerrilla marketing can be described as the activities of businesses carried out for holding on to the market with very little budget and unconventional methods. The purpose of the guerrilla marketing is: reducing the costs, while businesses increase the interest in their goods and services. (Bozkurt, 2007)

Many businesses that want to get rid of the complications of traditional marketing have opted for guerrilla marketing strategies, especially in terms of creating "Brand Awareness". (İslamoğlu, 2002)

In the study, guerrilla marketing was defined, its advantages were explained, major guerrilla marketing examples were presented, and the effects of the activities on the consumers and their methods of implementation were examined from an ethical point of view.

With a constantly growing population, increasing demand and developing technology, production turned towards industrialization as well. Due to competition, the significance of marketing and sales related activities was understood and new approaches were needed.

The understanding of traditional marketing was a classical approach in that it was based on the prioritization of the concepts of "production/product" and "sales". However, after the Great Depression in the 1930s and World War II, a stronger market was needed. Along with the concept of marketing strategy, it entailed the emergence of more effective, new approaches i.e. "integrated marketing communications".

When assessing new approaches in marketing, there are many concepts developed for the functionality of the marketing activity. One of these strategies is guerrilla marketing and it has been increasingly used in recent years.

The origin of the word "guerilla" comes from Spanish. Since guerilla warfare tactically sought to repel the enemy without being seen as "soldiers", guerilla marketing was associated with the guerilla action. It became a part of the marketing literature as "guerilla strategy" due to such reasons as its perspective on consumers, its low cost and abundant marketing weapons and that it is an effective strategy and follows methods to win the favor of the consumers etc.

In guerilla marketing, after a knowledge base on the market, product, competitors, advertisement and media is built in the firm, a list of differences of the firm that are distinct from the competitors should be made and a marketing strategy should be decided. It should focus on the target audience and collaborate with the employees.

Other points to take into consideration in guerilla communications are as follows:

¹ Öğretim Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi, Öğretim Görevlisi, ferrahnurdandar@klu.edu.tr

1) In guerilla marketing, advertisements prepared using sexuality is quite striking. The use of sexual objects and human body to draw attention in such a way should be ethically considered.

2) Guerilla marketing is aware of the fact that the stimulation of emotions is necessary to impress people and perform purchasing activity. Guerilla marketing addresses to people's emotions to impress the target audience promptly.

When the consumers come to the store to purchase a product, they do not buy the product unless they have a much better experience compared to the previous one. This experience is realized only through the stimulation of emotions such as happiness, love and sadness.

3) Guerilla marketing means not really reflecting the features of the product in order to draw the consumer's attention. The use of brand image also means using the previous positive image, and therefore, mentioning its name again with the new product is not ethical.

4) Guerilla marketing tempts the consumers to buy every new product and create the perception that the use of the previous model is 'obsolescence'. The target audience becomes unhappy unless they have a new product, which brings an insatiable need for consumption in the society and has a psychologically negative impact.

5) Guerilla marketing also leads to the presentation of unhealthy advertisements as if they were healthy thanks to the guerilla tactics in particular. The calorie rates of these products bring along obesity, heart diseases and diabetes to the society. Thus, the use of incentive and normalizing function in the guerilla advertisements in such areas should be considered in an ethical perspective.

Conclusion

With accelerating globalization and change emerging in parallel with it, the world has become a smaller place with global responses, which helped the redefinition of the marketing communications. The fact that all marketing techniques and approaches create communication has led to the end of the traditional marketing.

Because of marketing activities that businesses pursue to make profit, communication activities they sometimes conduct to impress consumers during purchasing activity and the manipulation of consumer's ideas caused the emergence of the issue of ethics in marketing.

The traditional marketing believed that sales was possible only through marketing promotion; however, with guerilla marketing, gaining consent before sales activity is also an ethical issue to take into consideration.

In guerilla marketing communications, it is important to have an ethical perspective. Using all kinds of emotions to draw the attention of the target audience, challenging sexuality and social rules, creating an insatiable sense of pleasure and establishing guerilla operators capable of having such perspective are vital. Finally, to achieve this, it is also important to provide ethics training to the employees working in the field of marketing communication and reflect the viewpoint of the business.

Keywords: Guerilla Marketing, advertisement, ethic.

Yeni Bir Pazarlama Anlayışı: Gerilla Pazarlama ve Etik

Geniş Özet

Küreselleşmeyle birlikte, işletmeler daha çok değer üretmek ve değişen koşullara hızla ayak uydurmak zorunda kalmışlardır. Gerilla pazarlama, işletmelerin çok az bütçeyle ve sıra dışı yöntemlerle yürütülen tutundurma faaliyetleri olarak tanımlanabilir. Gerilla pazarlamanın amacı: İşletmelerin kendi mal ve hizmetlerine ilgiyi yukarı taşıırken , masrafları aza indirmektir. (Bozkurt, 2007)

Geleneksel pazarlamanın neden olan karmaşadan kurtulmak isteyen bir çok işletme, özellikle de ‘Marka Farkındalığı’ oluşturma açısından, gerilla pazarlama stratejilerini tercih etmiştir. (İslamoğlu, 2002)

Çalışmada gerilla pazarlamanın tanımı yapılmış, avantajları açıklanmış, belli başlı gerilla pazarlama örnekleri sunulmuş, faaliyetlerin tüketicilerle etkisi ve gerçekleştirilme yöntemleri etik açıdan irdelenmiştir.

Sürekli artan nüfus, artan talepler, gelişen teknoloji ile birlikte üretim de sanayileşmeye yönelmiştir. Rekabetin sonucunda da pazarlama ve satış faaliyetlerinin önemi anlaşılmış, yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyulmuştur.

Geleneksel pazarlama anlayışı, klasik bir anlayış olup “üretim/ürün” ve “satış” kavramlarının önceliğine dayandırılmıştır. Ancak, 1930’lardaki Büyük Dünya Krizi ve 2. Dünya savaşı sonrasında daha güçlü bir pazara ihtiyaç duyulmuştur. Pazarlama stratejisi kavramı ile birlikte öncekilere göre daha etkin , yeni yaklaşımları yani; ‘Bütünleşik pazarlama iletişimi’ nin ortaya çıkmasını zorunlu kılmıştır.

Pazarlamada yeni yaklaşımlarla ilgili olarak yapılan değerlendirmelerde, pazarlama faaliyetinin işlevselliğine yönelik olarak ortaya çıkmış bir çok kavram vardır. Gerilla pazarlama bu stratejilerden biridir ve son yıllarda gittikçe artan oranda kullanılmaktadır.

“Guerilla” kelimesi köken olarak İspanyolca’dan gelmektedir. Çete mücadelesi bir anlamda gerillanın taktiksel olarak da düşmana “asker” olarak görülmeden düşmanı püskürtmeyi amaçladığından, Gerilla pazarlama da gerilla hareketine benzetilmiştir. Tüketicilere bakış açısı, maliyetinin düşük olması, etkileyici bir strateji olması, tüketicinin beğenisini kazanacak yöntemler izlemesi, pazarlama silahlarının fazlalığı gibi nedenlerle ‘gerilla stratejisi’ olarak pazarlama literatürüne geçmiştir.

İşletme içerisinde pazar, ürün, rakipler, reklam ve medya hakkında bir bilgi tabanı oluşturulmasından sonra işletmenin rakiplerinden farklı farklılıkların bir listesinin çıkartılarak bir pazarlama stratejisi belirlenmesi gereklidir. Hedef kitle üzerinde yoğunlaşarak, çalışanlara da işbirliği yapılmalıdır.

Gerilla iletişimlerinde dikkat edilmesi gereken diğer hususlar:

1) Gerilla pazarlamada, cinsellik kullanılarak hazırlanan reklamların dikkat çekiciliği oldukça fazladır. Cinsel objelerin, insanların vücutlarının bu şekilde dikkat çekmek amacıyla kullanılması etik olarak değerlendirilmesi gereklidir.

2) Gerilla pazarlama insanların etkilenmesi ve satın alma işleminin gerçekleşmesi için duyguları harekete geçirmenin gerekli olduğunu bilmektedir. Gerilla pazarlamada, hedef kitlenin hızlı bir şekilde etkilemek amacıyla insanların duygularına hitap edilmektedir.

Tüketici satın alma işlemini gerçekleştirmek üzere mağazaya bir önceki deneyiminden çok daha iyi bir deneyim yaşamadıkça o ürünü almaktadır. Bu deneyim mutluluk, sevgi, aşk, hüznün gibi duyguları harekete geçirerek mümkün olmaktadır.

3) Gerilla pazarlama, tüketicinin dikkat çekmek adına ürünün özelliklerinin gerçek olarak yansıtmamasıdır. Marka imajının kullanılması da önceki olumlu imajını kullanmaktır, yeni ürün ile birlikte tekrar adından bahsetmesini sağlaması etik olmayan bir durumdur.

4) Gerilla pazarlama tüketiciyi her yeni çıkan ürün için özendirerek, ürünün alt modelinin kullanımının 'demode olma' algısını yaratmaktadır. Hedef kitle yeni bir ürüne sahip olmadıkça mutsuz olmakta, toplumda doyumsuz bir tüketme ihtiyacı doğurmakta, psikolojik olarak olumsuz etkilemektedir.

5) Gerilla pazarlama, sağlıklı olmayan reklamların da, özellikle gerilla taktikleri ile sağlıklıymış gibi görünmelerine neden olmaktadır. Bu ürünlerin kalori oranları beraberinde topluma obeziteyi, kalp hastalıklarını, şeker hastalıklarını da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle gerilla reklamın özendirici ve normalleştirici işlevi bu alanlarda kullanımları etik olarak değerlendirilmelidir.

Sonuç

Dünya çapında hızlanan küreselleşme ve bunun paralelinde ortaya çıkan değişim, dünyanın küçülerek küresel tepkilerin verildiği bir yer haline gelmiştir. Bu da pazarlama iletişiminin yeniden tanımlanmasını sağlamıştır. Tüm pazarlama tekniklerinin ve yaklaşımları iletişimi oluşturma gerçeği, geleneksel pazarlamanın sona ermesine neden olmuştur.

İşletmelerin kar sağlayabilmek adına sürdürdükleri pazarlama faaliyetleri kimi zaman tüketicileri alım esnasında etkilemek için yaptıkları iletişim faaliyetleri ve tüketicinin fikrini manipüle ettiği için pazarlamada etik konusu ortaya çıkmıştır.

Geleneksel pazarlama yalnızca pazarlama tanıtımı ile satış yapabileceğine inanmaktaydı, fakat gerilla pazarlama ile birlikte satıştan önce rıza almak da etik olarak düşünülmesi gereken bir durumdur.

Gerilla pazarlama iletişimde etik çerçeveden bakmasını bilmek gereklidir. Hedef kitlenin dikkatini çekmek adına tüm duyguları kullanmak, cinselliği toplum kurallarını hiçe saymak, doyumsuz bir haz anlayışı yaratmak, bu açıdan bakabilen gerilla uygulayıcılar oluşturmak gereklidir. Bunu oluşturmak için de pazarlama iletişimde çalışanlara etik ile ilgili eğitimler verilmesi, işletmenin bakış açısını yansıtılması önemli hale gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gerilla Pazarlama, reklam, etik.

References

- Ay, C., Kartal, B. ve Nardallı, S. , *'Pazarlamada Etik Yaklaşımlar'*, Detay Yayıncılık, Ankara 2010
- Bozkurt, İ. *'Bütünleşik Pazarlama İletişimi'*, Mediacat Kitapları, İstanbul 2007.
- Bigat, E. Ç. , *'Guerrilla Advertisement and Marketing '*, *Social and Behavioral Sciences* , 51 :1022-1029, 2012
- İslamoğlu, A.H., *'Pazarlama İlkeleri'*, Beta Yayınları, İstanbul 2002
- Görgülü, G. ve Görgülü, N., *'Pazarlama 3.0 Yeni Çağın Pazarlama Yaklaşımı'* , Pazarlama 3.0 Yayıncılık, İstanbul 2010

The Mobility of The Turkish Immigrants in The Labour Market: The Case of Paris

Hasan GÜLER¹

Extended Abstract

The history of migration in France is very old. The second half of the 19th century characterizes modern migrations. We can describe as follows the two particularities that separate modern and old migrations: The first, the finalization of borders and the separation of national and non-national migrations and their attachment to a base. The second, the fact that the role of migrants generally on the French territory comes down to unskilled work. In the 19th century, the commonality between internal migration to urban centers from rural areas as a result of their dissolution and external migration from abroad was to find a job (Trippier, 1990: 17-18). At the beginning of the twentieth century, we can insert the movement of migration to France in the category of "economic immigration". This immigration of male, young and individual origin is unveiled before us especially from close neighbors. According to the 1911 census, about 85% of foreigners are among our neighbors (Italy, Belgium, Spain, Germany and Switzerland). To this structural character of immigration has been added new ones with the arrival of Algerians and with the cross-border and seasonal migration of Belgians and Spaniards (Tapinos, 1975: 4).

Migration, which continued between 1921-1931, shifted to the area of "manual labor" that the economy needed. This migration, during these years, had a collective and organized character. After the Second World War, during the period of reconstruction, bilateral agreements were signed to meet the need for skilled labor. During these years, the number of Spaniards and especially Portuguese increased. While in 1954, on the French continental territory there were about 20,000 Portuguese, in the years 1965 this number increased to 213,000. On the other hand, the Italian population decreased. It is possible to claim, as one of the reasons for this, the economic recovery in northern Italy during this period (Tapinos, 1975: 60). After the War of Independence of Algeria, the Algerian population intensified in France with the arrival of the "Harkis" and the Labor Agreement concluded between the two countries. And also with the arrival of Asian and African migrants until the late 1970s, the profile of migrants has been modeled (Gastaut, 2000: 97).

The date on which Turkish immigrants took part in the diversity we are trying to describe above begins with the Labor Convention signed in 1965 and renewed in 1969. The priority, when accepting candidates for professional migration organized by the employment agency, is granted to those who have suffered damage due to the place where they live such as droughts and floods, to those who live in less developed areas and to those who are waiting after their early inscription on the list. This organized migration has given way to family reunification and illegal migration following the termination of the convention in 1974. After

¹ Yrd. Doç. Dr. Hasan GÜLER, Uşak Üniversitesi Sosyoloji Bölümü, gulerhas@gmail.com

1980, with the effect of François Mitterrand's amnesty, France became a place of migration for expatriates »Turkish. When one examines the migration of Turks to Europe in relation to the migration of Asians and Black Africans, it is relatively recent compared to other migrant groups. France is one of the last countries to have signed a migration agreement with Turkey. When we look at the character of this migration, there are two distinct features. The first is the existence of a new wave of temporal immigration, and the second is the existence of a historical link such as a colonial past with France. In this context, the socio-economic structure of first-generation Turkish migrants who came to France in the early 1970s is predominantly rural:

"... in the countryside, we took care of agriculture and breeding. So we thought we were going to Europe. The conditions were not good. There was misery. There was poverty. There was no work in our country. Especially not where we lived ... so we made the decision. Before us, in the 1960s, there are many who went to Germany. In 1965, I contacted the Employment and Labor Agency to go to Germany ... a quota had to be granted ... But that was not the case at that time. As Tunceli was poor, he was given a large quota. As in the East Anatolia region in general ... as a profession I noted construction. I do not know. I did not even know the letter "a" of construction ... as it was not possible I started to work as a guard but conditions were still difficult ... during this time at the end of 1972 I had my card for the alien ... On the card, it was written that I had to go to Istanbul with my criminal record to be examined ... We arrived in Istanbul. We went to Tophane to be examined ... we succeeded ... They told us: the young people now you go to France ... they gave us a professional exam ... the results were announced, j I managed ... they told me that in a week I had to go to France in the car number 401. We Turkish were 16 people ... There were some of the city of Adana, Kayseri, Giresun, everywhere ... The French Liaison Office (Istanbul) gave us a yellow cockade ... They told us we had to wear it, a guide will welcome us in France ... we only had our clothes on us .. »(Male, 74)

At the beginning of the migration, most of these migrants who had left their country for professional reasons were single or married young men. The general structure of this group arrived in France consisted of manual workers of rural origin and low qualified. We can also say that there is a similar structure with the internal migrations experienced in Turkey. The professional experience of these migrants from regions where the land is not conducive to industrial areas in the west of the country was very low. The first country of migration to the West that we can call Turkey's industrial zone is Germany. We are witnessing a process of migration of rural areas mainly from Eastern Turkey, Central Anatolia and the Black Sea dominated by an economic character motivated by the fight against poverty, the desire to have a better life , a climb to the upper social classes. This is why, as Riva Kastoryano (1986: 15) points out, we can evaluate Turkish immigration to France in the context of "economic migration". The first-generation strategy, based on the principle of making money in a short time and then starting again, has become the most effective motivation tool in their luggage. When we look at the actors of migration, the myth "migratory birds" based on the idea of return is shared by both the host country and the migrants. The main argument on which this myth is based is on the return of the economic actors of this migration to the country after the accumulation of a defined capital. In this process, the general trend among first generation migrants is a form of resistance to the assimilation of cultural codes of the host country by preserving their cultural values. However, the majority remains (Morice, 2008: 128). The illusion of return is apparent in almost all examples of migration. The first goal of the migrant is to earn money, "build the future", succeed and therefore return to his homeland with a sense of "pride" (Temime, 1991: 62). In a short time, with the introduction of factors evolving over time since their first arrival, the myth of return is delayed until the age of "retirement".

According to Portes et al., the segmented assimilation model allows the use of integration theory with its structure containing the critique of culturalist and structuralist approaches. Their point of departure for the development of this theory is based on why and how the processes of adaptation to the host society of newly arrived immigrants and first generation children are separated from the old waves of migration. According to this model, it is necessary to include various factors in the analysis. These are two types: individual and contextual individual factors are closely related to education, ability to use the language of the host society, place of birth, age of participation in the migration process and the length of stay in the country of origin. And the contextual ones contain the social status and ethnicity of the family, the place of residence, the socio-economic character of the affiliated community and the attitude of the host country (Mirna, 2006).

We can say that the mobility of Turkish migrants within the labor market is modeled in an atmosphere dominated by a Fordist mode of production. The experience of proletarianization starting in large factories has slipped into other areas during the post-Fordist period and new possibilities have emerged. Entrepreneurship increased sharply between the years 1980-1995. During this period, the difficulties experienced in entering the labor market led to the emergence of a self-employed migrant worker model in the construction and textile sector, particularly with outsourcing (As- Dorier 2003: 187). According to the results of a research conducted in 2005 on 5574 companies run by Turkish migrants based in Paris, if we compare them with their French colleagues, they differ in these particularities: the youth of Turkish entrepreneurs (average age, 41.5), a very strong male representation (84.75 percent) and the young age of corporations. (65% in activity for about 5 years). In addition, their concentration in two areas, such as construction and textiles. According to Erpuyan, the most effective source of motivation behind entrepreneurship and self-employment is to prove during the migration process "its success" as a boss and also to solve the problem of unemployment and to transmit an activity professional to his children. We aim to explain in summary the transformation of these Turkish migrants and the history of these people with the words of Tapia, both "sedentary" and "nomadic", rising from worker to boss and boss in a position subject to transnational economic activity.

Keywords: Migration, France, Turkish migrants, Labour Market, Integration, Assimilation

Türkiyeli Göçmenlerin Emek Piyasası İçindeki Hareketliliği: Paris Örneği

Geniş Özet

“Ni rire, ni pleurer, Comprendre”²

Sosyolojinin en büyük hasretlerinden biri olan “anlama” çabası, bu çalışmamızın çıkış noktası olmuştur. Bazı riskleri göz önüne alarak doğdukları toprakları terk edip “yabancı” bir dünyada var olma mücadelesi veren göçmenlerin, göç etme motivasyonları ve geldikleri ülke

²Spinoza (gülme, ağlama, anla)

ile kurdukları ilişkinin mahiyetini “anlama” zahiri olandan ziyade batını bir bakış açısını zorunlu kılmaktadır. Kültüralist yaklaşımın, göç meselesi üzerine ürettiği ve özellikle Charlie Hebdo baskını, “Suriyeli” mülteciler ve son olarak da Kasım ayında Paris caddelerinden gerçekleştirilen saldırılar sonrasında yeniden gündeme getirdiği “özcü” tanımlamalar göç gibi dinamik bir sürecin anlaşılmasında oldukça yetersiz kalmaktadır. Öteki üzerinden kendinin keşfini sağlayan ve güncel politikaların belirlenmesinden toplumsal hayatın her alanına nüfuz eden “göçmen”in araçsallaştırılması daha incelikli bir düşünüş biçimine bizi zorlamaktadır.

1980’li yıllardan beri Amerika ve Avrupa Birliği ülkelerinde göç ve sınır konusunda aralarında açık bir çelişkinin bulunduğu iki farklı diskura tanık olmaktadır: Bir taraftan şeylerin değişimini esas olan küreselleşme, diğeri ise güvenlikçi söylem. Birincisi sınırların varlığının zayıfladığından bahsederken, diğeri, güvenlik fonksiyonlarının yenilenmesi, sınırların güçlendirilerek “istenmeyen” unsurların geçişine engel olacak hale getirilmesi üzerine kurulu. Şimdilerde ikincisi lehine bir artıştan bahsedebiliriz (Ceyhan, 1997: 236). Son zamanlarda yaşanan gelişmelerden dolayı, Avrupa’daki göç tartışmalarının güvenlikçi ve kültüralist bir ton taşıdığını söyleyebiliriz. Biz ise bu araştırmanın sınırları içinde bu tartışmaların kıyısında, 1960’lı yıllar ile birlikte Fransa’da e özellikle Paris’te kamusal alanda görünürlükleri açısından hatırı sayılır bir popülasyoa ulaşan Türkiyeli göçmenlerin, yerel emek piyasası içindeki mobilizasyonu ve özellikle inşaat ve tekstil sektörü üzerinden gerçekleştirdikleri ticari girişimleri ile ev sahibi ülkeye nasıl tutunduklarını anlamaya çalıştık. Araştırmamız saha verileri 2015 yılında Paris’te yürüttüğümüz alan araştırmasına dayanmaktadır.

Fransa’ya göçün tarihi çok eskilere dayanmaktadır. 19. Yüzyılın ikinci yarısı modern göçmenleri karakterize etmektedir. Modern göçmenleri eskisinden ayıran iki özelliği şöyle tarif edebiliriz: Birincisi, sınırların kesinleşmesi ve milli olan ile olmayanın ayrılması ve bir temele bağlanması. İkincisi, göçmenlerin genelde Fransız topraklarındaki rolünün vasıfsız emek olmasıdır. 19. Yüzyılda kırsal alanın çözülmesi sonucunda merkeze yönelen iç göç ile başka yerlerden gelen dış göçün ortak noktası, iş bulma olmuştur (Trippier, 1990: 17-18).

Yirminci yüzyılın başında Fransa’ya yönelen göç hareketini “ekonomik göç” kategorisinde değerlendirebiliriz. Bu göç, erkek kökenli, genç ve bireysel ve aynı zamanda yakın komşu motifi ile karşımıza çıkmaktadır. 1911 nüfus sayımına göre, yabancıların yaklaşık %85’i yakın komşulardandır (İtalya, Belçika, İspanya, Almanya ve İsviçre). Göçün bu yapısal karakterine Cezayirli gelişi, Belçika ve İspanyolların sınır ve sezonluk göçüyle yeni karakterler eklenmiştir (Tapinos, 1975: 4).

1921-1931 yılları arsında devam eden göç, ekonominin ihtiyacı olduğu “el-işçiliği” alanına kaymıştır. Bu yıllardaki göçün karakteri kolektif ve organize olmasıdır. İkinci dünya savaşı sonrası yeniden inşa döneminde vasıf emeğe duyulan ihtiyaç ikili anlaşmalar ile giderilmeye çalışılmıştır. Bu yıllarda İspanyollar ve özellikle Portekizlilerin sayısında artışlar olmuştur. 1954 yılında Fransız ana karasında yaklaşık 20 000 bin Portekizli varken bu sayı 1965’lerde 213 000 bine yükselmiştir. Buna karşılık İtalyanların nüfusunda azalma olmuştur. Bunun nedenlerinden biri olarak kuzey İtalya’nın bu dönemde ekonomik toparlanması olarak iddia edilebilir (Tapinos, 1975: 60). Cezayir bağımsızlık savaşı sonrası “Harkilerin” gelişi ve iki ülke arasındaki işgücü antlaşması ile Cezayirli nüfusunun yoğunlaşmaya başlamıştır. 1970’lerin sonuna kadar Asyalı³ ve Afrikalı göçmenlerin de gelmesi ile göçmen profili şekillenmiştir (Gastaut, 2000: 97).

³ Asyalıların Fransa’da görünmeye başlamasını 1950’lerin ortasına kadar götürebiliriz. Bazı Çinliler ve Vietnamlılar bu dönemde yerleşmişlerdir. 1975’de Vietnam’da komünist yönetimin iş başına gelmesi, Kamboçya’da Kızıl Kimmerlerin etkileri politik göçü tetiklemiştir. Bu göçler, Amerika, Avrupa ve Fransa’ya doğru olmuştur. 1,2 milyon politik göçmenin yaklaşık 120 bini 1975-1988 arasında Fransa’ya gelmişlerdir.

Türkiyeli göçmenlerin yukarıda tarif etmeye çalıştığımız çeşitlilik içinde yer almalarının tarihi 1965 yılında imzalanan ve 1969 yenilenen işgücü antlaşması ile olmuştur. İşçi bulma kurumunun organize ettiği işçi göçüne başvuranların kabulünde öncelik, yaşadıkları yerler kuraklık ve sel gibi nedenlerden dolayı hasar görenler, az gelişmiş bölgelerde yaşayanlar ve listeye ilk yazılıp bekleyenlere verilmiştir. Bu organize göç 1974 yılında antlaşmanın feshi ile yerini aile birleştirme ve kaçak göçe bırakmıştır. 1980 sonrası Mitterand affının da etkisiyle Fransa Türkiyeli “gurbetçilerin” göç mekanı olmuştur. Türklerin Avrupa’ya doğru olan göçleri Asyalı ve siyah Afrikalıların göçleri ile birlikte düşünüldüğünde diğer göçmen gruplarına oranla oldukça yenidir. Fransa, Türkiye ile göçmen anlaşması imzalayan son ülkelerden biridir. Bu göçün karakterine baktığımız zaman ayırt edici iki özelliği vardır. Birincisi zamansal olarak yeni bir göç dalgası olması, ikincisi ise, Fransa ile arasında kolonyal geçmiş gibi tarihsel bir bağın olmamasıdır. Bu çerçevede içinde, 1970’li yılların başında Fransa’da gelen, ilk kuşak Türkiyeli göçmenlerin sosyo-ekonomik yapısında, kır kökeni ağır basmaktadır:

“... köyde genelde tarımcılık ve hayvancılık ile uğraşıyorduk..nitekim dedik Avrupa’ya gidelim. Şartlar iyi değildi. Fakirlik vardı. Yoksulluk vardı. İş yoktu memleketimizde. Yaşadığımız bölgelerde hiç yoktu... ve nitekim karar verdik. Bizden önce Almanya’ya gidenler çoktu 1960’larda. 1965’te İş ve İşçi bulma kurumuna başvurduğum Almanya’ya gelmek için... kontejyan geliyordu... O zaman kontejyan gelmedi. Tunceli’nin fakir oluşu yüzünden fazla kontejyan oraya veriliyordu. Genelde Doğu Anadolu bölgesine... meslek olarak inşaatçı yazıldım. Bilmiyordum. İnşaatın “a” harfini bilmiyordum... olamayınca bekçi olarak çalışmaya başladım fakat şartlar yine ağırdı... o arda 1972’nin sonunda yurtdışı kartım çıktı haberi geldi... Kartta sabıka kağıdı ile birlikte İstanbul’da muayene geleceksiniz diye yazıyordu... İstanbul’a geldik. O zaman Tophane’de muayene girdik... kazandık... bize dediler ki gençler siz şimdi Fransa’ya gideceksiniz... imtihan yaptılar meslek üzeri... sonuçlar açıklandı kazandım... bir hafta sonra 401 numaralı vagonla Fransa’ya gideceğimi söylediler. Biz Türkler 16 kişi varız.. Adanalı vardı, Kayserili vardı, Giresunlu vardı, her yöreden vardı... Fransız irtibat bürosu (İstanbul) sarı bir kokart verdi... dediler ki bunu takacaksınız Fransa’da tercüman sizi karşılayacak... yanımızda sadece elbiselerimiz vardı...” (erkek, 74)

Göçün başlarında, çalışma motifi ile ülkelerinden ayrılan bu göçmenlerin çoğunluğu bekar ya da evli genç erkeklerden teşekkül etmekteydi. Fransa’ya gelen bu grubun genel yapısı köy kaynaklı ve oldukça az kalifiye el işçileridir. Türkiye’de yaşanan iç göçler ile de benzer bir yapısı olduğunu söyleyebiliriz. Toprakların elverişli olmadığı bölgelerden gelen bu göçmenlerin ülkenin batısındaki sanayi bölgelerinde işçilik deneyimleri oldukça azdır. Türkiye’nin sanayi bölgesi olarak adlandırabileceğimiz batıdan kaynaklı göçlerin birincil ülkesi Almanya olmuştur. Türkiye’nin doğusu başta olmak üzere İç Anadolu ve Karadeniz bölgesinin kırsal alanlarından, yoksulluk ile mücadele, daha iyi bir yaşam, sosyal statüde üst katmanlara tırmanmanın motive ettiği ekonomik karakteri ağır basan bir göç sürecinin yaşandığına tanık olmaktadır. Bundan dolayı Riva Kastoryano’nun (1986: 15) işaret ettiği gibi Türklerin Fransa’ya göçünü “ekonomik göç” kapsamında değerlendirebiliriz. İlk kuşağın kısa zaman para kazanıp ve geri dönmek üzerine kurulu stratejisi, bagajlarındaki en etkin motive enstrümanı olmuştur. Dönüş fikri üzerine kurulu “göçmen kuşlar” miti, göçün aktörlerine baktığımızda hem ev sahibi ülke hem de göçmenler tarafından paylaşılmaktadır. Bu mitin yaslandığı temel argüman, göçün ekonomik doğası gereği gelenlerin belirli bir kapital birikiminden sonra ülkelerine geri dönecekleri üzerinedir. Bu süreç içinde birinci kuşak göçmenlerde ortaya çıkan genel eğilim, kültürel değerlerini koruyarak gelinen ülkenin kültürel kodlarına asimile olmada

Bununla birlikte Fransa’daki Asyalı profili şekillenmiştir: Çinli, Vietnamlı, Kamboçyalı, Taylandlı, Hindistanlı ve Malezyalı. Bu göçmenlerin büyük çoğunluğu Paris’te 13. Bölgeye yerleşmişlerdir ve bu bölge “Chine-town” olarak anılmaktadır (Gastaut, 2000: 96).

direnme şeklindedir. Oysa, büyük çoğunluğu kalmaktadır (Morice, 2008: 128). Geri dönüş ilizyonu neredeyse bütün göç örneklerinde karşımıza çıkmaktadır. Göçmenin ilk geliş amacı, para kazanmak, “geleceği kurmak”, ve başarmak ve bunun sonucunda “onurlu” bir duygu eşliğinde ana karaya geri dönmektir (Temime, 1991: 62). Kısa zamanda, ilk geliş esnasında öngörülme faktörlerin devreye girmesiyle, dönüş miti zamanla evrilerek “emeklilik” yaşına ertelenmiştir.

Türkiyeli göçmenleri ekonomik faaliyetleri üzerinden gidilen toplumla bütünleştiğini söyleyebiliriz. Portes “yeni göçmenler” (nouveaux immigrés) ve göçmen çocuklar üzerine yaptığı araştırmalardan yola çıkarak klasik asimilasyon modeli dışında “parçalı asimilasyon” (l’assimilation segmentée) kavramını önermiştir. Portes ve arkadaşlarına göre, parçalı asimilasyon modeli, kültüralist ve yapısalcı yaklaşımların eleştirisini içeren yapısı ile entegrasyon teorisinin birlikte kullanımına imkan vermektedir. Bu teoriyi geliştirirken yola çıkış noktaları, yeni gelen göçmenle ilk kuşağın çocuklarının ev sahibi topluma uyum süreçlerinin neden ve nasıl eski göç dalgalarından ayrıldığı üzerine olmuştur. Bu model göre çeşitli faktörlerin analize dahil edilmesi gerekmektedir. Bu faktörler iki tiptir: bireysel ve bağlamsal. Bireysel olanlar, eğitim, ev sahibi toplumun dilini kullanma beceresi, doğum yeri, göç sürecine katılma yaşı ve gelinen ülkede kalma süresi ile yakından ilgilidir. Bağlamsal olanlar ise, sosyal statü ve ailenin etnik aidiyeti, oturulan yer, bağlı olunan komüniteninsosyo-ekonomik karakteri ve ev sahibi ülkenin tutumunu içermektedir (Mirna, 2006). Portes bu bağlam içinden hareketle entegrasyonun, klasik asimilasyon modelinin ortaya koyduğu gibi tek bir şekilde değil çoklu bir görünüm arz ettiğini söylemiştir: Hakim değerlere uyuma yani sınırın diğer tarafına geçme, bağlı bulunduğu etnik kökünde direnme ve aşağı doğru hareketlilik ve son olarak kültürel değerlerini koruyarak ekonomik sisteme katılım. Özellikle ekonomik alan Türkiyeli göçmenlerin sınırın diğer tarafına geçmede önemli bir işlevi yerine getirdiğini buna karşılık aynı zamanda bu faaliyet alanı içinde oluşturulan örüntülerin yol açtığı bağımlılık ilişkilerinin “kültürel alanda” direnmeye yol açmıştır.

Türkiyeli göçmenlerin emek piyasası içindeki hareketliliği ilk başlarda fordist üretim biçiminin hakim olduğu bir atmosferde şekillendiğini söyleyebiliriz. Büyük fabrikalarda başlayan işçileşme deneyimi post-fordist dönemde başka alanlara kayarak yeni imkanların önü açılmıştır. 1980-1995 yılları arasında girişimcilik güçlü bir şekilde yükselmiştir. Bu dönemde emek piyasasına girişte yaşanan güçlükler özellikle alt-sözleşme ile inşaat ve tekstil sektöründe kendi hesabına çalışan göçmen işçi modelinin doğmasına neden olmuştur (Autant-Dorier, 2003:187). 2005 yılında Paris merkezli Türkiyeli göçmenler tarafından yönetilen 5574 firma üzerine yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, Fransız meslektaşları ile karşılaştırıldıklarında şu özellikler ile farklılık göstermektedirler: Türkiyeli girişimcilerin genç oluşu (ortalama yaş, 41,5), erkek temsiliyetinin çok güçlü oluşu (yüzde 84,75) ve firma yaşlarının genç oluşu. (yüzde 65’nin 5 yıla yakın bir zamandır faaliyette olması). Bunun yanında inşaat ve tekstil sektörü gibi iki alanda yoğunlaşmalarıdır. Erpuyan’a göre, girişimciliğin ve kendi hesabına çalışmanın arkasında yatan en etkili motivasyon kaynağı patron olarak göç sürecinde “başardığını” kanıtlamak ve aynı zamanda hem işsizlik sorunu çözüm üretmek hem de çocuklarına bir iş bırakmaktır. Türkiyeli göçmenlerin bu dönüşümünü ve işçilikten patronluğa ve patronluktan ulusaşırı bir ekonomik faaliyetin öznesi konuma yükselen yapısını, Tapia’nın deyimiyle aynı zamanda “yerleşik” ve “göçebe” olanlar olarak tarif edebiliriz.

References

Ceyhan A., "Etats-Unis: Frontieres securisee, identite(s) controlee(s)?", *Culture et Conflits*, 26-27, 235-254, 1997.

Kastoryano R., *Etre Turc en France: Reflexions sur Familles et Communauts*, L'Harmattan, Paris, (1986).

Mirna S., "Le Processus d'integration des immigrants en France: inegalites et segmentation", *Revue Française de Sociologie*, 47, 3-48, 2006.

Morice A., "Le mouvement des sans-papiers ou la difficile mobilisation collective des individualismes", in: *Ahmed Boubeker et Abdellali Hajjat, Histoire Politique des Immigrants (Post) Coloniaux en France, 1920-2008*, Editions Amsterdam, Paris, 125-141, 2008.

Tapinos G., *L'Immigration Etrangere en France: 1946-1973*, Presses Universitaires de France, Paris, (1975).

Temime E., "Emigration 'Politique' et Emigration 'Economique'", *L'Emigration Politique en Europe aux XIX. et XX. Siecles*, Ecole Française de Rome, 57-72, 1991.

Tripier M., *L'Immigration dans la Classe Ouvriere en France*, L'Harmattan, Paris, (1990).

Autant-Dorier, C., "Solidarite et Mobilisation dans l'entrepreneuriat", *Panoramiques*, Paris, 185-192, 2003.

Fourth Industrial Revolution (Industry 4.0) Development Process and General Features

Birol AKGÜL¹

Abstract

The level of technological development is considered as the most important determinant of the economic competitiveness of the countries in the international economy. Countries that realize technological innovation and inventions provide competitive advantage against other countries. When the international economy is examined in the historical process, countries with the latest technology in the current process and realizing the industrial revolutions are found to have an advantageous position economically. Up to now, three industrial revolutions have been carried out in the world. Today, the transition to the fourth industrial revolution, which is also referred to as Industry 4.0, is under way. It can be said that the construction of Industry 4.0 is composed of the combination of the three main components; Cyber-Physical System, Internet of Objects and Internet of Services. However, the fourth industrial revolution process is at an early stage and its general characteristics, scope and basic elements have not been clarified yet. Fictional studies on the technical and social infrastructure of Industry 4.0 are still in progress. In this study, it was aimed to carry out a scientific and fictional discussion in order to determine the development process, conceptual framework and general characteristics of Industry 4.0. In the study, literature review, field examination, data analysis and scientific editing methods are used.

Keywords: Industry 4.0, Cyber-Physical Systems, Internet of Things, Cloud Computing Systems.

Dördüncü Sanayi Devriminin (Sanayi 4.0) Gelişim Süreci ve Genel Özellikleri

Özet

Teknolojik gelişmişlik düzeyi, uluslararası ekonomide ülkelerin ekonomik rekabet gücünün en önemli belirleyici unsuru olarak kabul edilmektedir. Teknolojik yenilik ve buluşları gerçekleştiren ülkeler diğer ülkelere karşı rekabet üstünlüğü sağlamaktadır. Uluslararası ekonomi, tarihsel süreçte incelendiğinde, mevcut süreçteki en son teknolojiye sahip olan ve sanayi devrimlerini gerçekleştiren ülkelerin ekonomik açıdan daha avantajlı konuma geçtikleri saptanmaktadır. Dünyada bu güne kadar 3 sanayi devrimi gerçekleştirilmiştir. Günümüzde ise Sanayi 4.0 olarak da nitelendirilen dördüncü sanayi devrimine geçiş süreci yaşanmaktadır. Sanayi 4.0 yapılanmasının genel olarak Siber-Fiziksel Sistem, Nesnelerin İnterneti ve Hizmetlerin İnterneti olmak üzere üç ana unsurun bileşkesinden oluştuğu söylenebilir. Ancak

¹ Erciyes Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, birolakgul@hotmail.com

dördüncü sanayi devrim süreci daha başlangıç aşamasında olup henüz genel özellikleri, kapsamı, temel unsurları netleşmemiştir. Sanayi 4.0'ın teknik ve sosyal altyapısı konusunda kurgusal çalışmalar halen devam etmektedir. Bu çalışmada Sanayi 4.0'ın gelişim süreci, kavramsal çerçevesi ve genel özelliklerinin tespit edilmesi amacıyla bilimsel ve kurgusal bir tartışma gerçekleştirmek amaçlanmıştır. Çalışmada literatür taraması, alan incelemesi, veri analizi ve bilimsel kurgulama yöntemleri kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sanayi 4.0, Siber-Fiziksel Sistem, Nesnelerin İnterneti, Bulut Bilişim Sistemi

References

Acatech. (2011); *Cyber-Physical Systems: Driving Force for innovation mobility, Health, Energy and Production*. Acatech (Ed.), Springer-Verlag, Berlin.

Akat, İ., Budak, G., Budak, G. (2002). İşletme Yönetimi, 4.b, Barış Yayınları, Fakülteler Kitabevi, İzmir.

Bakan, İ. (2004). Yöneticiler İçin Başarı Stratejileri, Beta Basım Yayım, İstanbul

Brettel, M., Friederichsen, N., Keller, M., & Rosenberg, M. (2014). How virtualization, decentralization and network building change the manufacturing landscape: An industry 4.0 perspective. *International Journal of Mechanical, Industrial Science and Engineering*, 8(1), 37-44.

Can, H. (2002). Organizasyon ve Yönetim, 6.b, Siyasal Kitabevi, Ankara.

CGI GROUP INC, (2017). Industry 4.0 Making your business more competitive, <https://www.cgi.com/en/white-paper/Industry-4-making-your-business-more-competitive>, Erişim Tarihi: 25.11.2017.

Daft, R. (2015). *Organization theory and design*. Cengage learning.

Dombrowski, U., & Wagner, T. (2014). Mental strain as field of action in the 4th industrial revolution. *Procedia CIRP*, 17, 100-105.

EBSO (2015); Ege Bölgesi Sanayi Odası, "Sanayi 4.0 Uyum Sağlayamayan Kaybedecek", Ege Bölgesi Sanayi Odası Dergisi, Ekim 2015.

Efil, İ. (2006). İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon, 6.b, Alfa Yayınları, İstanbul.

Eren, E. (2003). Yönetim ve Organizasyon, 6.b, Beta Basım Yayım, İstanbul.

Ertürk, M. (2000). İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon, 3.b, Beta Yayınları, İstanbul.

Foça, M. A. (2017), "Doğrulama, Demokrasinin Yeni Bekçisi mi?", <http://platform24.org/yazarlar/1897/trump-etkisi--yalanlar--yalanlar--yalanlar>, Erişim Tarihi: 01.11.2017.

Griffin, A., & Hauser, J. R. (1996). Integrating R&D and marketing: a review and analysis of the literature. *Journal of Product Innovation Management*, 13(3), 191-215.

Herman, M., Pentek, T., & Otto, B. (2015). Design principles for Industry 4.0 Scenario: A literature review.

Jones, G.R., George, J.M., & Hill, C.W. (2003). *Contemporary management*. New York: McGraw-Hill/Irwin.

Kagermann, H., Helbig, J., Hellinger, A., & Wahlster, W. (2013). *Recommendations for implementing the strategic initiative INDUSTRIE 4.0: Securing the future of German manufacturing industry; final report of the Industrie 4.0 Working Group*. Forschungsunion.

Karagüler, T., Güngör Kırçıl, A. (2003), "Dijital Çağda Yeni Yaklaşım: Online Gazetecilik" , Akademik Bilişim'03 Sempozyumu.

KVKHK (2017), Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/04/20160407-8.pdf> , Erişim Tarihi: 01.11.2017.

Kuyucu, M. (2013). Bâb-ı ali'den Tablet Gazetelere Basın İşletmeciliği. İletişim ve Diplomasi. (1). <http://www.iletisimvediplomasi.com/bab-i-aliden-tablet-gazetelere-basin-isletmeciligi/> Erişim Tarihi: 30.10.2017.

Landscheidt, S., & Kans, M. (2016). Automation Practices in Wood Product Industries: Lessons learned, current Practices and Future Perspectives. In *The 7th Swedish Production Symposium SPS, 25-27 October, 2016, Lund, Sweden*. Lund University.

Lasi, H., Fettke, P.D.P., Kemper, H.G., Feld, D.I.T.& Hoffmann, D.H.M.(2014). Industry 4.0. *Business & Information Systems Engineering*, 6(4), 239-242.

Lee, J., Bagheri, B., & Kao, H. A. (2015). A cyber-physical systems architecture for industry 4.0-based manufacturing systems. *Manufacturing Letters*, 3, 18-23.

Porter, M. E., & Heppelmann, J. E. (2015). How smart, connected products are transforming companies. *Harvard Business Review*, 93(10), 96-114.

Shirky, C., "The Last Call", <https://medium.com/@cshirky/last-call-c682f6471c70>, Erişim Tarihi: 28.09.2017.

SONY, <https://www.sony.com/electronics/digital-paper-notepads/dpt-rp1>, DPT-RP1 - Paper, perfected. Erişim Tarihi: 15.10.2017.

Şimşek, M., Ş. (2008). Yönetim ve Organizasyon, 10.b, Adım Ofset, Konya.

T.C. Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü (2013). Bir Bakışta Türk Medyası. http://www.byegm.gov.tr/uploads/docs/Bir_Bakista_Turk_Medyasi_TR.pdf Erişim Tarihi: 03.11.2017.

Teyit.org, <https://teyit.org/nedir/>, Erişim Tarihi: 03.10.2017.

Toker Erhan. (2016) ; Endüstri 4.0 ve İnsanlığın Geleceği Bilim Dergisi Mart 2016.

Tom Burn, & G.M. Stalker. (1961). The management of innovation. *London, Tavistock*.

TÜSİAD (2016) ; Türkiye Sanayi ve İşadamları Derneği "Türkiye 'nin Küresel Rekabetçiliği için Bir Gereklik Olan Sanayi 4.0 Gelişmekte olan Ekonomi Perspektifi" Yayın No: TÜSİAD-T 2016-03/576 Mart 2016.

Online Journalism Blog (2011), <https://onlinejournalismblog.com/2011/07/07/the-inverted-pyramid-of-data-journalism/> , Erişim Tarihi: 10.10.2017.

Van der Sluis, L.E. (2004). Designing the workplace for learning and innovation: Organizational factors affecting learning and innovation. *Development and Learning in Organizations: An International Journal*, 18(5), 10-13.

